SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkisuunnittelulautakunta pöytäkirja 10.10.2016

Pöytäkirjan kansilehti 1

1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / HP 3

2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta / HP 4

3 § Työjärjestyksen hyväksyminen / HP 5

4 § Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat / HP 6

5 § Tiedoksi merkittävät asiat / HP 7

- : Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 8

6 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / HP 9

7 § Määrärahan korottaminen vuoden 2016 talousarvion hankeryhmän 95 1 Kiinteän omaisuuden osto osalta / HP 11

8 § Tiettyjen viranhaltijapäätösten rajaaminen ottomenettelyn ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle / HP 13

9 § Kaupunkisuunnittelulautakunnan ratkaisuvallan delegointi / suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamislupa-asiat / HP 15

10 § Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto: Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman uudistaminen 2015-16 / HP 17

- : Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2017-2020 luonnos (28.9.2016) 19

11 § Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet 014300 / HP 109

- : Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet / Periaatteet 12.9.2016 112

- : Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet / Raportti 12.9.2016 114

12 § Aviapolis Urban Blocks -arkkitehtuurikilpailu / HP 184

- : Liite: Aviapolis Urban Blocks -arkkitehtuurikilpailu, kilpailualue 186

13 § Kivistön koulun alueen suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu / HP 187

- : VD/7705/10.00.02.00/2016 Kivistön koulun alueen suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu 189

14 § Asemakaavamuutos sekä tonttijaon muutos 002095, 66 Hakkila ja 96 Itä-Hakkila / Metso / TLA 190

- : Asemakaavamuutosselostus 10.10.2016 / Asemakaavamuutos sekä tonttijaon muutos 002095, 66 Hakkila / Metso 192

15 § Asemakaavamuutos 002204 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 52 Veromies / Rälssipuiston kortteli / TLA 223

- : 002204 Rälssipuiston kortteli / Pihat ja pelastusreitit 226

- : 002204, Rälssipuiston kortteli / Hulevesiraportti / liitteet 229

- : Asemakaavamuutosselostus 10.10.2016 / Asemakaavamuutos 002204, 52. Veromies / Rälssipuiston kortteli 232

- : 002204 Rälssipuiston kortteli / Hulevesiraportti 273

- 002204 Rälssipuiston kortteli / Meluselvitys 288

16 § Asemakaavan muutos 001925 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 15 Myyrmäki / Myyrmäen keskusta / TLA 304

- : Myyrmäen keskustan ilmastovaikutusten arviointi / 001925 307

- : Myyrmäen keskustan pysäköintiselvitys / 001925 340

- : Myyrmäen keskustan tuulisuusselvitys / 001925 368

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkisuunnittelulautakunta pöytäkirja 10.10.2016

- : Asemakaavamuutosselostus 10.10.2016 / Asemakaavan muutos 001925, 15 Myyrmäki / Myyrmäen keskusta 407

17 § Asemakaavamuutos sekä tonttijaon muutos 002271 / 23 Kivistö / Marmoritie 5 / TLA 461

- : Asemakaavamuutosselostus 10.10.2016 / Asemakaavamuutos sekä tonttijaon muutos 002271 23 Kivistö / Marmoritie 5 463

18 § Lausunto Vekkox Oy:n ympäristölupahakemuksesta koskien betonin hyödyntämistä meluvallissa Vantaan kaupungin Kiilan kaupunginosassa / TLA 483

- : Lausunto Vekkox Oy:n ympäristölupahakemuksesta koskien betonin hyödyntämistä meluvallissa Vantaan kaupungin Kiilan kaupunginosassa 486

- : Liite / Meluvallin sijainti / opaskartta 487

- : Liite / Meluvallin sijainti / yleiskaava 488

19 § Suunnitteluvaraus Tikkurilan keskustassa / Kiinteistö Oy Asematie 3 ja Asunto Oy Tikkurilan Kassatalo / LM-H 489

- : Suunnitteluvarausalue, suunnittelualueen omistus, valokuvia suunnittelualueesta / Kiinteistö Oy Asematie 3 ja Asunto Oy Tikkurilan Kassatalo 492

- : Suunnitteluvaraushakemus / Kiinteistö Oy Asematie 3 ja Asunto Oy Tikkurilan Kassatalo 496

20 § Maankäyttösopimus / Esisopimus määräalojen vaihdosta Hakkilassa / Kiinteistö Oy Vantaan Honkanummentie 13 / asemakaavan muutos 002095 / LM-H 499

- : Esisopimus määräalojen vaihdosta 501

- : Liitekartta vaihdon kohteista 505

21 § Maankäyttösopimus / Esisopimus määräalojen vaihdosta Hakkilassa / Logicor (Space) Topco Oy / asemakaavan muutos 002095 / LM-H 506

- : Esisopimus määräalojen vaihdosta 508

- : Liitekartta vaihdon kohteista 512

22 § Maankäyttösopimus/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalojen luovutuksesta / Lemminkäinen Talo Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki ja Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo / Asemakaavan muutos nro 002204 / LM-H 513

- : MAANKÄYTTÖSSOPIMUS/A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS, B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA/ Asemakaavan muutos nro 002204, kaupunginosa 52, Veromies 516

- : Liite A1 Sopimusalue / Maankäyttösopimus /Asemakaavan muutos nro 002204 523

- : Liite B1 Esisopimus määräalan luovutuksesta / Maankäyttösopimus / Asemakaavan muutos nro 002204 524

- : Liite B2 Esisopimus määräalojen luovutuksesta / Maankäyttösopimus /Asemakaavan muutos nro 002204 525

- : Liite B3 esisopimus määräalan luovutuksesta (Kaupunki luovuttaa) /maankäyttösopimus / asemkaavan muutos nro 002204 526

23 § Tontin 92-52-130-3 osto Veromiehen kaupunginosasta / Vantaan Rakennustontti Oy / LM-H 527

- : Karttaliite kaupan kohteesta 92-52-130-3 529

24 § Tontin 95166/1 myynti Rajakylässä / Asunto Oy Vantaan Kaarna c/o SRV Rakennus Oy / LM-H 530

- : kartta tontista 95166/1 myynti 532

- : johtokartta tontista 95166/1 533

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkisuunnittelulautakunta pöytäkirja 10.10.2016

25 § Määräalan myynti, LTU-Invest Oy, Vehkala / LM-H 534
- : kartta määräalasta 92-412-5-41 536
- : johtokartta 92-412-5-41 537
26 § Tontin 94205/7 esirakentamisen kustannukset / VAV Asunnot Oy / LM-H 538
- : kartta korttelista 94205 541
27 § Hakemus sopimussakon perinnästä luopumisesta ja Kivistön pientalotontin 92-23-77-5 takaisin ostamisesta / Ming Zhao ja Mika Rantala / LM-H 542
28 § Suostumuksen antaminen sopimusvelvoitteen siirtoon / LM-H 545
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus 546
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus hallinto-oikeudelle oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen 547
Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa 549
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa 550
Muutoksenhakuohje 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto 553
Muutoksenhakuohje 6. Valitusosoitus poikkeamispäätökseen 554
Muutoksenhakuohje 7. Hallintovalitus asemaavan muutosta koskevassa asiassa 556

Kaupunkisuunnittelulautakunnan kokous

Aika 10.10.2016 klo 16.30 – 20.00
Paikka Tikkurila, Kielotie 28, huone 447

Osallistujat **Paikalla**

Jäsenet		**Varajäsenet**	
Kähärä Sirkka-Liisa, puheenjohtaja	x	Nieminen Irja	
Aittakallio Matti	x	Kähkönen Osmo	
Eklund Tarja	x	Väänänen Pirjo	
Härmälä Göran	17.00 – 20.00	Juslin Marit	
Karén Timo, varapuheenjohtaja	x	Kuula Markku	
Korkalainen Olli	x	Salin Tomi	
Kuusela Minna	17.00 – 20.00	Peltola Mervi	
Kyyrö Marja	x	Lauren Leena	
Leikkainen Christian	-	Meri Jari	
Mäkelä Mikko	17.00 – 20.00	Jääskeläinen Kimmo	
Pajula Vesa	-	Päärni Reijo	16.40 – 20.00
Puha Seija	x	Homan Riitta	
Päivinen Tiina-Maaria	x	Pääkkönen Taru	
Romppainen Leena	x	Oksman Yrjö	
Sipilä Marianne	x	Karhunen Anneli	
Tamminen Risto	17.15 – 20.00	Huttunen Miika	
Vanhanen Maija	-	Kari Marja-Liisa	16.45 – 20.00
Kaupunginhallituksen edustaja		**Kaupunginhallituksen varaedustaja**	
Kaira Lauri	x	Niemelä Arja	
Nuorisovaltuuston edustaja		**Nuorisovaltuuston varaedustaja**	
Laitala Jere	-	Suwarisge Niko	

Muut osallistujat		
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja	x	
Markkula-Heilamo Leea, yrityspalvelujohtaja	x	
Laine Tarja, kaupunkisuunnittelujohtaja	x	
Hohti Jonna, talous- ja hallintojohtaja	x	
Hamari Milla, viestintäpäällikkö	x	
Heikki Virkkunen, projektijohtaja	16.30 – 19.00	
Lukin Arja, projektijohtaja	16.30 – 17.35	
Koskela Gilbert, projektijohtaja	16.30 – 17.35	
Olkkola Anne, asemakaavasuunnittelija	16.30 – 17.25	
Häsänen Merja, asemakaavasuunnittelija	16.50 – 19.00	
Poutanen Olli, suunnittelija / WSP Oy	16.30 – 17.00	
Kahri Esko, arkkitehti, Tkl	16.30 – 17.35	
Mäkinen Tapani, kaupunginhallituksen edustaja	17.40 – 20.00	
Tarvonen Erja, lautakunnan sihteeri, pöytäkirjanpitäjä	x	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sirkka-Liisa Kähärä

Pöytäkirjanpitäjä Erja Tarvonen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 13.10.2016 klo 12.00 mennessä

Karén Timo Kyyrö Marja

Pykälät 9 ja 18, tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka (Tikkurila) 14.10.2016 klo 8.15 - 16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa

1 § **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / HP**

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:
Todettiin.

2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta / HP

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Timo Karén (varalla Tarja Eklund ja Mikko Mäkelä) ja Marja Kyyrö (varalla Risto Tamminen ja Tiina-Maaria Päivinen).

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään,

a) valita pöytäkirjan tarkastajat ja,
b) että pöytäkirja tarkastetaan torstaihin 13.10.2016 klo 12.00 mennessä.

Päätös:
Päätettiin
a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Timo Karén ja Marja Kyyrö,
b) että pöytäkirja tarkastetaan torstaihin 13.10.2016 klo 12.00 mennessä.

3 § Työjärjestyksen hyväksyminen / HP

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Kokouksen työjärjestykseksi hyväksytään lähetetty esityslista.

Päätös:
Hyväksyttiin työjärjestykseksi lähetetty esityslista.

4 § Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat / HP

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Merkitään tiedoksi asiantuntijoiden ja esittelijöiden selostukset.

Käsittely:
Kuultiin seuraavat asiantuntijoiden ja esittelijöiden selostukset:

Asia 16 Asemakaavan muutos 001925 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 15 Myyrmäki / Myyrmäen keskusta / asemakaavasuunnittelija Anne Olkkola ja projektijohtaja Heikki Virkkunen

Asia 12 Aviapolis Urban Blocks -arkkitehtuurikilpailu / projektijohtaja Arja Lukin

Asia 13 Kivistön koulun alueen suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu / arkkitehti, Tkl Esko Kahri ja projektijohtaja Gilbert Koskela

Asia 19 Suunnitteluvaraus Tikkurilan keskustassa / Kiinteistö Oy Asematie 3 ja Asunto Oy Tik-kurilan Kassatalo / projektijohtaja Heikki Virkkunen

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.

5 § **Tiedoksi merkittävät asiat / HP**

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmia

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Merkitään edellä mainitut tiedoksi.

Päätös:
Merkittiin tiedoksi.

Liite:
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmia

MRL 63§ Osallistumis- ja arviointisuunnitelmat vuonna 2016

Kaava	Kaavan nimi	MRL 63 pvm	Linkki
1956	Matari/osa VU-aluetta (80100 pohj.puolella)	7.1.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/121553_kaupsu_001956_oas.pdf
2281	Hämeenkylä/12158 tontit 2 ja 4 sekä 12156 tontti 4	10.2.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/122700_kaupsu_002281_oas.pdf
2301	Vantaanlaakso/18057 tontti 10	10.2.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/122698_kaupsu_002301_oas.pdf
2291	Koivukylä/70110, 70111	11.2.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/122780_kaupsu_002291_oas.pdf
2285	Pakkala/Johdinpuisto (423-28-0)	14.3.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/123372_kaupsu_002285_oas.pdf
2299	Tikkurila/osa korttelia 61136	14.3.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/123366_kaupsu_002299_oas.pdf
2134	Nikinmäki/osa 86151	30.3.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/123683_kaupsu_002134_oas.pdf
400700	Ylästö/Voutilan-asemakaava	21.4.2016	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124137_kaupsu_400700_oas.pdf
100400	Linnainen/Aisaparintie	26.4.2016	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124223_kaupsu_100400_oas.pdf
402100	YLÄSTÖ 7	26.4.2016	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124243_kaupsu_402100_oas.pdf
402500	Ylästö/Ylästö 8	26.4.2016	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124248_kaupsu_402500_oas.pdf
403500	Ylästö/ Sutars 2	26.4.2016	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124250_kaupsu_403500_oas.pdf
2305	Myyrmäki/15661 tontti 6	27.4.2016	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124254_kaupsu_002305_oas.pdf
1925	Myyrmäki/15409 tontti 4 ym.	29.4.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124339_kaupsu_001925_kaupsu.pdf
14400	Myyrmäen kaavarunko	2.5.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124380_kaupsu_01440_oas.pdf
971000	Kuninkaanmäki/Byända	4.5.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124462_kaupsu_971000_oas.pdf
2304	Veromies/lentokenttäalue, 4:44, M608, M516	18.5.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/124783_kaupsu_002304_oas.pdf
2047	Ruskeasanta/osa puistoaluetta k 67112 länsipuolella	31.5.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/125136_kaupsu_002047_oas_2016.pdf
2309	Kivistö/23134	14.6.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/125586_OAS_002309_Timanttikiteenkuja_1_140616.pdf
2312	Tikkurila/61118 tontti 1	15.6.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/125484_kaupsu_002312_OAS.pdf
2271	Kivistö/23017 tontti 4	16.6.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/125602_002271_OAS_2016-06-16.pdf
2300	Lapinkylä/24017 tontti 1 ja osa Luhtapuistoa	16.6.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/125599_002300_OAS_2016-06-16.pdf
91600	Hakunila/Hakunilan keskustan kaavarunko	27.6.2016	https://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/125880_kaupsu_091600_oas.pdf
232300	Kivistö/ Murto 1	25.8.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/126664_kaupsu_232300_oas.pdf
2298	Korso/81108	8.9.2016	http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/126886_kaupsu_002298_oas.pdf

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmia yhteensä 25

6 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / HP**

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään olla ottamatta käsittelyyn seuraavia lautakunnalle toimitettuja ottamiskelpoisia päätöksiä:

Kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine
§ 11 Kaupunkisuunnittelu -tulosalueen asemakaavayksiköiden toimialueet
§ 12 Kaupunkisuunnittelu – tulosalueen tulosyksiköt ja henkilökunnan sijoittuminen yksiköihin

Tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö
§ 5 Määräalan ostaminen lunastusyksiköstä RN:o 92-895-2-10 Veromiehessä / Suomen valtio / Liikennevirasto

Maankäyttöinsinööri Teemu Jääskeläinen
§ 22 Sopimus Dixin työmaa-alueen vuokrauksesta Tikkurilassa sekä Jokiniemen väliaikaisen liityntäpysäköintialueen rakentamisesta

Maankäyttöinsinööri Jouni Kahila
§ 15 Maankäyttölupa työmaatukikohdalle kiinteistölle 92-70-118-4 Koivukylän Leinelässä / Lemminkäinen Talo Oy
§ 16 Maanomistajan lupa autojen tilapäiseen pysäköintiin Vaaralassa kiinteistöllä 92-93-9904-1 / Rakennus Future Oy
§ 17 Maankäyttölupa työmaatukikohdalle määräalalla 92-406-8-0-M513 Keimolassa / Rakennus K. Karhu Oy

Maankäyttöteknikko Jorma Hopponen
§ 35 Maa-alueen uudelleen vuokraaminen siimaohjattavien lennokkien lennättämistä varten Petikossa / Lennokkipojat r.y.
§ 36 Maanomistajan lupa maakaapeleille sekä jakokaapeille Luhtaamäessä / Vantaan Energia Sähköverkot Oy
§ 37 Puistomuuntamon käyttöoikeussopimus nro 5400 sekä maanomistajan lupa maakaapeleiden sijoittamiseen Ruskeasannassa / Vantaan Energia Sähköverkot Oy

Maankäyttöinsinööri Taina Andersson
§ 29 Maankäyttöluvan jatkaminen tilapäiseen pysäköintiin Kivistössä / EKE Rakennus Oy
§ 30 Viljelysmaan vuokraaminen Lapinkylän kylästä / Jari Ylikojola ja Marjo-Riitta Vainikka

Asumisasioiden päällikkö va. Tomi Henriksson
§ 27 Pientalotontin 92-11-40-18 myyminen Hämevaarasta / jatkuva myynti vuonna 2016

Käsittely:
Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Maankäyttöinsinööri Teemu Jääskeläinen
§ 23 Maanvaihto asemakaavan toteuttamiseksi Veromiehessä / Vantaan kaupunki ja Finavia Oyj

Maankäyttöinsinööri Jouni Kahila
§ 18 Tonttien 92-70-110-7 ja 92-70-110-6 välisen rasitesopimuksen hyväksyminen Koivukylän Leinelässä / VAV Asunnot Oy ja Vantaan kaupunki

Maankäyttöteknikko Jorma Hopponen
§ 38 Viranhaltijapäätöksen (maankäyttöteknikko § 34 / 31.8.2016) kumoaminen / Vihdin Rakennusurakointi Oy
§ 39 Maankäyttölupa työmaatukikohdalle Keimolassa / NCC Suomi Oy

Maankäyttöinsinööri Taina Andersson
§ 31 Maankäyttölupa työmaapysäköintiin Kivistössä / T2H Rakennus Oy

Päätös:
Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Puuttuvat pykälät ovat päätöksiä, joita ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyyn.

Muutoksenhakuohje: 1.

7 § Määrärahan korottaminen vuoden 2016 talousarvion hankeryhmän 95 1 Kiinteän omaisuuden osto osalta / HP

VD/8541/02.01.00.04/2016
HP/LM-H/AVP

Kiinteän omaisuuden ostomäärärahan käyttö jakautuu varsinaisiin maanostoihin ja sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden arvon kirjaamiseen.

1. Varsinainen ostomääräraha

Vuoden 2016 talousarvioon on budjetoitu yrityspalveluiden käyttöön kiinteän omaisuuden ostoon 7,2 milj. euroa. Määrärahasta maksetaan ohjelmoidun ja muun raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostoja sekä yleisten alueiden lunastuksia. Määrärahaa tulee myös varata mahdollisten kaupungin etuostokauppojen toteuttamiseksi.

Kiinteän omaisuuden ostoon vuodelle 2016 budjetoidusta summasta (7,2 M€) on elokuun 2016 loppuun mennessä käytetty kiinteän omaisuuden ostoihin 8,1 €. Suuri osa ostomäärärahasta on käytetty maanvaihtoihin Hakkilassa liittyen Ruokakesko Oy:n keskusvarasto 2:n tontin laajennukseen ja uuden Kanervannummen lähivirkistysalueen toteutukseen. Ruokakesko Oy:n asemakaavan muutokseen (nro 002094) liittyi myös kunnallistekniikan rakentamissopimus, jonka mukaisesti Kesko Oyj maksoi kaupungille korvauksia kunnallistekniikan suunnittelu- ja rakentamiskustannuksista.

2. Sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden kirjauskäytäntö

Sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden kirjaamiskäytännöstä johtuen sopimuskorvauksena saadut maa-alueet kirjataan investointiosan menoksi, jolloin kyseisille maa-alueille muodostuu myös tasearvo. Näiden sopimuskorvauksina vastaanotettujen maa-alueiden vaatimilla määrärahoilla ei ole rahoitusvaikutusta talousarvioon nähden investointimenokirjausta vastaavasta kuntatekniikan keskuksen käyttötalouden tulokirjauksesta johtuen. Sopimuskorvauksena vastaanotettavien maa-alueiden arvot on talousarviovalmistelun yhteydessä todettu huomioitavan talousarviomuutosten kautta.

24.8.2016 on tullut voimaan laaja Kivistön kaupunkikeskus 1 asemakaava (nro 230800). Asemakaava-alueen merkittävän maanomistajan Axel ja Greta Sandellien kuolinpesien kanssa on tehty vuonna 2007 yhteistyösopimus, jossa kp:t ovat sitoutuneet luovuttamaan kaupungille rakennusmaata yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksena 50 % sopimusalueen rakennusoikeuden määrästä. Yhteistyösopimusta täydennettiin vuonna 2012, jolloin sovittiin pääperiaatteista luovutettavan rakennusmaan sijainnista ja maan hinnasta. Kaavan toteuttamissopimuksessa on sovittu ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena vastaanotettavan maata yhteensä 29 916 947 euron arvosta. Kiinteistökaupan esisopimuksen mukainen luovutettava maa-alue on suuruudeltaan 51008 m2 ja se muodostuu asemakaavan mukaisista keskustatoimintojen- asuinkerrostalojen-, toimitilarakennusten-, yleisten rakennusten- ja autopaikkojen korttelialueista sekä katualueesta.

Vuoden 2016 aikana tullee voimaan myös kaupunginvaltuuston 19.9.2016 hyväksymä asemakaavan muutos nro 002277 Koivuhaassa (Vantaan Energia), johon liittyvässä toteuttamissopimuksissa on sovittu ulkoisen kunnallistekniikan korvauksena vastaanotettavan maata 2 752 468 euron arvosta. Kaupungin omistukseen siirtyy asuinkerrostalojen korttelialuetta. Näin ollen vuoden 2016 talousarvionkiinteän omaisuuden ostoon varatusta määrärahasta tulisi olla yhteensä noin 32,7 M€ budjetoituna kunnallistekniikan korvauksena vastaanotettavan maan ostomäärärahaksi.

Nykyisen maanostomäärärahan 7,2 M€:n korotus 35,6 M€:lla täyttäisi edellä mainitun 32,7 M€:n tarpeen kunnallistekniikan korvauksena vastaanotettavan maan ostomäärärahaksi, ja mahdollistaisi myös kiinteän omaisuuden suoria ostoja vuonna 2016 kaikkiaan noin 11 M€:lla. Loppuvuonna 2016 kiinteän omaisuuden hankintaan olisi tällöin käytettävissä vielä noin 2 miljoonaa euroa, mikä on

välttämätöntä maanhankinnan toteuttamiseksi strategisesti tärkeillä alueilla. Hankinnat mahdollistavat kaupungin maankäytön ohjauksen tulevaisuudessakin.

Tämän vuoksi esitetään, että määrärahaa 2016 talousarvion hankeryhmässä 95 1 / Kiinteän omaisuuden osto korotetaan 35,6 miljoonalla eurolla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle korotettavaksi vuoden 2016 talousarviossa määrärahaa talousarviokohdassa 95 1 ”Kiinteän omaisuuden osto” 35,6 miljoonalla eurolla.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 5

Lisätiedot:
tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh. 040 733 7447, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

8 § Tiettyjen viranhaltijapäätösten rajaaminen ottomenettelyn ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle / HP

VD/5838/00.01.01.01/2016
HP/KK

Kuntalaki antaa ylemmälle toimielimelle oikeuden poiketa kunnan toimivaltasäädöksistä ja ottaa käsiteltäväkseen alemman viranomaisen tekemän päätöksen. Menettelyä kutsutaan ottomenettelyksi ja siitä on säädetty tällä valtuustokaudella sovellettavan Kuntalain (365/1995) 51 §:ssä ja 1.7.2017 alkaen sovellettavan Kuntalain (410/2015) 92 §:ssä. Ylemmän toimielimen otto-oikeus koskee sellaisia asioita, jotka on siirretty viranomaisen toimivaltaan kuntalain nojalla ja joissa viranomainen on tehnyt päätöksen. Muun lain tai asetuksen mukaiset lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyasiat tai yksilöön kohdistuvat opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asiat on rajattu kuntalaissa ottomenettelyn ulkopuolelle.

Vantaan kaupungin hallintosäännössä määritellään ne tahot, joilla otto-oikeus on. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voivat päättää kaupunginhallituksen lisäksi kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija. Vastaavasti liikelaitoksen johtokunnan käsiteltäväksi otettavasta asiasta voi päättää johtokunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi liikelaitoksen toimitusjohtaja.
Hallintosäännössä on säädetty myös, miten viranomaisen tulee ilmoittaa päätöksensä ylemmälle toimielimelle ottomenettelyä varten. Käytännössä toimielinten kokousten esityslistoilla on asiakohta tai asiakohtia, joissa kaikki ottomenettelyyn tulleet päätökset on lueteltu. Päätöksiä voi olla yhden kokouksen esityslistalla useita kymmeniä tai jopa satoja.

Kuntalaki antaa mahdollisuuden hallintosäännössä määritellä, mitä päätöksiä ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyyn. Vantaalla nykyisen hallintosäännön 15 §:n mukaan ottomenettelyyn ei tarvitse ilmoittaa
- henkilöstöpäätöksiä (pois lukien vakanssin perustamiset ja toistaiseksi voimassaolevaan virkasuhteeseen ottamiset),
- tavara- ja palveluhankintoja, joiden arvo on 500–6000 euroa,
- päätöksiä, joissa luovutetaan tietoja henkilörekisteristä
- sekä sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista ylempi toimielin on päättänyt, että ilmoitusvelvollisuutta ei ole.

Kaupunginhallitus päätti 29.8.2016 § 8 omalta osaltaan lisätä asiaryhmiä, joita ilmoitusvelvollisuus ei koske. Päätöksen taustalla on kaupunginhallituksen toiminnan kehittämistyö, jossa on muun muassa tarkasteltu kokouksessa käsiteltäviä asioiden sisältöä ja määrää. Tavoitteena oli, että kaupunginhallituksen esityslistalle ei enää ilmoiteta tiettyjä rutiiniluontoisia viranhaltijapäätöksiä. Tämä helpottaa päätösten käsittelyn hallinnollista prosessia ja lisäksi keventää kaupunginhallituksen esityslistoja. Edelleenkin kaikki viranhaltijoiden päätökset löytyvät esimerkiksi diaarin kautta, ja päätöksiin olisi edelleen mahdollista käyttää ottomenettelyä. Ainoastaan ilmoitusvelvollisuutta rajattiin.

Samanlaista ilmoitusvelvollisuuden rajaamisen tarvetta on myös muissa toimielimissä. **Kaupungin johtoryhmässä** käsiteltiin aihetta keväällä 2016 ja määriteltiin sellaiset asiaryhmät, jotka olisi syytä rajata tasapuolisuuden vuoksi kaikissa toimielimissä sekä lisäksi sellaiset asiaryhmät, jotka koskevat vain tiettyä toimielintä. Yhteisesti rajattavia asiaryhmiä ovat seuraavat:
- toistaiseksi voimassaolevaan virkasuhteeseen ottaminen
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvat
- tilausoikeuksien myöntäminen
- laskujen hyväksymisoikeudet
- taloussäännön 13 §:n mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen
Näistä kaupunginhallitus teki päätöksen omalta osaltaan ja suositteli lautakuntia ja johtokuntia tekemään vastaavanlaiset rajaukset.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan osalta ei ole syytä rajata edellä mainittujen lisäksi muita päätöksiä ottomenettelyn ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle.

Ilmoitusvelvollisuus esitetään rajattavaksi määräajaksi 31.5.2017 saakka. Mikäli käytäntö osoittautuu toimivaksi, voidaan nyt tehtävät rajaukset kirjata valmisteilla olevaan uuteen hallintosääntöön, joka tulee uuden kuntalain määräysten mukaisesti voimaan 1.6.2017.
Uudistuksen tarkoituksena on keventää hallintoa, selkeyttää esityslistoja ja helpottaa luottamushenkilöiden työskentelyä toimielimissä. Kaikki päätökset ovat edelleen julkisia ja löytyvät muun muassa kaupungin diaarista.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

a) Kuntalain 51 §:n ja Vantaan kaupungin hallintosäännön 15 §:n mukainen ottomenettelyyn liittyvä päätösten ilmoittamisvelvollisuus kaupunkisuunnittelulautakunnalle ei koske seuraavia asioita tai asiaryhmiä:
- toistaiseksi voimassaolevaan virkasuhteeseen ottaminen
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvat
- tilausoikeuksien myöntäminen
- laskujen hyväksymisoikeudet
- taloussäännön 13 §:n mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen

b) päätös on voimassa 31.5.2017 saakka.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Talous- ja hallintopalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki, puh. 09 839 23816, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
hallintojohtaja Hanna Ormio, puh 09 839 22484, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
hallinnon erityisasiantuntija Paula Harju, puh. 09 839 22137, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

9 § **Kaupunkisuunnittelulautakunnan ratkaisuvallan delegointi / suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamislupa-asiat / HP**

VD/8695/00.01.01.02/2016
HP/TLA/THA/SRU

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 10.6.2013 § 11 tehnyt päätöksen toimivaltansa siirtämisestä tai muuttamisesta johtosäännön 3 §:n mukaan sen toimivaltaan kuuluvista asioista.

Delegoinnit ovat päätöksen mukaan voimassa toistaiseksi. Delegoinnit koskevat maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamislupa-asioita.

Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä on päättänyt päätöksellään § 27/2016 kaupunkisuunnittelun tulosalueen uudelleen organisoinnista 1.5.2016 alkaen. Päätös perustuu merkittävään kaavoituksen tehostamistavoitteeseen. Voimaan tulleen organisaatiomuutoksen johdosta on tarpeen tehdä uusi delegointipäätös.

Aluearkkitehtien, yleiskaavapäällikön ja asemakaavainsinöörin toimialueista päättää ao. tulosalueen johtaja.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 9

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään

a) kumota kaupunkisuunnittelulautakunnan 10.6.2013 §:ssä 11 tehty päätös

b) siirtää toimivalta 12.5.2014 voimaan tulleen kaupunkisuunnittelulautakunnan johtosäännön 3 §:n kohtien 3, 4 ja 5 mukaisissa kohdissa seuraavasti:

kohta 3
Aluearkkitehdit ja kehittämispäällikkö (vakanssit 000517,000519, 000520, 000521, 500549 ja 500580) päättävät toimialueillaan kaupungin lausunnon antamisesta maankäyttö- ja rakennuslaissa ja -asetuksessa tarkoitetuissa poikkeamis- ja rakennuslupa-asioissa, ellei kysymys ole hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkisuunnittelulautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai -luonnoksesta, voimassa olevasta asemakaavasta tai MRL:n 53.3. §:ssä tarkoitetusta asemakaavasta tai asemakaavan muutoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta tai asiasta, josta päättäminen kuuluu asemakaavainsinöörin päätösvaltaan.

Asemakaavainsinööri (vakanssi 500558) päättää toimi-alueellaan edellä mainitusta kaupungin lausunnon antamisesta silloin, kun kysymys on kaupunkisuunnittelulautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymän asemakaavaehdotuksen tai -luonnoksen, MRL:n 53.3 §:ssä tarkoitetun asemakaavan tai asemakaavan muutoksen tai myönnetyn poikkeusluvan mukaisesta erillispientalojen
rakentamisesta.

kohta 4
Yleiskaavapäällikkö (vakanssi 000170) ratkaisee toimialueillaan rakennusluvan erityiset edellytykset maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamalla suunnittelutarvealueella, ellei kysymys ole hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkisuunnittelulautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai -luonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta, jolloin kaupunkisuunnittelulautakunta ratkaisee.

kohta 5
Aluearkkitehdit ja kehittämispäällikkö (vakanssit 000517,000519, 000520, 000521,500549 ja 500580) ratkaisevat toimialueillaan maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä tarkoitetut poikkeukset lukuun ottamatta poikkeusta maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen rakentamissäännöksistä ja Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä, ellei kysymyksessä ole asia, josta päättäminen kuuluu asemakaavainsinöörin päätösvaltaan.

c) todeta, että tämä päätös astuu voimaan heti ja on voimassa toistaiseksi.

d) tarkastaa tämä pykälä heti kokouksessa.

Käsittely:
Apulaiskaupunginjohtaja teki esitykseen seuraavat korjaukset:

kohta 3
poistettiin ensimmäiseltä riviltä: ja kehittämispäällikkö (vakanssi 000520)
kohta 4
poistettiin viimeinen lause: jolloin kaupunkisuunnittelulautakunta ratkaisee
kohta 5
poistettiin ensimmäiseltä riviltä: ja kehittämispäällikkö (vakanssi 000520)

Päätös:
Hyväksyttiin apulaiskaupunginjohtajan muutettu esitys:

Päätettiin
a) kumota kaupunkisuunnittelulautakunnan 10.6.2013 §:ssä 11 tehty päätös

b) siirtää toimivalta 12.5.2014 voimaan tulleen kaupunkisuunnittelulautakunnan johtosäännön 3 §:n kohtien 3, 4 ja 5 mukaisissa kohdissa seuraavasti:

kohta 3
Aluearkkitehdit (vakanssit 000517,000519, 000521, 500549 ja 500580) päättävät toimialueillaan kaupungin lausunnon antamisesta maankäyttö- ja rakennuslaissa ja -asetuksessa tarkoitetuissa poikkeamis- ja rakennuslupa-asioissa, ellei kysymys ole hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkisuunnittelulautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai -luonnoksesta, voimassa olevasta asemakaavasta tai MRL:n 53.3. §:ssä tarkoitetusta asemakaavasta tai asemakaavan muutoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta tai asiasta, josta päättäminen kuuluu asemakaavainsinöörin päätösvaltaan.

Asemakaavainsinööri (vakanssi 500558) päättää toimi-alueellaan edellä mainitusta kaupungin lausunnon antamisesta silloin, kun kysymys on kaupunkisuunnittelulautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymän asemakaavaehdotuksen tai -luonnoksen, MRL:n 53.3 §:ssä tarkoitetun asemakaavan tai asemakaavan muutoksen tai myönnetyn poikkeusluvan mukaisesta erillispientalojen rakentamisesta.

kohta 4
Yleiskaavapäällikkö (vakanssi 000170) ratkaisee toimialueillaan rakennusluvan erityiset edellytykset maankäyttö- ja rakennuslain 16 §:n tarkoittamalla suunnittelutarvealueella, ellei kysymys ole hyväksytystä yleiskaavasta, kaupunkisuunnittelulautakunnan tai kaupunginhallituksen hyväksymästä kaavaehdotuksesta tai -luonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta.

kohta 5
Aluearkkitehdit (vakanssit 000517, 000519, 000521, 500549 ja 500580) ratkaisevat toimialueillaan maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä tarkoitetut poikkeukset lukuun ottamatta poikkeusta maankäyttö- ja rakennuslain ja -asetuksen rakentamissäännöksistä ja Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä, ellei kysymyksessä ole asia, josta päättäminen kuuluu asemakaavainsinöörin päätösvaltaan.

c) todeta, että tämä päätös astuu voimaan heti ja on voimassa toistaiseksi.

d) tarkastaa tämä pykälä heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Kaupunkisuunnittelu

Lisätiedot:
kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine, p. 8392 2741
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

10 § **Kaupunkisuunnittelulautakunnan lausunto: Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman uudistaminen 2015-16 / HP**

VD/7835/00.01.02.00/2015
HP/SS

Vuoden 2015 alussa tulivat voimaan tasa-arvolain osittaisuudistus ja yhdenvertaisuuslain kokonaisuudistus. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta eli lyhyemmin tasa-arvolaki (609/1986) sekä yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) vaativat viranomaisilta toimintaa sukupuolten tasa-arvon sekä kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi. Lait edellyttävät viranomaiselta ensinnäkin syrjimättömyyttä omassa toiminnassa. Tämän lisäksi viranomaisen tulee edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Tasa-arvolaissa sanotaan (4 §):

”Viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Erityisesti tulee muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista. Naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistäminen tulee ottaa huomioon 1 ja 2 momentissa tarkoitetulla tavalla palvelujen saatavuudessa ja tarjonnassa.”

Yhdenvertaisuuslaissa sanotaan (5 §):

”Viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.”

Kummankin lain soveltamisala on erittäin laaja ja viranomaisella on velvollisuus laatia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmia.

Vantaan kaupungin kaupunkitasoinen eli kaikkia toimialoja velvoittava tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on vuodelta 2006. Sitä on täydennetty kaupunginhallituksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä antamin linjauksin valtuustokaudella 2009 – 2012 (kaupunginhallitus 6.4.2009 § 9) sekä 2013 – 2016 (kaupunginhallitus 11.2.2013 § 22). Vastuu kaupunkitasoisesta *toiminnallisesta* eli päätöksenteon ja palveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelusta kuuluu asukaspalvelujen toimialalle. Vastuu kaupunkitasoisesta *henkilöstöpoliittisesta*, Vantaan kaupungin henkilöstön keskinäistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tavoittelevasta suunnittelusta on työnantajan (henkilöstökeskus) ja henkilöstön ammattijärjestöjen yhteistoiminnan piiriin kuuluva asia.

Vuoden 2015 alussa voimaan tulleet lakimuutokset aiheuttavat tarpeen ajantasaistaa koko Vantaan kaupunkitasoinen suunnitelma. Asukaspalvelujen toimialan hallinto aloitti suunnitelman ajantasaistamistyön syksyllä 2015 kaupungin johtoryhmän ohjauksessa. Työhön on kuulunut erilaisia vaiheita, kuten tapaamisia kaupungin toimielinten kanssa, työpajoja toimialoilla sekä asiantuntijakuuleminen.

Luonnos uudeksi kaupunkitasoiseksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaksi on nyt valmistunut ja saapunut lausuntokierrokselle lautakuntiin sekä sosiaali- ja potilasasiamiehelle. Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja pyytää lautakuntia käsittelemään luonnoksen lokakuussa ja antamaan lausuntonsa 28.10.2016 mennessä, jotta lausunnot voidaan ottaa huomioon ennen kuin suunnitelma esitetään hyväksyttäväksi kaupunginhallituksessa marraskuussa 2016.

Kaupunkitasoinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaluonnos on nimeltään *Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana – Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valtuustokaudelle 2017 – 2020.* Suunnitelmaluonnos koostuu kolmesta osasta:

1. Työkirja-osuudesta, joka opastaa kaupungin toimijoita tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toimintatavan saavuttamisessa
2. Työkirjan liite 1: Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valtuustokaudelle 2017–2020; tämä on kaupunkitasoinen suunnitelma, johon lautakuntien alaisten toimialojen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön tulee pohjautua tulevalla valtuustokaudella
3. Työkirjan liite 2: Vantaan kaupunki tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena työpaikkana – henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu Vantaan kaupungilla.

Asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja pyytää lautakuntia lausumaan 28.10.2016 mennessä luonnoksen Työkirja-osuudesta ja toiminnallisesta suunnitelmasta (Työkirjan liite 1). Henkilöstöpoliittisen suunnittelun kuvaus (liite 2) on jo hyväksytty henkilöstökeskuksen ja ammattijärjestöjen yhteistoiminnassa, joten se tulee lautakuntaan vain tiedoksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 10

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään todeta ja lausua luonnoksen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä olevan kannatettava eikä luonnokseen esitetä muutoksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaluonnos (Työkirja) sisältäen liitteet 1 ja 2

Täytäntöönpano: Asukaspalvelut / apulaiskaupunginjohtaja Niinistö

Muutoksenhakuohje: 5

Lisätiedot:
suunnittelija Meija Tuominen, puh. 09 8392 2278 etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

LUONNOS

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana

Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valtuustokaudelle 2017–2020

SISÄLLYS

1. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Vantaan kaupungin arvoissa
   Tarkastellaan syrjimättömyyden ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämisen yhteyksiä Vantaan kaupungin arvoihin.

2. Lainsäädäntöä – tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia
   Tutustutaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tukevaan lainsäädäntöön, ennen kaikkea tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain monitahoisiin velvoitteisiin. Samalla tulevat tutuiksi syrjinnän eri muodot ja hallinnon oikeusperiaatteet. Luku sisältää myös pohdintatehtäviä ja linkkejä lisätiedon luo.

3. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusviranomaiset
   Lyhyt kuvaus relevanteista valtion viranomaisista sekä Vantaan kaupungin vastuutahoista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelussa.

4. Arviointia jo tehdystä työstä ja tulevan työn suuntaviivat
   Vantaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö, kaupunkitasoisen suunnitelman 2017–2020 laatimisen prosessi ja tulevan kehittämisen kärjet.

5. Syrjimättömyys ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistäminen toimintatapana
   Tarkastellaan tasa-arvolaissa ja yhdenvertaisuuslaissa esitettyjä ihmisen ominaisuuksia. Pohditaan mitä kaikkea nykypäivänä tarkoittaa sukupuoli ja sukupuolten tasa-arvo ja tarkastellaan yhdenvertaisuuslain esittämiä perusteita – ikää, uskontoa, alkuperää, perhesuhteita jne. – sekä yksitellen että rinnakkain muiden perusteiden kanssa etenkin pohdintatehtävien avulla. Tarkastelun keskiössä on Vantaan kaupungin viran- ja toimenhaltijoiden toimintatapa.

6. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien integrointi viranhaltijoiden toimintaan ja palvelutuotantoon
   Esimerkkejä kaupungin toiminnoista, joihin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma tulee integroida. Esimerkkejä tarkistuskysymyksistä, joista on apua integroinnissa.

7. Menetelmiä ja työkaluja
   Tässä luvussa ohjataan Vantaan kaupungin toimijoita hyödyntämään erilaisia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön menetelmiä ja valmiita työkaluja.

8. Luottamushenkilöiden toiminta
   Kymmenen tapaa, joilla luottamushenkilöt voivat edistää sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta päätöksenteossa ja muussa toiminnassaan.

9. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsitteitä A:sta Ö:hön
   Keskeisiä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön käsitteitä, joista on hyötyä Vantaan kaupungin toimijoille kehittämistyössä sekä lisätiedon hankinnassa.

TYÖKIRJA TASA-ARVOSTA JA YHDENVERTAISUUDESTA

Työkirja-osuus taustoittaa ja tekee näkyväksi sen, mille Vantaan kaupunkitasoinen toiminnallinen ja henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu perustuvat. Työkirjan avulla kaupungin toimijat voivat kehittää yksin ja yhdessä muiden kanssa osaamistaan tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toimintatavan löytämisessä ja vahvistamisessa.

SAATESANAT

Olet lukemassa Vantaan kaupungin ajantasaistettua tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Aluksi on paikallaan kertoa miksi se on sellainen kuin se on.

Vuoden 2015 alussa tuli voimaan uudistettu yhdenvertaisuuslaki. Yhdenvertaisuuden vaatimus koskee nyt kaikkea julkista ja yksityistä toimintaa paitsi yksityis- ja perhe-elämää ja uskonnonharjoitusta. Yhdenvertaisuuslakia sovelletaan siis lähtökohtaisesti kaikkeen kunnan toimintaan. Myös syrjintäperusteita on tarkennettu ja esimerkiksi kohtuullisten mukautusten epääminen vammaisilta henkilöiltä katsotaan syrjinnäksi. Yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisen velvoite koskee nyt lain mukaan kaikkia syrjintäperusteita aiemman, etnisiä vähemmistöjä koskevan suunnittelun lisäksi.

Samaan aikaan tuli voimaan muutoksia lakiin naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta, jota yleisesti kutsumme tasa-arvolaiksi. Sukupuoleen perustuvan syrjinnän kielto koskee nyt myös sukupuoli-identiteettiä ja sukupuolen ilmaisua. Kunnalla on velvoite olla omassa toiminnassaan syrjimätön sekä ehkäistä ennalta tällaista syrjintää. Lisäksi oppilaitosten velvollisuus laatia opetusta ja muuta toimintaansa koskeva tasa-arvosuunnitelma laajennettiin koskemaan myös perusopetusta eli kaikkia koulutusasteita. Yhdenvertaisuuslain muutos toi oppilaitoksille vielä uuden vaatimuksen laatia opetusta ja muuta toimintaa koskeva yhdenvertaisuussuunnitelma tasa-arvosuunnitelman lisäksi.

Näillä laeilla ja lakimuutoksilla vahvistetaan perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista. Oikeudet ja niitä koskevat lait eivät toteudu itsestään, vaan ne on toteutettava Vantaan kaupungin ja viime kädessä jokaisen viran- ja toimenhaltijan sekä luottamushenkilön omassa toiminnassa. Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat jotakin, jonka me ihmiset teemme yhdessä - eivät meistä riippumattomia luonnonilmiöitä.

Syrjintä ja tavoittelemamme syrjimättömyys ovat paljon laajempia asioita ja niiden yhteisvaikutuksia kuin osaamme äkkipäätä ajatellakaan. Kun kaupungin toiminnan syrjimättömyyteen yhdistetään velvoitteet edistää kaikessa toiminnassa sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta, alamme tarvita tukea sen hahmottamiseen, mistä kaikesta tässä on kysymys. Tätä tarkoitusta varten lakisääteisen suunnitelmamme ensimmäinen osa on johdatus siihen, mitä syrjimättömyys ja sen edistäminen tarkoittavat aikamme kuntatyössä. Tämä Työkirjaksi kutsumamme osuus liittää tasa-arvon ja

yhdenvertaisuuden osaksi kaupungin arvoja, avaa lakien asettamat vaatimukset, tarjoaa käsitteistöä keskusteluun, arvioi jo tekemäämme työtä, käsittelee syrjintäperusteita, ohjaa virkakuntaa ja luottamushenkilöitä toimintaan ja toimii myös johdantona varsinaisille kaupungin suunnitelmille. Tarkoitus on saada aikaan pohdintaa, yksin ja yhdessä, muun muassa konkreettisten, todellisten tai kuvitteellisten, tapausten avulla. Päämäärämme on löytää syrjimätön ja edistävä toimintatapa toimintamme arkipäivään.

Toiminnalliseksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöksi kutsutaan syrjimättömyyttä ja edistämistä päätöksenteossamme ja palveluissamme. Työkirjan liitteenä oleva toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ohjaa luottamushenkilöiden ja virkakunnan toimintaa kaupunkitasoisesti valtuustokaudella 2017–2020. Tämän ”ulkoisen” toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman lisäksi tarvitsemme ”sisäistä” eli kaupungin henkilöstöä koskevaa suunnittelua. Henkilöstöpoliittisella suunnittelulla tavoittelemme sitä, että jokainen kaupungin viran- ja toimenhaltija voi tuntea itsensä tasa-arvoiseksi ja yhdenvertaiseksi omassa työyhteisössään Vantaan kaupungin palveluksessa. Työkirjan liitteenä on kuvaus henkilöstöpoliittisesta suunnittelusta, joka on integroitu tavanomaiseen henkilöstöasioiden suunnitteluun.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus vaativat toimintaa. Työkirja, toiminnallinen suunnitelma ja henkilöstöpoliittisen suunnittelun kuvaus muodostavat yhdessä kokonaisuuden, josta käytämme nimeä Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana. Syrjimätöntä ja edistävää toimimisen tapaa haettiin jo vuonna 2006 hyväksytyllä, rakenteeltaan samantyyppisellä suunnitelmakokonaisuudella, jolla ylitimme reilusti silloisten lakien minimivaatimukset. Sen ansiosta olemme hyvässä valmiudessa kohdata tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien uudet vaatimukset. Itse asiassa emme näe niitä vaatimuksina, vaan mahdollisuuksina toteuttaa suuren suomalaisen kaupungin moninaisuuspolitiikkaa palvelujen tarjonnassa, kumppanuuksissa ja työnantajana.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana - suunnitelmakokonaisuus on käsitelty kaupunginhallituksessa X.X.2016 ja merkitty tiedoksi kaupunginvaltuustossa X.X.2016. Työkirja-osuutta pidetään ajan tasalla kaupungin www-sivuilla tarpeen mukaan tekstimuutoksin, joiden yhteyteen laitetaan muutoksen ajankohta.

Kiitän lämpimästi kaikkia suunnitelmakokonaisuuden valmistumiseen panoksensa antaneita viranhaltijoita, luottamushenkilöitä ja asiantuntijoita. Erityisesti haluan kiittää suunnittelija Meija Tuomista hänen toiminnastaan Vantaan kaupungin toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön kantavana voimana. Itse olen oppinut suunnitelman laatimisen myötä paljon tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä. Tervetuloa kaikki muutkin opin ja toiminnan tielle!

Vantaalla 28. syyskuuta 2016

Jaakko Niinistö

asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja

Vantaan kaupungin toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelusta vastaava viranhaltija

1. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus Vantaan kaupungin arvoissa

Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia. Ne ovat myös suuria asioita ja kiisteltyjä käsitteitä. Niiden määritteleminen yleispätevästi on yllättävän vaikeaa ja jokaisella ihmisellä on niistä oma käsityksensä. Ne on kuitenkin määriteltävä silloin kun on tarkoitus saada aikaan toimintaa niiden saavuttamiseksi.

Tämän suunnitelmakokonaisuuden lähtökohtana on toiminut käsitys tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta tilanteena, jossa ihmisellä ja ihmisryhmällä on yhtäläiset oikeudet, velvollisuudet ja mahdollisuudet toteuttaa itseään ja osallistua yhteiskunnan toimintaan ilman sukupuolesta ja/tai monesta muusta henkilöön liittyvästä perusteesta mahdollisesti aiheutuvaa painolastia. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen tarkastelussa ja tavoittelussa tulee kiinnittää huomiota mahdollisuuksien lisäksi lopputulokseen eli siihen, toteutuuko tasa-arvo ja yhdenvertaisuus todella yhtäläisten mahdollisuuksien seurauksena.

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta on mahdollista pitää jo olemassa olevina yhteiskuntamme perusarvoina, joita kuitenkin joskus rikotaan erilaisin sanoin ja teoin. Tässä suunnitelmassa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta lähestytään toisin eli siitä ajatuksesta, että ne eivät lankea päällemme jostakin ylhäältä, vaan niiden toteutuminen tai toteutumattomuus on seurausta meidän omasta toiminnastamme, johon me kaikki voimme vaikuttaa. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat tässä katsannossa seurausta tietoisesta syrjimättömästä ja edistävästä *toimintatavasta*.

Tavoittelemme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta siksi, että haluamme elää oikeudenmukaisessa kaupungissa, jonka toimijat kunnioittavat näitä arvoja sekä periaatteessa että käytännössä. Tämän lisäksi tiedämme, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat myös keinoja saavuttaa muita päämääriä, esimerkiksi hyvinvointia työssä ja asiakastyytyväisyyttä palveluissa. Tällaisilla asioilla on puolestaan suora yhteys tuottavuuteen ja talouteen. Tänä päivänä ei ole enää työnantajaa tai palvelun tuottajaa, joka pärjäisi markkinoilla ilman moninaisuuden huomioon ottamista toiminnassa.

Vantaan kaupungin arvot ovat yhteinen käsitys siitä, mikä meille on tärkeää ja arvokasta. Arvot ohjaavat kaupungin päätöksentekoa ja koko organisaation toimintaa. Valtuustokauden 2013–2017 strategiassa todetaan Vantaan arvojen kohdalla, että ”kaupunki on sitoutunut tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen toiminnassaan ja päätöksenteossaan”. Toimialoilla voi tämän lisäksi olla oman toimintansa kannalta määriteltyjä eettisiä periaatteita.

Vantaan kaupungin arvot ovat innovatiivisuus, kestävä kehitys ja yhteisöllisyys. Seuraavassa katsomme miten nämä arvot on avattu strategiassamme ja tarkastelemme mitä lisäarvoa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen toimintatapana voi tuoda niihin.

Innovatiivisuus

Innovatiivisuus on kykyä tuottaa Vantaalle uusia hyödyllisiä muutoksia ja toimia suunnannäyttäjänä sekä rohkeutta etsiä uusia entistä parempia tapoja järjestää palveluja kuntalaisen hyväksi.

Innovatiivisuutta ei synny yhteisöissä, joissa ihmiset pakotetaan samanlaiseen ajatteluun ja toimintaan eli ”muottiin”. Moninaisuuden havaitseminen ja arvostaminen omassa työyhteisössä ja kuntalaisten keskuudessa on edellytys aidosti toimivalle palvelutoiminnalle. Innovatiivista muutosta voidaan saada aikaan kaikessa toiminnassa hoivasta kaupunkisuunnitteluun ja opetuksesta johtamiseen. Suomessa eri alojen työ on kuitenkin vahvasti sukupuolistunutta ja tällainen sukupuolten erillisyys tuo esiin eroja arvostuksessa.

Eriytymistä tapahtuu myös muilla perusteilla. Kaikkien toimintojen ja kaikkien alojen innovatiivisuuden näkeminen arvokkaana on omalta osaltaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä. Lisäksi moninaisuutta avoimesti arvostava Vantaa houkuttelee innovatiivisia ihmisiä työntekijöikseen, asukkaikseen, kumppaneikseen ja yrittäjikseen.

Kestävä kehitys

Kestävä kehitys on hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys pitävät sisällään idean inhimillisestä pääomasta ja eettisestä kasvamisesta. Oman toiminnan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden arviointi sisäisessä ja ulkoisessa toiminnassa kuuluvat olennaisesti tällaiseen ajatteluun. Päätöksenteon oikeudenmukaisuutta on se, että valmistelussa ja päätöstilanteessa huomioidaan, että päätökset vaikuttavat ihmisiin eri tavoin esimerkiksi sukupuolen, iän, perhesuhteiden ja terveydentilan mukaan. Päätöksenteossa onkin siten tärkeää kiinnittää huomiota etenkin resurssien oikeudenmukaiseen jakautumiseen.

Yhteisöllisyys

Yhteisöllisyys on osallisuutta ja aktiivisuutta sekä vastuullisuutta yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa. Vantaalainen yhteisöllisyys on yhteishengen luomista sekä kumppanuutta yritysten ja kuntalaisten kanssa.

Yhteisöllisyys, yhteishengen luominen ja kumppanuus on helppoa silloin kun kaikki ovat ”meitä” ja ”muita” ei ikään kuin ole olemassakaan. Todellinen esimerkiksi iän, sukupuolet, kielet ja vakaumukset ylittävä yhteisöllisyys ja yhteishenki tarkoittavat sitä, että rajat ”meidän” ja ”muiden” välillä ylitetään. Ilman kaikinpuolista tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden hyväksymistä ja edistämistä jokaisella ja kaikilla ei ole aitoa mahdollisuutta olla mukana suuren kaupungin lukuisissa toiminnoissa omana itsenään ja tasavertaisena kumppanina.

2. Lainsäädäntöä – tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia

Kaiken julkisen toiminnan kulmakivi on laillisuus ja julkisten palvelujen käyttäjien oikeudet on turvattu laissa. Sukupuolten tasa-arvolla ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuudella on niin ikään vahva lain suoja.

Tässä luvussa esitellään ensinnäkin varsinainen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslainsäädäntö eli perustuslaki, tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki. Nämä lait muodostavat lähtökohdan ja perustan omalle suunnitelmallemme. Kutakin lakia valotetaan hieman myös siltä kannalta, mitä lakien vaatimusten noudattamisessa on hyvä huomioida Vantaan kaupungin työssä tämän ajan toimintaympäristössä. Tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain esittelyssä on hyödynnetty Kuntaliiton yleiskirjeitä näistä laeista.

Tämän jälkeen tässä luvussa kerrotaan keskeiset kohdat laeista, joissa myös on tärkeää sisältöä kuntalaisten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden turvaamisen näkökulmista. Katsaus sisältää lisäksi henkilöstön tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tukevaa lainsäädäntöä.
Lait löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta www.finlex.fi. Mikäli nämä lait muuttuvat, tämän luvun tietoja päivitetään Työkirjan sähköiseen versioon lakimuutosten voimaantulon yhteydessä asianmukaisin päivitysmerkinnöin.

Suomen perustuslaki (731/1999)
2 luku
Perusoikeudet
6§ Yhdenvertaisuus

Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.

Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.

Sukupuolten tasa-arvoa edistetään yhteiskunnallisessa toiminnassa sekä työelämässä, erityisesti palkkauksesta ja muista palvelussuhteen ehdoista määrättäessä, sen mukaan kuin

lailla tarkemmin säädetään.

Tämän lisäksi perustuslaissa säädetään muun muassa uskonnon ja omantunnon vapaudesta (11§) sekä oikeudesta omaan kieleen ja kulttuuriin (17§).

Kun tasa-arvolakia ja yhdenvertaisuuslakia on uudistettu vuoden 2015 alusta, toimenpiteen keskeisenä tavoitteena on ollut uudistaa tasa-arvo ja yhdenvertaisuuslainsäädäntö tavalla, joka aikaisempaa paremmin täyttää perustuslain sisältämän yhdenmukaisen ja laaja-alaisen syrjintäkiellon asettamat vaatimukset.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986)

Vakiintuneessa kielenkäytössä tasa-arvolaki. Viimeisin lain osittaisuudistus on tullut voimaan 1.1.2015.

Lakia naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta kutsutaan tasa-arvolaiksi. Tasa-arvolain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä sen toteuttamiseksi parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä.

Viimeisimmän lakiuudistuksen myötä tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä (7 §). Sukupuoli-identiteetillä tarkoitetaan tässä laissa henkilön kokemusta omasta sukupuolestaan.
Sukupuolen ilmaisulla tarkoitetaan tässä laissa sukupuolen tuomista esiin pukeutumisella, käytöksellä tai muulla vastaavalla tavalla.

Viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja työnantajien tulee myös ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti (6 c §).

Mitä tässä laissa säädetään sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvasta syrjinnästä, sovelletaan vastaavasti syrjintään, joka perustuu siihen, että henkilön fyysiset sukupuolta määrittävät ominaisuudet eivät ole yksiselitteisesti naisen tai miehen.

Tasa-arvolaki sisältää syrjintää ja tasa-arvon edistämistä koskevia säännöksiä sekä säännöksiä lain valvonnasta ja seuraamuksista.

Tasa-arvolain monitahoinen sisältö ei ole välttämättä hyvin tiedossa Vantaan kaupungin viran- ja toimenhaltijoiden sekä poliittisten luottamushenkilöiden keskuudessa. Käsittelemme nyt tasa-arvolain keskeiset velvoitteet kolmella osa-alueella erityisesti kuntatyön näkökulmasta. Samalla tulee tutummaksi se, mitä tarkoittaa velvollisuus sekä olla syrjimätön että edistää tasa-arvoa.

Tasa-arvon edistäminen kaikessa toiminnassa

4§ Viranomaisen velvollisuus edistää tasa-arvoa

Viranomaisten tulee kaikessa toiminnassaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Erityisesti tulee muuttaa niitä olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista. Naisten ja miesten välisen tasa-arvon edistäminen tulee ottaa huomioon 1 ja 2 momentissa tarkoitetulla tavalla palvelujen saatavuudessa ja tarjonnassa.

Laki tuo tässä ensinnäkin esiin sen, että sukupuolten tasa-arvo ei toteudu itsestään ilman sen määrätietoista edistämistä ja tasa-arvoa edistävien toimintatapojen omaksumista. Tätä edistämistä tarvitaan kaikessa toiminnassa eli kaikilla kuntatyön lohkoilla ja tekemisen kaikissa eri vaiheissa. Yksikään toimintomme ei ole tasa-arvon edistämisen velvoitteen ulkopuolella. Tasa-arvolain neljäs pykälä tunnetaankin tasa-arvotyössä nimellä valtavirtaistamispykälä. Sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen (gender mainstreaming) tarkoittaa lyhyesti sitä, että sukupuolten tasa-arvon tavoittelu pitää saada mukaan toiminnan valtavirtaan eli ”tavalliseen” toimintaamme. Siihen on kehitetty erilaisia menetelmiä ja työkaluja, joista kerrotaan tarkemmin toisaalla tässä Työkirjassa.

4a§ Julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpano

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Jos julkista valtaa käyttävällä toimielimellä tai virastolla, laitoksella taikka kunta- tai valtioenemmistöisellä yhtiöllä on hallintoneuvosto, johtokunta tai muu luottamushenkilöistä koostuva johto- tai hallintoelin, toimielimessä tulee olla tasapuolisesti sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Viranomaisten ja kaikkien niiden tahojen, joita pyydetään nimeämään ehdokkaita tässä pykälässä tarkoitettuihin toimielimiin, tulee mahdollisuuksien mukaan ehdottaa sekä naista että miestä jokaista jäsenpaikkaa kohden.

Tasa-arvolaki asettaa tässä sukupuoleen (nainen/mies) perustuvan kiintiön luottamushenkilöistä koostuviin toimielimiin, jotka valitaan muilla kuin yleisillä vaaleilla. Tällä melko vahvalla puuttumisella esimerkiksi kunnallisten lautakuntien jäsenten kokoonpanoon halutaan varmistaa se, että niihin saadaan sekä naisten että miesten edustus. Tämä on tärkeää muun muassa jo siksi, että kiintiön avulla varmistetaan vahvasti

sukupuolittuneessa yhteiskunnassa päätöksenteko-osallisuus sukupuolelle, joka muutoin on vähemmistössä kyseisen asian toteuttajien tai toimijoiden keskuudessa.

Sukupuoleen perustuvasta kiintiöinnistä esiintyy vääriä käsityksiä. Ensinnäkin edellä kerrottu kiintiö on Suomen ainoa lain vaatima sukupuoleen perustuva kiintiö. Kiintiöitä tai sukupuoleen perustuvia ”lisäpisteitä” ei siten tunneta esimerkiksi uusien työntekijöiden rekrytoinnissa, kunnan johtotehtävissä tai ylipäänsä viranhaltijoiden työssä vaikkapa virkakunnan muodostamissa työryhmissä. Sitkeästi elää myös käsitys heikolla pätevyydellä esimerkiksi lautakuntiin päätyvistä kiintiönaisista, jotka syrjäyttävät heitä pätevämmät miehet paikanjaossa. Tosiasiassa kun kiintiöitä sovelletaan, jokainen luottamushenkilö on siinä tilanteessa osa kiintiötä.

Ei ole myöskään olemassa objektiivista ja sukupuolineutraalia tapaa määritellä pätevyys esimerkiksi lautakuntatyöhön. Lautakunnan jäsenten on tarkoitus edustaa palvelujen käyttäjiä, ja tästä syystä opetuslautakuntaan ei kerätä opettajia tai sosiaali- ja terveyslautakuntaan sosiaalityöntekijöitä ja lääkäreitä. Sopii lisäksi kysyä, oliko pätevyys ainoa valintakriteeri silloin, kun kiintiötä ei ollut ja esimerkiksi lautakunnista naiset puuttuivat kokonaan tai heitä oli niissä todella vähän vuosikymmenten ajan.

Vantaalla 40 % -kiintiö huomioidaan toimielinten valintaprosessissa normaalina osana luottamushenkilönimitysten valmistelua. Puolueiden kunnallisjärjestöt vastaavat itse oman toimintansa tasa-arvoisuudesta. Puolueet voivat asettaa ohjelmissaan tasa-arvotavoitteita ja lisäksi varmistaa, että puolueen kaikilla tavoitteilla on myönteisiä vaikutuksia eri sukupuolten kannalta. Osa puolueista on laatinut myös erillisiä tasa-arvo-ohjelmia. Luottamushenkilöille on tässä Työkirjassa oma luku.

Manner-Suomessa vuonna 2013 kunnallisessa päätöksenteossa

- valtuutetuista oli naisia noin 36 % (naisia tulee valituksi valtuustoihin vähemmän kuin heidän saamansa ääni- ja ehdokasosuuden perusteella olisi odotettavissa)
- valtuustojen ykköspuheenjohtajista oli naisia noin 28 %
- valtuustojen I varapuheenjohtajista oli naisia noin 23 %
- hallitusten ykköspuheenjohtajista oli naisia noin 26 %
- hallitusten I varapuheenjohtajista oli naisia noin 36 %
- lautakuntien ykköspuheenjohtajista oli naisia 30 %; naisten yleisin puheenjohtajuus oli opetus-, kulttuuri- tai sosiaali- ja terveyslautakunnissa ja miesten yleisin puheenjohtajuus oli yhdyskunta-, tekniikka- ja ympäristölautakunnissa
- lautakuntien varapuheenjohtajista oli naisia 33 %
- valtuuston ja hallituksen puheenjohtajat ovat keskimäärin 50-vuotiaita
- valtuutetuista ulkomaalaistaustaisia on noin 0,5 %; kuntavaaleissa 2012 Manner-Suomen valtuustoihin valittiin 43 vieraskielistä henkilöä.

Lähde: Uutta kunnista. Kuntaliiton julkaisusarja numero 3/2015.

Syrjimättömyys ja edistäminen koulutuksessa ja opetuksessa

5§ Tasa-arvon toteuttaminen koulutuksessa ja opetuksessa

Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen.

Suomalainen koulu on menestystarina, josta olemme ylpeitä. Sukupuolen merkitys tässä tarinassa on kuitenkin kiistelty asia: lainsäätäjä korostaa koulutuksen ja opetuksen merkitystä tasa-arvotyössä sukupuolten tasa-arvon saavuttamiseksi, mutta monet alan käytännön toimijat uskovat toimivansa sukupuolineutraalisti ja tästä syystä tasa-arvon - samojen mahdollisuuksien - toteutuvan paremmin huomion kiinnittämisellä muihin tekijöihin sukupuolen sijasta. Kasvatuksen ja koulutuksen sukupuolineutraalia käsitystä haastetaan jatkuvasti tutkimuksin ja muun muassa miesten tasa-arvojärjestöt tuovat esiin poikien heikomman koulumenestyksen ja suuremman koulupudokkuuden tasa-arvokysymyksinä. Koulun ja sukupuolen suhde on näin myös jännitteinen tasa-arvotyön osa-alue.

Sukupuolittuminen näkyy koulussa muun muassa erilaisina opiskeluasenteina ja kiinnostuksen kohteina sekä oppiainevalintojen eriytymisenä, joka luo pohjaa sukupuolittain eriytyneille jatko-opiskelu- ja ammatinvalinnoille. Sukupuolen mukainen eriytyminen näkyy vahvasti myös toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Vantaalla tarkasteltiin vuonna 2010 toisen asteen koulutuspalveluja sukupuolen näkökulmasta. Ammattiopisto Variassa oli havaittavissa, että jako naisten ja miesten aloihin eli edelleen vahvana. Kulttuurisissa ajatusmalleissa vallitsi jako miesten ja naisten aloihin. Naiset kokivat, että heidän oli vaikeampi opiskella miesvaltaisilla aloilla, kun taas miehet kokivat, että heitä arvostettiin vähemmistösukupuolen edustajina perinteisesti naisvaltaisilla aloilla.

Lisäksi jos koulussa tai oppilaitoksessa vallitsee ilmapiiri ja olettamus, että kaikki nuoret ovat tyttöjä tai poikia ja heteroseksuaalisesti suuntautuneita, sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvat nuoret kokevat itsensä näkymättömiksi. Heitä myös kiusataan. Ahdistuksen ja turvattomuuden tunteet aiheuttavat kärsimystä ja heikentävät vähemmistöihin kuuluvien nuorten mahdollisuuksia täysipainoiseen opiskeluun.

Tasa-arvon edistämisen vaatimus koskee myös vapaata sivistystyötä, joka tarjoaa aikuisille mahdollisuuksia omaehtoiseen opiskeluun ja harrastamiseen. Tällöin kehittämisen kohteena voi olla esimerkiksi aikuisopiston kurssitarjonta ja tavoitteena vahvasti sukupuolittuneen osallistumisen monipuolistaminen. Vantaan aikuisopistossa asiaan on kiinnitetty huomiota.

5a§ Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi oppilaitoksissa

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Suunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:
1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta;
2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi;
3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

Tässä pykälässä lainsäätäjä ohjaa koulutuksen järjestäjää aktiiviseen ja osallistavaan tasa-arvosuunnitteluun ja kertoo lisäksi mitä suunnittelussa pitää erityisesti ottaa huomioon. Uusin tasa-arvolain uudistus laajensi suunnitelman tekemisen velvoitteen oppilaitosten lisäksi perusopetuslakiin perustuvaa opetusta järjestäviin kouluihin. Tasa-arvovaltuutettu on ilmoittanut, että koulukohtaisten tasa-arvosuunnitelmien tulee olla laadittuna 1.1.2017 mennessä.

Tässä kaupunkitasoisessa suunnitelmassa ei käsitellä tai ohjeisteta tämän enempää Vantaan oppilaitosten tai koulujen tasa-arvosuunnittelua, koska asia on selvästi yhden toimialan, sivistystoimen, vastuulla ja osaamisaluetta. Ohjeita suunnitteluun löytyy esimerkiksi Opetushallituksen oppaasta Tasa-arvo on taitolaji - Opas sukupuolen tasa-arvon edistämiseen perusopetuksessa (2015). Oppilaitosten ja koulujen suunnitteluvelvoite on kuitenkin erittäin tärkeä asia Koko Vantaan kaupungin organisaation tasa-arvotyön näkökulmasta. Kaikki toimialat ja toiminnot voivat oppia tästä suunnittelusta ja koulujen ja oppilaitosten kanssa tehtävässä yhteistyössä muut toimialat voivat sovittaa toimintaansa tukemaan niiden asettamia tavoitteita. Kaupungin kokonaisvaltaisessa tasa-arvon kehittämistyössä, muun muassa hyvinvointia tukevassa toimialojen poikkitoiminnallisessa yhteistyössä, onkin tärkeää, että tasa-arvotyön tavoitteet ja toimenpiteet ovat samansuuntaisia. Sama pätee tietenkin myös yhdenvertaisuussuunnitteluun. Suunnitteluvelvoitteet tuleekin nähdä mahdollisuutena - ei muodollisuutena tai rasitteena.

Tasa-arvon edistäminen ja syrjimättömyys henkilöstöpolitiikassa

6§ Työnantajan velvollisuus edistää tasa-arvoa

Jokaisen työnantajan tulee työelämässä edistää sukupuolten tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

Tasa-arvon edistämiseksi työelämässä työnantajan tulee, ottaen huomioon käytettävissä olevat voimavarat ja muut asiaan vaikuttavat seikat:
1) toimia siten, että avoinna oleviin tehtäviin hakeutuisi sekä naisia että miehiä;
2) edistää naisten ja miesten tasapuolista sijoittumista erilaisiin tehtäviin sekä luoda heille yhtäläiset mahdollisuudet uralla etenemiseen;
3) edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työehdoissa, erityisesti palkkauksessa;
4) kehittää työoloja sellaisiksi, että ne soveltuvat sekä naisille että miehille;
5) helpottaa naisten ja miesten osalta työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamista kiinnittämällä huomiota etenkin työjärjestelyihin; ja
6) toimia siten, että ennakolta ehkäistään sukupuoleen perustuva syrjintä.

Tämän pykälän asiat ovat tasa-arvolain perinteisintä ja tunnetuinta asiasisältöä: työelämän sukupuolisegregaation purkamista, uramahdollisuuksien takaamista, samapalkkaisuutta, perhe-elämän ja työn yhteensovittamista ja proaktiivista toimintaa sukupuolisyrjintää vastaan. Suomalainen työelämä on vahvasti sukupuolittunutta ja tämä näkyy mm. kunta-alan ammattien sukupuolijakaumissa ja ylipäänsä kuntatyön arjessa selvästi. Kunta on niin ikään suuri ja merkittävä toimija monissa asioissa sekä etenkin naisten työllistäjä. Kuntatyön tasa-arvoisuudella tai tasa-arvovajeilla on siten laajat vaikutukset koko suomalaiseen yhteiskuntaan.

6 a § Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi työelämässä

Jos työnantajan palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää, työnantajan on laadittava vähintään joka toinen vuosi erityisesti palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma, jonka mukaisesti toteutetaan tasa-arvoa edistävät toimet. Suunnitelma voidaan sisällyttää henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaan tai työsuojelun toimintaohjelmaan.

Tasa-arvosuunnitelma on laadittava yhteistyössä luottamusmiehen, luottamusvaltuutetun, työsuojeluvaltuutetun tai muiden henkilöstön nimeämien edustajien kanssa. Henkilöstön edustajilla on oltava riittävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet suunnitelmaa laadittaessa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:
1) selvitys työpaikan tasa-arvotilanteesta ja sen osana erittely naisten ja miesten sijoittumisesta eri tehtäviin sekä koko henkilöstöä koskeva palkkakartoitus naisten ja miesten tehtävien luokituksesta, palkoista ja palkkaeroista;

2) käynnistettäviksi tai toteutettaviksi suunnitellut tarpeelliset toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi ja palkkauksellisen tasa-arvon saavuttamiseksi;
3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.
Tasa-arvosuunnitelmasta ja sen päivittämisestä on tiedotettava henkilöstölle.

Palkkakartoitus voidaan paikallisesti sopia tehtäväksi vähintään joka kolmas vuosi, jos tasa-arvosuunnitelma muilta osin tehdään vuosittain.

Vantaan kaupungin – käytännössä henkilöstökeskuksen – on laadittava edellä kerrotulla tavalla henkilöstön tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön nimeämien edustajien kanssa. Vantaan kaupungin henkilöstökeskus on yhdessä henkilöstön edustajien kanssa laatinut tämän Työkirjan liitteenä olevan Vantaan kaupunki tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena työpaikkana – henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu Vantaan kaupungilla osan, jossa on kerrottu, miten henkilöstöpoliittista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua ja -työtä Vantaalla tehdään.

Keskeinen osa henkilöstöpoliittista tasa-arvosuunnitelmaa on palkkakartoitus, josta laki ohjeistaa näin:

6 b § Palkkakartoitus

Palkkakartoituksen avulla selvitetään, ettei saman työnantajan palveluksessa olevien samaa tai samanarvoista työtä tekevien naisten ja miesten välillä ole perusteettomia palkkaeroja.

Jos palkkakartoituksen vaativuus- tai tehtäväryhmittäinen taikka muulla perusteella muodostettujen ryhmien tarkastelu tuo esiin selkeitä eroja naisten ja miesten palkkojen välillä, työnantajan on selvitettävä palkkaerojen syitä ja perusteita. Jos työpaikalla on käytössä palkkausjärjestelmiä, joissa palkat muodostuvat palkanosista, esiin tulleiden erojen syiden selvittämiseksi tarkastellaan keskeisimpiä palkanosia.
Jos palkkaeroille ei ole hyväksyttävää syytä, työnantajan on ryhdyttävä asianmukaisiin korjaaviin toimenpiteisiin.

Samapalkkaisuuden merkitys tasa-arvolle on keskeinen, mutta tasa-arvotyössä on hyvä muistaa, että se ei ole ainoa tasa-arvosuunnittelussa huomiota tarvitseva asia. Kuntatyössä henkilöstöpoliittisen tasa-arvonäkökulman tarvetta ei myöskään poista esimerkiksi miesten vähäinen määrä koko kuntasektorilla, yksittäisessä kunnassa ja toimialojen työssä. Lisäksi suunnittelussa on tärkeää hahmottaa yhteys henkilöstöpoliittisen ”sisäisen” ja toiminnallisen ”ulkoisen” tasa-arvon välillä. Vain tasa-arvoinen työyhteisö voi hyvin ja kykenee toimimaan ja antamaan palveluja tasa-arvoisesti – ja yhdenvertaisesti.

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)

Uudistettu yhdenvertaisuuslaki tuli voimaan 1.1.2015. Lain kokonaisuudistuksessa kumottiin aiempi yhdenvertaisuuslaki vuodelta 2004. Yhdenvertaisuuden suojaa vahvistetaan nyt ulottamalla se aiempaa yhdenmukaisemmin kaikkiin elämänalueisiin ja asettamalla eri perusteilla tapahtuva syrjintä mahdollisimman samanlaisten oikeussuojakeinojen ja seuraamusten piiriin. Uudistuksen tavoitteena on ollut myös syrjinnän ehkäisemisen tehostaminen oikeussuojakeinojen yhdenmukaistamisen avulla ja edistämisvelvollisuuksia kehittämällä.

Soveltamisala on erittäin laaja

Yhdenvertaisuuslain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa (1 §). Lakia sovelletaan lähtökohtaisesti kaikessa julkisessa ja yksityisessä toiminnassa. Lain soveltamisalan ulkopuolelle jää ainoastaan yksityis- ja perhe-elämän piiriin kuuluva toiminta ja uskonnonharjoitus (2 §).

Lakia sovelletaan kunnallisiin viranomaisiin, joilla tarkoitetaan kunnan ja kuntayhtymän viranomaisia. Lain säännöksiä sovelletaan myös muuhun julkista hallintotehtävää hoitavaan kuin viranomaiseen. Lain soveltamisalan kannalta julkista hallintotehtävää hoitavan organisaatiomuodolla ei ole merkitystä. Kysymys voi olla yhteisöstä, laitoksesta, säätiöstä tai yksityishenkilöistä. Lain viranomaista koskevat säännökset tulevat sovellettavaksi julkista hallintotehtävää hoitavaan vain siltä osin kun se hoitaa tällaista tehtävää. Lakia sovelletaan myös tavaroiden ja palvelujen tarjoamisessa. Tavaroiden ja palvelujen tarjoajalla tarkoitetaan laissa sitä, joka ammattimaisesti tarjoaa tavaroita ja palveluja yleisesti saataville ja kyse voi olla julkisesta tai yksityisestä oikeushenkilöstä taikka luonnollisesta henkilöstä. Laissa tavaroiden ja palvelujen tarjoajalla tarkoitetaan myös julkisten palvelujen tarjoajaa. Edellä mainittu tarkoittaa lain soveltamista lähtökohtaisesti koko kuntakonsernissa, myös kunnan yhtiöissä, sen mukaan kuin laissa säädetään.

Koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta

Lakia sovelletaan myös koulutuksen järjestäjän toiminnassa (6 §). Koulutuksen järjestäjällä yhdenvertaisuuslaissa tarkoitetaan sitä, joka järjestää lakiin perustuvaa opetusta tai koulutusta. Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä. Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan.

Yhdenvertaisuuden toteutumista voidaan arvioida lakisääteisen koulutuksen arvioinnin yhteydessä tai erillisessä menettelyssä. Arvioinnissa voidaan kiinnittää huomiota muun

muassa oppilaiden valintaperusteisiin, käytettävään oppimateriaaliin, häirintää ja koulukiusaamista ehkäiseviin toimiin, opetustilanteiden tasapuolisuuteen, opintosuoritusten arviointiin sekä opettajien yhdenvertaisuusosaamiseen. Oppilaitoksen yhdenvertaisuussuunnitelmassa voi olla aiheellista käsitellä erimerkiksi opetuksessa käytettävien materiaalien asianmukaisuutta moniarvoisessa yhteiskunnassa, syrjinnän vaarassa olevien ryhmien tarpeiden huomioonottamista opetuksen järjestämisessä, kiusaamiseen ja häirintään puuttumista sekä mahdollisten syrjivien tapojen, asenteiden ja käytäntöjen tunnistamista ja poistamista.

Moninaiset velvollisuudet edistämisessä

Uuden lain vaatimus yhdenvertaisuuden edistämisestä (5 §) koskee kuntia viranomaisina ja palvelujen tarjoajina, koulutuksen järjestäjinä ja työnantajina. Edistämisvelvollisuus kattaa myös kuntayhtymien toiminnan.

Laissa säädetään, että viranomaisen on ensinnäkin *arvioitava* yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan. Toiminnan yhdenvertaisuusarvioinnin tulee mahdollisuuksien mukaan kohdistua siihen, miten yhdenvertaisuusnäkökulma on otettu huomioon viranomaisen tehtäviin kuuluvien toimintojen järjestämisessä samoin kuin siihen, miten sen toiminta on tosiasiallisesti vaikuttanut syrjinnän vaarassa olevien ryhmien asemaan. Arvioinnissa tulee käsitellä myös niitä viranomaisesta riippumattomia olosuhteita, jotka vaikeuttavat yhdenvertaisuuden toteutumista sen toimialalla.

Viranomaisen tulee toimialallaan arvioida yhdenvertaisuuden toteutumista esimerkiksi asioiden valmistelussa, päätöksenteossa, hallintotoiminnassa ja -tavoissa, johtamisessa, tulosohjauksessa ja tulossopimuksissa, taloussuunnittelussa, strategisessa suunnittelussa ja tiedotuksessa. Laajoissa ja muuten merkitykseltään tärkeissä hankkeissa on arvioitava vaikuttaako hanke syrjinnän vaarassa olevien ryhmien oikeuksiin, velvollisuuksiin tai asemaan. Viranomaisen tulee lisäksi ottaa huomioon velvollisuutensa edistää yhdenvertaisuutta myös kun se esimerkiksi ohjaa julkista hallintotehtävää hoitavan yksityisen toimintaa.

Viranomaisen on myös ryhdyttävä tarvittaviin *toimenpiteisiin* yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Tarvittavilla toimenpiteillä viitataan sellaisiin käytännöllisiin keinoihin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi, joihin arvioinnissa havaitut kehittämiskohteet ja mahdolliset ongelmat antavat aihetta. Toimenpiteille ei toisaalta ole tarvetta, jos arviointi osoittaa yhdenvertaisuusnäkökohdat jo asianmukaisesti huomioon otetuiksi. Edistämisessä on usein kyse toimenpiteistä, joilla julkiset palvelut pyritään järjestämään syrjinnän vaarassa olevien ryhmien tarpeet paremmin huomioon ottavalla tavalla. Esimerkiksi sähköisiä palveluita suunniteltaessa ja käyttöön otettaessa tulee varmistaa palveluiden soveltuvuus eri ryhmille, kuten vanhuksille.

Edistämistoimet voivat myös olla luonteeltaan toimenpiteitä syrjinnän havaitsemiseksi tai ennaltaehkäisemiseksi taikka lain 9 §:ssä tarkoitettua positiivista erityiskohtelua. Viranomaisen on erityisesti *muutettava* niitä olosuhteita, jotka estävät yhdenvertaisuuden

toteutumista. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Viranomaisilla ja oppilaitoksilla sekä työnantajilla, joiden palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, tulee olla kaikkia syrjintäperusteita (8 §) koskeva suunnitelma eli yhdenvertaisuussuunnitelma yhdenvertaisuuden edistämisen toteuttamiseksi. Koulutuksen järjestäjällä ei tarvitse olla suunnitelmaa, vaan koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia siitä, että oppilaitokset tekevät suunnitelman. Viranomaisten ja oppilaitosten suunnitelmat ovat toimintaa koskevia ”ulkoisia” suunnitelmia ja työnantajan velvollisuutena oleva suunnitelma koskee ”sisäisesti” henkilöstöä.

Yhdenvertaisuuslaissa ei ole tarkemmin säädetty yhdenvertaisuussuunnitelman sisällöstä. Lähtökohtana on arvio yhdenvertaisuuden toteutumisesta ja arviossa havaitut kehittämiskohteet.

Yhdenvertaisuusasioita koskeva viestintä kuntalaisille ja palvelun käyttäjille eri viestintäkanavia käyttäen on ensiarvoisen tärkeää.

Syrjimättömyys

Lain mukaan ketään ei saa syrjiä *iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn* perusteella (8 §).

Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen (läheissyrjintä ja oletussyrjintä). Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi laissa tarkoitettua syrjintää on myös häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.

Syrjintään voi syyllistyä, vaikka toiminnassa ei olisi tarkoitus toimia syrjivästi.

Syrjintäperusteiden luettelo ei ole laissa tyhjentävä. Muuhun kuin henkilöön liittyvään syyhyn perustuva erilainen kohtelu, esimerkiksi yhtäläisten ikärajojen asettaminen, ei kuulu laissa tarkoitetun syrjintäkiellon piiriin.

Syrjinnän kiellolla suojataan luonnollisia henkilöitä. Yhdenvertaisuussääntely ei siten yleensä tule sovellettavaksi yritysten välisiin sopimussuhteisiin eikä muutoinkaan oikeushenkilöiden välisiin oikeussuhteisiin. Oikeushenkilön asemaan ja oikeuksiin puuttuminen saattaa kuitenkin merkitä kajoamista oikeushenkilön taustalla olevan yksilön oikeuksiin. Esimerkiksi jonkin yhdistyksen tai uskonnollisen yhdyskunnan asettaminen epäsuotuisaan asemaan edellä mainituilla syrjintäperusteilla voi merkitä laissa tarkoitettua syrjintää näiden yhteisöjen taustalla olevia ihmisiä kohtaan.

Välitön ja välillinen syrjintä

Syrjintä on *välitöntä*, jos jotakuta kohdellaan henkilöön liittyvän syyn perusteella epäsuotuisammin kuin jotakuta muuta on kohdeltu, kohdellaan tai kohdeltaisiin vertailukelpoisessa tilanteessa (10 §). Epäsuotuisalla kohtelulla viitataan sellaiseen menettelyyn, joko tekoon tai laiminlyöntiin, jolla menettelyn kohde asetetaan muihin nähden huonompaan asemaan. Epäsuotuisampi kohtelu voi olla esimerkiksi rajoitusten, vaatimusten, rasitteiden tai velvoitteiden asettamista vain tietylle henkilölle tai henkilöryhmälle samoin kuin esimerkiksi jonkin yleisesti saatavilla olevan etuuden, palvelun tai oikeuden epäämistä tai rajoittamista. Syrjinnästä voi olla kyse esimerkiksi opettajan arvioidessa oppilaan suoritusta ankarammin tämän etnisen taustan vuoksi. Epäsuotuisan kohtelun on perustuttava henkilöön liittyvään syyhyn ollakseen laissa tarkoitettua välitöntä syrjintää. Merkitystä ei ole sillä, onko tekijän tarkoituksena ollut syrjiä.

Välittömän syrjinnän lisäksi syrjintää on myös välillinen syrjintä. Syrjintä on välillistä, jos näennäisesti yhdenvertainen sääntö, peruste tai käytäntö saattaa jonkun muita epäedullisempaan asemaan henkilöön liittyvän syyn perusteella, paitsi jos säännöllä, perusteella tai käytännöllä on hyväksyttävä tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia (13 §). Välillinen syrjintä ilmenee usein siten, että johonkin tiettyyn ryhmään kuuluvien henkilöiden on tosiasiassa muita vaikeampi täyttää jokin asetettu edellytys tai siten, että valitulla toteuttamistavalla on kielteisiä vaikutuksia nimenomaan ja vain heihin.

Häirintä on yksi syrjinnän muoto

Häirinnästä säädetään yhdenvertaisuuslain 14 §:ssä. Henkilön ihmisarvoa tarkoituksellisesti tai tosiasiallisesti loukkaava käyttäytyminen on häirintää, jos loukkaava käyttäytyminen liittyy yhdenvertaisuuslain 8 §:n 1 momentissa tarkoitettuun syyhyn (syrjintäperusteeseen) ja käyttäytymisellä luodaan mainitun syyn vuoksi henkilöä halventava tai nöyryyttävä taikka häntä kohtaan uhkaava, vihamielinen tai hyökkäävä ilmapiiri. Säännöksessä tarkoitettu ilmapiiri voi syntyä esimerkiksi esittämällä ihmisarvoa loukkaavia lausumia tai kiusaamalla muulla tavoin häirinnän kohdetta. Ilmapiiri syntyy tyypillisesti jonkin organisaation, esimerkiksi oppilaitoksen, toiminnassa ja vaikuttaa usein ihmisten väliseen kanssakäymiseen.

Loukkaavan käyttäytymisen käsite on laaja: kyse voi olla esimerkiksi puheista, sähköposti- ja someviesteistä, ilmeistä, eleistä tai epäasiallisen materiaalin esille laittamisesta tai muunlaisesta viestinnästä. Ihmisarvoa loukkaavan käyttäytymisen ei tarvitse kohdistua suoranaisesti tiettyyn ihmiseen ollakseen häneen kohdistuvaa häirintää vaan se voi kohdistua myös johonkin ihmisryhmään. Esimerkiksi rasistisen materiaalin esillä pitäminen tavaran tai palvelun tarjoajan julkisessa tilassa voi loukata asiakkaaksi tulevan ihmisen ihmisarvoa sillä tavalla, että tekoa voidaan pitää häirintänä.

Kiellettyä on paitsi loukkaamistarkoituksessa harjoitettu häirintä myös menettely, joka tosiasiassa on säännöksessä tarkoitetulla tavalla loukkaavaa. Esimerkiksi kansanryhmää

halventava leikinlasku saattaa loukata siten kyseiseen ryhmään kuuluvan henkilön ihmisarvoa, vaikka tähän ei suoranaisesti olisi pyrittykään. Teon loukkaavuutta arvioidaan objektiivisin perustein.

Läheissyrjintä ja olettamaan perustuva syrjintä

Syrjintäkieltoa on selkeytetty lisäämällä lakiin uudet säännökset läheissyrjinnästä ja ns. olettamaan perustuvasta syrjinnästä. Syrjintä on siten kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Läheissyrjintä tarkoittaa, että syrjintä ei liity syrjityksi tulleeseen henkilöön itseensä, vaan johonkuhun toiseen. Kiellettyä on esimerkiksi henkilön asettaminen epäedullisempaan asemaan siksi, että hän on etniseen vähemmistöön kuuluvan tai vammaisen henkilön läheinen. Tällaisia ovat esimerkiksi perheenjäsenet ja sukulaiset sekä läheiset työtoverit ja ystävät.

Ns. olettamaan perustuva syrjintä (oletussyrjintä) tarkoittaa, että syrjintäkiellon soveltamisen kannalta on merkityksetöntä, onko kohtelu perustunut syrjityksi tulleen henkilön todelliseen vai oletettuun ominaisuuteen. Teko voi olla syrjintäkiellon vastainen silloinkin kun tekijä erehtyy esimerkiksi henkilön alkuperästä, iästä tai seksuaalisesta suuntautuneisuudesta.

Arvioi seuraavia osin todellisia, osin kuvitteellisia suomalaisten kaupunkien palveluissa ja henkilöstötoiminnassa esiintyneitä tapauksia tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja syrjinnän määritelmien (välitön/välillinen, häirintä, läheis- ja oletussyrjintä jne.) valossa. Kiinnitä huomiota myös sukupuolen ja muiden perusteiden rajapintoihin. Mitä kaikkea huomaat ja millaisia vaikutuksia teoilla voi olla? Miten viran- ja toimenhaltijat voisivat toimia toisin?

– Päiväkodissa on lapsi, jonka äiti on työtön työnhakija eli puhekielisesti ”kotona”. Henkilökunta asettaa palavereissaan lapsen hoitopaikan tarpeen kyseenalaiseksi ja esittää niiden jälkeen äidille vihjailuja alueen työssä käyvien asukkaiden huutavasta hoitopaikkojen puutteesta. Päiväkodin johtaja soittaa äidille toistuvasti ja tiedustelee onko hänen välttämätöntä tuoda lapsensa hoitoon tiettyinä päivinä kun päiväkodissa on tuolloin henkilöstön vajausta. Hän ei soita tällaisia puheluja muiden lasten työssäkäyville vanhemmille eikä erään toisen lapsen työttömälle isälle. Äiti sanoo johtajalle pitävänsä johtajan ja henkilöstön suhtautumista asiattomana. Tämän jälkeen osa henkilöstöstä ei enää puhu hänen kanssaan. Kun äiti kertoo tästä johtajalle, tämä sanoo vain, että ”täällä on töissä ammattilaisia ja ammattilaiset eivät käyttäydy noin”. Kun päiväkodin Viikon lapsi -esittelyssä on tämän äidin lapsen vuoro, poika puetaan valokuvaan vaaleanpunaisiin ballerinavaatteisiin. Poikaa nolottaa ja itkettää kun lapsiaan tuovat ja hakevat vanhemmat nauravat hänen kuvalleen. Päiväkodin työntekijä toteaa äidille: ”Tuohon kuvaan ei ihan kaikkien vanhempien huumorintaju riittäisi”.

Kun vanhempia pyydetään tuomaan päiväkotiin tavaroita myyntiin retken rahoittamiseksi, äidin tuomien uusien tavaroiden hinnaksi laitetaan 5 senttiä kun muiden tuomien

käytettyjen tavaroiden hinta lähtee yhdestä eurosta ylöspäin. Tämän jälkeen äiti vaatimalla vaatii ja lopulta saa lapselleen hoitopaikan toisesta alueen päiväkodista.

– Lastenlääkäri kirjoittaa lasta koskevaan asiakirjaan huomautuksen: ”Äidillä on ollut masennusta.” Paperi päätyy sellaisenaan moniin paikkoihin, mm. lapsen päiväkotiin, jossa se on koko henkilökunnan saatavilla.

– Erään lukiolaistytön todistuksen keskiarvo on yli 9. Tyttö käyttää päähuivia ja hän kuuluu etniseen vähemmistöön. Lukion henkilöstö ohjaa häntä vahvasti opiskelemaan hoitoalalle ja varsinkin lähihoitajaopintoihin, vaikka hän ilmaisee olevansa kiinnostunut yliopisto-opinnoista ja etenkin lain lukemisesta.

– Isä vie 1,5-vuotiaan lapsensa neuvolaan sovittuun tapaamiseen. Työntekijä tiedustelee, miksi isä on saapunut ilman lapsen äitiä ja sanoo, että äiti olisi voinut hyvin muuttaa ehdotettua aikaa niin, että hän olisi tullut. Hän ei esitä vastaavaa kysymystä ja ehdotusta äideille, jotka saapuvat neuvolaan ilman lastensa isää.

– Peruskoulun viimeisellä luokalla oleva tyttö kertoo luokanvalvojalleen saaneensa tarpeekseen seksuaalisesta häirinnästä, jota häneen kohdistaa samalla luokalla oleva poika kahden muun pojan kanssa. Häirintä ilmenee monin tavoin, muun muassa rivoin elein, korvaan kuiskutelluin seksuaalisin ehdotuksin, perättömien huhujen levittämisenä tytön seksisuhteista sekä kännykkäkuvien napsimisena hänen rinnoistaan ja takamuksestaan. Opettaja nauraa ja sanoo, että pojat taitavat olla vähän ihastuneita häneen ja pojathan ovat luonnostaan tuollaisia suoran toiminnan tyyppejä. Tyttö toteaa loukkaantuneena, että hänen tietääkseen tällainen toiminta on laitonta ja koululla on velvollisuus puuttua asiaan. Tähän luokanvalvoja sanoo, että hänen on vaikea uskoa kivojen poikien tekevän tuollaista ellei tyttö ole itse antanut siihen aihetta. Hän lupaa tarkkailla tilannetta ja puuttua asiaan jos jotain tapahtuu hänen nähtensä.

– Yksikön päällikkö päättää, että avoinna olevaa vahtimestarin paikkaa hakeneista haastatellaan kolmea pätevimmältä vaikuttavaa hakijaa. Erilaisia kriteerejä soveltaen ja yhdistellen tehtävän saanut työntekijä löytää kolme hyvää haastateltavaa. Hän katsoo tarkemmin hakijoiden nimiä ja huomaa, että yksi kolmesta on nimeltään Henry Nyman. Hän laittaa tämän hakemuksen sivuun ja valitsee tilalle muun henkilön kolmanneksi haastateltavaksi. Kun vahtimestari on valittu ja valinnasta ilmoitettu hakijoille, Henry Nyman soittaa yksikön päällikölle ja kysyy miksi hän ei päässyt haastatteluun omasta mielestään pätevänä hakijana. Hän esittää lisäksi epäilynsä mahdollisesta syrjinnästä, koska hän on romani. Päällikkö vastaa, että rekrytoinnissa ei ole voinut tapahtua minkäänlaista syrjintää ja todentaa asian kertomalla, että haastatteluun kutsuttiin yksi maahanmuuttajakin.

Rikoslaki (1889/39)

10 luku 10 § Kiihottaminen kansanryhmää vastaan

Joka asettaa yleisön saataville tai muutoin yleisön keskuuteen levittää tai pitää yleisön saatavilla tiedon, mielipiteen tai muun viestin, jossa uhataan, panetellaan tai solvataan jotakin ryhmää rodun, ihonvärin, syntyperän, kansallisen tai etnisen alkuperän, uskonnon tai vakaumuksen, seksuaalisen suuntautumisen tai vammaisuuden perusteella taikka niihin rinnastettavalla muulla perusteella, on tuomittava kiihottamisesta kansanryhmää vastaan sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

10 luku 11 § Syrjintä

Joka elinkeinotoiminnassa, ammatin harjoittamisessa, yleisönpalvelussa, virkatoiminnassa tai muussa julkisessa tehtävässä taikka julkista tilaisuutta tai yleistä kokousta järjestettäessä ilman hyväksyttävää syytä
1) ei palvele jotakuta yleisesti noudatettavilla ehdoilla,
2) kieltäytyy päästämästä jotakuta tilaisuuteen tai kokoukseen tai poistaa hänet sieltä taikka
3) asettaa jonkun ilmeisen eriarvoiseen tai muita olennaisesti huonompaan asemaan
rodun, kansallisen tai etnisen alkuperän, ihonvärin, kielen, sukupuolen, iän, perhesuhteiden, sukupuolisen suuntautumisen, perimän, vammaisuuden tai terveydentilan taikka uskonnon, yhteiskunnallisen mielipiteen, poliittisen tai ammatillisen toiminnan tai muun näihin rinnastettavan seikan perusteella, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava työsyrjintänä tai kiskonnantapaisena työsyrjintänä, syrjinnästä sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

47 luku 3 § Työsyrjintä

Työnantaja tai tämän edustaja, joka työpaikasta ilmoittaessaan, työntekijää valitessaan tai palvelussuhteen aikana ilman painavaa, hyväksyttävää syytä asettaa työnhakijan tai työntekijän epäedulliseen asemaan
1) rodun, kansallisen tai etnisen alkuperän, kansalaisuuden, ihonvärin, kielen, sukupuolen, iän, perhesuhteiden, sukupuolisen suuntautumisen, perimän, vammaisuuden tai terveydentilan taikka
2) uskonnon, yhteiskunnallisen mielipiteen, poliittisen tai ammatillisen toiminnan tai muun näihin rinnastettavan seikan perusteella,
on tuomittava työsyrjinnästä sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Hallintolaki (434/2003)

2 luku § 6 Hallinnon oikeusperiaatteet

Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien

on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

2 luku § 9 Hyvän kielenkäytön vaatimus

Viranomaisen on käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä.
Asiakkaan oikeudesta käyttää omaa kieltään viranomaisessa asioidessaan on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään tai mitä johtuu Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista.

5 luku § 26 Tulkitseminen ja kääntäminen

Viranomaisen on järjestettävä tulkitseminen ja kääntäminen asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta, jos:
1) romani- tai viittomakieltä taikka muuta kieltä käyttävä asianosainen ei osaa viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä; tai
2) asianosainen ei vammaisuuden tai sairauden perusteella voi tulla ymmärretyksi.

Asia voidaan tulkita tai kääntää sellaiselle kielelle, jota asianosaisen voidaan todeta asian laatuun nähden riittävästi ymmärtävän. Asian selvittämiseksi tai asianosaisen oikeuksien turvaamiseksi viranomainen voi huolehtia tulkitsemisesta ja kääntämisestä muussakin kuin 1 momentissa tarkoitetussa asiassa.

Suomen ja ruotsin kieltä käyttävän oikeudesta viranomaisen järjestämään tulkkaukseen sekä käännökseen säädetään kielilaissa (423/2003). Tulkitsemisesta ja kääntämisestä saamen kielelle on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Viranomaisen on myös huolehdittava siitä, että muiden pohjoismaiden kansalaiset saavat sen käsiteltävissä asioissa tarvittavan tulkitsemis- ja käännösavun.

Hallintolaissa säädetään hyvän hallinnon perusteista. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Hallinnon oikeusperiaatteita ovat:
– yhdenvertaisuusperiaate, joka velvoittaa tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen
– tarkoitussidonnaisuuden periaate, jonka mukaan viranomaisella ei saa olla toiminnassaan vääriä vaikuttimia eikä harkintavaltaa saa käyttää väärin
– objektiviteettiperiaate, joka edellyttää viranomaisilta asiallista ja puolueetonta toimintaa
– suhteellisuusperiaate, joka velvoittaa esimerkiksi terveysvalvonnassa mitoittamaan keinot niin, ettei kenenkään oikeuksia tai etuja rajoiteta enempää kuin haitan tai vaaran poistaminen edellyttää
– luottamuksensuojaperiaate, joka on ennen muuta yksilön suojaa julkista valtaa vastaan ja antaa yksityiselle oikeuden luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen.

Hallinnon oikeusperiaatteet ovat ennen muuta oikeusturvasäännöksiä. Hyvän hallinnon perusteisiin kuuluvat myös
• palveluperiaate ja palvelun asianmukaisuus
• neuvontavelvollisuus
• hyvän kielenkäytön vaatimus ja
• viranomaisten yhteistyövelvoite.

Säännökset velvoittavat viranomaista järjestämään toimintansa niin, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja että viranomainen suorittaa tehtävänsä mahdollisimman tuloksellisesti.

Esimerkiksi hyvän kielenkäytön vaatimus velvoittaa käyttämään asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä. Vaatimus on kova ja velvoittaa jokaisen viranomaisen arvioimaan kielenkäyttöään. Selkeän ja ymmärrettävän kielenkäytön vaatimus on luonteeltaan kuitenkin enemmän periaatteellinen ja asenteita muokkaava kuin tiukan oikeudellinen. Lainsäätäjä pyrkii ohjaamaan julkisen hallinnon toimijoita oikeanlaisiin menettelytapoihin.

Hyvän hallinnon perusteet on otettava huomioon kaikessa julkisen hallinnon toiminnassa, ei vain hallintoasian käsittelyssä ja päätöksenteossa.

Osallisuutta edistävä lainsäädäntö: kuntalaki ja julkisuuslaki

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat kaukainen asia ihmiselle, joka elää yksin autiolla saarella. Tilanne kuitenkin muuttuu heti jos sille samalle saarelle haaksirikkoutuu toinen ihminen kokonaisesta laivallisesta ihmisiä puhumattakaan. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden idea, tarve ja toteutuminen muodostuvat ihmisten välisessä kanssakäymisessä tiettynä aikana tietyssä yhteisössä ja yhteiskunnassa. Jokaisella ja kaikilla on oltava aito mahdollisuus ”päästä mukaan” kanssakäymiseen ja yhteisöihin, sillä ilman osallisuutta tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ei oikein edes pääse syntymään. Osallisuudessa on kysymys siitä, että yksilö ja ryhmä voivat kokea yhteisön hyväksyntää, että hän tai he pystyvät toimimaan, ja että hän tai he saavat kokemuksen siitä, että hänen/heidän toimintaansa arvostetaan. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat asioita, johon on kiinnitettävä huomiota kun haemme kuntalaisillemme tapoja tieto-, toiminta- ja päätöksenteko-osallisuuteen.

Kuntalaki (410/2015)

Kuntalain tarkoituksena (1 §) on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiselle kunnan toiminnassa. Lain 5. luvussa 22 §:ssä todetaan, että ”kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan” ja että ”valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista”.

Lisäksi (§ 29): ”Kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä

palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa. Viestinnässä on käytettävä selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet."

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta eli lyhyemmin julkisuuslaki (621/1999)

1 luku 3 §: "Julkisuuslaissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien ja viranomaisten velvollisuuksien tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta ja hyvää tiedonhallintatapaa viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilöille ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä, muodostaa vapaasti mielipiteensä sekä vaikuttaa julkisen vallan käyttöön ja valvoa oikeuksiaan ja etujaan."

Työsopimuslaki (55/2001)

2 luku Työnantajan velvollisuudet

1 § Yleisvelvoite
Työnantajan on kaikin puolin edistettävä suhteitaan työntekijöihin samoin kuin työntekijöiden keskinäisiä suhteita. Työnantajan on huolehdittava siitä, että työntekijä voi suoriutua työstään myös yrityksen toimintaa, tehtävää työtä tai työmenetelmiä muutettaessa tai kehitettäessä. Työnantajan on pyrittävä edistämään työntekijän mahdollisuuksia kehittyä kykyjensä mukaan työurallaan etenemiseksi.

2 § Tasapuolinen kohtelu ja syrjintäkielto
Työnantajan on kohdeltava työntekijöitä tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole työntekijöiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua.
Määräaikaisissa ja osa-aikaisissa työsuhteissa ei saa pelkästään työsopimuksen kestoajan tai työajan pituuden vuoksi soveltaa epäedullisempia työehtoja kuin muissa työsuhteissa, ellei se ole perusteltua asiallisista syistä.

Esimerkkejä muusta tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvästä lainsäädännöstä

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)

2 luku § 4 *Asiakkaalla on oikeus saada sosiaalihuollon toteuttajalta laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa ja hyvää kohtelua ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä että hänen vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan. Sosiaalihuoltoa toteutettaessa on otettava huomioon asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä hänen äidinkielensä ja kulttuuritaustansa.*

§ 10 *Alaikäisen asiakkaan toivomukset ja mielipide on selvitettävä ja otettava huomioon hänen ikänsä ja kehitystasonsa edellyttämällä tavalla.*

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992)

2 luku § 3 *Potilaalla on oikeus laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon. Hänen hoitonsa on järjestettävä ja häntä on kohdeltava siten, ettei hänen ihmisarvoaan loukata sekä että hänen vakaumustaan ja hänen yksityisyyttään kunnioitetaan. Potilaan äidinkieli, hänen yksilölliset tarpeensa ja kulttuurinsa on mahdollisuuksien mukaan otettava hänen hoidossaan ja kohtelussaan huomioon.*

§ 7 *Alaikäisen potilaan mielipide hoitotoimenpiteeseen on selvitettävä silloin, kun se on hänen ikäänsä ja kehitystasoonsa nähden mahdollista. Jos alaikäinen ikänsä ja kehitystasonsa perusteella kykenee päättämään hoidostaan, häntä on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen kanssaan. Jos alaikäinen ei kykene päättämään hoidostaan, häntä on hoidettava yhteisymmärryksessä hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa kanssa.*

Työturvallisuuslaki (738/2002)

5 luku 28 § *Jos työssä esiintyy työntekijään kohdistuvaa hänen terveydelleen haittaa tai vaaraa aiheuttavaa häirintää tai muuta epäasiallista kohtelua, työnantajan on asiasta tiedon saatuaan käytettävissään olevin keinoin ryhdyttävä toimiin epäkohdan poistamiseksi.*

Lisätietoa
– Laeista alkuperäisinä: www.finlex.fi
– Tasa-arvolaista sekä neuvontaa syrjimättömyydestä, syrjintätapauksista, edistämisestä jne. saa tasa-arvovaltuutetun toimistosta: http://www.tasa-arvo.fi
– Yhdenvertaisuuslaista, kantelun tekemisestä jne. saa yhdenvertaisuusvaltuutetulta http://www.syrjinta.fi
– Lakien noudattamisesta omassa työssä saa oman toimialan lakimieheltä tai kaupunginlakimieheltä
– Neuvoja ja tukea, kun epäilet tulleesi syrjityksi henkilöstöasioissa saat ammattijärjestösi luottamusmieheltä, ammattiliittosi neuvontapalveluista ja työsuojeluviranomaisilta.

Yhteenveto

- Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia. Ne ovat myös hyvää hallintoa.
- Tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki vaativat sekä syrjimättömyyttä että tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä.
- Syrjintään voi syyllistyä, vaikka toiminnassa ei olisi tarkoitus toimia syrjivästi.
- Syrjintää on monenlaista.

3. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusviranomaiset

Tässä luvussa kerrotaan maamme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusviranomaisista sekä siitä, miten Vantaan kaupunki on järjestänyt viranomaisvastuunsa näissä asioissa.

Tasa-arvovaltuutettu valvoo Suomessa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain eli tasa-arvolain noudattamista. Valtuutettu antaa ohjeita ja neuvoja tasa-arvolakiin liittyvistä kysymyksistä, sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä ja sukupuolten tasa-arvon edistämisestä. Tasa-arvovaltuutettu on itsenäinen ja riippumaton lainvalvontaviranomainen, joka toimii oikeusministeriön hallinnonalalla.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun puoleen voi kääntyä, jos henkilö on kokenut tai havainnut syrjintää iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Valtuutetun tehtäviin kuuluu myös syrjinnän vaarassa olevien ryhmien, kuten ulkomaalaisten, olojen, oikeuksien ja aseman edistäminen. Lisäksi valtuutettu valvoo ulkomaalaisten maasta poistamista ja toimii kansallisena ihmiskaupparaportoijana. Käytännössä yhdenvertaisuusvaltuutetun työ on esimerkiksi neuvontaa, yksittäisten tapausten selvittämistä, sovinnon edistämistä, kouluttamista, tiedon keräämistä, lainsäädäntöön ja viranomaisten käytäntöihin vaikuttamista sekä oikeudellista avustamista.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on vuoden 2015 alusta valvonut sekä yhdenvertaisuus- että tasa-arvolain noudattamista.

Lisäksi kaksi tahoa kehittää ja edistää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimintaa Suomessa. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinto- ja suunnitteluosastolla toimii tasa-arvoyksikkö (TASY), joka valmistelee ja kehittää tasa-arvolainsäädäntöä ja hallituksen tasa-arvopolitiikkaa sekä edistää sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista valtionhallinnossa. Oikeusministeriössä on osastoihin kuulumaton demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikkö, joka edistää valtakunnallisesti yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä. Tämän yksikön tulosohjauksessa sijaitsevat yhdenvertaisuusvaltuutetun lisäksi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta, tasa-arvovaltuutettu ja maamme kolmas valtuutettu, lapsiasiavaltuutettu.

Tasa-arvopolitiikka

Sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen on yksi valtion ja kuntien tehtävistä. Viimeisten vuosikymmenten aikana Suomen hallitukset ovat sitoutuneet tasa-arvon edistämiseen

kaikessa päätöksenteossaan. Sukupuolten tasa-arvoa edistetään kaksoisstrategialla, joka pitää sisällään sekä erityistoimia tasa-arvon esteiden poistamiseksi että sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen (gender mainstreaming) kaikkeen päätöksentekoon. Tasa-arvopolitiikka perustuu tasa-arvolakiin, hallitusohjelmiin sekä EU-oikeuteen ja kansainvälisiin sopimuksiin.

Tasa-arvopolitiikkaa koordinoi sosiaali- ja terveysministeriö, joka ohjaa tasa-arvon edistämistä hallituskausittain laadittavilla tasa-arvo-ohjelmilla. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2016–2019 toteaa, että tasa-arvon kannalta suurimmat ongelmakohdat Suomessa ovat palkkaerot, sukupuolen mukaan eriytyneet alat ja ammatit, lähisuhdeväkivalta sekä miesten suuret hyvinvointierot. Ohjelmassa esitetään 30 toimenpidettä, jotka jakautuvat seuraavien otsikoiden alle:
– Vahvistetaan tasa-arvoa työelämässä
– Tuetaan työn ja perhe-elämän yhteensovittamista sekä vanhemmuutta
– Edistetään sukupuolten tasa-arvoa koulutuksessa ja liikunnassa
– Vähennetään naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväkivaltaa
– Parannetaan miesten hyvinvointia ja terveyttä
– Yhteiskunnallisella päätöksenteolla edistetään sukupuolten tasa-arvoa.

Moni ohjelmassa esitetty selvitys- ja toteutustoimenpide liittyy kuntatyöhön ja kuntapalveluihin. Ohjelma löytyy sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuna 2016:4 https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75238.

Vastuu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden suunnittelusta ja edistämisestä Vantaan kaupungissa

Suomalaisissa kunnissa ei ole valtionhallinnon valtuutettujen tai yksiköiden kaltaisia tasa-arvo- tai yhdenvertaisuusviranomaisia. Kokopäiväinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimenhaltija löytyy vain Helsingistä; useissa kunnissa jollekin viranhaltijalle määritellään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua useimmiten henkilöstöpoliittisella painotuksella. Joissakin kaupungeissa, esimerkiksi Helsingissä, Espoossa, Turussa ja Oulussa, toimii luottamushenkilöistä koostuva, kuntavaalien jälkeen nimettävä tasa-arvotoimikunta. Vantaalla tällaista toimikuntaa ei ole ollut enää pitkään aikaan. Tämä ei tarkoita sitä, että Vantaa laiminlöisi lakeihin perustuvat vastuunsa suunnittelusta ja edistämisestä.

Vantaalla on tehty kaksi muista kunnista jossain määrin poikkeavaa linjausta. Ensinnäkin teemme selkeän eron kaupungin henkilöstöön keskittyvän henkilöstöpoliittisen ja kaupungin palveluihin liittyvän toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämisen välille. Henkilöstöpoliittinen toiminta on linjattu työnantajan (henkilöstökeskus) ja työntekijöiden ammattijärjestöjen yhteistoimintaan kuuluvaksi asiaksi. Toiseksi meillä on johtosäännöllä (tulevaisuudessa todennäköisesti hallintosäännöllä) määritelty vastuutaho kaupunkitasoiselle päätöksentekoon ja palveluihin liittyvälle toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämistyölle. Vuonna 2016 eli tätä Työkirjaa laadittaessa vastuutahot toiminnallisesta työstä ovat kaupunginhallituksen yleisjaosto sekä

asukaspalvelujen toimiala, käytännössä asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtaja. Kaupunkitasoinen kehittäminen tarkoittaa käytännössä kaupunkitasoisen suunnitelman laatimista ja jalkauttamista, koulutus- ja neuvontatoimintaa organisaation sisällä, sisäistä ja ulkoista viestintää, kansallista ja kansainvälistä yhteydenpitoa sekä esimerkiksi kehittämishankkeiden toteuttamista.

Jokainen kaupungin toimiala, tulosalue ja tulosyksikkö on vastuussa oman toimintansa syrjimättömyydestä sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä omissa toiminnoissaan. Vuoden 2015 alusta voimaan tulleita tasa-arvolakia ja yhdenvertaisuuslakia on käytännössä vaikea toteuttaa ilman toimialojen ja tulosalueiden omia suunnitelmia ja kehittämistoimia, jotka perustuvat kaupunkitasoisen suunnitelman tarjoamaan kehykseen. Kouluilla ja oppilaitoksilla on lakisääteinen velvollisuuskin tehdä omat toiminnalliset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa.

4. Arviointia jo tehdystä työstä ja tulevan työn suuntaviivat

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toiminnassa 2004–2016

Tähän on koottu Vantaan toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön keskeisiä päätöksiä, linjauksia ja toimenpiteitä reilun kymmenen vuoden ajanjaksolla vuosilta 2004–2016. Katsaus palvelee pääasiassa kahta tarkoitusta. Ensinnäkin se pohjustaa arviota siitä, mitä tällä työllä on saatu aikaan. Lisäksi katsauksen avulla on mahdollista hahmottaa kehittämiskohteet ja suunnata rajalliset voimavarat siten oikeisiin kohteisiin.

Tarkastelu on kaupunkitasoinen eli se tapahtuu tavallaan ”lintuperspektiivistä”. Rajankäynti kaupunkitasoisen ja esimerkiksi toimialatasoisen työn välillä on kuitenkin liukuva ja tulkinnanvarainen. Kaupunkitasoinen tarkoittaakin tässä yhteydessä ennen muuta sitä, että alla tarkastellaan sitä kehitystä, jonka kaupunkitasoinen Työkirja tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta – tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaan kaupungin toimintatapana vuodelta 2006 on saanut aikaan ja hahmotellaan kehittämiskohteet, joihin liittyvät kehittämistoimet kerrotaan toiminnallisessa päätöksenteon ja palvelujen suunnitelmassa (erillinen asiakirja). Tarkastelu etenee selvyyden vuoksi kronologisesti.

2004–2005
Suomeen on saatu ensimmäinen yhdenvertaisuuslaki vuonna 2004. Se suojaa syrjinnältä pääasiassa etnisen alkuperän osalta ja kunnan tulee laatia suunnitelma oman toiminnan etnisestä syrjimättömyydestä. Tasa-arvolakiin tehdään vuonna 2005 osittaisuudistus, joka vaatii aiempaa parempaa suunnittelua sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi. Tasa-arvolain painopiste on yhä henkilöstöpoliittisessa suunnittelussa. Vähimmillään kunta selviää näiden lakien suunnitteluvaatimuksista laatimalla henkilöstöpoliittisen tasa-arvosuunnitelman, oppilaitosten tasa-arvosuunnitelmat ja toiminnallisen (eli palveluihin liittyvän) yhdenvertaisuussuunnitelman etnistä syrjintää vastaan.

Vantaalla kumpikin lakiuudistus päätyy keskushallinnon asukaspalvelujohtajan pöydälle toimenpiteitä varten. Samoihin aikoihin Vantaata pyydetään mukaan eurooppalaiseen yhdenvertaisuushankkeeseen. Vantaa (asukaspalvelut) liittyy tähän Join in -hankkeeseen ja määrittelee tavoitteekseen tehdä hankkeen asiantuntijaresurssien avustuksella Vantaalle kaupunkitasoisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, jossa tavoitellaan samanaikaisesti sekä sukupuolten tasa-arvoa että moniperusteista yhdenvertaisuutta ja lisäksi näihin kumpaankin liitetään sekä henkilöstöpoliittinen että toiminnallinen näkökulma. Suomalaiset alan asiantuntijat pitävät näiden neljän kokonaisuuden

yhdistämistä samaan suunnitelmaan mahdottomana tehtävänä.

Join in -hankkeen Vantaan osahanke työstää laaja-alaista suunnitelmaa muun muassa kaupunkitasoisen työryhmän avulla. Samalla määrittyy kaupungin toimijoiden työnjako: kaupunkitasoisen toiminnallisen työn kehittämisvastuu sijaitsee asukaspalveluissa ja henkilöstöpoliittinen suunnittelu määritellään työnantajan (henkilöstökeskus) ja ammattijärjestöjen yhteistoiminnaksi.

Haasteellinen monen näkökulman yhdistäminen toteutuu lopulta siten, että suunnitelmasta tehdään kolmiosainen kokonaisuus. Osat ovat:
1) Toiminnallinen suunnitelma (Vantaan kaupungin suunnitelma tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi palveluissa vuosina 2006–2008)
2) Henkilöstöpoliittinen suunnitelma (Monimuotoisuus vahvuutena – Vantaan kaupunki tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena työyhteisönä)
3) Työkirja tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta; tämä laeista, käsitteistä, edistämisestä, syrjintäperusteista jne. kertova osuus yhdistää toiminnallisen ja henkilöstöpoliittisen näkökulman yhdeksi, kumpaakin erillissuunnitelmaa laajemmaksi kokonaisuudeksi. Sen lisäksi Työkirja-osuus sisältää linjauksia, jotka ohjaavat käytännön toimintaa.
Kaupunkitasoinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laaditaan määräaikaiseksi valtuustokauden loppuun saakka.

2006
Asukaspalvelulautakunta hyväksyy suunnitelman toiminnalliset osuudet ja lähettää kokonaisuuden kaupunginhallitukselle kaupunkitasoista hyväksymistä varten. Kaupunginhallitus hyväksyy toiminnalliset osat ja merkitsee henkilöstöpoliittiset osat tiedoksi.

2007–2008
Uutta suunnitelmaa jalkautetaan toimialoille. Valtuustokauden lopussa asukaspalvelulautakunta pyytää toimialoilta itsearvioinnin toiminnallisen työn kehittämiskohteista. Pelkistetysti tulos on se, että sukupuolella nähdään olevan merkitystä ainoastaan henkilöstöpoliittisena kysymyksenä ja yhdenvertaisuusasioissa huomiota tarvitsevat vain maahanmuuttajat.
Vantaa allekirjoittaa vuonna 2007 kolmantena kuntana Suomessa Euroopan kuntien ja alueiden liiton CEMR:n Eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan.

2009–2012
Koska yhdenvertaisuuslakiin on tekeillä muutoksia, Vantaan suunnitelmaa ei lähdetä muuttamaan valtuustokauden alussa. Sen sijaan kaupunginhallitus määrittelee toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskehittämisen linjaukset valtuustokaudelle 2009–2012. Painopiste on toiminnallisen tasa-arvotyön käynnistämisessä ja vakiinnuttamisessa osaksi toimialojen tavanomaista toimintaa.

Keskeisiä toimenpiteitä ja saavutuksia:
– Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kaupunkitasoinen kehittäminen lisätään johtosääntöihin siten, että vastuutahoiksi kirjataan vapaa-ajan ja asukaspalvelujen lautakunta ja toimiala. Käytännössä kehittämisestä vastaa toimialan talous- ja hallintopalvelut.
– Toimialojen johtoryhmät valitsevat toimialoiltaan edustajat sukupuolivaikutusten arvioinnin eli suvauksen koulutukseen, joka ostetaan WoM Oy:ltä. Koulutuksen jälkeen toimialoilla toteutetaan erilaisia suvauspilotteja.
– Vantaa osallistuu valtakunnalliseen ESR-tasa-arvohankkeeseen Valtavirtaistaminen käytäntöön. Kaikki toimialat saavat hankkeesta tukea oman toiminnallisen tasa-arvotyönsä käynnistämiseen ja kehittämiseen.
– Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittäminen otetaan mukaan talousarvion suunnitteluohjeisiin.
– Tasa-arvotyöstä on TS-tavoitteita kaupungin strategiassa. Yhtenä vuonna toimialat tekevät sukupuolivaikutusten arviointia vastuullaan olevista TA-tavoitteista. Näiden toimenpiteiden myötä myös tarkastuslautakunta tarkastelee toiminnallista tasa-arvotyötä toimialoilla.
– Vantaa on aktiivisesti mukana kunnallisen toiminnallisen tasa-arvotyön kehittämisessä Suomessa (esimerkiksi Kuntaliiton TASE -ESR-hanke) ja Euroopassa (muun muassa yhteistyötä Puolan kuntasektorin kanssa).

2013–2016
Uutta yhdenvertaisuuslakia – ja nyt myös jo tasa-arvolain uudistusta – odotellaan yhä. Kaupunginhallitus määrittelee jälleen valtuustokauden toiminnalliset kehittämiskohteet. Painopisteet ovat sukupuolen ja muiden henkilöön liittyvien perusteiden huomioiminen samanaikaisesti (ns. GENDER+) sekä vuodelta 2006 olevan kaupunkitasoisen suunnitelman ajantasaistaminen lakimuutosten jälkeen.

Vantaa siirtyy yhteen valtuustokauden mittaiseen kaupunkistrategiaan. Vantaan arvojen yhteyteen kirjataan kaupungin sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen kaikessa toiminnassa.

Organisaatiouudistuksessa kaupunkitasoinen kehittämisvastuu siirtyy kaupunginhallituksen yleisjaostolle ja asukaspalvelujen toimialalle, käytännössä suoraan asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajalle.

Tasa-arvolain osittaisuudistus ja yhdenvertaisuuslain kokonaisuudistus tulevat voimaan parin päivän varoitusajalla 1.1.2015. Vantaan suunnitelmakokonaisuuden – Työkirjan, toiminnallisen suunnitelman ja henkilöstöpoliittisen suunnitelman – ajantasaistaminen käynnistyy syksyllä 2015.

Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2017–2020 laatimisen prosessi

Kaupungin johtoryhmä hyväksyi syyskuussa 2015 asukaspalvelujen apulaiskaupunginjohtajan esittämän työsuunnitelman. Sen keskeiset vaiheet olivat:
1) vuodelta 2006 peräisin olevan suunnitelman muutostarpeiden arviointi luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden keskuudessa (syksyllä 2015)
2) suunnitelman ajantasaistaminen (keväällä ja kesällä 2016)
3) ajantasaistetun suunnitelman arviointi- ja hyväksymisprosessit (syksyllä 2016).

Työ päätettiin rakentaa Vantaan vanhan suunnitelman pohjalle. Toteutuksen keskiössä olivat lakien vaatimukset sekä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden osallisuus ajantasaistamisprosessiin. Ohjausryhmää ei perustettu; sen sijasta työn etenemisestä tuli antaa väliraportti kaupunginhallituksen yleisjaostolle ja kaupungin johtoryhmälle. Henkilöstöpoliittisen suunnittelun kuvaus (Työkirjan liite 2) valmistui työnantajan/henkilöstökeskuksen ja työntekijäjärjestöjen yhteistoimintana.

Asukaspalvelujen toimialan suunnittelija vieraili kaupunginhallituksen yleisjaostossa ja toimialojen johtoryhmissä esittelemässä työsuunnitelman. Johtoryhmät nimesivät viranhaltijaedustajat ykkösvaiheen arviointityöhön. Loppuvuodesta 2015 ja alkuvuodesta 2016 suunnittelija ja WoM Oy:n tasa-arvokonsultti tapasivat arvioinnin merkeissä toimialojen edustajat (kaupunginjohtajan toimiala ja asukaspalvelut, sivistystoimi, sosiaali- ja terveystoimi sekä maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala) sekä luottamushenkilöitä (kaupunginvaltuusto, nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, vammaisneuvosto, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta ja paikallisromanityöryhmä). WoM Oy esitti kaupungille ehdotuksia ajantasaistettavana olevan suunnitelman sisältöihin.

Työkirja ja toiminnallinen suunnitelma rakentuivat vähitellen syksyyn saavuttaessa. Toisaalla henkilöstökeskus ja työntekijäjärjestöt päivittivät Vantaan kaupungin henkilöstöpoliittisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suuntaviivat ja linjaukset samassa aikataulussa. Asukaspalvelujen toimialan suunnittelijan luonnos Työkirjaksi ja uudeksi toiminnalliseksi suunnitelmaksi käsiteltiin koolle kutsutussa asiantuntijaryhmässä syyskuussa 2016. Luonnos oli lausuntokierroksella lautakunnissa lokakuussa. Kaupunginhallitus TÄYDENNÄ ja kaupunginvaltuusto TÄYDENNÄ.

Arvio aiemmasta toiminnasta sekä kehittämiskohteet 2017-

Vantaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä on monia vahvuuksia. Ensinnäkin Vantaalla on tehty toiminnallista eli palveluihin liittyvää kehittämistyötä useimpiin muihin suomalaisiin kuntiin verrattuna jo pitkään. Tämä on antanut kokemukseen perustuvaa tietoa siitä, mitä suunnittelulla voidaan realistisesti ajatella saavutettavan. Lisäksi Vantaan suunnittelu on mennyt reilusti yli lakien minimivaatimusten. Tästä on merkittävää hyötyä tilanteessa, jossa vuoden 2015 alussa voimaan tulleet lait ovat laajentaneet kunnan suunnitteluvelvoitteita. Suuri merkitys on myös sillä, että Vantaalla on määritelty kaupunkitasoiselle toiminnalliselle

kehittämistyölle johtosäännöin vastuutaho sekä toimielin- että viranhaltijapuolella. Vantaalla toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö on olemassa oleva asia ja sille on tilaa: kaikilla toimijoilla on oikeus nostaa esiin kysymyksiä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta kaupungin toiminnassa ja asioissa, joissa kaupunki on mukana yhtenä toimijana.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö ei ole kuitenkaan ongelmatonta Vantaallakaan. Ensinnäkin on havaittavissa, että tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tarkastellaan usein kapeasti. Tasa-arvon kohdalla kuntasektorin ja oman henkilöstön naisvaltaisuus ja yhdenvertaisuuspuolella maahanmuuttajien oletetut tai todelliset erityistarpeet ovat asiat, jotka hallitsevat aihepiiristä käytyjä keskusteluja. Lisäksi vaikuttaa siltä, että viranhaltijan on nimenomaan omalla alallaan ja omassa työssään vaikea hahmottaa asioita, joita pitäisi työstää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Tämä ilmaistaan usein toteamalla, että ”ei meillä täällä ole mitään erityisiä ongelmia näissä asioissa”. Lisäksi pohdintaa ja varsinkin kehittämistoimia on joskus vaikea saada aikaan edes vahvojen velvoittavien toimielinpäätösten myötä. Tilanne onkin eräänlainen paradoksi: kaikki pitävät tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista tärkeänä asiana, mutta asian integrointi pysyväksi osaksi omaa työtä koetaan joko tarpeettomaksi tai vaikeaksi. Mikäli toimijuutta saadaan aikaan, siinä tyydytään joskus pinnallisiin toimenpiteisiin, kuten sinänsä hyvien kehittämislauseiden kirjaamiseen asiakirjoihin ilman asian vaatimien todellisten muutostoimenpiteiden hahmottelua ja toteuttamista.

On myös havaittavissa, että integroinnissa kierretään helposti samaa kehää etenemisen sijasta, työn seurantaa on laiminlyöty ja koko tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma jää usein huomiotta ellei kaupunkitasoinen vastuutaho kysele sinnikkäästi sen perään. Jotkut palvelut ovat syystä tai toisesta vielä kaiken tarkastelun ulkopuolella ja esimerkiksi emo-organisaation ja kaupungin yhtiöiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun suhde on selventämättä.

Oman lisänsä ja haasteensa tulevan kaupunkitasoisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun ja -kehittämisen linjauksille ja toteuttamiselle tuovat monet syksyllä 2016 käynnissä olevat muutosvalmistelut. Näistä mainittakoon kunnalta kuntalaissa vaadittava hyvinvoinnin edistäminen tilanteessa, jossa Vantaaltakin ollaan mahdollisesti irrottamassa sosiaali- ja terveyspalvelut kaupunkiorganisaatiosta muualle. Hyvinvoinnin edistäminen on yksi mielekäs ja kannatteleva konteksti kunnalliselle toiminnalliselle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle. Tällöin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden arviointi ja tavoittelu tulee nivoa kiinteäksi osaksi tulevaa Vantaan hyvinvointityön mallia – millaiseksi se sitten muotoutuukin.

Johtajatason muodostaman hyvinvointiryhmän Hyryn poikkitoiminnallisessa hyvinvointityössä tullaan yhdistämään suuri määrä aiempia erillisiä hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä ohjelmia yhdeksi ohjelmaksi. Tällaisessa tilanteessa on ratkaistava kysymys siitä, miten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen saadaan ”superohjelmaan” mukaan läpileikkaavasti ja siten, että kokoavan ohjelman suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin todella myös sisältyy syrjimättömyys ja tasa-arvon sekä

yhdenvertaisuuden edistäminen.

Kaiken kaikkiaan Vantaan kaupungilla on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden huomioinnissa ja edistämisessä vielä pitkä matka kuljettavanaan. Matkaa on kuitenkin jo taitettu ja sen myötä on käynyt ilmi vahvuuksia ja onnistumisia, joiden pohjalle voimme rakentaa tulevan suunnittelumme ja tulevat edistämistoimenpiteemme. Olemme myös tietoisia kohteista ja tekemisen tavoista, joita meidän pitää vahvistaa, jotta pääsemme eteenpäin. Lisäksi meidän on myös tehtävä uusia avauksia, sillä ilman niitä jäämme polkemaan paikallemme tai kuvittelemme olevamme jo perillä. Ajatuksellisesti Vantaan kaupungin toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2017–2020 koostuu näin elementeistä, joista osa säilyttää, osa vahvistaa ja osa tuo uusia tuulia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhömme. Varsinainen toiminnallinen suunnitelma löytyy tuonnempaa omana kokonaisuutenaan (Työkirjan liite 1).

5. Syrjimättömyys ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistäminen toimintatapana

Tässä luvussa tarkastelemme tasa-arvolaissa ja yhdenvertaisuuslaissa esitettyjä ihmisen ominaisuuksia. Ne voivat vaikuttaa erilaisissa tilanteissa, yksin tai yhdessä, myönteisesti tai kielteisesti, vähäisin tai suurin seurauksin ja niin edelleen. Viime kädessä kyse on siitä, saavatko yksilöt ja ryhmät yhtä hyvät mahdollisuudet koko yhteiskunnassa ja tuottavatko nämä mahdollisuudet myös tosiasiallista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Tämän luvun tarkastelussa keskiössä on Vantaan kaupungin viran- ja toimenhaltijoiden toimintatapa. Edistätkö sinä omassa toiminnassasi monimuotoisuuden arvostamista, syrjimättömyyttä, aitoa osallisuutta, sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta? Edistämmekö me näitä asioita sekä omalla työpaikallamme että palveluissamme? Millaisia muutoksia meidän pitää tehdä toimintaamme - yksin ja yhdessä?

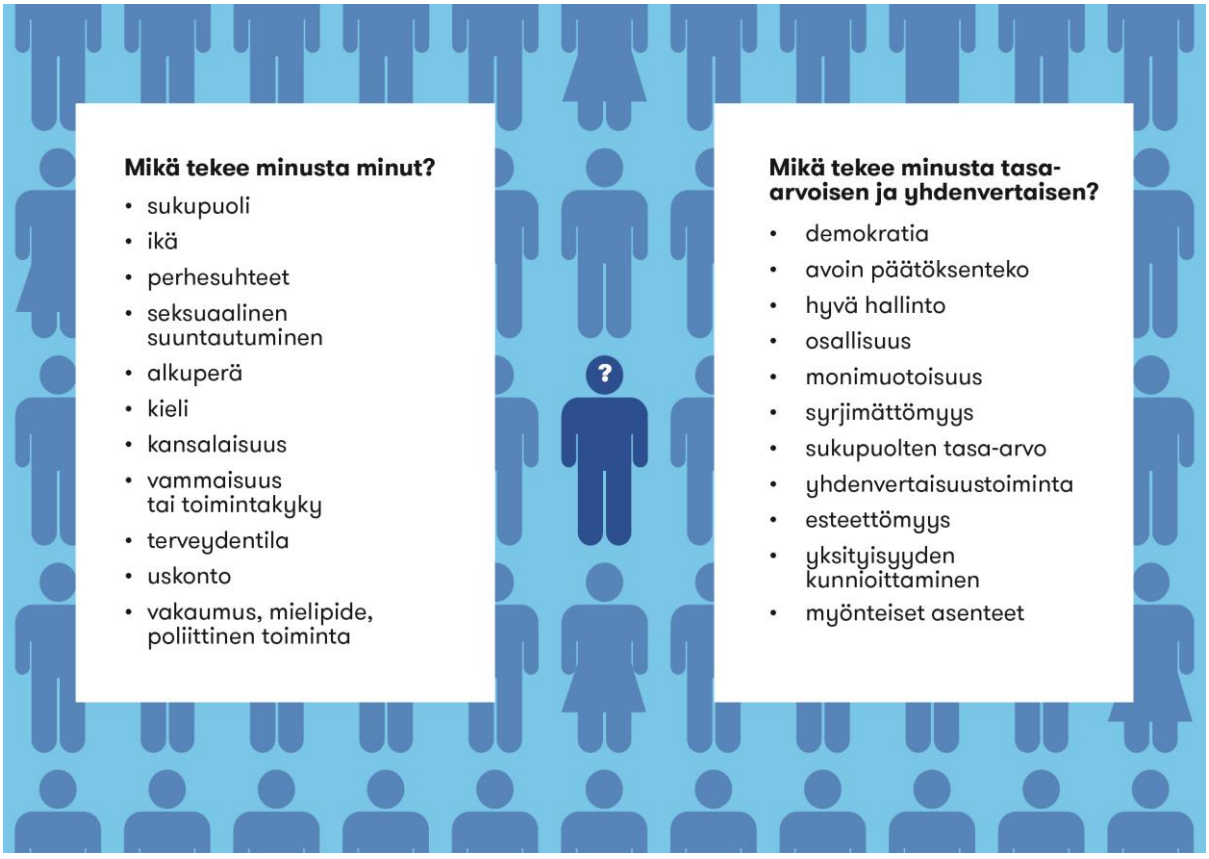

Sukupuoli

Mitä tarkoittaa sukupuoli ja sukupuolten tasa-arvo?

Suomi sijoittuu vuodesta toiseen yhdessä muiden pohjoismaiden kanssa kärkimaiden joukkoon kansainvälisissä vertailuissa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta. Olemme tästä hyvällä syyllä ylpeitä. Ylpeyteen liittyy kuitenkin vaara ylimielisyydestä: tasa-arvoa aletaan pitää jo täysin toteutuneena asiantilana, jolloin siihen ei tarvitse enää kiinnittää huomiota. Tosiasiassa tasa-arvo ei milloinkaan vain ole, vaan sitä arvioidaan ja tehdään yhä uudelleen alati muuttuvissa olosuhteissa.

Aika ja erilaiset tasa-arvokamppailut muuttavat käsityksiä sukupuolesta ja sukupuolten tasa-arvosta. Pitkään vain nainen oli sukupuoli – ja sellainen, joka poikkesi niin paljon ja perustavasti ihmisestä eli miehestä, että naiselle ei voitu luonnollisesti ajatella ja suoda samoja oikeuksia tai tehtäviä kuin miehelle. Suurta edistystä etenkin naisten elämässä on tapahtunut sen jälkeen kun sukupuoli oivallettiin kahdeksi eri asiaksi: biologiseksi (engl. sex) ja sosiaalis-kulttuuriseksi (engl. gender). Sukupuolen ja tasa-arvon käsitteessä sekä tasa-arvon tavoittelussa on esiintynyt monenlaisia painotuksia. Viime vuosikymmenten Suomessa tasa-arvo on pitkälti määritelty naisen ja miehen yhtäläisiksi oikeuksiksi, velvollisuuksiksi ja mahdollisuuksiksi toteuttaa itseään ja osallistua yhteiskunnan toimintaan. Tällainen tasa-arvo ei ole kuitenkaan enää nykypäivänä ainoa tai riittävä näkökulma sukupuolten tasa-arvoksi.

Sukupuoli on vaikeasti määriteltävä käsite, sillä sukupuolta voidaan ja sitä pitääkin tarkastella monesta eri näkökulmasta. Geneettisen, anatomisen ja hormonaalisen näkökulman lisäksi sukupuolta määritetään myös etenkin sosiaalisten, psyykkisten tai juridisten ominaisuuksien ja seikkojen kautta. Näillä kaikilla määrittelyillä on merkitystä ja seurauksia myös kuntatyössä ja -palveluissa.

Sukupuoli voidaan ajatella ja määrittää myös ihmisen omaksi kokemukseksi omasta itsestään: mitä hän itse tuntee olevansa. Tällöin puhutaan sukupuoli-identiteetistä. Sukupuolen ilmaisulla puolestaan tarkoitetaan sukupuolen tuomista esiin esimerkiksi pukeutumisella tai käytöksellä. Sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu kuuluvat vuoden 2015 alusta voimaan tulleen tasa-arvolain syrjintäsuojan piiriin. Sukupuoli-identiteetti tai sukupuolen ilmaisu eivät määrää ihmisen seksuaalista suuntautumista, jota tarkastelemme myöhemmin erikseen.

Kunnan tulee tasa-arvolain mukaan edistää sukupuolten tasa-arvoa myös sukupuolen moninaisuuden näkökulmista. Jokaisen ihmisen sukupuoli on omanlaisensa yhdistelmä sukupuoleen liittyviä fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia ulottuvuuksia. Sukupuolen moninaisuus ei siis ole pelkästään sukupuolivähemmistöjä kuvaava termi. Käsitteellä transihminen kuvataan kaikkia, joiden sukupuoli-identiteetti tai sukupuolen ilmaisu eroaa siitä, mitä odotetaan siltä sukupuolelta, johon heidät on syntymähetkellä määritelty. Transihmisiin kuuluvat transsukupuoliset, transvestiitit ja muunsukupuoliset.

Transsukupuolisen ihmisen kokemus omasta sukupuolesta ei vastaa hänelle syntymässä määriteltyä juridista sukupuolta ja tähän liittyy usein sukupuoliristiriidan kokemuksia. Sukupuoliristiriita tarkoittaa, että ihmisen oma sukupuoli-identiteetti ei vastaa hänen kehoaan tai toisten ihmisten hänessä näkemää sukupuolta. Kokemukset sukupuoliristiriidasta ovat yksilöllisiä ja vaihtelevia. Transsukupuolisten on mahdollista korjauttaa kehoaan hormonien avulla ja/tai kirurgisesti (sukupuolen korjaaminen). Korjauksella on myös sosiaalinen ulottuvuus. Esimerkiksi transsukupuolinen mies haluaa, että häntä kohdellaan kuten muita miehiä ja hän on miehen roolissa sosiaalisissa tilanteissa. Juridinen sukupuolen korjaus tarkoittaa henkilötietojen muuttamista väestörekisterissä (nimi ja sukupuoli).

Transvestiitti on mies tai nainen, joka ajoittain eläytyy eri sukupuoliin. Hänellä on tarve ilmentää sekä miehistä että naisellista puolta itsessään esimerkiksi pukeutumalla, muuttamalla ääntään ja eleitään tai harrastusten kautta. Monelle transvestiitille on tärkeää, että hänet kohdataan siinä sukupuolessa, jota hän kulloinkin ilmentää. Transvestisuus sukupuolen ilmaisuna on eri ilmiö kuin transvestinen fetisismi. Jälkimmäinen liittyy seksuaalisuuden toteuttamiseen.

Muunsukupuolinen (transgender) tarkoittaa ihmistä, jonka sukupuoli on omanlaisensa yhdistelmä mieheyttä ja naiseutta. Hän voi kokea itsensä sukupuolettomaksi tai monisukupuoliseksi.

Intersukupuolisuus tarkoittaa synnynnäistä tilaa, jossa ihmisellä on sekä tyttö- että poikatyypillistä kehollisuutta. Intersukupuolisella ihmisellä sukupuolta määrittävät fyysiset ominaisuudet eivät siis synnynnäisesti ole yksiselitteisesti miehen tai naisen. Länsimaissa on nykyisin kaksi erilaista näkemystä siitä, mitä intersukupuolisuus on. Intersukupuolisia tiloja voidaan pitää joko sukupuolen kehityksen häiriöinä tai sukupuolen kehityksen, anatomian ja fysiologian luonnollisena vaihteluna ihmisillä. Jälkimmäinen käsitys on vahvistumassa. Suomessa Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE on keväällä 2016 suositellut, että lapsen itsemäärämisoikeutta omaan kehoonsa ja sukupuoleensa vahvistetaan hoidossa.

Yhteiskunnassamme elää sukupuolen moninaisuudesta huolimatta vahvana käsitys kahdesta ja toisilleen vastakkaisesta sukupuolesta, miehestä ja naisesta. Tätä kutsutaan myös nimellä sukupuolinormatiivisuus. Normi ei ainoastaan jaa, vaan myös määrittää minkälaisia näiden kahden kategorian ihmisten tulisi olla, esimerkiksi miten heidän tulisi pukeutua, käyttäytyä ja toimia yhteiskunnassamme. Tämän lisäksi normi sisältää oletuksen ja odotuksen siitä, että ihmisen sukupuoli olisi muuttumaton ja että ihmisellä voisi olla vain yksi sukupuoli, joka voitaisiin määrittää syntymän hetkellä. Läheskään kaikki ihmiset eivät mahdu tiukkaan sukupuolinormiin ja normi tuottaakin paljon ennakkoluuloja ja syrjintää. Jo näiden syiden takia on tärkeää kunnioittaa moninaisuutta myös sukupuolen kysymyksessä.

Myös perinteiselle naisia ja miehiä tarkastelevalle tasa-arvotyölle on sillekin yhä tarvetta. Suomalainen yhteiskunta on monissa asioissa sukupuolittunut ja tämä näkyy erittäin selvästi

esimerkiksi koulutuksessa ja työelämässä. Kunta-alan töissä sukupuolten eriytyminen tai segregaatio on hyvin vahvaa, sillä kolme neljäsosaa kunnallisesta henkilöstöstä työskentelee ”naisaloilla” terveydenhuollossa, sosiaalitoimessa tai sivistystoimessa. Neljä viidesosaa kuntahenkilöstöstä on naisia. Eriytyminen vahvistaa sukupuolinormatiivisuutta ja kutsuu esiin eriarvoistumista ja syrjintää.

Työyhteisössä kaikki sukupuoleen perustuva syrjintä ja eriarvoinen kohtelu on kiellettyä ja laitonta. Tämä ei tarkoita sitä, että kollegat, esimiehet ja työntekijät pitää häivyttää sukupuolettomiksi olennoiksi, jolloin sukupuolisyrjintä on mahdotonta. Sen sijaan meidän pitää tulla tietoisiksi sukupuolen merkityksestä, moninaisuudesta ja siitä, mitä sukupuoli merkitsee meidän alallamme ja omassa työyhteisössämme. Kaikkein tärkeintä on sallia sukupuoleen liittyvä keskustelu ja osana keskustelua mahdolliset epäilyt tasa-arvovajeista. Ne voidaan ja ne pitää selvittää ja tarvittaessa korjata todennetut epäkohdat.

Sukupuolella on merkitystä muuallakin kuin työelämässä, vaikka sukupuolen merkitys ja tasa-arvon tarve liitetään yleensä ensisijaisesti työhön. Esimerkiksi politiikka, uskonto, tiede, taide, media, harrasteet, talous, varallisuus, liikenne, terveys, turvallisuus, päihteet ja väkivalta ovat asioita, joiden hahmottaminen tai käsitteleminen sukupuolineutraaleina ei palvele ainakaan tasa-arvon toteutumista.

Meidän tuleekin huomioida sukupuolen merkitys ja tasa-arvo myös palveluissamme ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin tasa-arvovajeiden korjaamiseksi. Joskus pienilläkin toimenpiteillä voidaan saavuttaa hyviä tuloksia. Etenkin aluksi voi olla vaikeaa saada kiinni siitä, mitä kaikkea sukupuoli merkitsee jossakin yksittäisessä asiassa. Tällöin kannattaa hankkia kyseessä olevasta alasta tai asiasta määrällistä ja laadullista tietoa, esimerkiksi tilastoja ja tutkimuksia, ja tarkastella niiden pohjalta omaa toimintaa uusien kysymysten ja näkökulmien kautta. Tätä kutsutaan sukupuolivaikutusten arvioinniksi.

On myös hyödyllistä tarkastella sukupuolta ja muita ominaisuuksia – ikää, alkuperää, perhesuhteita, terveydentilaa jne. – rinnakkain (ns. GENDER+). Tämä on erityisen tärkeää tilastoinnissa ja tilastojen esittelyssä, jos kohta moniperusteisuus ei ole aina mahdollista tietotuotannossa.

Tasa-arvotyön menetelmistä kerrotaan toisaalla tässä Työkirjassa.
Sukupuolen kohdalla pitää olla tarkkana siitä, että tarkastelu perustuu tosiasioihin eikä ”totuuksiin”, jotka me kaikki ”tiedämme”. Esimerkki tällaisesta ”tiedosta” on vaikkapa hokema siitä, että naisten työyhteisöt ovat riitaisia kun taas miehet ovat töissä toisiaan kohtaan solidaarisia ja reiluja. Tämä on läheistä sukua sille, jos naisilla ja miehillä katsotaan olevan ajasta tai paikasta riippumaton ikuinen ja muuttumaton perusolemus, joka määrää millaisia he ovat esimerkiksi juuri työelämässä. Tätä kutsutaan essentialismiksi. Nykypäivän tasa-arvotyössä kiinnitetään huomio siihen, mitä sukupuolet tekevät – ei siihen, millaisia ne ovat.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Samanikäiset Mikko ja Anna hakevat samaa Vantaan kaupungin johtajatason työpaikkaa. Mikko aloittaa hakemuksensa kertomalla olevansa 3- ja 5-vuotiaiden tyttöjen ylpeä isä ja kertoo tämän jälkeen koulutuksestaan ja työkokemuksestaan, joilla hän uskoo olevansa pätevä hakemaan kyseistä paikkaa. Anna ei kerro muutoin samantapaisessa hakemuksessaan mitään lapsistaan, mutta yhden 2-vuotiaan lapsen äitiyden voi löytää hänen CV:stään. Lisäksi Anna korostaa hakemuksessaan vahvasti sitoutumistaan työhön. Miksi Mikon ja Annan hakemuksissa on tällaisia eroja?

Onko Vantaan kaupungilla (koko kaupungissa, toimialoilla, tulosalueilla ja tulosyksiköissä) naisilla ja miehillä yhtäläiset mahdollisuudet saada tietoa, kouluttautua, yhdistää työ- ja perhe-elämä, verkostoitua ja edetä uralla? Jaetaanko työt määrällisesti ja laadullisesti tasa-arvoisesti miesten ja naisten välillä? Toteutuuko samapalkkaisuus eli tasa-arvopolitiikan kielellä sama palkka samanarvoisesta työstä? Entä tasa-arvo palkitsemisessa ja erilaisissa palkanlisissä? Kuvaavatko ammattinimikkeet oikein työn sisältöä? Kun vastaat/te näihin kysymyksiin, perustuvatko vastauksenne todennettavissa olevaan tietoon?

Näet 55-vuotiaan työtoverisi Kallen Helsinki Pride -kulkueen lähtöpaikalla. Hän pukeutuu töissä yleensä farkkuihin ja ruutupaitaan ja joskus tilanteen mukaan miesten pukuun. Nyt hänellä on yllään värikäs mekko, korkokengät, pitkähiuksinen peruukki ja paljon meikkiä. Menetkö moikkaamaan Kallea? Entä kerrotko asiasta töissä? Miksi kerrot tai et kerro? Jos kerrot, mihin tapaan puhut asiasta?

Töissä on kokous, jossa istuu kuusi naista ja yksi mies. Kokouksen kuluessa yksi naisista esittää käsityksensä siitä, miksi pojat ja miehet toimivat siten kuin toimivat käsiteltävänä olevassa asiassa (ilkivallanteot). Tämän jälkeen hän katsoo kokouksessa istuvaan mieheen ja kysyy mitä hän ajattelee tästä asiasta miehenä. Minkälaisia oletuksia tällaisen kysymyksen esittäjällä on?

Onko niin, että koulussa tyttöjen hyvät arvosanat tulkitaan seuraukseksi ahkeruudesta, mutta poikien hyvät tulokset katsotaan lahjakkuudeksi? Jos näin on, mitä merkitystä tällä on oppilaille itselleen, opetukselle ja laajemmin koko yhteiskunnassa?

Suhtaudutko samalla tavalla jonkin uskonnon tai uskonnollisen liikkeen, esimerkiksi islamin tai lestadiolaisuuden, kannattajiin heidän sukupuolensa mukaan?

Mikäli palvelunne on tarkoitettu kaiken ikäisille miehille ja naisille, käyttävätkö todella ”kaikki” tätä palvelua? Minkä ikäiset naiset ja/tai miehet käyttävät sitä? Miksi juuri he? Entä puuttuvatko kaikille tarkoitetun palvelun käyttäjistä jonkin ikäiset naiset ja/tai miehet? Mistä tämä voi johtua?

Näin toimimme Vantaalla sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumiseksi

- Edistämme sekä kaupungin henkilöstön keskinäistä tasa-arvoa että kuntalaisten tasa-arvoa kaupungin palveluiden käyttäjinä.
- Emme hyväksy minkäänlaista sukupuoleen perustuvaa tai liittyvää syrjintää.
- Toteutamme henkilöstöön liittyvää tasa-arvotyötä henkilöstöpoliittisen tasa-arvosuunnittelun mukaisesti. Tämä on työnantajan ja työntekijäjärjestöjen yhteistoimintaa, mutta korostamme jokaisen esimiehen ja työntekijän vastuuta tasa-arvoisen työyhteisön luomisessa. Tämä puolestaan edellyttää tasa-arvotiedon tuottamista ja jakamista koko työyhteisölle keskustelun pohjaksi. Sisällytämme tasa-arvon aiheena henkilöstön ja esimiesten koulutuksiin ja erilaisiin henkilöstöä koskeviin toimintoihin.
- Palvelujen tarjonnassa kiinnitämme huomiota sukupuolen merkitykseen kaikissa toiminnan vaiheissa: suunnittelussa, toteutuksessa, kehittämisessä, seurannassa ja arvioinnissa. Lähdemme siitä, että sukupuolella on merkitystä kaikissa palveluissa; tällöin sukupuolta tai sen merkitystä ei poista esimerkiksi se, jos miehiä ja naisia on tarkasteltavana olevassa asiassa suunnilleen yhtä paljon. Toiminnallista tasa-arvotyötä varten sukupuoli pitää integroida etenkin rutiineihin (tilastointiin, tilastojen tulkintaan, raportteihin, ohjelmiin, kyselyihin, palautteeseen jne.) sekä monitoimijaiseen työskentelyyn, esimerkiksi hyvinvointi- ja turvallisuustyöhön.
- Tarkastelemme naisten ja miesten tasa-arvon lisäksi sitä, mitä sukupuolen moninaisuus merkitsee ja miten se tulee huomioida henkilöstöasiana ja palvelujen tarjonnassa. Tällöin tulee pohdittavaksi ja ratkaistavaksi palvelukohtaisesti esimerkiksi useamman kuin kahden vaihtoehdon (mies/nainen) tarjoaminen lomakkeissa ja tilanteet, joissa asiakkaat määrätään selkeästi erilleen sukupuolen mukaan.

Apua, neuvoja ja lisätietoa

Kaupungin sisäinen asiantuntemus henkilöstöpoliittisissa tasa-arvoasioissa:

- henkilöstökeskus
- toimialojen henkilöstöyksiköt
- ammattijärjestöt
- työsuojelu

Kaupungin sisäinen asiantuntemus palvelujen tasa-arvoon liittyvissä kysymyksissä:

- asukaspalvelujen hallinto
- oman toimialan kehittämispalvelut

Monipuolista tietoa tasa-arvoasioista, alan järjestöistä, tutkimuksesta jne. tarjoaa Tasa-arvotiedon keskus Minna www.thl.fi/sukupuolten-tasa-arvo. Muita hyödyllisiä sivustoja ovat

- tasa-arvovaltuutettu http://www.tasa-arvo.fi
- sosiaali- ja terveysministeriö stm.fi/tasa-arvo

- tasa-arvoasiain neuvottelukunta TANE tane.fi
- Setan Transtukipiste transtukipiste.fi

Huomaa myös:
Tietopaketti sukupuolen moninaisuuden huomioimisesta oppilaitoksille, työpaikoille ja viranomaisille. STM:n raportteja ja muistioita 2015:22.

Ikä

Mitä tarkoittaa eri-ikäisten yhdenvertaisuus?
Kiinnitämme toisessa ihmisessä huomiota sukupuolen lisäksi varsinkin ikään. Suhtaudumme eri tavoin eri-ikäisiin ihmisiin, käyttäydymme eri tavalla eri-ikäisessä seurassa ja tulkitsemme ihmisten sanoja ja tekoja paljolti iän perusteella. Meillä kaikilla on myös kokemuksia siitä, miltä tuntuu olla vaikkapa perheen nuorin tai vanhin lapsi tai työpaikan nestori, tulla äidiksi tai isäksi nuorena tai vanhana ja ylipäänsä olla jossakin sosiaalisessa tilanteessa tuntuvasti eri-ikäinen kuin muut. Usein suhtautuminen omaan ja muiden ikään on luontevaa ja asiallista, mutta joskus saatamme liittää ikään oletuksia ja perusteettomia rajoituksia, jotka eivät edistä ihmisten tasavertaista kohtelua ja yhdenvertaisuutta.

Työelämässä jo 40-vuotiaalta saatetaan nykyään kysyä työhaastattelussa miten hän on ajatellut viettää loppuajan ennen eläköitymistään. Samaan tapaan saatamme omalla alallamme olettaa, että kaikki nuorimmasta päästä olevat työntekijät haluavat koko ajan oppia jotakin uutta, mutta iältään jo vähänkin vanhempien työntekijöiden mahdollista kiinnostusta kehittyä työssään ei rohkaista tai heidän kouluttamisensa katsotaan olevan hukkaan heitettyä rahaa. Joskus tällaiset ajattelumallit johtavat suoraan syrjintään saakka etenkin jos ikään yhdistyy muita syrjinnälle altistavia perusteita.

Moni palvelumme on järjestetty asukkaiden ja asiakkaiden iän perusteella. Palvelujen suunnittelussa olemme kuitenkin yhä alkutaipaleella lasten ymmärtämisessä viisaina toimijoina ja nuorten kuuntelemisessa heidän oman elämänsä parhaina asiantuntijoina. Kehitämme palveluita tahtoen tai tahtomattamme työikäisten ja toimintakykyisten ihmisten ehdoilla ja ohjaamme ”ihan oikeaa ihmistä” tarvitsevan asiakkaan internetiin kun hän viimein saa jonkun puhelimessa langan päähän.

Palvelujen jatkuva muuttuminen ja yhä kiihtyvä digitalisaatio syrjäyttävät väistämättä osan ihmisiä muun muassa iän takia palvelujen käytöstä ja kaikesta siitä hyvästä, mitä niiden uskotaan saavan aikaan. Lasten suojelu ja ikäihmisten kohtelu laitoshoidossa ovat esimerkkejä kysymyksistä, jotka tekevät iästä suorastaan ihmisoikeuskysymyksen.

Hyvässä työyhteisössä huomioidaan eri-ikäiset ja työuransa eri vaiheissa olevat ihmiset. Iän ja kokemuksen kartuttamaa tietoa arvostetaan ja hyödynnetään, mutta toisaalta työyhteisö arvostaa nuorempien jäsentensä mukanaan tuomaa osaamista ja antaa sille tilaa. Henkilöstöjohtamisessa huomioidaan eri-ikäisten erilaiset vahvuudet ja mahdollinen erilainen tuen tarve.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Mitä hyötyä ja mitä haittaa on siitä, jos jonkin toimialan tai yksikön henkilökunta on samanikäistä? Pohdi vaikutuksia sekä työyhteisössä että palveluissa.

Mitä palveluissanne on ohjeistettu asiakkaiden ja yhteistyökumppanien sinuttelusta ja teitittelystä? Mille oletuksille ohjeistus perustuu?

Mistä voi tunnistaa ylemmyyttä henkivän suhtautumisen nuoria tai vanhoja alaisia, työtovereita, asiakkaita ja/tai yhteistyökumppaneita kohtaan?

Millaisin keinoin sinun työssäsi on mahdollista varmistaa kaikenikäisten ihmisten osallisuus palvelujen kehittämiseen? Ovatko nämä keinot käytössä?

Näin toimimme Vantaalla eri ikäisten ihmisten välisen yhdenvertaisuuden toteutumiseksi

- Arvostamme henkilöstössämme ikää yhtenä monimuotoisuuden osana. Emme hyväksy ikäsyrjintää esimerkiksi rekrytoinnissa tai henkilöstön kehittämisessä.
- Tuemme eri ikäisiä työntekijöitämme asianmukaisella tavalla esimerkiksi työn ja perhe-elämän yhdistämisessä ja työkyvyn ylläpitämisessä ilman alentuvan ilmapiirin luomista.
- Mahdollistamme kaikissa palveluissa esteettömän ja monikanavaisen asioinnin. Tällöin asukas tai asiakas ei jää koskaan pelkän sähköisen asioinnin varaan, vaan hänellä on aito mahdollisuus myös käydä puhumassa asiastaan tai soittaa asiantuntevalle taholle saadakseen apua, neuvoja tai palveluita.
- Tiedotamme aktiivisesti kaiken ikäisille ihmisille palveluista ja mahdollisuuksista erilaisten kanavien kautta.
- Kiinnitämme huomiota samanaikaisesti ikään ja sukupuoleen esimerkiksi varmistamalla, että eri ikäisten tyttöjen ja poikien sekä naisten ja miesten harrastustoimintaa tuetaan yhdenvertaisesti avustusten ja tilojen jaossa, kurssitarjonnassa jne. sekä sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluvien ihmisten tilanteeseen esimerkiksi vanhuspalveluissa.
- Hyödynnämme suunnittelussa ja palvelujen arvioinnissa kaupungin nuorisovaltuuston ja vanhusneuvoston asiantuntemusta.

Apua, neuvoja ja lisätietoa

Kaupungin sisäinen asiantuntemus:

- henkilöstökeskus ja työntekijäjärjestöt
- toimialojen henkilöstöyksiköt
- lasten ja nuorten asiantuntijapalvelut sekä Hyvis
- perhepalvelut
- vanhuspalvelut sekä Viksu
- nuorisovaltuusto sekä vanhusneuvosto ja niitä avustavat viranhaltijat
- Vantaalla on paljon ”ikäyhdistyksiä” (katso www.vantaalla.info).

Valtakunnallisia lisätiedon lähteitä ovat muun muassa

- lapsiasiavaltuutettu www.lapsiasia.fi
- Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi ry www.alli.fi
- Vanhustyön keskusliitto ry www.vtkl.fi

Uuden nuorisolain, joka korvaisi voimassa olevan nuorisolain vuodelta 2006, on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2017. Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Lisäksi tuetaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä. Laki pyrkii parantamaan nuorten kasvu- ja elinoloja sekä nuorten oikeuksien toteuttamista. Tavoitteiden lähtökohtina ovat yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat, ympäristön ja elämän kunnioittaminen sekä monialainen yhteistyö.

Alkuperä, kansalaisuus ja kieli

Mitä tarkoittaa alkuperään, kansalaisuuteen ja/tai kieleen liittyvä yhdenvertaisuus?
Meillä kaikilla on etninen alkuperä, ryhmä tai tausta, joka on yleensä yhdistelmä erilaisia vaikutteita. Etninen ryhmä on joukko ihmisiä, joiden katsotaan muodostavan ryhmän tai yhteisön, joka perustuu ryhmän jäsenten yhteiseen kulttuuriperintöön, uskontoon, kieleen, alkuperämaahan ja/tai ulkonäköön. Etnisyyden käsite viittaa niihin kulttuurisiin piirteisiin, joita käytetään tämän ryhmittelyn pohjana. Etnisyys ei ole näin sama asia kuin kansalaisuus, sillä käytännössä melkeinpä minkä tahansa maan kansalaiset ovat monimuotoinen joukko erilaisia etnisyyksiä. Harvassa ovat myös alueet ja maat, joissa puhutaan vain yhtä kieltä. Menemättä tämän syvemmälle alkuperän, kansalaisuuden tai kielen teorioihin meidän kannattaa yksinkertaisesti vain muistaa, että ihmisten syrjintä näillä perusteilla on kiellettyä ja että Vantaan kaupungin tehtävä on edistää ihmisten yhdenvertaisuutta näilläkin perusteilla.

Suomessa vanhoja etnisiä tai kulttuurisia vähemmistöjä ovat saamelaiset, romanit, tataarit, juutalaiset ja ns. vanhavenäläiset. Keskeinen vanha Uudenmaan kielivähemmistö – joka oli aikanaan enemmistö – ovat ruotsinkieliset. Suomen viralliset kielet eli kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Näistä kielistä säädetään kielilaissa (423/2003). Kielilaki sisältää täsmälliset säännökset oikeudesta käyttää suomea ja ruotsia valtion viranomaisissa, kunnallisissa viranomaisissa, tuomioistuimissa sekä julkisia hallintotehtäviä muutoinkin hoidettaessa.

Suomen laki ei määrittele, mitkä kielet ovat vähemmistökieliä. Tästä huolimatta Suomessa on suomen ja ruotsin lisäksi muitakin kieliä, joiden puhujien kielellisistä oikeuksista säädetään eri laeissa. Saamen kielet (koltan-, inarin- ja pohjoissaame) ovat alkuperäiskansan kieliä, Suomen romanikieli, suomalainen ja suomenruotsalainen viittomakieli sekä karjalan kieli ovat autoktonisia eli maassa kauan käytettyjä kieliä.

Väestörekisterikeskus tallentaa tiedot Suomen kansalaisten ja Suomessa vakinaisesti asuvien ulkomaalaisten äidinkielestä väestötietojärjestelmään. Väestötietojärjestelmässä esitettävä äidinkieli perustuu henkilön omaan ilmoitukseen. Tilastokeskuksen tiedot

äidinkielistä perustuvat väestötietojärjestelmään. Vuoden 2014 tilaston mukaan suomea puhui äidinkielenään 4 868 751 henkilöä, ruotsia 290 747 henkilöä ja saamea 1 949 henkilöä. Muu äidinkieli on 310 306 henkilöllä.

1990-luvulla alkanut maahanmuutto Suomeen on tuonut etenkin pääkaupunkiseudulle suuren alkuperän, kielten ja kansalaisuuksien kirjon. Tulijat saapuvat tänne parisuhteen, opiskelun, työn tai pakolaisuuden takia.

Koska etnisyysasiassa pääsääntöisesti ainoastaan tiedon äidinkielestä saa rekisteröidä, puhumme edellä kerrottua kielitaustaa vasten virallisissa yhteyksissä yleensä vieraskielisistä. Vieraskieliseksi määritellään Suomessa henkilö, joka puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea, ruotsia tai saamea. Vantaa on tällä hetkellä Suomen vieraskielisin kunta. Vantaan vieraskielisen väestön määrä on kasvanut 2000-luvun aikana yli nelinkertaiseksi ja osuus väestöstä on noussut 15,4 prosenttiin vuoden 2016 alussa. Varsinkin vironkielisten määrä on noussut nopeasti, ja ryhmä muodostaa yhdessä venäjänkielisten kanssa lähes puolet Vantaan vieraskielisestä väestöstä. Saharan eteläpuolisen Afrikan kieliä puhuvien osuus on samana aikana vähentynyt.

Ulkomaalaistaustaisen väestön ominaisuudet poikkeavat Vantaalla joiltakin osin naapurikunnista. Heidän työvoimaan kuuluvuutensa ja työllisyysasteensa on Vantaalla korkeampi kuin Helsingissä tai Espoossa, ja noussut lisäksi viime vuosina naapurikuntia nopeammin. Ulkomaalaistaustaiset työskentelevät usein Vantaan vahvoilla rakentamisen, kaupan sekä kuljetuksen ja logistiikan toimialoilla.

Vantaan kaupunki käyttää useissa yhteyksissä sanaa maahanmuuttaja. Käsitteen maahanmuuttaja määrittely ei ole kuitenkaan yksiselitteistä ja se, millaista maahanmuuttajuuden käsitettä milloinkin käytetään, riippuu asiayhteydestä, tavoitteista ja tarkoitusperistä. Lisäksi maahanmuuttajalla viitataan joskus myös sellaiseen henkilöön, joka on syntynyt Suomessa, mutta jonka vanhemmat tai toinen vanhemmista on muuttanut Suomeen (ns. toisen sukupolven maahanmuuttaja). Käsite uussuomalainen ei ole kerännyt mainittavaa kannatusta, joten ainakin toistaiseksi meidän on tyytyminen monessa yhteydessä maahanmuuttaja-käsitteeseen – jos siis ylipäänsä tällaisia erontekoja on tarpeen tehdä kyseessä olevassa asiassa. Termien käyttäminen ”oikein” on tärkeää viranomaistoiminnassa ja esimerkiksi maahanmuuttaja-termin määrittely kulloisessakin asiayhteydessä voi olla hyvinkin hyödyllistä kaikille osapuolille.

Samaan tapaan ongelmallinen käsite on monikulttuurisuus. Periaatteessa se tarkoittaa vain useiden etnisyyksien samanaikaista läsnäoloa tietyllä alueella, mutta käsite vetää puoleensa muitakin tulkintoja ja arvottavia sisältöjä. Monikulttuurisuudelle läheistä sukua on monimuotoisuus, jolloin korostetaan etnisyyksien lisäksi kaikenlaista muutakin inhimillistä moninaisuutta, esimerkiksi seksuaalisuuden kirjoa. Monimuotoisuus on ollut etenkin sosiaalista vastuutaan korostaneiden yritysten suosima käsite.

Etnisyydestä, maahanmuutosta ja monikulttuurisuudesta on saatavilla erittäin paljon tutkimusta ja kirjallisuutta. Yhdenvertaisuuden näkökulmasta kiinnitettäköön Vantaan

kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman Työkirjassa huomiota muutamaan keskeiseen, kuntatyön arkipäivässä havaittavaan asiaan, joiden hallintaan kaupungin työntekijöiden kannattaa kiinnittää huomiota.

1) Positiiviset erityistoimet
Viranomaisten velvollisuus on tarjota erityistä tukea ihmiselle, joka voi joutua tai on jo joutunut eriarvoiseen asemaan esimerkiksi etnisen taustansa vuoksi. Erityistä tukea kutsutaan positiivisiksi erityistoimiksi; aiemmin tästä puhuttiin nimellä positiivinen diskriminaatio. Tällöin hän saa viranomaisilta jotakin, jota kaikki tai jotkut muut ihmiset eivät välttämättä saa. Erityistoimia tarvitaan sen varmistamiseksi, että hänellä on muiden kanssa samat lähtökohdat pärjätä yhteiskunnassa. Tämä on sekä henkilön itsensä että koko yhteiskunnan etu. Vantaan kaupungilla positiiviset erityistoimet voivat tulla kyseeseen sekä henkilöstöpolitiikassa että palveluissa.

Etenkin etniseen taustaan liittyvät positiiviset erityistoimet herättävät kuitenkin monissa ihmisissä närkästystä, sillä niiden katsotaan syrjivän valtaväestöä, enemmistöä tai ns. tavallisia ihmisiä. Mielipidepalstoilla etnisten vähemmistöjen kuvitellaan myös saavan kaupungilta mitä tahansa he vain keksivät vaatia ja että saamiseen riittää vain vaikkapa suomalaisten enemmistöstä poikkeava ihonväri. Tällaisten käsitysten takia on tärkeää, että positiivisten erityistoimien tarkoitus ja keskeiset toteuttamistavat avataan kuntalaisille, jotta he voivat arvioida niiden asianmukaisuuden todellisen tiedon pohjalta.

2) Rasismi ja kielteiset asenteet
Rasismi tarkoittaa ihmisryhmän arvottamista esimerkiksi etnisen alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella alempiarvoiseksi kuin muut ihmisryhmät. Rasismi on näin ihmisryhmän tai sen jäsenen ihmisarvon alentamista. Koska omaa ryhmää pidetään parempana kuin toisten ryhmiä, rasismia käytetään vallan tai sen tavoittelun välineenä.

Voisimme keskustella loputtomiin siitä, minkälainen toiminta on tai ei ole rasismia. Sen sijaan toteamme, että Vantaan kaupungilla kenenkään ei tarvitse sietää kielteistä asennoitumista omaan tai muiden ihonväriin, puheeseen tai vaatetukseen – tulipa tämä asiaton käytös sitten keneltä tai mistä tahansa työyhteisössä tai palvelutoiminnassa. Tilanteisiin tulee puuttua heti ja ne tulee selvittää. Etnistä yhdenvertaisuutta vähättelevä tai loukkaava käytös ei ole ainoastaan ”ikävää”, vaan se on myös yhdenvertaisuuslain rikkomista.

3) Sukupuolten tasa-arvo
Suomalaiset pitävät sukupuolten tasa-arvoa jo pitkälti saavutettuna asiantilana ja perustelevat tätä etenkin vertaamalla tyttöjen ja naisten asemaa muiden, usein kaukaisten maiden naisten tasa-arvovajeisiin. Tällaisissa vertailuissa on sivujuonne, jonka mukaan suomalaisten tyttöjen ja naisten ja ylipäänsä suomalaisen yhteiskunnan tulee myös hyväksyä tietty määrä tasa-arvovajeita, koska muualla asiat ovat paljon huonommin.

Kun kaukaisista maista sitten muuttaa ihmisiä Suomeen, monilla herää huoli siitä, toteutuuko tasa-arvo näiden tulijoiden perheissä ja kunnioittavatko etenkin maahanmuuttajamiehet suomalaista tasa-arvoa ja naisten oikeuksia. Usein tuodaan esiin, että varsinkin islaminuskoiset miehet haluavat määrätä ja alistaa naiset määräysvaltaansa. Epätasa-arvon ilmentyminä pidetään esimerkiksi naisten huivia ja muuta peittävää pukeutumista sekä tyttöjen ja naisten tekemisten tarkkailua poikia ja miehiä tarkemmin. Erityisesti äärimmäiset teot, kuten kunniaan liittyvien konfliktien käsitteleminen väkivallalla tai tyttöjen sukuelinten silpominen, aiheuttavat epävarmuutta ja huolta naisten asemasta.

Sukupuolten tasa-arvon toteutumisesta pitää olla kiinnostunut – sekä enemmistön että vähemmistön kohdalla. Teemme kuitenkin virheen, jos asetumme jonkin etnisen vähemmistön yläpuolelle kertomalla sen edustajille millä vajavaisella tasolla he ovat ja miten heidän pitää ”kehittyä” tasa-arvoasiassa. Vähemmistökulttuurien sisällä on monenlaisia näkemyksiä sukupuolten tasa-arvosta ja maahanmuuttajaperheissä haetaan tässäkin asiassa tasapainoa lähtömaan, oman kulttuuriryhmän ja valtaväestön välillä. Huivin käytön suoraviivainen tulkitseminen alistukseksi kertoo sekin ehkä enemmän tulkitsijasta kuin huivipäisen naisen näkemyksistä tai todellisuudesta. Etniseen vähemmistöön kuuluvat tytöt ja naiset joutuvat herkästi poliittisten kiistojen keskiöön ja heidät esitetään joskus omien kulttuuriensa voimattomina uhreina. He tarvitsevat erilaisissa asioissa apua ja tukea siinä missä kaikki muutkin ihmiset, mutta aivan kuten muidenkin ihmisten kohdalla tuen lähtökohtana on ihmisen oman tahdon kunnioittaminen. Mikäli tuen tarpeeseen liittyy etnisiä tai kulttuurisia sukupuoleen liittyviä seikkoja, viranomaisten kannattaa ehdottomasti hyödyntää tällaisissa tilanteissa mm. maahanmuuttajanaisten järjestöjen ja ihmisoikeusjärjestöjen asiantuntemusta.

Esimiesten määrä ja sukupuolijakauma

2015

	Johto		Ylempi keskijohto		Keskijohto		Esimiehet		Yhteensä	Työntekijöitä lkm /esimies
Sito	0	1	4	5	23	64	22	119	238	23,9
Soster	1	0	2	3	1	17	14	154	192	15,1
Konsas	2	0	3	6	5	8	73	30	127	6,5
Mato	1	0	4	3	13	11	49	25	106	5,5
Kajo	1	0	3	3	3	4	0	10	24	6,4
Yhteensä	5	1	16	20	45	104	158	338	687	14,8

Esimiehistä 67 prosenttia on naisia.

4) Kulttuurierot

Yhdenvertaisuuslaki ei tunne sanaa kulttuuri syrjintäperusteena. Kulttuurilla voidaan tarkoittaa monia asioita, mutta usein sitä käytetään yleisnimityksenä jonkin etnisen ryhmän tai vähemmistön todelliselle tai oletetulle elämäntavalle. Kulttuurilla ja sen noudattamisella selitetään monenlaisia tapoja, tekoja, ratkaisuja jne. Myös ihmisten välisiä ristiriitatilanteita selitetään herkästi kulttuurieroista johtuviksi silloin kun yksikin osapuoli on etnisesti jotain muuta kuin kantasuomalainen. Tällöin kulttuuri nähdään jonkinlaisena pakottavana voimana, jota ihminen ei kykene vastustamaan. Kulttuurierojen korostaminen pitää myös käytännössä sisällään ajatuksen siitä, että konflikteille ei edes voida mitään niin kauan kuin toisia kulttuureja on pakko sallia ja kunnioittaa. Perustavien erojen taakse on myös kätevää

linnoittautua ja häivyttää näin yksilöiden vastuu ristiriitatilanteista ja niiden ratkaisemisesta.

Niin työpaikalla kuin palvelutoiminnassakin on hyvä olla tietoinen oman sekä työtoverin tai asiakkaan kulttuuritaustan mahdollisesta esiin nousemisesta ja vaikutuksesta. Kulttuurin vaikutusta ei pidä kuitenkaan liioitella. Konfliktitilanteissa asiat pitää ratkaista keskustelemalla, tarvittaessa ulkopuolisten avustuksella, ja keskustelun myötä voikin käydä ilmi, että ongelmat johtuvat muusta(kin) kuin kulttuurien yhteentörmäyksestä.

Suomessa yksi ”ylikulttuuristettu” ryhmä ovat romanit. Suomen romaneilla on oma ainutlaatuinen kulttuurinsa, mutta romanikulttuuri ei ole ainoa romanien elämään ja tekemisiin vaikuttava asia ja romanitkin ovat yksilöitä myös suhteessa omaan kulttuuriinsa tai ryhmäänsä. Esimerkiksi romaniväestön yliedustus eräissä sosiaalisissa ongelmissa tulee nähdä laajana kysymyksenä, jossa monenlaiset vaikuttavat asiat ja tekijät kietoutuvat yhteen eikä lopputulosta selitä vain kulttuuri.

Ihmistä ei pidä myöskään pakottaa mihinkään kulttuuriseen kaavaan tai toimimaan jonkin kulttuurin lähettiläänä. Tällaista toiseuttamista esiintyi työpaikoilla ja kouluissa etenkin kun maahanmuutto Suomeen oli uusi asia. Ihmisellä on oikeus kulttuuriin, mutta myös oikeus olla toimimatta johonkin kulttuuriin liitettyjen odotusten mukaisesti. Kulttuurirelativismi puolestaan tarkoittaa käsitystä, että tekoja tulee tarkastella vain jonkin kulttuurin kehyksissä eikä universaalia moraalia ole näin olemassakaan. Kulttuurieroilla voisi tällöin perustella, puolustaa tai jättää huomiotta esimerkiksi väkivaltaisia tekoja. Viranomaisen selkeänä ohjenuorana on kuitenkin ihmisoikeuksien ja Suomen lakien kunnioittaminen. Etnisellä ryhmälläkään ei saa olla valtaa yksilöön yli lainsäädännön.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa
Millaisesta alkuperään, kansalaisuuteen tai kieleen liittyvästä henkilöstökoulutuksesta olisi sinulle eniten hyötyä ja miksi?

Eräs romaniasioiden asiantuntija on kertonut, että viranomaiset eri puolilta ovat häneen usein yhteydessä kysyäkseen pitävätkö erilaiset romaniasiakkaiden väitteet romanikulttuurista paikkansa. Miten sinä tulkitset tällaiset yhteydenotot?

Moni maahanmuuttajien kanssa pitkään työskennellyt ammattilainen sanoo, että viime kädessä moni ongelma johtuu siitä, että vieraskielinen tai etniseen vähemmistöön kuuluva asiakas ei ymmärrä asioiden tai toimenpiteiden koko kontekstia, merkitystä ja laajuutta. Tähän liittyy kiinteästi se, että viranomainen ei varmista, että asiakas todella ymmärtää mitä ollaan tekemässä ja mitä seurauksia vaikkapa allekirjoituksin vahvistetuilla papereilla on. Mitä ajattelet tästä? Entä millaisin konkreettisin toimintatavoin viranomaiset voisivat parantaa tilannetta?

Mitä ajattelet siitä, että ihmisen kansallisuutta ei saa kysyä eikä tilastoida? (Katso tarvittaessa Työkirjan lukua Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsitteitä ja siellä K-kirjainta.)

Näin toimimme Vantaalla alkuperään, kansalaisuuteen ja kieleen liittyvän yhdenvertaisuuden toteutumiseksi

- Emme hyväksy minkäänlaista henkilön tai ryhmän alkuperään, kansalaisuuteen tai kieleen kohdistuvaa asiatonta puhetta tai käytöstä kaupungin työyhteisöissä tai kaupungin kuntalaisille antamissa palveluissa.
- Huolehdimme siitä, että asioimme vieraskielisten asiakkaiden kanssa ammattilaistulkkien avustuksella, mikäli on vähänkin syytä epäillä, että asiakas ei hallitse suomen tai ruotsin kieltä hyvin. Emme esimerkiksi laita lapsia tulkkaamaan viranomaiskeskusteluja vanhemmilleen tai asioi lasten asioissa vain suomea tai ruotsia paremmin osaavan vanhemman kanssa.

Apua, neuvoja ja lisätietoa

Kaupungin sisäinen asiantuntemus:

- maahanmuuttajapalvelut
- monikulttuurisuusyksikkö
- sosiaali- ja potilasasiamies
- asumisasioissa VAV
- paikallisromanityöryhmä (yhteys monikulttuurisuusyksikön kautta)
- monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta (-"-)

Tulkkaus: Helsingin seudun asioimistulkkikeskus, www.asioimistulkkaus.fi

Maahanmuuttajajärjestöt Vantaalla, ks. http://www.vantaalla.info

Tyttöjen ja naisten asiat

- Nicehearts ry
- Monika-naiset

Tietoa ja tukea: Ihmisoikeusliitto
Huomaa myös julkaisu: Selvitys maahanmuuttajanaisten ja -miesten asemasta ja sukupuolten tasa-arvosta (STM:n raportteja 2016: 53), http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/75403

Tiesitkö, että

Pohjoismaisella kielisopimuksella, joka tuli voimaan 1.3.1987, pyritään helpottamaan Pohjoismaiden kansalaisten mahdollisia kieliongelmia heidän vieraillessaan tai asuessaan toisessa pohjoismaassa.

Sopimus koskee

- Suomen, Ruotsin, Islannin, Norjan ja Tanskan kansalaisia
- seuraavia kieliä: suomi, ruotsi, islanti, norja ja tanska
- sekä suullista tulkkausta että asiakirjojen kirjallista kääntämistä

Sopimuksen mukaan Pohjoismaan kansalaisen on tarvittaessa voitava käyttää omaa kieltään asioidessaan toisen Pohjoismaan viranomaisen tai julkisen laitoksen kanssa. Tällaisia ovat esim. sairaan- ja terveydenhoito-, sosiaali-, työvoima-, vero-, poliisi- ja kouluviranomaiset sekä tuomioistuimet. Sopimus ei koske puhelinyhteydenottoja eikä opetusta. Kyseisen viranomaisen tulee mikäli mahdollista huolehtia tarvittavan tulkkaus- ja käännöspalvelun järjestämisestä. Rikosasioissa on aina järjestettävät tarvittava tulkkaus.

Sopimusta sovelletaan kaikissa Pohjoismaissa, ei kuitenkaan Färsaarilla.

Uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta

Mitä tarkoittaa uskonto, vakaumus, mielipide ja poliittinen tai ammattiyhdistystoiminta?
Kuten niin monen muunkin käsitteen kohdalla yhtä ainoaa uskonnon määritelmää on vaikea antaa. Uskonto voi myös olla osa etnisyyttä, jota käsittelimme edellä. Uskonnon ja vakaumuksen raja on joskus häilyvä. Vakaumuksen ero mielipiteeseen on taasen siinä, että vakaumuksen katsotaan olevan jotakin laajaa ja pysyvää kun taas mielipide kohdistuu selkeästi johonkin asiaan ja mielipide voi myös muuttua. Uskonto, vakaumus ja/tai mielipide voivat johdattaa henkilön poliittiseen toimintaan tai ammattiyhdistystoimintaan.

Suomen perustuslaki takaa kaikille uskonnon ja omantunnon vapauden ja ihmisen tai ihmisryhmien uskonto, vakaumus tai mielipide eivät saa olla perusteita kollegan tai kuntalaisen syrjivälle kohtelulle. Omalla uskonnolla, vakaumuksella tai mielipiteellä ei saa myöskään perustella syrjintää eikä niitä saa käyttää häirinnän välineenä. Ihmisillä tulee olla vapaus ilmaista ja harjoittaa uskontoaan tai vakaumustaan. Samalla tulee muistaa, että kaikilla on myös vapaus olla osallistumatta uskonnollisiin tilaisuuksiin tai toimintoihin.

Syrjimättömyyden lisäksi uskontoon ja vakaumukseen perustuvan toiminnan vapautta tulee edistää. Vaihtoehdot koulun uskonnonopetuksessa ovat esimerkki siitä, kuinka uskontojen ja vakaumusten moninaisuutta edistetään kaupungin toiminnassa. Henkilöstöpolitiikassa voimme kaikki suhtautua myönteisesti työkavereidemme ammattiyhdistys-, puolue- tai uskonnolliseen toimintaan, vaikka emme olisi toiminnan sisällöistä tai tavoitteista samaa mieltä. Kenenkään ei tarvitse tehdä selkoa vakaumuksestaan töissä, mutta jos joku niin tekee, voimme kuunnella häntä tavanomaisen asiallisen kanssakäymisen puitteissa.

Rekrytoinnissa vältetään tulevia hankalia tilanteita, mikäli ennen työsopimuksen solmimista käydään avointa keskustelua siitä, sisältääkö työ vaatimuksia tai tilanteita, jotka ovat työntekijälle haasteellisia esimerkiksi uskonnon tai vakaumuksen takia. Tällaisia asioita voivat olla muun muassa työssä vaadittavan pukeutumisen, eri sukupuolten kanssa asioinnin, ruuan käsittelyn tai kaikkina viikonpäivinä työskentelyn kaltaiset kysymykset ja se, kuinka paljon työnantaja voi tarvittaessa joustaa näissä kysymyksissä. Kuntalaisille annettavissa palveluissa uskonnolla ja vakaumuksella voi olla erityistä merkitystä

kasvatuksen ja opetuksen lisäksi esimerkiksi terveyspalveluissa, ruokapalveluissa, kirjastojen materiaalitarjonnassa, laitosasumisessa ja valmiusasioissa.

Uskonto on toisaalta yleinen asia ja toisaalta yksityinen asia. Jos uskonto tai vakaumus ei ole koko ajan tai vahvasti läsnä, tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei sillä olisi merkitystä yksilöille ja yhteisöille. Uskontojen sisällä on myös erilaisia suuntauksia, ihmiset uskovat eri tavoin samankin uskonnon sisällä ja uskontoihin yhdistyy muita vakaumuksia ja mielipiteitä. Uskonnollisia konflikteja esiintyy, mutta niiden takana tai osana saattaa olla myös muita ristiriitoja, jotka tulkitaan usein suoraviivaisesti vain uskontojen kautta. Parasta konfliktien ennaltaehkäisyä on ihmisten ja ihmisryhmien vakaumusten kunnioittaminen ja avoin luottamukseen perustuva keskusteluyhteys sekä työpaikalla että asiakaspalvelussa.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Sinun pitää ratkaista henkilöstöpoliittinen tilanne, jossa elintarvikkeiden parissa työskentelevä työntekijä kieltäytyy käsittelemästä sianlihaa. Hän perustelee kieltäytymistään uskonnollisilla syillä. Hänen koeaikansa on päättynyt. Samassa työpaikassa toinen henkilö ilmoittaa, että mikäli tälle työntekijälle annetaan vapautus sianlihan käsittelystä, hän kieltäytyy kaiken lihan käsittelystä, koska hän on vakaumuksellinen vegaani. Keiden kanssa keskustelet asiasta ennen päätöstäsi? Mihin perustat ja miten perustelet ratkaisusi?
Tutkimusten mukaan Suomessa suhtaudutaan erityisen kielteisesti ”valtakulttuurin” naisiin, jotka omaksuvat islamin uskon ja peittävän pukeutumisen avioiduttuaan islaminuskoisen miehen kanssa. Pohdi mistä tämä kielteisyys saattaa johtua.

16-vuotias lukiolainen menee terveyskeskuslääkärille kovien kuukautiskipujensa takia. Lääkäri tutkii ja kirjoittaa hänelle ilman keskustelua e-pillerireseptin, ojentaa sen ja toteaa, että ”tällä tavalla pääset kipujen lisäksi eroon myös ehkäisyyn liittyvistä ongelmista”. Mitä kaikkea tämä lääkäri olettaa? Onko hänen toimintansa sopusoinnussa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteiden kanssa?

Näin toimimme Vantaalla uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, poliittiseen toimintaan ja ammattiyhdistystoimintaan liittyvän yhdenvertaisuuden toteutumiseksi

- Tunnustamme uskonnon ja omantunnon vapauden sekä henkilöstön että kuntalaisten keskuudessa.
- Kunnioitamme ihmisten yksityisyyttä myös uskonnon, vakaumuksen, mielipiteiden ja poliittisen toiminnan asioissa.
- Teemme yhteistyötä paikallisten uskonnollisten yhteisöjen kanssa erilaisissa asioissa osapuolten tarpeiden pohjalta.
- Edistämme ja mahdollistamme uskontojen välistä vuoropuhelua Vantaalla etenkin kaupungin monikulttuurisuustyön avulla.

Apua, neuvoja ja lisätietoa
Kaupungin sisäinen asiantuntemus:

- monikulttuurisuusyksikkö
- sivistystoimen asiantuntijat

Perhesuhteet

Mitä tarkoittaa perhesuhteet?
Sana perhe tuo nopeasti mieleemme samassa taloudessa elävän ydinperheen, joka koostuu aviomiehestä, aviovaimosta ja tämän avioparin yhteisistä alaikäisistä biologisista lapsista. Tämä perhe on kuitenkin vain yksi perhetyyppi muiden joukossa ja tosiasiassa perheitä on niin monenlaisia, että perheelle on mahdotonta antaa edes yhtä yleispätevää määritelmää. Perheen aikuiset voivat olla eri tai samaa sukupuolta tai yhtä hyvin heitä voi olla vain yksi tai enemmän kuin kaksi. Perheessä ei ole välttämättä lapsia, lapsista kaikki tai osa voivat olla aikuisten aiemmista avo- tai avioliitoista tai heitä on adoptoitu nykyiseen tai aiempaan perheeseen. Kaikki perheet eivät asu samassa paikassa ja perheen lapsilla saattaa olla monta kotia. Niin ikään vuodesta 2012 lähtien perhehoito on ollut lastensuojelun sijaishuollon ensisijainen hoitomuoto ja perhehoitoa järjestetään sijaisperheissä, joiden vanhempia kutsutaan sijaisvanhemmiksi.

Tämänhetkisen lainsäädännön mukaan lapsella voi olla enintään kaksi keskenään samaa tai eri sukupuolta olevaa vanhempaa. Erotilanteessa vain juridisella vanhemmalla on lapsen tapaamisoikeus. Lapselle voidaan oikeusteitse määrätä enintään kolme huoltajaa. Suomi sallii viimeisenä pohjoismaana ihmisen solmia avioliiton hänen haluamansa henkilön kanssa; tämä sukupuolineutraaliksi avioliitoksi kutsuttu lakimuutos tulee voimaan maaliskuussa 2017. Samaa sukupuolta olevat parit ovat Suomessa voineet rekisteröidä parisuhteensa vuodesta 2002 lähtien. Rekisteröidyssä parisuhteessa olevilla mies- ja naispareilla ei ole kaikkia samoja oikeuksia kuin naimisissa olevilla. Esimerkiksi yhteinen sukunimi ilman erillistä nimimuutosta tai ulkoinen adoptio eivät ole mahdollisia.

Uudehkoja käsitteitä, joiden tuntemisesta saattaa olla hyötyä perhesuhteisiin liittyvän tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämisessä:

Sateenkaariperheet ovat lapsiperheitä, joissa yksi tai useampi vanhemmista kuuluu seksuaali- tai sukupuolivähemmistöön. Sateenkaariperheiden kirjo on laaja ja perheet ovat keskenään hyvinkin erilaisia. Sateenkaariperheistä tilastoissa näkyvät vain rekisteröityyn parisuhteeseen perustuvat perheet.

Apilaperhe on perhe, jossa lapsi tai lapset ovat syntyneet kahden eri perheyksikön yhteisiksi lapsiksi. Esimerkiksi naisparin ja itsellisen miehen tai miesparin ja naisparin yhdessä muodostama perhe. Apilaperheet voidaan jakaa edelleen kolmen vanhemman kolmiapilaperheisiin, neljän vanhemman neliapilaperheisiin tai kahden vanhemman ystäväperheisiin. Apilaperheissä kaikki vanhemmat ovat yleensä lapsen tai lasten sosiaalisia vanhempia, mutta lainsäädännön takia vain kaksi heistä voi olla vanhempia myös lain

silmissä. Apilaperheessä ainakin kaksi vanhempaa on ryhtynyt jakamaan vanhemmuutta alusta alkaen ilman parisuhdetta.

Ystäväperhe on perhe, jossa lapsen tai lasten vanhemmuuden jakavat kaksi tai useampi keskenään ystävyyssuhteessa olevaa ihmistä, esimerkiksi homomies ja heteronainen tai yhdessä yhteisössä asuvat ystävät.

Meillä on monenlaisia oletuksia myös perheistä, joissa on kokonaan tai osin suomalaisten enemmistöstä poikkeava kieli, kulttuuri tai uskonto. Joskus nämä oletukset ovat niin vahvoja, että ne vääristävät tai haittaavat perheen ja sen jäsenten kohtaamista sellaisina kuin he tosiasiassa ovat. ”Maahanmuuttajaperheiden” kanssa asioimista saatetaan myös arastella. Viranomaiset voivat niin ikään vilpittömästi uskoa asioivansa kaikkien perheiden kanssa samalla tavalla ja ilman erontekoja, mutta tosiasiassa he eivät näin tee.

Jokainen ihminen haluaa tulla hyväksytyksi työyhteisössään sekä kaupungin asiakkaana olipa hänen perheensä millainen tahansa – tai vaikka hänellä ei olisi perhettä lainkaan. Työnantajana ja työtovereina voimme myös toimia niin, että työn ja perhe-elämän yhdistäminen onnistuu meiltä kaikilta. On myös tärkeää, että suhtaudumme ennakkoluulottomasti kuntalaistemme erilaisiin perheisiin. Kaikki perhemuodot ovat normaaleja.

Perhesuhteilla voi olla myös toisenlaista merkitystä yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Tällöin saman suvun tai perheen jäsenten oletetaan olevan samanlaisia jossakin asiassa tai jonkun perheenjäsenen todellinen tai oletettu toiminta leimaa koko perheen. Tämän seurauksena esimerkiksi jonkin perheen lapset asetetaan eriarvoiseen asemaan koulussa tai jonkun puolisoa ei arvioida hänen omien tekemistensä perusteella. Kyseessä on tällöin oletus- ja/tai läheissyrjintä.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Mikä kaikki yhteiskunnassamme pitää yllä käsitystä ”tavallisesta” tai ”normaalista” perheestä?

Suhtaudummeko samalla tavalla yksineläjiin ja perheellisiin työyhteisömme jäseninä ja asiakkaina? Miten ja millaisissa asioissa mahdolliset suhtautumiserot tulevat ilmi?

Pohdi millaisiin ongelmatilanteisiin esimerkiksi neliapilaperhe voi joutua asioidessaan kaupungin palveluissa? Löydätkö ratkaisuja näihin tilanteisiin?

Väite: biologista äitiä pidetään käytännössä ensisijaisena vastuuhenkilönä lapsen asioissa. Esitä perusteluja tämän väitteen puolesta ja sitä vastaan eri elämänalueilla.

Tee lista siitä, mitä tiedät Suomen romanien kulttuurista perhe-elämään liittyvissä asioissa. Pohdi sen jälkeen mihin lähteisiin nämä käsityksesi perustuvat ja ovatko nämä lähteet luotettavia. Pohdi myös miten käsityksesi vaikuttavat omassa työssäsi ja omalla alallasi romaniperheiden kanssa asioinnissa.

Näin toimimme Vantaalla perhesuhteisiin liittyvän yhdenvertaisuuden toteutumiseksi

- Toimimme henkilöstöpolitiikassa ja työyhteisön jäseninä niin, että voimme kaikki sovittaa yhteen työn ja yksityiselämän.
- Pidämme kaikenlaisia perhemuotoja normaaleina ja hyvinä perheinä.
- Perheiden kanssa asioidessamme perustamme työmme tosiasioihin, emme oletuksiin.
- Muistamme että perheen jäsenet ovat ennen kaikkea yksilöitä myös perheen tai suvun jäseninä.

Apua, neuvoja ja lisätietoa

Kaupungin sisäinen asiantuntemus

- perhepalvelut

Muita tahoja

Monimuotoiset perheet -verkosto koostuu kymmenestä itsenäisestä perhejärjestöstä, joita yhdistää se, että kaikkien kohderyhmät poikkeavat tavalla tai toisella oletetusta perheestä: http://www.monimuotoisetperheet.fi

Terveydentila ja vammaisuus

Mitä terveydentila ja vammaisuus tarkoittaa?

Terveydentila on paitsi yksilön kokemus omasta fyysisestä ja psyykkisestä terveydestään, myös sosiaalinen kysymys. Tällöin terveydentilalla on vaikutuksia henkilön toimintaan ja toimintamahdollisuuksiin yhteisössä ja yhteiskunnassa. Esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon opiskelu ja ammatissa toimiminen edellyttävät hyvää fyysistä toimintakykyä, henkistä tasapainoa ja kykyä olla vuorovaikutuksessa erilaisten ihmisten kanssa.

Hyvä terveys tai ongelmat terveyden kanssa vaikuttavat käytännössä milteipä kaikkiin tekemisiimme ja muiden henkilöiden suhtautumiseen meihin. Työsyrjinnän seuranta Suomessa -tutkimuksen mukaan (TEM, 2014) terveydentila on yleisin syy työsyrjintään Suomessa. Ministeriön selvityksessä työsyrjintään liittyviä tietoja seurataan useista lähteistä, kuten viranomaisaineistoista, kyselytutkimuksista ja rekisteriaineistoista.

Vammaispalvelulain mukaan vammaisella henkilöllä tarkoitetaan henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista. Vaikeavammaisuus on käsite, jonka sisältö määrittyy suhteessa vammaisen ihmisen elämäntilanteeseen ja ympäristöön ja merkitsee runsasta avun, palveluiden tai tukitoimien tarvetta.

Yleisimpiä vammaisuuden muotoja ovat kehitysvammaisuus, aistivammaisuus mukaan lukien näkö- ja kuulovammaisuus, liikuntavammaisuus kuten cp-vamma, autismi, kielelliset häiriöt kuten dysfasia sekä tarkkaavaisuus- ja ylivilkkaushäiriöt kuten ADHD.

Voimme havaita jotkut vammat tai toimintarajoitteet päällepäin, mutta esimerkiksi kuulovamma tai psyykkiset vammat eivät ole niin näkyviä. Vammaisten tarpeet tulee ottaa huomioon osana ihmisten moninaisuutta kaikessa suunnittelussa. Esteettömyys on periaate, jonka mukaan rakennetun ympäristön, tuotteiden ja palvelujen tulee olla mahdollisimman toimivia, helppokäyttöisiä ja helposti saavutettavia. Perinteisesti esteettömyys on liitetty rakennettuun ympäristöön, mutta viime vuosina käsite on laajentunut kattamaan myös palvelujen, viestinnän ja ihmisten välisen vuorovaikutuksen esteettömyyden. Esteettömyys voi olla muun muassa fyysistä, sosiaalista tai taloudellista. Fyysisellä esteettömyydellä tarkoitetaan esimerkiksi ympäristön, infrastruktuurin sekä käytössä olevien laitteiden, ohjelmistojen ja palvelujen hyvää saavutettavuutta ja käytettävyyttä.

Sosiaalisella esteettömyydellä tarkoitetaan eri sosiaaliryhmiin kuuluvien henkilöiden yhtäläisiä mahdollisuuksia toimia yhteiskunnassa. Taloudellinen esteettömyys tarkoittaa henkilön riittäviä mahdollisuuksia toimia yhteiskunnassa omasta taloudellisesta tilanteestaan riippumatta.

Yhteiskunnan esteettömyys vähentää erityisratkaisujen tarvetta esimerkiksi vammaisille ihmisille. Pyörätuolilla liikkuvien asiakkaiden lisäksi vaikkapa lastenvaunujen tai rollaattorin kanssa liikkuvat hyötyvät tilojen esteettömyydestä. Esteettömyyteen liittyvät myös myönteiset asenteet. Yhdenvertaisuuden lähtökohtana on esimerkiksi se, että katsomme vammaista ja puhumme hänelle hänen avustajansa tai viittomakielen tulkin sijasta tai ymmärrämme, että ihminen on paljon muutakin kuin hänen vammansa.

Yhdenvertaisuuslaissa on nyt myös velvoite tarjota vammaisille ihmisille kohtuullisia mukautuksia. Tällaisten mukautusten tulee vastata jossakin konkreettisessa tilanteessa vammaisen ihmisen tarpeisiin. Toimenpide tarvitaan esimerkiksi silloin, kun jokin palvelu ei ole kyseisen vammaisen ihmisen saatavilla muihin henkilöihin verrattuna vastaavalla tavalla ilman mukautusta. Tällainen voi olla vaikkapa tilanne, jossa kirjastossa äänikirjoja lainaavalle kuulevalle näkövammaiselle luetaan äänikirjojen nimiä ja sisältökuvauksia, jos niissä ei ole näkövammaisille tarkoitettuja tekstejä.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Listaa vammaisiin ihmisiin kohdistuvia ennakkoluuloja. Miten nämä ennakkoluulot voivat käydä ilmi oman alasi työssä?

Pohdi työpaikkasi ammatteja ja työtehtäviä terveydentilan ja vammaisuuden näkökulmista. Millaiset toimintarajoitteet ovat todellisia esteitä työnteolle?

Millaista terveydentilaan perustuvaa henkilöstön työsyrjintää voit kuvitella omalla toimialallasi? Kiinnitä huomiota myös moniperusteiseen syrjintään.

Näin toimimme Vantaalla terveydentilaan ja vammaisuuteen liittyvän yhdenvertaisuuden toteutumiseksi

- Toteutamme kaikessa palvelusuunnittelussamme laajan esteettömyyden periaatetta.
- Kiinnitämme erityistä huomiota sähköisen viestinnän ja sähköisten palvelujen saavutettavuuteen.
- Hyödynnämme suunnittelussa ja esteettömyyden arvioinnissa kaupungin vammaisneuvoston asiantuntemusta.
- Pidämme terveydentilaan ja vammaisuuteen perustuvaa yhdenvertaisuutta kaikkien toimialojen asiana.
- Edistämme vammaisten osallisuutta muun muassa koulutuksessa, vapaa-ajan toiminnoissa ja työssä. Tätä tarkoitusta varten kuuntelemme järjestöjä ja teemme niiden kanssa yhteistyötä vammaisten segregaation purkamiseksi.
- Varmistamme rekrytointiprosessin ja työhönoton esteettömyyden.
- Vantaalla on käytössä aktiivisen välittämisen toimintatapa. Aktiivinen välittäminen on vantaalaista varhaista ennakointia ja reagointia silloin, kun työkyvyn heikkenemisen ensimerkit näkyvät työn tekemisessä.

Apua, neuvoja ja lisätietoa

- Kaupungin sisäinen asiantuntemus
- vammaispalvelut
- vammaisneuvosto (koostuu järjestöjen edustajista)
- maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala; tilakeskus (ympäristön esteettömyys)
- henkilöstökeskus.
- Vammaisjärjestöjä on lukuisia ja osalla niistä on paikallistoimintaa Vantaalla. Järjestöjen yhteystietoja löytyy mm. seuraavien kattojärjestöjen sivuilta ja näillä sivuilla on myös muuta tärkeää tietoa viranomaisille:
- Valtakunnallinen vammaisneuvosto http://www.vane.to
- Vammaisten ihmisten perus- ja ihmisoikeusjärjestö Kynnys ry. www.kynnys.fi
- Vammaisfoorumi ry. edistää vammaisten ihmisten yhteiskunnallista asemaa ja hyvinvointia http://www.vammaisfoorumi.fi
- Tietoa esteettömyydestä löytyy mm. Invalidiliitto ry:n Esteettömyyskeskuksen sivuilta www.esteeton.fi
- Aktiivisen välittämisen toimintatavasta on lisätietoa intranetissä (Avaimessa).

Seksuaalinen suuntautuminen

Mitä seksuaalinen suuntautuminen tarkoittaa?

Seksuaalinen suuntautuminen on ominaisuus, joka kertoo siitä, kehen ihminen ihastuu, rakastuu tai tuntee emotionaalista tai eroottista vetovoimaa. Seksuaalinen suuntautuminen määritellään tunteiden kohteen sukupuolen ja oman sukupuolen pohjalta. Tämä tekee siitä moniselitteisen asian. Sukupuoli-identiteetti ja seksuaalinen suuntautuminen liittyvät toisiinsa, mutta ne eivät ole sidoksissa niin, että toinen niistä olisi toisesta riippuvainen.

Seksuaalisen suuntautumisen moninaisuus on käsite, jolla viitataan koko siihen suuntautumisten kirjoon, mitä ihmisillä on. Tunnetuimmat suuntautumisen termit ovat hetero, homo, lesbo ja bi. Henkilöä, joka rakastuu ”vastakkaiseen” sukupuoleen – nainen mieheen ja mies naiseen – sanotaan yleisesti heteroksi. Jos henkilö rakastuu oman sukupuolen edustajaan, käytetään hänestä termiä homo tai lesbo. Homolla voidaan tarkoittaa miespuolista homoa tai homoa sukupuolesta riippumatta; lesbo on naispuolinen homo. Biseksuaali on henkilö, joka tuntee emotionaalista ja/tai eroottista vetovoimaa sekä miehiä että naisia kohtaan tai joka ihastuu ihmiseen tämän sukupuolesta riippumatta.

Homot, lesbot ja bit kuuluvat seksuaalivähemmistöihin. Nykypäivänä tällainen jaottelu on jo hieman vanhanaikainen ja riittämätön. Esimerkiksi queer (alkujaan haukkumasana) on akateeminen ja poliittinen näkökulma, joka kyseenalaistaa yhteiskunnan sukupuoleen ja seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä normeja. Yhä useammalle queer on myös identiteetti, jonka kuvaamiseksi perinteiset sukupuolta tai suuntautumista määrittelevät sanat ovat liian rajoittavia. Myös heteroksi itsensä kokeva henkilö voi olla queer.

Seksuaalisen suuntautumisen identiteetti on aina itsemäärittelykysymys. Omaan seksuaaliseen suuntautumiseen voi havahtua missä iässä tahansa ja se voi muuttua oman elinkaaren aikana. Seksuaalinen suuntautuminen identiteettinä ei myöskään ole suoraan suhteessa seksikäyttäytymiseen. Seksuaalista mielenkiintoa samaa sukupuolta kohtaan on huomattavasti suuremmalla osalla ihmisiä kuin vain niillä, jotka määrittelevät itsensä homo-, lesbo- tai bi-ihmisiksi.

Yhteiskunnassamme esiintyy vahvana olettamus, jonka mukaan kaikki ovat heteroja, ellei muuta tuoda erityisesti esiin. Tällainen hetero-olettamus ei ole neutraali, sillä siihen liittyy enemmän tai vähemmän tahallinen viesti siitä, että heterous on normaalia, hyvää ja luonnollista kun taas seksuaalivähemmistöihin kuuluminen on epänormaalia, huonoa ja luonnotonta. Tällainen heteronormi saa aikaan oletuksia, myyttejä, ennakkoluuloja ja syrjintää seksuaalivähemmistöjä kohtaan. Normista poikkeavien ihmisten kaikki ajatukset ja tekemiset saatetaan myös selittää seurauksiksi seksuaalisesta suuntautumisesta. Pahimmillaan homofobia ilmenee viharikoksina. Rikoksesta tekee viharikoksen se, että sitä motivoivat ennakkoluulot tai syrjivät asenteet. Motiivina voi olla tekijän käsitys uhrin henkilökohtaisista ominaisuuksista ja kuulumisesta tiettyyn ryhmään tai vähemmistöön. Rikoslaissa viharikosten haitallisuus on huomioitu rangaistuksen koventamisperusteena.

Meillä viranomaisilla on lakisääteinen velvollisuus seksuaalivähemmistöjen syrjimättömyyteen ja niiden yhdenvertaisuuden edistämiseen. Edistämiseen ei tarvita välttämättä suuria tekoja. Jo esimerkiksi seksuaalista yhdenvertaisuutta käsittelevä juliste tai esite (koulu)terveydenhoitajan huoneessa on viesti kuntalaisillemme ja vaikkapa uutta asuinaluetta markkinoivan esitteen kuvissa voi olla monimuotoisuutta myös seksuaalisen suuntautumisen näkökulmasta.

Kysymyksiä pohdittavaksi yksin ja muiden kanssa

Istut kahvitauolla yhdessä neljän työkaverisi kanssa ja puhe kääntyy tunnettuun naisnäyttelijään, joka on äskettäin ”tullut kaapista” ja solminut parisuhteen toisen naisnäyttelijän kanssa. Yksi kollegasi toteaa, että hän ei olisi ikinä uskonut, että tämä ihminen on seksuaalisesti poikkeava. Toinen sanoo, että asia ei häntä yllätä, sillä ainahan tämä nainen on ollut silleen miehekäs ja sehän voi olla, että hän on jopa vaihtanut sukupuolta. Kolmas jatkaa, että asia on hänestä sinänsä OK, mutta se on tosi ikävää, että kummankin lapset joutuvat ihan varmasti kärsimään häpeää äitiensä julkisesta himokkuudesta. Lopuksi neljäs työkaverisi sanoo, että pariskunnalla tulee tästedes olemaan ammatillinen uskottavuusongelma aina kun heidän pitää näytellä heteroja televisiosarjoissa ja elokuvissa. Osallistutko keskusteluun? Mikä vaikuttaa siihen puututko näihin puheisiin? Millaisia näkökohtia voisit tuoda keskusteluun?

Missä kaupungin palveluissa henkilöstön tulisi mielestäsi olla erityisen hyvin perillä seksuaalisen suuntautumisen mukanaan tuomista yhdenvertaisuuskysymyksistä?

Näin toimimme Vantaalla seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvän yhdenvertaisuuden toteutumiseksi

- Emme hyväksy minkäänlaista asiatonta puhetta tai käytöstä seksuaalivähemmistöjä kohtaan. Teemme tämän selväksi henkilöstöllemme sekä tarvittaessa myös kuntalaisillemme ja yhteistyötahoillemme.
- Käsittelemme henkilöstökoulutuksissamme sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuutta sekä palvelukohtaisia keinoja edistää laaja-alaista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.
- Vältämme seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä oletuksia ja kunnioitamme ihmisten yksityisyyttä tässäkin asiassa.

Apua, neuvoja ja lisätietoa

Kaupungin sisällä

- asukaspalvelujen hallinto

Seksuaalinen tasavertaisuus Seta ry. tarjoaa tietoa, koulutusta, kehittämisyhteistyötä jne. Yhdistyksen sivuilla on myös hyvä seksuaalisen moninaisuuden sanasto: www.seta.fi .

Muu henkilöön liittyvä syy

Suomen yhdenvertaisuuslaki on siitä erikoinen, että se jättää syrjintäperusteiden luettelon periaatteessa avoimeksi. Voimme vain esittää arveluja siitä, mitkä voisivat olla ”muita henkilöön liittyviä syitä”. Tällaisia syitä voisivat periaatteessa olla esimerkiksi omaan henkilöhistoriaan liittyvät asiat, kuten vankeustuomio tai velkaantuminen. Keksitkö itse lisää esimerkkejä?

6. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien integrointi viranhaltijoiden toimintaan ja palvelutuotantoon

Sukupuolten tasa-arvon ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden edistämisen tulee olla Vantaan kaupungin tavallista ja arkipäiväistä toimintaa. Tämä tarkoittaa sitä, että edistäminen

- on kaikkien ja jokaisen asia
- on mukana kaikessa toiminnassa ja toiminnan kaikissa vaiheissa
- tehdään sallituksi ja mahdolliseksi kaikkien viran- ja toimenhaltijoiden työssä

Tällaista toimintatapaa voidaan kutsua tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman valtavirtaistamiseksi tai integroimiseksi. Me Vantaalla olemme jo aloittaneet sen, mutta tehtävää riittää vielä paljon. Tässä luvussa tarkastelemme esimerkinomaisesti muutamaa toimintamme osa-aluetta ja esitämme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyviä tarkistuskysymyksiä. Tarkastelu toimii samalla muistutuksena siitä, että integrointi vaatii toimenpiteitä – pelkkä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden idean kannattaminen ei ole lakien vaatimaa integrointia.

Strategiatyö ja talousarvion valmistelu

- Miten sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen on ilmaistu strategiassa?
- Onko kuntalaisten moninaisuus (sukupuoli, ikä, alkuperä, vammaisuus jne.) mukana aineistoissa ja huomioitu esimerkiksi toimintaympäristöanalyysissä?
- Mahdollistaako kaupungin ja toimialojen tietotuotanto sen, että voidaan tarkastella resurssien (raha, tila, aika jne.) jakautumista miesten ja naisten ja eri-ikäisten ihmisten välillä erilaisissa palveluissa ja asioissa?

Kaupungin ohjelmatyö

- Onko kuntalaisten moninaisuus huomioitu ohjelmien valmistelussa, hyväksymisvaiheessa, jalkautuksessa, arvioinnissa, viestinnässä jne.?
- Sisältääkö ohjelma kirjauksia ja toimenpiteitä syrjimättömyydestä (välitön ja välillinen syrjintä) ja tasa-arvon & yhdenvertaisuuden edistämisestä vastuutahoineen?

Toimielinten päätöksenteon valmistelu

- Ovatko jokaisen toimielimen jäsenet ja valmistelijat perillä siitä, että Vantaan kaupungin tulee edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassaan? Miten tämä on varmistettu?

- Tuodaanko toimielinten listateksteissä esiin tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä näkökohtia käsittelyssä olevissa asioissa ja asiakokonaisuuksissa? Onko tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden pohdinta mukana ennakoivissa vaikutusten arvioinneissa?

Rakennerahastohankkeet (ESR ja EAKR)

- Miten jokaisen rakennerahastohankkeen vaatima tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma muotoillaan hakuvaiheessa?
- Miten hankkeen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosuutta toteutetaan ja seurataan hankkeen aikana?
- Miten varmistetaan, että hankkeessa saavutetut tulokset jalkautetaan hankkeen päättyessä tavalliseen toimintaan myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman osalta?

Henkilöstökoulutukset

- Miten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta (sisäistä henkilöstöpoliittista ja ulkoista toiminnallista) käsitellään esimerkiksi uuden työntekijän perehdytyksessä ja esimieskoulutuksessa?
- Onko henkilöstön ja kuntalaisten moninaisuus ja moninaisuusnäkökulman tarve integroitu kaikkiin koulutuksiin?

Asiakaspalvelu

- Miten sinun palvelussasi varmistetaan se, että työntekijämme eivät kohdista asiakkaisiin asiatonta kohtelua sukupuolen, iän, seksuaalisen suuntautumisen jne. perustalta?
- Millaista tukea henkilöstömme saa jos se joutuu asiattoman kohtelun kohteeksi henkilöön liittyvien perusteiden takia (sukupuoli, ikä, alkuperä jne.)?
- Kysytäänkö asiakkailta tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä asiakaskyselyissä?
- Kannammeko vastuumme tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä myös ulkoistetuissa palveluissa? Miten tämä tapahtuu tai voisi tapahtua?

7. Menetelmiä ja työkaluja

Tässä luvussa ohjataan Vantaan kaupungin toimijoita hyödyntämään erilaisia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön menetelmiä ja valmiita työkaluja.

Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat tavoitteita, jotka eivät välttämättä toteudu itsestään ilman toimenpiteitä. Meidän on ensinnäkin sitouduttava julkisesti ja kaikissa toiminnoissa niiden edistämiseen. Lisäksi meidän tulee arvioida niiden toteutumista eri asioissa ja tarvittaessa tehdä muutoksia olemassa oleviin toimintatapoihin. Tätä kutsutaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöksi. Sen kohteet ja toteuttamistavat vaihtelevat aiheen, kontekstin ja työstä tehtyjen linjausten mukaan.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioissa toimivat ministeriöt, järjestöt sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuushankkeet ovat vuosien varrella tuottaneet suuren määrän malleja, opaskirjoja ja työkaluja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä varten. Niitä löytyy muun muassa Tasa-arvotiedon keskus Minnan sivuilta sekä OM:n yhdenvertaisuussivuilta.

Vantaan kaupunki on ollut myös monenlaisissa kehittämishankkeissa mukana. Tässä esitellään lyhyesti muutama tunnettu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön menetelmä, joiden soveltamisesta voi olla hyötyä Vantaan kaupungin erilaisten palvelujen arvioinnissa sukupuolen ja muiden perusteiden pohjalta.

3R ja 4R

3R-menetelmä (Representation, Resurser & Realia) kehitettiin Ruotsissa 1990-luvulla Ruotsin kuntaliiton suuressa JämKom-projektissa. Menetelmän avulla kartoitetaan ja analysoidaan toimintoja systemaattisesti tasa-arvon näkökulmasta. Siitä voidaan käyttää myös nimitystä tasa-arvoanalyysi. 3R:ää on kehitelty sittemmin yhä kattavammaksi ja nykyään siitä käytetään nimitystä 4R (Representation, Resurser, Realia & Realisera). ”Ärrät” on aktiivisessa käytössä useimmissa ruotsalaisissa kaupungeissa ja kunnissa (ks. esimerkiksi Uumaja ja Jönköping).

JämStöds praktika – Metodbok för jämställdhetsintegrering (Statens offentliga utredningar, SOU 2007:15) on perusteellinen johdatus 4R-menetelmän käyttöön: http://www.jamstall.nu/wp-content/uploads/2014/02/JamStods-Praktika.pdf

Sukupuolivaikutusten arviointi

Suomessa 4R-tyyppistä arviointia on kehitelty nimellä sukupuolivaikutusten arviointi eli lyhyemmin suvaaminen. Suvaamisen virstanpylväänä voidaan pitää STM:n vuonna 2009 julkistamaa, kehittämishankkeeseen pohjautuvaa Sukupuolisilmälasit -käsikirjaa

ministeriöiden tasa-arvotyön tueksi http://stm.fi/tasa-arvo/sukupuolisilmalasit. Joka ministeriössä tehdään toiminnallista tasa-arvotyötä lainsäädännön valmistelussa, talousarvion laadinnassa, hankkeiden ja ohjelmien toteuttamisessa sekä tietotuotannossa.

Suomessa vain harva kunta on ryhtynyt sukupuolinäkökulman integrointiin, suvaamismenetelmän käyttämiseen ja ylipäänsä toiminnalliseen tasa-arvotyöhön. Vantaa on ollut tässä asiassa merkittävä poikkeus, sillä meillä opeteltiin valtuustokaudella 2009–2012 toiminnallisen tasa-arvotyön menetelmiä, mukaan lukien suvaamista, kaikilla toimialoilla Valtavirtaistaminen käytäntöön -ESR-hankkeen avulla.

Sukupuolivaikutusten arvioinnin työvaiheet

1. Kootaan määrällistä ja laadullista tietoa sukupuoli- ja tasa-arvonäkökulmasta suvauksen kohteeksi valitusta asiasta, palvelusta tai toiminta-alueesta.

2. Selvitetään palvelun tai toiminnan toimivuutta ja vaikutuksia eri sukupuolten kannalta eli vastataan kootun tiedon pohjalta kysymyksiin:

- Mikä on naisten ja miesten (tyttöjen ja poikien) määrä tai osuus tarkasteltavana olevassa toiminnassa? Miten tämä näkyy suunnittelussa, toiminnassa ja arvioinnissa?
- Mitä tiedämme naisten ja miesten (tyttöjen ja poikien) eroista kyseessä olevassa asiassa tutkimustiedon valossa?
- Millaisissa elämäntilanteissa naiset ja miehet (tytöt ja pojat) ovat toiminta-alueella?
- Minkälaisia eroja naisten ja miesten (tyttöjen ja poikien) välillä on tarpeissa, elämäntilanteissa ja toiveissa toiminta-alueella?
- Miten erilaiset resurssit, kuten raha, aika ja tila sekä mahdollisuudet jakautuvat naisten ja miesten (tyttöjen ja poikien) välillä?
- Onko toiminnassa huomioitu sukupuolen moninaisuus? (Tämä kysymys on otettu mukaan vuonna 2015.)
- Onko sukupuolten tasa-arvo otettu huomioon toimintaa ohjaavissa arvoissa, normeissa, suunnitelmissa ja toimintaohjeissa?

(Alkuperäinen kysymyslista: Sinikka Mustakallio, WoM Oy ja Meija Tuominen, Vantaan kaupunki; 2010.)

3. Arvioidaan palvelun tai toiminnan toimivuutta ja vaikutuksia sukupuolten tasa-arvon toteutumisen kannalta.

4. Suunnitellaan, miten palvelua tai toimintaa voidaan kehittää sukupuolten tasa-arvon toteutumiseksi.

Suomalaisten kuntien sukupuolivaikutusten arvioinnista sekä laajemminkin toiminnallisesta tasa-arvotyöstä löytyy tietoa muun muassa näistä julkaisuista, joissa myös Vantaa on mukana:
Tasa-arvosta laatua ja vaikuttavuutta julkiselle sektorille – opas kuntien ja valtion alue- ja paikallishallinnon palveluihin ja toimintoihin (2012; www.wom.fi)
http://www.wom.fi/Tasa-arvosta_laatua_ja_vaikuttavuutta_2012.pdf

Käytännön keinoja kuntien tasa-arvotyöhön (2013; www.kunnat.net)
http://shop.kunnat.net/product_details.php?p=2906

Akanvirrasta valtavirtaan – sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen kolmessa suomalaisessa kaupungissa (Tampereen yliopisto, pro gradu 2015; www.uta.fi)

Sukupuolitietoinen budjetointi
Budjetti ei ole sukupuolineutraali asiakirja ja budjetti on keskeinen vallan väline. Sukupuolitietoisella budjetoinnilla tarkoitetaan etenkin talousarvioon sisältyvien tavoitteiden, tulojen ja menojen tarkastelua sukupuolinäkökulmasta. Tavoitteena on varmistaa, että resurssit kohdentuvat oikeudenmukaisesti ja että toiminta edistää tasa-arvoa. Sukupuolitietoiseen budjetointiin kuuluu myös sen tarkastelu, tarvitseeko tasa-arvon edistämiseen budjetoida erikseen rahaa.

Sukupuolen mukaan eritellyt tilastot ovat välttämätön edellytys sukupuolitietoiselle budjetoinnille ja ylipäänsä tasa-arvotyölle. Sellaisenaan ne eivät kuitenkaan riitä tasa-arvotyöksi ja niitä pitääkin avata ja tulkita, jotta voidaan muodostaa yhteinen käsitys siitä, mitä tavoiteltava tasa-arvo on kyseessä olevassa asiassa tai asiakokonaisuudessa ja mitä tavoitteen toteutumiseksi on tehtävä.

GENDER+ tai +GENDER
Englannin kielessä gender tarkoittaa sosiaalista ja kulttuurista sukupuolta erotuksena biologisesta sukupuolesta (sex). Gender-sanaa voidaan käyttää myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä menetelmällisenä käsitteenä. Tällöin tavoitellaan ”pelkän” sukupuolen tarkastelun sijasta sukupuolen ja muiden henkilöön liittyvien perusteiden tarkastelua samanaikaisesti ja kokonaisvaltaisesti. Tällaisessa moniperusteisessa lähestymistavassa arvioidaan, miten useat tekijät yhtä aikaa tuottavat toisaalta etuoikeuksia ja toisaalta eriarvoisuutta eri ihmisryhmien välille. Suomen kielellä voidaan puhua myös risteävien erojen ja vaikutusten tai risteävän eriarvoisuuden tarkastelusta.

Yksinkertaisimmillaan menetelmä toimii niin, että esimerkiksi jossakin sukupuolen mukaan eritellyssä tilastossa havaitaan kiinnostavia eroja miesten ja naisten välillä. Tällöin näitä sukupuolia ryhdytään tarkastelemaan syvemmin ottamalla mukaan lisäksi esimerkiksi iän, alkuperän, kielen, perhesuhteiden ja/tai uskonnon tarkastelu kyseisessä asiassa. Tällöin sukupuoleen liitetään jotain muuta (GENDER+). Samaan tapaan on yhtä tärkeää, että lähtökohtaisesti kaikissa asioissa tilastoidaan ja tarkastellaan kyseistä asiaa myös sukupuolen näkökulmasta (+GENDER). Esimerkiksi työllisyys ja työttömyys ovat asioita, joiden käsitteleminen ilman sukupuolinäkökulmaa osoittaa ymmärtämättömyyttä työn sukupuolistuneisuutta kohtaan.

Vaikutusten arvioinnit
Sukupuolivaikutusten arvioinnin lisäksi eri aloille on syntynyt arviointilajeja, joiden tekemiseen kuntia patistelevat eräät lait, ministeriöt, järjestöt sekä hankkeet. Tällaisia ovat esimerkiksi ihmisvaikutusten, terveysvaikutusten ja ympäristövaikutusten arvioinnit.

Yhdenvertaisuustyön näkökulmasta kiintoisa laji on lapsivaikutusten arviointi, jota kunnille suosittelevat muun muassa lapsiasiavaltuutettu ja UNICEF.

Vantaan kaupungilla on oma suositus ennakoivasta vaikutusten arvioinnista, joka pyrkii yhdistämään useita edellä mainittuja arvioinnin kohteita. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökohtia on sisällytetty Vantaan suositukseen.

Yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi
Suomessa yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi omana arvioinnin lajinaan on melko uusi toiminnan tapa. Tällöin tarkastellaan sitä, millaisia vaikutuksia toimenpiteillä on eri väestöryhmiin syrjimättömyyden ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Arviointi on haasteellista jo siksi, että yhdenvertaisuusperusteita on niin monia. Yhdenvertaisuustyötä onkin tehty pääasiassa keskittymällä yksittäisiin perusteisiin, etenkin etniseen alkuperään ja vammaisuuteen (esteettömyys).

Oikeusministeriö on tuottanut yhdenvertaisuuslain toimeenpanoa varten Yhdenvertaisuuden arvioinnin työkalun apuvälineeksi yhdenvertaisuutta edistäville tahoille (viranomaisille, koulutuksen järjestäjille ja työnantajille). Työkalun avulla on mahdollista tunnistaa syrjintää ja puuttua siihen. Lisäksi siinä annetaan vaihtoehtoja yhdenvertaisuuden edistämiseen sekä keinoja ryhtyä tulosten analysoinnista toimenpiteisiin.

Katso myös:
Sukupuolisensitiivisyys varhaiskasvatuksessa – tasa-arvoinen kohtaaminen päiväkodissa (2012–2014) http://www.tasa-arvoinenvarhaiskasvatus.fi/

Tasa-arvo on taitolaji - Opas sukupuolen tasa-arvon edistämiseen perusopetuksessa (2015) http://www.oph.fi/julkaisut/2015/tasa_arvotyo_on_taitolaji

Älä oleta – normit nurin on normikriittisellä menetelmällä toteutettu oppilaitosten yhdenvertaisuustyön käsikirja (2013)
http://normit.fi/wp-content/uploads/2013/06/AlaOletaNormitnurin.pdf

8. Luottamushenkilöiden toiminta

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Vantaalla on sekä luottamushenkilöiden että virkakunnan asia. Tässä luvussa kerrotaan kymmenen tapaa, joilla luottamushenkilöt voivat edistää sukupuolten tasa-arvoa ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuutta päätöksenteossa ja muussa toiminnassaan.

1. Tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain tunteminen
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät toteudu itsestään. Juuri tämän takia maassamme on sekä tasa-arvolaki että yhdenvertaisuuslaki, jotka edellyttävät myös kunnallisilta toimijoilta aktiivista syrjimättömyys- ja edistämistoimintaa. Vantaalainen luottamushenkilö voi perehtyä tämän Työkirjan ja muun opastavan tiedon avulla näihin lakeihin. Sen jälkeen hän osaa esittää perusteltuja näkökohtia ja vaatimuksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

2. Eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan hyödyntäminen
Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi Eurooppalaisen peruskirjan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa elokuussa 2007. Se on Euroopan kuntien ja alueiden liiton (englanniksi CEMR, ranskaksi CCRE) kutsu tasa-arvotyöhön kaikille kunnille. Peruskirja huomioi sukupuolen lisäksi muita henkilöön liittyviä perusteita ja moninkertaisen heikomman aseman. Peruskirjassa esitetään 30 artiklaa, jotka kattavat monipuolisesti suomalaisenkin kunnan keskeisiä toiminta-alueita. Peruskirja on erityisesti poliittisten luottamushenkilöiden sitoumus. Artiklat toimivat hyvänä muistutuksena siitä, että tasa-arvo ei ole vain henkilöstöpoliittinen tai työelämään liittyvä asia. Peruskirjan teksti löytyy 28 kielellä, myös suomeksi ja ruotsiksi, osoitteesta http://www.charter-equality.eu. Kuntaliitto on tuottanut suomalaisille luottamushenkilöille peruskirjaan taustoittuvan oppaan Tasa-arvon käsikirja kuntapäättäjälle (2014) http://shop.kunnat.net/product_details.php?p=2845

3. Luottamushenkilöiden perehdyttäminen
Mikäli olet jo itse perillä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioista, voit huolehtia omalta osaltasi siitä, että myös muut saavat tietoa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma tulee saada osaksi tavallista päätösvalmistelua ja päätöksentekoa. Tämä edellyttää sitä, että kuntavaalien jälkeiset uudet toimielimet saavat perehdytystä näistä asioista. Parhaimmillaan perehdytys on silloin, kun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma integroidaan kyseessä olevan toimielimen asiakokonaisuuksiin.

4. Omien valmiuksien kehittäminen
Moni luottamushenkilö on tuonut esiin, että sukupuoleen, ikään, alkuperään, perhesuhteisiin jne. liittyvien näkökulmien hahmottaminen on vaikeaa kun asialistoilla olevat asiat vaikuttavat neutraaleilta henkilöön liittyvien perusteiden pohjalta. Tähän ei ole

helppoa ratkaisua, mutta harjoittelu tuottaa lopulta tuloksia. Yleisenä ohjeena voidaan sanoa, että sukupuolella ja yhdenvertaisuusperusteilla on merkitystä, ellei toisin todisteta. Eri elämänalojen tutkimuksia ja tietokirjallisuutta sekä erilaisten järjestöjen julkaisuja ja internetsivuja kannattaa hyödyntää.

Etenkin eriytymiseen ja eroihin kannattaa kiinnittää huomiota. Samaan aikaan pitää muistaa, että esimerkiksi tasa-arvo ei ole itsestään selvä seuraus siitä, jos jossakin toiminnassa, päätöksenteossa, asiakaskunnassa tai muussa tarkastelun kohteena olevassa asiassa on naisia ja miehiä suunnilleen yhtä paljon. Sama pätee muihinkin perusteisiin kuin sukupuoleen eli edustus ei ole sama asia kuin tasa-arvo tai yhdenvertaisuus. Tutkimusten perusteella esimerkiksi valta, työ, työttömyys, perhe, terveys, sairastaminen, toimeentulo, raha, koulutus, vapaa-aika, liikenne ja turvallisuus ovat elämänaloja, joihin kannattaa aina kiinnittää huomiota. Kaikenlainen toimintojen tasa-arvoinen ja yhdenvertainen resursointi on avainasia. Omia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymysten havaitsemisen valmiuksia voi kehittää myös tutustumalla tilastoihin. Esimerkiksi Tilastokeskuksen julkaisema tilastokooste Naiset ja miehet Suomessa 2016 sisältää monia hyödyllisiä tilastoja kuntapäättäjälle.

5. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustiedon seuraaminen

Toimintaympäristömme muuttuu koko ajan ja tämä asettaa omat vaatimuksensa myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoiminnalle. Vanhoilla totuuksilla ja hokemilla ei välttämättä ole enää kaikupohjaa tämän päivän tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusajattelussa. Omien vanhojen ajatusten kriittinen testaaminen ja tomuttaminen sekä uusien tietojen hankkiminen on tärkeää. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksella (THL) sijaitseva Tasa-arvotiedon keskus Minna on valtakunnallinen tietopalvelu, joka välittää monipuolista sukupuolten tasa-arvoon ja tasa-arvotutkimukseen liittyvää tietoa. Sivusto tukee päätöksentekoa, tasa-arvon edistämistä, tasa-arvopolitiikan seurantaa ja kansalaisten oikeuksien toteutumista. https://www.thl.fi/fi/web/sukupuolten-tasa-arvo Yhdenvertaisuusasioissa tutkimuksia, materiaaleja, hyviä käytäntöjä jne. löytyy oikeusministeriön sivustolta www.yhdenvertaisuus.fi

6. Tasapuolinen edustus

Tasa-arvolain ainoa kiintiö koskee kaupunginhallituksen ja lautakuntien kaltaisten toimielinten kokoonpanoa. Naisten ja miesten edustukseen on kuitenkin syytä kiinnittää lisähuomiota muun muassa puheenjohtajistoja ja tilapäisiä toimikuntia nimitettäessä. Kaupungin korkeimpien luottamushenkilöiden sukupuolijakauma on tasa-arvokysymys. Niin ikään viranhaltijajohdon sukupuolijakauma voi olla yksipuolinen. Sukupuolen lisäksi huomiota on syytä kiinnittää myös muuhun monimuotoisuuteen päätöksentekijöiden joukossa. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät hoidu pelkästään edustuksella, mutta monimuotoinen edustus on tärkeä askel siihen suuntaan.

7. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön jatkuvuuden varmistaminen

Työ tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden varmistamiseksi tarvitsee tekijöitä, osaamista ja resursseja siinä missä mikä tahansa muukin toiminnan osa-alue. Sitä ei saa pitää joidenkin ihmisten vapaaehtoisena kiinnostuksen kohteena tai ”sydämen asiana”. Luottamushenkilöiden on tärkeää varmistaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön olemassaolo

ja jatkuvuus etenkin strategiatyössä. Vantaa on päässyt palveluihin liittyvässä toiminnallisessa työssä suomalaisittain jo pitkälle. Parantamisen varaa on kuitenkin paljon, ja tässä asiassa kehittyminen edellyttää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulman yhä syvempää integrointia strategiatyöhön, talousarvion laadintaan, hyvinvointityöhön, erilaisiin arviointeihin jne. Tässä luottamushenkilöt ovat avainasemassa.

8. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ottaminen esille

Perehdyttämisestä ja itseopiskelusta ei ole lopulta paljonkaan hyötyä ellei tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma nouse keskusteluun ja johda toimenpiteisiin. Luottamushenkilöillä on mahdollisuus edellyttää näiden näkökulmien huomioimista osana valmistelua, esittelyä ja päätöksen toimeenpanoa. Esimerkiksi ennakoivan vaikutusten arvioinnin tulee aina sisältää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökohtia kuntalaisvaikutusten arvioinnin kohdalla.

9. Asiantuntijoiden kuunteleminen

Päätöksenteossa ja sen valmistelussa on mahdollista hyödyntää asiantuntijoiden panosta myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioissa. Asiantuntijuus voi olla akateemista, mutta myös kokemukseen perustuvaa ja edustuksellista. Pääkaupunkiseudulla on runsaasti tarjontaa puhujista, kouluttajista, arvioijista ja hankekumppaneista esimerkiksi kansalaisjärjestöissä. Myös Vantaan kaupungin nuorisovaltuustolta, vanhusneuvostolta, vammaisneuvostolta jne. kannattaa pyytää lausuntoja erilaisista asioista ennen toimielimen päätöksentekoa.

10. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden huomioiminen vaalityössä

Luottamushenkilöt voivat vaikuttaa siihen, miten heidän puolueidensa paikallisjärjestöissä suhtaudutaan sukupuolten tasa-arvoon ja kaikkien kuntalaisten yhdenvertaisuuteen muun muassa ehdokasrekrytoinnissa, vaalityössä ja toimielinpaikkojen jaossa. Monella puolueella on myös oma tasa-arvo-ohjelma. Näissä asioissa ei useinkaan tarvitse mennä merta edemmäs kalaan.

9. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden käsitteitä A:sta Ö:hön

Sukupuolten tasa-arvo ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuus ovat tavoitteita, joiden toteutumiseksi tehdään työtä monin eri tavoin ja moniäänisesti muun muassa tutkimuksessa, virkatyössä, järjestötoiminnassa ja politiikassa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö on myös muuttuva ja kehittyvä ala, jolla on omat käsitteet. Nekin muuttuvat ajan myötä.

Tässä esitellään joitakin keskeisiä käsitteitä ja niiden määrittely nykypäivänä. Määrittelyt pohjautuvat pitkälti näihin lähteisiin, joilta löytyy vielä lisää käsitteitä: THL, WOM ja Cupore.

A

Apilaperhe on perhe, jossa lapsi tai lapset ovat syntyneet kahden eri perheyksikön yhteisiksi lapsiksi; esimerkiksi naisparin ja itsellisen miehen tai miesparin ja naisparin yhdessä muodostama perhe.

Aseksuaalisuus tarkoittaa seksuaalisen kiinnostuksen tai halun puutetta. Aseksuaalinen ihminen voi kokea emotionaalista vetovoimaa mihin sukupuoleen tahansa.

B

Biseksuaalisuus on yksi seksuaalinen suuntautuminen. Bi on henkilö, jolla on kyky tuntea emotionaalista, eroottista ja/tai seksuaalista vetoa sekä miehiä että naisia kohtaan tai hän ei koe kohteen sukupuolta merkityksellisenä asiana.

C

Cis-sukupuolinen ihminen on mies tai nainen, joka ei koe itseään transihmiseksi, intersukupuoliseksi tai muunsukupuoliseksi ja ilmaisee sukupuoltaan pääosin omalle synnynnäiselle sukupuolelleen ominaisesti.

D

Diskriminaatio: katso kohtaa syrjintä. Positiivisella diskriminoinnilla tarkoitetaan toimintatapaa, jossa henkilöä tai ryhmää tuetaan erityistoimin, jos henkilö tai ryhmä on ilman erityistoimia vaarassa jäädä eriarvoiseen asemaan. Nykyään puhutaan mieluummin positiivisesta erityiskohtelusta (ks. toisaalla tässä sanastossa) tai erityistoimenpiteistä, jotka kuvaavat diskriminaatio-termiä paremmin mistä tällaisessa toiminnassa on kysymys. Diversiteetillä eli monimuotoisuudella viitataan sukupuolten sekä erilaisten ryhmien erilaisiin arvoihin, asenteisiin, kulttuurisiin näkökulmiin, uskomuksiin, etnisiin taustoihin, seksuaaliseen suuntautumiseen, kykyihin, tietoon ja elämänkokemuksiin.

E

Essentialismi tarkoittaa sukupuolesta puhuttaessa ajattelua, jonka mukaan miehet ja naiset ovat perustavalla tavalla olemuksellisesti erilaisia. Asia perustellaan ennen kaikkea biologialla, joka tekee sukupuolierosta luonnollisen ja ikuisesti muuttumattoman. Essentialistinen eronteko ilmenee mm. miesten ja naisten sijoittamisena polaarisiin vastakkaisasemiin, joissa mies tai nainen (usein yksikössä) on jotakin, jota ”vastakkainen” sukupuoli ei ole.

Esteettömyys tarkoitti alkujaan fyysisen tilan tekemistä esteettömäksi etenkin liikuntavammaisten ihmisten liikkumiselle. Nykyään esteettömyys voidaan nähdä yhtenä saavutettavuuden osatekijänä, jolloin esteettömyys merkitsee mm. palvelujen saatavuutta, välineiden käytettävyyttä, tiedon ymmärrettävyyttä ja mahdollisuutta osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon (päätöksenteko-osallisuus).

Etnisyys on vaikeasti määriteltävä yläkäsite, jota käytetään paljon lähes synonyyminä kulttuurille. Etnistä ryhmää määrittävät esimerkiksi yhteinen alkuperä ja/tai asuinalue, yhteiset sosiaaliset normit, kieli, nimistö, ulkoiset tunnusmerkit ja uskonto. Yksilön kohdalla samastuminen etniseen ryhmään on keskeistä. Etninen identiteetti rakentuu ja muuttuu yksilön elämän aikana ja ryhmän historian kulussa.

F

Feminismi oli alun perin liike, joka halusi parantaa naisten asemaa yhteiskunnassa. Tätä seurasi feminismin toinen aalto, jossa korostettiin naisen henkilökohtaista vapautta määritellä itse tapa olla ja elää omaa elämäänsä. Akateemisen/feministisen nais- ja sukupuolentutkimuksen myötä syntyi kolmas aalto, joka hylkää sukupuolen biologisen faktaluonteen, purkaa keskeisiä oletuksia ja normeja ja tarkastelee miten sukupuoli rakentuu sosiaalisesti. Samalla sukupuoli on ”monipuolistettu” ja liike vastustaa kaikkea syrjintää moniperusteisesti. Tästä on jo syntynyt tai syntymässä neljäs aalto, joka jättää kaiken määrittelyn ja lokeroinnin ja korostaa ihmisen oikeutta olla sellainen kuin hän itse haluaa olla. Sukupuoli voi olla muu – tällöin biologia, sukupuolen ilmaisu jne. voivat ilmentää sukupuolia eri tavoin ja eriasteisesti ja sukupuolen perusteella ei saa syrjiä ketään.

G

Gender-sanalle ei ole vastinetta suomen kielessä. Englannin kielessä ja kieliyhteisössä tehdään ero biologisen sukupuolen (sex) ja sosiaalis-kulttuurisen sukupuolen (gender) välillä. Näiden kahden asian erottaminen toisistaan merkitsi aikanaan suurta edistysaskelta naisen aseman ja tasa-arvotyön kehittymiselle.

H

Hetero tai **heteroseksuaalisuus** on yksi seksuaalinen suuntautuminen. Heteroksi kutsutulla henkilöllä on kyky tuntea emotionaalista ja eroottista vetoa pääosin eri sukupuolta kohtaan. Hetero-olettamus on ajattelumalli, joka lähtee siitä, että kaikkien ajatellaan olevan heteroita

ja ihmisten jakautuvan kahteen sukupuoleen, jotka haluavat toisiaan tietyllä tavalla. Tämä on läheistä sukua heteronormatiiviselle ajattelutavalle, jossa heteroutta pidetään luonnollisena ja kaikin tavoin parempana asiana kuin muita suuntautumisia.

Homous tai **homoseksuaalisuus** on yksi seksuaalinen suuntautuminen. Homoksi kutsutaan henkilöä, jolla on kyky tuntea emotionaalista ja eroottista vetoa pääosin samaa sukupuolta kohtaan. Suomessa homolla tarkoitetaan yleensä miespuolista henkilöä ja naispuolisia homoja kutsutaan lesboiksi. Homofobia on seksismin ja rasismin kaltainen ilmiö, jossa henkilö tai ryhmä kohdistaa pelkoa ja inhoa seksuaalivähemmistöihin kuuluvia ihmisiä kohtaan syrjintänä tai jopa viharikoksina.

Häirintä on toimintaa, joka loukkaa häirityn psyykkistä tai fyysistä koskemattomuutta ja luo uhkaavan, vihamielisen, halventavan, nöyryyttävän tai ahdistavan ilmapiirin. Työpaikalla häiritsijä voi olla toinen työntekijä, esimies tai asiakas ja työnantajalla on velvollisuus puuttua häirintään saatuaan siitä tiedon. Seksuaalinen häirintä on ei-toivottua sanallista, sanatonta tai fyysistä käytöstä, joka voi ilmetä mm. seksuaalisesti vihjailevina eleinä tai ilmeinä, härskeinä puheina ja seksuaalisesti värittyneinä yhteydenottoina, vartaloa ja pukeutumista tai yksityiselämää koskevina kaksimielisinä huomautuksina, pornografisen aineiston levittämisenä, kosketteluna, seksuaalista kanssakäymistä koskevina ehdotuksina tai vaatimuksina. Sukupuoleen perustuvaa häirintää voi olla esimerkiksi halventava puhe naisista tai miehistä, sukupuoleen perustuva työpaikkakiusaaminen tai sukupuoleen sekä kiusatun ulkonäköön tai käytökseen liittyvät halventavat huomautukset.

I

Ihmisoikeudet on laaja ja monelle taholle haarautuva asiakokonaisuus. Lyhyesti ne voidaan määritellä perustaviksi oikeuksiksi, jotka jokaisella maailman ihmisellä on riippumatta siitä, kuka hän on tai missä hän asuu. Oikeudellisesti ihmisoikeuksilla tarkoitetaan kansainvälisten ihmisoikeussopimusten kaikille ihmisille takaamia perustavia oikeuksia.

Intersektionaalisuus on akateeminen nimitys moniperusteisuudelle. Lyhyesti sanottuna tällöin ymmärretään, että jossakin tarkasteltavana olevassa asiassa moni seikka vaikuttaa samanaikaisesti. Tällöin esimerkiksi tasa-arvotyössä otetaan huomioon tarkasteltavassa asiassa sukupuolen lisäksi samanaikaisesti muita henkilöön liittyviä perusteita (ikä, alkuperä, vakaumus jne.). Suomessa käytetään tässä yhteydessä yhä enemmän termejä risteävät erot, risteävät vaikutukset tai risteävä eriarvoisuus.

Intersukupuolisuus on synnynnäinen tila, jossa henkilön fyysiset sukupuolta määrittävät ominaisuudet eivät ole yksiselitteisesti naisen tai miehen.

Istanbulin sopimus on maailman ensimmäinen laaja-alainen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja poistamista koskeva sopimus, joka tuli Suomessa voimaan 1.8.2015. Sopimus sisältää määräykset naisiin kohdistuvan väkivallan sekä perheväkivallan ehkäisemisestä ja poistamisesta, väkivallan uhrien suojelemisesta sekä

väkivallan tekijöiden saattamisesta edesvastuuseen teoistaan. Kunnat ovat tärkeä toimija väkivallan vastaisessa työssä.

J

Jakautuminen, katso kohtaa segregaatio.

K

Kansalaisuus ja **kansallisuus** menevät usein sekaisin. Kansalaisuus merkitsee yksilön jäsenyyttä tietyn valtion tai vastaavan poliittisen muodostelman kansalaisyhteisössä. Kansallisuudella tarkoitetaan yhteisten historiallisten vaiheiden tuloksena syntyneen ryhmän jäsenyyttä. Tällainen ryhmä voi kieleltään tai kulttuuriltaan erota muusta alueella asuvasta väestöstä. Kansalaisuus voidaan kysyä ja tilastoida, mutta ei kansallisuutta (esimerkiksi kurdi, romani, saamelainen).

Kantasuomalainen on termi, jota usein käytetään paremman termin puutteessa kuvaamaan suomalaisten enemmistöä tai ”ei-maahanmuuttajia”. Kantasuomalaisen vastakohtapariksi on esitetty termiä uussuomalainen, mutta kieliyhteisömme ei ole ainakaan vielä omaksunut tätä termiparia.

Kiintiö on toimenpide, jolla varmistetaan aliedustettuna olevan tahon edustus jossakin toiminnassa. Suomessa ainoa lain tuntema kiintiö on naisten ja miesten edustus eräissä julkisen sektorin päätöksenteko-elimissä (ks. tasa-arvolain 4 a §).

Kohtuullisilla mukautuksilla tavoitellaan sitä, että vammaiset henkilöt voivat esimerkiksi asioida viranomaisissa, kouluttautua, tehdä työtä, suoriutua työtehtävistä, edetä työuralla sekä saada yleisesti tarjolla olevia tavaroita ja palveluita yhdenvertaisesti muiden kanssa. Tämä vaatii tarvittaessa ja tapauskohtaisesti toteutettavia tarpeellisia ja asianmukaisia muutoksia ja järjestelyjä, jotka ovat kohtuullisia sekä vammaisen henkilön että toteuttajan kannalta. Käytännössä kohtuullinen mukautus voi olla esimerkiksi jonotusnumeroiden kuuluttaminen tai ruokalistan lukeminen ääneen näkövammaiselle henkilölle. Kohtuullisten mukautusten epääminen on yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettua syrjintää.

Kotoutuminen tarkoittaa maahanmuuttajan yksilöllistä kehitystä päästä osalliseksi työelämästä ja muista yhteiskunnan toiminnoista niin, että hän voi halutessaan säilyttää äidinkielensä ja erilaisia kulttuurisia piirteitä lähtömaastaan ja -alueeltaan. Kotouttaminen on viranomaistoimintaa, joka tukee kotoutumista.

Kulttuurilla on useita merkityksiä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kaksi merkitystä nousee yli muiden. Ensinnä kulttuuri-sanaa ei tulisi käyttää siten, että sen avulla toiseutetaan tai rodullistetaan työyhteisön jäseniä tai kuntalaisia (katso nämä kohdat sanastossa). Toiseksi Vantaan kaupungin toimijoiden tulee löytää yhteinen toimintakulttuuri, johon kuuluu luonteva tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen kaikessa toiminnassa. Kulttuurirelativismi on käsitys, jonka mukaan asioita ja tekoja tulee

tarkastella vain jonkin kulttuurin kehyksissä eikä esimerkiksi universaaleja ihmisoikeuksia ole näin ollen olemassakaan.

L

Lasikatto on kielikuva siitä, kuinka jossakin organisaatiossa etenkin naisen vertikaaliset ylenemismahdollisuudet tyssäävät esteeseen, jota ei ole, koska se ei näy. Samaan tapaan voidaan puhua myös lasiseinistä, jotka estävät varsinkin naisilta myös horisontaalin uran ja pitävät heidät paikallaan pätevyydestä ja urakehitystoiveista huolimatta.

Lesbo: katso kohtaa homous.

M

Maahanmuuttaja tarkoittaa tilastoissa ja tutkimuksissa ulkomaalaista, joka asettuu asumaan kotimaansa ulkopuolelle muuten kuin tilapäisesti. Joskus maahanmuuttajiksi kutsutaan myös tällaisten henkilöiden lapsia (toisen sukupolven maahanmuuttaja).

Maahanmuuttajataustainen on henkilö, jonka isovanhemmat tai vanhemmat tai joku heistä on ensimmäisen sukupolven maahanmuuttaja.

Monikulttuurisuus saa erilaisia määrittelyjä eri yhteyksissä. Vähimmillään sen voi määritellä useiden etnisyyksien samanaikaiseksi läsnäoloksi tietyllä alueella.

Monimuotoisuus: katso kohtaa diversiteetti.

Moniperusteisuus: katso kohtaa intersektionaalisuus.

Muunsukupuolinen: katso kohtaa transihmiset.

N

Nollatoleranssi tarkoittaa sitä, että esimerkiksi työnantaja ei hyväksy työntekijöiltään minkäänlaisia tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta loukkaavia sanoja ja tekoja; mikäli niitä ilmenee, niihin puututaan välittömästi ja tiukasti.

Normikriittisyys ja **normikriittinen menetelmä** tarkoittaa yhteiskunnassa vallalla olevien normien kriittistä tarkastelua, syrjivien rakenteiden tunnistamista ja pyrkimystä niiden muuttamiseen. Normi luo käsityksemme siitä mikä on tavallista, ja siitä mikä poikkeaa tavallisesta – eli normista. Samalla normi ylläpitää valtasuhteita, sulkee ihmisiä pois jostakin ja antaa toisille etuoikeuksia.

O

Olosuhteet voivat estää tasa-arvon toteutumista. Kunnan viranomaisten on osana tasa-arvon edistämisvelvollisuutta muutettava olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista. Esimerkiksi koulutuksen ja työelämän jakautuminen jyrkästi sukupuolen

mukaan voidaan nähdä olosuhteena ja rakenteena, joka ylläpitää stereotyyppisiä käsityksiä sukupuolista ja sukupuolten eriarvoisuutta.

P

Pakolainen on henkilö, joka pakenee kotimaastaan vainon pelossa. Myönteisen päätöksen saaneet turvapaikanhakijat luetaan pakolaisiksi; kielteisen päätöksen saaneet tai oleskeluluvan jollain muulla perusteella saaneet eivät ole pakolaisia. Suomeen tulevat kiintiöpakolaiset valitaan yhdessä YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n kanssa. Myös mainittujen henkilöiden myöhemmin Suomeen saapuvat perheenjäsenet luetaan pakolaisiksi.

Palkkakartoitus on työpaikkakohtainen kartoitus naisten ja miesten palkoista. Sen avulla analysoidaan löytyykö työpaikalla ei-hyväksyttäviä eli sukupuolesta johtuvia palkkaeroja samaa tai samanarvoista työtä tekevien työntekijöiden välillä. Palkkakartoituksen perusteella työpaikan tasa-arvosuunnitelmaan kirjataan toimenpiteitä tasa-arvoisen palkkauksen edistämiseksi. Palkkakartoituksessa on kaksi osaa: kartoitus naisten ja miesten tehtävien luokituksesta sekä kartoitus naisten ja miesten palkoista ja palkkaeroista. Lisäksi tasa-arvolain mukaan osana tasa-arvoselvitystä tulee tehdä kartoitus naisten ja miesten sijoittumisesta eri tehtäviin.

Positiivinen erityiskohtelu: katso kohtaa diskriminaatio. Yhdenvertaisuuslain 9 § määrittelee positiiviseksi erityiskohteluksi ”sellaisen oikeasuhtaisen erilaisen kohtelun, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäisemisen tai poistamisen”.

Q

Queer on poliittinen ja akateeminen näkökulma, joka kyseenalaistaa yhteiskunnan sukupuoleen ja seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä normeja. Yhä useammalle queer on myös identiteetti, jonka kuvaamiseksi perinteiset sukupuolta tai suuntautumista määrittelevät sanat ovat liian rajoittavia. Myös heteroksi itsensä kokeva henkilö voi olla queer.

R

Rasismiksi voidaan kutsua mitä tahansa tekoa, käytäntöä tai käsitystä, joka heijastaa rasistista maailmankuvaa eli ideologiaa, jonka mukaan ihmiskunta jakautuu toisistaan erillisiin biologisiin yksiköihin (“rotuihin”) ja jonka mukaan perittyjen fyysisten ominaisuuksien ja luonteenpiirteiden, älyn, moraalin ja kulttuuristen käyttäytymismallien välillä on kausaalinen yhteys; lisäksi rasismiin kuuluu ajatus siitä, että toiset rodut ovat luontaisesti toisten yläpuolella.

Rotu: katso kohtaa rasismi. Käsitykset roduista ja rotujaotteluista ovat vaihdelleet suuresti eri kulttuureissa ja eri aikoina historiassa. UNESCO suositteli vuonna 1950 rotu-käsitteestä luopumista ihmisistä puhuttaessa ja nykyään useimmat tutkijat eivät pidä termiä rotu biologisesti perusteltuna; sen käytöllä on myös vahva poliittisesti epäkorrekti sävy. Rodullistaminen on toimintaa, jossa ihmisryhmiä, kuten maahanmuuttajia ja vähemmistöjä,

esitetään rodun kaltaisina ryhminä. Rodullistaminen tapahtuu kulttuuristen piirteiden, uskonnon, kielen, tapojen jne. perusteella ja tavoitteena on usein kielteinen arvottaminen ja halveksunta.

S

Sateenkaari on seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen symboli (mm. sateenkaarilippu) ja kielikuva (esim. sateenkaariperhe). Sateenkaareva on adjektiivi, jolla voi kuvata vaikkapa nuoruutta, juhlaa, musiikkia, kirjallisuutta jne.

Segregaatio tarkoittaa eriytymistä, eriyttämistä tai eristämistä. Esimerkiksi työmarkkinat ovat Suomessa segregoituneet voimakkaasti naisten ja miesten aloihin, toimiin ja ammatteihin. Lisäksi naiset ja miehet jakautuvat vaativuudeltaan eritasoisiin tehtäviin, esimerkiksi esimies- ja johtotehtäviin ja työntekijöihin. Sukupuolisegregaation purku on yksi tasa-arvon edistämisen alue.

Seksismi tarkoittaa näkemyksiä ja toimintaa, joilla korostetaan sukupuolten välisiä eroja ja niihin perustuvaa sukupuolten eriarvoisuutta.

Stereotypia on yksinkertaistettu ja toistamisilla vahvistettu käsitys tai luonnehdinta esimerkiksi jostakin ihmisryhmästä, jonkin ammatin harjoittajista tai jonkun maan kansalaisista. Stereotypiat voivat olla niiden esittäjän tai kohteen mielestä positiivisia tai negatiivisia, mutta yhtä kaikki ne vaikuttavat kyseisten ryhmien ihmisten elämään ja toimintamahdollisuuksiin usein kielteisesti.

Sukupuolen ilmaisulla tarkoitetaan sitä, miten yksilö ilmaisee sukupuoltaan sekä sitä, miten yhteisö tulkitsee yksilön sukupuolen ja sukupuolen ilmaisun. Sukupuolen ilmaisu sisältää kaiken yksilön toiminnan, jolla hän ilmaisee itselleen ja muille olevansa mies, nainen tai jotakin muuta. Tällaista toimintaa ovat esimerkiksi käyttäytyminen, puhetapa, pukeutuminen, kampaus ja ehostus. Samanlainen sukupuolen ilmaisu voidaan tulkita eri tavoin eri kulttuureissa ja yhteisöissä sekä eri aikoina.

Sukupuoli ei ole vain yksi asia. Biologinen sukupuoli määritellään esimerkiksi anatomian tai kromosomien mukaan. Sosiaalinen sukupuoli käsittää erilaiset kulttuurilliset sukupuoleen liittyvät odotukset ja keskimääräiset sukupuolten väliset erot yhteiskunnassa. Juridisella sukupuolella tarkoitetaan esimerkiksi henkilötunnuksen tai passin sukupuolimerkintää.

Sukupuoli-identiteetillä tarkoitetaan ihmisen omaa kokemusta sukupuolestaan.

Sukupuolineutraalius on käsitys siitä, että sukupuolella ei ole merkitystä esimerkiksi koulutuksessa, työpaikalla tai henkilön omassa toiminnassa. Tällaista käsitystä saatetaan pitää myös tasa-arvon edellytyksenä tai todisteena saavutetusta tasa-arvosta. Tosiasiassa sukupuoli on läsnä ja vaikuttaa yksin tai yhdessä muiden tekijöiden kanssa, mutta sitä ei nähdä tai tunnusteta. Tästä kyvyttömyydestä tai haluttomuudesta tunnustaa sukupuolen merkitys käytetään usein nimitystä sukupuolisokeus.

Sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen (gender mainstreaming) on strategia, jolla pyritään siihen, että sukupuoli- ja tasa-arvonäkökulma on mukana kaikessa toiminnassa ja että se on kaikkien toimijoiden velvollisuus.

Sukupuolivaikutusten arviointi eli **suvaaminen** on sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen menetelmä, jossa tarkasteltavana olevaa asiaa arvioidaan systemaattisesti sukupuolinäkökulmasta useimmiten jonkin valmiin kysymyslistan pohjalta.

Sukupuolivähemmistön käsitteellä kuvataan ihmisiä, joilla sukupuolen eri ulottuvuudet (biologinen, anatominen, psyykkinen, sosiaalinen ja/tai juridinen) eivät ole yhtenäisesti määriteltävissä mieheksi tai naiseksi. Sukupuolivähemmistöt voidaan jakaa kahteen pääkategoriaan eli transihmisiin ja intersukupuolisiin. Transihmisiin kuuluvat transvestiitit, transsukupuoliset, transgenderit ja muunsukupuoliset. Sukupuolienemmistöön viitataan termillä cis-sukupuolinen.

Suvaitsevaisuus on termi, joka on menettänyt vetovoimansa. Toisaalla suvaitsevaisuus nähdään yksipuolisena ja ylimielisenä toisenlaisuuden sietämisenä ylhäältä päin. Toisaalla viime vuosien vihapuhe on lanseerannut käsitteen suvakki, johon lisäksi usein liitetään naisvihaa huokuvia loppuliitteitä, kuten suvakkiämmä.

Syrjintä tarkoittaa sitä, että jotakuta henkilöä kohdellaan ilman hyväksyttävää syytä muihin verrattuna epäedullisemmalla tavalla vertailukelpoisessa tilanteessa ja epäedullisempi kohtelu liittyy johonkin lain kieltämään syrjintäperusteeseen.
Läheissyrjintä tarkoittaa, että syrjintä ei liity syrjityksi tulleeseen henkilöön itseensä, vaan johonkuhun toiseen. Kiellettyä on esimerkiksi henkilön asettaminen epäedullisempaan asemaan siksi, että hän on etniseen vähemmistöön kuuluvan tai vammaisen henkilön läheinen, esimerkiksi perheenjäsen, työtoveri tai ystävä.
Moniperusteinen syrjintä tarkoittaa syrjintää useammalla kuin yhdellä perusteella.
Moninkertainen syrjintä on sitä, että henkilö joutuu syrjityksi eri tilanteissa kulloinkin eri perusteen pohjalta; esimerkiksi vammainen maahanmuuttajataustainen henkilö kohtaa syrjintää työelämässä vammaisuutensa takia ja asuntomarkkinoilla taustansa takia.
Kumulatiivisessa syrjinnässä henkilö joutuu syrjityksi usealla perusteella yhtä aikaa, esimerkiksi työnhaussa sukupuolensa, ikänsä ja alkuperänsä vuoksi.
Risteävää syrjintä on silloin, kun eri syrjintäperusteet risteävät yhdessä ja samassa tilanteessa tuottaen erityisen syrjinnän muodon. Esimerkiksi nuoret muslimimiehet eivät välttämättä joudu syrjinnän kohteeksi sukupuolensa, ikänsä tai uskontonsa vuoksi, mutta terrorismin ja terrorismin vastaisen taistelun myötä heihin kohdistetaan ennakkoluuloja ja syrjintää, jossa mainitut perusteet ovat osatekijöitä syrjivään lopputulokseen.
Olettamaan perustuva syrjintä (oletussyrjintä) tarkoittaa, että syrjintäkiellon soveltamisen kannalta on merkityksetöntä, onko kohtelu perustunut syrjityksi tulleen henkilön todelliseen vai oletettuun ominaisuuteen. Teko voi olla syrjintäkiellon vastainen silloinkin kun tekijä erehtyy esimerkiksi henkilön alkuperästä, iästä tai seksuaalisesta suuntautuneisuudesta.
Välitön tai suora syrjintä on yksilön tai ihmisryhmän epäedullisempaa kohtelua, joka liittyy suoraan lain kieltämään syrjintäperusteeseen, esimerkiksi ikään tai sukupuoleen. Välillisestä

tai epäsuorasta syrjinnästä on kyse silloin, kun näennäisesti neutraali sääntö, ohje tai menettelytapa tosiasiassa syrjii joitakin henkilöitä tai ihmisryhmiä. Esimerkiksi rekrytoinneissa saatetaan vaatia hakijoilta täydellistä suomen kielen hallintaa vaikka itse työssä tällaiselle osaamiselle ei ole tarvetta.
Syrjäytyminen ja syrjintä ovat kaksi eri asiaa. Syrjintä saattaa pahentaa ihmisryhmien ja yksilöiden syrjäytymistä (marginalisaatiota) koko yhteiskunnasta, mutta myös menestyvä ja yhteiskuntaan hyvin kiinnittynyt ihminen voi joutua syrjityksi esimerkiksi sukupuolensa ja/tai mielipiteidensä, ikänsä jne. takia joissakin tilanteissa.

T

Tasa-arvo on käsite, joka on merkityskamppailujen kohde. Sitä käytetään monenlaisissa asiayhteyksissä, mutta viranomaisen lakisääteisessä suunnittelussa se tarkoittaa tasa-arvolain (laki naisten ja miesten tasa-arvosta) mukaista tavoitetta sukupuolten tasa-arvon saavuttamisesta. Katso myös kohtaa yhdenvertaisuus. Tasa-arvoministerinä Juha Sipilän hallituksessa toimii Juha Rehula.

Toiseuttamiseksi voidaan kutsua toimintaa, jolla ihmisten ja ihmisryhmien eroja halutaan korostaa ja olemuksellistaa; samaan aikaan eroihin liitetään tahallisesti tai tahattomasti positiivisia ja negatiivisia arvostuksia. Toiseuttamista ovat esimerkiksi tilanteet, joissa maahanmuuttajat laitetaan edustamaan omia kulttuurejaan muiden sanelemilla foorumeilla ja tavoilla.

Transihmisiin kuuluvat transvestiitit, transsukupuoliset, transgenderit ja muunsukupuoliset. Transvestiitti on mies tai nainen, joka voi eläytyä kumpaankin sukupuoleen. Hänellä on tarve ilmentää ajoittain sekä miehistä että naisellista puolta itsessään esimerkiksi pukeutumalla, muuttamalla ääntään tai harrastusten kautta. Transsukupuolisen ihmisen kokemus omasta sukupuolestaan ei vastaa hänen syntyessään hänelle määriteltyä sukupuolta. Transsukupuolisen henkilön sukupuoli-identiteetti voi olla esimerkiksi mies, nainen ja/tai transsukupuolinen.

Transsukupuolinen ihminen voi korjauttaa kehoaan hormonein ja kirurgisesti vastaamaan kokemaansa sukupuolta; hänelle myös sukupuolen korjauksen sosiaaliset ja juridiset puolet ovat tärkeitä. Transmies on syntymässä määritelty tytöksi ja transnainen pojaksi. Sukupuolen korjauksen läpikäyneistä miehistä ja naisista voi käyttää sanaa transtaustainen. Transgender voi kokea itsensä sukupuolettomaksi tai monisukupuoliseksi ja hän elää mieheyden ja naiseuden rajalla, välillä tai ulkopuolella. Hän voi myös korjata kehoaan tai hän voi kokea sukupuolensa olevan omanlaisensa yhdistelmä mieheyttä ja naiseutta. Transgenderille on suomen kielessä hitaasti vakiintumassa nimitys muunsukupuolisuus.

Turvallisemman tilan periaate tekee tuloaan Suomeen. Se tarkoittaa lyhyesti sitä, että esimerkiksi jonkin tilaisuuden järjestäjät toimivat erityisen huolellisesti sen hyväksi, että tilaisuus on häirinnästä vapaa ja syrjimätön mm. sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöihin kuuluville osallistujille.

Turvapaikanhakija on ulkomaalainen, joka saavuttuaan Suomeen ilmoittaa hakevansa kansainvälistä suojelua. Päätöstä odottaessaan häntä ei voi periaatteessa kutsua maahanmuuttajaksi, koska osa hakijoista käännytetään maasta. Oleskeluluvan saaneista sen sijaan tulee maahanmuuttajia.

U

Ulkomaalaisella tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen.

V

Valtaväestöolettamus tarkoittaa sitä, että palveluissa oletetaan joko tietoisesti tai tiedostamatta asukkaan, asiakkaan, käyttäjän jne. olevan ”keskivertoihminen”, ”tavallinen ihminen” tai ”normaali ihminen” ja palvelutoiminta suunnitellaan hänelle. Tuloksena on tehottomia palveluja ja pahimmillaan tällä suljetaan palvelun tarvitsijoita niiden ulkopuolelle. Katso myös kohtaa normikriittisyys.

Vieraskieliseksi määritellään Suomessa henkilö, joka puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea, ruotsia tai saamea.

Vihapuhe on ilmaisua, jolla levitetään, yllytetään, edistetään tai oikeutetaan rotuvihaa, muukalaisvihaa, antisemitismiä tai muunlaista vihaa ihmisryhmiä kohtaan.
Viharikos on rikos, jonka motiivina voi olla tekijän käsitys uhrin henkilökohtaisista ominaisuuksista ja kuulumisesta tiettyyn ryhmään tai vähemmistöön. Rikoslaissa viharikosten haitallisuus on huomioitu rangaistuksen koventamisperusteena.

W

www.vantaa.fi -osoitteessa on tietoa Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä.

X

Rastien laittaminen erilaisiin viranomaislomakkeisiin on usein vaikeaa muun muassa sukupuolivähemmistöille, oletuksesta poikkeaville perheille ja toisenlaiseen viranomaistoimintaan tottuneille maahanmuuttajille.

Y

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja tasavertaisuus ovat suomalaisessa kieliyhteisössä usein vapaassa vaihtelussa, mutta viranomaisen lakisääteisessä suunnittelussa yhdenvertaisuus tarkoittaa yhdenvertaisuuslain tavoitteita. Katso myös kohtaa tasa-arvo. Muodollinen yhdenvertaisuus toteutuu kun samanlaisessa tapauksessa ihmisiä kohdellaan samalla tavoin ilman syrjintää. Tosiasiallisen yhdenvertaisuuden saavuttaminen voi merkitä tästä periaatteesta poikkeamista, jotta heikommassa asemassa olevien ryhmien tosiasiallinen yhdenvertaisuus toteutuu; tällöin on muutettava niitä olosuhteita, jotka estävät yhdenvertaisuuden toteutumista. Kunnallisessa työssä toteutetaan paljon tosiasiallisen yhdenvertaisuuden toimenpiteitä mm. erityispalveluin, hinnoitteluin ja tukitoimin.

Z

Seta on suomalainen järjestö, jonka tarkoituksena on edistää tasavertaisuuden, ihmis- ja perusoikeuksien sekä hyvinvoinnin toteutumista riippumatta ihmisten seksuaalisesta suuntautumisesta, sukupuoli-identiteetistä tai sukupuolen ilmaisusta.

Å

Åström, Gertrud on ruotsalainen yhteiskuntatieteilijä, joka kehitti suuressa Ruotsin kuntaliiton JämKom-hankkeessa 1990-luvulla maailmanmaineeseen nousseen 3R-menetelmän (representation, resurser, realia) sukupuolinäkökulman valtavirtaistamiseksi kuntatyöhön. Vantaan kaupungin toiminnallinen tasa-arvotyö perustuu keskeisin osin 3R:ään.

Ä

Äidinkieli ilmoitetaan itse esimerkiksi väestörekisteriin tai työnantajalle.

Ö

Ö-mappi on arkisto, josta ei löydy Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa.

Liite 1

Vantaan kaupungin toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valtuustokaudelle 2017–2020

Liite 1 on Vantaan kaupungin ”ulkoinen” suunnitelma sukupuolten tasa-arvon ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi päätöksenteossa ja palvelutuotannossa. Suunnitelma on kaupunkitasoinen eli kaikkia toimialoja koskeva. Jokainen toimiala on vastuussa omien toimintojensa syrjimättömyydestä ja tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämisestä niissä.

Toiminnallinen suunnitelma on hyväksytty Vantaan kaupunginhallituksessa AJANKOHTA. Lisätietoja kaupunkitasoisesta suunnittelusta: asukaspalvelujen toimialan suunnittelija Meija Tuominen, etunimi.sukunimi@vantaa.fi.

Vantaan kaupungin toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma valtuustokaudelle 2017–2020

Hyväksytty kaupunginhallituksessa X.X.2016 ja merkitty tiedoksi kaupunginvaltuustossa X.X.2016.

Sitoudumme syrjimättömyyteen sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen kaikessa toiminnassamme

Tämä on suunnitelma siitä, miten Vantaan kaupunki toimii saattaakseen oman päätöksentekonsa ja omat palvelutoimintonsa sopusointuun tasa-arvolain (laki naisten ja miesten tasa-arvosta, 1329/2014) ja yhdenvertaisuuslain (1325/2014) vaatimusten kanssa. Kaupungin henkilöstön keskinäistä tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta tavoitteleva suunnittelu ei sisälly tähän päätöksentekoon ja palveluihin keskittyvään toiminnalliseen suunnitelmaan. Haluamme elää ja toimia kaupungissa, jonka poliittiset päättäjät ja palveluja tuottavat viran- ja toimenhaltijat tunnustavat asukkaiden ja asiakkaiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden. Tasa-arvolla tarkoitamme sitä, että eri sukupuolia edustavilla ihmisillä on yhtäläiset oikeudet, velvollisuudet ja mahdollisuudet toteuttaa itseään ja osallistua yhteiskunnan toimintaan. Yhdenvertaisuudella tarkoitamme samaa asiaa muiden henkilöön liittyvien perusteiden pohjalta. Tällaisia yhdenvertaisuuslaissa esitettyjä syrjimättömyysperusteita ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy. Mahdollisuuksien toteutumisessa kiinnitämme huomiota sekä mahdollisuuksiin että tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tosiasialliseen toteutumiseen.

Tässä Vantaan kaupungin toiminnallisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa on pohjimmiltaan kyse luottamuksen saavuttamisesta. Kaupunkimme asukkaan, asiakkaan ja yhteistyökumppanin on voitava luottaa siihen, että kaupunki ja kaupungin toimija ei aseta

häntä yksilönä huonompaan asemaan muihin nähden hänen sukupuolensa tai hänen henkilöön perustuvien ominaisuuksiensa perusteella. Vantaa haluaa olla tällainen luottamuksen kaupunki, joka ei salli toiminnassaan välitöntä tai välillistä syrjintää. Oman toiminnan syrjimättömyyden lisäksi Vantaan kaupunki on sitoutunut edistämään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassaan. Tämä sitoutuminen on kirjattu kaupunkistrategiaan Vantaan arvojen yhteyteen. Tällä teolla Vantaan poliittiset päättäjät ja viranhaltijat korostavat sitä, että tasa-arvolla ja yhdenvertaisuudella on keskeinen merkitys sille, että voimme olla innovatiivinen kestävän kehityksen ja yhteisöllisyyden kaupunki. Lisäksi Vantaan kaupunki on hyväksynyt Eurooppalaisen peruskirjan naisten ja miesten tasa-arvosta jo vuonna 2007 ja sitoutunut sen toteuttamiseen kaupungin työn kaikilla osa-alueilla.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen on toimintatapa

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät ole luonnonilmiöitä, vaan ihmisten keskinäisiä suhteita ja ne perustuvat ihmisten toimintaan, johon on mahdollista vaikuttaa. Sukupuolten tasa-arvon ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden toteutuminen Vantaan päätöksenteossa ja palveluissa on näin vahvasti riippuvaista kaupunkimme omien päätöksentekijöiden ja palvelutuotannon toiminnan tavoista. Syrjimättömyys sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen edellyttääkin ensinnä niiden toteutumisen pysyvää ja tosiasioihin perustuvaa arviointia kaikissa toiminnoissamme. Lisäksi toiminnan kaikkiin vaiheisiin on tarvittaessa tehtävä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusarviointiin perustuvia perusteltuja muutoksia. Toiminnan syrjimättömyys sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen ovat tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain mukaisesti kaikille kaupungin toimijoille kuuluvia asioita. Perimmäinen vastuu näiden velvoitteiden toteutumisesta on kaupungin luottamushenkilö- ja virkajohdolla, jonka tulee tehdä syrjimätön ja edistävä toimintatapa mahdolliseksi. Poliittisen ja viranhaltijajohdon on ensinnäkin julkisesti sitouduttava syrjimättömyyteen ja edistämiseen. Tämän lisäksi Vantaan kaupungin arkeen on luotava toimintakulttuuri ja menettelytavat, joka rakentavat tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Syrjimättömyydestä ja edistämisestä muotoutuu näin toimintatapa, jota kaikki kaupunkimme toimijat noudattavat. Toimintatapaan kuuluu olennaisena osana toimijuuden kokeminen; tämä tarkoittaa sitä, että omien palvelujen syrjimättömyyden ja edistämisen vastuuta ja toimintaa ei voi ulkoistaa esimerkiksi toiselle toimielimelle, toimialalle, johtajalle tai asiantuntijalle.

Tällaisen yhteisen toimintatavan muotoutumista tavoittelemme suunnitelmakokonaisuuden **Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen toimintatapana** kautta. Se koostuu kolmesta osasta, jotka ovat
1) Työkirja tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta (erillinen osuus)
2) Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma (tämä osuus)
3) Kuvaus henkilöstöpoliittisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelusta (erillinen osuus).

Ensimmäinen osa eli lyhyesti Työkirja on tarkoitettu kaikille Vantaan kaupungin toimijoille. Sen avulla yksilöt ja yhteisöt voivat kehittää omaa osaamistaan tasa-arvoisen ja

yhdenvertaisen toimintatavan löytämisessä ja vahvistamisessa. Työkirja sisältää tietoa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevista laeista, henkilöön liittyvistä syrjimättömyysperusteista, herätteitä sukupuolen ja henkilöön liittyvien perusteiden merkityksen pohdintaan ja linjauksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen osana tavanomaista vantaalaista palkkatyötä ja luottamushenkilötoimintaa. Työkirja taustoittaa ja tekee näkyväksi sen, mille Vantaan kaupunkitasoinen toiminnallinen ja henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu perustuvat ja Työkirjan yhteys toimialojen ja muiden kaupunkiorganisaation osien omaan toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluun on välitön.

Toinen osa eli toiminnallinen suunnitelma – tämä asiakirja – ohjaa Vantaan kaupunkia kaupunkitasoisessa päätöksenteon ja palvelujen syrjimättömyyden ja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen työssä valtuustokaudella 2017–2020.

Kolmas osa eli henkilöstöpoliittisen suunnittelun kuvaus käsittelee työnantajan toimia Vantaan kaupungin henkilöstön sisäisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen hyväksi.

Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön kärjet valtuustokaudella 2017–2020

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöllä tarkoitetaan arvioivaa kehittämistoimintaa, jolla nimenomaisesti tavoitellaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Esimerkiksi kaupungin moninaiset palvelut edistävät jo olemassaololollaan eri tavoin tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, mutta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöllä pureudutaan palvelujen toteuttamiseen ja etsitään sieltä mahdollista syrjintää sekä keinoja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden yhä parempaan edistämiseen toiminnan eri lohkoilla.

Vantaan kaupungin päätöksenteon ja palvelujen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tavoittelu rakentuu vuoden 2015 alussa voimaan tulleiden tasa-arvolain osittaisuudistuksen ja yhdenvertaisuuslain kokonaisuudistuksen perustalle. Asukaspalvelujen toimialan hallinto toteutti vuoden 2015 lopulla osallistavan kaupunkitasoisen arvioinnin siitä, mitä kaupunki on saanut aikaan vuonna 2006 hyväksytyllä Työkirjalla tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta sekä samaan aikaan käynnistyneellä toiminnallisella kehittämistyöllään. Arviointiprosessi on kuvattu pääpiirteissään Työkirjassa.

Vantaan päätöksentekoon ja palveluihin kohdistuvan (eli toiminnallisen) tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön arviointi toi esiin kolmenlaisia tarpeita tai vaatimuksia tulevalle toiminnalle. Ensimmäistä vaatimusta voi kutsua *säilyttämiseksi*. Vantaa on kehittänyt toiminnallista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta suomalaiseen kuntakenttään verrattuna jo pitkään, hallitusti, laajoin syrjimättömyysperustein ja koko emo-organisaation laajuudella. Tämä tekeminen on antanut kokemusperäistä tietoa siitä, mikä on ollut välttämätöntä toiminnallisen työn käynnistymiselle eräänlaisesta nollapisteestä lähdettäessä ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustietoisuuden ja -tiedon juurruttamiselle. Vantaalle on ehtinyt kehittyä

laajaan toimintakehykseen liittyviä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön menettelyjä, joista on syytä pitää kiinni niiden koko työtä kannattelevan luonteen takia. Lisäksi kaupungin toiminnan kokonaisuudessa on toimintoja, osa-alueita ja prosesseja, joihin on jo muodollisesti liitetty sukupuoleen ja yhdenvertaisuusperusteisiin liittyviä velvoitteita.

Toteutuksessa on kuitenkin jopa paljon parantamisen varaa ennen kuin velvoitteet konkretisoituvat toiminnalliseksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöksi kyseisissä asioissa. Tällaiset toiminnot tarvitsevat *vahvistamista*. Kolmas vaatimus liittyy siihen, että koko organisaation tarkastelu osoittaa, että Vantaan kaupungin toiminnallinen kehittämistyö ei ole enää valtuustokaudella 2013–2016 edennyt määrällisesti tai laadullisesti siitä tasosta, mille se pääsi valtuustokaudella 2009–2012 etenkin talousarvioiden sitovien tavoitteiden ja Valtavirtaistaminen käytäntöön -ESR-tasa-arvohankkeen avulla. Jotta pääsemme eteenpäin, tarvitsemme *uusia avauksia* säilyttävän ja vahvistavan kehittämisen rinnalle.

Vantaan kaupunki on sitoutunut edistämään tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista kaikessa toiminnassaan. Säilyttämisen, vahvistamisen ja uusien avausten kolmijaon pohjalta Vantaa toteuttaa valtuustokaudella 2017–2020 seuraavat kaupunkitasoiset toimenpiteet päätöksentekoon ja palveluihin liittyvässä toiminnallisessa kehittämisessä.

Säilyttävän toiminnan kärjet ovat

- Julkinen sitoutuminen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen ilmaistaan kaupunkistrategiassa 2018–2021.
- Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen velvoite sisällytetään kaupungin toiminnanohjauksen mekanismeihin, kuten talousarvion valmisteluohjeisiin, ja edistämisen toteuttamista seurataan osana toimialojen tavanomaista raportointia.
- Kaupunkitasoiselle toiminnalliselle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle määritetään toimintaa ohjaava toimielin sekä työtä kaupunkitasoisesti kehittävä viranhaltijataho. Nämä vastuut kirjataan hallintosääntöön sekä relevantteihin asiakirjoihin, mukaan lukien organisaatiokaavioihin.
- Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä arvioidaan laatutyössä (CAF).
- Tätä kaupunkitasoista toiminnallista suunnitelmaa täsmennetään ja kehittämistoimenpiteitä konkretisoidaan tarpeen mukaan toimielin- ja viranhaltijapäätöksin.

Vahvistavan toiminnan kärjet ovat

- Luottamushenkilöiden toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamista vahvistetaan sisällyttämällä Työkirja, tämä toiminnallinen suunnitelma sekä Eurooppalainen tasa-arvon peruskirja vuoden 2017 kuntavaalien jälkeen aloittavien toimielinten perehdytykseen. Erityistä huomiota kiinnitetään kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja lautakuntien perehdytykseen.
- Koulujen ja oppilaitosten lakisääteisen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun merkitys koko kaupunkiorganisaation tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle kasvaa sote-ratkaisun vähentäessä kaupungin palveluja merkittävästi. Koulu-

jen ja oppilaitosten suunnitelmien tekemistä ja toteutusta seurataan asiantuntija-arvioinnilla ja vahvistetaan arvioinnin pohjalta.

- Kaupungin tietotuotannossa varmistetaan, että etenkin sukupuolesta ja muun muassa lainsäädännön sallimissa puitteissa myös yhdenvertaisuuslain henkilöön liittyvistä perusteista on saatavissa määrällistä ja laadullista tietoa, joiden avulla tavanomaiseen tiedolla johtamiseen on mahdollista integroida tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmia. Myös tilastojen tulkinnassa ja tutkimustyössä vahvistetaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusarviointia mahdollistavaa otetta.
- Toimialojen yhteisen hyvinvointityön uudistamisessa varmistetaan, että toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö sisältyy hyvinvointityön malliin, hyvinvoinnin ohjelmatyöhön sekä hyvinvointiraportointiin.
- Päätöksentekoon liittyvässä ennakoivassa vaikutusten arvioinnissa (evaamisessa) on aina mukana tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi.
- Rakennerahastohankkeisiin (ESR ja EAKR) sisältyvien tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussisältöjen mahdollisuuksia hyödynnetään aiempaa syvällisemmin sekä hanketoiminnan kaikissa vaiheissa että organisaation tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön kehittämisessä.

Uusien avauksien kärjet ovat

- Jokainen toimiala selvittää miten toimialan palveluissa tulee toteuttaa ennaltaehkäisevin toimin ja edistävästi tasa-arvolain tarkoittama syrjimättömyys henkilön sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella. Tämän jälkeen toimialat ryhtyvät asiassa tarvittaviin muutostoimenpiteisiin esimerkiksi lomakkeiden ja sukupuolitettujen tilojen kaltaisissa kysymyksissä.
- Yhdenvertaisuuslain sisältämä kohtuullisten mukautusten vaatimus sisällytetään relevantteihin ohjeistuksiin ja koulutuksiin kaikilla toimialoilla.
- Kaupunki edellyttää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulmien sisällyttämistä ylisektoristen työryhmien työhön turvallisuutta edistävässä ja väkivaltaa vastustavassa työssä.
- Kaupungin konsernipalveluissa toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma käynnistetään hankintojen sosiaalisten kriteerien kautta.
- Kaupungin tietotuotannon kehittämistoimien (katso vahvistavan toiminnan kärjet) myötä kaupungin talousarviovalmistelussa kokeillaan sukupuolitietoista budjetointia joillakin toiminnan osa-alueilla. Sukupuolitietoinen budjetointi tarkoittaa lyhyesti sitä, että poliittiset päättäjät saavat tietoa resurssien jakautumisesta miesten ja naisten välillä jossakin asiassa tehdäkseen asiasta sukupuoli- ja tasa-arvotietoisia päätöksiä.
- Kaupunkitasoisessa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyössä kartoitetaan mahdollisuudet tehdä seuraavalle valtuustokaudelle ihmisoikeustyön suunnitelma. Se sisältäisi lakisääteiset suunnitelmavelvoitteet, mukaan lukien toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun, mutta lisäksi paikallisia toimintalinjauksia haasteista, joita Vantaan kaltainen suomalaisittain suuri ja kansainvälinen kaupunki ei voi jättää huomiotta. Globaaleja haasteita ovat esimerkiksi ihmiskauppa, harmaa talous, tur-

vapaikanhakijoiden määrän äkilliset kasvut, paperittomien henkilöiden tilanne ja radikalisoituminen.

Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman 2017–2020 toteuttaminen

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen toimintatapana sekä säilyttäviä, vahvistavia ja uusia avauksia sisältävät toimet edellyttävät suunnitelmallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä organisaation kaikilla tasoilla.

Suunnitelmakauden alkuvaiheen (vuosi 2017) keskeinen toteuttamistoimi on kunkin toimialan oma, tähän kaupunkitasoiseen suunnitelmaan ja Työkirjaan perustuva jalkauttamissuunnitelma, joka kertoo mihin keskeisiin prosesseihin toimiala integroi toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyönsä. Toimialojen suunnitelmista tulee käydä ilmi miten tulosalueet tekevät palveluissaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen arviointia. Toimialojen suunnitelmat kootaan yhteen ja viedään kaupunkitasoisesta toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämisestä vastaavaan toimielimeen syksyllä 2017 suunnitelman toteutuksen seuraamista varten. Lisäksi toimialat perehdyttävät ja osallistavat kuntavaalien jälkeen aloittavat omat toimielimensä kaupungin ja toimialan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön.

Vuodet 2018–2020 ovat varsinaisen toteuttamisen aikaa. Kaupunkitasoinen suunnitelma asettaa vain vähimmäisvaatimukset. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskehittämisen avainsanoja ovat integrointi, osallistaminen, avoimuus ja työn asianmukainen resursointi.

Valtuustokauden päätteeksi vuonna 2020 toimialat tekevät arvioinnin toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstään ja sillä saavutetuista tuloksista. Arviointeja käytetään pohjana toimiala- ja kaupunkitasoiselle jatkokehittämiselle vuoden 2020 jälkeen.

Liite 2

Vantaan kaupunki tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena työpaikkana – henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu Vantaan kaupungilla

Liitteessä 2 kuvataan Vantaan kaupungin ”sisäinen” tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö, jonka tavoitteena on kaupungin henkilöstön keskinäinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu on integroitu kaupungin henkilöstötoimintoihin.

Lisätietoja henkilöstöpoliittisesta suunnittelusta: henkilöstökeskuksen työmarkkinalakimies Sanna Tonteri, etunimi.sukunimi@vantaa.fi.

Vantaan kaupunki tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena työpaikkana – henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu Vantaan kaupungilla

Taustaa

Tasa-arvolaki

Uudistettu laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (tasa-arvolaki) tuli voimaan 1.1.2015. Lain tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Tasa-arvon edistämisellä on suora yhteys työhyvinvointiin ja työn tuloksellisuuteen. Tasa-arvoisesta, avoimesta, kannustavasta ja oikeudenmukaisesta työyhteisöstä hyötyvät niin työnantaja kuin koko henkilöstö.

Vähintään 30 henkilöä työllistävällä työnantajalla on velvollisuus laatia tasa-arvolain mukainen, erityisesti palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma, jonka perusteella toteutetaan tasa-arvoa edistävät toimenpiteet. Uudistetun tasa-arvolain mukaan suunnitelmassa on huomioitava myös sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän ennaltaehkäisy. Suunnitelma voidaan sisällyttää henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaan tai työsuojelun toimintaohjelmaan.

Tasa-arvolain mukaan tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää:
1) selvitys työpaikan tasa-arvotilanteesta ja sen osana erittely naisten ja miesten sijoittumisesta eri tehtäviin sekä koko henkilöstöä koskeva palkkakartoitus naisten ja miesten tehtävien luokituksesta, palkoista ja palkkaeroista;
2) käynnistettäviksi tai toteutettaviksi suunnitellut tarpeelliset toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi ja palkkauksellisen tasa-arvon saavuttamiseksi;
3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Edellä kohdassa 1) mainitun palkkakartoituksen avulla selvitetään, ettei saman työnantajan palveluksessa olevien samaa tai samanarvoista työtä tekevien naisten ja miesten välillä ole perusteettomia palkkaeroja. Jos palkkakartoituksen vaativuus- tai tehtäväryhmittäinen taikka muulla perusteella muodostettujen ryhmien tarkastelu tuo esiin selkeitä eroja naisten ja miesten palkkojen välillä, työnantajan on selvitettävä palkkaerojen syitä ja perusteita. Jos työpaikalla on käytössä palkkausjärjestelmiä, joissa palkat muodostuvat palkanosista, esiin tulleiden erojen syiden selvittämiseksi tarkastellaan keskeisimpiä palkanosia.

Tasa-arvosuunnitelma on laadittava yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa ja henkilöstön edustajilla on oltava riittävät osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet suunnitelmaa laadittaessa. Tasa-arvosuunnitelmasta ja sen päivittämisestä on tiedotettava henkilöstölle.

Yhdenvertaisuuslaki
Uusi yhdenvertaisuuslaki tuli voimaan vuoden 2015 alusta. Lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Yhdenvertaisuuslaissa tarkoitettuja syrjintäperusteita ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto ja vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen ja muu henkilöön liittyvä syy. Henkilöstöjohtamisen näkökulmasta on keskeistä, että kaupunki työnantajana pyrkii aktiivisesti tunnistamaan kaikkinaisen syrjinnän ja puuttumaan siihen sekä ennaltaehkäisemään syrjintää. Henkilöstöä ja johtamista tulee kehittää siten, että erilaisuutta hyväksytään ja osataan huomioida paremmin. Tavoitteena on monimuotoisuuden lisääminen ja hyödyntäminen voimavarana.

Vähintään 30 henkilöä työllistävällä työnantajalla on velvollisuus laatia yhdenvertaisuussuunnitelma. Yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta määrittelemällä ja kuvaamalla ne puitteet, keinot ja menetelmät, joiden avulla työnantaja edistää yhdenvertaisuutta toiminnassaan tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti. Yhdenvertaisuussuunnitelman tulee sisältää tarvittavat toimenpiteet yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Edistämistoimia ja niiden vaikuttavuutta on käsiteltävä henkilöstön tai heidän edustajiensa kanssa. Uudistetun yhdenvertaisuuslain mukainen yhdenvertaisuussuunnitelma tulee olla tehtynä 1.1.2017 mennessä.

Yhdenvertaisuuslaissa ei ole säädetty yhdenvertaisuussuunnitelmalle määrämuotoa ja -sisältöä. Yhdenvertaisuussuunnitelma voi olla joko erillinen suunnitelma tai osa toista suunnitelmaa, kuten tasa-arvosuunnitelmaa, henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa tai työsuojelun toimintaohjelmaa.

Henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu Vantaan kaupungilla

Tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslakien soveltamisalat kattavat koko palvelusuhteen elinkaaren rekrytoinnista aina palvelussuhteen päättymiseen. Kaupungin työnantajana on

aktiivisesti ja määrätietoisesti ennaltaehkäistävä tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain vastaista syrjintää sekä vahvistettava tasa-arvoista ja yhdenvertaista toimintatapaa. Vantaalla henkilöstöpoliittisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelutyön pohjana on Työkirja tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta ja tässä liitteessä kuvatut henkilöstöpoliittisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun periaatteet ja käytännöt. Työkirja toimii esimiesten ja työyhteisöjen apuvälineenä tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toimintatavan juurruttamiseen ja vahvistamiseen osaksi jokapäiväistä johtamista.

Vantaalla tehdään vuosittain kaupunkitasoinen henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Tämä vuosittain tehtävä suunnitelma on Vantaalla liitetty osaksi henkilöstö- ja koulutussuunnitelmaa ja henkilöstökertomusta. Vantaalla työnantajan ja henkilöstön edustajat ovat sopineet paikallisesti, että tasa-arvosuunnitelman osana oleva kaupunkitasoinen palkkakartoitus tehdään joka kolmas vuosi ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma muilta osin vuosittain.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja siihen liittyvää palkkakartoitusta valmistellaan säännöllisesti kokoontuvissa pääluottamusmieskokouksissa, joissa ovat läsnä henkilöstön edustajina kaupungin pääluottamusmiehet. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelu tapahtuu kalenterivuosittain siten, että keväällä henkilöstön ja työnantajan edustajat kartoittavat kaupungin tasa-arvotilannetta alkuvuodesta julkaistavien tilastojen ja toteumien kautta. Lisäksi keskustellaan, mitä mahdollista muuta tietoa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun tueksi tarvitaan. Syksyllä suunnitellaan ja valitaan tarpeelliset toimenpiteet tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Pääluottamusmieskokoukset ovat Vantaalla osa lain työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa mukaista edustuksellista yhteistoimintaorganisaatiota. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua sisältävä kaupunkitasoinen henkilöstö- ja koulutussuunnitelma käsitellään ja hyväksytään vuosittain kaupungin yhteistoimintaryhmässä, jossa ovat läsnä henkilöstön edustajina Vantaan kaupungin pääluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa seurataan vuosittain henkilöstöraportoinnin yhteydessä. Kaupunkitasoisessa henkilöstökertomuksessa mittareina ovat mm:

- henkilöstön määrä ja sukupuolijakauma
- sukupuolijakauma määräaikaisissa palvelussuhteissa
- sukupuolijakauma suurimmissa ammattiryhmissä
- ikärakenne eriteltynä sukupuolijakauman mukaan
- esimiesten (johto, ylempi keskijohto, keskijohto, esimiehet) lukumäärä ja sukupuolijakauma
- henkilöstön keskiansio eriteltynä sukupuolijakauman mukaan
- henkilökohtaisen lisän saajat sukupuolijakauman mukaan
- vieraskielisiä % (virallisesta henkilöstömäärästä)

Henkilöstökertomus käsitellään vuosittain kaupungin yhteistoimintaryhmässä. Kaupungin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa seurataan säännöllisesti myös joka toinen vuosi toteutettavalla Kunta 10 -henkilöstökyselyllä, joka sisältää mm. kohtelun

oikeudenmukaisuuteen, päätöksenteon oikeudenmukaisuuteen ja syrjinnän kokemukseen liittyviä mittareita.

Henkilöstökertomus ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua sisältävä henkilöstö- ja koulutussuunnitelma ovat koko henkilöstön nähtävillä kaupungin sisäisillä intranet –sivuilla. Lisäksi henkilöstökertomuksen ja henkilöstö- ja koulutussuunnitelman valmistumisesta tiedotetaan erikseen noudattaen kulloinkin voimassa olevia sisäisen viestinnän käytäntöjä.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyö kaupungin toimialoilla, tulosalueilla ja työyksiköissä

Kaupunkitasoisella tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla ja -suunnittelulla ei rajata tai rajoiteta toimialojen, tulosalueiden tai työyhteisöjen mahdollisten omien henkilöstöpoliittisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laajuutta tai sisältöä. Kaikilla tulosalueilla laaditaan vuosittain henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelma, jossa kuvataan tulosalueen nykyhenkilöstö ja siinä tapahtuvat muutokset myös tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta. Tulosalueet voivat halutessaan tehdä myös laajemman oman tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden alkukartoituksen ja arvioinnin. Lisäksi tulosalueita kannustetaan nostamaan vuosittain tulosalueen henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelmaan myös tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyviä tulosaluetasoisia tavoitteita tai kehittämiskohteita.

Henkilöstötietojärjestelmistä saatavan tiedon ja Kunta10- kyselyn lisäksi toimialoilla ja työyhteisöissä saadaan tietoa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilasta myös työyhteisöjen kehittämishankkeiden yhteydessä. Yksilötason tietoa saadaan tulos- ja kehityskeskustelujen yhteydessä. Toimialat ja työyksiköt voivat tehdä tarvittaessa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilaa selvittävän kyselyn työyhteisössä. Tasa-arvovaltuutetun sivuilta löytyy tähän tarkoitukseen julkista sektoria varten räätälöity tasa-arvokyselytyökalu, jonka käyttö on ilmaista (www.tasa-arvokysely.fi).

Pohja vantaalaiselle tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelulle luodaan tulosyksiköissä ja työyhteisöissä käytävällä arvokeskustelulla ja strategiatyöllä. Vantaan visiona on olla työntekijöilleen maan parhaiten johdettu kaupunki, eikä tämän tavoitteen saavuttaminen ja ylläpitäminen ole mahdollista ilman tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen toimintatavan juurruttamista osaksi kaikkea johtamista. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta voidaan edistää myös strategiatyön kautta siten, että tuloskorttien tavoitteisiin lisätään toiminnan erityispiirteet huomioivia henkilöstön monimuotoisuutta edistäviä ja tukevia tavoitteita.

Alla muutamia esimerkkejä siitä, mitä henkilöstöpoliittiset tavoitteet tulosalue- tai työyhteisötasolla voivat olla:

- Luodaan työyhteisöön pelisäännöt toista kunnioittavasta puhekulttuurista ja ristiriitatilanteiden käsittelystä sekä varmistetaan, että koko työyhteisö tietää, mistä voi saada apua ja tukea, jos työyhteisössä epäillään esiintyvän syrjintää

- Varmistetaan rekrytointiprosessin esteettömyys ja otetaan työpaikan perehdytysohjelmassa huomioon erilaisten työntekijöiden tarpeet. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi perehdytysmateriaalin selkokielisyyttä.

- Helpotetaan työelämän ja yksityiselämän yhteensovittamista kiinnittämällä huomiota työyhteisön työjärjestelyihin. Työpaikalla voidaan keskustella yksilökohtaisista ratkaisuista, kuten erityisten vuorojen järjestämisestä yksinhuoltajille tai muista työaikajärjestelyistä.

- Huomioidaan henkilöstön kielitaitovaatimuksissa monikulttuuristen asiakkaiden tarpeet ja määrä.

- Suunnitellaan fyysinen työympäristö niin, että se huomioi eri sukupuolten, sukupuolivähemmistöjen, etnisten ryhmien sekä ikääntyvien työntekijöiden tarpeet. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi tilojen esteettömyyttä ja sen kartoittamista, mitä wc- ja suihkutiloja sukupuolenkorjaukseen aikova henkilö voi käyttää.

- Tavoitellaan henkilöstön monimuotoisuutta sukupuolen, etnisen taustan yms. perusteella suhteessa asiakaskunnan monimuotoisuuteen. Esimerkiksi vanhainkodissa, jossa on miesvaltainen asiakaskunta, voidaan tavoitella miesten osuuden nostamista hoitohenkilöstöstä tai etnisten ryhmien kouluttamiseen keskittyvässä oppilaitoksessa voidaan pyrkiä lisäämään etnisen taustan omaavien opettajien lukumäärää.

Huomattavaa on, että työnantaja ei voi torjua tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisvelvoitteita vetoamalla kielteisiin asenteisiin. Esimerkiksi asiakkaiden odotukset tai omien työntekijöiden vastustus eivät saa estää tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua.

Kaupunkitasoinen henkilöstöpoliittinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma Vantaalla pähkinänkuoressa:

Lisätietoa:
http://www.finlex.fi(oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton internet-palvelu, josta löytää mm. ajantasaisen voimassa oleva lainsäädännön).
http://www.tasa-arvo.fi(tasa-arvovaltuutetun toimiston internet-sivut)
http://www.yhdenvertaisuus.fi(oikeusministeriön ylläpitämä yhdenvertaisuutta käsittelevä internet-sivusto)
http://www.kuntatyonantajat.fi(KT Kuntatyönantajien internet-sivusto, josta löytyy paljon ajantasaista tietoa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevista työnantajavelvoitteista ja velvoitteiden toteuttamisesta kunta-alalla)

Vantaa
Vanda

11 § **Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet 014300 / HP**

VD/9502/10.02.03/2015
HP/TLA/APE/SRU

Selvitys Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteista liittyy hankkeeseen, jossa etsitään keinoja pientaloalueiden kehittämiseen.
Suunnitteluperiaatteet määrittävät alueen tulevaa rakentamisen määrää ja laatua, tehokkuutta ja kaupunkikuvaa. Ne linjaavat autopaikkanormeja, rakentamistehokkuutta sekä käyttötarkoitusta. Suunnitteluperiaatteita käytetään poikkeamispäätösten ja asemakaavamuutosten lähtökohtana.

Yleistä
Vapaala valittiin v 2015 ensimmäiseksi pientaloalueeksi, jonka rakennusvarantoja ja täydennysrakentamismahdollisuuksia päätettiin selvittää Vantaan pientaloprojektissa. Alueelta on valmistunut täydennysrakentamisselvitys, jossa selvitetään täydennysrakentamisen ja tiivistämisen mahdollisuuksia. Selvityksessä on monipuolisesti tarkasteltu alueen historiaa, rakennetta, rakentamista, luonto-oloja, kunnallistekniikkaa sekä rakennusperintöä.

Vapaala on tyypillinen vantaalainen pientaloalue, joka on rakentunut 1930 -luvun lopulta hitaasti ja vaiheittain. Alkuaikoina olivat tyypillistä suuret tontit, joille rakennettiin ensin pienempi mökki ja myöhemmin suurempi asuinrakennus. Alueella ei ollut käytössä rakennussuunnitelmaa tai rakennuskaavaa, vaan aluetta rakennettiin vapaasti. Myöhemmin alueelle on laadittu rakennuskaava ja useita asemakaavoja. Alueen asemakaavat ovat osittain vanhenemassa ja alueelle joudutaan myöntämään paljon poikkeamisia.

Vapaalan rakennusmaavaranto
Joillakin osilla Vapaalaa on jäljellä paljon rakennusoikeutta. Toisaalta taas monilla tonteilla on vain vähän tai ei ollenkaan rakennusoikeutta jäljellä.

Tarkastelussa todetaan, että suurimmalla osalla kaavayksiköistä (386 kpl) on jäljellä 50 k-m2 tai vähemmän rakennusoikeutta. Jos rakennusoikeutta on jäljellä vähemmän kuin 50 k-m2, tontille ei todennäköisesti saa rakennettua erillistä rakennusta. Jo kohtuullisella rakentamistehokkuuden korottamisella (esim. + 0,05), voidaan monille näistä tonteista kuitenkin saada tarpeeksi rakennusoikeutta pienehkölle omakotitalolle.

Vapaalassa huomattavalla määrällä kaavayksiköistä (84 kpl) on jäljellä 50–100 k-m2 rakennusoikeutta. Määrä riittäisi pieneen omakotitaloon, joita on tullut nyt myös talotehtaiden tarjontaan. Tätä suurempia rakennusoikeusmääriä 100–150 k-m2 on Vapaalassa jäljellä 56 kaavayksiköllä. Usein pientalojen koot ovat juuri tätä luokkaa tai hieman suurempia. Yli 150 k-m2 rakennusoikeuden kaavayksikköjä on Vapaalassa jäljellä 79 kappaletta.

Jos rakennusoikeutta nostettaisiin kaikilla Vapaalan tonteilla e=n+0,05, suurimmalla osalla tonteista se nousisi tehokkuuslukuun e=0,25. Tällöin kaavayksikköjen, joilla on 50-100 k-m2 rakennusoikeutta, määrä n. kaksinkertaistuisi 175 kappaleeseen. Samoin tätä suuremman rakennusoikeuden (100-150 k-m2) omaavien kaavayksikköjen määrä nousisi 56:sta 95:en, ja yli 150 k-m2 kaavayksikköjen määrä nousisi n. kaksinkertaiseksi 157 kappaleeseen.

Suunnitteluperiaatteet
Selvitystyön pohjalta on valmisteltu **Vapaalan pientaloalueen suunnitteluperiaatteet,** joissa määritellään alueen tulevaa rakentamisen määrää ja laatua, tehokkuutta ja kaupunkikuvaa. Suunnitteluperiaatteissa esitetään rakennustehokkuuden nostamista erillispientalojen osalta e=0,25:een.

Tiivistettäessä pyritään vaalimaan suunnitteluperiaatteiden mukaisia kaupunkikuvallisia ominaispiirteitä ja säilyttämään mahdollisuuksien mukaan Vapaalan alkuperäistä luonnetta.

Suunnitteluperiaatteet korttelialueiden tiivistämiseen ja rakennustehokkuuden nostoon
Alueen suunnittelua ohjaamaan nostettiin 13 periaatetta:

1. Alueen tavoitteellinen tonttitehokkuus erillispientaloille AO e=0.25 ja rivitaloille tai pienkerrostaloille e=0.30.

2. Alueen tavoitteellinen autopaikkanormi pientaloille AO 2 autopaikkaa/asunto, alle 70 k-m2 asunnoille 1 ap/asunto + osoitettava tilavaraus toiselle autopaikalle ja rivitaloille AR ja pienkerrostaloille AP 1.5 ap/asunto.
3. Tontilta osoitetaan riittävä lumitila ja leikki- ja oleskelupiha.
4. Meluntorjunta toteutetaan tarvittaessa tonttikohtaisesti.
5. Asumisen yhteyteen voi sijoittaa 20 % rakennusoikeudesta liike-, työ- tai toimistotiloja, jotka eivät häiritse asumista.
6. Tontit rajataan katua vasten istutuksilla, aidalla tai rakenteilla.
7. Katuun rajautuvat tai kadunsuuntaiset yli 6 metriä pitkät julkisivut kevennetään ikkunalla tai aukotuksilla.
8. Tontin katuun rajautuvalla reunalle jätetään vähintään 3 metrin levyinen kasvillisuuden, puuston tai avokallion alue.
9. Tontit rajataan viheralueesta pensasaidoin. Tällä tontinosalla tulee olla vähintään 4 metrin levyinen kasvillisuuden peittämä alue, jolle ei sijoitu asuinrakennuksia tai autopaikkoja.
10. Vettä läpäisevää pintaa tulee olla tontilla vähintään yhtä paljon kuin vettä läpäisemätöntä pintaa. Tonteilla edellytetään hulevesien viivytystä.
11. Tontin maastonmuodot ja avokalliot huomioidaan ja maisemallisesti merkittävät puut säilytetään.
12. Asuinrakennusten suurin sallittu kerrosluku on II ja rakennukset jäsennellään pienimittakaavaisiksi. Maanpäällinen kellaria ei alueella sallita.
13. Alueella toteutetaan hyvää ja laadukasta arkkitehtuuria, joka edellyttää rakennusten, rakenteiden ja piha-alueen suunnittelemista kokonaisuutena.

Asukkaat mukana suunnittelussa
Selvitystyötä on tehty laajassa yhteistyössä asukkaiden kanssa. Asukkailta on kerätty lähtötietoja, järjestetty useita asukastapaamisia ja kaavoittaja on päivystänyt alueella. Alueella toimi myös ns. aktiiviryhmä joka kokoontui kaksi kertaa.
Palautteen pääsisältönä ovat olleet näkemykset täydennysrakentamisesta, liikenteen ja kunnallistekniikan ongelmat, kuten katujen kunto sekä tärkeinä koetut virkistysalueet ja paikat alueella. Alueen yleisilmettä on toivottu kohennettavan monessa suhteessa.

Valmistelu on tehty yhdessä kuntatekniikan keskuksen, ympäristökeskuksen ja kaupunginmuseon kanssa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.9.2016 § 10

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville MRA 30§ mukaisesti liitteen mukainen Vapaalan pientaloalueen selvitystyö ja suunnitteluperiaatteet 014300 ja
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:
Kaupunkisuunnittelu järjestää lautakunnan jäsenille ja sen kokousvirkamiehille tutustumiskäynnin alueelle.

Päätös:
Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunkisuunnittelulautakunnan seuraavaan kokoukseen.

———

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 11

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville MRA 30§ mukaisesti liitteen mukainen Vapaalan pientaloalueen selvitystyö ja suunnitteluperiaatteet 014300 ja
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:

Todettiin, että tutustumiskäynnille Vapaalaan osallistuivat seuraavat henkilöt: lautakunnan puheenjohtaja Sirkka-Liisa Kähärä, jäsenet Tiina-Maaria Päivinen, Matti Aittakallio, Tarja Eklund, Leena Romppainen, Marja Kyyrö, Marianne Sipilä, kaupunginhallituksen edustaja Lauri Kaira sekä toimialalta Hannu Penttilä, Tarja Laine, Anne Olkkola, Jekaterina Masjagutova ja Erja Tarvonen.

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Lauri Kaira poistui yleislausekejääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Suunnitteluperiaatteet 12.9.2016
- Raportti 12.9.2016

Täytäntöönpano: Kaupunkisuunnittelu

Muutoksenhakuohje: 5

Lisätiedot:
kehittämispäällikkö Anitta Pentinmikko, puh. 839 22677
aluearkkitehti Timo Kallaluoto, puh. 839 22675
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VAPAALAN PIENTALOALUE

Suunnitteluperiaatteet, kala 12.9.2016

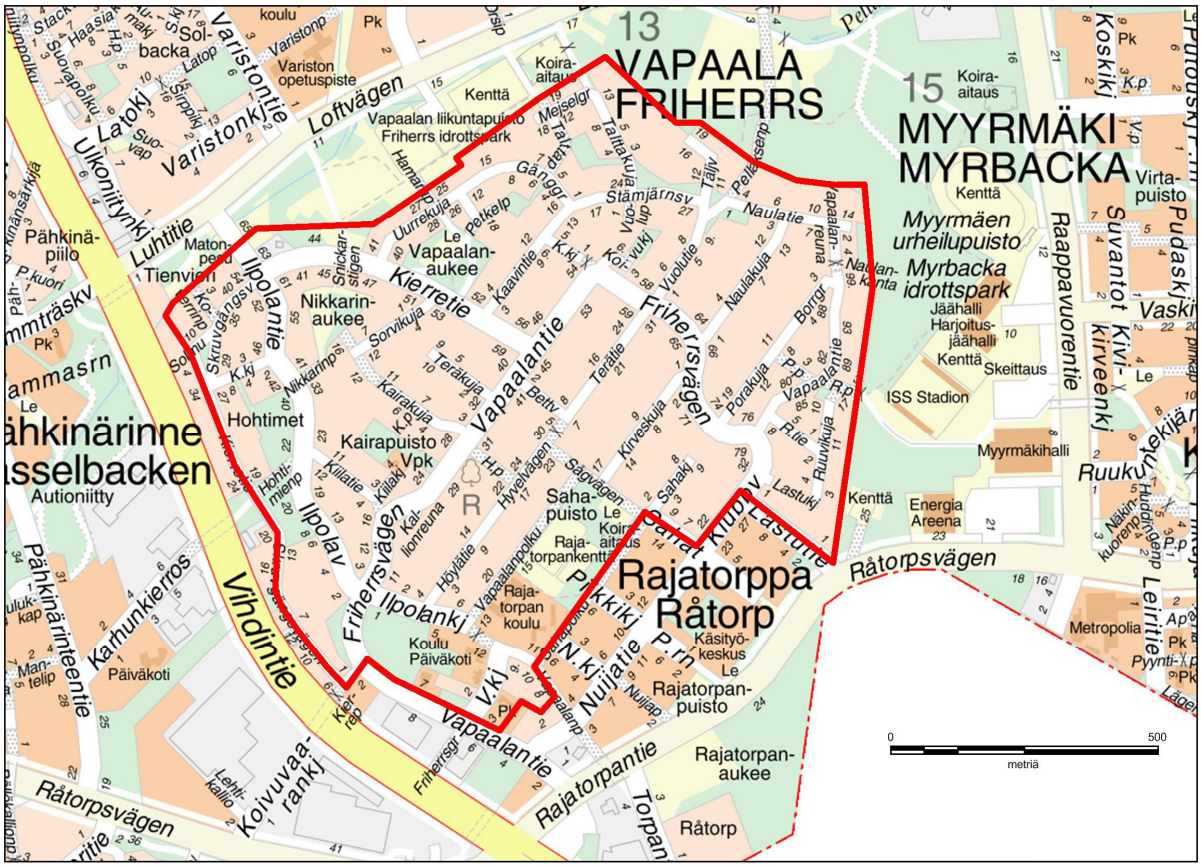

Kuva: Rajaus alueesta, johon suunnitteluperiaatteita sovelletaan.

Vapaala sijaitsee Myyrmäen suuralueella, Vihdintien ja Myyrmäen urheilupuiston välisellä alueella lähellä Myyrmäen keskustaa. Asukkaita alueella on noin 2200. Alue on rakentunut 1930-luvulta lähtien ensin palstoitussuunnitelmaan perustuen ja myöhemmin rakennuskaavan ja asemakaavojen mukaan. Alueen ominaispiirteitä ovat kumpuileva maasto, avokalliot, vehreä kasvillisuus ja kerroksellinen rakennuskanta. Vapaalassa on vahvat perinteet yhdistystoiminnalle ja vahva yhteishenki.

Tonttitehokkuus ja rakentamistapa

Rakennusoikeuden lisääminen Vapaalan alueella tukee täydennysrakentamista ja vahvistaa väestöpohjaa. Esitettävä tehokkuus e=0,25 tekee Vapaalan rakenteesta nykyistä intensiivisemmän. Aiempi asemakaavassa määritelty tontin peittoarvo 15% on tonttikoon pienetessä tarpeeton. Pienikokoisten rakennusten toteuttamista suositaan, mikä tukee myös alueen pienimittakaavaista yleisilmettä ja monipuolistaa asuntotarjontaa. Niiden vaikutukset naapuritonteille ovat myös yleensä vähäisemmät kuin suurien rakennusmassojen. Asumiseen liittyvillä työtiloilla voidaan myös elävöittää ja monipuolistaa asuinaluetta.

1. Alueen tavoitteellinen tonttitehokkuus erillispientaloille AO e= 0.25 / ja rivitaloille tai pienkerrostaloille e=0.30.
2. Alueen tavoitteellinen autopaikkanormi pientaloille AO 2 autopaikkaa/asunto, alle 70 k-m^2 asunnoille 1 ap/asunto + osoitettava tilavaraus toiselle autopaikalle ja rivitaloille AR ja pienkerrostaloille AP 1.5 ap/asunto.
3. Tontilta osoitetaan riittävä lumitila ja leikki- ja oleskelupiha.
4. Meluntorjunta toteutetaan tarvittaessa tonttikohtaisesti.

5. Asumisen yhteyteen voi sijoittaa 20 % rakennusoikeudesta liike-, työ- tai toimistotiloja, jotka eivät häiritse asumista.

Rajautuminen katuun ja puistoon

Tontin rajautuminen katualueesta selkeyttää Vapaalan rakennuskannaltaan moni-ilmeistä ja kodikasta kaupunkikuvaa. Tontin selkeä rajaaminen ympäristöstään myös tehostaa tontin käyttöä.

6. Tontit rajataan katua vasten istutuksilla, aidalla tai rakenteilla.Katuun rajautuvat tai kadunsuuntaiset yli 6 metriä pitkät julkisivut kevennetään ikkunalla tai aukotuksilla.
7. Tontin katuun rajautuvalla reunalle jätetään vähintään 3 metrin levyinen kasvillisuuden, puuston tai avokallion alue.
8. Tontit rajataan viheralueesta pensasaidoin. Tällä tontinosalla tulee olla vähintään 4 metrin levyinen kasvillisuuden peittämä alue, jolle ei sijoitu asuinrakennuksia tai autopaikkoja.

Pihasuunnittelu ja hulevesien hallinta

Kasvillisuus on kaupunkikuvan kannalta merkittävä. Se tasaa sääilmiöiden vaikutusta ja luo miellyttävää mikroilmastoa, tarjoaa elinympäristöjä monille lajeille sekä tuottaa terveellistä ympäristöä.
Maastonmuotojen ja avokallioiden säilyminen on myös tärkeää alueen kaupunkikuvan tunnistettavuuden kannalta.
Lisärakentaminen ja alueen rakenteen tiivistäminen luovat tarpeen hulevesien viivyttämiseen tonteilla.

9. Vettä läpäisevää pintaa tulee olla tontilla vähintään yhtä paljon kuin vettä läpäisemätöntä pintaa. Tonteilla edellytetään hulevesien viivytystä.
10. Tontin maastonmuodot ja avokalliot huomioidaan ja maisemallisesti merkittävät puut säilytetään.

Arkkitehtuuri ja omaleimaiset tekijät

Vapaalan rakennuskanta on ilmeeltään monipuolista ja kerrostunutta. Mittakaavaltaan hillityllä rakentamisella, tontin rajaamisella sekä riittävällä kasvillisuudella ja luonnonmuotojen säilyttämisellä alueen yleisilmettä voidaan vaalia. Kun alueen rakennetta tiivistetään, yhteensovittamisen tarve lisääntyy.

11. Asuinrakennusten suurin sallittu kerrosluku on II ja rakennukset jäsennellään pienimittakaavaisiksi. Maanpäällinen kellaria ei alueella sallita.
12. Alueella toteutetaan hyvää ja laadukasta arkkitehtuuria, joka edellyttää rakennusten, rakenteiden ja piha-alueen suunnittelemista kokonaisuutena.

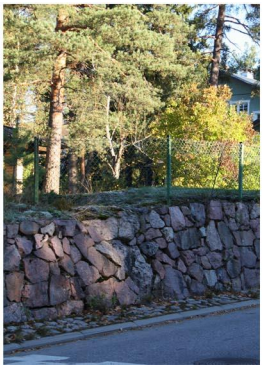

VAPAALAN PIENTALOALUEEN TÄYDENNYSRAKENTAMISSELVITYS

014300
12.9.2016

Vantaa
Vapaala

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

SISÄLLYSLUETTELO

1 Perustiedot 2
2 Tiivistelmä 3
2.1 Tausta 4

3 Työn tarkoitus ja soveltaminen 6

4 Lähtökohdat 7
4.1 Alueen sijainti 7
4.2 Vapaalan kehitys 9
4.3 Vapaalan luonne 11
4.4 Luonnonympäristö 11
4.5 Rakennettu ympäristö 14
4.6 Maanomistus 49

5 Suunnittelutilanne 50
5.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet 50
5.2 Maakuntakaava 50
5.3 Yleiskaava 50
5.4 Asemakaava 51

6 Selvitystyön vaiheet 58

7 Vuorovaikutus 59
7.1 Osallistuminen ja yhteistyö 59

8 Johtopäätökset 67
8.1 Tehokkuusluvun arviointi 67
8.2 Selvitystyöhön osallistuneet 69

Lähteet 70

Ulkoasu ja taitto
Kari Tervo, graafikko

1 PERUSTIEDOT

Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisselvitys, työnumero 014300.
Selvitystyö on tullut vireille 5.11.2015.

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

2 TIIVISTELMÄ

Suunnittelualue sijaitsee Myyrmäen suuralueella, Vihdintien ja Myyrmäen urheilupuiston välisellä alueella. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 95 ha ja asukkaita alueella on noin 2200. Tontteja selvitysalueella on noin 600. Pääosalla aluetta voimassa oleva vuoden 1980 asemakaava sallii enintään kaksikerroksisten erillispientalojen rakentamisen pääosin tehokkuudella e=0,20. Asemakaava sallii rakentamista selvitysalueelle yhteensä noin 159 000 k-m^2. Rakennettua kerrosalaa alueella on tällä hetkellä noin 121 380 k-m^2 eli kaavan toteutumisaste on tällä hetkellä noin 76 %.

Alueen kehittäminen on aloitettu Vantaan pientaloalueiden täydennysrakentamisen kehittämishankkeen ensimmäisenä kohteena vuonna 2015. Työn tavoitteena on selvittää täydennysrakentamisen mahdollisuuksia ja reunaehtoja alueella. Samalla tutkitaan, mistä tekijöistä suunnittelualueen rakentamisen luonne koostuu ja missä määrin tätä luonnetta tulee kehittää tai vaalia sekä esittää keinoja näiden mahdollistamiseksi.

Asukasyhteistyö on ollut työssä tärkeässä asemassa. Syksyllä 2015 paikallisilta kerättiin lähtötietoja ja näkemyksiä alueesta. Samalla koottiin aktiiviryhmä, jonka kanssa tulevia suunnitteluperiaatteita työstettiin yhdessä. Selvitystyön yhteydessä on järjestetty kaksi yleisötilaisuutta, kaksi aktiiviryhmän erillistä tapaamista sekä kuusi suunnittelijavastaanottoa paikallisten kanssa. Lisäksi näkemyksiä on saanut ilmaista nettikyselyillä sekä suoraan suunnittelijalle.

Alueelle tyypillistä selvityksen perusteella on mm. vehreys, pienipiirteinen ja moni-ilmeinen rakentaminen ja historian ja rauhallisuuden tuntu. Palautteen pääsisältönä ovat olleet joko puoltavat tai vastustavat näkemykset täydennysrakentamisesta, liikenteen ja kunnallistekniikan ongelmat, kuten katujen kunto sekä tärkeinä koetut virkistysalueet ja paikat alueella. Alueen yleisilmettä on toivottu kohennettavan monessa suhteessa.

Tässä työssä esitettävät jatkosuunnittelun tarpeet pohjautuvat historian ja nykytilanteen kattavaan selvitykseen, sekä maanomistajien mielipiteisiin ja kaupungin asettamiin linjauksiin täydennysrakentamisen edistämisestä. Lähteinä on käytetty pääasiassa kaupungin omia kartta- ja paikkatietoaineistoja ja asiantuntijatietoa, työn yhteydessä toteutettua maanomistajakyselyä ja asukkailta saatua palautetta ja omakotiyhdistykseltä saatua historia-aineistoa. Myös vuonna 2011 tehdyn Omat Kadut OK -hankkeen tuloksia on voitu hyödyntää. Tässä selvityksessä ehdotetut keskeiset ratkaisut perustuvat toteutettavuuteen, asukkaiden esittämiin toiveisiin sekä alueen yleisilmeen kunnioittamiseen.

Selvityksen perusteella alueen rakennustehokkuutta on mahdollista nostaa tonttitehokkuuteen e=0,25, jolloin alueelle tulisi nykyisen lisäksi noin 31100 k-m^2 rakennusoikeutta. Nykyisen jäljellä olevan asemakaavavarannon ja mahdollisen tonttitehokkuuden noston (e=0,25) toteutuminen tarkoittaisi yhteensä noin 1000 uutta asukasta. Selvitykseen perustuvissa suunnitteluperiaatteissa käsitellään mm. tontin rakennusoikeutta, autopaikkojen määrää tonteilla, kasvillisuutta, piha-alueen käsittelyä ja katuun rajautumista. Suunnitteluperiaatteita esitetään sovellettavaksi Vapaalassa yleiskaavan A3-alueella siten, että alueeseen sisältyy korttelin 13076 asuntorakentamisen korttelialue kokonaisuudessaan.

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

2.1 TAUSTA

Mitä on täydennysrakentaminen?
Täydennysrakentamisella voidaan tarkoittaa 1) kokonaisen alueen lisärakentamista ja kehitettävien alueiden tunnistamista tai 2) yksittäisen tontin rakentamisen tehostamista laajentamalla olemassa olevan rakennuksen asuinalaa, rakentamalla uudis- tai lisärakennus tai lohkomalla uusi kiinteistö. Toisinaan muutosten yhteydessä saatetaan purkaa vanha, huonokuntoinen rakennus. Täydennysrakentamista voi toteuttaa olemassa olevalla rakennusoikeudella. Mikäli alueen aiempi suunnittelu on perustunut väljempään rakentamiseen, voi kohteen rakentamista asemakaavassa ohjaavaa tehokkuutta (ns. e-luku tai rakennusoikeuden määrä kerrosneliömetreinä) olla tarpeen muuttaa.

Erilaiset ratkaisut usein rikastuttavat alueen kaupunkikuvaa ja asuntotarjontaa. Pääosin tiivistyvä rakentaminen edellyttää kuitenkin huolellista suunnittelua, rakentamisen korkeampaa laatutasoa sekä naapurien huomioimista. Parhaimmillaan maanomistajat voivat saavuttaa yhteisiä hyötyjä suunnitellessaan ratkaisuja naapureiden kanssa yhteistyössä.

Pientaloalueiden täydennysrakentaminen Vantaalla
Vantaan kaupunkisuunnittelua ohjaavat tällä hetkellä mm. Valtuustokauden strategia 2013–2017 (kv 17.6.2013 ja 15.6.2015), Vantaan arkkitehtuuriohjelma (Kv 11.5.2015) sekä kaupunkisuunnittelun vuosittainen työohjelma. Vantaan tavoitteena on kehittyä kaupunkina, jossa toiminnot sijaitsevat lähellä kotia, joukkoliikenne on kannattavaa sekä keskustoja ja vanhoja asuntoalueita kehitetään, elävöitetään ja täydennetään.

Vantaan 79 pientaloaluetta ovat merkittävä osa kaupunkia ja sen tulevaisuutta. Vantaan asuntokunnista asui 38 % pientaloalueilla vuonna 2014. Kaupungin tavoitteena on tulevina vuosina kasvattaa pientaloasumisen tarjontaa hyvän joukkoliikenteen alueilla. Tämä tarkoittaa täydennysrakentamista eli tiivistämistä nykyisillä pientaloalueilla.

Vantaalla aloitettiin syksyllä 2015 kolmivuotinen kaupunkisuunnittelun ja rakennusvalvonnan kehittämishanke pientaloalueiden täydennysrakentamisen edistämiseksi. Tavoitteena on etsiä uudet työkalut ja yhteistyömallit pientaloalueiden laadukkaaseen tiivistämiseen ja kehittämiseen, sekä selvittää mahdollisimman monen pientaloalueen täydennysrakentamisen mahdollisuudet ja huomioitavat erityistarpeet. Koska pääosa pientaloalueiden maanomistajista on yksityisiä, halutaan selvitystyön ohessa antaa myös tukea ja neuvontaa täydennysrakentamiseen ryhtyville toimijoille. Hanke on osa vuoden 2016 ja 2017 kaupunkisuunnittelun työohjelmaa.

Vastaava kehittämistyötä on mm. Järvenpäässä, Espoossa ja Helsingissä. Leea Riittinen on tehnyt Vantaan Kivistön pientaloalueelle täydennysrakentamisselvityksen diplomityönä vuonna 2013. Tämän työn rakennetta, aineistoa ja teemojen käsittelytapaa on hyödynnetty runsaasti myös tässä selvityksessä.

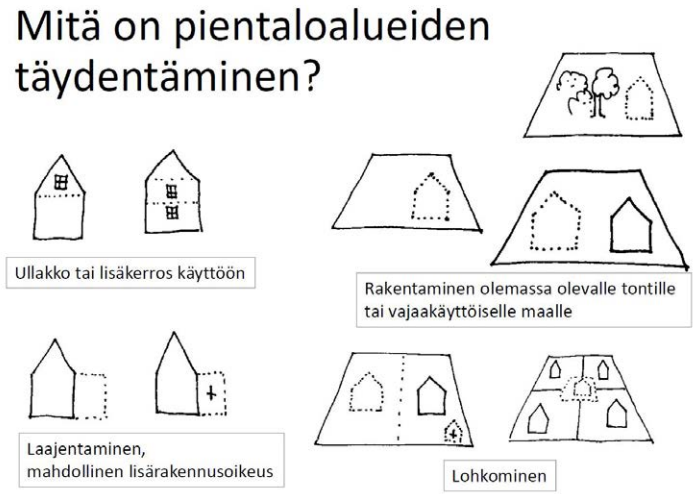

Työn aikana on jaettu paikallisille tietoa täydennysrakentamisen eri muodoista.

Täydennysrakentamisen työkaluja päätöksenteossa

Poikkeamispäätökset ovat nopea tapa nostaa tonttitehokkuutta tontti kerrallaan. Keveytensä vuoksi prosessissa alueen asukkailla ei ole asemakaavan mukaisia tiedon saannin ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Poikkeamispäätökset eivät myöskään päivity asemakaavaan ilman erillistä kaavamuutosta.

Asemakaavamuutokset yksittäisillä tonteilla ovat laissa vaadittavien selvitysten ja osallistamisen vuoksi melko hitaita. Vantaalla on 79 pientaloaluetta. Tonttikohtaiset kaavamuutokset pientaloaluilla täydennysrakentamisen mahdollistamiseksi tuntuvat raskaalta työkalulta. Tällaisessa ”postimerkkikaavoituksessa” jää myös usein muodostamatta alueellinen kokonaisratkaisu, joka saattaa olla tarpeen laajemman täydennysrakentamisaallon yhteydessä. Kattava, koko alueen asemakaavamuutos sitoo kaikkia kiinteistöjä, mitä osa maanomistajista vastustaa. Mahdollisuutena on toteuttaa alueella myös osittainen kaavamuutos.

Keventäviä malleja asemakaava- ja poikkeamismenetelmien rinnalle on parhaillaan ympäristöhallinnon harkinnassa. Alueellinen poikkeaminen tai vaiheittain päivitettävä asemakaava ovat mahdollisia toimintatapoja tulevaisuudessa, joskin ne edellyttävät vielä lakimuutosta.

Nämä eri päätöksenteon vaihtoehdot on huomioitu suunnitteluperiaatteiden valmistelussa.

3 TYÖN TARKOITUS JA SOVELTAMINEN

Tarve täydennysrakentamisen linjauksille Vapaalassa
Vapaala on suosittu asuinalue Myyrmäen ja Rajatorpan palveluiden tuntumassa. Omakotialueen tiivistyminen on käynnistynyt yksittäisillä poikkeamisluvilla ja kaavamuutoksilla. Vapaalan pientaloalueen voimassaoleva asemakaava on pääosin vuodelta 1980. Yli 30 vuoden kuluessa niin yhteiskunta, kansalliset tavoitteet kuin lainsäädäntökin ovat muuttuneet. Tämän vuoksi myös asemakaavan ajantasaisuus rakentamista ohjaavana työkaluna on haluttu arvioida ja mahdollisesti päivittää.

Lisärakentamista halutaan myös helpottaa uusilla suunnitteluperiaatteilla ja käytännöillä. Tiivistyvä rakenne tekee suunnittelusta vaativampaa ja se edellyttää rakennusten, rakenteiden ja piha-alueen suunnittelemista kokonaisuutena.

Selvitys
Selvityksen tavoitteena on tehdä aluekohtainen tarkastelu Vapaalan pientaloalueelle täydennysrakentamisesta eli rakennusoikeuden noston mahdollisuuksista ja reunaehdoista. Alueen rakennettua ja luonnonympäristöä, väestöä, maanomistusta ja suunnittelutilannetta koskevat taustatiedot on päivitetty Ympäristöhallinnon asemakaavoitukselle edellytetyllä tarkkuudella. Aluekohtaisessa tarkastelussa voidaan nostaa esiin paikallisia haasteita sekä ratkaisuja niihin. Taustaselvityksessä on painotettu alueen toimijoiden tavoitteiden ja alueen tunnistettavien ominaispiirteiden esiin nostamista. Paikallisilta saatujen tietojen, Vantaan karttapalvelun karttatiedon ja tarkempien paikkatietoaineistojen sekä maastokäyntien perusteella on arvioitu, miten rakentamista ohjaavia reunaehtoja tulisi päivittää. Samalla on noussut esiin lisärakentamisen paikkoja sekä suosituksia jatkotyötä varten.

Selvitystyössä on tehtävänä

1. koota asemakaavatason suunnittelussa tarvittavat lähtötiedot alueelta,
2. koota eri toimijoiden tavoitteet ja kehittämistarpeet yhteen ja
3. luoda jatkosuunnittelua varten kokonaiskäsitys Vapaalan keskeisimmistä piirteistä ja kehittämistarpeista.

Suunnitteluperiaatteet
Selvityksen pohjalta on muodostettu koko alueen kattavat suunnitteluperiaatteet. Suunnitteluperiaatteet ovat tässä hankkeessa kaavarunkoa tai kehityskuvaa vastaava välivaihe ennen tarkempaa suunnittelua. Ne eivät ole maankäyttö- ja rakennuslain mukainen virallinen työkalu, mutta tässä tapauksessa mahdollisten muutosten laajuuden vuoksi vuorovaikutus ja päätöksenteko on haluttu toteuttaa virallista asemakaavaprosessia vastaavalla tavalla.

Suunnitteluperiaatteiden avulla halutaan säilyttää alueen omaleimaisuus ja kehittyminen. Suunnitteluperiaatteita hyödynnetään yksittäisten poikkeamislupien tai tulevien asemakaavamuutosten pohjana. Valmiiksi määriteltyjen reunaehtojen on tarkoitus keventää ja sujuvoittaa alueen täydennysrakentamista

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

4 LÄHTÖKOHDAT

4.1 ALUEEN SIJAINTI

Vantaan kaupunginosajaossa Vapaala (kaupunginosa nro 13) muodostuu kahdesta toisistaan poikkeavasta asuinalueesta: vanhasta Vapaalan omakotitaloalueesta ja Rajatorpan kerrostaloalueesta. Tässä selvityksessä tarkastellaan ainoastaan Vapaalan pientaloaluetta. Selvitysalue kattaa Vihdintien, Luhtitien, Myyrmäen urheilupuiston ja Rajatorpan kerrostaloalueen rajaaman alueen.

Vapaalan pientaloalue sijaitsee Myyrmäen suuralueella, liikenteellisesti keskeisellä paikalla Vihdintien ja Myyrmäen urheilupuiston välissä. Alue on 1 – 2,5 km päässä Myyrmäen keskustan palveluista ja Kehäradan juna-asemasta. Vapaalan eteläpuolelle sijoittuu Rajatorpan kerrostaloalue. Muita lähietäisyydelle sijoittuvia asuinalueita ovat Pähkinärinne, Varisto ja Hämeenkylä.

Selvitysalueen kokonaispinta-ala on 95 ha (954 900 m^2). Tontteja alueella on yhteensä 609 kpl. Rakennuskanta koostuu 1930-luvulta lähtien rakentuneesta pientaloasumisesta. Lisäksi selvitysalueeseen sisältyy 16 kpl asemakaavan mukaista virkistysaluetta, joiden roolia viheralueverkostossa tarkastellaan. Selvityksessä huomioidaan myös selvitysalueen ulkopuoliset reitit, palvelut, yhdyskuntarakenne ja suunnittelutilanne.

Selvitysalueen sijainti osoitekartalla osana laajempaa aluetta.

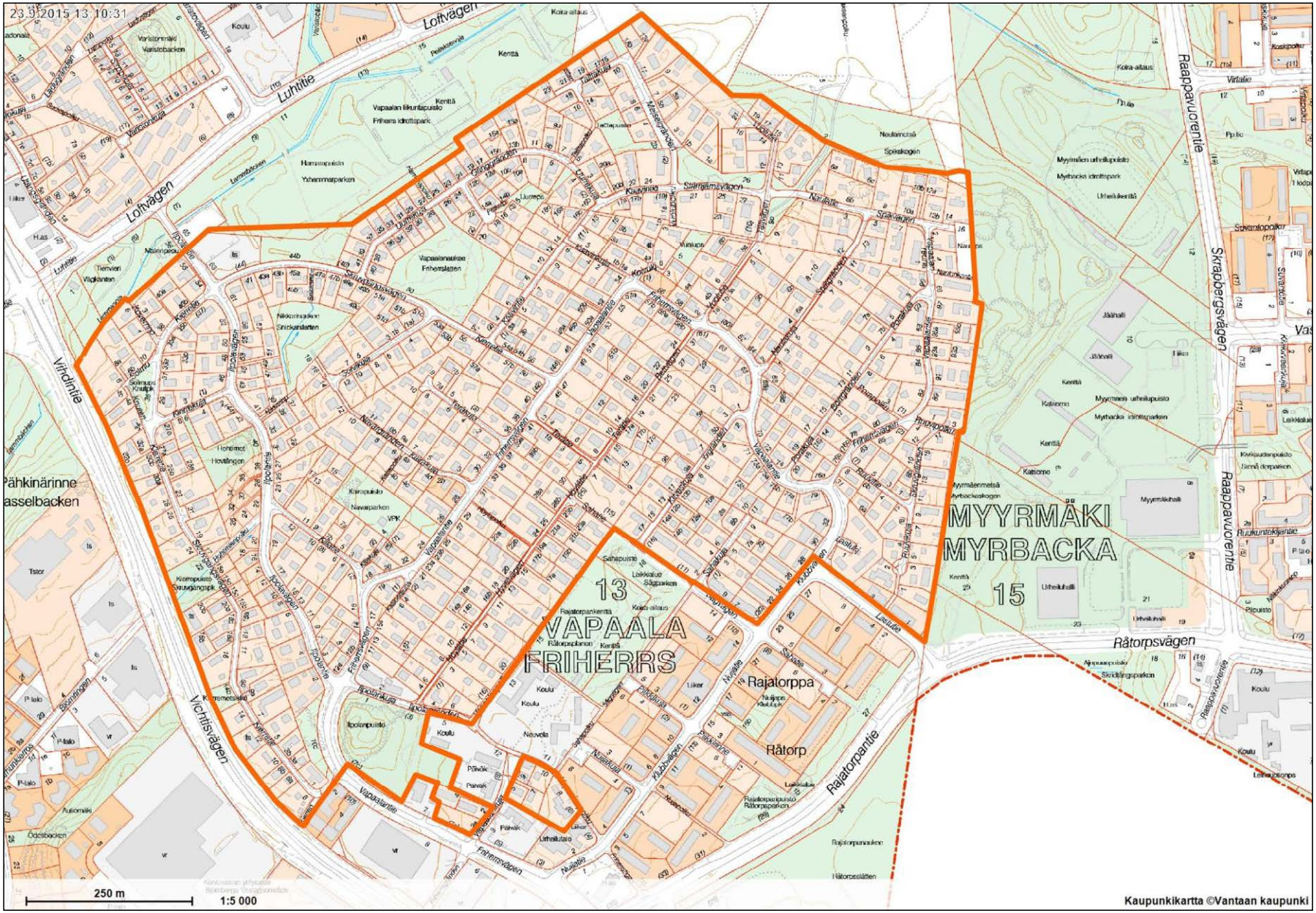

Selvitysalueen rajaus kartalla tarkemmin.

4.2 VAPAALAN KEHITYS

Vapaalan tienoo kuului takametsinä Labbaksen ratsutilaan viimeistään 1500-luvun puolivälistä alkaen. Friherrs (Vapaalan virallinen nimi vuoteen 1967 asti) on syntynyt neljän tilan maista: Övre Labbas, Jussas, Nedre Labbas ja Råtorp. Ylä-Labbaksen ja Jussaksen tilanomistaja Sahlbergit teetättivät v. 1936 mailleen maanmittausinsinööri Einar Rauramolla palstoitussuunnitelman, jonka pohjalta tuli myyntiin yli 200 edullista tonttia. Muodostunut Friherrs oli nykyisen kunnan länsiosassa ensimmäinen taajama. Ennen tonttimyyntiä alueella oli ollut vain kolme pientaloa sekä Råtorpin tila. Råtorpin tilan mailla sijoittuivat myöhemmin koulun tontti, urheilukenttä sekä Rajatorpan asuinalue.

1930-luvulla Friherrs oli harvaan asuttua Helsingin maalaiskuntaa. Vanha Hämeenkyläntie tuli etelästä Pitäjänmäen asemalta ja yhtyi Kuninkaantiehen eli Suureen Rantatiehen (Kehä III). Hämeenkylä, Martinkylä ja Kaarela olivat lähimmät naapurialueet. 1930-luvun Friherrsin rakentaminen sijoittui Ilpolantien ja siitä haarautuvien Höylätien (ent. Pitkätie) ja Vapaalantien (ent. Valtatie) koillispään tuntumaan. Friherrs jakautui ”etukylään” ja Friherrsin torpalta (ent. Elannonmäki) itäpuolelle sijoittuvaan ”peräkylään”. Kylän keskusta palveluineen sijoittui Vapaalantien varteen. Friherrsin ensimmäiset tontin ostajat olivat usein työläisiä, joten alue oli alkuun vahvasti työväestön kylä.

1930-luvulla yleistynyttä yksityisten maaomistajien maidensa palstoittamista ei juurikaan kunnan puolesta ohjattu rakentamismääräyksin. Kunnallistekniikkaa ja vesihuoltoa ei tuohon aikaan ollut. Tällä tavoin 1930-luvulla syntyneiden omakotitaloalueiden kehitys olikin pitkälti riippuvaista asukkaidensa omasta aktiivisuudesta.

1940-luvulla Friherrsiin osoitettiin rintamamiestontteja. Vuonna 1946 alueelle tehtiin rakennuskaava ja siihen liittyvät rakentamismääräykset. Rakentaminen tuli luvanvaraiseksi vuonna 1949. 1950-luvun tuntumassa palvelut alkoivat kehittyä, mm. Ilpolan koulu (1948) ja Friherrsin terveystalo (1955) aloittivat toimintansa.

1960- ja 70-lukujen taitteessa uudet kerrostaloalueet nousivat aluerakentamissopimusten myötä Rajatorppaan (rakennusvuodet 1969 – 74) ja Myyrmäkeen (1968 –). Martinlaakson rata avattiin vuonna 1975. Tässä yhteydessä alueen palvelutarjonta siirtyi Vapaalan ulkopuolelle. Vapaalantien, Vapaalankujan, Vihdintien ja Rajatorpantien rajaamalla alueella teollisuuskortteleiden rakentaminen alkoi v. 1973. Myös pientalorakentaminen vilkastui 1970-luvun lopulla.

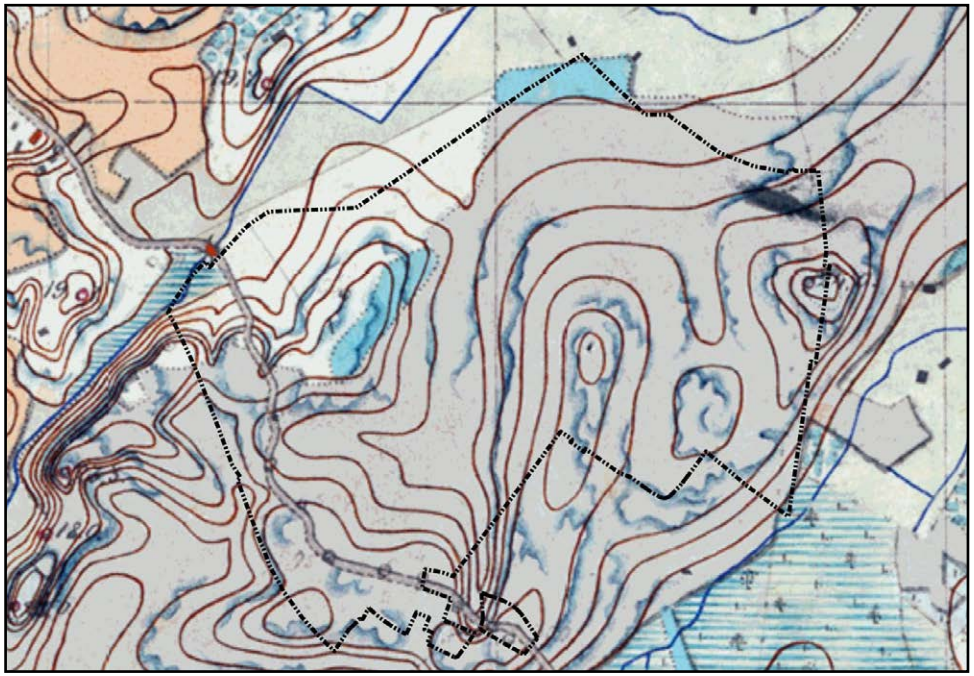

Vapaala rajattuna mustalla katkoviivalla Senaatin kartalle vuodelta 1872. Alueen halki kulki jo tuolloin nykyinen Ilpolantie.

Suomenkielinen nimi Vapaala korvasi vuonna 1967 virallisena alueen aiemman nimen Friherrs. Vaihtoehtoja olivat mm. Ilpola, Vapaaherrankylä ja Risu. Monet paikalliset kutsuvat aluetta yhä Friherrsiksi tai Frisuksi.

1980-luvulta saatiin lainvoimaiseksi alueen ensimmäinen laajempi asemakaava. Kaavatyö toi muutoksia mm. alueen viheralueverkostoon ja laajensi asutusta Uurrekujalle, Talttakujalle ja Vuolutietä pohjoiseen. Tämän jälkeen keskeisimpiä muutoksia alueen rakenteeseen ovat tuoneet yksittäiset asemakaavamuutokset, poikkeamispäätökset ja tonttien lohkomiset, jotka ovat lisänneet asukasmäärää ja paikoin tiivistäneet Vapaalaa.

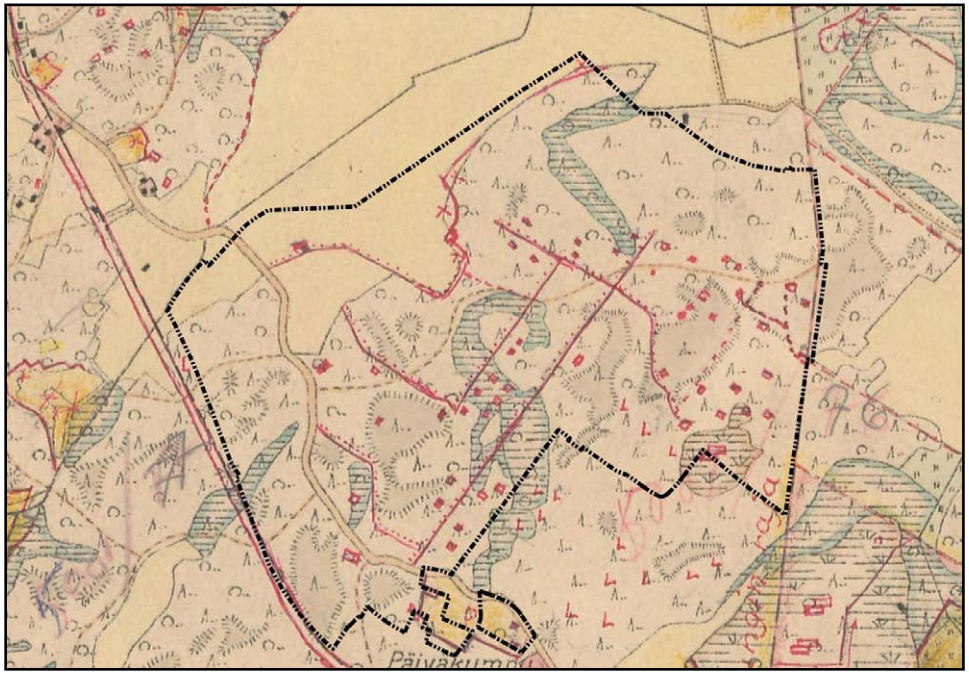

Vapaala rajattuna mustalla katkoviivalla Senaatin kartalle vuodelta 1872. Alueen halki kulki jo tuolloin nykyinen Ilpolantie.

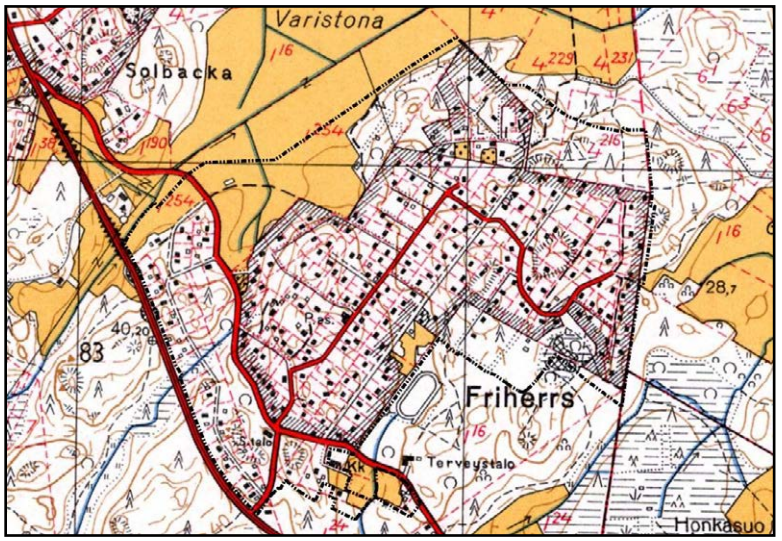

Selvitysalue rajattuna mustalla katkoviivalla vuoden 1958 peruskartalle.

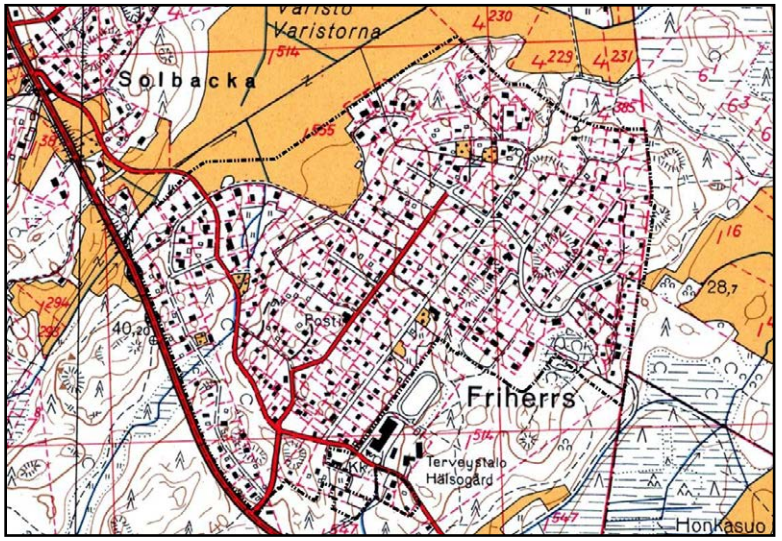

Selvitysalue rajattuna mustalla katkoviivalla vuoden 1967 peruskartalle.

4.3 VAPAALAN LUONNE

Vapaalan erityispiirteitä ovat mm. kumpuilevat pinnanmuodot, vehreys ja omatoimirakentamisen perinne. Selvityksen yhteydessä tehdyssä Harava – nettikyselyssä (7.11.-7.12.2015, noin 150 vastaajaa) Vapaalaa kuvaillaan keskeisellä paikalla kaupunkirakennetta sijaitsevaksi rauhalliseksi, turvalliseksi, viihtyisäksi ja luonnonläheiseksi omakotialueeksi. Erityisesti korostetaan vehreyttä, omakotimaista asumista sekä monimuotoista rakennuskantaa ja alueen pitkää historiaa. Toisaalta osa vastaajista kokee yleisilmeen sekavaksi ja hieman nuukahtaneeksi tai nuhruiseksi. Liikenneturvallisuus tuottaa huolta ja vaaratilanteita. Pääosa vastaajista kokee alueen vielä väljäksi ja moni toivoo väljyyden tunteen säilyvän jatkossakin.

Vastaajien mielestä Vapaalan tekee erityiseksi ennen kaikkea paikan historian tuntu, vahva paikallishenki sekä maastonmuodot ja kaarevat kadut, jotka tuovat alueen yleisilmeeseen vaihtelua ja mieleenpainuvia kohtia. Vapaalaa pidetään idyllisenä, kylämäisenä paikkana.

Sosiaalinen ympäristö

Vapaalassa on vahvat perinteet yhdistystoiminnalle. Vapaapalokunta perustettiin heti 1938. Nykyään Friherrsin VPK toimii Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen sopimuspalokuntana runsaan kymmenen aktiivin voimin.

Omakotiyhdistys perustettiin vuonna 1947 ajamaan yhteisiä asioita. Koulujärjestelyiden lisäksi aktiivisia oltiin erityisesti kaavoituksessa, jonka ympärillä käytiin kiivastakin keskustelua aina 1980-luvulle asti. Tänä päivänä Vapaalan omakotiyhdistys toimii kaavoituksen seuraamisen lisäksi erityisesti Vapaalan asukastoiminnan ja perinteiden vaalijana. Lisäksi esimerkiksi Rajatorpan koululla on vanhempainyhdistys.

Varsinkin vanhempi väestö tuntee VPK:n ympäristön, Friherrsin torpan Vapaalan ”yhteisiksi” paikoiksi ja niiden ympäristöön on liittyy tänäkin päivänä yhteisöllistä toimintaa. Lisäksi seurakuntatalossa on toimintaa lapsille ja ikäihmisille. Myyrmäen metsä- ja urheilualueen lisäksi Ilpolanpuisto, Vapaalanaukee ja Sahapuisto ovat paljon käytettyjä yhteisiä virkistysalueita. Luonnollisesti alueen läpi kulkevat vanhat katureitit ovat pääosalle väestöstä ja lähialueen asukkaillekin tuttuja.

Nykyään Vapaalan yhdistysten lisäksi yhteisöllisyyttä tarjoavat Vapaalan asukkaiden yhteinen Facebook-ryhmä sekä koko Länsi-Vantaalla vaikuttava Myyrmäki-liike. Naapurit vaihtavat aluetta koskevaa tietoa keskenään ja ainakin vanhemmat asukkaat kuvaavat alueen yhteishenkeä vahvaksi. Alueella on useamman polven vapaalalaisia.

4.4 LUONNONYMPÄRISTÖ

Maisemarakenne

Maisema maastonmuotoineen luo alueelle perusluonteen. Maastonmuodot vaikuttavat lisäksi valaistus- ja lämpöoloihin sekä tuulisuuteen. Maaperä vaikuttaa myös rakennuksen perustamisen helppouteen ja veden imeytyvyyteen: savi ja muut hienot materiaalit ovat haasteellisimmat. Kalliolle rakentaminen saattaa edellyttää louhimista.

Maastonmuodot

Vapaalan pientaloalue sijoittuu suurmaisemassa alangon ja toisaalta kallioisten moreeniselänteiden vyöhykkeelle, mikä tekee Vapaalan maaston hyvin kumpuilevaksi. Suhteellinen korkeusero on melko suuri: maaston korko vaihtelee välillä pohjoisosan +27 metristä itäosan +55 metriin merenpinnasta. Selvitysalueen pohjoispuolella on entinen peltolaakso, joka on yli 10 metriä Vapaalan keskiosat kattavaa pohjois-etelä-suuntaista laaksoa alempana. Tämän perustason muodostavat Vapaalan laaksoa lännessä rajaava samansuuntainen selänne sekä idässä erillisten kukkuloiden muodostama kokonaisuus.

”Viherkylä”
”Parasta Vantaata”
”Puutarhakaupunginosa”
”Linnaisten jälkeen Länsi-Vantaan toiseksi paras alue.”
”Pittoreski pientaloyhteisö, joka hengittää ajan muutoksen mukana”
”Luonto ja pientaloasuminen kaikkien aistittavissa.”
”Sillisalaatti taloja sikinsokin”
”Metsittynyt lintukoto”

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

Ilpolantie (ent.Vanha Hämeenkyläntie) on ensimmäinen, ainakin 1700-luvulta käytössä ollut maisemaan syntynyt rakenne. Korkeat mäet kiertäen se on antanut lähtökohdan Vapaalan kaupunkirakenteelle. Maastonmuotojen, kasvillisuuden ja rakennuskannan vaihtelevan sijoittumisen vuoksi alueen sisäiset näkymät ovat pääosin melko lyhyitä. Hienoja, pidempiä näkymiä avautuu kuitenkin esimerkiksi Vapaalantiellä, Ilpolanpuistosta ja Sorvikujalta.

Maaperä

Vapaalan maaperä on pohjoisosassa enimmäkseen savea ja keskiosasta pääasiassa moreenia, jonka seasta huuhtoutuneet kalliomäet pistävät esiin. Kukkuloiden ja selänteen lakiosissa onkin runsaasti kalliopaljastumia. Hiekkaa ja silttiä esiintyy mäkien rinteillä. Määräävänä piirteenä alueella on kuitenkin maaperän rehevyys.

Yleistä periaatetta säilyttää lakialueet rakentamattomina on pääosin noudatettu. Monissa kohdin, varsinkin Porakujan ja Naulakujan sekä Ilpolantien ja Kierretien varrella rakennuksia tosin on aivan lakialueella. Virkistysalueista Ilpolanpuisto, Hohtimet ja Kairapuisto sijoittuvat selänteille.

Palautetta

- Alueella on sijoitettu rakennus keinotekoisen penkereen päälle huomioimatta ympäristön maastonmuotoja. Tällainen kohde pistää korostuneesti esiin maisemassa.
- Jätevedenpumppaamon ympäristö koettiin epäsiistiksi ja nuhjuiseksi
- Valaisemattomia katuja, jotka koettiin turvattomiksi
- Osa viheralueista on hoitamattomina epäsiistejä

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Maastonmuodot, kalliot ja puusto vahvistavat Vapaalan omaleimaista luonnetta. Maastonmuotoja, avokalliota ja pitkiä näkymiä tulee säilyttää ja huomioida ne rakentamisessa.
- Myös muita maiseman erityisiä tunnistettavia luonnon elementtejä, kuten hyväkuntoista kookasta ja rajaavaa puustoa on syytä säilyttää.
- Kalliolaettulee säilyttää rakentamattomina.
- Jatkosuunnittelussa on hyvä selvittää, voisiko matonpesupaikan, kaavoitetun yleisen pysäköimisalueen ja jätevesipumppaamon ympäristön viihtyvyyttä Luhtitien ja Ilpolantien risteyksessä kehittää jotenkin.

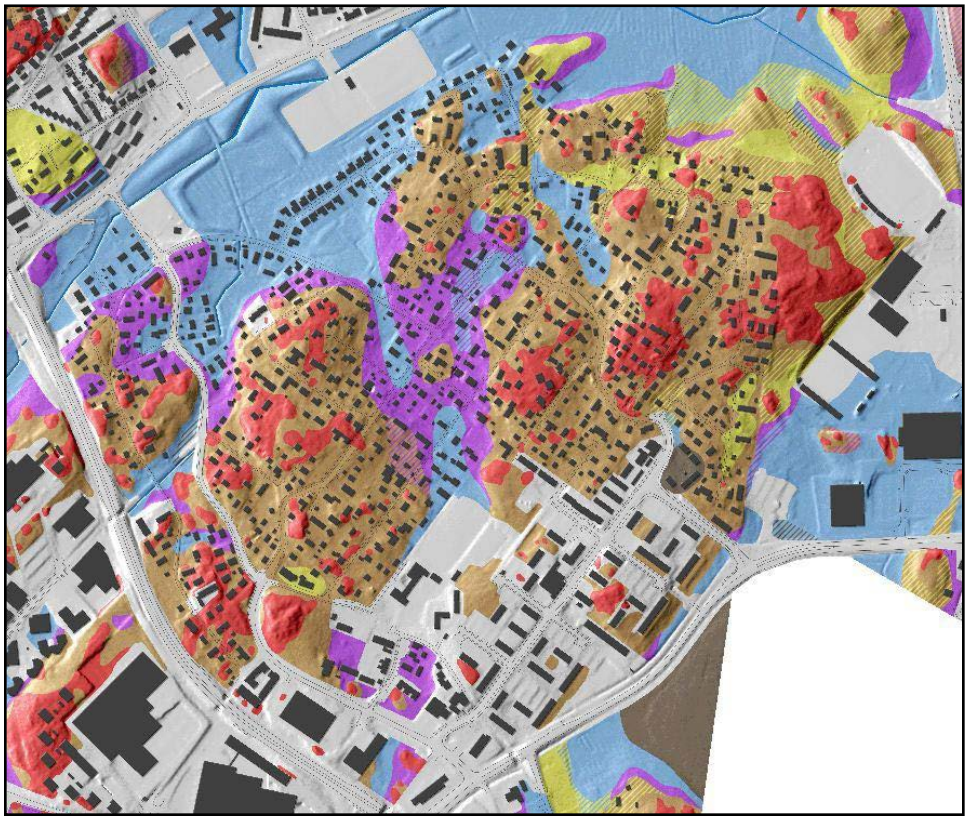

Vapaalan pientaloalue maaperäkartalla ja maaston muodot korostettuna. Selänteet ovat pääasiassa moreenia ja kalliota (ruskea ja punainen), laaksot savea ja silttiä (sininen ja violetti).

Luonnonolot ja -arvot

Kasvillisuus ja metsäalueet

Vapaalan selvitysalueen luontoalueet ovat pääosin kaupungin omistamia viheralueiksi asemakaavoitettuja alueita (yht. noin 8 ha, 8,5 % koko alueesta). Lisäksi pientaloaluetta ympäröi Myyrmäenmetsä, josta on yhteydet muuhun Länsi-Vantaan luontoalueille Petikon, Linnaistenmetsän ja Honkasuon suuntiin. Myös suurilla pihoilla voi olla rakentamattomia luonnonmukaisia osia. Tämän lisäksi pihapiireissä on runsaasti istutettua kasvillisuutta.

Vapaalan sisäisistä metsiköistä suuri osa on mustikkatyypin tuoretta kangasmetsää, joka kestää hyvin kulutusta. Siitä huolimatta osa metsiköistä on varsin kuluneita. Kalliometsiä on paljon, lehtomaisia kangasmetsiä lähinnä Vapaalan koillisosassa. Alueen pienet soistumat ovat korpia. Alueella esiintyy kaupunkimetsille tyypillistä eläimistöä, kuten jäniksiä ja oravia.

Vesistöt

Vapaalan pientaloalue sijaitsee Pitkäjärven ja Mätäojan valuma-alueiden rajalla. Pohjoisosan vedet päätyvät avo-ojissa ja hulevesiviemäreissä joko Pellaksenojaan tai Lammasojaan, jotka molemmat purkavat vetensä Varistonojaan. Varistonojassa vedet virtaavat pohjoisen suuntaan päätyen Pikkujärven kautta Espoon Pitkäjärveen. Pitkäjärvestä vedet virtaavat Espoon halki Espoonjokea pitkin purkautuen Kurttilassa Suomenojaan. Eteläisempi osa Vapaalasta kuuluu Mätäojan valuma-alueeseen. Vedet johdetaan avo-ojin ja hulevesiviemärein Myyrmäen kautta Mätäojanlaaksoon. Mätäoja virtaa Helsinkiin ja purkaa lopulta Talissa Suomenlahteen.

Lähimmät purot ovat Lammasoja ja Pellaksenoja, jotka sijaitsevat Vapaalan pohjoisreunassa. Nikkarinaukeeta halkoo oja. Selvitysalueella on avo-ojia katujen varsilla. Alue ei ole pohjavesialuetta.

Arvokkaat luontokohteet

Selvitysalueella ainoa luonnonarvoiltaan merkittäväksi nimetty kohde on Vapaalantie 29:n vuonna 1980 rauhoitettu tammi. Puu kasvaa tontin reunassa aidan vieressä.

Vapaalantie 10:n vireillä olevan kaavamuutoksen yhteydessä asukkailta on tullut havaintoja masmalosta. Rauhoitettuja kasveja voidaan siirtää uuteen kasvupaikkaan, joten masmalo ei estä alueen käyttämistä rakentamiseen (luonnonsuojelulain 48 §).

Selvitysalueen ulkopuolella, Vapaalan pientaloalueen itä- ja koillispuolisella Myyrmäen urheilupuiston alueella Naulametsän ja Myyrmäenmetsän ympäristössä on havaintoja liito-oravasta (2011), varpushaukan pesimäympäristö ja kaksi kallioperän pienkohdetta.

Länsi-Vantaalle on tarkoitus teettää vuonna 2016 liito-oravista kattavampi selvitys, jossa tarkastellaan Espoon esimerkin mukaisesti myös asuttuja alueita. Espoon liito-oravaseurannoissa huomattiin, että liito-oravat voivat liikkua elinalueelta toiselle myös rakennetun ympäristön yksittäisten puiden muodostamia rivejä ja nauhoja pitkin riippumatta kaupunkiympäristön melusta, valaistuksesta tai teiden ylityksistä (Virtanen ym. 2014). Vapaalan pientaloalueella on alustavan karttatarkastelun perusteella runsaasti liito-oravien liikkumiseen soveltuvaa yli kymmenmetristä puustoa. Ekologiset yhteydet ja liikkumisreitit Myyrmäenmetsän liito-oraville ja muulle metsälajistolle sijaitsevat selvitysalueen ulkopuolisella vihervyöhykkeellä. Varpushaukan pesäpuut ovat Myyrmäenmetsän suojaisissa paikoissa. Vantaan ympäristökeskuksen mukaan varpushaukka ei siis vaarannu, vaikka olemassa olevaa Vapaalan asuinaluetta tiivistetään.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Rauhoitetun tammen lisäksi Vapaalan pientaloalueella ei ole ympäristökeskuksen mukaan muita tiedossa muita arvokkaita, suojelua edellyttäviä luontokohteita.
- Suuri osa Vapaalan vehreästä ympäristöstä sijoittuu pihoille. Maastonmuodot, vehreys ja puusto ovat alueen vahvuuksia, ja niitä tulee suosia mahdollisesta uudesta rakentamisesta huolimatta myös tonteilla. Tämän lisäksi laajimpia, keskeisimpiä virkistysalueita tulee vaalia ja kehittää.

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

4.5 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Väestön rakenne ja asuminen

Vapaalaan kuuluu virallisessa kaupungin aluejaossa myös Rajatorppa. Tässä selvityksessä esitetyt väestön määrät on laskettu erikseen selvitysalueen osalta. Vapaalan pientaloalueen selvitysalueella on vuoden 2015 lopussa noin 2240 asukasta.

Väestön ikärakenne vaikuttaa alueen palveluntarpeeseen. Se määrittää jonkin verran myös alueen kehitystä ja odotettavissa olevia muutosvaiheita. Vapaalan ikärakenne on vanhoille alueille tyypillinen. Selvitysalueella yli kolmasosa (32 %) asukkaista on 45 – 64–vuotiaita. Yli 65-vuotiaitakin on 18 %, mikä on enemmän kuin Vantaalla keskimäärin. Sen sijaan alle 6-vuotiaiden (8 %) ja 7 – 15 -vuotiaita kouluikäisten osuus (11 %) vastaa Vantaan keskitasoa. Vapaalan kaupunginosan (Rajatorppa mukana) asukkaat ovat tilastojen pohjalta koulutetumpia ja paremmin ansaitsevia kuin vantaalaiset keskimäärin.

Selvitysalueella on ainoastaan pientaloasumista erillispientaloissa, paritaloissa tai rivitaloissa. Rajatorppaan rakennettiin aluksi vain omistusasuntoja, kunnes taas 1990-luvusta eteenpäin on tuotettu vuokra- ja asumisoikeusasuntoja (noin 15 prosenttia/vuosi). Pääosa näistä on ollut rivi- ja paritaloja pientaloalueella tai kerrostaloalueen tuntumassa.

Vuonna 1980 Vapaalan pientaloalueella oli noin 1100 asukasta. Lasten osuus oli pienempi ja yli 60-vuotiaiden osuus suurempi kuin Vantaan kaupungissa keskimäärin. Tuohon aikaan nähden talouksien koko on pienentynyt ja väestö keskimäärin iäkkäämpää.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Täydennysrakentamisella voidaan lisätä Vapaalan asuntojen määrää ja monipuolistaa esimerkiksi keskikokoisten ja pienten omakoti-, pari- ja rivitaloasuntojen saatavuutta. Ikääntyminen saattaa lisätä tarvetta pienemmille, esteettömille asunnoille ja useamman sukupolven ratkaisuille. Samalla perheasuntojen tarve säilynee merkittävänä.
- Täydennysrakentaminen voi aiemmista ennusteista poiketen lisätä väestön kasvua (arviolta 700 – 2300 asukasta) ja ikärakenteen nuorenemista. Tulevat arviot mahdollisen lisärakentamisoikeuden vaikutuksesta asukasmäärään tulisi viedä tiedoksi yrityspalveluille väestöennusteen vuosittaista päivittämistä sekä sosiaali- ja sivistystoimelle palveluiden mitoitusta varten.

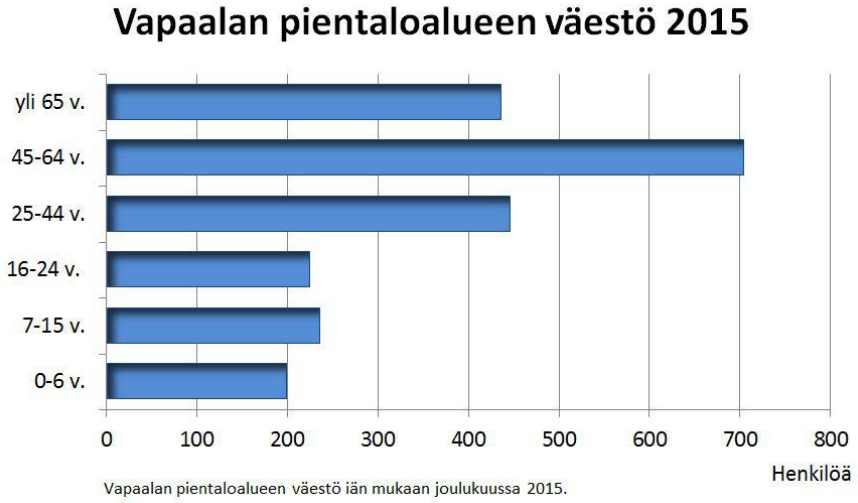

Vapaalan pientaloalueen väestö iän mukaan joulukuussa 2015.

Yhdyskuntarakenne

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) uudistuksen yhteydessä vuonna 2000 tulivat voimaan valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet, joissa otetaan kantaa yhdyskuntarakenteen eheyteen. Yhdyskuntarakenteen eheys mahdollistaa mm. joukkoliikenteeseen tukeutumisen. Eheytyvä kaupunkirakennetta on pyritty edistämään jo Vantaan yleiskaavassa (kh 2007). Nykyään se on yksi Vantaan kaupungin valtuustostrategian painopisteistä (kh 2013). Vantaan kaupunki painottaa siis tavoitteissaan nykyisten pientaloalueiden tiivistämistä uusien alueiden rakentamisen sijaan.

Vapaalan pientaloalue rajautuu lännessä Vihdintien väylään. Etelässä alue rajoittuu väljähköön 1970-luvun kerrostaloalueeseen, muutoin selvitysaluetta rajaavat laajat virkistysalueet. Vapaalan pääkatuja ovat vanhastaan mutkittelevat Ilpolantie ja Vapaalantie. Alueelle on kolme sisääntuloväylää, muutoin ajoneuvoliikenne on sisäsyöttöistä. Katuverkko on tiheä, mutta monet reiteistä ovat jalankulun ja pyöräilyn osuuksiin katkeavia tonttikatuja. Vapaala on tyypillinen vanha vantaalainen pientaloalue: rakentamista on usealta vuosikymmeneltä ja rakenne on kehittynyt pikkuhiljaa laajeten.

Alueen rakenteesta on ollut edellinen kokonaistarkastelu vuonna 1970-luvun lopulla edellisen laajemman asemakaavan (130200) yhteydessä. Silloin kaavaan otettiin mukaan uusia puistokaistaleita ja asutusta laajennettiin pohjoiseen päin.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Yhdyskuntarakennetta mahdollisesti tiivistettäessä tulee katuverkon toimivuuteen sekä säilytettävien virkistysalueiden kehittämiseen kiinnittää erityistä huomiota.

Vapaalan sijainti kaupunkirakenteessa viheralueineen.

Rakennustehokkuus

Asemakaavassa tonttitehokkuutta kuvataan kerrosten yhteenlasketun rakennusoikeuden suhteella tontin pinta-alaan (ns. e-luvulla). Rakennusoikeus on voitu merkitä asemakaavaan myös pelkästään kerrosneliömetreinä, jolloin tehokkuusluvun saa selville vain erikseen laskemalla.

Vapaalan pientaloalueella rakentaminen on Vantaan uusiin pientaloalueisiin nähden väljää. Vanhaksi pientaloalueeksi tiiviys on tyypillinen.

Vapaalan tonteilla on tehokkuus asemakaavan mukaan keskimäärin e= 0,21 ja toteutunut tonttitehokkuus keskimäärin e=0,17. Tehokkuudessa on kuitenkin runsaasti tonttikohtaista vaihtelua, sillä tontteja on muodostettu eri vuosikymmeninä ja lohkottu. Poikkeamispäätöksin on myös toteutettu ympäröivää korttelia tiiviimpiä ratkaisuja.

Monilla tonteilla tehokkuus on alle kaavan salliman (kaavassa pääosin e=0,20 eli rakennusoikeutta 20 % tontin pinta-alasta). Osittain saattaa vaikuttaa pääosassa asemakaavassa oleva määräys, jonka mukaan rakennus saa peittää tontin alasta korkeintaan 15 %. Tällöin yli 15 % menevä osuus tulisi rakentaa toiseen kerrokseen. Peittoalaa koskevaan määräykseen on myönnetty useita poikkeamisia 2000-luvulla samoin kuin rakennusoikeuden ylitykseenkin. Peittoalaa koskeva määräys kuitenkin tehostaa tontin maankäyttöä ja tukee vehreiden pihojen muodostumista. Peittoalan määrittelyllä voidaan varmistaa tontin tehokas käyttö siten, että kasvillisuuden lisäksi kulkuyhteyksille, pysäköinnille, lumitilalle ja oleskelulle jää riittävästi tilaa.

Lukujen valossa poikkeamispäätösten vaikutus alueen tehokkuuteen ei ole merkittävä, mutta paikalliset erottavat tehokkaammat ratkaisut usein katukuvassa. Saman tehokkuuden voi tosin toteuttaa useammalla tavalla. Rakennuksen mittakaava, pihan ja pysäköinnin ratkaisut ja muut kaupunkikuvaan liittyvät tekijät saattavat vaikuttaa ulkoasuun varsinaista tehokkuutta enemmän.

Selvitysalueelle kaupunkisuunnittelun vuosina 2000 – 2015 ja rakennusvalvonnan vuosina 2013 – 2015 myöntämät poikkeamiset merkitty kuvaan.

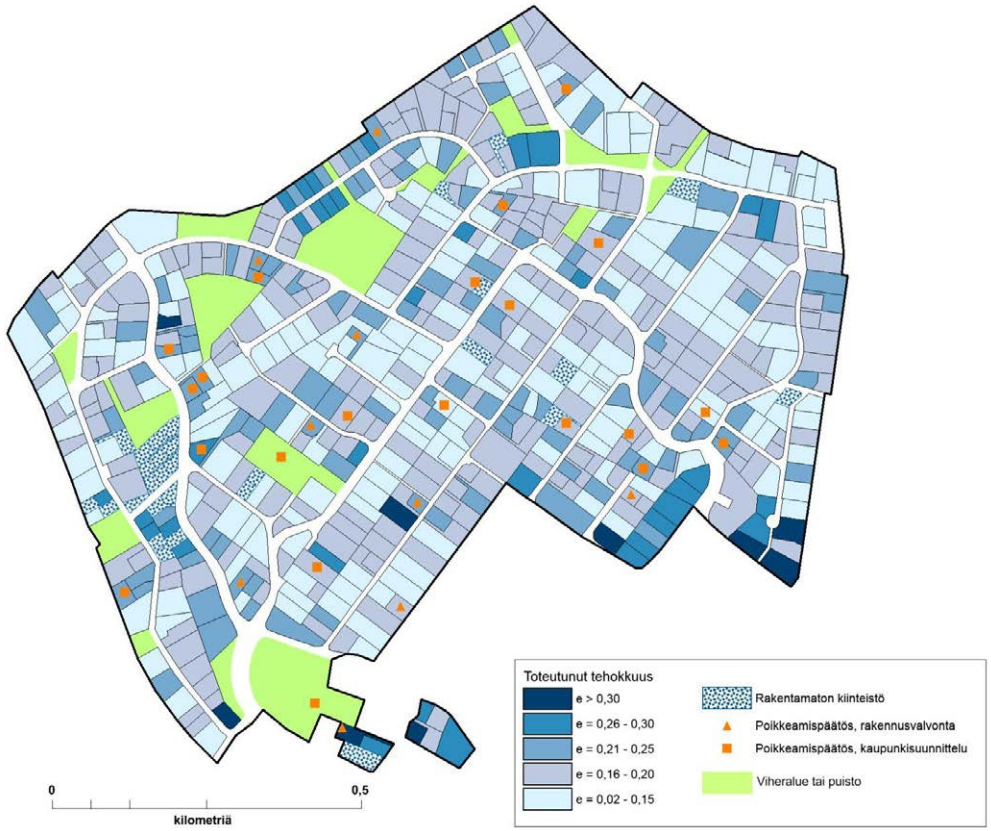

Peittoalatarkastelu eli tonttien todellinen, toteutunut tehokkuus joulukuussa 2015 sekä poikkeamispäätökset. Mukana myös rakentamattomat tontit. Anna-Karin Kyrönviita, 2016.

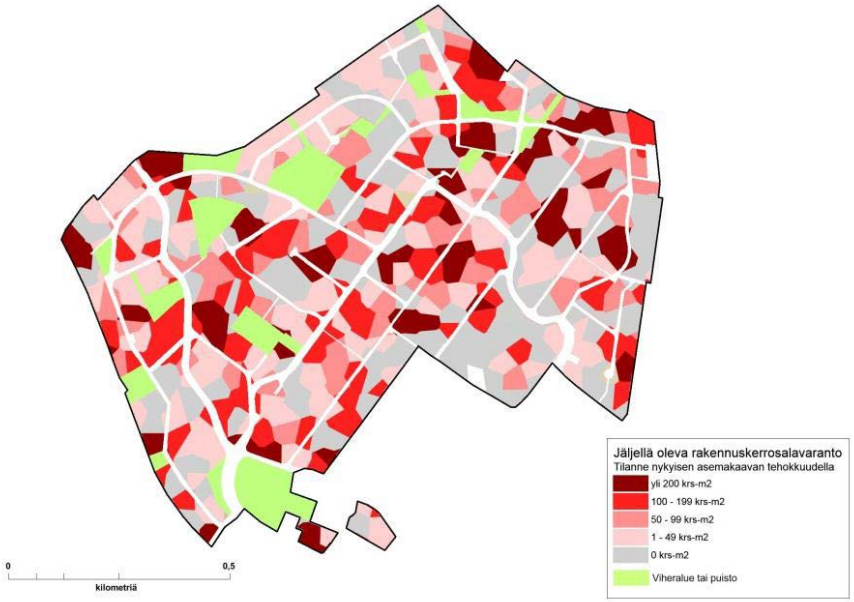

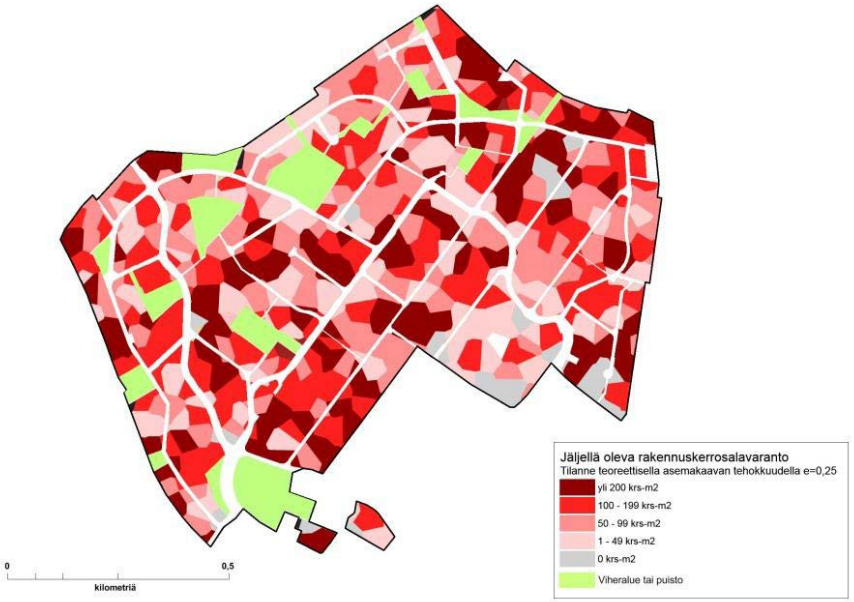

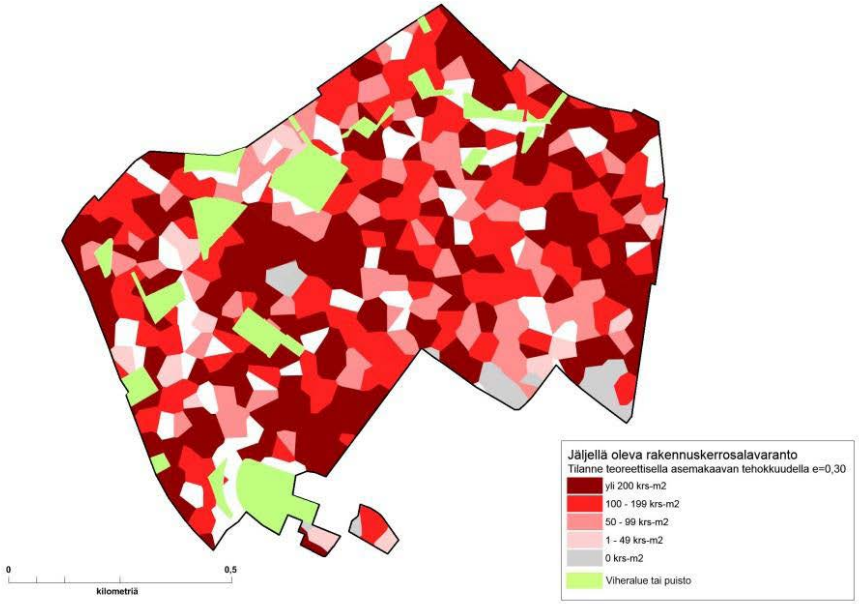

Selvitysalueen jäljellä oleva rakennusoikeus, jos tehokkuusluku e= 0,20/0,25/0,30 (rakennusoikeuden suhteella tontin pinta-alaan). Rakennusoikeuksien tarkkaa sijaintia ja kokoa on muokattu.

Voimassa oleva asemakaava sallii rakentamista 159 000 k-m^2, josta rakentamatta on 37650 k-m^2 eli rakennusoikeudesta on vielä käyttämättä noin 24 %. Asumisväljyysluvulla (Vapaalan 38,9 as/m^2) jaettuna ja vain yli 100 m^2 jäljellä oleva rakennusoikeus huomioiden tämä tarkoittaisi noin 700 asukasta.

Mikäli tonttitehokkuus nostettaisiin alueella tasolle e=0,25, nykyisen lisäksi saataisiin noin 31100 k-m^2 rakennusoikeutta. Kuitenkin Vihdintien varrella uusi rakennusoikeus on lähes poikkeuksetta työtilan rakennusoikeutta, ellei melun torjuntaa pystytä järjestämään. Asumisväljyysluvulla jaettuna ja vain yli 100 m^2 jäljellä oleva rakennusoikeus huomioiden tämä tarkoittaisi nykyisen varannon mahdollistaman kasvun lisäksi vielä noin 600 asukkaan kasvua.

Mikäli tonttitehokkuus nostettaisiin alueella tasolle e=0,30, nykyisen lisäksi saataisiin noin 65000 k-m^2 rakennusoikeutta. Asumisväljyysluvulla jaettuna ja vain yli 100 m^2 jäljellä oleva rakennusoikeus huomioiden tämä tarkoittaisi nykyisen varannon mahdollistaman kasvun lisäksi noin 1600 asukkaan kasvua.

Todellisuudessa on epätodennäköistä, että koko alueen rakennusoikeus tulee hyödynnetyksi. Käytännössä rakennusoikeus tulisi ilmeisesti jakautumaan kutakuinkin yhtä epätasaisesti kuin nyt.

1970-luku oli eräänlainen käännekohta alueen tonttien tehokkuudessa. Asemakaavaluonnoksen valmistuttua syksyllä 1970 alueelle toteutettiin rakennuttajien toimesta poikkeus- ja rakennusluvilla useita rivitaloja (kerrosluku I-II ja et= 0,16 – 0,45). Edelleen asemakaavan vahvistuttua tonteille oli sallittua rakentaa hieman korkeammalla tehokkuudella (e=0,20).

Palautetta

- Voimassa olevan asemakaavan mukaan rakennettuja kiinteistöjä tulee kohdella tasapuolisesti.
- Tonttitehokkuuden kaavamainen korottaminen ei saa vaikuttaa kiinteistöveroa korottavasti
- Lisärakentamisessa tulee kiinnittää erityistä huomiota naapureihin kohdistuviin vaikutuksiin.
- Suunnitelmat ovat perusteelliset ja hyvin tehty. Ehdotettu tehokkuuden nosto 0.25:een on hyvä kompromissi tiivistämisen ja ”luonteen säilyttämisen” välillä.
- Olisi hyvä että rakentamistehokkuudessa kuunneltaisiin tontin omistajia.
- Vapaalassa tehokkuus ei saisi ylittää 0,20. Omakotitontilla pitää olla kunnon kokoinen piha- ja puutarha-alue ja ympärillä viheralueet.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Vapaalassa on runsaasti täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Tärkeätä olisi kuitenkin tiivistämisen vastapainona tukea alueen tunnistettavia piirteitä kuten maastonmuotoja, vehreitä näkymiä, kaupunkikuvan viihtyisyyttä sekä tonttien toimivuutta.
- Jatkosuunnittelussa on suositeltavaa lisätä määräys peittoalasta eli vaatimus 15-20 % tontin pinta-alan ylittävän rakennusoikeuden sijoittamisesta toiseen kerrokseen etenkin pienillä tonteilla.

Tontit

Selvitysalueella on 609 kpl asumiseen tarkoitettua tonttia. Asuin-, liike- ja toimistotontteja on 3 kpl ja yleisille palveluille tarkoitettuja tontteja 2 kpl. Tonttien koko vaihtelee välillä 427–5231 m^2, keskiarvona 1222 m^2. 55 % tonteista on yli 1000 m^2 kokoisia.

Vapaalan rakennusten sijoittelu on kirjavaa, sillä pääosin rakennukselle ei ole asemakaavoissa määritelty tarkkaa sijaintia tai rajattu erillistä rakennusalaa. Pääosin rakennukset eivät muodosta tiiviitä pihapiirejä tai katutiloja, vaan sijaitsevat melko keskellä tonttia tai sen takaosassa.

Rakennukset on yleisimmin sijoitettu kohtisuoraan katuun nähden. Muutoin sijoitteluun on saattanut vaikuttaa kadun mutkaisuus tai rinteelle rakentaminen. Olemassa olevista tonteista lohkotuissa täydennysrakentamisen ratkaisuissa rakennus on mitä luultavimmin suunnattu siten, että pakolliset toiminnot sopivat tontin muotoon.

Rakennuskaavassa vuonna 1946 tontit olivat pitkiä ja katua vasten kapeita. Ne reunustivat katuja melko säännöllisen kokoisina. Alkuperäisiä, 1930-luvulla lohkottuja tontteja on jäljellä 122 kpl. Suuri uusien tonttien muodostumisen aalto oli 1980-luvulla, jolloin uusia asemakaavoja lähdettiin toteuttamaan samalla laajentaen asuinrakentamisen sijoittumista alueen laidoille.

Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentaminen tontteja jakamalla on aloitettu mitä luultavimmin vasta tämän jälkeen. 1990-luvulta alkaen selvitysalueella on muodostettu noin 250 uutta tonttia. Tämä rakentaminen on sijoittunut melko tasaisesti eri puolille aluetta painottuen alueen reunoille. Alueella olemassa olevien tonttien jakamisessa on ollut tyypillistä, että uusi rakennus sijoittuu kadulta katsoen nykyisen taakse. Tämä edellyttää usein ajoyhteyden ratkaisemista olemassa olevan tontin halki.

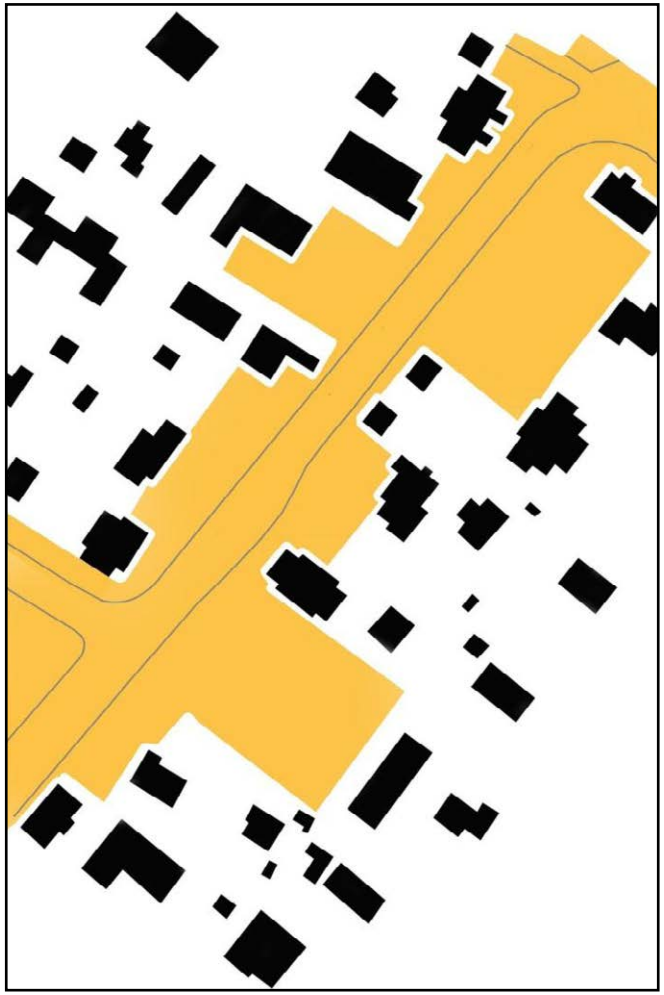

Ote katutilan muodostumisesta rakennusten sijainnin perusteella Vapaalantien kohdalla. Kuvassa ei ole huomioitu aitarakenteita tai kasvillisuutta.

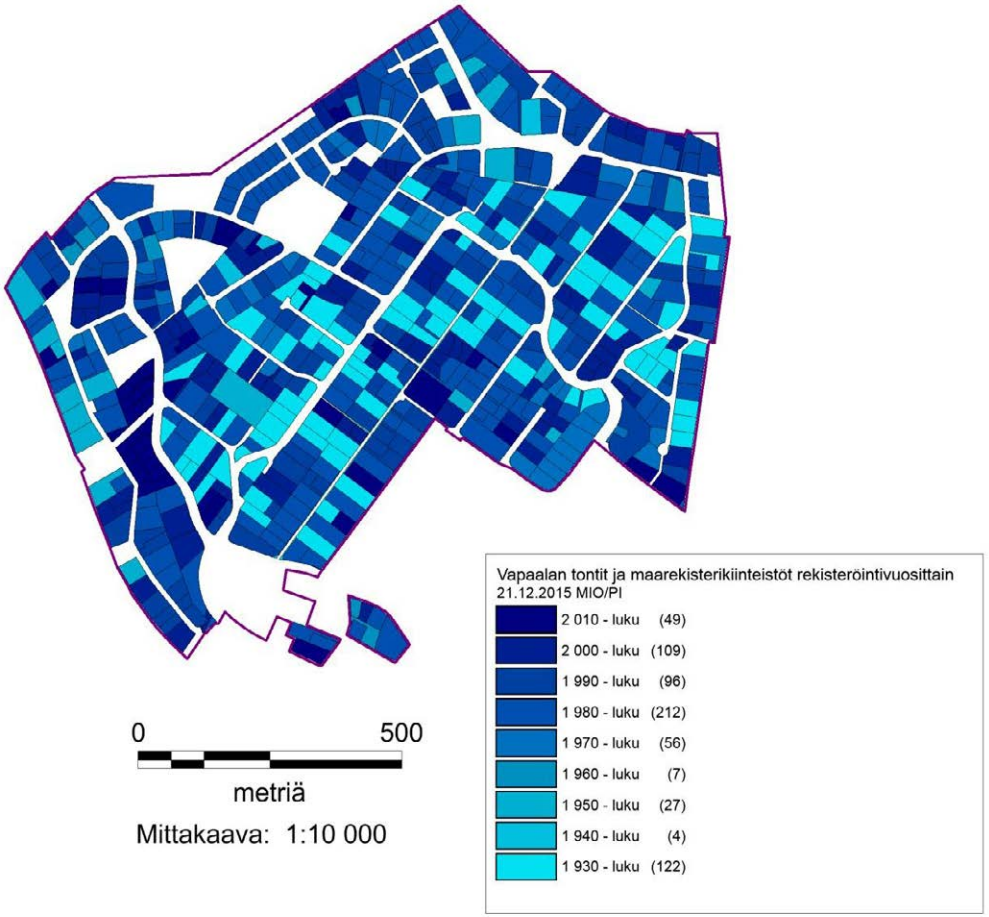

Kartta kuvaa kiinteistöjen rekisteröintipäivämääriä vuosikymmenittäin. Pirjo Ilosalo, 2015.

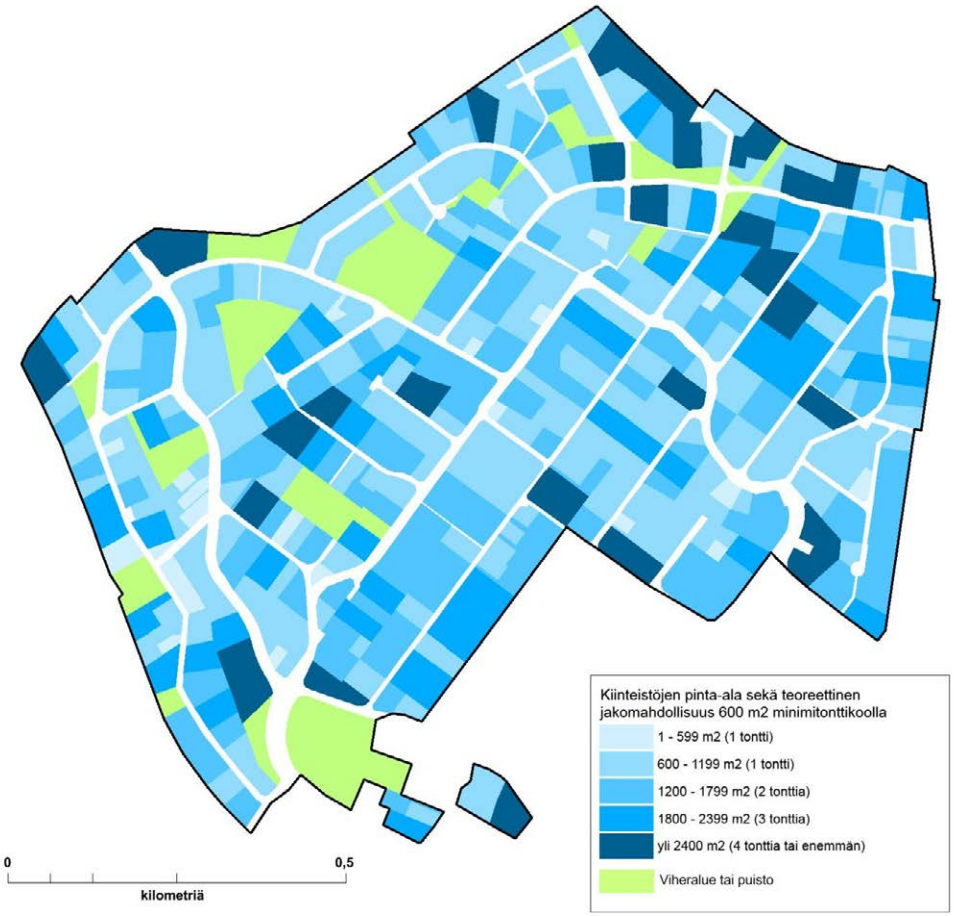

Tonttien koko ja teoreettinen jakomahdollisuus suunnittelualueella, mikäli tontin minimikooksi otetaan 600 m^2. Anna-Karin Kyrönviita, 2015.

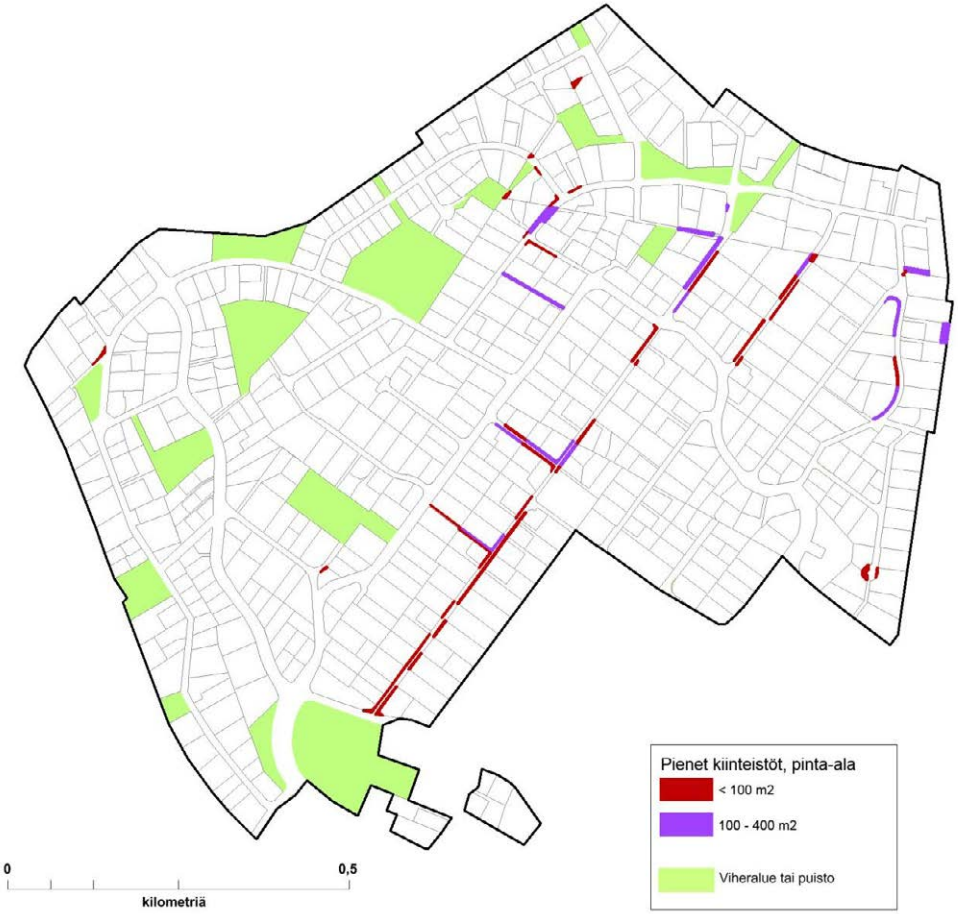

Selvitysalueen pienikokoiset, rakennuskäyttöön sellaisenaan kelpaamattomat kiinteistöt, joiden käyttöä voidaan tarkastella jatkosuunnittelussa. Anna-Karin Kyrönviita, 2015.

Tonttien koko vaihtelee suuresti, sillä osa tonteista on jaettu ja osa ei. Uusien tonttien keskimääräiset koot ovat myös pienentyneet vuosikymmenien aikana. Vuonna 1979 alueen tilojen pinta-alat vaihtelivat välillä 500 m^2 – 4300 m^2 ja keskikoko oli 2200 m^2. Nykyään uudet tontit, esimerkiksi Ilpolantien ja Kierretien välissä ovat kooltaan 470 – 800 m^2. Täydennysrakentamisessa lohkottaessa olemassa olevia tontteja, uuden tontin koko on luonnollisesti korkeintaan puolet alkuperäisestä, usein arviolta 600 m^2 tuntumassa. Jo jaettujen tonttien jakaminen edelleen voi olla hankalaa koon lisäksi muodon ja kulkuyhteyden sijoittumisen puolesta.

Rasitteita on tehty pääosin vesihuollon tarpeisiin, mutta usein olemassa olevasta tontista lohkotuissa kohteissa rasite koskee lisäksi ajoyhteyttä. Vapaalassa kulkuyhteyksiä tonteille on toteutettu myös kirvesvarsitontein.

Palautetta

- Runsaslumisina talvina tonttien lumia kipataan naapurin puolelle tai katualueelle. Tonteille tulisi vaatia riittävä määrä lumitilaa.
- Uusilla pienillä tonteilla ei ole riittävästi tilaa oleskelupihalle. Tämä on ongelma varsinkin tonteilla, joita ei rakenneta omaan käyttöön.
- Liian pienille tonteille ei jää puustoa eikä tilaa kasvillisuudelle, mikä vaikuttaa koko alueen kaupunkikuvaan.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Tonttien mahdollinen lohkominen ja toimintojen kuten kulkuyhteyden toimivuus tulee tarkastella mittaustoimen kanssa tonttikohtaisesti.
- Pienikokoisia, alueen muutoksista tähteeksi jääneitä kiinteistöjä koskevia vaihtoehtoja voidaan tarkastella jatkosuunnittelun yhteydessä.
- Tiivistyvässä rakenteessa tonttien lumitilan ja oleskelupihojen sijoittumista sekä kasvillisuuden määrää tulisi ohjata nykyistä tarkemmin.
- Pienten talousrakennusten rakentaminen tonttien rajalle naapureiden suostumuksella on suositeltavaa yhtenäisten piha-alueiden muodostumiseksi.

Rakennuskanta

Rakentamisen määrä

Vuoden 2015 lopussa Vapaalan pientaloalueella oli 640 asuinrakennusta. Osalla tonteista on piharakennuksia, kuten talousrakennus tai autokatoksia. Vanhoilla tonteilla on mahdollisesti edelleen jäljellä myös pihasaunoja tai alkuperäinen pieni asuinrakennus. Vuoden 2015 lopussa rakenteilla on ollut 11 yhden asunnon taloa.

Vapaalassa rakentamisen vilkkaimmat kaudet olivat ensimmäisten tonttien tultua myyntiin 1930 – 40-lukujen taitteessa sekä 1980-luvulla ensimmäisen laajan asemakaavan valmistuttua. Myös 1970-luvulla rakennettiin suhteellisen paljon uusia asuntoja pientaloalueelle, lisäksi Rajatorpan kerrostaloalue rakennettiin yhtenä kokonaisuutena.

Rakennustyypit ja rakennusten koko

Vapaalan rakennuskanta koostuu useina eri vuosikymmeninä rakennetuista pientaloista, pääasiassa erillispientaloista. Rivitalot yleistyivät Vapaalan pientaloalueella 1980-luvulta alkaen. Vapaalan asuinrakennuksista 76 % on yhden asunnon taloja, 17 % paritaloja ja 6 % rivitaloja. Asuinrakennusten kerrosalan määrä vaihtelee 54 – 821 k-m^2 välillä, keskimääräinen kerrosala on 180 k-m^2. Mukana on myös useampiasuntoisia kiinteistöjä.

Vapaalan rakennusten keskimääräinen koko on kasvanut vuosikymmenien aikana. Osittain tämä liittyy 1980-luvulta alkaneeseen rivitalojen ja yhtiömuotoisen rakentamisen yleistymiseen. Vuonna 2015 Vapaalan asuinrakennuksista 56 % oli kaksikerroksisia ja 44 % yksikerroksisia.

Osalla selvitysaluetta on voimassa peittoalaa koskeva määräys, joka määrää yli 15 % rakennusoikeudesta menevän osuuden toiseen kerrokseen. Peittoalaa koskevaan määräykseen on myönnetty yksikerroksisia rakennuksia varten poikkeuksia. Toteutuneiden tehokkuuksien perusteella (ks. kohta Rakennustehokkuus) toiseen kerrokseen määrätty yli 15 % osuus rakennusoikeudesta on saatettu myös jättää rakentamatta.

Vuonna 1979 pääosa rakennuksista oli 1,5-kerroksisia omakotitaloja. Sittemmin I ja II-kerroksiset asuinrakennukset ovat yleistyneet. Täysimääräinen rakennusoikeuden hyödyntäminen edellyttää usein toiseen kerrokseen rakentamista. Maanpäällisen kellarin salliminen on saattanut mahdollistaa käytännössä lähes kolmikerroksisen rakennuksen.

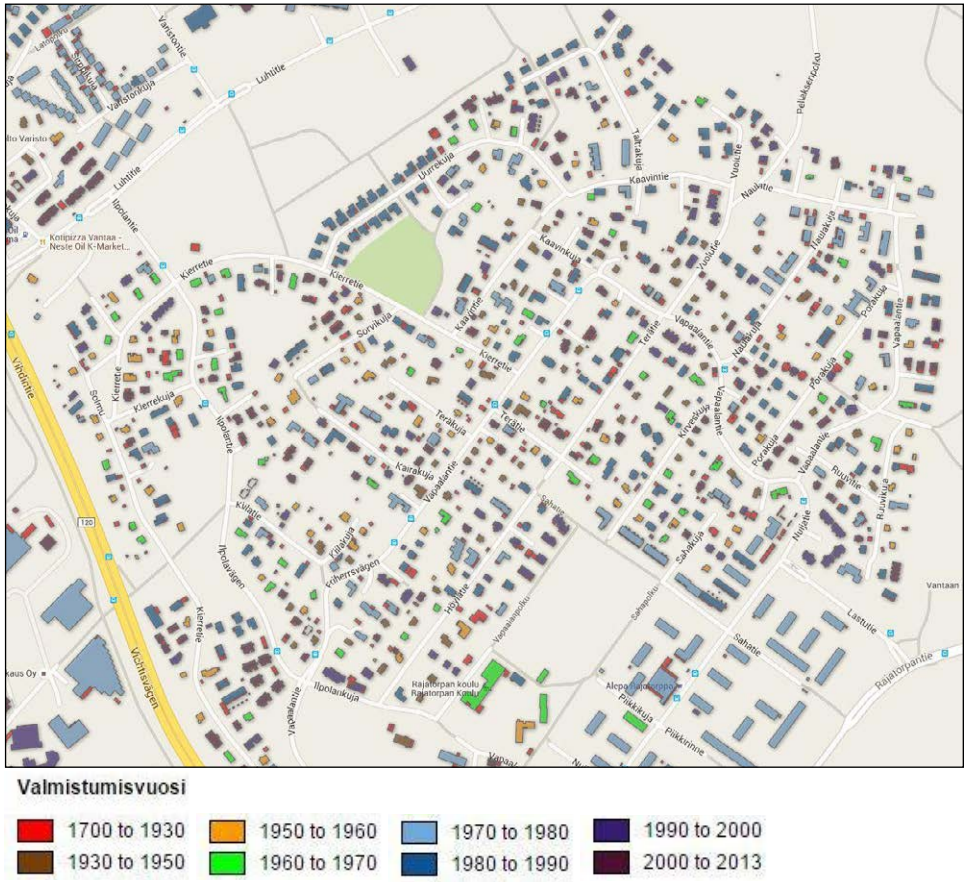

Vapaalan pientaloalueen rakennuskannan ikä Google Maps-palvelun päällä esitettynä (Helsinki Ragion Infoshare, Jani Hannén, 2013). Punaisella merkityt rakennuksen, jotka on merkitty valmistuneeksi ennen vuotta 1930, ovat pääosin rakennuksia, joiden valmistumisvuosi ei ole tiedossa.

Rakennusten ulkoasu

Vapaalan rakennuskanta koostuu 1930-luvulta lähtien kaikkien eri vuosikymmenien rakentamisesta. Rakennuskanta on moni-ilmeistä ja sen ulkoasu noudattelee pitkälti eri vuosikymmenille tyypillisiä suuntauksia. 1980-luvulle asti Vapaalan rakennuskanta on ollut mittakaavaltaan melko vaatimatonta ja hillittyä. Vuonna 1979 rakennuksista 85 % oli puurakenteisia. Myöhemmin rakennusmateriaalit ovat monipuolistuneet ja vaaleat pinnat ovat yleistyneet. Vapaalan rakennusten väritys on ollut pääosin vapaasti valittavissa, vasta 2000-luvun asemakaavoissa rakennusten väriä on ohjattu tarkemmin.

Yksinkertaiset harjakatot ovat alueella pitkään vallinnut, hallitseva kattomuoto. Vuoden 1946 rakennusjärjestyksen kattomuodon on saanut valita 0-45 asteen väliltä. Noin 1960-luvulta eteenpäin yleistyivät tasakatot, jotka on myöhemmissä asemakaavoissa saatettu kieltää. Lisäksi on jonkin verran auma- ja mansardikattoja. Uudessa rakennuskannassa myös yksi- tai useampilappeiset pulpettikatot ovat yleisiä. Kaiken kaikkiaan vuosikymmenien myötä Vapaalan kattovalikoima on monipuolistunut. Viereisten rakennusten kattojen ulkoasua ei välttämättä ole sovitettu yhteen naapurin tai edes saman tontin rakennusten kesken.

Muiden piirteiden tavoin alueen rakennusten ikkuna-aukkojen koot vaihtelevat runsaasti. Uudessa rakentamisessa on myös aiempaa suurempia, useampaan kerrokseen ulottuvia ikkunapintoja. Rakennuksen mahdollinen mataluus, tummuus tai harjakatto häivyttävät ikkunoiden vaikutusta rakennuksen ulkoasuun. Myös ikkunoiden suuntautumisella on vaikutusta kaupunkikuvaan: kadulle päin suuntautuvat ikkunat ja kuistit antavat rakennuksesta asutun vaikutelman.

Vanhemman rakennuskannan peruskorjaamiselle tai purkamiselle saattaa olla tarvetta. Vanhan rakennuskannan kunnosta antaa viitteitä vuoden 1979 tilanne, jolloin olemassa olevista rakennuksista vain noin 40 prosenttia on luokiteltu hyväkuntoisiksi.

Tonttien rajautuminen

Vapaalan tonttien yleisin rajautumistapa on pensasaita. Piha on usein rajattu kadusta puurakenteisella aidalla tai jättämällä kadun varteen harvaa puustoa. Pihan rajaamiseen on käytetty myös perinteistä kivimuuria, tiili- tai rapattua muuria, verkko- tai muuta metallirakenteista aitaa. Paikoin pihan ja kadun rajaa jäsentää säilytetty kallio.

Varsinkin uudemmalle rakentamiselle on tyypillistä, että rakentamisen jäljiltä tontille jää hyvin vähän luonnonvaraista kasvillisuutta. Istutettu kasvillisuus on usein yhä vähäisempää ja hallitumpaa. Lisäksi autojen pysäköinnille varattu alue ja rakenteet vievät pihapiirin etuosasta suhteellisen suuren osuuden. Kun rakennusten koko keskimäärin on kasvanut, nämä tekijät saattavat rikkoa alueelle tyypillistä pienimittakaavaisuutta.

Palautetta

- Rakennuskannan moni-ilmeisyys koettiin yhdeksi alueen tyypillisimmistä piirteistä. Osa vastaajista koki rakennuskannan monipuolisuuden tuovan myös sekavuutta alueen kaupunkikuvaan. Vapaalan yleisilmeen säilyttämiseen omaleimaisena ja yhtenäisenä täydennysrakentamisesta huolimatta on toivottu toimenpiteitä.
- Hankkeen yhteydessä tehdyssä karttakyselyssä rakennuskannasta mielyttäviksi piirteiksi nostettiin alueen esiin pientalojen punertavat katot, 80-luvun pienet 1-kerroksiset pientalot sekä vanhat rintamamiestalot.
- Mielipiteet moni-ilmeisen alueen rakennusten ja aitojen ulkoasusta vaihtelevat.
- Vanhoja kivimuureja tulisi säilyttää.

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Vapaalan rakennuskannan monipuolisuus olisi hyvä sallia tulevaisuudessakin. Joitakin yhteisiä tekijöitä alueen rakennetulle ympäristölle olisi kuitenkin hyvä löytää, mikäli halutaan säilyttää alueen rauhallisuuden ja harmonian tunnelma.
- Valmiiksi rakennetussa, vuosikymmenien aikana kerrostuneessa ympäristössä yhtenäisyyden tavoittelu rakennusten yksittäisten ominaisuuksien puolesta ei ole välttämättä tarpeen. Rakentamisen hillitty mittakaava, korkeintaan kaksikerroksisuus sekä tilan jättäminen vehreydelle ovat tärkeitä lähtökohtia. Rakennusten sijoittelulla, tontin rajaamisella ja kadun puolelle sijoittuvalla kasvillisuudella alueen tasapainoista vaikutelmaa voidaan vaalia niin, että rakennusten tai aitamateriaalien toteuttamiseen jää vapautta.
- Asuinrakennuksen, piharakennusten ja aidan ulkoasun sovittaminen toisiinsa tukee tasapainoista kaupunkikuvaa. Esimerkiksi harjakatto on yksinkertainen tapa sovittaa uutta rakentamista vanhaan.
- Vanhojen kivimuurien säilyttämistä ja uusien perinteisten kivimuurien rakentamista tulee suosia.
- Kahteen kerrokseen rakentamista tulee suosia, jotta maa-alaa säästyy pihan toiminnoille ja luonnonelementeille.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja muinaismuistot

Rakennuksia suojellaan yleisimmin kaavoituksella. Silloin kun kohde on valtakunnallisesti merkittävä tai kun rakennuksessa on erityisen arvokkaita sisätiloja ja laitteita tai muita piirteitä, kohteita voidaan suojella myös pelkän lain rakennusperinnön suojelemisesta (498/2010) perusteella. Historiallisen ajan muinaisjäännökset, joita ovat mm. linnoitukset, on rauhoitettu muinaismuistolain perusteella.

Vantaalla on tehty rakennuskannan inventointi vuonna 2002. Kaupunginmuseo määrittelee ja tarkistaa ajantasaisen tilanteen merkittävistä, suojelutarpeen vaativista rakennuksista. Vapaalan täydennysrakentamisselvitykseen on saatu Vantaan kaupunginmuseolta virallinen mielipide ja neuvontaa.

Vantaan rakennusinventoinnissa Vapaalassa esitetyistä kuudesta kohteesta kaupunginmuseo on joulukuussa 2015 tehdyn tarkastelun jälkeen nimennyt jatkosuunnittelussa huomioitaviksi neljä kohdetta. Näistä selvitysalueella sijaitsee kaksi: Työväentalo Friherrsin torppa (1938) osoitteessa Vapaalantie 28 ja alueen ensimmäinen koulu, asuinrakennus Villa Björkliden (1938) Naulakuja 7:ssä. Friherrsin torppa on rakennettu vuonna 1938 Elannon myymäläksi. Vuonna 1977 kauppa siirrettiin Rajatorpan ostoskeskukseen ja vuonna 1980 Friherrsin Sosiaalidemokraatit ostivat kiinteistön osuusliike Elannolta. Rakennusta on vuosien saatossa remontoitu perusteellisesti. Talon ulkomuoto on kuitenkin vanhan kaupan mukainen.

Selvitysalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee myös kaupunginmuseon kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäväksi kohteeksi (R1) määrittämä Ilpolan koulu (1948). Koulu pihapiireineen on edelleen toiminnassa ja suojeltu asemakaavalla. Rajatorpan puolella sijaitsee merkittäväksi kohteeksi (R2) määritetty Vapaalan terveyskeskus (1955). Merkittäviksi mainittuihin kohteisiin kohdistuvista korjaus- ja muutostöistä tulee kuulla kaupunginmuseota. Muiden alueen kohteiden mahdolliset arvot tulevat käsiteltäväksi asemakaavamuutosten tai poikkeamispäätösten yhteydessä.

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

Ilpolantien eli Vanha Hämeenkyläntie -Vapaalanpolku – Ulkoniitynkujan historiallinen tielinjaus on inventoitu kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäväksi kohteeksi (R1). Ilpolantien linjaus on ollut olemassa ainakin 1700-luvulta lähtien. Kaupunginmuseon mukaan tien luonne on jo muuttunut, mutta sen linjaus tulee jatkossakin säilyttää.

Vapaalassa ei ole merkittäviä, suojelua edellyttäviä rakennettuja aluekokonaisuuksia. Lähin kulttuurihistoriallisesti merkittävä inventoitu kohde on koskee Rajatorppaa.

Kaupunginmuseon mukaan alueella ei sijaitse arkeologista kulttuuriperintöä, joten muinaisjäännöskysymykset eivät rajoita alueen suunnittelua.

Palautetta

- Jälkimmäisen kyselyn vastauksista ilmeni, että Uurrepuistossa sijaitsisi muinaishauta. Kaupunginmuseolla ei kuitenkaan näyttöä paikalla sijainneista muinaisjäännöksistä. Kaupunginmuseon arkeologin mukaan näin korkealta (+ 40 m) ei ole yleensä tavattu vanhoja asuinpaikkoja. Alueen kivikautinen keskus on sijainnut nykyisen Myyrmäen keskustan alueella. Myöskään keskiajalla asutus ei näytä ulottuneen tuonne Uurrepuiston alueelle. On siis hyvin epätodennäköisenä, että Uurrepuiston alueella olisi säilynyt muinaisjäännöksiä.
- Alueen vanhoja kivimuureja toivotaan suojeltavan.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Rakennuskannassa ei kaupunginmuseon mukaan ole mainittuja kohteita lukuun ottamatta suojelua edellyttäviä rakennuksia. Lisäksi koska pientaloalue on luonteeltaan historiallisesti kerroksellinen, ei rakennusten arvoa voida punnita yhtenäisenä kokonaisuutena.
- Yksittäisten kohteiden historialliset arvot tarkastellaan yksitellen poikkeamispäätös- tai asemakaavamuutoshankkeiden yhteydessä.
- Vapaalassa on rakennuskantaa, jonka suojelulle ei ole perusteita, mutta jonka vapaaehtoinen dokumentointi ja säilyttäminen on suositeltavaa. Tällaisia ovat esimerkiksi alkuaikojen pienet asuinrakennukset ja vanhat kivimuurit.
- Valmiiksi kerroksellisen alueen tiivistämisestä ei ole haittaa rakennushistoriallisesta näkökulmasta. Jatkosuunnittelussa on kuitenkin huomioitava alueen nykyinen pienipiirteinen mittakaava.
- Ilpolantien linjaus tulee säilyttää. Vanhoista kivimuurien huomioimista jatkosuunnittelussa tulee tiedustella kaupunginmuseolta.

Työpaikat

Myyrmäen suuralueella työpaikkoja oli vuonna 2008 lähes 24 000, eniten kaupan alalla. Myyrmäen työpaikkaomavaraisuus (90,9 %) oli kuitenkin alhaisempi kuin Vantaalla keskimäärin. Koko Vapaalan kaupunginosan työpaikkamäärä on ollut vuonna 2008 alueella yli tuhat. Rajatorpassa on kymmenittäin pieniä palvelualan yrityksiä. Selvitysalueen lounaispuolella, Vihdintien varrella on yritysalue. Jonkin verran työpaikkoja sijoittuu myös Rajatorpan kouluun, päiväkoteihin sekä alueen asumispalveluihin.

Voimassa oleva asemakaava pääosin sallii tontin rakennusoikeudesta 20 % asumista häiritsemättömiä liike-, työ- ja toimistotiloja. Asumisen yhteydessä on toteutettu yhteensä noin 2300 m^2 toimistotilaa, 700 m^2 varastotilaa ja 760 m^2 muita työtiloja. Työtiloja asumisen yhteydessä on esimerkiksi Kirveskujan varrella. Alueen tietoliikenneverkko vaatisi asukkaiden mukaan lisäkehittämistä ja helpottaisi mm. alueen etätyömahdollisuuksia. Tietoliikenneverkkojen kehittämisestä vastaavat yksityiset yritykset.

Vapaalan lähin palvelutarjonta sijoittuu Rajatorppaan ja Myyrmäkeen. Rajatorpan vuonna 1972 valmistuneessa pienessä ostoskeskuksessa on esimerkiksi kauppa, ravintola ja kampaamo. Terveys- ja sosiaalipalvelut sijoittuvat Myyrmäkeen. Vapaalassa on sijaitsee myös asumispalveluita, mm. Rinnekoti-säätiön Vapaalankoti.

Friherrsin paikallispalveluiden kukoistaessa 1940–70-luvuilla kylän keskus sijaitsi Vapaalantien varressa (noin 41), jossa oli mm. Elannon myymälä nykyisessä Friherrsin torpassa vuodesta 1938 ja posti vuodesta 1955. Palvelut siirtyivät Rajatorpan ostoskeskukseen sen valmistuttua 1970-luvulla. Muita Vapaalan omia palveluita olivat mm. Airaksisen kahvila 1940-luvun puolivälistä 1950-luvun alkuun ja samassa rakennuksessa aina 1970-luvun alkuun asti jatkanut kauppa sekä Vuolutien ja Vapaalantien risteyksessä ollut kioski.

1970-luvulla Vapaalan käytössä olivat jo Rajatorpan puolella sijaitsevat kaupalliset palvelut sekä kansakoulu, terveystalo ja lastentalo. Ilpolan koulun pohjoispuolella olivat jo urheilukenttä ja lasten leikkikenttä. Vuoden 1980 asemakaavaan merkittiin Friherrsin torppa yleisten palveluiden korttelialueeksi yhdistys- ja viihdetarkoituksia varten ja toinen kaupan paikka asemakaavaan liikerakennusten korttelialueeksi lähimyymälätarpeita varten. Nykyisin Friherrsin torppaa voi vuokrata seurakuntatalon tavoin kokous- ja juhlatilaksi.

Tulevalla täydennysrakentamisella voidaan tukea alueen palveluiden säilymistä tai paranemista. Lisäksi pientaloalueiden ikärakenteen monipuolistuminen väestönkasvun myötä edistää olemassa olevan infrastruktuurin ja palveluiden, kuten koulujen tarkoituksenmukaista käyttöä.

Koulu

Aivan aluksi Friherrsiläiset lapset kävivät koulua Hämeenkylässä noin neljän kilometrin päässä. Vapaalan ensimmäiset omat koulut toimivat vuodesta 1945 kahdessa yksityishuvilassa: alakoulu Sorvikujalla ja yläkoulu nykyisessä Vuolutie 1B:ssä. Ennen Ilpolan koulun valmistumista opetusta oli myös Kansantuvalla. Nykyään Rajatorpan koulu toimii kolmessa rakennuksessa: Ilpolan koulu (1948), pääkoulu (1964) ja paviljonki (1983). Lisäksi Variston koulu on Rajatorpan koulun opetuspisteenä vuodesta 2006. Lähin lukio on Vaskivuoren lukio Myyrmäessä.

Rajatorpan koulun päärakennuksen sekä vanhan suojellun koulun teknisten perusparannustöiden suunnittelu on käynnissä. Rajatorpan koulun pääkoulun ja paviljongin korvaaminen uudisrakennuksella on opetuslautakunnan investointisuunnitelmissa (ola 14.9.2015). Sivistystoimen mukaan koulun suunnittelussa voidaan huomioida Vapaalan mahdollisen täydennysrakentamisen myötä kasvava oppilasmäärä.

Päivähoito

Vapaalan pientaloalueen lähistöllä on tarjolla ainakin seuraavia julkisia päivähoitopalveluita

- Vapaalan päiväkoti, Vapaalanpolku 11, 12 (myös esiopetus)
- Ruotsinkielinen ryhmäperhepäiväkoti Kardemumma, Riikkirinne 1
- Nikkarin päiväkoti, Vapaalankuja 3 (myös esiopetus ja erityisryhmä).
- Variston päiväkoti, Luhtimäki 2
- Pähkinärinteessä seitsemän päivähoitopistettä (myös esiopetus ja erityisryhmä). Lammaslammentie 3:ssa avoin päiväkoti.

Nykyisen ennusteen mukaan lasten määrä säilyy ennallaan, joten mahdollinen kasvu vaikuttaa suuralueen päivähoitopaikkatilanteeseen. Sivistystoimen mukaan muutosta voi osittain huomioida Rajatorpan uudisrakennuksessa.

Huomioitavaa palveluiden jatkosuunnittelussa

- Palvelutarpeet eivät edellytä muutoksia asemakaavaan.
- Täydennysrakentaminen ei edellytä sosiaali- ja terveystoimelle uusia toimipisteitä tai palveluita.
- Sivistystoimelle tulee viedä tiedoksi ajantasaiset arviot tulevasta asukasmäärästä, jotta ne voidaan huomioida koulupalveluiden suunnittelussa.
- Mikäli väestö kasvaa, päivähoitopalveluihin tarvitaan lisäkapasiteettia.
- Koulujen ja päiväkotien osalta saattoliikenteen reittien huomioiminen jatkosuunnittelussa on oleellista. Myös lasten omatoimisen koulumatkan turvallisuus tulee huomioida, mikäli liikennejärjestelyt muuttuvat ja liikenne alueella lisääntyy.

Virkistys

Tavoitteena Vantaalla on kattava ja yhtenäinen viheralueverkosto, joka perustuu virkistysreitein toisiinsa kytkettyihin laaja-alaisiin luonnonalueisiin ja virkistyspalveluihin. Laajojen luontoalueiden väliset viherkäytävät toimivat pääasiallisina ekologisina yhteyksinä eläimille ja kasveille. Lisäksi asuinalueiden yhteydessä on pienempiä paikalliseen käyttöön tarkoitettuja viheralueita.

Viheralueohjelma 2011 – 2020 ohjaa Vantaan viheralueiden suunnittelua. Viher- ja liikunta-alueiden rakentamisohjelmassa määritetään vuosittain käytettävät investoinnit, joiden pohjalta toteutetaan kohteittain puistosuunnitelmat. Kaupungin virkistyksen pääpanos kohdistuu laajempiin virkistysalueisiin ja toiminnallisiin alueisiin. Pientaloalueiden sisäisten pienten puistometsien kunnossapidon resurssit ovat hyvin rajoitetut.

Viheralueverkosto

Selvitysalueella on noin 16 alueen sisäistä asemakaavassa viheralueeksi merkittyä aluetta (yht. noin 8 ha, 8,5 % koko alueesta). Näistä yksi on ns. toimintapuisto, joissa on puistorakenteita. Vihdintien varressa asemakaavassa puistoksi varatuista alueista kolme toimii enemmänkin suojaviheralueena. Loput ovat asutuksen välissä säilyneitä luonnonmukaisia metsiköitä, joista seitsemän on kooltaan yli 3000 m^2. Vapaalan viheralueet sijoittuvat karuille kallioisille lakialueille tai savisiin laaksonpohjiin.

Selvitysalueeseen rajautuu Sahapuisto, joka on toinen Vapaalan pientaloalueeseen liittyvistä rakennetuista ja valaistuista, pääosin esteettömistä toimintapuistoista. Sahapuiston yhteydessä on Rajatorpan koulun urheilukenttä sekä leikkipaikka ja koira-aitaus. Puisto on aktiivisessa virkistyskäytössä, jossa se on tärkeää säilyttää jatkossakin. Sahapuistoa perusparannetaan parhaillaan.

Vapaalan itäpuolella sijaitsee yleiskaavan mukaisen seudullisen viheralueverkoston pohjois- ja eteläsuuntainen reitti, jonka varrella lähimpinä sijaitsevat mm. Vapaalan liikuntapuisto, Myyrmäen urheilupuisto, Naulametsä, Myyrmäenmetsä, Raappavuortenmetsä ja Honkasuo. Selvitysalueen eteläpuolella on Rajatorpanpuisto. Lisäksi Rajatorpassa on sisäurheilutiloja. Vapaalan alueen virkistystä tukee myös esitteeksi koostettu kotikaupunkipolku (2009).

Vuonna 1979 Vapaalan puistot olivat koulujen yhteyteen rakennettuja urheilu- ja leikkikenttiä (nykyinen Sahapuisto) lukuun ottamatta luonnonmukaisia. Ne olivat maastoltaan vaihtelevia kallioisia, mäntyjä kasvavia kukkuloiden lakiosia ja peltoaukeita sekä reheviä pähkinäpensaita ja koivuja kasvavia metsiköitä. Vapaalan pohjoisosan muodosti viljelemätön peltoalue, joka liittyi Variston urheilualueeseen, nykyiseen Myyrmäen urheilupuistoon.

1980-luvun alussa hyväksytyissä asemakaavamuutosten yhteydessä kortteleihin sijoitettiin ajan tavan mukaisesti useita uusia puistoja. Asemakaavaprosessiin liittyikin liki 10 vuoden pituinen kiivas keskustelu, jossa asukkaat vastustivat yksityisten omistamien maa-alueiden lunastamista yleisiksi puistoiksi. Pääosin näitä puistoja ei ole rakennettu virkistyskäyttöön eikä niille ole rakennettu huolto- ja kunnossapidon ja jalankulun ja pyöräilyn mahdollistavia puistokäytäviä vielä nyt 35 vuotta myöhemminkään. Ilmeisesti ne vaikeasti löydettävinä palvelevat pääosin vain lähinaapuruston käyttöä. Selvitysalueen kaikilla asukkailla on alle 300 metrin matka lähimmälle virkistysalueelle.

Viheralueiden kehittäminen jatkossa

Viheralueilla on merkitystä virkistyksen lisäksi maisemallisesta, ekologisesta, pienilmastollisesta ja sosiaalisesta näkökulmasta.

Selvitysalueen tuntumassa olevista virkistysalueista vain Sahapuistolle, Vapaalanaukeelle ja Rajatorpanpuistolle on tehty puistosuunnitelmat. Vapaalanaukee on perusparannettu pari vuotta sitten ja Sahapuistoa kunnostetaan parhaillaan. Selvitysalueelle ei ole tehty metsäsuunnitelmia. Viheralueista on luonnonhoitosuunnitelmat. Metsä- ja luonnonhoitosuunnitelmia uudistetaan parhaillaan.

Selvitysalueen ulkopuoliselle Myyrmäen urheilupuiston alueelle laaditaan yleissuunnitelma, jossa lähtökohtana on pysäköintijärjestelyjen, kevyen liikenteen reittiyhteyksien, toimintojen ja kaupunkikuvan kehittäminen. Rajatorpanpuiston kunnostaminen sisältyi vuoden 2015 rakentamisohjelmaan.

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

Osa puistometsiköistä on sellaisia, että työkoneilla kuten traktorihakkurilla risujen haketusta tai koneellista puutavaran poistoa ei ole mahdollista suorittaa. Syynä on joko se, että kohteeseen ei ole soveltuvaa kulkuyhteyttä, maa kantavuus on heikko tai kohde on maastomuodoltaan konetyöhön soveltumaton. Kallioalueiden hoito sen sijaan on kohtuullisen helppoa.

Tässä selvityksessä tehdyllä tarkastelulla on tarkoitus nostaa esiin Vapaalan pientaloalueen sisäisistä virkistysalueista viheralueverkoston keskeisimpänä säilytettävät kohteet ja toisaalta mahdolliseen täydennysrakentamiseen soveltuvat alueet. Mahdolliset käyttötarkoituksen muutokset viheralueille edellyttävät asemakaavamuutosta. Selvitysalueen viheralueille ei ympäristökeskuksen mukaan sijoitu luonnonarvoiltaan merkittäviä, suojelua vaativia kohteita. Virkistysalueiden saavutettavuus 300 metrin etäisyydellä toteutuu myös viheralueverkostoon ehdotettujen muutosten myötä.

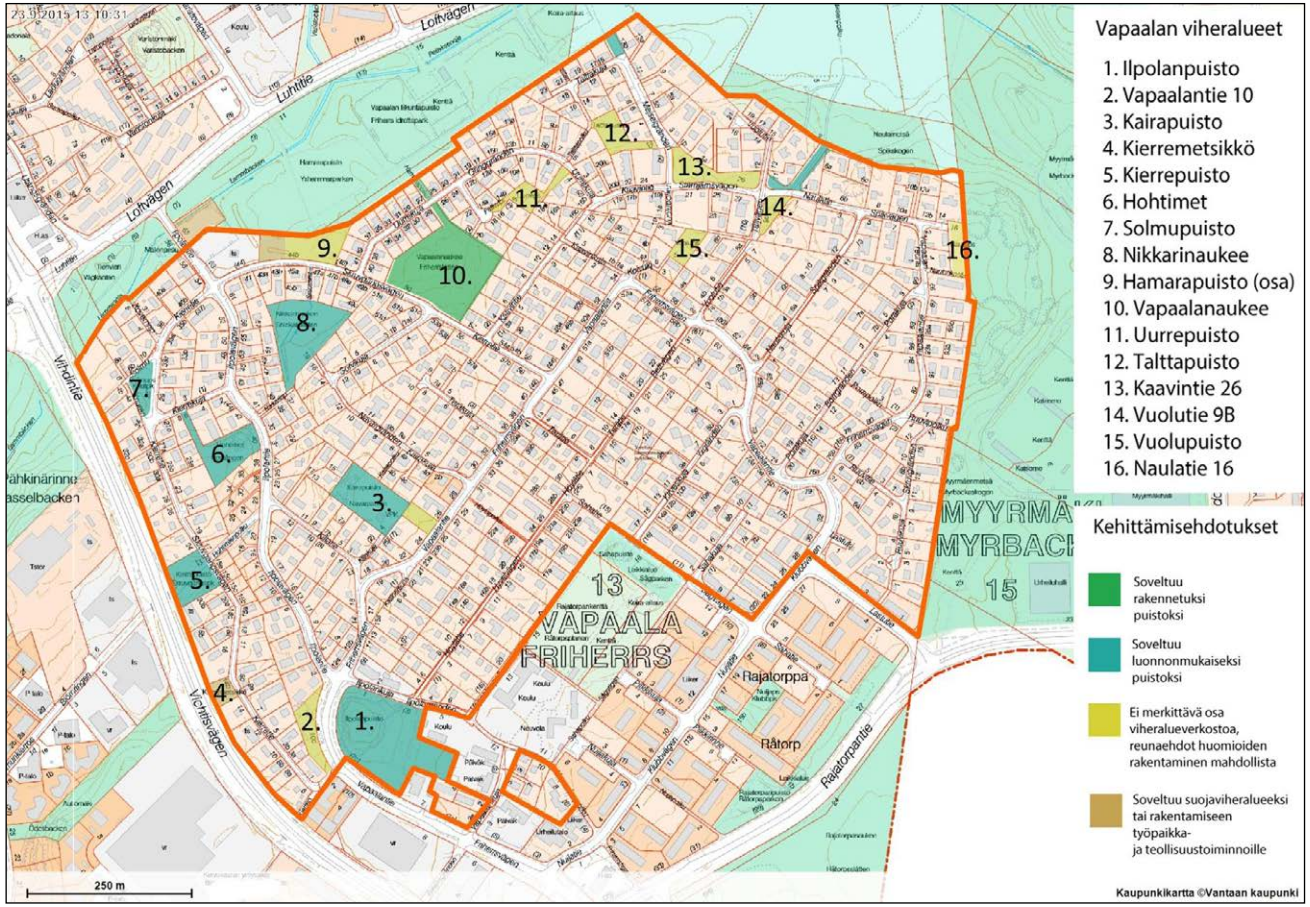

Vapaalan viheralueita koskevat kehittämisehdotukset kartalla. Selvitysalueen ulkopuoliset viheralueet on merkitty vaaleanvihertävällä.

1. Ilpolanpuisto (17 845 m²)

Tausta
Säilynyt luonnonmukaisena alueena Ilpolan koulun (1948) ja 1960-1970-luvulla rakennetun Vapaalantien välissä.

Luonnonolot
Mustikkatyypin tuoretta kangasmetsää, puustossa myös mäntyä ja katajaa. Jyrkkä moreenirinteinen, laella runsaasti kalliopaljastumia. Alavammalla osalla maaperä silttiä.

Toiminnot
Lähimetsänä Ilpolanpuistoa hyödyntävät koululaisten lisäksi läheiset päiväkodit ja asukkaat. Puiston itäreunassa kulkee kaukolämpöputkisto. Maastonmuotojen puolesta ei ole esteetön kohde. Osin melualueella: tiemelu päivällä 45 – 60 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Vapaalantieltä Ilpolanpolulle kulkemisesta muodostunutta polkua käyttävät ulkoilijat ja Vihdintien pysäkeille kulkevat jalankulkijat. Ei rakennettua yhteyttä. Yhteyden rakentaminen todennäköisesti vaurioittaisi nykyistä kasvillisuutta.

Kaupunkikuva
Historiallisen Ilpolantien linjauksen maisemassa puustoineen maamerkkinä erottuva kalliomäki.

Palaute
Paikalliset toivovat alueen säilymistä virkistyskäytössä sekä reitin kehittämistä ja valaisemista. Paljon koululaisten ja päiväkotien lapsille käytössä. Luonnonvaraisuudessaan ainutlaatuinen paikka. Omakotiyhdistys on järjestänyt puistossa keväisin siivoustalkoita. Nuoriso ilmeisesti aiheuttaa toisinaan häiriötä virkistysalueen ympäristössä.

Rakennettavuus
Ilpolanpuisto tulee kokonaisuudessaan säilyttää rakentamattomana.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Säilytetään luonnonmukaisena viheralueena. On aktiivisessa käytössä koulun ja päiväkotien lähimetsänä ja kävelyreittinä. Tärkeä osa Sahapuistoon asti ulottuvaa virkistysalueiden, urheilukenttien ja koulun ulkoiluympäristöä. Harvoja isoja luonnonmukaisia alueita pientaloalueen sisällä.

2. Vapaalantie 10 (2720 m²)

Tausta
1960 – 1970-luvulla Vapaalantien rakentaminen erotti Ilpolanpuiston metsäalueesta. Vireillä asemakaavamuutos 002120, jossa alueelle ehdotettu asuinrakentamista.

Luonnonolot
Kapea luonnonmukainen kaistale. Kallioinen moreenirinne, puusto mäntyvaltainen. Myös kuusia, koivuja ja haapoja. Rauhoitettu masmalo, joka voidaan tarvittaessa siirtää kasvamaan toiseen paikkaan.

Toiminnot
Eteläpäässä tontti levittäytynyt viheralueen puolelle. Rajoittuu katuun. Ilmeisesti käytetä juurikaan virkistykseen, merkitys maisemallinen ja pääasiassa lähinaapureihin kohdistuva. Maastonmuotojen puolesta ei ole esteetön kohde. Tiemelu päivällä 45 – 55 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Ei rakennettua yhteyttä. Ilmeisesti ympäröiville tonteille kulkemisesta muodostunut polkua.

Kaupunkikuva
Maisemallisesti tärkeä osa Ilpolanpuiston kokonaisuutta, kallioiden ja mäntyjen muodostama reunavyöhyke.

Palaute
Vireillä olevan kaavahankkeen yhteydessä viheraluetta on puolustettu tärkeänä maisemassa. Rakentamiseen hankala: kapea pieni tila, joka pelkkää kalliota.

Rakennettavuus
Hankala kohde rakentamiseen, sillä edellyttäisi maastonmuotojen ja ainakin osan avokalliosta ja puustosta säilyttämistä maisemassa. Lisäksi tonttiyhteydet hankala toteuttaa turvallisesti mutkaisessa risteyksessä. Alueelle mahtuisi nämä maiseman erityispiirteet säilyttäen korkeintaan kolme tonttia.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Viheralueverkoston osana kohteella ei ole erityistä merkitystä. Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi.

3. Kairapuisto (7715 m², josta Friherrsin VPK:n omistuksessa 6460 m², kaupungin omistuksessa 1260 m²)

Tausta
Vapaapalokunta sai alueen lahjoituksena palokunnan käyttöön maanomistaja Sahlbergeilta vuonna 1944. Ensin sille nousi vaatimaton paloliiteri sekä tanssilava kyläläisten talkoovoimin. Paloasema valmistui 1950-luvulla. Rakennuskaavan aikaan alueelta oli Vapaalantielle suora ajoyhteys, Palokunnantie.

Luonnonolot
Moreenipeitteisen mäen kallioinen lakialue. Kaupungin omistama alue moreenimaata. Ilmeisesti Kairakujan rakentamisesta jääneistä maamassoista tehtyjä pengerryksiä. Mäntyvaltainen, rinteellä myös kuusia, koivuja, pihlajia.

Toiminnot
Etuosa viheralueesta on VPK:n urheilukäytössä (mm. rantalentopallokenttä), VPK:n mukaan avoin paikallisille. Silti paikallisten vähäisessä käytössä, sillä kulku puistoon on piilossa ja pihan kautta. Vapaalantien varteen sijoittuva kaupungin omistuksessa oleva alue on pusikoituneena vaikeakulkuinen. Viheralueen läpi Kiilakujalta Kairakujalle suunniteltuja jalankulun ja pyöräilyn reittejä ei ole toteutettu. Friherrsin VPK on alustavasti harkinnut mahdollisuutta hakea asemakaavamuutosta sijoittaakseen asuintontteja Kairapuiston hoitamattomaan pohjoiseen takaosan metsään. Tiemelu päivällä alle 55 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Voisi olla läpikulkureitti jalankulkijoille ja pyöräilijöille, jos puistokäytävä rakennettaisiin. Ei kuitenkaan viheralueverkostossa merkittävän tärkeä. Yhteyden mahdollinen katkaiseminen Vapaalantielle rakentamalla ei rajoittaisi kulkua merkittävästi.

Kaupunkikuva
Kadunvarren pientä kaistaletta lukuun ottamatta näkyy vain ympäröiville pihoille.

Palaute
Pidetty paikka ja ”kylän yhteiseksi” koettu, mutta tällä hetkellä hankalapääsyinen ja vaikeasti käytettävä. Kadunvarsitontti ei merkittävä osa puistoa. Moni on toivonut puiston läpi täydennysrakentamista varten ajoyhteyttä. VPK:n toiminnalle tärkeä. VPK on kiinnostunut kehittämään aluetta aktiivisempaan käyttöön paikallisten kanssa.

Rakennettavuus
Vapaalantien varrella sijaitseva kaupungin omistama alue ei ole keskeinen verkoston kannalta, se voidaan muuttaa asuinkäyttöön. VPK:n omistaman maa-alueen takaosa ei välttämättä ole viheralueverkostossa merkittävä, mutta kalliomäkenä suositeltavaa säilyttää rakentamattomana. Haasteena on myös ajoyhteyden toteuttaminen muun kuin rakentamattoman Kiilapolun kautta. Useilla naapureilla toiveita lisärakentamisesta: nykyisen puistoalueen pirstominen ajoyhteyksin estäisi alueen jatkokehittämisen virkistyskäyttöön.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Nykyisin yksityisessä omistuksessa oleva alue sopii myös viheralueverkoston osaksi, jos läpikulku mahdollistetaan ja alue tulee kaupungin haltuun. Puisto ei välttämättä ole sopiva kaavamerkintä paloaseman toiminnoille ja pysäköinnille. Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi.

4. Kierremetsikkö (1255 m²)

Tausta
Rakentamattomana säilynyt kaistale Vihdintien varrella.

Luonnonolot
Luonnonmukainen kaistale. Maaperä morenia.

Toiminnot
Ilmeisesti ei juurikaan virkistyskäytössä, merkitys suojaviheralueena. Vihdintien heikentämä ilmanlaatu ja melu vaikeuttavat virkistyskäyttöä ja rakentamista asumiseen. Melualueella: tiemelu päivällä 65 – 75 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Ei rakennettua yhteyttä.

Kaupunkikuva
Näkyy metsäisenä ympäristönä lähialueille. Lähellä Vihdintietä keventänee liikennealueen vaikutusta.

Palaute -w

Rakennettavuus
Toistaiseksi ei sovellu melun takia asuinrakentamiseen, soveltuisi muuhun rakentamiseen. Puusto rajaa asutusta Vihdintiestä, minkä takia rakentaminen edellyttäisi puuston säilyttämistä osana maisemaa.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Säilytetään suojaviheralueena.

5. Kierrepuisto (1230 m²)

Tausta
Rakentamattomana säilynyt kaistale Vihdintien varrella.

Luonnonolot
Metsäinen, märkä alue. Puusto koivua.

Toiminnot
Alueen halki kulkee tärkeä jalankulun ja pyöräilyn yhteys pysäkille ja Pähkinärinteeseen. Ilmeisesti ei juurikaan muussa virkistyskäytössä, merkitys suojaviheralueena ja läpikulkupaikkana. Puusto saattaa pidättää pienhiukkasia. Puiston reunoilla ja reitin varrella kunnallistekniikan johtoja. Melualueella: tiemelu päivällä 60 – 70 dB, lentomelu osittain 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Osa keskeistä jalankulun ja pyöräilyn reittiä.

Kaupunkikuva
Näkyy metsäisenä ympäristönä lähialueille. Lähellä Vihdintietä keventänee liikennealueen vaikutusta.

Palaute -

Rakennettavuus
Maaperän, johtojen, melun sekä pyöräilyn ja jalankulun reitin takia ei sovellu rakentamiseen.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Säilytetään suojaviheralueena. Tärkeä jalankulun ja pyöräilyn kulkureitti. Vihdintiestä rajaava suojaviheralue.

6. Hohtimet (5175 m²)

Tausta
Rakentamattomaksi jätetty kalliomäki, jonka lähiympäristö oli pitkään selvitysalueen suurimpia yhtenäisiä metsäalueita. Rinteen alaosa muutettu tonteiksi asemakaavamuutoksella (2013).

Luonnonolot
Korkea mäki, jonka laella kalliopaljastuma. Rinteet tuoretta mustikkatyypin metsää. Puusto vaatii hoitoa.

Toiminnot
Vehreä maamerkki ja maisemallisesti tärkeä paikka: mäeltä avautuu näkymä historialliselle tielle. Merkitys virkistysalueena kohdistuu ilmeisesti pääasiassa lähinaapureihin. Puistoalue jatkuu Kierrekujalle asti, mutta asemakaavaan sinne ei ole merkitty kulkuyhteyttä. Maastonmuotojen puolesta ei ole esteetön kohde. Tiemelu päivällä 45 – 55 dB, lentomelu alle 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Ei rakennettua yhteyttä.

Kaupunkikuva
Näkyy metsäisenä kalliomäkenä keskeisellä paikalla ja uuden tiiviin rakenteen vieressä. Ylläpitää Ilpolantien historiallista ilmettä.

Palaute
Metsän kaataminen asuinrakentamisen tieltä harmittaa paikallisia.

Rakennettavuus
Maisemallisesti tärkeänä kalliomäkenä suositeltavaa säilyttää rakentamattomana. Sopimaton kohde rakentamiselle myös korkeuserojen ja tonttiyhteyksien puolesta.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Säilytetään luonnonmukaisena viheralueena. Virkistyskäyttöä voisi lisätä puistokäytävän toteuttaminen Kierrekujalle ja puuston kunnostus. Melun takia haasteellinen kohde oleskeluun.

7. Solmupuisto (2000 m²)

Tausta
Rakentamattomana säilynyt kaistale Vihdintien läheisyydessä.

Luonnonolot
Pohjoiseen viettävä moreenirinne. Puusto kuusta, puusto voi kaatuessaan aiheuttaa vaurioita läheisille tonteille.

Toiminnot
Luonnonmukainen kaistale. Ilmeisesti ei juurikaan virkistyskäytössä, merkitys ennemminkin suojaviheralueena. Puiston reunoilla kunnallistekniikan johtoja. Melualueella: Tiemelu päivällä 50 – 60 dB, lentomelu alle 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Ei rakennettua yhteyttä.

Kaupunkikuva
Näkyy metsäisenä ympäristönä. Lähellä Vihdintietä keventänee liikennealueen vaikutusta.

Palaute -

Rakennettavuus
Tonttijohdot vaikeuttavat rakentamista. Soveltuisi rakentamiseen, mikäli huomioidaan vehreys maisemassa sekä tonttiyhteyksien turvallisuus mutkaisessa risteyksessä. Melun takia ei sovellu asuinrakentamiseen. Tarjoaa arviolta kaksi tonttipaikkaa.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Säilytetään suojaviheralueena.

8. Nikkarinaukee (9060m²)

Tausta
Rakentamattomana säilynyt entinen peltoalue. 1960-luvulla ympärille alkoi rakentua asutusta Sorvikujan varrelle sekä Ilpolantien ja Kierretien varteen. Tuolloin Variston pellot alkoivat heti Kierretien toiselta puolen eikä tonttien väliin ollut vielä jätetty kulkuyhteyksiä. Kaakosta päin on kasvanut vähitellen 1980-luvulta lähtien puustoa, länsiosasta Nikkarinaukee on edelleen pitkälti avointa aluetta.

Luonnonolot
Luonnonmukainen, osin umpeen kasvanutta entistä peltomaata, jonka halki virtaa oja. Alavaa savikkoa, itäpuoli silttiä. Kerää hulevesiä kaakosta ja luoteesta tulevilta rinteiltä.

Toiminnot
Paikallisten itse rakentamia ojan ylittäviä rakenteita. Alueella runsaasti vesihuollon putkia. Tiemelu päivällä alle 50 dB, lentomelu alle 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Nyt ainoa, jyrkkä kulku ainoastaan Sorvikujan päästä. Kaksi muuta, keskeisemmin asemakaavaan sijoitettua toteuttamatta. Mikäli loput yhteydet rakennettaisiin, toisi reitin seudulliselle virkistysyhteydelle Myyrmäen urheilupuistoon.

Kaupunkikuva
Näkyy ympäröiville pihoille. Katualueilta vaikea löytää kulkua viheralueelle.

Palaute
Puiston kehittämistä on toivottu. Tällä hetkellä puisto on aktiiviseen käyttöön hankalapääsyinen ja rämettyneenä vaikeakulkuinen. Upea lintukanta.

Rakennettavuus
Ei sovellu rakentamiseen maaperän, vaikeiden tonttiyhteyksien ja vesihuollon putkien takia.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Säilytetään luonnonmukaisena puistona. Virkistyskäyttö edellyttää kaupungilta puistosuunnitelmaa ja katusuunnitelmaa puistokäytävän, ojan mahdollisen vesiaiheen ja ojan ylittävän sillan toteuttamista sekä puuston hoitoa. Länsireunan niittyalueen säilyminen avoimena tarvitsee hoitoa.

9. Osa Hamarapuistoa (noin 5000 m²)

Tausta
Kierretien varteen sijoittuva osa Hamarapuistoa, yleiskaavassa pientaloalueeksi määriteltyä aluetta. Alue on säilynyt rakentamattomana entisistä Variston pelloista. Jätevedenpumppaamo sijoitettiin virkistysalueeseen rajautuvalle yleiselle alueelle asemakaavan 130300 yhteydessä.

Luonnonolot
Osin puustoinen, osin avoin alue urheilupuiston ja asutuksen välillä. Alavaa savimaata, jossa avo-ojia.

Toiminnot
Toiselta puolelta rajoittuu katuun. Alueen halki kulkee kunnallistekniikan johtoja. Täyttömaavalleja. Maastonmuotojen puolesta esteetön kohde. Sijaitsee 35 – 170 metrin päässä jätevedenpumppaamosta, josta HSY:n suositusetäisyys asutukseen on 50 m. Rekkaparkiksi varattu, toteuttamaton korttelialue 60-180 metrin päässä. Matonpesupaikka noin 150 m päässä. Tiemelu päivällä 45 – 50 dB, lentomelu alle 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Alueen halki kulkee valaistu jalankulun ja pyöräilyn yhteys Myyrmäen urheilupuiston suuntaan. Alueen pohjoispuolelta kulkevat talvisin hiihtoladut.

Kaupunkikuva
Näkyy urheilupuistoon ja Kierretien varteen.

Palaute
Jalankulun ja pyöräilyn reitti tärkeää säilyttää. Ilpolantien alkupään ympäristön viihtyvyydestä, hoidosta ja jätevesipumppaamon hajuhaitoista tullut paljon negatiivista palautetta. Toisaalta aluetta on ehdotettu täydennysrakentamisen kohteeksi. Naapurikiinteistön asukkaat toivovat rakentamisen sijoittuvan jalankulku –ja pyörätien länsipuolelle.

Rakennettavuus
Hankala kohde asuinrakentamiseen. Jalankulun ja pyöräilyn tärkeä yhteys, maaperä, kunnallistekniikan johdot ja jätevedenpumppaamon ja mahdollisen rekkaparkin läheisyys rajaavat rakentamiseen soveltuvaa aluetta. Myös maavallit ja avo-ojat hankaloittavat rakentamista. Tonttiyhteydet mahdollista liittää suoraan katuun. Rakentaminen luultavasti nostaisi paineita Ilpolantien alkupään tienvieren kohentamiselle. Ulkoilureitin varrella huomioitava vehreys maisemassa.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Jalankulun ja pyöräilyn yhteys tärkeää säilyttää. Ei ole itsessään merkittävä osa viheralueverkostoa, mutta osa Vapaalan liikuntapuiston ja yleiskaavan mukaisten seudullisten virkistysalueiden kokonaisuutta.

10. Vapaalanaukee (15 300 m²)

Tausta
Entistä peltomaata, joka on vuoden 1981 asemakaavalla 130300 muutettu puistoksi. Nykyään toinen Vapaalan toiminnalliseksi rakennetuista puistoista. Vapaalanaukee on kunnostettu aivan lähivuosina.

Luonnonolot
Nurmi- ja niittyaluetta, jossa on sekä luontaisesti kasvanutta että istutettua puustoa. Alavaa savikkoa, koillisosassa silttiä.

Toiminnot
Hoidettu ja valaistu puisto, jossa on leikki- ja liikuntavälineitä eri ikäisille. Maastonmuotojen puolesta esteetön kohde. Noin 100 m etäisyys Vapaalan liikuntapuistoon, jossa on useita jalkapallokenttiä, koripallokenttä, beach volley –kenttä sekä kolme tenniskenttää, koira-aitaus ja talvisin luistelumahdollisuus. Vapaalan urheilupuiston kautta on pääsy Myyrmäen urheilupuistoon ja seudulliselle virkistysyhteydelle. Tiemelu päivällä alle 50 dB, lentomelu alle 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Rakennetut puistokäytävät alueen halki ja edelleen seudulliselle virkistysyhteydelle Vapaalan liikuntapuiston kautta.

Kaupunkikuva
Näkyy kadulle ja lähialueen pihoille, tärkeä läpikulkureitti jalankulkijoille ja pyöräilijöille.

Palaute
Alueen kooltaan, palveluiltaan ja kunnoltaan kiitelty ja kehuttu kohde, tärkeimpiä yhteisessä käytössä olevia kohteita alueella. Sekä lasten että aikuisten oleskeluun soveltuva.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Aktiivisessa virkistyskäytössä, säilytetään rakennettuna puistona.

11. Uurrepuisto (2190 m²)

Tausta
Aikanaan asuintontteihin kuulunutta metsäaluetta, joka otettiin vuonna 1983 erillisen asemakaava (00262) yhteydessä yleiseen virkistyskäyttöön.

Luonnonolot
Moreenimaata, länsiosa silttiä. Metsikkö melko harvaa lehtomaista käenkaali-mustikkatyyppiä. Luoteisrinnettä.

Toiminnot
Ilmeisesti ei juurikaan yleistä käyttöä. Merkitys viheralueena pääosin lähinaapureihin kohdistuva. Osa alueesta muodoltaan huomattavan kapea. Yhteys Kierretielle sivuttain erittäin kaltevassa rinteessä. Kaivuukielto. Tiemelu päivällä alle 50 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Ei rakennettua yhteyttä. Kaavan mukainen jalankulun ja pyöräilyn läpikulun reitti toteuttamatta, mikä vaikeuttaa virkistyskäyttöä. Reitti helpottaisi kulkua seudulliselle virkistysyhteydelle. Maastonmuotojen puolesta ei täysin esteetön kohde. Kulkuyhteyden rakentaminen Kierretien puolelta voi olla hyvin haasteellista.

Kaupunkikuva
Näkyy harvana metsäisenä ympäristönä viereisille tonteille. Katualueilta vaikea löytää kulkua viheralueelle.

Palaute
Alueen halki on toivottu rakennettavan kävely-yhteys. Alueen ottamisesta yleisen virkistyksen käyttöön vastoin paikallisten tahtoa ollaan vielä pahoillaan. Lähikiinteistöillä toivotaan tonttien välisen alueen säilyvän vehreänä ja rauhallisena. Kunnossapidon mukaan huono kantavuus, vaikeasti hoidettava hakkuumateriaalin poisto. Palautteen mukaan alueella olisi muinaishauta, mikä on kaupunginmuseon mukaan hyvin epätodennäköistä.

Rakennettavuus
Soveltuisi myös rakentamiseen, mikäli maaperän kantavuus ja ajoyhteydet saadaan järjestymään. Kohteeseen saisi sijoitettua arviolta neljä tonttia, mutta samalla menetettäisiin mahdollisuus viheryhteyteen. Rakennettaessa huomioitava vehreyden säilyminen naapuritonttien rajalla.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi. Viheralueverkoston osana merkitys läpikulkuyhteytenä, mikäli puistokäytävä rakennettaisiin.

12. Talttapuisto (2830 m²)

Tausta
Aikanaan asuintontteihin kuulunutta metsäaluetta, joka otettiin asemakaavan 130300 (1981) yhteydessä yleiseen virkistyskäyttöön.

Luonnonolot
Savimaata, jossa kapea kaistale moreenia ja kalliota. Melko harvapuustoista lehtokorpea. Pohjoisrinnettä.

Toiminnot
Ilmeisesti ei juurikaan yleistä käyttöä. Merkitys viheralueena pääosin lähinaapureihin kohdistuva. Pääosin kapea alue. Maastonmuotojen puolesta ei nykyisellään täysin esteetön kohde. Tiemelu päivällä alle 45 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Ei rakennettua yhteyttä. Kaavan mukainen jalankulun ja pyöräilyn läpikulun reitti toteuttamatta, mikä vaikeuttaa virkistyskäyttöä. Reitti helpottaisi kulkua seudulliselle virkistysyhteydelle. Katualueilta vaikea löytää kulkua viheralueelle.

Kaupunkikuva
Näkyy harvana metsäisenä ympäristönä viereisille tonteille.

Palaute
Alueen halki on toivottu rakennettavan kävely-yhteys. Tärkeä varsinkin naapuruston lapsille. Kunnossapidon mukaan metsikön kunto ja kantavuus huono, vaikeasti hoidettava hakkuumateriaalin poisto.

Rakennettavuus
Soveltuisi myös rakentamiseen, mikäli maaperän kantavuus ja ajoyhteydet saadaan järjestymään. Kohteeseen saisi sijoitettua arviolta neljä tonttia, mutta samalla menetettäisiin mahdollisuus viheryhteyteen. Rakennettaessa huomioitava vehreyden säilyminen naapuritonttien rajalla.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi.Viheralueverkoston osana merkitys läpikulkuyhteytenä, mikäli puistokäytävä rakennettaisiin.

13. Kaavintie 26 (3860 m²)

Tausta
Asuinrakennusten väliin jäänyttä puistometsää, joka on ollut ennen asemakaavamuutosta 130200 (1980) tiealuetta (Asematie). Vireillä asemakaavamuutos (002272).

Luonnonolot
Lehtipuuvaltainen moreenirinne, jonka juurella maaperä hiekkaa ja savea. Alavalta osaltaan kosteaa.

Toiminnot
Vireillä olevan asemakaavamuutoksen yhteydessä alueen halki kulkevat saneerausterpeessa olevat putket on ollut tarkoitus siirtää katualueelle. Ilmeisesti ei juurikaan yleistä käyttöä. Merkitys viheralueena pääosin lähinaapureihin kohdistuva. Yleinen merkitys puistoalueena siten pääasiassa maisemallinen. Sijaitsee 100 m päässä Myyrmäen urheilupuistosta ja seudullisesta virkistysyhteydestä. Alueen halki saattaa kulkea rasitteita. Tiemelu päivällä alle 45 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Ei rakennettua yhteyttä.

Kaupunkikuva
Näkyy harvana metsäisenä ympäristönä viereiselle kadulle ja ympäröiville tonteille.

Palaute
Koetaan tärkeänä, ainakin maisemalliselta merkitykseltään. Toisaalta koetaan epäsiistinä metsikkönä.

Rakennettavuus
Soveltuu rakentamiseen, mikäli huomioidaan maaperä, vehreys maisemassa sekä tonttiyhteyksien turvallisuus risteyksen tuntumassa. Mahdollista avokallioaluetta tulee säilyttää näkyvissä. Kohteeseen saisi sijoitettua arviolta neljä tonttia.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Ei merkittävä osa viheralueverkostoa, merkitys pääosin maisemallinen. Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi.

14. Vuolutie 9b (1380 m²)

Tausta
Rakentamattomana säilynyt kaistale Vuolutien varressa.

Luonnonolot
Jyrkkä kalliorinne, maaperässä myös moreenia ja hiekkaa. Puusto kuusia ja haapoja. Pohjoisrinnettä.

Toiminnot
Viheralueen läpi kulkee rakentamaton kävelyreitti ja kadun varressa sijaitsee muuntamo. Ilmeisesti ei yleistä käyttöä, merkitys viheralueena maisemallinen ja läpikulkuun kohdistuva. Sijaitsee 100 m päässä Myyrmäen urheilupuistosta ja seudullisesta virkistysyhteydestä. Alueella on Vantaan Energian muuntaja ja alueen halki kulkee vesijohto ja sähkökaapeleita. Tiemelu päivällä alle 45 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Ei rakennettua yhteyttä. Kulku mahdollista myös viereisen Vuolutien kautta.

Kaupunkikuva
Näkyy harvana metsäisenä ympäristönä viereiselle kadulle ja ympäröiville tonteille.

Palaute
Koetaan tärkeänä, ainakin maisemalliselta merkitykseltään. Naulatien pohjoispuoli ehdotetaan kunnostettavan siistiksi tai täydennysrakennettavan. Naulatien pohjoispuolelta kulkeva reitti tärkeä kävellen metsän läpi Myyrmäkeen mentäessä. Vuolutie valaisematon ja turvaton, sillä ei jalkakäytävää.

Rakennettavuus
Soveltuu rakentamiseen, mikäli huomioidaan rinnemaisema ja vehreys maisemassa. Rakentamista vaikeuttavat johdot ja turvallisten tonttiyhteyksien järjestäminen risteyksen tuntumassa. Maastonmuodot ja avokallioalueet tulee pääpiirteissään säilyttää. Kohteeseen saisi sijoitettua arviolta kaksi tonttia.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Ei merkittävä osa viheralueverkostoa, merkitys pääosin maisemallinen. Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi. Naulatien pohjoispuolinen alue tärkeää säilyttää luonnonmukaisena puistoalueena ja yhteytenä seudulliseen virkistysyhteyteen.

15. Vuolupuisto (1700 m²)

Tausta
Asuinrakennusten väliin jäänyttä metsämaata. Kulkuyhteys pohjoisesta yhä yksityisessä omistuksessa.

Luonnonolot
Loiva moreeni- ja kalliorinne. Harvapuustoista mustikkatyypin tuoretta kangasmetsää.

Toiminnot
Ilmeisesti ei yleistä käyttöä, merkitys puistoalueena pääosin lähinaapureihin kohdistuva. Tiemelu päivällä alle 45 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Ei rakennettua yhteyttä. Asemakaavan mukainen puistokäytävä ja maa-alueen lunastaminen puistokäytävän osalta kaupungin haltuun toteuttamatta. Katualueilta vaikea löytää kulkua viheralueelle.

Kaupunkikuva
Näkyy harvana metsäisenä ympäristönä ympäröiville tonteille.

Palaute
Puistoon johtava kävelytien paikka turha asemakaavassa, sillä ei johda oikein mihinkään.

Rakennettavuus
Soveltuu rakentamiseen, mikäli tonttiyhteydet saadaan järjestymään ja maastonmuodot huomioitua. Kohteeseen saisi sijoitettua arviolta kaksi–kolme tonttia, mutta samalla menetettäisiin mahdollisuus viheryhteyteen. Rakennettaessa tulee huomioida vehreyden säilyminen naapuritonttien rajalla.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi. Viheralueverkoston osana ei erityistä merkitystä, vaikka rakennettaisiin puistokäytävä. Puistokäytävän rakentaminen edellyttäisi kulkureitin alueiden hankkimista kaupungille.

16. Naulatie 16 (2160 m²)

Tausta
Rakentamattomana säilynyt alue osana Myyrmäenmetsää.

Luonnonolot
Luonnonmukainen metsänreuna jonka puusto mäntyvaltainen. Kallioinen moreenirinne.

Toiminnot
Metsäaluetta. Maastonmuotojen vuoksi ei esteetön kohde. Tiemelu päivällä 45 – 50 dB, lentomelu 50 dB.

Jalankulun ja pyöräilyn reitit
Kulkemisesta muodostunut polku Myyrmäenmetsän suuntaan ja seudulliseen virkistysyhteyteen. Ei rakennettua yhteyttä.

Kaupunkikuva
Metsäaluetta, joka liittyy Myyrmäenmetsään. Näkyy metsäisenä ympäristönä ympäröiville tonteille.

Palaute
Toivottu rakennettua puistokäytävää Myyrmäenmetsän ja urheilupuiston suuntaan. Naapuri toivonut mahdollisuutta hankkia Naulankanta-katualuetta osaksi tonttia.

Rakennettavuus
Soveltuu rakentamiseen, mutta jalankulun reitin säilyttäminen tärkeää.

Kehittämispotentiaali viheralueena
Säilytettäessä soveltuu luonnonmukaiseksi kohteeksi. Kulku tärkeätä säilyttää Myyrmäenmetsään ja urheilupuistoon. Ei ole itsessään merkittävä osa viheralueverkostoa, mutta osa Myyrmäenmetsään ja yleiskaavan mukaisten seudullisten virkistysalueiden kokonaisuutta.

Selvitysalueen puistoja, numerointi vastaa kartan ja kohdetaulukoiden numerointia.

Lisäksi selvitysaluetta ympäröiviin viheralueisiin kytkeytyvät katualueiden reunoissa sijaitsevat viheralueeksi asemakaavassa merkityt alueet Hamarapolulla, Talttakujalla ja Naulatien pohjoispuolella tulee säilyttää nykyisessä käytössä.

Hamarapuiston kehittämisen yhteydessä Ilpolantien alun varren maisemallista kehittämistä tulisi tarkastella. Alueen rakentamista tosin vaikeuttavat jätevesipumppaamon ja Lammasojan läheisyys sekä heikko maaperä. Voidaan tarkastella esimerkiksi pysäköinnin ja jätevesipumppaamon toimintojen yhdistämisen mahdollisuuksia.

Palaute

- Viheralueista saatiin palautetta sekä säilyttämisen että täydennysrakentamisen puolesta.
- Viheralueiden määrästä riippumatta olemassa olevia puistoja haluttaisiin kehitettävän, mielellään paikallisten kanssa yhteistyössä.
- Puistoihin toivottiin opasteita, jotta ne olisi helpommin löydettävissä.
- Mahdollisten virkistysalueista tonteiksi muutettavien alueiden naapurit toivovat etuosto-oikeutta kaupungin maan hankkimiseen tonttiinsa rajautuvalta osalta.
- Kyselyssä kartalle saadut maininnat on esitetty kohdassa ”Vuorovaikutus”
- Vapaalan alueella on säilytettävä mm. metsiä ja kallioita.
- Nykyrakentamisessa suositaan kaiken puuston kaatamista tontilta. Kaupungin olisi hyvä antaa määräyksiä vanhojen, hyväkuntoisten puiden säästämisestä.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Asemakaavoituksen yhteydessä maisemaa ja viheraluerakennetta koskevia tavoitteita ja ratkaisuja tulee tarkentaa.
- Yleiskaavan määrittelemät laajemmat viheralueet Vapaalan pohjois- ja itäpuolella säilytetään. Myyrmäen urheilupuiston yleissuunnitelman yhteydessä tutkitaan Vapaalan liittyminen tähän suunnittelualueeseen ja erityisesti ulkoilureittiyhteydet.
- Kalliomäet keskeisinä alueen maamerkkeinä ja näköalapaikkoina säilytetään. Myös pienempiä kalliopaljastumia säilytetään.
- Viheralueita säilytetään mahdollisimman suurina kokonaisuuksina.
- Osa Vapaalan sisäisistä pienistä viheralueista voidaan muuttaa rakennettaviksi tonteiksi. Rakennettaessa näille alueille tulee säilyttää maisemakuvan ja maisemarakenteen ominaispiirteitä.
- Kun tontteja tai viheralueita täydennysrakennetaan, tulee riittävän viherrakenteen säilyminen varmistaa tontti- ja pihasuunnittelun yhteydessä.
- Kun rakennuksia ja väestöä tulee alueelle lisää, tarvitaan myös entistä parempia viheralueiden palveluita ja kulutuskestäviä viheralueita. Täydennysrakentamiseen tuleekin liittää viheralueiden palveluiden kehittämistä.
- Täydennysrakentamisen yhteydessä tulee säilyttää Vapaalan tärkeää ominaispiirrettä, katujen vehreää maisemakuvaa.

Liikenne

Vantaan tulevien vuosien kasvu ohjautuu joukkoliikenteeseen tukeutuville vyöhykkeille mm. valtuustostrategian, Joukkoliikennekaupunki-selvityksen (2015) ja kaupunkisuunnittelun työohjelman (2016) ohjaamana. Arkkitehtuuriohjelman (Kv 11.5.2015) liikenteellisenä tavoitteena on mm. eri liikennemuotojen tarpeiden huomioon ottaminen. Vapaala sijoittuu Vantaan joukkoliikenneselvityksen perusteella yhdyskuntarakenteeltaan osin joukkoliikenteen ja osin autokaupungin vyöhykkeelle.

Vapaalan pientaloalue sijaitsee Vihdintien varrella ja Kehä III:n tuntumassa. Vihdintie on merkittävä yhteys pohjoisen suuntaan sekä Helsingin keskustaan päin. Vapaalan pientaloalueen sisääntulokatuja ovat Vapaalantie ja Lastutie etelästä Rajatorpantieltä sekä Ilpolantie pohjoisesta Luhtitieltä. Lisäksi alueelle on jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä Vihdintien, Nuijatien sekä Myyrmäen urheilupuiston ja Vapaalan liikuntapuistojen suunnista. Vanhoine tielinjauksineen mutkittelevat Ilpolantie ja Vapaalantie toimivat alueen kokoojakatuina.

Katuverkon kehittyminen

Friherrsin ensimmäiset tiet on rakennettu pääosin talkoovoimin. Näitä ensimmäisiä katuja olivat mm. entiset Vanha Hämeenkyläntie (nyk. Ilpolantie), Valtatie (nykynimeltään Vapaalantie) ja Pitkäkatu (nyk. Höylätie). Vuonna 1979 alueen tiet olivat Vapaalantietä ja Vanhaa Hämeenkyläntietä lukuun ottamatta sorapäällysteisiä yksityisteitä, joiden tiealue vaihteli 5 – 10 metrin välillä. Alueen katuverkko on jäsentymätön.

Edellisessä laajemmassa asemakaavassa (v. 1979) on pääosin noudatettu olevia teitä: Vapaalantie ja Vanha Hämeenkyläntie säilytettiin kokoojakatuina. Samalla verkostoa on laajennettu. Kävelyn ja pyöräilyn väylästö muodostettiin Rajatorpan liikekeskukseen ja kouluille johtavista sekä viheralueita yhdistävistä jalankulku- ja pyöräteistä tai asuntokaduista. Pitkillä jatkuvilla tonttikaduilla on esitetty rakennettavaksi jalankulkukäytävät. Tonttikadut tehtiin jatkuvina jalkakäytävällä varustettuina lenkkeinä, päättyvinä pussikatuina tai lyhyinä läpiajettavina linkkeinä, joille ei ole ohjattu läpiajoliikennettä.

Vapaalan nykyinen liikenneverkko ja sen toiminnallinen luokitus. Vihervaara, 2016.

Katuverkon nykytila ja tulevaisuus

Vapaala on katuverkon toteutuneisuuden suhteen hyvin tyypillinen vantaalainen pientaloalue – alueella on useita saneeraustarpeessa olevia katuja.

Vapaalan katuverkon ja muun kunnallistekniikan tilaa selvitettiin vuonna 2011 Omat kadut OK- hankkeen yhteydessä. Tuolloin tehtiin asukaskysely ja katualueen inventointi. HSY:n hankkeessa määrittelemät tärkeimmässä saneeraustarpeessa olevat kadut olivat Höylätie (450 m), Ilpolantie välillä Vapaalanpolku – Kierretie sekä Vuolutie (210 m). Toissijainen HSY:n ehdottama saneerauskohde oli Vapaalanpolku (140 m). Välillä Ruuvikuja-Ruuvipolku on toteuttamaton asemakaavan mukainen kadun katkaisu. Kaavintiellä taas on asemakaavan vastainen kadun katkaisu.

Tulevaisuudessa Vapaalan liikenneolosuhteisiin vaikuttavat Luhtitien mahdollinen avaaminen läpikulkuliikenteelle sekä Vihdintien liikennemäärien osalta suunnitelmat Kehä II:n rakentamisesta.

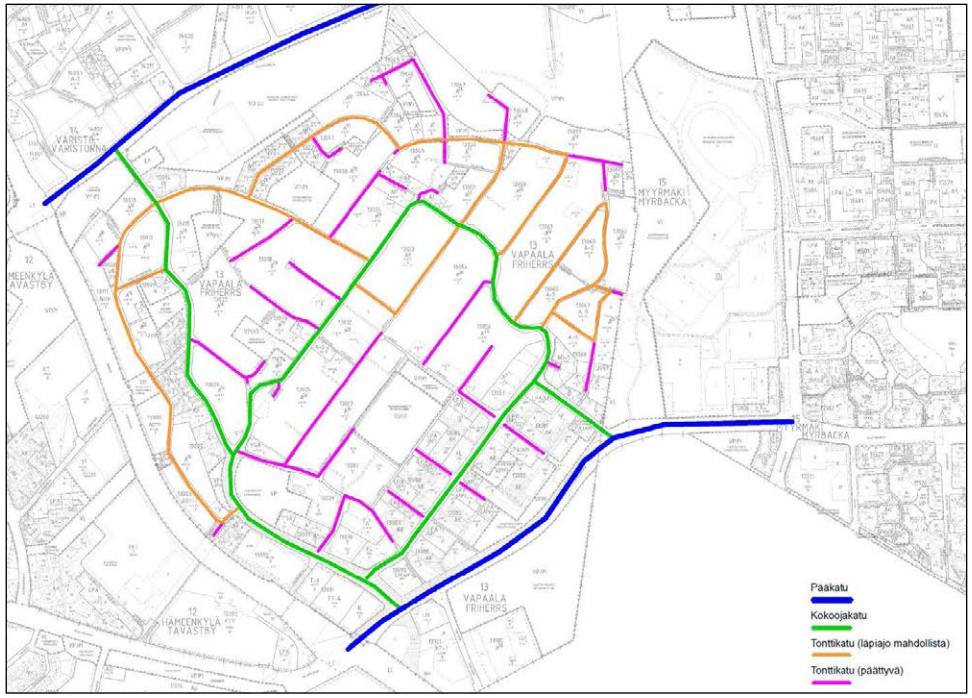

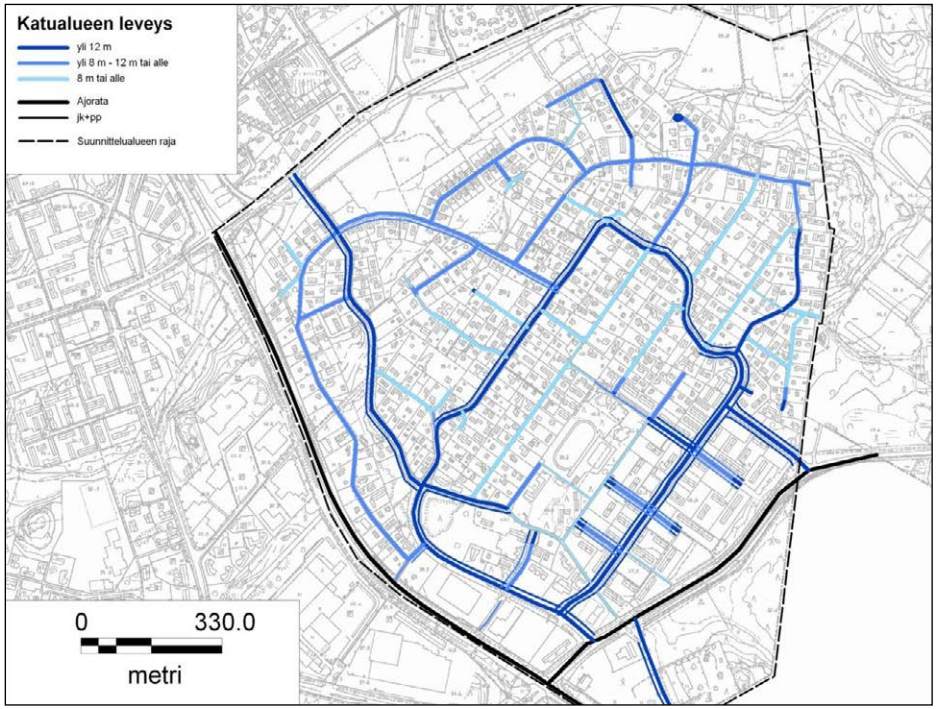

Katutilan leveys Vapaalassa. Omat kadut OK-hanke, 2011.

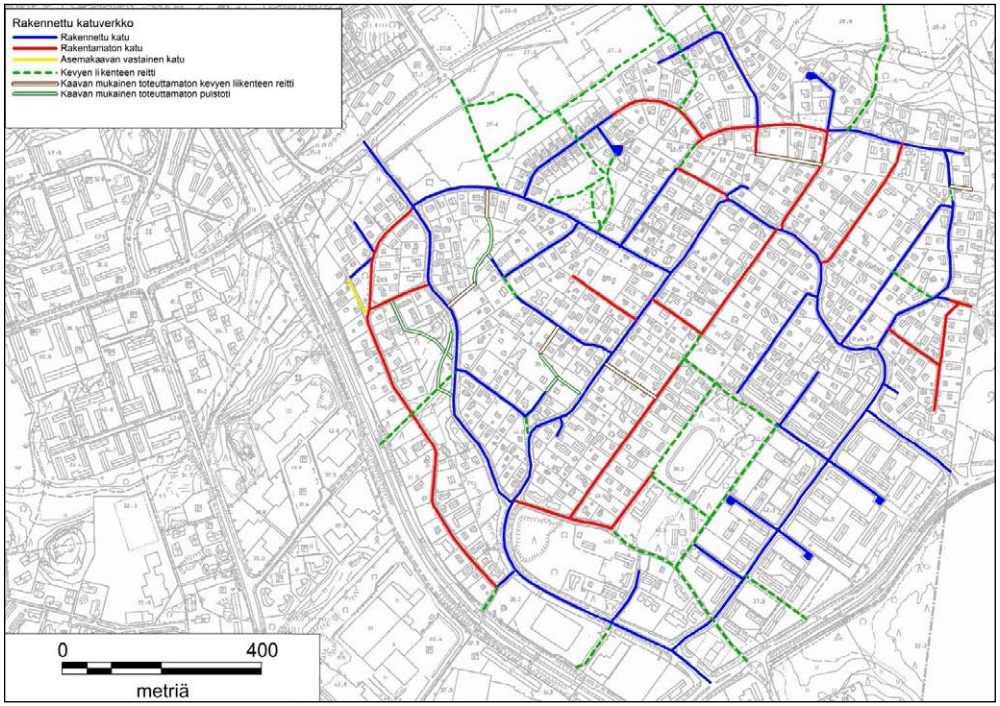

Rakennettu ja rakentamaton katuverkko. Omat kadut OK-hanke, 2011. Päivitykset Vihervaara, 2016.

Autoliikenne

Vapaalan autoliikenteen määrät vuonna 2014

- Vihdintie 25 300 ajoneuvoa/arkivrk (11 250 ajoneuvoa/arkivrk v. 1975)
- Rajatorpantie 16 000 ajoneuvoa/arkivrk
- Luhtitie 4 200 ajoneuvoa/arkivrk
- Vapaalantie Ilpolantien länsipuolella 2000 ajoneuvoa/arkivrk
- Vapaalantien itäpää 500 ajoneuvoa/arkivrk.

Pysäköinti

Alueen voimassa olevassa asemakaavassa on erilaisia tonttikohtaisia pysäköintimääräyksiä, jotka on kuvattu tarkemmin taulukossa kohdassa Vapaalan aiempi suunnittelu.

Vanhempien rakennusten pihoilla autot sijoittuvat yhä usein kulkuyhteyden varrelle. 1970-luvulta lähtien on rakennettu autokatoksia, joista osa on kytketty asuinrakennukseen. Uusissa pihoissa pysäköintijärjestelyt vievät tontin kadun puoleisesta osasta usein melko suuren alan. Tontin etuosa on myös saatettu päällystää pysäköintijärjestelyitä varten.

Kävely ja pyöräily

Kokoojakatujen varsille on järjestetty yhdistetyt jalankulku- ja pyörätiet. Vapaalassa on myös moottoriliikenteestä erillisiä raitteja ja aluetta ympäröivillä viheralueilla on ulkoiluteitä. Lisäksi vanhat palokujat muodostavat yhä oikopolkuja Vapaalan pitkien kortteleiden läpi. Tonttikaduilla jalankulkijat ja pyöräilijät kulkevat pääosin ajoradalla.

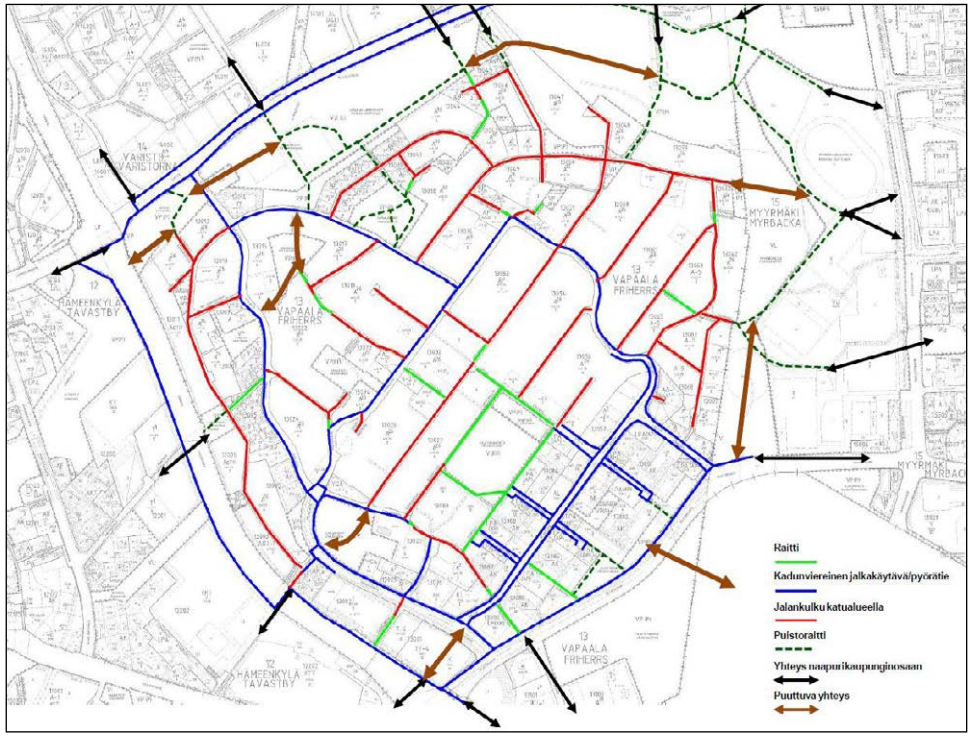

Nykyinen jalankulun ja pyöräilyn verkosto yhteyspuutteineen. Vihervaara, 2016.

Joukkoliikenne

Vapaala sijaitsee noin kahden kilometrin etäisyydellä Myyrmäen asemalta, joka on alueen lähin Kehäradan asema. Kehäradan valmistuminen kesällä 2015 paransi yhteyksiä lentokentälle ja itäpuolelle Vantaata. Samalla se kuitenkin vähensi jonkin verran Vapaalaa palvelleita bussiliikenteen vuoroja. Vapaalantien kautta kulkee kaksi bussilinjaa, joilla pääsee mm. Myyrmäkeen ja Helsingin keskustaan. Näillä linjoilla on yhteys myös Martinlaaksoon, Askistoon ja Linnaisiin. Yhteensä vuoroja kulkee arkena noin 60 vuoroa päivässä. Lisäksi arkisin liikennöi palvelulinja. Alueen tuntumasta Luhtitien, Vihdintien ja Rajatorpantien kautta kulkee useita seutuliikenteen joukkoliikenneyhteyksiä Vantaan muille alueille sekä Vihdin, Klaukkalan, Espoon ja Helsingin suuntaan.

Selvitysalue sijoittuu alle 200 m etäisyydelle yleiskaavassa (kh 2007) linjatusta pikaraitiotiestä, joka alustavasti kulkisi Rajatorpantietä pitkin Myyrmäen suuntaan. Tässä täydennysrakentamisen selvitystyössä eikä sen tuomilla suunnitteluperiaatteilla muuteta julkisen liikenteen reittejä tai aikatauluja. Katusuunnittelun mahdolliset tilavaraukset ja pidemmällä aikavälillä alueen väestömäärän muutokset saattavat kuitenkin vaikuttaa joukkoliikennereittien ja aikataulujen suunnitteluun.
Vuonna 1979 Vapaalan kautta kulki viitisenkymmentä bussivuoroa päivässä. Lisäksi Vihdintietä ja Rajatorpantietä pääsi Helsinkiin ja Martinkyläntietä Varistoon. Myyrmäen juna-asema on avattu vuonna 1975.

Palautetta alueen liikenteestä

- Huonokuntoisia, valaisemattomia katuja tulisi kehittää (mm. Vuolutie,
- Höylätie)
- Liikenneturvallisuuden kannalta haasteellisia paikkoja, jalankulkuväyliä ja valaistuja osuuksia puuttuu, heikkoja näkemiä (mm. Terätie, Kierretien/
- Kaavintien risteys) ja ylinopeutta ajavia autoja
- Pohjoisosan liikennemäärät jakautuvat epätasaisesti katuverkon katkaisevien jalankulun ja pyöräilyn pätkien takia. Toisaalta naapurit vastustivat läpiajon avaamista.
- Toivottu, että liikenne alueella ei kasva nykyistä suuremmaksi
- Toivottu, että suunnitelmissa otetaan huomioon myös lumitalvien auraus-paikat
- Virkistysalueiden läpi kulkemista helpottavia puistokäytäviä
- Toivottu, että tulevassa suunnittelussa tonteille huomioidaan riittävät pysäköintipaikat. Tiedusteluja kadunvarsipysäköinnin mahdollisuuksista.
- Toivottu pihakatujen lisäämistä.
- Vapaalan katutilat koetaan samalla miellyttäväksi – alueella käy ulkoilemassa myös lähialueen asukkaita.
- HSL: joukkoliikenteen reittiä ei saa kaventaa, ajoyhteys jo nyt ahdas.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Vantaan kaupungin liikennesuunnittelu on arvioinut, että mahdollinen rakennusoikeuden lisääminen ei lisää liikennemääriä niin paljon, että se aiheuttaisi ongelmia Vapaalan katuverkolla. Suunniteltu katuverkon saneeraus helpottaisi nykyisen liikenneverkon toimivuutta. Täydennysrakentamisessa pääosa liikenteen haasteista tulee tonttien sisäisistä järjestelyistä.
- Tonttien pysäköintiratkaisuja tulee tarkastella tarkemmin jatkosuunnittelun yhteydessä huomioiden erilaiset tilaa säästävät pysäköintiratkaisut
- Katujen kuntoa ja mahdollisten saneerausten kiireellisyysjärjestyksiä on hyvä päivittää maastokäynnillä lumettomana kautena.
- Alueella tulisi olla vähintään pysäköintinormi 2 autopaikkaa/asunto
- Katujen katkaisujen tarve tulee ajantasaistaa kaavaan
- Havaittujen kävelyn ja pyöräilyn yhteyspuutteiden toteuttaminen
- Risteysalueilla tulee parantaa turvallisuutta

Kunnallistekniikka

HSY vastaa olemassa olevan vesihuoltoverkon saneeraamisesta ja kustannuksista, kaupunki katuverkosta, vesihuollon rakentamisesta ja katu- ja viheralueiden ja avo-ojista. Maanomistajat vastaavat omiin tarpeisiinsa vaadittavista johtosiirroista ja tontillaan olevista avo-ojista. Kaukolämmön ja sähkön osalta verkostosta vastaa Vantaan Energia. Tietoliikenneyhteyksien toteuttaminen on yksityisten yritysten vastuulla.

Hulevesien hallinta

Vapaala jakautuu kahteen valuma-alueeseen. Pohjoisosan vedet päätyvät avo-ojissa ja hulevesiviemäreissä Pellaksenojaan tai Lammasojaan, eteläisen osan johdetaan avo-ojin ja hulevesiviemärein Myyrmäen kautta Mätäojanlaaksoon.

Vapaalan katualueiden kuivatus on hoidettu pääasiassa hulevesiviemäreillä. Lähes kaikissa rakennetuissa kaduissa on hulevesiviemäröinti. Avo-ojakuivatus on käytössä rakentamattomilla kaduilla sekä viher- ja virkistysalueilla. Pisin yhtenäinen avo-ojilla kuivatettu katualue on Kierretiellä. Paikoin rakentamattomilta kaduilta puuttuu sekä hulevesiviemäröinti että ojat. Näiden katujen kuivatuksen järjestämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen jatkokehittämisessä.

Asemakaavassa ei ennestään ole ollut hulevesimääräyksiä, vaan hulevesien hallinta tonteilla on toteutettu pääasiassa rakennusjärjestyksen pohjalta. Ilmeisesti menneinä vuosikymmeninä hulevesien hallintaa ei ole painotettu nykyisellä tavalla eikä kaiken uuden rakentamisen yhteydessä myöskään ole ollut käytettävissä yleistä hulevesiviemäriä tai avo-ojaa. Vapaalassa varsinkin alavilla tonteilla esiintyy hulevesiongelmia.

Alueen hulevesiverkostoja mitoitettaessa ei ole ollut tiedossa alueen rakennusoikeuden kasvaminen. Täydennysrakentamisessa keskeistä onkin pyrkiä vähentämään rakentamisen vaikutuksia tontilta poistuvaan virtaamaan. Hulevesiä suositellaan imeytettävän tai viivytettävän tontilla ennen vesien johtamista yleiseen hulevesiverkostoon. Hulevesien muodostumista voi minimoida suosimalla runsasta ja monikerroksista kasvillisuutta ja välttämällä vettä läpäisemättömiä pintamateriaaleja piha-alueilla. Katoilta valuvia vesiä voidaan myös kerätä talteen ja hyödyntää tontilla esimerkiksi kastelua varten. Hulevesiä voidaan imeyttää tontilla, mikäli maaperä soveltuu imeytykseen ja siitä ei aiheudu haittaa naapureille tai perustusten kuivatukselle. Haasteellisinta hulevesien hallinta on kallioisilla tonteilla tai alavilla savimailla, varsinkin jos yleistä hulevesiojaa tai –viemäriä ei ole käytettävissä.

Hulevesien hallinnan tarve on kasvanut entisestään ilmastonmuutokseen varautumisen myötä. Vantaan kaupunki kehittää parhaillaan tehokkaampia keinoja hulevesien hallintaan. Yleisillä alueilla tämä käsittää esimerkiksi luonnonmukaisia hulevesialtaita tai imeytyskenttiä. Tonteilla uutena työkaluna voidaan ottaa käyttöön esimerkiksi viherkerroin, jolla määritellään imevän kasvillisuuden ja maanpinnan osuus tontin alasta.

Palautetta

- Hulevesien hallinnassa osoitettiin useita ongelmakohtia.
- Yleiset avo-ojat ovat paikoin tukossa. Ongelmia on varsinkin rakentamattomien katuosuuksien varsilla olevilla tonteilla.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Huleveden käsittely on suunniteltava tonttikohtaisesti. Suunnittelussa tulee myös tarkastella hulevesien purkureitti eli onko kadulla ojia tai hulevesiviemäriä, johon vedet voidaan tontilta johtaa.
- Ajantasainen tieto avo-ojien kunnosta edellyttää maastokäyntejä sulaan aikaan.
- Katujen saneeraus helpottaisi myös tonttien hulevesien hallintaa.
- Viherkertoimen soveltuvuutta alueelle tulee tarkastella jatkosuunnittelussa.
- Avo-ojat ja maanalaista johtoa varten varatut alueen on tarpeen määritää asemakaavaan.
- Yleisille, pääasiassa viheralueille voidaan selvittää mahdollisuutta kehittää veden viivyttämisen ja imeyttämisen kohteita.

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

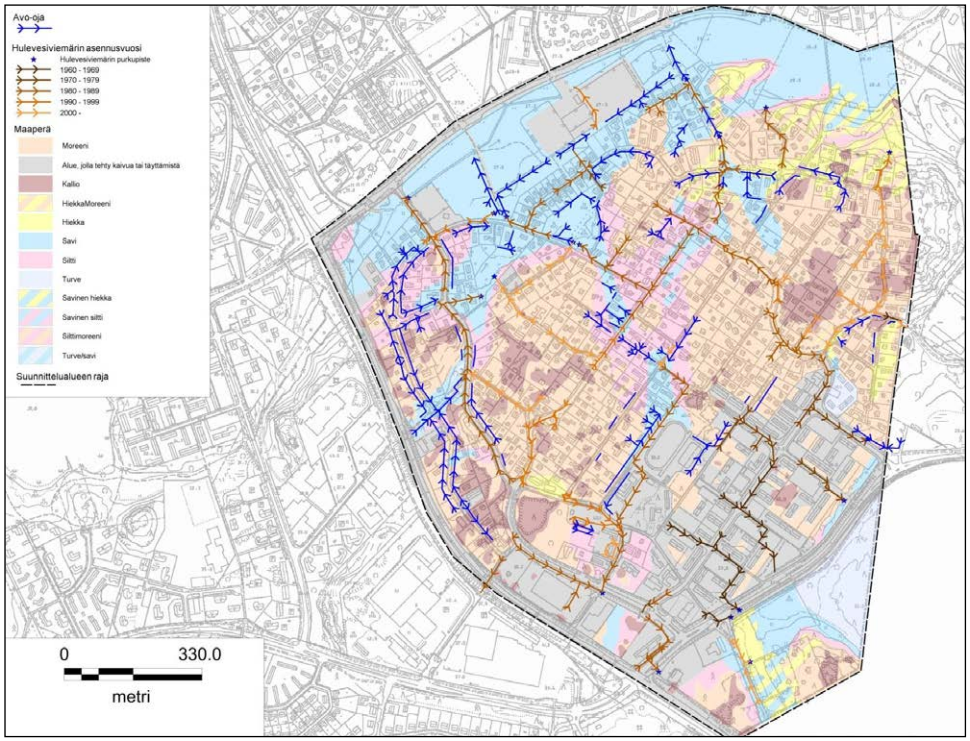

Hulevesiverkoston asennusvuodet kartalla. Omat kadut OK-hanke, 2011. Päivitykset Kettunen, 2016.

Vesihuolto

Alueen vesihuollon putkien kunto voidaan Vapaalan laajuisella alueella arvioida pääosin iän perusteella. Vapaalan vesihuoltoverkostossa on paljon 1960-luvulla asennettuja putkia. Näiden vanhimpien putkien osalta olisi erityisen tärkeää tarkistaa niiden kunto sekä mahdolliset saneeraustarpeet. Vesijohtoverkoston putkista valtaosan muodostaa valurautaiset johdot. Vanhoissa jätevesiputkissa on materiaalina käytetty yleisesti betonia, kun taas saneeratut uudet putketovat muoviputkia. Vanhoja vesijohtoja ja jätevesiviemäreitä on paikoin saneerattu sujuttamalla 2000-luvulla. Suurin osa vanhoista 1960-luvulla rakennetuista putkista on Rajatorpassa sekä Vapaalan keski- ja länsiosissa. Itäosassa verkosto on pääasiassa uudempaa, joskin sieltäkin löytyy 1960-luvun putkia.

Alue kuuluu vedenjakelujärjestelmässä Myyrmäen painepiiriin, johon vesi johdetaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Helsingistä. Painepiirin vesisäiliönä on Myyrmäen ylävesisäiliö, jonka tilavuus on 4500 m^3. Alueen painetaso vaihtelee välillä +86.00 ... +95.00.

Vapaalan jätevedet johdetaan Rajatorpan ja Vapaalan jätevesipumppaamoiden kautta runkoviemärissä Vihdintien alitse Hämeenkylään ja sieltä Hämevaaraan. Hämevaarassa runkoviemäri liittyy Espoon viemäriverkostoon, josta jätevedet ohjataan Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Vesijohtovuotoja oli vuoden 2011 tarkasteluissa ollut Vapaalan alueella n. 60 kpl. Vuotojen perusteella kiireellisiä saneerauskohteita ovat Höylätie, Ilpolantie välillä Vapaalanpolku – Kierretie sekä Vuolutie. HSY:n esittämä toissijainen saneerauskohde oli Vapaalanpolku.

Ilpolantien varrella sijaitsee HSY:n jätevedenpumppaamo. HSY:n suositus on, että asumista ei kannata kaavoittaa 50 metriä lähemmäksi Vapaalassa sijaitsevan kaltaista isoa jätevesipumppaamoa.

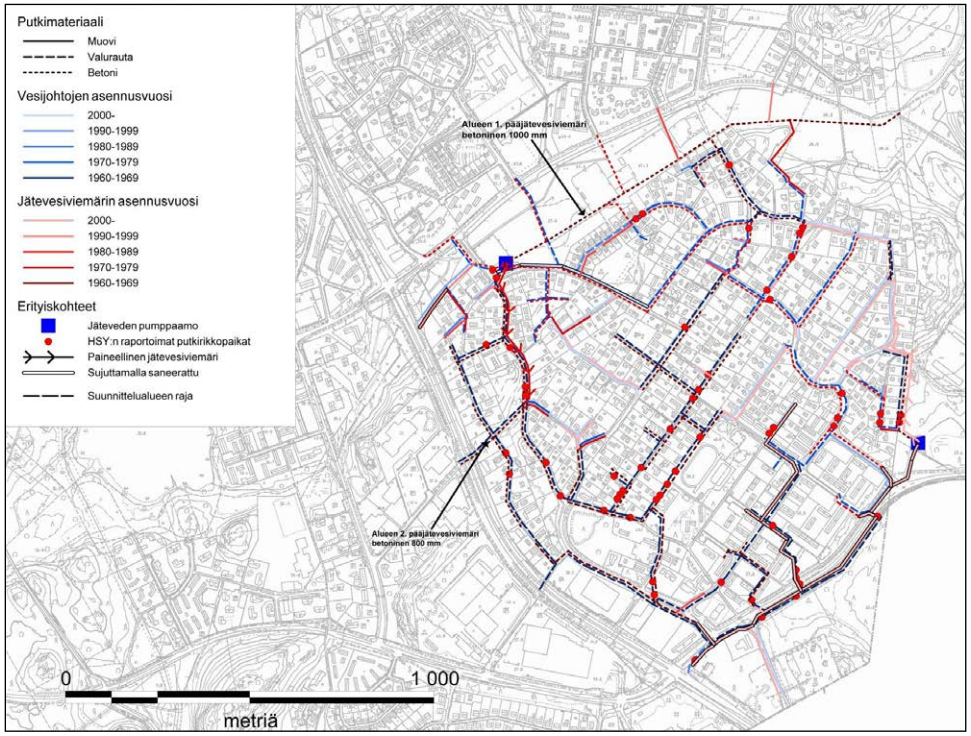

Vesijohtoverkoston asennusvuodet kartalla. Omat kadut OK-hanke, 2011. Päivitykset Kettunen, 2016.

Sähkö ja lämpö

Osa Vapaalan pientaloista on kytketty kaukolämpöverkkoon, joka ulottuu alueelle Luhtitien, Rajatorpantien ja Vihdintien suunnista. Vantaan Energialla ei ole erityisiä suunnitelmia alueen kaukolämpöverkon suhteen, mutta alue saattaa olla mahdollista tehojen ja lämmöntoimituksen suhteen liittää kaukolämpöön laajemmaltikin. Rakennusjärjestyksen mukaan ilmalämpöpumpun, maalämpöpumpun ja aurinkokeräimen sijoittaminen rakennukseen, rakennelmaan tai pihamaalle ei edellytä toimenpideluvan hakemista. Maalämpökaivolle tulee hakea rakennuslupa.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Lähitulevaisuudessa saattaa olla mahdollista kehittää myös muita alueellisen energian mahdollisuuksia, kuten aurinkolämmön tai lämpövoimaloiden hyödyntämistä. Paikallisten on hyvä selvittää mahdollisesti toivomiaan tulevia energian- ja lämmöntuotannon mahdollisuuksia ja tarpeita jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.
- Valaistuksen, sähkö- ja tietoliikenneverkon muutosten yhdistämistä toteutettaviin kaivuutöihin on hyvä selvittää.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Ilmanlaatu

HSY (2015) on määritellyt eri liikennemääriin nähden suositusetäisyyksiä, joita lähemmäksi ei ilmanlaadun perusteella tulisi kaavoittaa asutusta tai herkkiä kohteita. Minimietäisyys on tarkoitettu sovellettavaksi kaavoja muutettaessa jo rakennetuilla alueilla ja täydennysrakentamisessa. Ilmanlaatuvyöhykkeet kuvaavat riskiä ilmansaasteiden haitoille avoimessa ympäristössä.

Yksittäisten kohteiden suunnittelussa voidaan hyödyntää edellä esitetyn HSY:n ilmanlaatuvyöhykkeiden etäisyyssuosituksia. Esimerkiksi Vihdintien ennustevuoden 2030 keskimääräinen arkivuorokausiliikenne (KAVL), noin 40 000 ajon/vrk, jonka mukaan saadaan seuraavanlaiset etäisyydet Vihdintien lähimmän ajoradan reunasta:

- asuinrakennusten minimietäisyys 28 m
- asuinrakennusten suositusetäisyys ja herkän kohteen minimietäisyys 80 m
- herkän kohteen suositusetäisyys 160 m

Ajoneuvoa	Asuinrakennukset / metriä		Herkkä kohde / metriä	
arki-vrk	minimietäisyys	suositusetäisyys	minimietäisyys	suositusetäisyys
5 000		10	10	20
10 000	7	20	20	40
20 000	14	40	40	80
30 000	21	60	60	120
40 000	28	80	80	160
50 000	35	100	100	200
60 000	42	120	120	200
70 000	49	140	140	200
80 000	56	150	150	200
90 000	63	150	150	200

HSY:n (2015) ilmanlaatuvyöhykkeiden suositusetäisyydet eri liikennemäärille.

Tieliikenne- ja lentomelu

Maankäytön, liikenteen ja rakentamisen suunnittelussa ja rakentamisen lupamenettelyssä käytetään Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melutason ohjearvoja. Vantaan kaupungin rakennusvalvonnan rakentamisohjeessa (2007) on esitetty erityisesti rakennuksen ulkovaipan ääneneristävyydelle asetettavia vaatimuksia lentoliikenteen sekä tie- ja raideliikenteen aiheuttamalta melulta suojaamiseksi. Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksessä (2011) on melun- ja tärinäntorjunnassa noudatettavia määräyksiä (57 §). Rakennusjärjestyksen mukaan suunniteltaessa rakentamista alueelle, jolla esiintyy liikenne- tai muuta erityistä melua, rakennusvalvonnalle on esitettävä selvitys siitä, miten vaadittava rakenteiden ääneneristävyys saavutetaan.

Vantaan rakennusjärjestyksen ja rakentamisohjeen lento-, tie- ja raideliikennemelun meluvyöhykkeiden äänitasoerotaulukko koskee vain rakennusten ääneneristävyyttä ja sitä varten vaadittavan selvityksen tarpeellisuutta. Piha-alueiden, terassien ja parvekkeiden osalta meluselvitys on tehtävä, jos melutason päiväajan keskiäänitaso LAeq 7–22 on yli 55 dB ja yöajan keskiäänitaso LAeq 22–7 on yli 50 dB, uusilla alueilla yli 45 dB.

Melulle altistumista voidaan kaavoituksessa torjua eri keinoin, ensisijaisesti estämällä ongelman syntymistä toiminnan sijoittelulla, liikennetarpeen minimoinnilla ja suojaviheralueilla. Melun leviämistä ympäristöön voidaan estää rakennusten ja rakenteiden sijoittelulla ja meluesteillä. Jalankulku- ja pyörätiet pyritään sijoittamaan mahdollisimman hyvän ilmanlaadun alueelle.

Vapaalan pientaloalueen länsiosa sijaitsee Vihdintien liikenteen aiheuttamalla melualueella. Myös aluetta rajaavien Luhtitien ja Rajatorpantien sekä alueen sisäisten katujen liikenne aiheuttaa alueella liikennemelua.

Tulevaisuudessa liikennemäärien on ennustettu kasvavan alueen tie- ja katuverkolla. Vapaalan pientaloalueella myös sisäisten katujen liikenteen aiheuttama melu vaikuttaa erityisesti ulkona oleskelualueilla melutasoon ja viihtyisyyteen. Alueen täydennysrakentamista suunniteltaessa ja lupia myönnettäessä on selvitettävä myös alueen sisäisten katujen ennusteliikenne ja arvioitava meluselvitysten tarve hankekohtaisesti.

Vantaan yleiskaavan meluselvityksessä 2007 (Vantaan kaupungin Kuntatekniikan keskus) ennustevuoden 2030 melulaskennoissa Vihdintiellä otettiin mukaan Maantien 120 (Vihdintie) tiesuunnitelmassa (2006) esitetyt meluaidat Vapaalan kohdalla. Vihdintien meluesteiden rakentamiselle ei ole rahoitusta eikä niiden rakentamisesta ole tietoa. Tiemeluennustetta 2030 eikä Vihdintielle rakennettuja meluesteitä voi käyttää Vapaalan kohdalla Vihdintien tieliikenteen melun vaikutuksia arvioitaessa. Täydennysrakentamisessa meluntorjunta on hoidettava tonteilla.

Vihdintien, Rajatorpantien ja Luhtitien liikenteen aiheuttamat päiväajan keskiäänitason LAeq 7–22 meluvyöhykkeet Vapaalan alueella vuoden 2011 liikennetiedoilla, laskentakorkeus 2 metriä.

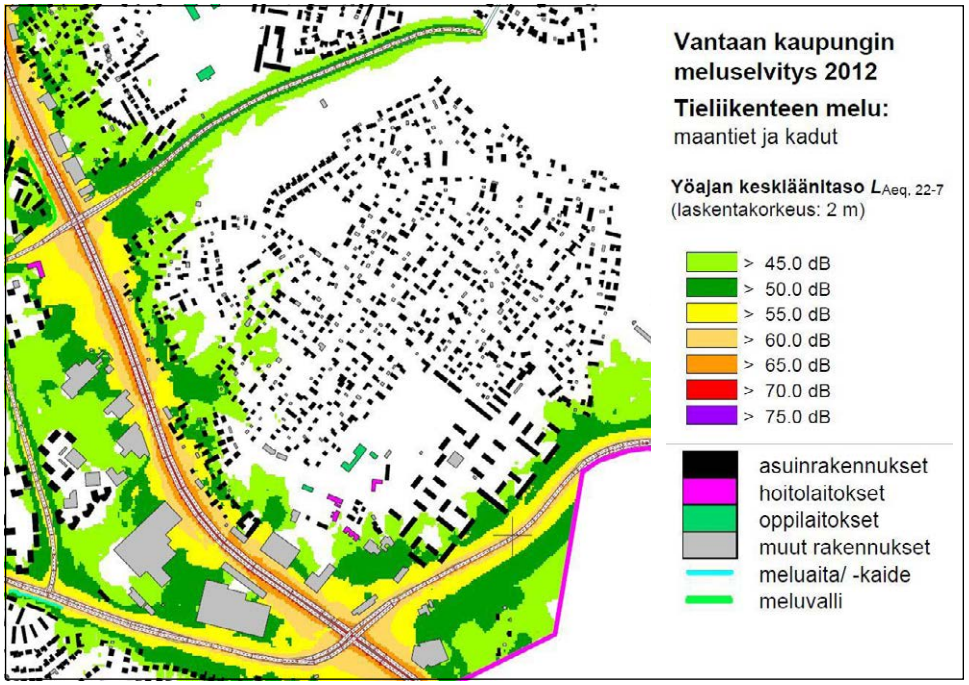

Vihdintien, Rajatorpantien ja Luhtitien liikenteen aiheuttamat yöajan keskiäänitason LAeq 22–7 meluvyöhykkeet Vapaalan alueella vuoden 2011 liikennetiedoilla, laskentakorkeus 2 metriä.

Suurin osa Vapaalan pientaloalueesta sijoittuu yleiskaavan mukaiselle lentomeluvyöhykkeelle m3, vuorokauden painotettu keskiäänitaso Lden 50–55 dB. Vantaan kaupungin rakennusvalvonnan rakentamisohjeen ja rakennusjärjestyksen mukaan ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lentomelua vastaan tulee meluvyöhykkeellä 50–55 dB asuin- potilas- ja majoitushuoneissa sekä opetus- ja kokoontumistiloissa olla 32 dB ja toimistotiloissa 28 dB.

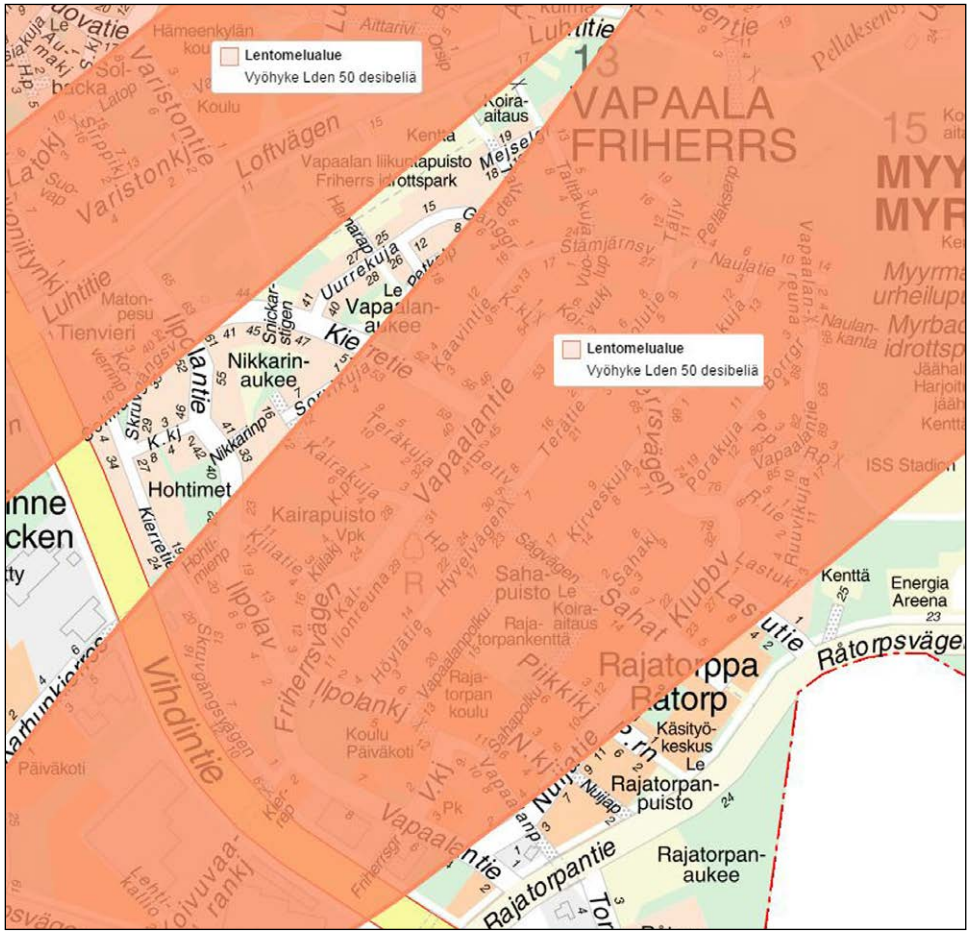

Yleiskaavan mukainen lentomeluvyöhyke m³, L_{den} 50–55 dB Vapaalan alueella merkittynä punaisella.

Palautetta

- Lentoliikenteen ja Vihdintien autoliikenteen melun määriin ja hallintaan rakentamisessa vaadittiin huomiota.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Jatkosuunnittelussa on tehtävä kaavamuutos-/hankekohtaisesti/koko pientaloalueelle ilmanlaatuarvio, jossa ilmanlaatuvaikutuksia voidaan tarkastella käyttäen ensin HSY:n ilmanlaatuvyöhykkeitä (avoin ympäristö), ilmanlaadun mittaustuloksia sekä leviämislaskelmia.
- Piha-alueiden, terassien ja parvekkeiden osalta meluselvitys on tehtävä, jos melutason päiväajan keskiäänitaso LAeq 7–22 on yli 55 dB ja yöajan keskiäänitaso LAeq 22–7 on yli 50 dB, uusilla alueilla yli 45 dB. Muualla meluselvitysten tarve on arvioitava hankekohtaisesti.
- Alueen täydennysrakentamista suunniteltaessa ja lupia myönnettäessä on selvitettävä alueen sisäisten katujen ennusteliikenne.
- Pientaloalueella tie- ja katuliikenteen aiheuttama melu ja meluntorjunnan tarve on tutkittava meluselvityksissä kaavamuutos- ja hankekohtaisesti. Meluselvityksissä melulaskennat tehdään keskimääräisellä arkivuorokausiliikenteellä (KAVL). Meluntorjunta on hoidettava tonteilla. Vihdintien tiesuunnitelman mukaisia meluesteitä (tiemeluennuste 2030) ei voi ottaa huomioon Vapaalan pientaloalueen täydennysrakentamisessa, sillä Vihdintien meluesteiden rakentamiseen ei ole rahoitusta.
- Vihdintien varrella Kierretien länsipuolella sijaitsevat tontit ovat ilmanlaadun ja liikenteen aiheuttaman melun vuoksi asumiseen huonosti soveltuvaa aluetta, jossa rakennusoikeutta ei ole tarkoituksenmukaista korottaa. Tämä vastaa yleiskaavassa 2007 esitettyä työpaikka-alueen (TP) rajausta.
- Vihdintien varrella sijaitseville puistoille sopisi kaavamerkinnäksi paremmin suojaviheralue, sillä niiden merkitys on liikenteen maisemalliselta vaikutukselta suojaava, mutta ne eivät sovellu oleskeluun.
- Alueen tonttien suunnittelussa pihoille tulisi osoittaa poikkeamispäätöksen tai asemakaavan yhteydessä leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.

Pilaantuneet maat

Kierretie 27:ssä on havaittu öljyvahingon ja Höylätie 11-15:ssa autokorjaamon likaamia maita. Tilanne tulee selvittää tonttikohtaisesti. Ennen uusiin rakentamishankkeisiin ryhtymistä tulee puhdistamattomien alueiden maaperä tutkia ja tarvittaessa kunnostaa.

4.6 MAANOMISTUS

Pääosa selvitysalueen maa-alueista on yksityisessä omistuksessa. Kaupunki omistaa yleisiä alueita kuten viheralueita, katuja ja yleisten rakennusten tontteja. Ilpolantien ja Kierretien välisellä alueella kaupungin omistuksessa on vielä asuintontteja.

Maanomistus selvitysalueella ja sen lähiympäristössä. Kaupungin omistuksessa olevat maa-alueet merkitty harmaalla.

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

5 SUUNNITTELUTILANNE

5.1 VALTAKUNNALLISET ALUEIDEN KÄYTTÖTAVOITTEET

Valtioneuvoston valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet vuodelta 2000 (tarkistettu 13.11.2008) koskevat Vapaalan pientaloalueen osalta erityisesti eheytyvää yhdyskuntarakennetta ja elinympäristön laatua. Selvityksen tavoitteena oleva täydennysrakentamisen edistäminen vastaa valtakunnallisia aluidenkäyttötavoitteita.

5.2 MAAKUNTAKAAVA

Maakuntakaavassa (YM 8.11.2006, 30.10.2014) alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi, osin tiivistettäväksi. Vapaalan pohjois- ja itäpuolella kulkee viheryhteystarve. Etelä puolella on Kehä II:n moottoriväylälinjaus, jota pitkin on merkitty pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli. Kehä II:n ja valtatie/kantatieksi merkityn Vihdintien risteykseen on merkitty vaihtopaikka. Vapaala sijaitsee aivan Helsingin rajan tuntumassa.

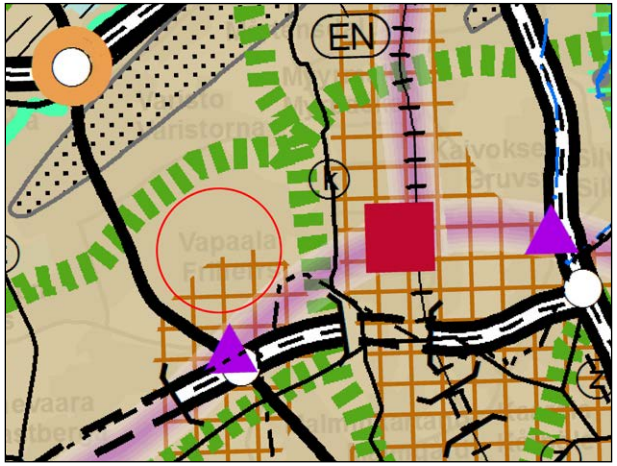

Ote maakuntakaavasta. Vapaalan sijainti osoitettuna punaisella ympyrällä.

5.3 YLEISKAAVA

Yleiskaavassa (KV 17.12.2007) alue on osoitettu pientaloalueeksi (A3), jolle saa rakentaa ensisijaisesti pientaloja, myös asuinympäristöön soveltuvia työtiloja voidaan sallia. Pientaloalueen pohjoispuolella on lähivirkistysalue, jonka poikki kulkee ohjeellinen ulkoilureitti. Vihdintien varsi on teollisuusaluetta ympäristöä häiritsemättömille tuotanto- ja varastotiloille (TY), jolla voidaan sallia myös toimistotiloja. Alue on osin lentomeluvyöhykkeellä m3 (yli 50 dB). Rajatorpantielle on merkitty ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys, joka voidaan toteuttaa raitiotienä. Rajatorppaan sijoittuu keskustatoimintoja.

Vuonna hyväksyttyä asemakaavaa 130200 (1980) ohjasi Vantaan yleiskaavaehdotus (kh 5.9.1978). Yleiskaavaehdotuksessa 1978 suunnittelualue oli osoitettu pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi, jolla voitiin sallia myös ympäristöä häiritsemättömiä työtiloja. Hieman nykyistä laajempi osa alueesta oli merkitty ulkoilu- ja metsätalousalueeksi. Vihdintien varrelta vain osa oli osoitettu asumiselle soveltuvaksi.

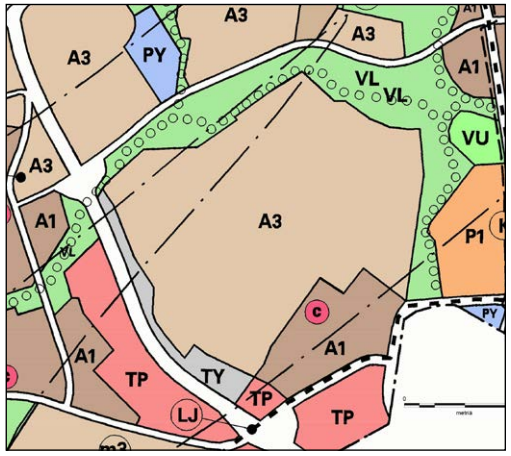

Ote yleiskaavasta.

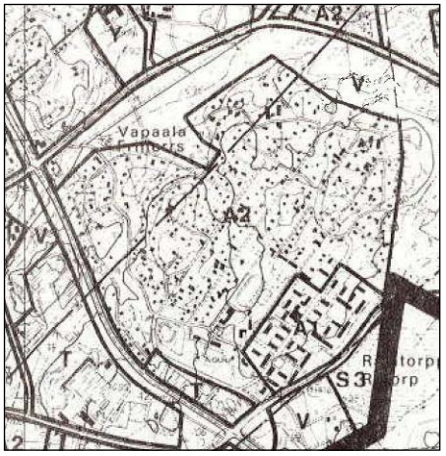

Vuoden 1980 kaavassa huomioitu tilanne yleiskaavan ehdotuksessa vuodelta 1978.

5.4 ASEMAKAAVA

Tarkastelualueella on voimassa useita asemakaavoja eri vuosikymmeniltä, vuodesta 1972 lähtien. Viimeisin voimaan tullut asemakaavamuutos on vuodelta 2014. Pääosaltaan asemakaava on ollut voimassa vuodesta 1980 eli 35 vuotta.

Alue on merkitty asemakaavaan pientalorakentamisen alueeksi (A, AO, A26, AOTP, A3C, A30, AL, A-5). Lisäksi Vapaalaan on merkitty virkistysalueita (U, VP, VL, VU, P, P1) ja yleisten palveluiden alueita (Y, YT, YSA). Tonttitehokkuus on pääosin e=0,20, mutta joillakin tonteilla korkeampi. Monin paikoin rakennusalasta saa käyttää vain 15 % ja 400 m^2 maa-alaa kohti rakentaa yhden asunnon. Pääosin korkein sallittu kerrosmäärä on II. Pääosin on sallittu mahdollisuus rakentaa 20 % asumista häiritsemättömiä työtiloja. Tarkemmin kaavoja koskevista määräyksistä sivulla kohdassa Vapaalan aiempi suunnittelu.

Voimassa oleva asemakaava sallii selvitysalueelle 159 000 k-m^2 rakentamista. Rakentamatta on noin 37649 k-m^2 eli rakennusoikeudesta on käyttämättä 24 %.

Vireillä olevia asemakaavoja

Parhaillaan selvitysalueella on vireillä kaksi virkistysaluetta koskevaa kaavamuutosta: Ilpolanpuistoa vastapäätä Vapaalantie 10:ssä (työnro 002120, jätetty pöydälle 12.11.2012) sekä Kaavintien varrella olevalla puistoalueella (työ nro 002275 Kaavintie, alustava kuuleminen ollut 10.9.2015 asti).

Näiden kaavamuutosten ratkaisut on tarkoitus tehdä tämän selvityksen ja suunnitteluperiaatteiden määrittelemisen jälkeen.

Selvitysalueen lähiympäristössä on vireillä Luhtitien ratkaisu (työ Varisto nro 141100). Vuonna 2009 aloitettu kaava on palautettu valmisteluun ennen kaavaehdotuksen hyväksymistä. Kaavan jatko edellyttää tarkastelua Raappavuorentietä koskevien asemakaavaehdotusten (002156 ja 002049) yhteydessä. Rajatorpan ostoskeskuksesta (työ nro 002048) on ollut alustava kuuleminen marraskuussa 2011.

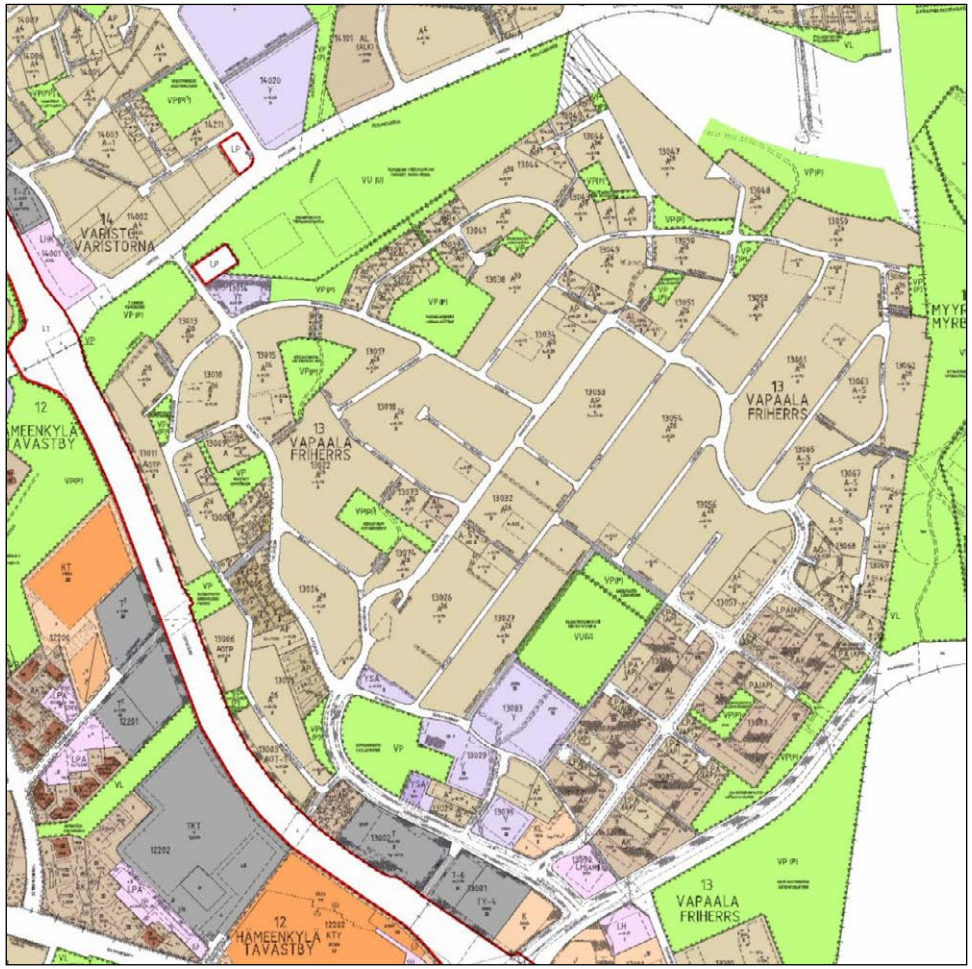

Ote voimassa olevasta asemakaavasta.

Vapaalan aiempi suunnittelu ja asemakaavoitus

Ensimmäinen Vapaalaa koskenut suunnitelma oli maanomistaja Sahlbergien teettämä palstoitussuunnitelma, jolla Vapaalan alueelle määriteltiin yli 200 erillispientalotontin paikat. Vuonna 1946 alueelle saatiin vahvistettu Friherrs-Jussas rakennuskaava, johon liittyvä rakentamisjärjestys ohjasi rakentamistapaa. Rakennuskaavalla ei varsinaisesti suunniteltu uutta, vaan päivitettiin olemassa oleva tilanne kartalle.

Kunnanvaltuusto päätti vuonna 1969, että alueelle tarvittaisiin asemakaava, koska asutus oli levinnyt vahvistetun rakennuskaavan alueen ulkopuolelle. Vesihuollon rakentamisen aloittaminen vuonna 1964 mahdollisti alueen tiiviimmän rakentamisen. Tavoitteena asemakaavassa (työnro 130200) oli alueen säilyttäminen pientaloalueena sen aikaisen kiinteistöjaon mukaisesti, turvallisten jalankulkuyhteyksien järjestäminen ja alueella olevan kasvillisuuden säilyttäminen. Asukkaiden mukaan (1970) Vapaala piti säilyttää puistomaisena ja tonttitehokkuutta e= 0,3 pidettiin suotavana. Kaupunki halusi varata alueelle ajan tavan mukaan korttelipuistoja, mutta pieniä, yksityiseltä maalta hankittavia puistoja kohtaan oli suuri vastustus. Kaavaluonnos oli nähtävillä 1970 ja vuosina 1970 – 1973 käsiteltiin kaavan eri vaihtoehtoja. Luonnoksen tultua hyväksytyksi rakennettiin jonkin verran myös poikkeamispäätöksin. Kaavaehdotus saatiin nähtäville vuonna 1977, mutta vuonna 1978 valtuusto palautti kaavan valmisteltavaksi tarkennetuin ehdoin (e=0,20, 15 % peittoala, 1 asunto/400 m^2). Kaavaehdotus oli uudelleen nähtävillä 1979 ja hyväksyttiin vuonna 1980. Rakennuskielto oli ollut kaava-alueella voimassa vuosina 1969 – 1976.

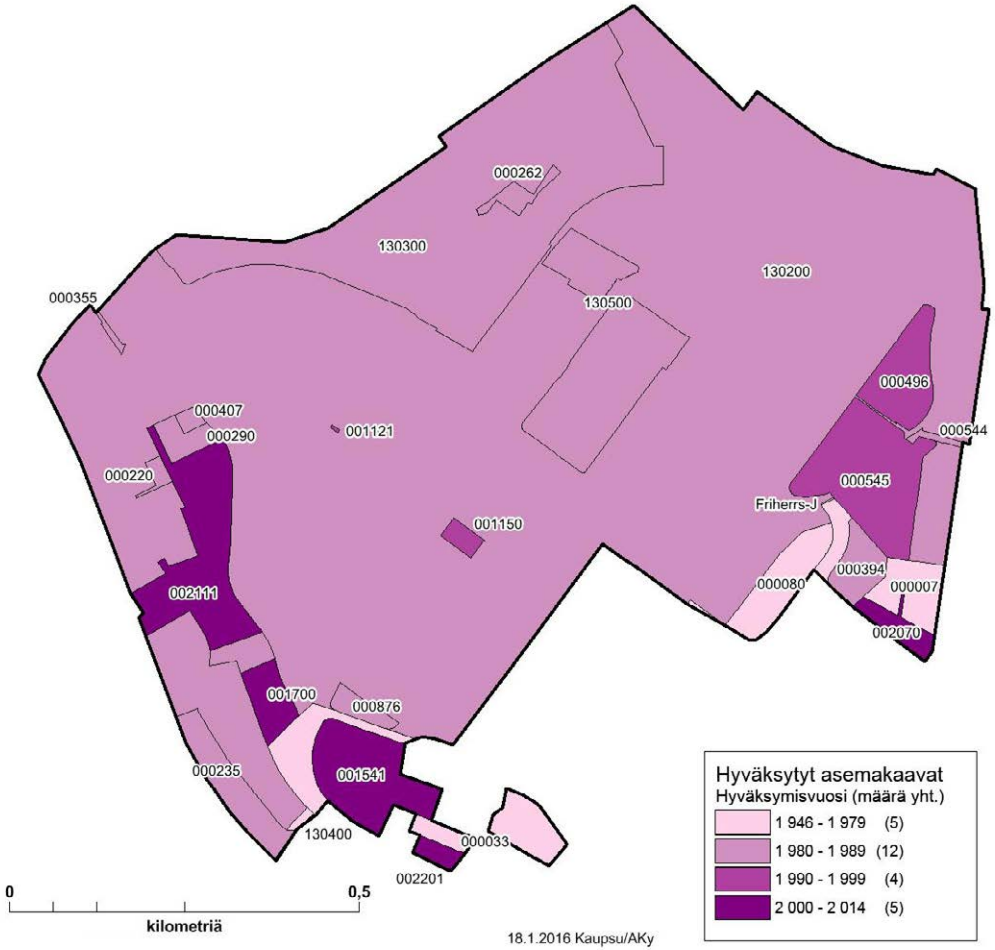

Selvitysalueella voimassa olevat asemakaavat ja niiden hyväksymisajankohdat. Anna-Karin Kyrönviita, 2016.

Selvitysalueella voimassa olevat asemakaavat – kooste käytetyistä määräyksistä

Asemakaava/vuosi	Tehokkuus	Toiminnot	Rajautuminen	Muuta	Asumista koskevat autopaikat
Friherrs-Jussas rakennuskaavan rakentamisjärjestys (1946)	Rakennuspaikasta sai käyttää rakentamiseen 1/5 (20%). tontin oltava vähintään 1000 m2. Viemärilliset tontit saivat olla kooltaan 600 m2.	yksi asuinrakennus/tontti, poikkeuksena yli 2000 m^2 tontit, joilla sallittiin kaksi asuinrakennusta. II-kerroksisen asuinrakennuksen tontille sai sijoittaa asunto- ja liikehuoneistoja.	Päärakennus oli sijoitettava kiinni tie- tai rakennusrajaan, lukuun ottamatta viljelystontteja. Samalla tontilla olevien rakennusten välimatka ei saanut olla 6 m pidempi.	Rakennusten ulkoasu: Kattokaltevuus 0-45 astetta.	
130200 Vapaala 2 (1980)	e=0,20, paikoin e=0,35 asti, mm. poikkeamispäätöksellä jo rakentuneille kiinteistöille. AL e=0,50. Suurin sallittu kerrosluku II. Kaupunkikuvallisista syistä peittoala 15 %.	Asumista sekä yhdistettyjen pientalojen ja pienteollisuusrakennusten korttelialue (AOTP). 1 asunto/400 m^2 (jottei pitkille kapeille tonteille rakennettaisi yhtä pitkää rakennusta vastoin aiempaa rakennustapaa). Yleisiä alueita: liikerakennusten korttelialue, seurakuntakeskus ja Friherrsin torppa (Yvy), viheralueita. Mahdollisuus rakentaa 20 % häiriötä aiheuttamattomia työ- ja toimistotiloja.	Istutettavia alueita ainoastaan Vihdintiehen rajautuvilla tonteilla.	Määräyksiä puiden istuttamisesta. Merkitty avo-ojia.	Autopaikkoja 1,5 /asunto, jos asuntoja oli enintään kaksi. Muutoin 1/75 m^2, joista yksi keskitetysti järjestettynä.
130300 Uurrekuja (1981)	Tehokkuus määritelty Uurrekujalla kerrosaloina 150 + 30 k-m^2 (noin e=0,17 – 0,29), lisäksi e=0,20 – 0,36. Suurin sallittu kerrosluku II.	1 asunto/400 m^2 tai enintään kaksi asuntoa. Mahdollisuus rakentaa 20 % liike-, työ- ja toimistotiloja. Oleskelupihan vähimmäismääräyksiä. Vapaalanaukeen ja Talttapuiston viheralueet sekä yleinen alue jätevedenpumppaamoa varten. Jalankulun ja pyöräilyn osuuksia.	Rakennusalan raja on sijoitettu 2 – 4 metrin päähän tontin rajasta. Tontti rajattava yleisistä alueista pensasaidalla.	Määräyksiä puiden säilyttämisestä ja istuttamisesta. Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa merkitty.	1 ap/85 m^2
130500 Vapaalantien ja Terätien välinen kortteli (1984)	e=0,20. Suurin sallittu kerrosluku II.	1 asunto/400 m^2. Oleskelupihan vähimmäismääräyksiä. Mahdollisuus rakentaa 20 % toimisto- ja niihin verrattavia työtiloja. Merkitty Kaavinkujan jalankululle ja pyöräilylle varattu katu.	–	–	1,5 ap/asunto
000007 Rajatorpan asemakaava (1972)	e= 0,30. Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 40%.	Oleskelupihan vähimmäismääräyksiä.	Vähimmäisetäisyyksiä rakennusten sijoittumiselle. Sallittiin yksikerroksinen rakentaminen tontin rajaan kiinni ilman naapurin lupaa.	Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa merkitty. Määräyksiä puiden säilyttämisestä ja istuttamisesta.	1,5 ap/asunto
000080 Nuijatie (1977)	e= 0,30. Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 40%.	Oleskelupihan vähimmäismääräyksiä.	Vähimmäisetäisyyksiä rakennusten sijoittumiselle. Sallittiin yksikerroksinen rakentaminen tontin rajaan kiinni ilman naapurin lupaa.	Määräyksiä puiden istuttamisesta.	1,5 ap/asunto
000033 Vapaalankuja (1974)	e= 0,30. Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 40%.	Oleskelupihan vähimmäismääräyksiä.	Vähimmäisetäisyyksiä rakennusten sijoittumiselle. Sallittiin yksikerroksinen rakentaminen tontin rajaan kiinni ilman naapurin lupaa.	Määräyksiä puiden istuttamisesta. Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa merkitty.	1 ap/70 k-m^2 vähintään 1 ap/asunto

000220 Kierretie (1982)	e=0,23. Suurin sallittu kerrosluku II.	1 asunto/400 m^2. Mahdollisuus rakentaa 20 % toimisto- ja niihin verrattavia työtiloja.	–	Määräyksiä puiden istuttamisesta.	1,5 ap /asunto, jos asuntoja oli enintään kaksi. Muutoin 1/75 m^2, joista yksi keskitetysti järjestettynä.
000235 Kierrepolun ja kierretien risteys (1982)	E=0,20. Suurin sallittu kerrosluku II.	Yhdistettyjen pientalojen ja teollisuusrakennusten korttelialue. Enintään 2 asuntoa/tontti. Kierremetsikön puisto.	Suojavyöhykkeeksi istutettava alue Vihdintien reunassa.	Melumääräys Vihdintien puoleisille rakenteille.	1,5 ap/asunto, jos asuntoja oli enintään kaksi. Muutoin 1 ap/75 m2.
000290 Kierrekuja (1983)	e=0,20. Ei peittoalaa koskevaa määräystä. Suurin sallittu kerrosluku II.	1 asunto/400 m^2. Mahdollisuus rakentaa 20 % toimisto- ja niihin verrattavia työtiloja.	–	Merkitty avo-ojia. Määräyksiä puiden istuttamisesta.	1 ap/75 m^2
00394 Lastutien ja Nuijatien risteys (1988)	e=0,20. Lisäksi saa rakentaa 40 m^2 taloustilaa. Suurin sallittu kerrosluku I.	Asumisen lisäksi Lastukujan katualue.	Istutettava alueen osa katuun ja olemassa oleviin naapuritontteihin rajautuvalla reunalla.	Määräyksiä puiden istuttamisesta ja säilyttämisestä.	1,5 ap /asunto.
000407 Ilpolantien ja Kierrekujan risteys (1984)	E=0,23. Suurin sallittu kerrosluku III.	1 asunto/400 m^2. Rakennusoikeudesta 27% saa käyttää ympäristöä häiritsemättömän teollisuuden käyttöön	–	Merkitty avo-ojia. Määräyksiä puiden istuttamisesta.	
000496 Porakujan ja Vapaalantien välillä (1990)	e=0,20. Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 15 %.	1 asunto/400 m^2. Mahdollisuus rakentaa 20 % liike-, työ- ja toimistotiloja.	–	–	1,5 ap/asunto
000545Porakujan ja Ruuvikujan välillä (1992)	e=0,20. Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 15 %.	1 asunto/400 m^2. Mahdollisuus rakentaa 20 % liike-, työ- ja toimistotiloja.	–	–	1,5 ap/asunto
000876 Ilpolankujan ja Vapaalantien risteys(1989)	e=0,40. Suurin sallittu kerrosluku II.	Sosiaalitointa palvelevien laitosten ja asuntoloiden korttelialue. Saa rakentaa myös kerho- ja kokoontumistiloja ja henkilökunnan asuntoja.	Puista ja pensaista tiheä reunavyöhyke muihin tontteihin rajautuvassa reunassa. Näkemäaluetta koskeva merkintä ja määräys.	–	Asuntola 1 ap/100 k-m^2, 15 ap/ henkilökunnan asunto
001150 Vapaalantien ja Höyläpolun risteys(1993)	Rakennusoikeus 302 k-m^2 (e=0,19). Suurin sallittu kerrosluku II. Peittoala 15 %.	1 asunto/400 m^2. Mahdollisuus rakentaa 20 % toimistotiloja ja asumista häiritsemättömiä työtiloja. Jalankululle varattu katu, Höyläpolun palokuja.	–	Alueen osa, jossa suojeltuja puuyksilöitä, vain maisemanhoidolliset toimenpiteet mahdollisia.	2 ap/asunto
Ilpolantien ja Vapaalantien risteyksessä 00170 (2007)	Rakennusoikeus 590 k-$m2^2$ (e=0,21). Suurin sallittu kerrosluku I. Rakennusoikeuden lisäksi enintään 5 m^2/asunto taloustiloja + 1 autokatos/asunto.		Muihin tontteihin rajautuvassa reunassa istutettava alueen osa, jolla tulee olla puita ja pensaita. Pysäköinti- ja leikkipaikat tulee rajata istutuksin. Rakennusalat rajattu. Pihatiet jäsennettävä pintamateriaalein.	Rakennusten ulkoasu: Tasakatto ei sallittu, julkisivumateriaali savitiili. Ohjeellinen leikki- ja oleskelupihan paikka. Virkistysalueen puoleista kasvillisuutta suojattava rakennusaikana. Melua koskevia määräyksiä.	2 ap/asunto

002070 Lastutie (2012)	Rakennusoikeus 605/700 + 25 k-m^2 (e=0,39 – 0,43). Suurin sallittu kerrosluku II.	Saa sijoittaa erityisasuntoja ja 20 % toimistotiloja ja asumista häiritsemättömiä työtiloja. Ruuvikujan jalankululle ja pyöräilylle varattu katu.	Istutettavia alueen osia, osa puista ja pensaista tiheää reunavyöhykettä. Tontit on rajattava virkistysaluetta vastaan pensasaidalla ja rakennettavalla aidalla, katua vastaan muurilla. Merkitty rakennusalat. Osoitettu rakennusalan sivu, johon rakennus tulee rakentaa kiinni.	Melua koskevia määräyksiä. Rakennusten ulkoasu: Julkisivumateriaali vaalea paikalla muurattu tiili. Julkisivut sävyltään vaaleita, tiilen värinen saumaus. Rakennukset tulee suunnitella maaston muotoihin mukautuvasti.	1 ap/asunto, erityisasunnot 1 ap/ 150 k-m^2. Merkitty pysäköimispaikkoja.
002111 Ilpolantien ja Kierretien välinen alue (2013)	Rakennusoikeus 120 – 180 k-m^2/tontti (noin e=0,23 – 0,31). Suurin sallittu kerrosluku II.	1 asunto/tontti. Mahdollisuus rakentaa 20 % liike-, työ- ja toimistotiloja. Hohtimienpolun jalankululle ja pyöräilylle varattu katu.	Tontit tulee aidata naapuritontteja, katua ja virkistysaluetta vastaan pensasaidalla. Istutettavat alueen osa merkitty olemassa olevan rakentamisen puolelle.	Asfalttipäällystettä ei saa käyttää. Autopaikat ja kadun puoleiset kävelyalueet päällystettävä kiveyksin tai laatoituksin. Osa piha-alueista tulee korottaa. Avo-ojia merkitty. Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa merkitty. Melua koskevia määräyksiä. Rakennusten ulkoasu: Julkisivujen tulee olla vaaleita. Harmaa kattotiili. Kattokaltevuus 1:2.	2 ap/asunto. Vähintään 1 autopaikoista tulee sijoittaa katokseen. Merkitty ajoyhteyksiä.
002201 Vapaalankuja (2014)	Rakennusoikeus 600 k-m^2 (e = 0,32). Suurin sallittu kerrosluku II.		Rakennusala rajattu. Osoitettu rakennusalan sivu, johon rakennus tulee rakentaa kiinni. Tulee rajata naapuriin rajautuvalla reunalla 1,8 m korkealla tiiviillä puuaidalla, muita tontteja ja katua vasten pensasaidalla. Istutettavalle alueen osa, jolle istutettava rehevästi puita ja pensaita ja säilytettävä puita.	Terassi tai parveke lounaaseen vähimmäismittoineen. Hulevedet viivytettävä tontilla. Laadittava hulevesien hallintasuunnitelma. Melua koskevia määräyksiä. Rakennusten ulkoasu: Julkisivujen tulee olla paikalla muurattua keltatiiltä tiilenvärisin saumoin. Kattomateriaali kattotiili. Tulee olla avoräystäät.	Kerrostalot 1 ap/asunto, pientalot 1,5 ap/asunto. Vähintään 1 autopaikoista tulee sijoittaa katokseen. Auton säilytyspaikan rakennusala merkitty.

Lisäksi suunnittelualueella ovat voimassa seuraavat asemakaavat, joille ei sijoitu asumista

- 000544 Ruuvipolun katualue (1987)
- 001121 Osa Kairakujan jalankululle ja pyöräilylle varatusta katualueesta, ei asumista.
- 001541 Ilpolan koulun ja puiston ympäristö (2000) Ilpolanpuisto, suojeltava Ilpolan koulun pihapiiri ja rakennus, ei asumista.
- 000355 Koverrinpolun jalankululle ja pyöräilylle varattu katualue, ei asumista.
- 000262 Uurrepuisto (1983), ei asumista

Ote Vapaalantien (ent. Valtatie) ja Ilpolantien risteyksen kohdalta rakennuskaavasta vuodelta 1946. Kaavakartta on rasteroitu myöhempien kaavamuutosten yhteydessä. Jatkosuunnittelussa on suositeltavaa tarkastella rakennuskaavan mukaisia ratkaisuja tarkemmin.

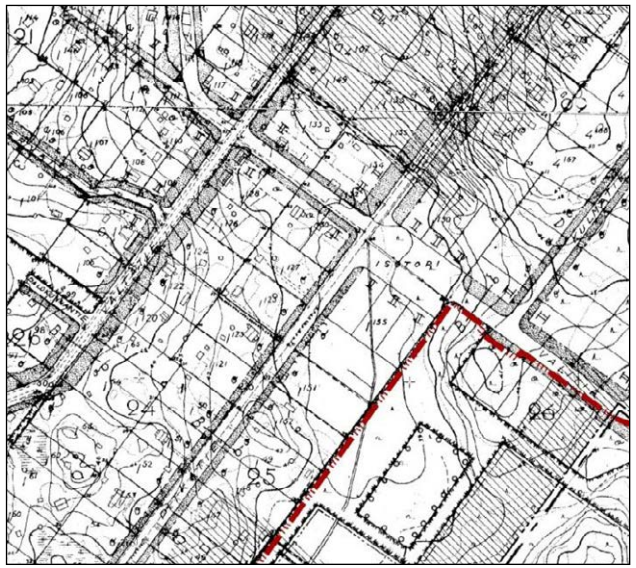

Selvitysalue rajattuna punaisella katkoviivalla vuoden 1980 asemakaavan 130200 kartalle.

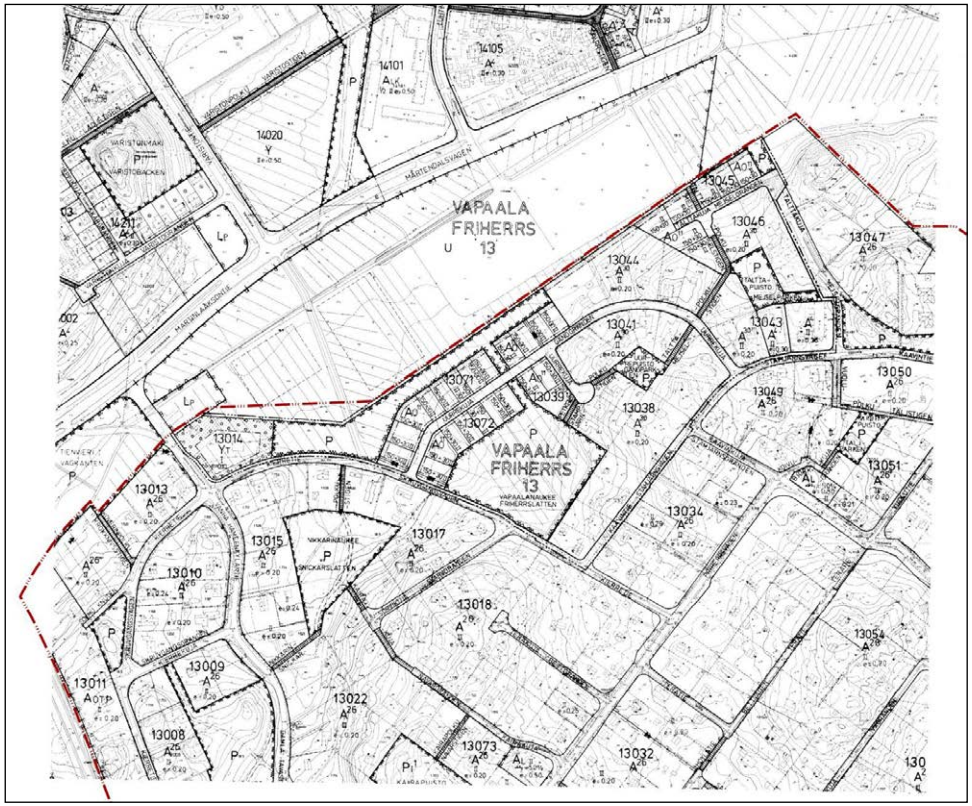

Selvitysalueen rajaa punaisella katkoviivalla vuoden 1981 asemakaavan 130300 kartalla.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

Vanhentuneet kaavat vaikeuttavat rakennusvalvonnan lupaharkintaa ja aiheuttaa kiinteistönomistajille epäselvyyttä tontin käyttömahdollisuuksista.

Muuttuneet olosuhteet

- Asukasluku on kasvanut 1100:sta 2240:en vuosina 1980 – 2014
- Maanomistajilla uusia lohkomistarpeita, tämän tiivistämisen vaikutus tulisi huomioida rakentamista koskevassa ohjauksessa.
    - Tonttien koon pienentyessä paikallisten ominaispiirteiden säilyttäminen vaatii ohjausta.
    - Tiivistyvässä ympäristössä vaikutukset naapureihin ovat entistä merkittävämpiä, mikä edellyttää jatkostyössä yhteistyötä paikallisten kanssa.
- Rakennuskanta on yhä ikääntyneempää, pääosin ei suojeltua. Mahdollisen purkamisen myötä rakentamisen ilme tulee uudistumaan. Paikallista ilmettä tukevia elementtejä tulee vaalia rakennusten väliin jäävillä alueilla.
- Autoliikenteen määrä on kasvanut vuosina 1980 – 2014. Pysäköintipaikkojen, alueen pohjoisosaan vievien reittien sekä meluntorjunnan tarve on lisääntynyt.
- Vettä läpäisemättömän pinnan (asfaltti, rakennusten katot ym.) osuus kasvanut. Myös ilmastonmuutos lisää tarvetta hulevesien hallinnalle.
- Viheralueverkoston kehittämisessä tavoitteena suosia suurempia kokonaisuuksia ja niihin luontevasti kytkeytyviä verkoston osia.
- Maankäyttö- ja rakennuslain (2000, 2008) myötä tulleet vaatimukset, jotka sisältävät mm. valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT)

Nykyiseen kaavaan nähden selvitysalueella toteutumatta on jäänyt

- Rakentamatta on noin 37649 k-m^2 eli rakennusoikeudesta on käyttämättä 24 %
- 5 kpl asemakaavan mukaisia jalankulun ja pyöräilyn reittejä
- 17 kpl rakentamattomia katuja
- 1/16 viheralueista rakennettuja/puistosuunnitelma tehty
- 29/609 (alle 5%) tonteista rakentamattomia
- ELY ei ole toteuttanut Vihdintien varrelle meluaitaa: melu ja pienhiukkaset tällä hetkellä suuret (esim. yli 55 dB vyöhyke ulottuu noin 50 – 200 m etäisyydelle Vihdintiestä). Melualueella sijaitsevat kohteet vaativat oman melusuojauksen. Asuinrakentamista ei tule suosia Vihdintien varrella.
- Kaupunki ei ole lunastanut kaikkia yleisiä alueita itselleen.
- Työtilat liikerakentamisen korttelialueella (AL) tai 20% osuutena rakennusoikeudesta ovat toteutuneet vain paikoin. Mahdollisuus työtilojen sijoittamiseen asumisen yhteydessä tärkeätä säilyttää, sillä tukee alueen elävyyttä.
- Puiden määrää koskevaa määräystä ei enää ole vaadittu toteutettavan.
- Kaavoissa ei ole määräyksiä maastonmuotojen, katutilan ja vehreyden muodostumisesta, rakennusten ulkoasusta eikä mittakaavan huomioimisesta lähiympäristön kanssa.

Poikkeamispäätökset

Kaupunkisuunnittelu on tehnyt vuosina 2008–2015 Vapaalassa 17 kpl poikkeamispäätöksiä. Yleisimpiä poikkeamia ovat olleet 15% peittoala ja rakennusoikeus. Mukana on myös käyttötarkoituksen pieniä muutoksia. Vuodesta 2013 on ollut voimassa kokeilulaki, jonka perusteella kaupunkisuunnittelun lisäksi rakennusvalvonta voi myöntää vähäisiä poikkeamisia ilman kaupunkisuunnittelun lausuntoa tai muuta ilmoitusta kaupunkisuunnittelulle.

6 SELVITYSTYÖN VAIHEET

- Selvitystyö käynnistyi 31.10.2015 työnumerolla 014300.
- Tieto hankkeen alkamisesta lähetettiin 5.11. 2015 postitse Vapaalan talouk siin osallistumis- ja arviointisuunnitelmana. Selvitystyön alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin asukaslehdessä 7. – 8.11.2015 sekä 05.11.2015 kirjeitse maanomistajille, naapureille ja viranomaisille (MRL 62§).
- Selvitystyön (loka-joulukuu/2015) pohjalta tammi-helmikuussa 2016 muodostettiin suunnitteluperiaatteiden luonnos jatkosuunnittelun pohjaksi.
- Suunnitteluperiaatteet on tavoitteena viedä vuonna 2016 kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittelyyn, minkä jälkeen ne olisivat nähtävillä ja niistä pyydettäisiin lausunnot (30 vrk). Lopulta suunnitteluperiaatteet on tarkoitus viedä kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

TYÖN VAIHEET JA ALUSTAVA AIKATAULU

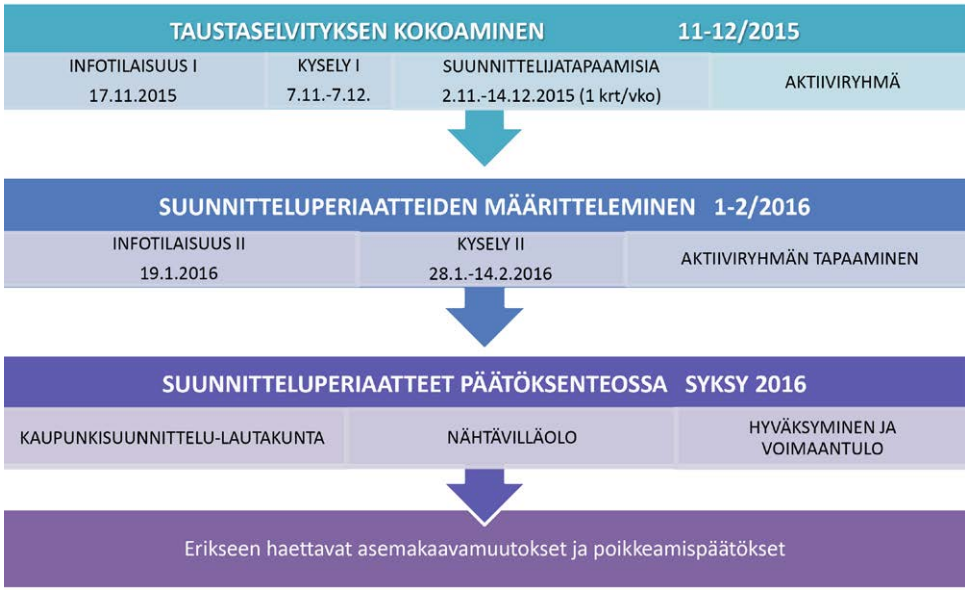

7 VUOROVAIKUTUS

7.1 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

Osalliset

Selvitys syntyy eri toimijoiden tavoitteiden yhteensovittamisen ja valintojen tuloksena. Osallisilla on mahdollisuus osallistua tämän selvityksen valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Osallisia ovat

- maanomistajien lisäksi kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin määritettävät suunnitteluperiaatteet saattaa huomattavasti vaikuttaa.
- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukasym. yhdistykset, mm.
- Vapaalan omakotiyhdistys ry. ja Myyrmäki-liike
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia

Viranomaisyhteistyö järjestetään lausuntopyynnöin ja tarvittaessa erillisin neuvotteluin. Viranomaiset ja yhteisöt ovat osallisia silloin, kun suunnittelu koskee niiden toimialaa

- Kaupungin asiantuntijaviranomaiset sekä valtion viranomaiset: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Museovirasto
- Muut: Uudenmaan liitto, HSY, HSL ja mm. infraverkkoja ylläpitävät yhtiöt.

Vapaalan täydennysrakentamisselvityksessä on ollut mukana arviolta ainakin 150 ihmistä. Marraskuun yleisötilaisuudessa oli noin 70 ja tammikuun tilaisuudessa noin 40 paikallista. Selvitysvaiheen aikana paikallisista on koottu noin 65 henkilön aktiiviryhmä, jolle ajankohtaisista asioista on tiedotettu sähköpostitse. Aktiiviryhmän kanssa on sovittu myös erillisiä tapaamisia. Paikallisia on käynyt myös kirjastossa järjestetyissä suunnittelijatapaamisissa sekä vastaamassa nettikyselyihin.

Suunnitteluyhteistyö

Selvitystyötä on valmisteltu yhteistyössä alueen maanomistajien, omakotiyhdistyksen ja Vantaan kaupungin asiantuntijoiden kanssa.

Prosessissa on haluttu lisätä paikallisten tietoisuutta täydennysrakentamisesta ilmiönä. Tavoitteena on ollut vaikuttaa siihen, että asukkaat kokevat alueen omakseen myös mahdollisten tulevien muutosten jälkeen.

Lähtötietoja on ollut koostamassa tilaisuuksissa arviolta yli 150 vapaalalaista. Virallisten mielipiteiden lisäksi palautetta saatiin puhelimitse ja sähköpostilla, tilaisuuksissa sekä ensimmäisellä kyselyllä noin 150 henkilöltä ja toisella kyselyllä 49 henkilöltä.

Vireilletulon mielipiteet
Ilmoitus selvitystyön vireille tulosta on annettu 05.11.2015 työnumerolla 014300. Selvitystyön osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin määräaikaan 6.12.2015 mennessä kahdeksan mielipidettä. Vantaan Energia Oy toimitti mielipiteen vielä 15.12.2015. Oheiset mielipiteet huomioidaan osana jatkotyöskentelyä.

Museoviraston mielipide saapunut sähköpostitse 12.11.2015: rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman sekä arkeologisen kulttuuriperinnön osalta hankkeesta lausuu Vantaan kaupunginmuseo.

1. Vantaan kaupunginmuseo saapunut sähköpostitse 2.12.2105: Vapaalaan ei sijoitu rakennuskannaltaan merkittäviä kokonaisuuksia. Rakennuskannan kohteet on ajantasaistettu karttapalveluun. Yksittäisten rakennusten arvoja tarkastellaan kaavamuutosten yhteydessä.

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

2. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) mielipide saapunut sähköpostitse 26.11.2015: HSL pitää vanhojen asuinalueiden täydennysrakentamista järkevänä, jotta olemassa oleville palveluille saadaan lisää käyttäjiä. Samalla HSL pitää tärkeänä, että täydennysrakentamisen yhteydessä katuverkon olosuhteet eivät enää heikenny: Vapaalantien ja Ilpolantien ajokaistat ovat jo nyt kapeat, pysäkkitaskut pienet ja paikoin teiden toiselta puolelta puuttuu jalkakäytävä. Julkiselle liikenteelle varattu tila on säilytettävä vähintään nykyisellä tasolla, ehdotetaan myös bussiliikenteen toimintaedellytysten parantamista pienillä infratoimenpiteillä.

3. Caruna mielipide saapunut 30.11.2015 sähköpostitse: ei huomautettavaa.

4. Vantaan Energia Oy, mielipide saapunut 15.12.2015 sähköpostitse: ei huomautettavaa

Lisäksi mielipiteet saatiin neljältä yksityiseltä maanomistajalta (6.11./12.11./25.11/29.11.2015)

5. Mielipiteessä esitettiin työssä huomioitavan tarkoin Vihdintien aiheuttamat meluhaittavaikutukset lähialueen asuinympäristöön. Tämän ongelman poistamiseksi tulisi Vihdintien ja vieressä olevien asuinalueiden väliin toteuttaa toimiva melusuojaus. > Melutilannetta kuvattu selvityksessä.

6. Mielipiteessä kritisoitiin heikkoja tietoliikenneyhteyksiä ja kaupungin vaativan yksityisiä tietoliikenneyhtiöitä toteuttamaan ajantasaiset verkot. Lisäksi ehdotettu kevyen kävelytien rakentamista Naulatien päästä Jäähallin pohjoisnurkalle, jotta saataisiin kouluille, urheilupuistoon ja Myyrmäen linja-autopysäkeille ja palveluihin kunnollinen reitti. Samalla hillittäisiin Myyrmäen urheilupuistoon vievien metsäpolkujen kulumista. Kaupungilta toivottiin myös piennaralueiden rakentamista valmiiksi ja mahdollisuutta vieraspysäköintiin näille piennaralueille. Piennaralueiden hoidosta, asukkaiden hoitovelvoitteesta, postilaatikkojen ja jätesäiliöiden sijoittamisesta toivotaan annettavan paikallisille ohjeistusta. > Viety tiedoksi kuntatekniikan keskukselle.

7. Maaston muodoltaan kallioiseen Vapaalaan ehdotettiin sopivan korkeaa pientalo rakentamista ja rinnerakentamisen ratkaisuja. > Ehdotettu jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.

8. Mielipiteessä korostettiin vehreyden merkitystä omakotiasumisessa ja tiivistämistä esteenä mm. puuston sijoittumiselle ja riittävälle etäisyydelle naapureista. Samalla on tuotu esiin, että rakennusoikeuden nostaminen palvelisi niitä, jotka aikovat muuttaa pois ja myydä tonttinsa eikä niitä, jotka aikovat pysyä alueella. Kaupungin omistamien viheralueiden muuttamista tonteiksi pidetään alueen asukkaiden edun vastaisena. > Viheralueverkostoa tarkasteltu osana selvitystyötä.

Infotilaisuus I (17.11.2015)
Yleisöillasta tehty kooste on ollut joulukuun 2015 alusta asti nähtävillä selvityshankkeen verkkosivuilla. Rajatorpankoululla pidetyssä tilaisuudessa oli paikalla arviolta 70 henkilöä. Osallistujat toivat tilaisuuden aikana esille erityisesti liikenteen ja hulevesien hallintaan ja kaupunkikuvaan liittyviä huomioita.

Suunnittelijatapaamiset
Myyrmäen kirjastossa 2.11. – 14.12.2015 vieraili vajaat parikymmentä henkilöä kyselemässä hankkeesta ja kertomassa näkemyksiään.

Nettikysely lähtötiedoista

Nettikyselyyn (7.11. – 7.12.2015) saatiin 157 vastaajaa, joista 120 (76 %) oli Vapaalan asukkaita, 12 (8 %) lähialueen asukkaita ja 25 (16 %) vastaajista Vapaalassa työskentelevä tai harrastava, poliittinen päättäjä tai muulla tavoin kiinnostunut Vapaalasta. Suurimmat ikäryhmät vastaajissa olivat yli 60 -vuotiaat ja yli 45 -vuotiaat. 37 % vastaajista oli tätä nuorempia.

Kyselyssä pyydettiin vastaajia merkitsemään Vapaalasta kartalle

- Tärkeiksi, miellyttäviksi tai säilyttämisen arvoisiksi koettuja paikkoja (virkistysalueet eriteltyinä): Virkistysalueet ja muut tärkeät paikat olivat käytännössä samoja pisteitä. Siksi ne on tässä koostettu tärkeiksi virkistysalueiksi. Erityisen tärkeiksi koetaan toimintapuistot Vapaalanaukee ja Sahapuisto sekä lisäksi Ilpolanpuiston mäki ja Myyrmäen urheilupuisto. Vastauksissa painottunee myös vireillä olevat kaavahankkeet, joissa viheralueetta on ollut tarkoitus muuttaa tonttimaaksi.

- Epämiellyttäviä tai kehittämistä vaativia tai epäsiistejä ja levottomia paikkoja: Epämiellyttäviksi tai kehittämistä vaativista paikoista eriteltiin manuaalisesti liikennettäkoskevat maininnat. Liikenteen hankaluudet sijoitettiin pääasiassa alueen pohjoisosaan. Muut kehittämistä vaativat kohteet olivat pääasiassa alueella.

- Mahdollisia täydennysrakentamisen paikkoja: Täydennysrakentamisen ehdotukset osuivat luonnollisesti yleisille rakentamattomille alueille, jotka ovat viheralueina. Pisteet sijoittuvat alueen tällä hetkellä luonnonmukaisiin puistoihin sekä selvitysalueen pohjoispuoleiselle metsäalueelle, joihin ei tällä hetkellä sijoitu asuinrakentamista. Tärkeiden ja täydennysrakentamisen kohteiden päällekkäiset merkinnät kuvaavat asukkaiden vastakkaisia näkemyksiä alueella.

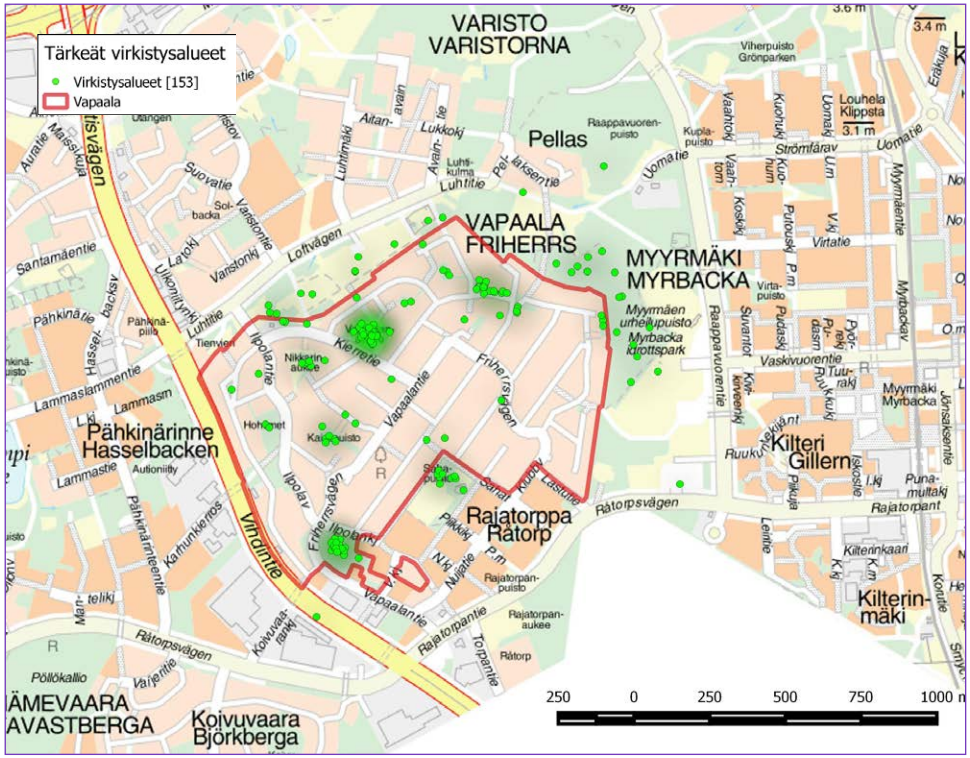

Ohessa yleistetyt tulokset karttamerkinnöistä. Karttamerkintöihin liitetyt kommentit on viety tiedoksi selvitystyössä mukana olleille kaupungin asiantuntijoille. Lisäksi ne on huomioitu tämän selvityksen eri teemoja koskevissa koosteissa.

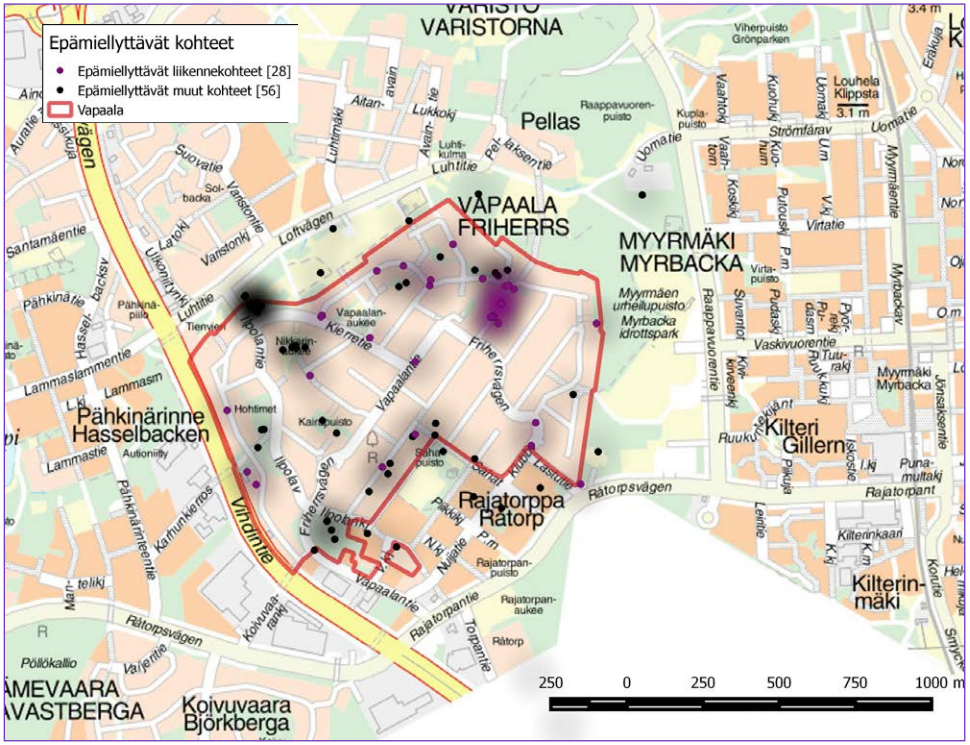

Miten toivot Vapaalan kehittyvän tulevaisuudessa?

48 vastaajaa oli ottanut kantaa Vapaalan tulevaisuuteen. Ohessa koostetta vastauksista:

- Pientaloalueena säilyminen, rivitaloista ollaan puolesta ja vastaan.
- Vehreyden ja viheralueiden säilyttäminen: osa viheralueista saa olla luonnontilassa luonnonkukkineen. Isojen puutarhamaisten pihojen toivottiin säilyvän. Myös lisää vantaalaista perinnemaisemaa.
- Väljyyden säilymistä pidettiin tärkeänä.
- Vanhaa henkeä säilyttäen ja kaavaa noudattaen.
- Uudisrakentamista vain vanhojen rakennusten korvaamiseksi.
- Lisärakentaminen tulisi toteuttaa omakotitalojen rakentamisena hyödyntäen jo nykyistä rakennustehokkuutta.
- Kannattaisi suosia mieluummin enemmän kahteen kerrokseen rakentamista.
- Ylijäämäalueille voi täydennysrakentaa.
- Kunkin asukkaan vapaaehtoinen laajentamismahdollisuus on hyvä ratkaisu.
- Lisää rakennusoikeutta sekä uutta pienimittakaavaista, erikokoista ja siten eri elämänvaiheisille soveltuvaa, laadukasta, kaunista ja rakennustyyliltään hillittyä pientalorakentamista.
- Mallia alueen kehittämiseen ehdotettiin otettavan esim. Hollannista, jossa alueet on rakennettu tiiviisti, mutta lähelle katua ja asukkaiden ehdoilla.
- Tiivistämisessä keskeistä, että asukkaille löytyy jatkossakin luontevia tapaamispaikkoja ja yhteisiä paikkoja virkistymiseen.
  yhteisöllisyyttä toivottiin lisää. Uusien asukkaiden uskottiin virittävän alueelle uutta toimintaa.
- Nykyisten palveluiden toivotaan säilyvän.
- Uusina vapaa-ajantoimintoina toivottiin kahvilaa, jossa olisi kunnon piha ja pomppulinna, kivistä pingispöytää ja lentopalloverkkoa yleiseen käyttöön sekä katujen varsille penkkejä.
- Katuja ja virkistysalueita toivottiin hoidettavan nykyistä paremmin.
- Tärkeätä olisi ympäröivien alueiden palvelutason parantaminen, erityisesti Rajatorpassa.

Oma halukkuus täydennysrakentamiseen

Vastaajasta 62 oli vastannut kysymykseen, jossa tiedusteltiin halukkuutta täydennysrakentamiseen omalla tontilla. Näistä 17 ilmaisi kiinnostuksensa täydennysrakentamiseen oman tontin yhteydessä. Pääosa halukkaista haluaisi lohkoa tontistaan täydennysrakentamiselle erillisen osan. Kuusi vastaajista ei ollut vielä varma halukkuudestaan täydennysrakentaa. Osa täydennysrakentamisesta ei-kiinnostuneista perusteli asiaa tonttinsa liian vähäisellä rakennusoikeudella tai tilalla.

Mieluisin tapa osallistua Vapaalan selvitystyöhön

61 vastaajaa oli ottanut kantaa itselleen mielekkääseen tapaan osallistua. Internetin, suunnittelijan kanssa järjestettävien tai työpajamaisten tapaamisten sekä ohjatun kävelykierroksen lisäksi muita mainittuja tapoja osallistua olivat sähköpostilista, Vapaalan FB-sivujen tai paikallislehden kautta. Tätä tietoa on hyödynnetty selvitystyön vuorovaikutuksen toteuttamisessa.

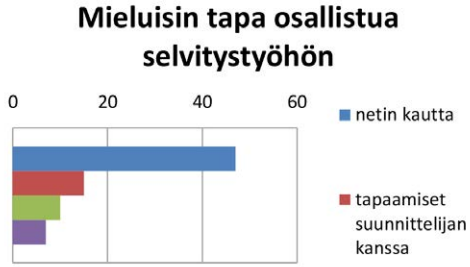

Infotilaisuus II (19.1.2016)

Yleisöillasta tehty kooste on ollut tammikuun 2016 lopusta asti nähtävillä selvityshankkeen verkkosivuilla. Rajatorpankoululla pidetyssä tilaisuudessa oli paikalla noin 40 henkilöä. Yhteistyötä paikallisten kanssa jatkettiin helmikuussa 2016 suunnitteluperiaatteiden muodostamisen yhteydessä. Tapaamiset on sovittu pääasiassa aktiiviryhmän jäsenten kanssa.

Aktiiviryhmän kanssa järjestetty kaavakävely 4.2.2016

Vapaalan infotilaisuus II Rajatorpan koululla 19.1.2016.

Nettikysely suunnitteluperiaatteista 28.1. – 14.2. 2016

Kyselyssä tiedusteltiin näkemyksiä suunnitteluperiaatteiden alustavista eli tontteja koskevista suunnittelun ja rakentamisen reunaehdoista. Lisäksi oli avoimia kysymyksiä koskien julkaisun selvitysluonnoksen sisältöä. Kyselyn 49 vastaajasta pääosa oli Vapaalan asukkaita.

Tulokset osoittivat, että näkemykset ohjaustarpeesta vaihtelevat huomattavasti. Pääosin toivottiin väljää ohjausta, toisaalta vaadittiin kaupungilta huomattavasti nykyistä tiukempia kaupunkikuvaa koskevia määräyksiä. Kyselyssä teemoja, joille oli osoitettu eniten ohjaustarvetta, otettiin mukaan suunnitteluperiaatteisiin. Vapaaehtoisesti toteutettavia tavoitteita työstettiin omakotiyhdistyksen kanssa mahdollisiksi paikallisessa tiedottamisessa käytettäviksi vapaalalaista rakentamistapaa kuvaaviksi suosituksiksi. Selvitystä koskevaa palautetta on huomioitu selvityksen sisällössä sekä koostettu jatkotyötä varten.

3. Vapaalassa on kumpuileva maasto. Miten tärkeitä maastonmuodot ovat mielestäsi alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 49

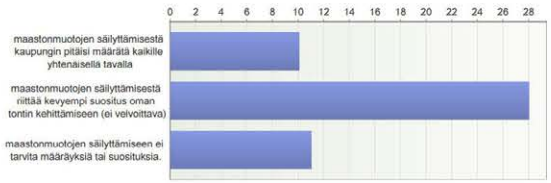

4. Vapaalan erityispiirteiksi on mainittu vehreys ja puutarhamaisuus. Miten tärkeä tekijä tonttien vehreys on mielestäsi alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 49

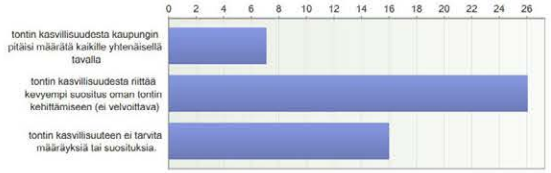

5. Miten tärkeää tonttien rajaaminen kadusta aidalla, rakennuksella tai kasvillisuudella on mielestäsi alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 48

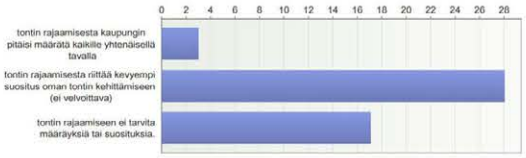

6. Mitkä vaihtoehdot sopisivat mielestäsi Vapaalaan tontteja rajaaviksi elementeiksi?

Vastaajien määrä: 39

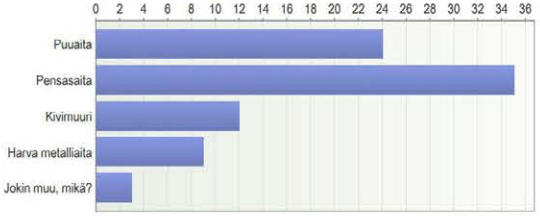

7. Miten tärkeää rakennusten sijoittuminen tontille on mielestäsi alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 46

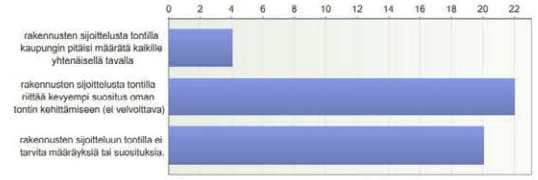

9. Miten tärkeänä tekijänä näet rakennuksen julkisivun (materiaali ja väri) alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 47

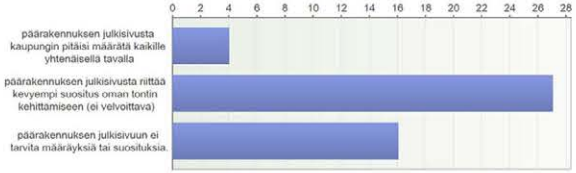

10. Miten tärkeänä tekijänä näet rakennuksen kattomuodon alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 48

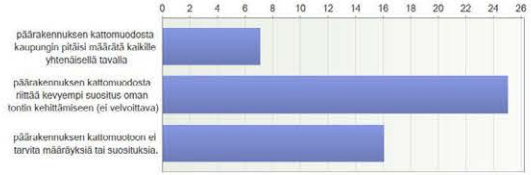

12. Miten tärkeänä näet rakennusten katon värin alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 48

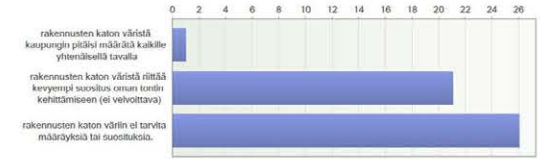

11. Vapaalaan sopivimpia kattomuotoja ovat

Vastaajien määrä: 37

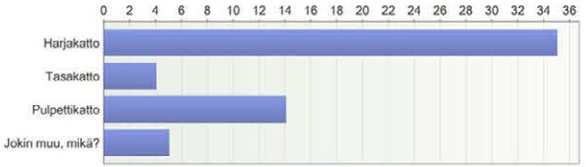

14. Miten tärkeää pihojen laadun (esim. lumitilan ja oleskelutilan sijoittumisen) ohjaaminen on mielestäsi alueen kiinnostavan ja yhtenäisen ilmeen syntymiselle?

Vastaajien määrä: 49

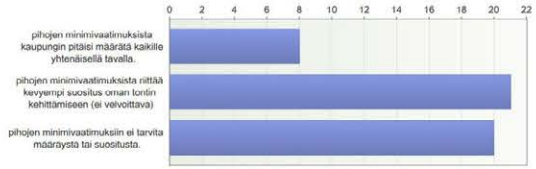

15. Kuvissa esitetty esimerkkejä pientaloalueiden tonttitehokkuuksista. Mikä olisi kuvien perusteella mielestäsi sopiva tehokkuus Vapaalan pientalotonteille?

Vastaajien määrä: 38

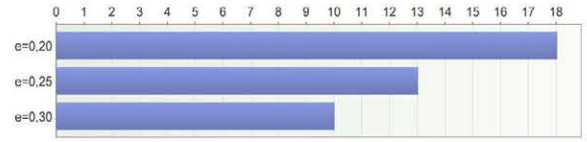

16. Miten rakentamisen tiiviyttä tulisi mielestäsi ohjata alueella?

Vastaajien määrä: 49

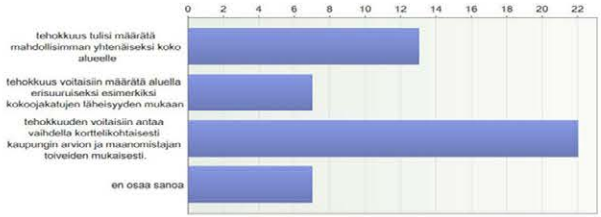

Ohessa koosteena osa vastauksista:

Liikenne ja kunnallistekniikka

- Kapeiden katujen ja hyvän tehokkuuden takia tulisi kiinnittää ”luovasti” huomiota vieraspysäköintiin
- Riittävän suuret autopaikat tulisi voida osoittaa omalta tontilta.
- Tällä hetkellä suurin puute Vapaalassa on katujen huono kunto.
- Alueella on paljon pätkittäisiä kadunnimiä / osoitteita jotka aiheuttavat päänvaivaa mm. pelastushenkilöstölle
- Toivon kaupungin sijoittavan enemmän määrärahaa kunnallistekniikan ylläpitoon
- Jokaisen tontinomistajan tulisi osoittaa, minne aikoo lumisina talvina luoda lumet kulkuväyliltään. Oleskelutilastaan saa rakentaja ja asunnonomistaja itse päättää.

Rakentaminen

- Jatkossa yhtenäisempää rakennustyyliä / Vierastamme voimakasta ohjausta
- Alueen yhtenäisyyden ja siisteyden kannalta olisi hyvä antaa määräyksiä kadunvarren rakentamista, aitauksesta ja hoidosta sekä mahdollisesti myös piha-alueista.
- Aluetta on vuosien mittaan uudelleenrakennettu vähitellen. Aluetta ei saada yhtenäiseksi eikä siihen tule pyrkiäkään.
- Maanpäällisten kellareiden mahdollisuus poistettava.
- Vapaala on jo täyteen rakennettu koostuen erilaisista omakotitaloista ja muutamista rivitaloista. Ei siinä talojen väreillä, katon muodolla ja aidoilla ole mitään merkitystä. Nykyisen puuston ja viheralueiden säilyttäminen olisi tärkeintä.
- Alueella ei tulisi suosia rivitaloja.
  15% minimipeittoalavaatimuksesta olisi hyvä saada poiketa, jos toteutus on hyvä.
- Kokonaisuuksien yhteensovittaminen kaupunkikuvan vaalimiseksi on mielestäni välttämätöntä ja on kaupungin tehtävä pitää siitä huolta, yksittäinen rakentaja tai rakennuttaja ei siitä yleensä ole kiinnostunut.

Viheralueet

- Nykyiset viheralueet tulee säilyttää, puistot olennainen osa Vapaalaa.
- Haluaisin lisäselvitystä puistojen muuttamisesta rakennustonteiksi, esim. kunnallistekniikka ja kulkuyhteydet.
- Olisin toivonut kyselyyn kysymyksiä kaavoitettaviksi ja rakennettaviksi aiotuista kohteista.
- Aina ei tarvitse jokaiseen puistoon päästä kävelemään vaan ne toimivat maisemallisesti rauhoittavana ja viihtyvyyttä edistävänä.

Aktiiviryhmä

- Helmikuuhun 2016 mennessä tiedotuslistalle on ilmoittautunut mukaan 65 henkilöä
- Työn vaiheista on lähetetty sähköpostitse väliaikatietoa.
- Järjestetty erillinen tapaaminen liikenteen ja huleveden tarpeiden tarkentamiseksi 7.12.2015, mukana noin 20 osallistujaa.
- Maastokävely ja siihen liittyvä työpaja suunnitteluperiaatteista 4.2.2016, 12 – 17 osallistujaa.
- Aktiiviryhmälle kannattaa tiedottaa prosessin etenemisestä, kunnes suunnitteluperiaatteet ovat tulleet voimaan.

Huomioitavaa jatkosuunnittelussa

- Maanomistajissa on selkeästi sekä täydennysrakentamista toivovia että sitä vastustavia tai sen hallintaa kaipaavia. Mahdollisesti täydennysrakentavien olisi hyvä saada neuvontaa alueen piirteitä tukevan täydennysrakentamisen toteuttamiseksi.
- Friherrsin VPK on ilmaissut kiinnostuksensa pohtia Kairapuiston alueen kehittämistä yhdessä paikallisten kanssa.
- Paikallisilta on saatu runsaasti palautetta koskien alueen nykytilannetta ja kehittämisen tavoitteita. Palautetta on koostettu teemoittain selvitykseen sekä tarkemmin teemaa koskeville selvitystyössä mukana olleille kaupungin edustajille tiedoksi jatkotyötä varten.
- Paikalliset haluavat osallistua jatkossa varsinkin viheralueita koskevaan suunnitteluun sekä poikkeamispäätöstyöhön.

Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet

Selvitysalueen suunnitteluperiaatteiden määrittelyssä huomioidaan varsinkin

- Rakennetun ja luonnonympäristön arvokkaiden ominaisuuksien säilyttämisen tavoitteet: tavoitteiden toteutumista valvovat Vantaan kaupungin ympäristökeskus, Vantaan kaupunginmuseo, Museovirasto ja ELY.
- Kunnallistekniikan verkon kehittäminen: tavoitteiden toteutumista valvovat Vantaan kaupungin kunnallistekniikan keskus ja HSY.
- Ympäristöhäiriöiden poistamista tai vähentämistä koskevat tavoitteet: tavoitteiden toteutumista valvoo Vantaan kaupungin ympäristökeskus ja ELY.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Vapaalalla on vahva identiteetti ja tunnistettavia piirteitä, joita tulisi tukea jatkossakin: 30-luvulta asti ulottuva historia, moni-ilmeinen rakennuskanta, pienipiirteinen mittakaava sekä vaihtelevat maastonmuodot, vehreys ja rauhallisuus. Alueen rakennusten sijoittelu ja ulkoasu eivät ole yhtenäisiä eikä niitä juurikaan ole säädelty asemakaavalla tai rakennustapaohjeilla. Alueen rakenne on jäsentymätön. Vuosikymmenien saatossa kaupunkikuva on jo kerrostunut. Alueella on vain kaksi museon suojeltavaksi ehdottamaa kohdetta.

Selvityksen ja kyselyn perusteella juuri moninaisuus ja luovuus oman tontin kehittämisessä koettiin alueelle ominaiseksi säilytettäväksi piirteeksi.

Tämän selvityksen perusteella Vapaalassa on tavoiteltavaa yhdistää mahdollisuudet täydennysrakentamiseen ja uudistumiseen, mutta säilyttää edellä mainitut ominaispiirteet osana alueen näkyvää luonnetta. Haasteita alueen suunnittelulle asettavat Vihdintien liikennemelu, alueen katuverkon ja hulevesien hallinnan ja liikenteen pala palalta toteutettu kokonaisuus sekä vaihtelevat maastonmuodot. Jatkosuunnittelussa huomioitavat tarpeet on koostettu teemoittain selvitykseen.

Vapaalan suunnitteluperiaatteissa otetaan kantaa siihen, millä tavalla alueen tunnistettavuus ja rauhallinen yleisilme saavutetaan uudistuksissakin.

8.1 TEHOKKUUSLUVUN ARVIOINTI

Nykyinen rakentamisen tonttitehokkuus (kerrosneliömäärän ja tontin pinta-ala suhde) on asemakaavassa keskimäärin e= 0,21, toteutunut tehokkuus on keskimäärin e=0,17. Nykyistä rakennusoikeutta alueella on vielä käyttämättä yhteensä 24 %. Asumisväljyyden perusteella laskettuna väestö voisi nykyisillä rakennusoikeuksilla kasvaa teoriassa vielä noin 700 asukkaalla. Todellisuudessa kaikkea rakennusoikeutta ei tonteilla voida hyödyntää mm. tonttijärjestelyiden puolesta. Lisäksi joillakin tonteilla rakennusoikeus ei riitä erillisen asuinrakennuksen toteuttamiseen. Kaikilla ei ole myöskään tarvetta ottaa tontin koko rakennusoikeutta käyttöön.

Kasvu mahdollistaisi Vapaalaan tonttien kehittämisen jatkossakin, mikä tarkoittaisi uutta rakentamista, uusia erikokoisia asuntoja eri elämävaiheissa oleville ja palveluita tukevaa lisäväestöä. Selvityksen perusteella tonttitehokkuuden nostaminen e=0,25 ei ole ristiriidassa muiden Vapaalan kehittämistavoitteiden kanssa. Tämä tehokkuus auttaisi säilyttämään ja vahvistamaankin alueen luonnetta, mikäli ominaispiirteitä vaalitaan kaupunkikuvaa tukevin periaattein.

Tehokkuus e= 0,30 voi sopia joillekin alueen osa-alueille – joillakin osa-alueilla tämä tehokkuus on jo nykyisellään, mm. Uurrekuja. Koko alueen kattavana se uudistaisi alueen identiteettiä merkittävästi nykyisestä poikkeavaksi. Tämä keino voisi sopia alueelle, joka tarvitsisi erityistä identiteetin tai rakennuskannan piristysruiskетta. Vapaalassa sen sijaan on olemassa olevia vaalittavia piirteitä, kuten vehreys ja pienimittakaavainen rakentaminen.

Jatkotyössä selvitettäväksi jää, toteutetaanko tehokkuus mahdollisimman yhtenäisenä koko alueella, vai nostetaanko se suuremmaksi esimerkiksi kokoojakatujen läheisyyden mukaan vai annetaanko tehokkuuden vaihdella korttelikohtaisesti maanomistajan toiveiden mukaisesti. Tähän vaikuttaa myös jatkotyön ohjausväline: asemakaava, yksittäiset poikkeamispäätökset tai muut, kaavaprosessia keventävät menettelyt. Lisärakentamisen mahdollisuuksiin vaikuttavat myös linjaukset mm. talousrakennusten pihapiiriin sijoittumisesta.

Tiivistymisessä on tärkeää tarjota asukkaille jatkossakin vehreätä ympäristöä ja paikkoja virkistäytymiseen sekä hoitaa tehokkaammassa käytössä olevia katuja ja viheralueita entistä paremmin. Asukkailla tulisi olla mahdollisuus ottaa kantaa alueen tulevaan kehitykseen, tapahtui se sitten tontti- tai aluekohtaisin hankkein.

Totetus

Hyväksymisen ja voimaantulon jälkeen suunnitteluperiaatteita ja taustaselvitystä voidaan hyödyntää jatkotyössä joko yksittäisten poikkeamispäätösten, asemakaavamuutosten ja muiden kaavaprosessia keventävien menettelyiden perusteena. Mahdolliset viheralueiden käyttötarkoituksen muutokset edellyttävät asemakaavamuutosta. Poikkeamislupa on määräaikainen, kun taas asemakaavalla voidaan myöntää pysyvä rakennusoikeus.

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

Kuvassa on esitetty sinisellä mahdollinen täydennysrakentaminen olemassa olevalle rakennusmaavarannolle, kun tonttitehokkuus on noin e=0,25. Nykyiset rakennukset ovat valkoisia. Jatkosuunnittelussa jokainen tontti on tarkasteltava erikseen.

8.2 SELVITYSTYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki

Kaupunkisuunnittelu

Timo Kallaluoto	aluearkkitehti
Satu Onnela	asemakaavasuunnittelija
Anitta Pentinmikko	kehittämispäällikkö
Maria Hyövälti	pientalokoordinaattori, kaupsu/rava
Katja Masjagutova	maisema-arkkitehti, 3D-mallinnus, kaupsu/rava
Laura Muukka	maisema-arkkitehti
Marko Hoffrén	suunnitteluavustaja
Anna-Karin Kyröviita	kaavoitusinsinööri, paikkatiedot
Antti Kairus	paikkatietoinsinööri, kyselytyökalut
Anne Olkkola	asemakaavasuunnittelija (1.8.2016 lähtien)

Kuntatekniikan keskus

Elina Kettunen	suunnitteluinsinööri, vesihuolto
Teemu Vihervaara	liikenneinsinööri
Jaana Virtanen	liikenneinsinööri
Satu Nätynki	viheraluesuunnittelija
Hanna Keskinen	puistosuunnittelupäällikkö

Mittausosasto

Riikka Pirinen	kiinteistöinsinööri
Markus Kalso	paikkatietoinsinööri, puustoanalyysit

Rakennusvalvonta

Jorma Suokas	tarkastusrakennusmestari
Susanna Pyhälä	lupa-arkkitehti

Kaupunginmuseo

Susanna Paavola	rakennustutkija
Andreas Koivisto	arkeologi

Ympäristökeskus

Jarmo Honkanen	ympäristöinsinööri

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Asta Mellais	erityisasiantuntija

Sivistystoimi

Laura Malinen	strategia-asiantuntija
Päivi Riehunkangas	varhaiskasvatuksen suunnittelija

Lisäksi yhteyshenkilöinä

Liisa Rajamäki	Vapaalan omakotiyhdistys
Petteri Niskanen	Myyrmäki-liike
Päivi Kuutti	Myyrmäen kirjasto
Ville Linnola	Friherrsin VPK

VANTAAN KAUPUNKI
Kaupunkisuunnittelu, asemakaavoitus
Vantaalla 12.9.2016

Timo Kallaluoto	Anitta Pentinmikko
Aluearkkitehti	Kehittämispäällikkö
Satu Onnela	Anne Olkkola
Asemakaavasuunnittelija	Asemakaavasuunnittelija

LÄHTEET

Vantaan kaupunki

- Asemakaavaselostukset kaavoihin 130200 ja 130300
- Liikenteen kehitys Vantaalla vuonna 2013, Vantaan kaupunki.
- Omat kadut Ok-hankkeen materiaalit, 2011.
- Opetuslautakunnan päätös 14.9.2015 Rajatorpan koulun uudisrakennuksista
- Vantaan kaupungin rakennusjärjestys, 2011.
- Vantaa alueittain, 2010, tilastot 2014.
- Vantaan autoliikenne, 2014.
- Vantaan kaupungin ympäristömeludirektiivin mukainen meluselvitys. Sito Oy, 2012.
- Vantaan kaupungin rakennusvalvonnan rakentamisohje 30.10.2007
- Vantaan moderni rakennuskulttuuri 1930 – 1979. Amanda Eskola, 2002.
- Vantaan väestöraportti 2014/2015.
- Vantaan yleiskaavan meluselvitys. Ramboll Finland Oy, 2007.
- Vapaalan viheralueet – selvitys alueiden rakenteesta ja nykytilanteesta. Laura Muukka, 2001.
- Viheralueohjelma 2011 – 2020
- Viher-, liikunta- ja liikennealueet/Rakentamisohjelma, 2015.
- Väestöennuste, 2015.
- Vantaan yleiskaava 2007

Muut lähteet

- Länsi-Vantaan ensimmäinen taajama. Törrönen ja Hako, 1989.
- Länsi-Vantaan kaupunkipolut
- Maantien 120 (Vihdintie) välillä Huopalahdentie–Kehä III (Kt 50) tiesuunnitelma. ELY, 2006.
- Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa, Opas 02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/Hannu Airola, 2013.
- Selvitys liito-oravien ja maankäytön suunnittelun yhteensovituksesta
- Espoonlahden ja Matinkylän alueilla. Kaupunkisuunnittelukeskuksen julkaisuja 5/2014. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus, Ramboll Finland Oy ja
- Ympäristötutkimus Yrjölä Oy, 2014.
- Vantaan keskiaikaisten teiden inventointi. Suhonen, Museovirasto/RHO 2007)
- Vapaalan omakotiyhdistyksen verkkosivut, historiikkejä.

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 11 §

12 § **Aviapolis Urban Blocks -arkkitehtuurikilpailu / HP**

VD/8670/02.08.00.00/2016
HP/AL

Vantaan kaupungin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala järjestää yhdessä maanomistajien kanssa avoimen, kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun Aviapolis Urban Blocks. Kilpailu toteutetaan yhteistyössä Suomen arkkitehtiliiton (SAFA) kanssa arkkitehtiliiton kilpailusäännöillä. Kilpailu-alue sijoittuu Aviapolikseen Veromiehen kaupunginosaan. Kilpailu käydään keväällä 2017.

Kilpailun järjestäjät
Kilpailun järjestävät Vantaan kaupungin maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala sekä alueen yksityiset maanomistajat, YIT Oyj, Kiinteistö Oy Rälssitie 16, Kiinteistö Oy Vantaan Paavontalo, L-House Oy sekä DBC Systems Oy.

Tavoitteet
Aviapolis on pääkaupunkiseudun voimakkaimmin kasvava työpaikka-alue, jonka kehittämiseen Vantaan kaupunki on sitoutunut. Kaupunginvaltuuston hyväksymän Aviapoliksen kaavarungon visiona on houkutteleva ja kestävä mahdollisuuksien lentokenttäkaupunki, jossa työnteko, asuminen, palvelut ja virkistys yhdistyvät ja sekoittuvat urbaanilla tavalla.

Aviapolis on pääkaupunkiseudun ja Suomen voimakkaimmin kasvava työpaikka-alue, jonka kehittämiseen Vantaan kaupunki on sitoutunut. Kaupunginvaltuuston hyväksymän Aviapoliksen kaavarungon visiona on houkutteleva ja kestävä mahdollisuuksien lentokenttäkaupunki, jossa työnteko, asuminen, palvelut ja virkistys yhdistyvät ja sekoittuvat urbaanilla tavalla. Hyvin toteutettuna Aviapolis lisää Vantaan kaupungin kansainvälistä kilpailukykyä.

Kilpailualueelle on kaavarungossa osoitettu työpaikkoja, asumista ja julkista palvelua kytkeytyen virkistysalueisiin ja joukkoliikenteen pääreitteihin. Alueelle on kaavailtu kaupungin koulu- ja päiväkotirakennusta, johon sijoittuu väliaikainen nuorisotila.

Arkkitehtuurikilpailun tarkoituksena on tuottaa maankäytön ja asemakaavoituksen pohjaksi ideatasoinen suunnitelma, joka konkretisoi Aviapoliksen visiota kilpailualueella. Kilpailulla etsitään vaihtoehtoisia, synergisiä ja innovatiivisia ratkaisuja, jotka luovat inspiroivat, kestävät ja toteutuskelpoiset puitteet tulevaisuuden asumiselle, työlle ja palveluille. Kilpailuehdotuksissa tutkitaan millaiset ovat korttelit, kadut, aukiot ja puistot alueen sekoittuneessa rakenteessa ja miten Aviapoliksen läpileikkaavat teemat – kansainvälisyys, eloisuus ja kestävyys - näkyvät suunnitteluratkaisuissa. Kilpailun tulos viitoittaa alueen rakentamisen määrää, vaiheittaista toteutusta, kaupunkirakennetta ja kaupunkikuvaa.

Kilpailu tuo positiivista julkisuutta sekä edistää alueen imagon ja tunnettavuuden kehittämistä.

Kilpailun luonne
Kilpailu on luonteeltaan kansainvälinen ja avoin ideakilpailukilpailu. Tarkoituksena on erilaisten ratkaisumahdollisuuksien kartoittaminen. Kilpailussa noudatetaan Suomen arkkitehtiliiton kilpailusääntöjä sekä palkintolautakunnan ja Suomen arkkitehtiliiton kilpailutoimikunnan hyväksymää kilpailuohjelmaa.

Kilpailun järjestäminen maksaa yhteensä noin 170 600 €. Summaan sisältyy palkinnot kilpailijoille, Suomen arkkitehtiliiton kilpailupalvelut sekä arkkitehtiliiton nimeäminen palkintolautakunnan jäsenten palkkiot. Kilpailulle haetaan Valtiovarainministeriöltä verovapautta (koskee tuloverolain 83 §:ssä tarkoitettuja taiteen alalla järjestettäviä taiteellisesti merkittäviä valtakunnallisia tai kansainvälisiä kilpailuja). Kilpailun kustannukset maksetaan järjestäjien kesken maanomistuksen suhteessa. Vantaan kaupungin osuus kustannuksista on noin 87 500€.

Kilpailualue
Kilpailualue käsittää kaupungin omistamia kortteli-, katu- ja puistoalueita sekä yksityisten maanomistajien YIT Oyj:n, Kiinteistö Oy Rälssitie 16:n, Kiinteistö Oy Vantaan Paavontalon, L-House Oy:n sekä DBC Systems Oy korttelialueita. Alustava kilpailualueen laajuus on noin 15,6 ha. Alueen rajaus on esitetty liitteessä.

Aikataulu
Kilpailuohjelma julkaistaan tammikuussa 2017. Kilpailuaika on kestoltaan noin 3-4 kk. Kilpailu pyritään ratkaisemaan kesällä 2017.

Palkintolautakunta
Kilpailuehdotusten arvioinnin suorittaa palkintolautakunta, joka muodostuu kilpailun järjestävien osapuolten edustajista sekä kahdesta Suomen Arkkitehtiliiton kilpailutoimikunnan nimeämästä edustajasta. Vantaan maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala nimeää edustajansa palkintolautakuntaan.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 12

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että järjestetään kansainvälinen, avoin arkkitehtuurikilpailu Aviapolis Urban Blocks edellä esitetyllä tavalla.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Aviapolis Urban Blocks, kilpailualue

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 5.

Lisätiedot:
projektijohtaja Arja Lukin, puh. 09 8392 2393
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunki

Liite 1

Aviapolis Urban Blocks –arkkitehtuurikilpailu, kilpailualue

Kohteen sijainti, kaupunginosa Veromies 52

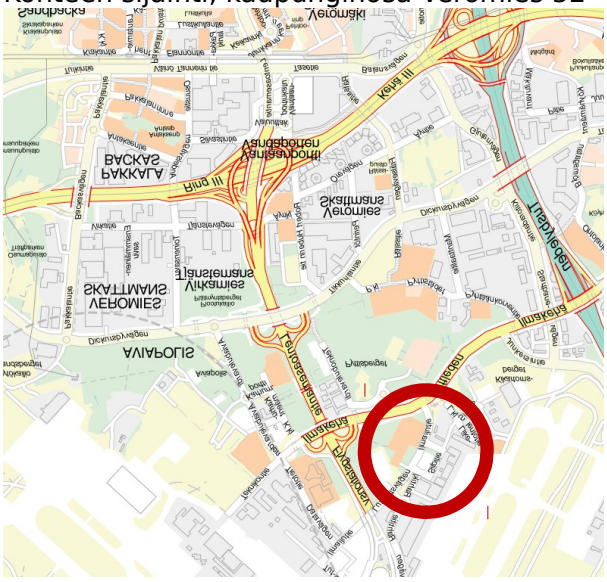

Kilpailualue

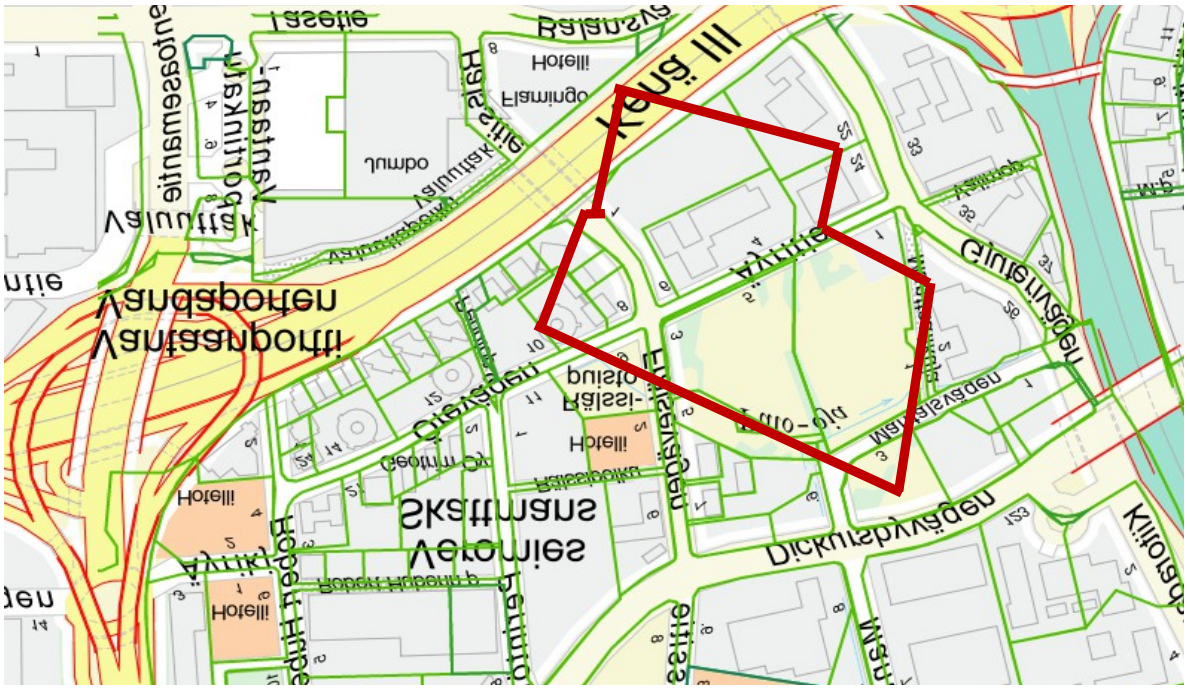

13 § Kivistön koulun alueen suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu / HP

VD/7705/10.00.02.00/2016
HP/GK

Vantaan kaupunki järjestää Kivistön koulun asemakaava-alueella (231 600) suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun. Kilpailun tavoitteena on yhdistää asuntojen laatu ja hinta. Alueella sijaitsevat vanhat purettavat koulurakennukset. Alue on kaupungin omistuksessa ja alueen kokonaisrakennusoikeus on 28400 k-m².

Kilpailun tavoitteena on suunnitella ja tuottaa laadukkaita kustannustasoltaan kohtuullisia vapaarahoitteisia asuntoja ja vuokra-asuntoja. Kilpailussa on lisäksi otettava huomioon asemakaavan vaatimukset vaihtelevasta kaupunkikuvasta, kestävää kehitystä ja taiteesta osana suunnittelua. Asuntojen lisäksi on suunniteltava laadukkaat yhteis- ja ulkotilat. Kaiken kaikkiaan tavoitteena on edistää edullista laatua asumisessa.

Kilpailu on myös Vantaan kaupungin normien kehittämiskohde. Keinoja ovat hyvän suunnittelun ja tehokkaan tilankäytön edistäminen koskien asuntojen, yhteis- ja varastotilojen ratkaisutapoja sekä kohteiden toteuttamista ilman väestösuojia. Väestönsuojan rakentamisvelvollisuuden luopumisesta vastaa kaupunki hakemalla asiaan lykkäystä tai poikkeusta kilpailualueelle.

Kilpailualue sijaitsee Kivistön aseman pohjoispuolella lyhyen kävelyetäisyyden päästä asemasta. Kilpailualue koskee asemakaavan itäosaa, jonka kaupunki omistaa kokonaan. Alueella olevat vanhat huonokuntoiset Kivistön koulun rakennukset kaupungin on tarkoitus purkaa talvella 2016-2017. Koulun toiminta on siirtynyt Aurinkokiveen elokuussa 2016.

Kilpailu koskee kortteleita 23184-23186. Kahden asuntokorttelin tonteista muodostetaan kolme erillistä suunnittelu- ja toteutuskohdetta. Kohteessa 1 on rakennusoikeutta 9000 k-m², kohteessa 2 on 7400 k-m² ja kohteessa 3 on 12000 k-m². Kohde 1 sisältää kaksi lamellikerrostaloa, kohde 2 kaksi kahdeksankerroksista pistekerrostaloa ja kohde 3 kaksi lamellikerrostaloa ja yhden kaupunkipientalojen kokonaisuuden.

Kilpailun osallistujan on laadittava tontin asemapiirros, asuntojen pohja-, julkisivu- ja leikkauspiirustukset, perspektiivi- ja havainnekuvat. Kilpailijoiden on ilmoitettava asuntojen myyntihinta.

Tonttien hallintamuodot määritellään etukäteen. Kohteessa 1 on tarkoitus rakentaa vapaarahoitteisia omistusasuntoja. Kohteesta 2 yksi pistekerrostalo rakennetaan vapaarahoitteisiksi omistusasunnoiksi ja toinen pistetalo asumisoikeusasunnoiksi. Kohteessa 3 yksi lamellikerrostalo ja kaupunkipientalot toteutetaan lyhyen korkotuen ARA-vuokra-asuntoina, ja yksi lamellikerrostalo VAV Asunnot Oy:tä varten pitkän korkotuen ARA-vuokra-asuntoina.

Tonttien myyntihinnat ilmoitetaan myös etukäteen. Vapaarahoitteisten omistusasuntojen ja lyhyen korkotuen ARA-vuokra-asuntojen tonttien hinta on 530 €/k-m². Pitkän korkotuen ARA-vuokra-asuntojen ja asumisoikeusasuntojen tonttien hinta on ARA-hinta + asemalisä 15 % (vuonna 2016 371 €/k-m²).

Vapaarahoitteisten omistusasuntokohteiden asunnot tarjotaan ainoastaan yksityishenkilöiden omistukseen ostettavaksi. Näin turvataan tilanne, ettei asuntokohteista synny sijoittajien omistamia vuokrakohteita. Tämän ehdon täyttämisen vakuudeksi asetetaan erillinen sopimussakko.

Suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu on suunnattu rakennuttajille ja rakentajille suunnitteluryhmineen. Tontinluovutuskilpailun julkistuksen jälkeen kilpailuryhmät ilmoittavat halukkuutensa osallistua kilpailuun ja ilmoittavat samalla myös kilpailukohteen. Tämän jälkeen kaupunki lähettää ilmoittajille vahvistukset. Kohteessa 3 yhden tontin rakennuttajana on VAV Asunnot Oy, mutta rakentaja on tarkoitus valita kilpailulla.

Rakennuttajat ja / tai rakennusliikkeet suunnitteluryhmineen voivat jättää ehdotuksia yhteen tai enintään kahteen kilpailukohteeseen, kumpaankin erillisenä. Yhden tontin rakennuttajana on VAV Asunnot Oy. Toteuttajiksi valitaan laatuarviointien ja tarjotun hintatason perusteella 2-3 ryhmää, enintään kaksi kohdetta samalle ryhmälle.

Kilpailu ratkaisun perusteena ovat tontinluovutuskilpailun tavoitteiden toteutuminen ja esitetyt asuntojen myyntihinnat. Kilpailussa arvioidaan ensin ehdotusten laadulliset ansiot ja jatkoon valitaan enintään puolet mutta vähintään kaksi ehdotusta. Näistä kunkin kohteen voittajaksi valitaan alimpaan hintatasoon sitoutunut. Voittajan on oltava sitoutunut suunnitelmillaan ilmoittamaansa hintaan. Kilpailun tuloksena syntyy tonttien osto-oikeus voittajille, joille siirtyy jatkosopimuksin asuntojen toteutus, hallinnointi ja markkinointivastuu.

Kilpailuun kuuluu myös asuinrakennuksen asukkaita palvelevan pysäköintitalon suunnittelu, johon jokaisen asuinrakennusten kohteiden kilpailuun osallistuvan on osallistuttava. Pysäköintitalo sijaitsee asuinkortteleiden keskellä erillisessä korttelissa Keimolantien varrella. Pysäköintitaloon sijoittuisi myös muita asukkaita palvelevia tiloja.

Suunnittelukilpailua valmistellaan yhdessä ulkopuolisen konsultin arkkitehti Esko Kahrin kanssa. Kilpailu käydään talven 2016-2017 aikana. Tavoitteena on saada kilpailu ratkaistua keväällä 2017.

Päätöksen voittajista tekee kaupunginhallitus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 13

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) kaupunki järjestää edellä esitetyn Kivistön koulun alueen suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun,
b) oikeuttaa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan järjestämään ko. kilpailun.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Kivistön koulun alueen tontinluovutuskilpailun alue

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 5.

Lisätiedot:
apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä, puh. 09 8392 9019
projektijohtaja Gilbert Koskela, puh. 09 8392 2739
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTEEN SIJAINTI

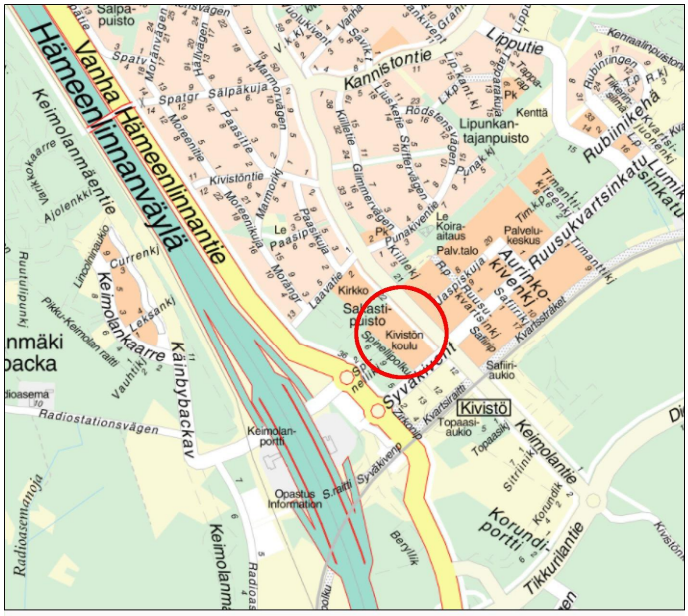

1:20 000

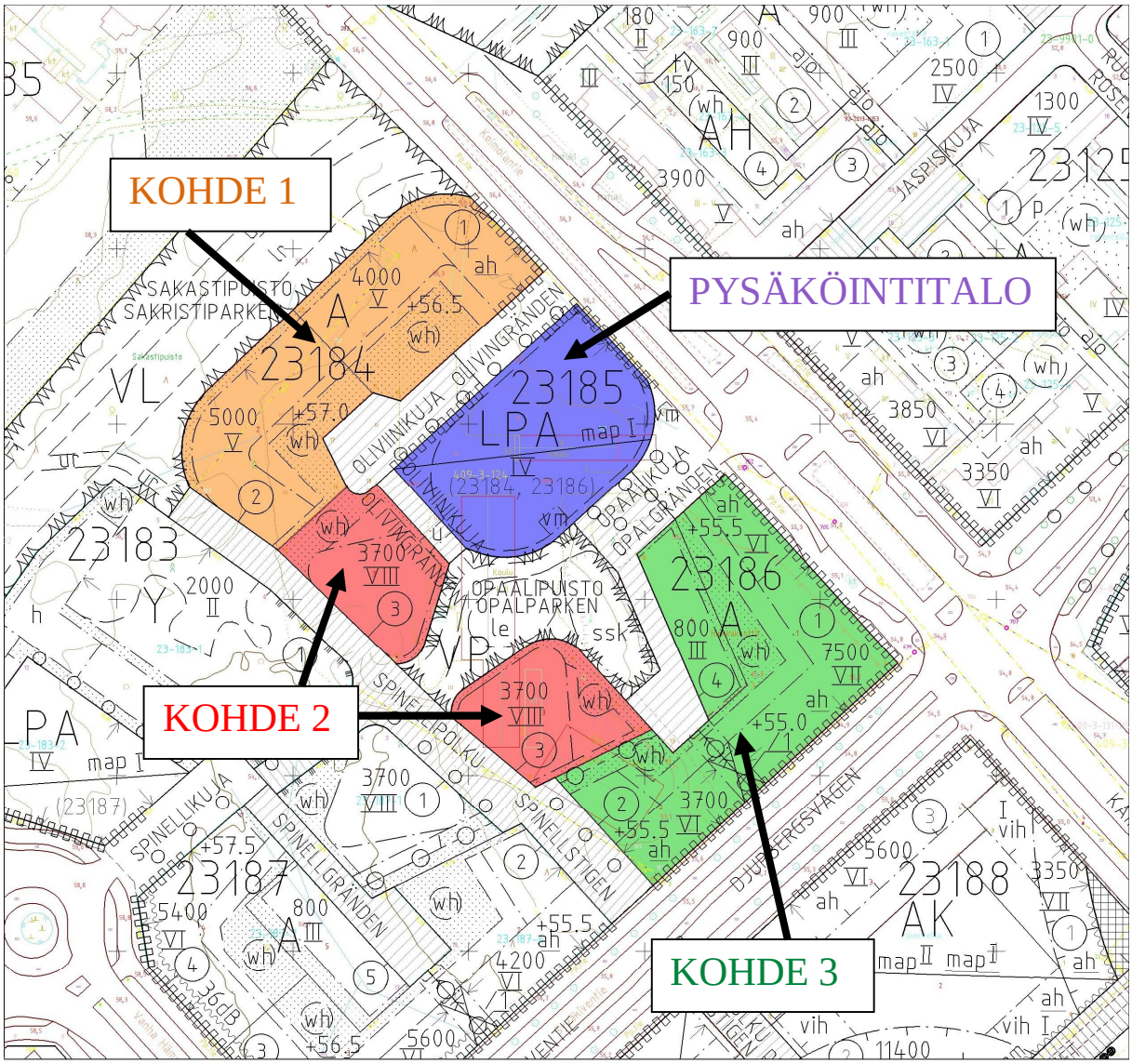

0 50 100m

1:2000

KIVISTÖN KOULUN ALUEEN SUUNNITTELU- JA TONTINLUOVUTUSKILPAILU

YPA/GK

Kaupunginosa: KIVISTÖ (23)

14 § Asemakaavamuutos sekä tonttijaon muutos 002095, 66 Hakkila ja 96 Itä-Hakkila / Metso / TLA

KA/281/10.02.04.01/2010
TLA/VKA/JJO

Metso Oyj:n teollisuusventtiileiden Suomen tuotanto- sekä hallintotoiminnot ja noin 700 työntekijää ovat siirtyneet toisista toimipisteistä Hakkilaan yhteiseen osoitteeseen, johon nyt laaditaan tuotantotilat salliva asemakaavamuutos. Asemakaavamuutosalue on suurelta osin rakentunut poikkeamispäätöksin nyt tehtävän muutoksen mukaiseksi. Asemakaavamuutokseen on vuonna 2016 lisätty naapurissa sijaitseva Honkanummentie 13 kiinteistö omistajan suostumuksella. Käyttötarkoitukset muuttuvat tämän kiinteistön osalta yhteneviksi muun kaavamuutosalueen kanssa.
Asemakaavamuutoksessa yksityisten omistamien kiinteistöjen rakennusoikeudet pysyvät ennallaan.

Asemakaavamuutos koskee osaa korttelia 66200 sekä katu-, liikenne- ja puistoalueita kaupunginosassa 66, Hakkila sekä liikennealuetta kaupunginosassa 96, Itä-Hakkila.

Tonttijaon muutos koskee osaa korttelia 66200 kaupunginosassa 66, Hakkila

Alue sijaitsee Hakkilassa, Vantaan Akselin yritysalueen keskellä. Aluetta rajaa pohjoisessa Itäinen Valkoisenlähteentie, idässä Lahdenväylä, etelässä Honkanummen hautausmaa. Lännessä alue rajautuu Vanhaan Porvoontiehen sekä Hakkilankulman puistoon.

Kaavan hakija
Kiinteistö Oy Vantaan Honkatalo, nykyinen Logicor (Space) Topco Oy.

Maanomistus
Asemakaavamuutosalueella on sekä yksityistä että Vantaan kaupungin maanomistusta.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaavatyö on tehty kaupungin omana työnä.

Kaavaan liitetyt hakemukset
Kaavamuutos sisältää kiinteistö Oy Vantaan Honkatalon hakeman asemakaavamuutoshakemuksen nro 002095, jossa haetaan varastorakennusten sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta muutettavaksi teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi. Samassa yhteydessä esitetään lisäksi pienempiä muutoksia asemakaavaan. Hakemukseen liittyy arkkitehtitoimisto R-H Laakso Oy:n viitesuunnitelma.

Yleiskaava
Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa pääosin teollisuus- ja varastoaluetta (T). Alue kuuluu osittain tärkeään pohjavesialueeseen.

Asemakaavan muutos
Asemakaavamuutosalue on jo suurimmaksi osaksi rakentunut poikkeamispäätöksin ja rakennusluvin nyt esitettävän muutoksen mukaisesti. Hakemuksen saapumisen jälkeen on sovittu naapurikiinteistön Honkanummentie 13 omistajan kanssa, että myös heidän kiinteistönsä alue liitetään asemakaavamuutokseen ja muutetaan määräyksiltään samansisältöiseksi.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 7.6.2010.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille varattiin mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin kaksi. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos totesi, että sillä ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lähialueen yrittäjä esitteli kaava-alueen ulkopuolella olevia epäkohtia liikennejärjestelyissä sekä parannusehdotuksia. Mielipiteet on esitelty tarkemmin kaavaselostuksessa.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012, täydennetty ja tarkennettu KV 22.9.2014).

Kaavatyö kohdistuu osittain Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa työpaikkatontteja yhteensä kaksi kpl.

Sopimus
Asemakaavan muutokseen liittyy kiinteistökauppojen esisopimuksia. Asemakaavan muutosalueen maanomistajilta on saatu sitoumukset maan vaihdoista kaavan voimaantulon jälkeen.

Muutoskustannukset maksaa hakija Logicor (Space) Topco Oy ja Vantaan kaupunki puoliksi. Kaupunginhallitukselle tullaan esittämään vahvistettavaksi maksuluokka 3 (10 000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (930 €), yhteensä 10 930 €. Koska hakija omistaa vain osan kaavamuutoksen kohteena olevasta alueesta, toisen yksityisen ja Vantaan kaupungin omistaessa osan alueesta, peritään hakijalta puolet kaavoitusmaksusta tonttijaon laadinnan lisämaksun lisäksi, yhteensä 5 930 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 14

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.10.2016 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002095 sekä tonttijaon muutosehdotus, 66 Hakkila ja 96 Itä-Hakkila / Metso.
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.
c) vahvistetaan maksuluokka 3 ja todetaan, että hakija Logicor (Space) Topco Oy maksaa muutoskustannukset (5000 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (930 €), yhteensä 5930 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Asemakaavamuutoksen selostus 10.10.2016

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 5

Lisätiedot:
aluearkkitehti Asta Tirkkonen, puh. 8392 6185,
asemakaavasuunnittelija Jari Jokivuo, puh. 8392 2993
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

002095 METSO

HAKKILA

Selostus koskee 10.10.2016 päivättyä asemakaavakarttaa 002095

Kaavoitus on tullut vireille 7.6.2010

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos: osa korttelia 66200 sekä katu-, liikenne- ja puistoalueita kaupunginosassa 66, Hakkila

Tonttijaon muutos: osa korttelia 66200 kaupunginosassa 66, Hakkila.

Kaavan laatija: Jari Jokivuo, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki, jari.jokivuo@vantaa.fi, puh. 09 8392 2993.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

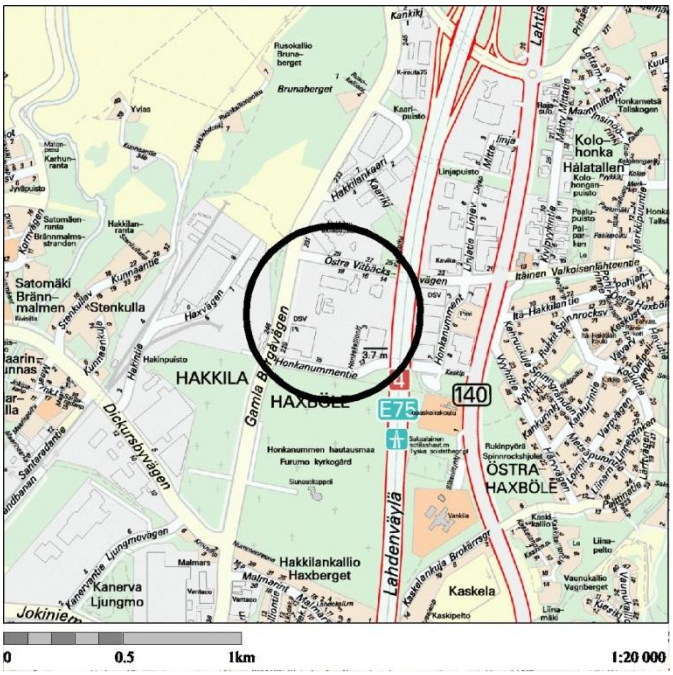

Ote Vantaan opaskartasta

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Hakkilassa Vantaan Akselin yritysalueen keskellä. Suunnittelualuetta rajaa pohjoisessa Itäinen Valkoisenlähteentie, idässä Lahdenväylä, etelässä Honkanummen hautausmaa. Alue rajautuu lännessä Vanha Porvoontiehen sekä Hakkilankulman puistoon.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

Kaavamuutostyön vireille tulosta tiedotettiin 5.6.2010 Vantaan Sanomissa sekä kirjeellä maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 7.6. - 6.8.2010. Mielipiteitä ja kannanottoja saatiin yhteensä 2 kpl.

SISÄLLYSLUETTELO

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

SISÄLLYSLUETTELO

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

1. TIIVISTELMÄ 1

2. LÄHTÖKOHDAT 2

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA 2

2.2 SUUNNITTELUTILANNE 4

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET 10

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO 10

3.2 T YÖN AIKAISET TARKISTUKSET ALUERAJAUKSISSA 10

3.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ 10

3.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET 11

3.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT 12

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS 13

4.1 KAAVAN RAKENNE JA MITOITUS 13

4.4 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 13

4.3 ALUEVARAUKSET 14

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET 15

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT 18

4.6 NIMISTÖ 18

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS 19

6. ASEMAKAAVAMUUTOSTYÖHÖN OSALLISTUNEET 19

ASEMAKAAVAMUUTOKSEN SEURANTALOMAKE

ASEMAKAAVAKARTTA, ASEMAKAAVAMERKINNÄT- JA MÄÄRÄYKSET PIENENNÖKSINÄ

KORTTELIN 66200 YLEISSUUNNITELMA, ARKKIT TSTO R-H LAAKSO OY

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Vantaan moderni teollinen rakennusperintö 1930 – 1979, Amanda Eskola, Vantaan kaupunki 2006
- VT 4 ja sen rinnakkaistiet välillä Kehä III - Koivukylänväylä kehittämisselvitys, Uudenmaan tiepiiri, Vantaan kaupunki, 1999
- Valkealähteen ja Koivukylän pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, Vantaan kaupungin ympäristökeskus, julkaisu A 12/2000
- Vantaan Akselin yritysalueen maisemasuunnitelma, Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy, Vantaan kaupunki, 2007
- Vantaan Akselin kaupunkikuvallinen viitesuunnitelma ja selvitystyö, Arkkitehdit Anttila & Rusanen Oy, Ramboll Finland Oy, 2009
- Vantaan Akselin kaavarunko 1, vaihtoehto 2, Vantaan kaupunginhallitus 18.3.2013
- Vantaan Akselin kaavarunko 2, Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta 9.12.2013
- Konepajan pohjavesiselvitys 29.10.2009, Ramboll Finland Oy

1. TIIVISTELMÄ

Metso Oyj:n teollisuusventtiileiden Suomen tuotanto- sekä hallintotoiminnot ja n. 700 työntekijää ovat siirtyneet toisista toimipisteistä Hakkilaan yhteiseen osoitteeseen, johon nyt laaditaan tuotantotilat salliva asemakaavamuutos. Samalla tonttia laajennetaan Honkakallionkujan ja Lahdenväylän väliselle alueelle.

Asemakaavamuutosalue on suurelta osin rakentunut poikkeamispäätöksin nyt tehtävän muutoksen mukaiseksi.

Asemakaavamuutos tapahtuu kiinteistön omistajan aloitteesta ja he vastaavat työn kustannuksista.

Metso Automation Oy:n siirtyminen Hakkilaan on vahvistanut nk. Vantaan Akselin alueen merkitystä logistiikan, teollisuuden ja kaupan yritysalueena Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Vuosaaren sataman puolivälissä.

Asemakaavan muutoksella lisäksi eheytetään kaupunkikuvaa Lahdenväylän varrella ja Hakkilan yritysalueella. Pohjaveden laatu ja määrä turvataan. Yleiskaavassa Honkanummentien varteen osoitetun ulkoilureittiyhteyden tarvitsema tilavaraus huomioidaan. Suunnittelussa noudatetaan mm. Vantaan kaupungin hulevesiohjelman sekä ilmasto- ja ympäristöohjelman tavoitteita.

Asemakaavamuutokseen on vuonna 2016 lisätty kiinteistö Honkanummentie 13 omistajan suostumuksella. Käyttötarkoitukset muuttuvat tämän kiinteistön osalta yhteneviksi muun kaavamuutosalueen kanssa. Tämä tontti tulee laajenemaan itäänpäin.

Asemakaavamuutoksessa yksityisten kiinteistöjen rakennusoikeudet pysyvät ennallaan.

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 ALUEEN YLEISKUVAUS

Suunnittelualue sijaitsee Hakkilan yritys- ja logistiikka-alueen keskellä, Valkoisenlähteen pohjavesialueella. Kaavamuutosaluetta ympäröivät varastot, toimistot ja tuotantolaitokset, sekä laajat tieliikennealueet ja parkkipaikat. Alue on osa Vantaan Akselin yritystoimintojen aluetta, jossa on suuri kirjo erilaisia toimintoja ja laajoja viheralueita. Myös alueen työpaikkatoiminta on monipuolista ja moni-ilmeistä. Toiminta alueella on ympärivuorokautista.

2.1.2 LUONNONYMPÄRISTÖ

Maisemakuva ja -rakenne
Suurmaisemallisesti Vantaan Akselin alue on pääasiallisesti selännealuetta, joka rajautuu maisemallisesti arvokkaaseen Keravanjokilaaksoon. Alueen maisemallisia vahvuuksia ovat komeat luonnonkalliot ja männiköt, jotka toimivat maamerkkeinä erilaisten rakennusten tai rakennelmien ohella.

Tarkemmin kaavamuutosalue sijoittuu Vantaan Akselilla Hakkilankaaren ja Rusokallion alueelle, joka on jo pitkälle rakentunut teollisuusalue. Alueen rakentaminen on laajentunut liki kiinni Lahdenväylään ja alue sijaitseekin Vanha Porvoontien ja Lahdenväylän välisellä liikenne- ja teollisuusmaisemassa. Kaavamuutosaluetta ympäröivät varastot, toimistot ja tuotantolaitokset, sekä Honkanummentien toisella puolella Honkanummen hautausmaa.

Vesistöt ja vesitalous
Alue sijaitsee osittain Valkealähteen pohjavesialueella, joka käsittää Keravanjoen laakson savenalaiset vettä hyvin johtavat maakerrostumat ja laaksoa ympäröivät hiekan ja soran peittämät kalliokohoumat.

Valkoisenlähteen vedenottamo sijaitsee noin 1,2 km etäisyydellä kohteesta luoteeseen. Vedenottamo suljettiin vuonna 2008 vedessä todettujen torjunta-aineiden vuoksi. Ottamo toimii tarvittaessa pääkaupunkiseudun varavedenottamona. Vedenoton loppumisen vuoksi pohjavedenpinnan painetaso on noussut ottamon vaikutusalueella merkittävästi.

Laitoksen tontti on louhittu noin tasolle +49. Tontin eteläpuolella olevassa maaperäpohjavesiputkessa, jonka kohdalla maaperä on hiekkaa noin 17,5 metrin syvyyteen asti, on pohjavesi noin seitsemän metrin syvyydellä maanpinnasta tasolla +41,88.

Maaperä
Kaavamuutosalue sijaitsee Keravanjokilaakson itäreunalla pääosin hiekka- ja sorakerrosten peittämällä kalliokohoumavyöhykkeellä.

Maaperäkartan perusteella alue soveltuu rakentamiselle hyvin. Perustamisratkaisujen tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja -suunnitelmiin.

2.1.3 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ

Yhdyskuntarakenne
Hakkilasta on kehittymässä merkittävä yritysalue. Kaavamuutosalue tukeutuu hyviin liikenneverkostoihin ja yhdyskuntateknisen huollon järjestelmiin. Valtaosa alueesta on teollisuus- ja varastoaluetta. Honkanummentien ja Vanha Porvoontien reunoilla kulkee ulkoilureitti.

Kaupunkikuva
Lähialueen kaupunkikuva on kirjavaa ja suuria rakennuksia ympäröivät laajat liikennöintialueet. Lähimmät asunnot sijaitsevat n.500 metrin päässä ja lähin koulu n.900 metrin päässä Itä-Hakkilassa.

Rakennettu kulttuuriympäristö
Vanhan Porvoontien vanhempi linjaus poikkeaa nykyisestä suunnittelualueen luoteiskulmalla Hakkilankulman puistossa. Puistossa tielinja on merkitty asemakaavaan suojelumerkinnällä. Suunnittelualueen ulkopuolella lounaiskulmassa on kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus, entinen Aurinkobussi Oy:n konepaja.

Virkistys
Honkanummentien ja Vanha Porvoontien reunoilla kulkee ulkoilureitti.

Liikenne
Kiinteistö liittyy Honkakallionkujan ja Vanhan Porvoontien kautta seudulliseen päätieverkkoon Kehä III:lle ja Lahdenväylälle. Itäisen Valkoisenlähteentien ylitystä ja suuntaisliittymää Lahdenväylälle ei ole rakennettu. Alueen yhdistää Helsinkiin seutulinja (738) ja Tikkurilaan sisäinen linja (712). Vanhan Porvoontien ja Hakkilankulman puiston alueilla on jäänteitä Suuresta Rantatiestä, joka on rakennetun kulttuuriympäristön suojelukohde. Muita tieliikenne alueita ovat aluetta halkovat kokoojakadut.

Vesihuolto
Asemakaavanmuutosalueelle on rakennettu vesihuolto ja ympäröivillä katualueilla on hulevesiviemärit.

Vedenjakelu
Kaava-alueen vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Hakunilassa sijaitsevan vesitornin tilavuus on 1000 m³, HW = +93,90 ja NW = +87,70. Lisäksi on käytössä alasäiliö, jonka tilavuus on 2700 m³. Vesijohto-verkon alin painetaso kaava-alueella on noin +87m ja ylin noin +94m. Painetasot on ilmoitettu N2000-järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Jätevesiviemäröinti
Alueella on rakennettu jätevesiviemäröinti. Jäteveden johdetaan Honkanummentien d250 ja Vanha Porvoontien d300 jätevesiviemäreitä pitkin Jokiniemen jätevedenpumppaamolle ja edelleen

Helsingin Suutarilan jätevedenpumppaamon kautta Helsingin kaupungin viemäriverkostoon. Lopulta jätevedet menevät Viikinmäen jätevedenpuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesiviemäröinti
Viemäröidyt hulevedet johdetaan Honkanummentien d315 ja Vanha Porvoontien d400 runkoviemäreitä pitkin Santaradantien avo-ojaan ja lopulta Keravanjokeen.

Muu tekninen huolto
Kaavamuutosalue kuuluu Vantaan Energian sähkökaapeleiden sekä kaukolämmön jakelun piiriin.

Ympäristöhäiriöt
Kaavamuutosalueen itäreunalle kantautuu liikennemelua Lahdenväylältä, jonka liikennemelutaso on yli 65 dB sekä nykyisin että v. 2030. Liikennemelun torjunta edellyttää rakennuksen rakenteiden täyttävän Valtioneuvoston päätöksen (933/1992) mukaisen päiväajan ohjearvon vaatimukset. Kaavamuutosalue ei sijaitse lentomeluvyöhykkeellä.

2.1.4 Maanomistus

Kiinteistön 66–200-15 omistaa Logicor (Space) Topco Oy. Certeum Oy osti kiinteistön kaavamuutoksen hakijalta kiint. Oy Vantaan Honkatalon omistavalta Sponda Oyj:ltä. Myöhemmin yhtiö on muuttanut nimekseen Logicor Oy.

Honkakallionkujan itäpuoleisen määräalan 66–200-6-M501 omistaa Kiinteistö Oy Vantaan Honkanummentie 13. Määräalan ja Lahdenväylän välisen kiinteistön 66–200-6 sekä viher- ja katualueet omistaa Vantaan kaupunki.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 KAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITELMAT, PÄÄTÖKSET JA SELVITYKSET

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 30.10.2000 päättämien (tarkistettu 1.3.2009) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteena on, että asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irralleen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten on varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua. Lisäksi pohjavesien suojelutarve on otettava huomioon.

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle. Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen.

Maakuntakaava

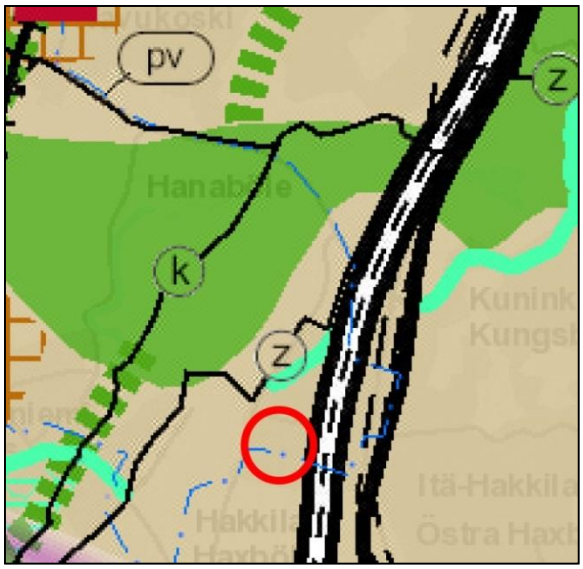

Ote maakuntakaavojen yhdistelmästä

Uudenmaan maakuntakaavassa alue on osoitettu taajamatoimintojen alueeksi. Suunnittelualueen pohjoisosat on osoitettu pohjavesialueeksi (pv). Ympäristöministeriö on vahvistanut 1. vaihekaavan 8.11.2006 ja 2. vaihekaavan 30.10.2014.
Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Yleiskaava

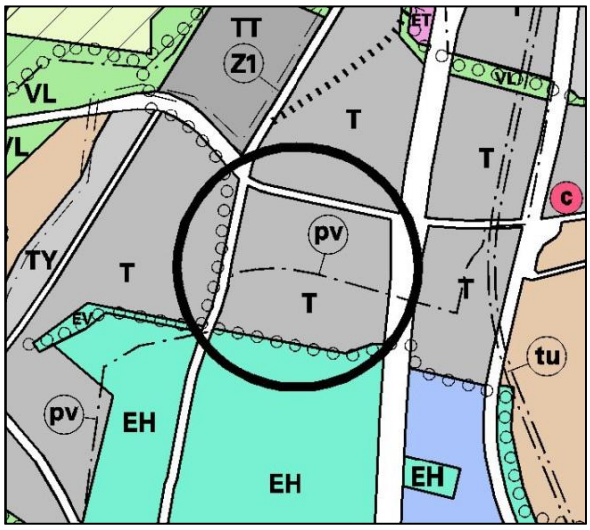

Ote Vantaan yleiskaavasta 2007

Yleiskaava (Kv 2007): Valtaosa alueesta on merkitty tärkeällä pohjavesialueella (pv) sijaitsevaksi teollisuus- ja varasto-alueeksi (T). Honkanummentien ja Vanha Porvoontien reunoille on osoitettu ulkoilureitit (ooo). Suunnittelualuetta rajaa etelässä hautausmaa-alue (EH) ja idässä Lahdenväylän tieliikenteen alue (L). Muita tieliikenteen alueita ovat aluetta halkovat kokoojakadut, pohjois-eteläsuuntainen Vanha Porvoontie ja itä-länsisuuntainen Itäinen Valkoisenlähteentie. Itäiseltä Valkoisenlähteentieltä Lahdenväylälle on Helsingin suuntaiselle liikenteelle osoitettu suuntaisliittymävaraus.

Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Kortteli 66200 on asemakaavan muutoksella nro 001406 (Kv 18.4.2005) osoitettu varastorakennusten sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TVK), joka sijaitsee tärkeällä ja vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella (pv). Korttelin rakennusoikeuden ilmoittava tonttitehokkuusluku on e=0,6. Toimisto- ja liiketilojen osuus rakennusoikeudesta saa olla enintään 40 %, liiketilojen osuus kuitenkin enintään 20 %. Päivittäistavaramyymälän pinta-ala saa olla enintään 500 m2. Rakennusten vesikattojen ylimmiksi korkeusasemiksi merenpinnasta on rakennusaloittain määrätty + 64.0 m, +70.0 m ja +80.0 m. Korttelin reunoille on osoitettu alueita, joille on istutettava puurivejä, puita ja pensaita. Korttelin ajoneuvoliittymien sijoittamista Vanhalle Porvoontielle ja Itäiselle Valkoisenlähteentielle on rajoitettu. Honkanummentielle ja sen rinnalla kulkevalle kevyen liikenteen yhteydelle on osoitettu alikulut (a) Vanhan Porvoontien ja Lahdenväylän ali. Hakkilankulma ja Honkanummenpuisto on osoitettu puistoiksi (P).

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050

Suunnitelma määrittelee seudullisen maankäytön tahtotilan ja toimii tausta-aineistona Helsingin seudun liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä Helsingin seudun asuntostrategialle. MASU 2050 on strateginen suunnitelma, joka osoittaa seudun maankäytön kehittämisen vyöhykkeet. Yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti 80% uudesta asuntotuotannosta ohjataan seudun ensisijaisesti kehitettävälle vyöhykkeelle, kartan tumman ruskea vyöhyke.

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi suunnitelman 11.5.2015.

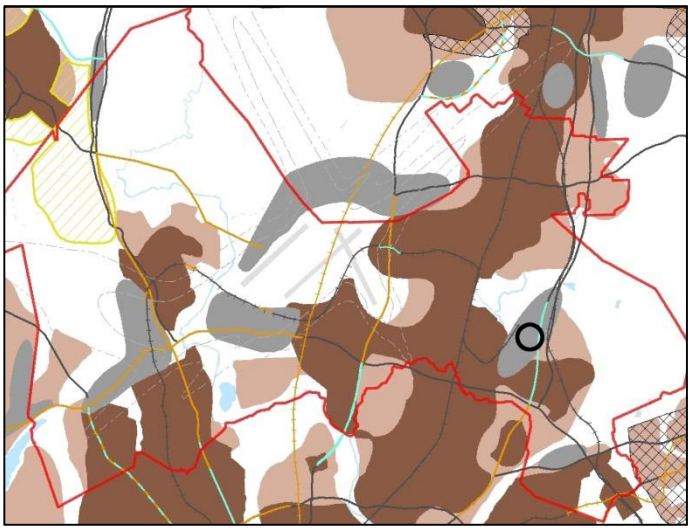

MASU 2050
Suunnittelualue on osoitettu mustalla ympyrällä

Vantaan Akselin kaupunkikuvallinen viitesuunnitelma ja selvitystyö
Vuonna 2009 laaditun suunnitelman mukaan ”kokonaisuudessaan toteutuneen työpaikka-alueen ja liikenneverkkojen yhdistämisessä alueelle muodostuu uusia tärkeitä solmukohtia sekä olemassa olevien solmukohtien kehittämistarpeita. Kaupunkikuvallista ja toiminnallista painoarvoa voi kasvattaa monella tapaa: uusia laadukkaita rakennuksia ja rakenteita toteuttamalla, ympäristö- ja maisemarakentamisen keinoin, taidehankkeilla, varaamalla tilaa pienille palveluille työntekijöitä ja asiakkaita varten.” Kaupunkisuunnittelulautakunta merkitsi suunnitelman tiedoksi 8.2.2010.

Vantaan akselin kaavarunko 1
Kaavarunko 1 laadittiin Hakkilan etelä- ja länsiosiin alueelle, jossa oli vireillä useita hankkeita ja asemakaavojen muutoksia. Hankkeet vaativat laajemman maankäytön suunnittelua. Kaavamuutosalue ulottuu pieneltä osaltaan kaavarunko 1:n alueelle koillisnurkassa.
Kaupunginhallitus hyväksyi kaavarungon vaihtoehto 2:n käytettäväksi asemakaavoituksen lähtökohtana kokouksessaan 18.3.2013.

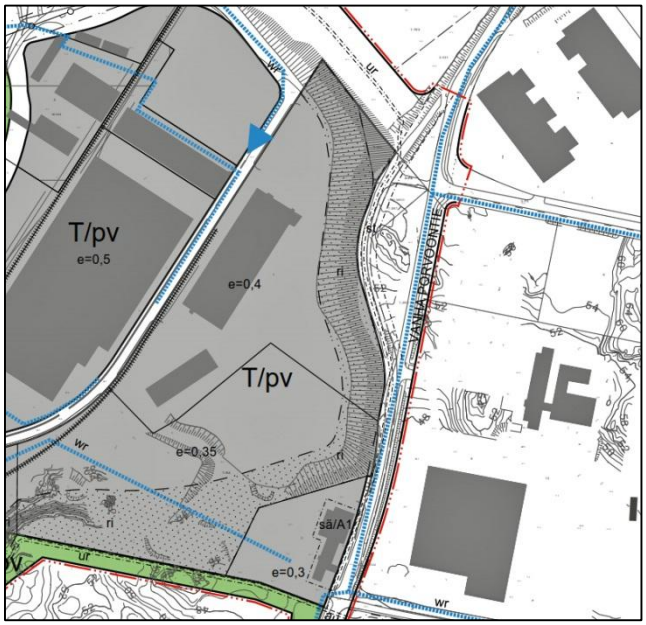

Osa-alue kaavarungosta

Vantaan akselin kaavarunko 2
Kaavarunko 2 täydentää aiemmin tehtyä kaavarunkotyötä. Kaavarungossa säilytettiin asemakaavalliset rakennusoikeudet, vaikka toteutunut rakennusoikeus oli useimmiten pienempi. Pidettiin tärkeänä ylläpitää yritysten toimintamahdollisuuksia pääkaupunkiseudun tärkeällä työpaikka-alueella. Pidettiin suotavana, että rakentaminen erottuisi jopa nykyistä näkyvämpänä Lahdenväylän maisemassa. Kaavakartassa tummemman harmaat korttelinosat on ajateltu ympäristöä korkeampana rakentamisena.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti kokouksessaan 9.12.2013 palauttaa työn uudelleen valmisteltavaksi Kuusijärven alueelle sijoitettavaksi ehdotetun linja-autovarikon takia.

Osa-alue kaavarungosta

Poikkeamispäätökset ja rakennuslupa
Vantaan kaupunkisuunnittelu teki 12.1.2010 (täydennetty 11.3.2010) kiinteistölle 66-200-15 poikkeamispäätöksen, jolla poiketaan asemakaavan käyttötarkoituksesta siten, että varasto- sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialueelle voidaan rakentaa tuotantorakennus ja että tontin pohjoisreunan kallioleikkauksen alaosaan ei tarvitse istuttaa puuriviä. Tuotantorakennuksen rakentamista valmisteleviin louhinta- ja pohjatöihin on myönnetty maisematyölupa 5.1.2010 ja rakennukselle rakennuslupa 19.1.2010.

Hyväksyttyjä poikkeamispäätöksiä suunnittelualueelle on tehty vuosina 2001, 2002, 2005, 2009, 2010 ja 2014.

Ympäristölupa
Metson teollisuusventtiilien tuotantolaitoksessa käytetään haihtuvia orgaanisia yhdisteitä ja toiminnasta aiheutuu jätevesipäästöjä, joten laitos on luvanvarainen ympäristönsuojelulain 28 § 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 § 1 momentin kohdan 6 c sekä ympäristönsuojeluasetuksen 3 §:n mukaan. Ympäristölautakunta myönsi 27.1.2010 laitoksen toiminnalle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan. Päätös sai lainvoiman 9.3.2010.

Muut laaditut selvitykset

- VT 4 ja sen rinnakkaistiet välillä Kehä III - Koivukylänväylä kehittämisselvitys, Uudenmaan tiepiiri, Vantaan kaupunki, 1999.
- Valkealähteen ja Koivukylän pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, Vantaan kaupungin ympäristökeskus, julkaisu A 12/2000.
- Vantaan Akselin yritysalueen maisemasuunnitelma, Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy, Vantaan kaupunki, 2007.
- Konepajan pohjavesiselvitys 29.10.2009, Ramboll Finland Oy.

Esisuunnitelma
Arkkitehtitoimisto R-H Laakso Oy laati asemakaavan muutoksen pohjaksi korttelista 66200 yleissuunnitelmaluonnoksen. Suunnitelma valmistui 20.11.2009.

3. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Kiinteistön omistajan Kiinteistö Oy Vantaan Honkatalon hakemus asemakaavamuutoksesta saapui kaupungille 15.1.2010. Kaavamuutostyön ja tonttijaon vireille tulosta tiedotettiin Vantaan Sanomissa 5.6.2010 sekä kirjeellä maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Asemakaavamuutoksen kustannuksista vastaa Logicor (Space) Topco Oy.

Asemakaavan muutosehdotus laaditaan kaupungin sisäisellä asiantuntijayhteistyöllä.

3.2 TYÖN AIKAISET TARKISTUKSET ALUERAJAUKSISSA

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman valmistumisen jälkeen on neuvoteltu alkuperäiseen asemakaavamuutokseen kuulumattoman kiinteistön, Honkanummentie 13, kaavamuutokseen liittymisen ehdoista.

Kiinteistön omistaja on suostunut siihen, että myös kyseisen kiinteistön osalta alueen asemakaavamääräykset yhtenäistetään. Samalla kaupungin omistuksessa oleva kiinteistöön rajautuva kapea rakentamaton määräala voidaan myydä ja liittää kiinteistöön ilman rakennusoikeutta. Rakennusoikeuden määrä alueella pysyy ennallaan.

3.3 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.3.1 OSALLISET

- Asemakaavan muutosalueen maanomistajat, maanvuokraajat, rajanaapurit, lähipiirin naapurit ja asukkaat, naapurikiinteistöjen huoltoyhtiöt, sekä itsensä osallisiksi mieltävät.
- Vantaan kaupungin asukkaat ja luottamuselimet sekä Vantaan alueella toimivat yritykset ja yhteisöt ja niiden työntekijät tai heidän edustajansa.
- Kaupungin asiantuntijaviranomaiset: mm. kaupunkisuunnittelu, kuntatekniikka, rakennusvalvonta, yrityspalvelut, ympäristökeskus, kaupunginmuseo.
- Valtion viranomaiset: Uudenmaan ELY-keskus, Uudenmaan liitto
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Tikkurilan aluetoimikunta, HSY, HSL, Vantaan Energia, Fingrid Oy, Elisa Networks Oyj ja muut tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt.
- Asukas- ym. yhdistykset ja järjestöt, Itä-Hakkilan Omakotiyhdistys, Vantaan ympäristöyhdistys

3.3.2 OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) valmistui 7.6.2010 ja se toimitettiin osallisille. MRL 62§:n mukainen nähtävillä olo järjestettiin 7.6. - 6.8.2010. Määräaikaan mennessä saapui kirjallisena kaksi mielipidettä koskien kaavamuutoksen lähtökohtia.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos totesi, että sillä ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Oy Cronvall Ab / Masalin (Itäinen Valkoisenlähteentie 14):

1. Nyt olisi korkea aika toteuttaa kääntöpaikka heti. Itäisen Valkoisenlähteentien moottoritien puoleisessa päässä. Venäläiset rekat eivät pääse hyvin kääntymään. Näitä tilanteita tulee kymmeniä päivittäin, koska samalla tiellä on Piiritullikamari, jonne heillä usein matka. Toteaisin, että ko. rekat ovat kolhineet kolme kertaa porttiamme joka on 2 kertaa vaihdettu uuteen ja kolhiminen loppui vasta sen jälkeen kun sijoitimme katualueelle 1500 kg painavia betoniporsaita pari kappaletta portin pielien suojaksi.
2. Nyt olisi aika rakentaa silta. Jo aiemmin tehty Honkanummentien - Lahdenväylän alikulkutien poisto ajoneuvoliikenteeltä huonontaa alueen liikenne yhteyksiä merkittävästi. Siksi olisi tarpeen viimeinkin toteuttaa Valkoisenlähteentien silta Lahdentien yli ja mahdolliset suuntaisliittymät moottoritielle.
3. Muutos suunnitelman laajennus koko korttelialueelle. Nyt olisi aika poistaa ylileveät istutusalueet tonttimme Lahdentien puoleiselta rajalta. Vain meidän tontin kohdalla on jostain syystä tupla leveät istutusalueet. Ne tulisi kaventaa, koska tielaitos ei todennäköisesti koskaan tule sallimaan suuntaisliittymää ko. paikkaan, joten istutusvaraus on turha. Vaihtoehtoisesti voisitte harkita tonttitehokkuusluvun nostamista 0,6 -> 0,7 Näin toteutuisi maanomistajien välinen tasapuolisuus tässä korttelissa.

Vastine:

1. Kääntöpaikan toteuttaminen ei ole asemakaava-asia. Mielipide on välitetty kadunsuunnittelusta vastaavalle henkilölle.
2. Sillan rakentaminen ei ole asemakaava-asia. Mielipide on välitetty kadunsuunnittelusta vastaavalle henkilölle.
3. Suoja-alueet sekä muut rakentamattomiksi osoitetut alueet sekä katualueiden mitoitus perustuvat käytössä oleviin suunnittelunormeihin. Rakennusoikeutta tehokkuusluvulla määritettäessä lasketaan mukaan tontilla olevat suoja- ja istutusalueet. Suoja-alueiden naapureita suurempi pinta-ala ei ole siten peruste nostaa tontin tehokkuutta.

Asemakaavahanke on Vantaan kaupungin kotisivuilla http://www.vantaa.fi/uutisia/ajankohtaiset_kaavat/tikkurilan_kaavat/tikkurilan_kaavat_arkisto/101/0/39316.

3.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

Kaupungin asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2013-2017 strategia (Kv 17.6.2013/15.6.2015):

Strateginen painopiste on kaupunkirakenteen eheyttämisessä. Kestävä kehitys on hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

Kaupungin strategisia tavoitteita ovat dynaaminen kaupunkikehitys ja aktiivinen elinkeinopolitiikka, Vantaa on yrittäjille vetovoimainen.

Alueen suunnittelutilanteesta johdetut tavoitteet

Metso Automation Oy:n siirtyminen Hakkilaan vahvistaa entisestään nk. Vantaan Akselin alueen merkitystä logistiikan, teollisuuden ja kaupan yritysalueena Helsinki-Vantaan lentoaseman ja Vuosaaren sataman puolivälissä.

Kaupungin tavoite on kehittää Hakkilaa logistiikan alueena ja luoda alueelle uusia työpaikkoja.

Alueen liikenneyhteydet ja liikenteelliset varaukset on turvattava.

Asemakaavahakemuksessa esitetään käyttötarkoitusta muutettavaksi teollisuus-, varasto- ja toimistorakennuskäytön sallivaksi nykyisen varasto-, liike- ja toimistokäytön sijasta. Honkanummenkujan päässä korttelin keskellä olevaa kääntöpaikkaa esitetään siirrettäväksi noin 10 metriä etelämmäksi. Voimassa olevassa asemakaavassa pohjoisen kallioleikkauksen juurella oleva istutettava puurivi poistetaan. tonttitehokkuus e=0.6 säilyy ennallaan.

Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet

Kaavamuutosalue sijaitsee Valkoisenlähteen valtakunnallisesti merkittävällä I lk:n pohjavesialueella, jolla pohjaveden laatu ja määrä on turvattava. Myös alueen laidalla sijaitseva, voimassa olevassa yleiskaavassa osoitettu ulkoilureitti on turvattava.

3.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Hakemuksen viitesuunnitelma koski pääosin Metson aluetta ja yrityksen toimintaa. Suunnitelma perustuu esitettyihin tavoitteisiin, eikä muita vaihtoehtoja ole tutkittu. Neuvottelujen perusteella asemakaavamuutokseen liitettiin ennen ehdotusvaihetta Honkanummentie 13:n kiinteistön alue.

3.5.1 ASEMAKAAVARATKAISUN VALINTA JA PERUSTEET

Valittu ratkaisu on kaupungin ja maanomistajien tavoitteiden mukainen.

4. ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE JA MITOITUS

Vantaan Honkatalon, varastorakennusten sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi asemakaavoitetun kiinteistöjen 66200–15 (Vanha Porvoontie 229) ja 66200-6-M501 (Honkanummentie 13) käyttötarkoitus muuttuu teollisuustoiminnan sallivaksi. Liikerakentamisen mm. päivittäistavaramyymälöiden, rakentamisen mahdollisuus samalla poistuu.

Honkanummentien varteen yleiskaavassa osoitettu ulkoilureittivaraus säilyy. Liikenneratkaisuissa on pyritty selkeään ja turvalliseen ratkaisuun.

Pohjavesien suojelu ja hulevesien hallinta huomioidaan rakentamisessa ja toiminnoissa. Valkoisenlähteen vedenottamon ja Keravanjoen läheisyyden takia alueella pitää noudattaa vesiviranomaisten sekä Vantaan kaupungin rakennusviraston ja terveysviraston vesiensuojeluun liittyviä määräyksiä.

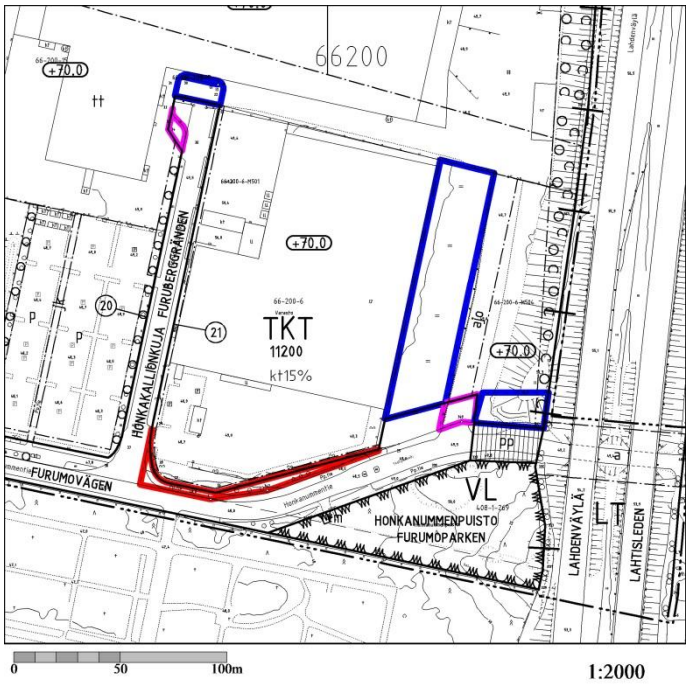

Kartassa on esitettynä kiinteistökaupat, jotka liittyvät asemakaavamuutoksen toteutumiseen

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kokonaisratkaisulla sekä asemakaavamääräyksillä ja -merkinnöillä varmistetaan rakentamisen ja lähiympäristön korkea laatutaso.

4.3 ALUEVARAUKSET

4.3.1 KORTTELIALUEET

Tontti 66200/20 osoitetaan teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (TKT). Rakennusten ja kiinteistön toimintojen muuntojoustavuus edellyttää yleispiirteisiä asemakaavamerkintöjä. Rakennusalan rajaus mahdollistaa rakennusten sijoittamisen tontille joko pohjois-eteläsuuntaisena tai itä-länsisuuntaisena. Siksi kaupunkikuvan ja rakennusten arkkitehtuurin laatua ohjataan kaavamääräyksillä, joissa korostuvat miljöön kannalta keskeiset, Itäisen Valkoisenlähteentien ja Lahdenväylän katujulkisivut. Määräyksillä edistetään rakennusten ja rakennusosien valaisemista siten, että alueen kaupunkikuva kohentuu ja jäsentyy, kuitenkaan vaarantamatta vieressä kulkevan Lahdenväylän liikenneturvallisuutta. Rakennusten enimmäiskorkeutta rajoitetaan siten, että se vastaa naapuritonttien asemakaavamääräyksiä.

Tontin 66200/21 asemakaavamääräykset yhdenmukaistetaan tontin 20 kanssa. Viereisen maa-alueen kiinteistökaupasta on kaupungin kanssa sovittu, että siihen ei sisälly rakennusoikeutta. Tämä asia huomioidaan asemakaavassa.

Liikennemelun torjunta

Lahdenväylän aiheuttama yli 65 dB:n liikennemelu edellyttää toimistotilojen ulkokuoren rakenteilta 30 dB:n ääneneristävyyttä, mikä on huomioitu kaavamääräyksissä.

Pohjavesialue

Tontti sijaitsee osittain tärkeällä pohjavesialueella. Pohjavesien laadun ja määrän turvaamiseksi on annettu tarvittavat kaavamääräykset (kts. myös 5.3.2). Tontilla harjoitettavasta toiminnasta, varastoitavista aineista, rakentamisesta, ojituksista, maankaivusta ja hulevesien hallinnasta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa pohjavedelle, lähikiinteistöille ja niiden toiminnoille. Likaisia hule- ja sammutusvesiä ei saa päästää pohjaveteen. Vantaan kaupungin hulevesiohjelman mukaisesti hulevesien kulkua on myös viivytettävä, mikäli niitä on johdettava tontin ulkopuolelle. Tontin tarkemman rakennussuunnittelun yhteydessä on rakennuslupaan liitettävä hulevesien ja sammutusvesien hallintasuunnitelma.

Pysäköinti

Korttelin sisäisen liikenteen turvallisuutta lisätään määräyksillä erottaa pysäköintialueet muista piha-alueista ja jalankulkuväylistä rakentein, istutuksin, reunakivin ja pinnoittein. Maantason pysäköintialueet on jaoteltava enintään 25 auton kokonaisuuksiksi. Liikenne on järjestettävä siten, ettei tavaraliikenne vaaranna henkilökuntaliikennettä.

Autopaikkojen vähimmäismäärät: Varastot 1 ap/150 k-m². Tuotantotilat 1 ap/100 k-m². Toimistot 1 ap/50 k-m². Pääsisäänkäyntien yhteyteen on sijoitettava 1 polkupyöräpaikka/5 työntekijää.

Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueella liikkumiseen ja kevyen liikenteen yhteyksiin. Yhteydet julkisen liikenteen pysäkeille on huomioitava suunnittelussa, samoin kuin alueen sisäinen jalankulku.

Tontin reuna-alueet osoitetaan istutettaviksi tontin osiksi. Istutettavat alueet sopeutetaan kaavamääräyksillä ympäristössä vallitsevaan ja maisemakuvan kannalta merkittävään mäntypuustoon.

Myös rakentamatta jääville tontin osille on istutettava puita ja pensaita. Erityisen huomioitavaa on istutusalue Honkanummentien laidalla yleiskaavassa osoitetun ulkoilureittivarauksen vuoksi.

4.3.2 MUUT ALUEET

Katualueet
Osa Honkakallionkujan katualuetta liitetään tonttiin 66200, jonka kautta osoitetaan lisäajoyhteys Honkatalolle. Honkakallionkujan kääntöpaikka siirtyisi noin 10m etelämmäksi. Liikenneratkaisuissa on pyritty selkeään ja turvalliseen ratkaisuun. Honkanummentien varteen yleiskaavassa osoitettu ulkoilureittivaraus säilyy.

Puistot
Alueen puistot säilyvät asemakaavassa muutoksitta.

Historiallinen tielinjaus
Hakkilankulman puistossa on säilynyt nykyisen katualueen ulkopuolella pieni osa vanhaa kulttuurihistoriallisesti arvokasta Suurta Rantatietä. Tien historiallinen linjaus on merkitty asemakaavaan merkinnällä ”Suojeltava tie (st). Alueen osa, jolla sijaitsee osa historiallisesti merkittävää Suurta Rantatietä. Tien tulee noudattaa sen historiallista linjausta ja luonnetta.”

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on kuvattu muutos voimassa olevan asemakaavan mukaisen nykytilan ja kaavamuutoksessa suunnitellun tilanteen välillä.

4.4.1 VAIKUTUKSET RAKENNETTUUN YMPÄRISTÖÖN

Työpaikat, elinkeinotoiminta
Kaupungin strategisia tavoitteita ovat dynaaminen kaupunkikehitys ja aktiivinen elinkeinopolitiikka, tavoite kehittää Hakkilaa logistiikan alueena ja luoda alueelle uusia työpaikkoja. Metso Oyj:n teollisuusventtiileiden Suomen tuotanto- sekä hallintotoiminnot ja n. 700 työntekijää ovat siirtymässä Helsingin Roihupellosta pitkäaikaisella vuokrasopimuksella Kiinteistö Oy Vantaan Honkatalоon.

Asuminen, väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella
Kaavamuutosalueella ei asuta eikä rakentamisella myöskään lisätä asumisen määrää.

Palvelut
Asemakaavan muutoksella ei lisätä eikä vähennetä alueen palveluita.

Yhdyskuntarakenne, kaupunki- ja taajamakuva
Valtaosa alueesta on jo nyt teollisuus- ja varastoaluetta, sekä lähialueen kaupunkikuva on kirjavaa ja suuria rakennuksia ympäröivät laajat liikennöintialueet. Vaikutus yhdyskuntarakenteeseen on näin olleen vähäinen.

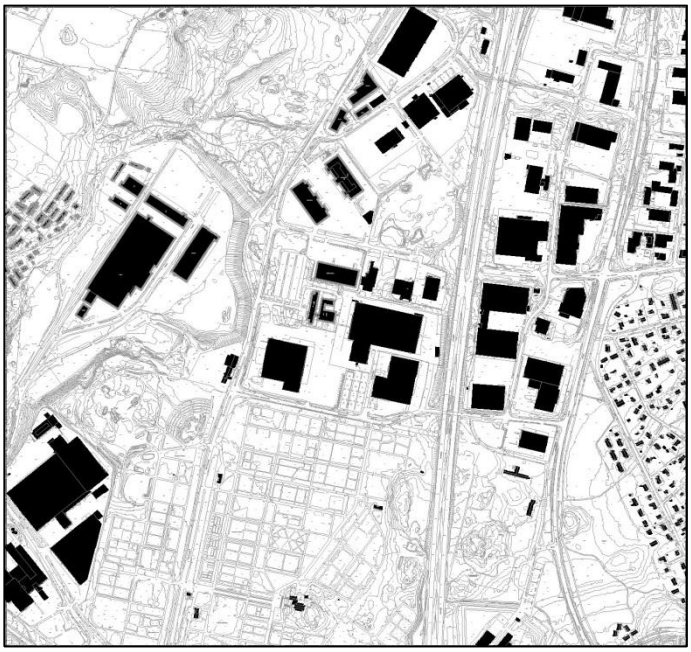

Kaupunkirakenne Hakkilassa

Liikenne

Kaavamuutosalueella on jo nykyisellään teollisuuden ja logistiikan toimintoja, liikennettä, laajoja liikennealueita ja raskasta ajoneuvoliikennettä. Kaavamuutoksella ei ole mainittavia vaikutuksia alueen liikenteeseen.

Tekninen huolto

Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutusta alueen tekniseen huoltoon.

Ympäristöhäiriöt

Melu

Pääasialliset melulähteet kiinteistöllä ovat kompressorilaitteistot ja katolla sijaitsevat maalaamon ja ilmastoinnin kohdepoistot. Tuotekehityslaboratoriosta aiheutuu pulssimainen melupäästö noin 2 kertaa vuodessa, kun painettua ilmaa johdetaan katolle. Melu alittaa Vn päätöksessä 993/92 annetut melutason ohjearvot.

Kaavamuutos ei käytännössä lisää ympäristöhäiriöitä aiheuttavaa liikennettä alueella. Ympäröivät suuret liikenneväylät aiheuttavat jo nyt liikennemelua muutosalueelle.

Jätteet ja päästöt

Toiminnasta syntyviä jätteitä ovat pääasiassa rautametallit, pakkausjätteet ja sekajäte. Jätteet toimitetaan ensisijaisesti hyötykäyttöön. Sekajäte toimitetaan loppusijoitukseen kaatopaikalle.

Toiminnasta aiheutuu päästöjä maalauksesta, komponenttien liuotinpesusta, työkoneiden leikkuunesteiden höyrystä, hitsauksesta sekä pakokaasupäästöjä kuljetuksista. Maalauksen päästöt ovat haihtuvia orgaanisia yhdisteitä ja maalaamon vuotuiseksi liuotinainepäästöksi arvioidaan yhteensä 10,4 tonnia.

Jätevedet syntyvät osienpesukoneiden, työkoneiden, hiomakoneiden ja pesupaikan nesteistä. Tuotannon jätevedet esikäsitellään kiinteistöllä ennen viemäriin laskemista. Esikäsittelyn jälkeen päästöt viemäriin ovat luonteeltaan asumajätevesien kaltaisia. Esikäsittelylaitteistoon liittyvät 15

m3 varastoallas sijoitetaan tilaan, jossa se on tarkastettavissa ulkopuolelta ja varustetaan kaksoisvaipalla. Puhdistuslaitteiston alle rakennetaan tiivis kaukalo, joka varustetaan vesivuotohälytyksellä.

Tuotantotiloja palvelevat jätevesiviemärit asennetaan lattian alapuolella betonisiin suojakouruihin tai käytetään ns. kaksoisvaippaputkia. Viemärit asennetaan siten, että mahdolliset vuodot havaitaan.

Koko tuotantolaitoksen lattia, tuotantolaitoksen ja jätekatoksen välinen lastausalue sekä laitoksen lattia käsitellään kemikaaleja kestävällä tiiviillä pinnoitteella. Em. piha-alueen reunat nostetaan siten, etteivät valumavedet pääse poistumaan rajatulta alueelta. Vedet johdetaan sulkuventtiilillä varustetun öljynerotuskaivon kautta sadevesiviemäriin. Paikalliset muut vuodot imeytetään imeytysmattoihin ja -materiaaliin tai nesteimuroidaan.

Ihmisiin kohdistuvia sosiaalisia ja terveydellisiä vaikutuksia
Kaavamuutosalueella ja sen lähistöllä ei ole asutusta, joten sosiaaliset vaikutukset ovat vähäiset. Alueen työntekijöiden oloihin vaikutukset ovat vähäisiä. Liikennemäärät, liikennemelu ja -päästöt eivät lisäänny.

Taloudellisia vaikutuksia
Käyttötarkoituksen muutos mahdollistaa monipuolisemmin työpaikkojen sijoittumisen alueelle, mikä voi vaikuttaa kaupungin yhteisöverotuloihin. Kaavamuutoksen suorat taloudelliset vaikutukset ovat vähäisiä, koska yksityisten kiinteistönomistajien kiinteistöjen rakennusoikeudet eivät nouse eikä näin ollen maankäyttösopimuksia tehdä. Tuloja kaupungille saadaan asemakaavamuutoksen mukaisten maa-alueiden myynnistä noin 160 000 euroa.

4.4.2 VAIKUTUKSET LUONTOON JA LUONNONYMPÄRISTÖÖN

Maisemarakenne, maisemakuva
Alueen maisemakuva on nykyisellään teollinen ja suurien rakennusten ja liikennealueiden värittämä. Näin olleen maisemarakenne tai alueen maisemakuva ei muutu asemakaavamuutoksen myötä.

Luonnonolot
Pohjavesi
Suunniteltu laitos sijaitsee Valkeanlähteen pohjavesialueella, joka käsittää Keravanjoen laakson savenalaiset vettä hyvin johtavat maakerrostumat ja laaksoa ympäröivät hiekan ja soran peittämät kalliokohoumat. Valkoisenlähteen vedenottamo sijaitsee noin 1.2km etäisyydellä kohteesta luoteeseen. Tällä hetkellä em. vedenottamo on toistaiseksi suljettu vedessä todettujen torjunta-ainejäämien takia. Tontin rakentaminen vaikuttaa sadeveden imeytymiseen pohjavedeksi. Kaavassa määrätään, ettei pohjaveden laatua, eikä merkittävästi sen määrää, saa heikentää.

Pinnanmuodostus
Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutusta alueen pinnanmuotoihin.

Kasvillisuus
Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutusta alueen kasvillisuuteen.

Pienilmasto
Täydennysrakentaminen ei muuta oleellisesti alueen pienilmastoa.

4.4.3 VAIKUTUKSET ILMASTONMUUTOKSEN KANNALTA

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta.

Yhteenveto
Kaavamuutoksella luodaan edellytykset kehittyvälle ja aktiiviselle elinkeino- ja työympäristölle. Alueen maisemallinen luonne säilyy entisellään sekä luodaan edellytykset ulkoilureitin toteuttamiselle. Muutoksen sosiaaliset vaikutukset jäävät vähäisiksi. Työpaikka-alueen täydennysrakentaminen on ekologiselta kannalta hyvä ratkaisu. Alueen pohjavesi ja muut ympäristöarvot turvataan.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Kaavamuutosalueen keskeisin ympäristön häiriötekijä on Lahdenväylän liikenne. Lahdenväylän aiheuttama liikennemelu edellyttää toimistotilojen ulkokuoren rakenteilta ääneneristävyyttä, mikä on huomioitu kaavamääräyksissä. Toiminta alueella on teollista, joka myös aiheuttaa melua (5.4.1).

4.6 NIMISTÖ

Alueen nimistöön ei tule muutoksia.

5. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Asemakaavan muutoksen tultua voimaan Metson teollisuusventtiilien tuotantolaitoksen kehittäminen ja laajentaminen voi jatkua perustuen ajantasaiseen asemakaavoitettuun kiinteistöön.

6. ASEMAKAAVAMUUTOSTYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:
Maankäytön ja ympäristön toimiala:
Aluearkkitehti Vesa Karisalo / kaupunkisuunnittelu
Aluearkkitehti Asta Tirkkonen / kaupunkisuunnittelu
Asemakaavasuunnittelija Jari Jokivuo / kaupunkisuunnittelu
Asemakaavasuunnittelija Jukka Köykkä / kaupunkisuunnittelu
Asemakaavasuunnittelija Sanna Andersson / kaupunkisuunnittelu
Suunnitteluavustaja Merja Hokkanen / kaupunkisuunnittelu
kaavoitusinsinööri Mikko Järvi / kaupunkisuunnittelu
Maisema-arkkitehti Laura Muukka / kaupunkisuunnittelu
Kaavoitusteknikko Raila Lindgren / kaupunkisuunnittelu
Kaavoitusteknikko Jyrki Nieminen / kaupunkisuunnittelu
Geotekniikkainsinööri Matti Holtari / geotekniikka (maaperä)
Liikenneinsinööri Jarmo Pajunen / liikennesuunnittelu
Liikenteen alueinsinööri Susanna Koponen / liikennesuunnittelu
Kiinteistöteknikko Isto Hällfors / mittausosasto
Lupa-arkkitehti Liisa Saarela / rakennusvalvonta
Suunnittelurakennusmestari Reeta Paukku / vesihuollon yleissuunnittelu
Suunnitteluinsinööri Antti Auvinen / vesihuollon yleissuunnittelu
Ympäristöinsinööri Krister Höglund / ympäristökeskus
Ympäristötarkastaja Maarit Rantataro / ympäristökeskus (kemikaalit, pohjavesi)
Maankäyttöinsinööri Armi Vähä-Piikkiö / yrityspalvelut
Maanomistajan edustajat ja konsultit:
Arkkitehtitoimisto R-H. Laakso Oy / Risto-Heikki Laakso & Mikko Siltanen

Vantaalla 10. päivänä lokakuuta 2016

Asta Tirkkonen
aluearkkitehti

Jari Jokivuo
asemakaavasuunnittelija

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	26.09.2016
Kaavan nimi	002095 Hakkila 66 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	07.06.2010
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002095
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	22,4603	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	22,4603

Ranta-asemakaava

Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**
Lomarakennuspaikat [lkm]	**Omarantaiset**	**Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**22,4603**	**100,0**	**105300**	**0,47**	**0,0000**	**-1585**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	17,7756	79,1	105300	0,59	-0,0386	-1585
V yhteensä	1,5306	6,8			-0,0089	
R yhteensä						
L yhteensä	3,1541	14,0			0,0475	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**22,4603**	**100,0**	**105300**	**0,47**	**0,0000**	**-1585**
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä	17,7756	79,1	105300	0,59	-0,0386	-1585
TKT	17,7756	100,0	105300	0,59	17,7756	105300
TVK					-17,8142	-106885
V yhteensä	1,5306	6,8			-0,0089	
VP	1,0856	70,9			-0,4539	
VL	0,4450	29,1			0,4450	
R yhteensä						
L yhteensä	3,1541	14,0			0,0475	
Kadut	2,5701	81,5			-0,0071	
Kev.liik.kadut	0,0546	1,7			0,0546	
LT	0,5294	16,8			0,0000	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 14 §

0 100 200m

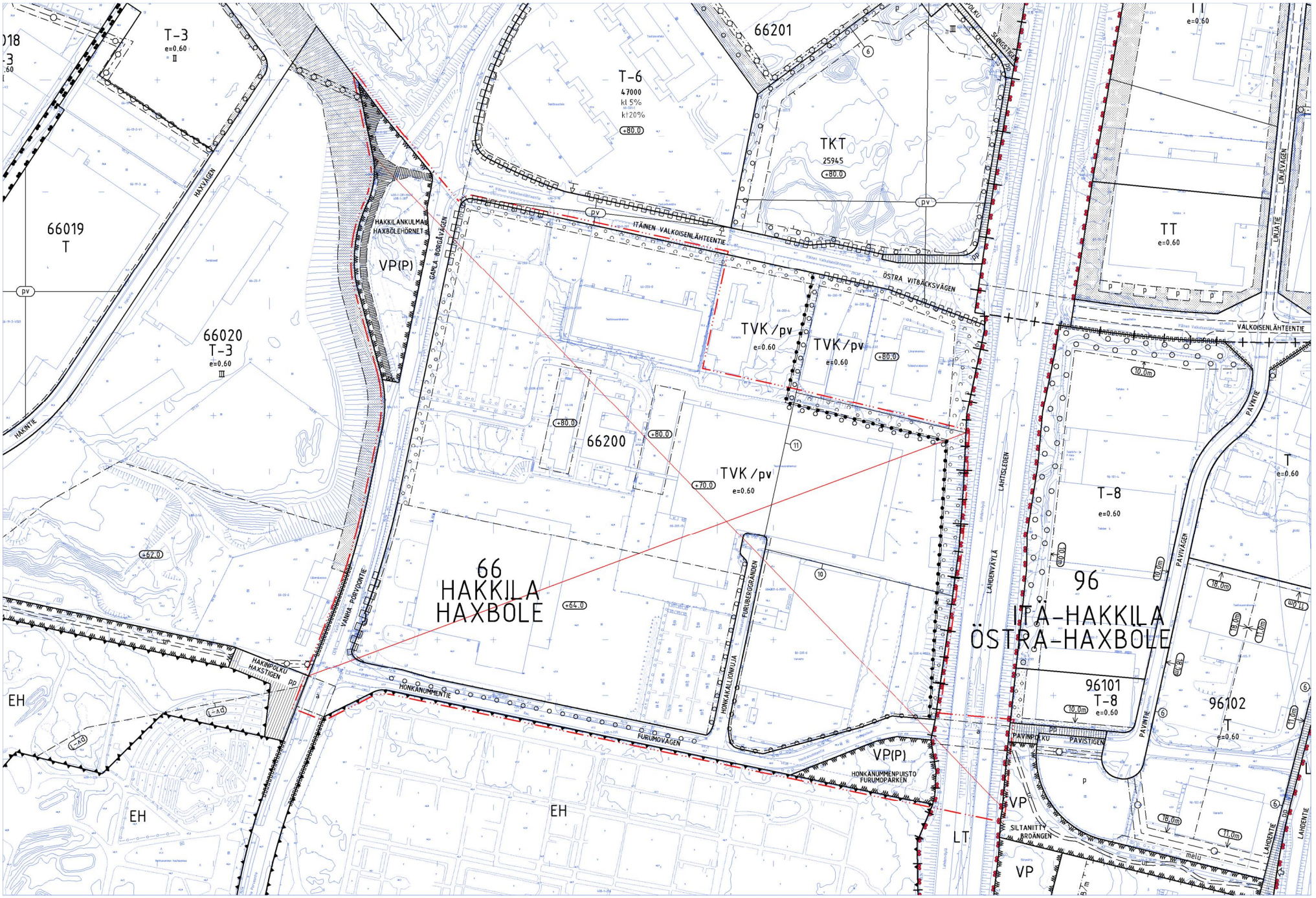

POISTETTAVAT MERKINNÄT

0 100 200m

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 14 §

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot 1 / 3 Baskartbladens nummer
002095	10.10.2016	686504-05, 687504-05

Vantaan kaupunki
Asemakaavan muutos
Kaupunginosa 66

HAKKILA

Osa korttelia 66200 sekä katu- ja virkistysaluetta.

Tonttijaon muutos
Osa korttelia 66200.

Kaupunginosa 96

ITÄ-HAKKILA

Liikennealuetta.

1:2000

Vanda stad
Ändring av detaljplanen
Stadsdel 66

HAXBÖLE

Del av kvarteret 66200 samt gatu- och rekreationsområden.

Ändring av tomtindelningen
Del av kvarteret 66200.

Stadsdel 96

ÖSTRA-HAXBÖLE

Trafikområde.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— · · · — **3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.**

TKT **Teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialue.**

Korttelialueelle saa rakentaa teollisuus- ja varastorakennuksia, toimistorakennuksia sekä rakennuksien yhdistelmiä.

Kortteliin saa sijoittaa pääkäyttötarkoitukseen liittyviä myynti- ja näyttelytiloja enintään 500 k-m².

Kiinteistöllä ei saa varastoida aineita, jotka aiheuttavat haittaa tai vaaraa lähiympäristölleen tai kiinteistössä työskenteleville tai rajoittavat lähikiinteistöjen toimintaa.

Tonttia ei saa käyttää avovarastointiin.

Korttelialueen rakennukset tulee toteuttaa siten, että ne muodostavat kaupunkikuvassa arkkitehtuuriltaan ja valaistukseltaan korkeatasoisen kokonaisuuden. Erityisesti tulee huomioida näkymät Lahdenväylälle.

Korttelialueen rakennukset, rakenteet ja aidat tulee toteuttaa korkealuokkaisista materiaaleista.

Toimisto- ja vastaavien työtilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 30dB.

Korttelialueen rakennukset ja piha-alueet tulee valaista siten, että rakennusten arkkitehtuuria korostetaan ja alueen jalankulkijoiden turvallisuus varmistetaan.

Rakennuksista tulee järjestää luonteva ja turvallinen kulku joukkoliikenteen pysäkeille.

Pääsisäänkäyntien yhteyteen tulee sijoittaa polkupyöräpaikkoja yhteensä vähintään 1 paikka / 5 työntekijää. Vähintään puolet paikoista tulee olla säältä suojattuja.

Korttelialueen sisäinen liikenne tulee järjestää siten, ettei tavaraliikenne aiheuta vaaraa henkilökuntaliikenteelle. Jalankulkualueet on kivettävä ja rajattava reunakivillä pysäköinti- ja istutusalueista.

Korttelialue tulee aidata tai rajata ympäristöstään rakentein tai istutuksin. Ympäristö tulee suunnitella niin, että erilaisen liikenteen risteyskohdissa on riittävä näkyvyys.

DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för industri-, lager- och kontorsbyggnader.

På kvartersområdet får byggas industri- och lagerbyggnader, kontorsbyggnader samt kombinationer av byggnaderna.
I kvarteret får placeras högst 500 m²-vy försäljnings- och utställningslokaler i anknytning till det huvudsakliga användningsändamålet.

På fastigheten får inte lagras ämnen som orsakar skada eller fara för närmiljön eller för personer som arbetar på fastigheten, eller som begränsar verksamheten i de närbelägna fastigheterna.

Tomten får inte användas för öppen lagring.

Kvartersområdets byggnader ska byggas så att de med tanke på stadsbilden till sin arkitektur och belysning bildar en högklassig helhet. Särskild vikt ska läggas vid utsikten mot Lahtisleden.

Kvartersområdets byggnader, konstruktioner och staket ska byggas av högklassiga material.

Ljudisoleringen ΔL mot trafikbuller ska i kontors- och motsvarande arbetslokalers ytterhölje vara minst 30dB.

Kvartersområdets byggnader och gårdsplaner skall förses med belysning på så sätt att byggnadernas arkitektur framhävs och fotgängarnas säkerhet i området tryggas.

Från byggnaderna ska en naturlig och trygg gångförbindelse till hållplatser för kollektivtrafik ordnas.

I anslutning till huvudentréerna ska placeras cykelplatser totalt minst 1 cykelplats / 5 anställda. Minst hälften av platserna ska vara väderskyddade.

Kvarterområdets interna trafik ska ordnas så att godstrafiken inte orsakar fara för personaltrafiken. Områdena för gångtrafik ska stenläggas och avgränsas från parkerings- och planteringsområdena med kantstenar.

Kvartersområdet ska inhägnas med staket och avgränsas från omgivningen med konstruktioner eller planteringar. Omgivningen ska planeras så att sikten för olika slags trafik är tillräckligt god I korsningarna.

Istutuksissa käytetään mäntyä ja niiden yhteyteen sopivia pensaita ja jaloja lehtipuita.

Hulevesien virtausta tulee hidastaa ja kattovedet imeyttää tontilla. Piha-alueiden hulevedet tulee käsitellä ja mahdollisuuksien mukaan imeyttää tontilla siten, että ne eivät aiheuta haittaa maaperälle. Likaisia hulevesiä ja sammutusvesiä ei saa päästää pohjaveteen. Rakennuslupaan on liitettävä hulevesien hallintasuunnitelma.

Korttelialueen liikenneväylän puoleinen julkisivu ei saa aiheuttaa liikenneturvallisuutta vaarantavaa häikäisyä Lahdenväylälle.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Toimistot	1 ap/ 50 k-m²
Tuotantotilat	1 ap/ 100 k-m²
Varastot	1 ap/ 150 k-m²

I planteringarna används tallar samt sådana buskar och ädla lövträd som passar ihop med tallarna.

Dagvattnets flöde ska minskas och takvattnet infiltreras på tomten. Gårdsplanernas dagvatten ska behandlas och i mån av möjlighet infiltreras på tomten på så sätt att vattnet inte förorsaker problem i markytan. Smutsigt dagvatten och släckvatten får inte släppas ut i grundvattnet. Till bygglovet ska en dagvattenhanteringsplan bifogas.

Kvartersområdets fasad mot trafikleden får inte orsaka bländningseffekter mot Lahtisleden så att trafiksäkerheten äventyras.

Minimiantalet bilplatser:

Kontor	1 bp/ 50 m²-vy
Produktionslokaler	1 bp/100 m²-vy
Lager	1 bp/150 m²-vy

VP	Puisto.	Park.
VL	Lähivirkistysalue.	Område för närrekreation.
LT	Maantien alue.	Område för landsväg.
	Kaupunginosan raja.	Stadsdelsgräns.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
	Osa - alueen raja.	Gräns för delområde.
	Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.	Riktgivande gräns för område eller del av område.
20	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
66	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
HAKK	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
66200	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
HONKANUMMEN	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
11200	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
kt15%	Merkintä osoittaa, kuinka monta prosenttia sallitusta rakennusoikeudesta saa käyttää toimistotiloja varten.	Beteckningen anger hur många procent av den tillåtna byggnadsrätten som får användas för kontorslokaler.
+80.0	Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.	Högsta höjd för byggnads vattentak.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
tt	Rakennusala, jolle saa sijoittaa teollisuusrakennuksen.	Byggnadsyta där industribyggnad får placeras.
vm	Rakennusala, jolle saa sijoittaa muuntamon.	Byggnadsyta där transformator får placeras.
	Säilytettävä / istutettava puurivi.	Trädrad som ska bevaras / planteras.
	Alueen osa, jolle on istutettava puita ja pensaita.	Del av område som ska planteras med träd och buskar.
	Katu.	Gata.
pp	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.	För gång- och cykeltrafik reserverad gata.
ajo	Ajoyhteys.	Körförbindelse.
jk	Alueen sisäiselle jalankululle varattu alueen osa.	Del av område reserverad för områdets interna gångtrafik.
pp	Yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.	För allmän gång- och cykeltrafik reserverad del av område.
pp	Ohjeellinen yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.	Riktgivande för allmän gång- och cykeltrafik reserverad del av område.
a	Kadun tai liikennealueen alittava kevyen liikenteen yhteys.	Gång- och cykelförbindelse under gata eller trafikområde.
p	Pysäköimispaikka.	Parkeringsplats.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.	Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.

st

Suojeltava tie.
Alueen osa, jolla sijaitsee osa historiallisesti merkittävää Suurta Rantatietä. Tien tulee noudattaa sen historiallista linjausta ja luonnetta.

pv

Tärkeä pohjavesialue.
Alueella harjoitettava toiminta ei saa vaarantaa pohjaveden laatua eikä merkittävästi sen määrää. Rakentaminen ojitukset, hulevesien hallinta ja maankaivu on tehtävä sitten, ettei aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai pysyviä muutoksia pohjaveden korkeuteen.

LUMIEN VARASTOINTI

Tonteilla tapahtuvaa mittavampaa lumien varastointia saa tehdä näkösuojatulla tms. rajatulla alueella hallitusti ja rajoitetusti. Sulamisvedet eivät saa pilata maaperää eikä niitä saa johtaa sellaisenaan hulevesijärjestelmään.

HULEVEDET

Korttelialueiden ja yleisen pysäköintialueen hulevedet on hallittava syntypaikalla määrällisesti ja laadullisesti. Puhtaat ja likaiset hulevedet on pidettävä erillään. Puhtaina hulevesinä pidetään kattovesiä, jotka tulee ensisijaisesti imeyttää maaperään. Hulevedet on viivytettävä / hidastettava ennen poisjohtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Ympäristön tila ei saa poisjohdettavista hulevesistä johtuen huonontua niitä vastaanottavassa vesistössä tai pohjavesialueella. Rakennuslupaan on liitettävä Vantaan kaupungin hyväksymä hulevesien hallintasuunnitelma.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

Väg som ska skyddas.
Del av område, i vilken en del av den historiskt värdefulla Stora Strandvägen är belägen. Vägen ska följa dess historiska sträckning och karaktär.

Viktigt grundvattensområde.
Verksamhet som bedrivs i området får inte äventyra grundvattenkvaliteten eller dess mängd i betydande mån. Byggande, dikningar, hantering av dagvatten och markarbeten ska genomföras så att de inte leder till kvalitetsändringar i grundvattnet eller bestående ändringar i grundvattennivån.

SNÖDEPONERING

Mer omfattande upplagring av snö på tomten får ske i kontrollerad och begränsad omfattning på områden som avskärmats mot insyn eller avgränsats på annat motsvarande sätt. Smältvattnen får inte förorena marken eller avledas som sådana i dagvattensystemet.

DAGVATTEN

Dagvattnen från kvartersområden och allmänna parkeringsplatser ska behärskas kvantitativt och kvalitativt där de uppkommer. Rent och orent dagvatten ska hållas isär. Med rent dagvatten avses vatten från tak och detta ska i första hand absorberas i marken. Dagvattnen ska fördröjas eller uppbromsas innan de avleds till ett allmänt dagvattensystem. I de vattendrag och grundvattenområden som tar emot avledda dagvatten får dessa inte försämra miljöns tillstånd. Till bygglovet ska bifogas en plan för dagvattenhantering som godkänts av Vanda stad.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område ska en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

Mittausosasto

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto ETRS-GK25, korkeusjärjestelmä N2000.

Vantaalla / Vanda __.__20__

Kaupungingeodeetti / Stadsgeodet

Mätningsavdelningen

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Plankoordinatsystemet ETRS-GK25, höjdsystemet N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

ARKKITEHTITOIMISTO R-H. LAAKSO OY
Vuorimiehenkatu 12, 00140 Hki puh. 09 6220 390 fax. 09 6220 3939

LAAJUUSTIEDOT:

ALUE KÄSITTÄÄ NYKYISET KORTTELISSA 66200 SPONDAN OMISTAMAT TONTIT 7,8, 11 JA 13 SEKÄ KAAKKOISNURKASSA OLEVA TONTTI 12, JOSSA KAUPANTEKO KESKEN KOKO ALUEEN PINTA-ALA = 156792 m2
SUUNNITELMASSA ON KÄYTETTY NYKYISEN ASEMAKAAVAN TEHOKKUUTTA e=0,6 -> RAKENNUSOIKEUS 94076 kem2

OLEMASSA OLEVAT RAKENNUKSET:

TOIMISTORAKENNUS	13580 kem2
VARASTORAKENNUS	16240 kem2
VARASTORAKENNUS	5389 kem2
YHT.	35209 kem2

JÄLJELLE JÄÄVÄ RAKENNUSOIKEUS 58867 kem2

SUUNNITELLUT RAKENNUKSET:

TUOTANTORAKENNUS	
1.VAIHE	21700 kem2
2.VAIHE	5000 kem2
VARASTORAKENNUS	5400 kem2
TOIMISTORAKENNUS	11800 kem2
PARKKITALO	10400 kem2
VARASTORAKENNUS	4500 kem2
YHT.	58800 kem2

PARKKIPAIKAT:
PARKKIPAIKKOJEN MITOITUS:

TOIMISTOTILAT	1AP/50kem2
VARASTORAKENNUKSET	1AP/200kem2
TUOTANTORAKENNUKSET	1AP/100kem2

SUUNNITELMAN MUKAISET PARKKIPAIKAT PIHOILLA JA PARKKITALOSSA YHT. 990 AP

OLEMASSA OLEVAT RAKENNUKSET

SUUNNITELLUT RAKENNUKSET

VIHER JA NURMIALUEET

ISTUTETTAVIA PENSAITA JAPUITA

SUUNNITELTAVAN ALUEEN RAJA

MYÖHEMMÄT VAIHEET

HAKKILAN TUOTANTOTILAT
KORTTELI 66200 /
SPONDAN OMISTAMAT TONTIT
KORTTELIN YLEISSUUNNITELMA 1:2000
ALUSTAVA LUONNOS 20.11.2009

15 § **Asemakaavamuutos 002204 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 52 Veromies / Rälssipuiston kortteli / TLA**

VD/2098/10.02.04.01/2013
TLA/APE/MHÄ/SRU

Veromiehen kaupunginosaan tulee asuntoja noin 1450 uudelle asukkaalle sekä toimisto- ja liiketilaa. Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet paranevat. Rälssipuiston pinta-ala hieman pienenee. Asuinrakentamisen määrä on 58 000 k-m² ja liike- ja toimistorakentamisen 8 000 k-m². Lisäksi päiväkodille varataan vähintään 800 k-m².

Tämän asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään myös asemakaavan muutos nro 002205, Veromies.

Asemakaavamuutos koskee asuinkerrostalojen korttelialuetta, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta, autopaikkojen korttelialuetta, puistoa, jalankululle ja pyöräilylle varattua katualuetta sekä katualuetta kaupunginosassa 52, Veromies.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa toimistorakennusten, toimisto- ja/tai hotellirakennusten korttelialueita, puistoaluetta sekä jalankululle varattua katualuetta kaupunginosassa 52, Veromies.

Tonttijako ja tonttijaon muutos koskee osaa korttelista 52121.

Alue sijaitsee Aviapoliksen asemalta noin 1 - 1,2 kilometriä kaakkoon. Aluetta rajaa pohjoisessa Tikkurilantie, lännessä Perintötie ja etelässä Äyritie. Idässä alue rajautuu Rälssitiehen ja naapuritontteihin.

Kaavan hakija
Lemminkäinen Talo Oy.

Kaavaan liitetyt hakemukset
Kaavamuutos sisältää Lemminkäinen Talo Oy ja Vantaan kaupunki.

Maanomistus
Lemminkäinen Talo Oy ja Vantaan kaupunki.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun ovat osallistuneet Lemminkäinen Talo Oy:n palkkaamina konsultteina Vuorelma Arkkitehdit Oy, Sito Oy ja Helimäki Akustikot Oy.

Yleiskaava
Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP). Tikkurilantielle on osoitettu ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys. Asemakaavamuutoksen alue on lentomeluvyöhykkeellä m3 (L_{den}50-55 dB).

Aviapoliksen kaavarunko
Kaupunginvaltuusto hyväksyi Aviapoliksen kaavarungon 18.4.2016 jatkosuunnittelun pohjaksi. Kaavarungossa alue on sekoittuneiden kaupunkitoimintojen aluetta ja virkistysaluetta. Alueelta varataan tilaa paikallisille palveluille.

Asemakaavan muutos
Asemakaavan muutosta on käytetty Aviapoliksen kaavarungon ajatusten testialustana kaavarunkoa laadittaessa. Alue on tällä hetkellä rakentamaton. Rakennukset rajaavat katuja ja katumaisia pysäköintialueita, millä saadaan kaupunkimaista ympäristöä ja päästään kohtalaisen suuriin tonttitehokkuuksiin rakennusten kerroslukujen pysyessä silti maltillisina ja pihojen vehreinä. Asemakaavamuutoksen tonttitehokkuudet vaihtelevat välillä e = 1,79 – 2,07.

Asemakaavan muutosalueelle tulee neljästä kahdeksaan kerroksisia asuinkerrostaloja kivijalkaliikkeineen sekä liike- ja toimistorakennuksia. Umpikortteliratkaisu kätkee sisälleen

rauhalliset pihat ja sulkee ulkopuolelle liikenteen ja ympärillä tapahtuvan rakentamiset melut. Asuinrakentamisen määrä on 58 000 k-m^2 ja liike- ja toimistorakentamisen 8 000 k-m^2. Lisäksi päiväkodille varataan vähintään 800 k-m^2 ja Tikkurilantien ja Äyritien varteen toteutetaan liike- ja toimitiloja. Alueelle tulee n. 1 450 asukasta.

Koska kaavarungon kantavana ajatuksena on käveltävä korttelikaupunki, jalankulun reittejä järjestetään osoittamalla uusi jalankulun ja pyöräilyn katualue nykyisen suuren korttelin halki Tikkurilantieltä Rälssipuistoon sekä yleisen jalankulun reittejä asuinkortteleiden halki. Ympäröiviä katualueita on levennetty erillisten jalkakäytävien ja pyöräteiden rakentamiseksi. Asemakaavamuutoksella määrätään, että kadunkulmien toteutuksessa ympäristön laatuun ja arkkitehtuuriin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Autopaikat sijoittuvat pysäköintitaloihin ja katumaisille pysäköintialueille, joiden laidoilla ovat jalkakäytävät ja puuistutukset. Kaupunki voi lisäksi osoittaa vieras- ja asiakaspysäköintiä katujen varsille, missä ne parhaiten palvelisivat kivijalkatilojen asiakkaita.
Kaavamuutosalueen käyttötarkoitus muuttuu nykyisestä toimistorakennusten (KT) ja toimisto- ja/tai hotellirakennusten korttelialueesta (KTL-2) sekä jalankululle varatusta katualueesta asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK), liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (K), autopaikkojen korttelialueeksi (LPA), jalankululle ja pyöräilylle varatuksi katualueeksi sekä katualueeksi. Rälssipuiston pinta-ala hieman pienenee.

Kaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 5,86 hehtaaria. Tästä n. 2,95 ha on asuinkerrostalojen korttelialuetta (AK), n. 0,36 ha on liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (K), n. 0,71 ha on autopaikkojen korttelialuetta (LPA), n. 1,13 ha on puistoa (VP) ja n. 0,71 ha on katualueita.

Hanke tiivistää kaupunkirakennetta, mikä on taloudellisuuden kannalta tärkeää. Se on myös joukkoliikenteen runkolinjan varrella. Hanke on kaupungin tavoitteiden mukainen

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 2.11.2015.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 8 kpl:

- Keski-Uudenmaan pelastuslaitos muistutti paloturvallisuudesta, pelastusteistä ja nostopaikkojen rakentamisessa huomioon otettavista asioista. Kevyenliikenteenväylät ja ulkoilureitit eivät sovellu pelastustiekäyttöön. Katujen ja tonttiliittymien suunnittelun yhteydessä on huomioitava osoitteiden selkeys ja loogisuus.
- HSY muistutti, että Äyritien pohjoisreunassa sijaitsevat johdot on otettava suunnittelussa huomioon.
- HSL pitää hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle rakentamista hyvänä. Raitiotievaraukset on otettava huomioon katusuunnittelussa.
- Vantaan Energia Sähköverkot Oy huomautti, että alueelle tarvitaan kaksi kiinteistömuuntamotilaa. Kaukolämpöverkolla ei ollut huomautettavaa.
- Elisa Oyj:n kaapeleita Perintötiellä jouduttaneen siirtämään ennen rakentamistöiden aloituksia. Siirtokustannuskorvauksista neuvotellaan Vantaan kaupungin kanssa.

Vantaan kaupunginmuseolla, museovirastolla ja Carunalla ei ollut huomautettavaa.

Sopimus
Asemakaavan muutokseen liittyy toteuttamissopimuksia.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 15

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.10.2016 päivätty asemakaavamuutosehdotus 002204 ja tonttijako- sekä tonttijaon muutosehdotus, 52 Veromies / Rälssipuiston kortteli.
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

c) vahvistetaan maksuluokka 4 ja todetaan, että hakija Lemminkäinen Talo Oy maksaa muutoskustannukset (18 000 €) lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (2 910 €), yhteensä 20 910 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavamuutoksen selostus 10.10.2016
- 002204 Rälssipuiston kortteli / Pihat ja pelastusreitit
- 002204 Rälssipuiston kortteli / Hulevesiraportti liitteineen
- 002204 Rälssipuiston kortteli / Meluselvitys

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 5

Lisätiedot:
aluearkkitehti Anitta Pentinmikko, puh. 8392 2677,
asemakaavasuunnittelija Merja Häsänen, puh. 8392 2127
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Rälssipuiston pihat

Rälssipuiston pihojen yleissuunnitelmassa on asetettu tavoitteita pihojen toteutussuunnitteluun, määritelty huolto- ja pelastusreitit ja huleveden käsittelyn paikat (h). Pihoille on osoitettu yksilöllinen teema, jotta alueesta muodostuu monipuolinen. Pihoja ei aidata ja alueen läpi kulkee kävelyreittejä, jolloin vaihtelevuus näkyy. Erilaiset pihat luovat inhimillistä mittakaavaa suureen kokonaisuuteen. Yhteistä pihoille on huoltoreittien periaate: reitit kiertävät sisäpihojen reunoilla. Pelastusreiteissä pyritään hyödyntämään huoltoreittejä, mutta monessa paikassa joudutaan käyttämään pihan keskiosaa. Näille aukioille voidaan sijoittaa helposti siirrettäviä kalusteita ja varusteita.

Pohjoisaukio

Aukio rakennetaan korkeatasoisesti, niin että se huomataan kaupunkikuvassa. Aukion elementteinä käytetään sinne johtavaa hulevesikourua ja sen päätöstä sekä kiveyksen sommitelmaa, joka voi jatkua rakennuksen julkisivussa. Aukion ja sitä reunustavien rakennusten ulkoasu suunnitellaan yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Tikkurilantien reunalle voidaan rakentaa portaat oleskelua varten.

Kortteliaukio ja pysäköintitalon ympäristö

Kortteliaukioille sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan istuimia, skeittipaikkoja, koripallokoreja tai muita pelejä sekä jäteastioita. Aukioiden kiveykset erottavat ne pihoista.

Pysäköintitalon itäpuolelle rakennetaan istutusaltaita pysäköintitalon seinän köynnöksille ja kosteikkokasveille. Altaat toimivat hulevesien biosuodatuksessa. Niiden materiaalien ja muotojen tulee kiinteästi sopia pysäköintitalon arkkitehtuuriin.

Kulkuväylän ja asuinkerrostalojen välinen alue istutetaan monilajisesti.

kiveys
kivituhka
nurmikivi
nurmi
pensasala
huleveden viivytysalue
h

Pohjoiskortteli (K) Liike- ja toimistorakennusten korttelualue
"toimistopiha"

Piha käsitellään aukiomaisesti ja se kivetään. Pihan suunnittelussa huomioidaan sen edustavuus liikerakennusten ikkunoista katsottuna. Hulevedet johdetaan pihan keskellä olevaan kouruun, joka johtaa pihasta pohjoiselle aukiolle. Kouru suunnitellaan näyttäväksi vesiaiheeksi. Pihalle istutettavat puut ja pensaat sijoitetaan aukiolle rakennettuihin istutuspaikkoihin tai ruukkuihin. Pihan kalustus palvelee työpaikkojen taukoja ja esimerkiksi työpaikkaruokalaa. Huoltoajolle jätetään hyvin tilaa.

Pohjoiskortteli (AK)
"Puutarhat"

Pihaan istutetaan runsaasti erilaisia pensaita ja puita. Pelastuspaikkojen kohdalle jää avointa tilaa, joka hyödynnetään oleskelupaikkoina. Kiinteät kalusteet sijoitetaan pelastuspaikan reunaan. Huoltoreitti sijoittuu pihan ulkokehälle. Sen lisäksi pihan keskelle tulee kävelyreittejä asuinrakennuksista kortteliaukiolle. Siten piha jakaantuu osiin, joiden kasvilajit ja pintamateriaalit voivat poiketa toisistaan. Hulevedet viivytetään puutarhassa olevissa painanteissa.

Rälssipuisto	*MITTAKAAVA* 1:1000	SITO
Pihasuunnitelma Pohjoisosa		
Iivo Vänskä	*PVM* 13/05/2016	

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 15 §

Keskikorttelin (AK) länsiosa
"Taskupuisto"

Piha rakennetaan oleskelupaikaksi, joka on kuin "olohuone ulkona". Matalia muureja, katoksia, pergoloita, terasseja, istutusastioita ja muita rakenteita käytetään intiimin tilan rajaamiseen. Pelastuspaikkojen viereen rakennetaan upotettu oleskelupaikka hulevesien viivytystä varten.

Kortteliaukio ja pysäköintitalon ympäristö

Kortteliaukioille sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan istuimia, skeittauspaikkoja, koripallokoreja tai muita pelejä sekä jäteastioita. Aukioiden kiveykset erottavat ne pihoista.

Pysäköintitalon itäpuolelle rakennetaan altaita, jotka toimivat hulevesien biosuodatuksen lisäksi myös kosteikkokasvien ja pysäköintitalon seinään asetettavien köynnösten kasvualustana. Altaiden koko voi vaihdella tarpeen mukaan. Niiden materiaalien ja muotojen tulee kiinteästi sopia pysäköintitalon arkkitehtuuriin.
Kulkuväylän ja asuinkerrostalojen välinen alue istutetaan monilajisesti.

kiveys
kivituhka
nurmikivi
nurmi
pensasala
huleveden
viivytysalue
h

Eteläinen aukio

Aukio suunnitellaan kaupunkikuvassa erottuvaksi ja rakennetaan laadukkaasti, kuten pohjoisaukio. Elementteinä voidaan käyttää puuta, jonka ympärillä on penkki sekä rakennuksen seinään liittyvää penkkiä.

Keskikorttelin itäosa
Päiväkodin piha

Päiväkodin piha sijoittuu Keskikorttelin pohjoisosaan ja pohjoispuolelle, mikäli melu sallii. Päiväkodin aita rakennetaan pelastusreittien ulkopuolelle.

Keskikorttelin (AK) eteläosa

Päiväkodin eteläpuolella sisäpihalla on pelastusreittien kohdalla kivituhkainen pelikenttä ja nurmea oleskeluun ja ulkopeleille. Pihan eteläreunaan istutetaan puita ja pensaita "metsänreunaksi". Hulevesien viivytykseen muotoillaan painanne. Puiden suojaan asennetaan penkkejä.

Eteläkorttelin (AK) pohjoisosa
"Puro ja silta"

Pihan keskelle rakennetaan uoma, joka päällystetään kivillä. Tämä "puro" toimii hulevesien viivytysalueena. Puron yli rakennetaan silta. Pihan itä- ja länsipäätyihin sijoittuvat oleskelupaikat aamu- ja ilta-aurinkoon. Puron ympärilä on leikkipaikat ja pensas- ja puuryhmiä.

Eteläkorttelin keskiosa ja kortteliaukio

Alueen läpi menee kevyenliikenteen, huolto- ja pelastusreittejä. Se käsitellään sisäpihoja julkisempana ympäristönä, jossa kortteliaukiolle voi sijoittua skeittipaikka, koripallopaikka, palloiluseinä tms. Aukion ulkopuoliset alueet istutetaan monilajisesti ja voidaan käyttää kaupunkiviljelyyn.

Eteläkorttelin (AK) eteläosa
"kaupunkipuisto"

Pihan keskellä on puiden ympäröimä puistoaukio, joka voi toimia asukkaiden kokoontumispaikkana, mölkyn tai muiden pelien pelaamiseen sekä hieman muuta pihaa syvempänä hulevesien viivytysalueena. Pihan reunalla on rauhallinen oleskelupaikka penkkeineen ja istutuksineen. Pihan läpi on kävelyreittejä.

Rälssipuisto	*MITTAKAAVA* 1:1000	SITO
Pihasuunnitelma Eteläosa		
Iivo Vänskä	*PVM* 13/05/2016	

Pelastusreitit ja pelastuspaikat

Sisäpihoille pelastusreitit ohjataan Perintötien kautta. Liike- ja toimistorakennuksille ei tarvita pelastuspaikkaa pihalle. Asuinrakennusten sisäpihoilla pelastusreitteinä pyritään käyttämään huoltoreittejä. Muutoin ne yhdistetään oleskelu-, leikki- ja pelipaikkoihin, joiden pintoina voidaan käyttää kiveystä, nurmikiveä ja kivituhkaa. Kiinteät kalusteet ja varusteet sijoitetaan pelastuspaikkojen viereen. Pelastusreiteille ja pelastuspaikoille voidaan sijoittaa helposti siirrettäviä kalusteita ja varusteita. Hulevesien viivytysalueet (h) sijoitetaan erilleen pelastusreiteistä- ja paikoista.

Suunnitelmassa reitin leveys on vähintään 3,5 metriä. Loivissa käännöksissä reitin ulkosäde on vähintään 12,5 m. Jyrkissä käännöksissä ulkosäde on 12,5 m ja sisäsäde 5,5 m.

Pelastuspaikka on 6 x 13 metriä. Nostopaikan ulottuvuutta osoittava ympyrä on säteeltään 16 metriä.

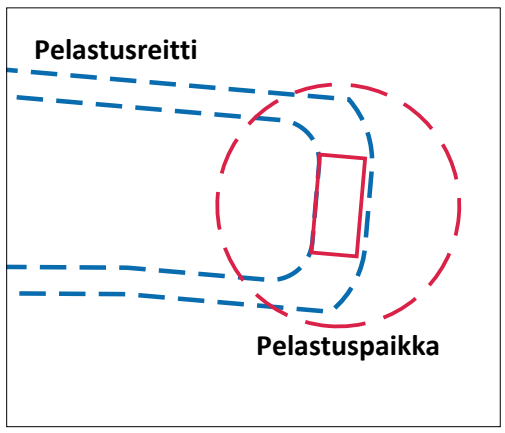

Suunnitelma on periaatteellinen ja sitä tulee tarkentaa rakennusten toteutussuunnittelun yhteydessä.

Rälssipuisto

MITTAKAAVA	PVM
1:1000	13/05/2016

Pelastusreitit ja pelastuspaikat yleissuunnitelma

Iivo Vänskä

SITO

HELSINKI-VANTAAN LENTOASEMA
HELSINGFORS-VANDA FLYGSTATION

Pelastusasema

Pelastuskeskus

B

A1

A2

A3

A4

A5

A6

Palo-oja

KIRKONKYLÄNOJA

Pyttisberget

Kikartornsberget

Amm.oppl.

Veromiehenkylä
Skattmansby

Veromäki
Skattbacka

Sandbacka

Koulu

P

MERKINNÄT

- PÄÄVEDENJAKAJA
- SIVUVEDENJAKAJA
- SELVITYSALUEEN RAJAUS
- KIRKONKYLÄNOJA
- AVOUOMA (MERKITTÄVÄ)

VALUMA-ALUEET

A1	88 ha
A2	52 ha
A3	16 ha
A4	6 ha
A5	6 ha
A6	13 ha
A yht	181 ha
B	176 ha

Rälssipuisto	MITTAKAAVA 1:10 000	SITO
LIITE1. Valuma-alueet Asemapiirros		
A-J. Koskenniemi	PVM 6/5/2016	

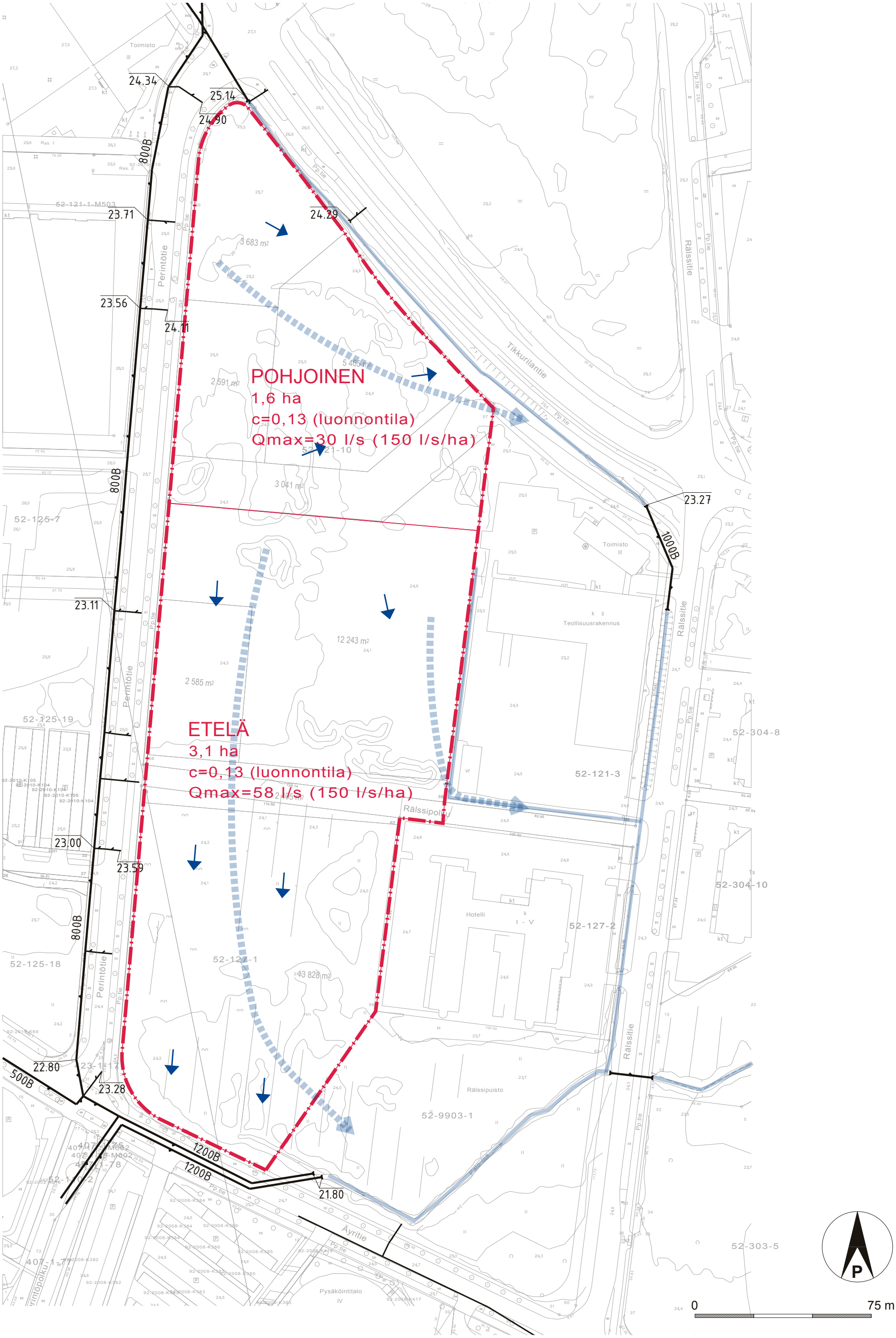

MERKINNÄT

- KORTTELIALUEEN RAJA
- OSAVALUMA-ALUE
- HV-VIEMÄRI (HSY)
- OJA
- VALUNNAN SUUNTA
- TULVAREITTI

Rälssipuisto	MITTAKAAVA 1:1500	SITO
LIITE2. Nykyiset purkureitit Asemapiirros		
A-J. Koskenniemi	PVM 6/5/2016	

Purku HV-linjaan, +24.9

24.34

25.14

24.90

Hulevesien viivytys, 12 m³ tilavaraus, 80 m²

Purku ojaan, +24.3

Hulevesien biosuodatus, 12 m³ tilavaraus, 120 m²

23.71

24.29

Hulevesien viivytys, 26 m³ tilavaraus, 70 m²

Purku ojaan, +24.0

23.56

24.11

Hulevesien biosuodatus, yht. 10 m³ tilavaraus, yht. 100 m²

Perusmitoituksen ylittävä sademäärän hetkellinen varastointi, tulvatilanne. Reunakivillä laskettu ajorata, jolle tulvavesi tilapäisesti nousee.

23.27

POHJOINEN
1,6 ha
c=0,51
Sallittu Qmax=30 l/s (150 l/s/ha)
Viivytystarve: n.60 m³

Hulevesien viivytys, 10 m³ tilavaraus, 40 m²

Hulevesien viivytys, 30 m³ tilavaraus, 150 m²

Hulevesien biosuodatus, 12 m³ tilavaraus, 120 m²

Hulevesien biosuodatus, yht. 6 m³ tilavaraus, yht. 45 m²

Perusmitoituksen ylittävä sademäärän hetkellinen varastointi, tulvatilanne. Reunakivillä laskettu ajorata, jolle tulvavesi tilapäisesti nousee.

Purku HV-linjaan, +23.65

23.00

23.59

Hulevesien viivytys, 30 m³ tilavaraus, 120 m²

Hulevesien viivytys, 12 m³ tilavaraus, 80 m²

Purku ojaan, +22.0

ETELÄ
3,1 ha
c=0,48
Sallittu Qmax=58 l/s (150 l/s/ha)
Viivytystarve: n.100 m³

Perusmitoituksen ylittävä sademäärän hetkellinen varastointi, tulvatilanne

23.11

22.80

23.28

21.80

Perintötie

Rälssitie

Tikkurilantie

Päiväkoti 1.-2.krs

Ravintola 1.krs

Liikuntahalli 1.krs

Teollisuusrakennus

Hotelli

Toimisto

Asuinkerrostalo

Päiväkotitalo

Liittyy nykyiseen Ayritiehen

Liittyy nykyiseen Rälssitiehen

Liittyy nykyiseen vesihuoltoverkkoon

Liittyy nyk. maanpintaan, nostetaan vähintään korkoon +23.50

Kaivolle ja painanteelle tehdään huoltoaukko

Liittyy nyk. maanpintaan, muotoillaan painanne rummun suuntaan

Nyk. vh-linjat poistetaan käytöstä

Virtauksensäätökaivo 1 liitetään nyk. rumpuun RAK-suunnitelman 301 mukaisesti

Koskiosuus virtausuomassa

Purkuputken ja ensivilvästys-painenteen eroosiosuojaukset detaljin 2 mukaisesti

Silvu-uoma detaljin 3 mukaisesti

Putken ja painenteen eroosiosuojaukset detaljin 2 mukaisesti

52-121-1-M503

52-125-7

52-125-18

52-127-1

52-121-10

52-304-8

52-304-10

52-303-5

52-9903-1

407-1-M682

407-1-78

92-2010-K105

92-2010-K104

92-2008-K382

92-2008-K383

92-2008-K384

92-2008-K385

92-2008-K386

92-2008-K417

800B

1000B

500B

1200B

0 75 m

MERKINNÄT

- KORTTELIALUEEN RAJA
- OSAVALUMA-ALUE
- HV-VIEMÄRI (HSY)
- UUSI HV-VIEMÄRI (KIINTEISTÖ)
- UUSI HULEVESIKOURU
- BIOSUODATUS
- HULEVESIEN VIIVYTYSALLAS
- VALUNNAN SUUNTA
- TULVAREITTI
- +25.1 SUUNNITELTU MAANPINNAN KORKEUSASEMA

Rälssipuisto	MITTAKAAVA 1:1500	SITO
LIITE3. Hulevesien hallintasuunnitelma Asemapiirros		
A-J. Koskenniemi	PVM 13/5/2016	

002204 VEROMIES

RÄLSSIPUISTON KORTTELI

Asemakaavamuutoksen selostus, sekä tonttijako ja tonttijaon muutos, joka koskee 10.10.2016 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002204. Kaavoitus on tullut vireille 2.11.2015.

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos: Osa korttelista 52121 sekä katu- ja virkistysalueet kaupunginosassa 52, Veromies. (Kumoutuvan asemakaavan osia kortteleista 52121 ja 52127 sekä katu- ja virkistysalueet, kaupunginosassa 52, Veromies).

Tonttijako ja tonttijaon muutos: osa korttelista 52121 kaupunginosassa 52, Veromies.

Tämän asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään myös asemakaavan muutos nro 002205.

Asemakaavan muutos toteuttaa Aviapoliksen kaavarungon tavoitteita toiminnoiltaan sekoittuneesta kaupunkirakenteesta. Alueelle rakennetaan asuinkerrostaloja, jotka rajaavat kolmea suojaista pihapiiriä. Alueelle sijoittuu myös toimisto- ja liiketiloja sekä päiväkoti. Autopaikat sijoittuvat pysäköintitaloihin ja katumaisille pysäköintialueille. Ympäröiville katualueille varataan lisätilaa erillisiä jalkakäytäviä ja pyöräteitä varten.

Kaavaan liittyy toteuttamissopimus.

1.1 KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

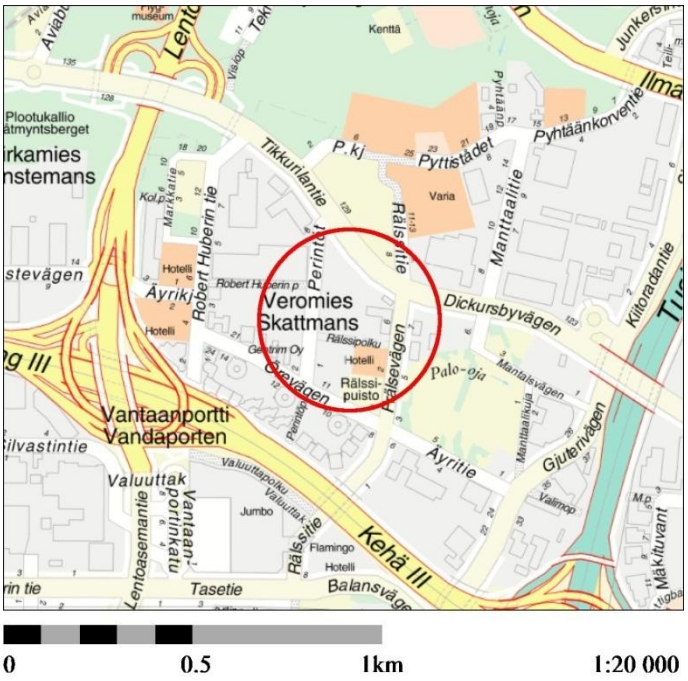

Suunniteltava alue on Aviapoliksen asemalta noin 1 - 1,2 kilometrin päässä. Aluetta rajaa pohjoisessa Tikkurilantie, lännessä Perintötie ja etelässä Äyritie. Idässä alue rajautuu Rälssitiehen ja naapuritontteihin.

1.2 KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Lemminkäinen Talo Oy jätti kaksi kaavamuutoshakemusta, jotka kirjattiin saapuneiksi 27.5.2013. Kortteliin 121 tontille 10 kirjattiin kaavamuutoshakemus, joka sai työohjelmassa numeron 002204, ja kortteliin 127 tontille 1 kaavamuutos numero 002205. Molemmat kaavamuutokset tehtiin numerolla 002204.
- Kaavoitus tuli vireille 2.11.2015.
- Mielipiteet pyydettiin 11.12.2015 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 8 kappaletta.
- Kaavamuutosta on laadittu yhteistyössä maanomistajien edustajien kanssa. Viitesuunnitelman konsulttina on ollut Vuorelma Arkkitehdit Oy, piha- ja hulevesisuunnitelman konsulttina Sito Oy ja meluasiantuntijana Helimäki Akustikot Oy.

1.3 SISÄLLYSLUETTELO

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT 1
2 TIIVISTELMÄ 3
3 LÄHTÖKOHDAT 3
4 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN SUUNNITTELUN VAIHEET 14
5 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN KUVAUS 18
6 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN TOTEUTUS 28
7 ASEMAKAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET 28

1.4 LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemakaavamuutoksen seurantalomake
- Asemakaavamuutoksen kartta
- Kaavamääräykset
- Vesihuollon yleissuunnitelma

1.5 LUETTELO MUISTA ASEMAKAAVAMUUTOSTA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Aviapolis-kaavarunko, KV 18.4.2016.
- Aviapolis-kaavarungon liikennesuunnitelma, Ramboll, maaliskuu 2016.
- Aviapolis-kaavarungon nro 052200, Veromies, tie- ja katuliikenteen meluselvitys, Ramboll, huhtikuu 2016.
- Vantaan kaupan palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma 2040, Vantaan kaupunkisuunnittelu 27.10.2015, kaupunkisuunnittelulautakunta 9.11.2015.
- Meluselvitys. Rälssinpuisto, 01510 Vantaa, Korttelialueet: 52121 (KT), 52127 (KTL-2). Helimäki Akustikot Oy, 26.5.2016.
- Rälssipuiston hulevesiselvitys ja -suunnitelma, Sito Oy, 13.5.2016.
- Rälssipuiston pihat -pihasuunnitelma, Sito Oy, 13.5.2016.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 2.11.2015.
- Rälssipuisto ja Manttaalipuisto, hulevesialtaiden suunnittelu, rakennussuunnitelma, asemapiirros, Finnish Consulting Group Oy, HSY Vesi; Vantaan kaupunki, 18.5.2012.
- Rälssipuisto ja Manttaalipuisto, hulevesialtaat, asemapiirros, Finnish Consulting Group Oy, HSY Vesi; Vantaan kaupunki, 28.3.2013.
- Vantaan arkkitehtuuriohjelma, 2015, KV 11.5.2015.
- http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset

2 TIIVISTELMÄ

Asemakaavan muutosta on käytetty Aviapoliksenkaavarungon ajatusten testialustana kaavarunkoa laadittaessa. Kun rakennukset rajaavat katuja ja katumaisia pysäköintialueita, saadaan kaupunkimaista ympäristöä ja päästään kohtalaisen suuriin tonttitehokkuuksiin rakennusten kerroslukujen pysyessä silti maltillisina ja pihojen vehreinä. Asemakaavamuutoksen tonttitehokkuudet vaihtelevat välillä e = 1,79 – 2,07. Suunnittelualue on tällä hetkellä rakentamaton. Sen koko on yhteensä 5,86 ha.

Asemakaavan muutosalueelle tulee neljästä kahdeksaan kerroksisia asuinkerrostaloja kivijalkaliikkeineen sekä liike- ja toimistorakennuksia. Umpikortteliratkaisu kätkee sisälleen rauhalliset pihat ja sulkee ulkopuolelle liikenteen ja ympärillä tapahtuvan rakentamiset melut. Asuinrakentamisen määrä on 58 000 k-m^2 ja liike- ja toimistorakentamisen 8 000 k-m^2. Lisäksi päiväkodille varataan vähintään 800 k-m^2 jaTikkurilantien ja Äyritien varteen toteutetaan liike- ja toimitiloja. Alueelle tulee n. 1 450 asukasta.

Koska kaavarungon kantavana ajatuksena on käveltävä korttelikaupunki, jalankulun reittejä järjestetään osoittamalla uusi jalankulun ja pyöräilyn katualue nykyisen suuren korttelin halki Tikkurilantieltä Rälssipuistoon sekä yleisen jalankulun reittejä asuinkortteleiden halki. Ympäröiviä katualueita on levennetty erillisten jalkakäytävien ja pyöräteiden rakentamiseksi. Asemakaavamuutoksella määrätään, että kadunkulmien toteutuksessa ympäristön laatuun ja arkkitehtuuriin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Autopaikat sijoittuvat pysäköintitaloihin ja katumaisille pysäköintialueille, joiden laidoilla ovat jalkakäytävät ja puuistutukset. Kaupunki voi lisäksi osoittaa vieras- ja asiakaspysäköintiä katujen varsille, missä ne parhaiten palvelisivat kivijalkatilojen asiakkaita.

Kaavamuutosalueen käyttötarkoitus muuttuu nykyisestä toimistorakennusten (KT) ja toimisto- ja/tai hotellirakennusten korttelialueesta (KTL-2) sekä jalankululle varatusta katualueesta asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK), liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (K), autopaikkojen korttelialueeksi (LPA), jalankululle ja pyöräilylle varatuksi katualueeksi sekä katualueeksi. Rälssipuiston pinta-ala hieman pienenee.

Hanke tiivistää kaupunkirakennetta, mikä on taloudellisuuden kannalta tärkeää. Se on myös joukkoliikenteen runkolinjan varrella. Hanke on kaupungin tavoitteiden mukainen.

Viitesuunnitelma /Vuorelma Arkkitehdit

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Asemakaavan muutosalue sijaitsee Veromiehen kaupunginosassa Lentoasemantien ja Tuusulanväylän välissä, Kehä III:n pohjoispuolella osoitteissa Perintötie 3 ja 5. Kaavamuutosalueeseen kuuluu myös Rälssipuisto ja Rälssipolku. Alue sijoittuu reilun kilometrin kävely- tai pyöräilymatkan päähän Aviapolis-asemalta. Alue on rakentamaton.

3.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Suunnittelualue sijoittuu laajan reunamuodostumaselänteen eteläpuolelle, laajalle savitasangolle. Selänteen pohjavesistä saavat alkunsa Aviapoliksen alueella virtaavat, Vantaan- ja Keravanjokeen laskevat ojat, joista kaava-alueen eteläreunassa sijaitseva jyrkkäreunainen Kirkonkylänoja virtaa itään ja kääntyy Rälssipuistossa koilliseen.

Alueelle on 1950-luvulta lähtien rakennettu Vantaan laajinta yhtenäistä työpaikka- ja varastoaluetta. Kaupunginosaa halkovat tielinjaukset ovat ajan kuluessa laajentuneet ja muuttuneet maisemaa hallitseviksi elementeiksi sekä äänimaailmaltaan että tilavaraukseltaan. Kaupunginosan ennen peltoalueina hyödynnetyt savikot ovat vuosien varrella täyttyneet suurimittakaavaisista työpaikka- ja varastorakennuksista sekä maanpäällisistä pysäköintitaloista ja -alueista. Huonojen perustamisolosuhteiden vuoksi tonteilla on tehty paljon maantäyttöjä. Alueen katuverkko on harva ja korttelikoko suuri. Rakentamatta jääneet maa-alueet ovat osittain vehreitä, luonnonvaraisia metsiköitä.

Kasvillisuus ja virkistysalueet

Veromiehen kaupunginosa on nykyisin ennen kaikkea yritysalue, jossa luonnolle on jäänyt tilaa varsin vähän. Kaupunginosan ainoa rakennettu puistoalue on toistaiseksi Karhumäenkallio Aviapolis-aseman pohjoisen sisäänkäynnin itäpuolella. Alueen nykyinen vehreys muodostuu pääosin rakentamattomiksi jääneistä, luonnonvaraisista maa-alueista ja metsittyneistä pelloista. Rälssipuistoon on tehty puiston rakennussuunnitelma, joka sisältää mm. Kirkonkylänojan tulvimista tasaavan altaan, mutta suunnitelmaa ei ole toistaiseksi toteutettu. Muutoin suunnittelualue on tällä hetkellä pääasiassa hiekkakenttää, jonka maaperää on puhdistettu, sekä vesakoitunutta, entistä peltoa.

Alue ei ole pohjavesialuetta.

Maaperä

Kaava-alue sijoittuu pintamaalajikartan mukaan savi- ja täytemaa-alueelle. Rakentamattomalla alueella on paikoin maan pinnassa täytemaakerros. Pintamaakerroksen alapuolella on noin 2-7 metriä paksu savi- ja silttimaakerros. Hienorakeisten maakerrosten alla on hiekkaa ja moreenia. Alueella tehdyt kairaukset ovat päättyneet noin 5-10 metrin syvyydellä maanpinnasta tiiviiseen maakerrokseen.

Pohjavesi on arviolta noin 1-2 metrin syvyydellä maanpinnasta.

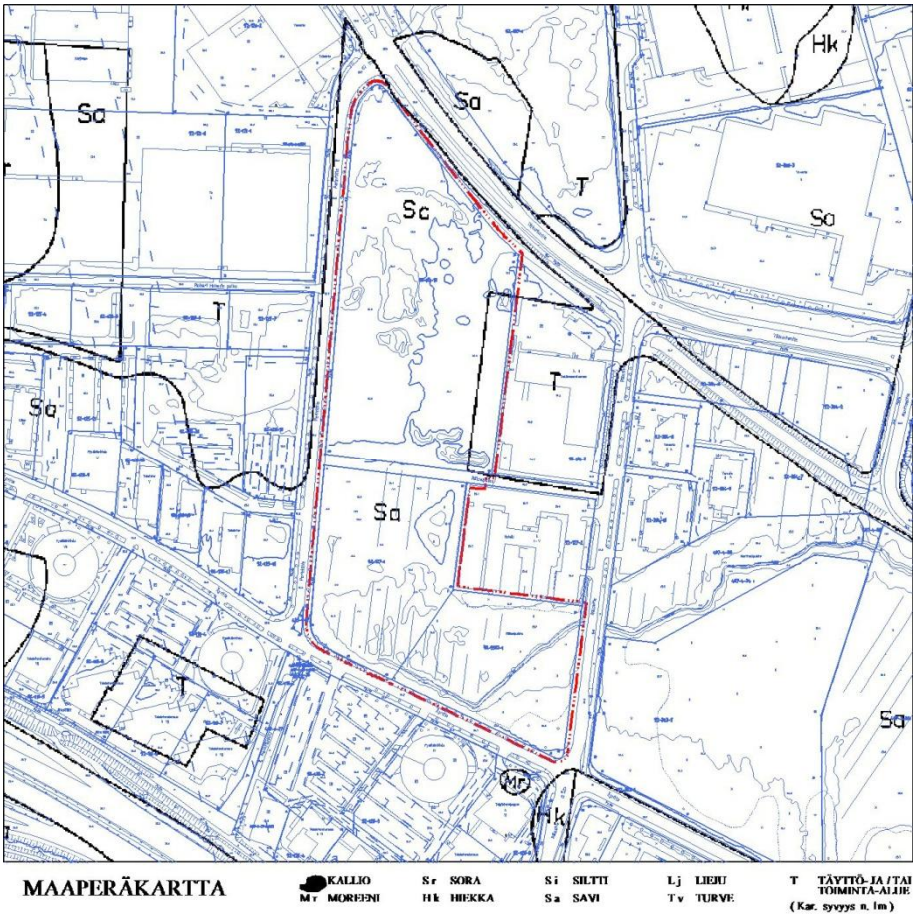

Rakennettavuus maaperän suhteen

Rakennukset suositellaan perustettavaksi paaluttamalla. Rakentamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Veromiehen ainoa asuinalue on Aerola, missä asui vuoden 2015 alussa 562 henkeä. Veromiehessä on vähemmän 0-6-vuotiaita (8 %), 7-15-vuotiaita (4 %) sekä yli 65-vuotiaita (4 %) kuin Vantaalla keskimäärin, mutta työikäisten (16-64-vuotiaiden) osuus on reilusti suurempi kuin Vantaalla keskimäärin, 84 %. Koko Aviapoliksen suuralueen asukasluku oli 18 849 henkeä, missä on kasvua reilut 3 200 henkeä viimeisen 5 vuoden aikana.

Perheellisiä asuntokuntia Veromiehessä on vähemmän kuin Vantaalla keskimäärin, mikä näkyy pienasuntovaltaisuutena. Veromiesläisten keskitulot ovat hieman keskimääräistä pienemmät,

vaikka työllisten osuus on suurempi. Asuntotuotannosta puolet on omistusasuntoja, puolet vuokra-asuntoja. Lentokentän läheisyyden luoma kansainvälinen ilmapiiri näkyy myös väestössä, sillä asukkaista joka neljäs on ulkomaan kansalainen. Vieraskielisten osuus onkin kasvanut jyrkästi viimeisen 10 vuoden aikana 4,5 %:stä 26,3 %:iin.

Aviapoliksen kaavarungossa varaudutaan noin 20 000 uuden asukkaan sijoittumiseen Veromiehen alueelle. Siitä Tikkurilantien, Rälssitien, Kehä III:n ja Lentoasemantien rajaamalle alueelle sijoittuisi n. 3 500.

Palvelut ja työpaikat

Vaikka vuoden 2013 aikana Vantaalla sijaitsevien työpaikkojen määrä väheni 180:lla, Aviapoliksen ja Hakunilan suuralueilla työpaikkamäärä kasvoi. Vantaan työpaikkakasvu on kuluneen vuosikymmenen aikana keskittynyt Vantaan keskiosiin, etenkin Aviapoliksen suuralueelle, mikä tekee siitä Vantaan suurimman työpaikkakeskittymän. Aviapoliksen osuus koko kaupungin työpaikkakasvusta on ollut vuodesta 2003 vuoden 2013 loppuun 78 %.

Tällä hetkellä Veromiehessä on pääasiassa teollisuuden, liike- ja varastoalan työpaikkoja, mutta tulevaisuudessa alue monipuolistuu asunto- ja työpaikka-alueeksi. Veromiehen ja Lentokentän kaupunginosissa on yhteensä noin 20 000 työpaikkaa. Veromiehen vajaasta 9 200 työpaikasta lähes 40 % on kaupan alalla. Lentoasema on houkutellut ympärilleen yrityksiä, joille on tarjolla toimitiloja uusissa toimistokokonaisuuksissa, mm. Technopoliksessa ja Kehä III:n pohjoispuolella. Kaupunginosassa on myös hotelleja, erityiskauppoja ja tuotantolaitoksia. Veromiehessä sijaitsee Kehäradan Aviapoliksen asema. Lentokentällä on oma asemansa.

Teollisuus- ja varastoalueen keskellä on Vantaan ammattiopisto Varian Rälssitien toimipiste, jossa opiskelijat voivat suorittaa autoalan, lentokoneasennuksen tai logistiikan perustutkinnon. Lisäksi Finavian ammatillisessa erikoisoppilaitoksessa Avia Collegessa annetaan koulutusta eri ilmaluammatteihin. Veromiehessä on myös ilmailun valtakunnalliseen erikoismuseo, Suomen Ilmailumuseo.

Aviapoliksen kaavarungossa varaudutaan noin 40 000 – 60 000 työpaikan sijoittumiseen Veromiehen alueelle. Siitä Tikkurilantien, Rälssitien, Kehä III:n ja Lentoasemantien rajaamalle alueelle sijoittuisi n. 7 000.

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Veromies sijaitsee liikenteellisesti keskeisellä paikalla. Lentokentän läheisyys mahdollistaa nopeat yhteydet myös ulkomaille, etenkin Kaukoidän ja Euroopan välillä. Valtatie E 18, joka pääkaupunkiseudulla on Kehä III, yhdistää Belfastin ja Pietarin sekä mm. Vuosaaren sataman. Tuusulanväylä on tehokas yhteys sisämaahan. Kehärata yhdistää pääkaupunkiseudun. Hyvä saavutettavuus on ollut yksi niistä tekijöistä, jotka ovat tehneet Aviapoliksesta halutun työpaikkojen sijoittumisen alueen.

Alueen yhdyskuntarakenteessa korostuu autoilu: korttelikoko on suuri, rakennukset sijaitsevat paikoin harvassa ja pysäköinti on näkyvästi kaupunkikuvassa. Työpaikka- ja varastorakennukset ovat arkkitehtuuriltaan pääosin vaatimattomia. Kokonaisuutena Veromiehen kaupunkikuva on mitäänsanomaton. Kaupunkikuvan kiinnekohtia ovat muutamat luonteikkaat teollisuusrakennukset ja Kehä III:n toimistorakennusten rivi. Puistot ja ulko-oleskelun viihtyisyys ovat olleet toissijaisia.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Veromiehen alueella on yhteensä 43 Vantaan kaupunginmuseon inventoimaa rakennusperintökohdetta, joista suurin osa on inventoitu Vantaan modernin teollisen rakennuskannan inventoinnissa (2006), ja kaksi kohdetta Vantaan vanhojen rakennusten inventoinnissa, mm. Alvar Aallon suunnittelemat Aerolan asuinrakennukset.

Kaupunginmuseo teki vuosina 2014 – 2015 tarkistusinventoinnin Veromiehen rakennusperintökohteista. Kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäviä kohteita on alueella yhdeksän ja kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita neljä. Muiden kohteiden rakennusperintöarvot todettiin vaatimattomiksi. Yksi luokitelluista kohteista, Huberin hallit, sijoittuu kaavamuutoksen läheisyyteen, Perintötietä vastapäätä. Huberin kolme kookasta kaarikattoista varastohallia (1964 – 66) arvioitiin uudessa inventoinnissa kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittäviksi.

Liikenne

Autoliikenne

Alueen pääkatu- ja tieverkkoa on täydennetty ja parannettu v. 2015 ja verkko on liikenteen toimivuuden osalta tällä hetkellä riittävä. Raskaan liikenteen osuus on melko suuri; esim. Tikkurilantiellä n. 8 % liikennemäärästä. Osana Aviapolis-kaavarunkotyötä alueelle laadittiin liikenneselvitys, jossa tutkittiin tavoiteltavan asukas- ja työpaikkamäärän lisäyksen vaikutusta liikennemääriin ja katuverkon kapasiteetin riittävyyttä lisääntyvään liikennemäärään. Vuodelle 2055 arvioidut liikennemäärät ovat Kehä III:lla n. 90 000 ajon./vrk, Tikkurilantiellä oli n. 11 800 ajon./vrk ja Perintötiellä n. 3 400 ajon./vrk. Selvityksen mukaan kaavarungon mukainen liikenneverkko toimii hyvin vuoden 2040 ja 2055 arvioiduilla liikennemäärillä (Ramboll, 2016).

Kävely ja pyöräily

Veromiehen nykyinen jalankulkuverkko on harva, joten todelliset kävelymatkat muodostuvat pitkiksi linnuntie-etäisyyksiin nähden. Valtaosa alueen toimintojen sijoittumisesta on perustunut autoliikenteeseen, jolloin tarve tiheälle kävelyverkolle on ollut pieni. Lentoasemantien parantamisen yhteydessä on rakennettu kaksi uutta jalankulkuyhteyttä Lentoasemantien poikki; Technopoliksen kohdalle Karhumäen silta ja lähelle Kehä III:a Virkatie–Äyrikujan alikulku. Kävely- ja pyöräilyyhteyksiä suurten väylien yli tai ali on silti edelleen vain noin 500 metrin välein.

Äyritiellä yhdistetty kevyenliikenteen väylä on rakennettu vain kadun eteläpuolelle, Tikkurilantiellä ja Perintötiellä yhdistetyt kevyen liikenteen väylät on rakennettu katujen molemmin puolin.

Joukkoliikenne

Kehärata yhdistää Veromiehen kaupunginosan seudun raideliikenneverkkoon ja mahdollistaa tiheän ja vaihdottoman raideyhteyden alueelta 23 asemalle eri puolille seutua. Kaupunginosaa palvelevat sekä Aviapoliksen että Lentoaseman rautatieasemat. Aviapolis-asema sijaitsee reilun kilometrin päässä kaavamuutosalueesta. Junat liikennöivät sekä Tikkurilan että Huopalahden suuntiin ruuhka-aikana 10 minuutin välein. Matka-aika Tikkurilaan on alle 10 minuuttia, Myyrmäkeen noin 15 minuuttia ja Helsingin keskustaan noin 30 minuuttia. Alueella on myös hyvät bussiyhteydet.

Lähimmät bussipysäkit ovat Tikkurilantiellä kaavamuutosalueen vieressä ja Rälssitiellä noin 150 metrin päästä.

Vesihuolto

Kaava-alueen ympäristössä on rakennettua vesihuoltoverkostoa.

Vedenjakelu

Perintötiellä kaava-alueen länsipuolella on vuonna 2001 rakennettu vesijohto DN225 ja Äyritiellä kaava-alueen eteläpuolella on vuonna 2001 rakennettu vesijohto DN315.

Alue kuuluu Tikkurilan painepiiriin, jonka yläsäiliö (tilavuus 6700 m³, HW = +80.00 ja LW = +72.00) sijaitsee Hiekkaharjussa. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon kautta. Painetasot ovat: alin +72.00 ja ylin +85.00 m.

Jätevesiviemäröinti

Perintötiellä kaava-alueen länsipuolella on vuonna 2001 rakennettu jätevesiviemäri DN315 ja Äyritiellä kaava-alueen eteläpuolella on vuonna 2001 rakennettu jätevesiviemäri DN500.

Jätevedet johdetaan Manttaalipuiston sekä -tien kautta Tuusulanväylän alitse Köyhämäen mittausasemalle. Mittausasemalta vedet johdetaan Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän viemäritunneliin ja lopulta Viikinmäen keskuspuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Perintötiellä kaava-alueen länsipuolella on vuonna 2001 rakennettu hulevesiviemäri DN800. Äyritiellä kaava-alueen eteläpuolella on vuonna 2001 rakennettu hulevesiviemäri DN1200. Kaava-alueen pohjoisreunalla Tikkurilantien ja kaava-alueen välissä kulkee avo-oja, johon laskee Tikkurilantieltä DN1000 hulevesiviemäri.

Kaava-alueen hulevedet johdetaan Kirkonkylänojaan, josta vedet laskevat edelleen Keravanjokeen Helsingin pitäjän kirkonkylässä.

Kaukolämpö

Alue on mahdollista liittää kaukolämpöverkkoon. Johdot kulkevat Tikkurilantien ja Äyritien katualueilla.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia pienjännitemaakaapeleita on ympäröivien katualueiden varressa.

Ympäristöhäiriöt

Ilmanlaatu/Pienhiukkaset

Vuoden 2055 ennusteella liikennemäärät olisivat Tikkurilantiellä n. 11 800, Äyritiellä n. 9 100 ja Perintötiellä n. 3 400 ajon./vrk (kavl). Asuinrakennusten minimietäisyys ajoradan reunasta Tikkurilantien ja Äyritien varressa on 7 metriä, suositusetäisyys 20 m. Herkkien kohteiden minimietäisyydetTikkurilantiestä ja Äyritiestä ovat vähintään 20 metriä (suositus 40 m). Perintötien liikennemäärät ovat suhteellisen vähäisiä.

Liikenne- ja lentomelu

Vantaan karttapalvelun tiemeluennuste 2030 -kartassa Tikkurilantien ja Äyritien varressa kaavamuutosalueelle kohdistuu ylimmillään 64 dB:n tieliikennemelu, kun alueen sisäosassa melu jää alle 55 dB:n. Vantaan rakennusjärjestyksen mukaan asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden tieliikennemelua vastaan on tällöin oltava $\Delta L \geq 35$ dB ja toimistotilojen $\Delta L \geq 30$ dB. Tiemeluennuste 2030 -kartassa ei ole huomioitu Lentoasemantien ja Kehä III:n viimeisimpiä parannustöitä ja muutoksia. Asemakaavan muutosalue on yleiskaavan lentomeluvyöhykkeellä 3 L_{den} 50-55 dB. Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden lentomelua vastaan on tällöin oltava $\Delta L \geq 32$ dB ja toimistotilojen $\Delta L \geq 28$ dB.

Osana Aviapolis-kaavarunkotyötä alueelle laadittiin koko kaavarunkotyön suunnittelualueen kattava meluselvitys (Ramboll, 2016). Meluselvityksessä tutkittiin tavoiteltavan asukasmäärän ja työpaikkamäärän lisäyksen vaikutusta alueen liikennemääriin ja niiden aiheuttamiin melutasoihin. Lisäksi selvityksessä arvioitiin tulevien uudisrakennusten heijastusvaikutuksia melutasoihin siinä määrin, kun se on ollut mahdollista. Meluselvitys pohjautuu kaavarungon liikenneselvityksen liikenne-ennustemääriin. Se osoittaa yleispiirteisesti melun leviämisen ja tarkempaa suunnittelua asemakaavoitusvaiheessa vaativat kipupisteet Aviapolis-kaavarunkoalueella. Tällainen kipupiste sijoittui mm. Äyritien ja Perintötien kulmaan. Melun mallinnuksessa on käytetty asemakaavatyön nro 002204 aikaisempaa viitesuunnitelmaversiota.

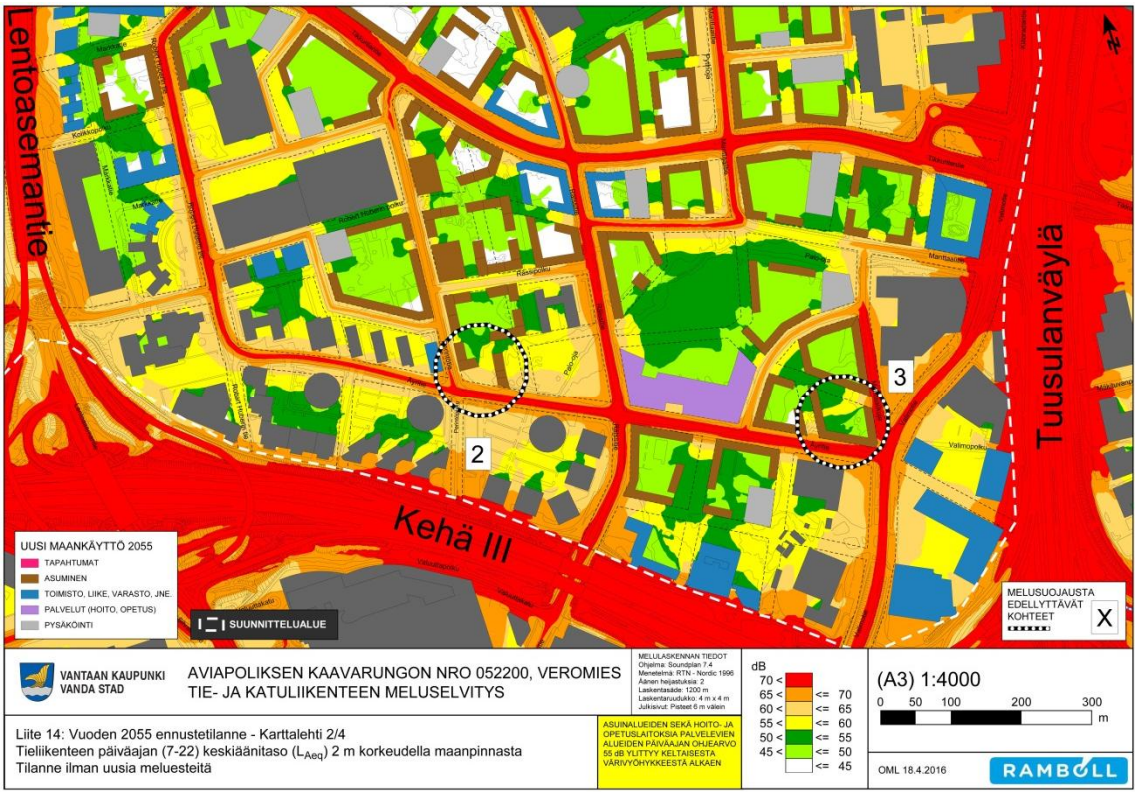

Tieliikenteen päiväajan meluennuste 2055, Aviapoksen kaavarungon meluselvitys /Ramboll

Pilaantuneet maat

Veromiehen alueella on paikoin pilaantuneita maita, mikä johtuu alueen teollisuushistoriasta. Kaavamuutosalueella on ollut asvalttiasema vuosina 1960 - 84 ja maaperä on osittain puhdistettu. Puolen kilometrin päässä (suunnilleen nyk. Etolan tontilla, Valimotie 26) on ollut Beran lyijysulattamo, josta on voinut tulla lyijylaskeumaa alueelle. Sen vuoksi pintamaa tulisi tutkia koko asemakaavamuutoksen alueella, koska alueelle tulee asuinrakentamista. Tammikuussa 2016 suunnittelualueella tapahtui öljyvahinko, kun varkaat kaatoivat öljysäiliön.

Seveso-laitokset

Veromiehen kaupunginosassa ei sijaitse vaarallisia aineita käsitteleviä laitoksia (nk. Seveso-laitoksia), joita Tukes valvoo. Kaupunginosan läheisyydessä sijaitsee kuitenkin useampia Tukesin valvonnassa olevia lupa- ja toimintaperiaateasiakirjalaitoksia. Aviapolis-kaavarunkotyön yhteydessä tehdyn selvityksen (Gaia Consulting, 2015) perusteella nekään eivät vaikuta merkittävästi Veromiehen eivätkä näin myöskään kaavamuutoksen maankäyttömahdollisuuksiin.

3.1.4 Maanomistus

Kiinteistöt 52-127-1 ja 52-121-10 omistaa Lemminkäinen Talo Oy. Rälssipuisto ja Rälssipolun katualue ovat Vantaan kaupungin omistuksessa.

3.2 SUUNNITTELUTILANNE

3.2.1 Asemakaavan muutosaluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston päättämien (30.10.2000, tark. 1.3.2009) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irralleen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten varataan riittävät alueet ja edistetään niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä, valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle. Seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta.

Hanke on näiden tavoitteiden mukainen.

Maakuntakaava

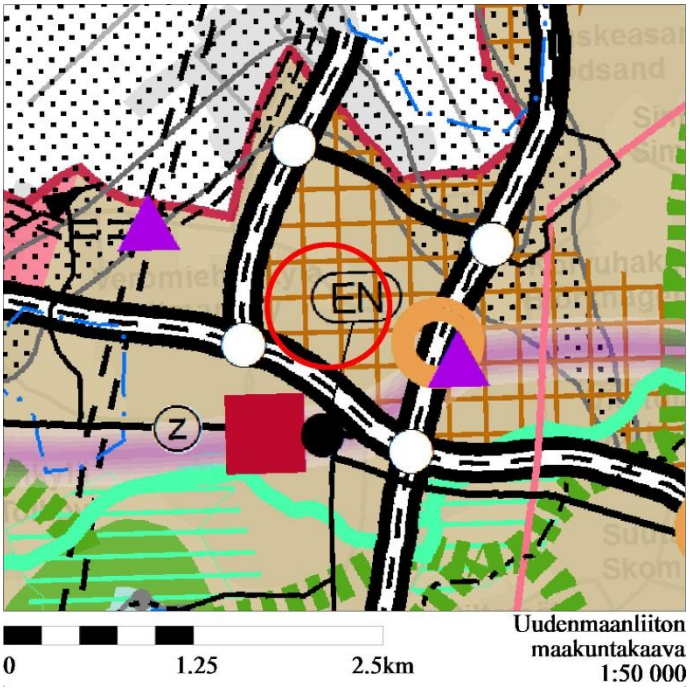

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11. 2006) alue on taajamatoimintojen aluetta. Maakuntakaavaa täydentää Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava, johon alue on merkitty tiivistettäväksi alueeksi. Tiivistettävää aluetta on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn tukeutuvana kyseisen taajaman muuta aluetta tehokkaammin rakennettavana alueena. Ympäristöministeriö on vahvistanut 2. vaihemaakuntakaavan 30.10.2014.

Kaavahanke on maakuntakaavan mu-

Yleiskaava

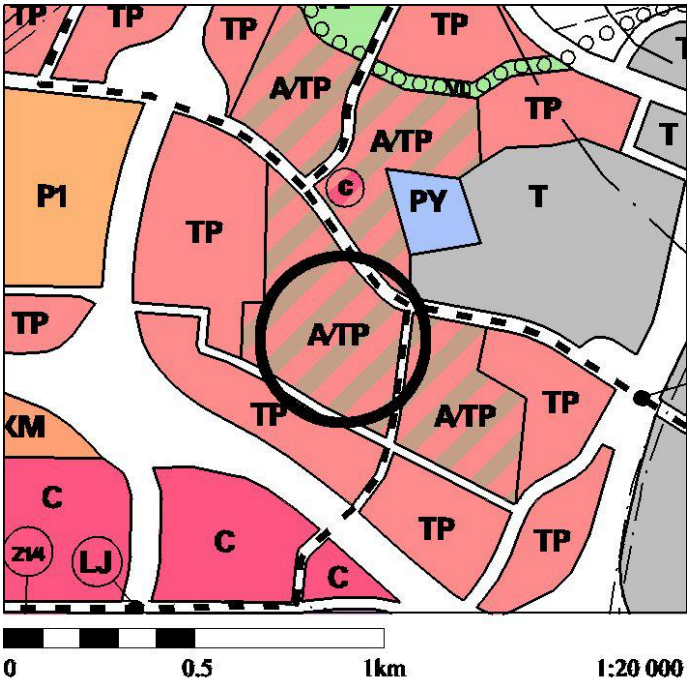

Alue on yleiskaavassa asumisen ja työpaikkojen aluetta (A/TP). Tikkurilantielle on osoitettu ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys. Alue on lentomeluvyöhykkeellä m3 (L_{den}50-55 dB).

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009.

Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Aviapoliksen kaavarunko

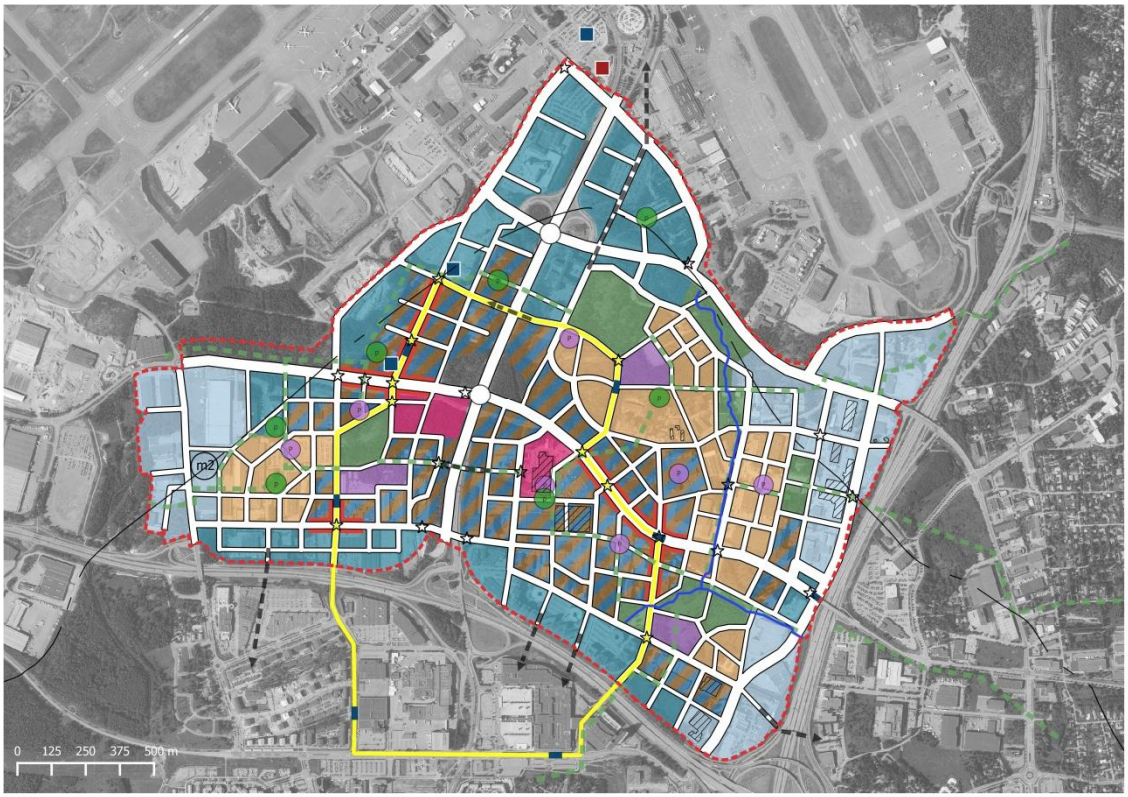

Kaavarungossa alue on *sekoittuneiden kaupunkitoimintojen aluetta ja virkistysaluetta*. Aluetta kehitetään keskusta-asumisen sekä toimisto-, liike-, palvelu- ja toimitilojen alueena. Rakennetusta kerrosalasta vähintään 20 % tulee olla muuta kuin asumista. Tarkastelualueena voidaan tällöin käyttää laajempaa yksikköä kuin julkisten alueiden rajaamaa korttelia. Alueella sallitaan korkein-

taan 2 500 k-m^2 suuruiset päivittäistavarakaupat. Liike-, palvelu- ja toimitilat sekä asukastilat on integroitava muihin toimintoihin ja niiden tulee avautua katutilaan.

Korttelitehokkuuden tulee pääsääntöisesti olla vähintään 1,5 ja rakennusten korkeuden pääasiassa viidestä kuuteen kerrosta. Korttelisivujen tulee pääsääntöisesti olla alle 150 metriä. Rakennusten tulee rajata katutilaa. Asuntokortteleiden tulee pääsääntöisesti olla umpikortteleita.

Korttelijulkisivun tulee olla suunniteltu niin, että syntyy vaikutelma useista, mahdollisesti toisissaan kiinni olevista rakennuksista. Rakennuksiin tulee järjestää sisäänkäynnit kadun puolelta, asuinrakennuksiin myös pihan puolelta. Katutason tulee olla aukotettu riittävän tiuhaan ovin, ikkunoin ja pihalle johtavin porttikäytävin, jotta jalankulkijan maisemasta saadaan vaihteleva. Kattomaiseman tulee olla vaihteleva.

Tikkurilantien varrella olevien kortteleiden tulee muodostaa tiivis, liikennemelulta suojaava rakenne. Pysäköintitalojen arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista.

Alueelta varataan tilaa *paikallisille palveluille*.

Rälssipuistoa kehitetään kaupunkimaisena *virkistysalueena*. Sen tulee nivoutua osaksi virkistysverkostoa, julkisia kaupunkitiloja ja ulkoilureitistöä. *Viheryhteys* on pienten puistikoiden sekä kävelylle ja pyöräilylle tarkoitettujen, puistomaisten reittien ketju, joka yhdistää korttelipuistoja ja virkistysalueita. Viheryhteys voi kulkea kortteleiden läpi.

Kiinnostavuudenkehä sivuaa kaavamuutosaluetta idässä ja pohjoisessa (Rälssitie ja Tikkurilantie). Sen varrella on ns. *vahvaa kaupallista julkisivua*, kaupalliseksi paikalliskeskustaksi kehitettävää kadunvartta. Kaduntason julkisivusta vähintään 50 % on oltava liike- ja toimitilaa. Tiloihin on oltava käynti kadun tai yleisen jalankulkureitin puolelta.

Tikkurilantien ja Perintötien sekä Rälssitien ja Äyritien risteyksissä on *laadun paikat*, joissa ympäristön ja arkkitehtuurin laatuun tulee kiinnittää erityistä huomiota. Rakennuksen maantasokerroksessa, arkkitehtonisessa massoittelussa ja/tai julkisivukäsittelyssä tulee olla jotakin erityistä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Aviapoliksen kaavarungon 18.4.2016 jatkosuunnittelun pohjaksi.

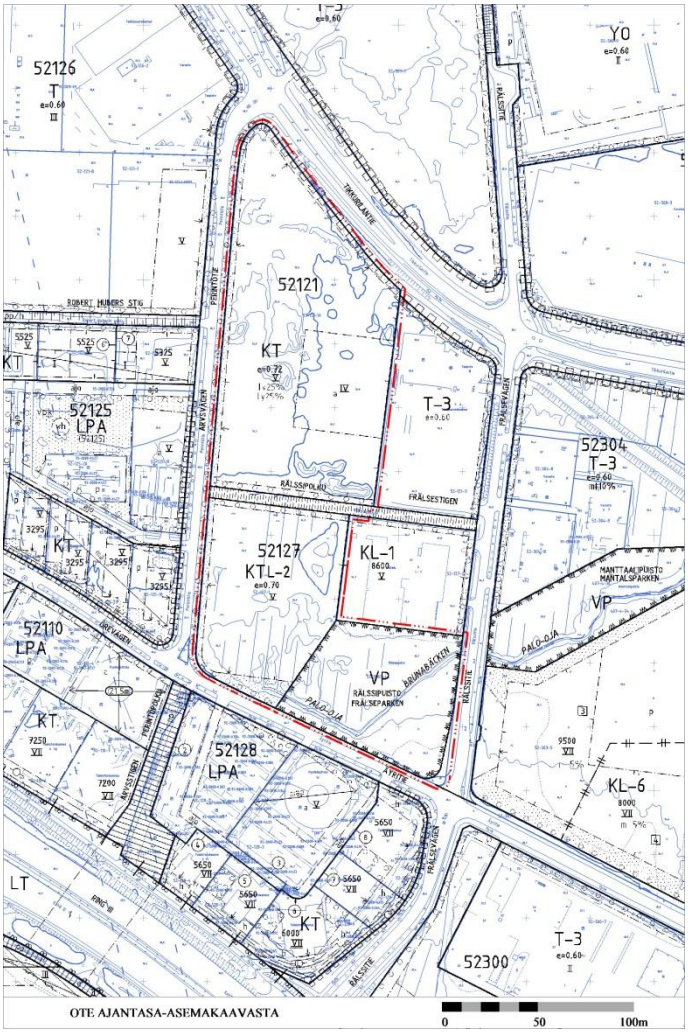

Asemakaava

Alueella on voimassa asemakaavat nro 520300 ja 001427. Asemakaava 520300 on vahvistunut ympäristöministeriön päätöksellä 13.8.1985. Asemakaava 001427 on vahvistunut kaupunginvaltuuston päätöksellä 30.8.1999. Alue on osoitettu voimassa olevissa asemakaavoissa toimistorakennusten korttelialueeksi (KT), toimisto- ja/tai hotellirakennusten korttelialueeksi (KTL-2) ja puistoksi (VP). Asemakaavaa ei ole toteutettu.

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Asemakaavamuutos 002260
Perintötien länsipuolella on ollut tekeillä samaan aikaan kaavamuutostyö numero 002260, jossa toimistorakennusten ja autopaikkojen korttelialueita muutetaan mm. asuinkäyttöön.

Kuva vierekkäisistä asemakaavan muutosluonnoksista nrot 002204 ja 002260.

Rälssipuisto ja Manttaalipuisto

Rälssipuistoon ja Manttaalipuistoon on laadittu hulevesialtaiden rakennussuunnitelmat ja asemapiirrokset (Finnish Consulting Group Oy, HSY Vesi, Vantaan kaupunki) 18.5.2012 ja 28.3.2013. Suunnitelmia ei ole toteutettu.

4 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN JA SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET

Lemminkäinen Talo Oy jätti kaksi kaavamuutoshakemusta, jotka kirjattiin saapuneiksi 27.5.2013. Kortteliin 121 tontille 10 kirjattiin kaavamuutoshakemus, joka sai työohjelmassa numeron 002204, ja kortteliin 127 tontille 1 kaavamuutos nro 002205, joka yhdistettiin työhön nro 002204.

4.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

4.3.1 Osalliset

- Kaavamuutoksen hakijat
- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- Kaupungin asiantuntijaviranomaiset
- Valtion viranomaiset: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSY, HSL, Finavia, tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, Vantaan Energia Oy, Fingrid Oy, Gasum Oy, Elisa Oyj jne.
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia

4.3.2 Vireilletulo

Ilmoitus kaavoituksen vireilletulosta tehtiin 2.11.2015 työnumerolla 002204. Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Mielipiteet pyydettiin 11.12.2015 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 8 kappaletta.

- *Keski-Uudenmaan pelastuslaitos* muistutti paloturvallisuudesta, pelastusteistä ja nostopaikkojen rakentamisessa huomioon otettavista asioista. Kevyenliikenteenväylät ja ulkoilureitit eivät sovellu pelastustiekäyttöön. Katujen ja tonttiliittymien suunnittelun yhteydessä on huomioitava osoitteiden selkeys ja loogisuus.
- *Vantaan kaupunginmuseo*lla ei ollut huomautettavaa.
- *Museovirasto* on delegoinut lausumisvastuun Vantaan kaupunginmuseolle.
- *HSY* muistutti, että Äyritien pohjoisreunassa sijaitsevat johdot vj 315 M ja jv 500 M (rak. 2001 on otettava huomioon, sillä ne sijaitsevat niin lähellä suunnittelualuetta.
- *HSL* pitää hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle rakentamista hyvänä. Raitiotievaraukset on otettava huomioon katusuunnittelussa.
- *Vantaan Energia Oy*: Vantaan Energia Sähköverkot Oy huomautti, että alueelle tarvitaan kaksi kiinteistömuuntamotilaa. Kaukolämpöverkolla ei ollut huomautettavaa.
- *Elisa Oyj*:n kaapeleita Perintötiellä jouduttaneen siirtämään ennen rakentamistöiden aloituksia. Siirtokustannuskorvauksista neuvotellaan Vantaan kaupungin kanssa.
- *Carunal*la ei ole huomautettavaa asemakaava muutokseen.

Asemakaavan muutoshanketta esiteltiin Vantaan kaupungin ja Uudenmaan ELY-keskuksen kuukausitapaamisessa 11.5.2016.

4.4. ASEMAKAAVAMUUTOKSEN TAVOITTEET

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2013-2017 strategia:

Strateginen painopiste on kaupunkirakenteen eheyttämisessä. Kestävä kehitys on hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015:

- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään, kiinnostavaan ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.
- Satsaamme julkisiin viihtymisen paikkoihin ja luomme tiloja kulttuurien kohtaamisille.
- Varmistamme, että työ, koti ja kauppa lomittuvat kaupunkirakenteessa.
- Parannamme kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen edellytyksiä ja edistämme kaupunkipyöräin mahdollisuutta.
- Uudistamme keskustan pysäköintijärjestelyt esteettisesti korkeatasoisiksi.
- Huolehdimme pihojen kauneudesta, monimuotoisuudesta ja vesitaloudesta.

4.5 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN RATKAISUN VAIHTOEHDOT JA NIIDEN VAIKUTUKSET

Asemakaavan muutosta on käytetty Aviapoliksen kaavarungon ajatusten ja mitoitustavoitteiden testialustana kaavarunkoa laadittaessa.

Ensimmäiset luonnokset (kuva vieressä) on päivätty 5.2.2013, kun kaavamuutokseen ryhtymistä harkittiin.

Ratkaisuna oli umpikorttelimainen suurkortteli, jonka itälaidalla Perintötien varrella oli pitkät pysäköintilaitokset. Korttelin keskiosassa oli pistetaloja, hulevesireitti ja oleskelu-, leikki- ja jalankulkualueet. Kerrosluku vaihteli neljän ja kahdeksan kerroksen välillä. Rakennusoikeutta oli 44 800 k-m^2.

Suunnitelmaa ei tässä vaiheessa lähdetty viemään eteenpäin, koska Aviapoliksen kaavarunkotyön tavoiteosa oli vielä alkuvaiheessa.

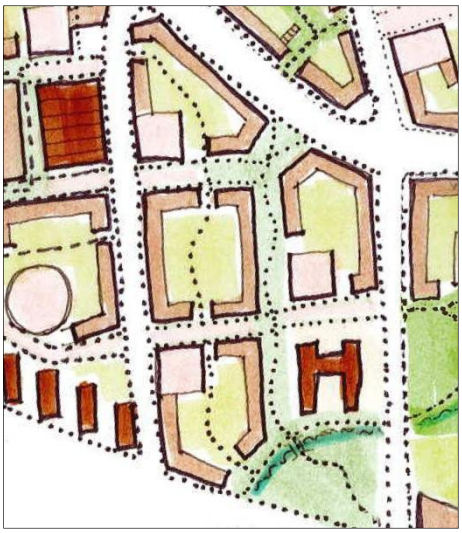

Kesäkuussa 2015 kaavarunkotyössä kokeiltiin kolmea suurkorttelia *(kuva yllä)*. Pysäköinti olisi kahdessa pysäköintitalossa ja kortteleiden välissä. Monet jalankulkureitit halkoisivat nykyistä korttelia. Lähtökohta todettiin hyväksi, mutta korttelipihat olivat ”jalkapallokentän kokoisia”.

Seuraavat luonnokset *(kuva vieressä)* ovat elokuulta 2015. Korttelit olivat umpikortteleita ja pysäköintiratkaisu kaavarunkoaihion mukainen. Kortteleiden halki kulki jalankulun reitti Äyritieltä Tikkurilantielle. Kerrosluku vaihteli kolmesta kahdeksaan, rakennusoikeus oli 66 300 k-m^2. Malli todettiin kaavarungon aihioiden mukaiseksi ja sitä lähdettiin kehittämään edelleen.

Elokuussa 2015 kokeiltiin myös mallia, jossa suurpihoja oli pilkottu pienemmiksi lisäämällä rakennusoikeutta, ja jossa eteläisimmässä korttelissa oli pistetaloja *(kuva vieressä).* Rakennusoikeus kasvoi 72 400 k-m^2:iin. Pysäköintilaitokset olivat Perintötien varrella. Yleiset jalankulun reitit lävistivät kortteleita häiritsemättä pihojen rauhaa. Jalankulkureitit todettiin toimiviksi, mutta pihat liian pieniksi. Pistetaloja ei pidetty tässä oikeana ratkaisuna liikennemelun leviämisen takia.

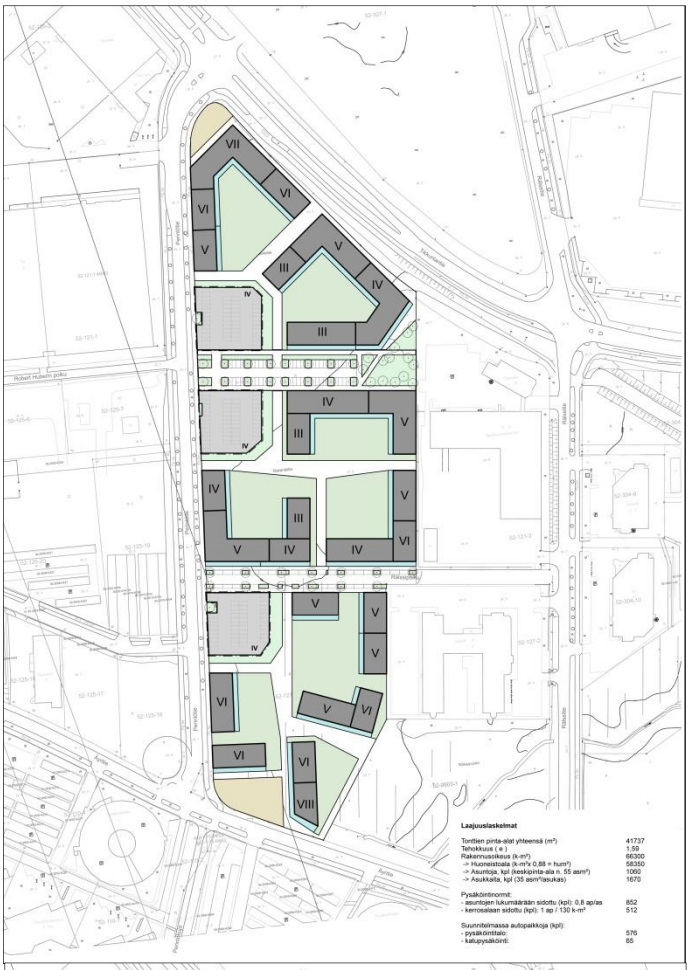

4.5.1 Asemakaavamuutoksen ratkaisun valinta ja perusteet

Korttelikoko

[Tässä korttelilla tarkoitetaan asemakaavamuutoksen ratkaisun mukaista, yhden tontin pihapiiriä.]

Asemakaavaratkaisu tehtiin Aviapoliksen kaavarungon mukaisesti siten, että kaikki korttelit ovat umpikortteleita ja korttelikoko on ”kantakaupunkimainen”, ts. noin 100 metriä sivuiltaan. Kortteleiden kerrosluku on vaihtelevuudessaan kaavarungon mukainen, viitesuunnitelmassa keskimäärin 5,9 kerrosta (brm^2 / kerrostasoala). Sisäpihat ovat kooltaan ja tunnelmaltaan vaihtelevia.

Tehokkuus

Aviapoliksen kaavarungossa määriteltiin ns. *sekoittuneiden kaupunkitoimintojen alueella* korttelitehokkuudeksi vähintään e = 1,5. Suunnitelmassa rakentamistehokkuus vaihtelee kortteleittain e = 1,79:n ja e = 2,07:n välillä. Kortteleissa on monipuolisia toimintoja, ei vain asumista. Ympäristössä on kuitenkin runsaasti vehreyttä ja hulevesiä käytetään hyväksi ympäristörakentamisessa.

Jalankulkijan yhteydet ja maisema

Jalankulkijan liikkumismahdollisuudet paranevat ja monipuolistuvat, kun korttelikoko pienenee ja kulkuyhteyksiä tulee lisää. Asuinkortteleiden halki sekä itäpuolitse kulkevat yleisen jalankulun reitit siten, että reiteiltä tarjoutuu vaihtelevia ja kiinnostavia näkymiä. Sisäpihoja halkovat reitit sijoittuvat kokonaisuuteen siten, että pihojen puoliyksityinen luonne säilyy. Reittien varrelle sijoittuu mm. pyörävarastoja ja asukastiloja. Jalankulun reittejä kulkee myös katumaisten pysäköintialueiden kautta. Tikkurilantien ja Äyritien varteen tulee liiketiloja sekä ns. laadun paikat kaavarungon mukaisesti.

Kaupunkimainen pysäköintiratkaisu

Perintötien varrella on kaksi pysäköintitaloa, joiden ensimmäisessä kerroksessa on myös liike- tai asukastiloja elävöittämässä jalankulkijan katuympäristöä. Asukaspysäköintiä on myös katumaisilla pysäköintialueilla kortteleiden välissä. Perintötien ja Tikkurilantien varrella voi olla asiakas ja vieraspysäköintiä.

Näkymä Tikkurilantien ja Perintötien risteyksestä / Vuorelma Arkkitehdit

5 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN KUVAUS

Laajuuslaskelmat

Pohjoiskortteli (K)

Tontin pinta-ala (m²)	3683
Tavoitetonttitehokkuus (e ≈)	2,17
Rakennusoikeus (k-m²)	**8000**
Bruttoala viitesuunnitelmassa (brm²)	9440
Autopaikkatarve (1 ap / 60 k-m²)	133

Pohjoiskortteli (AK)

Tontin pinta-ala (m²)	5465
Tavoitetonttitehokkuus (e ≈)	2,01
Rakennusoikeus (brm² x 0,77=k-m²)	**10900**
Bruttoala viitesuunnitelmassa (brm²)	14240
-> Huoneistoala (k-m² x 0,86 = htm²)	9410
-> Asuntoja, kpl (keskipinta-ala n. 55 asm²)	171
-> Asukkaita, kpl (35 asm²/asukas)	269
Autopaikkatarve (1 ap / 100 k-m²)	110
Autopaikkatarve (0,8 ap / asunto)	137

Keskikortteli (AK)

Tontin pinta-ala (m²)	12243
Tavoitetonttitehokkuus (e ≈)	1,81
Rakennusoikeus (brm² x 0,77=k-m²)	**22300**
Bruttoala viitesuunnitelmassa (brm²)	28800
-> Huoneistoala (k-m² x 0,86 = htm²)	19030
-> Asuntoja, kpl (keskipinta-ala n. 55 asm²)	346
-> Asukkaita, kpl (35 asm²/asukas)	544
Autopaikkatarve (1 ap / 100 k-m²)	222
Autopaikkatarve (0,8 ap / asunto)	277

Eteläkortteli (AK)

Tontin pinta-ala (m²)	13828
Tavoitetonttitehokkuus (e ≈)	1,79
Rakennusoikeus (brm² x 0,77=k-m²)	**24800**
Bruttoala viitesuunnitelmassa (brm²)	32140
-> Huoneistoala (k-m² x 0,86 = htm²)	21240
-> Asuntoja, kpl (keskipinta-ala n. 55 asm²)	386
-> Asukkaita, kpl (35 asm²/asukas)	607
Autopaikkatarve (1 ap / 100 k-m²)	248
Autopaikkatarve (0,8 ap / asunto)	309

Pysäköintipaikat yht.

Rakennusoikeus liike- ja toimistorak. (k-m²)	8000
Rakennusoikeus yht. asuinrakennukset (k-m²)	58000
, joista vapaarahotteisia asuntoja 70%	40600
, ja joista tuettua asuntotuotantoa 30%	17400
Asuntoja yht. ~ (kpl)	900
, joista vapaarahotteisia asuntoja 70%	630
, ja joista tuettua asuntotuotantoa 30%	270
Autopaikkatarve (/k-m²)	
, vapaarahotteisille asunnoille (1 ap / 100 k-m²)	406
, tuetuille asunnoille (1 ap / 100 k-m²) -15%	148
, K-korttelissa (1 ap / 60 k-m²)	133
yht.	687
Autopaikkatarve (/as.)	
, vapaarahotteisille asunnoille (0,8 ap / asunto)	504
, tuetuille asunnoille (0,8 ap / asunto) -15%	184
, K-korttelissa (1 ap / 60 k-m²)	133
yht.	**821**
Suunnitelmassa LPA-alueilla,	
Pysäköintitaloissa	736
katumaiset pysäköintialueet	85
yht.	**821**

Kerrosalan laskentaperiaatteet

Yhteistilat, varastot, tekniset tilat ja porrashuoneiden 15 m² ylittävän osan saa rakentaa asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi

Esimerkkirakennus

(6.krs / US ~400 mm / 12,4 m runkosyvyys / suora porras)

Huoneistoala	1225	htm²
Kerrosala	1430	k-m²
Bruttoala	1854	brm²
Asuntoalatehokkuus (brm²/htm²)	1,51	

-> Kertoimet
Huoneistoala (htm²) = k-m² x 0,86
Huoneistoala (htm²) = brm² x 0,66
kerrosala (k-m²) = brm² x 0,77

Kerrosluku	kerrostasoala	% (koko alueesta)
IV	1170	8,1
V	6363	44,3
VI	1452	10,1
VII	1513	10,5
VIII	3876	27,0
yht.	14374	100,0

Bruttoala yht. 84620

Keskimääräinen kerrosluku	
brm² / kerrostasoala	**5,9**

Viitesuunnitelma /Vuorelma Arkkitehdit

5.1 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN RAKENNE

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on urbaani ja kaupunkikuvallisesti monimuotoinen ja laadukas kokonaisuus, joka luo selkeärajaista katutilaa ja visuaalisesti monimuotoista kävely-ympäristöä.

Asemakaavalla muutetaan nykyinen rakentamaton ja osin varastokäytössä ollut alue monipuolisten, keskustamaisten toimintojen käyttöön: asumiseen, toimisto- ja liiketiloille, päiväkodille, pysäköinnille sekä yleiselle jalankululle ja pyöräilylle. Aluetta ympäröivien katualueiden rajoja tarkistetaan siten, että riittävät jalankulun ja pyöräilyn reitit sekä Rälssitien muut liikennejärjestelyt voidaan rakentaa. Umpikorttelirakenne estää hyvin liikennemelun leviämisen pihoille.

5.1.1 Mitoitus

Kaavoitettavana olevan alueen koko on yhteensä n. 5,86 hehtaaria.

Asuinkerrostalojen korttelialuetta, AK, on yhteensä 2,95 ha. Rakennusoikeutta on 58 000 k-m^2. Tehokkuusluku vaihtelee pihapiireittäin e = 1,79:n ja e = 1,99:n välillä ja on keskimäärin e = 1,96.
Autopaikkojen vähimmäismäärät:

- asunnot: 1 ap/100 k-m^2, vähintään 0,8 ap/asunto,
- toimistot: 1 ap/ 50 k- m^2,
- liiketilat: 1 ap/ 60 k- m^2,
- päiväkoti: 1 ap/ 120 k- m^2.

Pyöräpaikkoja tulee liiketiloille olla 1 kpl/50 k-m^2 ja asunnoille 1 kpl/ 30 k-m^2.

Toimisto- ja liikerakennusten korttelialue, K, on kooltaan 0,36 ha. Rakennusoikeutta on 8 000 k-m^2 tehokkuudella e = 2,23.
Autopaikkojen vähimmäismäärät:

- toimistot: 1 ap/ 50 k- m^2,
- liiketilat: 1 ap/ 60 k- m^2,

Pyöräpaikkoja tulee liiketiloille olla 1 kpl/50 k-m^2 ja toimistoille 1 kpl/ 80 k-m^2.

Rälssipuisto, VP, kooltaan 1,13 ha, pienenee 0,6 hehtaarin verran.

5.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Uudet asuinkorttelit luovat ihmisen mittakaavaista ja kaupunkimaista ympäristöä, jossa on monipuolista toimintaa. Korttelit ovat rauhallisia umpikortteleita, jotka sulkevat liikenten melun ulkopuolelleen. Rakennusten keskimääräinen kerrosluku on Aviapoliksen kaavarungon mukainen. Rakennusten arkkitehtuurista ja etenkin maantasokerroksen ominaisuuksista on annettu laatua ja julkisivujen käsittelyä koskevia määräyksiä. Maantasokerrokseen sijoittuu lähipalveluja, mm. liike- ja työtiloja sekä asukastiloja ja päiväkoti.

Kaavaratkaisussa on kiinnitetty erityistä huomiota lähiympäristön ja pihojen estetiikkaan ja toimivuuteen. Ekologisuus ja taloudellisuus on otetu huomioon. Viherrakentamista ja hulevesiä tulee hyödyntää ympäristörakentamisessa. Myös hulevesien käsittelystä on annettu määräykset.

On huolehdittu siitä, että jalankululle ja pyöräilylle muodostetaan vaihtoehtoisia ja miellyttäviä reittejä: kortteleiden läpi kulkevat yleiselle jalankululle osoitetut reitit, pohjois-eteläsuunnassa Rälssipuistonpolku, katumaisiksi rakennettavat autopaikkojen korttelialueet sekä kadun varret, joissa jalankulku ja pyöräily ovat omilla kaistoillaan. Reitit johtavat viheryhteyksinä puistoihin ja joukkoliikenteen pysäkeille.

5.3 ALUEVARAUKSET

5.3.1 Korttelialueet

Korttelialueesta tulee ilmeeltään urbaani ja kaupunkikuvallisesti monimuotoinen ja laadukas. Katutila rajautuu selkeästi ja kävely-ympäristö on visuaalisesti monimuotoista. Rakennukset ja rakenteet ovat arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia. Piharakentaminen on korkeatasoista.

Asemakaavatyön yhteydessä kaavamuutoksen hakija teetti Sito Oy:llä hulevesiselvityksen ja -suunnitelman sekä pihasuunnitelman. Pihasuunnitelmassa on esitetty pihojen käytön ja tilavarausten periaatteet. Hulevesi- ja pihasuunnitelman mukaiset hulevesialueet on esitetty asemakaavakartalla. Lisäksi määräyksiin on koottu piharakentamiseen liittyviä oleellisia piirteitä, kuten esimerkiksi hulevesiä hyödyntävien köynnösten istuttamisvelvollisuus pysäköintitalon seinää vasten.

AK, asuinkerrostalojen korttelialueet

Rakennukset muodostavat suojaisia umpikortteleita, jotka kätkevät sisäänsä viihtyisiä pihakeitaita. Umpikorttelirakenne muodostaa suojan liikenteen melua vastaan etenkin kaupunginosan muutoksen alkuvaiheessa, kun ympärillä liikkuu myös raskaita ajoneuvoja ja ympäristöä rakennetaan. Kortteleita yhdistää yleisen jalankulun reitit, joille avautuvat mm. asukastilat ja pyörävarastot.

Asumiseen varattua rakennusoikeutta on yhteensä 58 000 k-m^2, joka jakautuu kolmen pihapiirin kesken: 10 900 k-m^2, 22 300 k-m^2 ja 24 800 k-m^2. Asuinrakennusten kerrosluku vaihtelee neljästä kahdeksaan kerrokseen siten, että korkeimmat osat sijoittuvat kortteleiden kulmiin ja lisäksi poikkeavat ulkomuodoltaan muusta rakentamisesta, mikä tekee kokonaisuuden yleisilmeestä vaihtelevan. Kaavassa varaudutaan vähintään 800 k-m^2:n suuruisen päiväkodin sijoittamiseen alueen keskiosaan. Alustavasti on ajateltu, että se voidaan toteuttaa yksityisenä päiväkotina. Asuinrakennusten alakerroksiin sijoittuu liike- ja toimitiloja mm. Tikkurilantien varteen.

Katujen ja katumaisten pysäköintialueiden puolesten julkisivujen tulee olla vaihtelevia siten, että vähintään 35 metrin välein julkisivussa tapahtuu muutos esimerkiksi värin tai materiaalin suhteen. Myös tällä tavoin varmistetaan, että jalankulkijan maisema pysyy mielenkiintoisena ja monimuotoisena.

Autopaikat sijoittuvat tonttijaosta riippumatta LPA-alueille kahteen pysäköintitaloon ja kahdelle katumaiselle pysäköintialueelle. Lisäksi kaupunki voi osoittaa vieraspysäköintipaikkoja ja liiketilojen asiakaspysäköintiä katujen varsille.

Melumallinnuksen mukaan Tikkurilantien, Äyritien ja Perintötien puolella julkisivuilta edellytettään 35 - 36 dB:n äänitasoerovaatimuksia. Muilla julkisivuilla ääneneristävyysvaatimus lentomeluvyöhykkeellä m3 on $\Delta L \geq 32$ dB. Koska päiväajan keskiäänitaso on Tikkurilantien ja Äyritien puoleisilla julkisivuilla yli 65 dB, ei parvekkeita saa rakentaa, mutta ne voidaan korvata viherhuoneella.

K, liike- ja toimistorakennusten korttelialue

Liike- ja toimistorakennusten korttelialue sijoittuu Tikkurilantien ja Perintötien kulmaan. Rakennukset edustavat korkeatasoista laatua ja ne sijoittuvat katujen varsille kuten asuinkortteleissakin. Aviapoliksen kaavarunko määrittelee kyseisen kadunkulman *laadun paikaksi*, missä ympäristön laatuun ja arkkitehtuuriin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Viitesuunnitelmassa on esitetty hulevesien hyödyntämistä kulman aukiolla, mikä on muokattu asemakaavamääräyksen muotoon.

Liike- ja toimistorakentamiseen osoitettua rakennusoikeutta on 8 000 k-m^2. Alueelle voi sijoittaa myös korkeintaan 2 500 k-m^2:n suuruisen päivittäistavarakaupan, mutta ei vähittäiskaupan suuryksikköä. Tikkurilantien varteen tulee sijoittaa liike- ja toimitiloja. Enimmäiskerrosluku on kahdeksan. Autopaikat sijoittuvat LPA-alueille tonttijaosta riippumatta.

Rälssipuiston pihat

Rälssipuiston pihojen yleissuunnitelmassa on asetettu tavoitteita pihojen toteutussuunnitteluun, määritelty huolto- ja pelastusreitit ja huleveden käsittelyn paikat (h). Pihoille on osoitettu yksilöllinen teema, jotta alueesta muodostuu monipuolinen. Pihoja ei aidata ja alueen läpi kulkee kävelyreittejä, jolloin vaihtelevuus näkyy. Erilaiset pihat luovat inhimillistä mittakaavaa suureen kokonaisuuteen. Yhteistä pihoille on huoltoreittien periaate: reitit kiertävät sisäpihojen reunoilla. Pelastusreiteissä pyritään hyödyntämään huoltoreittejä, mutta monessa paikassa joudutaan käyttämään pihan keskiosaa. Näille aukioille voidaan sijoittaa helposti siirrettäviä kalusteita ja varusteita.

Pohjoisaukio

Aukio rakennetaan korkeatasoisesti, niin että se huomataan kaupunkikuvassa. Aukion elementteinä käytetään sinne johtavaa hulevesikouruа ja sen päätöstä sekä kiveyksen sommitelmaa, joka voi jatkua rakennuksen julkisivussa. Aukion ja sitä reunustavien rakennusten ulkoasu suunnitellaan yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Tikkurilantien reunalle voidaan rakentaa portaat oleskelua varten.

Kortteliaukio ja pysäköintitalon ympäristö

Kortteliaukioille sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan istuimia, skeittipaikkoja, koripallokoreja tai muita pelejä sekä jäteastioita. Aukioiden kiveykset erottavat ne pihoista.

Pysäköintitalon itäpuolelle rakennetaan istutusaltaita pysäköintitalon seinän köynnöksille ja kosteikkokasveille. Altaat toimivat hulevesien biosuodatuksessa. Niiden materiaalien ja muotojen tulee kiinteästi sopia pysäköintitalon arkkitehtuuriin.
Kulkuväylän ja asuinkerrostalojen välinen alue istutetaan monilajisesti.

Pohjoiskortteli (K) Liike- ja toimistorakennusten korttelualue "toimistopiha"

Piha käsitellään aukiomaisesti ja se kivetään. Pihan suunnittelussa huomioidaan sen edustavuus liikerakennusten ikkunoista katsottuna. Hulevedet johdetaan pihan keskellä olevaan kouruun, joka johtaa pihasta pohjoiselle aukiolle. Kouru suunnitellaan näyttäväksi vesiaiheeksi. Pihalle istutettavat puut ja pensaat sijoitetaan aukiolle rakennettuihin istutuspaikkoihin tai ruukkuihin. Pihan kalustus palvelee työpaikkojen taukoja ja esimerkiksi työpaikkaruokalaa. Huoltoajolle jätetään hyvin tilaa.

Pohjoiskortteli (AK) "Puutarhat"

Pihaan istutetaan runsaasti erilaisia pensaita ja puita. Pelastuspaikkojen kohdalle jää avointa tilaa, joka hyödynnetään oleskelupaikkoina. Kiinteät kalusteet sijoitetaan pelastuspaikan reunaan. Huoltoreitti sijoittuu pihan ulkokehälle. Sen lisäksi pihan keskelle tulee kävelyreittejä asuinrakennuksista kortteliaukiolle. Siten piha jakaantuu osiin, joiden kasvilajit ja pintamateriaalit voivat poiketa toisistaan. Hulevedet viivytetään puutarhassa olevissa painanteissa.

Rälssipuisto	MITTAKAAVA 1:1000	SITO
Pihasuunnitelma		
Pohjoisosa		
Iivo Vänskä	PVM 06/05/2016	

Keskikorttelin (AK) länsiosa "Taskupuisto"

Piha rakennetaan oleskelupaikaksi, joka on kuin "olohuone ulkona". Matalia muureja, katoksia, pergoloita, terasseja, istutusastioita ja muita rakenteita käytetään intiimin tilan rajaamiseen. Pelastuspaikkojen viereen rakennetaan upotettu oleskelupaikka hulevesien viivytystä varten.

Kortteliaukio ja pysäköintitalon ympäristö

Kortteliaukioille sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan istuimia, skeittauspaikkoja, koripallokoreja tai muita pelejä sekä jäteastioita. Aukioiden kiveykset erottavat ne pihoista.

Pysäköintitalon itäpuolelle rakennetaan altaita, jotka toimivat hulevesien biosuodatuksen lisäksi myös kosteikkokasvien ja pysäköintitalon seinään asetettavien köynnösten kasvualustana. Altaiden koko voi vaihdella tarpeen mukaan. Niiden materiaalien ja muotojen tulee kiinteästi sopia pysäköintitalon arkkitehtuuriin.
Kulkuväylän ja asuinkerrostalojen välinen alue istutetaan monilajisesti.

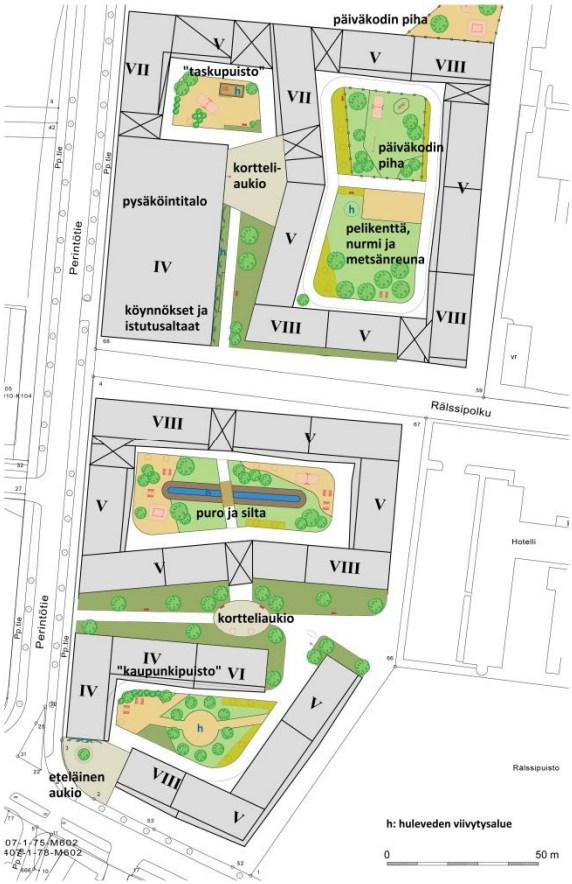

Keskikorttelin itäosa Päiväkodin piha

Päiväkodin piha jakaantuu päiväkodin etelä- ja pohjoispuolelle. Pohjoinen piha kalustetaan enemmän rauhalliseen leikkiin ja eteläinen sisäpiha liikuntaan. Päiväkodin aita rakennetaan pelastusreittien ulkopuolelle.

Keskikorttelin (AK) eteläosa

Päiväkodin eteläpuolella sisäpihalla on pelastusreittien kohdalla kivituhkainen pelikenttä ja nurmea oleskeluun ja ulkopeleille. Pihan eteläreunaan istutetaan puita ja pensaita "metsänreunaksi". Hulevesien viivytykseen muotoillaan painanne. Puiden suojaan asennetaan penkkejä.

Eteläkorttelin (AK) pohjoisosa "Puro ja silta"

Pihan keskelle rakennetaan uoma, joka päällystetään kivillä. Tämä "puro" toimii hulevesien viivytysalueena. Puron yli rakennetaan silta. Pihan itä- ja länsipäätyihin sijoittuvat oleskelupaikat aamu- ja ilta-aurinkoon. Puron ympärillä on leikkipaikat ja pensas- ja puuryhmiä.

Eteläkorttelin keskiosa ja kortteliaukio

Alueen läpi menee kevyenliikenteen, huolto- ja pelastusreittejä. Se käsitellään sisäpihoja julkisempana ympäristönä, jossa kortteliaukiolle voi sijoittua skeittipaikka, koripallopaikka, palloiluseinä tms. Aukion ulkopuoliset alueet istutetaan monilajisesti ja voidaan käyttää kaupunkiviljelyyn.

Eteläkorttelin (AK) eteläosa "kaupunkipuisto"

Pihan keskellä on puiden ympäröimä puistoaukio, joka voi toimia asukkaiden kokoontumispaikkana, mölkyn tai muiden pelien pelaamiseen sekä hieman muuta pihaa syvempänä hulevesien viivytysalueena. Pihan reunalla on rauhallinen oleskelupaikka penkkeineen ja istutuksineen. Pihan läpi on kävelyreittejä.

Eteläinen aukio

Aukio suunnitellaan kaupunkikuvassa erottuvaksi ja rakennetaan laadukkaasti, kuten pohjoisaukio. Elementteinä voidaan käyttää istutusaltaita puulle ja seinustalla köynnöksille, jotka liittävät aukion rakenteet rakennusten arkkitehtuuriin.

Rälssipuisto	MITTAKAAVA 1:1000	SITO
Pihasuunnitelma		
Eteläosa		
Iivo Vänskä	PVM 06/05/2016	

Korttelialueille tehty pihasuunnitelma /Sito Oy

5.3.2 Muut alueet

LPA, autopaikkojen korttelialueet

Asuinkerrostalojen ja liike- ja toimistorakennusten korttelialueiden pysäköinti sijoittuu autopaikkojen korttelialueille pysäköintitaloihin ja katumaisiksi rakennettaville pysäköintialueille.

Koska pysäköintitalot rajaavat katutilaa ja asuinpihoja ja ovat siten hyvin näkyvillä, edellytetään niiden arkkitehtuurilta ja materiaaleilta korkeaa laatutasoa. Pihan suuntaan olevien seinien tulee olla osittain köynnösseiniä. Pysäköintitaloihin tulee sijoittaa kiinteistömuuntamot ja polkupyörien säilytyspaikkoja, ja niissä tulee varautua myös sähköautojen latauspisteisiin.

Katumaiset pysäköintialueet ovat osa yleisiä jalankulun reittejä. Jalankulun reitit sijoittuvat alueen laidoille puurivin kanssa.

Periaateleikkaus katumaisesta pysäköintialueesta: pysäköintialueen leveys on jokseenkin sama kuin viereisten rakennusten korkeus.

VP, puisto

Asemakaavamuutoksella Rälssipuisto pienenee hieman nykyisestä koostaan, koska Äyritiellä ja Rälssitiellä varaudutaan erillisiin jalankulun ja pyöräilyn raitteihin ja muihin liikennejärjestelyihin. Rälssitien ja Äyritien kulmassa tulee ympäristön laatuun ja maisema-arkkitehtuuriin kiinnittää erityistä huomiota, koska se on ensimmäisiä näkymiä uudistuvasta kaupunginosasta Kehä III:n ja Jumbon suunnasta lähestyttäessä.

5.4 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN VAIKUTUKSET

Suunnitelman MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on kuvattu muutos voimassa olevan asemakaavan ja kaavamuutoksessa kuvatun tilanteen välillä. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Yhdyskuntarakenne ja kaupunkikuva

Alue sijoittuu Veromiehen kaupunginosaan, Tuusulanväylän ja Lentoasemantien väliin.

Voimassa olevan asemakaavan täysimittainen toteuttaminen lisäisi alueen työpaikkarakentamisen, pysäköintilaitosten ja maantasopysäköinnin määrää. Alueen korttelirakenne säilyisi nykyisessä muodossaan laajana ja kävely- ja pyöräilyetäisyydet pysyisivät pitkinä. Rakennusten arkkitehtuuri ja lähiympäristö olisi vaatimatonta.

Toteutuessaan kaavamuutos monipuolistaa alueen yhdyskuntarakennetta lisäämällä kaupunginosan asuin- ja palvelurakennuskantaa ja sijoittamalla rakennukset kaupunkimaisesti. Kun rakennukset muodostavat useita umpikorttelimaisia pihapiirejä, saadaan niiden välistä johdettua uusia ja laadukkaita jalankulun ja pyöräilyn reittejä. Asuinkortteleiden vehreät sisäpihat lisäävät alueen kasvillisuuden määrää samalla, kun alueen maankäyttö tehostuu. Kaavamuutos tukee tavoitetta tiivistää kaupunkirakennetta hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella, mikä on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaista.

Rakeisuuskartat Veromiehen rakennuskannasta:
Vasemmalla nykytilanne. Oikealla kaavamuutoksen nro 002204/Rälssipuiston korttelit mukaiset uudisrakennukset on esitetty sinisellä, kaavamuutoksen nro 002260/Kortteli 52125 mukaiset punaisella ja kaavamuutoksen nro 002304/Aviapolis Studios mukaiset uudisrakennukset vihreällä. /Minna Koskinen

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Voimassa oleva asemakaava ei mahdollista asuntojen rakentamista alueelle. Asemakaavan muutos jatkaa Veromiehen uudistumista toiminnoiltaan sekoittuneeksi alueeksi, joka sisältää niin asumista, työpaikkoja kuin palvelujakin. Se toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä ja on Aviapoliksen kaavarungon mukaista. Uusia asukkaita muuttaa noin 1 450 henkeä. Asuinrakentamisen kokonaismäärästä noin viidennes on vuokratuotantoa.

Kaavataloudelliset vaikutukset

Hanke tiivistää kaupunkirakennetta, mikä on taloudellisuuden kannalta ensiarvoisen tärkeää. Kaavamuutosalue on myös joukkoliikenteen runkolinjan varrella. Hanke on kaupungin tavoitteiden mukainen.

Uudet asunnot kasvattavat alueen työvoimatarjontaa ja niiden rakentaminen lisää osaltaan pääkaupunkiseudun taloudellista toimeliaisuutta. Kun alueen asukaspohja kasvaa, parantaa se myös Aviapoliksen mahdollisuuksia kehittyä aidosti kaupunkimaiseksi. Samalla Aviapoliksen asema kaupan ja palvelujen alueena vahvistuu. Korkealaatuinen kaupunkiympäristö lisää alueen vetovoimaisuutta. Kaavamuutos täydentää Keski-Vantaan kaupunginosia, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä.

Kaavamuutos ei juurikaan edellytä kunnallistekniikan rakentamista; kadut ja vesihuolto on pääosin valmiina. Kaava-alueen pohjoisosassa, Tikkurilantien varrella sijaitseva avo-oja putkitetaan. Muita johtoja ei tarvitse siirtää. Alueen itäosaan rakennetaan pohjois–etelä -suuntainen uusi kevyen liikenteen väylä ja Perintötietä levennetään.

Maanomistaja osallistuu kunnallistekniikan ja yhdyskuntarakentamiseen maankäyttösopimuksella, jonka arvo on noin 7,6 miljoonaa euroa.

Kaavamuutos mahdollistaa noin 900 uuden asunnon rakentamisen sekä 8 000 k-m² liike- ja toimistotilaa, mikä lisää kaupungin verotuloja kunnallisveron ja kiinteistöveron muodossa sekä hyödyntää olemassa olevaa kunnallistekniikkaa. Lisäksi asuinrakennusten kivijalkoihin sijoittuu jonkin verran liike- ja toimitilaa.

Yksityiselle päiväkodille varataan tilaa tämän asemakaavamuutoksen alueella ja myös Perintötien länsipuolella kaavamuutosalueella nro 002260. Päiväkodin lopullinen sijoituspaikka ja toteuttamisen aikataulu selviää myöhemmin.

Kaupunki omistaa kaavamuutosalueella puistoa, jonka käyttötarkoitus säilyy, sekä noin 1 200 m² katualuetta, joka muutoksessa on osoitettu autojen pysäköintiin (LPA). Kaupungille luovutetaan noin 3 300 m² maata katualueiksi.

Hanke on kaupungille taloudellisesti kannattava.

Asuminen

Uusia kerrostaloasuntoa tulee n. 900 ja asukkaita n. 1 450. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita mm. luomalla edellytyksiä riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle.

Palvelut ja työpaikat

Voimassa olevan asemakaavan sallima työpaikkarakentamisen määrä on toteuttamatta. Kaavamuutos vähentää alueen toimistorakennusoikeutta, mutta monipuolistaa alueen palveluja ja työpaikkatarjontaa mahdollistamalla päiväkodin sekä liike- ja toimitilojen sijoittamisen alueelle. Tulevaisuudessa alueen nykyiset työntekijät voivat valita asuinpaikkansa myös aivan työpaikkansa läheltä. Kasvava asukasmäärä auttaa koko Aviapoliksen palveluiden säilymistä ja monipuolistumista sekä lisää päiväkotipaikkojen ja koulupaikkojen tarvetta. Kehä III:n eteläpuolelta, alle kilometrin etäisyydeltä löytyvät kattavat kaupalliset palvelut alueen uusille asukkaille.

Tikkurilan ja Aviapoliksen työpaikat ja palvelut ovat hyvien joukkoliikenneyhteyksien tai pyörämatkan päässä, joten hanke on VAT:n mukaisena.

Virkistys

Rälssipuisto on rakentamaton virkistysalue. Muutoin kaavamuutosalue on pääosin hiekkaista joutomaata ja vesakoitunutta, entistä peltoa. Voimassa olevan asemakaavan mukaan ainoat kasvillisuutta koskevat määräykset koskevat nurmi- ja puuistutuksia kortteleiden reunoilla. Asemakaavamuutoksen umpikortteli- ja autopaikkaratkaisut mahdollistavat suojaisien ja vehreiden sisäpihojen rakentamisen. Jalankulun reitit yhdistävät pihat toisiinsa, lähipuistoihin ja laajempiin virkistysaluekokonaisuuksiin. Alueen suunnittelua ohjaavassa Aviapolis-kaavarungossa on varmistettu, että kaupunginosasta varataan riittävästi tilaa tulevien asukkaiden tarvitsemille virkistysalueille ja että kulkuetäisyydet uusilta asuinalueilta virkistysalueille ovat maltillisia. Väestön määrän kasvaessa Veromiehen rakennettujen viheralueiden määrä, laatu ja toiminnallisuudet paranevat.

Kaavamuutoksella Rälssipuiston koko hieman pienenee, mutta toisaalta uusien jalankulun ja pyöräilyn reittien avulla yhteydet muihin virkistys- ja piha-alueille lisääntyvät. Hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Alueen yleisimpänä kulkutapamuotona on tällä hetkellä autoilu. Voimassa oleva asemakaava suurine kortteleineen ja vaatimattomine kaupunkikuvineen vahvistaisi toteutuessaan nykyisiä liikkumistapoja. Asemakaavan muutos parantaa huomattavasti kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä. Lyhyet etäisyydet kaupallisiin palveluihin ja joukkoliikenteen pysäkeille lisäävät kestävien kulkutapojen houkuttelevuutta. Lähin joukkoliikennepysäkki on Tikkurilantiellä asemakaavan muutosalueen vieressä. Olemassa olevien katujen standardia tullaan muuttamaan asuinalueiden kaduiksi soveltuviksi mm. lisäämällä ja leventämällä raitteja katujen varsilla.

VAT:n mukaisesti kaavamuutoksella mm. edistetään jalankulun ja pyöräilyn yhteyksien jatkuvuutta ja verkoston tiivistämistä.

Vesihuolto

Tikkurilantien avo-oja korvataan DN1000 hulevesiviemärillä kaava-alueen pohjoisreunalla noin 70 metrin matkalta.

Muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää tontilla ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Tämä tulvamitoitus tehdään 30 minuuttia kestävälle sateelle, jonka rankkuus on 167 l/s/ha. Tätä suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille. Tontin hulevesisuunnitelma tulee esittää rakennuslupaa haettaessa.

Sosiaalinen ympäristö

Alueelle tulee uusia asukkaita, joista osa on omistusasuntoon investoivia lapsiperheitä, osa vuokralla asuvia. Vaikka tällä hetkellä näyttää siltä, ettei tulevien asukkaiden sosio-ekonominen tilanne poikkeaisi esimerkiksi Vantaan keskimääräisestä vastaavasta, väittää yhdysvaltalainen professori John D. Kasarda, että menestyessään lentokentän lähialueet vetävät puoleensa nimenomaan hyvin toimeentulevaa väestöä.

Alueelle varataan tilat päiväkodille, mikä houkuttanee etenkin lapsiperheitä.

Hanke on VAT:n mukainen.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Pihoille sijoitetaan hulevesien viivytysaltaita ja biosuodatuspainanteita, joita käytetään hyväksi pihojen viihtyisyyden luomisessa ja monipuolisen kasvillisuuden kehittämisessä. Alueen viherrakentamisella luonnon monimuotoisuus suunnittelualueella lisääntyy.

Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Ympäröivien katualueiden levennystarpeissa on varauduttu katupuiden istuttamisen tilatarpeisiin.

Rälssipuiston koon pieneneminen vaikuttaa vain vähän puistosta jo laadittuihin suunnitelmiin.

Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Asemakaavamuutoksen mukainen rakentaminen lisää läpäisemättömien pintojen määrää ja siten myös hulevesien muodostumista. Suunnitelman mukainen rakentaminen ei kuormita juurikaan nykyistä viemäriverkostoa, vaan korttelialueilla muodostuvat hulevedet valuvat pintavaluntana ympäröivään ojaverkostoon. Pintavalunnan muodostuminen alueella on nykyisin hyvin vähäistä, sillä suurin osa sadevedestä pidättyy alueen painanteisiin ja kasvillisuuteen. Hulevesien hallintaan on kiinnitetty huomioita ja siitä on annettu tarvittavia määräyksiä.

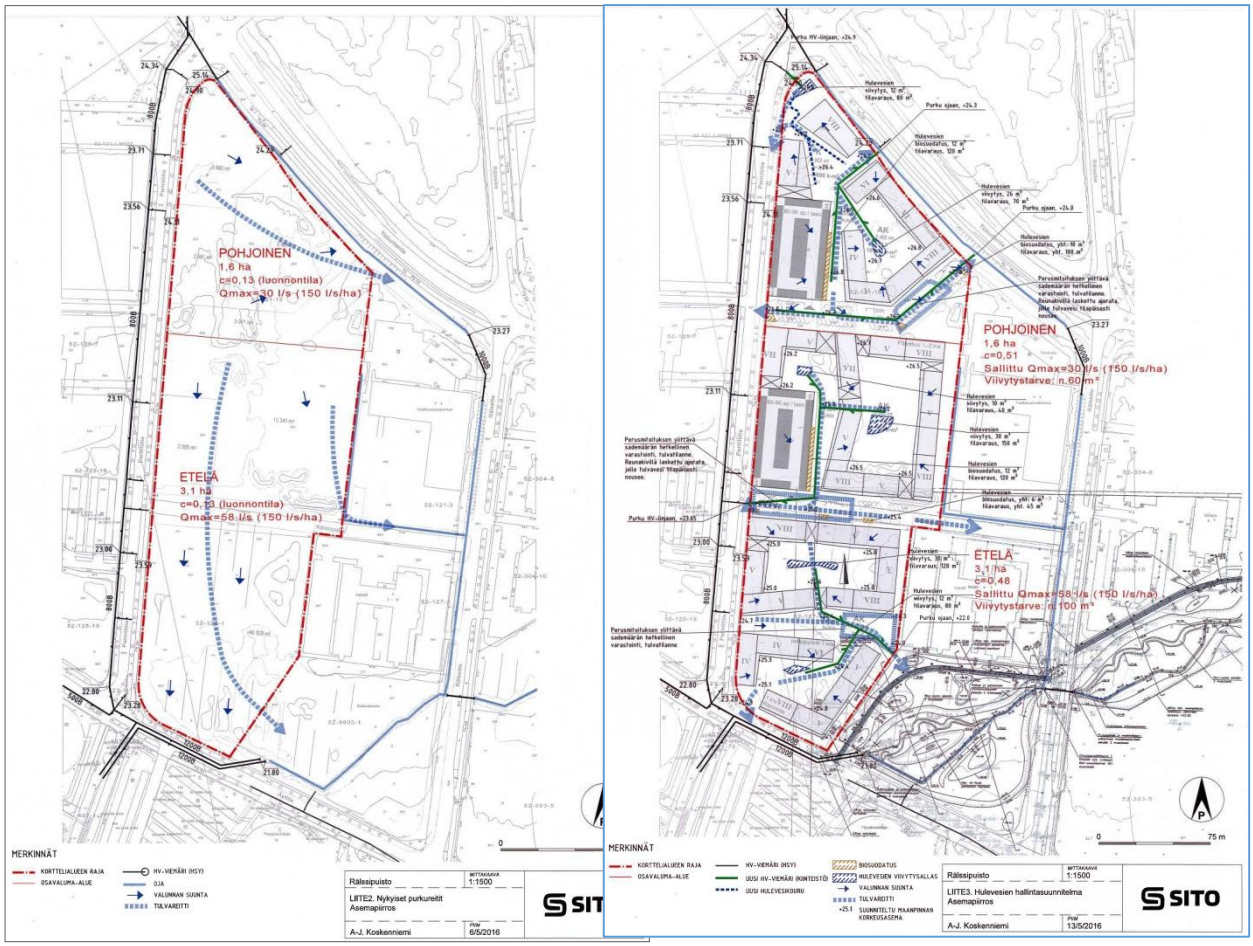

Sito Oy on laatinut asemakaavan muutosalueelle hulevesisuunnitelman.

Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Toteuttamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Vaikka rakentaminen samoin kuin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen osalta lisäävätkin kasvihuonekaasupäästöjä, kaavamuutos parantaa oleellisesti kävelyn ja pyöräilyn käyttöedellytyksiä. Kaavamuutos tiivistää pääkaupunkiseudun yhdyskuntarakennetta, tukeutuu osittain olemassa oleviin kunnallisteknisiin rakenteisiin ja joukkoliikenteeseen sekä sijoittuu kattavien, olemassa olevien kaupallisten palveluiden läheisyyteen. Nämä ratkaisut vähentävät yksityisautoilun ja uuden kunnallistekniikan rakentamisen tarvetta ja auttavat siten hillitsemään kasvihuonepäästöjen lisääntymistä.

Yhteenveto

Kaavamuutos edistää alueen taloudellista, sosiaalista ja kulttuurillista kestävyyttä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Kaavamuutoksessa otetaan huomioon sekä rakennettu että luonnonympäristö.

Kaavamuutosalueella voidaan hyödyntää olemassa olevaa liikenneverkkoa ja kunnallistekniikkaa, sekä olemassa olevia ja suunniteltuja joukkoliikenneyhteyksiä. Hanke edistää kehäradan varren tiivistymistä.

Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

5.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Liikenteen melu

Asemakaavamuutos sijoittuu yleiskaavan lentomeluvyöhykkeelle m3, L_{DEN} 50-55 dB, mikä ei aseta rajoitteita alueiden käytölle. Asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden lentomelua vastaan on rakennusjärjestyksen mukaan oltava $\Delta L \geq 32$ dB.

Asemakaavatyön yhteydessä teetetyn meluselvityksen (vuoden 2055 ennuste) mukaan suurimmat tieliikenteen melut, yli 65 dB, tulevat Kehä III:n ja Tikkurilantien suunnista. Umpikorttelirakenne estää hyvin tieliikenteen melun leviämisen pihoille. Ainoastaan Äyritien varressa sisäänkäyntipihalle leviää yli 55 dB:n liikennemelua päiväaikaan. Sen voisi estää esim. täydentämällä rakennusriviä Äyritien eteläpuolella. Leikki- ja oleskelualueet sijoittuvat kuitenkin jokaisessa pihapiirissä pihojen hiljaisimpiin kohtiin, missä yöajan melutaso on enimmillään 45 dB. Rakennusten ulkovaippaa koskevilla ääneneristävyysmääräyksillä varmistetaan sisätilojen ja parvekkeiden melunsuojaus.

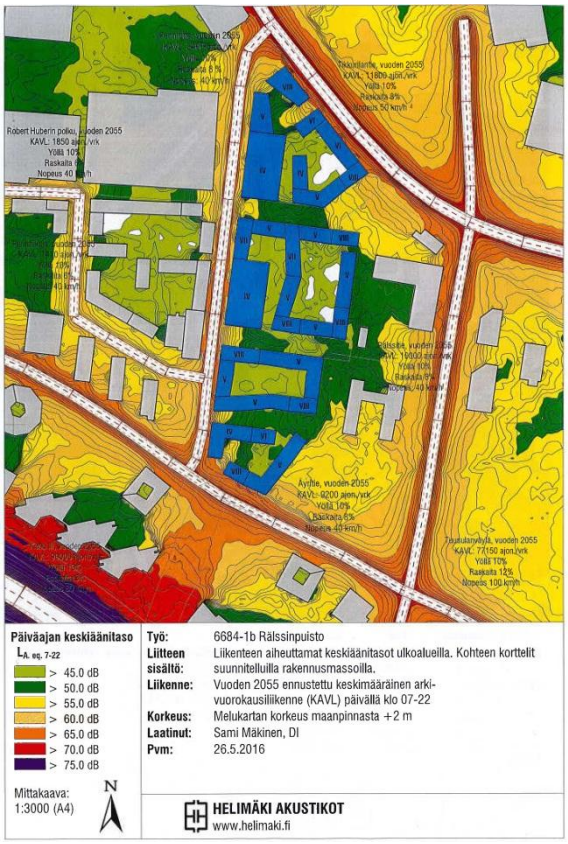

Päiväajan keskiäänitaso vuonna 2055.

Päiväajan keskiäänitaso julkisivuilla vuonna 2055.

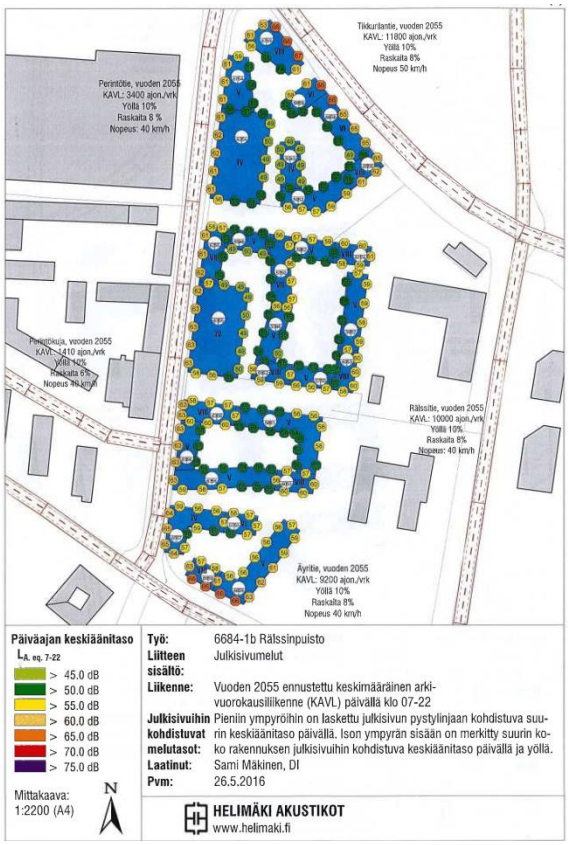

Yöajan keskiäänitaso vuonna 2055.

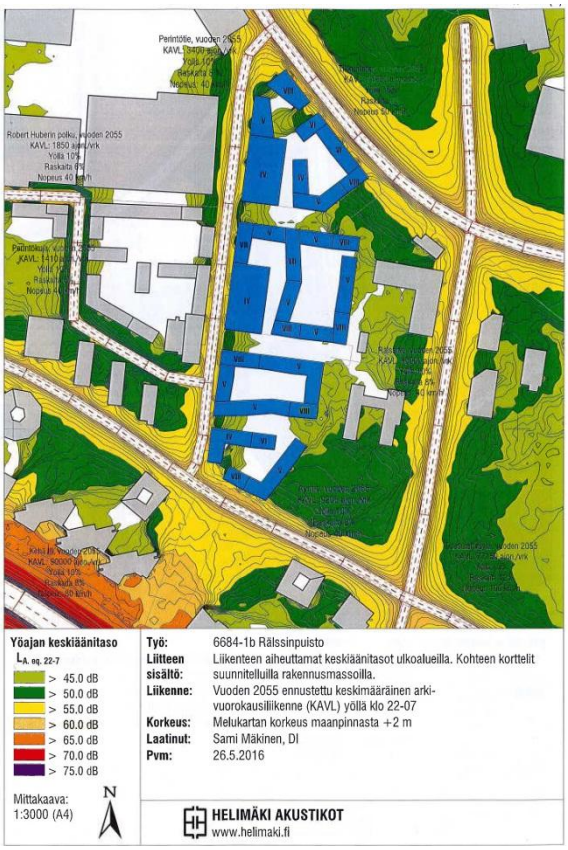

Pilaantuneet maat

Koska alueelle tulee asuinrakentamista ja alueen läheisyydessä on sijainnut lyijysulattamo, josta on voinut tulla lyijylaskeumaa alueelle, asemakaavan muutoksella määrätään, että maaperän pilaantuneisuus tulee tutkia ja tarvittaessa maaperä tulee kunnostaa.

Pienhiukkaset

Asemakaavamuutoksessa alueelle sijoitettujen toimintojen vaatimat ilmanlaatuvyöhykkeiden suositusetäisyydet Kehä III:n suunnasta täyttyvät. Tikkurilantien ja Äyritien puolella asuntojen minimietäisyyden on oltava vähintään 7 metriä, kun suositusetäisyys on 20 metriä. Asuintalot sijoittuvat lähimmillään n. 13,5 metrin päähän Tikkurilantien ajoradan reunasta, kun Tikkurilantien eteläreunaan on rakennettu mm. erilliset pyöräilyn ja jalankulun väylät. Äyritien varressa asuinrakennusten etäisyys ajorataan on lähimmillään n. 10 metriä. Kortteliin 52121 sijoittuvaan päiväkotiin nähden herkän kohteen suositusetäisyydet täyttyvät.

Vaarallisia aineita käsittelevät laitokset

Kaavamuutos ei sijoitu Veromiehen kaupunginosan läheisyydessä sijaitsevien vaarallisia aineita käsittelevien laitosten (nk. Seveso-laitosten) vaikutusalueelle.

Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5.5 NIMISTÖ

Veromiehen kaupunginosan nimistö liittyy veroihin. Alueelle tulee yksi uusi nimi, Rälssipuistonpolku-niminen jalankulun ja pyöräilyn raitti, joka johtaa Tikkurilantieltä Rälssipuistoon.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan nimistöryhmä hyväksyi uuden nimen 13.6.2016.

6 ASEMAKAAVAMUUTOKSEN TOTEUTUS

Kaavamuutokseen liittyy toteuttamissopimus. Tavoitteena on aloittaa rakentaminen alueen eteläreunasta välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

Viitesuunnitelma: Julkisivut puistoon sekä jalankulun ja pyöräilyn raitille päin. /Vuorelma Arkkitehdit

7 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Lemminkäinen Talo Oy:	Timo Ruuskanen	
Vuorelma Arkkitehdit Oy:	Markus Makkonen	
	Petteri Nieminen	
Sito Oy:	Antti-Jaakko Koskenniemi	
	Iivo Vänskä	
Vantaan kaupunki:		
Kaupunkisuunnittelu:	Anitta Pentinmikko	alue-arkkitehti
	Asta Tirkkonen	alue-arkkitehti30.9.2016 asti
	Merja Häsänen	arkkitehti
	Saija Lauriala	arkkitehti
	Elina Ekroos	maisema-arkkitehti
	Kimmo Kangas	suunnitteluavustaja
	Vuokko Rova	suunnitteluavustaja
	Anna-Liisa Vanhala	kaavoitusteknikko
	Mikko Järvi	kaavoitusinsinööri
Kuntatekniikan keskus :	Harri Keinänen	suunnitteluinsinööri, vesihuolto
	Jarmo Pajunen	liikenneinsinööri
	Eija Välimäki	suunnitteluhortonomi
Rakennusvalvonta:	Matti Karjanoja	lupa-arkkitehti
Ympäristökeskus:	Krister Höglund	ympäristöinsinööri
Yrityspalvelut:	Tomi Henriksson	asumisasioiden päällikkö, va.
	Armi Vähä-Piikkiö	tonttipäällikkö
Tilakeskus:	Eija Kivineva	hankekehitysarkkitehti
Sivistystoimi:	Päivi Riehunkangas	suunnittelija

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 10. päivänä lokakuuta 2016.

Merja Häsänen
arkkitehti

Anitta Pentinmikko
aluearkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	22.06.2016
Kaavan nimi	002204 Veromies 52 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	02.11.2015
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002204
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	5,8966	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	5,8966

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** **Ei-omarantaiset**

Lomarakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** **Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**5,8566**	**99,3**	**66000**	**1,13**	**0,0000**	**33256**
A yhteensä	2,9554	50,5	58000	1,96	2,9554	58000
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,3585	6,1	8000	2,23	-4,2302	-24744
T yhteensä						
V yhteensä	1,1281	19,3	0		-0,0575	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,4146	24,2	0		1,3323	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**5,8566**	**99,3**	**66000**	**1,13**	**0,0000**	**33256**
A yhteensä	2,9554	50,5	58000	1,96	2,9554	58000
AK	2,9554	100,0	58000	1,96	2,9554	58000
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä	0,3585	6,1	8000	2,23	-4,2302	-24744
K	0,3585	100,0	8000	2,23	0,3585	8000
KT	0,0000				-3,1153	-22430
KTL-2	0,0000				-1,4734	-10314
T yhteensä						
V yhteensä	1,1281	19,3	0		-0,0575	0
VP	1,1281	100,0	0		-0,0575	0
R yhteensä						
L yhteensä	1,4146	24,2	0		1,3323	0
Kadut	0,3690	26,1	0		0,3471	0
Kev.liik.kadut	0,3380	23,9	0		0,2776	
LPA	0,7076	50,0	0		0,7076	
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

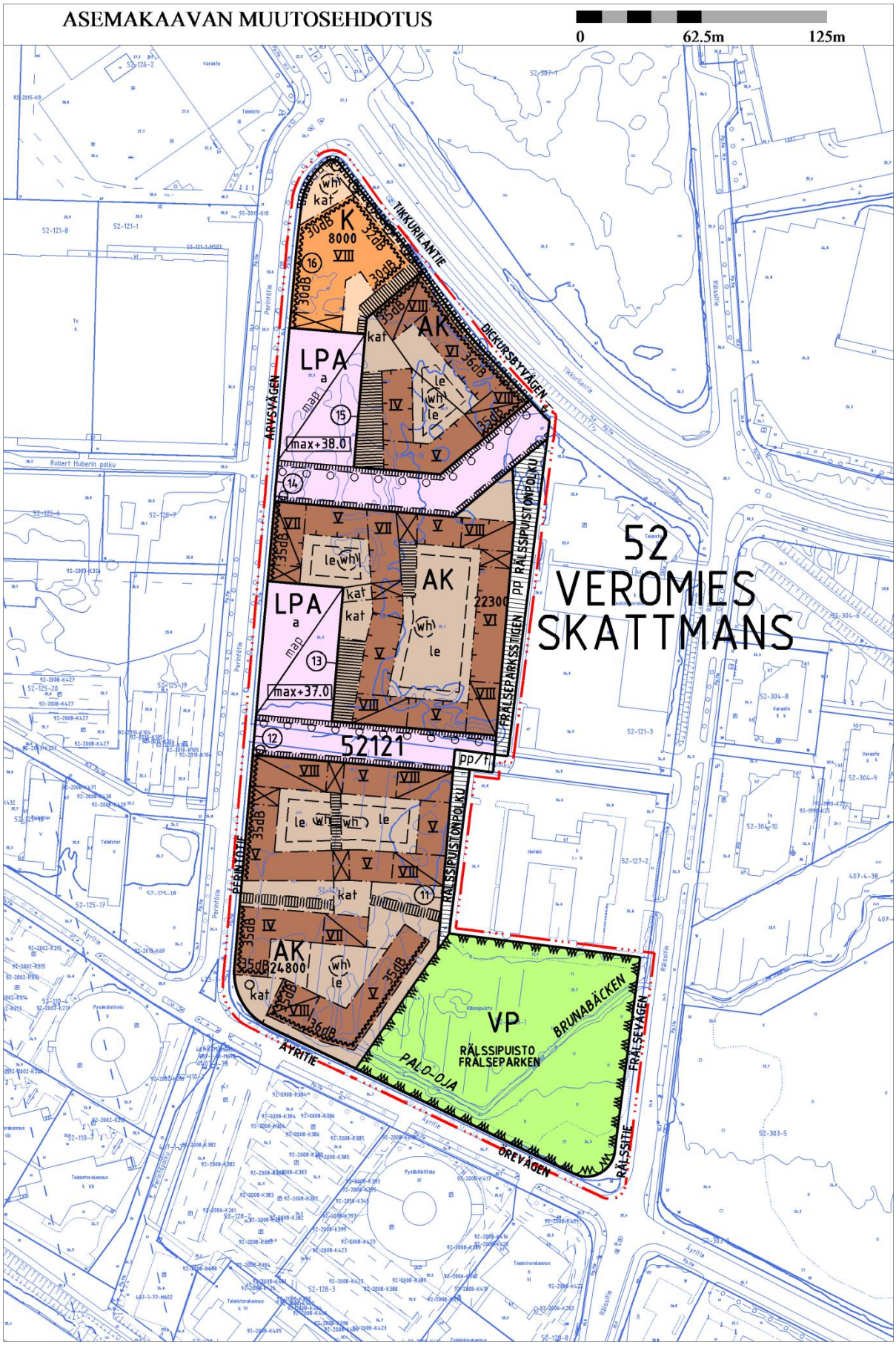
ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS
0
62.5m
125m
52
VEROMIES
SKATTMANS
52121
K
8000
AK
LPA
max+38.0
max+37.0
AK
22300
AK
24800
VP
RÄLSSIPUISTO
FRÅLSEPARKEN
TIKKURILANTIE
DICKURSBYVÄGEN
ÄRVSVÄGEN
FRÅLSEPARKSSTIGEN
PP/ RÄLSSIPUISTONPOLKU
PERINTÖTIE
AYRITIE
PALO-OJA
BRUNABÄCKEN
FRÅLSEVÄGEN
RÄLSSTIE
ÖREVÄGEN

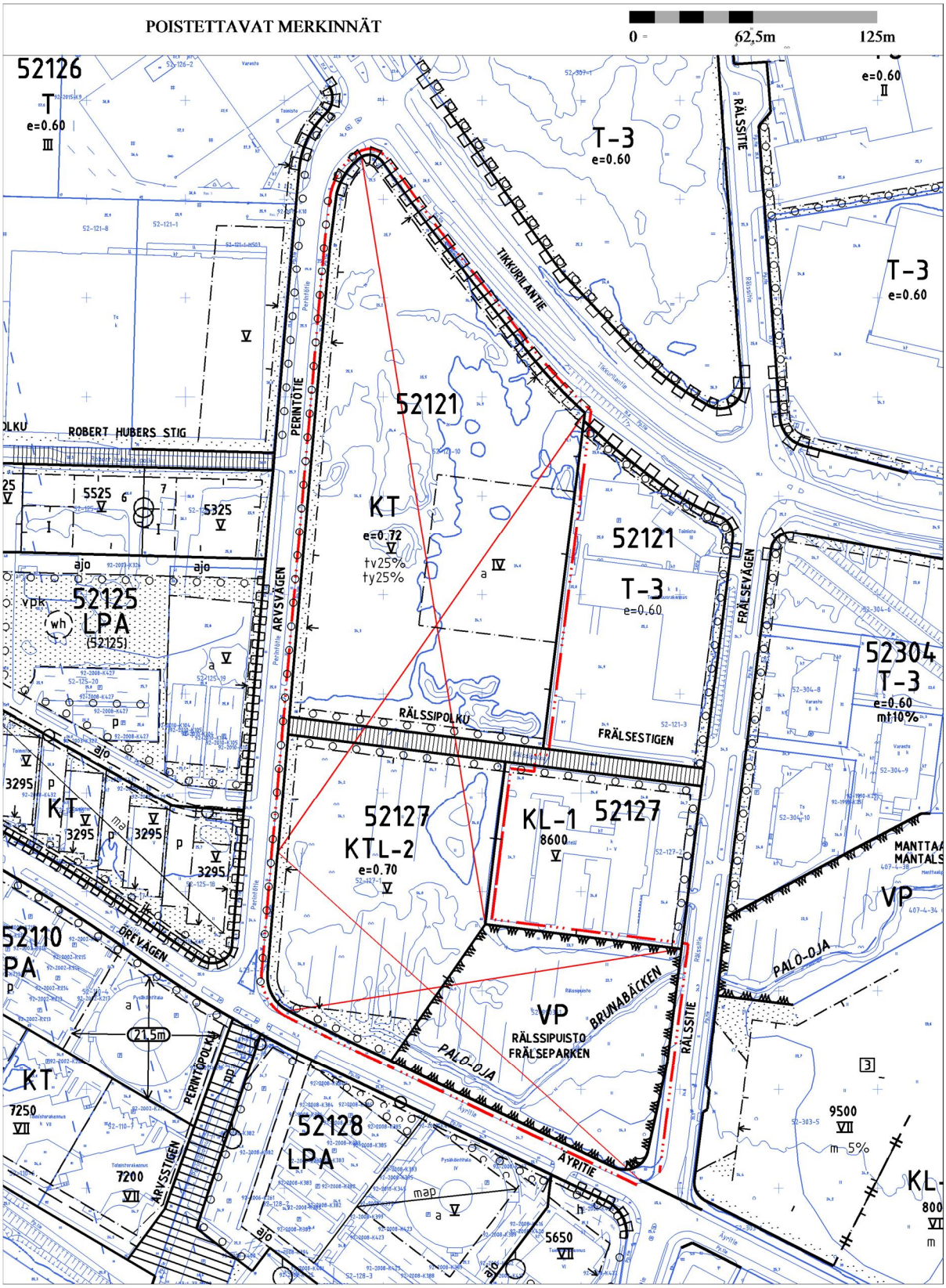
POISTETTAVAT MERKINNÄT
0
62,5m
125m
52126
T
e=0.60
III
T-3
e=0.60
RÄLSSITIE
e=0.60
II
TIKKURILANTIE
T-3
e=0.60
52121
ROBERT HUBERS STIG
PERINTÖTIE
5525
5325
KT
e=0.72
tv25%
ty25%
52121
T-3
e=0.60
ajo
52125
LPA
(52125)
ARVSVÄGEN
FRÄLSEVÄGEN
52304
T-3
e=0.60
mt10%
RÄLSSIPOLKU
FRÄLSESTIGEN
3295
KT
52127
KTL-2
e=0.70
KL-1
8600
52127
MANTTAA
MANTALS
VP
52110
PA
ÖREVÄGEN
21,5m
PALO-OJA
BRUNABÄCKEN
VP
RÄLSSIPUISTO
FRÄLSEPARKEN
RÄLSSITIE
KT
7250
PERINTÖPOLKU
52128
LPA
9500
m 5%
ARVSTIGEN
7200
ÄYRITIE
5650
KL-
800
m

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer
002204	10.10.2016	686498-99, 687498-99

1 / 6

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 52, Veromies

RÄLSSIPUISTON KORTTELI

Asemakaavan muutos
Osa korttelia 52121 sekä katu- ja virkistysalueet.
(Osia kumoutuvan asemakaavan korttelesta 52121 ja 52127 sekä katu- ja virkistysalueet.)

Tonttijako ja tonttijaon muutos
Osa korttelia 52121.

1:2000

Vanda stad
Stadsdel 52, Skattmans

FRÄLSEPARKEN KVARTER

Ändring av detaljplanen
Del av kvarteret 52121 samt gatu- och rekretionsområdena.
(Delar av kvarteren 52121 och 52127 samt gatu- och rekreationsområdena i den plan som upphävs.)

Tomtindelning och ändring av tomtindelningen
Del av kvarteret 52121.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— · · · — 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

AK **Asuinkerrostalojen korttelialue.**

Yleistä

Asuinkerrostalojen korttelialueesta tulee rakentaa ilmeeltään urbaani ja kaupunkikuvallisesti monimuotoinen ja laadukas kokonaisuus, joka luo selkeärajaista katutilaa ja visuaalisesti monimuotoista kävely-ympäristöä. Rakennusten ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia.

Perintötien ja Äyritien kulmassa ympäristön laatuun ja arkkitehtuuriin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Ennen rakennustoimenpiteisiin ryhtymistä tulee maaperän pilaantuneisuus tutkia ja tarvittaessa kunnostaa maaperä.

Rakennusoikeus

Asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi tulee kortteliin 52121 tontille 14 varata vähintään 800 k-m² lasten päiväkotia varten asuinrakennuksen alakerroksiin.

Liike- ja toimitiloja saa rakentaa maantasokerrokseen asemakaavaan merkityn kerrosalan lisäksi.

Tikkurilantien varressa maantasokerroksen julkisivuista vähintään 50 % tulee olla liike- ja toimitilojen julkisivua. Tilojen tulee avautua kadun tai autopaikkojen korttelialueen puolelle tai yleiselle jalankululle osoitetun alueen suuntaan. Tikkurilantien puoleisen maantasokerroksen julkisivun tulee liike- ja toimitilojen osalta olla pääosin lasia.

Äyritien varteen maantasokerrokseen tulee sijoittaa liike- ja/tai asukastilaa.

Maantasokerroksen liike- ja toimitiloja voidaan tilapäisesti käyttää asuntoina tai asunnon osina tai asukkaita palvelevina tiloina.

Asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa porrashuoneiden 15 m²/kerros ylittävän osan. Tämä tila ei mitoita autopaikkoja.

Asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa asumista palvelevia asunnon ulkopuolisia varasto-, huolto-, sauna- ja asukastiloja, valokuiluja sekä teknisiä tiloja rakennusten kaikkiin kerroksiin. Asukastiloja ja polkupyörävarastoja tulee sijoittaa pääasiassa maantasokerroksiin ja niiden tulee avautua kadun tai yhtenäisiksi kaupunkitiloiksi rakennettavien alueiden varrelle. Nämä tilat eivät mitoita autopaikkoja.

Asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa viherhuoneita. Ne eivät mitoita autopaikkoja.

DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 m utanför planområdets gräns.

Kvartersområde för flervåningshus.

Allmänt

Kvartersområdet för flervåningshus ska byggas så att det ger ett urbant intryck och med avseende på stadsbilden utgör en mångsidig och högklassig helhet, som ger upphov till ett klart avgränsat gaturum och en visuellt mångfacetterad promenadmiljö. Byggnaderna och konstruktionerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material.

I hörnet av Arvsvägen och Örevägen ska särskild uppmärksamhet fästas vid miljöns kvalitet och arkitekturen.

Innan byggnadsarbetena inleds ska det undersökas hur förorenad jordmånen är och vid behov ska jordmånen iståndsättas.

Byggrätt

Utöver den byggrätt som anvisats i detaljplanen ska på tomt 14 i kvarteret 52121 reserveras minst 800 m²-vy för ett daghem i bostadsbyggnadens bottenplan.

Affärs- och kontorslokalerna får byggas i markplan utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen.

Utmed Dickursbyvägen ska minst 50 % av fasaderna i markplan utgöras av affärs- och verksamhetslokaler. Lokalerna ska öppnas upp i riktning mot gatan eller kvartersområdet för bilplatser, eller ett område som anvisats för allmän gångtrafik. Fasaden i markplan på Dickursbyvägens sida ska för affärs- och verksamhetslokalernas del huvudsakligen utgöras av glas.

Utmed Örevägen ska placeras affärs- och/eller invånarlokaler i markplan.

Affärs- och verksamhetslokalerna i markplan kan tillfälligt användas som bostäder eller bostadsdelar eller lokaler som betjänar invånarna.

Utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen får man bygga den del av trapphusen som överskrider 15 m²/våningsplan. Detta utrymme dimensionerar inga bilplatser.

Utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen får man utanför bostäderna bygga sådana utrymmen som betjänar boendet, t.ex. förråd, underhålls- och invånarlokaler och bastur, samt ljusschakt och tekniska utrymmen i byggnadernas alla våningsplan. Invånarlokalerna och cykelförråden ska huvudsakligen vara placerade i markplan och öppnas upp mot gator eller gångstråk. Dessa utrymmen dimensionerar inga bilplatser.

Utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen får byggas grönrum. Dessa dimensionerar inga bilplatser.

Rakennukset

Asuinhuoneiden ulkokuoren äänitasoerovaatimus lentoliikennemelua ΔL vastaan on vähintään 32 dB, ellei karttamerkinnöin muuta osoiteta.

Kadun tai autopaikkojen korttelialueen tonttien 12 ja 15 suuntaan avautuvien maantasokerroksen asuntojen lattiatason tulee olla vähintään 0,5 metriä viereisen kadun tai autopaikkojen korttelialueen maanpintaa ylempänä.

Maantasokerroksen liike- ja toimitilojen vapaan huonekorkeuden tulee olla vähintään 4 metriä.

Rakennusten sisäänkäyntien on erotuttava selkeästi katosten, sisäänvetojen ja/tai valaistuksen avulla.

Porrashuoneisiin tulee olla kulku sekä pihalta että kadulta.

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia.

Rakennusten kattomaiseman tulee olla vaihteleva eri kerroskorkeuksin, materiaalein ja kattomuodoin. Rakennusten katoille saa rakentaa aurinkopaneeleja ja viherkattoja.

Ilmastointikonehuoneet ja muut tekniset tilat ja laitteet tulee integroida rakennuksen arkkitehtuuriin käyttäen hyväksi vesikaton muotoa, eri kerroskorkeuksia ja materiaaleja.

Kahdeksaan kerrokseen yltävien rakennusosien tulee muodoltaan ja materiaaleiltaan poiketa rakennuskokonaisuuden matalammasta rakentamisesta.

Jätehuollon tilat tulee sijoittaa rakennusten maantasokerrokseen tai pysäköintilaitoksiin LPA-tonteille 13 ja 16.

Julkisivut

Kadun tai autopaikkojen korttelialueen tonttien 12 ja 15 puoleisten korttelijulkisivujen tulee olla suunniteltu vaihtelevaksi niin, että julkisivun tyyli muuttuu värin, materiaalin, mittakaavan ja/tai ikkunajaon koon tai sijoittelun suhteen vähintään 35 m välein.

Katutason julkisivun tulee olla vaihteleva ja runsaasti aukotettu. Katujen ja jalankulkureittien varrelle sijoittuvat maantasojulkisivut eivät saa olla umpinaisia. Niiden tulee antaa avonainen ja toiminnallinen vaikutelma.

Kadunpuoleisissa julkisivuissa ei saa olla näkyvissä elementtisaumoja.

Julkisivu- ja pihavalaistuksesta tulee esittää erillinen suunnitelma rakennusluvan yhteydessä.

Parvekkeet

Kaikki parvekkeet on lasitettava.

Tikkurilantien ja Äyritien varrella oleviin julkisivuihin ei saa sijoittaa parvekkeita.

Parveketorneja ei sallita kadunpuoleisilla julkisivuilla.

Kadun, autopaikkojen korttelialueen tonttien 12 ja 15 sekä jalankulkureitin varrella olevien parvekkeiden tulee pääasiassa olla sisäänvedettyjä tai niiden tulee muulla tavoin muodostaa yhtenäistä seinän julkisivupintaa. Ripustettuja parvekkeita sallitaan pieninä määrinä.

Pihan puolella maahan ulottuvia levymäisiä parvekkeen kannattajia on vältettävä.

Maantasokerroksen asunnoissa kadun suuntaan avautuvat parvekkeet voidaan toteuttaa etupihaan liittyvinä terasseina. Sisäpihan puolella maantasokerroksen asuntojen tulee liittyä luontevasti pihatasoon.

Pihat

Korttelialueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma.

Pihojen suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet sekä riittävä yksityisyys ja yhteisöllisyys.

Rakentamattomat sisäpihan osat, joita ei käytetä kulkuja pelastusteinä tai leikki- ja oleskelualueina toteutetaan kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, johon sisältyy vuodenaikojen vaihtelu huomioiden erilaisia puita, pensaita, perennoja ja nurmikkoa sekä mahdollisesti alueita kaupunkiviljelyyn.

Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.

Pihalle sijoitettavien varastojen ja muiden rakenteiden tulee noudattaa asuinrakennusten arkkitehtuuria.

Byggnader

Kravet på skillnaden i ljudnivå mot flygbuller ΔL i bostadsrummens ytterskikt ska vara minst 32 dB, om inte annat anges genom markeringar på kartan..

Golvnivån i de bostäder i markplan som öppnar sig i riktning mot gatan eller tomterna 12 och 15 i kvartersområdet för bilplatser ska ligga minst 0,5 meter högre än marknivån på gatan intill eller kvartersområdet för bilplatser.

Den fria rumshöjden i affärs- och verksamhetslokalerna i markplan ska vara minst 4 meter.

Byggnadernas ingångar ska tydligt urskiljas genom skärmtak, indragningar och/eller belysning.

Till trapphusen ska det finnas ingångar från både gården och gatan.

Trapphusen ska ha dagsljusintag.

Byggnaderna ska ha ett omväxlande taklandskap med olika våningshöjder, material och takformer. På byggnadernas tak får solpaneler och gröntak anläggas.

Ventilationsmaskinrummen samt de övriga tekniska utrymmena och anläggningarna ska integreras i byggnadens arkitektur genom att yttertakets form, olika våningshöjder och material utnyttjas.

De byggnadspartier som är åtta våningar höga ska till utformning och materialval avvika från byggnadskomplexets lägre byggnader.

Avfallshanteringsutrymmena ska placeras i byggnadernas markplan eller i parkeringsanläggningarna på LPA-tomterna 13 och 16.

Fasader

Kvartersfasaderna mot gatan eller tomterna 12 och 15 i kvartersområdet för bilplatser ska vara planerade på ett varierande sätt, så att fasadens stil växlar med minst 35 meters mellanrum vad gäller färg, material, dimensioner och/eller fönsterindelningens storlek eller placering.

Fasaden i gatuplan ska vara varierad och ha rikligt med öppningar. De fasader i gatuplan som ligger utmed gator och gångstråk får inte vara slutna. De ska ge ett öppet och funktionellt intryck.

I fasaderna mot gatan får inga elementfogar synas.

En separat plan ska presenteras över fasad- och gårdsbelysningen i anslutning till bygglovet.

Balkonger

Alla balkonger ska inglasas.

På fasaderna utmed Dickursbyvägen och Örevägen får inte placeras några balkonger.

På fasaderna mot gatan tilltåts inga balkongtorn.

Balkongerna utmed gatan, tomterna 12 och 15 i kvartersområdet för bilplatser och gångstråket ska huvudsakligen vara indragna eller så ska de på något annat sätt utgöra en sammanhängande väggfasadyta. Hängbalkonger tillåts i mindre omfattning.

På gårdssidan ska skivformade balkongstöttor som når ända ner till marken undvikas.

De balkonger i bostäder i markplan som vänder sig mot tan kan byggas som terrasser i anslutning till den främre gården. Mot innergården ska bostäderna i markplan anknyta på ett naturligt vis till gårdsnivån.

Gårdarna

För kvartersområdet ska en enhetlig plan för gårdsplanerna utarbetas.

Vid gårdarnas planering ska de behov som användare i olika åldrar har, liksom tillräcklig enskildhet och gemenskap beaktas.

De obebyggda delarna av innergården som inte används för färd- och räddningsvägar eller lek- och vistelseområden ska förverkligas vägar eller lek- och vistelseområden ska förverkligas som ett område med många växtarter, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidsväxlingarna samt eventuellt områden för stadsodling.

Gränserna mellan tomterna får inte inhägnas.

Förråd och andra konstruktioner som placeras på gårdsplanen ska följa bostadsbyggnadernas arkitektur.

3 / 6

Jalankulkualueilla ja kulkureiteillä tulee suosia vettä läpäiseviä kiveyksiä. Kivituhka-alueet rajataan istutusalueista upotettavalla reunakivellä.

På områdena för gångtrafik och färdvägarna ska stenläggningar som släpper igenom vatten favoriseras. Områdena med stenmjöl avgränsas från planteringsområdena med infälld kantsten.

Rakennusten ja katualueen välinen tila tulee kivetä tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Utrymmet mellan byggnaderna och gatuområdet ska stenläggas eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gaturummet.

Pysäköintilaitoksen seinän vierelle voidaan istuttaa köynnöksiä yleiselle jalankululle varatulle alueen osalle.

Intill parkeringsanläggningens vägg kan planteras klängväxter i den områdesdel som reserverats för allmän gångtrafik.

Alueelle tulee laatia erillinen hulevesisuunnitelma.

För området ska utarbetas en separat dagvattenplan.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytys tulee ensisijaisesti järjestää maantasossa, pihaa ja oleskelualueita elävöittäen.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Fördröjningen av dagvatten ska i första hand ordnas i markplan så att gårdsplanen och vistelseområdena livas upp.

Pysäköinti

Autojen pysäköintipaikat sijoitetaan LPA-tonteille 12, 13, 15 ja 16.

Pysäköintipaikkoja saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot: 1 ap/100 k-m², kuitenkin vähintään 0,8 ap/asunto.
Toimistot: 1 ap/50 k-m²
Liiketilat: 1 ap/60 k-m².
Päiväkoti: 1 ap/120 k-m².
Sijoittamalla pysäköinti nimeämättömille autopaikoille, vähintään 100 autopaikan alueelle, voidaan normin mukaista autopaikkamäärää vähentää 10 %.
Vuorottaiskäytölle voidaan antaa lievennetyt autopaikkavaatimukset tarkemman suunnitelman perusteella.
Jos korttelialueelle sijoitetaan tuettua asuntotuotantoa, voidaan normin mukaista autopaikkamäärää vähentää 15 %.
Kaupunki voi osoittaa vieraspysäköintipaikkoja ja liiketilojen asiakaspysäköintiä katujen varsille.

Parkering

Parkeringsplatserna för bilar placeras på LPA-tomterna 12, 13, 15 och 16.

Parkeringsplatser får placeras oberoende av tomtindelningen.

Minimiantalet bilplatser:

Bostäder: 1 bp/100 m²-vy, dock minst 0,8 bp/bostad.
Kontor: 1 bp/ 50 m²-vy
Affärslokaler: 1 bp/60 m²-vy
Daghem: 1 bp/120 k-m².
Genom att förlägga parkeringen till icke namngivna bilplatser på ett område med minst 100 bilplatser, kan antalet bilplatser enligt normen minskas med 10 %.
Lättnader i kraven på bilplatser kan utgående från en mer detaljerad plan ges för växelvis parkering.
Om det i kvartersområdet placeras stödd bostadsproduktion, kan antalet bilplatser enligt normen minskas med 15 %.
Staden kan utmed gatorna anvisa parkeringsplatser för gäster och affärslokalernas kundparkeringar.

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Liiketilat 1 pp/50 k-m².
Asunnot 1 pp/30 k-m², vähintään puolet paikoista on sijoitettava pihatasossa olevaan ulkoiluvälinevarastoon.

Minimiantalet cykelplatser:

Affärslokaler 1 cp/50 m²-vy
Bostäder 1 cp/30 m²-vy, minst hälften av platserna måste placeras i ett förråd för friluftsredskap i gårdsnivå.

K

Liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

Kvartersområde för affärs- och kontorsbyggnader.

Yleistä

Korttelialueesta tulee rakentaa ilmeeltään urbaani ja kaupunkikuvallisesti monimuotoinen ja laadukas kokonaisuus, joka luo selkeärajaista katutilaa ja visuaalisesti monimuomuotoista kävely-ympäristöä. Rakennusten ja rakenteiden tulee olla arkkitehtuuriltaan ja materiaaleiltaan korkealuokkaisia.

Allmänt

Kvartersområdet ska byggas så att det ger ett urbant intryck och med avseende på stadsbilden utgör en mångsidig och högklassig helhet, som ger upphov till ett klart avgränsat gaturum och en visuellt mångfacetterad promenadmiljö. Byggnaderna och konstruktionerna ska vara högklassiga till sin arkitektur och till sina material.

Tikkurilantien ja Perintötien kulmassa tulee ympäristön laatuun ja arkkitehtuuriin kiinnittää erityistä huomiota. Rakennuksen maantasokerroksessa, arkkitehtonisessa massoittelussa ja/tai julkisivun käsittelyssä tulee olla jotakin erityistä.

I hörnet av Dickursbyvägen och Arvsvägen ska särskild uppmärksamhet fästas vid miljöns kvalitet och arkitektur. Byggnadens markplansvåning, byggnadens arkitektoniska artikulering och/eller fasadbehandling ska ha en extra knorr.

Ennen rakennustoimenpiteisiin ryhtymistä tulee maaperän pilaantuneisuus tutkia ja tarvittaessa kunnostaa maaperä.

Innan byggnadsarbetena inleds ska det undersökas hur förorenad jordmånen är och vid behov ska jordmånen iståndsättas.

Rakennusoikeus

Alueelle saa sijoittaa korkeintaan 2 500 k-m²:n suuruisen päivittäistavarakaupan.

Byggrätt

I området får placeras en högst 2 500 m²-vy stor dagligvaruhandel.

Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä.

Ingen stor detaljhandelsenhet får placeras i området.

Tikkurilantien varressa maantasokerroksen julkisivuista vähintään 50 % tulee olla liike- ja toimitilojen julkisivua. Tilojen tulee avautua kadun tai yleiselle jalankululle osoitetun alueen suuntaan.

Utmed Dickursbyvägen ska minst 50 % av fasaderna i markplan utgöras av affärs- och verksamhetslokaler. Lokalerna ska öppnas upp i riktning mot gatan eller kvartersområdet för bilplatser, eller ett område som anvisats för allmän gångtrafik.

Asemakaavaan merkityn rakennusoikeuden lisäksi saa rakentaa viherhuoneita. Ne eivät mitoita autopaikkoja.

Utöver den våningsyta som angetts i detaljplanen får byggas grönrum. Dessa dimensionerar inga bilplatser.

Rakennukset

Toimistotilojen ulkokuoren äänitasoerovaatimus lentoliikennemelua ΔL vastaan on vähintään 28 dB.

Byggnader

Kravet på skillnaden i ljudnivå mot flygbuller ΔL i kontorslokalernas ytterskikt är minst 28 dB.

Rakennusten sisäänkäyntien on erotuttava selkeästi katosten, sisäänvetojen ja/tai valaistuksen avulla.

Byggnadernas ingångar ska tydligt urskiljas genom skärmtak, indragningar och/eller belysning.

Maantasokerroksen liike- ja toimitilojen tulee olla vähintään 4 metriä korkeita.

Den fria rumshöjden i affärs- och verksamhetslokalerna i markplan ska vara minst 4 meter.

Rakennusten kattomaiseman tulee olla vaihteleva eri kerroskorkeuksin, materiaalein ja kattomuodoin. Rakennusten katoille saa rakentaa aurinkopaneeleja ja viherkattoja.

Byggnaderna ska ha ett omväxlande taklandskap med olika våningshöjder, material och takformer. På byggnadernas tak får solpaneler och gröntak anläggas.

Ilmastointikonehuoneet ja muut tekniset tilat ja laitteet tulee integroida rakennuksen arkkitehtuuriin käyttäen hyväksi vesikaton muotoa, eri kerroskorkeuksia ja materiaaleja.

Ventilationsmaskinrummen samt de övriga tekniska utrymmena och anläggningarna ska integreras i byggnadens arkitektur genom att yttertakets form, olika våningshöjder och material utnyttjas.

Jätehuollon tilat tulee sijoittaa rakennusten maantasokerroksiin tai pysäköintilaitokseen LPA-tontille 16.

Avfallshanteringsutrymmena ska placeras i byggnadernas markplan eller i parkeringsanläggningen på LPA-tomt 16.

Julkisivut

Fasader

Katutason julkisivun tulee olla vaihteleva ja runsaasti aukotettu. Katujen ja jalankulkureittien varrelle sijoittuvat maantasojulkisivut eivät saa olla umpinaisia. Niiden tulee antaa avonainen ja toiminnallinen vaikutelma.

Fasaden i gatuplan ska vara varierad och ha rikligt med öppningar. De fasader i gatuplan som ligger utmed gator och gångstråk får inte vara slutna. De ska ge ett öppet och funktionellt intryck.

Kadunpuoleisissa julkisivuissa ei saa olla näkyvissä elementtisaumoja.

I fasaderna mot gatan får inga elementfogar synas.

Julkisivu- ja pihavalaistuksesta tulee esittää erillinen suunnitelma rakennusluvan yhteydessä.

En separat plan ska presenteras över fasad- och gårdsbelysningen i anslutning till bygglovet.

Pihat

Gårdarna

Korttelialueelle on laadittava yhtenäinen pihasuunnitelma. Tonttien välisiä rajoja ei saa aidata.

För kvartersområdet ska en enhetlig plan för gårdsplanerna utarbetas. Gränserna mellan tomterna får inte inhägnas.

Pihalle sijoitettavien rakenteiden tulee noudattaa rakennusten arkkitehtuuria.

Konstruktioner som placeras på gårdsplanen ska följa byggnadernas arkitektur.

Rakennusten ja katualueen välinen tila tulee kivetä tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.

Utrymmet mellan byggnaderna och gatuområdet ska stenläggas eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gaturummet.

Jalankulkualueilla ja kulkureiteillä tulee suosia vettä läpäiseviä kiveyksiä. Kivituhka-alueet rajataan istutusalueista upotettavalla reunakivellä.

På områdena för gångtrafik och färdvägarna ska stenläggningar som släpper igenom vatten favoriseras. Områdena med stenmjöl avgränsas från planteringsområdena med infälld kantsten.

Alueelle tulee laatia erillinen hulevesisuunnitelma ja alueen ympäristörakentamisessa tulee hyödyntää hulevesiä.

För området ska utarbetas en separat dagvattenplan och dagvattnet ska utnyttas i områdets miljöbyggande.

Alueella tulee järjestää hulevesien viivytys ennen niiden johtamista yleiseen hulevesijärjestelmään. Hulevesien viivytys tulee ensisijaisesti järjestää maantasossa, oleskelualueita elävöittäen.

På området ska ordnas så att dagvattnet fördröjs innan det leds ut i det allmänna regnvattensystemet. Fördröjningen av dagvatten ska i första hand ordnas i markplan så att vistelseområdena livas upp.

Pysäköinti

Parkering

Pysäköintipaikkoja saa sijoittaa tonttijaosta riippumatta.

Parkeringsplatser får placeras oberoende av tomtindelningen.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Minimiantalet bilplatser:

Toimistot: 1 ap/50 k-m²
Liiketilat: 1 ap/60 k-m².

Kontor: 1 bp/ 50 m²-vy
Affärslokaler: 1 bp/60 m²-vy

Sijoittamalla pysäköinti nimeämättömille autopaikoille, vähintään 100 autopaikan alueelle, voidaan normin mukaista autopaikkamäärää vähentää 10 %.

Genom att förlägga parkeringen till icke namngivna bilplatser på ett område med minst 100 bilplatser, kan antalet bilplatser enligt normen minskas med 10 %.

Vuorottaiskäytölle voidaan antaa lievennetyt autopaikkavaatimukset tarkemman suunnitelman perusteella. Kaupunki voi osoittaa vieraspysäköintipaikkoja ja liiketilojen asiakaspysäköintiä katujen varsille.

Lättnader i kraven på bilplatser kan utgående från en mer detaljerad plan ges för växelvis parkering. Staden kan utmed gatorna anvisa parkeringsplatser för gäster och affärslokalernas kundparkeringar.

Polkupyöräpaikkojen vähimmäismäärät:

Minimiantalet cykelplatser:

Liiketilat 1 pp/50 k-m².
Toimistot 1 pp/80 k-m²
Polkupyöräpaikoista 1 pp/160 k-m² on sijoitettava katettuun ja lukittuun tilaan.

Affärslokaler 1 cp/50 m²-vy
Kontor 1 cp/ 80 m²-vy
Av cykelplatserna ska 1 cp/160 m²-vy placeras i ett takförsett och låst utrymme.

VP **Puisto**.

Park.

Rälssitien ja Äyritien kulmassa tulee ympäristön laatuun ja maisema-arkkitehtuuriin kiinnittää erityistä huomiota.

I hörnet av Frälsevägen och Örevägen ska särskild uppmärksamhet fästas vid miljöns kvalitet och landskapsarkitekturen.

LPA **Autopaikkojen korttelialue**.

Kvartersområde för bilplatser.

Korttelialueesta tulee rakentaa ilmeeltään urbaani ja kaupunkikuvallisesti monimuotoinen ja laadukas kokonaisuus, joka luo selkeärajaista katutilaa ja visuaalisesti monimuomonimuotoista kävely-ympäristöä.

Kvartersområdet ska byggas så att det ger ett urbant intryck och med avseende på stadsbilden utgör en mångsidig och högklassig helhet, som ger upphov till ett klart avgränsat gaturum och en visuellt mångfacetterad promenadmiljö.

Pysäköintilaitoksen arkkitehtuurin ja materiaalien tulee olla korkeatasoisia.

Parkeringsanläggningens arkitektur och material ska vara högklassiga.

Pysäköintilaitoksiin tonteilla 13 ja 16 tulee sijoittaa kiinteistömuuntamot, sekä polkupyörän säilytyspaikkoja. Pysäköintilaitoksiin saa sijoittaa asuntoihin liittyviä varasto-, huolto-, jäte-, sauna- ja asukastiloja sekä liike- ja toimistorakennusten jätehuollon tiloja. Nämä tilat eivät mitoita autopaikkoja.

I parkeringsanläggningarna på tomterna 13 och 16 ska placeras fastighetstransformatorer och förvaringsplatser för cyklar. I parkeringsanläggningarna får placeras förråds-, service-, avfalls-, bastu- och invånarlokaler i anslutning till bostäderna samt utrymmen för avfallshantering för affärs- och kontorsbyggnader. Dessa utrymmen dimensionerar inga bilplatser.

Pysäköintilaitoksessa tulee varautua sähköautojen latauspisteisiin.

I parkeringsanläggningen ska beredskap finnas för laddningsställen för elbilar.

Pysäköintilaitoksen julkisivujen ja katumaisen pysäköintialueen valaistuksesta tulee esittää erillinen suunnitelma rakennusluvan yhteydessä. Talviajan valaistukseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

I anslutning till bygglovet ska en separat plan presenteras för den belysning som gäller parkeringsanläggningens fasader och parkeringsområdet med gatukaraktär. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid belysningen vintertid.

Pihan suuntaan olevien pysäköintilaitoksen julkisivujen tulee olla osittain köynnösseiniä. Köynnökset voidaan istuttaa yleiselle jalankululle varatulle alueen osalle.	Parkeringsanläggningarnas fasader mot gårdsplanen ska delvis utgöras av väggar med klängväxter. Klängväxter kan planteras i den områdesdel som reserverats för allmän gångtrafik.
Kadun ja katumaisten pysäköintialueiden puoleisissa pysäköintilaitoksen julkisivuissa ei saa olla näkyvissä elementtisaumoja.	I parkeringsanläggningens fasader mot gatan och parkeringsområdena med gatukaraktär får inga elementfogar synas.
Pysäköintilaitoksen ylimmän pysäköintitason saa kattaa.	Parkeringsanläggningens översta parkeringsnivå får förses med tak.
Pysäköintilaitoksen ja kadun välinen tila tulee kivetä tai käsitellä muuten osana kaupunkimaista katutilaa.	Utrymmet mellan parkeringsanläggningen och gatan ska stenläggas eller i övrigt behandlas som en del av det urbana gaturummet.
Maantasoon rakennettavien pysäköintipaikkojen alue tulee rakentaa katumaisena siten, että alueen laidoilla on jalkakäytävät ja puurivi ja alueen keskellä on ajoväylä. Puille tulee varata Infra RYL -laatuvaatimusten mukaiset kasvualustat. Alueen laidoille tulee varata vähintään 2,7 metriä leveät tilat yleiselle jalankululle.	Området där det byggs parkeringsplatser i markplan ska byggas med gatukaraktär, så att trottoarer och en trädrad finns utmed områdets kanter och en körbana i mitten av området. För träden ska reserveras växtunderlag enligt kvalitetskraven Infra RYL. Utmed områdets kanter ska minst 2,7 meter breda ytor för allmän gångtrafik reserveras.
Ennen rakennustoimenpiteisiin ryhtymistä tulee maaperän pilaantuneisuus tutkia ja tarvittaessa kunnostaa maaperä.	Innan byggnadsarbetena inleds ska det undersökas hur förorenad jordmånen är och vid behov ska jordmånen iståndsättas.
Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
Osa - alueen raja.	Gräns för delområde.
Poikkiviiva osoittaa rajan sen puolen, johon merkintä kohdistuu.	Tvärstrecken anger på vilken sida av gränsen beteckningen gäller.
Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.	Riktgivande gräns för område eller del av område.
Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
Ohjeellinen tontin raja.	Riktgivande tomtgräns.
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
52 Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
VERO Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
52121 Korttelin numero.	Kvartersnummer.
ÄYRITIE Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
PALO-OJA Korttelin, korttelinosan, alueen tai alueen osan nimi.	Namn på kvarteret, del av kvarteret, området eller del av området.
8000 Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
VIII Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
Rakennusala.	Byggnadsyta.
max+37.0 Pysäköintilaitoksen ylimmän tason ylin sallittu korkeusasema.	Högsta tillåtna höjd för parkeringsanläggningens översta plan.
a Auton säilytyspaikan rakennusala.	Byggnadsyta för förvaringsplats för bil.
map Maanalainen pysäköintitila.	Underjordiskt parkeringsutrymme.
Rakennuksen harjansuuntaa osoittava viiva.	Linjen anger takåsens riktning.
Rakennukseen jätettävä kulkuaukko.	Genomfartsöppning i byggnad.
Ohjeellinen rakennukseen jätettävä kulkuaukko.	Riktgivande genomfartsöppning i byggnad.
35dB Merkintä osoittaa rakennusalan sivun, jonka puoleisten rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.	Beteckningen anger att ljudisoleringen mot trafikbuller i byggnadens ytterväggar samt fönster och andra konstruktioner skall vara minst 35 dB mot denna sida av byggnadsytan.
le Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattava alueen osa.	Riktgivande del av område som skall reserveras för lek och utevistelse.
wh Ohjeellinen hulevesialue.	Riktgivande dagvattenområde.
Säilytettävä / istutettava puurivi.	Trädrad som skall bevaras / planteras.
Istutettava puu.	Träd som skall planteras.
Katu. Katualueen reuna-alueet tulee kivetä tai asvaltoida tontin reunaan asti.	Gata. Gatuområdets randområden ska stenläggas eller asfalteras fram till tomtgränsen.
Jalankululle varattu katu.	För gångtrafik reserverad gata.

Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.
Alue on rakennettava ja istuttetava korkealaatuiseksi ja vaihtelevaksi.

Del av område reserverad för allmän gångtrafik.
Området ska anläggas och planteras på ett högklassigt och omväxlande sätt.

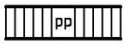

Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.

För gång- och cykeltrafik reserverad gata.

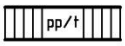

Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla tontille ajo on sallittu.

För gång- och cykeltrafik reserverad gata där infart till tomt är tillåten.

Yhtenäiseksi kaupunkitilaksi rakennettava alue.
Alue tulee rakentaa ja istuttaa viihtyäkseksi aukioksi. Aluetta ei saa aidata

Område som byggs som ett enhetligt stadsrum.
Området ska anläggas och planteras som en trivsam, öppen plats. Området får inte inhägnas.

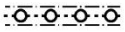

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

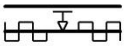

Suuntaisliittymä.

Riktad anslutning.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Anitta Pentinmikko
Aluearkkitehti / Områdesarkitekt

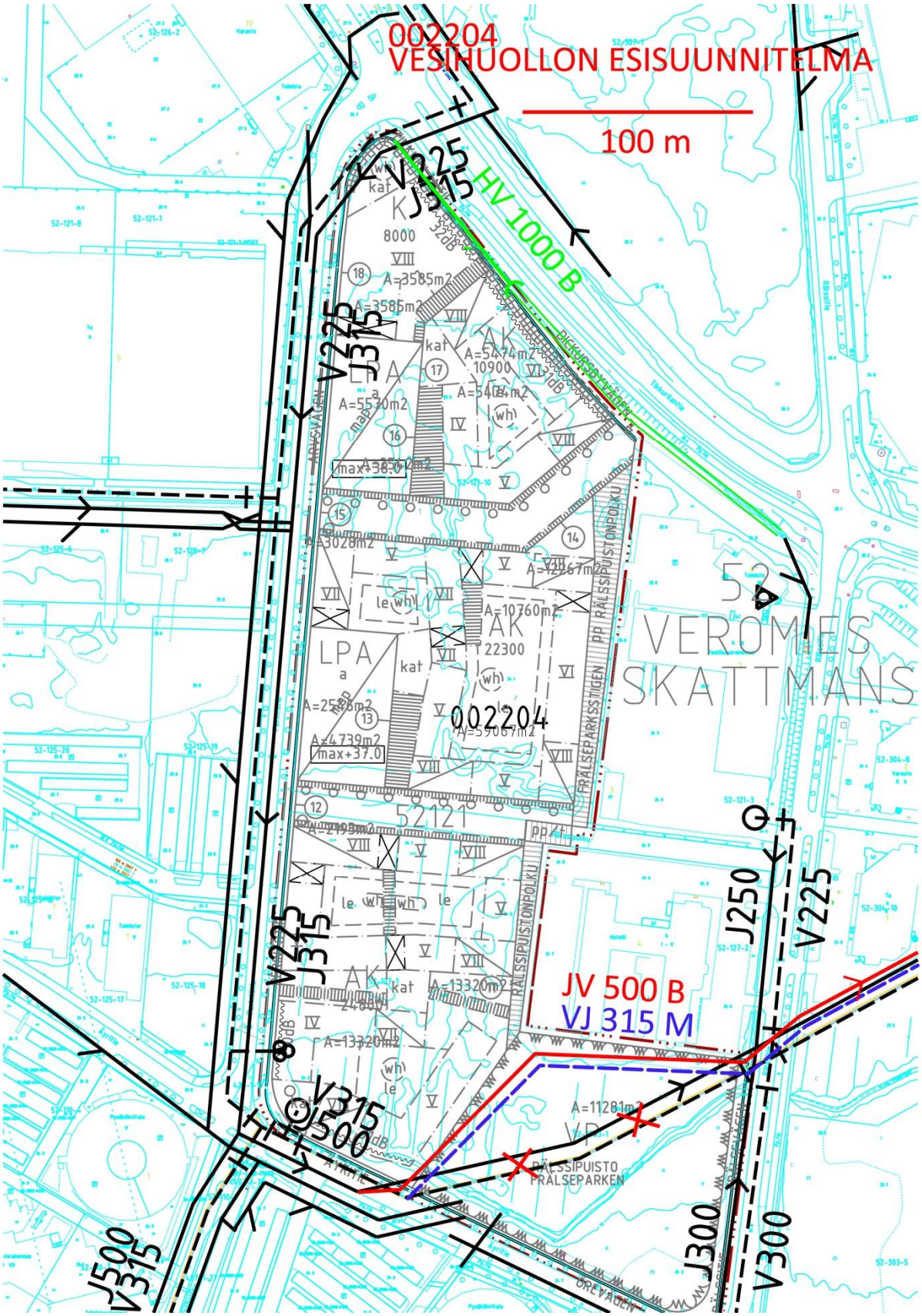
002204
VESIHUOLLON ESISUUNNITELMA
100 m
HV 1000 B
JV 500 B
VJ 315 M
002204
RÄLSSIPUISTO
RÄLSEPARKEN
RÄLSSIPUISTONPOLKU
RÄLSSIPUISTONGRÄND
DICKURSBYVÄGEN
ÖREVÄGEN
VEROMIES
SKATTMANS
V225
J315
V315
J500
V500
J250
V300
J300

Rälssipuiston hulevesiselvitys ja -suunnitelma

Rälssipuiston kortteli 002204

1.0

13.5.2016

SITO

Sisältö

1 JOHDANTO 3

2 HULEVESIEN HALLINNAN YLEISET PERIAATTEET 3

3 NYKYTILASELVITYS HANKKEEN VAIKUTUSALUEELLA 4

3.1 Valuma-alue ja asemakaava-alueen sijainti 4
3.2 Purkureitit 5

4 NYKYTILASELVITYS HANKKEEN SUUNNITTELUALUEELLA 5

4.1 Nykyinen maankäyttö, topografia ja maaperä 5
4.2 Nykyinen hulevesijärjestelmä ja hulevesivalunnan nykytila 5

5 SUUNNITELTU MAANKÄYTTÖ JA SEN VAIKUTUKSET 7

5.1 Suunniteltu maankäyttö 7
5.2 Rakentamisen vaikutukset hulevesien muodostumiseen 7

6 HULEVESIEN HALLINNAN TARPEET JA TAVOITTEET 9

7 HULEVESISUUNNITELMA 10

7.1 Tavoitteet 10
7.2 Käytettävät hulevesien hallintamenetelmät 10
7.2.1 Hulevesien vähentäminen 10
7.2.2 Biosuodatusrakenteet 12
7.2.3 Viivytyssaltaat 13
7.3 Hallintajärjestelmien mitoitusperusteet 14
7.4 Tulvareitit ja tulvasuojelutarpeet 14
7.5 Lumien läjitys 14
7.6 Rakenteiden ylläpito ja toimivuuden seuranta 15

8 YHTEENVETO 15

1 JOHDANTO

Tässä työssä on laadittu Vantaan Aviapoliksen kaupunginosassa sijaitsevaan Rälssipuiston korttelin (002204) asemakaavaehdotukseen liittyvä hulevesiselvitys. Työ sisältää valuma-alueselvityksen, hulevesien hallintatarpeen arvioinnin sekä toimenpide-ehdotukset ja hulevesien hallintaan tarvittavien toimintojen aluevaraukset.

Työ perustuu alueelle laadittuun korttelin viitesuunnitelmaan (Vuorelma-arkkitehdit, 27.4.2016).

Työn tilaajana on Timo Ruuskanen, Lemmikäinen Talo Oyj ja työ laadittiin Vantaan vesihuollon yleissuunnittelija Harri Keinäsen ohjauksessa. Sitolta työhön osallistui mais.arkkit. Antti-Jaakko Koskenniemi, DI Lauri Harilainen sekä mais.arkkit. Iivo Vänskä.

Työssä käytettiin koordinaatti- ja korkeusjärjestelmää ETRS-GK25 N2000. Lähtöaineistona toimineen kantakartan irrotuspäivä oli 16.3.2016.

2 HULEVESIEN HALLINNAN YLEISET PERIAATTEET

Hulevedet ovat rakennetulla alueella sateen ja lumen muodostamia pintavaluntavesiä. Hulevettä muodostuu, kun vesi ei pääse imeytymään maahan tai haihtumaan esimerkiksi kasvillisuuden avulla. Rakentamisen yhteydessä alueen vesitase muuttuu, kun luontaisen kasvillisuuden määrä vähenee ja vettä läpäisemättömien pintojen määrä lisääntyy. Hulevesien hallinnalla pyritään mm. siihen, että rakentaminen ei lisäisi alueen ylivirtaamia ja tulvia eikä toisaalta pienentäisi alivirtaamia. Hulevesien hallinnalla pyritään siis säilyttämään alueen vesitase mahdollisimman lähellä alueen luonnontilaista vesitasetta. Hulevesien hallinnan paikallisten menetelmien tarkoituksena on

- huleveden määrän vähentäminen
- hulevesivirtaaman tasaaminen
- huleveden mukana kulkeutuvien epäpuhtauksien vähentäminen

Hulevesien alueellisten hallintamenetelmien tarkoituksena on vähentää ja tasata huleveden aiheuttamaa tulvariskiä. Usein hulevesien hallintamenetelmät kuitenkin toteuttavat useampaa periaatetta samanaikaisesti. Esimerkiksi painanteilla voidaan niin imeyttää, viivyttää kuin johtaa hulevesiä. Lisäksi samoja menetelmiä voidaan käyttää sekä kiinteistökohtaiseen että laajempaan alueelliseen hulevesien hallintaan.

Luonnonmukainen hulevesien hallinta lähtee kokonaisvaltaisesta valuma-alue tarkastelusta, jossa selvitetään maankäytön muutoksen vaikutukset alueen vesitaseeseen. Luonnonmukaisessa hulevesien hallinnassa ensisijaisen tärkeitä ovat syntypaikalla tehtävät toimenpiteet, joilla ehkäistään hulevesien muodostumista ja niihin kohdistuvaa laatuhaittaa. Hulevesien johtamista sadevesiviemäreihin tulisi välttää, vaikka usein etenkin jo rakennetuilla alueilla luonnonmukaisella hulevesien hallinnalla ei voida täysin korvata perinteisiä sadevesiviemäreihin perustuvia järjestelmiä.

3 NYKYTILASELVITYS HANKKEEN VAIKUTUSALUEELLA

3.1 Valuma-alue ja asemakaava-alueen sijainti

Rälssipuiston kortteli sijaitsee Keravanjoen valuma-alueella Vantaan Aviapoliksessa. Keravanjoen valuma-alue on Vantaan puolella varsin tiiviisti rakennettu ja sen länsiosaan sijoittuu lentokenttä (kuvan 1 pohjoisosassa). Lentokentän suunnalta hulevedet laskevat purkureitille asemakaava-alueen alapuolella.

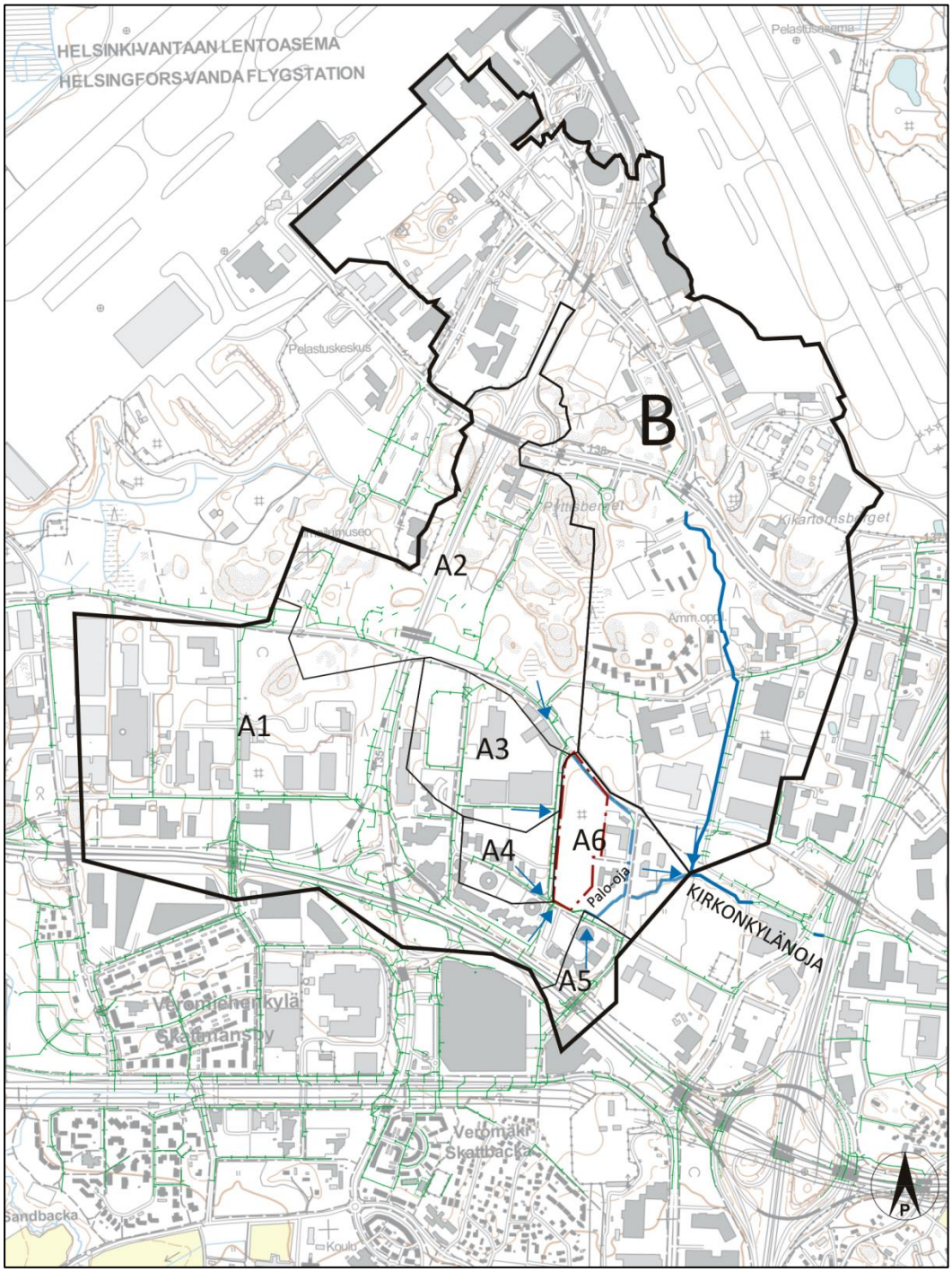

Kuva 1. Asemakaava-alueen (pun. rajaus) ja valuma-alueiden sijainti.

Kuvassa 1 on esitetty palo-ojan valuma-alue (A) jaettuna osavaluma-alueisiin sekä Kirkonkylänojan pääuoman valuma-alue (B) Palo-ojan haarautumiskohdasta tarkasteltuna. Palo-ojan valuma-alue (A) on laajuudeltaan n. 181 ha ja Kirkonkylänojan pääuoman valuma-alueen (B) pinta-ala 176 ha Palo-ojan haarasta tarkasteltuna. Pinta-alat on esitetty osavaluma-alueittain liitteessä 1. Asemakaava-alueen pinta-ala on n. 4,7 ha, mikä on n. 2,5 % Palo-ojan valuma-alueesta ja 1,3 % koko Kirkonkylänojan valuma-alueesta em. haarautumiskohdasta tarkasteltuna.

Asemakaava-alueen yläpuolinen valuma-alue (valuma-alueet A1-5) on pääasiassa melko tiivistä työpaikka- ja teollisuusaluetta, joka on vielä osin rakentuvaa ja tiivistyvää.

3.2 Purkureitit

Pääpurkureitti on Palo-oja, joka on Kirkonkylänojan sivuhaara. Kirkonkylänoja laskee Keravanjokeen.

Kirkonkylänoja on hyvin kaupunkimainen puro ja kulkee suurelta osin katujen varsilla tai putkitettuna. Puroon laskee lentokentän hulevesiä. Paikoitellen puro kuitenkin myös mutkittelee luonnonomaisesti. Kirkonkylänojan kokonaispituus on n. 5 km, josta 32 % on putkiosuutta. Uoman kaltevuus on n. 0,8% ja virtaama n. 10 l/s. Kirkonkylänoja on tulvaherkkä. Kirkonkylänojassa on ajoittain havaittu glykolin ja kemikaalihajua sekä kohonneita BHK-arvoja ja se on mukana lentokentän glykoli- ja pintavesitarkkailussa. (Vantaan pienvesiselvitys, 2009)

4 NYKYTILASELVITYS HANKKEEN SUUNNITTELUALUEELLA

Asemakaava-alue rajautuu lännessä Perintötiehen, pohjoisessa Tikkurilantiehen, etelässä Äyritiehen ja idässä teollisuus- ja hotellikiinteistöihin. Näihin ajetaan Rälssitien kautta idästä. Korttelin kaakkoispuolella sijaitsee Rälssipuisto-niminen puistoalue, jonka suunnittelu oli käynnissä Rälssipuiston asemakaavavaiheen aikana.

4.1 Nykyinen maankäyttö, topografia ja maaperä

Asemakaava-alue on nykyisellään joutomaata, jota käytetään mm. varastoalueena. Asemakaava-alueen eteläosassa on rakentamatonta ja siellä kasvaa jonkin verran puustoa.

Alue on melko tasaista, korkeuserot vaihtelevat n. +24…26 välillä. Alue viettää tasaisesti etelään. Alueen maaperä on savea.

4.2 Nykyinen hulevesijärjestelmä ja hulevesivalunnan nykytila

Asemakaava-aluetta rajaavilla kaduilla on olemassa oleva hulevesiverkosto. Tikkurilantien suunnalta luoteesta tuleva hulevesiviemäri purkaa avo-ojaan korttelin pohjoisnurkalla. Tikkurilantien oja kääntyy Rälssitien suuntaiseksi ojaksi ja laskee Palo-ojaan Rälssipuistossa. Perintötiellä kulkee 800B hulevesiviemäri, joka liittyy Äyritiellä 1200B runkoviemäriin. Äyritien kaksi runkoviemäriä laskevat Palo-ojaan Rälssipuistossa korttelin kaakkoispuolella. Palo-oja alittaa Rälssitien rummussa ja laskee myöhemmin Kirkonkylänojaan.

Tikkurilantien suuntainen purkureitti on paikoin rajallinen. Työn aikana tavoitteena on ollut näin ollen johtaa hulevedet pääsääntöisesti etelään Rälssipuiston suuntaan.

Suunniteltavalta korttelialue ei kuormita juurikaan nykyistä viemäriverkostoa, vaan siellä muodostuvat hulevedet valuvat pintavaluntana ympäröivään ojaverkostoon. Pintavalunnan muodostuminen korttelialueella on nykyisin vähäistä, sillä suurin osa sadevedestä pidättyy alueen painanteisiin ja kasvillisuuteen. Maanpäälliset tulvareitit kulkevat maastoa mukaillen etelään ja pohjoiseen. Ympäröivän hulevesiverkoston vesijuoksun korot ja kapasiteetit sekä tulvareittien suunnat on esitetty kuvassa 2 (liite 2).

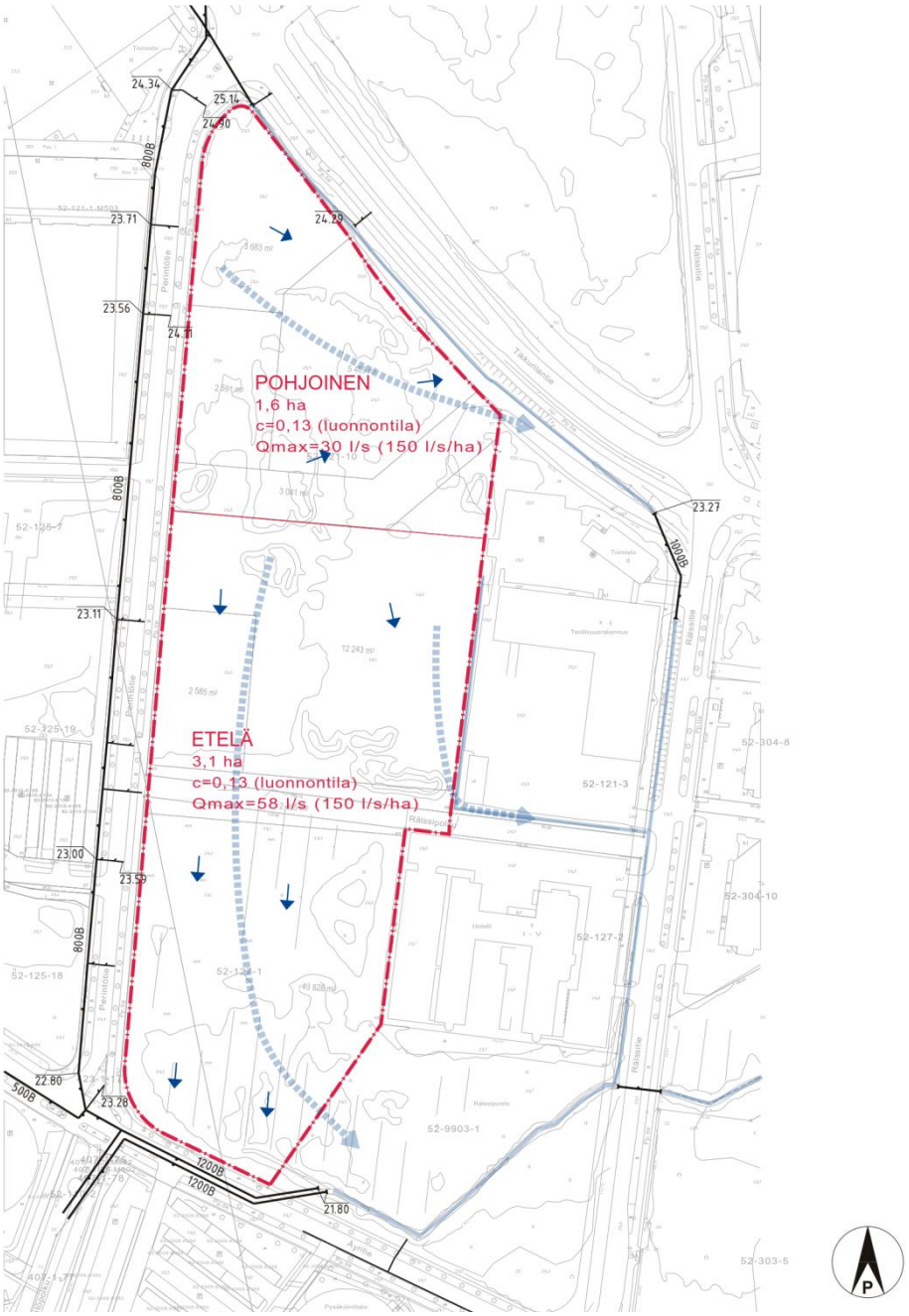

Kuva 2. Asemakaava-alueen sijainti ja purkureitit.

Taulukko 1. Valuma-alueiden pinta-alat ja arvioidut valuntakertoimet luonnonmukaisessa tilanteessa sekä mitoitusvirtaamat eri sateen toistuvuuksilla.

Osavaluma-alueiden kuvaus	ETELÄ		POHJOINEN		YHTEENSÄ	
LUOMU	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]
Maankäytön jakautuminen	100 %	3,1	100 %	1,6	100 %	4,7
Pelto, niitty, nurmi	50 %	1,55	50 %	0,80	50 %	2,35
Metsä	50 %	1,55	50 %	0,80	50 %	2,35
Pintavaluntekerroin [-]		0,13		0,13		0,13

Osa-alueiden mitoittavat virtaan	ETELÄ		POHJOINEN		YHTEENSÄ	
Mitoitussateen kesto	10 min		10 min		10 min	
	l/s/ha	l/s	l/s/ha	l/s	l/s/ha	l/s
5 vuotta	150	58	150	30	150	88
10 vuotta	192	74	192	38	192	113
25 vuotta	233	90	233	47	233	137
50 vuotta	272	105	272	54	272	160
100 vuotta	300	116	300	60	300	176

5 SUUNNITELTU MAANKÄYTTÖ JA SEN VAIKUTUKSET

5.1 Suunniteltu maankäyttö

Asemakaava-alueelle laaditut hulevesien mitoituslaskelmat ja hulevesien hallintaratkaisut perustuvat asemakaavaehdotuksessa esitettyyn suunniteltuun maankäyttöön. Asemakaavaehdotuksessa rakennusoikeutta tonteille on esitetty yhteensä 65620 k-m^2. Asemakaavaehdotuksen havainnekuva (Kuva 3) on esitetty seuraavalla sivulla.

5.2 Rakentamisen vaikutukset hulevesien muodostumiseen

Asemakaavan mukainen rakentaminen lisää läpäisemättömien pintojen määrää ja sitä kautta hulevesien muodostumista.

Taulukko 2. Valuma-alueiden pinta-alat ja arvioidut valuntakertoimet tulevan maankäytön mukaisessa tilanteessa sekä mitoitusvirtaamat eri sateen toistuvuuksilla.

Osavaluma-alueiden kuvaus	ETELÄ		POHJOINEN		YHTEENSÄ	
TULEVA MAANKÄYTTÖ	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]
Maankäytön jakautuminen	100 %	3,1	100 %	1,6	100 %	4,7
Katto tai asfalttipinta	58 %	1,80	63 %	1,01	60 %	2,81
Sorakenttä tai -käytävä	10 %	0,31	10 %	0,16	10 %	0,47
Piha tai puisto	32 %	0,99	27 %	0,43	30 %	1,42
Pintavaluntekerroin [-]		0,48		0,51		0,49

Osa-alueiden mitoittavat virtaama	ETELÄ		POHJOINEN		YHTEENSÄ	
Mitoitussateen kesto	10 min		10 min		10 min	
	l/s/ha	l/s	l/s/ha	l/s	l/s/ha	l/s
5 vuotta	150	222	150	121	150	344
10 vuotta	192	284	192	155	192	439
25 vuotta	233	345	233	189	233	534
50 vuotta	272	402	272	220	272	622
100 vuotta	300	444	300	243	300	687

Muodostuvat hulevedet ovat pääsääntöisesti melko puhtaita piha- ja kattovesiä. Laatuhaittaa aiheuttavia uhkatekijöitä ovat valumapintoja huuhtovien hulevesien epäpuhtaudet sekä eroosio. Asuinrakennusalueilla veden laadulle merkittävimpiä riskikohteita ovat pysäköinti- ja liikennealueet. Liikennealueilta voi huuhtoutua hu-

levesiin mm. orgaanisia aineita, ravinteita, metalleja, öljyjä ja rasvoja sekä suolauksen seurauksena klorideja ja hiekoituksen seurauksena kiintoainesta. Suunnittelualueella ei tule olemaan vilkasta liikennettä vaan liikenne aiheutuu lähinnä pysäköintipaikoille ajosta ja huoltoajosta. Liikenne- ja pysäköintialueiden hulevesien käsittelyä suositellaan.

Kuva 3. Asemakaavaehdotuksen havainnekuva (Vuorelma-arkkitehdit, 27.4.2016).

6 HULEVESIEN HALLINNAN TARPEET JA TAVOITTEET

Suunnittelualueen tuleva hulevesien hallinnan tarve ja tavoitteet arvioidaan purkureitin ja -vesistön laadullisen ja määrällisen vastaanottokyvyn perusteella.

Alueelle suunniteltu rakentaminen aiheuttaa maankäytön tiivistymisen vuoksi ylivirtaamien ja hulevesien kokonaismäärän kasvua sekä alivirtaamien vähenemistä. Muutokset hulevesiolosuhteissa voivat aiheuttaa eroosiota purouomissa, mikä puolestaan heikentää vedenlaatua ja tuhoaa purojen elinympäristöjä. Lisäksi rakennetulla alueella muodostuvien hulevesien laatu tyypillisesti heikkenee, mikä osaltaan heikentää puroelinympäristöjen tilaa. Laatuhaittaa aiheutuu etenkin alueen rakentamisvaiheessa, jolloin kiintoaineskuormitus on moninkertainen lopulliseen tilanteeseen verrattuna.

Hulevesien määrän lisääntyminen ja valunnan nopeutuminen läpäisemättömillä ja tiivistetyillä pinnoilla aiheuttavat myös tulvimisen riskiä sekä korttelialueilla että yleisillä alueilla. Suunnittelualueen maankäytön tiivistymisellä ei todennäköisesti ole kuitenkaan merkittävää vaikutusta purkureitin ylivirtaamiin ja tulvimiseen, koska suunnittelualue muodostaa vain noin 2,5 % Palo-ojan ja 1,3 % Kirkonkylänojan valuma-alueesta Palo-ojan haarautumiskohdasta tarkasteltuna.

Hulevesien haitallisia vaikutuksia tulee ehkäistä. Hulevesien hallinnan lähtökohta on ehkäistä hulevesien muodostumista ja niihin kohdistuvaa laatuhaittaa. Hallintatoimet tulee aloittaa jo hulevesien syntypaikoilla tontti- ja korttelialueilla ennen hulevesien etenemistä yleisten alueiden hajautettuihin ja keskitettyihin rakenteisiin. Hulevesien hallinnassa suositaan mahdollisimman luonnonmukaisia järjestelmiä, joilla hidastetaan, viivytetään ja tasataan hulevesivirtaamia. Harvinaisempia mitoituksen ylittäviä tulvatilanteita varten suunnitellaan reitit hallittuun tulvanjohtamiseen, joiden avulla pienennetään rakennettujen alueiden tulvavahinkoja.

Vesiaiheilla on tyypillisesti merkittävä positiivinen vaikutus kaupunkitilojen viihtyisyyteen ja maisemaan. Yhtenä hulevesien hallinnan tavoitteena on hyödyntää hulevesiä kaupunkisuunnittelussa luomalla monipuolista kaupunkiympäristöä.

Hulevesien hallintamenetelmät on valittava siten, että asemakaava-alueen yksilölliset hulevesien hallinnan tarpeet tulevat huomioiduksi. Näin saadaan luotua tehokas ja tarkoituksenmukainen hallintakokonaisuus.

Rakentamisen aikainen kuormitus on huomattavasti suurempi kuin rakentamisen jälkeinen kuormitus, ja rakentaminen kestää suunnittelukohteessa kokonaisuudessaan pitkään. Merkittävin hulevesien hallinnan tarve suunnittelualueella onkin rakennusvaiheen kiintoainekuormituksen hallinta.

7 HULEVESISUUNNITELMA

7.1 Tavoitteet

Hulevesien hallinnan perustason tulee olla kaikilla suunnittelualueen osavaluma-alueilla Vantaan hulevesiohjelman tavoitteiden mukainen. Hulevesien hallinnassa noudatetaan Vantaan hulevesiohjelman prioriteettijärjestystä:

I. Ehkäistään hulevesien muodostumista.

II. Ensisijaisesti hulevedet käsitellään ja hyödynnetään syntypaikallaan.

= Hulevesien käyttö ja maahan imeyttäminen.

III. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan suodattavalla ja hidastavalla järjestelmällä.

= Suodattaminen maassa ja maan pinnalla.

IV. Hulevedet johdetaan pois syntypaikaltaan hulevesiviemärissä yleisillä alueilla sijaitseville hidastus- ja viivytysalueille ennen vesistöön johtamista.

= Viivyttäminen avouomissa.

V. Hulevedet johdetaan hulevesiviemärissä suoraan vastaanottavaan vesistöön.

Yleinen tavoite hulevesien hallinnalle suunnittelualueella on, että rakentamisesta ei aiheudu hulevesien määrän tai laadun haitallista muutosta. Tavoitteen tulee toteutua niin rakentamisvaiheessa kuin valmiillakin alueella, mikä edellyttää hulevesijärjestelmän etupainotteista ja vaiheittaista rakentamista.

7.2 Käytettävät hulevesien hallintamenetelmät

Rälssipuistoon esitetyn hulevesien hallintasuunnitelman lähtökohtana on, että alueella muodostuvat hulevedet pyritään hallitsemaan mahdollisimman lähellä niiden syntypaikkaa. Pihoille sijoitetaan verraten puhtaiden katto- ja pihavesien käsittelyyn viivytysaltaita ja likaisemmat vedet liikennealueilta kootaan käsiteltäväksi biosuodatuspainanteissa. Hallintarakenteiden sijainnit ja laajuudet käyvät ilmi liitteessä 3.

7.2.1 Hulevesien vähentäminen

Hulevesien muodostumista voidaan vähentää monilla eri tavoilla, kuten käyttämällä läpäiseviä päällysteitä tai viherkattoja. Oleellista on välttää laajoja yhtenäisiä kovia pintoja, kuten asfaltoituja pysäköinti- tai piha-alueita, joilla hulevesien muodostuminen on runsasta.

Läpäisevät päällysteet

Hulevesivaluntaa voidaan vähentää käyttämällä vettä läpäiseviä pintamateriaaleja aukioilla ja leikkikentillä, sekä vähäliikenteisillä kaduilla, kevyen liikenteen väylillä ja parkkipaikoilla. Pääasiallinen hyöty on veden imeytyminen alapuoliseen maaperään ja pintavalunnan sekä jään ja lumen kerääntymisen väheneminen. Ratkaisut voivat parantaa turvallisuutta, edistää viheralueiden hyvinvointia ja ympäristön viihtyisyyttä sekä vähentää ympäristöhaittoja.

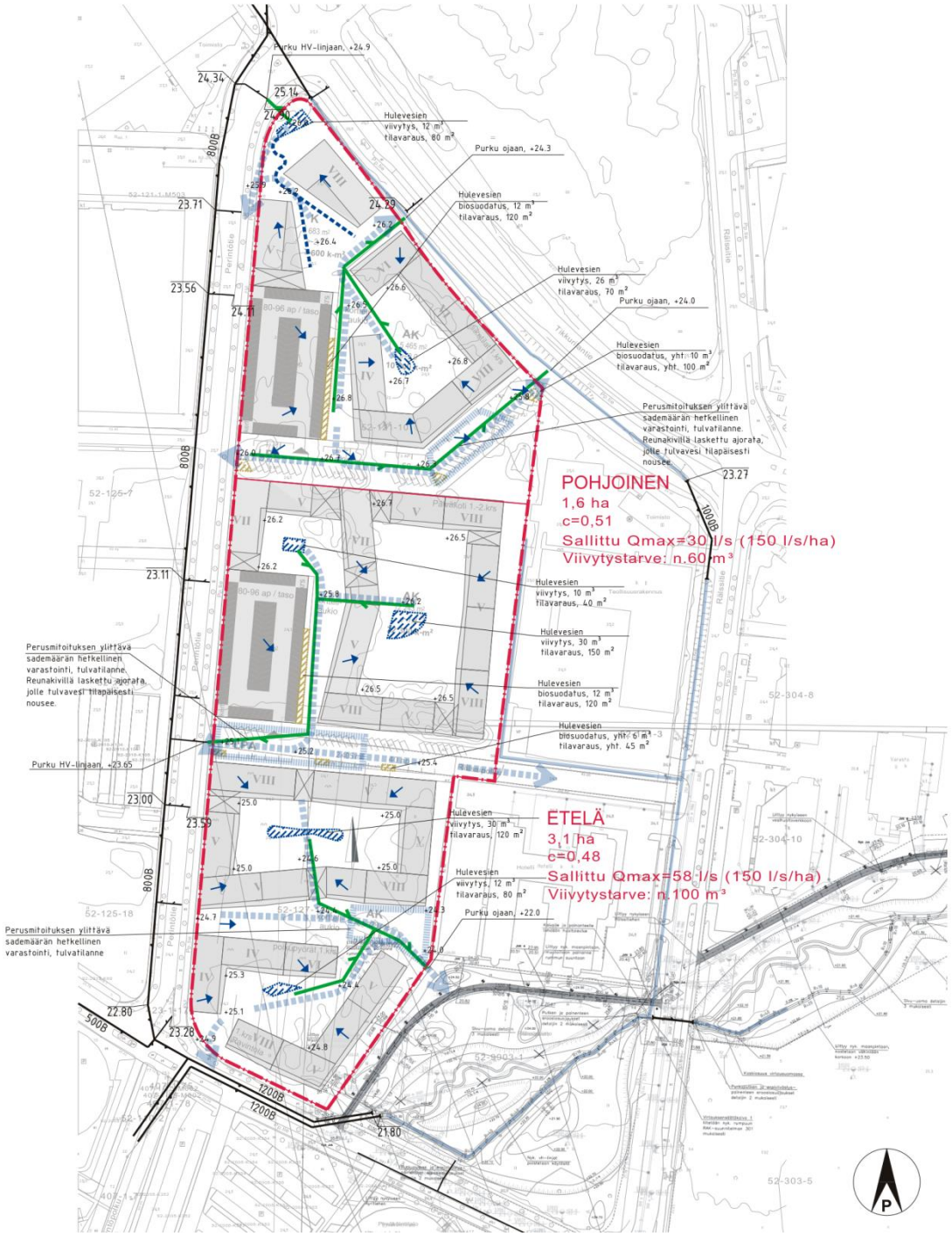

Kuva 4. Hulevesien hallintasuunnitelma.

Läpäisevien päällysteitä voivat olla päällystekivistä tai -laatoista tehdyt pinnat, joiden saumat ja/tai aukkokohdat sekä niiden täyttömateriaali mahdollistavat veden pääsyn alapuolisiin rakennekerroksiin, avoin asfaltti sekä läpäisevä betoni. Päällystekivien tai -laattojen materiaali voi myös sellaisenaan olla vettä läpäisevää, jolloin saumauksen ei tarvitse läpäistä vettä. Myös erilaiset muovi- ja muut kennostot, jotka täytetään vettä läpäisevällä kiviaineksella, voivat toimia vettä läpäisevien päällysteiden pintamateriaaleina ja pintoina.

Vettä läpäisevillä päällysteillä voidaan tehokkaasti vähentää etenkin usein toistuvien sadetapahtumien aiheuttamaa hulevesivaluntaa, millä on vaikutusta myös hulevesien aiheuttamaan laadullisen kuormituksen pienentämisessä, kun suurin osa hulevesistä suotautuu tai imeytyy. Rankkasateilla läpäisevien päällysteiden

imeytyskyky ei välttämättä riitä ja pintavaluntaa muodostuu, mutta kuitenkin selvästi vähemmän ja hitaammin kuin läpäisemättömiltä pinnoilta.

Läpäisevien päällysteiden kohdalla tulee varmistaa, että varsinaisen päällysteen lisäksi myös alapuoliset rakennekerrokset on toteutettu siten että veden imeytyminen tai suotautuminen toimii. Läpäisevien päällysteiden vettä imevä pintakerros on herkkä tukkeutumiselle, mistä johtuen ne edellyttävät kunnossapitoa eikä niitä tulisi ottaa käyttöön muun rakentamisen ollessa vielä käynnissä. Esimerkkejä läpäisevistä päällysteistä on esitetty kuvassa 5.

Kuva 5. Läpäiseviä pintoja, v. soralla täytetty kennosto p-alueella, o. kiveys leveillä nurmisaumoilla.

7.2.2 Biosuodatusrakenteet

LPA-alueilla sekä p-laitosten itälaidan istutusalueella voidaan käyttää ns. biosuodatuspainanteita, jotka toimivat sekä hulevesiä suodattaen, että viivyttäen.

Painanteet sijoitetaan autopaikoituksen lomaan kohtiin, joihin hulevesien kokoaminen on mahdollista ja toisaalta lähelle purkuyhteyttä hv-viemäriin.

Painanteet sijoitetaan riittävän etäisyyden päähän rakennuksista, jotta ne eivät voi aiheuttaa kosteusongelmia, mutta kuitenkin paikkoihin, joihin hulevedet voidaan johtaa painovoimaisesti ja pintaratkaisuilla, kuten kaadoilla tai kouruilla. Painanteet voivat olla myös kuivatettavien rakenteiden vieressä, mutta tällöin ne tulee toteuttaa pohjaltaan tiiviinä ja kaikki käsiteltävät hulevedet kerätään salaojilla ja johdetaan eteenpäin.

Painanteiden puhdistusvaikutus perustuu painanteen mekaaniseen suodatukseen sekä painanteen kasvillisuuden biosuodatukseen. Painanteiden pohjat ovat vettäläpäisevää kasvualustaa, jonka alle sijoitetaan salaojasepelistä tai murskeesta salaojakerros. Salaojakerrokseen sijoitetaan salaojaputkia, jotka hitaasti kuivattavat salaojakerrosta. Putket ovat yhteydessä kaivoon, joka samalla toimii

painanteen ylivuotoreittinä. Kaivon kansi asennetaan ylivuotokynnyksen korkeustasoon, joka valitaan sen mukaan kuinka korkealle veden sallitaan nousevan. Painanteet tulee varustaa tulvareitillä, mitä pitkin mitoituksen ylittävät hulevedet pääsevät purkamaan eteenpäin haittaa aiheuttamatta.

Suodatuspainanteissa on tyypillisesti kasvillisuutta (biosuodatus), jolla voidaan sitoa hulevesistä liuenneita ravinteita. Kasvien juurivyöhykkeen mikrobitoiminnalla on suuri merkitys puhdistuskyvylle. Hulevedet ohjataan pinnoilta suodatusrakenteen lammikoitumisalueelle, josta se imeytyy kasvualustaan. Kasvillisuus hyödyntää osan vedestä ja osa suotautuu suodatuskerrosten läpi.

Mekaaninen suodatus voidaan toteuttaa myös ilman kasvillisuutta, jolloin painanteen rakennekerrokset ovat pelkkää kiviainesta. Esimerkkejä suodatuspainanteista on esitetty kuvassa 6.

Kuva 6. Suodatuspainanteita v. Portland, o. Oslo

7.2.3 Viivytyssaltaat

Pihoille sijoitetaan viivytysaltaita, joihin kootaan sekä kattovedet että pihoilla muodostuvat hulevedet. Kattovedet tulee johtaa piha-alueelle syöksytorvissa ja kuljettaa esim. hulevesikoruissa kohti viivytysallasta.

Viivytysaltaisiin sijoitetaan purkurakenne, jonka korkeusasema määrittelee alimman vedenpinnan koron. Purkurakenne tulee suojata tukkeutumiselta. Altaat tulee varustaa ylivuotokaivolla, jonka korkeusasema määrittelee vedenpinnan ylimmän koron. Altaisiin tulee suunnitella maanpäällinen tulvareitti, jonka tasaus tulee suunnitella huolella erityisesti umpikortteleissa, joissa tulvareitti ohjataan ulos korttelista porttikongin läpi. Altaiden pohjalle voidaan lisäksi sijoittaa purkutason alapuolelle lietepesä, johon hulevesien mukanaan huuhtoma kiintoaines laskeutuu.

Viivytysaltaiden pohjalle voidaan muotoilla alue, johon vesi ensisijaisesti kerääntyy. Rankemmalla sateella vesi nousee korkeammalle täyttäen koko hulevesien hallinnalle osoitetun alueen. Tällöin osa hulevesille varatusta alueesta voi toimia osana muuta piha-aluetta, esim. nurmialueen osana ja vain syvin osa muotoillaan esittämään vesiallasta. Syvemmässä vesialtaassa voi olla myös pysyvä veden osa, mikä mahdollistaisi monipuolisemman kosteikkokasvillisuuden käytön. Pihojen hulevesien viivytysaltaat voivat olla eri pihoilla luonteeltaan erilaisia. Myöhemmin laadittavan pihojen tarkemman suunnittelun tehtävänä on määritellä pihojen hulevesialtaiden ulkoasu. Liitteessä 3 on määritelty pihojen hulevesialtaille edellytetty tilavaraus sekä tasaustilavuuden kapasiteetti.

Kuva 7. Esimerkkejä erilaisista viivytysaltaista v. Malmö, o. Hannover

7.3 Hallintajärjestelmien mitoitusperusteet

Hulevesien hallintajärjestelmä mitoitetaan Vantaan Hulevesien toimintamallin mukaisesti. Sallittu tontilta poistuva hulevesivirtaama arvioidaan käyttäen tontin luonnontilaisia valuntakertoimia ja mitoitussadetta 150 l/(s·ha). Rakennetussa tilanteessa tontilta saa poistua tätä vastaava hulevesivirtaama. Muodostuva vesimäärän erotus viivytetään tontilla. Viivytettävä tilavuus lasketaan käyttäen sateen kestona 10 min. Muodostuvat hulevesivirtaamat luonnontilaisilla valuntakertoimilla ja rakennetussa tilanteessa on esitetty taulukoissa 1 ja 2. Viivytettävät tilavuudet ovat pohjoisosassa n. 60 m³ ja eteläosassa n. 100 m³. Tilavuus on jaettu hallintarakenteiden kesken ja ne käyvät ilmi liitteessä 3.

7.4 Tulvareitit ja tulvasuojelutarpeet

Korttelialueille toteutetaan maanpäälliset tulvareitit normaalisti. Korttelialueilta on johdettu tulvareitit lähiympäristön luontaisiin purkusuuntiin tai kaduille. Tulvareitit on esitetty liitteessä 3, ja ne tulee huomioida korttelialueiden tasaussuunnittelussa.

Tulvareitit ohjataan pohjoisessa Tikkurilantien suuntaan paitsi luoteiskulman aukiolta ja pohjoisemman LPA-alueen länsiosasta, joilta tulvareitit ohjataan Perintötielle. Keskimmäiseltä korttelialueelta tulvareitti ohjataan eteläisemmän LPA-alueen kautta Perintötielle. Eteläiseltä korttelialueelta tulvareitti ohjataan Rälssipuistoon.

Tulvareittien päihin LPA-alueille ja ennen purkua Rälssipuistoon sijoitetaan alueet tulvavesien hetkellistä varastointia varten Vantaan hulevesien hallinnan toimintamallin mukaisesti. Tontilta saa poistua aiemmin esitetty nykytilassa tontilta poistuva virtaama. Viivytyksestä aiheutuvat hulevesien nousualueet on suunniteltava siten, että hulevedet eivät johdu rakennuksiin, naapurin tontille tai muille alueille haitallisesti.

Tulvatilanteen mitoituksen (yli 30 mm sade) ylittävä sademäärä voi poistua tontilta tulvareittiä pitkin. Tulvareitin mitoituksessa on hyvä varautua 50 mm sateeseen.

7.5 Lumien läjitys

Lumet voidaan talvisin läjittää hulevesien hallintarakenteisiin tai alueille, joista sulamisvedet päätyvät käsittelyyn. Tällöin lumen sisältämä kiintoaines jää lumien

sulettua talteen hallintarakenteeseen. Lumen läjityksellä ei kuitenkaan saa tukkia tulvareittejä.

7.6 Rakenteiden ylläpito ja toimivuuden seuranta

Suodatusrakenteiden toimintaa tulee seurata. Vaarana on, että suodattavat kerrokset tukkeutuvat, jolloin rakenne ei enää suodata vesiä vaan vedet kulkeutuvat jatkuvasti ylivuotoreittiä pitkin. Rakenteen tyhjenemistä tulisi seurata sateen jälkeen. Kausittaisia hoitotoimenpiteitä ovat pohjalle kertyneen lietteen poistaminen sekä kasvillisuuden niitto. Lietteen keräämistä helpottaa rakenteeseen sijoitettava lietepesä, johon liete ensisijaisesti kerääntyy. Hoitotoimenpiteet tulisi toistaa aluksi kerran vuodessa. Mikäli lietettä on vuoden aikana kertynyt odotettua enemmän, voidaan ylläpitoväliä tiivistää. Mikäli puolestaan lietettä kertyy odotettua vähemmän, voidaan ylläpitoväliä väljentää. Rakentamisvaiheessa, kun lietteen kertyminen on oletettavasti runsaampaa, voidaan ylläpito- ja seurantaväli asettaa joka tapauksessa tiiviimmäksi.

8 YHTEENVETO

Suunnittelualue sijoittuu Keravanjoen valuma-alueeseen, joka erityisesti Vantaan puolella on melko tiiviisti rakennettua. Suunnittelualueen maankäyttö tulee muuttamaan alueen hydrologisia olosuhteita paikallisesti. Hulevesien hallinnalla pyritään minimoimaan maankäytön muutoksen negatiivisia vesitaloudellisia vaikutuksia.

Liikennöinti- ja pysäköintialueiden yhteyteen suositellaan hulevesien biosuodatusrakenteiden toteuttamista. Korttelin osille, joilta muodostuvat hulevedet ovat pelkästään katto- ja pihavesiä riittää yksinkertainen hulevesien viivytysrakenne. Hulevesien hallintarakenteista purettavat vedet johdetaan Tikkurilantien ja Perintötien hulevesiverkostoihin sekä Rälssipuiston ojaan. Näistä vedet kulkeutuvat Kirkonkylänojaan laskevaan Palo-ojaan.

Korttelin tasaussuunnittelussa tulee huomioida kuivatuksen ja tulvareittien toiminnan kannalta riittävät pinnankaltevuudet.

Sito Oy

TILAAJA: Lemminkäinen Talo Oy
Timo Ruuskanen
Salmisaarenaukio 2, PL169
00181 Helsinki
p. 040 568 7591
timo.ruuskanen@lemminkainen.com

TEKIJÄT: Sami Mäkinen | DI
020 7118 597 | sami.makinen@helimaki.fi

Erno Huttunen| DI, Fise A akustiikka
020 7118 694 | erno.huttunen@helimaki.fi

Meluselvitys

Rälssinpuisto, 01510 Vantaa, Korttelialueet: 52121 (KT), 52127 (KTL-2)

Lausunnon muutokset

Numero	Päiväys	Muutokset
6684-1b	26.5.2016	Perintökujan ja Robert Huberin polun liikenne sekä kortteliin 52125 rakennettavat talot huomioitu.
6684-1a	4.5.2016	Ensimmäinen versio.

Tiivistelmä

Tässä lausunnossa on tutkittu millaisin meluntorjuntatoimenpitein korttelialueille 52121 (KT) ja 52127 (KTL-2) suunniteltavat rakennukset voidaan toteuttaa. Kohteen meluntorjunnan tarpeen määrää tieliikenne. Kohde on lähellä lentokenttää, mutta lentomelualue ei lentoreittien vuoksi ulotu kaava-alueelle. Leikki- ja oleskelupihat voidaan sijoittaa alueille, joilla yöllä vallitseva melutaso on enimmillään 45 dB. Julkisivujen äänitasoerovaatimus on mallinnuksen mukaan suurimmillaan 32 dB. Parvekkeiden meluntorjunnan toimenpiteet on esitetty luvussa 6.

Sisällysluettelo

Tiivistelmä 2

1 TAUSTATIEDOT 4

1.1 Rakennuskohde 4
1.2 Selvityksen tarkoitus 4

2 VAATIMUKSET JA OHJEARVOT 5

2.1 Valtioneuvoston päätös 993/1992 5
2.2 Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa 5

3 LÄHTÖTIEDOT 5

3.1 Tieliikenne 5
3.2 Lentoliikenne 6

4 LASKENTAMENETELMÄ 6

4.1 Melumallinnus 6
4.2 Epävarmuudet 7

5 LASKENNAN TULOKSET 7

5.1 Yleistä 7
5.2 Äänitasot pihan oleskelualueilla 7
5.3 Äänitasot rakennuksen julkisivuilla 7

6 ALUEEN MELUNTORJUNTATOIMENPITEET 8

6.1 Pihan oleskelualueen suojaus melulta 8
6.2 Rakennuksen ulkovaipan ääneneristys 8
6.3 Parvekkeiden suojaus melulta 9

LIITTEET 10

LÄHTEET 10

1 Taustatiedot

1.1 Rakennuskohde

Rälssinpuisto
Korttelialueet: 52121 (KT), 52127 (KTL-2)
01510 Vantaa

1.2 Selvityksen tarkoitus

Timo Ruuskanen (Lemminkäinen Talo Oy) on tilannut meluselvityksen Rälssinpuistoon suunniteltaville asuinrakennuksille. Osaan rakennuksista suunnitellaan myös liiketiloja 1. kerrokseen.

Tämän selvityksen tarkoituksena on tutkia, millaisin melutorjuntatoimenpitein kortteleihin suunniteltavat rakennukset voidaan toteuttaa. Lausunto perustuu arkkitehtitoimisto Vuorelma Arkkitehdit Oy:n Markus Makkosen toimittamiin asemapiirroksiin (kuva 1), Maanmittauslaitoksen avoimeen dataan sekä Vantaan kaupungin kaupunkisuunnitteluosaston ja liikennesuunnitteluosaston sekä Lemminkäinen Talo Oy:n toimittamiin liikennetietoihin.

Kuva 1. Asemapiirros 19.4.2016

HELIMÄKI AKUSTIKOT OY · · ·

2 Vaatimukset ja ohjearvot

2.1 Valtioneuvoston päätös 993/1992

Rakennuksen ja oleskelualueiden melusuojaus on toteutettava niin, että valtioneuvoston päätöksessä nro 993/1992 [1] esitetyt melutason ohjearvot täyttyvät. Päätöksen mukaan rakennuksen ulkopuolisen melulähteen aiheuttama melun keskiäänitaso $L_{A,eq}$ saa olla

- sisällä asuin-, majoitus- ja potilashuoneissa päivällä klo 7-22 enintään 35 dB ja yöllä klo 22-7 enintään 30 dB.
- liike- ja toimistohuoneissa päivällä klo 7-22 enintään 45 dB. Yöohjearvoa ei sovelleta liike- ja toimistohuoneisiin.
- piha-alueilla ja muilla oleskelualueilla, kuten parvekkeilla, päivällä klo 7-22 enintään 55 dB ja yöllä klo 22-7 enintään 50 dB. Uusilla alueilla oleskelualueiden yöohjearvo on 45 dB.

Alue katsottaneen uudeksi alueeksi, koska alueella ei ole aiempaa asuinrakentamista.

2.2 Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa

Uudenmaan ELY-keskuksen vuonna 2013 julkaisemassa oppaassa Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa [2] annetaan lisäohjeistuksia liittyen uuden alueen käsitteeseen, parvekkeiden melutasoihin ja viherhuoneisiin seuraavasti.

Uudella alueella tarkoitetaan pääsääntöisesti vähintään korttelin kokoista aluetta, jolla on ennestään hyvin vähän tai ei lainkaan asuinrakennuksia, jolle luodaan uutta infrastruktuuria ja jolla laajennetaan kaavoitettua aluetta tai luodaan uutta. Tulkintaan vaikuttaa lisäksi alueen sijainti muihin alueisiin nähden.

Oleskeluparvekkeet rinnastetaan asuntojen pihoihin ja niihin sovelletaan samoja ohjearvoja. Kaikki oleskeluparvekkeet ovat samanarvoisia melun ohjearvojen kannalta.

Mikäli parveke halutaan sijoittaa talon julkisivulle, missä meluohjearvo ylittyy, se tulee määrätä lasitettavaksi (tai muilla keinoin taata melun tarvittava vaimentaminen). Jos päiväajan keskiäänitaso julkisivulla on kuitenkin yli 65 dB, ei parvekkeita tulisi rakentaa, koska lasitus ei välttämättä takaa riittävän alhaista melutasoa. Tällaisessa tapauksessa parveke voidaan korvata viherhuoneella ja antaa siitä oma kaavamääräys.

Parvekelasituksella tarkoitetaan lähtökohtaisesti rakennetta, jossa lasit aukeavat ja niiden väliin jää rako (tuulettuminen). Viherhuoneen lasitus on parvekkeesta poiketen ulkoseinän kaltainen, joko kiinteä tai avattava. Viherhuone on puolilämmin tai lämmin huoneiston osa, mutta ei asuinhuone. Siellä sovelletaan oleskelu- ja leikkipihan meluohjearvoja. Sen takana ei voi olla huonetiloja, joihin raitis ilma otettaisiin vain viherhuoneen kautta. Viherhuone luetaan yleensä kerrosalaan. Ensisijainen oleskelualue on löydyttävä kiinteistön piha-alueelta, ja sen on oltava riittävä.

3 Lähtötiedot

3.1 Tieliikenne

Tieliikenteen äänilähteinä alueella ovat Kehä III, Tuusulanväylä, Tikkurilantie, Äyritie, Rälssitie, Perintötie, Perintökuja ja Robert Huberin polku. Teiden liikennemäärätiedot on saatu Vantaan kaupungin kaupunkisuunnitteluosastolta (Merja Häsänen) ja Lemminkäinen Talo Oy:lta (Timo Ruuskanen) huhtikuussa ja toukokuussa 2016 sekä Vantaan kau-

pungin liikennesuunnitteluosastolta (Suvi Rytkönen-Halonen) toukokuussa 2016. Laskennassa käytetyt liikennemäärät on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Tieliikennemäärätiedot.

Väylä	KAVL 2055 [ajon./vrk]	Raskaan liikenteen osuus [%]	Yöliikenteen osuus [%]	Nopeusrajoitus [km/h]
Kehä III	90000	8	10	80
Tuusulanväylä	77150	12	10	100
Tikkurilantie	11800	8	10	50
Äyritie	9200	8	10	40
Rälssitie	10000	8	10	40
Perintötie	3400	8	10	40
Perintökuja	1410	6	10	40
Robert Huberin polku	1850	6	10	40

3.2 Lentoliikenne

Kohde ei sijaitse lentomelualueella.

4 Laskentamenetelmä

4.1 Melumallinnus

Liikenteen aiheuttamia äänitasoja korttelialueella on arvioitu melulaskentaohjelmistolla CadnaA 4.6, johon sisältyvät tie- ja raideliikennemelun sekä teollisuusmelun pohjoismaiset laskentamallit.

CadnaA ohjelmisto laskee melukartat sille syötetyn kolmiulotteisen maastomallin perusteella. Laskennassa se ottaa huomioon mm. liikenneväylien liikennemäärät, ajonopeuden, maastomuodot, rakennusten sijainnin ja korkeuden sekä heijastukset rakenteista ja maasta niille määriteltyjen absorptio-ominaisuuksien perusteella. Laskennassa rakennusten julkisivut on oletettu täysin heijastaviksi. Maasto on oletettu täysin absorboivaksi erikseen määrättyjä alueita lukuun ottamatta. Laskentaparametrit on esitetty taulukossa 2.

Äänitasojen laskemiseksi laskenta-alue on jaettu ruutuihin, joiden koko on 5 x 5 m^2. Lisäksi melukartoissa on esitetty rakennuksien eri julkisivuille kohdistuvat melutasot kriittisimmillä korkeustasoilla. Valkoisella alueella keskiäänitaso on melukartoissa alle 45 dB. Meluvyöhykkeet on viivoitettu 1 dB välein melun leviämisen havainnollistamiseksi.

Taulukko 2. Melumallissa käytetyt tärkeimmät laskentaparametrit

Laskentaparametrit	
Laskentasäde	1500 m
Heijastusten kertaluku	1
Laskentasäde heijastuksissa (lähde – vastaanotto)	1000 m
Heijastuspinnan laskentasäde (lähde/vastaanotto – pinta)	100 m
Maaston absorptio	1

Rakennusten absorptio	0
Teiden absorptio	0
Meluesteiden absorptio	0
Laskentahilan koko	5 x 5 m^2
Laskentakorkeus maanpinnasta/lattiasta	2 m

4.2 Epävarmuudet

Tieliikennemelun pohjoismaisen laskentamallin epätarkkuutta on käsitelty julkaisussa Tieliikennemelun laskentamalli [3]. Julkaisussa sanotaan seuraavaa: ”Yleisesti tämän laskentamallin antamat tulokset vastaavat mittausten keskimääräisiä vapaan kentän äänitason arvoja, so. tulokset sijoittuvat vaihtelualueen puoliväliin (vuosikeskiarvot).” Tarkkuus kuitenkin heikkenee, kun etäisyys melulähteestä kasvaa ja tuuliolosuhteet eroavat mallin oletusarvoista. Malli olettaa tuulen suunnan olevan aina lähteeltä vastaanottajalle, joten malli mallintaa aina huonointa tilannetta.

Tämän lisäksi mallinnuksen tarkkuuteen vaikuttaa merkittävästi lähtötietojen, kuten liikennetietojen ja maastomallin tarkkuus. Esimerkiksi liikennemäärän kaksinkertaistuminen kasvattaa väylän melua 3 dB.

5 Laskennan tulokset

5.1 Yleistä

Melumallinnuksen tulokset on esitetty liitteissä 1-2. Liitteet sisältävät:

- Liitteessä 1 on esitetty kohteen korttelien ja lähialueiden päivä- ja yöajan melukartat ilman rakennusmassoja ja rakennusmassojen kanssa laskettuna +2 m korkeudessa maanpinnasta ennustetilanteessa 2055.
- Liitteessä 2 on esitetty julkisivuille kohdistuvat suurimmat päivä- ja yöajan melutasot +2 m korkeudessa lattiapinnasta kriittisimmässä kerroksessa ennustetilanteessa 2055.

5.2 Äänitasot pihan oleskelualueilla

Tontin piha-alueiden keskiäänitasot on esitetty liitteen 2 melukartoissa ennustetilanteessa päivä- ja yöaikaan 2 m korkeudella maanpinnasta. Liikenteestä johtuva keskiäänitaso on päiväaikaan noin 6-7 dB korkeampi kuin yöllä. Oleskelualueiden yöajan äänitasovaatimus on 10 dB päiväajan vaatimusta pienempi, joten yöajan melutasot tulevat tässä tapauksessa mitoittaviksi.

5.3 Äänitasot rakennuksen julkisivuilla

Asemakaavassa rakennuksen ulkovaippaa koskeva ääneneristysvaatimus $\Delta L_{A,vaad}$ annetaan rakennuksen julkisivuun kohdistuvan ja sisällä sallittavan äänitason erotuksena [4]. Julkisivuun kohdistuvassa äänessä ei oteta huomioon julkisivusta poispäin heijastuvaa ääntä.

Suurimmat asuinrakennuksien julkisivuille kohdistuvat keskiäänitasot ovat päivällä 67 dB (liite 2 s. 1) ja yöllä 59 dB (liite 2 s. 2). Kun otetaan huomioon sisätiloissa päiväajan/yöajan sallittavan melutason ohjearvo 35/30 dB, saadaan ulkovaipan äänitasoero-

vaatimukseksi suurimmillaan $\Delta L_{A,vaad}$ = 32 dB. Päiväaikaiset melutasot ovat sisätilojen meluntorjunnan mitoituksen kannalta määräävät.

6 Alueen meluntorjuntatoimenpiteet

6.1 Pihan oleskelualueen suojaus melulta

Pihojen leikki- ja oleskelualueiden sijainnit eivät ole vielä tiedossa. Ne voidaan vapaasti sijoittaa alueille, jotka näkyvät liitteen 1 yöajan melukartoissa (sivu 4) valkoisena. Jos pihojen oleskelualueet sijoitetaan alueelle, jonka melu ylittää yöllä 45 dB (muut kuin valkoiset alueet), ne on suojattava meluestein. Jos rakennusmassoittelu, meluesteiden sijoittelu tms. muuttuu, tilanne täytyy tarkastaa.

Melueste voi olla rakenteeltaan betonielementti, tiilimuuraus tai tiivis säänkestävä rakennuslevy, joka on päällystetty molemmin puolin puuverhouksella. Pelkkä puusäleikkö ei toimi meluesteenä. Esteen tulee olla rakenteeltaan tiivis ja sen tulee ulottua maahan saakka. Esteessä voi olla lasi- tai pleksiosia, mutta niiden tulee liittyä tiiviisti esteen muuhun rakenteeseen.

6.2 Rakennuksen ulkovaipan ääneneristys

Rakennusten julkisivujen ääneneristysvaatimukset on esitetty alla kuvissa 2 ja 3.

Kuva 2. Rakennusten julkisivuille asetettavat äänitasoerovaatimukset.

HELIMÄKI AKUSTIKOT OY · · ·

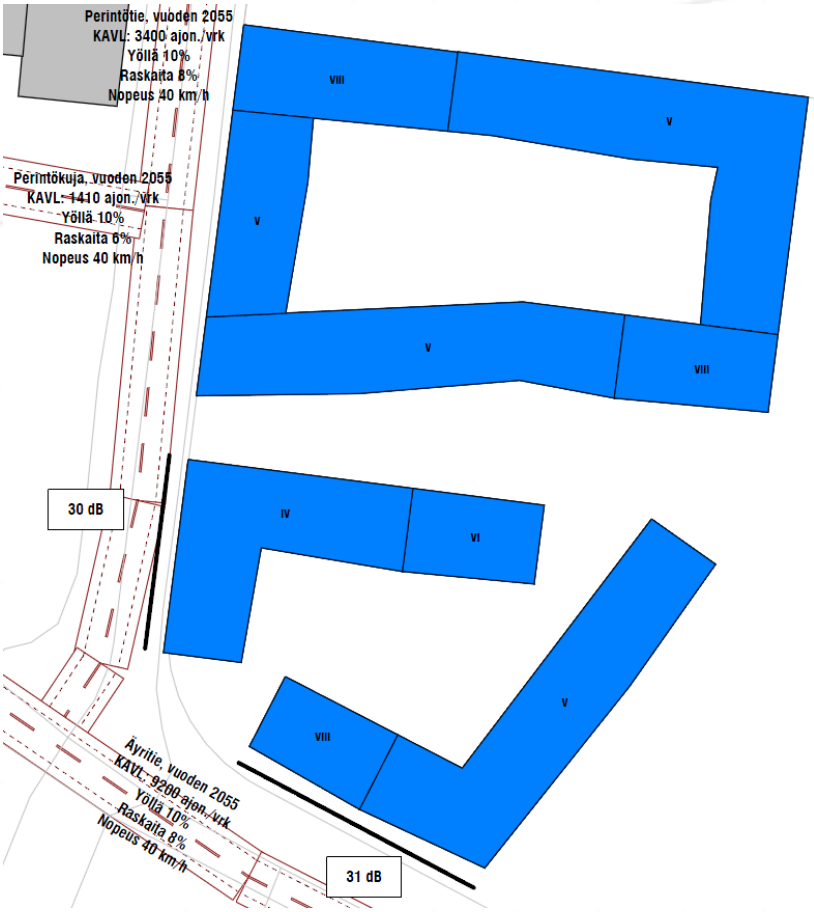

Kuva 3. Rakennusten julkisivuille asetettavat äänitasoerovaatimukset.

Muilla julkisivuilla ääneneristysvaatimus on 28 dB tai alle, jolloin kyseinen vaadittava äänitasoero saavutetaan yleensä nykyrakentamisessa normaaleilla lämmöneristysvaatimukset täyttävillä rakenteilla, eikä erillistä vaatimusta muille julkisivuille tarvita.

Rakennuksen ikkunoiden, ikkunaovien, ulkoseinärakenteiden ja mahdollisten korvausilmaventtiilien ääneneristys on mitoitettava menetelmällä, joka ottaa huomioon rakennusosien muodostaman kokonaisuuden, niiden pinta-alat sekä huonetilan pinta-alan. Tällaisia menetelmiä on esitetty ympäristöministeriön ympäristöoppaassa 108 [4] sekä ohjeen RIL 243-1-2007 luvussa 8.4 [5].

6.3 Parvekkeiden suojaus melulta

Kohteen parvekkeiden sijoittelu ei ole vielä tiedossa. Mikäli parvekkeet rakennetaan julkisivuille, joihin kohdistuva yöaikainen melu (liite 2 sivu 2) ylittää 42 dB, tulee parvekkeet lasittaa.

Parvekkeille muodostuva melu on aina tilakohtainen ilmiö, mihin vaikuttaa parvekkeen malli (ulokkeellinen/sisäänvedetty), kaiteen ja lasituksen asennustapa, lasituksen paksuus ja pinta-ala, sekä parvekkeen tilavuus. Mikäli parvekkeet rakennetaan julkisivuille, joihin kohdistuva yöaikainen melutaso (liite 2 sivu 2) ylittää 45 dB, tulee edellä mainitut asiat huomioida parvekkeita suunniteltaessa. Tarvittaessa parvekkeen kaide- ja lasirakenteita voidaan tiivistää sekä parvekkeelle asentaa absorptiomateriaalia.

Mahdollisille parvekkeille kohdistuu korkeintaan 59 dB melutaso, joten kaikille julkisivuille voidaan sijoittaa parvekkeita, jotka voidaan suojata melulta avattavilla parvekelasiratkaisuilla. Tarkempi parvekkeiden melunsuojaus tulee suunnitella rakennuslupavaiheessa.

Liitteet

1. Kohteen korttelien ja lähialueiden päivä- ja yöajan melukartat laskettuna +2 m korkeudessa maanpinnasta ennustetilanteessa 2055.

2. Julkisivuille kohdistuvat suurimmat päivä- ja yöajan melutasot +2 m korkeudessa lattiapinnasta kriittisimmässä kerroksessa ennustetilanteessa 2055.

Lähteet

1. Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista. Suomen säädöskokoelma, nro 993/1992.

2. Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, opas 02/2013.

3. Tieliikennemelun laskentamalli, Ympäristöministeriön ohje 6, 1993

4. Rakennuksen julkisivun ääneneristävyyden mitoittaminen. 2003. Helsinki, ympäristöministeriö, ympäristöopas 108.

5. Rakennusten akustinen suunnittelu: akustiikan perusteet. Helsinki, Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL ry, RIL 243-1-2007. Mikko Kylliäinen, Valtteri Hongisto.

HELIMÄKI AKUSTIKOT OY · · ·

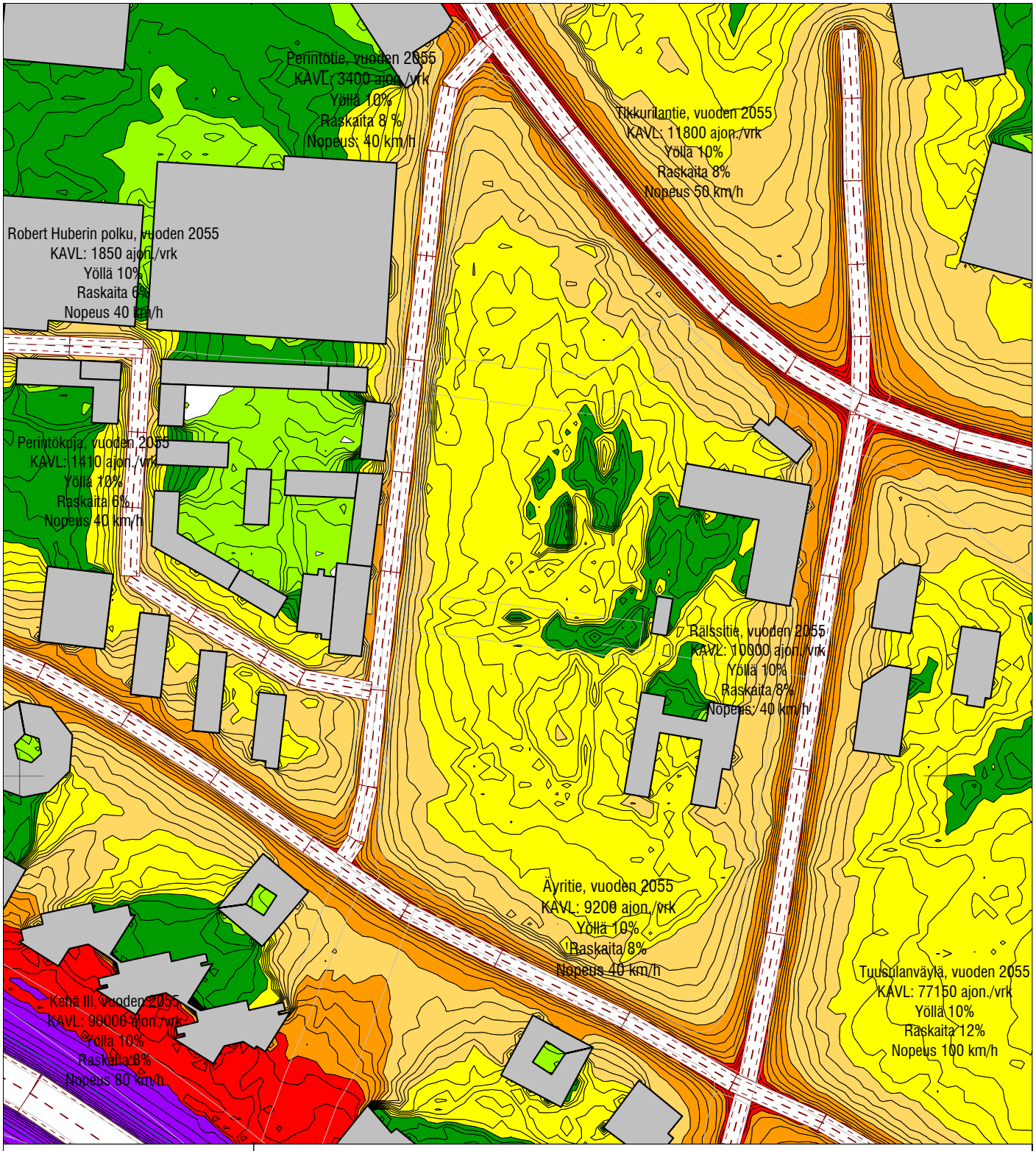

Päiväajan keskiäänitaso
$L_{A,\ eq,\ 7\text{-}22}$

- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Mittakaava:
1:3000 (A4)

N

Työ:	6684-1b Rälssinpuisto
Liitteen sisältö:	Liikenteen aiheuttamat keskiäänitasot ulkoalueilla. Kohteen korttelit ja piha-alueet ilman rakennusmassoja.
Liikenne:	Vuoden 2055 ennustettu keskimääräinen arki-vuorokausiliikenne (KAVL) päivällä klo 07-22
Korkeus:	Melukartan korkeus maanpinnasta +2 m
Laatinut:	Sami Mäkinen, DI
Pvm:	26.5.2016

HELIMÄKI AKUSTIKOT
www.helimaki.fi

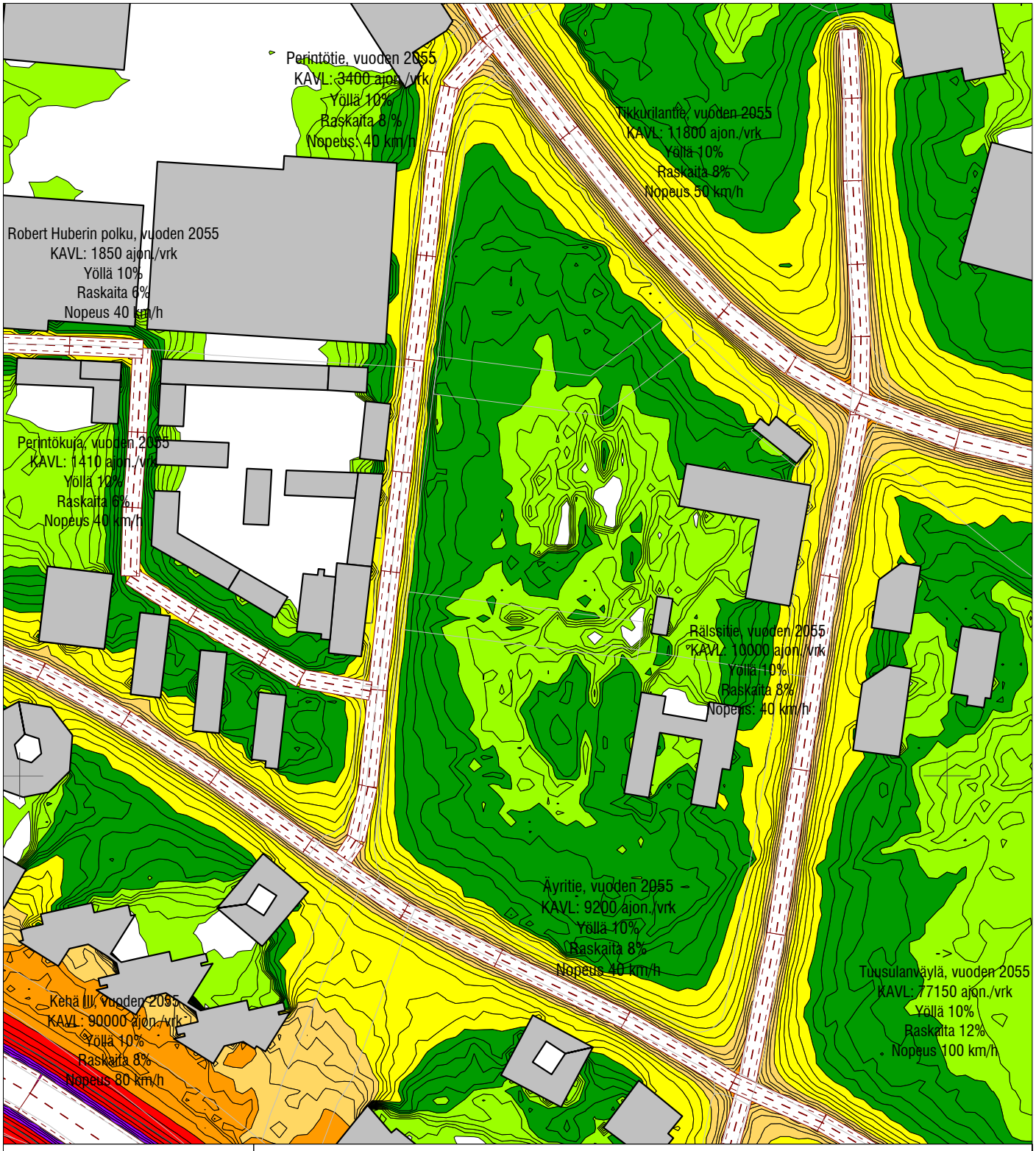

Yöajan keskiäänitaso
$L_{A,\,eq,\,22\text{-}7}$

- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Mittakaava:
1:3000 (A4)

N

Työ:	6684-1b Rälssinpuisto
Liitteen sisältö:	Liikenteen aiheuttamat keskiäänitasot ulkoalueilla. Kohteen korttelit ja piha-alueet ilman rakennusmassoja.
Liikenne:	Vuoden 2055 ennustettu keskimääräinen arki-vuorokausiliikenne (KAVL) yöllä klo 22-07
Korkeus:	Melukartan korkeus maanpinnasta +2 m
Laatinut:	Sami Mäkinen, DI
Pvm:	26.5.2016

HELIMÄKI AKUSTIKOT
www.helimaki.fi

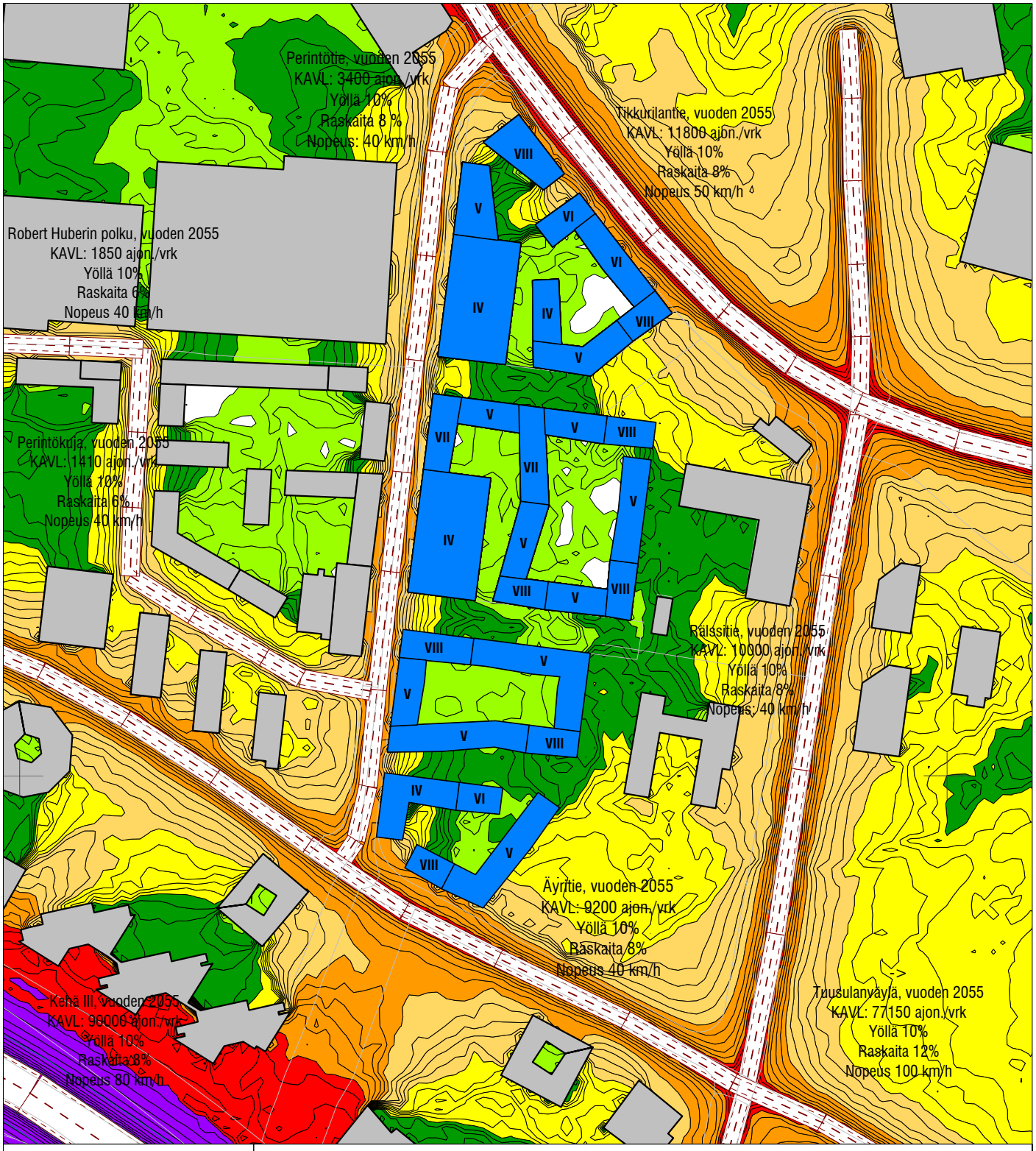

Päiväajan keskiäänitaso
$L_{A,\ eq,\ 7\text{-}22}$

- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Mittakaava:
1:3000 (A4)

N

Työ:	6684-1b Rälssinpuisto
Liitteen sisältö:	Liikenteen aiheuttamat keskiäänitasot ulkoalueilla. Kohteen korttelit suunnitelluilla rakennusmassoilla.
Liikenne:	Vuoden 2055 ennustettu keskimääräinen arki-vuorokausiliikenne (KAVL) päivällä klo 07-22
Korkeus:	Melukartan korkeus maanpinnasta +2 m
Laatinut:	Sami Mäkinen, DI
Pvm:	26.5.2016

HELIMÄKI AKUSTIKOT
www.helimaki.fi

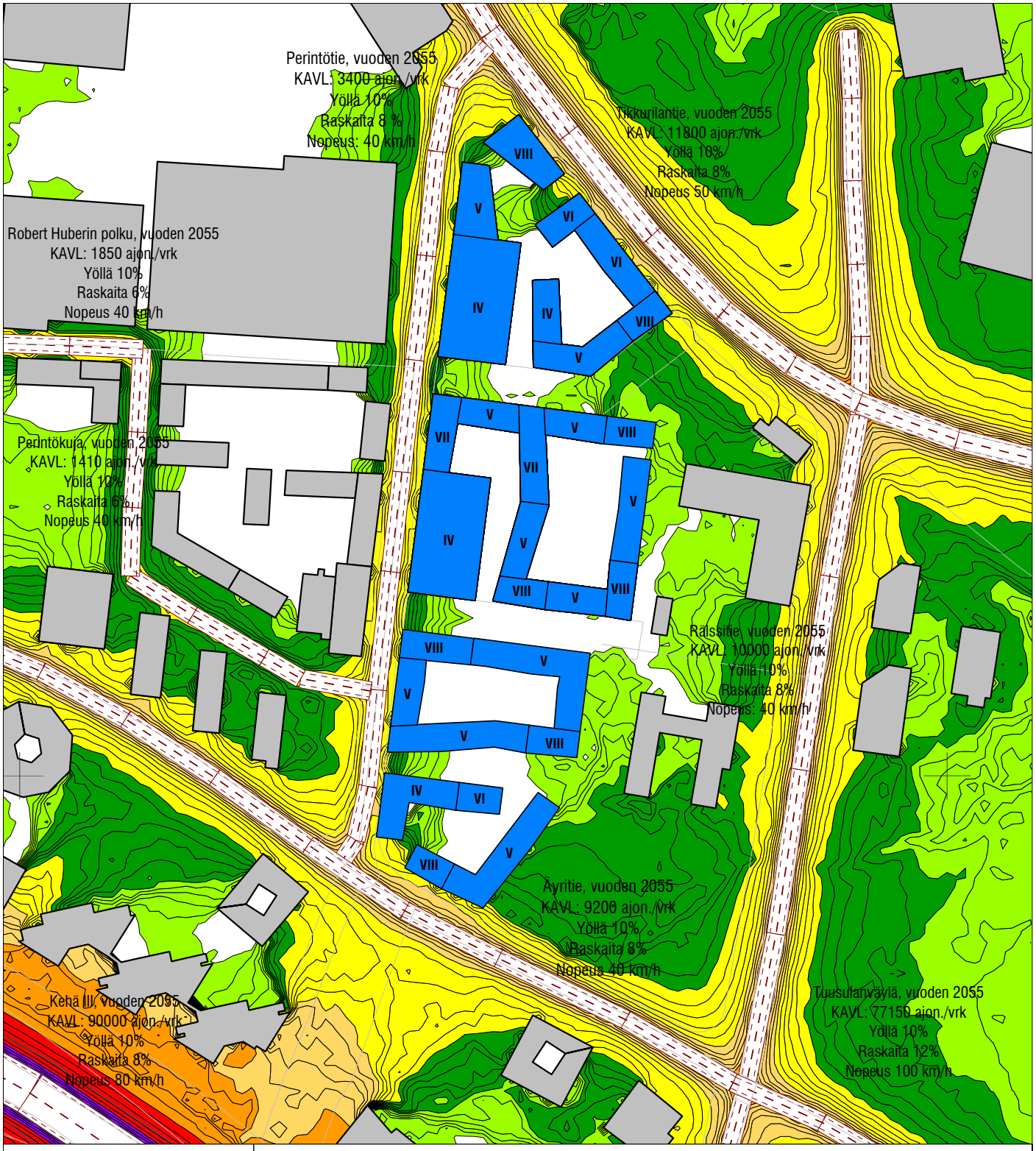

Yöajan keskiäänitaso
$L_{A,\ eq,\ 22\text{-}7}$

- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Mittakaava:
1:3000 (A4)

N

Työ:	6684-1b Rälssinpuisto
Liitteen sisältö:	Liikenteen aiheuttamat keskiäänitasot ulkoalueilla. Kohteen korttelit suunnitelluilla rakennusmassoilla.
Liikenne:	Vuoden 2055 ennustettu keskimääräinen arki-vuorokausiliikenne (KAVL) yöllä klo 22-07
Korkeus:	Melukartan korkeus maanpinnasta +2 m
Laatinut:	Sami Mäkinen, DI
Pvm:	26.5.2016

HELIMÄKI AKUSTIKOT
www.helimaki.fi

Päiväajan keskiäänitaso
$L_{A,\ eq,\ 7\text{-}22}$

- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Mittakaava:
1:2200 (A4)

N

Työ:	6684-1b Rälssinpuisto
Liitteen sisältö:	Julkisivumelut
Liikenne:	Vuoden 2055 ennustettu keskimääräinen arkivuorokausiliikenne (KAVL) päivällä klo 07-22
Julkisivuihin kohdistuvat melutasot:	Pieniin ympyröihin on laskettu julkisivun pystylinjaan kohdistuva suurin keskiäänitaso päivällä. Ison ympyrän sisään on merkitty suurin koko rakennuksen julkisivuihin kohdistuva keskiäänitaso päivällä ja yöllä.
Laatinut:	Sami Mäkinen, DI
Pvm:	26.5.2016

HELIMÄKI AKUSTIKOT
www.helimaki.fi

Yöajan keskiäänitaso
$L_{A,\ eq,\ 22\text{-}7}$

- > 45.0 dB
- > 50.0 dB
- > 55.0 dB
- > 60.0 dB
- > 65.0 dB
- > 70.0 dB
- > 75.0 dB

Mittakaava:
1:2200 (A4)

N

Työ:	6684-1b Rälssinpuisto
Liitteen sisältö:	Julkisivumelut
Liikenne:	Vuoden 2055 ennustettu keskimääräinen arkivuorokausiliikenne (KAVL) yöllä klo 22-07
Julkisivuihin kohdistuvat melutasot:	Pieniin ympyröihin on laskettu julkisivun pystylinjaan kohdistuva suurin keskiäänitaso yöllä. Ison ympyrän sisään on merkitty suurin koko rakennuksen julkisivuihin kohdistuva keskiäänitaso päivällä ja yöllä.
Laatinut:	Sami Mäkinen, DI
Pvm:	26.5.2016

HELIMÄKI AKUSTIKOT
www.helimaki.fi

16 § **Asemakaavan muutos 001925 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 15 Myyrmäki / Myyrmäen keskusta / TLA**

VD/4405/10.02.04.01/2016
TLA/VKA/AOL/SRU

Asemakaavan muutosluonnoksessa esitetään tehokkaiden, korkeatasoisten ja omaleimaisten keskustakortteleiden rakentamista Myyrmäen keskustaan Paalutorin pohjoispuolelle ja Paalukylänpuiston reunalle. Kolmeen kortteliin sijoittuu asuntoja sekä liike- ja palvelutiloja. Kilterin koulun ja päiväkodin sekä Myyrmäkitalon tonttien asemakaavat ajantasaistetaan. Asemakaavan yhteydessä laaditaan julkisen ulkotilan yleissuunnitelma keskusta-alueelle.

Asemakaavamuutosluonnos koskee kortteleita 15403 ja 15406, 15422 ja 15423 sekä osaa korttelista 15511 sekä katu-, tori- ja virkistysalueita kaupunginosassa 15, Myyrmäki. Muutosluonnos koskee kumoutuvassa asemakaavassa 15403, 15404 ja osa korttelia 15406 ja 15511 sekä katu-, tori- ja virkistysalueita kaupunginosassa 15, Myyrmäki.

Tonttijako ja tonttijaon muutos (luonnos) koskee kortteleita 15403, 15406, 15422, 15423 ja osaa korttelista 15511 kaupunginosassa 15, Myyrmäki.

Alue sijaitsee Myyrmäen keskustassa.

Kaavan hakija
Vantaan kaupunki.

Maanomistus
Kaupunki omistaa alueen kiinteistöt.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi kaavaehdotuksen valmisteluun ovat osallistuneet Rakennusosakeyhtiö Hartela, VVO-yhtymä Oyj, Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö (HOAS), Myyrmäki-liike, Asoasunnot Uusimaa Oy ja Citycon Oy sekä suunnittelijakonsultteina arkkitehtitoimisto Innovarch Oy, WSP Finland Oy ja Trafix Oy.

Yleiskaava
Kaavamuutosluonnoksen alue on kaupunginvaltuustossa 17.12.2007 hyväksytyssä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa keskustatoimintojen aluetta (C), jolle voi rakentaa toimisto-, liike- ja palvelutiloja, asuntoja ja keskustaan soveltuvia työpaikkoja, sekä tehokasta asuntoaluetta (A1), jolle saa rakentaa ensisijaisesti asuinkerrostaloja ja sallia asuinympäristöön soveltuvia työtiloja. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen.

Asemakaavan muutos
Asemakaavan muutosluonnoksen lähtökohtana on Myyrmäen keskustan suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun voittaneet ehdotukset, joiden pohjalta asemakaavan muutosluonnoksen suunnittelu aloitettiin.

Asemakaavalla tehostetaan Myyrmäen keskustan maankäyttöä. Keskustan korttelialueiden rakentamisen määrä kasvaa, samoin kerroskorkeudet. Asumisen osuus lisääntyy verrattuna nykyiseen asemakaavaan kun Paalutorin varren yleisten rakennusten korttelialue (Y) ja sen pohjoispuolella oleva liikerakennusten korttelialue (AL) muuttuvat asuinkerrostalojen korttelialueiksi (AK) sekä Paalukylänpuiston reunaan tulee uusi asuinkerrostalojen korttelialue (AK). Kaavassa uutta asumista esitetään 35 000 k-m^2. Asuinkerrostalojen katutasoon tulee liike-, myymälä- ja ravintolatilaa vähintään 2 600 k-m^2, joka avautuu torialueille ja jalankululle ja pyöräilylle varatuille kaduille (pp). Osa kivijalkaliiketiloista on yksikerroksisia ja niiden päälle tulee asukkaiden oleskelupiha. Asuinkortteleiden keskellä olevat pihat merkitään asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi (AH). Asuinkerrostalojen korttelialueilla sovelletaan autopaikkanormia: 1 ap/130 k-m2. Korttelissa 15403 tontilla 2 sallitaan opiskelija-asuminen. Opiskelija-asunnoille tulee varata 10 autopaikkaa Myyrmäen keskustan yleiseen pysäköintilaitokseen.

Väliaikainen maanpäällinen pysäköinti, joka on sijoittunut rakentamattomille korttelialueille, siirtyy keskustan yleisiin, vajaakäyttöisiin pysäköintilaitoksiin. Uusien asuinkerrostalokortteleiden parkkipaikat tulevat kortteleiden ja katu- ja torialueiden alle maanalaiseen pysäköintilaitokseen. Torikauppiaita varten varataan maantasopysäköintiä.

Paalutori säilyy nykyisen kokoisena tapahtuma- ja kauppatorina. Paalutorin pohjoispuolelle tulee uusi toiminnallinen aukio, Ruukkutori, jossa Myyrmäenraitin ja Ruukkupolun kevyt liikenne kohtaavat. Paalukylänpuistoa kehitetään monipuolisena ulkotilana ja avokallion lakialue säilytetään.
Kilterin koulun tontin asemakaava ajantasaistetaan, merkintä muuttuu opetus- ja sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueesta (YOS) yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y), tonttitehokkuus e=0,50 ja suurin kerrosluku (III) säilyvät. Myyrmäkitalo saa uuden korttelinumeron, sillä uusi jalankulkuun ja pyöräilyyn osoitettu katualue Artsinpolku erottaa tontin omaksi korttelialueeksi.
Keskustan suunnittelun yhtenä merkittävä kriteerinä on ollut asuntojen rahoitus- ja hallintamuotojen monipuolisuus. Kortteleihin tulee asuntoja eri rahoitusmuodoilla: omistusasumista (54,9% asuinkerrosalasta), vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja (28,6%), valtion tukemia vuokra-asuntoja opiskelijoille (14,3%) ja asumisoikeusasuntoja (5,7%).

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on päivitetty 29.4.2016, jolloin Myyrmäen keskustan suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun tuloksen mukainen suunnittelu aloitettiin. Kaavoitus on tullut vireille 8.3.2008 kaavamuutoksena numerolla 001925.

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin viisi kappaletta. Kilpailuehdotuksista, jotka olivat nähtävillä 8.-22.9.2015, saatiin 176 kpl kirjallista palautetta.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012, täydennetty ja tarkennettu KV 22.9.2014).

Kaavatyö kohdistuu kokonaan Vantaan kaupungin omistamalle maalle ja tuottaa uutta asuntokerrosalaa (35 000 k-m^2, n. 650 asuntoa) ja liiketilaa (vähintään 2 600 k-m2).

Sopimus
Asemakaavan muutokseen liittyy toteuttamissopimus, joka tehdään kaavan ehdotusvaiheessa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 16

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.10.2016 päivätty asemakaavamuutos luonnos 001925 ja luonnos tonttijaosta sekä tonttijaon muutoksesta,
15 / Myyrmäki / Myyrmäen keskusta.
b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Käsittely:
Suunnittelija Olli Poutanen / WSP Oy:stä esitteli Myyrmäen keskustan 3D -mallin / ”kävely” Myyrmäen uudessa keskustassa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Asemakaavamuutosluonnoksen selostus 10.10.2016
- Myyrmäen keskustan ilmastovaikutusten arviointi / 001925
- Myyrmäen keskustan tuulisuusselvitys / 001925
- Myyrmäen keskustan pysäköintiselvitys / 001925

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 5

Lisätiedot:
asemakaavasuunnittelija Anne Olkkola, puh. 8392 6528
aluearkkitehti Vesa Karisalo, puh. 8392 2684
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Myyrmäen keskusta 001925

Kasvihuonekaasupäästöjen mallinnus KEKO-ekolaskurilla

Vantaan kaupunki
23.9.2016

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Kaavaan esitettyjen uusien kortteleiden 15403, 15406 ja 15422, Ruukkutorin, Paalutorin ja Paalukylänpuiston sekä ympäröivien katualueiden toteutumisen aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä arvioitiin KEKO-laskurilla, joka laskee päästöt 50 vuoden aikajaksolla. KEKO arvioi myös alueen kokonaisekotehokkuutta, joka muodostuu kasvihuonekaasupäästöjen määrästä, luonnonvarojen käytöstä ja luontovaikutuksista. Laskenta huomioi nykyisten rakennusten purkamisen sekä uusien rakennusten ja infrastruktuurin rakentamisen ja ylläpidon sekä rakennusten energiankulutuksen ja henkilöliikenteen päästöt, sekä suunnitelman vaikutukset hiilinieluihin alueella.

Laskurilla arvioitiin energiatehokkuudeltaan, materiaali-, energia- sekä pysäköintiratkaisuiltaan erilaisten vaihtoehtojen tuottamia kasvihuonekaasupäästöjä. Perusvaihtoehtoon (ns. business as usual, perusura) rakennuksen energiatehokkuusnormiksi valittiin vuoden 2013 taso, materiaaliksi betoni, lämmitykseksi kaukolämpö, sähköverkosta tuleva sähkö ja maanalaispysäköinti. Perusvaihtoehtoa muokattiin yksi muuttuja kerrallaan siten, että saatiin vaihtoehdot Aurinko 25 (25 % kiinteistösähkön kulutuksesta katettaisiin aurinkopaneeleilla ja loput otetaan sähköverkosta), Passiivi (energiatehokkuusnormiksi vaihdettiin passiivitalon normi) ja Puu (betonin sijaan kaikki rakennukset rakennettaisi puusta). Vaihtoehtoon Eko valittiin kaikkien edellisten valintojen lisäksi vaihtoehtoinen lämmitysjärjestelmä (maalämpö, lisänä ilmalämpöpumppu ja aurinkolämpö), kaiken kiinteistösähkön kattaminen uusiutuvista energianlähteistä sekä pysäköintiratkaisuksi maanalaisen parkkihallin sijaan pysäköintitalo. Alla olevassa taulukossa on esitetty eri vaihtoehtojen energiatehokkuus, materiaali-, energia- sekä pysäköintiratkaisut.

Perus	Aurinko 25	Passiivi	Puu	Eko
2013 normi	2013 normi	passiivi	2013 normi	passiivi
betoni	betoni	betoni	puu	puu
kaukolämpö	kaukolämpö	kaukolämpö	kaukolämpö	maalämpö 50* Ilmalämpöpumppu 30 aurinko 20
kaukokylmä**	kaukokylmä**	kaukokylmä**	kaukokylmä**	kaukokylmä**
sähköverkko	sähköverkko 75 aurinkosähkö 25	sähköverkko	sähköverkko	aurinko 80 Tuulisähkö 20
maanalais-pysäköinti	maanalais-pysäköinti	maanalais-pysäköinti	maanalais-pysäköinti	pysäköintitalo

*%-osuus, talokohtainen
** vain liikerakennukset
*** 32 000 m3

Alla olevassa kuvassa on esitetty näiden eri vaihtoehtojen kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikana yhteensä keskimääräisten päästökertoimien mukaan. Selostuksen liitteenä olevassa keko-laskentatulosraportissa löytyvät lisäksi muut laskennassa käytetyt lähtötiedot.

Kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikana yhteensä keskimääräisten päästökertoimien mukaan, CO_2 tonnia

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Maankäyttö	0	0	0	0	0
Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito	6 763	6 763	6 781	6 656	354
Rakennusten rakentaminen ja kunnossapito	20 150	20 150	20 838	16 022	16 503
Rakennusten energiankulutus	27 546	25 970	16 045	27 546	2 959
Henkilöliikenne	24 787	24 787	24 787	24 787	24 787
Yhteensä	79 246	77 671	68 452	75 011	44 603

KEKO-laskennan vaihtoehdossa Perus on suurimmat kasvihuonekaasupäästöt 79 246 CO2 tonnia, pienimmät vaihtoehdossa Eko 44 603 CO2 tonnia. Vaihtoehto Ekossa kokonaispäästöjen ovat siten 44 % pienemmät kuin vaihtoehdossa Eko, ja vastaavasti Aurinko 25:ssä 2 % pienempi, Puussa 5 %, Passiivissa 13 %. Alla olevassa kuvaajassa on esitetty vaihtoehtojen kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikana yhteensä keskimääräisten päästökertoimien mukaan hiilidioksiditonneina.

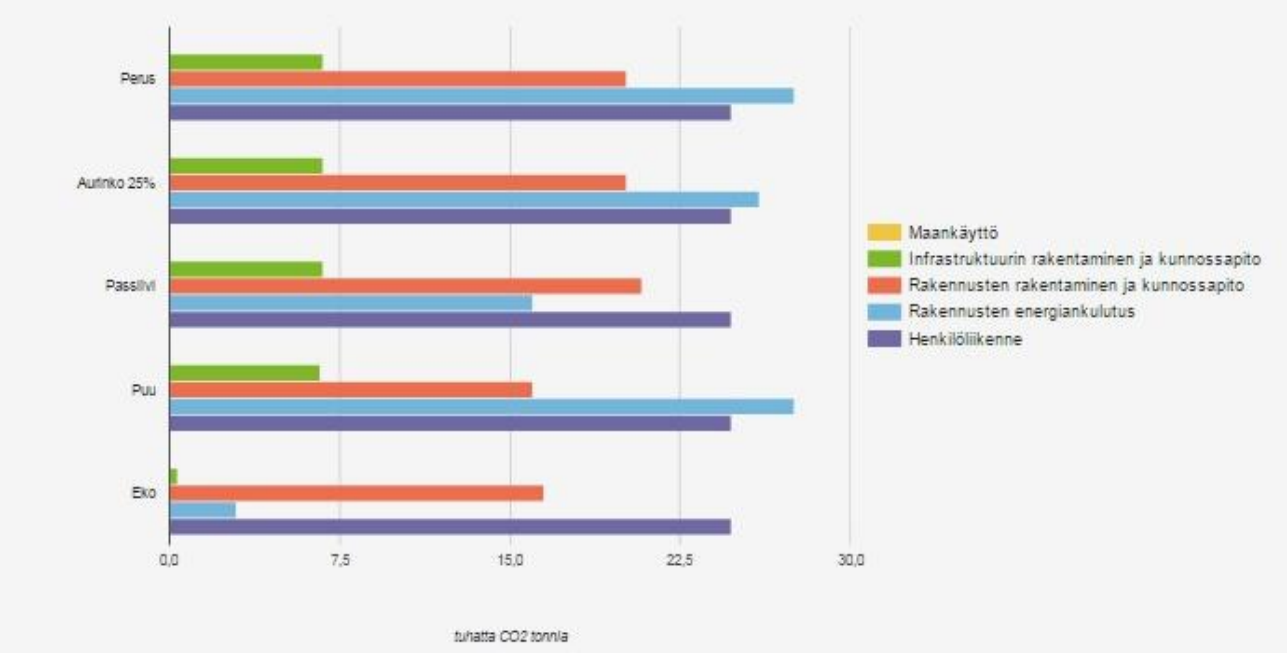

Vaihtoehdoissa Perus, Aurinko 25 % ja Puu rakennusten energiankulutus on päästöjen suurin lähde. Vaihtoehdossa Passiivi rakennusten energiankulutus on noin 40 % pienempi kuin vaihtoehdossa Perus, ja vastaavasti vaihtoehdossa Eko lähes 90 %.

Henkilöliikenteen päästöt ovat samat kaikissa vaihtoehdoissa ja merkittävä päästölähde, jonka suuruuteen muutokset vaihtoehdoissa eivät vaikuttaneet. Perusvaihtoehdossa liikenteen suhteellinen osuus on noin 30 % kokonaispäästöistä. Vaihtoehdoissa Passiivi ja Eko ne ovat suurin päästöjen aiheuttaja, ja vaihtoehdossa Eko muodostavat suurimman osan kokonaispäästöistä.

Rakennusten rakentamisen ja kunnossapidon päästöt ovat vaihtoehdoissa Puu ja EKo noin neljänneksen pienemmät kuin muissa.

Infrastruktuurin rakentamisen ja ylläpidon osuus päästöistä on vaihtoehdossa Eko alle 1 % muihin vaihtoehtoihin verrattuna erilaisen pysäköintiratkaisun takia. Maankäytön muutosten vaikutus hiilinieluun on kaikissa vaihtoehdoissa hyvin pieni, eli alueen rakentuminen ei juuri vaikuta alueen hiilinieluihin.

Työpaja

KEKO-laskennan tuloksia käytiin läpi 9.8.2016 järjestetyssä pienimuotoisessa 2 tunnin työpajassa, jonne oli kutsuttu suunnittelijan, rakennuttajien ja Vantaan Energian edustajia. Työpajassa pohdittiin KEKO-laskennan energiatehokkuus-, materiaali-, energia- sekä pysäköintiratkaisujen valintojen mahdollisuuksia ja vaikutuksia ns. perusuraan nähden sekä keskusteltiin niiden edellytyksistä. Työpajassa käytiin läpi myös niitä ekotehokkuuteen ja kasvihuonekaasupäästöihin vaikuttavia tekijöitä, joita KEKO-laskenta ei huomioi. Esimerkiksi passiivisen aurinkoenergian tai viherkattojen hyödyt energiankulutuksessa eivät näy laskelmissa, kuten ei myöskään kestävän liikkumisen ja liikenteen edistäminen alueen sisällä (kävelyn ja pyöräilyn edistäminen, sähkö-/biokaasuautoilun mahdollisuudet). Myöskään maa-ainesten kuljettamisesta syntyviä päästöjä ei huomioida, vaikka niillä tiedetään olevan suuri vaikutus päästöihin.

Työpajassa todettiin esimerkiksi uusiutuvan energian, kuten aurinkosähkön hyödyntämisen osalta, että aurinkosähkö sopii käytettäväksi hyvin monenlaisissa kohteissa, varsinkin omaan kulutukseen mitoitettuna. Hyödyntämisen kannalta tärkeää on, että aurinkosähkön tai -lämmön hyödyntämisen mahdollisuudet huomioidaan jo suunnitteluvaiheessa.

Energiatehokkaan rakentamisen todettiin olevan kannattavaa aina, ja tulee huomioida suunnittelun alkuvaiheessa. Energiatehokkuutta voidaan huomioida rakennusten massoittelussa, aukotuksissa ja varjostuksissa. Esimerkiksi asuntojen avautuminen pohjoiseen tai itään vähentää jäähdytystarvetta.

Rakennusmateriaalien osalta keskusteltiin erityisesti puurakentamisesta sekä komposiitti- ja kierrätysmateriaaleista. Todettiin, että ne edellyttävät osaamista suunnittelijoilta sekä järjestelmän kehittämistä, jotta voidaan mm. varmistua materiaalien laadusta. Keko-laskelmissa puurunkoiset rakennukset näkyvät pienempinä rakentamisen aikaisina päästöinä betonirunkoisiin rakennuksiin. Uusia materiaaleja voitaisiin kokeilla aluksi esimerkiksi piharakennuksissa.

Työpajassa todettiin, että kestävää liikkumista alueella voidaan edistää esimerkiksi varaamalla pysäköintipaikka yhteiskäyttöautolle, josta toimijakumppani vastaisi. Pyöräily tukee hyvin raideliikennettä ja sitä voisi edistää esimerkiksi esteettömillä reiteillä ja helppokäyttöisillä säilytysratkaisuilla. Myös sähköbusseihin ja uudenlaisiin tapoihin liikkua tulisi varautua infran suunnittelussa.

Yhteenvetoa

Perusura eheyttää kaupunkirakennetta ja tukeutuu raideliikenteeseen, ja tukee siten ekotehokasta kaupunkirakennetta. Suunnitelma hyödyntää myös hyvin olemassa olevaa infrastruktuuria. Alueen kokonaisekotehokkuus on hyvä, mutta vielä on parannettavaa esim. kasvihuonekaasujen osalta.

Alueen käytönaikaisia päästöjä on mahdollista edistää uusiutuvaa energiaa hyödyntävillä ratkaisuilla, esimerkiksi aurinkoenergian mahdollistavilla ratkaisuilla ja huomioimisella suunnittelussa. Kaavamääräyksissä on huomioitu aurinkoenergiaa hyödyntävien ratkaisujen sijoittaminen. Lämmitys- ja jäähdytystarvetta voidaan vähentää myös passiivisilla ratkaisuilla, kuten suojaavilla rakenteilla ja viherkatoilla. Rakennusten energiankulutusta ja kasvihuonepäästöjä voidaan vähentää myös mahdollisimman energiatehokkailla rakennuksilla. Puurakentamisen mahdollisuuksia kasvihuonekaasupäästöjä vähentävänä tekijän voidaan pohtia alueella käytettävissä rakenteissa, vaikka puurakentamisen skaalahyötyjä ei tällöin saadakaan.

Alueella on erinomaiset mahdollisuudet edistää vähäpäästöistä liikkumista, kuten pyöräilyä ja kävelyä varmistamalla kävely- ja pyöräily-ympäristön miellyttävyys, esteettömät reitit, ja varaamalla riittävästi pysäköinti- ja säilytysratkaisuja polkupyörille. Riittäviin sähkö- ja/tai kaasuautojen latausmahdollisuuksiin on hyvä varautua.

Kasvihuonekaasupäästöihin voidaan vaikuttaa merkittävästi myös minimoimalla rakennusalueella syntyvät ylijäämämaat ja hyödyntämällä niitä mahdollisuuksien mukaan alueella.

Seuraavilla sivuilla on KEKO-laskennan tuloste, jossa esitetään tulokset ja lähtötiedot.

001925 MYYRMÄEN KESKUSTA PROJEKTI

PERUSTIEDOT PERUS AURINKO 25% PASSIIVI PUU EKO TULOKSET

PDF

Kokonaisekotehokkuus

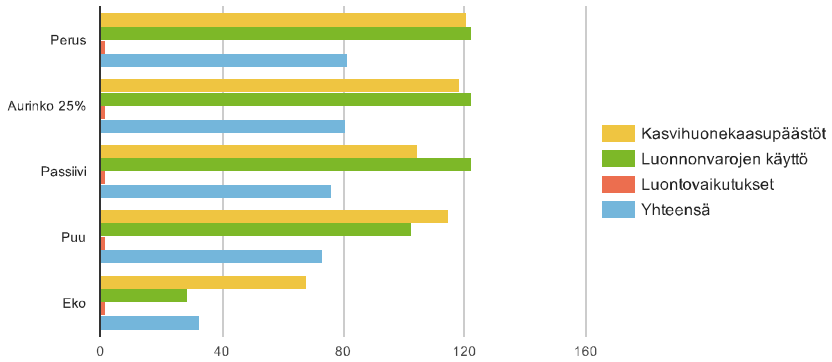

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Kasvihuonekaasupäästöt	121	119	104	114	68
Luonnonvarojen käyttö	122	122	122	103	28
Luontovaikutukset	2	2	2	2	2
Yhteensä	82	81	76	73	33

Vaihtoehtojen perustiedot

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Maapinta-ala (ha)	3	3	3	3	3
Rakennusten kerrosala (k-m^2)	38 000	38 000	38 000	38 000	38 000
Rakennusten kerrosalan muutos (k-m^2)	38 000	38 000	38 000	38 000	38 000
Aluetehokkuus	1,520	1,520	1,520	1,520	1,520
Rakennusaika (v)	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Asukasmäärä	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Asukasmäärän muutos	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Asukastiheys (as./ha)	400,00	400,00	400,00	400,00	400,00
Työpaikkamäärä	10	10	10	10	10
Työpaikkamäärän muutos	10	10	10	10	10
Työpaikkatiheys (tp./ha)	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00

Kasvihuonekaasupäästöt yhteensä

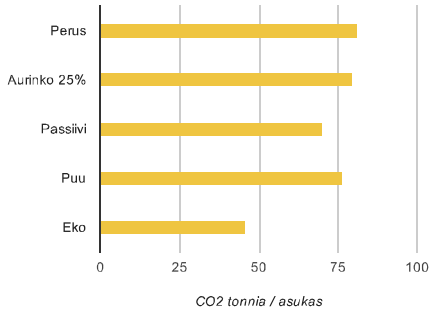

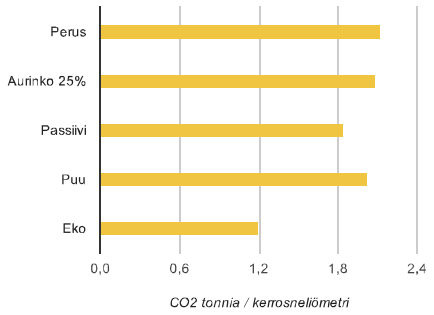

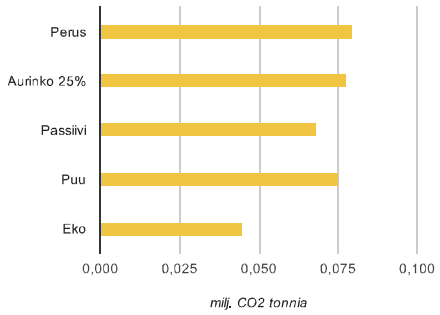

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Kasvihuonekaasupäästöt asukasta kohti, t/as.	80,86	79,26	69,85	76,54	45,51
Kasvihuonekaasupäästöt kerrosalaa kohti, t/k-m^2	2,13	2,09	1,84	2,01	1,20
Kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikana yhteensä, milj. t	0,08	0,08	0,07	0,08	0,04

Kasvihuonekaasupäästöt eri päästölähteistä

Kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikana keskimääräistä asukasmäärää kohti, CO_2 tonnia / asukas

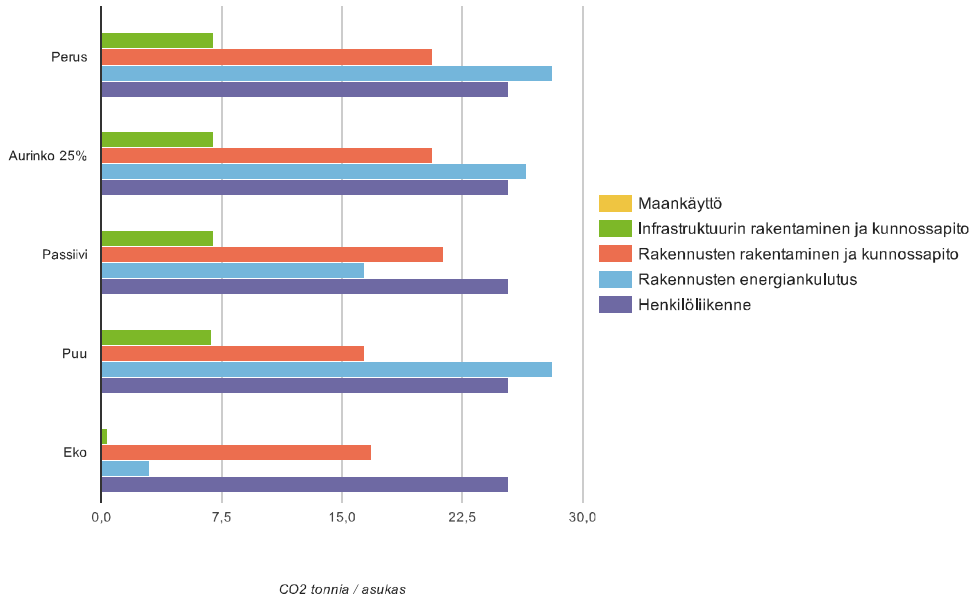

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Maankäyttö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito	6,90	6,90	6,92	6,79	0,36
Rakennusten rakentaminen ja kunnossapito	20,56	20,56	21,26	16,35	16,84
Rakennusten energiankulutus	28,11	26,50	16,37	28,11	3,02
Henkilöliikenne	25,29	25,29	25,29	25,29	25,29
Yhteensä	80,86	79,26	69,85	76,54	45,51

Kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikana keskimääräistä kerrosalaa kohti, CO_2 tonnia / kerrosneliömetri

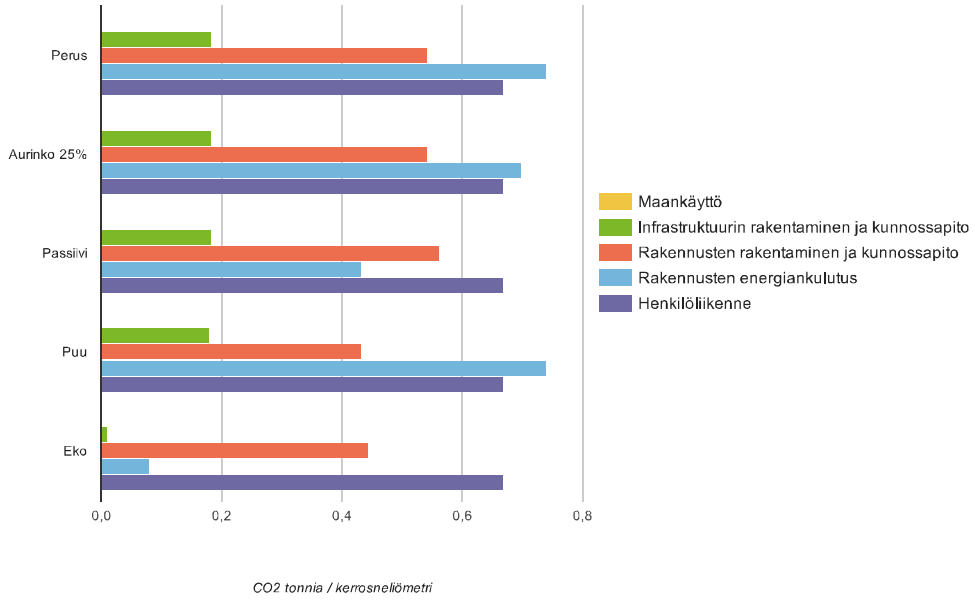

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Maankäyttö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito	0,18	0,18	0,18	0,18	0,01
Rakennusten rakentaminen ja kunnossapito	0,54	0,54	0,56	0,43	0,44
Rakennusten energiankulutus	0,74	0,70	0,43	0,74	0,08
Henkilöliikenne	0,67	0,67	0,67	0,67	0,67
Yhteensä	2,13	2,09	1,84	2,01	1,20

Kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikana yhteensä keskimääräisten päästökertoimien mukaan

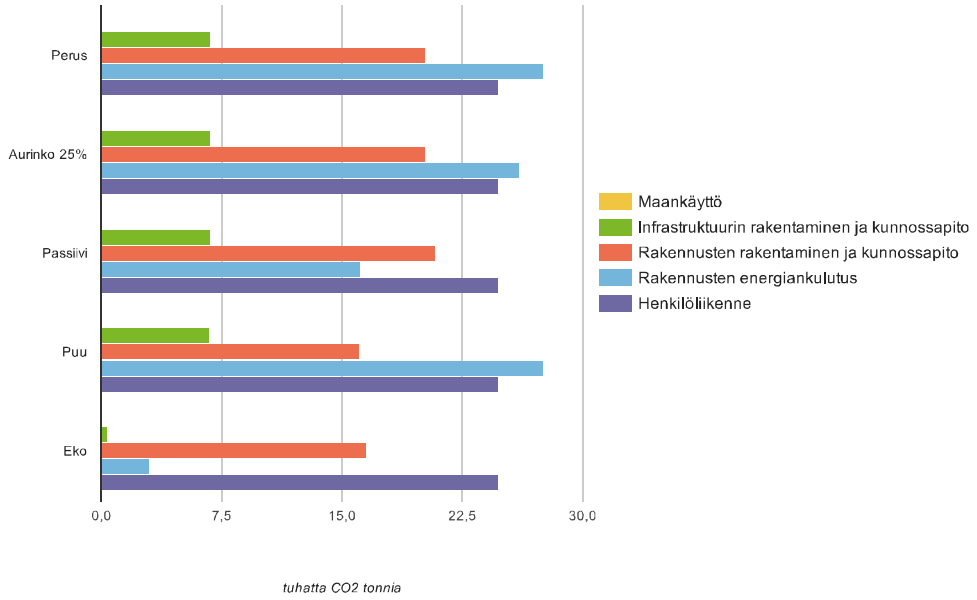

Kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikana yhteensä keskimääräisten päästökertoimien mukaan, CO_2 tonnia

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Maankäyttö	0	0	0	0	0
Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito	6 763	6 763	6 781	6 656	354
Rakennusten rakentaminen ja kunnossapito	20 150	20 150	20 838	16 022	16 503
Rakennusten energiankulutus	27 546	25 970	16 045	27 546	2 959
Henkilöliikenne	24 787	24 787	24 787	24 787	24 787
Yhteensä	79 246	77 671	68 452	75 011	44 603

Kasvihuonekaasupäästöt 50 vuoden aikana yhteensä marginaalisten päästökertoimien mukaan, CO_2 tonnia

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Maankäyttö	0	0	0	0	0
Infrastruktuurin rakentaminen ja kunnossapito	6 763	6 763	6 781	6 656	354
Rakennusten rakentaminen ja kunnossapito	20 150	20 150	20 838	16 022	16 503
Rakennusten energiankulutus	65 359	56 431	-16 739	65 359	16 024
Henkilöliikenne	24 787	24 787	24 787	24 787	24 787
Yhteensä	116 664	107 822	35 871	112 428	57 516

Kasvihuonekaasupäästöjen kumulatiivinen kertyminen 50 vuoden aikana

Päästöjen kertyminen 50 vuoden aikana keskimääräisten päästökertoimien mukaan

Perus

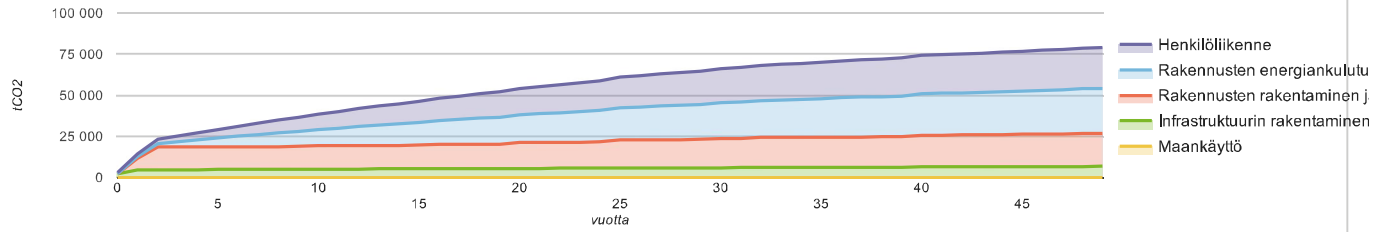

Aurinko 25%

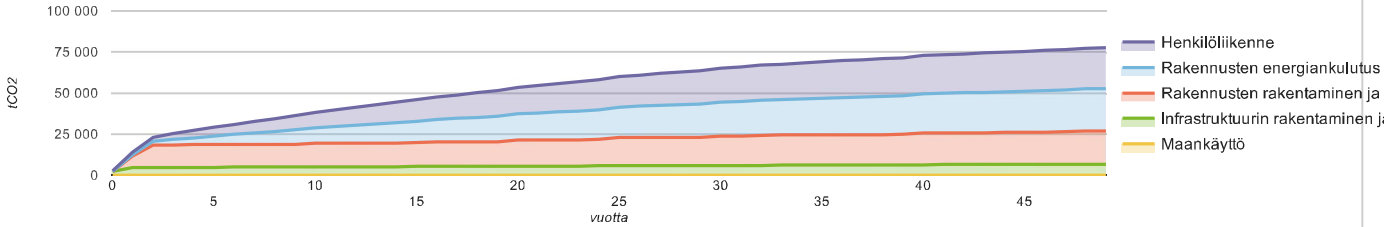

Passiivi

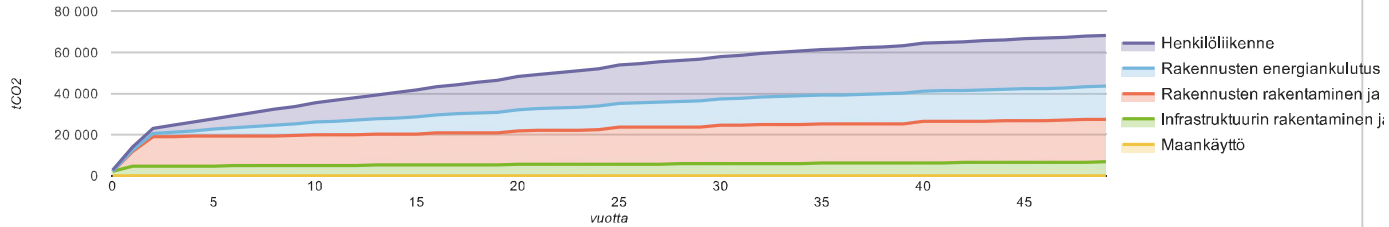

Puu

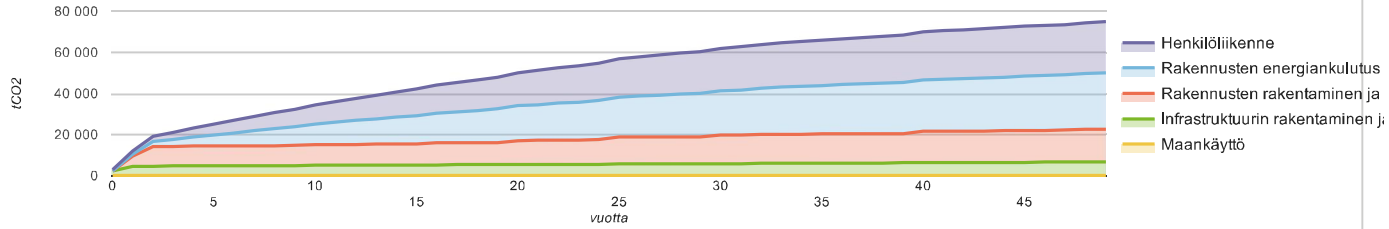

Eko

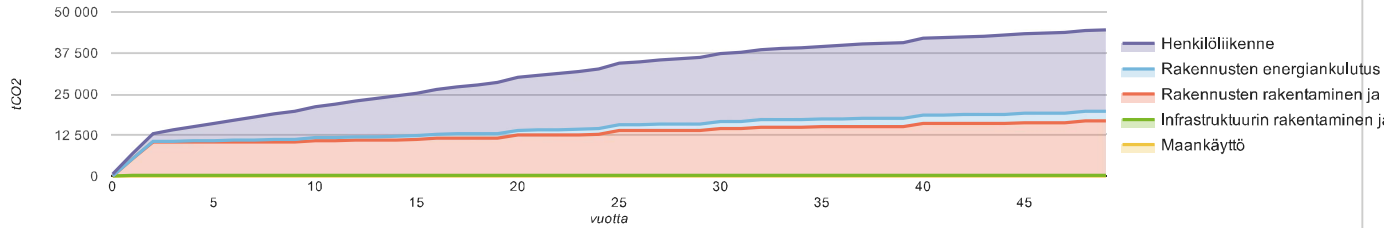

Päästöjen kertyminen 50 vuoden aikana keskimääräisten päästökertoimien mukaan, CO_2 tonnia

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Päästöt 10 vuoden kuluttua	36 543	36 131	33 770	32 311	19 819
Päästöt 20 vuoden kuluttua	52 103	51 313	46 434	47 869	28 493
Päästöt 30 vuoden kuluttua	64 668	63 570	56 842	60 434	36 209
Päästöt 40 vuoden kuluttua	72 674	71 323	63 222	68 439	40 741
Päästöt 50 vuoden kuluttua	79 038	77 481	68 350	74 802	44 567

Päästöjen kertyminen 50 vuoden aikana marginaalisten päästökertoimien mukaan, CO_2 tonnia

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Päästöt 10 vuoden kuluttua	47 203	44 868	22 185	42 970	23 235
Päästöt 20 vuoden kuluttua	72 058	67 582	26 103	67 825	35 043
Päästöt 30 vuoden kuluttua	91 878	85 652	30 697	87 644	45 320
Päästöt 40 vuoden kuluttua	105 584	97 929	33 211	101 349	51 944
Päästöt 50 vuoden kuluttua	116 455	107 632	35 769	112 219	57 480

› Luonnonvarojen käyttö rakennuksiin

Rakennusten materiaalinkulutus keskimäärin asukasta kohti

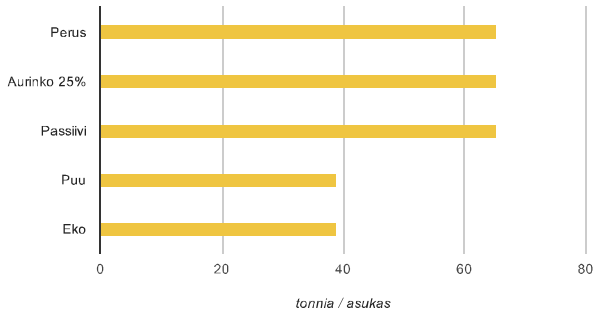

Rakennusten materiaalinkulutus keskimäärin kerrosalaa kohti

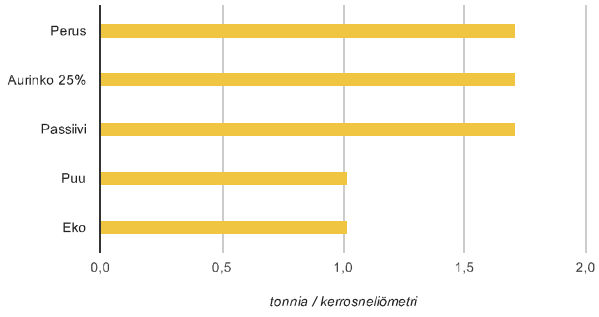

Rakennusten materiaalinkulutus yhteensä

Rakennusten materiaalien kulutus

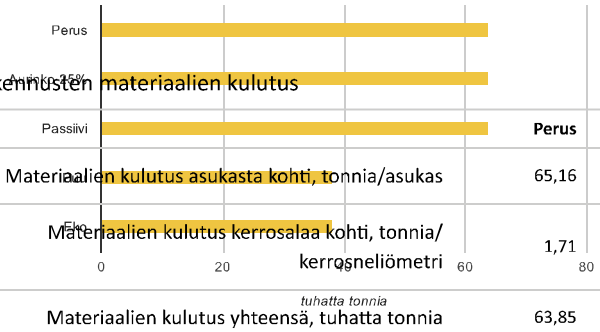

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Materiaalien kulutus asukasta kohti, tonnia/asukas	65,16	65,16	65,16	38,83	38,83
Materiaalien kulutus kerrosalaa kohti, tonnia/ kerrosneliömetri	1,71	1,71	1,71	1,02	1,02
Materiaalien kulutus yhteensä, tuhatta tonnia	63,85	63,85	63,85	38,06	38,06

Rakennusten materiaalien kulutus materiaalityypeittäin, tuhatta tonnia

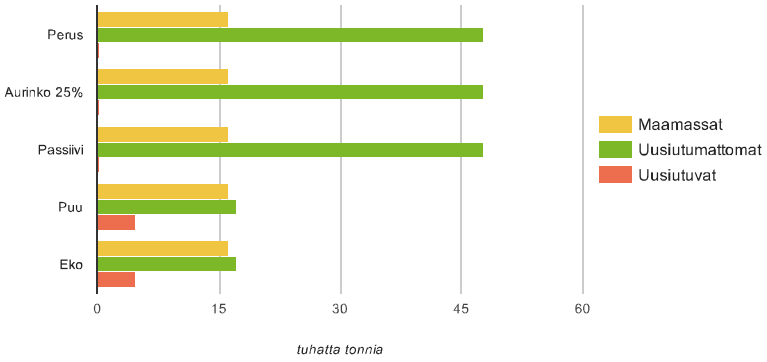

Rakennusten luonnonvarojen kulutus materiaalityypeittäin, tuhatta tonnia

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Maamassat	16,12	16,12	16,12	16,12	16,12
Uusiutumattomat	47,72	47,72	47,72	17,19	17,19
Uusiutuvat	0,01	0,01	0,01	4,75	4,75
Yhteensä	63,85	63,85	63,85	38,06	38,06

Luonnonvarojen käyttö infrastruktuuriin

Infrastruktuurin materiaalinkulutus keskimäärin suhteessa asukasmäärän muutokseen

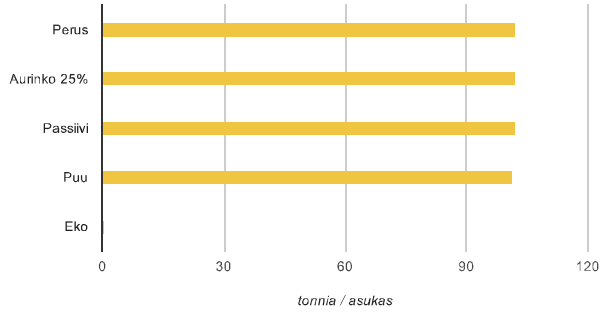

Infrastruktuurin materiaalinkulutus keskimäärin suhteessa kerrosalan muutokseen

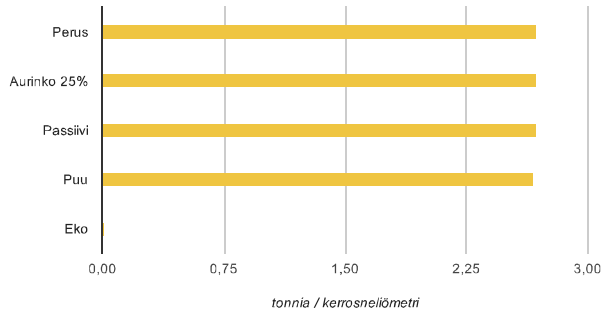

Infrastruktuurin materiaalinkulutus yhteensä

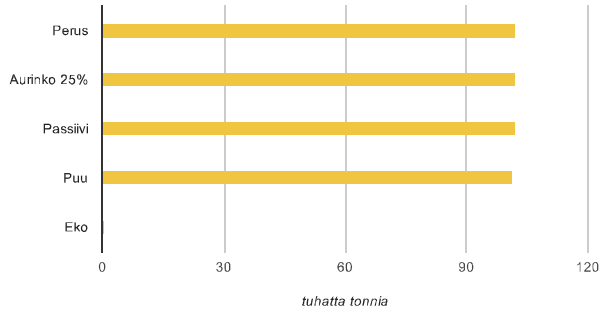

Infrastruktuurin materiaalien kulutus

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Materiaalien kulutus suhteessa asukasmäärän muutokseen, t/as.	101,99	101,99	101,99	101,35	0,55
Materiaalien kulutus suhteessa kerrosalan muutokseen, t/k-m^2	2,68	2,68	2,68	2,67	0,01
Materiaalien kulutus yhteensä, tuhatta t	101,99	101,99	101,99	101,35	0,55

Infrastruktuurin luonnonvarojen kulutus käyttökohteittain, tuhatta tonnia

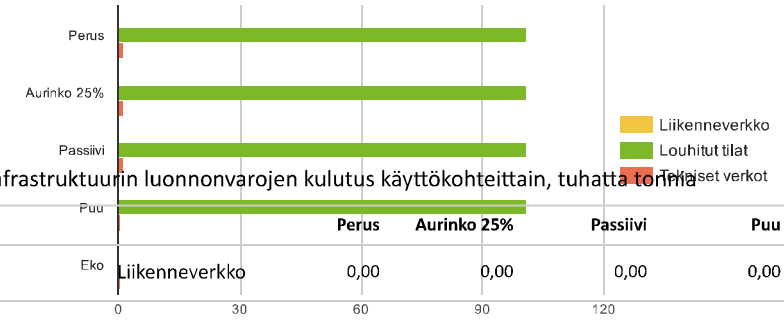

Infrastruktuurin luonnonvarojen kulutus käyttökohteittain, tuhatta tonnia

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Liikenneverkko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Louhitut tilat	100,80	100,80	100,80	100,80	0,00
Tekniset verkot	1,19	1,19	1,19	0,55	0,55
Yhteensä	101,99	101,99	101,99	101,35	0,55

Luontovaikutukset yhteensä

Luontovaikutukset suhteessa kaupunkiseutujen keskiarvoon

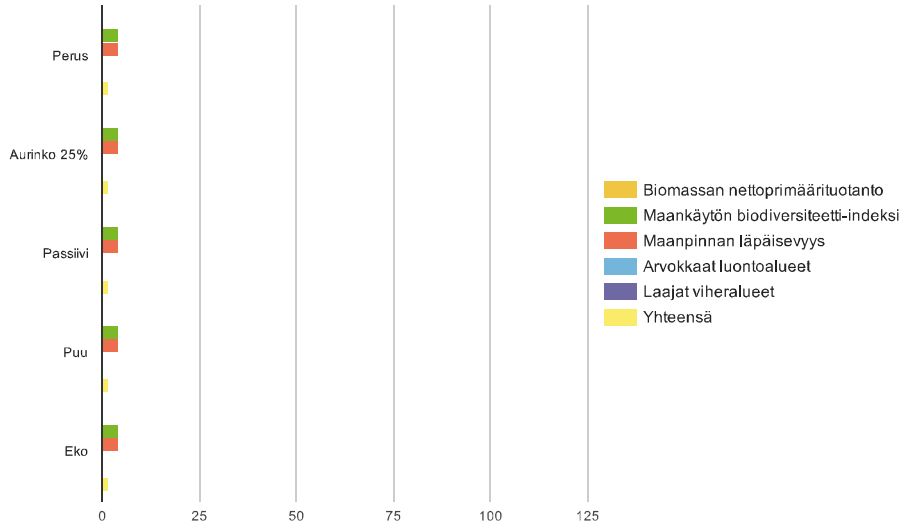

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Biomassan nettoprimärituotanto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Biodiversiteetti-indeksi	4,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Maanpinnan läpäisevyys	4,30	4,30	4,30	4,30	4,30
Arvokkaat luontoalueet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Laajat viheralueet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1,66	1,66	1,66	1,66	1,66

Luontovaikutukset indikaattoreittain

Luontovaikutukset suhteessa kaupunkiseutujen keskiarvoon

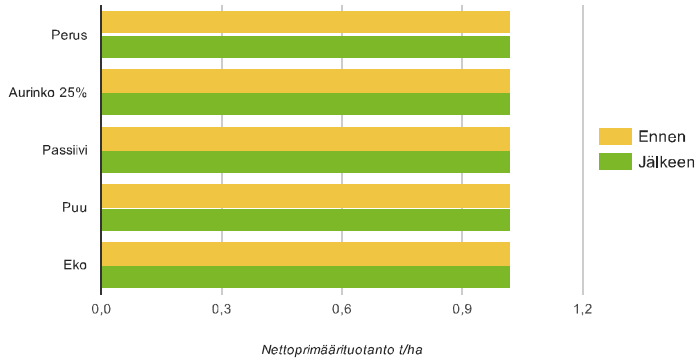

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Nettoprimärituotanto ennen, t/ha vuodessa	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02
Nettoprimärituotanto jälkeen, t/ha vuodessa	1,02	1,02	1,02	1,02	1,02
Nettoprimärituotannon muutos, t/ha vuodessa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettoprimärituotanto ennen yhteensä, t vuodessa	3	3	3	3	3
Nettoprimärituotanto jälkeen yhteensä, t vuodessa	3	3	3	3	3
Nettoprimärituotannon muutos yhteensä, t vuodessa	0	0	0	0	0

Biodiversiteetti

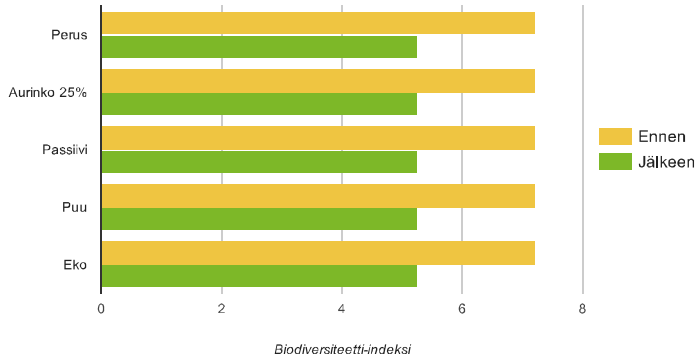

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Biodiversiteettipotentiaali (BDI-ha), ennen	7,20	7,20	7,20	7,20	7,20
Biodiversiteettipotentiaali (BDI-ha), jälkeen	5,25	5,25	5,25	5,25	5,25
Biodiversiteettipotentiaali (BDI-ha), muutos	-1,95	-1,95	-1,95	-1,95	-1,95
Biodiversiteettipotentiaali (BDI-ha) ennen yhteensä	18	18	18	18	18
Biodiversiteettipotentiaali (BDI-ha) jälkeen yhteensä	13	13	13	13	13
Biodiversiteettipotentiaali (BDI-ha) muutos yhteensä	-5	-5	-5	-5	-5

Läpäisevän ja läpäisemättömän maa-alan osuus

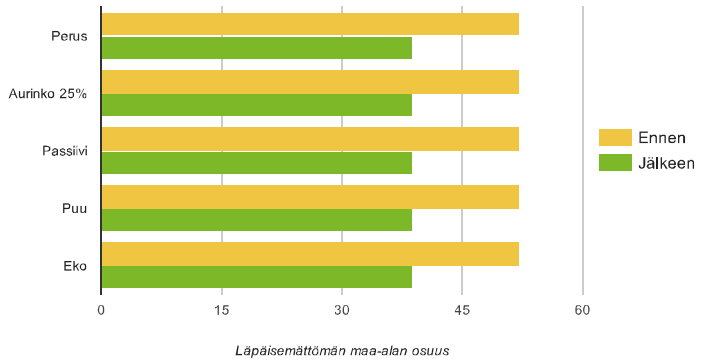

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Läpäisemättömän maan osuus ennen, %	52,00	52,00	52,00	52,00	52,00
Läpäisemättömän maan osuus jälkeen, %	38,67	38,67	38,67	38,67	38,67
Läpäisemättömän maan osuus muutos, %-yksikköä	-13,33	-13,33	-13,33	-13,33	-13,33
Läpäisevää maata ennen yhteensä, ha	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Läpäisevää maata jälkeen yhteensä, ha	0,97	0,97	0,97	0,97	0,97
Läpäisevän maan muutos yhteensä, ha	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33	-0,33

Kasvihuonekaasupäästöt ja energiankulutus rakennustyypeittäin

Rakentamisen kasvihuonekaasupäästöt rakennustyypeittäin, CO_2 tonnia

Rakennustyyppi	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Kerrostalot (AK)	12 863	12 863	13 506	9 004	9 454
Rivitalot (AR)	0	0	0	0	0
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)	0	0	0	0	0
Toimistorakennukset	0	0	0	0	0
Liikerakennukset	900	900	945	630	662
Palvelurakennukset	0	0	0	0	0
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset	0	0	0	0	0
Muut rakennukset	0	0	0	0	0
Yhteensä	13 763	13 763	14 451	9 634	10 115

Kasvihuonekaasupäästöt energiantuotannosta, CO_2 tonnia

	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Lämpö	12 119	12 119	3 967	12 119	2 800
Sähkö	15 232	13 656	11 919	15 232	0
Jäähdytys	195	195	159	195	159
Yhteensä	27 546	25 970	16 045	27 546	2 959

Rakennusten **energiankulutus** rakennustyypeittäin, kWh

Rakennustyyppi	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko
Kerrostalot (AK)	4 172 000	4 172 000	3 787 000	4 172 000	3 787 000
Rivitalot (AR)	0	0	0	0	0
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)	0	0	0	0	0
Toimistorakennukset	0	0	0	0	0
Liikerakennukset	477 000	477 000	462 600	477 000	462 600
Palvelurakennukset	0	0	0	0	0
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset	0	0	0	0	0
Muut rakennukset	0	0	0	0	0
Yhteensä	4 649 000	4 649 000	4 249 600	4 649 000	4 249 600

KEKO-arvioinnin lähtötiedot

MAANKÄYTTÖ, Pinta-ala, hehtaaria	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostaloalueet, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Kerrostaloalueet, jälkeen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	ha
Pientaloalueet, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Pientaloalueet, jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Keskustatoimintojen ja palvelujen alueet, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Keskustatoimintojen ja palvelujen alueet, jälkeen	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	ha
Teollisuus-, muut tuotanto- ja varastoalueet, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Teollisuus-, muut tuotanto- ja varastoalueet, jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Loma-asumisen ja matkailun alueet, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Loma-asumisen ja matkailun alueet, jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Liikennealueet, ennen	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	ha
Liikennealueet, jälkeen	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	ha
Erityisalueet (yhdyskuntatekninen huolto, energiahuolto, jätteenkäsittely, maa-aineisten otto), ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Erityisalueet (yhdyskuntatekninen huolto, energiahuolto, jätteenkäsittely, maa-aineisten otto), jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Maatalousalueet, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Maatalousalueet, jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Virkistys-, metsätalous- ja suojelualueet, ennen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	ha
Virkistys-, metsätalous- ja suojelualueet, jälkeen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	ha
Virkistys- metsätalous- ja suojelualueet tarkemmin						
Rakennetut puistot, lähivirkistys- ja urheilualueet, ennen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	ha
Rakennetut puistot, lähivirkistys- ja urheilualueet, jälkeen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	ha
Nuoren metsän alueet, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Nuoren metsän alueet, jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Täysikasvuisen metsän alueet, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Täysikasvuisen metsän alueet, jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Harvapuustoiset alueet, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Harvapuustoiset alueet, jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Avosuot, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Avosuot, jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Avoimet luontoalueet, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Avoimet luontoalueet, jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Rantakosteikot, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Rantakosteikot, jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Vesialueet, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Vesialueet, jälkeen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha

MAANKÄYTTÖ, Kerrosala, kerrosneliömetriä	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostaloalueet, ennen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Kerrostaloalueet, jälkeen	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	$k\text{-}m^2$
Pientaloalueet, ennen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Pientaloalueet, jälkeen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Keskustatoimintojen ja palvelujen alueet, ennen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Keskustatoimintojen ja palvelujen alueet, jälkeen	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	$k\text{-}m^2$
Teollisuus-, muut tuotanto- ja varastoalueet, ennen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Teollisuus-, muut tuotanto- ja varastoalueet, jälkeen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Loma-asumisen ja matkailun alueet, ennen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Loma-asumisen ja matkailun alueet, jälkeen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Liikennealueet, ennen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Liikennealueet, jälkeen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Erityisalueet (yhdyskuntatekninen huolto, energiahuolto, jätteenkäsittely, maa-aineisten otto), ennen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Erityisalueet (yhdyskuntatekninen huolto, energiahuolto, jätteenkäsittely, maa-aineisten otto), jälkeen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Maatalousalueet, ennen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Maatalousalueet, jälkeen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Virkistys-, metsätalous- ja suojelualueet, ennen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Virkistys-, metsätalous- ja suojelualueet, jälkeen	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$

ARVOKKAAT LUONTOALUEET JA VIHERRAKENNE	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Rakennuskäyttöön tai liikennealueiksi otetaan aluetta, jolla on						
yksi luonnon kannalta arvokas ominaisuus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
kaksi luonnon kannalta arvokasta ominaisuutta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
kolme tai usempia luonnon kannalta arvokkaita ominaisuuksia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Tuotetaan uutta aluetta, jolla on						
yksi luonnon kannalta arvokas ominaisuus	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
kaksi luonnon kannalta arvokasta ominaisuutta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
kolme tai usempia luonnon kannalta arvokkaita ominaisuuksia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Rakennuskäyttöön tai liikennealueiksi otettavasta tällä hetkellä rakentamattomasta maasta sijoittuu						
Vähintään 3 hehtaarin kokoiselle luontoalueelle	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Vähintään 40 hehtaarin kokoiselle luontoalueelle	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha
Vähintään 100 hehtaarin kokoiselle luonnonydinalueelle tai sen rakentamattomalle 250 metrin reunavyöhykkeelle	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	ha

SIJAINTI YHDYSKUNTARAKENTEESSA (väestön osuus eri vyöhykkeillä)	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Etäisyys kaupunkikeskukseen						
Sisempi ydinalue, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Sisempi ydinalue, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ulompi ydinalue, ennen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Ulompi ydinalue, jälkeen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Sisempi kehysalue, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Sisempi kehysalue, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ulompi kehysalue, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ulompi kehysalue, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Sijainti yhdyskuntarakenteen vyöhykkeillä						
Keskustan jalankulkuvyöhyke, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Keskustan jalankulkuvyöhyke, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Keskustan reunavyöhyke, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Keskustan reunavyöhyke, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Alakeskuksen jalankulkuvyöhyke, ennen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Alakeskuksen jalankulkuvyöhyke, jälkeen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Intensiivinen joukkoliikennevyöhyke, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Intensiivinen joukkoliikennevyöhyke, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Joukkoliikennevyöhyke, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Joukkoliikennevyöhyke, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Autovyöhyke, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Autovyöhyke, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Vyöhykkeiden ulkopuolella, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Vyöhykkeiden ulkopuolella, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Asuinaluetyyppi aluetehokkuuden perusteella						
Alle 0,02, ennen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Alle 0,02, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
0,02–0,08, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
0,02–0,08, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
0,08–0,16, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
0,08–0,16, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
0,16–0,32, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
0,16–0,32, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Yli 0,32, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Yli 0,32, jälkeen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Etäisyys lähimpään suureen päivittäistavarakauppaan						
0-500m, ennen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
0-500m, jälkeen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
500-1km, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
500-1km, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Yli 1km, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Yli 1km, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

RAKENNUSKANTA	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostalot (AK)						
Kerrosala yhteensä m^2	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	$k\text{-}m^2$
Keskimääräinen kerrosten lukumäärä	8	8	8	8	8	lkm
Uudisrakennusten osuus	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Energiakorjaukseen menevien osuus vanhasta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Rivitalot (AR)						
Kerrosala yhteensä m^2	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Keskimääräinen kerrosten lukumäärä	1	1	1	1	1	lkm
Uudisrakennusten osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Energiakorjaukseen menevien osuus vanhasta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)						
Kerrosala yhteensä m^2	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Keskimääräinen kerrosten lukumäärä	1	1	1	1	1	lkm
Uudisrakennusten osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Energiakorjaukseen menevien osuus vanhasta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Toimistorakennukset						
Kerrosala yhteensä m^2	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Keskimääräinen kerrosten lukumäärä	1	1	1	1	1	lkm
Uudisrakennusten osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Energiakorjaukseen menevien osuus vanhasta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Liikerakennukset						
Kerrosala yhteensä m^2	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	$k\text{-}m^2$
Keskimääräinen kerrosten lukumäärä	1	1	1	1	1	lkm
Uudisrakennusten osuus	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Energiakorjaukseen menevien osuus vanhasta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Palvelurakennukset						
Kerrosala yhteensä m^2	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Keskimääräinen kerrosten lukumäärä	1	1	1	1	1	lkm
Uudisrakennusten osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Energiakorjaukseen menevien osuus vanhasta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset						
Kerrosala yhteensä m^2	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Keskimääräinen kerrosten lukumäärä	1	1	1	1	1	lkm
Uudisrakennusten osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Energiakorjaukseen menevien osuus vanhasta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muut rakennukset						
Kerrosala yhteensä m^2	0	0	0	0	0	$k\text{-}m^2$
Keskimääräinen kerrosten lukumäärä	1	1	1	1	1	lkm
Uudisrakennusten osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Energiakorjaukseen menevien osuus vanhasta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

OLEMASSA OLEVAN RAKENNUSKANNAN KERROSALAN JAKAUTUMINEN RAKENNUSVUOSITTAIN	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostalot (AK)						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Rivitalot (AR)						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Toimistorakennukset						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Liikerakennukset						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Palvelurakennukset						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

MUIDEN RAKENNUSTEN JAKAUTUMINEN RAKENNUSTYYPEITTÄIN	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Tyyppi 1						
Osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Lämmityksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Sähkön energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Jäähdytyksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Tyyppi 2						
Osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Lämmityksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Sähkön energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Jäähdytyksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Tyyppi 3						
Osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Lämmityksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Sähkön energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Jäähdytyksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Tyyppi 4						
Osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Lämmityksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Sähkön energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Jäähdytyksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Tyyppi 5						
Osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Lämmityksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Sähkön energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Jäähdytyksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Tyyppi 6						
Osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Lämmityksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Sähkön energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Jäähdytyksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2

Tyyppi 7						
Osuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Lämmityksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Sähkön energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2
Jäähdytyksen energiankulutus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	kWh/m^2

OLEMASSA OLEVAN RAKENNUSKANNAN KERROSALAN JAKAUTUMINEN RAKENNUSVUOSITTAIN	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostalot (AK)						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Rivitalot (AR)						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Toimistorakennukset						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Liikerakennukset						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Palvelurakennukset						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

Muut rakennukset						
Ennen 1960	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1960-1970	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1970-1980	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1980-1990	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
1990-2000	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2000-2010	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
2010 jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

KÄYTTÖTAVALTAAN MUUTETTUJEN RAKENNUSTEN KÄYTTÖTARKOITUKSET MUUTOSTEN JÄLKEEN	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Rakennustyyppi						
Kerrostalot (AK)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Rivitalot (AR)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Toimistorakennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Liikerakennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Palvelurakennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muut rakennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

UUDISRAKENNUSTEN MATERIAALI	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostalot (AK)						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00	%
Betonirunko	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00	%
Raskas betonirunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Rivitalot (AR)						
Puurakenne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Puurunko, tiiliverhoilu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tiili	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)						
Puurakenne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Puurunko, tiiliverhoilu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tiili	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Toimistorakennukset						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni, kevytsoraharkko ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Liikerakennukset						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	100,00	100,00	%
Teräs, betoni, kevytsoraharkko ja lasi	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Palvelurakennukset						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni, kevytsoraharkko ja lasi	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni, kevytsoraharkko ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muut rakennukset						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni, kevytsoraharkko ja lasi	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

UUDISRAKENNUKSEN ENERGIATEHOKKUUSTASO	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostalot (AK)						
2013 Normitaso	100,00	100,00	0,00	100,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	100,00	0,00	100,00	%
Rivitalot (AR)						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Toimistorakennukset						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Liikerakennukset						
2013 Normitaso	100,00	100,00	0,00	100,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	100,00	0,00	100,00	%
Palvelurakennukset						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Muut rakennukset						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%

UUDISRAKENNUSTEN PERUSTUSOLOSUHTEET	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostalot (AK)						
Tavanomaiset	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Vaativat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Rivitalot (AR)						
Tavanomaiset	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Vaativat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)						
Tavanomaiset	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Vaativat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Toimistorakennukset						
Tavanomaiset	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Vaativat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Liikerakennukset						
Tavanomaiset	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Vaativat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Palvelurakennukset						
Tavanomaiset	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Vaativat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset						
Tavanomaiset	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Vaativat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muut rakennukset						
Tavanomaiset	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Vaativat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

ENERGIAKORJATTAVIEN RAKENNUSTEN MATERIAALI	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostalot (AK)						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Betonirunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Raskas betonirunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Rivitalot (AR)						
Puurakenne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Puurunko, tiiliverhoilu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tiili	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)						
Puurakenne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Puurunko, tiiliverhoilu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tiili	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Toimistorakennukset						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni, kevytsoraharkko ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Liikerakennukset						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni, kevytsoraharkko ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Palvelurakennukset						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni, kevytsoraharkko ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni, kevytsoraharkko ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muut rakennukset						
Puurunko	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni, kevytsoraharkko ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teräs, betoni ja lasi	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

ENERGIAKORJATTAVIEN RAKENNUSTEN KORJAUSTEN JÄLKEINEN ENERGIATEHOKKUUSTASO	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostalot (AK)						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Rivitalot (AR)						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Toimistorakennukset						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Liikerakennukset						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Palvelurakennukset						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muut rakennukset						
2013 Normitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Matalaenergiataso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Passiivitaso	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

LÄMMITYKSEN ENERGIANLÄHTEET	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostalot (AK)						
Kaukolämpö CHP	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	%
Erillistuotettu kaukolämpö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Biopolttoaineet (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Takkalämmitys (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Öljykattila (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maakaasu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maalämpö (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	%
Ilmavesilämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmalämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	30,00	%
Sähkölämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Aurinkolämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	%
Ei lämmitystä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Rivitalot (AR)						
Kaukolämpö CHP	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	%
Erillistuotettu kaukolämpö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Biopolttoaineet (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

Takkalämmitys (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Öljykattila (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maakaasu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maalämpö (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmavesilämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmalämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Sähkölämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Aurinkolämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

Ei lämmitystä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)						
Kaukolämpö CHP	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00	%
Erillistuotettu kaukolämpö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Biopolttoaineet (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Takkalämmitys (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Öljykattila (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maakaasu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maalämpö (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmavesilämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmalämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Sähkölämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Aurinkolämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ei lämmitystä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Toimistorakennukset						
Kaukolämpö CHP	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00	%
Erillistuotettu kaukolämpö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Biopolttoaineet (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Takkalämmitys (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Öljykattila (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maakaasu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maalämpö (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmavesilämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmalämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Sähkölämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Aurinkolämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ei lämmitystä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Liikerakennukset						
Kaukolämpö CHP	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	%
Erillistuotettu kaukolämpö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Biopolttoaineet (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Takkalämmitys (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Öljykattila (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maakaasu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maalämpö (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00	%
Ilmavesilämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmalämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	30,00	%
Sähkölämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Aurinkolämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	%
Ei lämmitystä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Palvelurakennukset						
Kaukolämpö CHP	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00	%
Erillistuotettu kaukolämpö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Biopolttoaineet (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Takkalämmitys (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Öljykattila (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maakaasu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maalämpö (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmavesilämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmalämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Sähkölämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Aurinkolämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ei lämmitystä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset						
Kaukolämpö CHP	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00	%
Erillistuotettu kaukolämpö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

Biopolttoaineet (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Takkalämmitys (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Öljykattila (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maakaasu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maalämpö (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmavesilämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmalämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Sähkölämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Aurinkolämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ei lämmitystä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muut rakennukset						
Kaukolämpö CHP	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00	%
Erillistuotettu kaukolämpö	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Biopolttoaineet (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Takkalämmitys (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Öljykattila (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maakaasu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maalämpö (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmavesilämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ilmalämpöpumppu (talokohtainen)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Sähkölämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Aurinkolämmitys	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Ei lämmitystä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

JÄÄHDYTYKSEN ENERGIANLÄHTEET	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Kerrostalot (AK)						
Lämpöpumput	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muu jäähdytys kuten kaukokylmä	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Rivitalot (AR)						
Lämpöpumput	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muu jäähdytys kuten kaukokylmä	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Omakoti- ja paritalot (AO, AP)						
Lämpöpumput	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muu jäähdytys kuten kaukokylmä	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Toimistorakennukset						
Lämpöpumput	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muu jäähdytys kuten kaukokylmä	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Liikerakennukset						
Lämpöpumput	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muu jäähdytys kuten kaukokylmä	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Palvelurakennukset						
Lämpöpumput	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muu jäähdytys kuten kaukokylmä	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Teollisuus- ja muut tuotantorakennukset						
Lämpöpumput	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muu jäähdytys kuten kaukokylmä	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Muut rakennukset						
Lämpöpumput	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Muu jäähdytys kuten kaukokylmä	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%

MUUN KUIN YHTEISTUOTANNOLLA (CHP) TUOTETUN SÄHKÖN ENERGIANLÄHTEET	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Sähköverkko	100,00	75,00	100,00	100,00	0,00	%
Aurinkosähkö	0,00	25,00	0,00	0,00	80,00	%
Tuulisähkö	0,00	0,00	0,00	0,00	20,00	%

ENERGIANTUOTANNON OLETUSARVOT	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
LÄMMITYS						
Kaukolämpö CHP						
Keskimääräiset päästöt	268	268	150	268	268	CO_2ekv g/kWh
Marginaaliset päästöt	375	375	130	375	375	CO_2ekv g/kWh
Vuosihyötysuhde	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	suhdeluku
Erillistuotettu kaukolämpö						
Keskimääräiset päästöt	243	243	500	243	243	CO_2ekv g/kWh
Marginaaliset päästöt	243	243	400	243	243	CO_2ekv g/kWh
Vuosihyötysuhde	0,92	0,92	0,85	0,92	0,92	suhdeluku
Biopolttoaineet (talokohtainen)						
Keskimääräiset päästöt	0	0	0	0	0	CO_2ekv g/kWh
Vuosihyötysuhde	0,85	0,85	0,85	0,85	0,85	suhdeluku
Takkalämmitys (talokohtainen)						
Keskimääräiset päästöt	0	0	0	0	0	CO_2ekv g/kWh
Vuosihyötysuhde	0,85	0,85	0,85	0,85	0,85	suhdeluku
Öljykattila (talokohtainen)						
Keskimääräiset päästöt	250	250	250	250	250	CO_2ekv g/kWh
Vuosihyötysuhde	0,85	0,85	0,85	0,85	0,85	suhdeluku
Maakaasu (talokohtainen)						
Keskimääräiset päästöt	250	250	250	250	250	CO_2ekv g/kWh
Maalämpö (talokohtainen)						
COP-luku	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	luku
Ilmavesilämpöpumppu (talokohtainen)						
COP-luku	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	luku
Ilmalämpöpumppu (talokohtainen)						
COP-luku	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	luku
JÄÄHDYTYS						
Lämpöpumput jäähdytyksessä COP-luku	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	luku
Muu jäähdytys kuin kaukokylmä, keskimääräiset päästöt	50	50	50	50	50	CO_2ekv g/kWh
SÄHKÖVERKKO						
Keskimääräiset päästöt	150	150	150	150	150	CO_2ekv g/kWh
Marginaaliset päästöt	850	850	850	850	850	CO_2ekv g/kWh
SÄHKÖN JA LÄMMÖN YHTEISTUOTANNON (CHP) HYÖDYNJAKOMENETELMÄ						
Sähkön vuosituotanto CHP-laitoksessa	539	539	2	539	539	GWh
Kaukolämmön vuosituotanto CHP-laitoksessa	1 688	1 688	1	1 688	1 688	GWh
ENNAKOITAVISSA OLEVAT MUUTOKSET ENERGIANTUOTANTOON						
Sähköverkko	0,98	0,98	0,96	0,98	0,98	kerroin
Kaukolämpö	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	kerroin
Talokohtaiset fossiiliset polttoaineet	0,96	0,96	0,96	0,96	0,96	kerroin

TIEVERKKO JA RADAT	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Pientaloalueen asuntokatu						
Tien/radan pituus ennen	262	262	262	262	262	m
Tien/radan pituus jälkeen	262	262	262	262	262	m
Päällysteen leveys	4,50	4,50	4,50	4,50	4,50	m
Asuntokatu tai pientaloalueen kokoojakatu						
Tien/radan pituus ennen	100	100	100	100	100	m
Tien/radan pituus jälkeen	100	100	100	100	100	m
Päällysteen leveys	7,50	7,50	7,50	7,50	7,50	m
Pääkatu, kokooja- tai vilkasliikenteinen kerrostaloalueen katu (ajokaistoja 1 + 1)						
Tien/radan pituus ennen	0	0	0	0	0	m
Tien/radan pituus jälkeen	0	0	0	0	0	m
Päällysteen leveys	13,00	13,00	13,00	13,00	13,00	m
Raskaasti liikennöity moottori- tai pääkatu (ajokaistoja 2 + 2)						
Tien/radan pituus ennen	0	0	0	0	0	m
Tien/radan pituus jälkeen	0	0	0	0	0	m
Päällysteen leveys	23,50	23,50	23,50	23,50	23,50	m
Yhdystie						
Tien/radan pituus ennen	0	0	0	0	0	m
Tien/radan pituus jälkeen	0	0	0	0	0	m
Päällysteen leveys	7,10	7,10	7,10	7,10	7,10	m
Seututie						
Tien/radan pituus ennen	0	0	0	0	0	m
Tien/radan pituus jälkeen	0	0	0	0	0	m
Päällysteen leveys	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	m
Valtatie						
Tien/radan pituus ennen	0	0	0	0	0	m
Tien/radan pituus jälkeen	0	0	0	0	0	m
Päällysteen leveys	13,00	13,00	13,00	13,00	13,00	m
Moottoritie						
Tien/radan pituus ennen	0	0	0	0	0	m
Tien/radan pituus jälkeen	0	0	0	0	0	m
Päällysteen leveys	23,50	23,50	23,50	23,50	23,50	m
Erillinen pyörätie tai jalkakäytävä						
Tien/radan pituus ennen	15	15	15	15	15	m
Tien/radan pituus jälkeen	15	15	15	15	15	m
Päällysteen leveys	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50	m
Junarata, yksiraiteinen sähköistetty						
Tien/radan pituus ennen	0	0	0	0	0	m
Tien/radan pituus jälkeen	0	0	0	0	0	m
Junarata, kaksiraiteinen sähköistetty						
Tien/radan pituus ennen	0	0	0	0	0	m
Tien/radan pituus jälkeen	0	0	0	0	0	m

TIEVERKON PERUSTAMISOLOSUHTEET	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Pientaloalueen asuntokatu						
Hyvät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tavalliset	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Huonot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Asuntokatu tai pientaloalueen kokoojakatu						
Hyvät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tavalliset	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Huonot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Pääkatu, kokooja- tai vilkasliikenteinen kerrostaloalueen katu (ajokaistoja 1 + 1)						
Hyvät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tavalliset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Huonot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Raskaasti liikennöity moottori- tai pääkatu (ajokaistoja 2 + 2)						
Hyvät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tavalliset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Huonot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Yhdystie						
Hyvät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tavalliset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Huonot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Seututie						
Hyvät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tavalliset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Huonot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Valtatie						
Hyvät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tavalliset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Huonot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Moottoritie						
Hyvät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tavalliset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Huonot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Erillinen pyörätie tai jalkakäytävä						
Hyvät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Tavalliset	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	%
Huonot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%

PYSÄKÖINTIALUEIDEN JA -RAKENTEIDEN MÄÄRÄ	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Pysäköintinormi, ennen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	k-m^2/ap
Pysäköintinormi, jälkeen	194,0	194,0	194,0	194,0	194,0	k-m^2/ap
Parkkiruudun keskimääräinen ala	12,50	12,50	0,00	12,50	12,50	m^2

AUTOPAIKKOJEN JAKAUTUMINEN ERILAISTEN PYSÄKÖINTIRATKAISUJEN KESKEN	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Maantasopysäköinti, ennen	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	%
Maantasopysäköinti, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Kadunvarsipysäköinti, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Kadunvarsipysäköinti, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maanalaispysäköinti, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Maanalaispysäköinti, jälkeen	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	%
Pysäköintitalo, ennen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	%
Pysäköintitalo, jälkeen	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	%

LOUHITUT TILAT	Perus	Aurinko 25%	Passiivi	Puu	Eko	Yksikkö
Tilavuus, ennen	0	0	0	0	0	m^3
Tilavuus, jälkeen	32 000	32 000	32 000	32 000	0	m^3

MYYRMÄEN KESKUSTAN PYSÄKÖINTI-SELVITYS

31.8.2016

Vantaa
Vanda

ESIPUHE

Työ on osa Myyrmäen keskustassa tehtävää asemakaavamuutosta. Kaavamuutoksen myötä maankäyttö Myyrmäen keskustassa ja Myyrmannin ympäristössä tehostuu ja nykyinen olemassa oleva maantasopysäköinti poistuu merkittävässä määrin rakentamisen myötä.

Työn tavoitteena on ollut selvittää Myyrmannin ympäristön pysäköintialueiden nykyistä käyttöä ja tehdä esitys pysäköintiratkaisuksi tulevan asemakaavan mukaiseen tilanteeseen.

Työn ohjausryhmään ovat kuuluneet:

Jaana Virtanen (pj.)	Vantaan kaupunki
Teemu Vihervaara	Vantaan kaupunki
Timo Kallaluoto	Vantaan kaupunki
Hanna Tiira	Vantaan kaupunki
Juhani Bäckström	Trafix Oy
Leena Gruzdaitis (siht.)	Trafix Oy

Tilaajan yhteyshenkilönä työssä on toiminut Teemu Vihervaara. Konsulttina työn laadinnassa on toiminut Trafix Oy, jossa työstä ovat vastanneet Juhani Bäckström ja Leena Gruzdaitis.

Työ käynnistyi huhtikuussa 2016 ja valmistui elokuussa 2016.

TIIVISTELMÄ

Laadittu selvitys on osa Myyrmäen keskustassa tehtävää asemakaavamuutosta. Kaavamuutoksen myötä maankäyttö Myyrmäen keskustassa ja Myyrmannin ympäristössä tehostuu, ja nykyinen olemassa oleva maantasopysäköinti poistuu merkittävässä määrin. Työssä on tehty esitys pysäköintiratkaisuksi tulevan asemakaavan mukaiseen tilanteeseen.

Nykyisin alueen pysäköinti palvelee pääosin asiointia sekä pienemmässä määrin julkisia palveluja, työssäkäyntiä, liityntäpysäköintiä ja asumista. Tarkasteltavalla alueella on nykyisin yhteensä 2 434 autopaikkaa. Huhtikuussa 2016 tehtyjen laskentojen mukaan koko alueen pysäköinnin kuormitusaste oli korkeimmillaan arkena keskipäivällä. Tällöinkin kuormitusaste oli vain noin 50 %. Lauantaina koko alueen kuormitusaste oli korkeimmillaan 39 %.

Selvityksen lähtötietoina on käytetty Myyrmäen asumiskeskuksen kaavamuutosta ja Myyrmäen keskustan kilpailuaineistoa. Asumiskeskuksen autopaikat (60 ap) sijoittuvat kaavamuutoksen mukaisesti Ruukkukujan pysäköintilaitokseen, jossa Vantaan kaupungilla on nykyisin 185 vapaata pysäköintipaikkaa. Ruukkukujan pysäköintilaitokseen sijoitetaan myös asumiskeskuksen paikalla nykyisin sijaitsevat Myyrinkodin maantasopaikat (28 ap) sekä keskustan kaavamuutosalueen liiketilojen autopaikat (20 ap) ja opiskelija-asuntojen vieraspaikat (10 ap). Ruukkukujan laitokseen jää lopulta 97 yleiseen asiointi- ja vieraspysäköintiin soveltuvaa paikkaa, joista 30 on asemakaavassa osoitettu liiketiloille ja opiskelija-asunnoille.

Myyrmäen keskustan kilpailualueella sijaitsevat paikat (214 ap) ovat olleet väliaikaisia ja poistuvat rakentamisen myötä. Myyrmannin pysäköintilaitoksessa sekä radan itäpuolella sijaitsevissa pysäköintilaitoksissa ja -alueilla on runsaasti vapaata kapasiteettiä ja ne voivat korvata poistuvaa maantasopysäköintiä.

Myyrmäen keskustan tulevana pysäköintiratkaisuna esitetäänkin jäljelle jäävien pysäköintilaitosten ja -alueiden tehokkaampaa käyttöä. Merkittävimpänä toimenpiteenä esitetään radan länsipuolella sijaitsevan Ruukkukujan pysäköintilaitoksen uudelleen järjestelyä. Alimmat kerrokset esitetään merkittäviksi nimeämättöminä yleiseen käyttöön ja niille esitetään 2–4 tunnin aikarajoitusta klo 8–18. Ylimmät kerrokset varataan asumiskeskuksen ja alueen nykyisille asukkaille ilman aikarajoituksia. Asukkaiden paikoille pääsee kulkutunnistimella. Laitoksen ylimmän kerroksen kattamista tulee harkita ja korottamista tulee myös selvittää.

Myyrmäen aseman liityntäpysäköintipaikkojen lisäystarpeen on arvioitu olevan enintään 50 autopaikkaa. Ensisijaisena ratkaisuehdotuksena esitetään, että uudet paikat sijoitetaan nykyisten liityntäpysäköintipaikkojen vieressä oleville 24 tunnin aikarajoitetuille paikoille, jolloin liityntäpysäköinti muodostaa yhden yhteisen alueen. Tällöin käyttäjille liityntäpysäköinnin kokonaisuuden hahmottaminen sekä opastuksen ja maksamisen toteuttaminen on helppoa. Kyseisiä paikkoja todennäköisesti käytetään jo nykyisin liityntäpysäköintiin.

Selvityksessä on esitetty kaksi varatoimenpidettä, joita tulevaisuudessa kannattaa harkita, jos tarvetta ilmaantuu. Myyrmannin pysäköintilaitoksen paikkoja on mahdollista ottaa vähäisessä määrin (5–10 %) vuoroittaiskäyttöön asukas- ja liityntäpysäköinnin kanssa. Myös liityntäpysäköintipaikat voivat olla asukkaiden käytössä yöllä.

Jatkotoimenpiteinä esitetään, että sopimusneuvottelut käynnistetään Ruukkukujan pysäköintilaitoksen käytön tehostamiseksi, ja että samalla selvitetään laitoksen kattamisen ja korottamisen toteutusedellytykset. Lisäksi jatkotoimenpiteinä esitetään Myyrmäen keskustan pysäköinnin opastus- ja maksullisuussuunnitelman laatimista sekä pysäköintimuutoksiin liittyvän viestintäsuunnitelman laatimista.

Sisältö

Esipuhe 2
Tiivistelmä 3
1 Pysäköinnin nykytilanne 5
1.1 Pysäköintialueet ja -laitokset 5
1.2 Pysäköintipaikkojen kuormitusasteet 7
1.3 Yhteenveto nykytilanteesta 9
2 Maankäytön ja pysäköinnin muutokset 10
2.1 Pysäköinnin muutosten vaiheistus 10
2.2 Vaihe 1 (2017–2018) 12
2.3 Vaihe 2 (2018–2022) 13
3 Liityntäpysäköintipaikkojen lisääminen 15
3.1 Nykytilanne ja lisäystarve 15
3.2 Vaihtoehdot liityntäpysäköintipaikkojen lisäämiseksi 15
3.3 Ehdotus liityntäpysäköintipaikkojen lisäämiseksi 15
4 Vuoroittaispysäköinti ja muut tehostamistoimenpiteet 17
5 Jatkotoimenpiteet 19
Liite 1. Kuormituslaskentojen tulokset 20
Liite 2. Pysäköinti Paalutorin alla (alue 13) 27

1 PYSÄKÖINNIN NYKYTILANNE

1.1 PYSÄKÖINTIALUEET JA -LAITOKSET

Myyrmäen keskusta-alueella on useita pysäköintialueita ja -laitoksia. Tässä työssä tarkastellut alueet on esitetty kuvassa 1.

Alue 1, maantaso: 100 ap (omistaja: Vantaan kaupunki)
Alueella on 28 kpl vanhainkodin (Myyrinkoti) kaavanmukaisia autopaikkoja. Lisäksi 30 paikkaa on merkitty erillisellä kilvellä Liiketalo Myyrinratti Oy:n käyttöön (Liikentalon kaavanmukaiset paikat sijaitsevat Ruukkujan pysäköintilaitoksessa). Lopuilla 42 pysäköintipaikalla on 24 tunnin aikarajoitus.

Alueet 2 ja 3, maantaso: 214 ap (Vantaan kaupunki)
Alueilla on voimassa kolmen tunnin aikarajoitus ympäri vuorokauden. Paikat on rakennettu alun perin väliaikaista käyttöä varten.

Alue 4, maantaso: 12 ap (Vantaan kaupunki)
Pysäköintipaikat on varattu torikauppiaiden ajoneuvoille.

Alue 5, maantaso: 36 ap (Vantaan kaupunki)
Pysäköintipaikat on varattu päiväkodin ja koulun henkilökunnalle.

Alue 6, Myyrmannin pysäköintilaitos: 865 ap (Kiinteistö Oy Myyrmanni)
Pysäköintipaikat sijaitsevat kahdessa tasossa. Alemman tason sisäänajo sijaitsee Punamultakujalla ja ylemmän Iskoskujalla. Alemmalla tasolla on 90 maksullista pysäköintipaikkaa ja 470 pysäköintipaikkaa, joilla on kolmen tunnin aikarajoitus. Ylemmällä tasolla on 30 pikapysäköintipaikkaa (15 ja 30 min), 30 maksullista pysäköintipaikkaa ja 245 pysäköintipaikkaa, joilla on kolmen tunnin aikarajoitus. Myyrmannin pysäköintilaitos on auki kauppakeskuksen aukioloaikoina arkisin klo 7–22, lauantaisin klo 7–20 ja sunnuntaisin klo 10–18. Pysäköintimaksu on 1 €/h ja kuukausilipun hinta on 99 €.

Alue 7, liityntäpysäköinti: 65 ap (Vantaan kaupunki)
Alueella on 7 saattopaikkaa, joiden aikarajoitus on 15 ja 30 minuutia, sekä 58 liityntäpysäköintipaikkaa, joiden aikarajoitus on 12 tuntia.

Alue 8, Ruukkukujan pysäköintilaitos: 450 ap (Ruukkukujan Autopaikat Oy)
Pysäköintipaikat sijaitsevat kolmella tasolla. Ensimmäiselle tasolle on vapaa pääsy. Ylempien tasojen paikat sijaitsevat nosto-oven takana ja sisäänajo edellyttää avainkorttia. Laitoksessa on useita osakkaita, joilla on oikeus käyttää tiettyä määrää pysäköintipaikkoja. Osakkaat ovat Asunto Oy Vantaan Tuurakuja 4 (43 ap), Liiketalo Myyrinraitti Oy (73 ap), Kiinteistö Oy Kaarenhaka (73 ap), Vantaan Vuokra-asunnot Oy (22 ap), Asunto Oy Vantaan Liesitorin Palvelutalo (54 ap) sekä Vantaan kaupunki (185 ap).

Alue 9, maantaso: 14 ap (Vantaan kaupunki)
Alueella on kahden tunnin aikarajoitus, joka on voimassa arkisin klo 8–17 ja lauantaisin klo 9–13.

Alue 10, Liesikujan pysäköintilaitos: 497 ap (Liesikujan Autopaikat Oy)
Pysäköintipaikat sijaitsevat kolmella tasolla ja kolmella välitasolla. Pysäköintilaitoksessa on kolmen tunnin aikarajoitus. Pysäköintilaitoksessa osakkaina ovat Kiinteistö Oy Paalupuisto (37 ap), Kiinteistö Oy Myyrmäen Kauppakeskus (Isomyyri, 174 ap), Asunto Oy Kaarenhavu (40 ap), Sato Vuokrakodit Oy (72 ap), sekä Nordea Pankki Suomi Oyj (174 ap).

Alue 11, maantaso: 143 ap (Liesikujan Autopaikat Oy)
Alueella on 34 aikarajoitettua (3 h) pysäköintipaikkaa ja 109 Kiinteistö Oy Myyrinpuhoksen maksullista pysäköintipaikkaa. Maksullisuus on voimassa arkisin klo 8–20 ja lauantaisin klo 8–15. Sunnuntaisin pysäköinti on alueella maksutonta. Pysäköintimaksu on 0,5 €/h.

Alue 12, maantaso: 38 ap (Vantaan kaupunki)
Pysäköintipaikat on varattu Vapaa-ajantalolle (Myyrmäkitalo). Paikoilla on 24 tunnin aikarajoitus.

Kuva 1. Suunnittelualueen tarkasteltavat pysäköintialueet ja -laitokset. Alueen 13 (Paalutorin alainen pysäköinti) tiedot on esitetty liitteessä 2.

1.2 PYSÄKÖINTIPAIKKOJEN KUORMITUSASTEET

Tarkastelualueen pysäköintialueiden ja -laitosten kuormitusastelaskennat suoritettiin tiistaina 5.4.2016 ja lauantaina 9.4.2016 klo 6–23 välisenä aikana. Pysäköintipaikkojen kuormitusasteet laskettiin kerran tunnissa.

Koko alueen pysäköintipaikkojen kuormituksen vaihtelu klo 6–23 välisenä aikana on esitetty kuvassa 2. Koko alueen kuormitusaste oli korkeimmillaan arkena keskipäivällä. Tällöinkin kuormitusaste oli vain noin 50 %. Lauantaina koko alueen kuormitusaste oli korkeimmillaan 39 %.

Pysäköintialueiden ja -laitosten kuormitusasteet vaihtelivat suuresti (kuva 3). Liityntäpysäköintialueella (alue 7) oli sekä arkena että lauantaina korkeimmat keskimääräiset kuormitusasteet (83 % ja 71 %). Korkeasti kuormitettuja olivat lisäksi alueet 1 ja 12. **Kuormitetuimpia olivat siis alueet, joilla on pisin aikarajoitus (alueilla 1 ja 12 aikarajoitus 24 tuntia, liityntäpysäköinnissä aikarajoitus 12 tuntia).** Muilla alueilla keskimääräinen kuormitusaste jäi sekä arkena että lauantaina alle 50 %:iin. Alhaisin keskimääräinen kuormitusaste oli arkena torikauppiaiden ajoneuvoille varatulla alueella 4 (8 %) ja lauantaina koulun ja päiväkodin henkilökunnalle varatulla alueella 5 (5 %).

Kuvassa 4 on havainnollistettu pysäköintialueiden ja -laitosten kuormitusasteen vaihtelua laskenta-arkipäivän aikana. Kuvissa on esitetty keskimääräiset kuormitusasteet klo 6–8, 8–16, 16–21 ja 21–23.

Kuormituslaskentojen tarkemmat tulokset on esitetty liitteessä 1.

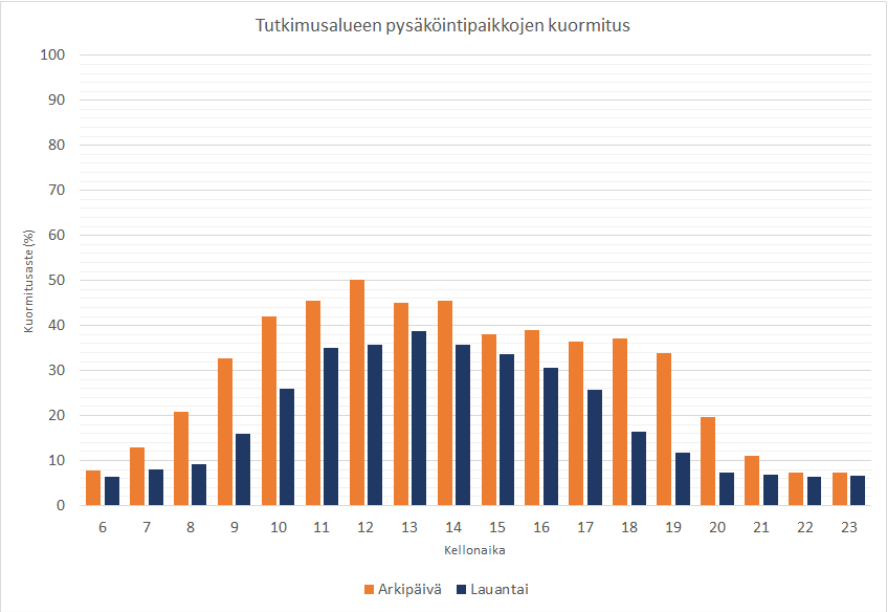

Kuva 2. Koko tarkastelualueen pysäköintipaikkojen kuormitusasteet.

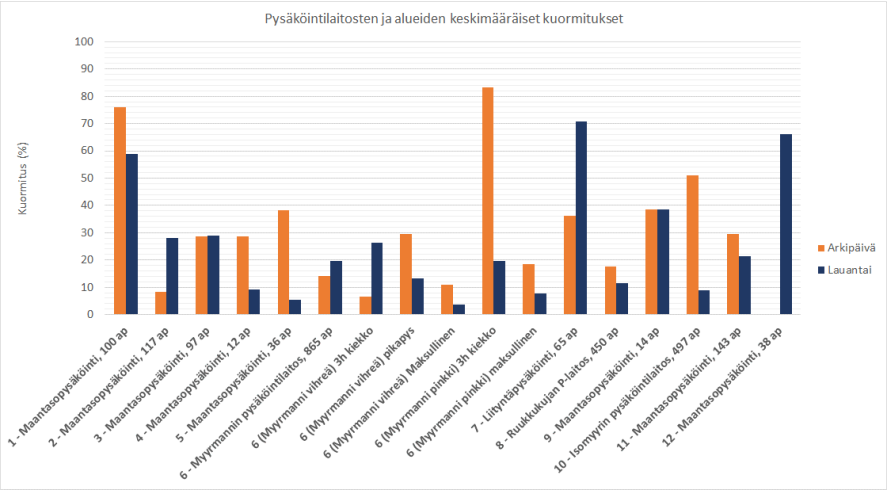

Kuva 3. Pysäköintialueiden ja -laitosten keskimääräiset kuormitusasteet.

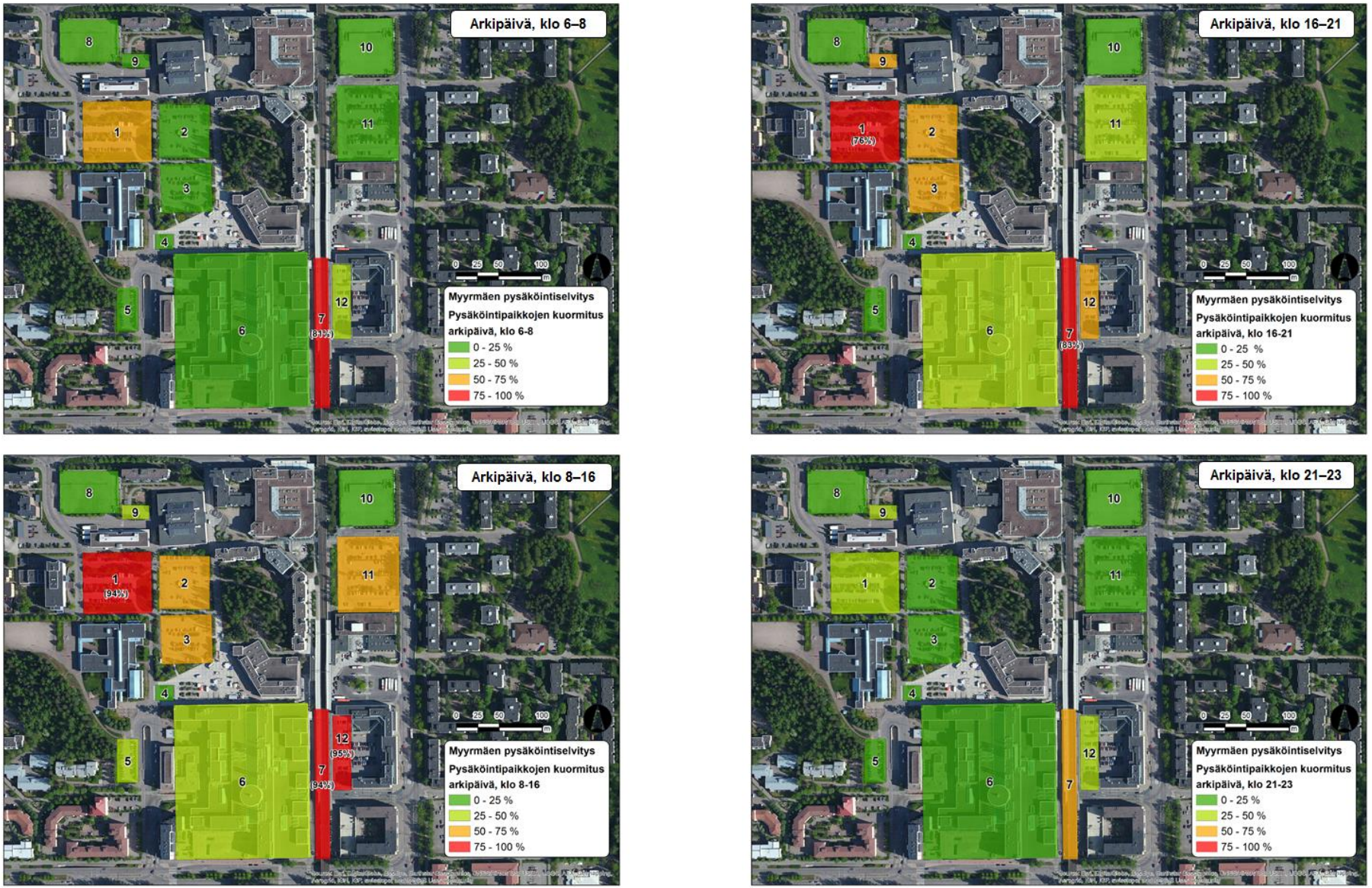

Kuva 4. Keskimääräiset kuormitusasteet klo 6–8, 8–16, 16–21 ja 21–23. Tarkemmat aluekohteiset kuormitusastetiedot on esitetty liitteessä 1.

1.3 YHTEENVETO NYKYTILANTEESTA

Taulukossa 1 on esitetty alueittain pysäköintipaikkamäärät, keskimääräiset ja maksimikuormitusasteet, eri sopimuksilla toimijoille korvamerkittyjen paikkojen määrä sekä rajoitukset.

Taulukko 1. Yhteenveto nykytilanteesta.

	Pysäköintialue tai -laitos	**ap**	**Kuormitusaste (keskiarvo, arki/la)**	**Kuormitusaste (maksimi, arki/la)**	**Varatut paikat ***	**Rajoitukset**
Alue 1	Maantasopysäköinti	100	76 % / 59 %	100 % / 85 %	28 ap	24 h
Alue 2	Maantasopysäköinti	117	43 % / 28 %	79 % / 57 %	-	3 h kiekko
Alue 3	Maantasopysäköinti	97	45 % / 29 %	85 % / 75 %	-	3 h kiekko
Alue 4	Maantasopysäköinti	12	8 % / 9 %	25 % / 33 %	12 ap	Vain torikauppiaille
Alue 5	Maantasopysäköinti	36	29 % / 5 %	64 % / 11 %	36 ap	Henkilökunnalle
Alue 6	Myyrmannin pysäköintilaitos	865	29 % / 20 %	57 % / 48 %	-	3 h, osa 15/30 min, osa maksullisia
Alue 7	Liityntäpysäköinti	65	83 % / 71 %	98 % / 94 %	-	12 h ja 15/30 min saattopaikat
Alue 8	Ruukkukujan pysäköintilaitos	450	19 % / 11 %	26 % / 14 %	265 ap	
Alue 9	Maantasopysäköinti	14	36 % / 38 %	86 % / 57 %	-	2 h kiekko 8-17 (9-13)
Alue 10	Liesikujan pysäköintilaitos	497	18 % / 9 %	26 % / 14 %	149 ap	3 h kiekko (osa paikoista)
Alue 11	Maantasopysäköinti	143	34 % / 21 %	62 % / 36 %	-	3 h, osa maksullisia
Alue 12	Maantasopysäköinti	38	75 % / 66 %	100 % / 89 %	38 ap	24 h
	Koko alue	**2 434**	**30 % / 20 %**	**50 % / 39 %**	**494 ap**	

* Eri sopimuksilla toimijoille korvamerkittyjä paikkoja

2 MAANKÄYTÖN JA PYSÄKÖINNIN MUUTOKSET

2.1 PYSÄKÖINNIN MUUTOSTEN VAIHEISTUS

Maankäytön on suunniteltu kehittyvän kahdessa päävaiheessa (kuva 5). Pysäköinnin muutokset tapahtuvat kummassakin päävaiheessa kahdessa osassa seuraavasti:

- vaihe 1: Myyrmäen asumiskeskus (alue 1)
    - vaihe 1a: Nykyisten maantasopaikkojen poistuminen 2017
    - vaihe 1b: Asumiskeskuksen tarvitsemien autopaikkojen käyttöönotto 2018
- vaihe 2: Myyrmäen keskusta (alueet 2, 3 ja 4)
    - vaihe 2a: Nykyisten väliaikaisten maantasopaikkojen poistuminen 2018
    - vaihe 2b: Uusien asuinrakennusten liiketilojen ja vierastpysäköinnin tarvitsemien autopaikkojen käyttöönotto 2019 alkaen

Myyrmäen asumiskeskus rakentuu alueelle 1. Asemakaavamuutoksessa autopaikkojen korttelialue (AP) ja sen viereinen yleinen pysäköintialue (LP) on muutettu sosiaalitointa palvelevien laitosten ja asuntoloiden sekä asuinrakennusten korttelialueeksi (YSAA), jonka rakennusoikeus on 15 000 k-m^2. Asumiskeskukseen sijoittuu vanhusten hoitokoti ja palveluasumista. Asemakaavamuutos on hyväksytty maaliskuussa 2016. Asumiskeskuksen rakentaminen alkaa vuoden 2017 alussa, jolloin alueella 1 sijaitsevat maantasopaikat poistuvat käytöstä. Asumiskeskuksen on tarkoitus valmistua vuoden 2018 aikana, jolloin sen tarvitsemat autopaikat otetaan käyttöön.

Myyrmäen keskustan (alueet 2, 3 ja 4) maankäytön kehittämisen osalta järjestettiin suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu, jonka voittaja vahvistettiin joulukuussa 2015. Jatkosuunnittelua tehdään kilpailuehdotuksen ”I love Myyrmäki” pohjalta ja asemakaavoitus on parhaillaan käynnissä. Myyrmäen keskustaan sijoittuu asumista kaikkiaan 35 000 k-m^2, joista autottomia opiskelija-asuntoja on 5 000 k-m^2. Lisäksi asuinrakennusten kivijalkaan sijoittuu liiketiloja 3 000 k-m^2. Rakentamisen on arvioitu toteutuvan vaiheittain vuosina 2018–2022. Nykyiset maantasopaikat poistuvat kuitenkin kerralla rakentamisen käynnistyessä.

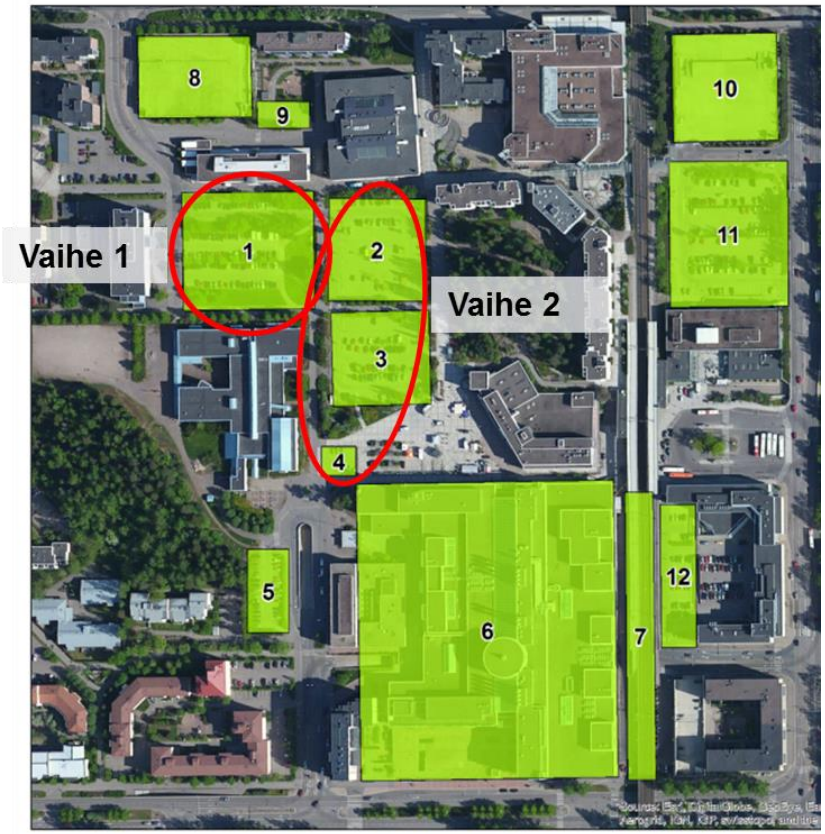

Kuva 5. Maankäytön kehittymisen vaiheet Myyrmäen keskustassa.

Kuva 6. Alueelle 1 sijoittuvan Myyrmäen asumiskeskuksen havainnekuva.

Kuva 7. Myyrmäen keskustakilpailun voittaneen ehdokkaan näkemys uudesta maankäytöstä alueilla 2, 3 ja 4.

2.2 VAIHE 1 (2017–2018)

Vaihe 1a: Nykyisten maantasopaikkojen poistuminen

Vaiheessa 1a nykyiset maantasopaikat (100 ap) alueella 1 poistuvat käytöstä Myyrmäen asumiskeskuksen rakentamisen käynnistymisen myötä vuoden 2017 alussa. Alueella 1 sijaitsee nykyisin 28 vanhainkodin (Myyrinkoti) kaavan mukaista autopaikkaa ja 72 Vantaan kaupungin autopaikkaa. Kaupungin paikoista 30 on liikennemerkillä varattu Liiketalo Myyrinraitti Oy:lle, jonka rakennusluvan mukaiset autopaikat sijaitsevat kuitenkin Ruukkukujan pysäköintilaitoksessa. Lopuilla kaupungin paikoilla on 24 tunnin aikarajoitus.

Vantaan kaupungilla on nykyisin Ruukkukujan pysäköintilaitoksessa (alue 8) 185 vapaata pysäköintipaikkaa. Rakentamisen myötä alueelta 1 poistuvat 100 maantasopaikkaa korvataan Ruukkukujan pysäköintilaitoksessa olevista kaupungin paikoista.

Vaihe 1b: Asumiskeskuksen tarvitsemat paikat

Vaiheessa 1b Myyrmäen asumiskeskuksen tarvitsemat 60 pysäköintipaikkaa otetaan käyttöön keskuksen valmistuttua vuoden 2018 aikana. Asumiskeskuksen tarvitsemat autopaikat osoitetaan Ruukkukujan pysäköintilaitoksessa olevista kaupungin paikoista.

Vaiheen 1 jälkeen Vantaan kaupungilla on Ruukkukujan pysäköintilaitoksessa kaikkiaan 97 pysäköintipaikkaa.

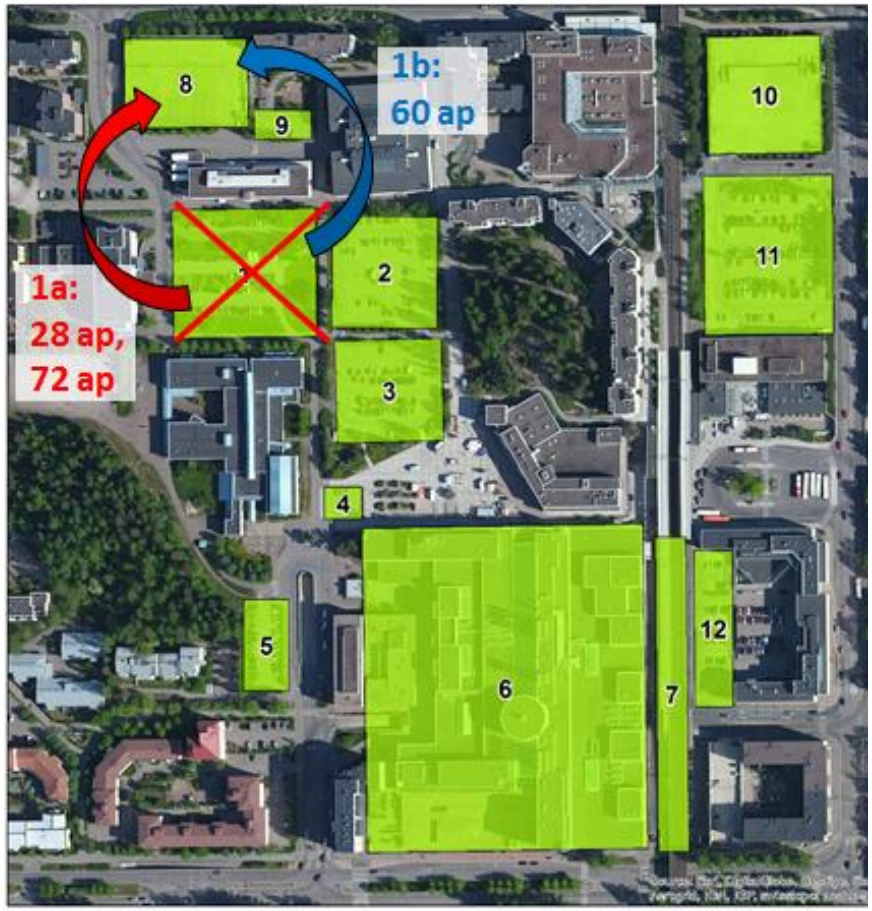

Kuva 8. Pysäköinnin muutokset vaiheessa 1. Vaiheessa 1a (punainen) alueen 1 maantasopaikat poistuvat ja 28 + 72 autopaikkaa siirtyy Ruukkukujan pysäköintilaitokseen (alue 8). Asumiskeskuksen 60 autopaikkaa osoitetaan Ruukkukujan pysäköintilaitokseen ja paikat otetaan käyttöön vaiheessa 1b (sininen).

2.3 VAIHE 2 (2018–2022)

Vaihe 2a: Nykyisten väliaikaisten maantasopaikkojen poistuminen

Vaiheessa 2a nykyiset maantasopaikat (226 ap) alueilla 2, 3 ja 4 poistuvat käytöstä rakentamisen käynnistymisen myötä vuonna 2018.

Alueilla 2 ja 3 sijaitsee nykyisin 214 aikarajoitettua (3 h) autopaikkaa, jotka on tarkoitettu Myyrmäen keskustassa asioivien käyttöön. Pysäköintipaikkoja käyttävät pääosin Myyrmannissa, Isomyyrissä ja Vapaa-ajantalossa (Myyrmäkitalo) asioivat. Alueet ovat voimassa olevan asemakaavan mukaan rakennustontteja ja pysäköinti on toteutettu alueelle väliaikaisena. Alueella 4 sijaitsee 12 torikauppiaiden ajoneuvoille varattua autopaikkaa.

Alueiden 2 ja 3 maantasopysäköintipaikkojen poistuessa niiden käyttäjien voidaan olettaa siirtyvän Myyrmannin pysäköintilaitokseen (alue 6), Liesikujan pysäköintilaitokseen (alue 10) ja Liesikujan pysäköintialueelle (alue 11), joilla on sama 3 h aikarajoitus kuin käytöstä poistuvilla alueilla. Pysäköintilaitosten kuormitusasteet olivat laskennoissa varsin alhaiset.

Torikauppiaiden pysäköintipaikat sijoittuvat todennäköisesti uudelle erilliselle yleiselle pysäköintialueelle Iskostien päähän Myyrmannin nurkalle.

Vaihe 2b: Myyrmäen keskustan tarvitsemat paikat

Vaiheessa 2b uuden maankäytön tarvitsemat pysäköintipaikat otetaan käyttöön Myyrmäen keskustan asuinrakennusten valmistuttua vaiheittain vuosina 2018–2022.

Myyrmäen keskustan asumisen autopaikat (noin 230 kpl) sijoittuvat tontille pihakannen alle. Autottomien opiskelija-asuntojen noin 10 vieraspaikkaa ja asuinrakennusten liiketilojen noin 20 autopaikkaa osoitetaan Ruukkukujan pysäköintilaitoksessa olevista kaupungin paikoista.

Vaiheen 2 jälkeen Vantaan kaupungilla on Ruukkukujan pysäköintilaitoksessa 97 asiointi- ja vieraspysäköintiin soveltuvaa autopaikkaa, joista 30 on asemakaavassa osoitettu liiketiloille ja opiskelija-asunnoille.

Kapasiteettitarkastelu:

Työssä tehtiin tarkastelu, jossa alueet 2 ja 3 ovat poistuneet käytöstä ja alueilla pysäköineet ovat siirtyneet käyttämään Myyrmannin (alue 6) ja Liesikujan (alue 10) pysäköintilaitoksia. Tarkastelu tehtiin oletuksilla, että Myyrmannin pysäköintilaitokseen siirtyisi 75 % tai 50 % ajoneuvoista, jolloin Myyrmannin kuormitusaste oli 82 % (75 %:n oletuksella) ja 76 % (50 %:n oletuksella). Liesikujan pysäköintilaitoksen kuormitusaste oli vastaavasti 64 % (50 %:n oletuksella) ja 50 % (25 %:n oletuksella).

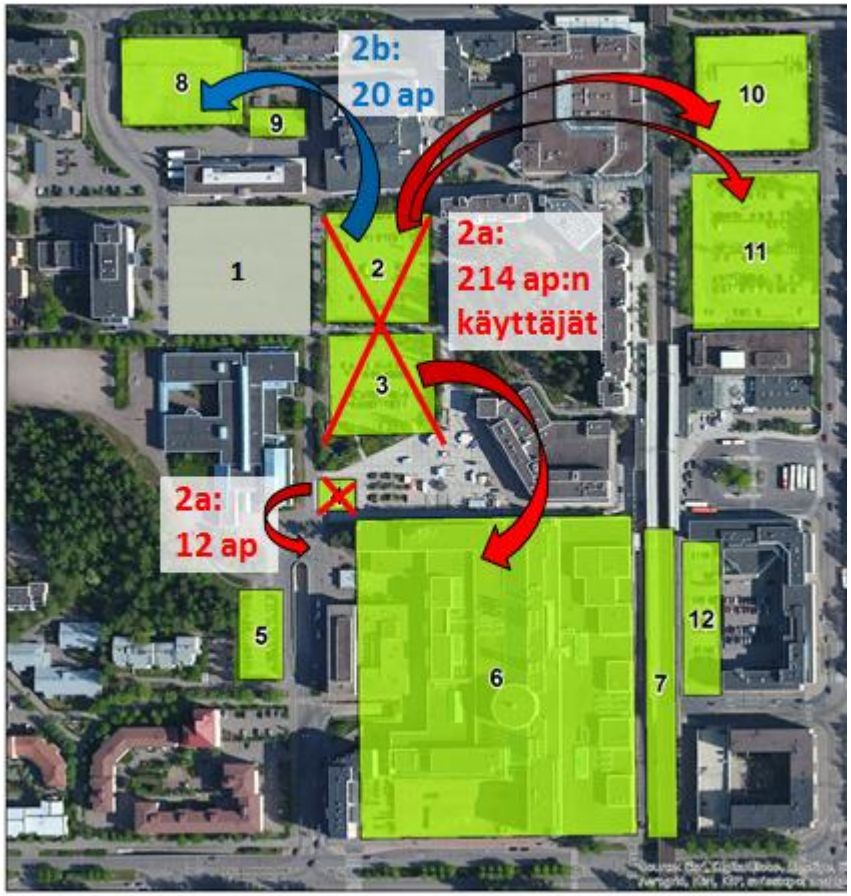

Kuva 9. Pysäköinnin muutokset vaiheessa 2. Vaiheessa 2a (punainen) alueiden 2, 3 ja 4 maantasopaikat poistuvat käytöstä. Alueiden 2 ja 3 pysäköintipaikkojen käyttäjien oletetaan siirtyvän käyttämään alueiden 6, 10 ja 11 paikkoja. Alueen 4 torikauppiaille varatut paikat siirtyvät todennäköisesti uudelle yleiselle pysäköintialueelle Iskostien päähän. Uusien asuinrakennusten liiketilojen pysäköinti ja autottomien opiskelija-asuntojen vieraspysäköinti sijoittuu Ruukkukujan pysäköintilaitokseen ja otetaan käyttöön vaiheessa 2b (sininen).

3 LIITYNTÄPYSÄKÖINTIPAIKKOJEN LISÄÄMINEN

3.1 NYKYTILANNE JA LISÄYSTARVE

Myyrmäen asemalla on nykyisin 58 liityntäpysäköintipaikkaa, joiden aikarajoitus on 12 tuntia. Liityntäpysäköintipaikat sijaitsevat alueella 7. Kuormituslaskentojen perusteella liityntäpysäköintipaikkojen kuormitusaste on hyvin korkea (arkisin keskimäärin 83 % ja korkeimmillaan 98 %).

Myyrmäen aseman liityntäpysäköinnin on jatkossakin tarkoitus palvella lähialueen asukkaita, eikä paikkamäärää ole tarkoitus lisätä merkittävästi. Liityntäpysäköintipaikkojen lisäystarve on enintään 50 autopaikkaa.

3.2 VAIHTOEHDOT LIITYNTÄPYSÄKÖINTIPAIKKOJEN LISÄÄMISEKSI

Liityntäpysäköinnin lisäämisen osalta tarkasteltiin kolmea vaihtoehtoa (kuva 10).

Vaihtoehto 1

Ensimmäisenä vaihtoehtona tarkasteltiin aluetta 12, joka sijaitsee nykyisten liityntäpysäköintipaikkojen välittömässä läheisyydessä. Alueella on 38 pysäköintipaikkaa. Alueen pysäköintipaikat on nykyisin varattu Vapaa-ajantalon (Myyrmäkitalo) käyttöön ja niiden aikarajoitus on 24 tuntia. Vapaa-ajantalolle varatut paikat ehdotetaan tässä vaihtoehdossa siirrettäväksi Myyrmannin pysäköintilaitokseen, missä yhteydessä paikkojen aikarajoitusta tulisi muuttaa.

Vaihtoehto 2

Toisena vaihtoehtona tarkasteltiin noin 50 liityntäpysäköintipaikan sijoittamista Myyrmannin pysäköintilaitokseen (alue 6), jonka kuormitusaste oli laskennoissa varsin alhainen. Kuormitustarkastelujen perusteella Myyrmannin pysäköintilaitoksessa arvioitiin olevan vapaata kapasiteettia myös Myyrmäen keskustan maankäyttömuutosten (alueet 2 ja 3) jälkeenkin.

Vaihtoehto 3

Kolmantena vaihtoehtona tarkasteltiin noin 50 liityntäpysäköintipaikan sijoittamista Liesikujan pysäköintilaitokseen (alue 10), jonka kuormitusaste oli laskennoissa niin ikään alhainen. Liesikujan pysäköintilaitoksesta on suora ja sujuva yhteys asemalaitureille.

3.3 EHDOTUS LIITYNTÄPYSÄKÖINTIPAIKKOJEN LISÄÄMISEKSI

Kaikkia tarkasteltuja vaihtoehtoja pidettiin mahdollisina. Liityntäpysäköintipaikkojen lisääminen ehdotetaan kuitenkin toteutettavan vaihtoehdon 1 mukaisesti alueelle 12.

Perustelut ovat seuraavat:

- Liityntäpysäköinnin kokonaisuuden hahmottaminen on helppoa käyttäjille, kun paikat ovat yhdessä kohteessa.
- Opastus on helpointa toteuttaa yhteen kohteeseen.
- Maksujärjestelyt on helpointa toteuttaa yhtenäiselle alueelle ja mahdollista toteuttaa yhdellä maksuautomaatilla.
- Kyseisiä paikkoja käytetään varsin todennäköisesti jo nykyisin liityntäpysäköintiin.

Vantaan kaupungin hallitus on hyväksynyt maaliskuussa 2016 Vantaan liikennepoliittisen ohjelman, jossa on linjattu, että pysäköinti asetetaan maksulliseksi keskuksissa ja asemien ympäristöissä. Maksullisuus koskisi kaupungin hallinnoimien pysäköintialueiden ja kadunvarsipaikkojen lisäksi liityntäpysäköintiä. Myyrmäen aseman liityntäpysäköinti muuttuisi maksulliseksi jo ensimmäisessä vaiheessa. Pysäköinnin maksullisuusselvitys on tekeillä ja sen on tarkoitus valmistua kesällä 2016.

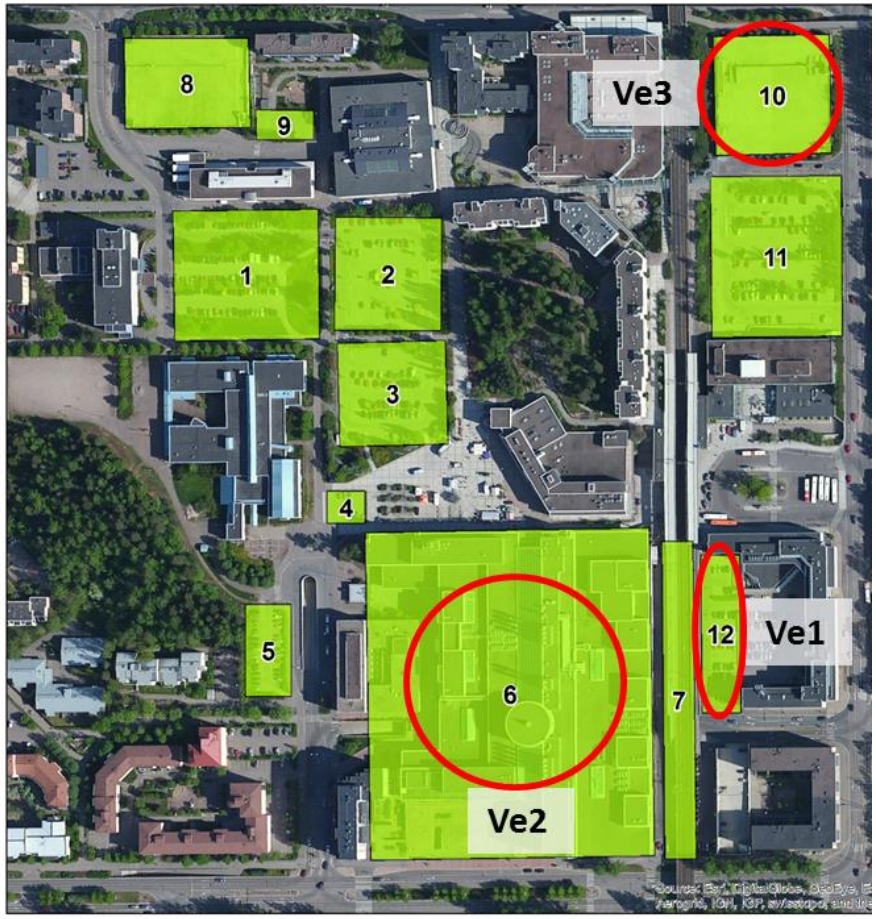

Kuva 10. Tarkastellut liityntäpysäköinnin lisäämisen vaihtoehdot.

4 VUOROITTAISPYSÄKÖINTI JA MUUT TEHOSTAMISTOIMENPITEET

Myyrmäen keskusta-alueen pysäköinti palvelee nykyisin pääosin asiointia sekä pienemmässä määrin julkisia palveluja, työssäkäyntiä, liityntäpysäköintiä ja asumista. Tulevaisuudessa uuden rakentamisen myötä asukaspysäköinnin merkitys kasvaa. Tässä luvussa on käsitelty vuoroittaispysäköinnin ja muiden pysäköintipaikkojen käytön tehostamistoimenpiteiden mahdollisuuksia tulevaisuuden tilanteessa. **Vuoroittaispysäköintiä tehokkaampi ja helpommin toteutettavissa oleva toimenpide on pyrkiä nimeämättömien paikkojen käyttöön Myyrmäen keskustassa.** Seuraavassa on esitetty laitoskohtaisesti suosituksia pysäköinnin tehostamiseksi ja kehittämiseksi.

Alueet 1–4 poistuvat.

Alue 5 on varattu koulun ja päiväkodin henkilökunnalle ja paikkoja olisi mahdollista hyödyntää iltaisin, öisin ja viikonloppuisin asukkaiden ja Myyrmannin tarpeisiin. Mikäli alueen 5 paikat olisivat asukkaiden käytössä öisin, tulee varmistaa, että paikat vapautuvat päiväksi henkilökunnan käyttöön. Alueen paikkamäärä on kuitenkin alhainen, joten sen merkitys on tarkastelualueella vähäinen eikä sitä suositella vuoroittaiskäyttöön. Paikat on perusteltua nimetä päiväkodin ja koulun henkilökunnalle. Paikat esitetään säilytettäväksi maksuttomina.

Myyrmannin pysäköintilaitoksen (alue 6) paikkoja olisi tulevaisuudessa mahdollista ottaa vähäisessä määrin vuoroittaiskäyttöön asukas- ja liityntäpysäköinnin kanssa. Liityntäpysäköinti ehdotetaan kuitenkin ratkaistavaksi toisella tavalla. Myyrmannista olisi todennäköisesti mahdollista osoittaa asukaspysäköinnille 50–100 paikkaa (5–10 % paikoista). Asukkaiden paikat voisi toteuttaa nimeämättöminä ja asukkaat pääsisivät laitokseen esimerkiksi kulkuluvalla tai rekisteritunnistamisella. Mahdollisesta pysäköintiajan ylityksestä asukaspysäköitsijältä voisi kerätä pienen maksun esimerkiksi klo 9–18 väliseltä ajalta. Vuoroittaispysäköintiä asukaspysäköinnin kanssa kannattaa pitää varalla, jos asukkaiden pysäköintipaikoista tulee pulaa uusissa rakennetavissa asuntokohteissa. Paikkojen muuttaminen laajemmin maksullisiksi on kauppakeskuksen päätettävissä.

Alueiden 7 ja 12 (liityntäpysäköinti) paikat voisivat olla vuoroittaiskäytössä asukkaiden kanssa. Mikäli alueiden 7 ja 12 paikat ovat asukkaiden käytössä öisin, tulee varmistaa, että paikat vapautuvat päiväksi liityntäpysäköijien käyttöön. Koska liityntäpysäköinnin käyttöaste on korkea ja lisättävän liityntäpysäköinnin paikkamäärä melko pieni, ei liityntäpysäköintialueita suositella ainakaan alkuvaiheessa osoitettavaksi muuhun kuin liityntäpysäköintiin. Tulevaisuudessa liityntäpysäköinti muuttuu Myyrmäessä maksulliseksi ja liityntäpysäköintialueen käyttö on sallittu vain HSL:n matkakortilla. Liityntäpysäköintialueen opastuksen on oltava kunnossa.

Ruukkukujan pysäköintilaitoksessa (alue 8) tehokas ja käyttäjiä palveleva ratkaisu olisi merkitä 250 autopaikka alimmilta tasoilta 2–4 tunnin aikarajoituksella klo 8–18 kaikkien käyttöön. Asukkaita varten olisi varattu 200 autopaikkaa ylimmiltä tasoilta ilman aikarajoitusta. Asukkaiden paikoille pääsisi esimerkiksi kulkuluvalla tai rekisteritunnusmenetelmällä. Tehokkainta olisi, jos asukkaiden paikat olisivat nimeämättömiä. Opastuksen yleisille paikoille on oltava näkyvää ja selkeää katuverkolta ja laitoksen sisäpuolella. Laitoksessa tulee harkita ylimmän kerroksen kattamista. Tärkeää on myös pitää laitos siistinä ja hyvin valaistuna. Aikarajoitetut paikat on mahdollista muuttaa maksullisiksi. Laitoksen osalta tulee selvittää mahdollisen korottamisen toteuttamisedellytykset.

Alueella 9 noudatetaan samaa periaatetta kuin Ruukkukujan pysäköintilaitoksen alimmassa kerroksessa

Liesikujan pysäköintilaitokseen (alue 10) ei esitetä muutoksia nykykäytäntöön, koska laitoksen tulevaisuus on epäselvä. Laitoksessa on paljon vapaata kapasiteettia esimerkiksi asukaspysäköinnin käyttöön. Laitos on varsin huonokuntoinen. Paikkojen muuttaminen maksullisiksi on Liesikujan Autopaikat Oy:n päätettävissä. Maksullisuuteen siirtyminen on epätodennäköistä.

Alueelle 11 ei esitetä muutoksia nykykäytäntöön, koska alueen tulevaisuus on epäselvä. Alueella olevat aikarajoitetut paikat on mahdollista muuttaa Liesikujan Autopaikat Oy:n toimesta maksullisiksi. Paikoista osa on jo maksullisia.

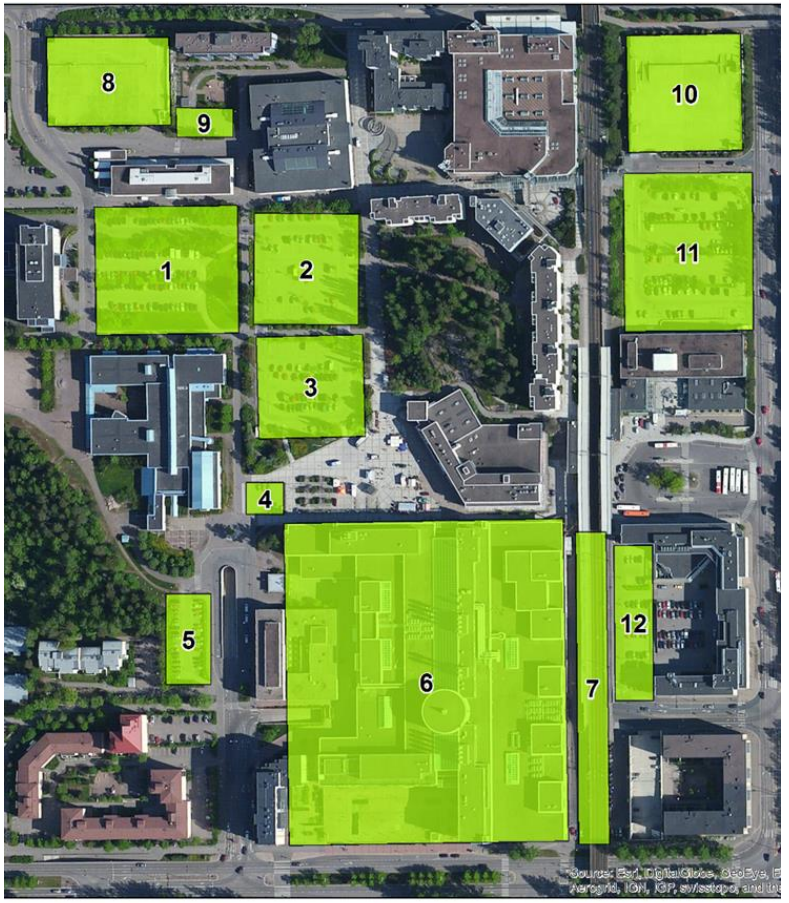

5 JATKOTOIMENPITEET

Työssä esitetään neljän jatkotoimenpiteen mahdollisimman pikaista käynnistämistä:

1. Sopimusneuvottelut käynnistetään Ruukkukujan pysäköintilaitoksen käytön tehostamiseksi nykyisten osakkaiden kesken.

2. Selvitetään Ruukkukujan pysäköintilaitoksen kattamisen ja/tai korottamisen toteutusedellytykset.

3. Käynnistetään Myyrmäen keskustan pysäköinnin opastus- ja maksullisuussuunnitelman laatiminen yhtenä kokonaisuutena kaikkien toimijoiden yhteistyönä. Vantaan kaupungin hallitus on hyväksynyt maaliskuussa 2016 Vantaan liikennepoliittisen ohjelman, jossa on linjattu, että pysäköinti asetetaan maksulliseksi keskuksissa ja asemien ympäristöissä. Suunnitelman tulee palvella sekä rakentamisvaihetta että lopputilannetta.

4. Myyrmäen keskustassa tulee tapahtumaan suuria muutoksia pysäköinnissä vuosien 2017–2022 aikana. Asiasta on tärkeää viestiä hyvin. Tätä varten tulee käynnistää pysäköintimuutoksiin liittyvän viestintäsuunnitelman laatiminen.

LIITE 1. KUORMITUSLASKENTOJEN TULOKSET

Tarkastelualueen pysäköintialueiden ja -laitosten kuormitusastelaskennat suoritettiin tiistaina 5.4.2016 ja lauantaina 9.4.2016 klo 6–23 välisenä aikana. Pysäköintipaikkojen kuormitusasteet laskettiin kerran tunnissa.

Seuraavassa on esitetty

- koko tutkimusalueen pysäköintipaikkojen kuormitusasteet
- pysäköintilaitosten ja -alueiden keskimääräiset kuormitusasteet
- pysäköintilaitosten ja -alueiden kuormitusasteet arkena (klo 6–8, 8–16, 16–21 ja 21–23)
- pysäköintilaitosten ja -alueiden kuormitusasteet lauantaina (klo 6–8, 8–16, 16–21 ja 21–23)
- kuormitusasteet alueittain (kuvaajat ja taulukot).

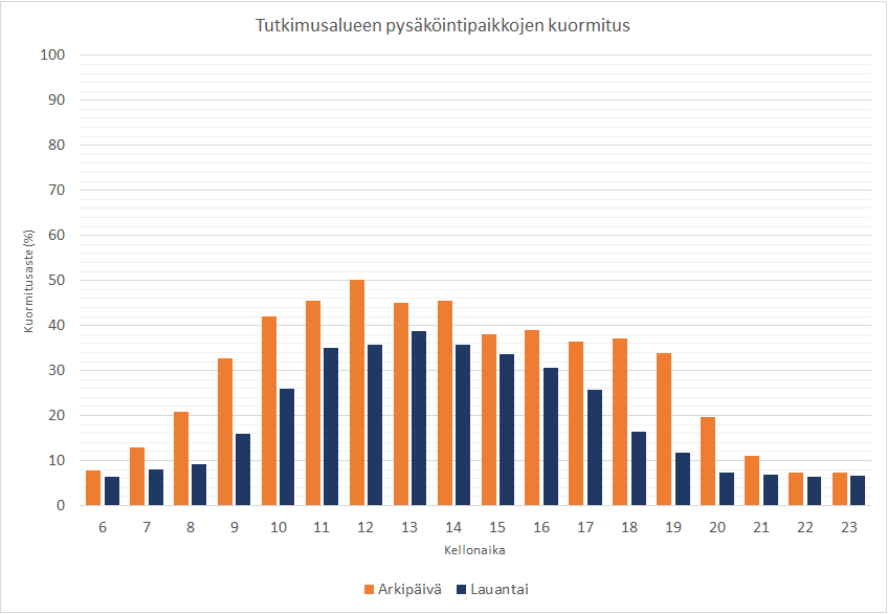

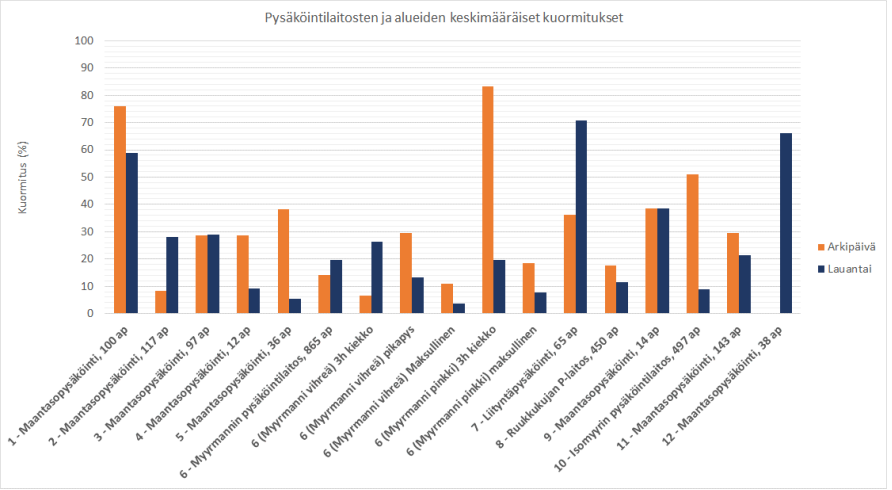

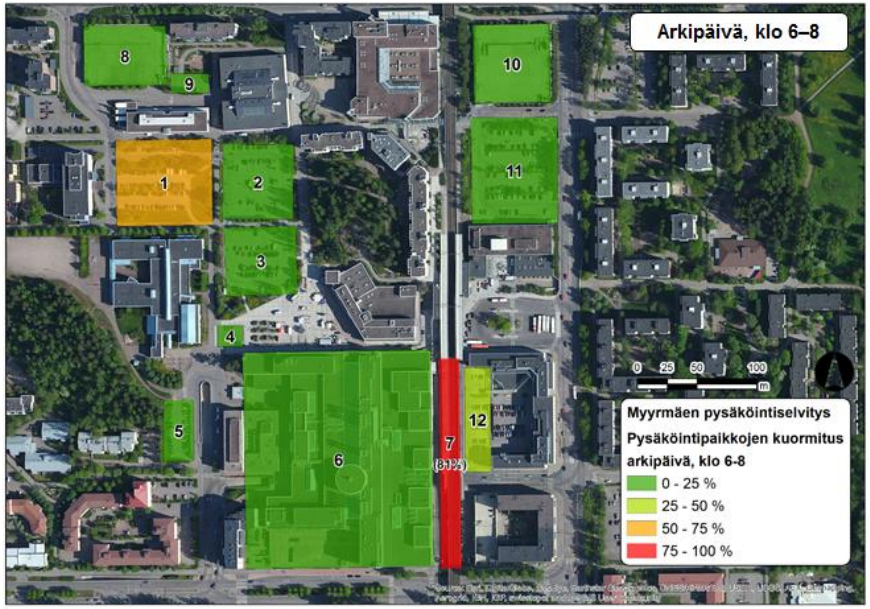
Arkipäivä, klo 6–8
Myyrmäen pysäköintiselvitys
Pysäköintipaikkojen kuormitus arkipäivä, klo 6-8
0 - 25 %
25 - 50 %
50 - 75 %
75 - 100 %

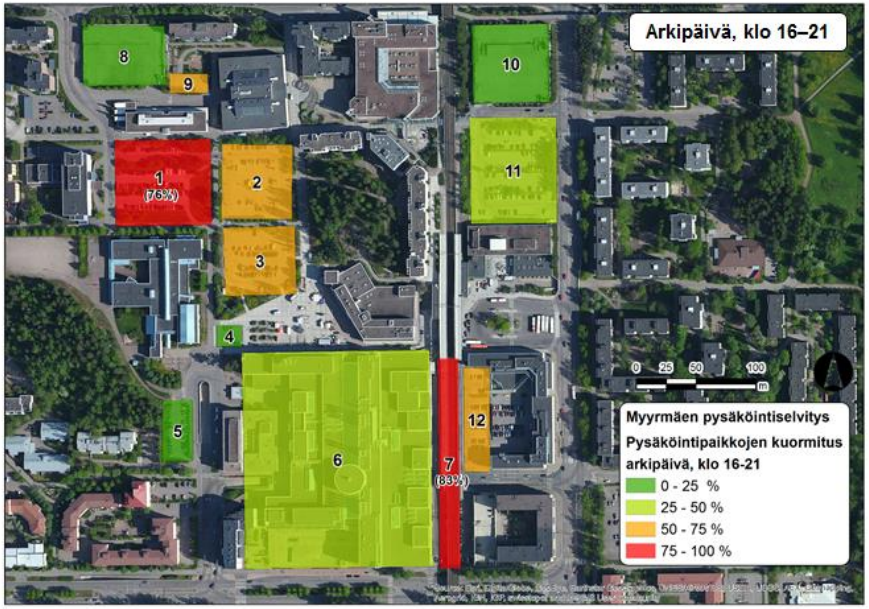
Arkipäivä, klo 16–21
Myyrmäen pysäköintiselvitys
Pysäköintipaikkojen kuormitus arkipäivä, klo 16-21
0 - 25 %
25 - 50 %
50 - 75 %
75 - 100 %

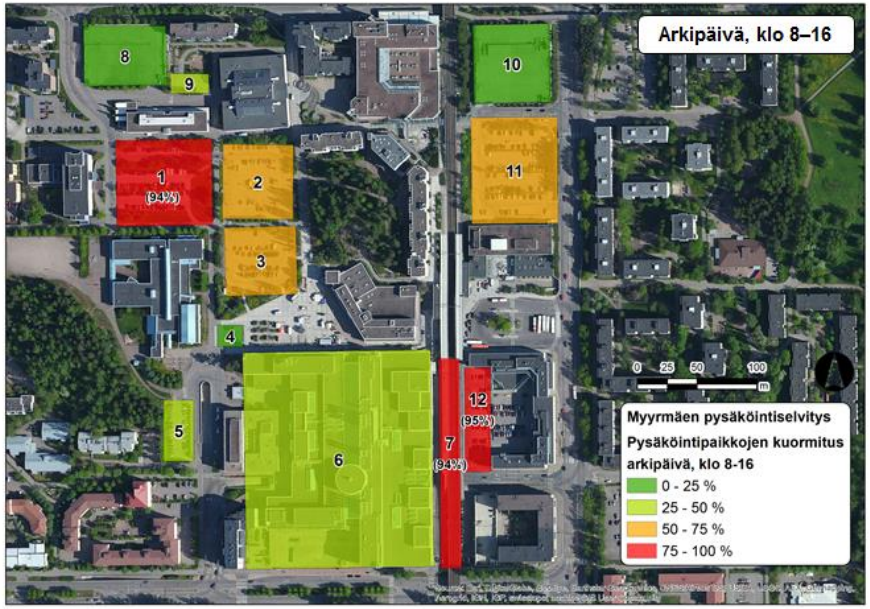
Arkipäivä, klo 8–16
Myyrmäen pysäköintiselvitys
Pysäköintipaikkojen kuormitus arkipäivä, klo 8-16
0 - 25 %
25 - 50 %
50 - 75 %
75 - 100 %

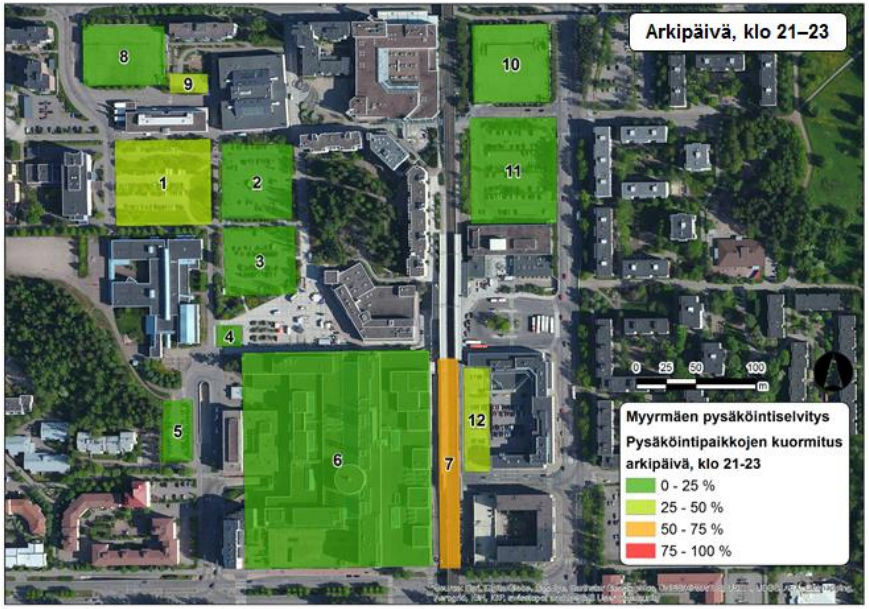
Arkipäivä, klo 21–23
Myyrmäen pysäköintiselvitys
Pysäköintipaikkojen kuormitus arkipäivä, klo 21-23
0 - 25 %
25 - 50 %
50 - 75 %
75 - 100 %

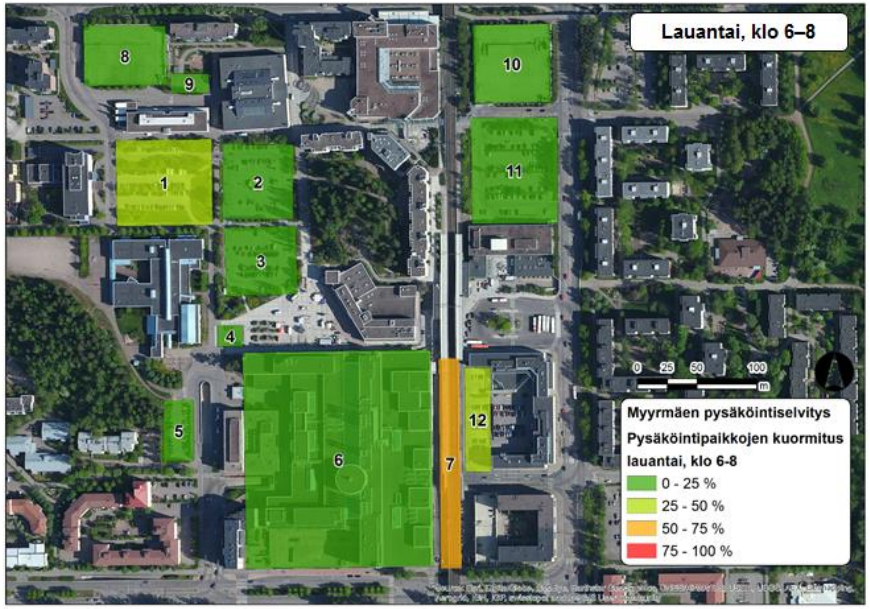
Lauantai, klo 6–8
Myyrmäen pysäköintiselvitys
Pysäköintipaikkojen kuormitus
lauantai, klo 6-8
0 - 25 %
25 - 50 %
50 - 75 %
75 - 100 %

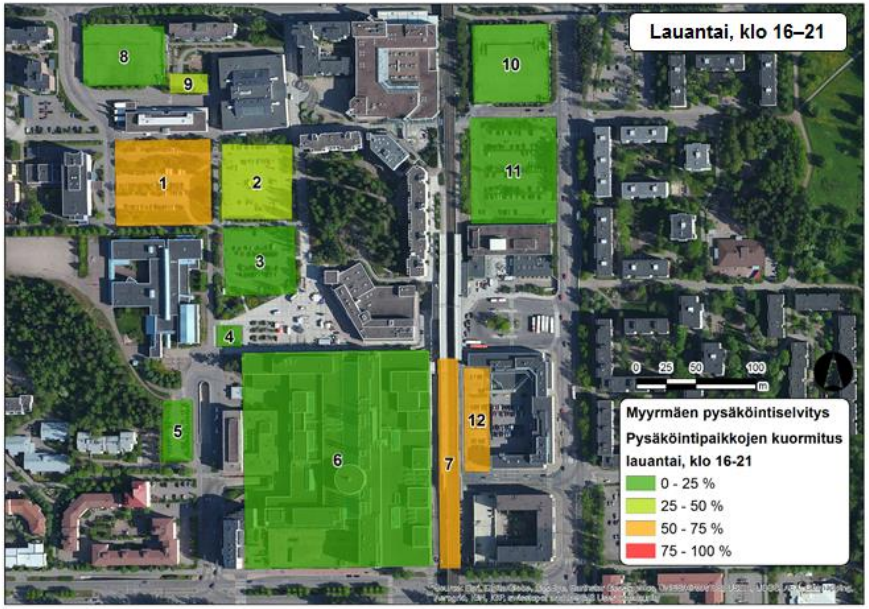
Lauantai, klo 16–21
Myyrmäen pysäköintiselvitys
Pysäköintipaikkojen kuormitus
lauantai, klo 16-21
0 - 25 %
25 - 50 %
50 - 75 %
75 - 100 %

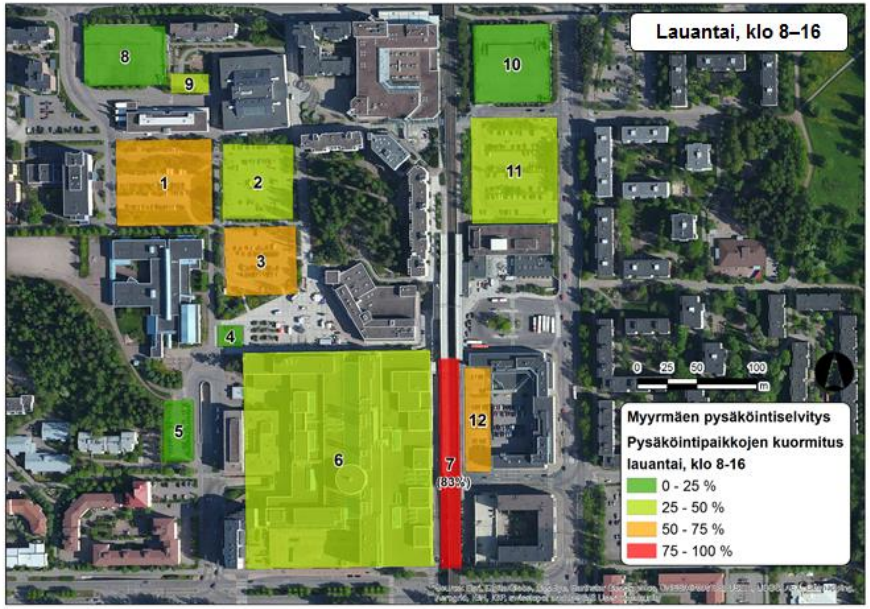
Lauantai, klo 8–16
Myyrmäen pysäköintiselvitys
Pysäköintipaikkojen kuormitus
lauantai, klo 8-16
0 - 25 %
25 - 50 %
50 - 75 %
75 - 100 %

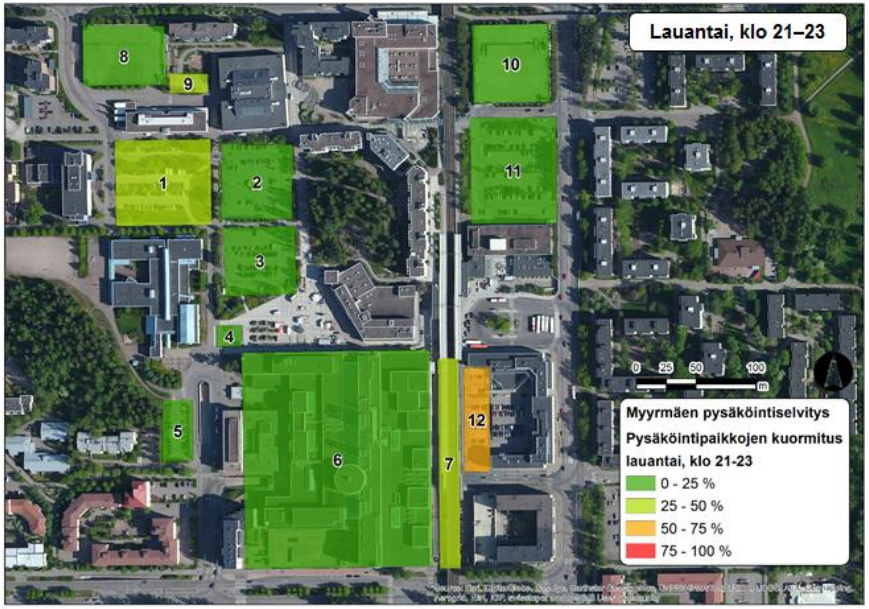
Lauantai, klo 21–23
Myyrmäen pysäköintiselvitys
Pysäköintipaikkojen kuormitus
lauantai, klo 21-23
0 - 25 %
25 - 50 %
50 - 75 %
75 - 100 %

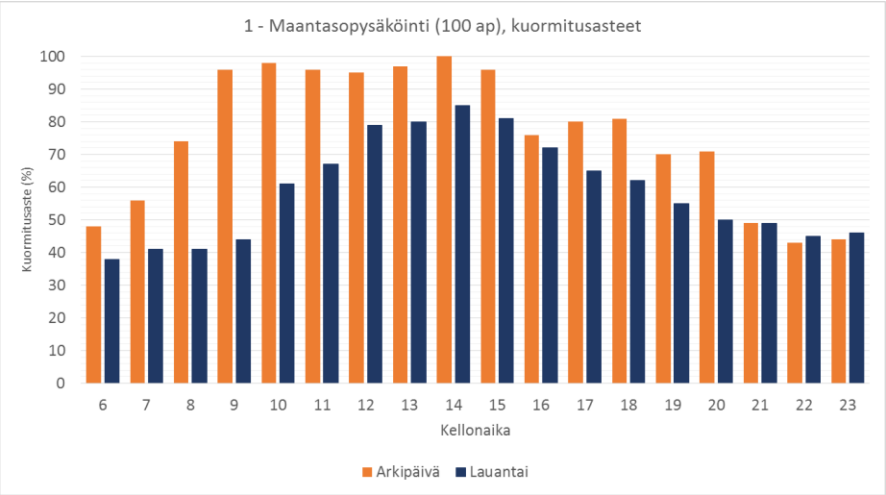
1 - Maantasopysäköinti (100 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

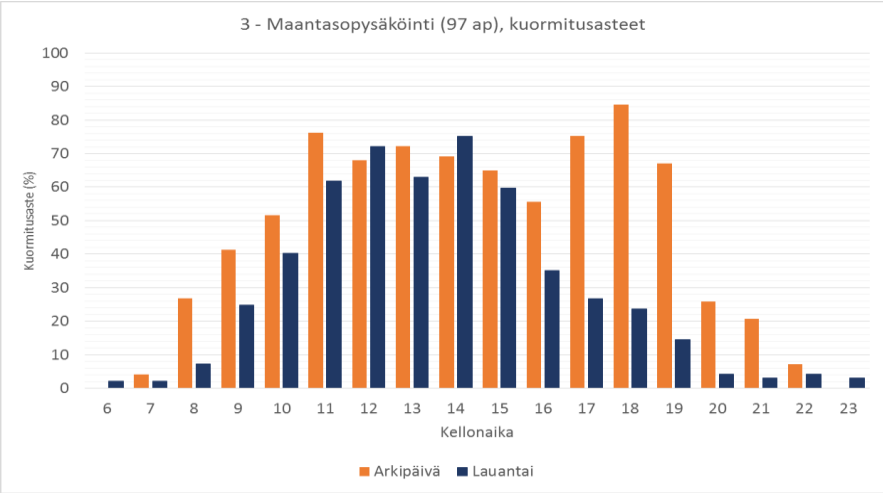
3 - Maantasopysäköinti (97 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

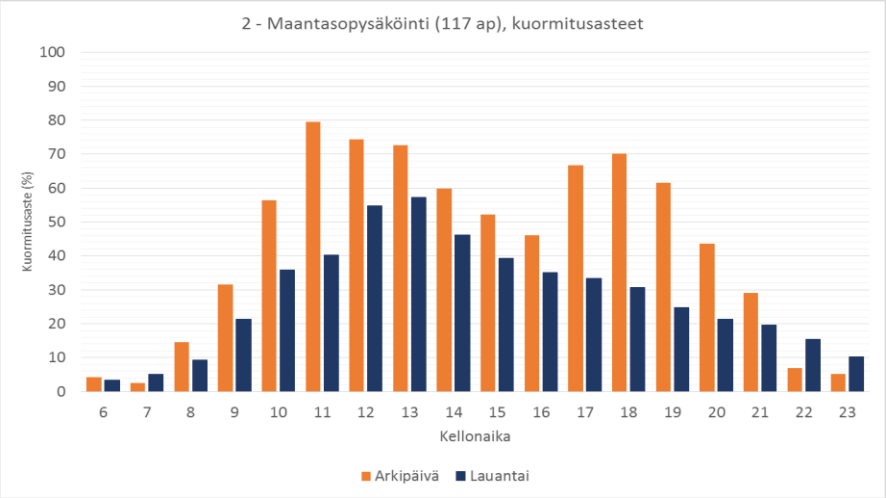
2 - Maantasopysäköinti (117 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

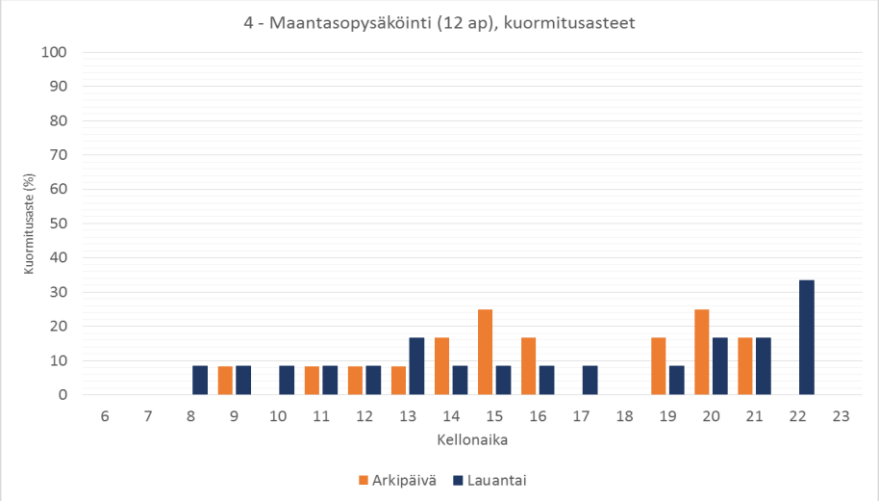
4 - Maantasopysäköinti (12 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

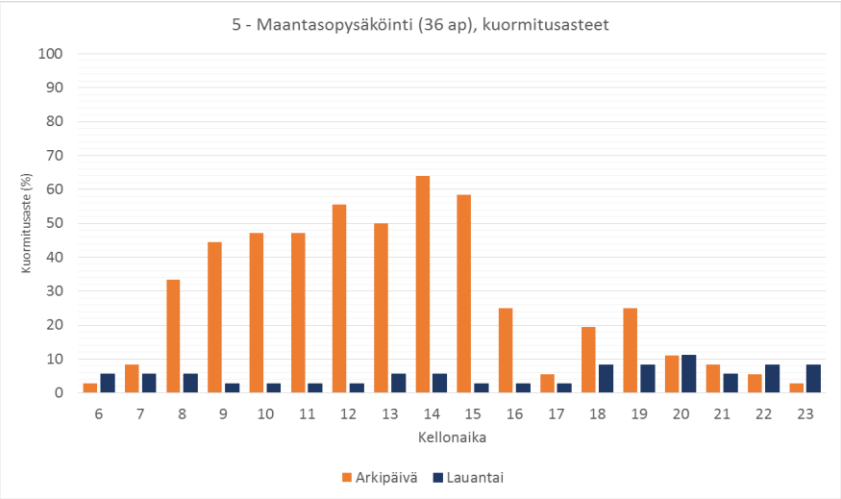
5 - Maantasopysäköinti (36 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

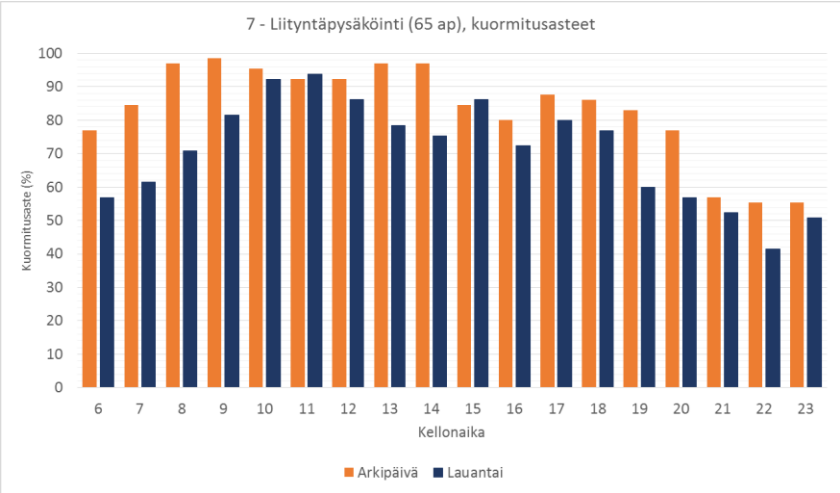
7 - Liityntäpysäköinti (65 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

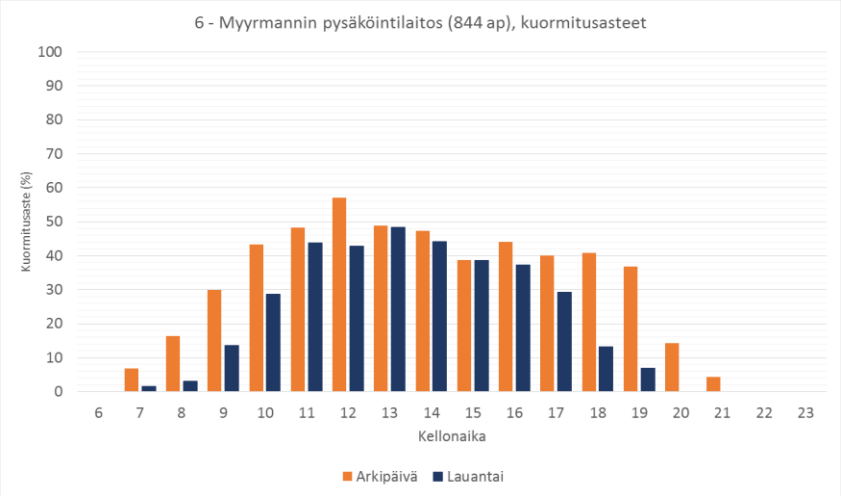
6 - Myyrmannin pysäköintilaitos (844 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

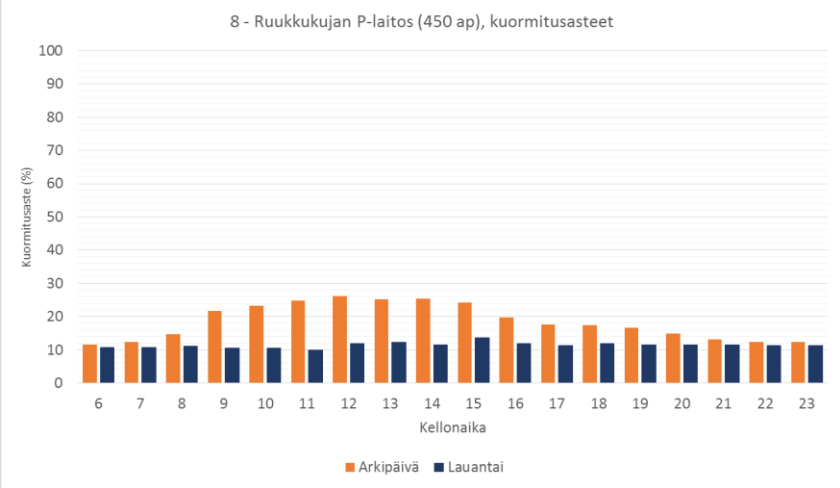
8 - Ruukkukujan P-laitos (450 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

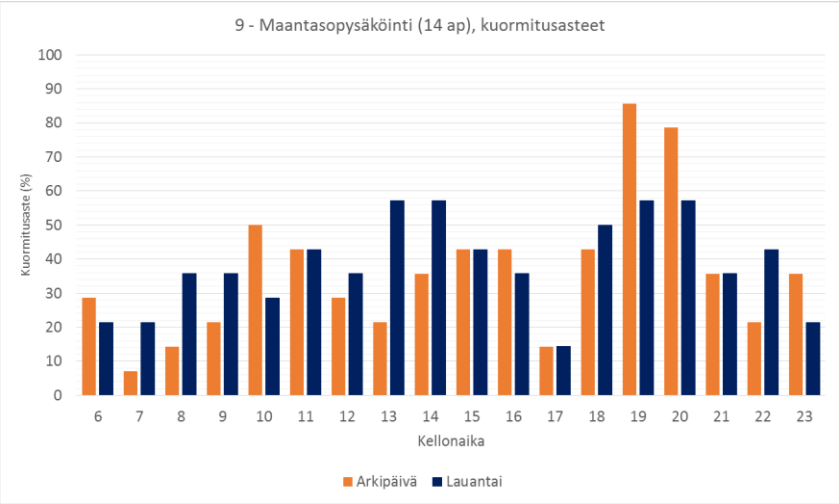
9 - Maantasopysäköinti (14 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

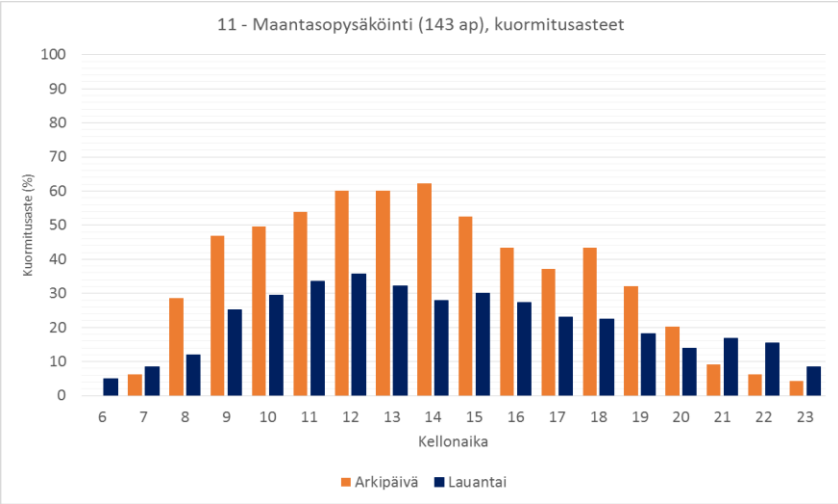
11 - Maantasopysäköinti (143 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

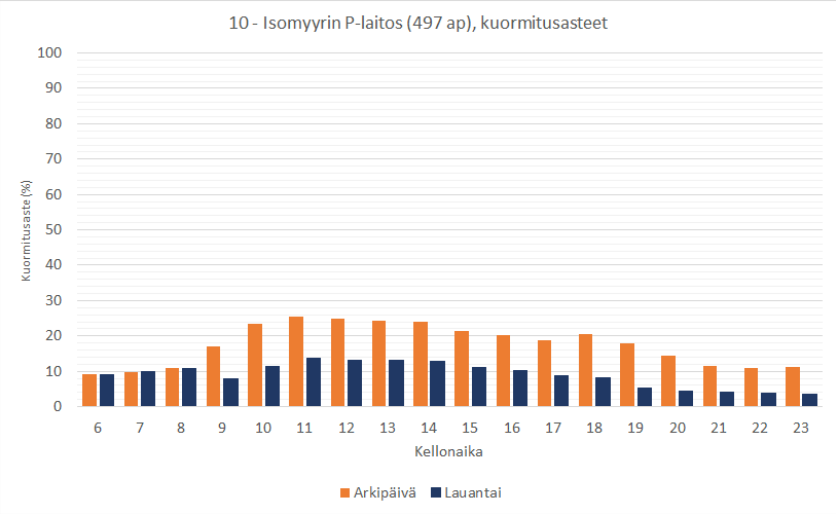
10 - Isomyyrin P-laitos (497 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

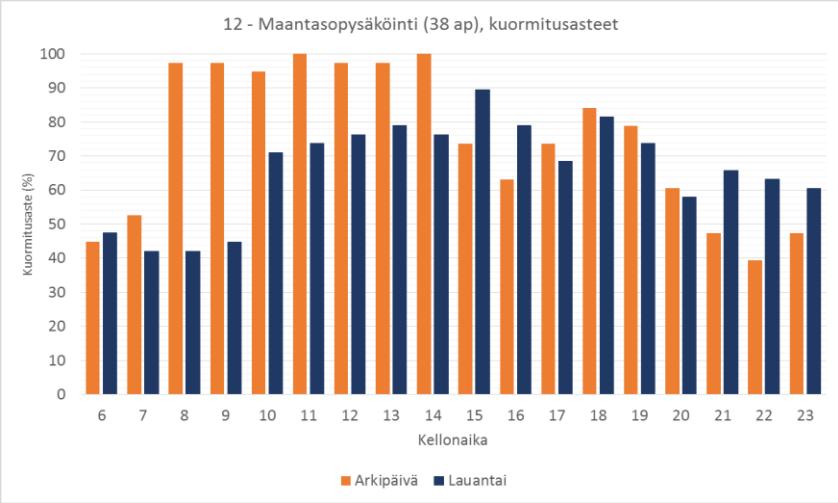
12 - Maantasopysäköinti (38 ap), kuormitusasteet
Kuormitusaste (%)
Kellonaika
Arkipäivä
Lauantai

	Koko alueen (2434 ap) kuormitus (%) arkipäivän aikana																	
	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1 - Maantasopysäköinti, 100 ap	48	56	74	96	98	96	95	97	100	96	76	80	81	70	71	49	43	44
2 - Maantasopysäköinti, 117 ap	4	3	15	32	56	79	74	73	60	52	46	67	70	62	44	29	7	5
3 - Maantasopysäköinti, 97 ap	0	4	27	41	52	76	68	72	69	65	56	75	85	67	26	21	7	0
4 - Maantasopysäköinti, 12 ap	0	0	0	8	0	8	8	8	17	25	17	0	0	17	25	17	0	0
5 - Maantasopysäköinti, 36 ap	3	8	33	44	47	47	56	50	64	58	25	6	19	25	11	8	6	3
6 - Myyrmannin pysäköintilaitos, 865 ap	0	7	16	30	43	48	57	49	47	39	44	40	41	37	14	4	0	0
7 - Liityntäpysäköinti, 65 ap	77	85	97	98	95	92	92	97	97	85	80	88	86	83	77	57	55	55
8 - Ruukkukujan P-laitos, 450 ap	12	12	15	22	23	25	26	25	25	24	20	18	17	17	15	13	12	12
9 - Maantasopysäköinti, 14 ap	29	7	14	21	50	43	29	21	36	43	43	14	43	86	79	36	21	36
10 - Isomyyrin pysäköintilaitos, 497 ap	9	10	11	17	24	26	25	24	24	22	20	19	21	18	14	11	11	11
11 - Maantasopysäköinti, 143 ap	0	6	29	47	50	54	60	60	62	52	43	37	43	32	20	9	6	4
12 - Maantasopysäköinti, 38 ap	45	53	97	97	95	100	97	97	100	74	63	74	84	79	61	47	39	47
Koko alue, 2347 ap	8	13	21	33	42	45	50	45	45	38	39	36	37	34	20	11	7	7

	Koko alueen (2434 ap) kuormitus (%) lauantain aikana																	
	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1 - Maantasopysäköinti, 100 ap	38	41	41	44	61	67	79	80	85	81	72	65	62	55	50	49	45	46
2 - Maantasopysäköinti, 117 ap	3	5	9	21	36	40	55	57	46	39	35	33	31	25	21	20	15	10
3 - Maantasopysäköinti, 97 ap	2	2	7	25	40	62	72	63	75	60	35	27	24	14	4	3	4	3
4 - Maantasopysäköinti, 12 ap	0	0	8	8	8	8	8	17	8	8	8	8	0	8	17	17	33	0
5 - Maantasopysäköinti, 36 ap	6	6	6	3	3	3	3	6	6	3	3	3	8	8	11	6	8	8
6 - Myyrmannin pysäköintilaitos, 865 ap	0	2	3	14	29	44	43	48	44	39	37	29	13	7	0	0	0	0
7 - Liityntäpysäköinti, 65 ap	57	62	71	82	92	94	86	78	75	86	72	80	77	60	57	52	42	51
8 - Ruukkukujan P-laitos, 450 ap	11	11	11	10	10	10	12	12	12	14	12	11	12	12	12	12	11	11
9 - Maantasopysäköinti, 14 ap	21	21	36	36	29	43	36	57	57	43	36	14	50	57	57	36	43	21
10 - Isomyyrin pysäköintilaitos, 497 ap	9	10	11	8	11	14	13	13	13	11	10	9	8	5	4	4	4	4
11 - Maantasopysäköinti, 143 ap	5	8	12	25	29	34	36	32	28	30	27	23	22	18	14	17	15	8
12 - Maantasopysäköinti, 38 ap	47	42	42	45	71	74	76	79	76	89	79	68	82	74	58	66	63	61
Koko alue, 2434 ap	6	8	9	16	26	35	36	39	36	34	31	26	16	12	7	7	6	7

LIITE 2. PYSÄKÖINTI PAALUTORIN ALLA (ALUE 13)

Osa Myyrmannin pysäköintilaitoksesta sijaitsee Paalutorin alla. Pysäköintiin on erillinen ajoyhteys Iskostieltä. Lisäksi laitoksesta on sisäinen ajoyhteys Myyrmannin asiakaspysäköinnin (alue 6) puolelle ja Vapaa-ajantalon (Myyrmäkitalo) huoltopihalle. Alue on merkitty yksityisalueeksi ja pysäköintikielto-alueeksi, jolla pysäköinti on sallittu luvan saaneille.

Pysäköintilaitoksessa on 141 pysäköintipaikka, joista 121 on merkitty varatuiksi eri yrityksille paikkakohtaisesti. Vapaa-ajantalon huoltopihalla sijaitsee 5 varaamatonta pysäköintipaikkaa.

Laitoksen kuormituslaskenta tehtiin tiistaina 31.5.2016 klo 8–11 tunnin välein. Kuormitusasteet on esitetty viereisessä kuvassa. Laskennan aikana kuormitusasteet olivat alhaiset, korkeimmillaan 23 %.

Pysäköinnin muutokset Myyrmäen keskustan alueella saattavat lisätä laitoksen kuormitusastetta etenkin, jos yritysten työntekijät pysäköivät nykyisin muualle. Laskennan perusteella laitoksessa on kuitenkin vapaata kapasiteettia. Pysäköintipaikkojen nimeämättömyydellä ja vuoroittaiskäytöllä asumisen kanssa voisi tulevaisuudessa tehostaa laitoksen käyttöä.

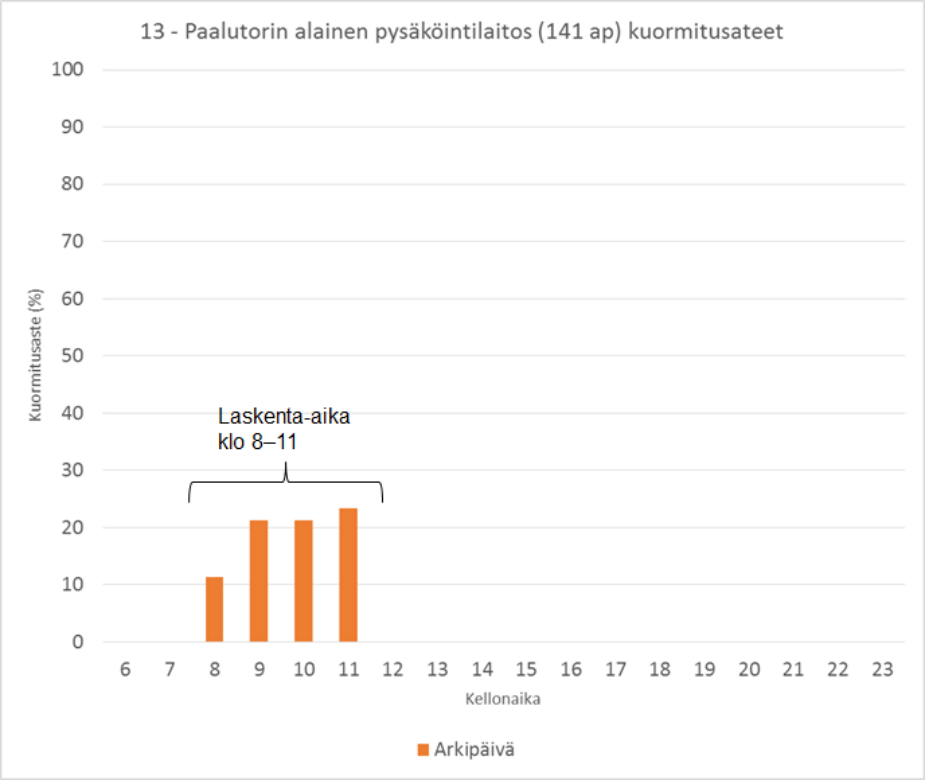

Vantaa
Vanda

UNITED BY OUR DIFFERENCE

WSP

MYYRMÄEN KESKUSTAN JULKISTEN ULKO-TILOJEN JA KORTTELIPIHOJEN TUULISUUS-SELVITYS

17.5.2016

Laadunhallinta

Versio/muutokset	Versio 1	Muutos 1	Muutos 2	Muutos 3
Huomautukset				
Päiväys	17.5.2016			
Laatija	Risto Kiviluoma			
Allekirjoitus				
Tarkastanut				
Allekirjoitus				
Hyväksynyt				
Allekirjoitus				
Raportin numero				
Tiedostotunnus				

Myyrmäen keskustan julkisten ulkotilojen ja korttelipihojen tuulisuusselvitys

17.5.2016

Tilaaja

Rakennusosakeyhtiö Hartela
Kaupintie 2, PL 32
00440 HELSINKI
Puh. 010 561 3000

yhdyshenkilö
Jouni Kekki

Konsultti

WSP
Heikkiläntie 7
00210 HELSINKI

Puh. 0207 864 11
Faksi 0207 864 800
www.wspgroup.fi

Rekisteröity osoite

WSP Finland Oy
FI08754165
Heikkiläntie 7, FI-00210 Helsinki

Konsultin yhdyshenkilö

Risto Kiviluoma (tämä raportti)
Tommi Kärki (projektinhallinta)

Sisällys

1 Johdanto 5
2 Lähtötiedot 8
2.1 Nykytila 8
2.2 Kohteen suunnitelma 8
3 Laskentamenetelmä ja määrittelyt 12
3.1 Tuulensuuntien koordinaatisto 12
3.2 Tuulisuuden tarkastelupisteet 13
3.3 Tuulisuuden laskentamenetelmä 14
4 Tulokset 16
4.1 Kohdealueen perustuulisuus 16
4.2 Tuulisuus tarkastelupisteissä 17
5 Tulosten ohjeellinen tulkinta ja suunnitteluohjeita 20
Lähdeluettelo 23
Liite 1: Tuulisuuden määrittämisen yleisperiaate 24
Liite 2: Maaston karheusluokan muutosanalyysi 27
Liite 3: Kohdealueen perustuulisuus 28
Liite 4: Tuulisuuden yksityiskohtaiset laskentatulokset 29

1 Johdanto

Tämä raportti käsittelee tuulisuuskysymyksiä Vantaan Myyrmäen keskustan korttelisuunnitelmaan liittyen. Kohde sijaitsee rakennetussa kaupunkiympäristössä n. 7 km etäisyydellä lähimmästä merenlahdesta ja n.14 km etäisyydellä avomerestä. Suunnitelma (kuva 1) sisältää kolme tornitaloa, joiden kerrosluvut ovat 11…15, sekä kortteli- ja kattopihoja.

Kuva 1: Havainnekuva kohteesta (kuva Innovarch Oy).

Rakennetun ympäristön tuulisuus on muodostunut viime vuosina ajankohtaiseksi Suomessa rantarakentamiseen ja korkeaan rakentamiseen liittyen sekä erilaisten kattopiha- ja viherkansirakenteiden suosion kasvun myötä.

Rakennukset ja rakenteet vaikuttavat katutason ja kattopihojen tuulisuuteen mm. siksi, että ympäristöään korkeammat rakennukset ohjaavat korkealla vaikuttavia kovempia virtauksia katutasoon. Tuulisuus vaikuttaa silloin pääasiassa puuskaisuutena, joka voi tulla yllätyksenä alueella liikkujalle. Korkealla maapinnasta olevat kannet, sillat ja piha-alueet ovat luonnostaan tuulisia johtuen siitä, että tuulennopeudet kasvavat ylöspäin mentäessä maan ja ilmavirtauksen välisen kitkan pienetessä.

Tuulisuuden enimmäisarvojen viranomaismääräysten tai vakiintuneitten suunnittelukäytäntöjen puuttuessa tuulisuusselvitysten tarvetta harkitaan tapauskohtaisesti. Konsultin tuulisuusselvitykset perustuvat tuulisuuden numeroarvojen määrittämiseen, ja sitä kautta asian mahdollisen merkittävyyden arviointiin ja tarvittavien suunnittelusuosuositusten antamiseen, sekä korjaavien suunnitteluratkaisujen hyötyjen määrittämiseen.

Tuulisuus on mainittu esimerkiksi Espoon korkean rakentamisen periaatteissa [1]. Sen mukaan yli 12-kerroksisen rakennuksen rakennuslupahakemuksen yhteydessä tulisi Espoossa yli 12-kerroksisesta rakennuksesta aina esittää tuulitarkastelu, jonka perusteella voidaan arvioida vaikutukset lähialueen mikroilmastoon. Lisäksi mainitaan korkeiden rakennusten arviointitekijänä, että raken-

nuksen aiheuttamat tuulitunnelit ja tuulenpuuskat on ohjattu pois oleskelualueilta ja kulkureiteiltä, mikä on todistettu tuulitunnelikokeella.

Tuulisuuden merkityksen arvioimiseksi tuulisuus voidaan esittää lukuarvona, joka kuvaa keskimääräisen ajan vuositasolla, jolla tietty tuulennopeuden arvo ylittyy. Tuulennopeuksien tarkastelu tehdään jalankulkijan tasossa; tarkoittaen tuulisuusmalleissa korkeutta 1,5…2,0 m alla olevasta jalankulkutasosta laskettuna.

Tuulisuuden yleinen määritysperiaate ja tuulisuuteen liittyviä kriteerejä on käsitelty tarkemmin liitteessä 1 sekä lähteessä [2].

Tuulisuus on otettu yhtenä ympäristökysymyksenä huomioon viihtyisän ja turvallisen asuinalueen suunnittelussa. Suomessa tuulisuuden suhteen tarkasteltuja tai tarkasteltavia rakennushankkeita on ollut, ja on, erityisesti Helsingissä ja Espoossa. Tuulisuusselvityksiä tehdään pääasiassa kaavoitus ja rakennussuunnitteluvaiheissa, ja niiden tavoitteena on tyypillisesti:

- laadukkaan ja viihtyisän ympäristön suunnittelu, jossa tuulisuus on mukana yhtenä vaikuttavana tekijänä. Rakennusmassoja, aitoja ja istutettua puustoa voidaan käyttää tuulensuojana tuulisilla alueilla, joissa ei ole luonnollisia tuulensuojia (esim. Jätkäsaaren, Hernesaaren ja Koivusaaren merenranta-alueiden suunnittelu Helsingissä)
- kovien tuulenpuuskien suhteen turvallisen ja esteettömän ympäristön varmistaminen. Nämä liittyvät tyypillisesti merenrantarakentamiseen, korkeaan rakentamiseen ja kohteisiin, jossa jalankulkutaso sijaitsee korkealla (esim. Keski-Pasilan tornitaloalue, Kalasataman keskus ja Kruunuvuorensilta silta Helsingissä sekä Tampereen keskusareena ja kansi)
- tuulisuuden erityisen viihtyisän alueen suunnittelu, esim. kaupallisiin keskuksiin (esim. kauppakeskukseen sijoittuva Kalasatamankatu Kalasataman keskuksessa).

Tavanomaisia käytettyjä suunnitteluratkaisuja ovat esim.

- tuulisuuden huomioon ottaminen kaavoituksen perusratkaisuissa: rakennusten sijainti ja korkeus suhteessa ympäristöön; sekä pihojen, oleskelualueiden ja kulkuväylien sijoittelu
- tuulisuudelle herkkien toimintojen uudelleensijoittelu pois tuulisimmista pisteistä
- vaihtoehtoisten suojaisampien kulkureitten käyttö, joita voidaan käyttää kovimpien myrskyjen aikana
- ongelmallisten pisteiden suojaaminen tuulensuoja-aidoilla, katoksilla ja istutuksilla.

Varsinaiset tuulisuutta erikseen korjaavat rakenteet kuten tuulensuoja-aidat ja katokset voivat olla suhteellisen järeitä ja rakennus- ja kunnossapitokustannuksiltaan suhteellisen suuria. Näitä on esitelty esim. lähteessä [3].

Kuvassa 2 on esitetty Konsultin aikaisempia pääkaupunkiseudun tuulisuusselvitysten kohteita. Näissä tärkein syy selvitysten tekemiseen on ollut korkea rakentaminen. Muita vaikuttavia tekijäitä ovat olleet mm. kohteiden sijainti meren lähistöllä ja korkeammalla sijaitsevien kattopihoja käyttö. Aikaisempiin tutkittuihin kohteisiin nähden tämän raportin kohde sijaitsee kauempana avomerestä, jolloin mereltä puhaltavien tuulien osalta tuulennopeudet jäävät katutasossa rannikkoalueita pienemmiksi.

Yhteenvetona edellisistä, vaarallisen kovia puuskatuulia (> 23 m/s) ei juuri esiinny luonnollisen maanpinnan tasossa useammin kuin kerran vuodessa. Korkean rakentamisen yhteydessä kattopihoilla ja kattoterasseilla niitä voi kuitenkin esiintyä useammin, jolloin niille tulisi tehdä korjaavia suunnitteluratkaisuja. Kävelyä vaikeaksi tekeviä puuskatuulia (> 16 m/s) voi esiintyä talvikauden myrskyissä useammin kuin kerran vuodessa; meren rannassa ja korkean rakentamisen yhteydessä. Ilman erityisiä tuulisuutta lisääviä tekijöitä matalamman rakennuskannan ja metsien suojaamissa pisteissä tuulisuuden numeroarvot ovat pieniä, ja tuulisuudella ei ole oletettavasti vaikutusta viihtyvyyteen.

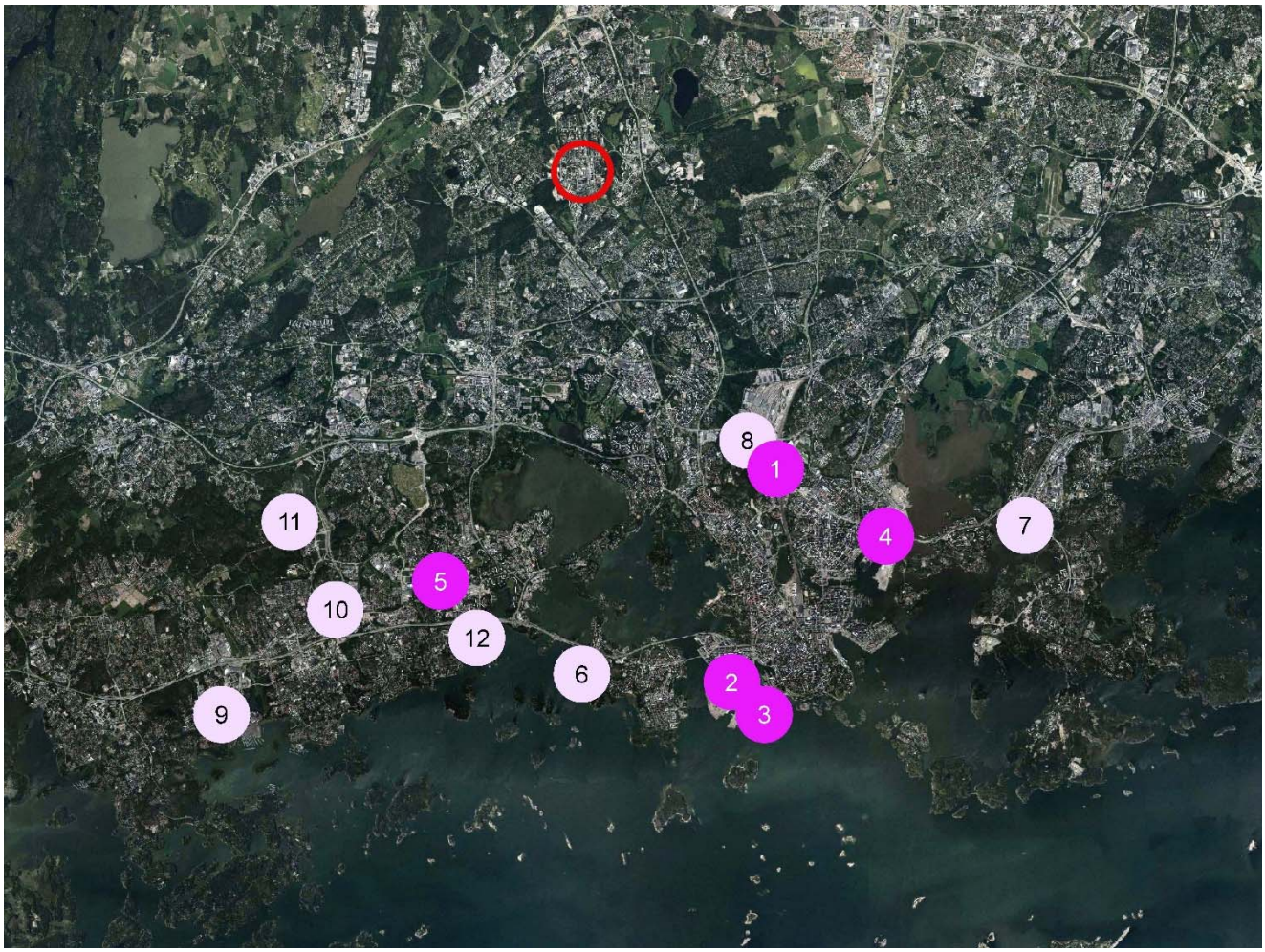

Tuulitunnelikokeilla tutkitut referenssikohteet:

1. Keski-Pasila

2. Jätkäsaari

3. Hernesaari

4. Kalastaman keskus

5. Kaupunkikeskus Tapiola

Ilman kohteen tuulitunnelikokeita tehdyt tutkimukset:

6…12.

Kuva 2: Aikaisemmin tuulisuuden suhteen tutkittuja pääkaupunkiseudun kohteita tämän raportin kohde ympyröitynä. Kuva muokattu Espoon kaupungin kartta-aineisoon.

2 Lähtötiedot

2.1 Nykytila

Kohteen alue (kuva 3) sijaitsee maastoltaan tasaisessa rakennetussa kaupunkiympäristössä Myyrmäen ydinkeskustassa. Vieressä ovat rautatieasema ja kauppakeskus. Kohdealueella voi siten liikkua päivittäin paljon ihmisiä. Alue on kauttaaltaan tuulensuojassa rakennusten ja metsäkaistaleiden johdosta.

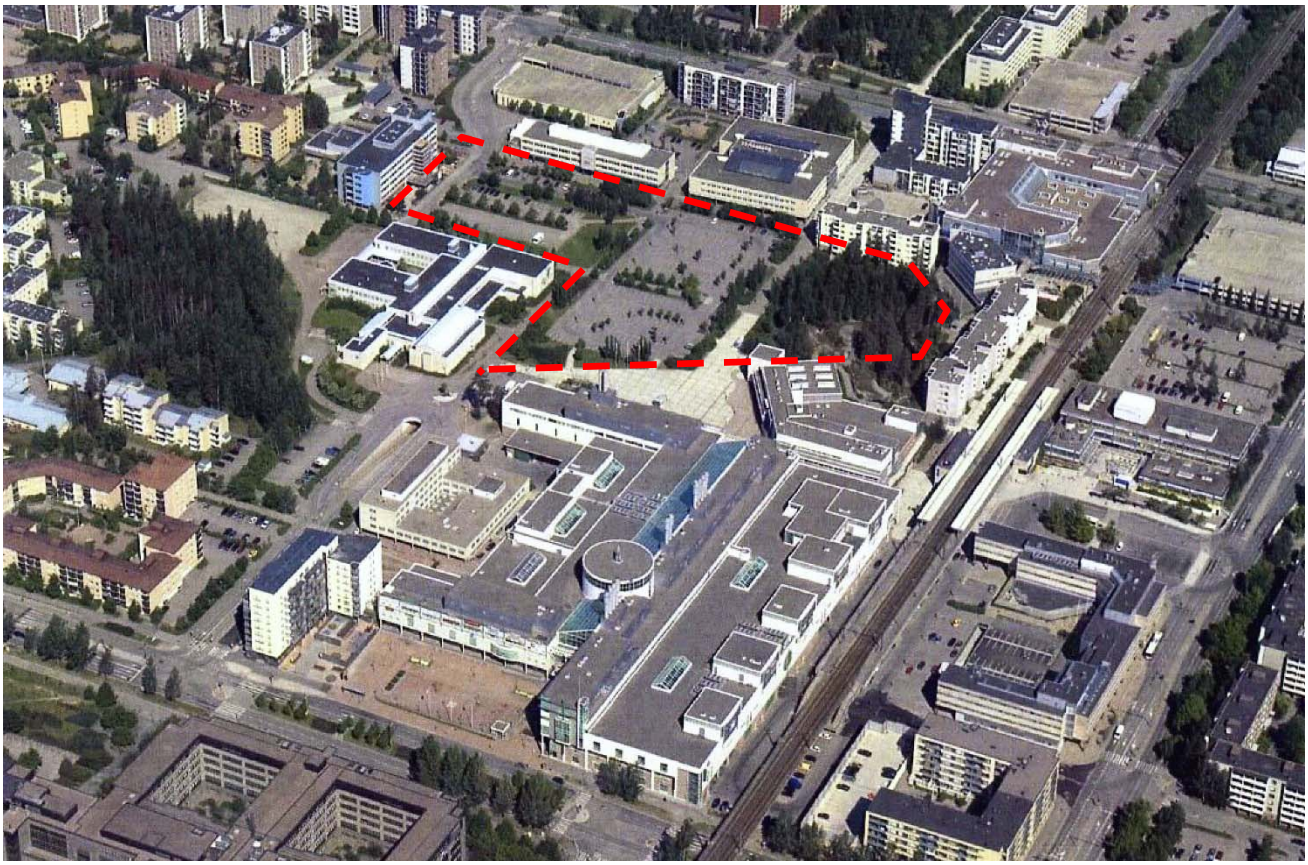

Kuva 3: Ilmakuva kaakosta [4]. Kohdealue on luonnosteltu kuvaan katkoviivalla.

2.2 Kohteen suunnitelma

Kohteen suunnitelmaa on havainnollistettu kuvissa 4…6. Suunnitelma sisältää kolme tornitaloa: Puistorni, Raittitorni ja Toritorni, joidenka kerrosluvut ovat, vastaavasti, 11, 14 ja 15. Tornitalojen välissä kulkee kauppakeskukseen johtava Myyrmäenraitti ja niiden väliin jää torimainen alue. Rakennusten katutasoissa on kaupallisia tiloja. Suunnitelmaan kuuluvien rakennusten väliin jää korttelipihoja, joihin on suunniteltu viherrakenteita. Korttelipihoilta on ulkoporrasyhteydet kattopihoille. Kattopihat sijaitsevat tornitalojen matamalampien (yksikerroksisten) osien katolla n. 5 m korkeudessa.

Kuva 4: Karttaluonnos (kuva Innovarch Oy).

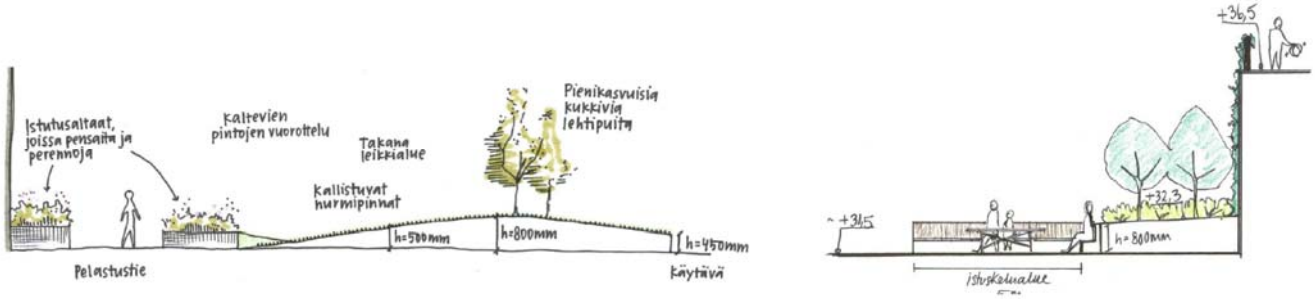

Kuva 5: Luonnoksia korttelipihoista (kuvat WSP).

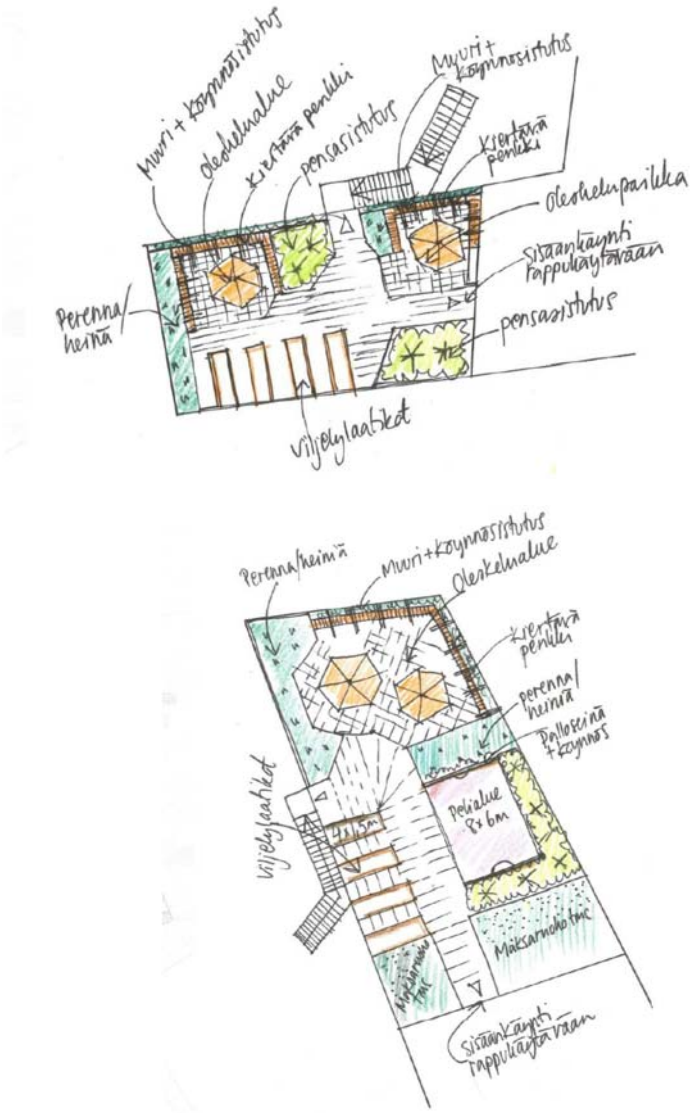

Kuva 6: Luonnoksia kattopihoista (kuvat WSP).

3 Laskentamenetelmä ja määrittelyt

3.1 Tuulensuuntien koordinaatisto

Tuulisuuden numeroarvojen määrittämistä varten tuulen suunnat on jaettu sektoreihin, joidenka suuntakulmat on esitetty kuvassa 7 (sektori 0° tarkoittaa pohjoistuulta, 90° itätuulta jne.). Maaston tyyppiä ympäristössä on havainnollistettu kuvassa 8.

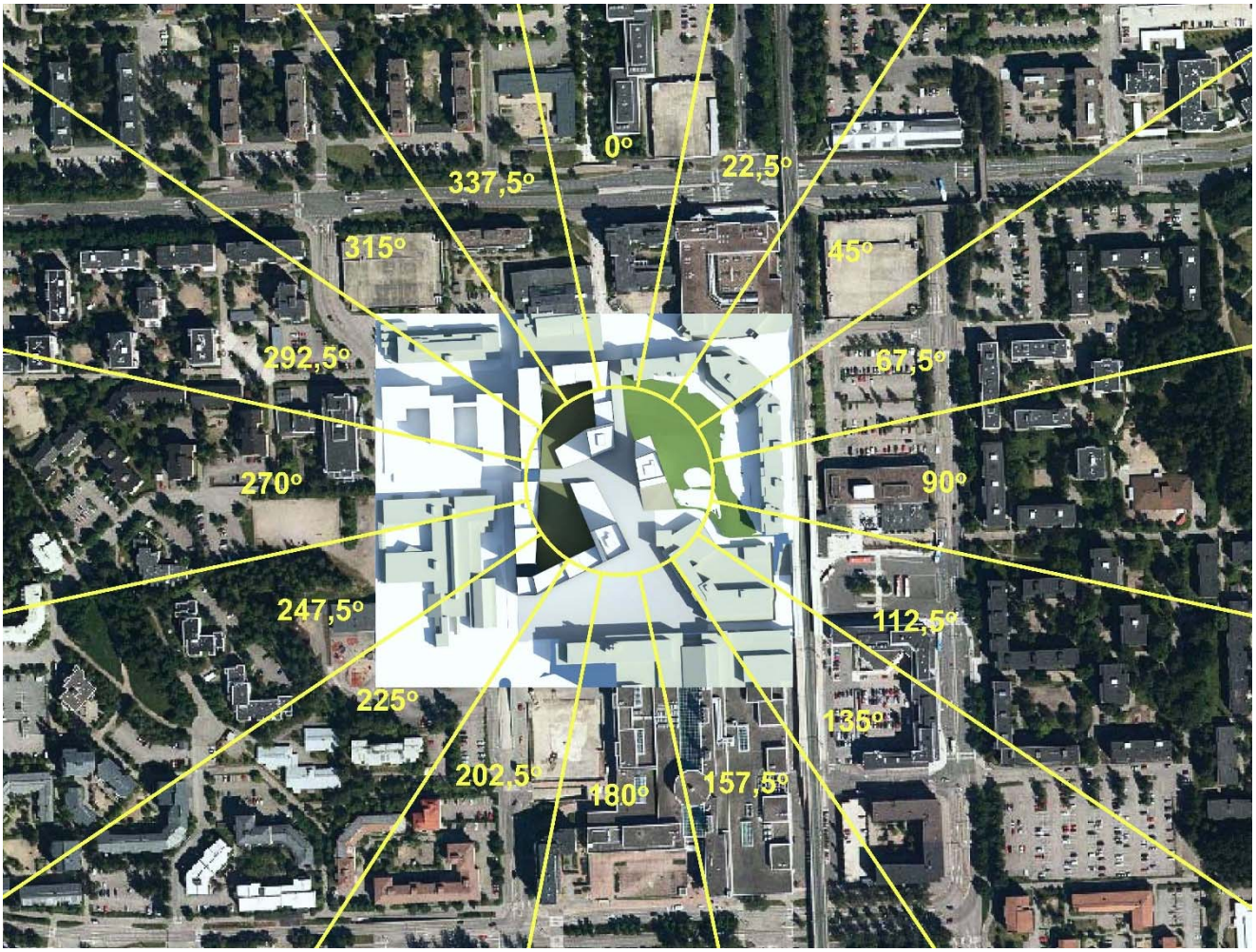

Kuva 7: Tuulensuuntien koordinaatisto (kuva muokattu Espoon kaupungin ja Innovarch Oy:n aineistoon).

Kuva 8: Maaston tyyppi maaston karheusluokan muutosanalyysiin (kuva muokattu Espoon kaupungin kartta-aineistosta); ruudukon kehien väli = 1000 m.

3.2 Tuulisuuden tarkastelupisteet

Tuulisuuden arviointiin on valittu kuvan 9 mukaiset pisteet.

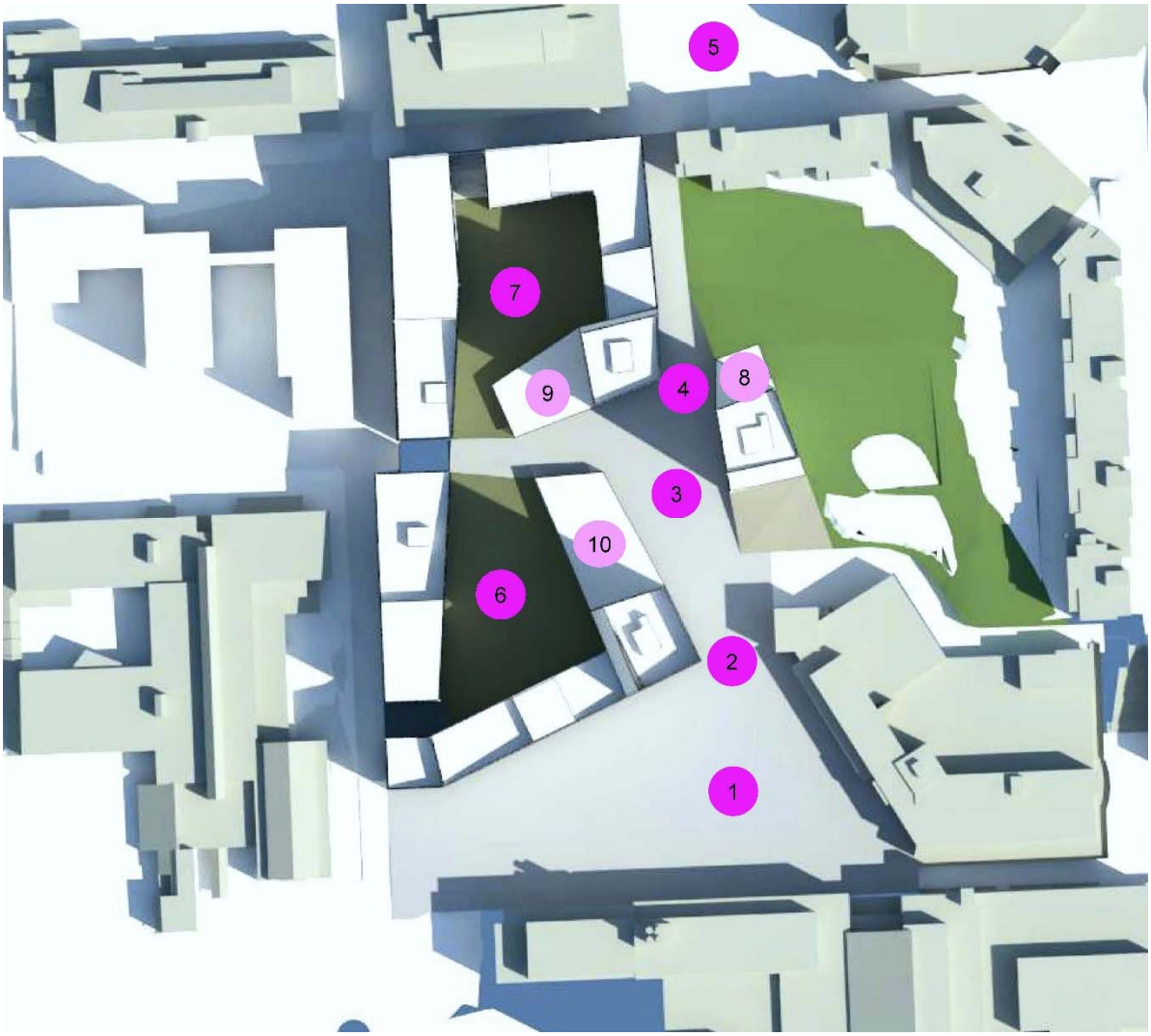

Kuva 9: Tuulisuuden laskentapisteet. Vaaleammalla värillä esitetyt pisteet (8, 9 ja 10) sijaitsevat kattopihoilla (kuva on muokattu Innovarch Oy:n aineistoon).

3.3 Tuulisuuden laskentamenetelmä

Tuulisuuden laskenta/arviointi on tehty lähteen [2] mukaisella menetelmällä, joka perustuu suunnitelmamuutosten vaikutusten laskentaan, kun käytössä on viitekohteiden tuulitunnelikoetuloksia. Huomioon otettavia suunnitelmamuutoksia ovat erityisesti

- korkean rakennuksen vaikutus tai sen korkeuden muutoksen vaikutus (kuva 10)
- kahden lähekkäisen rakennuksen aiheuttama kanavointivaikutus (kuva 11).

Menetelmässä määritetään lähtötiedoksi kohdealueen perustuulisuus. Se lasketaan maaston karheusluokan muutosanalyysin perusteella paikallisen sääaseman tuulitilastosta. Keskituulet oletetaan Weibull-jakaantuneiksi, jossa jakauman parametrit määritetään käyrän sovituksella tuulitilastoon tuulen suunnittain. Käytetty tuulitilasto on Ilmatieteenlaitoksen Harmajan sääaseman tulokset 10 v ajalta.

Menetelmä sijoittuu tarkkuudeltaan suunnittelukohteen tuulitunnelikokeella avulla tehdyn tuulisuuskartoituksen ja kokonaan ilman tuulitunnelikokeita tehdyn ”työpöytä-tutkimuksen” (*desk study*) välille.

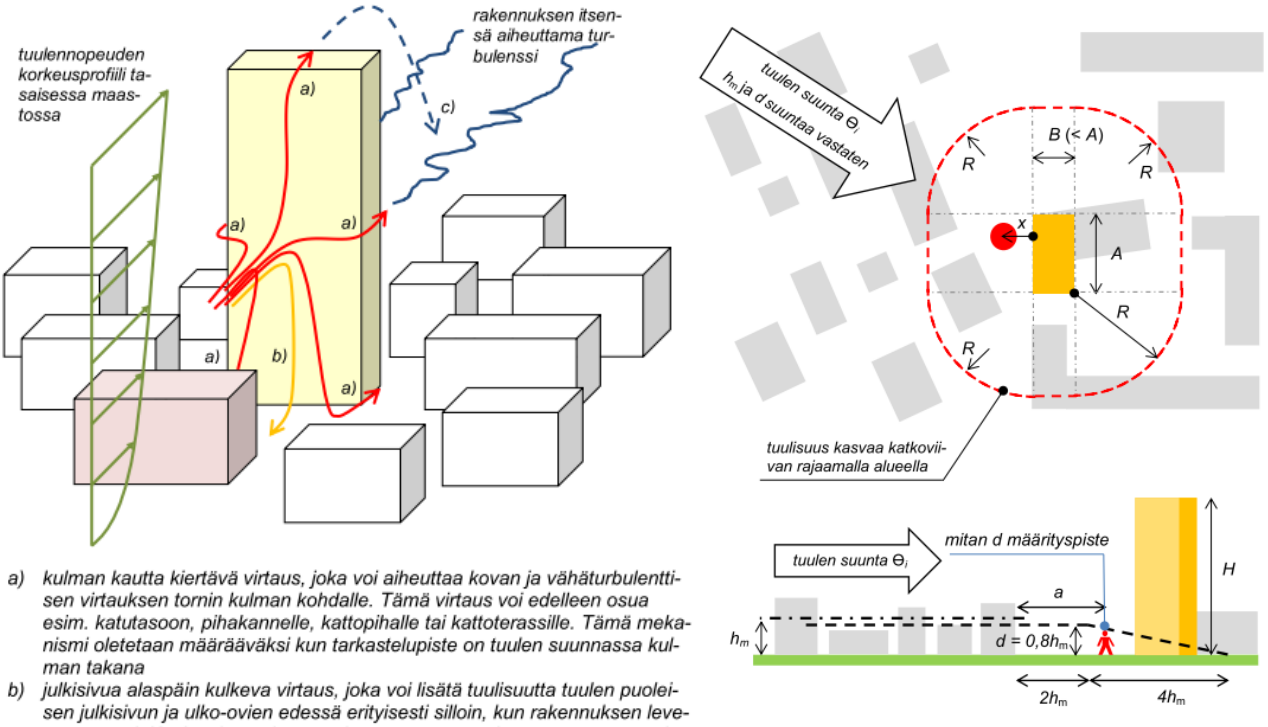

a) kulman kautta kiertävä virtaus, joka voi aiheuttaa kovan ja vähäturbulenttisen virtauksen tornin kulman kohdalle. Tämä virtaus voi edelleen osua esim. katutasoon, pihakannelle, kattopihalle tai kattoterassille. Tämä mekanismi oletetaan määrääväksi kun tarkastelupiste on tuulen suunnassa kulman takana

b) julkisivua alaspäin kulkeva virtaus, joka voi lisätä tuulisuutta tuulen puoleisen julkisivun ja ulko-ovien edessä erityisesti silloin, kun rakennuksen leveys on suuri. Koska virtaus kääntyy katutasossa päävirtausta vastaan, voi katutason tuulennopeus olla suurempi jos tuulen puolella on matalampi rakennus joka edesauttaa pyörteen syntymistä

c) rakennuksen itsensä aiheuttama turbulenssi, ja sen yleinen katutason puuskatuulia lisäävä vaikutus. Tämä mekanismi oletetaan määrääväksi kun tarkastelupiste on tuulen alapuolella tornista katsoen.

Kuva 10: Ympäristöään selvästi korkeamman rakennuksen tuulisuutta lisäävä vaikutus lähteen [2] laskentamalleissa.

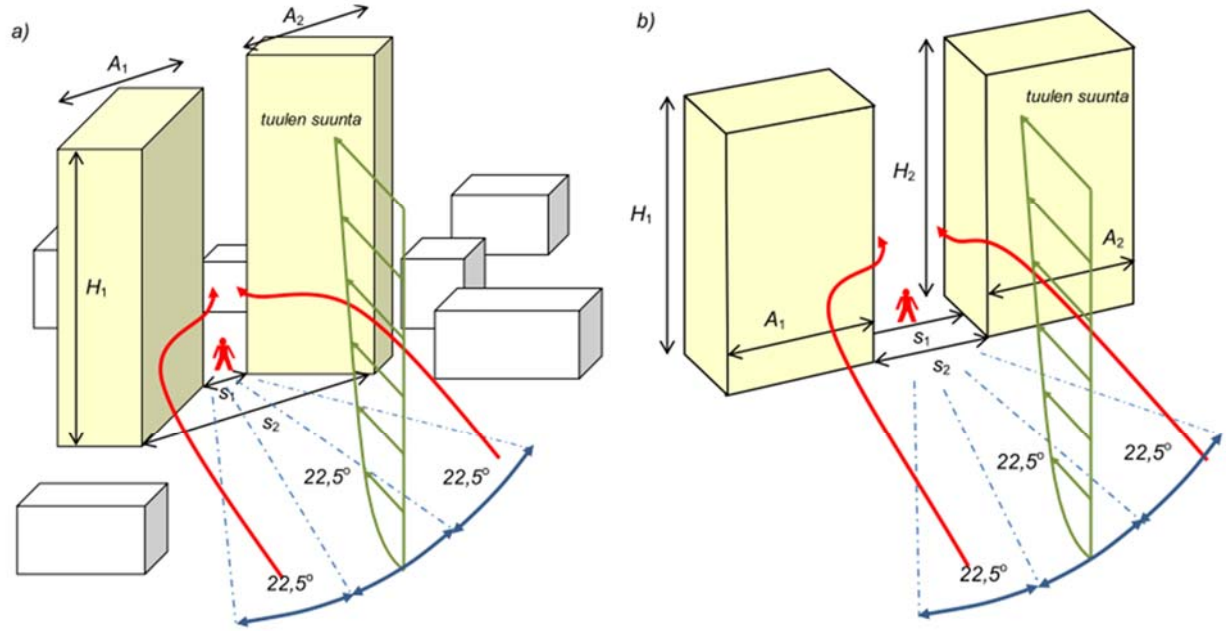

Kuva 11: Kahden rakennuksen aiheuttama kanavointi lähteen [2] laskentamalleissa.

4 Tulokset

4.1 Kohdealueen perustuulisuus

Kohdealueen perustuulisuus on määritetty 15 m korkeudessa (tämä korkeus vastaa tuulitilaston mittauspisteen korkeutta). Tuloksia on havainnollistettu kuvissa 12 ja 13. Laskelman perustana oleva maaston karheusluokan muutosanalyysi on esitetty liitteessä 2 ja yksityiskohtaiset tulokset liitteessä 3.

Kesäkausi (huhtikuu-syyskuu): keskituulien esiintyminen kohdealueessa (% ajasta; 15 m korkeus)

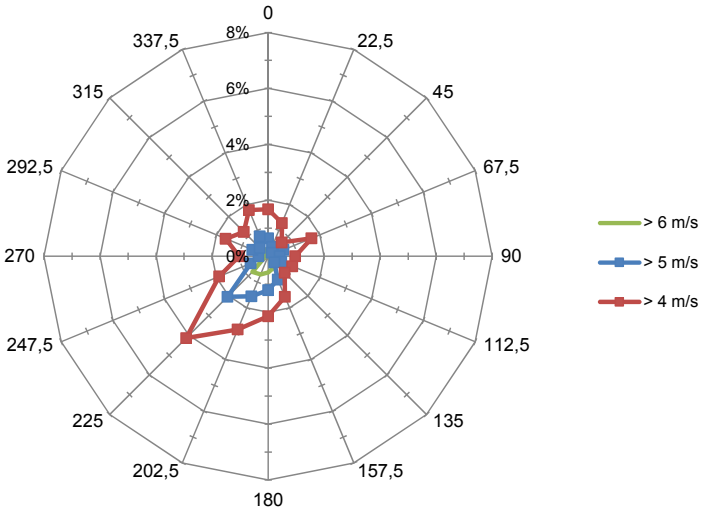

Talvikausi: keskituulien esiintyminen (% ajasta; 15 m korkeus)

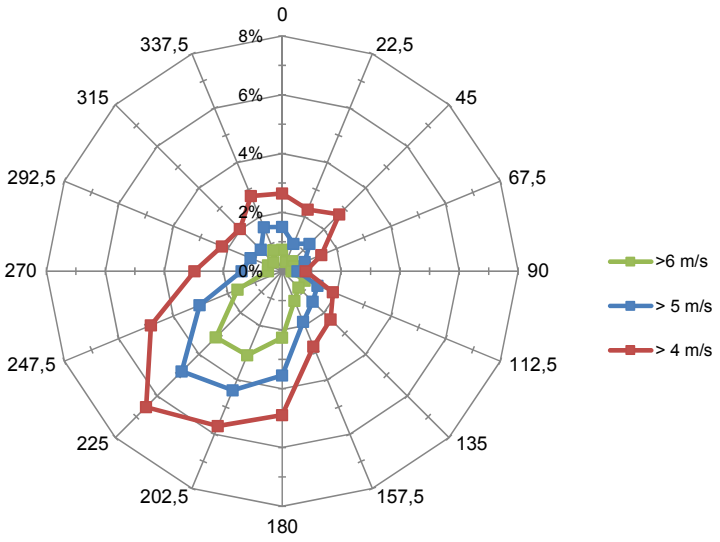

Kuva 12: Perustuulisuus kohdealueessa tuulen suunnittain (arvot ovat tunnin keskituulia 15 korkeudessa).

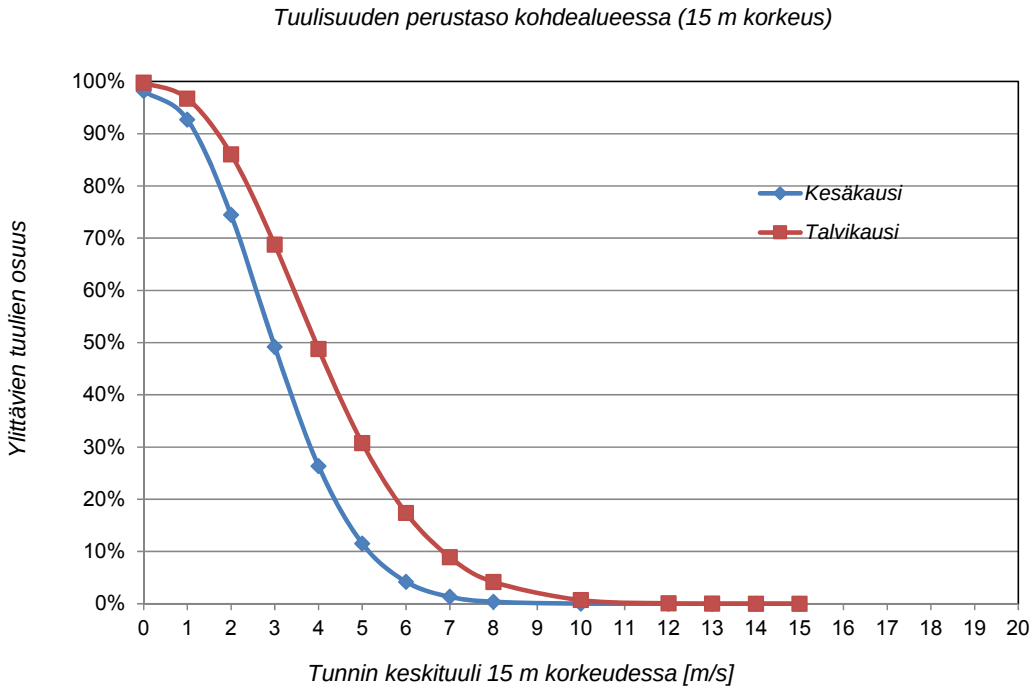

Kuva 13: Perustuulisuus kohdealueessa summana kaikista tuulensuunnista.

4.2 Tuulisuus tarkastelupisteissä

Yhteenveto tuulisuuden numeroarvoista on esitetty kuvassa 14. Yksityiskohteiset tulokset on esitetty liitteessä 4.

Tunnin keskituuli > ***5*** *m/s*

	M *Koko vuosi*				*Kesäkausi*			
Piste	*% ajasta*	*h/vuosi*	*h/kk*	*h/vk*	*% ajasta**	*h*	*h/kk*	*h/vk*
1	0,0 %	1	0	0	0,0 %	0,2	0,0	0,0
2	3,0 %	267	22	5	0,9 %	39,9	6,6	1,5
3	0,7 %	58	5	1	0,2 %	6,7	1,1	0,3
4	1,5 %	130	11	2	0,2 %	10,7	1,8	0,4
5	0,0 %	1	0	0	0,0 %	0,2	0,0	0,0
6	0,1 %	9	1	0	0,0 %	0,6	0,1	0,0
7	0,4 %	31	3	1	0,0 %	1,2	0,2	0,0
8	5,7 %	500	42	10	3,6 %	158,0	26,3	6,1
9	1,5 %	128	11	2	0,3 %	14,4	2,4	0,6
10	0,2 %	19	2	0	0,0 %	0,5	0,1	0,0

** kesäkauden tunnit = 100 %*

Puuskatuuli > ***10*** *m/s*

	Koko vuosi				**A** *Kesäkausi*			
Piste	*% ajasta*	*h/vuosi*	*h/kk*	*h/vk*	*% ajasta**	*h*	*h/kk*	*h/vk*
1	0,1 %	9	0,8	0,2	0,03 %	1,2	0,2	0,0
2	1,5 %	135	11,2	2,6	0,23 %	10,2	1,7	0,4
3	0,8 %	70	5,9	1,4	0,13 %	5,6	0,9	0,2
4	1,7 %	145	12,1	2,8	0,24 %	10,5	1,8	0,4
5	0,1 %	12	1,0	0,2	0,03 %	1,4	0,2	0,1
6	0,0 %	3	0,3	0,1	0,00 %	0,1	0,0	0,0
7	0,1 %	7	0,6	0,1	0,00 %	0,1	0,0	0,0
8	3,0 %	261	21,7	5,0	0,87 %	37,9	6,3	1,5
9	2,6 %	224	18,7	4,3	0,53 %	23,2	3,9	0,9
10	2,3 %	203	16,9	3,9	0,38 %	16,5	2,8	0,6

** kesäkauden tunnit = 100 %*

Puuskatuuli > ***13*** *m/s*

	Koko vuosi				**B** *Kesäkausi*			
Piste	*% ajasta*	*h/vuosi*	*h/kk*	*h/vk*	*% ajasta**	*h*	*h/kk*	*h/vk*
1	0,0 %	0	0,0	0,0	0,00 %	0,0	0,0	0,0
2	0,2 %	15	1,2	0,3	0,01 %	0,3	0,0	0,0
3	0,0 %	4	0,3	0,1	0,00 %	0,2	0,0	0,0
4	0,2 %	16	1,3	0,3	0,01 %	0,3	0,0	0,0
5	0,0 %	0	0,0	0,0	0,00 %	0,0	0,0	0,0
6	0,0 %	0	0,0	0,0	0,00 %	0,0	0,0	0,0
7	0,0 %	0	0,0	0,0	0,00 %	0,0	0,0	0,0
8	0,6 %	52	4,4	1,0	0,11 %	4,8	0,8	0,2
9	0,5 %	43	3,6	0,8	0,03 %	1,1	0,2	0,0
10	0,4 %	34	2,8	0,6	0,01 %	0,5	0,1	0,0

** kesäkauden tunnit = 100 %*

Kuva 14a: Tuulisuus tarkastelupisteissä.

Puuskatuuli > ***16*** *m/s*

	C	*Koko vuosi*			*Kesäkausi*			
Piste	*% ajasta*	*h/vuosi*	*h/kk*	*h/vk*	*% ajasta**	*h*	*h/kk*	*h/vk*
1	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,00	0,00
2	0,012 %	1,1	0,1	0,0	0,000 %	0,0	0,00	0,00
3	0,001 %	0,1	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,00	0,00
4	0,013 %	1,1	0,1	0,0	0,000 %	0,0	0,00	0,00
5	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,00	0,00
6	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,00	0,00
7	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,00	0,00
8	0,119 %	10,5	0,9	0,2	0,009 %	0,4	0,07	0,02
9	0,067 %	5,8	0,5	0,1	0,001 %	0,0	0,00	0,00
10	0,037 %	3,3	0,3	0,1	0,000 %	0,0	0,00	0,00

** kesäkauden tunnit = 100 %*

Puuskatuuli > ***23*** *m/s*

	D	*Koko vuosi*			*Kesäkausi*			
Piste	*% ajasta*	*h/vuosi*	*h/kk*	*h/vk*	*% ajasta**	*h*	*h/kk*	*h/vk*
1	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,0	0,0
2	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,0	0,0
3	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,0	0,0
4	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,0	0,0
5	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,0	0,0
6	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,0	0,0
7	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,0	0,0
8	0,001 %	0,1	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,0	0,0
9	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,0	0,0
10	0,000 %	0,0	0,0	0,0	0,000 %	0,0	0,0	0,0

** kesäkauden tunnit = 100 %*

Kuva 14b: Tuulisuus tarkastelupisteissä.

5 Tulosten ohjeellinen tulkinta ja suunnitteluohjeita

- Kohdealueen perustuulisuuden taso on vähäisempi verrattuna vastaaviin lähempänä merta sijaitseviin pääkaupunkiseudun kohteisiin. Kohde sijaitsee tasaisessa maastossa Myymäen keskustan rakennusten ja metsäkaistaleiden suojassa. Kohdealueella 15 m korkeudessa, ilman rakennusten paikallisia vaikutuksia, tuulen tunnin keskinopeus 7,5 m/s ylittyy vuosittain 2,5 % ajasta. Kuvan 1 mukaisissa referenssikohteissa vastaava luku on ollut 3,5…9 %. Kovemmat keskituulet kohdealueella ovat harvinaisia ja rajoittuvat talvikauteen. Tuulen ollessa meren suunasta ne ovat kuitenkin puuskaisempia kuin meren rannassa, jolloin ero tuulen puuskanopeuksien esiintymisessä on pienempi
- tuulisuuden kannalta ympäristöään selvästi korkeampana pidetään tavanomaisesti rakennusta, joka on korkeudeltaan keksinkertainen ympäröivien rakennusten korkeuteen nähden tuulen puolella. Kohteen kolme tornitaloa ovat korkeudeltaan likimain kaksinkertaisia ympäristön rakennuksiin nähden useammasta tuulensuunnasta, joten korkean rakentamisen lisä katutason tuulisuuteen on suhteellisen vähäinen. Jos tornien kerroslukua lisätään, lisää se vastaavasti tuulisuutta niiden ympäristössä. Tämän raportin tulosten kannalta noin kymmenen kerroksen lisääminen olisi merkittävä ja tulisi tarkastella uudelleen
- vaarallisen kovia puuskatuulia (> 23 m/s) esiintyy katutasossa ja kattopihoilla harvemmin kuin kerran vuodessa, ja kaavoitusta/rakennuslupaa varten ei ole tarvetta suositella tarkempaa tuulisuusanalyysiä (tuulitunnelikokeen avulla)
- kävelyä vaikeaksi tekeviä puuskatuulia (> 16 m/s) esiintyy katutasossa harvemmin kuin kerran vuodessa. Niitä voi esiintyä tornirakennusten välissä, ainoastaan kovimmissa talvikauden myrskyissä, jossa ulkoilijoiden halukkuus kävelyyn on oletettavan alhainen. Kävelyreittejä ei ole tarvetta ehdottaa erikseen suojattavaksi liikkumisen turvaamiseksi. Tarkastellut kattopihat sijaitsevat noin 5 m korkeudessa, ja niissä mainittuja puuskatuulia voi esiintyä talvikauden myrskyissä useammin kuin kerran vuodessa
- korttelipihat ovat tuulisuuden suhteen kauttaaltaan viihtyisiä kaikilla tarkastelluilla tuulisuuskriteereillä arvioituna. Nämä kriteerit painottavat kovien virtausten esiintymistä katutasossa. Luonnostellut viherrakenteet parantavat käytännössä viihtyvyyttä edelleen
- kattopihojen istutuksia ja kalustoa suunniteltaessa on suositeltavaa ottaa huomioon kovien tuulenpuuskien mahdollisuus talvikaudella
- katutason tuulisuuden suhteen ei ole tarvetta esittää parantavia ratkaisuja. Niitä voidaan kuitenkin käyttää, jossa suunnitelman kannalta tärkeitä pisteitä halutaan tehdä tuulisuuden suhteen erityisen viihtyisiksi; esimerkiksi katuterassin, sisäänkäynnin tai oleskelupisteen johdosta. Yleisesti pisteet, jossa oleskellaan paikoillaan kesäkaudella, tai jossa talvella oleskellaan tai kävellään pakkasessa, hyötyvät tuulisuuden vähäisyydestä
- tärkeimmät tuulisuus-jatkosuunnittelun pisteet sijaitsevat tornitalojen välin kävelyreitillä ja toriaukiolla (kuva 16). Suositeltava suunnitteluratkaisu on sijoittaa katuun erilaisia ilmavirtauksia korkeammalle ohjaavia ja suurempia pyörteitä hajottavia elementtejä. Näitä ovat esim. puut, pensaat, aidat, ritilät, penkit, pöydät, terassivarjot, katokset, istutusaltaat, valaisinpylväät jne. Näiden suunnittelu voidaan tehdä vapaasti muiden viihtyvyys- ja ympäristötekijöiden ehdoilla. Tuulisuutta vähentävien elementtien korkeuden tulisi olla noin puolesta metristä ylöspäin. Katutason tuulisuuden vähentämisen kannalta tärkeää on, että kadun pintaa ei jätetä täysin tyhjäksi.

a)

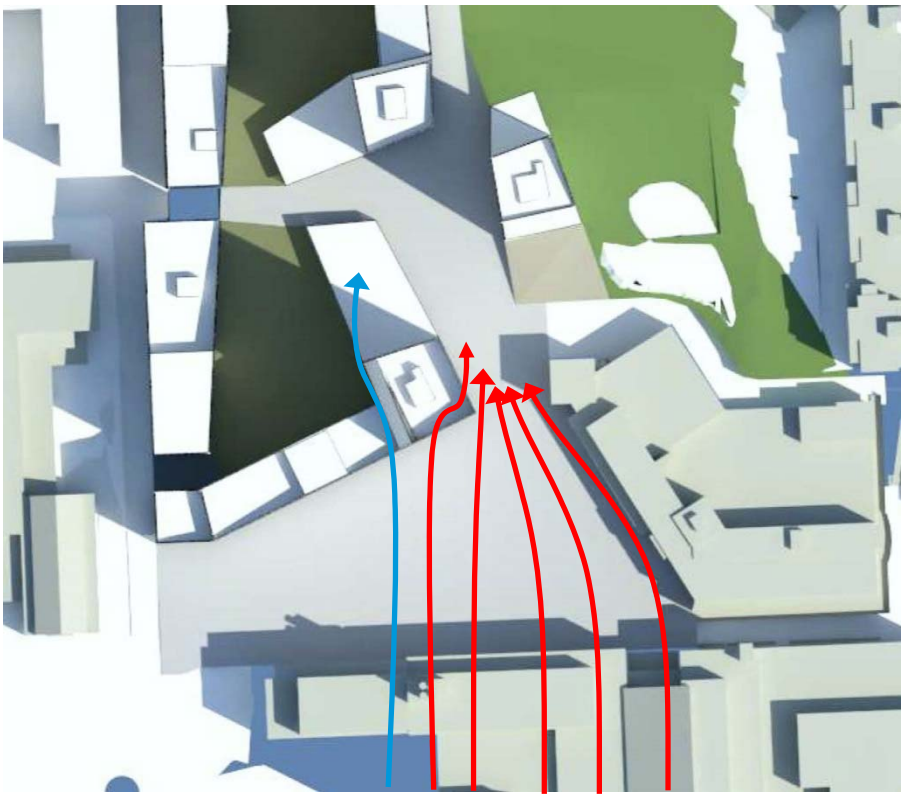

b)

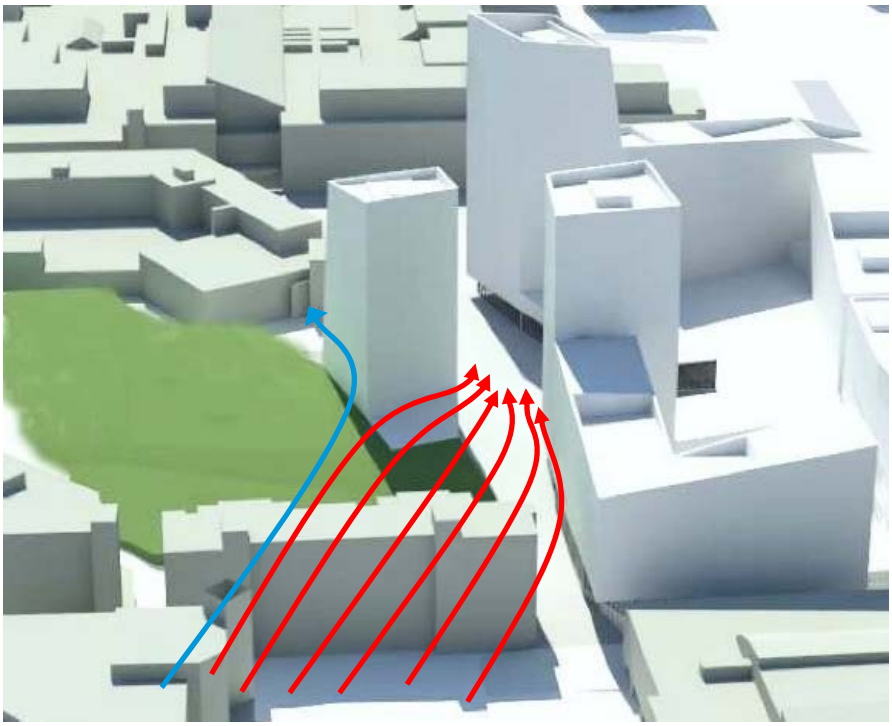

Kuva 15: Virtauksen kuristumisen vaikutus katutason tuulien kasvuun tornitalojen välissä: a) etelätuuli ja b) pohjoisen ja koillisen välinen tuuli.

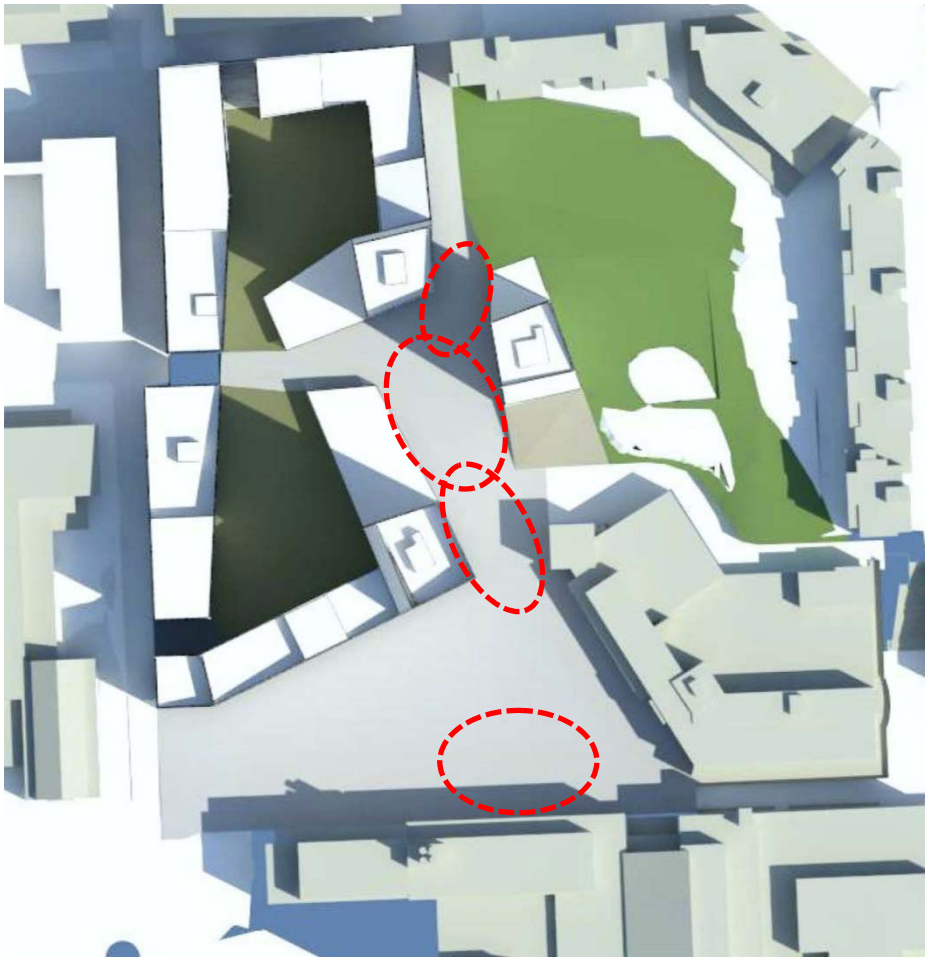

Kuva 16: Suunnitelman alueita, jonka tuulisuusolosuhteita voitaisiin harkita parannettavaksi lisäämällä katuun erilaisia ilmavirtaukseen kitkaa tuottavia elementtejä.

Lähdeluettelo

1. Espoon korkean rakentamisen periaatteet. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen julkaisuja 10/2012.99 s. + liiteet.
2. Helsingin kaupunki, kaupunkisuunnitteluvirasto: Jätkäsaaren ja Hernesaaren asemakaavoitus, Tuulisuuden laskenta- ja luokitusohje. WSP Finland Oy, 18.10.2013, 78 s.
3. Jessica Bennet, Wind Design Guide http://www.victoria.ac.nz/architecture/centres/cbpr/publications/architectural-aerodynamics/pdfs/BBSC_433_Jessica-Bennett_Wind-Design-Guide.pdf
4. Vantaa, kaupunkisuunnittelu, Timo Kallaluoto. Myyrmäen asumiskeskus ja Myyrmäen keskustan pohjoisosan asemakaavan ajantasaistaminen, 14.3.2016, 46 s.

Liite 1: Tuulisuuden määrittämisen yleisperiaate

Tuulisuus voidaan määrittää objektiivisesti periaatteella raja-arvon ylittävien katutason tuulien keskimääräinen kesto (esim. % ajasta). Esim. tuulen keskinopeus > 5 m/s katutasossa ≥ 5 % ajasta on toisinaan käytetty nyrkkisääntö olosuhteelle, jossa tuulisuudella on merkitystä. Katutaso tarkoittaa tuulisuusmalleissa korkeutta 1,5…2,0 m pisteen alla olevan jalankulkutason yläpuolella.

Katutason tuulisuus riippuu alueen perustuulisuuden tasosta sekä rakennusten, maastonmuotojen, aukeiden, vesialueiden, puiden, pensaiden, aitojen yms. paikallisten tekijöiden vaikutuksesta. Kaavoituksen yhteydessä tuulisuus on kiinnostuksen kohteena useimmiten juuri rakennetussa ympäristössä, jossa rakennusten paikallinen merkitys on suuri.

Perustuulisuus saadaan määritettyä meteorologisten tuulitilastojen avulla ottaen huomioon maaston karheusluokan erot tuulitilaston mittauspisteen ja kohdealueen sijainnin välillä. Kyseiset tuulitilastot mitataan avoimessa maastossa n. 10 m korkeudella maapinnasta. Tuulen keskinopeus 10 m korkeudessa on likimain 1,5-kertainen katutason keskinopeuteen nähden.

Tavanomainen tuulisuustarkasteluissa hyödynnettävä tuulitilasto on tyypiltään tuuliruusu (kuva L1.1), joka esittää säähavaintoaseman mittauspisteen eri keskituulien esiintymisen prosentteina ajasta.

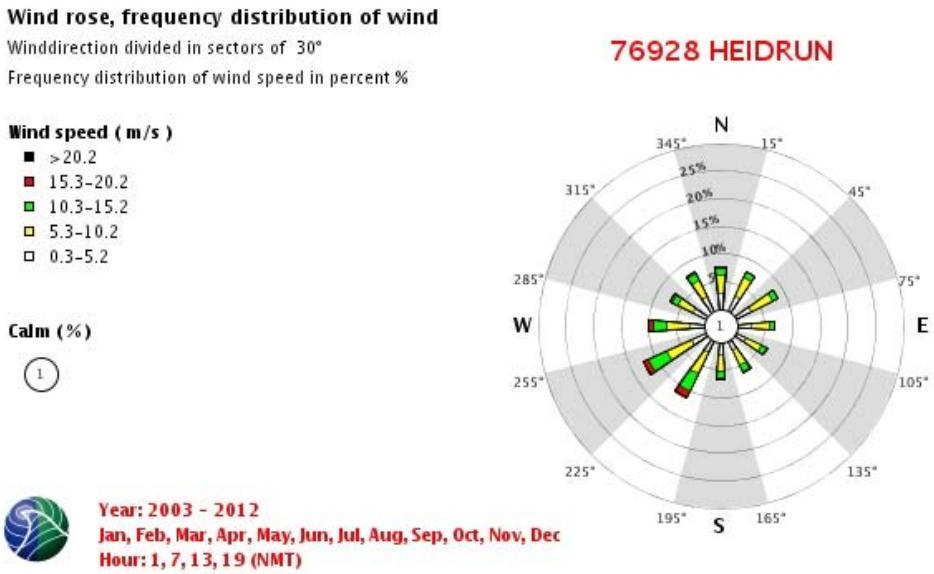

Kuva L1.1: Esimerkki meteorologisen havaintoaseman mittaustuloksista laaditusta tuuliruususta (Heidrun, Norja).

Uutta rakennuskantaa suunniteltaessa paikallisten tekijöiden tarkka huomioon ottaminen edellyttää käytännössä tuulitunnelikokeiden suorittamista kohdealueen pienoismallia apuna käyttäen. Tuulisuus määritetään tietyissä suunnitelman kannalta mielenkiintoisissa pisteissä. Tällaisesta yksityiskohtaisesta tarkastelusta käytetään nimeä tuulisuuskartoitus.

Tuulisuuden hyväksytty taso voidaan esittää tuulisuuskriteerinä, joka koostuu tyypillisesti

- tuulennopeuden raja-arvosta (katutason keskituuli tai puuskatuuli)

- ylittävien tuulennopeuksien sallitusta keskimääräisestä kestosta raja-arvoa vastaten
- ihmisen toimintaa kuvaavasta luokasta (paikoillaan olo, kävely jne.)
- kuvauksesta siitä miten kriteerin täyttämättä jääminen vaikuttaa (tuulisuus epäviihtyisää tai vaarallista)

Tuulisuuskriteereitä ovat esittäneen kansainvälisesti eri tutkimuslaitokset ja yksittäiset tutkijat. Niitä voidaan laatia tuulitunnelikokeiden avulla, tekemällä tuulennopeuden mittauksia todellisessa kohteessa ja haastattelemalla ihmisiä. Tuulisuuskriteereissä voi siten erottua maakohtaisia eroja, esim. ihmisten tottumus tuulen vaikutuksiin, sateet, valoisa aika vuorokaudessa ja lämpötilan vaikutus. Tuulisuuskriteerejä käsitellään tarkemmin tämän julkaisun muissa kohdissa.

Kun alueen tuulisuus on kartoitettu, viimekädessä jokainen henkilö voi tehdä oman tulkintansa asian merkittävyydestä. Esimerkiksi katukahvilan pitäjä voi arvioida montako myyntipäivää hän menettää epäedullisten tuuliolojen takia.

Tuulisuuskriteereille ei Suomessa ole toistaiseksi olemassa viranomaisohjeita. Suomessa, kuten kansainvälisestikin, käytetään alan tutkijoiden esittämiä suosituksia. Suunnittelukäyttöön vakiintuneet suositukset vaihtelevat maittain. Suomen oloissa esim. tuulen ja pakkasen yhteisvaikutus (pakkasen purevuus) ja siihen liittyvä kasvojen paleltumisriski on oma kysymyksensä.

Liiallista tuulisuutta esiintyy tyypillisesti tietyissä ongelmapisteissä korkeiden rakennusten vieressä ja kattoterasseilla; avoimilla alueilla ja korkealla sijaitsevilla siltakansilla ja jalankuluväylillä; sekä hyvää viihtyvyyttä edellyttävissä paikoissa (puistot, urheilukentät ja katukahvilat jne.). Näille voidaan etsiä korjaavia suunnitteluratkaisuja.

Alhaisilla tuulennopeuksilla tuulisuus on viihtyvyyskysymys, mutta kovimmissa puuskatuulissa siihen liittyy myös turvallisuustekijä. Kaavoituksessa ja rakennustarkastuksessa voidaan edellyttää ongelmallisimpien pisteiden korjaamista. Konsultin aikaisemmissa kohteissa on ehdotettu kaavatasoiseksi tuulisuuden raja-arvoksi puuskatuulen > 23 m/s esiintymistä korkeintaan kerran vuodessa katutasossa. Suomen perustuulisuuden tasosta johtuen tämä kriteeri ei täyty (eli tuulisuus olisi liiallista) pääosin ainoastaan korkeiden rakennusten vierustan ongelmapisteissä sekä korotettujen jalankulkutasojen yhteydessä.

Tilaajan kohteissa Konsultin aikaisemmin käyttämiä toiminnallisia luokkia ovat:

A istuminen pitkiä aikoja; makaaminen; terassit ja kahvilat; ulkoilmateatterit; uima-altaat. Kesäkausi (huhtikuu-syyskuu)

B seisominen/istuminen paikoillaan lyhyitä aikoja; puistot; kauppakeskukset; rakennusten ulko-ovet. Kesäkausi (huhtikuu-syyskuu)

C kävely yleisesti; rakennuksiin sisälle meno ja niistä poistuminen. Koko vuosi

D vaarallisen tuulen kriteeri; tavoitteellinen kävely; nopea kävely; parkkipaikat. Koko vuosi.

Näihin liittyviä hyväksymisluokkia ovat esim.:

- epäviihtyisä
- vaarallinen, ei hyväksyttävä. Tuulisuudeltaan ongelmallinen piste tulisi korjata jatkosuunnittelussa.

Raja-arvot perustuvat Melbournen esittämään malliin, joka perustuu kerran vuodessa esiintyvään puuskatuuleen. Puuskatuuli v_g on laskettu tuulitunnelikokeessa käyttäen virtausnopeuden vaakakomponentin keskihajonnalle kerrointa 3,5.

Mallissa todennäköisyyden raja-arvo ”kerran vuodessa” vastaan likimain vuotuista ylitystodennäköisyyttä [5]

P = 0,025 % (= 2,2 tuntia vuodessa).

Tuulisuuskriteerit ovat:

A: $v_g > 10$ m/s; $P_A \geq 0{,}025$ % (epäviihtyisä)

B: $v_g > 13$ m/s; $P_B \geq 0{,}025$ % (epäviihtyisä)

C: $v_g > 16$ m/s; $P_C \geq 0{,}025$ % (epäviihtyisä)

D: $v_g > 23$ m/s; $P_D \geq 0{,}025$ % (vaarallinen)

Kun kriteeri ”ei täyty”, tarkoittaa se, että tuulisuutta esiintyy siinä määrin (”liian monta tuntia tarkastelujaksolla”), että kriteerin mukainen toiminto on epäviihtyisää (luokat A, B, C), tai vaarallista (luokka D) tarkastelupisteessä.

Sovellettavissa olevia keskituuleen perustuvia malleja on esim. FORCE Technologyn malli, joka perustuu 1 h keskituuleen:

A: $v_h > 5$ m/s; $P_M \leq 0{,}1$ % (hyväksyttävä)

B: $v_h > 5$ m/s; $P_M \leq 6$ % (hyväksyttävä)

C: $v_h > 5$ m/s; $P_M \leq 23$ % (hyväksyttävä)

D: $v_h > 5$ m/s; $P_M \leq 43$ % (hyväksyttävä).

Liite 2: Maaston karheusluokan muutosanalyysi

		Tuulen suuntakulma																	
Symboli	*Yks.*	**0**	**22,5**	**45**	**67,5**	**90**	**112,5**	**135**	**157,5**	**180**	**202,5**	**225**	**247,5**	**270**	**292,5**	**315**	**337,5**	*Kommentti*	*Viite*
v_{mr}	m/s	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	keskituulen perusarvo (10 min, 10 m, 50 v, z_{0r})	Tuulitilastot
k		0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	0,75	toistumisvälin kerroin	Eurokoodi
v_{ref}	m/s	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	1 v toistumisvälin tuuli	
u^*_r	m/s	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	kitkanopeus (friction velocity) vastaten z_{0r}	
z_{0r}	m	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	rosoisuusmitta (roughness length) keskituulen perusarvoon liittyen	ESDU
z_{01}	m	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	kohdealueen ympäristössä	Eurokoodi
$(z_{01}/z_0r)^{0.07}$	m/s	1,491	1,491	1,491	1,491	1,491	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,491	1,491	1,491	1,491	1,491		
u^*_1	m/s	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,003	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	kitkanopeus vastaten z_{01}	Eurokoodi, Simiu & Scanlan
Iv(z =10 m)		0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,11	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	turbulenssin intensiteetti	Eurokoodi
Iv(z =15 m)		0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26		
Iv(z =30 m)		0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22		
Iv(z =50 m)		0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20		
vm(z =10 m)	m/s	13	13	13	13	13	23	23	23	23	23	23	13	13	13	13	13	10 min keskituuli	Eurokoodi
vm(z =15 m)	m/s	15	15	15	15	15	24	24	24	24	24	24	15	15	15	15	15		
vm(z =30 m)	m/s	17	17	17	17	17	26	26	26	26	26	26	17	17	17	17	17		
vm(z =50 m)	m/s	19	19	19	19	19	27	27	27	27	27	27	19	19	19	19	19		
vh(z =10 m)	m/s	12	12	12	12	12	22	22	22	22	22	22	12	12	12	12	12	tunnin keskituuli	Simiu&Scanlan
vh(z =15 m)	m/s	13	13	13	13	13	23	23	23	23	23	23	13	13	13	13	13		
vh(z =30 m)	m/s	16	16	16	16	16	25	25	25	25	25	25	16	16	16	16	16		
vh(z =50 m)	m/s	18	18	18	18	18	26	26	26	26	26	26	18	18	18	18	18		
v(z =10 m)	m/s	23	23	23	23	23	31	31	31	31	31	31	23	23	23	23	23	puuskatuuli	Eurokoodi
v(z =15 m)	m/s	24	24	24	24	24	32	32	32	32	32	32	24	24	24	24	24		
v(z =30 m)	m/s	27	27	27	27	27	34	34	34	34	34	34	27	27	27	27	27		
v(z =50 m)	m/s	29	29	29	29	29	35	35	35	35	35	35	29	29	29	29	29		
z_{02}	m	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	kohdealueella	Eurokoodi
$(z_{02}/z_{01})^{0.07}$		1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,491	1,491	1,491	1,491	1,491	1,491	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000		
u^*_2	m/s	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	1,496	kitkanopeus vastaten z_{02}	
Iv(z =10 m)		0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	turbulenssin intensiteetti	Eurokoodi
Iv(z =15 m)		0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26		
Iv(z =30 m)		0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22		
Iv(z =50 m)		0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20		
vm(z =10 m)	m/s	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	10 min keskituuli	Eurokoodi
vm(z =15 m)	m/s	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15		
vm(z =30 m)	m/s	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17		
vm(z =50 m)	m/s	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19		
vh(z =10 m)	m/s	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	tunnin keskituuli	Simiu&Scanlan
vh(z =15 m)	m/s	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13		
vh(z =30 m)	m/s	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16		
vh(z =50 m)	m/s	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18		
v(z =10 m)	m/s	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	puuskatuuli	Eurokoodi
v(z =15 m)	m/s	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24		
v(z =30 m)	m/s	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27		
v(z =50 m)	m/s	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29	29		
Maaston rosoisuuden muutoksen (z_{01} -> z_{02}) vaikutus ESDU85020 mukaisesti																			
x	m	5000	5000	5000	5000	5000	38000	27000	18000	14000	18000	45000	5000	5000	5000	5000	5000	etäisyys muutoskohtaan	
zi	m	350	350	350	350	350	725	561	414	343	414	823	350	350	350	350	350	sis. rajakerroksen korkeus	
Iv(z =10 m)		0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,26	0,26	0,25	0,25	0,25	0,26	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29		
Iv(z =15 m)		0,26	0,26	0,26	0,26	0,26	0,24	0,23	0,23	0,22	0,23	0,24	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26		
Iv(z =30 m)		0,22	0,22	0,22	0,22	0,22	0,21	0,20	0,20	0,19	0,20	0,21	0,22	0,22	0,22	0,22	0,22		
Iv(z =50 m)		0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,19	0,19	0,18	0,18	0,18	0,19	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20		
10 min keskituuli																		Tarkastelupisteessä:	
vm(z =10 m)	m/s	13	13	13	13	13	14	14	14	15	14	14	13	13	13	13	13		
vm(z =15 m)	m/s	15	15	15	15	15	15	16	16	16	16	15	15	15	15	15	15		
vm(z =30 m)	m/s	17	17	17	17	17	18	18	19	19	19	18	17	17	17	17	17		
vm(z =50 m)	m/s	19	19	19	19	19	20	20	21	21	21	20	19	19	19	19	19		
Tunnin keskituuli																			
vh(z =10 m)	m/s	12	12	12	12	12	13	13	14	14	14	13	12	12	12	12	12		
vh(z =15 m)	m/s	13	13	13	13	13	14	15	15	15	15	14	13	13	13	13	13		
vh(z =30 m)	m/s	16	16	16	16	16	17	17	18	18	18	17	16	16	16	16	16		
vh(z =50 m)	m/s	18	18	18	18	18	19	19	20	20	20	19	18	18	18	18	18		
Puuskatuuli (EN1991-1-4:2005 puuskamäärittely)																		n. 1 s huippuarvo	
v(z =10 m)	m/s	23	23	23	23	23	23	23	24	24	24	23	23	23	23	23	23		
v(z =15 m)	m/s	24	24	24	24	24	25	25	26	26	26	25	24	24	24	24	24		
v(z =30 m)	m/s	27	27	27	27	27	28	29	29	29	29	28	27	27	27	27	27		
v(z =50 m)	m/s	29	29	29	29	29	31	31	32	32	32	30	29	29	29	29	29		

	z	Tuulen suuntakulma															
	[m]	*0*	*22,5*	*45*	*67,5*	*90*	*112,5*	*135*	*157,5*	*180*	*202,5*	*225*	*247,5*	*270*	*292,5*	*315*	*337,5*
suht. 10 min	10	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54	0,57	0,58	0,59	0,60	0,59	0,56	0,54	0,54	0,54	0,54	0,54
keskituuli	15	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,63	0,65	0,66	0,67	0,66	0,63	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61
$v_m/v_{m,ref}$	30	0,71	0,71	0,71	0,71	0,71	0,75	0,76	0,78	0,79	0,78	0,74	0,71	0,71	0,71	0,71	0,71
	50	0,79	0,79	0,79	0,79	0,79	0,83	0,85	0,87	0,88	0,87	0,82	0,79	0,79	0,79	0,79	0,79
suht. 1h	10	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49	0,54	0,55	0,56	0,57	0,56	0,53	0,49	0,49	0,49	0,49	0,49
keskituuli	15	0,56	0,56	0,56	0,56	0,56	0,60	0,61	0,63	0,64	0,63	0,59	0,56	0,56	0,56	0,56	0,56
$v_{mh}/v_{m,ref}$	30	0,66	0,66	0,66	0,66	0,66	0,71	0,72	0,74	0,76	0,74	0,70	0,66	0,66	0,66	0,66	0,66
	50	0,74	0,74	0,74	0,74	0,74	0,79	0,81	0,83	0,84	0,83	0,78	0,74	0,74	0,74	0,74	0,74
suht.	10	0,94	0,94	0,94	0,94	0,94	0,96	0,97	0,99	1,00	0,99	0,95	0,94	0,94	0,94	0,94	0,94
puuskatuuli	15	1,01	1,01	1,01	1,01	1,01	1,03	1,05	1,07	1,08	1,07	1,03	1,01	1,01	1,01	1,01	1,01
$v/v_{m,ref}$	30	1,13	1,13	1,13	1,13	1,13	1,17	1,18	1,21	1,22	1,21	1,16	1,13	1,13	1,13	1,13	1,13
	50	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22	1,27	1,29	1,31	1,32	1,31	1,26	1,22	1,22	1,22	1,22	1,22

z = korkeus maanpinnasta, v_m = 10 min keskituuli, $v_{m,ref}$ = 10 min keskituuli 15 m korkeudessa avomerellä *v* = 1 s puuskatuuli

Liite 3: Kohdealueen perustuulisuus

Laskennallinen tulos tunnin keskituulien esiintyminen 15 m korkeudessa kohdealueessa on esitetty oheisessa kuvassa. Kesäkausi = huhtikuu…syyskuu; talvikausi lokakuu…maaliskuu.

Kesäkausi (ylittävien tuulien osuus ajasta)

$v_{m,ref}$	*Tuulen suuntakulma*																*Kaikki*
[m/s]	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*kulmat*
15	6,4E-15	3,4E-21	6,1E-20	2,7E-17	7,7E-11	6,1E-08	7,5E-16	2,3E-08	1,1E-09	1,4E-10	7,8E-13	5,1E-17	1,3E-15	1,1E-15	3,4E-16	2,4E-14	8,5E-08
14	5,2E-13	3,6E-18	2,4E-17	6,2E-15	9,8E-10	2,8E-07	8,0E-14	1,5E-07	1,4E-08	2,9E-09	4,5E-11	1,1E-14	1,1E-13	1,2E-13	4,0E-14	1,8E-12	4,5E-07
13	2,9E-11	1,9E-15	5,8E-15	8,6E-13	1,1E-08	1,2E-06	5,6E-12	9,0E-07	1,5E-07	4,5E-08	1,7E-09	1,4E-12	6,0E-12	9,1E-12	3,1E-12	9,5E-11	2,3E-06
12	1,1E-09	5,0E-13	8,2E-13	7,1E-11	9,6E-08	4,5E-06	2,6E-10	4,6E-06	1,3E-06	5,2E-07	4,5E-08	1,1E-10	2,4E-10	4,4E-10	1,6E-10	3,3E-09	1,1E-05
10	5,2E-07	5,4E-09	3,8E-09	1,1E-07	4,8E-06	5,3E-05	1,7E-07	7,9E-05	4,7E-05	3,3E-05	9,6E-06	1,5E-07	1,3E-07	3,1E-07	1,3E-07	1,2E-06	2,3E-04
8	5,9E-05	5,5E-06	2,6E-06	3,0E-05	1,2E-04	4,3E-04	2,4E-05	7,9E-04	7,7E-04	7,6E-04	5,2E-04	3,6E-05	2,0E-05	4,6E-05	2,4E-05	1,1E-04	3,7E-03
7	3,9E-04	7,8E-05	3,5E-05	2,6E-04	4,7E-04	1,1E-03	1,7E-04	2,0E-03	2,3E-03	2,6E-03	2,3E-03	3,0E-04	1,5E-04	3,3E-04	1,9E-04	6,1E-04	1,3E-02
6	1,8E-03	6,8E-04	3,1E-04	1,5E-03	1,5E-03	2,4E-03	8,5E-04	4,6E-03	5,8E-03	7,0E-03	7,9E-03	1,7E-03	8,4E-04	1,7E-03	1,0E-03	2,5E-03	4,2E-02
5	0,0064	0,0036	0,0018	0,0059	0,0042	0,0050	0,0031	0,0090	0,0121	0,0155	0,0205	0,0067	0,0034	0,0061	0,0042	0,0077	0,115
4	0,0168	0,0128	0,0069	0,0168	0,0097	0,0093	0,0084	0,0157	0,0214	0,0284	0,0414	0,0189	0,0104	0,0164	0,0123	0,0179	0,263
3	0,0338	0,0308	0,0186	0,0349	0,0186	0,0156	0,0170	0,0239	0,0323	0,0435	0,0671	0,0390	0,0237	0,0335	0,0270	0,0324	0,492
2	0,053	0,053	0,035	0,055	0,030	0,023	0,027	0,032	0,042	0,057	0,090	0,061	0,041	0,053	0,045	0,047	0,745
1	0,067	0,068	0,050	0,069	0,040	0,030	0,034	0,038	0,048	0,065	0,103	0,077	0,056	0,067	0,059	0,056	0,927
P_0	0,071	0,072	0,054	0,073	0,044	0,034	0,036	0,040	0,050	0,067	0,106	0,081	0,062	0,071	0,063	0,059	0,982
k	2,30	2,46	2,27	2,41	1,95	1,76	2,32	2,06	2,30	2,38	2,50	2,41	2,17	2,33	2,27	2,40	2,23
λ [m/s]	3,41	3,21	2,91	3,42	3,22	3,47	3,40	4,12	4,30	4,26	4,10	3,42	3,07	3,40	3,23	3,72	

Talvikausi (ylittävien tuulien osuus ajasta)

$v_{m,ref}$	*Tuulen suuntakulma*																*Kaikki*
[m/s]	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*kulmat*
15	3,5E-09	1,0E-14	1,2E-13	3,9E-07	4,8E-06	2,3E-06	5,1E-09	4,1E-08	8,4E-08	9,4E-06	1,0E-06	1,3E-08	1,1E-14	1,1E-09	5,3E-11	8,8E-11	1,8E-05
14	3,8E-08	1,1E-12	9,1E-12	1,5E-06	1,2E-05	8,4E-06	6,0E-08	3,6E-07	8,5E-07	3,8E-05	6,4E-06	1,4E-07	1,3E-12	1,3E-08	1,1E-09	2,3E-09	6,8E-05
13	3,4E-07	7,1E-11	4,4E-10	5,1E-06	2,8E-05	2,8E-05	5,6E-07	2,6E-06	6,6E-06	1,4E-04	3,4E-05	1,3E-06	9,7E-11	1,3E-07	1,7E-08	4,2E-08	2,4E-04
12	2,5E-06	3,0E-09	1,4E-08	1,7E-05	6,2E-05	8,3E-05	4,1E-06	1,5E-05	4,0E-05	4,2E-04	1,5E-04	9,2E-06	4,4E-09	1,0E-06	2,1E-07	5,6E-07	8,0E-04
10	7,3E-05	1,5E-06	4,1E-06	1,5E-04	2,8E-04	5,6E-04	1,1E-04	2,7E-04	7,3E-04	2,8E-03	1,6E-03	2,4E-04	2,3E-06	3,6E-05	1,5E-05	4,0E-05	6,9E-03
8	1,0E-03	1,4E-04	2,7E-04	9,3E-04	1,0E-03	2,6E-03	1,4E-03	2,4E-03	5,8E-03	1,2E-02	9,6E-03	2,9E-03	2,2E-04	6,1E-04	3,9E-04	9,2E-04	4,2E-02
7	0,0030	0,0008	0,0013	0,0021	0,0019	0,0049	0,0036	0,0055	0,0124	0,0198	0,0186	0,0075	0,0012	0,0019	0,0014	0,0030	0,089
6	0,0073	0,0033	0,0049	0,0043	0,0032	0,0083	0,0079	0,0109	0,0226	0,0309	0,0318	0,0164	0,0048	0,0052	0,0043	0,0078	0,174
5	0,0150	0,0100	0,0131	0,0083	0,0052	0,0130	0,0146	0,0186	0,0355	0,0439	0,0482	0,0303	0,0138	0,0116	0,0103	0,0161	0,308
4	0,0264	0,0227	0,0274	0,0143	0,0080	0,0186	0,0232	0,0278	0,0489	0,0570	0,0653	0,0481	0,0298	0,0222	0,0203	0,0277	0,488
3	0,0399	0,0397	0,0452	0,0227	0,0115	0,0244	0,0322	0,0366	0,0604	0,0685	0,0804	0,0666	0,0501	0,0360	0,0333	0,0400	0,687
2	0,053	0,056	0,061	0,032	0,015	0,029	0,039	0,043	0,068	0,077	0,091	0,082	0,068	0,050	0,046	0,050	0,861
1	0,061	0,065	0,070	0,041	0,019	0,033	0,043	0,047	0,072	0,081	0,096	0,090	0,078	0,060	0,054	0,055	0,967
P_0	0,063	0,068	0,072	0,046	0,021	0,034	0,044	0,048	0,072	0,082	0,097	0,092	0,081	0,063	0,057	0,056	0,998
k	2,23	2,49	2,52	1,75	1,62	2,10	2,42	2,45	2,69	2,43	2,54	2,42	2,57	2,14	2,27	2,54	2,20
λ [m/s]	4,25	3,86	4,04	3,67	4,05	5,10	4,78	5,11	5,67	6,06	5,74	4,79	4,01	3,90	3,95	4,58	

Koko vuosi (ylittävien tuulien osuus ajasta)

$v_{m,ref}$	*Tuulen suuntakulma*																*Kaikki*
[m/s]	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*kulmat*
15	1,8E-09	5,1E-15	6,1E-14	1,9E-07	2,4E-06	1,2E-06	2,6E-09	3,2E-08	4,3E-08	4,7E-06	5,1E-07	6,4E-09	6,0E-15	5,7E-10	2,6E-11	4,4E-11	9,1E-06
14	1,9E-08	5,4E-13	4,6E-12	7,3E-07	5,9E-06	4,3E-06	3,0E-08	2,6E-07	4,3E-07	1,9E-05	3,2E-06	7,2E-08	7,1E-13	6,6E-09	5,4E-10	1,1E-09	3,4E-05
13	1,7E-07	3,6E-11	2,2E-10	2,6E-06	1,4E-05	1,4E-05	2,8E-07	1,7E-06	3,4E-06	6,8E-05	1,7E-05	6,5E-07	5,1E-11	6,3E-08	8,5E-09	2,1E-08	1,2E-04
12	1,2E-06	1,5E-09	7,0E-09	8,4E-06	3,1E-05	4,4E-05	2,0E-06	9,7E-06	2,1E-05	2,1E-04	7,3E-05	4,6E-06	2,3E-09	5,0E-07	1,0E-07	2,8E-07	4,1E-04
10	3,7E-05	7,3E-07	2,1E-06	7,3E-05	1,4E-04	3,1E-04	5,6E-05	1,8E-04	3,9E-04	1,4E-03	8,2E-04	1,2E-04	1,2E-06	1,8E-05	7,3E-06	2,1E-05	3,6E-03
8	5,5E-04	7,4E-05	1,4E-04	4,8E-04	5,8E-04	1,5E-03	7,0E-04	1,6E-03	3,3E-03	6,1E-03	5,0E-03	1,5E-03	1,2E-04	3,3E-04	2,1E-04	5,1E-04	2,3E-02
7	0,0017	0,0004	0,0007	0,0012	0,0012	0,0030	0,0019	0,0038	0,0074	0,0112	0,0105	0,0039	0,0007	0,0011	0,0008	0,0018	0,051
6	0,0046	0,0020	0,0026	0,0029	0,0024	0,0054	0,0044	0,0078	0,0142	0,0190	0,0199	0,0090	0,0028	0,0034	0,0027	0,0051	0,108
5	0,0107	0,0068	0,0075	0,0071	0,0047	0,0090	0,0088	0,0138	0,0238	0,0297	0,0343	0,0185	0,0086	0,0088	0,0072	0,0119	0,211
4	0,0216	0,0178	0,0171	0,0156	0,0088	0,0140	0,0158	0,0217	0,0352	0,0427	0,0534	0,0335	0,0201	0,0193	0,0163	0,0228	0,376
3	0,0369	0,0352	0,0319	0,0288	0,0151	0,0200	0,0246	0,0303	0,0463	0,0560	0,0737	0,0528	0,0369	0,0347	0,0301	0,0362	0,589
2	0,053	0,054	0,048	0,044	0,023	0,026	0,033	0,038	0,055	0,067	0,090	0,071	0,055	0,051	0,045	0,048	0,803
1	0,064	0,067	0,060	0,055	0,030	0,031	0,039	0,043	0,060	0,073	0,100	0,083	0,067	0,063	0,057	0,056	0,947
P_0	0,067	0,070	0,063	0,059	0,033	0,034	0,040	0,044	0,061	0,075	0,102	0,086	0,071	0,067	0,060	0,057	0,990

Eri tuulensuuntien osuus ajasta, P_0

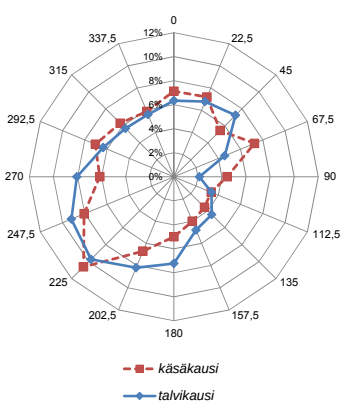

Weibull-jakauman skaalausparametri λ [m/s]

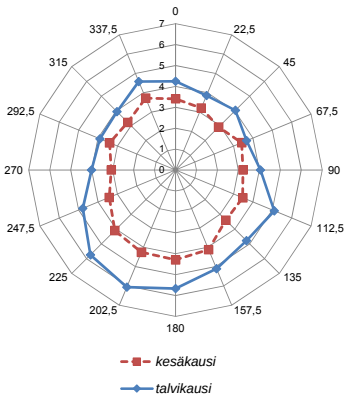

Weibull-jakauman muotoparametri k

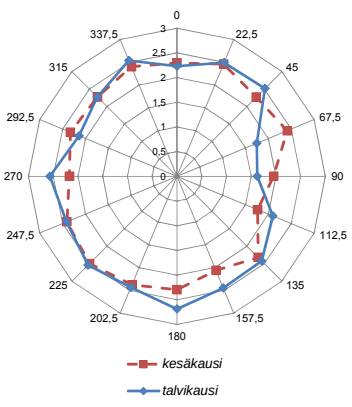

Liite 4: Tuulisuuden yksityiskohtaiset laskentatulokset

Tuulisuuslaskelma

Piste:	**1**			**Tuulisuus**				*Tuulisuus viitesuunnitelman viitepisteessä*				*43ZP*
Kriteeri				Symboli		h/v	h/kesä	Symboli		h/v	h/kesä	suhde P/P'
M	v_M	5	m/s, tunnin keskituuli, koko vuosi	P_M	0,0 %	1	-	P'_M	0,0 %	0	-	5,0
A	v_A	10	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_A	0,03 %	-	1,2	P'_A	0,00 %	-	0,1	8,9
B	v_B	13	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_B	0,001 %	-	0,0	P'_B	0,000 %	-	0,0	19,5
C	v_C	16	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_C	0,000 %	0,0	-	P'_C	0,000 %	0,0	-	1,3
D	v_D	23	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_D	0,000 %	0,00	-	P'_D	0,000 %	0,00	-	1,0

	Tuulen suuntakulma [°]																
	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*yht*
k_m	0,39	0,30	0,34	0,39	0,36	0,39	0,46	0,48	0,36	0,23	0,27	0,35	0,40	0,31	0,30	0,33	-
k_g	0,95	0,87	0,97	1,04	0,90	0,94	1,04	1,10	0,91	0,68	0,70	0,74	0,70	0,71	0,73	0,79	-
kesäkausi																	
P_0	7,1 %	7,2 %	5,4 %	7,3 %	4,4 %	3,4 %	3,6 %	4,0 %	5,0 %	6,7 %	10,6 %	8,1 %	6,2 %	7,1 %	6,3 %	5,9 %	98,2 %
k	2,3	2,5	2,3	2,4	2,0	1,8	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	2,4	2,2	2,3	2,3	2,4	-
λ	3,4	3,2	2,9	3,4	3,2	3,5	3,4	4,1	4,3	4,3	4,1	3,4	3,1	3,4	3,2	3,7	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,0 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,03 %
$v_g > v_B$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
talvikausi																	
P_0	6,3 %	6,8 %	7,2 %	4,6 %	2,1 %	3,4 %	4,4 %	4,8 %	7,2 %	8,2 %	9,7 %	9,2 %	8,1 %	6,3 %	5,7 %	5,6 %	99,8 %
k	2,2	2,5	2,5	1,7	1,6	2,1	2,4	2,4	2,7	2,4	2,5	2,4	2,6	2,1	2,3	2,5	-
λ	4,2	3,9	4,0	3,7	4,0	5,1	4,8	5,1	5,7	6,1	5,7	4,8	4,0	3,9	3,9	4,6	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,0 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,01 %	0,03 %	0,02 %	0,08 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,19 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,001 %	0,001 %	0,000 %	0,002 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,005 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
koko vuosi																	
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,0 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,01 %	0,02 %	0,01 %	0,05 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,11 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,003 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %

Tunnin keskituuli > 5 m/s, koko vuosi

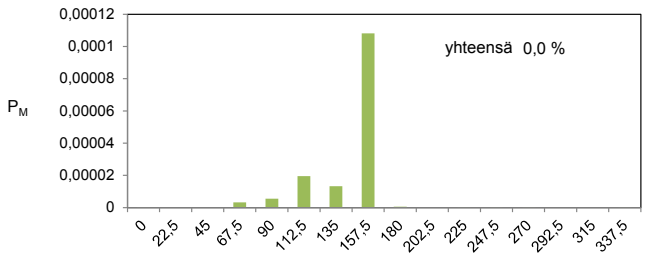

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 13 m/s, kesäkausi

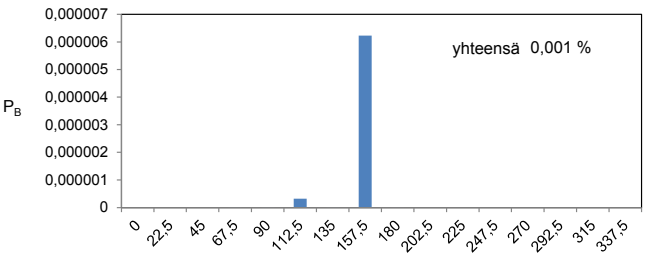

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 16 m/s, koko vuosi

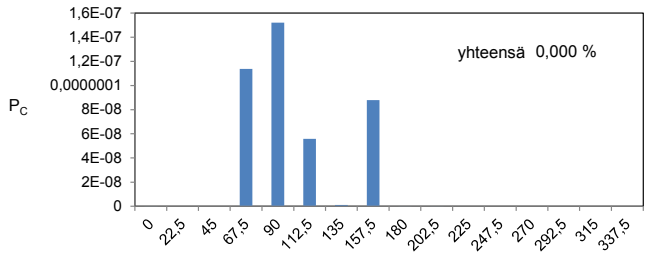

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 23 m/s, koko vuosi

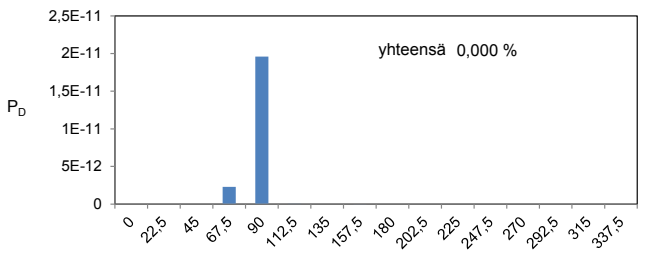

Tuulen suuntakulma [°]

Tuulisuuslaskelma

Piste: **2**

Kriteeri				**Tuulisuus** Symboli		h/v	h/kesä	*Tuulisuus viitesuunnitelman viitepisteessä 72J* Symboli		h/v	h/kesä	suhde P/P'
M	v_M	5	m/s, tunnin keskituuli, koko vuosi	P_M	3,0 %	267	-	P'_M	0,8 %	74	-	3,6
A	v_A	10	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_A	0,23 %	-	10,2	P'_A	0,08 %	-	3,7	2,7
B	v_B	13	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_B	0,006 %	-	0,3	P'_B	0,001 %	-	0,0	9,0
C	v_C	16	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_C	0,012 %	1,1	-	P'_C	0,004 %	0,3	-	3,1
D	v_D	23	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_D	0,000 %	0,00	-	P'_D	0,000 %	0,00	-	0,3

	Tuulen suuntakulma [°]																
	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*yht*
k_m	0,36	0,61	0,66	0,47	0,42	0,32	0,36	0,55	0,79	0,77	0,56	0,58	0,57	0,48	0,35	0,28	-
k_g	0,84	1,41	1,53	1,28	1,14	0,90	0,86	1,06	1,28	1,27	1,04	1,10	1,31	1,11	0,86	0,71	-
kesäkausi																	
P_0	7,1 %	7,2 %	5,4 %	7,3 %	4,4 %	3,4 %	3,6 %	4,0 %	5,0 %	6,7 %	10,6 %	8,1 %	6,2 %	7,1 %	6,3 %	5,9 %	98,2 %
k	2,3	2,5	2,3	2,4	2,0	1,8	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	2,4	2,2	2,3	2,3	2,4	-
λ	3,4	3,2	2,9	3,4	3,2	3,5	3,4	4,1	4,3	4,3	4,1	3,4	3,1	3,4	3,2	3,7	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,45 %	0,43 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,9 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,01 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,10 %	0,09 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,23 %
$v_g > v_B$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
talvikausi																	
P_0	6,3 %	6,8 %	7,2 %	4,6 %	2,1 %	3,4 %	4,4 %	4,8 %	7,2 %	8,2 %	9,7 %	9,2 %	8,1 %	6,3 %	5,7 %	5,6 %	99,8 %
k	2,2	2,5	2,5	1,7	1,6	2,1	2,4	2,4	2,7	2,4	2,5	2,4	2,6	2,1	2,3	2,5	-
λ	4,2	3,9	4,0	3,7	4,0	5,1	4,8	5,1	5,7	6,1	5,7	4,8	4,0	3,9	3,9	4,6	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,01 %	0,06 %	0,01 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,08 %	1,92 %	2,48 %	0,46 %	0,14 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	5,2 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,07 %	0,26 %	0,11 %	0,06 %	0,02 %	0,00 %	0,05 %	0,68 %	1,22 %	0,23 %	0,08 %	0,04 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	2,85 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,001 %	0,011 %	0,013 %	0,010 %	0,001 %	0,000 %	0,001 %	0,061 %	0,222 %	0,007 %	0,001 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,327 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,001 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,002 %	0,021 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,025 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
koko vuosi																	
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,03 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,05 %	1,19 %	1,45 %	0,24 %	0,07 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	3,0 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,04 %	0,13 %	0,06 %	0,03 %	0,01 %	0,00 %	0,03 %	0,39 %	0,65 %	0,12 %	0,04 %	0,02 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	1,54 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,001 %	0,006 %	0,006 %	0,005 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,032 %	0,112 %	0,003 %	0,001 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,166 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,010 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,012 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %

Tunnin keskituuli > 5 m/s, koko vuosi

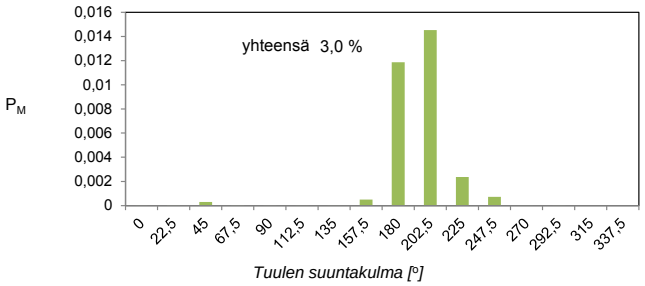

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 13 m/s, kesäkausi

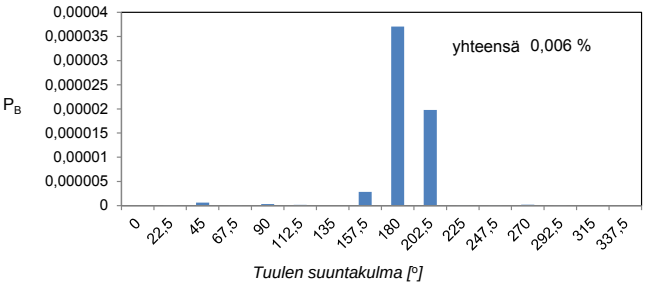

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 16 m/s, koko vuosi

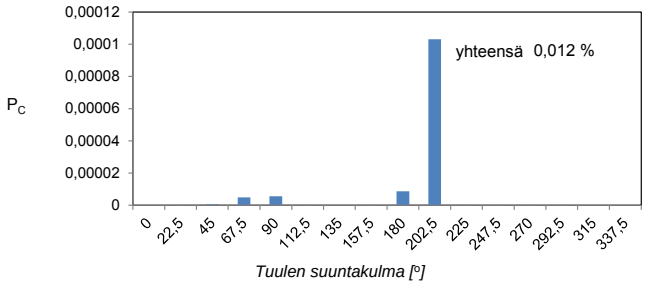

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 23 m/s, koko vuosi

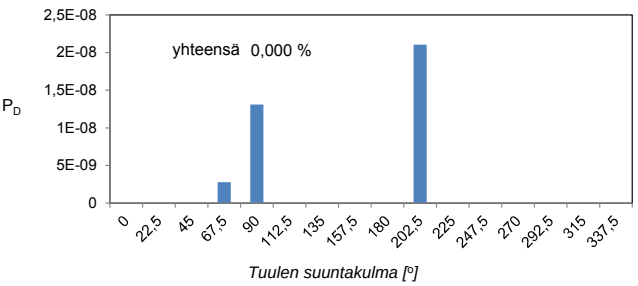

Tuulen suuntakulma [°]

Tuulisuuslaskelma

Piste: **3**

Kriteeri				**Tuulisuus** Symboli		h/v	h/kesä	*Tuulisuus viitesuunnitelman viitepisteessä* Symboli		h/v	h/kesä	*29P* suhde P/P'
M	v_M	5	m/s, tunnin keskituuli, koko vuosi	P_M	0,7 %	58	-	P'_M	0,7 %	58	-	1,0
A	v_A	10	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_A	0,13 %	-	5,6	P'_A	0,13 %	-	5,6	1,0
B	v_B	13	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_B	0,004 %	-	0,2	P'_B	0,004 %	-	0,2	1,0
C	v_C	16	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_C	0,001 %	0,1	-	P'_C	0,001 %	0,1	-	1,0
D	v_D	23	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_D	0,000 %	0,00	-	P'_D	0,000 %	0,00	-	1,0

	Tuulen suuntakulma [°]																
	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*yht*
k_m	0,40	0,37	0,32	0,27	0,25	0,58	0,64	0,60	0,61	0,45	0,39	0,40	0,44	0,36	0,28	0,26	-
k_g	0,92	0,91	0,83	0,74	0,70	1,11	1,18	1,14	1,23	1,06	0,99	1,02	1,15	0,86	0,66	0,66	-
kesäkausi																	
P_0	7,1 %	7,2 %	5,4 %	7,3 %	4,4 %	3,4 %	3,6 %	4,0 %	5,0 %	6,7 %	10,6 %	8,1 %	6,2 %	7,1 %	6,3 %	5,9 %	98,2 %
k	2,3	2,5	2,3	2,4	2,0	1,8	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	2,4	2,2	2,3	2,3	2,4	-
λ	3,4	3,2	2,9	3,4	3,2	3,5	3,4	4,1	4,3	4,3	4,1	3,4	3,1	3,4	3,2	3,7	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,00 %	0,06 %	0,07 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,2 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,04 %	0,07 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,13 %
$v_g > v_B$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
talvikausi																	
P_0	6,3 %	6,8 %	7,2 %	4,6 %	2,1 %	3,4 %	4,4 %	4,8 %	7,2 %	8,2 %	9,7 %	9,2 %	8,1 %	6,3 %	5,7 %	5,6 %	99,8 %
k	2,2	2,5	2,5	1,7	1,6	2,1	2,4	2,4	2,7	2,4	2,5	2,4	2,6	2,1	2,3	2,5	-
λ	4,2	3,9	4,0	3,7	4,0	5,1	4,8	5,1	5,7	6,1	5,7	4,8	4,0	3,9	3,9	4,6	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,17 %	0,18 %	0,18 %	0,52 %	0,11 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	1,2 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,12 %	0,08 %	0,12 %	0,52 %	0,45 %	0,15 %	0,03 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	1,48 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,011 %	0,002 %	0,004 %	0,035 %	0,033 %	0,003 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,088 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,001 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,002 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
koko vuosi																	
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,10 %	0,09 %	0,12 %	0,29 %	0,05 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,7 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,07 %	0,04 %	0,08 %	0,29 %	0,23 %	0,07 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,80 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,006 %	0,001 %	0,003 %	0,019 %	0,016 %	0,001 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,046 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %

Tunnin keskituuli > 5 m/s, koko vuosi

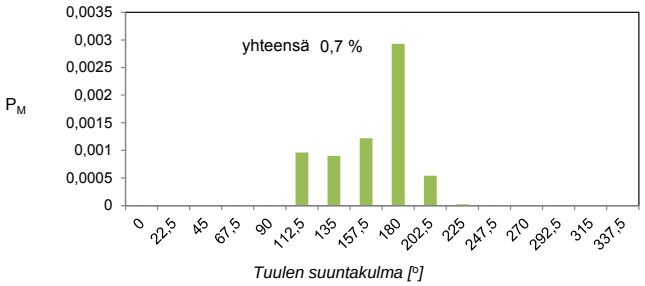

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 13 m/s, kesäkausi

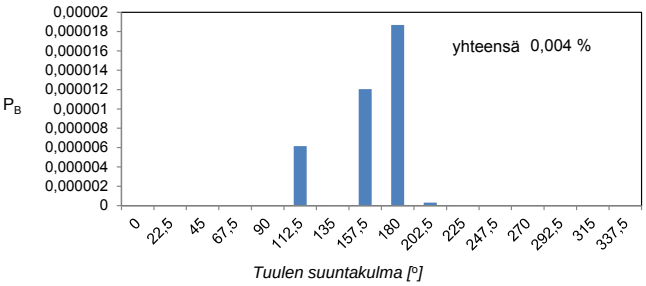

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 16 m/s, koko vuosi

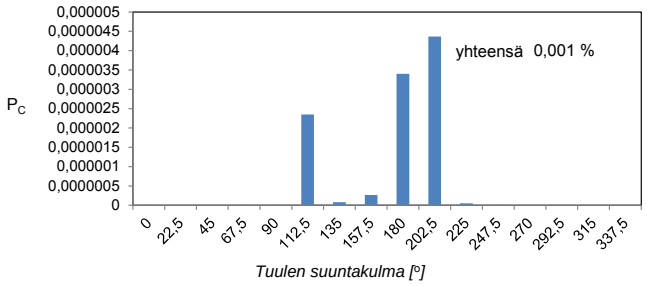

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 23 m/s, koko vuosi

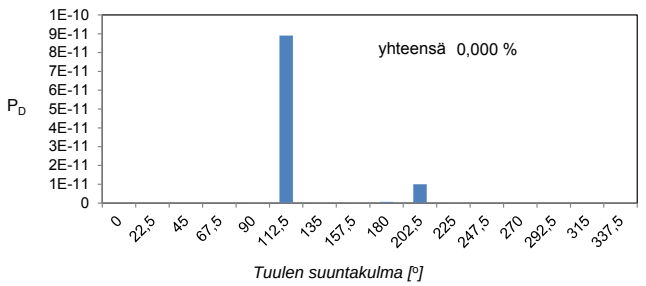

Tuulen suuntakulma [°]

Tuulisuuslaskelma

Piste: **4**

Kriteeri				**Tuulisuus** Symboli		h/v	h/kesä	*Tuulisuus viitesuunnitelman viitepisteessä* Symboli		h/v	h/kesä	*29P* suhde P/P'
M	v_M	5	m/s, tunnin keskituuli, koko vuosi	P_M	1,5 %	130	-	P'_M	0,7 %	58	-	2,3
A	v_A	10	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_A	0,24 %	-	10,5	P'_A	0,13 %	-	5,6	1,9
B	v_B	13	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_B	0,006 %	-	0,3	P'_B	0,004 %	-	0,2	1,6
C	v_C	16	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_C	0,013 %	1,1	-	P'_C	0,001 %	0,1	-	12,5
D	v_D	23	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_D	0,000 %	0,00	-	P'_D	0,000 %	0,00	-	281,1

	Tuulen suuntakulma [°]																
	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*yht*
k_m	0,40	0,37	0,45	0,38	0,36	0,58	0,64	0,60	0,61	0,63	0,55	0,55	0,44	0,36	0,28	0,26	-
k_g	0,92	0,91	1,00	0,88	0,84	1,11	1,18	1,14	1,23	1,28	1,19	1,22	1,15	0,86	0,66	0,66	-
kesäkausi																	
P_0	7,1 %	7,2 %	5,4 %	7,3 %	4,4 %	3,4 %	3,6 %	4,0 %	5,0 %	6,7 %	10,6 %	8,1 %	6,2 %	7,1 %	6,3 %	5,9 %	98,2 %
k	2,3	2,5	2,3	2,4	2,0	1,8	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	2,4	2,2	2,3	2,3	2,4	-
λ	3,4	3,2	2,9	3,4	3,2	3,5	3,4	4,1	4,3	4,3	4,1	3,4	3,1	3,4	3,2	3,7	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,00 %	0,06 %	0,07 %	0,09 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,2 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,04 %	0,07 %	0,09 %	0,03 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,24 %
$v_g > v_B$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
talvikausi																	
P_0	6,3 %	6,8 %	7,2 %	4,6 %	2,1 %	3,4 %	4,4 %	4,8 %	7,2 %	8,2 %	9,7 %	9,2 %	8,1 %	6,3 %	5,7 %	5,6 %	99,8 %
k	2,2	2,5	2,5	1,7	1,6	2,1	2,4	2,4	2,7	2,4	2,5	2,4	2,6	2,1	2,3	2,5	-
λ	4,2	3,9	4,0	3,7	4,0	5,1	4,8	5,1	5,7	6,1	5,7	4,8	4,0	3,9	3,9	4,6	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,17 %	0,18 %	0,18 %	0,52 %	1,21 %	0,37 %	0,09 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	2,7 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,12 %	0,08 %	0,12 %	0,52 %	1,26 %	0,70 %	0,24 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	3,07 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,011 %	0,002 %	0,004 %	0,035 %	0,238 %	0,058 %	0,010 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,358 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,023 %	0,002 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,026 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
koko vuosi																	
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,10 %	0,09 %	0,12 %	0,29 %	0,65 %	0,19 %	0,04 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	1,5 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,07 %	0,04 %	0,08 %	0,29 %	0,68 %	0,36 %	0,12 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	1,65 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,006 %	0,001 %	0,003 %	0,019 %	0,120 %	0,029 %	0,005 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,182 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,012 %	0,001 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,013 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %

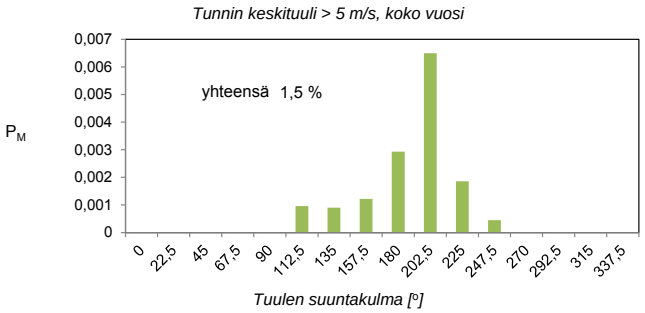

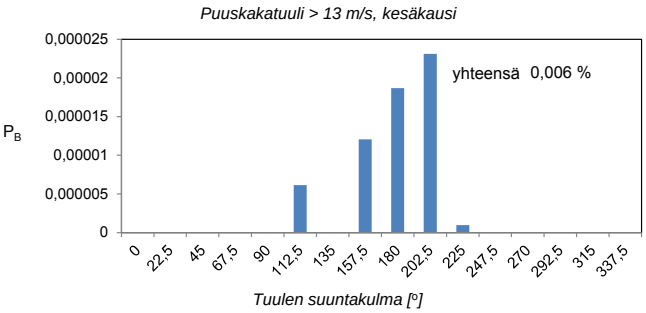

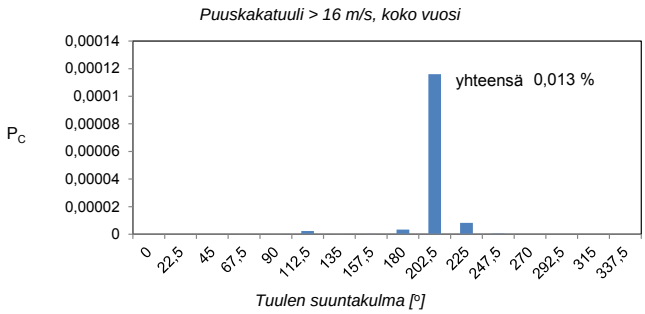

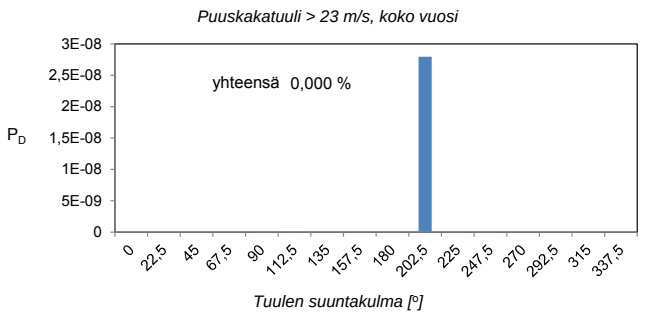

Tuulisuuslaskelma

Piste: **5**

Kriteeri				**Tuulisuus** Symboli		h/v	h/kesä	*Tuulisuus viitesuunnitelman viitepisteessä 61J* Symboli		h/v	h/kesä	suhde P/P'
M	v_M	5	m/s, tunnin keskituuli, koko vuosi	P_M	0,0 %	1	-	P'_M	0,0 %	1	-	2,1
A	v_A	10	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_A	0,03 %	-	1,4	P'_A	0,01 %	-	0,4	3,3
B	v_B	13	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_B	0,001 %	-	0,0	P'_B	0,000 %	-	0,0	16,5
C	v_C	16	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_C	0,000 %	0,0	-	P'_C	0,000 %	0,0	-	1,2
D	v_D	23	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_D	0,000 %	0,00	-	P'_D	0,000 %	0,00	-	1,0

	Tuulen suuntakulma [°]																
	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*yht*
k_m	0,52	0,42	0,34	0,27	0,20	0,32	0,43	0,47	0,32	0,33	0,29	0,28	0,38	0,27	0,24	0,32	-
k_g	1,28	1,11	0,97	0,82	0,59	0,77	0,99	1,09	0,79	0,78	0,74	0,76	1,01	0,78	0,72	0,88	-
kesäkausi																	
P_0	7,1 %	7,2 %	5,4 %	7,3 %	4,4 %	3,4 %	3,6 %	4,0 %	5,0 %	6,7 %	10,6 %	8,1 %	6,2 %	7,1 %	6,3 %	5,9 %	98,2 %
k	2,3	2,5	2,3	2,4	2,0	1,8	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	2,4	2,2	2,3	2,3	2,4	-
λ	3,4	3,2	2,9	3,4	3,2	3,5	3,4	4,1	4,3	4,3	4,1	3,4	3,1	3,4	3,2	3,7	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,0 %
$v_g > v_A$	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,03 %
$v_g > v_B$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
talvikausi																	
P_0	6,3 %	6,8 %	7,2 %	4,6 %	2,1 %	3,4 %	4,4 %	4,8 %	7,2 %	8,2 %	9,7 %	9,2 %	8,1 %	6,3 %	5,7 %	5,6 %	99,8 %
k	2,2	2,5	2,5	1,7	1,6	2,1	2,4	2,4	2,7	2,4	2,5	2,4	2,6	2,1	2,3	2,5	-
λ	4,2	3,9	4,0	3,7	4,0	5,1	4,8	5,1	5,7	6,1	5,7	4,8	4,0	3,9	3,9	4,6	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,0 %
$v_g > v_A$	0,13 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,08 %	0,00 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,24 %
$v_g > v_B$	0,006 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,002 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,008 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
koko vuosi																	
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,0 %
$v_g > v_A$	0,07 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,05 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,14 %
$v_g > v_B$	0,003 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,004 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %

Tunnin keskituuli > 5 m/s, koko vuosi

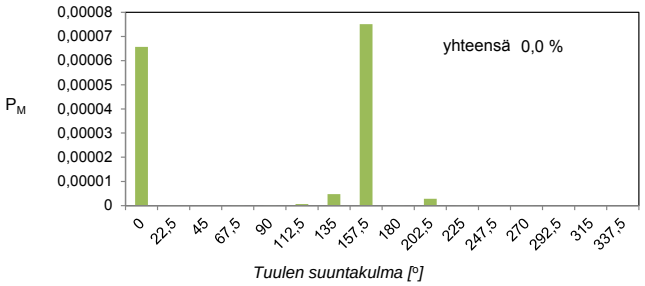

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 13 m/s, kesäkausi

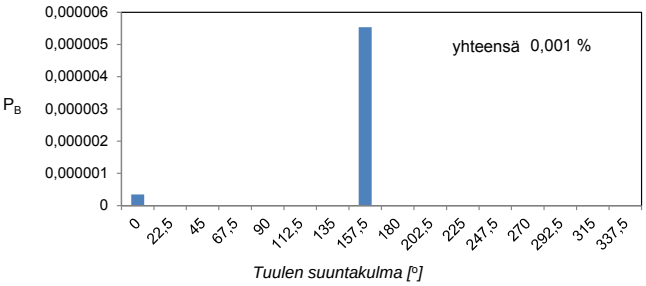

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 16 m/s, koko vuosi

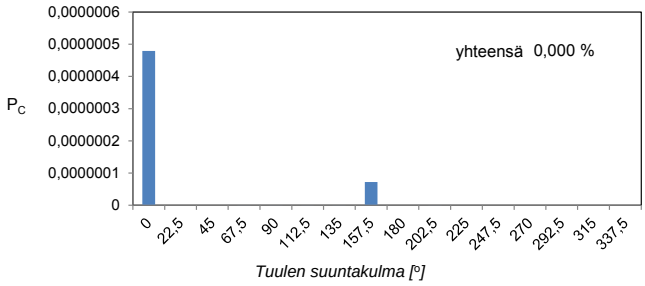

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 23 m/s, koko vuosi

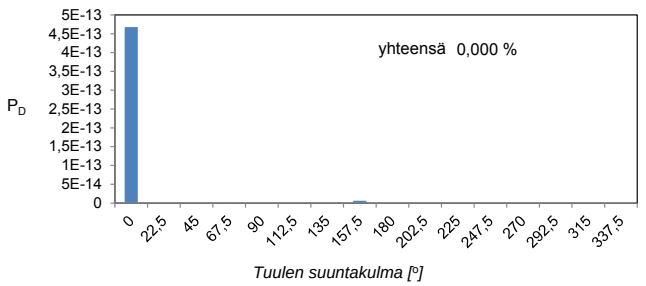

Tuulen suuntakulma [°]

Tuulisuuslaskelma

Piste: **6** **Tuulisuus** *Tuulisuus viitesuunnitelman viitepisteessä* *49J*

Kriteeri				Symboli		h/v	h/kesä	Symboli		h/v	h/kesä	suhde P/P'
M	v_M	5	m/s, tunnin keskituuli, koko vuosi	P_M	0,1 %	9	-	P'_M	0,0 %	0	-	109,1
A	v_A	10	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_A	0,00 %	-	0,1	P'_A	0,00 %	-	0,0	10,0
B	v_B	13	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_B	0,000 %	-	0,0	P'_B	0,000 %	-	0,0	197,5
C	v_C	16	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_C	0,000 %	0,0	-	P'_C	0,000 %	0,0	-	7,4
D	v_D	23	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_D	0,000 %	0,00	-	P'_D	0,000 %	0,00	-	179,3

	Tuulen suuntakulma [°]																
	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*yht*
k_m	0,42	0,52	0,50	0,40	0,52	0,42	0,38	0,41	0,53	0,26	0,23	0,23	0,36	0,33	0,32	0,34	-
k_g	0,97	1,19	1,15	0,93	0,84	0,73	0,73	0,81	0,94	0,62	0,54	0,55	0,82	0,80	0,76	0,80	-
kesäkausi																	
P_0	7,1 %	7,2 %	5,4 %	7,3 %	4,4 %	3,4 %	3,6 %	4,0 %	5,0 %	6,7 %	10,6 %	8,1 %	6,2 %	7,1 %	6,3 %	5,9 %	98,2 %
k	2,3	2,5	2,3	2,4	2,0	1,8	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	2,4	2,2	2,3	2,3	2,4	-
λ	3,4	3,2	2,9	3,4	3,2	3,5	3,4	4,1	4,3	4,3	4,1	3,4	3,1	3,4	3,2	3,7	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,0 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
$v_g > v_B$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
talvikausi																	
P_0	6,3 %	6,8 %	7,2 %	4,6 %	2,1 %	3,4 %	4,4 %	4,8 %	7,2 %	8,2 %	9,7 %	9,2 %	8,1 %	6,3 %	5,7 %	5,6 %	99,8 %
k	2,2	2,5	2,5	1,7	1,6	2,1	2,4	2,4	2,7	2,4	2,5	2,4	2,6	2,1	2,3	2,5	-
λ	4,2	3,9	4,0	3,7	4,0	5,1	4,8	5,1	5,7	6,1	5,7	4,8	4,0	3,9	3,9	4,6	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,04 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,15 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,2 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,01 %	0,01 %	0,01 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,03 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,07 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
koko vuosi																	
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,08 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,1 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,03 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %

Tunnin keskituuli > 5 m/s, koko vuosi

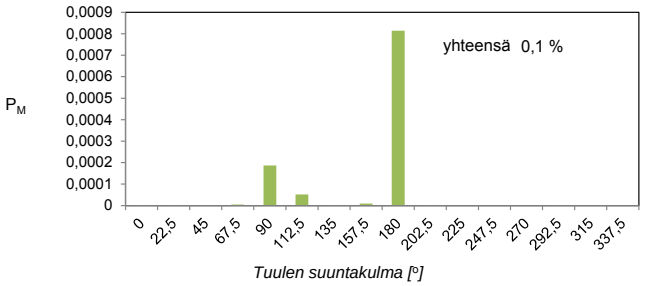

Puuskakatuuli > 13 m/s, kesäkausi

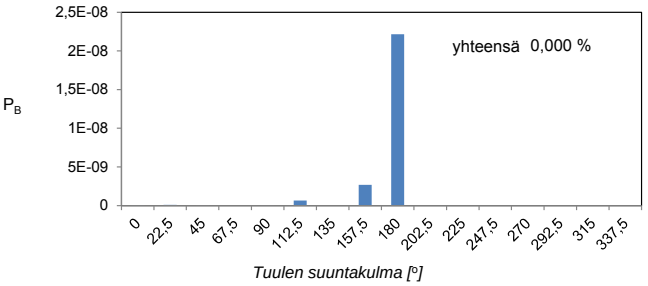

Puuskakatuuli > 16 m/s, koko vuosi

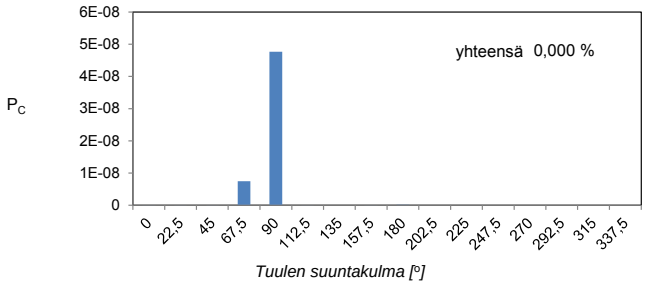

Puuskakatuuli > 23 m/s, koko vuosi

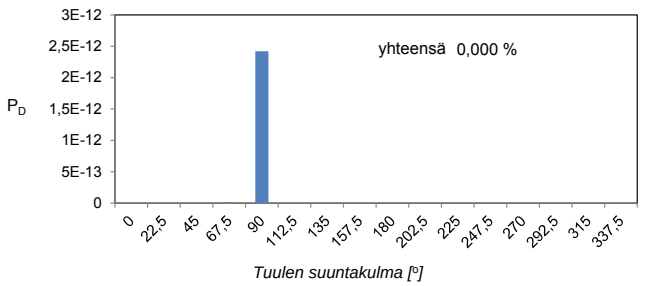

Tuulisuuslaskelma

Piste: **7**

Kriteeri				**Tuulisuus** Symboli		h/v	h/kesä	*Tuulisuus viitesuunnitelman viitepisteessä 49J* Symboli		h/v	h/kesä	suhde P/P'
M	v_M	5	m/s, tunnin keskituuli, koko vuosi	P_M	0,4 %	31	-	P'_M	0,0 %	0	-	365,4
A	v_A	10	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_A	0,00 %	-	0,1	P'_A	0,00 %	-	0,0	9,8
B	v_B	13	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_B	0,000 %	-	0,0	P'_B	0,000 %	-	0,0	131,5
C	v_C	16	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_C	0,000 %	0,0	-	P'_C	0,000 %	0,0	-	8,2
D	v_D	23	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_D	0,000 %	0,00	-	P'_D	0,000 %	0,00	-	1,0

	Tuulen suuntakulma [°]																
	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*yht*
k_m	0,42	0,52	0,50	0,40	0,25	0,42	0,38	0,41	0,53	0,54	0,23	0,23	0,36	0,33	0,32	0,34	-
k_g	0,97	1,19	1,15	0,93	0,57	0,72	0,72	0,80	0,93	0,90	0,54	0,55	0,82	0,80	0,76	0,80	-
kesäkausi																	
P_0	7,1 %	7,2 %	5,4 %	7,3 %	4,4 %	3,4 %	3,6 %	4,0 %	5,0 %	6,7 %	10,6 %	8,1 %	6,2 %	7,1 %	6,3 %	5,9 %	98,2 %
k	2,3	2,5	2,3	2,4	2,0	1,8	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	2,4	2,2	2,3	2,3	2,4	-
λ	3,4	3,2	2,9	3,4	3,2	3,5	3,4	4,1	4,3	4,3	4,1	3,4	3,1	3,4	3,2	3,7	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,0 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
$v_g > v_B$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
talvikausi																	
P_0	6,3 %	6,8 %	7,2 %	4,6 %	2,1 %	3,4 %	4,4 %	4,8 %	7,2 %	8,2 %	9,7 %	9,2 %	8,1 %	6,3 %	5,7 %	5,6 %	99,8 %
k	2,2	2,5	2,5	1,7	1,6	2,1	2,4	2,4	2,7	2,4	2,5	2,4	2,6	2,1	2,3	2,5	-
λ	4,2	3,9	4,0	3,7	4,0	5,1	4,8	5,1	5,7	6,1	5,7	4,8	4,0	3,9	3,9	4,6	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,15 %	0,53 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,7 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,01 %	0,01 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,03 %	0,11 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,16 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,002 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,003 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
koko vuosi																	
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,08 %	0,27 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,4 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,06 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,08 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %

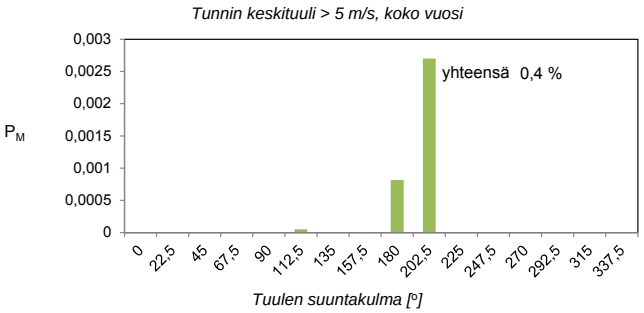

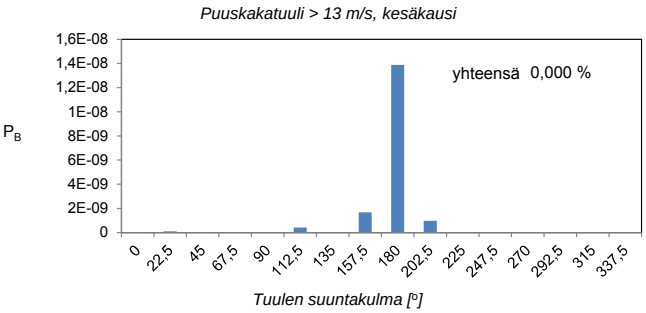

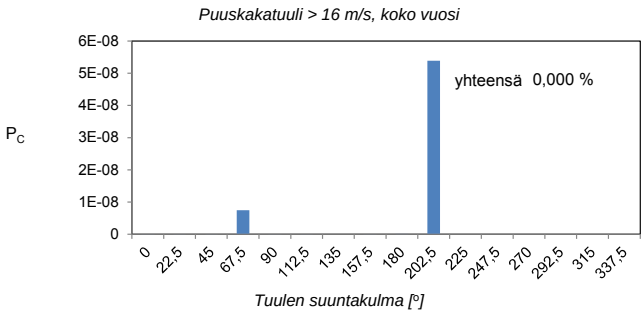

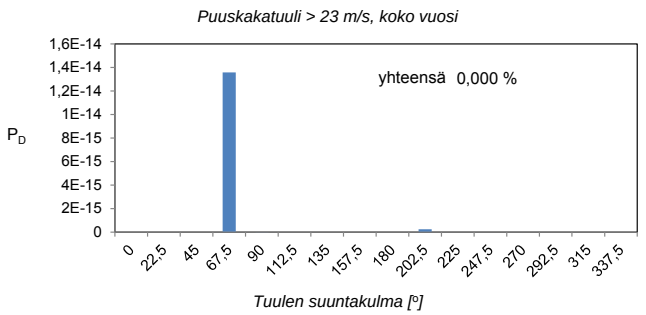

Tuulisuuslaskelma

Piste: **8**

Kriteeri				**Tuulisuus** Symboli		h/v	h/kesä	*Tuulisuus viitesuunnitelman viitepisteessä* Symboli		h/v	h/kesä	*29P* suhde P/P'
M	v_M	5	m/s, tunnin keskituuli, koko vuosi	P_M	5,7 %	500	-	P'_M	0,7 %	58	-	8,7
A	v_A	10	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_A	0,87 %	-	37,9	P'_A	0,13 %	-	5,6	6,7
B	v_B	13	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_B	0,109 %	-	4,8	P'_B	0,004 %	-	0,2	29,3
C	v_C	16	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_C	0,119 %	10,5	-	P'_C	0,001 %	0,1	-	113,6
D	v_D	23	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_D	0,001 %	0,09	-	P'_D	0,000 %	0,00	-	106376,7

	Tuulen suuntakulma [°]																
	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*yht*
k_m	0,59	0,55	0,66	0,57	0,53	0,86	1,81	1,15	0,61	0,45	0,39	0,59	0,44	0,36	0,41	0,58	-
k_g	1,28	1,28	1,39	1,24	1,17	1,55	2,06	1,43	1,23	1,06	0,99	1,43	1,15	0,86	0,93	1,01	-
kesäkausi																	
P_0	7,1 %	7,2 %	5,4 %	7,3 %	4,4 %	3,4 %	3,6 %	4,0 %	5,0 %	6,7 %	10,6 %	8,1 %	6,2 %	7,1 %	6,3 %	5,9 %	98,2 %
k	2,3	2,5	2,3	2,4	2,0	1,8	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	2,4	2,2	2,3	2,3	2,4	-
λ	3,4	3,2	2,9	3,4	3,2	3,5	3,4	4,1	4,3	4,3	4,1	3,4	3,1	3,4	3,2	3,7	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,28 %	1,95 %	1,31 %	0,07 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	3,6 %
$v_g > v_A$	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,17 %	0,37 %	0,20 %	0,07 %	0,01 %	0,00 %	0,03 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,87 %
$v_g > v_B$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,03 %	0,05 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,11 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,004 %	0,004 %	0,002 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,009 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
talvikausi																	
P_0	6,3 %	6,8 %	7,2 %	4,6 %	2,1 %	3,4 %	4,4 %	4,8 %	7,2 %	8,2 %	9,7 %	9,2 %	8,1 %	6,3 %	5,7 %	5,6 %	99,8 %
k	2,2	2,5	2,5	1,7	1,6	2,1	2,4	2,4	2,7	2,4	2,5	2,4	2,6	2,1	2,3	2,5	-
λ	4,2	3,9	4,0	3,7	4,0	5,1	4,8	5,1	5,7	6,1	5,7	4,8	4,0	3,9	3,9	4,6	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,06 %	0,00 %	0,06 %	0,04 %	0,04 %	0,91 %	3,42 %	2,44 %	0,52 %	0,11 %	0,00 %	0,16 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,04 %	7,8 %
$v_g > v_A$	0,13 %	0,02 %	0,10 %	0,09 %	0,07 %	0,65 %	1,58 %	0,56 %	0,52 %	0,45 %	0,15 %	0,75 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	5,09 %
$v_g > v_B$	0,006 %	0,000 %	0,002 %	0,008 %	0,012 %	0,196 %	0,630 %	0,080 %	0,035 %	0,033 %	0,003 %	0,082 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	1,088 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,002 %	0,042 %	0,175 %	0,005 %	0,001 %	0,001 %	0,000 %	0,004 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,230 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,002 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,002 %
koko vuosi							*ylitystodennäköisyydet (P)*										
$v_m > v_M$	0,03 %	0,00 %	0,03 %	0,02 %	0,02 %	0,59 %	2,68 %	1,87 %	0,29 %	0,05 %	0,00 %	0,08 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	5,7 %
$v_g > v_A$	0,07 %	0,01 %	0,05 %	0,04 %	0,04 %	0,41 %	0,97 %	0,38 %	0,29 %	0,23 %	0,07 %	0,39 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	2,98 %
$v_g > v_B$	0,003 %	0,000 %	0,001 %	0,004 %	0,006 %	0,113 %	0,342 %	0,052 %	0,019 %	0,016 %	0,001 %	0,041 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,598 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,023 %	0,090 %	0,003 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,002 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,119 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %

Tunnin keskituuli > 5 m/s, koko vuosi

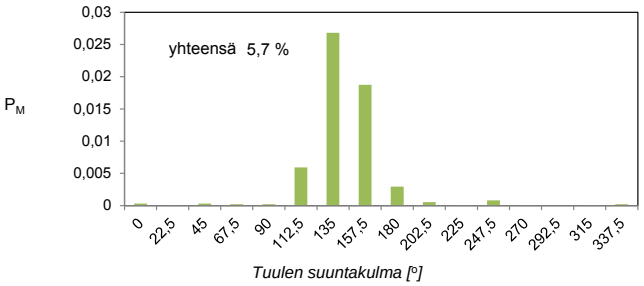

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 13 m/s, kesäkausi

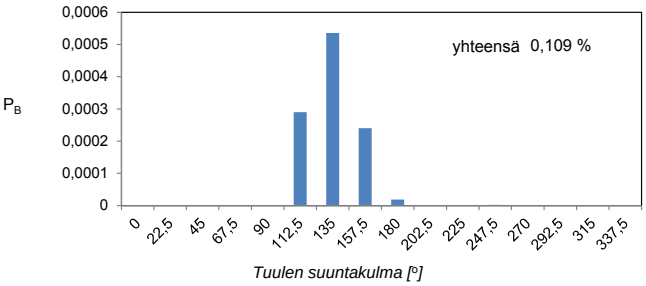

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 16 m/s, koko vuosi

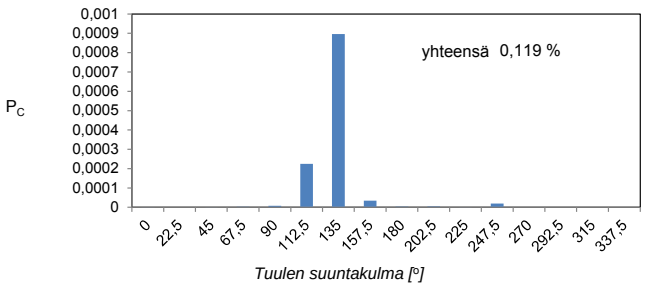

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 23 m/s, koko vuosi

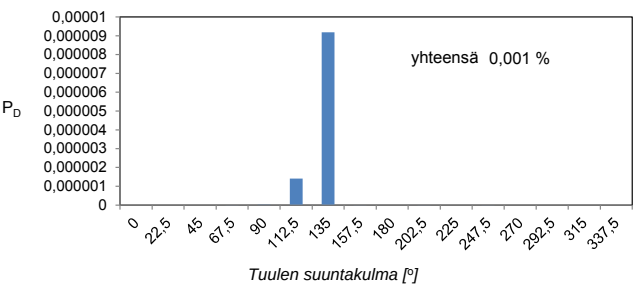

Tuulen suuntakulma [°]

Tuulisuuslaskelma

Piste: **9**

Kriteeri				**Tuulisuus** Symboli		h/v	h/kesä	*Tuulisuus viitesuunnitelman viitepisteessä 23ZP* Symboli		h/v	h/kesä	suhde P/P'
M	v_M	5	m/s, tunnin keskituuli, koko vuosi	P_M	1,5 %	128	-	P'_M	0,1 %	10	-	13,0
A	v_A	10	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_A	0,53 %	-	23,2	P'_A	0,24 %	-	10,3	2,2
B	v_B	13	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_B	0,026 %	-	1,1	P'_B	0,006 %	-	0,3	4,0
C	v_C	16	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_C	0,067 %	5,8	-	P'_C	0,015 %	1,3	-	4,4
D	v_D	23	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_D	0,000 %	0,01	-	P'_D	0,000 %	0,00	-	45,8

	Tuulen suuntakulma [°]																
	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*yht*
k_m	0,17	0,46	0,78	0,55	0,54	0,52	0,43	0,31	0,19	0,25	0,40	0,89	0,53	0,47	0,48	0,22	-
k_g	0,54	0,93	1,19	1,09	1,10	1,25	1,09	0,82	0,67	1,07	1,36	1,80	1,21	1,00	0,97	0,65	-
kesäkausi																	
P_0	7,1 %	7,2 %	5,4 %	7,3 %	4,4 %	3,4 %	3,6 %	4,0 %	5,0 %	6,7 %	10,6 %	8,1 %	6,2 %	7,1 %	6,3 %	5,9 %	98,2 %
k	2,3	2,5	2,3	2,4	2,0	1,8	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	2,4	2,2	2,3	2,3	2,4	-
λ	3,4	3,2	2,9	3,4	3,2	3,5	3,4	4,1	4,3	4,3	4,1	3,4	3,1	3,4	3,2	3,7	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,31 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,3 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,04 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,14 %	0,33 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,53 %
$v_g > v_B$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,03 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
talvikausi																	
P_0	6,3 %	6,8 %	7,2 %	4,6 %	2,1 %	3,4 %	4,4 %	4,8 %	7,2 %	8,2 %	9,7 %	9,2 %	8,1 %	6,3 %	5,7 %	5,6 %	99,8 %
k	2,2	2,5	2,5	1,7	1,6	2,1	2,4	2,4	2,7	2,4	2,5	2,4	2,6	2,1	2,3	2,5	-
λ	4,2	3,9	4,0	3,7	4,0	5,1	4,8	5,1	5,7	6,1	5,7	4,8	4,0	3,9	3,9	4,6	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,29 %	0,04 %	0,05 %	0,07 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	2,13 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	2,6 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,03 %	0,05 %	0,26 %	0,03 %	0,00 %	0,00 %	0,48 %	1,51 %	2,20 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	4,59 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,002 %	0,007 %	0,040 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,037 %	0,257 %	0,618 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,962 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,004 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,021 %	0,106 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,132 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
koko vuosi							*ylitystodennäköisyydet (P)*										
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,15 %	0,02 %	0,02 %	0,04 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	1,22 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	1,5 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,02 %	0,03 %	0,15 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,24 %	0,82 %	1,26 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	2,56 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,004 %	0,022 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,019 %	0,130 %	0,319 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,494 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,002 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,010 %	0,053 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,067 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %

Tunnin keskituuli > 5 m/s, koko vuosi

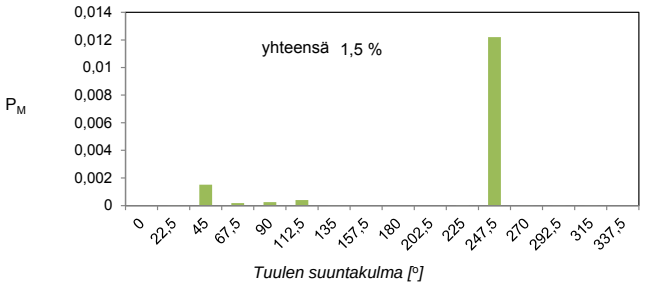

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 13 m/s, kesäkausi

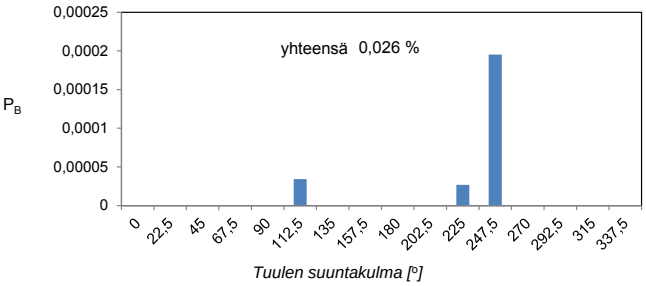

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 16 m/s, koko vuosi

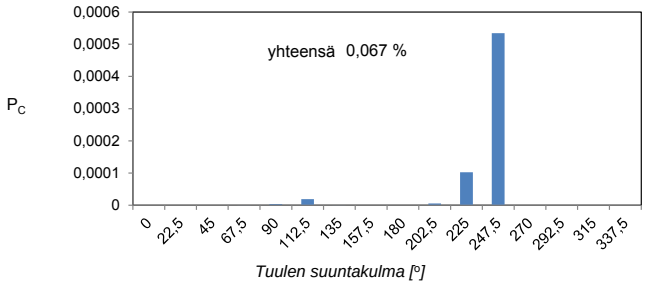

Tuulen suuntakulma [°]

Puuskakatuuli > 23 m/s, koko vuosi

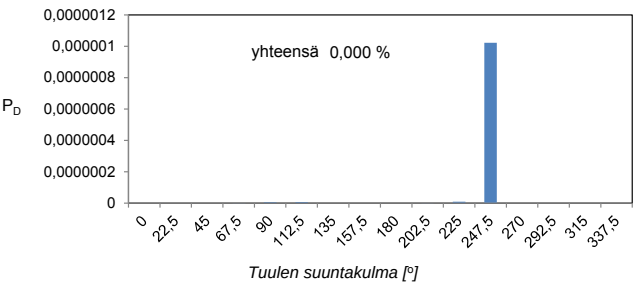

Tuulen suuntakulma [°]

Tuulisuuslaskelma

Piste: 10

Kriteeri				**Tuulisuus** Symboli		h/v	h/kesä	*Tuulisuus viitesuunnitelman viitepisteessä 23ZP* Symboli		h/v	h/kesä	suhde P/P'
M	v_M	5	m/s, tunnin keskituuli, koko vuosi	P_M	0,2 %	19	-	P'_M	0,1 %	10	-	2,0
A	v_A	10	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_A	0,38 %	-	16,5	P'_A	0,24 %	-	10,3	1,6
B	v_B	13	m/s, puuskatuuli, kesäkausi	P_B	0,012 %	-	0,5	P'_B	0,006 %	-	0,3	1,9
C	v_C	16	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_C	0,037 %	3,3	-	P'_C	0,015 %	1,3	-	2,5
D	v_D	23	m/s, puuskatuuli, koko vuosi	P_D	0,000 %	0,00	-	P'_D	0,000 %	0,00	-	7,2

	Tuulen suuntakulma [°]																
	0	22,5	45	67,5	90	112,5	135	157,5	180	202,5	225	247,5	270	292,5	315	337,5	*yht*
k_m	0,17	0,24	0,41	0,55	0,54	0,52	0,43	0,31	0,36	0,48	0,40	0,53	0,53	0,47	0,34	0,22	-
k_g	0,54	0,74	0,95	1,09	1,10	1,25	1,09	0,82	0,84	1,34	1,36	1,44	1,21	1,00	0,81	0,65	-
kesäkausi																	
P_0	7,1 %	7,2 %	5,4 %	7,3 %	4,4 %	3,4 %	3,6 %	4,0 %	5,0 %	6,7 %	10,6 %	8,1 %	6,2 %	7,1 %	6,3 %	5,9 %	98,2 %
k	2,3	2,5	2,3	2,4	2,0	1,8	2,3	2,1	2,3	2,4	2,5	2,4	2,2	2,3	2,3	2,4	-
λ	3,4	3,2	2,9	3,4	3,2	3,5	3,4	4,1	4,3	4,3	4,1	3,4	3,1	3,4	3,2	3,7	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,0 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,04 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,15 %	0,14 %	0,03 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,38 %
$v_g > v_B$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,01 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
talvikausi																	
P_0	6,3 %	6,8 %	7,2 %	4,6 %	2,1 %	3,4 %	4,4 %	4,8 %	7,2 %	8,2 %	9,7 %	9,2 %	8,1 %	6,3 %	5,7 %	5,6 %	99,8 %
k	2,2	2,5	2,5	1,7	1,6	2,1	2,4	2,4	2,7	2,4	2,5	2,4	2,6	2,1	2,3	2,5	-
λ	4,2	3,9	4,0	3,7	4,0	5,1	4,8	5,1	5,7	6,1	5,7	4,8	4,0	3,9	3,9	4,6	-
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,04 %	0,05 %	0,07 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,21 %	0,01 %	0,05 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,4 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,03 %	0,05 %	0,26 %	0,03 %	0,00 %	0,00 %	1,57 %	1,51 %	0,79 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	4,27 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,002 %	0,007 %	0,040 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,357 %	0,257 %	0,090 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,753 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,004 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,045 %	0,021 %	0,004 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,075 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %
koko vuosi																	
	ylitystodennäköisyydet (P)																
$v_m > v_M$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,02 %	0,04 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,11 %	0,00 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,2 %
$v_g > v_A$	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,02 %	0,03 %	0,15 %	0,02 %	0,00 %	0,00 %	0,86 %	0,82 %	0,41 %	0,01 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	2,32 %
$v_g > v_B$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,001 %	0,004 %	0,022 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,181 %	0,130 %	0,045 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,383 %
$v_g > v_C$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,002 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,023 %	0,010 %	0,002 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,037 %
$v_g > v_D$	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %	0,000 %

Tunnin keskituuli > 5 m/s, koko vuosi

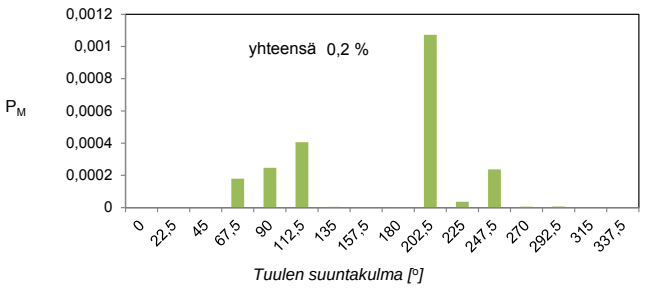

Puuskakatuuli > 13 m/s, kesäkausi

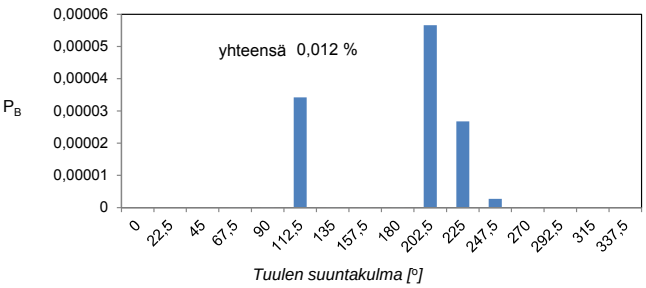

Puuskakatuuli > 16 m/s, koko vuosi

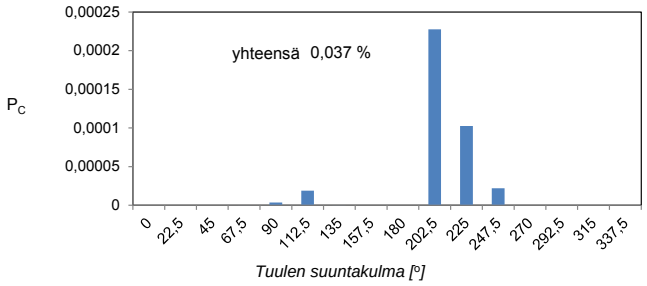

Puuskakatuuli > 23 m/s, koko vuosi

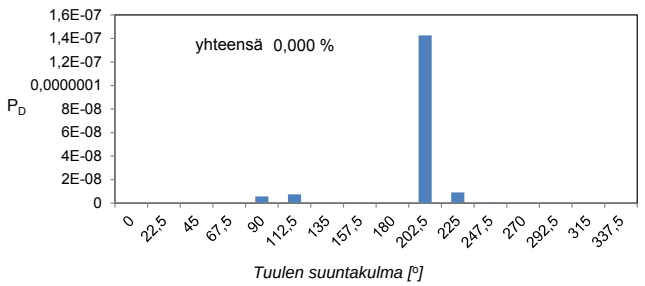

WSP Finland Oy
Heikkiläntie 7
FI-00210 Helsinki
Finland
Tel: 0207 864 11
Fax 0207 864 800
www.wspgroup.fi

UNITED BY OUR DIFFERENCE

WSP

LUONNOS

001925 MYYRMÄEN KESKUSTA

MYYRMÄKI

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavamuutosluonnoksen selostus, joka koskee 10.10.2016 päivättyä asemakaavaluonnoksen karttaa nro 001925. Kaavoitus on tullut vireille 29.4.2016.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutosluonnos:

koskee kortteleita 15403 ja 15406, 15422 ja 15423 sekä osaa korttelista 15511 sekä katu-, tori- ja virkistysalueita kaupunginosassa 15, Myyrmäki (kumoutuvan asemakaavan kortteleita 15403, 15404 ja osa korttelia 15406 ja 15511 sekä katu-, tori- ja virkistysalueita kaupunginosassa 15, Myyrmäki).

Tonttijaon muutos:

korttelit 15403, 15406, 15422, 15423 ja osa korttelista 15511 kaupunginosassa 15, Myyrmäki.

Asemakaavan muutosluonnoksessa esitetään tehokkaiden, korkeatasoisten ja omaleimaisten keskustakortteleiden rakentamista Myyrmäen keskustaan Paalutorin pohjoispuolelle ja Paalukylänpuiston reunalle. Kolmeen kortteliin sijoittuu asuntoja sekä liike- ja palvelutiloja. Kilterin koulun ja päiväkodin sekä Myyrmäkitalon tonttien asemakaavat ajantasaistetaan. Asemakaavan yhteydessä laaditaan julkisen ulkotilan yleissuunnitelma keskusta-alueelle.

Kaavaan liittyy toteuttamissopimus, joka laaditaan asemakaavan ehdotusvaiheessa.

Kaavan laatija: asemakaavasuunnittelijat Hanna Tiira ja Anne Olkkola, Vantaan kaupunki; anne.olkkola@vantaa.fi, puh. 09-839 26528.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

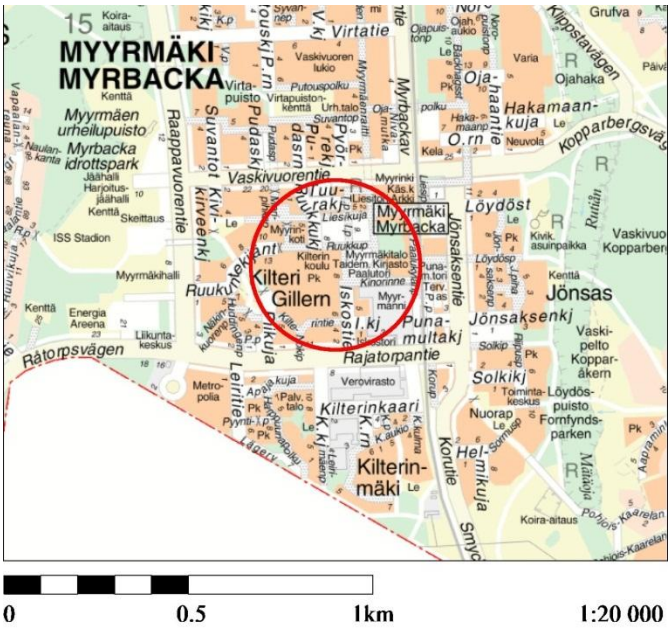

Suunniteltava alue on Myyrmäen keskustassa kauppakeskus Myyrmannin ja juna-aseman vieressä Paalutorin pohjoispuolella. Suunnittelualue rajautuu etelässä Myyrmannin kauppakeskukseen, lännessä Kilterin koulun ja päiväkodin tontin rajoihin ja Iskospolkuun ja pohjoisessa Ruukkupolkuun ja Liesipolkuun sekä idässä Paalukylänpuiston rajoihin ja Myyrmäen asemaan.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Myyrmäen keskustan suunnittelu on ollut kaupunkisuunnittelun työohjelmassa vuodesta 2006 lähtien ja kaavatyö on käynnistynyt vuonna 2008 kaavamuutoksena numerolla 001925. Aikaisempi viitesuunnitelma on ollut nähtävillä 13.6. – 21.8.2012 ja aikaisempi asemakaavaehdotus

on ollut nähtävillä 16.1. – 14.2.2013. Näihin liittyen on järjestetty osallistumiset: 6.3. – 25.4.2008, 12.7. – 31.8.2012.

- Myyrmäen keskustan kehittämisestä järjestettiin suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu 26.11.2014 – 31.3.2015.
- Kilpailuehdotukset olivat nähtävillä 8.-22.9.2015 ja niihin liittyen järjestettiin osallistuminen 21.8. – 22.9.2015.
- Asemakaavamuutoksen lähtökohdaksi otettiin kilpailun voittajatyöt ja päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkaistiin 29.4.2016.
- Mielipiteet pyydettiin 17.6.2016 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin viisi kappaletta.
- Hankkeeseen liittyen järjestettiin kaupunkisuunnitteluseminaari 17.5.2016 ja asukastilaisuus 8.6.2016. Asukkaiden mielipiteitä kerättiin myös karttapohjaisella nettikyselyllä 9.5.– 17.6.2016.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä 3
2. Lähtökohdat 4
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista 4
2.2 Suunnittelutilanne 10
2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset 10
1. Asemakaavan suunnittelun vaiheet 16
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo 16
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö 16
3.4. Asemakaavan tavoitteet 20
3.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot 21
2. Asemakaavaluonnoksen kuvaus 23
4.1 Kaavan rakenne 23
4.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen 23
4.3 Aluevaraukset 24
4.4 Kaavan vaikutukset 28
4.5 Ympäristön häiriötekijät 32
3. Asemakaavaprosessi ja kaavan toteutus 33
4. Kaavatyöhön osallistuneet 33
5. Asemakaavaluonnoksen kartta ja määräykset 36
6. Muu suunnitelma-aineisto 42

ANNE.LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Asemapiirros ja esitys tonttijaosta, alueleikkauksia ja -julkisivuja, havainnekuvia, varjotutkielmia, Arkkitehtitoimisto Innovarch Oy, 26.9.2016
- Korttelipihat ja julkisen ulkotilan yleissuunnitelma, luonnos, WSP Oy, 26.9.2016
- Pelastusreitit (ajouratarkastelu), WSP Oy, 23.9.2016
- Liikenteen yleissuunnitelma, katupoikkileikkauksia, 23.9.2016, WSP
- Tekninen tilavaraustarkastelu (asemapiirros ja poikkileikkaukset), 22.9.2016, WSP
- Vesihuollon yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki, 30.9.2016

LUETTELO MUISTA KAAVAA KOSKEVISTA ASIAKIRJOISTA, TAUSTASELVITYKSISTÄ JA LÄHDEMATERIAALISTA

- Myyrmäen keskustan pysäköintiselvitys, 31.8.2016, Trafix Oy
- Myyrmäen keskustan julkisten ulkotilojen Ja korttelipihojen tuulisuusselvitys, 17.5.2016, WSP
- Ilmastovaikutusten arviointi, 23.9.2016, Vantaan kaupunki
- Myyrmäen keskustan suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu 26.11.2014 – 31.3.2015, kilpailuohjelma, arvostelupöytäkirja ja kaupunginhallituksen päätös kilpailun voittajasta 14.12.2015, Vantaan kaupunki

1. TIIVISTELMÄ

Myyrmäen keskustaa on rakennettu 1970-luvulta, mutta alue on jäänyt keskeneräiseksi. Alueelle on rakennettu 1980–90 -luvuilla kauppakeskus Myyrmanni, Myyrmäkitalo, Kilterin koulu, vanhainkoti Myyrinkoti, kauppakeskus Isomyyri ja Ruukkukujan pysäköintitalo. Keskellä on rakentumattomia tontteja, jotka ovat väliaikaisesti toimineet pysäköintialueina, sekä Paalutori ja Paalukylänpuisto. Paalutori toimii kauppatorina sekä markkina- ja tapahtumapaikkana. Rakentaminen sijoittuu nykyiseen keskustaan, joten kaavamuutos vahvistaa Myyrmäkeä aluekeskuksena.

Yleiskaavassa kaava-alue on keskustatoimintojen aluetta C, jolle voi rakentaa toimisto-, liike- ja palvelutiloja, asuntoja ja keskustaan soveltuvia työpaikkoja, sekä tehokasta asuntoaluetta A1, jolle saa rakentaa ensisijaisesti asuinkerrostaloja ja sallia asuinympäristöön soveltuvia työtiloja. Yleiskaavan tavoitteita ovat tiivistäminen, täydentäminen ja eheyttäminen.

Voimassa olevassa asemakaavassa alueita on varattu liikerakennuksille, yleisille ja opetus- ja sosiaalitointa palveleville rakennuksille sekä kaduiksi, toriksi ja puistoksi. Suurimmat sallitut kerrosluvut vaihtelevat II½ neljään.

Asemakaavamuutoksessa väliaikaisina pysäköintialueina toimineille rakentamattomille tonteille esitetään kaksi keskustamaista asuinkorttelia (AK), joihin sijoittuu enintään kahdeksan kerroksisia asuinkerrostaloja ja XVI-kerroksiset asuintornit. Kivijalkaan tulee liike- ja palvelutiloja sekä asumista palvelevia yhteistiloja. Korttelipihat merkittään asumista palveleviksi yhteiskäyttöisiksi korttelialueiksi, AH. Paalukylänpuiston reunaan rakennetaan kolmas asuintorni, jonka kivijalkaan tulee liike- ja palvelutiloja sekä asukkaiden yhteistiloja. Asuinrakentamista tulee yhteensä 35 000 k-m^2 ja liike- ja palvelutilaa 2600 k-m^2. Asukaspysäköinti tulee kortteleiden alle.

Paalutori säilyy avoimena tori- ja tapahtumatilana. Paalutorin reunaan tulee uusien kortteleiden myötä kivijalkaliiketilaa. Myyrmäenraitin ja Ruukkupolun risteykseen tulee uusi kivijalkaliiketilojen

rajaama aukio, Ruukkutori. Aukioita, Paalukylänpuistoa ja katualueita suunnitellaan kaavatyön yhteydessä tehtävällä julkisten alueiden yleissuunnitelmassa.

Kilterin koulun ja päiväkodin sekä Myyrmäkitalon tonttien asemakaavat ajantasaistetaan ja ne merkitään yleisten rakennusten korttelialueiksi, Y.

Yleinen pysäköinti, joka on sijoittunut väliaikaisesti Paalutorin pohjoispuolelle maantasoon, siirtyy keskustan muihin yleisiin vajaakäyttöisiin pysäköintilaitoksiin. Torikauppiaita varten varataan maantasopysäköintiä. Korttelissa 15403 tontilla 2 sallitaan opiskelija-asuminen. Opiskelija-asuntoihin ei osoiteta autopaikkoja, vieraspaikkoja tulee varata 10 kappaletta Myyrmäen keskustan yleiseen pysäköintilaitokseen. Muualla asuinkortteleissa sovelletaan autopaikkanormia: 1 ap/130 k-m^2.

Keskustan suunnittelun yhtenä merkittävä kriteerinä on ollut asuntojen rahoitus- ja hallintamuotojen monipuolisuus. Kortteleihin tulee asuntoja eri rahoitusmuodoilla: omistusasumista (54,9% asuinkerrosalasta), vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja (28,6%), valtion tukemia vuokra-asuntoja opiskelijoille (14,3%) ja asumisoikeusasuntoja (5,7%).

2. LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Myyrmäki on 15 800 asukkaan kerrostalovaltainen kaupunginosa ja lähes 54 000 asukkaan aluekeskus. Myyrmäki sijaitsee Kehäradan varrella ja lähellä Hämeenlinnanväylää. Liikenneyhteydet Helsingin keskustaan, lentoasemalle ja muualle pääkaupunkiseudulle ovat erinomaiset.

2.1.2 Luonnon ympäristö

Maisemakuva ja -rakenne

Alue sijoittuu entiseen viljelysmaisemaan. Nykyisen Liesikujan kohdalla oli aiemmin Mätäojaan laskeva puro ja viljelty purolaakso sen ympärillä. Asutus on muokannut maisemaa kivikaudelta asti. Paalukylänpuistoa ja Kilterin koulun ja päiväkodin tontin metsikköä lukuun ottamatta keskustassa ei ole enää havaittavissa alkuperäistä luonnonmaisemaa. Puisto on maaperältään hiekkaa ja kalliota, eteläosassa moreenia. Keskusta-alueella ei ole inventoituja luontokohteita.

Vesistöt ja vesitalous

Kaava-alue kuuluu Mätäojan valuma-alueeseen. Kuivatus on alueella hoidettu hulevesiviemäröinnillä. Hulevesiviemärit purkavat Myyrmäen itäpuolella Mätäojaan, jonka ympäristö on kasvistollisesti ja eläimistöllisesti arvokasta aluetta. Mätäoja laskee Helsingin Isossa Huopalahdessa mereen. Kaava-alue on pääosin rakennettua, vettä läpäisemätöntä pintaa. Vettä läpäisevää pintaa on Paalukylänpuistossa ja väliaikaisen pysäköintialueen istutusalueilla. Kaava-alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Maaperä

Alueella maanpinta vaihtelee tasovälillä noin +29…+39 (N2000). Maanpinta on alimmillaan alueen keskiosalla ja nousee kohti kaava-alueen itä- ja länsiosaa.

Kaava-alueen itäosalla on kalliomäki, jonka ympärillä on moreenia, hiekkaa ja täytemaata. Hiekka-alueella tehtyjen kairausten perusteella maan pinnassa olevan hiekkakerroksen alla esiintyy paikoin hienorakeisia maakerroksia noin 2-5 metrin syvyydellä maanpinnasta.

Kaava-alueen keskiosa pääosin täytemaa-aluetta, jonka reunoilla on savea ja silttiä. Alueen länsiosalla maaperä on pintamaalajikartan mukaan hiekkaa ja moreenia. Kallio on paikoin paljastuneena tai lähellä maanpintaa. Kaava-alueella pohjavettä voi esiintyä paikallisesti kalliopainanteissa.

Paksujen hiekka-, siltti- ja savialueilla rakennusten suositeltu perustamistapa on paalutus. Kallion tai pohjamoreenin ollessa lähellä perustamistasoa perustamistapa voi olla maanvarainen. Maanalaisia pysäköintitiloja sisältävät rakennukset voidaan perustaa kantavan pohjamaan tai kallion varaan. Perustamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja -suunnitelmiin.

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Väestön rakenne ja kehitys kaupunginosassa

Myyrmäen suuralueella asuu tällä hetkellä lähes 54 000 asukasta. Varsinaisessa Myyrmäen kaupunginosassa on asukkaita lähes 15 800. Myyrmäen kaupunginosan väkiluku on kasvanut 2000-luvulla keskimäärin noin 150 asukkaalla vuodessa. Myyrmäen nykyisessä ikärakenteessa yli 65 vuotiaiden osuus on keskimääräistä suurempi. Nyt asukkaista n. 27% on alle 24-vuotiaita ja 23%. yli 65-vuotiaita.[1]

Asuminen ja sosiaalinen ympäristö

Kaava-alueella ei ole asuntoja. Myyrmäen kaupunginosan väestön sosiaalisen rakenteen piirteisiin kuuluu mm. korkea ikä, yksin eläminen, lapsettomat avopariperheet ja työttömyys. Metropolian kampuksen laajentumisen myötä alueen väestön ikärakenteen odotetaan nuorentuvan. Myyrmä-

[1] http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset

essä toimii lukuisia yhdistyksiä ja harrasteryhmiä, muun muassa Myyrmäki-liike. Se on toiminut aktiivisesti esimerkiksi kaupunkisuunnitteluun ja erilaisiin kaupunkikulttuuriin liittyvissä hankkeissa ja toiminnallaan vahvistanut yhteisöllisyyttä. Erityisteemana Myyrmäessä on katutaide.

Palvelut ja työpaikat

Myyrmäen kaupunginosassa oli vuonna 2013 vajaa 5000 työpaikkaa. Määrä oli vähentynyt 650 työpaikalla vuodesta 2003 vuoteen 2013. Myös suuralueen työpaikkamäärä, joista n. 22 % sijaitsi Myyrmäen kaupunginosassa, oli hieman vähentynyt. Myyrmäen työpaikoista enemmän kuin joka neljäs oli kaupan, useampi kuin joka kuudes teollisuuden ja lähes joka kahdeksas rakentamisen toimialalla.

Myyrmäki on läntisen Vantaan aluekeskus, josta löytyy paljon julkisia ja kaupallisia palveluita. Kaupallisen ytimen muodostavat Myyrmannin ja Isomyyrin kauppakeskukset. Myyrmäen kaupalliset palvelut ovat menettäneet vetovoimaa suhteessa lähiseudun muihin keskuksiin. Myyrmannin vieressä sijaitsee kulttuuri- ja monitoimikeskus Myyrmäkitalo, jossa on kirjasto, yhteispalvelupiste, elokuvateatteri, Vantaan taidemuseo sekä kuvataidekoulun ja aikuisopiston tiloja. Kaupunginosassa on erinomaiset vapaa-ajan palvelut. Alueella sijaitsee urheilutalo, uimahalli ja urheilupuisto. Myyrmäki on myös Länsi-Vantaan koulutuspalveluiden keskus. Alueella sijaitseva Metropolia laajennuksen rakennustyöt 3500 opiskelijan kampusalueeksi ovat alkaneet syksyllä 2016.

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue on Myyrmäen ydinkeskustaa. Se sijoittuu Myyrmäenraitin varrelle Paalutorin, Paalukylänpuiston, Kilterin koulun, kauppakeskus Myyrmannin ja Kehäradan juna-aseman viereen.

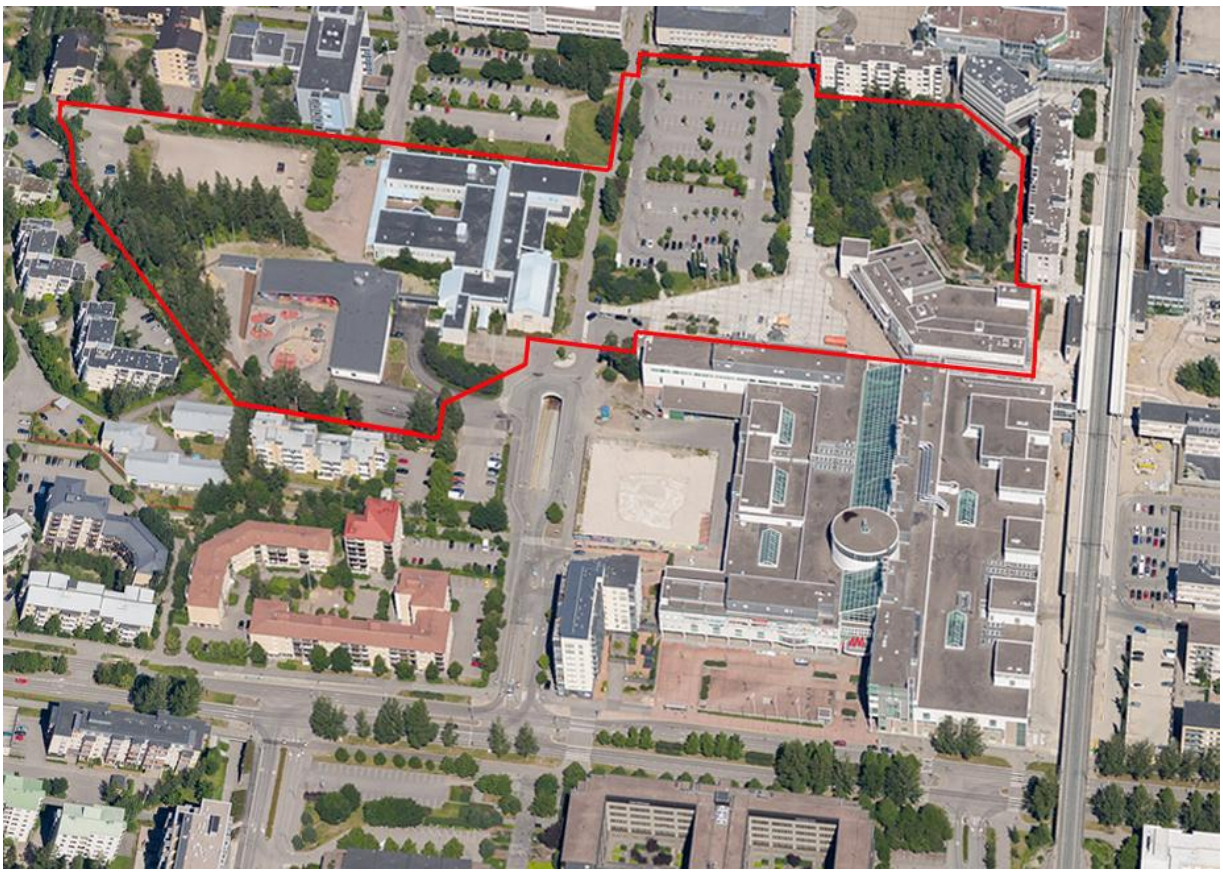

Ilmakuva 2014, Vantaan kaupunki. Kuva on koostettu kahdesta kuvasta. Kaava-alue on rajattu punaisella.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja kaupunkikuva

Myyrmäen keskustaa on rakennettu 1970-luvulta alkaen, mutta keskeisin alue on jäänyt keskeneräiseksi. Keskusta-alueen väljä kaupunkikuva johtuu avoimista väliaikaisista pysäköintialueista, jotka ovat rakentamattomia tontteja ja laajasta torialueesta. Avointa aluetta rajaavat 1980 – 1990-luvuilla rakennetut vaaleat rakennukset, jotka ovat ilmeeltään varsin yhtenäisiä ja edustavat hyvin ajalle tyypillistä keskustarakentamista. Niiden kerrosluku vaihtelee kahdesta viiteen. Kaava-alueelle sijoittuvat: Vapaa-ajantalo Myyrmäkitalo (1993), Kilterin koulu (1988) ja päiväkoti (2013) ja sen lähistöön: kauppakeskus Myyrmanni (1994), vanhainkoti Myyrinkoti (1983), kauppakeskus Isomyyri (1987), Ruukkukujan pysäköintitalo (1987) sekä muita asuin- ja liikerakennuksia 1980-90-luvuilta. Myyrinkodin ja kaava-alueen väliselle tontille rakennetaan vanhustenkeskus. Paalutori toimii kauppatorina ja markkina- ja tapahtumapaikkana. Keskustaa ympäröivien kortteleiden rakenne perustuu pääosin 3 – 5 rappukäytävän lamellirakennuksiin, kerrosten määrä on yleensä 3 - 6 ja rakennukset on sijoitettu pihan ympärille suorakulmaisesti. Alun perin tavoitteena on ollut tiivis rakentaminen, paikoin jopa yli 10 kerrosta. Ensimmäiset asukkaat muuttivat Myyrmäkeen elokuussa 1969.

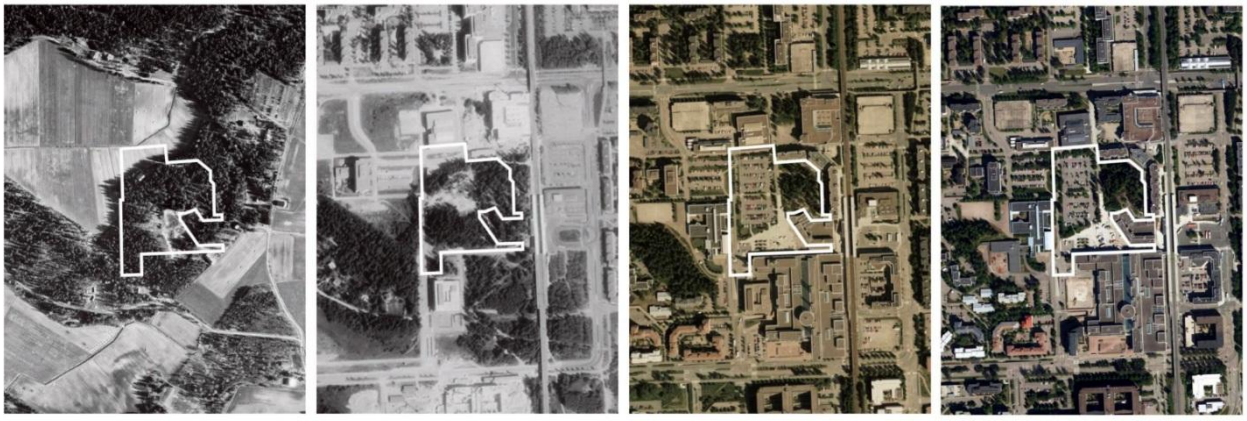

Myyrmäen kaupunkirakenteen vaiheita 1954-2016.

Muinaismuistot

Myyrmäen keskustan alueella on ollut asutusta kivikaudelta alkaen eli jo noin 7500 vuotta sitten. Myyrmäen rakentamista edelsi alueella tehty laaja, monivuotinen muinaisjäännösten inventointi ja kaivaus, jonka tuloksena on löydetty erittäin runsaasti kivi-, pronssi- ja rautakauden jäämistöä. Myyrmäen Jönsas on yksi Suomen tunnetummista arkeologisista kaivausalueista ja laajimmista esihistoriallisista asuinpaikoista. Tärkeitä löytöjä ovat mm kivikauden aikaiset kivikirveet ja taltat, kampa- ja nuorakeraamisen ajan saviastioiden palat, kymmenet pyöreät, kivetyt tulisijat sekä Suomen vanhimmat tunnetut haudat, 23 niin kutsuttua punamultahautaa. Kaivauksia alueella on tehty vuosina 1962 – 1991. Osia Paalukylänpuistosta on edelleen kaivamatta. Mikäli rakentaminen ulottuu kaivamattomille alueille, alueet tulee tutkia.

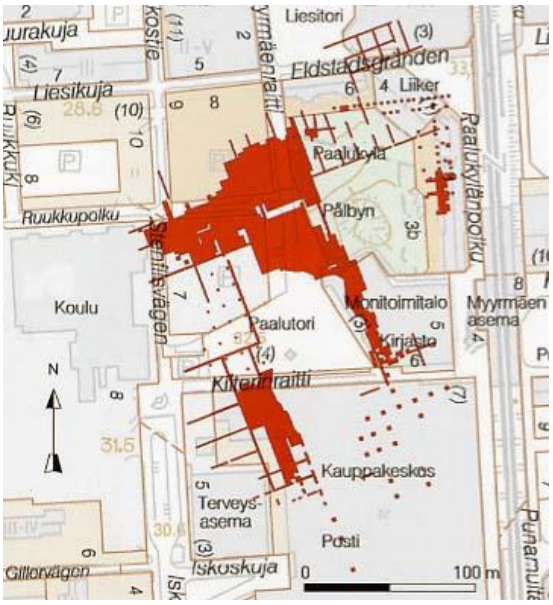

Jönsaksen asuinpaikan kaivausalue. Kuva teoksesta Leskinen & Pesonen 2008 s. 44. © Vantaan kaupunki, mittausosasto

Jönsaksen asuinpaikalta löytyneitä liesiä. Kuva teoksesta Leskinen & Pesonen 2008 s. 44. Valokuva: Museovirasto, Tapio Seger 1977. Kuvaa on rajattu.

Virkistys

Myyrmäen keskustaa ympäröi laajat ja monipuoliset viheralueet: idässä Mätäojan laakso ja lännessä Myyrmäen urheilupuisto ja sen pohjoispuolella jatkuva Raappavuoren puisto. Laajat viheralueet ja urheilupuisto ovat ovat hyvin saavutettavissa, suunnittelualueelta noin 500 m päässä.

Liikenne

Myyrmäen keskusta on kompakti ja eri toiminnot ovat hyvin saavutettavissa kulkumuodosta riippumatta. Myyrmäen aseman junamatkustajista noin 80% saapuu asemalle kävellen tai pyörällä.[2] Myyrmäenraitti on kaupunginosan keskeinen jalankulku- ja pyöräliikenteen akseli, jonka varrelle on keskitetty kaupallisia ja kunnallisia palveluja. Liesikuja ja Ruukkupolku toimivat yhteyksinä Myyrmäen urheilupuistoon.

Joukkoliikenneyhteydet ovat hyvät. Kaava-alueen välittömässä läheisyydessä on Kehäradan asema, jolta on raideyhteys mm. lentoasemalle ja Helsingin keskustaan, sekä bussiterminaali, jolta on yhteyksiä eri puolille Vantaata, Helsinkiin ja Espooseen. Runkolinja 560 liikennöi Myyrmäestä Malmin kautta Vuosaareen.

Pääkatujen liikennemäärät ovat: Rajatorpantie 13 442 ajon/vrk (v. 2013), Jönsaksentie 12 765 ajon/vrk (v. 2013), Raappavuorentie 10709 ajon/vrk ja Vaskivuorentie 8 165 ajon/vrk (v. 2014). Myyrmannin huoltoliikenne on järjestetty Iskoskujalta ja Punamultakujalta. Kilterin koulun ja päiväkodin huoltoliikenne on järjestetty Iskostieltä. Myyrmäkitalon huoltoliikenne on järjestetty Iskostieltä huoltotunnelia pitkin. Paalukylänpuiston halki kulkee Paalukylänpolku 3:n asuintalon pelastustie.

Myyrmäen keskustassa on reilusti pysäköintipaikkoja, joista osa on vajaakäytössä. Myyrmannissa on noin 1100 autopaikkaa. Iskospolun varren avoimilla pysäköintialueilla on yhteensä 286 yleiseen

[2] SOLMU-projekti, alustavia tuloksia, HSL

pysäköintiin tarkoitettua autopaikkaa. Näistä 72 poistuu vuonna 2017 vanhusten asumiskeskuksen rakentamisen johdosta. Kaavamuutosalueella olevat 214 pysäköintipaikkaa on toteutettu rakentamattomille tonteille tilapäisenä ratkaisuna vuonna 1994.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Kaavamuutosalueella on olemassa oleva vesijohtoverkosto. Kaavoitettava alue kuuluu Myyrmäen painepiiriin. Painepiirin vesisäiliöinä toimii Myyrmäen ylävesisäiliö, jonka tilavuus on 4500 m^3. Vesi syötetään Myyrmäen painepiiriin etelästä Helsingistä Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Kaivokselan ja Myyrmäen paineenkorotuspumppaamoiden kautta. Vesijohtoverkon ylin painetaso kaava-alueella on noin +96 m ja alin painetaso noin +83 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

Kaava-alue on rakennetun jätevesiviemäröinnin piirissä. Liesikujan ja Iskostien jätevesiviemärit päätyvät molemmat Myyrmäen itäosassa sijaitsevaan Myyrmäen jätevedenpumppaamoon. Pumppaamosta jätevedet johdetaan Vapaalan, Hämeenkylän ja Hämevaaran kautta Espoon viemäriverkostoon. Espoossa jätevedet päätyvät lopulta Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Kuivatus on hoidettu alueella hulevesiviemärein. Kaava-alueen pohjoisosassa Liesikujalla kulkee alueellinen runkoviemäri, josta vedet päätyvät Vaskivuorentien eteläpuolella Mätäojaan. Iskopolun eteläosasta vedet johtuvat viemärissä etelään Rajatorpantien runkoviemäriin. Rajatorpantieltä vedet johdetaan Solkipolun päähän, jossa viemäri purkaa vedet Mätäojaan.

Kaukolämpö

Kaukolämpöverkko ulottuu alueelle. Johdot kulkevat Iskostien, Ruukuntekijäntien, Ruukkupolun, Liesikujan ja Myyrmäen raitin katualueilla sekä Paalutorin alueella.

Sähköverkko

Vantaan Energialle kuuluvia keskijännitemaakaapeleita on Iskostien, Iskospolun, Liesikujan ja Ruukkupolun katualueilla. Pienjännitemaakaapeleita on Iskostien, Iskospolun ja Liesikujan katualueilla ja Paalutorilla.

Ympäristöhäiriöt

Alueen lentomelutaso Lden on alle 50 dB, mikä ei estä asuntorakentamista, mutta edellyttää asunnoilta ja kokoontumistiloilta 28 dB ääneneristävyyttä sekä toimistoilta ja muilta hiljaisilta työtiloilta 25 dB ääneneristävyyttä. Lentomelun torjunnasta määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä.

Rautatien melu- ja tärinäalueelle (yli 55 dB, ennuste 2030) ei sijoitu uutta rakentamista. Rautatiemelun ja tärinän torjunnasta määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä.

Tieliikenteen melualueelle (yli 55 LAeq dB, ennuste 2030) ei sijoitu uutta rakentamista. Tieliikennemelun torjunnasta määrätään kaupungin rakennusjärjestyksessä.

2.1.4 Maanomistus

Alueen kiinteistöt omistaa Vantaan kaupunki.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1KAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITELMAT, PÄÄTÖKSET JA SELVITYKSET

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvoston 30.10.2000 päättämien (tarkistettu 1.3.2009) valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden erityistavoitteena on, että asuin-, työpaikka- tai palvelutoimintojen alueita ei sijoiteta irralleen olevasta yhdyskuntarakenteesta. Jalankulun ja pyöräilyn verkostoja varten on varattava riittävät alueet ja edistettävä niiden jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.

Helsingin seutua kehitetään kansainvälisesti kilpailukykyisenä valtakunnallisena pääkeskuksena luomalla edellytykset riittävälle ja monipuoliselle asunto- ja työpaikkarakentamiselle, toimivalle liikennejärjestelmälle sekä hyvälle elinympäristölle. Helsingin seudulla edistetään joukkoliikenteeseen, erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta. Hanke on näiden tavoitteiden mukainen. Tavoitteiden toteutuminen on selostettu tarkemmin selostuksen kohdissa 4 ja 5.

Maakuntakaava

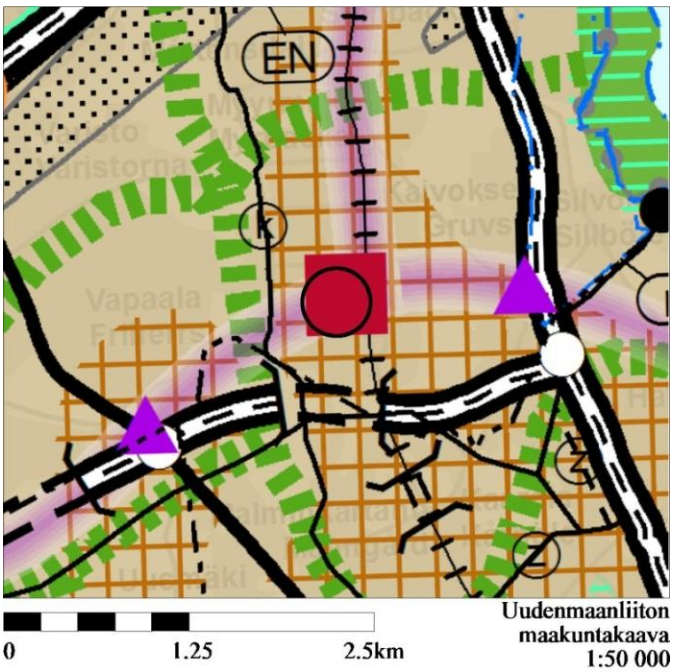

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11.2006) alue on keskustatoimintojen aluetta.

Ympäristöministeriö on 30.10.2014 vahvistanut Uudenmaan toisen vaihemaakuntakaavan, jossa suunnittelualue on osoitettu tiivistettäväksi alueeksi (ruudutus) ja pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli (violetti korostus) kulkee itä-länsisuunnassa Myyrmäen poikki. Myyrmäen keskusta on Kehäradan (poikkiviiva) varrella. Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050

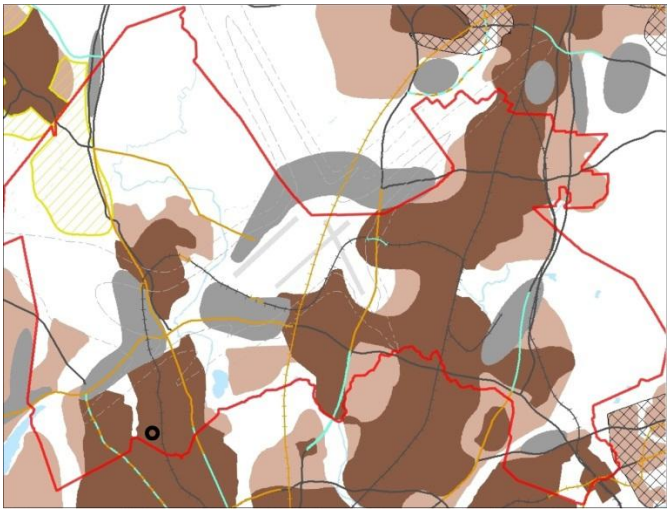

MASU 2050 määrittelee seudun tavoitteellista maankäyttöä ja toimii tausta-aineistona Helsingin seudun liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä Helsingin seudun asuntostrategialle. MASU 2050 on strateginen suunnitelma, joka osoittaa seudun maankäytön kehittämisen vyöhykkeet. Yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti 80 % uudesta asuntotuotannosta ohjataan seudun ensisijaisesti kehitettävälle vyöhykkeelle (tumman ruskea vyöhyke). Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman 11.5.2015. Kaavahanke on MASU 2050:n mukainen.

Yleiskaava

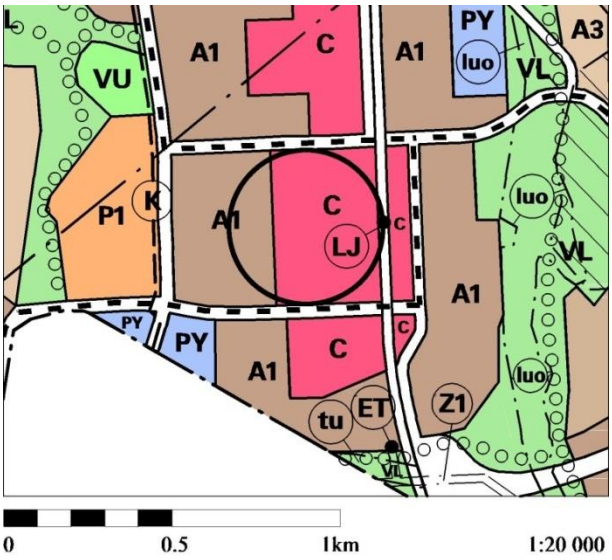

Alue on yleiskaavassa pääosin keskustatoimintojen aluetta (C) ja tehokkaan asumisen aluetta (A1). Suunnittelualue sijoittuu Kehäradan Myyrmäen aseman (LJ) viereen. Aluetta ympäröivillä pääkaduilla kulkee ohjeellinen joukkoliikenteen runkoyhteys.

Kaupunginvaltuuston 17.12.2007 hyväksymä yleiskaava on tullut voimaan 25.2.2009. Kaavahanke on yleiskaavan mukainen.

Asemakaava

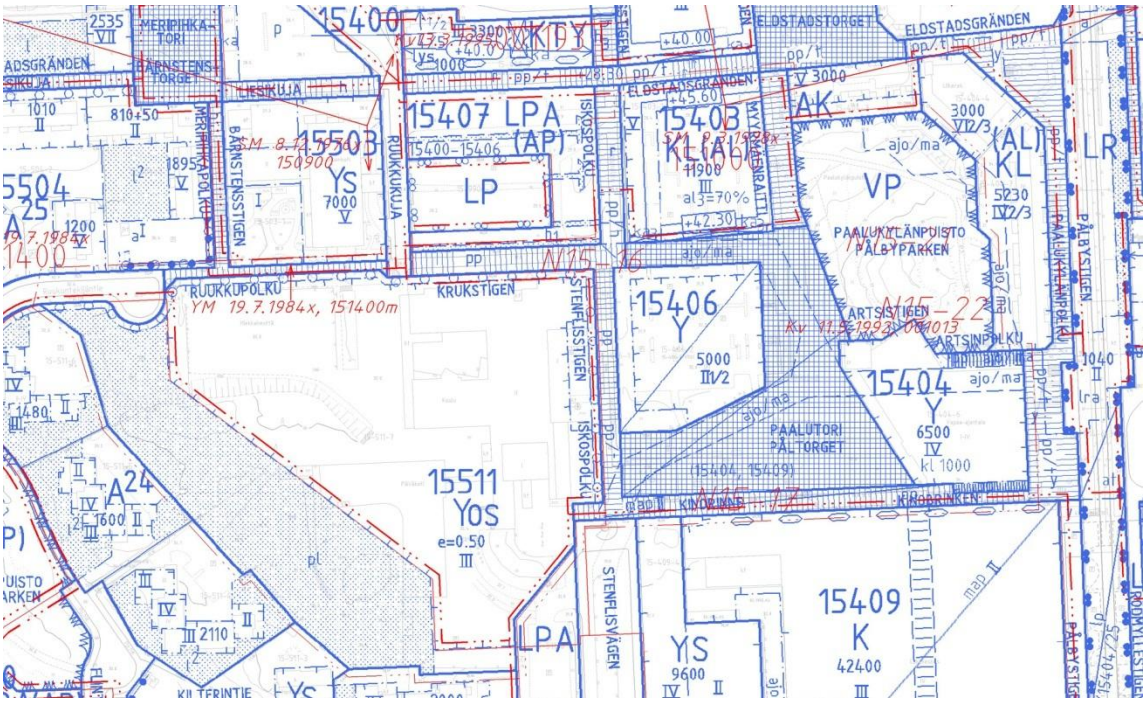

Alueella voimassa olevat asemakaavat, joita muutetaan:

001013, YM 11.5.1992, Y-kortteleita 15404 ja 15406 sekä katu-, tori- ja puistoalueita (Iskospolku, Paalukylänpuisto, Paalutori, Ruukkupolku, Kinorinne)

150900, SM 8.12.1976, koskee katualuetta (Ruukkupolku)

151000, Myyrmäen aluekeskus, SM 9.3.1978, koskee AL-korttelia 15403 sekä katualuetta (Iskospolku, Myyrmäenraitti)

151400, YM 19.7.1984, koskee YOS-korttelin 15511 pohjoisosaa

151600, YM 19.7.1984, koskee YOS-korttelin 15511 eteläosaa

(SM = Sisäasiainministeriö. YM = Ympäristöministeriö)

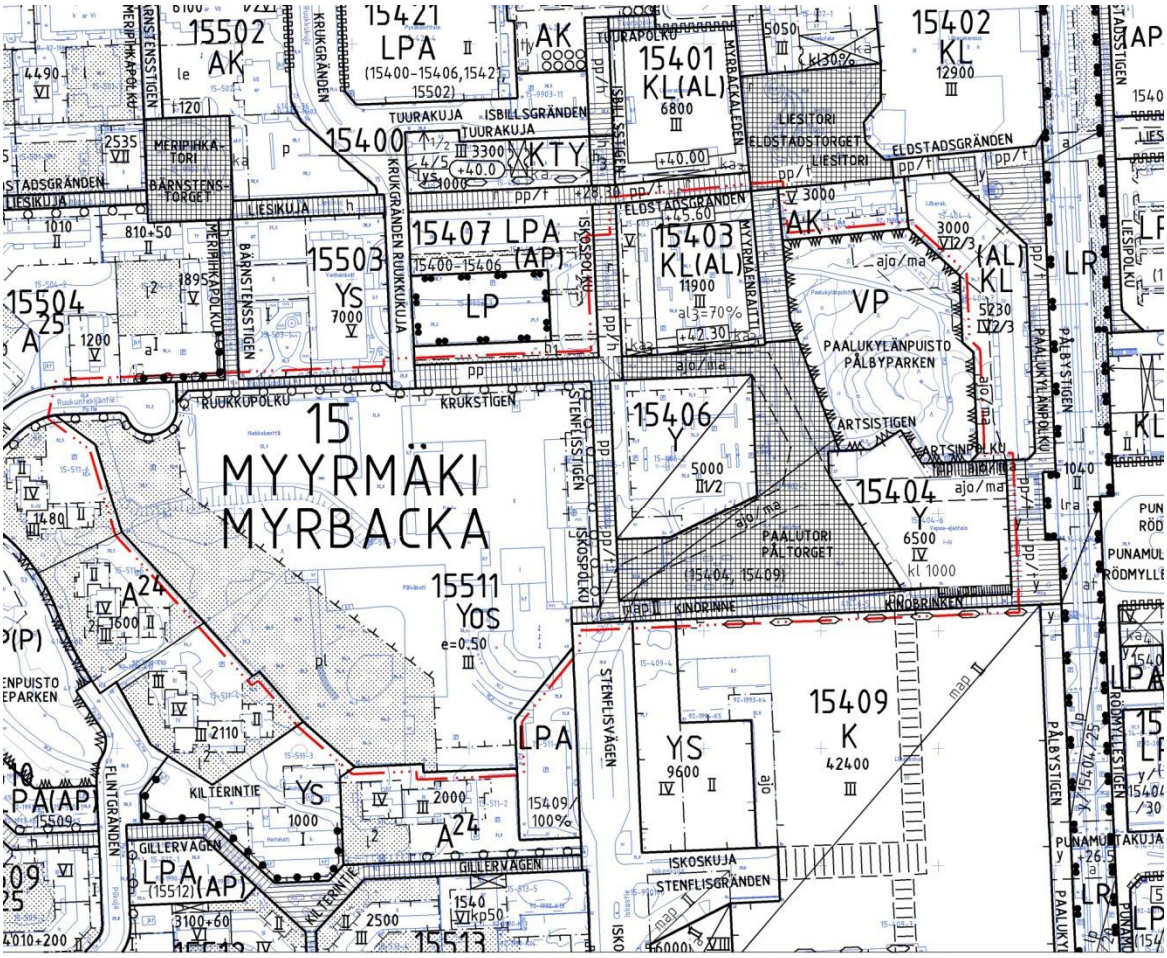

Kaavamuutosalueella voimassa olevia määräyksiä: 15409 Korttelin numero. KL (AL) Liikerakennusten korttelialue. VP Puisto. Y Yleisten rakennusten korttelialue. YOS Opetus- ja sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue. 5000 Rakennusoikeus kerrosneliömetreinä. (15409) Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit, joiden autopaikkoja alueelle saa sijoittaa. e = 0,5 Tonttitehokkuus eli kerrosalan suhde tontin alaan. IV Suurin sallittu kerrosluku (roomalaisin numeroin). ajo/ma ajoyhteys maanalaiseen tilaan

Rakennuskielto

Alueella ei ole rakennuskieltoa asemakaavan laatimiseksi.

Keskustakilpailu, muut päätökset ja suunnitelmat

Myyrmäen keskustan kehittämisestä järjestettiin suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu 26.11.2014 – 31.3.2015. Kilpailuun saatiin yhdeksän laadukasta ehdotusta.

Kilpailuehdotus A

Lemminkäinen Talo Oy, Huttunen-Lipeasti- Pakkanen Arkkitehdit Oy

Kilpailuehdotus B

SkanskaTalonrakennus Oy, SATO Oyj, Setlementtiasunnot Oy, Setlementtiasumisoikeus Oy, Arkkitehtitoimisto Helamaa ja Pulkkinen Oy

Kilpailuehdotus C

Rakennuttajatoimisto HTJ Oy, Avara Oy, ELO, Taaleritehdas Oyj, Asuntoverstas-yhtiöt, A-Kruunu Oy, Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiainen

Kilpailuehdotus D

SRV Rakennus Oy, Asuntosäätiön asumisoikeus Oy, Avara Amplus Oy, Arkkitehtitoimisto Petri Rouhiainen Oy

Kilpailuehdotus E

YIT Rakennus Oy, Arkkitehtitoimisto HMV Oy

Kilpailuehdotus F

NCC Rakennus Oy, ICECAPITAL REAM Oy, Suomen Vuokrakodit, Playa Arkkitehdit Oy

Kilpailuehdotus G

Rakennusosakeyhtiö Hartela, VVO-yhtymä Oyj ja Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön (HOAS), Arkkitehtitoimisto Innovarch Oy

Kilpailuehdotus H

Rakennusosakeyhtiö Hartela, VVO-yhtymä Oyj ja Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön (HOAS) Arkkitehtitoimisto Innovarch Oy

Kilpailuehdotus I

Lujatalo Oy, TA-Rakennuttaja Oy, Arkkitehdit Anttila & Rusanen Oy

Kaupunginhallitus päätti kilpailun voittajasta 14.12.2015. Voittajaksi valittiin Rakennusosakeyhtiö Hartela, VVO-yhtymä Oyj ja Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö (HOAS). Keskustan suunnittelua on jatkettu kumppanuuskaavoituksena kilpailun voittajan kanssa. Lähtökohta kaavamuutokselle oli kilpailun voittaneen ehdotuksen mukaisesti esittää Paalutorin ja Liesikujan välisiin kortteleihin n. 35.000 k-m^2 asuinrakentamista ja n. 3.000 k-m^2 liiketiloja. Konsultteina hankkeessa toimivat Innovarch Oy, WSP Finland Oy ja Trafix Oy. Kilpailun voittajaehdotukset on kuvattu tarkemmin kohdassa 3.5.

Kilpailuvaiheessa kaupunki pidätti oikeuden osoittaa noin 20% asuntotonteista valtion tukemaan asuntotuotantoon. Kesällä 2016 kaupunki järjesti tonttihaun valtion tukemalle asumisoikeusasumiselle asemakaavamuutosalueelle. 22.8.2016 kaupunkisuunnittelulautakunta päätti varata tontin Asoasunnot Uusimaa Oy:lle.

Myyrmäen keskustan kaavatyön kanssa tehdään samaan aikaan Myyrmäen kaavarunkoa (työnumero 014400). Kaavarunko on asemakaavaa yleispiirteisempi suunnitelma, jossa määritellään tavoitteet ja keinot ohjaamaan Myyrmäen alueen kokonaissuunnittelua.

1. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

- Myyrmäen keskustan suunnittelu on ollut käynnissä vuodesta 2008 kaavamuutoksen numerolla 001925. Aikaisempi viitesuunnitelma on ollut nähtävillä 13.6. – 21.8.2012 ja aikaisempi asemakaavaehdotus on ollut nähtävillä 16.1. – 14.2.2013. Näihin liittyen on järjestetty osallistumiset: 6.3. – 25.4.2008, 12.7. – 31.8.2012. Toimijat vetäytyivät 2014 Myyrmannin laajennushankkeen ja Prisman rakentamisesta ja näin ollen siihen perustava suunnittelu lopetettiin.
- Myyrmäen keskustan kehittämisestä järjestettiin kaikille avoin suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu 26.11.2014 – 31.3.2015. Kilpailuehdotukset olivat nähtävillä c ja niihin liittyen järjestettiin osallistuminen 21.8. – 22.9.2015.
- Asemakaavamuutoksen lähtökohdaksi otettiin kilpailun voittajatyöt ja päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkaistiin 29.4.2016.
- Asemakaavamuutokseen liittyen järjestettiin kaupunkisuunnitteluseminaari 17.5.2016 ja asukastilaisuus 8.6.2016. Asukkaiden mielipiteitä kerättiin myös karttapohjaisella nettikyselyllä 9.5.–17.6.2016.

Kaavatyö on ollut kaupunkisuunnittelun työohjelmassa vuodesta 2006 asti. Kaavoituksen vireillä olosta on ilmoitettu vuosittain kaavoituskatsauksissa Vantaa suunnittelee ja rakentaa -lehdessä, viimeksi keväällä 2016.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.3.1 Osalliset

- kaavamuutoksen hakija (kaupunki) ja alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- naapurit (viereisten alueiden omistajat ja vuokralaiset)
- asukkaat, yritykset ja työntekijät, asukas- ym. yhdistykset
- ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- kaupungin asiantuntijaviranomaiset: maankäyttötoimi (yrityspalvelut, rakennusvalvonta, ympäristökeskus, tekninen toimiala), Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, kaupunginmuseo
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan liitto, HSL, Museovirasto, HSY, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan Energia Oy, Elisa Oyj ja HSL.
- Myyrmäen keskustan suunnittelu- ja toteutuskilpailun voittaneet kumppanit

3.3.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan asukaslehdessä, Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Myyrmäen keskustan kehittämisestä järjestettiin suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu 26.11.2014 – 31.3.2015.

Kilpailuehdotusten esillä oloon liittyen valmistui 21.8.2015 MRL 63§:n mukainen asemakaavan muutoksen nro 001925 osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Mielipiteet pyydettiin 22.9.2015 mennessä (MRL62§). Kilpailuehdotuksista järjestettiin näyttely, joka oli esillä samansisältöisenä

Myyrmäen asemalla ja Myyrmäkitalossa 8.-22.9.2015. Näyttelyn avajaisissa Myyrmäen asemalla kilpailuehdotukset esiteltiin. Tilaisuuteen osallistui 39 henkilöä.

Näyttelyn avajaiset Myyrmäen asemalla 8.9.2015.

Näyttely Myyrmäkitalolla 8.-22.9.2015.

Kilpailuehdotuksista saatiin 176 kpl kirjallista palautetta. Kilpailun kaikista ehdotuksista löydettiin sekä hyvää että kehitettävää. Palautteessa ehdotuksia kommentoitiin esimerkiksi sanoilla kaupunkimainen, mielenkiintoinen, tyylikäs, avara, tunnelmallinen, viihtyisä, kutsuva ja vaihteleva. Palautetta annettiin erityisesti rakennusten ulkoasuun ja sijoitteluun, tilan käyttöön, parkkipaikkoihin, reitteihin ja kulkuyhteyksiin, viheralueisiin, palveluihin ja liiketiloihin sekä asumiseen liittyen.

Osa palautteen antajista kaipasi suunnitelmiin enemmän väriä, toiset taas toivoivat hillittyjä ja rauhallisia sävyjä. Myös rakennusten korkeus ja tiiviys herätti ihmisissä erilaisia ajatuksia. Palautteessa toivottiin erityisesti tilaa ja väljyyttä, selkeitä reittejä, vehreyttä, kohtaamisen paikkoja, kuten asukastilaa, kahviloita ja ravintoloita, rakennusten ilmeikkyyttä ja riittävästi liiketilaa.

Saatu palaute vietiin tiedoksi kilpailun arviointityöryhmälle.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin mielipiteitä kirjallisena kuusi kappaletta. Mielipiteen antoivat Caruna Helsingin Seudun Liikenne HSL, Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä (HSY), Vantaan kaupunginmuseo, Museovirasto ja Myyrmäki-liike.

Carunalla (Fortum) ei ollut huomautettavaa kaavatyöstä.

Helsingin Seudun Liikenne (HSL) puoltaa mielipiteessään keskeisen alueen täydennysrakentamista ja muistuttaa, että Myyrmäen aseman ja Kilterin koulun välinen suora kävelyreittiyhteys on edelleen säilytettävä ja Myyrmäkitalon eteen tulisi edelleen säilyttää ajomahdollisuus lähibussilinjojen pienkalustolla.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä (HSY) toteaa, että alueella tapahtuvat johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa HSY:n kanssa. Mikäli vesijohtoja ja viemäreitä joudutaan sijoittamaan tonteille, HSY:llä tulee edelleen olla oikeus sijoittaa, pitää ja huoltaa niitä. Asia tulee mainita alueen toteuttamista koskevissa sopimuksissa. HSY:llä on Myyrmäenraitin ja Ruukkupolun risteyksessä kierrätyspiste. Mikäli sitä ei ole mahdollista säilyttää nykyisellä paikallaan, sille toivotaan korvaavaa paikkaa.

Vantaan kaupunginmuseo tuo esiin, että Paalukylänpuistossa on esihistoriallinen muinaismuisto, Jönsaksen asuinpaikka ja että Museovirasto lausuu arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyvästä suojelusta Vantaan kaupungin alueella.

Museovirasto tuo esiin, että Paalukylänpuistossa sijainnut kiinteä muinaisjäännös, Jönsas, ei ollut 2013 tiedon mukaan enää muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama. Keväällä 2015 Helsingin yliopisto on tehnyt paikalla alustavia tutkimuksia ja ko. alueella saattaa olla muinaismuistolain tarkoittamaa ja rauhoittamaa muinaismuistoa jäljellä. Hankkeen jatkosuunnittelun ja toteuttamisen kannalta mahdollinen kiinteä muinaisjäännös tulee ottaa huomioon siten, että paikalla ehditään suorittaa riittävät arkeologiset tutkimukset ennen hankkeen toteuttamista.

Myyrmäki-liike kommentoi Myyrmäen keskustan kilpailutöitä sekä samassa yhteydessä laajemmin koko Myyrmäen keskusta-alueen kehittämistä kommenttipaperissaan. Koska keskustakilpailun yhteydessä määritellään Myyrmäen ilme tuleviksi vuosikymmeniksi, tulisi ratkaisun olla riittävän kunnianhimoinen. Esitettiin, että olisi ollut hyvä, jos Myyrmäen kehityskuvatyö olisi ollut pidemmällä ennen keskustakilpailun ratkaisemista. Palautteessa kerrotaan Myyrmäen luonteesta aluekeskuksena, korostetaan Myyrmäen nykyisiä vetovoimatekijöitä, palveluita ja kehityshaasteita. Kilpailutöitä kommentoitiin tarkemmin; hyvinä ratkaisuina pidettiin mm. umpikorttelinomaisia ratkaisuja ja sitä, että liiketilat kiertävät kokonaisuudessaan kortteleita sekä riittävän tehokasta asuntorakentamista ja riittävää kivijalkakauppojen tarjontaa.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitettiin varsinaisen kaavatyön alkaessa, 29.4.2016.
Mielipiteet pyydettiin 17.6.2016 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin kirjallisena viisi kappaletta. Mielipiteen antoivat Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä (HSY), Vantaan kaupunginmuseo, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Vantaan Energia ja Myyrmäki-liike.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä (HSY) tuo esiin, että asemakaavoituksessa on huomioitava riittävät tilavaraukset vesihuollon putkille ja laitteille, vesihuoltolinjat on pyrittävä sijoittamaan yleisille alueille ja selvitettävä johtokuja-aluevarausten tarve. Rakennetut vesijohdot ja viemärit on huomioitava ja selvitettävä uuden vesihuollon tarve sekä sen kustannusarvio alusta-

vassa vesihuollon yleissuunnitelmassa. HSY:n kierrätyspisteelle toivotaan korvaavaa paikkaa, jos sitä ei ole mahdollista säilyttää Myyrmäenraitin ja Ruukkupolun alueella.

Vantaan kaupunginmuseo muistuttaa, että vuonna 2015 annettua lausuntoa on edelleen noudatettava. On mahdollista, että rakentamattomilla alueilla Paalukylänpuiston ympärillä on voinut säilyä kulttuurikerrostumia ja kiinteään muinaisjäännökseen liittyviä rakenteita. Mikäli maankaivuutöissä tulee esille hiilikeskittymiä, tummaa kulttuurimaata, palaneita kiviä tai muuta muinaisjäännökseen viittaavaa, tulee tuolloin olla viipymättä yhteydessä Vantaan kaupunginmuseoon. Kaupunginmuseo toteaa, että Paalukylänpuistossa sijaitseva kallio tulisi säilyttää. Toiveena on, että Myyrmäen alueen kivikautista historiaa voisi tuoda esille julkisessa ulkotilassa. Kilterin koulu on Vantaan kaupungin rakennusperintökohde, jonka kulttuurihistoriallinen arvottaminen on kesken. 2016 Vantaan kaupungilla alkaa koulurakennusten inventointityö, jonka yhteydessä myös Kilterin koulun kulttuurihistoriallinen merkitys arvioidaan.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos muistuttaa, että katujen ja tonttiliittymien suunnittelussa on huomioitava osoitteiden selkeys ja loogisuus, tonttiliittymän tulee sijaita osoitteen mukaisessa kohdassa. Suuret ja korkeat rakennukset tulisi sijoittaa niin, että pelastuslaitoksen raskaalla ajoneuvokalustolla voidaan operoida niiden välittömässä läheisyydessä. Mahdolliset kansirakenteet on huomioitava. Asuinrakennukset on sijoitettava tontille siten, että pelastusteiden ja nostopaikkojen rakentaminen on mahdollista kaikkiin yli 3-kerroksisiin rakennuksiin tai mikäli varatie sijaitsee yli 10 metrin korkeudessa. Mikäli rakennetaan yli 8-kerroksisia rakennuksia, poistumiseen tarkoitetut kaksi erillistä porrashuonetta on sijoitettava tarkoituksenmukaisesti riittävän etäälle toisistaan.

Vantaan Energia muistutti huomioimaan maakaapeleiden ja kaukolämpöputkien sijainnin. Niiden mahdollisissa siirtotilanteissa toimitaan laaditun yhteistyösopimuksen mukaisesti. Alueelle tarvitaan kiinteistömuuntamotila.

Myyrmäki-liikkeen mielipiteessä kommentoitiin sekä Myyrmäen kaavarunkoa että Myyrmäen keskustan kaavamuutosta. Todettiin, että syyskuussa 2015 annettu mielipide soveltuu myös keskustan kaavatyössä huomioitavaksi. Keskustan kaavatyöhön liittyen tuotiin esiin se, että vanhoissa lähiöissä, kuten Myyrmäki, pienelläkin panostuksella olisi mahdollista saada aikaan merkityksellistä kehitystä verrattuna kokonaan uusien kaupunginosien rakentamiseen. Työpaikkojen määrää Myyrmäessä tulisi pyrkiä lisäämään, etenkin Myyrmäen keskustassa kivijalkaliiketilojen vuokrausaste on nykyisin käytännössä 100 %. Uudessa asuntokannassa tulisi pyrkiä nuoria sekä nuoria perheitä houkutteleviin huoneistoratkaisuihin, jotta Myyrmäen seniorivaltaista väestörakennetta saataisiin tasapainotettua.

Asemakaavamuutokseen liittyen järjestettiin kaupunkisuunnitteluseminaari 17.5.2016 ja yhdessä vireillä olevan Myyrmäen kaavarunkotyön kanssa työpajamuotoinen asukastilaisuus 8.6.2016. Asukkaiden mielipiteitä on saatu myös suullisesti, sähköpostilla ja karttapohjaisella nettikyselyllä 9.5.–17.6.2016.

Mielipiteissä ja nettikyselyssä keskustan rakentaminen on herättänyt enemmän myönteistä suhtautumista kuin vastustusta. Tiivistäminen ja korkea rakentaminen jakavat mielipiteitä puolesta ja vastaan. Pysäköintipaikkojen riittävyys ja vieraspaikkojen puutteet herättävät huolta ja on toivottu maanpäällisen, ympärivuorokautisen pysäköinnin säilyttämistä keskustassa. Keskustassa koettiin myös turvattomuuden tunnetta ja viihtyisyyden edistämiseksi toivottiin lisää valaistusta, penkkejä ja istutuksia. Lisäksi alueelle toivotaan lisää kivijalkaliikkeitä, kohtaamispaikkoja, kahviloita, kirjaston laajennusta ja kulttuuripaikkoja.

3.4. ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kunnan asettamat tavoitteet

Vantaan valtuustokauden 2013-2017 strategia (Kv 17.6.2013/15.6.2015):

Strateginen painopiste on kaupunkirakenteen eheyttämisessä ja keskustojen tiivistämisessä joukkoliikenteen runkolinjojen varsille. Kestävä kehitys on hyvien elinmahdollisuuksien turvaamista nykyisille ja tuleville sukupolville. Ratkaisuissa ja päätöksenteossa huomioidaan ekologiset näkökulmat ja oikeudenmukaisuus sekä pidetään talous tasapainossa.

MAL-tavoitteet:
- erilaisten väestöryhmien asumistarpeisiin vastaaminen tarjoamalla edellytykset kohtuuhintaiselle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.
- yhdyskuntarakenteen eheytyminen ja joukkoliikenteen edistäminen sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittaminen tiivistämällä ja täydentämällä olevaa keskustaa raideliikenteen aseman välittömässä läheisyydessä

Maapoliittiset linjaukset koskien kaavoitusta, maanhankintaa ja maanluovutusta (Kv 22.9.2014)

- Kaupungin omistaman maan kaavoittaminen on etusijalla.
- Asuntotuotantoa varten asemakaavavarantoa lisätään niin, että se vastaa viiden vuoden rakentamisen tarvetta.
- Kaavoituksen tavoitteena on kohtuuhintainen, laadukas ja toteuttamiskelpoinen asuntotuotanto.
- Kaavoituksella turvataan rakennettujen alueiden kehittäminen sekä uusien alueiden vetovoima ja laatutaso.
- Täydennysrakentamista edistetään aktiivisesti erityisesti ratojen varsille.

Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015 (Kv 11.5.2015):
- Luomme Vantaalle kerroksellisen, tiiviin ja läheisen kaupunkikuvan.
- Kannustamme hyvään ja kohtuuhintaiseen arkkitehtuuriin, kestävään rakentamiseen sekä uusien energiamuotojen käyttöön.

3.4.2 Muut tavoitteet

Kaavatyön tavoitteena on rakentaa Myyrmäen keskustasta korkeatasoinen ja omaleimainen kaupunkikeskus. Keinoina ovat tehokas rakentaminen, korkeatasoinen arkkitehtuuri ja laadukkaat julkiset ulkotilat. Asuinrakennusten katutasoon sijoitetaan liike-, ravintola-, kahvila- ja palvelutiloja.

Keskustan suunnittelun yhtenä merkittävä kriteerinä on ollut asuntojen rahoitus- ja hallintamuotojen monipuolisuus. Kortteleihin tulee asuntoja eri rahoitusmuodoilla: omistusasumista, vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja, valtion tukemia vuokra-asuntoja opiskelijoille ja asumisoikeusasuntoja.

3.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

Myyrmäen keskustakilpailun voittajaehdotukset toimivat asemakaavatyön lähtökohtana.

Vaihtoehto I ©Myyrmäki

Vaihtoehto I ©Myyrmäki. *Rakennusosakeyhtiö Hartela, VVO-yhtymä Oyj ja Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön (HOAS), Arkkitehtitoimisto Innovarch Oy*

Suunnitelmassa lähtökohta-ajatuksena on ollut olemassa olevan korttelirakenteen täydentäminen jatkamalla Paalukylänpuistoa rajaavaa nauhamaista rakennusmassaa ja kiertämällä sitä niin, että massoittelun myötä uusiin kortteleihin syntyy suojaisia korttelipihoja. Korkeudeltaan polveilevien kortteleiden huippukohdiksi nousee kolmen 15-kerroksisen tornin ryhmä. Kilpailuehdotuksessa esitettiin myös optio, jossa torneja olisi yhteensä kuusi. Tornit on sijoitettu kulmiin niin, että ne varjostaisivat mahdollisimman vähän. Talomassat ovat kulmikkaita, niiden vastapainoksi on katutasoon tuotu kaarevia muotoja, jotka toistuvat mm. maiseman käsittelyssä, istutuksissa ja pihoja rajaavissa matalammissa rakennuksissa. Katutasoon, Myyrmäenraitin ja Paalutorin varrelle sijoittuu avaria liiketiloja.Rakennusten julkisivuja on rytmitetty kolmiomaisilla ulokkeilla, joiden sisäpinta on värillinen. Muuten julkisivut ovat yksivärisiä, valkoisia, joka korostaa rakennusten veistoksellisuutta. Asukaspysäköinti on esitetty pihojen, matalien rakennusosien ja raittien alle. Pihakannet on terassoitu, terassit ovat asukkaiden yhteiskäytössä.

Olemassa olevien aukioiden sarjaa on täydennetty uudella ”Ruukkutorilla”, joka on kevyen liikenteen solmukohta ja uusi kaupunkiaukio, jota reunustavat katutasossa kivijalkaliiketilat ja monikäyttötilat. Paalutorin länsireunaan on sijoitettu katsomo ja torin itäreunalle istumapaikkoja.

Paalukylän puisto liittyy terassoitujen portaiden kautta uudelle Ruukkutorille ja sitä kautta Myyrmäenraitille.Paalukylänpuistoa on kehitetty alueen viherketaaksi ja reitti Myyrmäkitalon takaa on avarrettu ja kehitetty.

Vaihtoehto #Myrtsi

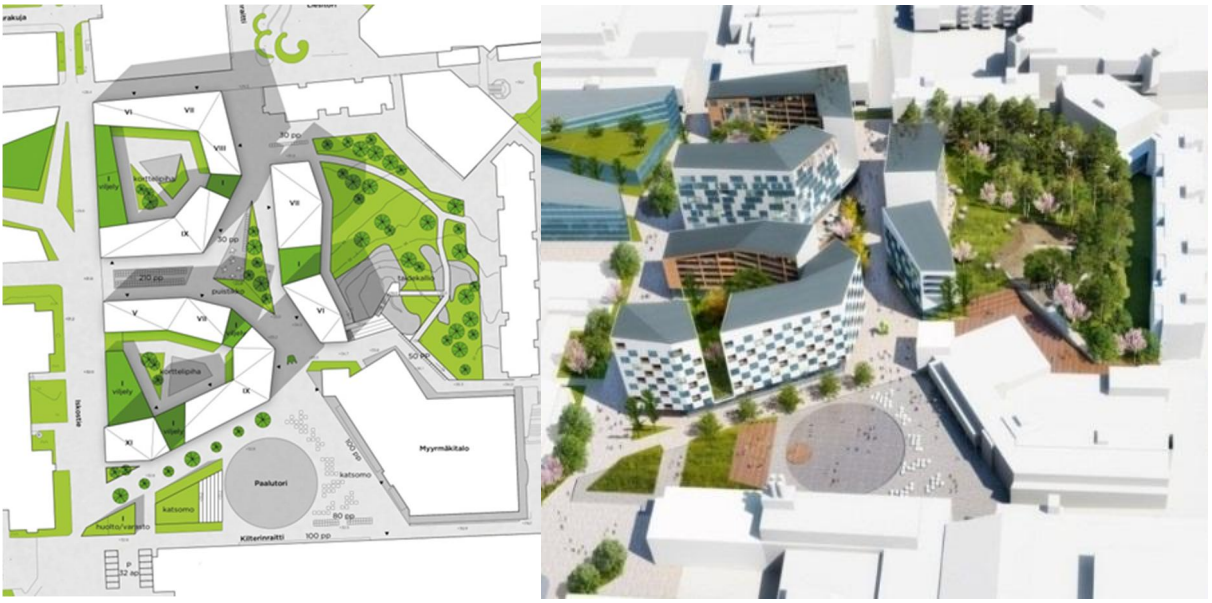

Vaihtoehto #Myrtsi. Rakennusosakeyhtiö Hartela, VVO-yhtymä Oyj ja Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiön (HOAS), Arkkitehtitoimisto Innovarch Oy

Suunnitelmassa on kolme uutta korttelia, joista yksi rajaa Paalukylänpuistoa ja Myyrmäenraitin länsipuolelle sijoittuu kaksi länteen avautuvaa korttelia. Rakennusten ja ympäristön käsittelyn muotokieli on kulmikasta ja suoraviivaista ja korttelit muodostavat veistoksellista kaupunkirakennetta. Jokaisessa korttelissa on vehreä sisäpiha ja sisäpihojen julkisivujen yleisilme on luotu laajoilla parvekkeilla ja niiden luonnonsävyisillä puupinnoilla Rakennusten julkisivut katualueille päin on aukotettu isoilla lasipinnoilla ja sisäänvedetyillä parvekkeilla. Julkisivumateriaalina on pääasiassa vaalea rappaus. Uusien rakennusten muotoaiheena on kattojen kallistetut pinnat. Suunnitelman korkeimmat rakennukset, 11-kerrosta, on sijoitettu Paalutorin ja Myyrmäenraitin varrelle. Suunnitelmassa on myös esitetty optiona joidenkin rakennusten korottamista. Katutasossa on kaikkien raittien varsilla liiketilaa. Pysäköinti on sijoitettu pihojen ja raittien alla kahteen tasoon.

Myyrmäenraitti on kaupallinen pääreitti, jonka varrella on aukioiden sarja. Paalukylänpuisto on otettu suunnitelmassa osaksi kokonaisuutta, ja mm. reitti Myyrmäkitalon takaa asemalta Myyrmäenraitille on uudistettu. Paalutorin lounaiskulmassa on veistoksellinen maastonmuoto ja terassi, joka toimii katsomona.

3.5.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Suunnittelun alkaessa kaupunki katsoi, että pääasiallisesti ”I © Myyrmäki”-ehdotuksen kaupunkirakenteellinen idea otetaan jatkotyön pohjaksi, sillä tornit korostavat Myyrmäen keskustan sijaintia, toimivat maamerkkinä ja luovat intensiteettiä ydinalueelle. Ne myös kuvastavat asukaslähtöistä kaupunginosan identiteettiä ”Myyr York”.

2. ASEMAKAAVALUONNOKSEN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla tehostetaan Myyrmäen keskustan maankäyttöä. Keskustan korttelialueiden rakentamisen määrä kasvaa, samoin kerroskorkeudet. Asumisen osuus lisääntyy verrattuna nykyiseen asemakaavaan kun Paalutorin varren yleisten rakennusten korttelialue (Y) ja sen pohjoispuolella oleva liikerakennusten korttelialue (A_L) muuttuvat asuinkerrostalojen korttelialueiksi (AK) sekä Paalukylänpuiston reunaan tulee uusi asuinkerrostalojen korttelialue (AK). Kaavassa uutta asumista esitetään 35 000 k-$m^{2.}$ Kaavassa sallitaan Iskospolun varrella opiskelija-asuminen. Asuinkerrostalojen katutasoon tulee liike-, myymälä- ja ravintolatilaa vähintään 2600 k-m^2, joka avautuu torialueille ja jalankululle ja pyöräilylle varatuille kaduille (pp). Osa kivijalkaliiketiloista on yksikerroksisia ja niiden päälle tulee viihtyisä asukkaiden oleskelupiha. Asuinkortteleiden keskellä olevat pihat merkitään asumista palvelevaksi yhteiskäyttöiseksi korttelialueeksi (AH).

Väliaikainen maanpäällinen pysäköinti, joka on sijoittunut rakentamattomille korttelialueille, siirtyy keskustan yleisiin pysäköintilaitoksiin. Uusien asuinkerrostalokorttelien parkkipaikat tulevat kortteleiden ja katu- ja torialueiden alle maanalaiseen pysäköintilaitokseen. Paalutori säilyy nykyisen kokoisena tapahtuma- ja kauppatorina. Paalutorin pohjoispuolelle tulee uusi toiminnallinen aukio, Ruukkutori, jossa Myyrmäenraitin ja Ruukkupolun kevyt liikenne kohtaavat. Paalukylänpuistoa kehitetään monipuolisena ulkotilana ja avokallion lakialue säilytetään.

Kilterin koulun tontin asemakaava ajantasaistetaan myönnettyjen poikkeamis- ja rakennuslupien mukaisesti. Myyrmäkitalo saa uuden korttelinumeron, sillä uusi jalankulkuun ja pyöräilyyn osoitettu katualue Artsinpolku erottaa tontin omaksi korttelialueeksi. Tontit merkitään yleisten rakennusten korttelialueiksi, Y.

4.1.1 Mitoitus

Asuinkerrostalojen korttelialueet, AK. Asuinrakentamisen rakennusoikeus on 35 000 k-m^2. Kivijalkaan sijoittuvaa liiketilaa on 2 600 k-m^2.

Asuntoja AK-korttelialueelle valmistuisi noin 650 kpl, joista noin 130 kpl on opiskelija-asuntoja.

Autopaikkojen vähimmäismäärät:
- asuminen: 1 ap / 130 k-m^2.
- liiketilat 1 ap/ 150 k-m^2
- opiskelija-asunnot korttelissa 15403/ 2: 10 autopaikkaa

Pyöräpaikkojen vähimmäismäärät:
- 1pp/ 30 k-m^2
- opiskelija-asunnot korttelissa 15403/ 2: 1 pp / asuinhuone.

Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue, AH.

Yleisten rakennusten korttelialue, Y, jonka tontin tehokkuusluku e= 0,50.

4.2 YMPÄRISTÖN LAATUA KOSKEVIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Kaavan mukaiset uudet keskustakorttelit ja Paalukylänpuiston varren tornitalo erottuvat ympäröivästä kaupunkirakenteesta mittakaavan ja arkkitehtuurin myötä. Rakennusten arkkitehtuurista on annettu laatua ja julkisivumateriaaleja koskevia määräyksiä. Ekologisuus ja taloudellisuus on otettu huomioon. Viherrakentamisesta ja hulevesien käsittelystä on annettu määräykset. Korttelit ovat intensiivisiä ja näin korostavat keskustamaisuutta. Tori- ja katualueiden kokoon ja muotoon

on kiinnitetty erityistä huomiota. Kaavatyön yhteydessä on tehty julkisen ulkotilan yleissuunnitelma, jossa on huomioitu yksityisen ja julkisen ulkotilan liittyminen toisiinsa. Kaavatyöhön liittyen on tehty julkisten ulkotilojen ja korttelipihojen tuulisuusselvitys.

Asemapiirros. Arkkitehtitoimisto Innovarch Oy.

4.3 ALUEVARAUKSET

Pääosa alueesta on asuinkerrostalojen ja yleisten rakennusten korttelialueita. Lisäksi on puisto-, tori- ja katualueita.

4.3.1 Korttelialueet

AK, asuinkerrostalojen korttelialueet

Myyrmäen keskustaan tulee kolme asuinkerrostalokorttelia. Myyrmäenraitin ja Ruukkutorin länsipuolella olevat kaksi korttelia muistuttavat perinteisiä umpikortteleita, jossa toisissaan kiinni olevat kerrostalot sulkevat sisäänsä intiimin korttelipihan. Korttelipihaa maantasossa rajaavat asumista palvelevat yhteistilat. Molemmissa kortteleissa on XVI-kerroksiset tornit ja yksikerroksinen liiketilaosa, jonka päällä on asukkaiden oleskelupiha. Muutoin kerroskorkeudet ovat VII-VIII. Kolmas asuinkortteli muodostuu Paalukylänpuiston reunassa olevasta asuintornista (XIV) ja yksikerroksisesta liiketilasta. Kolmen korkean tornin rajaamalla aukiolla, Ruukkutorilla, kohtaavat myös kaksi keskeistä kevyen liikenteen reittiä: Ruukkupolku ja Myyrmäenraitti. Mittakaavallista vaihtelua ja mielenkiintoa katutilaan tuovat kolme yksikerroksista liiketilaa, jotka avautuvat Ruukkutorille ja Ruukkupolulle.

Puistoon rajautuva asuinkorttelin piha-alueiden tulee liittyä saumattomasti ja korkeatasoisesti puistoon ja katualueisiin. Hulevesiä viivytetään tontilla.

Kortteleiden tulee olla kaupunkikuvallisesti yhtenäisiä ja eheitä, joskin erilliset yhtiöt ja korttelin osat voivat erottua hienovaraisesti kokonaisuudesta. Erityisen tärkeää on säilyttää keskeinen idea korttelin yhtenäisestä, viistosti vaihtelevasta räystäslinjasta ja maantasokerroksen kadun puoleisen julkisivun avonaisesta ilmeestä ja yhtenäisestä yläosan linjasta. Arkkitehtuurin tulee olla modernia, korkeatasoista ja innovatiivista. Julkisivujen tulee olla vaaleita ja korkeatasoisista materiaaleista tehtyjä keskustan laatuvaatimustason mukaisesti.

Kaavassa sallitaan Iskospolun varrella opiskelija-asuminen.

Asukkaiden oleskelupihoja sijoittuu kortteleiden sisälle kansipihoille, yksikerroksisten liiketilojen ja asuinkerrostalojen katoille. Katoille tulevat pihat tulee suunnitella ja rakentaa korkeatasoisiksi. Erityisesti pitää ottaa huomioon monipuolinen kasvillisuus, kasvualustojen riittävään paksuus ja rakenteiden kantavuus.

Asukaspysäköinti sijoittuu korttelipihojen ja Paalutorin, Ruukkutorin ja Ruukkupolun ja Myyrmäenraitin alle. Pysäköintiin ajo tapahtuu Liesikujalta. Kortteleiden vieras- ja asiakaspysäköintiä sallitaan keskustan yleiseen pysäköintilaitokseen.

Kortteleissa on rakennussoikeutta seuraavasti:

Kortteli 15403: asumista 15 800 k-m^2 ja liiketilaa 1 150 k-m^2

Kortteli 15406: asumista 14 800 k-m^2 ja liiketilaa 1 000 k-m^2

Kortteli 15422: asumista 4 400 k-m^2 ja liiketilaa 450 k-m^2

AH, asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue

Myyrmäenraitin ja Ruukkutorin länsipuolella olevien kerrostalokortteleiden keskellä on asumista palveleva yhteiskäyttöalue AH, jolle sijoitetaan korttelin sisäiset ajoyhteydet ja yhteiset oleskelupiha ja leikkialue. Kansipihat tulee suunnitella ja rakentaa korkeatasoiseksi ja niiden tulee liittyä saumattomasti julkisiin katualueisiin. Suunnittelussa pitää ottaa erityisesti huomioon monipuolinen kasvillisuus, kasvualustojen riittävään paksuus. Rakenteiden kantavuudessa tulee ottaa huomioon kasvualustojen riittävä paksuus ja paino sekä pelastustoimen vaatimukset.

Y, Yleisten rakennusten korttelialue

Kaava-alueella on kaksi yleisten rakennusten korttelialuetta, Kilterin koulun tontti ja Myyrmäkitalo. Myyrmäkitalon nykyinen korttelimerkintä (Y), rakennusoikeus (6500) ja suurin sallittu kerrosluku (IV) säilyvät. Tontti muuttuu omaksi korttelialueeksi. Myyrmäkitalon huoltoyhdet säilyvät en-

nallaan: maanalaisen huoltotien kautta ja isojen taideteosten kuljettaminen taidemuseon näyttelytilaan sallitaan Paalutorilta. Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 ap/ 250 k-m^2 ja ne voidaan sijoittaa tontin ulkopuolelle.

Kilterin koulun tontin asemakaavaa ajantasaistetaan, sillä tontilla on voimassa kaksi eri asemakaavaa ja tontille on rakennettu poikkeusluvalla päiväkoti ja kaksi pihavarastoa. Tontin nykyinen tonttitehokkuus e=0,50 ja suurin kerrosluku (III) säilyvät. Merkintä muuttuu opetus- ja sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialueesta (YOS) yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y), jolloin tontille voidaan sijoittaa kaikenlaisia julkisia palveluja. Tontilla oleva metsä merkitään puistomaisena kehitettävän alueen osaksi. Koulun tontilla autopaikkoja on varattava vähintään 1 ap / 250 k-m^2. Tontilla sallitaan yleinen pysäköinti, kun pysäköintialueita ei tarvita tontin maan käyttöön.

4.3.2 Julkiset ulkotilat

Asemakaavaluonnoksen rinnalla on laadittu julkisen ulkotilan yleissuunnitelmaa. Esihistoria nostetaan täällä maisema-arkkitehtuurin teemaksi.

Julkisen ulkotilan suunnittelun lähtökohtana ovat olleet monet Vantaan arkkitehtuuriohjelman 2015 tavoitteet, muiden muassa:

- Satsaamme julkisiin viihtymisen paikkoihin.
- Varmistamme, että jokaiseen keskustaan rakentuu vähintään yksi laadukas julkinen ulkotila.
- Lisäämme katuestetiikkaa katupuilla ja valaistuksella.
- Säilytämme paikan henkeä luovia elementtejä, kuten kallioita ja puita.

VP, puisto

Paalukylän puistosta kehitetään keskustan asukkaita ja työntekijöitä palveleva, houkutteleva, monipuolinen ja käyttöä kestävä ulkotila. Puiston keskeinen kaunis avokallio säilytetään. Puiston keskiosan maisemaa avarretaan, jotta alueella olisi enemmän tilaa oleskella, ja sosiaalisen kontrollin myötä se muuttuisi nykyistä paremmin kaikkia palvelevaksi ulkotilaksi. Kalliolta pohjoiseen laskevalta rinteeltä poistetaan nykyinen kuusivaltainen metsä ja rinne muutetaan oleskelunurmikoksi. Asuinkortteleiden edustalle jää nykyistä puustoa ja kallion päällä olevat kauniit puuyksilöt säilytetään.

Myyrmäenraitilta tehdään mielenkiintoinen sisäänkäynti puistoon siten, että raitti laajenee pieneksi oleskelupaikaksi, jonka takana on leikkipaikka. Aukiolta lähtee puistokäytävä, joka on myös pelastustie.

Kallion korkein kohta on kuusi metriä korkeammalla kuin Ruukkutorin eteläpää. Ruukkutori yhdistyy Paalukylänpuistoon ilta-aurinkoisilla oleskeluterasseilla.

Torialueet

Paalutori on monikäyttöinen aukio, jolla on tilaa torimyynnille ja vaihtuville tapahtumille. Torin länsipäähän on alustavasti ajateltu taideteosta, joka on samalla esimerkiksi katos. Tapahtumia varten tarvittavan siirrettävän esiintymislavan tarvitsemat sähköliitännät mahdollistetaan.

Asemapiirros; korttelipihat, viherkatot ja julkisen ulkotilan yleissuunnitelmaluonnos. Arkkitehtitoimisto Innovarch Oy ja WSP Oy.

Liikennealueet

Myyrmäen keskusta-alue tulee olemaan jalankulkupainotteinen, mutta osin huoltoajon salliva. Keskustan kevyen liikenteen alueilla liikkumisen halutaan olevan sujuvaa ja esteetöntä. Samalla varataan paikkoja viipymiselle. Rakennusten edustoille varataan tilaa liiketilojen terasseille. Kadunkalusteet mahdollistavat monipuolisen oleskelun ja leikkimisen. Kaavamuutoksen yhteydessä tehdyn tuulisuusselvityksen suositusten mukaisesti Ruukkutorille tehdään istutuksia tuulisuutta vaimentamaan.

Liikennealueiden suunnittelussa noudatetaan esteettömyyden erikoistason vaatimuksia. Katualueeksi muuttuva Artsinpolku joudutaan kuitenkin toteuttamaan esteettömyydeltään perustasoisena. Maastonmuodoiltaan haastavan yhteyden pituuskaltevuus loivennetaan esteettömyyden perustason mukaiseksi (8 %). Lisäksi tätä nykyisellään pelottavaksi koettua reittiä avarretaan kalliota muotoilemalla ja sen valaistus uusitaan.

Iskospolulle varataan tilaa puiden istuttamiselle ja kadun hulevesien viivyttämiselle. Puut ja muut istutukset ovat tällä paikalla erityisen tärkeitä viereisen vanhusten palvelukeskuksen ikkunanäkymiä ajatellen.

4.4 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa. Arvioinnissa on myös tarkasteltu valtakunnallisten alueiden käyttötavoitteiden (VAT) toteutumista.

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena. Kokonaisratkaisu on taloudellisesti toteutettavissa.

4.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Väestön rakenne ja kehitys

Kaavamuutos täydentää Myyrmäen keskustaa, mikä toteuttaa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden henkeä. Uusia asuntoja tulee noin 650 kappaletta, joista noin 130 on opiskelija-asuntoja. Uusia asukkaita tulee noin 860.

Yhdyskuntarakenne

Alue sijoittuu Myyrmäen keskustaan hyvien joukkoliikenneyhteyksien, Kehäradan juna-aseman ja linja-autoterminaalin, viereen. Alueella liikkuminen painottuu kevyeen liikenteeseen. Kaavaratkaisu tehostaa merkittävästi nykyistä maankäyttöä.

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen parantaa alueen kaupunkikuvaa nykyhetkeen verrattuna. Mittakaavaltaan uusi rakentaminen on tehokkaampaa ja korkeampaa, kuin lähikortteleissa. Tämä on perusteltua, sillä uudet korttelit ovat keskusta-alueen ydin. Veistokselliset tornit ja kortteleiden moderni, eheä, omaleimainen kokonaisuus tuovat raikkaan ja laadukkaan mielikuvan uudesta keskustasta. Arkkitehtuurinsa ja toteutuksen puolesta rakennuksilta edellytetään suomalaisen asuinrakentamisen kärkeä. Materiaalivalinnat ja yksityiskohtaisempi suunnittelu ratkaistaan rakennuslupavaiheessa, joka on kriittinen vaihe arkkitehtonisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Arkkitehdin näkemys uusista keskustakortteleista Paalutorilta nähtynä, 26.9.2016, Innovarch Oy

Asuminen

Kaava-alueelle tulee kaksi asuinkerrostalokorttelia ja asuinkerrostalotorni, yhteensä noin 650 asuntoa. Opiskelija-asuntoja tulee noin 130. Verrattuna nykyiseen kaavaan, jossa keskustan rakentamattomat korttelit ovat olleet yleisten rakennusten ja liikerakennusten korttelialuetta, asumisen osuus lisääntyy merkittävästi. Lisäksi kaavalla luodaan uusi asuinkerrostalokortteli Paalukylänpuiston viereen. Valmistuvat asunnot helpottavat osaltaan pääkaupunkiseudun asuntopulaa.

Keskustan suunnittelun yhtenä merkittävä kriteerinä on ollut asuntojen rahoitus- ja hallintamuotojen monipuolisuus. Kortteleihin tulee asuntoja eri rahoitusmuodoilla: omistusasumista, vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja, valtion tukemia vuokra-asuntoja opiskelijoille ja asumisoikeusasuntoja. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa ja monipuolistamalla asuntokantaa hyvien raideliikenneyhteyksien varrella.

Palvelut ja työpaikat

Verrattuna nykyiseen kaavaan, jossa keskustan rakentamattomat korttelit ovat olleet yleisten rakennusten ja liikerakennusten korttelialuetta, työpaikkarakentamisen kaavavaranto vähenee. Toisaalta, koska tontit ovat olleet rakentamattomia ja toimineen pysäköintialueina, kaava ei vähennä työpaikkoja. Asuinkerrostalojen kivijalkaan sijoittuu vähintään 2600 k-m2 liike ja myymälätilaa, mikä tuo keskusta-alueelle lisää työpaikkoja. Keskustan suunnittelulla on pyritty houkuttelevuuden ja viihtyisyyden parantamiseen, mikä toteutuessaan lisää keskustan vetovoimaa yhdessä asukasmäärän kasvun kanssa vaikuttaa positiivisesti koko Myyrmäen palveluiden säilymiseen ja monipuolistumiseen. Asukasluvun kasvu lisää päiväkotipaikkojen ja koulupaikkojen tarvetta. Myyrmäen kaavarunkotyössä tutkitaan kaupunginosan palvelujen tulevaisuuden tilatarpeita. Seudun työpaikat ja palvelut ovat hyvien joukkoliikenneyhteyksien tai pyörämatkan päässä, joten hanketta voidaan pitää VAT:n mukaisena.

Taloudelliset vaikutukset

Kaavataloudelliset vaikutukset arvioidaan ehdotusvaiheessa. Kaupunki tulee myymään asuntotontit suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun voittajalle. Arvioitu myyntihinta on 17-18 M€. Lopullinen kauppahinta muodostuu laadittavassa asemakaavassa osoitetun rakennusoikeuden mukaan. Kilpailualueen kunnallistekniikan kustannukset tulevat olemaan noin 4 M€.

Sosiaalinen ympäristö

Voidaan ennakoida, että alueelle muuttaa asukkaita eri tuloluokista asetettujen tavoitteiden mukaan. Asuntojen hallintamuotojakauma suunnitelmassa on (asuinkerrosala): 54,9% vapaarahoitteista omistusta, 28,6% vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja, 14,3% opiskelija-asuntoja ja 5,7% asumisoikeusasuntoja. Alueen suunnittelussa pyritään huomioimaan lapsiperheet, joita keskustassa on nyt vähän, mutta kasvavassa määrin tulevaisuuden trendien valossa. Yli 65-vuotiaiden määrän odotetaan kasvavan keskustassa, sillä kaava-alueen viereen rakennetaan lähivuosina vanhusten asumis- ja palvelukeskus ja kaava-alueelle todennäköisesti muuttaa vanhan pientaloalueen ikääntyviä asukkaita, joille tarjoutuu mahdollisuus esteettömään ja huolettomaan kerrostaloasumiseen ja monipuolisiin palveluihin. Kaava vastaa myös alueen opiskelija-asuntokysyntään, minkä odotetaan kasvavan Metrpolian kampusalueen laajentuessa. Opiskelijoiden lisääntyminen hillitsee vanhusväestön osuuden kasvua. Hanke on VAT:n mukainen.

Virkistys

Hanke uusine asukkaineen lisää virkistysalueiden, kuten Mätäojanlaakson tai Myyrmäen urheilupuiston käyttöä. Rakennukset sijoittuvat keskustarakenteen sisään, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee kävelyetäisyydellä Kehäradan juna-asemasta, linja-autoterminaalista ja joukkoliikenteen runkoyhteydestä. Kaavan toteuttaminen lisää alueen joukkoliikenteen matkustajamääriä ja parantaa joukkoliikennepalvelujen kannattavuutta. Kasvava asukasmäärä lisää osaltaan myös ajoneuvoliikennettä Myyrmäen pääkaduilla. Yleiskaavan laatimisen yhteydessä on tehty ajoneuvoliikenteen vaikutusten arviointi, jossa on huomioitu alueen lisärakentaminen. Myyrmäen liikenneverkon kapasiteetti kestää tehokkaan rakentamisen ja asukasluvun lisäyksen.

Myyrmäenraitin asema alueen keskeisimpänä jalankulun ja pyöräilyn yhteytenä vahvistuu entisestään, kun sen varrelle tulee lisää liiketiloja. Laajojen pysäköintikenttien tilalle tulevien rakennusten seinälinjat ohjaavat jalankulku- ja pyöräliikennettä ja helpottavat liikenneverkon jäsentämistä. Tämä korostuu erityisesti nykyisten pysäköintikenttien välissä kulkevilla Iskospolulla ja Ruukkupolulla, joista tulee selkeä osa Myyrmäen kävelykeskustaa. Myös katualueeksi muuttuvan Artsinpolun uudelleenrakentaminen parantaa alueen jalankulku- ja pyöräilyverkkoa.

Uusien asuinkorttelien ja niillä sijaitsevien kivijalkaliiketilojen huoltoajon mahdollistamiseksi Paalutorilla, Ruukkutorilla, Ruukkupolulla ja Myyrmäenraitilla on sallittava huoltoajo. Paalutorilla huoltoajo ohjataan torin pohjoisreunaan, josta huoltoyhteys jatkuu Ruukkutorin läpi Ruukkupolulle ja Myyrmäenraitille. Ruukkupolulla huoltoajoreitti päättyy ennen Iskospolkua. Myyrmäenraitilla huoltoajoa ei sallita Liesikujasta pohjoiseen.

Kaavan toteuttamisen myötä alueelta poistuu 214 tilapäistä pysäköintipaikkaa. Kaavamuutoksen yhteydessä tehtiin pysäköintiselvitys, jossa tarkasteltiin Myyrmäen keskustan pysäköintikenttien poistumisen vaikutusta alueen pysäköintitilanteeseen. Selvityksen perusteella keskusta-alueen yli 2400 pysäköintipaikasta on korkeimmankin kuormitusasteen aikana 50 % vapaana. Tulos on osin odotettu, sillä edellä mainitut kaavamuutosalueen 214 pysäköintipaikkaa ovat voimassa olevaan asemakaavaan nähden ylimääräisiä paikkoja. Myyrmäen keskusta-alueen pysäköintikapasiteetti siis kestää keskustan ja vanhusten asumiskeskuksen kaavojen toteuttamisen. Pysäköintikenttien käyttäjät voivat siirtyä käyttämään esimerkiksi kauppakeskus Myyrmannin, Tuurakuja 2:ssa sijaitsevan ns. Ruukkukujan pysäköintilaitoksen tai Liesikuja 1:ssä ja 2:ssa sijaitsevien pysäköintilaitosten/-alueiden paikkoja.

Myyrmäen keskustan pysäköintiselvityksessä tutkitut pysäköintialueet ja –laitokset, Trafix Oy

Paalutorilla sijaitsevat torikauppiaiden pysäköintipaikat siirretään Iskostie 5:een Myyrmäen väliaikaisen tapahtumamontun pohjoispuolelle rakennettavalle pysäköintialueelle. Alueelle tulee 20 pysäköintipaikkaa, joista osa varataan torikauppiaille ja osa yleiseen pysäköintiin. Iskostien varressa on lisäksi kadunvarsipysäköintiä.

Pysäköintiselvityksessä ehdotetaan Tuurakuja 2:ssa sijaitsevan ns. Ruukkukujan pysäköintilaitoksen käytön tehostamista. Vanhusten asumiskeskuksen ja keskustan kaavoissa laitokseen osoitaan mm. asumiskeskuksen autopaikat ja opiskelija-asuntojen vieraspaikat. Kaavojen toteuttamisen myötä Vantaan kaupungilla on Ruukkukujan pysäköintitalossa vapaana 87 pysäköintipaikkaa, joiden on tarkoitus olla yleisessä käytössä. Laitos pyritään järjestämään käyttäjäystävällisemmäksi ja sen ilmettä on tarkoitus kohentaa viihtyisämmäksi. Mahdollisuudet laitoksen kattamiseen tai korottamiseen selvitetään.

Vesihuolto

Nykyistä vesihuoltoverkostoa voidaan hyödyntää Iskospolulla, Liesikujalla ja Myyrmäenraitilla. Myyrmäenraitilla vesijohtoa ja jätevesiviemäriä tulee siirtää uuden rakentamisen myötä noin 25 m matkalta sekä verkostoa laajentaa noin 15 m etelämmäksi, jotta Paalukylänpuiston laitaan tuleva uusi tontti saadaan kytkettyä vesihuollon piiriin. Iskospolulla tulee hulevesiviemäriä ja vesijohtoa siirtää kaava-alueen länsipuolelle suunnitellun palvelukeskuksen vuoksi. Lisäksi Iskospolun hulevesiviemäriä on syytä jatkaa kadunkuivatuksen vuoksi nykyistä etelämmäksi noin 50 m matkalta. Korkeimpien rakennusten osalta on syytä varautua kiinteistökohtaiseen paineenkorostukseen. Alueen tarkemmat painetasot selviävät HSY:n liitoskohtalausunnosta. Kaavamuutoksesta aiheutuvat vesihuollon suunnittelu- ja rakentamiskustannukset ovat arviolta 60 000 €.

Muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon niillä tonteilla, joilla on maanvaraista piha-aluetta. Asemakaavamuutosta varten on laadittu hulevesien hallinta-

suunnitelma, joka toimii lähtökohtana rakennussuunnittelulle. Hulevesien hallintasuunnitelman mukaan puiston reunaan sijoittuvan rakennuksen vesiä viivytetään maanpäällisessä viivytyspainanteessa rakennuksen pohjoispuolella. Muiden tonttien osalta toimitaan kompensaatioperiaatteen mukaisesti, koska tonteilla ei ole maanvaraista piha-aluetta. Kompensaatiosta sovitaan erikseen sopimuksissa.

Ympäristöhäiriöt

Alueella mitoittavana melulähteenä on lentomelu, mikä huomioidaan asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena 32 dBA. Tieliikenteen, lähinnä Rajatorpantien, Vaskivuorentien ja Jönsaksentien aiheuttama melu tai pienhiukkaset eivät aiheuta ongelmia. Myöskään ratamelu tai –tärinä eivät aiheuta uudisrakennuksille ongelmia.

4.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous
Vettä läpäisemättömän pinnan määrä ei suuresti kasva nykytilanteesta, koska nykyinen asfaltoitu pysäköintialue korvataan asuinkortteleilla. Suurin muutos vettä läpäisemättömän pinnan määrässä tapahtuu Paalukylänpuistossa, jossa puiston ja Myyrmäenraitin väliin kaavoitetaan asuinkerrostalo. Tämän rakennuksen vesiä tullaan viivyttämään rakennuksen pohjoispuolelle sijoitettavassa viivytyspainanteessa.

4.4.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Kaavaan esitettyjen uusien kortteleiden 15403, 15406 ja 15422, Ruukkutorin, Paalutorin ja Paalukylänpuiston sekä ympäröivien katualueiden toteutumisen aiheuttamia kasvihuonekaasupäästöjä arvioitiin KEKO-laskurilla. Laskuri mallintaa päästöt 50 vuoden aikajaksolla ja huomioi rakennusten ja infrastruktuurin rakentamisen ja ylläpidon, rakennusten energiankulutuksen ja henkilöliikenteen aiheuttamat päästöt sekä suunnitelman vaikutukset hiilinieluihin alueella.
Laskurilla arvioitiin viiden energiatehokkuudeltaan, materiaali-, energia- sekä pysäköintiratkaisuiltaan erilaisen vaihtoehdon tuottamia kasvihuonekaasupäästöjä. CO2-päästöt olivat perusuravaihtoehtoon verrattuna muissa vaihtoehdoissa noin 2–44 % pienemmät. Suurimmat päästövähennysvaikutukset perustuivat rakennusten energiatehokkuuden kasvattamiseen, uusiutuvan energian hyödyntämiseen ja maanalaispysäköinnin vaihtamiseen pysäköintirakennukseksi. Lähtökohtaisesti alueen ekotehokkuus oli kaikissa vaihtoehdoissa hyvä, sillä alue eheyttää kaupunkirakennetta ja tukeutuu raideliikenteeseen sekä hyödyntää olemassa olevaa infrastruktuuria.
Tarkempi laskennan ja vaihtoehtojen kuvaus sekä arvioinnin yhteydessä toteutettu työpaja on kuvattu liitteessä.

4.5 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja saastuneet maat on käsitelty kohdassa 5.4.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

3. ASEMAKAAVAPROSESSI JA KAAVAN TOTEUTUS

1. Myyrmäen keskustan asemakaavamuutoksesta tehdään ensin luonnos. Kaupunkisuunnittelulautakunta esittää kaupunginhallitukselle luonnoksen asettamista nähtäville.
   - Nähtävillä olon aikana luonnoksesta pyydetään mielipiteitä ja lausuntoja.
   - Nähtävillä olon jälkeen tehdään tarvittavat korjaukset, tarkistukset ja lisäselvitykset. Kaavaan liittyy toteuttamissopimus, joka laaditaan asemakaavan ehdotusvaiheessa.
2. Tämän jälkeen asemakaavan muutosehdotus viedään lautakuntaan, joka hyväksyy ehdotuksen kaupunginhallitukselle.

3.a) Jos luonnokseen ei ole tehty merkittäviä muutoksia, kaupunginhallitus hyväksyy ehdotuksen kaupunginvaltuustolle.

3.b) Jos luonnokseen on tehty merkittäviä muutoksia, kaupunginhallitus hyväksyy ehdotuksen nähtäville ja pyytää lausunnot. Tällöin ehdotuksesta voi antaa muistutuksen.
   - Tarvittavien tarkistusten jälkeen, ehdotus menee kaupunkisuunnittelulautakunnan ja kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

4. Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan ja se kuulutetaan voimaan.

Tavoitteena on aloittaa rakentaminen välittömästi, kun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen.

4. KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Hartela:	Mervi Pekkanen	projektipäällikkö
	Jouni Kekki	projektipäällikkö
	Marja Vest	viestintä
VVO:	Jyrki Hahkala	hankekehityspäällikkö
	Tommi Parikka	rakennuttamisyksikön johtaja
	Irene Kantor	markkinointi- ja viestintäjohtaja
HOAS:	Matti Tarhio	toimitusjohtaja
	Kim Lindholm	kiinteistöjohtaja
	Anna Lassus	vuokrapäällikkö
Innovarch Oy:	Jani Ristimäki	toimitusjohtaja
	Rainer Linderborg	arkkitehti
	Helmi Mälkönen	arkkitehti
	Miguel Santos	arkkitehti
Arkkitehtitoimisto Ilkka Laitinen Oy:	Ilkka Laitinen	arkkitehti
WSP:	Tommi Kärki	projektijohtaja, maisema-ark.
	Salla Salovaara	suunnittelija, maisema-ark yo
	Daniela Rosqvist	maisema-arkkitehti
	Kia Aksela	päällikkö, vesihuolto
	Olli Poutanen	suunnittelija, virtuaalimallit
	Feodor Mayow	suunnittelija, virtuaalimallit

	Petri Kangassalo	suunnittelija, virtuaalimallit
	Olli Haveri	päällikkö, liikennesuunnittelu
Myyrmäki-liike:	Petteri Niskanen	
Citycon Oy:	Mari Laaksonen	Citycon/ kaupallinen johtaja
Vantaan kaupunki:		
Kaupunkisuunnittelu:	Timo Kallaluoto	alue-arkkitehti
	Hanna Tiira	asemakaavasuunnittelija
	Anne Olkkola	asemakaavasuunnittelija
	Laura Muukka	maisema-arkkitehti
	Pia Tasanko	vuorovaikutusasiantuntija
	Leena Kaunismäki	suunnitteluavustaja
	Joonas Arponen	suunnitteluavustaja
	Ritva-Leena Kujala	viestintäsuunnittelija
	Kari Tervo	suunnitteluavustaja
	Paula Kankkunen	yleiskaavasuunnittelija
	Anna-Mari Kangas	kaavasuunnittelija
	Joni Heikkola	yleiskaavasuunnittelija
Kuntatekniikan keskus :	Elina Kettunen	vesihuollon suunnittelu
	Jaana Virtanen	liikenneinsinööri
	Teemu Vihervaara	liikenneinsinööri
	Hanna Keskinen	puistosuunnittelupäällikkö
	Heidi Burjam	maisema-arkkitehti
	Sirpa Törrönen	maisema-arkkitehti
Rakennusvalvonta:	Matti Kärki	kaupunkikuva-arkkitehti
	Ilkka Rekonen	lupapäällikkö
	Jari Saajo	lupa-arkkitehti
Tilakeskus:	Mikko Juolahti	hankekehitysarkkitehti
Kaupunginmuseo	Andreas Koivisto	arkeologi
Kaupungin taidemuseo:	Anne Kaarna-Suomi	julkisen taiteen kuraattori
	Kati Huovinmaa	intendentti
Yrityspalvelut:	Heikki Virkkuknen	projektijohtaja
	Tomi Henriksson	asumisasiain päällikkö
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos:	Jan Meszka	palotarkastaja
	Mikko Hämäläinen	paloinsinööri

VANTAAN KAUPUNKI Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus

Vantaalla, 10. päivänä lokakuuta 2016.

Hanna Tiira
asemakaavasuunnittelija

Anne Olkkola
asemakaavasuunnittelija

Vesa Karisalo
aluearkkitehti

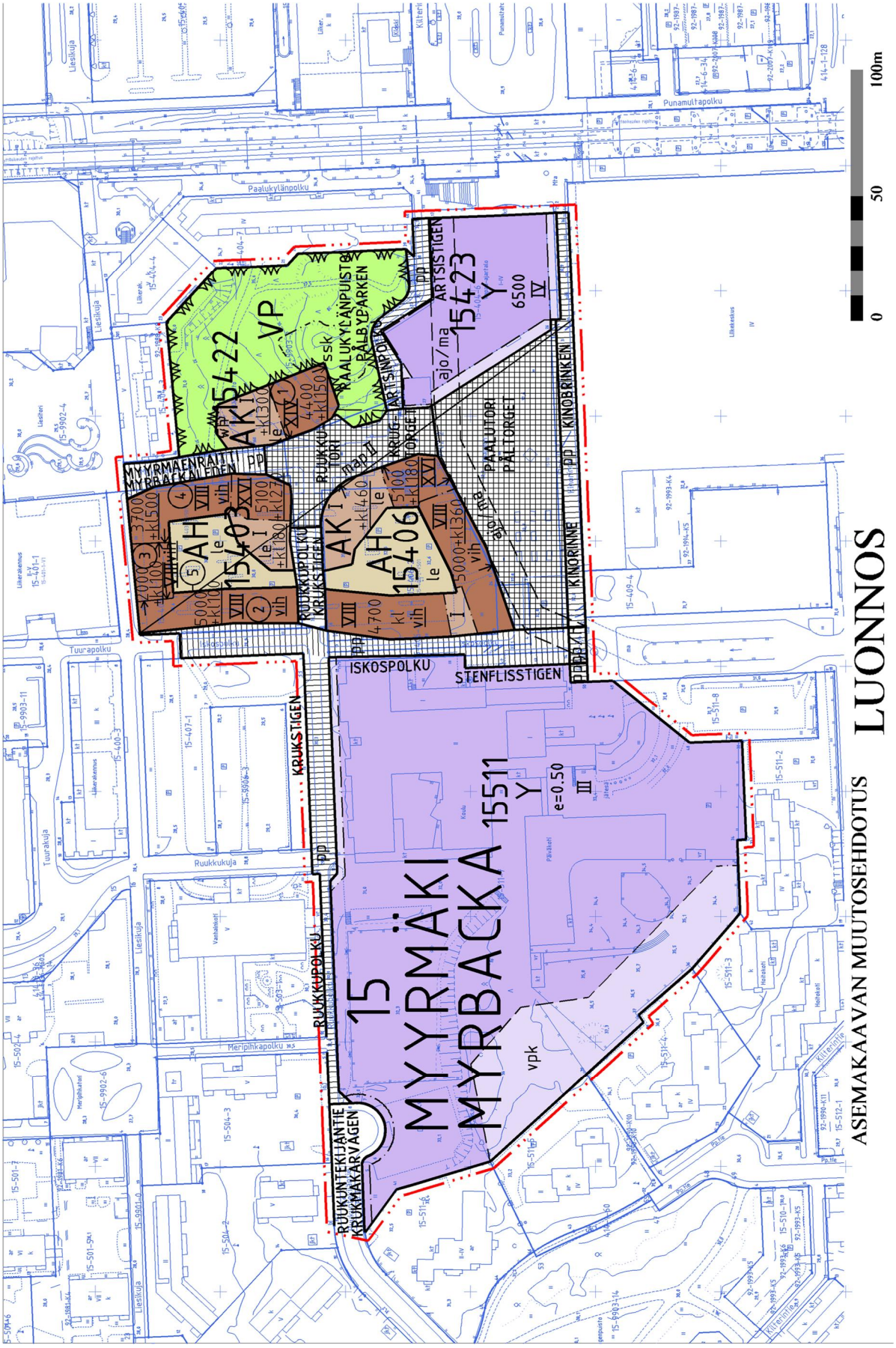
ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS
LUONNOS
15 MYYRMÄKI MYRBACKA
15511
Y
e=0.50
III
vpk
15422
VP
15403
AH
15406
AK
15423
Y
6500
IV
ISKOSPOLKU
STENFLISSTIGEN
KRUUKSTIGEN
RUUKKUPOLKU
RUUKUNTEKIJÄNTIE
KRUKMAKARVÄGEN
KINOBRINKEN
ARTISTIGEN
PAALUTORI
PÄLTORGET
RAALUKYLÄNPUISTO
RÄLBYPARKEN
MYYRMÄENRAITTI
MYRBACKAVÄGEN
Punamultapolku
Paalukylänpolku
Tuurapolku
Ruukkukuja
Meripihkapolku
Liesikuja
100m
50
0

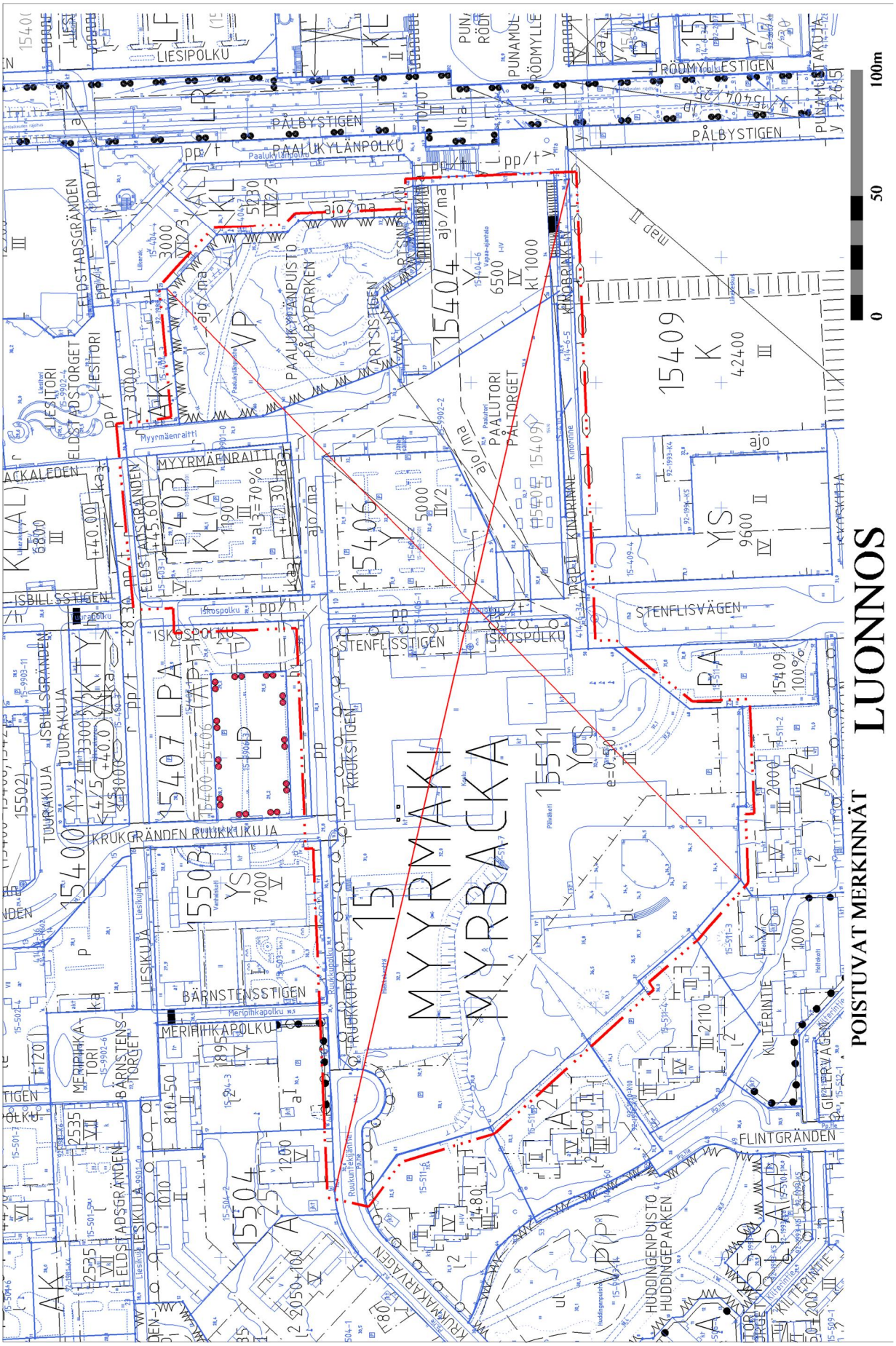
LUONNOS
POISTUVAT MERKINNÄT
100m
50
0
MYYRMÄKI
MYYRBACKA
LIESIPOLKU
PÄLBYSTIGEN
PÄÄLUKYLÄNPOLKU
RÖDMYLLESTIGEN
PUNAMUSTAKUJA
ELDSTADSGRÄNDEN
LIESITORI
PÄÄLUKYLÄNPUISTO
PÄLBYPARKEN
KARTSISTIGEN
KINDERBRÄNNAN
PÄÄLUTORI
PÄLTORGET
MYYRMÄENRAITTI
ISBILLSSTIGEN
ISKOSPOLKU
STENFLISSTIGEN
STENFLISVÄGEN
TUURAKUJA
KRUKSTIGEN
KRUKGRÄNDEN
RUUKKUKUJA
RUUKKUPOLKU
LIESIKUJA
BÄRNSTENSSTIGEN
BÄRNSTENSTORGET
MERIPIHKAPOLKU
MERIPIHKATORI
KILTERINTIE
GILTERVÄGEN
FLINTGRÄNDEN
RUUKUNKIERTÄJÄNTIE
RUUKUNKIERTÄJÄNPUISTO
HUDDINGENPUISTO
HUDDINGEPARKEN
KRUMMAVARVSVÄGEN
ACKALEDEN
15407 LPA
15406
15409
15511
15504
15503
15502
15409
100%
YS
YUS
YKTY
YVP
AK
AL
AP
LPA
LR
LT
KL
KLL
KLT
KLK
ajo/ma
ajo
kaa
pp/t
pp
II dep

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer
001925	10.10.2016	683491

LUONNOS

Vantaan kaupunki
Kaupunginosa 15

MYYRMÄEN KESKUSTA

Asemakaavan muutos
Korttelit 15403, 15406, 15422 ja 15423 ja osa korttelia 15511 sekä katu-, tori- ja virkistys-alueet.

(Kumoutuvan asemakaavan korttelit 15403, 15404 ja osa korttelia 15406 ja 15511 sekä katu-, tori ja virkistysalueet.)

Tonttijako ja tonttijaon muutos
Korttelit 15403, 15406, 15422, 15423 ja osa korttelia 15511.

1:2000

UTKAST

Vanda stad
Stadsdel 15

MYRBACKA CENTRUM

Ändring av detaljplanen
Kvarteren 15403, 15406, 15422 och 15423, och del av kvarteret 15511 samt gatu-, torget- och rekreationsområden.

(Kvarter 15403, 15404 och delar av 15406 och 15511 samt torget-, gatu- och rekreationsområdena i den plan som upphävs.)

Tomtindelning och ändring av tomtindelning
Kvarteren 15403, 15406, 15422 och 15423, och del av kvarteret 15511.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · — 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	Linje 3 m utanför planområdets gräns.
AK Asuinkerrostalojen korttelialue.	Kvartersområde för flervåningshus.
Yleistä Kortteleista 15403 sekä 15406 on rakennettava kaupunkikuvallisesti yhtenäiset ja eheät korttelit. Katu- ja toriaukioihin rajautuvat julkisivut tulee rakentaa tontin rajan suuntaisina.	**Allmänt** Kvarteren 15403 och 15406 ska byggas så att de bildar stadsbildsmässigt sammanhängande och enhetliga kvarter. De fasader som gränsar till gatuskvär och torg ska byggas så att de löper parallellt med tomtgränsen.
Rakennukset tulee rakentaa kiinni tontin rajaan ja toisiinsa yhtenäisellä päätyseinällä. Tontin rajoille rakennettava palomuuri voidaan korvata EI120 osastoinnilla.	Byggnaderna ska byggas fast i tomtgränsen och i varandra med en gemensam gavelvägg. Den brandmur som byggs på tomtens gränser kan ersättas med sektionering EI120.
Kortteleissa 15403 ja 15406 pihakannen pelastusreitti tulee merkitä selvästi ja mitoittaa niin, että se kestää pelastuskaluston painon.	Räddningsvägen på gårdsdäcket i kvarteren 15403 och 15406 ska tydligt märkas ut och dimensioneras så att vägen bär räddningsmaterielens vikt.
Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva Arkkitehtuurin tulee olla modernia, korkeatasoista ja innovatiivista.	**Arkitektur och stadsbild** Arkitekturen ska vara modern, högklassig och innovativ.
Tornitalojen rakennusmassojen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus ja ne tulee sommitella veistoksellisesti.	Tornhusens byggnadsmassor ska bilda en enhetlig helhet och de ska ha en skulptural utformning.
Katualueille näkyvien rakennusten julkisivujen tulee olla korkealuokkaisista ja kestävistä materiaaleista paikalla rakennettuja. Julkisivujen päämateriaalien käyttöikätavoite on vähintään 100 vuotta.	Fasaderna till de byggnader som syns mot gatuområdena ska vara högklassiga och byggda på plats av hållbara material. Målet för fasadernas brukslivslängd är minst 100 år vad gäller huvudmaterialen.
Julkisivumateriaalien tulee pääasialliselta väritykseltään olla vaaleita.	Fasadmaterialen ska till sin huvudsakliga färgsättning vara ljusa.
Rakennusten sisäänkäyntien on erotuttava selkeästi katosten, sisäänvetojen ja valaistuksen avulla.	Byggnadernas ingångar ska tydligt framträda med hjälp av skärmtak, indragningar och belysning.
Parvekejulkisivujen tulee antaa sisäänvedettyjen parvekkeiden vaikutelma. Parvekejulkisivun etuseinän julkisivumateriaalien tulee liittyä pääasialliseen julkisivumateriaaliin.	Balkongfasaderna ska ge ett intryck av indragna balkonger. Fasadmaterialen i balkongfasadens framvägg ska höra samman med det huvudsakliga fasadmaterialet.
Parvekkeiden on oltava lasitettuja. Parvekkeiden kaiderakenteen tulee olla peittävää pintaa.	Balkongerna ska vara inglasade. Balkongernas räckkonstruktion ska vara sluten yta.
Katujulkisivujen puolella parvekkeiden kattopinnat ja väli- ja taustaseinät tulee toteuttaa korkeatasoisin materiaalein.	På gatufasadernas sida ska balkongernas takytor och mellan- och fondväggar byggas av högklassiga material.
Parvekkeita ei saa tukea maasta.	Balkongerna får inte förses med markstöttor.
Maantasokerros tulee toteuttaa laadukkailla ja kestävillä materiaaleilla. Näkyvää betonisokkelia ei sallita.	Markplansvåningen ska byggas i högklassiga och hållbaramaterial. Synliga betongsocklar tillåts inte.

Pysäköintilaitokseen johtava ajo- ja kulkuyhteys tulee suunnitella ja rakentaa luontevana korttelin osana käyttäen laadukkaita materiaaleja.

Rakennusten kattomuotojen ja kattokulmien valinnassa tulee huomioida aurinkopaneelien ja viherkattojen sijoittaminen. Energiantuotantoon liittyvät tekniset laitteet, kuten aurinkopaneelit tulee integroida luontevasti korttelin arkkitehtuuriin ja maankäyttöön.

Kortteleissa 15403 ja 15406 kattopinta-alasta vähintään 1/3 tulee olla viherkattoa.

Kortteleiden rakennusten räystäslinjojen tulee olla pituussuuntaan kaltevia ja muodostaa visuaalisesti yhtenäinen jatkuva kokonaisuus korttelissa.

Ilmanvaihtokonehuoneet ja muut talotekniset laitteet tulee sovittaa luontevaksi osaksi rakennusten arkkitehtuuria ja materiaaleja. Ne eivät saa rikkoa yhtenäistä räystäslinjaa.

Rakennusten ja katualueen väliset tilat tulee käsitellä osana kaupunkimaista katutilaa ja pinnoitemateriaalien tulee jatkua yhtenäisenä rakennusten seinään saakka. Pihan puolella tonttien tulee liittyä AH-korttelialueeseen saumattomasti.

Kortteleiden I-kerroksisiin rakennuksiin tulee toteuttaa kattopiha. Kattopihoilla talotekniset laitteet tulee integroida muihin rakenteisiin ja sijoittaa siten, että kattopihoille voidaan toteuttaa yhtenäinen, tarkoituksenmukainen oleskelupiha. Kattopihoille tulee luoda vehreä vaikutelma istuttamalla pienpuita, pensaita, köynnöksiä, perennoja ja nurmea. Rakennelmien ja kasvillisuuden avulla tulee luoda tuulensuojaa. Istutuksille tulee perustaa riittävän syvät ja laajat kasvualustat. Kattojen rakenteissa tulee ottaa huomioon istutuksiin tarvittavan kasvualustan paksuus ja paino.

Korttelissa 15422 tontin korkeustason, pinnoitteiden, istutusten ja hulevesien viivyttämisen tulee liittyä julkiseen alueeseen luontevasti ja viimeistellysti. Mahdollisten aitojen on oltava kasvillisuusaitoja tai kasvillisuusaidan ja rakenteellisen aidan yhdistelmiä.

Korttelissa 15422 hulevedet tulee imeyttää tai viivyttää korttelialueella ennen johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.

Kortteliin 15403 tontille 2 saa sijoittaa opiskelija-asumista.

Kortteliin 15403 tulee varata maantasokerrokseen tila muuntamolle. Muuntamon on oltava helposti huollettavissa. Muuntamon saa rakentaa osoitetun rakennusoikeuden lisäksi.

Alueelle on varattava riittävät tilat jätteiden lajitteluun.

Jätehuolto voidaan toteuttaa korttelikohtaisesti.

Rakennusoikeus

Asukas- ja yhteistiloja, kuten polkupyörävarastoja, irtaimistovarastoja, lastenvaunuvarastoja ja teknisiä tiloja saa rakentaa varsinaisen rakennusoikeuden lisäksi. Tilat tulee toteuttaa niin, että maantasoon sijoittuessaan ne antavat avonaisen ja toiminnallisen vaikutelman. Asumisen lisärakennusoikeudet eivät mitoita auto- tai polkupyöräpaikkoja tai väestösuojatiloja.

Viherhuoneet eivät mitoita auto- tai polkupyöräpaikkoja.

Ullakkokerrokseen tai ylimpään kerrokseen saa rakennusoikeuden lisäksi jokaiselle tontille rakentaa asukkaiden yhteistiloja tai saunan asukkaiden käyttöön. Saunan yhteyteen tulee toteuttaa kattoterassi.

Porrashuoneiden tulee olla luonnonvaloisia. Jokaisesta porrashuoneesta tulee olla suora uloskäynti leikki- ja oleskelualueeksi osoitetulle tontinosalle. Porrashuoneiden 15 k-m2 ylittävän osan saa rakentaa kussakin kerroksessa porrashuonetta kohti rakennusoikeuden lisäksi edellyttäen, että tämä lisää porrashuoneen viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta.

Pysäköintilaitoksen saa rakentaa rakennusoikeuden lisäksi. Sen laajuus on ilmaistu rakennusalana ja kerroslukuna.

Liikenne ja pysäköinti

Autopaikkojen vähimmäismäärät:

Asunnot	1 ap/130 k-m²,
Liiketilat	1 ap/150 k-m²

Opiskelija-asunnot korttelissa 15403/2 10 kpl

Autopaikkoja saa sijoittaa kortteli- ja tonttijaosta huolimatta.

Kör- och färdförbindelsen till parkeringsanläggningen ska planeras och byggas av högklassiga material som en naturlig del av kvarteret.

Vid val av takformer och takvinklar ska man beakta placeringen av solpaneler och gröntak. Tekniska anordningar ningar för energiproduktion, t.ex. solpaneler, ska på ett naturligt sätt integreras i kvarterets arkitektur och markanvändning.

I kvarteren 15403 och 15406 ska minst 1/3 av takytan bestå av gröntak.

Takfotslinjerna hos kvarterets byggnader ska vara slutt-ande i längdriktningen och bilda en visuellt enhetlig sammanhängande helhet i kvarteret.

Luftkonditioneringens maskinrum och övriga hustekniska anordningar ska anpassas som en naturlig del av byggnadernas arkitektur och material. De får inte bryta den sammanhängande takfotslinjen.

Utrymmena mellan byggnaderna och gatuområdet ska behandlas som en del av det stadsbildsmässiga gaturummet och beläggningsmaterialen ska löpa samman hängande fram till byggnadernas vägg. På gårdssidan ska tomterna vara kopplade till kvartersområdet AH på ett sammanhängande sätt.

Kvarterens I-våningsbyggnader ska förses med takgårdar. På takgårdarna ska taktekniska anordningar integreras i övriga konstruktioner och placeras så att man på takgårdarna kan anlägga en enhetlig, ändamålsenlig vistelsegård. På t akgårdarna ska man skapa ett grönskande in tryck genom att plantera småträd, buskar, klätterväxter, perenner och gräs. Med hjälp av konstruktioner och växtlighet ska vindskydd åstadkommas. Tillräckligt djupa och stora växtunderlag ska ordnas för planteringarna. I fråga om takkonstruktionerna ska man beakta tjockleken och vikten hos det växtunderlag som behövs för planteringarna.

I kvarteret 15422 ska tomtens höjdnivå, ytbeläggningar, planteringar och fördröjning av dagvatten anknyta till det allmänna området på ett naturligt och genomarbetat sätt. Eventuella staket ska bestå av vegetationsstaket eller kombinationer av vegetations- och strukturella staket.

I kvarteret 15422 ska dagvattnen infiltreras eller fördröjas inom kvartersområdet innan de leds ner i det allmänna regnvattenavloppet.

Studentboende ska placeras på tomt 2 i kvarteret 15403.

I kvarteret 15403 ska plats för en transformator reserveras i markplansvåningen. Transformatorn ska vara lätt att underhålla. Transformatorn får byggas utöver den anvisade byggrätten.

Tillräckliga utrymmen för avfallssortering ska reserveras i området.

Avfallshanteringen kan förverkligas inom varje enskilt kvarter.

Byggrätt

Invånarlokaler och gemensamma utrymmen, såsom cykelförråd, lösöresförråd, barnvagnsförråd och tekniska utrymmen får byggas utöver den ordinarie byggrätten. Utrymmena ska planeras så att de ger ett öppet och funktionellt intryck på markplanet. Tilläggsbyggrätter för boende räknas inte med i dimensioneringen av bil och cykel- eller skyddsrum.

Grönrum räknas inte med i dimensioneringen av bil- eller cykelplatser.

På vindsvåningen eller på den översta våningen får man utöver byggrätten på varje tomt bygga gemensamma utrymmen för de boende eller en bastu för de boendes förfogande. I anslutning till bastun ska en takterrass byggas.

Trapphusen ska ha dagsljusintag. Från varje trapphus ska det finnas en direkt utgång till den del av tomten som anvisats som område för lek och utevistelse. En del som överskrider 15 m²-vy i trapphusen får utöver byggrätten byggas per våning och trapphus under förutsättning att detta ökar trivseln och dagsljuset.

En parkeringsanläggning får byggas utöver byggrätten. Dess omfång har angetts som byggnadsyta och våningstal.

Trafik och parkering

Minimiantalet bilplatser:

Bostäder	1 bp/130 m²-vy,
Affärslokaler	1 bp/150 m²-vy

Kvarterets studentbostäder 15403/2 10 st.

Bilplatserna får placeras oberoende av kvarters- och tomtindelningen.

	Kortteleiden 15403, 15406 ja 15422 autopaikat tulee pääasiassa sijoittaa kortteleiden 15403, 15406 ja Myyrmäenraitin, Ruukkupolun ja Ruukkutorin alla sijaitsevaan maanalaiseen pysäköintilaitokseen. Ajoliittymä pysäköintilaitokseen tulee järjestää Liesikujalta. Kortteleiden autopaikkoja saa sijoittaa myös Paalutorin alla sijaitsevaan pysäköintilaitokseen.	Bilplatserna för kvarteren 15403, 15406 och 15422 ska huvudsakligen placeras i den underjordiska parkeringsanläggningen under kvarteren 15403, 15406 och Myrbackaleden, Krukstigen och Kruktorget. En körförbindelse till parkeringsanläggningen ska ordnas från Eldstadsgränden. Bilplatser för kvarteren får också placeras i parkeringsanläggningen under Påltorget.
	Kortteleiden 15403, 15406 ja 15422 liiketilojen autopaikat sekä opiskelija-asuntojen autopaikat saa sijoittaa korttelissa 15421 olevaan Myyrmäen keskustan yleiseen pysäköintilaitokseen.	Bilplatserna för kvarteren 15403, 15406 och 15422 och affärslokalernas bilplatser samt studentbostädernas bilplatser får placeras i den allmänna parkeringsanläggningen i kvarteret 15421 i Myrbacka centrum.
	Pysäköintilaitoksesta tulee olla suora yhteys asuinrakennusten porrashuoneisiin.	Från parkeringsanläggningen ska det finnas en direktförbindelse till bostadshusens trapphus.
	Pysäköintilaitoksen viihtyisyyttä, turvallisuutta ja käytettävyyttä tulee edistää valaistuksella ja värien käytöllä.	Parkeringsanläggningens trivsel, säkerhet och användbarhet ska främjas med hjälp av belysningen och användningen av färger.
	Pysäköintilaitoksessa tulee varautua sähköautojen latauspisteisiin.	I parkeringsanläggningen ska beredskap finnas för laddningsställen för elbilar.
	Rakennettavat pyöräpaikat:	**Cykelplatser som ska byggas**:
	Polkupyöräpaikkoja tulee varata 1 pp / 30 k-m².	Cykelplatser ska reserveras 1 cp / 30 m²-vy.
	Korttelin 15403 tontilla 2 pyöräpaikkoja tulee varata 1 pp / asuinhuone.	På tomt 2 i kvarteret 15403 ska cykelplatser reserveras 1 cp / bostadsrum.
AH	**Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue.**	**Kvartersområde i sambruk som betjänar boendet.**
	Alue on rakennettava yhtenäisen suunnitelman mukaan.	Området ska byggas enligt en enhetlig plan.
	Parvekkeet voivat ulottua AH-korttelialueelle.	Balkongerna får sträcka sig ut på kvartersområdet AH.
	AH-korttelialueille sijoittuvat pihojen leikki- ja oleskelualueet, reitit, mahdolliset hulevesijärjestelmät ja istutukset tulee suunnitella ja rakentaa yhtenäisesti. Leikki- ja oleskelualueet tulee toteuttaa koko korttelin yhteisinä.	Gårdsplanernas områden för lek och utevistelse, leder, eventuella dagvattensystem och planteringar i kvartersområdena AH ska planeras och byggas på ett enhetligt sätt. Områdena för lek och utevistelse ska förverkligas så att de är gemensamma för hela kvarteret.
	Pihojen suunnittelussa tulee huomioida eri-ikäisten käyttäjien tarpeet. Piha tulee toteuttaa kasvillisuudeltaan monilajisena alueena, jolle istutetaan vuodenaikojen vaihtelu huomioiden erilaisia puita, pensaita, perennoja ja nurmea. Sisäpihan osat, joita ei käytetä välttämättöminä kulkuteinä, leikki- tai oleskelualueina tai hyödynnetä kaupunkiviljelyyn, on istutettava.	Vid planeringen av gårdarna ska behoven hos användare i olika åldrar beaktas. Gårdsplanen ska förverkligas som ett område med mångsidig växtlighet, där det planteras olika slag av träd, buskar, perenner och gräs som beaktar årstidernas växling. De delar av innergården som inte används för nödvändiga gångvägar, områden för lek eller utevistelse eller utnyttjas för stadsodling, ska förses med planteringar.
	Istutuksille tulee perustaa riittävän syvät ja laajat kasvualustat. Kansirakenteissa tulee ottaa huomioon istutuksiin tarvittavan kasvualustan paksuus ja paino sekä pelastoimen vaatimukset.	Tillräckligt djupa och stora växtunderlag ska ordnas för planteringarna. I däckkonstruktionerna ska man beakta tjockleken och vikten hos det växtunderlag som behövs för planteringarna samt räddningsväsendets krav.
Y	**Yleisten rakennusten korttelialue.**	**Kvartersområde för allmänna byggnader.**
	Y-korttelialuetta korttelissa 15423 koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller kvartersområde Y i kvarter 15423:
	Rakennusten julkisivujen umpisivut on verhoiltava pääasiassa korkealuokkaisilla vaaleilla julkisivumateriaaleilla.	De slutna partierna i byggnadernas fasader ska bekläs med huvudsakligen högklassiga, ljusa fasadmaterial.
	Parvekkeet ja katokset saa ulottaa jalankulkukaduille sekä tori- ja puistoalueille korkeintaan 2,50 metrin levyisinä ulokkeina. Kulkuaukon vapaan korkeuden tulee olla vähintään 2,80 metriä.	Balkonger och takkonstruktioner får sträcka sig ut på gågator samt torg- och parkområden som högst 2,5 meter breda utskjutande partier. Passagens fria höjd ska vara minst 2,80 meter.
	Väestönsuojien varauloskäytävät voivat ulottua tori-, katu- tai rautatiealueelle.	Skyddsrummens nödutgångar får nå ut på torg-, gatu- eller järnvägsområdet.
	Autopaikat saa sijoittaa tontin ulkopuolelle.	Bilplatserna får placeras utanför tomten.
	Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 ap / 250 k-m².	Minimiantalet bilplatser är 1 bp / 250 m²-vy.
	Tontin rajalle ei tarvitse rakentaa palomuuria.	Det behöver inte byggas någon brandmur på tomtgränsen.
	Y-korttelialuetta korttelissa 15511 koskevia määräyksiä:	Bestämmelser som gäller kvartersområde Y i kvarter 15511:
	Alueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja.	I området får det byggas bostäder som är nödvändiga med tanke på fastighetsskötseln.
	Alueella saa olla yleistä pysäköintiä, kun pysäköintialuetta ei tarvita tontin käyttöön.	Området får ha allmän parkering, när parkeringsområdet inte behövs för tomtens bruk.
	Autopaikkojen vähimmäismäärä on 1 ap / 250 k-m².	Minimiantalet bilplatser är 1 bp / 250 m²-vy.
	Hulevedet tulee imeyttää tai viivyttää korttelialueella ennen johtamista yleiseen sadevesijärjestelmään.	Dagvattnen ska infiltreras eller fördröjas inom kvartersområdet innan de leds ner i det allmänna regnvattenavloppet.
VP	**Puisto.**	**Park.**
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	**Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.**
	Osa - alueen raja.	**Gräns för delområde.**
	Ohjeellinen alueen tai osa - alueen raja.	**Riktgivande gräns för område eller del av område.**

①	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
15	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
MYY	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
PAALUTORI	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.	Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område.
6500	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.	Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta.
5000+kl360	Lukusarja, jossa ensimmäinen luku ilmoittaa asuntokerrosalan neliömetrimäärän ja toinen luku liikehuoneistojen kerrosalan neliömetrimäärän.	Talserie vars första tal anger bostadsvåningsytan i kvadratmeter och andra tal våningsytan i kvadratmeter för affärslokaler.
VIII	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
e=0.50	Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.	Exploateringstal dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens yta.
vih	Alleviivattu luku osoittaa ehdottomasti käytettävän rakennusoikeuden, rakennuksen korkeuden, kattokaltevuuden tai muun määräyksen.	Understreckat tal anger byggnadsrätt, byggnadshöjd, taklutning eller annan bestämmelse som ovillkorligen bör iakttas.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
kl	Rakennusala, jolle saa sijoittaa liikerakennuksen.	Byggnadsyta där affärsbyggnad får placeras.
	Paalutorin, Ruukkutorin, Myyrmäenraitin ja Ruukkupolun varrella katutason liiketilat ja kerroskorkeus tulee suunnitella siten, että ne soveltuvat ravintolakäyttöön.	Längs Påltorget, Kruktorget, Myrbackaleden och Krukstigen ska affärslokalerna på gatuplanet och våningshöjden planeras så att de lämpar sig för restaurangändamål.
maa II	Maanalainen pysäköintitila. Roomalainen numero osoittaa pysäköintitasojen suurimman sallitun lukumäärän.	Underjordiskt parkeringsutrymme. Den romerska siffran anger största tillåtna antal bilplan.
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.
le	Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.	För lek och utevistelse reserverad del av område.
vih	Viherkatto.	Gröntak.
vpk	Ohjeellinen puistomaisesti kehitettävä alueen osa.	Riktgivande del av område som skall utvecklas som park.
	Katu.	Gata.
	Katuaukio/Tori.	Öppen plats/Torg.
pp	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu.	För gång- och cykeltrafik reserverad gata.
pp/h	Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu, jolla huoltoajo on sallittu.	För gång- och cykeltrafik reserverad gata där servicetrafik är tillåten.
ajo/ma	Ohjeellinen ajoyhteys maanalaiseen tilaan.	Riktgivande körförbindelse till utrymme under markytan.
ssk	Avokallio tai siirtolohkare joka tulee säilyttää.	Kalt berg eller flyttblock som skall bevaras.

Asemapiirros ja esitystonttijaosta, luonnos, Innovarch Oy, 26.9.2016

Luonnos korttelijulkisivusta Myyrmäenraitille, Innovarch Oy, 26.9.2016

Luonnos korttelijulkisivusta Iskospolulle, Innovarch Oy, 26.9.2016

Luonnos korttelijulkisivusta Liesikujalle, Innovarch Oy, 26.9.2016

Luonnos korttelijulkisivusta Paalutorille, Innovarch Oy, 26.9.2016

Luonnos korttelileikkauksesta itään, Innovarch Oy, 26.9.2016

Luonnos korttelileikkauksesta etelään, Innovarch Oy, 26.9.2016

Taiteilijan näkemys Paalutorilta, suunnitelma Innovarch Oy, 26.9.2016

Taiteilijan näkemys korttelipihasta, suunnitelma Innovarch Oy ja WSP Oy, 26.9.2016

10. huhtikuuta klo 9

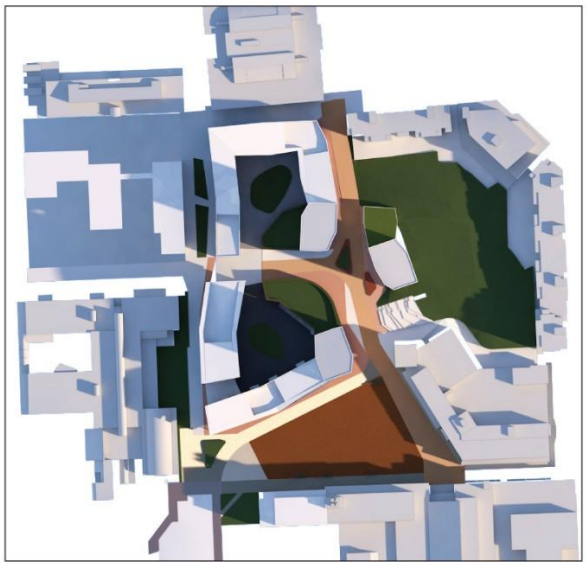

10. huhtikuuta klo 12

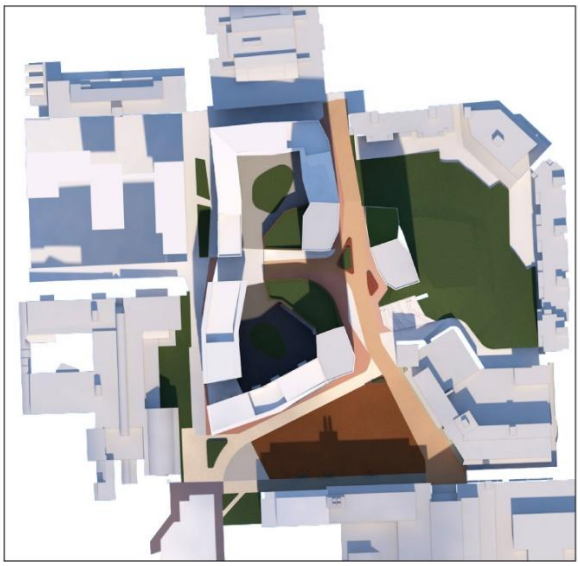

10. huhtikuuta klo 15

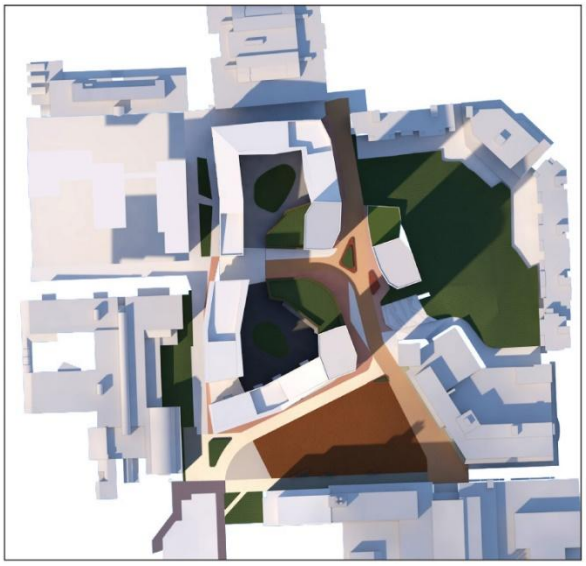

21. kesäkuuta klo 12

21. kesäkuuta klo 15

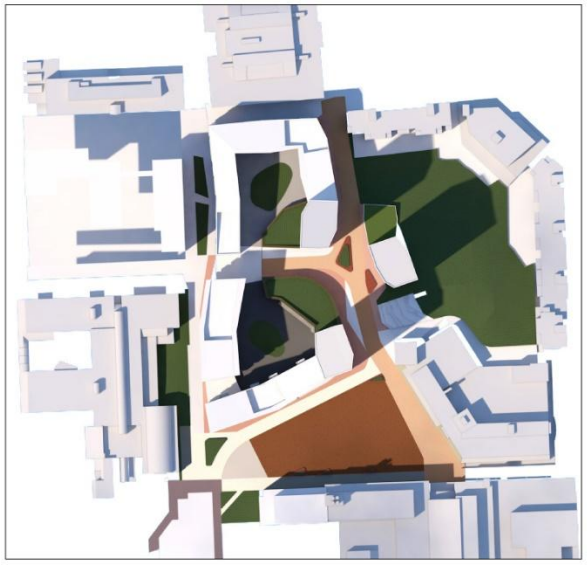

21. kesäkuuta klo 18

Korttelipihat ja julkisen ulkotilan yleissuunnitelma, luonnos, WSP Oy, 26.9.2016

Pelastusreitit, WSP Oy, 23.9.2016

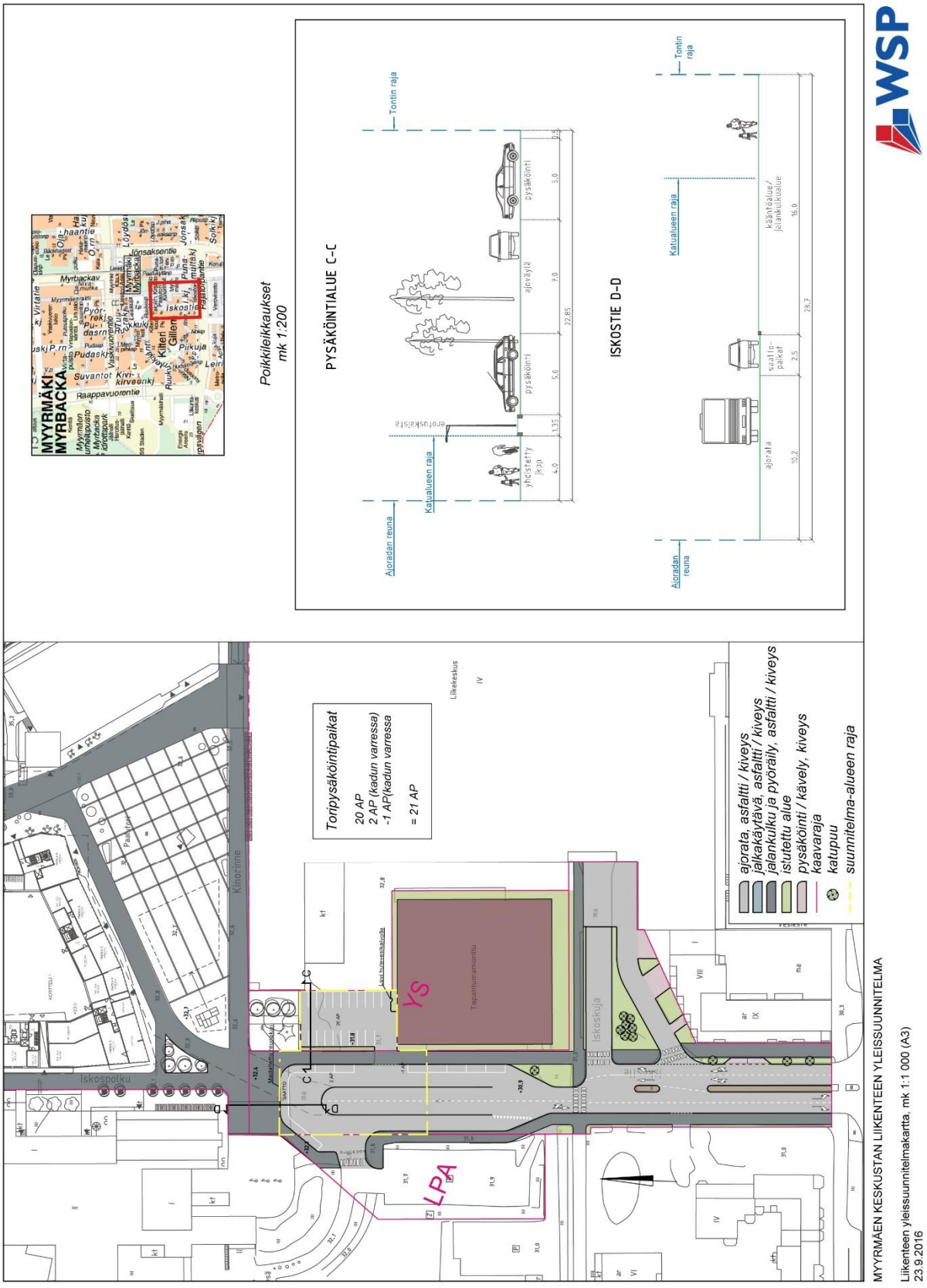

Liikenteen yleissuunnitelma, eteläosa ja katupoikkileikkauksia, WSP, 23.9.2016

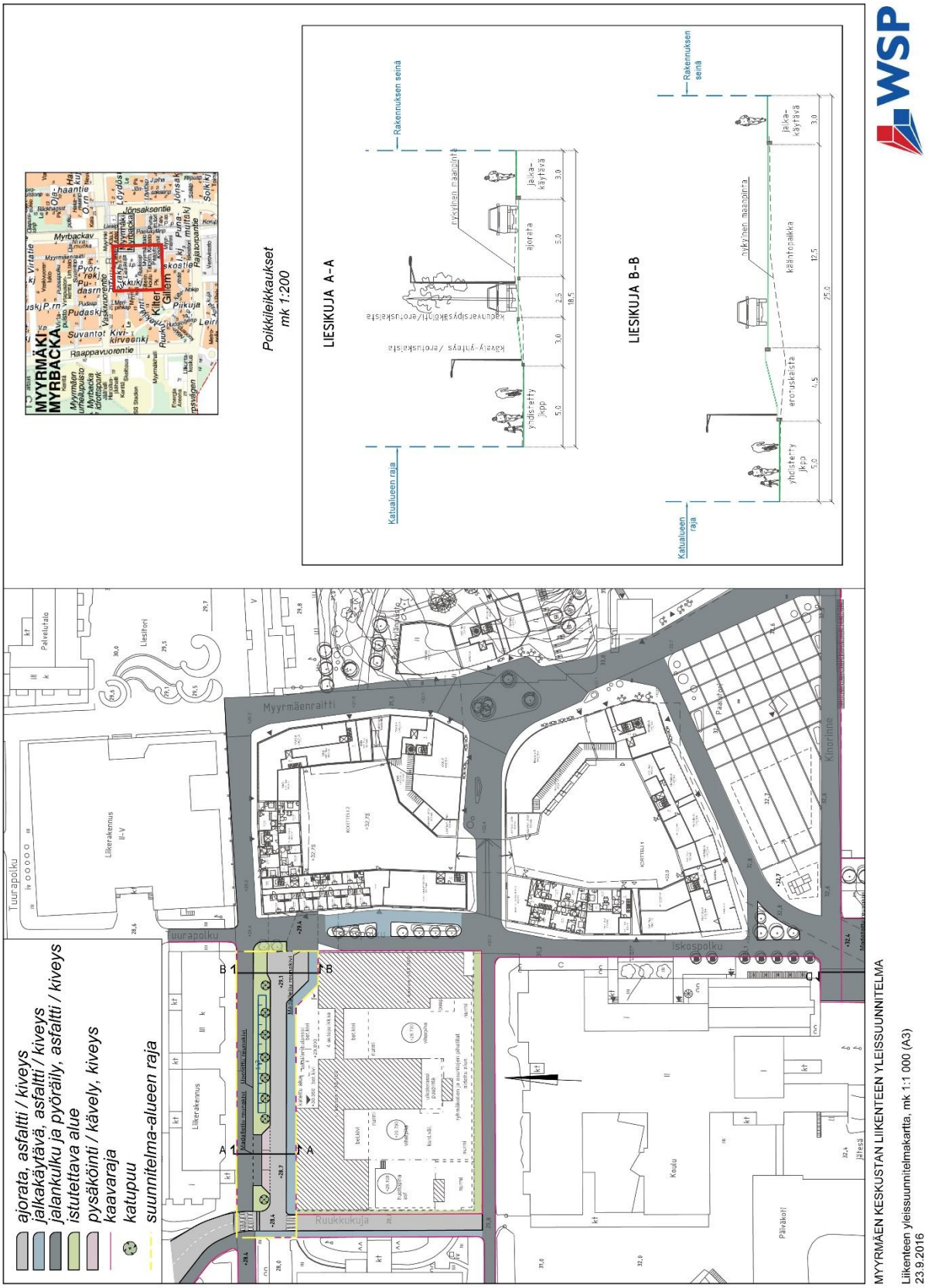

Liikenteen yleissuunnitelma, pohjoisosa ja katupoikkileikkauksia, WSP, 23.9.2016

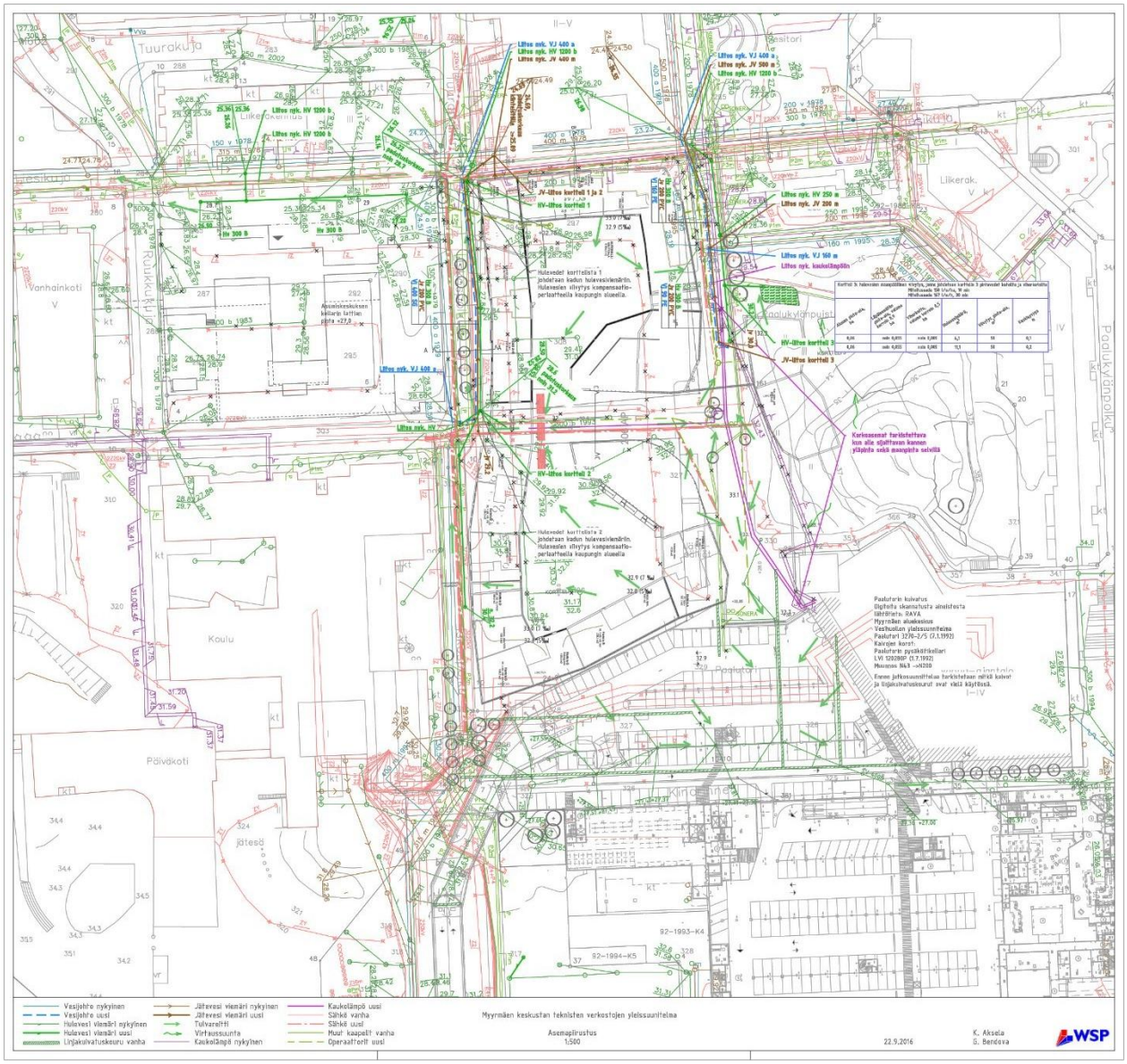

Tekninen tilavaraustarkastelu, alla hulevesien hallinta korttelissa 15422, WSP Oy, 22.9.2016

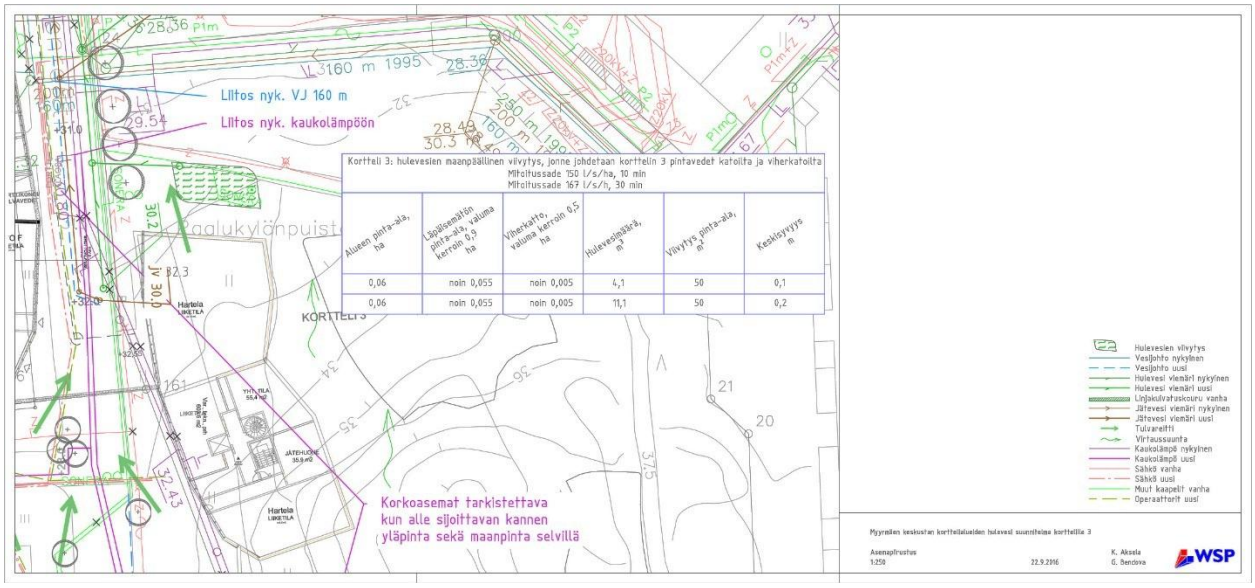

Alueen pinta-ala, ha	Läpäisemätön pinta-ala, kerroin 0,9 ha	Viherkatto, valuma kerroin 0,5 ha	Hulevesimäärä, m³	Viivytys pinta-ala, m²	Keskisyvyys m
0,06	noin 0,055	noin 0,005	4,1	50	0,1
0,06	noin 0,055	noin 0,005	11,1	50	0,2

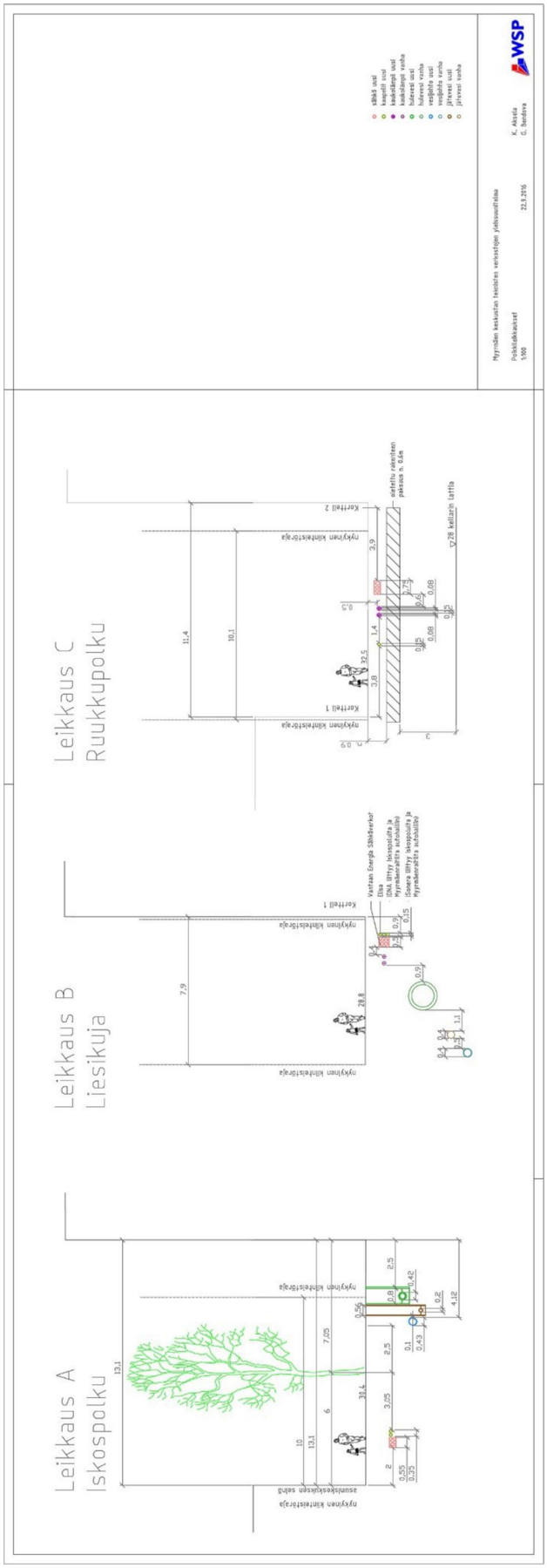

Leikkaus, WSP, 22.9.2016

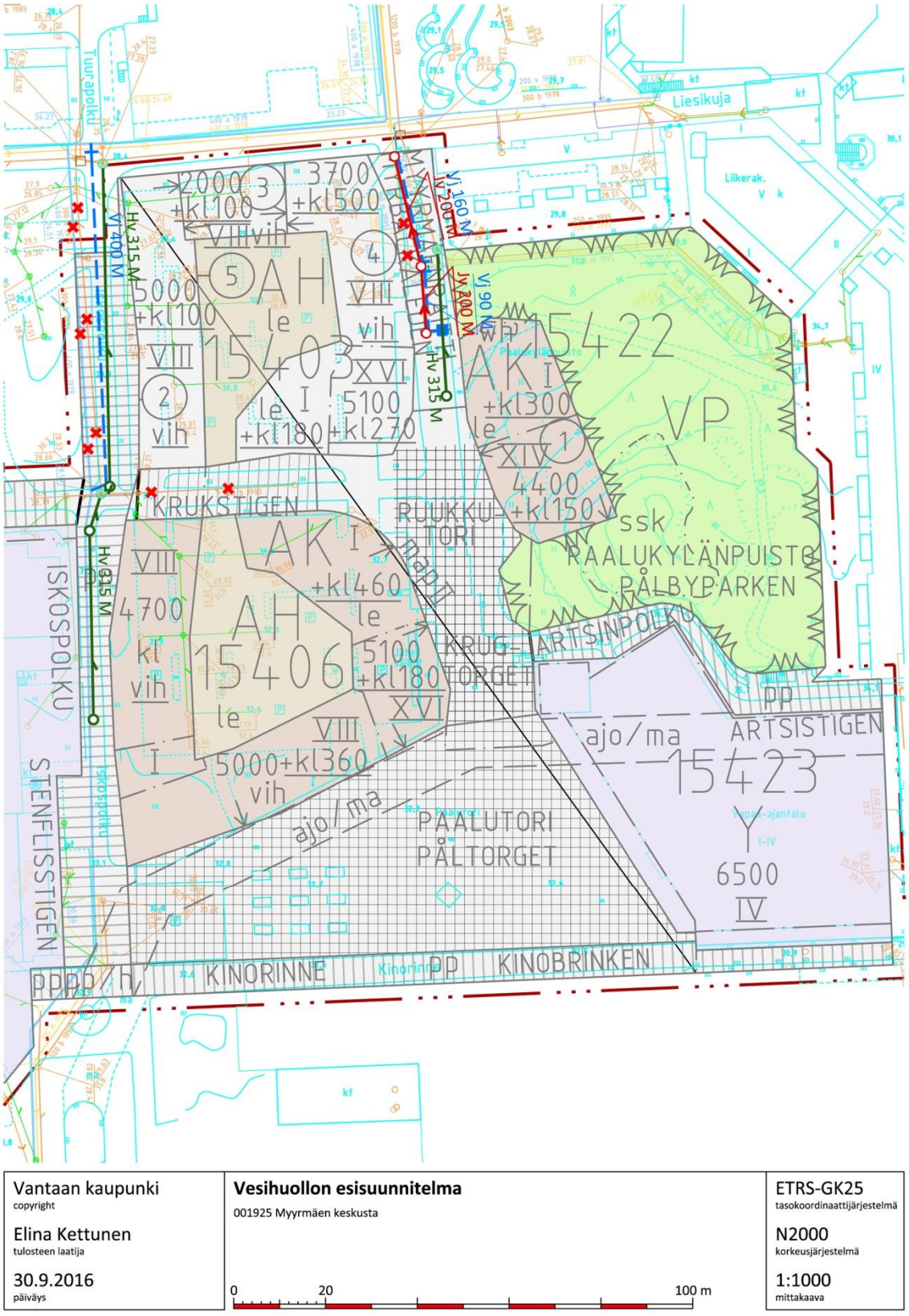

Vantaan kaupunki copyright Elina Kettunen tulosteen laatija 30.9.2016 päiväys	**Vesihuollon esisuunnitelma** 001925 Myyrmäen keskusta 0 20 100 m	ETRS-GK25 tasokoordinaattijärjestelmä N2000 korkeusjärjestelmä 1:1000 mittakaava

Vesihuollon yleissuunnitelma, Vantaan kaupunki, 30.9.2016

17 § Asemakaavamuutos sekä tonttijaon muutos 002271 / 23 Kivistö / Marmoritie 5 / TLA

VD/4314/10.02.04.01/2015
TLA/LVA/SSA/SRU

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan tontin 92-23-17-4 jakaminen kahdeksi tontiksi ja tonttien tehokkuuden nostaminen. Kaavamuutos nostaa rakennusoikeuden määrää 287 k-m².

Asemakaavamuutos koskee korttelia 23017, kaupunginosassa 23, Kivistö.
Muutos koskee kumoutuvassa asemakaavassa Kivistö 1 (nro 230100) korttelin 23017 osaa.

Tonttijaon muutos koskee korttelia 23017 kaupunginosassa 23, Kivistö.

Alue sijaitsee Kivistön vanhalla pientaloalueella noin 800 metrin etäisyydellä Kivistön keskustasta.

Kaavan hakija
Ensio Hytönen ja Kirsti Hytönen

Maanomistus
Alue on yksityisessä omistuksessa.

Kaavan valmisteluun osallistuneet
Kaavatyö on tehty kaupungin työnä.

Osayleiskaava
Kaavamuutoksen alue on kaupunginvaltuustossa 19.6.2006 hyväksytyssä Marja-Vantaan oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa pientaloalueella. Suunnittelualue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä m3 (Lden 50 – 55 dB). Tämä ei vaikuta alueen rakentamiseen. Uudetkaan Finavian lentomeluennusteet eivät aseta asuntorakentamiselle esteitä.

Asemakaavan muutos
Asemakaavamuutoksen myötä noin 2 205 m²:n suuruinen pientalotontti jaetaan kahdeksi tontiksi. Olemassa oleva rakennus jää suuremmalle tontille, jonka tehokkuutta nostetaan lukuun e=0.30, jolloin tontin rakennusoikeus on noin 403 k-m². Muutos mahdollistaa olemassa olevan rakennuksen laajentamisen noin 43 k-m². Pienemmän tontin tehokkuutta nostetaan lukuun e=0.25, jolloin tontin rakennusoikeus on noin 215 k-m².

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely
MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on tehty 16.6.2016

MRL 62 §:n mukaisesti kaavan vireille tulosta on ilmoitettu Vantaan Sanomissa ja osallisille on varattu mahdollisuus lausua mielipiteensä asiasta. Mielipiteitä saatiin 3 kappaletta eikä niissä ollut huomautettavaa kaavamuutokseen. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY muistutti mielipiteessään, että tonttien omistajan / lohkoajan on huomioitava, kuinka lohkottu tontti on liitettävissä yleiseen vesihuoltoon ja kuinka lohkotun tontin kuivatus järjestetään.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset
Asemakaavatyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012, täydennetty ja tarkennettu KV 22.9.2014).

Kaavatyö tuottaa uutta asuntokerrosalaa (287 k-m²) sekä pientalojen rakennuspaikkoja (1 kpl).

Sopimus
Asemakaavan muutokseen ei liity toteuttamissopimusta.

Muutoskustannukset maksaa hakijat Ensio Hytönen ja Kirsti Hytönen ja vahvistettavaksi tullaan esittämään maksuluokka 1B (3 500 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (930 €), yhteensä 4 430 €.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 17

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään
a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 27 §:n mukaisesti 10.10.2016 päivätty asemakaavamuutosehdotus sekä tonttijaon muutosehdotus 002271, Kivistö 23 / Marmoritie 5.
b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.
c) vahvistaa maksuluokka 1B ja todetaan, että hakijat Ensio Hytönen ja Kirsti Hytönen maksavat muutoskustannukset (3 500 €), lisättynä tonttijaon laadinnan aiheuttamalla lisämaksulla (930 €), yhteensä 4 430 €.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Asemakaavamuutoksen selostus 10.10.2016

Täytäntöönpano: Kaupunkisuunnittelu

Muutoksenhakuohje: 5.

Lisätiedot:
aluearkkitehti Anna-Riitta Kujala, puh. 8392 9306,
asemakaavasuunnittelija Sonja Sahlsten, puh. 8392 5025
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

002271 MARMORITIE 5

KIVISTÖ

MAANKÄYTÖN, RAKENTAMISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA / KAUPUNKISUUNNITTELU

Asemakaavamuutoksen selostus, joka koskee 10.10.2016 päivättyä asemakaavakarttaa nro 002271. Kaavoitus on tullut vireille 16.6.2016.

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutos:
Asemakaavan muutos koskee
Vantaan kaupungin 23. kaupunginosaa, Kivistö,
osa korttelia 23017.
(Osa kumoutuvan asemakaavan korttelia 23017.)

Tonttijaon muutos:
Tonttijaon muutos koskee
korttelin 23017 tonttia 4.

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan tontin 92-23-17-4 jakaminen kahdeksi tontiksi ja tonttien tehokkuuden nostaminen. Kaavamuutos nostaa rakennusoikeuden määrää 288 k-m^2.

Kaavan laatija:
Sonja Sahlsten, asemakaavasuunnittelija, Vantaan kaupunki; sonja.sahlsten@vantaa.fi, puh. 09 8392 5025.

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI

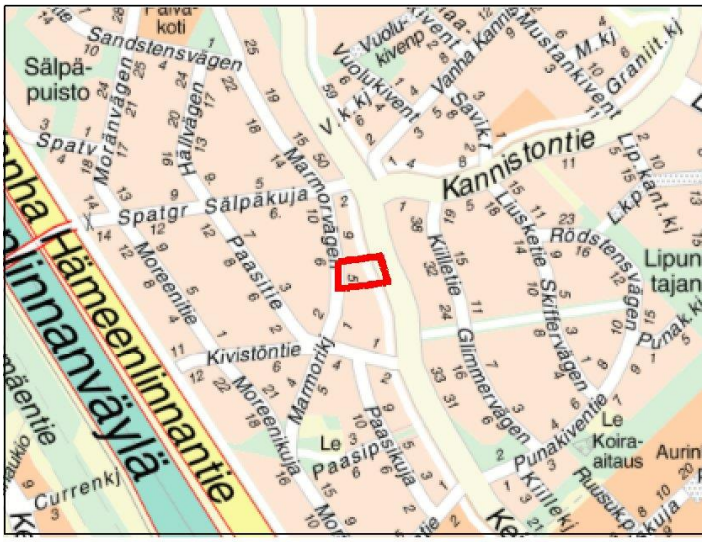

Suunnittelualue sijaitsee Kivistön vanhan pientaloalueen keskiosissa osoitteessa Marmoritie 5. Asemakaavan muutos koskee asemakaavaa nro 230100, joka on vahvistettu ympäristöministeriössä 4.6.1984.

Alue rajautuu idässä Keimolantiehen ja lännessä Marmoritiehen. Etelässä ja pohjoisessa alue rajautuu pientalokortteleihin. Kivistön keskustaan ja asemalle on matkaa noin 800 metriä.

KAAVAPROSESSIN VAIHEET

- Tontin 92-23-17-4 omistajien jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 4.5.2015. Kaavamuutoksen numeroksi tuli työohjelmassa numero 002271.
- Kaavoitus tuli vireille 16.6.2016.
- Mielipiteet pyydettiin 15.8.2016 mennessä (MRL 62 §) ja niitä saatiin 3 kappaletta.

SISÄLLYSLUETTELO

1 Tiivistelmä ... 3
2 Lähtökohdat ... 3
2.1 Selvitys suunnittelualueen oloista ... 3
2.2 Suunnittelutilanne ... 6
3 Asemakaavan suunnittelun vaiheet ... 9
3.1 Suunnittelun käynnistäminen, sitä koskevat päätökset ja vireilletulo ... 9
3.2 Osallistuminen ja yhteistyö ... 9
3.4 Asemakaavan tavoitteet ... 9
3.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ... 10
4 Asemakaavan kuvaus ... 11
4.1 Kaavan rakenne ... 11
4.2 Aluevaraukset ... 11
4.3 Kaavan vaikutukset ... 11
4.4 Ympäristön häiriötekijät ... 13
5 Asemakaavan toteutus ... 13
6 Kaavatyöhön osallistuneet ... 13
7 Asemakaavan seurantalomake ... 14
8 Asemakaavakartta ja –määräykset ... 16
9 Muu suunnitelma-aineisto ... 19

LUETTELO SELOSTUKSEN LIITEASIAKIRJOISTA

- Liite 1: Vesihuollon esisuunnitelma 18.8.2016

1 TIIVISTELMÄ

Tontin 92-23-17-4 omistajat hakivat asemakaavan muuttamista 4.5.2015.

Kaavamuutosalueen tontti 92-23-17-4 on yksityisessä omistuksessa. Kaavamuutosalueella on voimassa asemakaava nro 230100 (lainvoimainen 4.6.1984), jossa alue on asuinpientalojen korttelialuetta (AP-2)), jolla tehokkuusluku e on 0.15 ja sallittu kerrosluku 2. Kaava-alueen pinta-ala on noin 2 206 m^2. Voimassa olevan asemakaavan mukainen rakennusoikeus tontilla on noin 331 k-m^2. Tontilla sijaitsee vuonna 1996 valmistunut 360 k-m^2 kokoinen erillispientalo.

Asemakaavan muutoksella voimassa olevaa asemakaavaa muutetaan siten, että noin 2 206 m^2:n suuruinen osa asuinpientalojen korttelialuetta (AP-2) muutetaan asuinpientalojen korttelialueeksi (AP). Muutettava alue jaetaan kahdeksi tontiksi niin, että tontti, jolle olemassa oleva rakennus jää, on pinta-alaltaan noin 1 343m^2 ja toinen tontti on pinta-alaltaan noin 862 m^2. Suuremman tontin rakennusoikeutta nostetaan tehokkuuteen 0.30, jolloin sille osoitetaan yhteensä rakennusoikeutta noin 403 k-m^2 (rakennusoikeus kasvaa noin 73 k-m^2). Pienemmän tontin rakennusoikeutta nostetaan tehokkuuteen 0.25, jolloin sille osoitetaan yhteensä rakennusoikeutta noin 215 k-m^2. Kokonaisuudessa korttelin rakennusoikeuden määrä nousee noin 288k-m^2.

2 LÄHTÖKOHDAT

2.1 SELVITYS SUUNNITTELUALUEEN OLOISTA

2.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavamuutosalue sijaitsee Kivistön vanhan pientaloalueen keskiosissa osoitteessa Marmoritie 5. Kivistön keskustaan ja asemalle on matkaa noin 800 metriä. Etelässä ja pohjoisessa alue rajautuu pientalokortteleihin ja idässä ja lännessä katualueeseen.

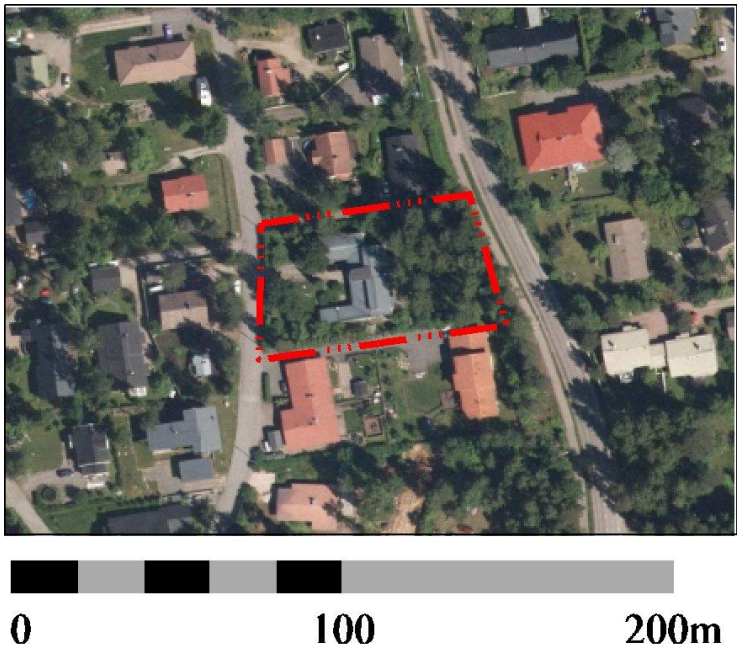

2.1.2 Luonnon ympäristö

Alueella ei ole inventoitu arvokkaita luontokohteita eikä suojeltavia eläimiä tai kasveja.

Suunnittelualue viettää loivasti koilliseen. Maaston korot vaihtelevat alueen lounaisnurkan +63,7 metrin ja koillisnurkan +59,0 metrin välillä.

Kaavamuutosalue kuuluu Pekinojan valuma-alueeseen. Kaava-alueen vedet johdetaan avo-ojien ja hulevesiviemäriverkoston kautta Kannistonojaan, josta vedet päätyvät Kanniston pohjoispuolella virtaavaan Pekinojaan. Pekinojasta vedet päätyvät Vantaanjokeen. Vantaanjoki laskee mereen Helsingissä Vanhankaupunginlahdella.

Kaavamuutosalue on nykyään pääosin vettä läpäisevää pintaa. Vettä läpäisemätöntä pintaa ovat ainoastaan kattopinnat ja kulkutiet. Alue ei sijaitse pohjavesialueella.

Alueen maaperä on moreenia.

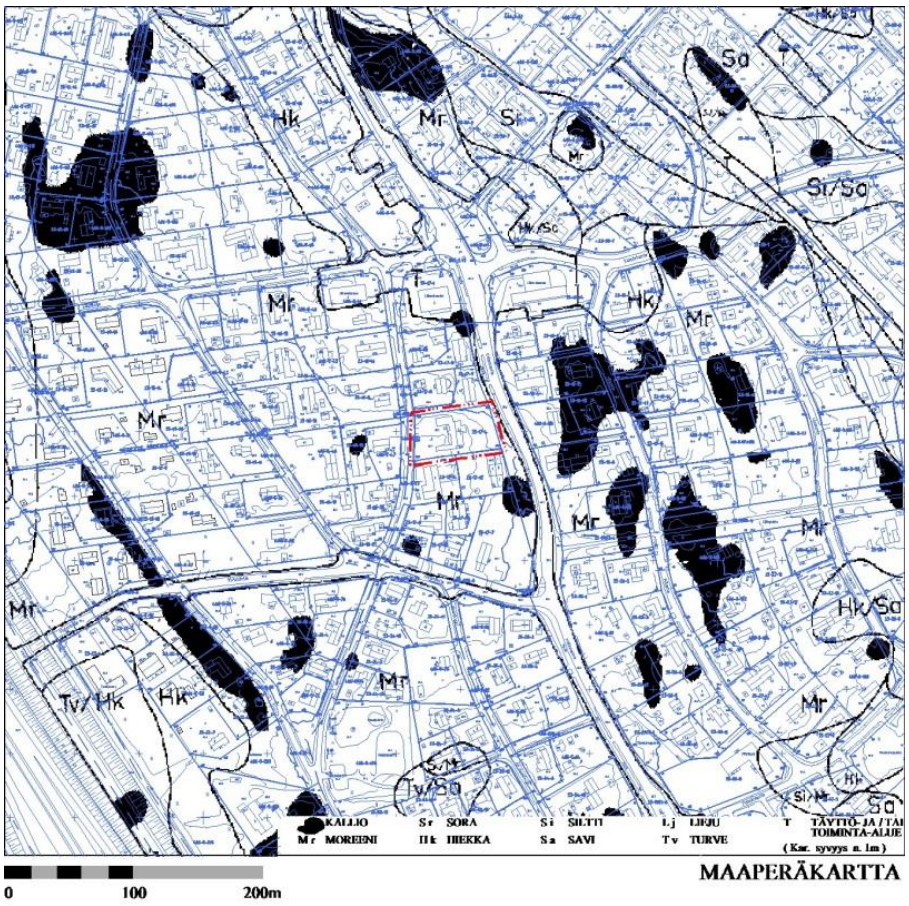

2.1.3 Rakennettu ympäristö

Kaupunkikuva

Vanhan Kivistön pientaloalue on pääosin rakentunut 1950-luvulla ja sen jälkeen. 1980-luvulla laaditun asemakaavan jälkeen rakentaminen taas vilkastui ja alueen täydennysrakentaminen on alkanut tontteja jakamalla. Alueen rakennuskanta on hyvin kerroksellista ja vaihtelevaa.

Marmoritie on kapeahko tonttikatu, jolla ei ole yhtenäistä ilmettä. Osa tonteista rajautuu Marmoritiehen erilaisin aidoin tai istutuksin, osa on täysin rajaamatta. Yleisilme on vehreä. Myös rakennusten sijoittelu vaihtelee, osa rakennuksista sijaitsee lähellä katua, osa selkeästi kauempana, jolloin piha-alueet sijoittuvat kadun ja rakennuksen väliin. Keimolantie (entinen Vanha Nurmijärventie) on osa historiallista tieosuutta Vanha Kaarelantie – Vanha Nurmijärventie, joka on vanha rakennuskulttuurikohde. Keimolantie mutkittelee loivasti ja sillä on jonkin verran korkeuseroja. Osa rakennuksista on sijoitettu melko kauas tiestä, kun taas osa rakennuksista on täydennysrakentamisen myötä sijoitettu hyvinkin lähelle tietä. Suunnittelualueen kohdalla katualue on hyvin leveä

ja kevyen liikenteen väylän ja tontin rajan väliin jää noin 3 – 10 metriä leveä kasvillisuuskaistale. Osa tonteista on aidattu tai rajattu kasvillisuudella Keimolantien puolelta. Suunnittelualueen naapuritonteilla rakennukset on sijoitettu keskenään samansuuntaisesti, mutta ne eivät ole tien mutkaisuuden takia tiensuuntaisesti.

Liikenne

Liikennöinti kaavamuutosalueen tonteille tapahtuu Marmoritien puolelta. Keimolantielle ei ole mahdollista lisätä tonttiliittymiä. Keimolantie on alueen pääkatu. Keimolantien varressa on yhdistetty jalankulku- ja pyörätie, joka suunnittelualueen kohdalla on tien länsipuolella eli suunnittelualueen puolella. Keimolantien bussilinjoilla pääsee Kehäradalla sijaitsevalle Kivistön asemalle. Keimolantiellä on kevyen liikenteen väylä. Keimolantie on myös erikoiskuljetusten reitti niin kauan kunnes Keimolanmäentie valmistuu. Marmoritie on vähäliikenteinen tonttikatu.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Asemakaava-alue kuuluu Kivistön painepiiriin. Painepiirin vesisäiliönä toimii Myyrmäen yläsäiliö, jonka tilavuus on 4500 m3, ylävesipinta +95,35 ja alavesipinta +85.86. Vedensyöttö Myyrmäen painepiiriin tapahtuu Helsingistä Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Kaivokselan ja Myyrmäen paineenkorotuspumppaamoiden kautta. Myyrmäen painepiiristä vesi johdetaan Kivistön painepiiriin Vantaanpuiston länsipuolella olevan Myllymäen paineenkorottamon kautta. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin +88 m ja ylin painetaso noin +100 m. Tarkat painetasot annetaan HSY:n liitoskohtalausunnossa.

Jätevesiviemäröinti

Alueen jätevedet johdetaan koilliseen Miekkatien jätevedenpumppaamolle, josta ne johdetaan etelän suuntaan Piispankylän jätevedenpumppaamolle. Piispankyläntien jätevedenpumppaamolta jätevedet johdetaan kohti lounasta, Hämeenlinnanväylän ja Kehä III:n ali kohti Espoon viemäriverkostoa. Jätevedet päätyvät lopulta puhdistettavaksi Suomenojan jätevedenpuhdistamolle.

Hulevesiviemäröinti

Alueella ei ole hulevesiviemäröintiä vaan kuivatus hoidetaan avo-ojilla. Keimolantien avo-ojassa hulevedet johtuvat pohjoisen suuntaan päätyen Kannistontien hulevesiviemäriin.

Kaukolämpö- ja sähköverkko

Kaukolämpöverkko ei ulotu alueelle. Alue kuuluu sähköverkkojen piiriin.

Ympäristöhäiriöt

Suunnittelualue sijaitsee Marja-Vantaan oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa lentomeluvyöhykkeellä m3, Lden 50 – 55 dB. Tämä melutaso ei vaikuta rakentamiseen. Myöskään Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan uusien lentomeluennusteiden mukaisessa tilanteessa lentomelun määrä ei nouse tällä alueella.

Vantaan kaupungin ympäristömeludirektiivin mukaisen meluselvityksen 2012 mukaan päiväajan kello 7–22 (kahden metrin laskentakorkeudella) suunnittelualueella tieliikenteen aiheuttama melutaso on välillä 50 – 60 dB. Uusi tontti on Keimolantien puolella ja käytännössä kokonaan yli 55 desibelin melualueella. Valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) mukaan ulkona päivällä melutaso ei saa olla yli 55 desibeliä. Keimolantien maantieliikenteen aiheuttama melutaso on hallittavissa rakennusten sijoittelulla, aidoilla ja rakenteellisella meluntorjunnalla.

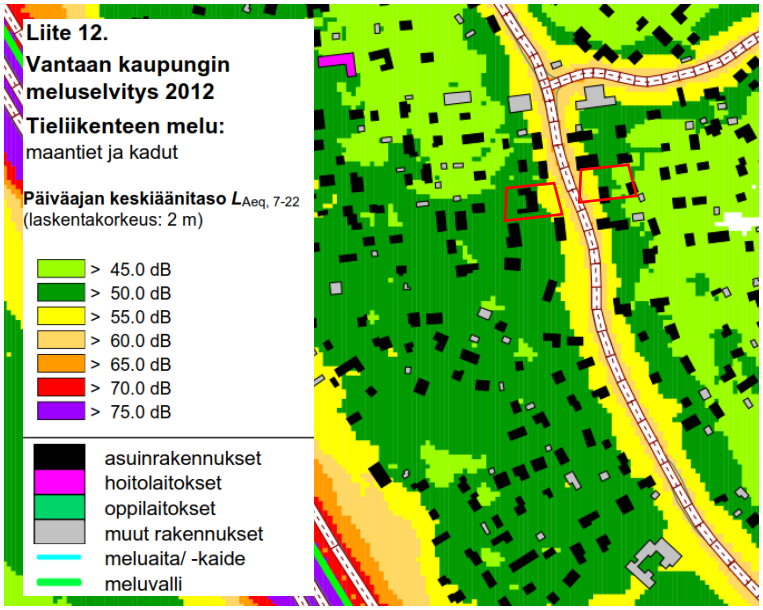

Ote Marmoritie 5:n kohdalta Vantaan kaupungin ympäristömeludirektiivin mukaisen meluselvityksen 2012 päiväajan kello 7–22 melukartasta kahden metrin laskentakorkeudella ja vuoden 2011 liikennetiedoilla.

2.1.4 Maanomistus

Suunnittelualue on kokonaisuudessaan yksityisessä omistuksessa. Suunnittelualueen itäpuolella kulkeva Keimolantie on suunnittelualueen kohdalla Vantaan kaupungin omistamaa maata.

Maanomistustilanne. Harmaalla on merkitty Vantaan kaupungin omistamat alueet.

2.2 SUUNNITTELUTILANNE

2.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto on määritellyt valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Hanke ei ole ristiriidassa tavoitteiden kanssa. Asemakaavamuutos on tavoitteiden mukainen.

Maakuntakaava

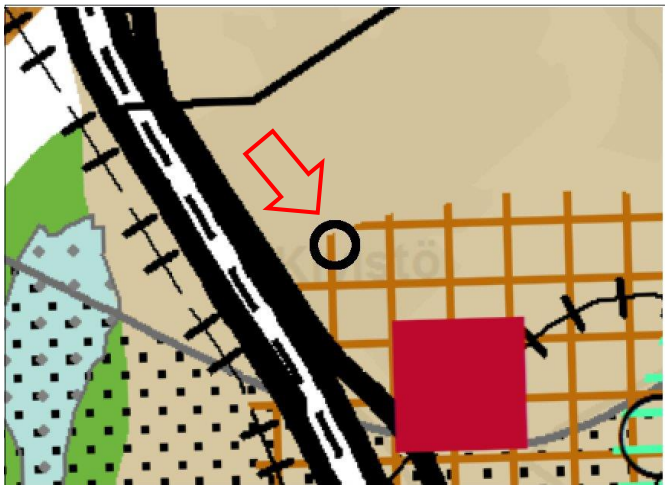

Uudenmaan maakuntakaavassa (8.11.2006) alue on taajamatoimintojen aluetta.

Ympäristöministeriö on 30.10.2014 vahvistanut Uudenmaan toisen vaihemaakuntakaavan, jossa suunnittelualue on osoitettu tiivistettäväksi alueeksi.

Kaavahanke on maakuntakaavan mukainen.

Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050

MASU 2050 määrittelee seudun tavoitteellista maankäyttöä ja toimii tausta-aineistona Helsingin seudun liikennejärjestelmälle HLJ2015 sekä Helsingin seudun asuntostrategialle. Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt suunnitelman 11.5.2015.

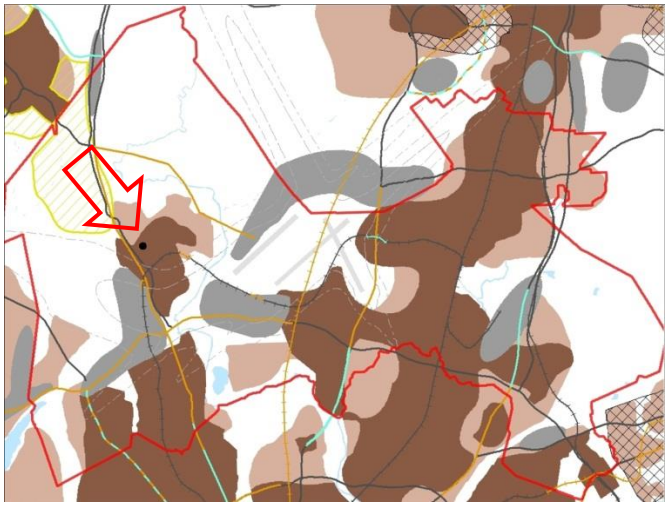

MASU 2050 on strateginen suunnitelma, joka osoittaa seudun maankäytön kehittämisen vyöhykkeet. Yhteisesti sovittujen tavoitteiden mukaisesti 80 % uudesta asuntotuotannosta ohjataan seudun ensisijaisesti kehitettävälle vyöhykkeelle (tumman ruskea vyöhyke). Hanke sijaitsee seudun ensisijaisesti kehitettävällä vyöhykkeellä ja on siten Helsingin seudun maankäyttösuunnitelman mukainen.

Osayleiskaava

Kaavamuutosalueella on voimassa Marja-Vantaan osayleiskaava, Kv 19.6.2006, lainvoimainen 9.7.2008.

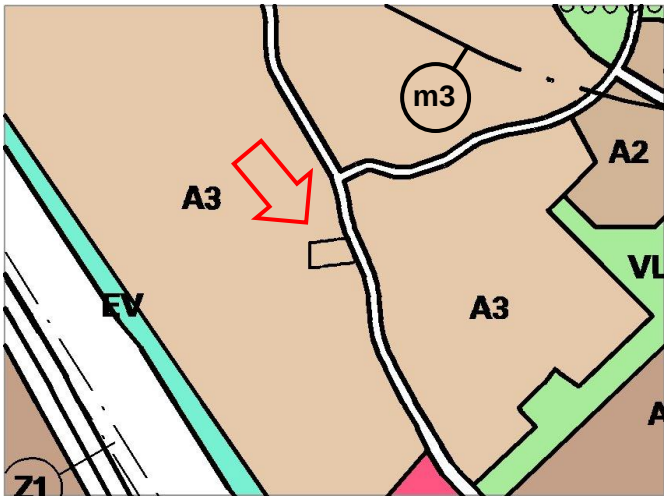

Osayleiskaavassa alue sijaitsee pientaloalueella A3. Suunnittelualue sijaitsee lentomeluvyöhykkeellä m3 (lden 50 – 55 dB). Tämä ei vaikuta alueen rakentamiseen. Myöskään Helsinki-Vantaan lentoaseman ympäristöluvan uusien lentomeluennusteiden mukaisessa tilanteessa melumäärä ei nouse tällä alueella. Kaavahanke on osayleiskaavan mukainen.

Asemakaava

Kaavamuutosalueella on voimassa asemakaava nro 230100 (lainvoimainen 4.6.1984), jossa alue on asuinpientalojen korttelialuetta (AP-2)), jolla tehokkuusluku e on 0.15 ja sallittu kerrosluku 2. Nykyinen tehokkuus sallii suunnittelualueelle rakentamista yhteensä 331 k-m^2. AP-2 -kortteleita koskevat seuraavat määräykset: ”Kuhunkin rakennukseen saa sijoittaa enintään kaksi asuntoa. Rakennuksia voi liittää toisiinsa kevyin rakennelmin. Asuntoa kohti saa rakentaa taloustilaa suurimman sallitun kerrosalan lisäksi enintään 30 m^2. Korttelialueilla ei asuin- ja työhuoneiden ulkokuoren ääneneristyskyky lentoliikenteen aiheuttamaa melua vastaan saa alittaa 29 dB.” Lisäksi määräysten mukaan autopaikkoja on oltava 1,5 asuntoa kohti.

Muut päätökset ja suunnitelmat

Vanhan Kivistön alueen täydennysrakentamisesta on tehty laaja selvitys opinnäytetyönä vuonna 2013 (Leea Riittinen: Vanha Kivistö – Vanhan pientaloalueen yleissuunnitelma). Selvityksessä tutkittiin koko vanhan Kivistön pientaloalueen täydennysrakentamisen mahdollisuuksia ja periaatteita. Selvityksessä kaavamuutoksen kohteena oleva tontti todettiin alueen tehokkaimmin rakennetuksi alueeksi eikä sille osoitettu uutta rakentamista.

3 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

3.1 SUUNNITTELUN KÄYNNISTÄMINEN, SITÄ KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA VIREILLETULO

Tontin 92-23-17-4 omistajien jättämä kaavamuutoshakemus on kirjattu saapuneeksi 4.5.2015. Kaavamuutos otettiin Kivistön asemakaavayksikön työohjelmaan ylimääräisenä työnä ja kaavoitus tuli vireille 16.6.2016.

3.2 OSALLISTUMINEN JA YHTEISTYÖ

3.3.1 Osalliset

- Kaavamuutoksen hakijat
- Alueen maanomistajat ja maanvuokraajat
- Viereisten ja vastapäisten alueiden omistajat ja vuokralaiset (naapurit)
- Kaupunginosan tai lähialueen asukkaat, yritykset ja työntekijät,
- Asukas- ym. yhdistykset
- Kunnan jäsenet ja ne, jotka katsovat olevansa osallisia
- Kaupungin omat asiantuntijat
- Muut viranomaiset ja yhteisöt: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pelastuslaitos, Vantaan kaupunginmuseo, tietoliikenneverkkoja ylläpitävät yhtiöt, energiayhtiöt, Uudenmaan liitto, HSY, Finavia

3.3.2 Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavamuutoksen alkamisesta on tiedotettu Vantaan kaupungin verkkosivuilla, Vantaan Sanomissa sekä kirjeitse (MRL 62§) maanomistajille, naapureille ja viranomaisille.

Kirjeitse ja sähköpostitse saatiin 3 mielipidettä.

Vantaan kaupunginmuseolla ja Vantaan Energialla ei ollut huomautettavaa kaavamuutoksesta. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY muistutti mielipiteessään, että tonttien omistajan / lohkoajan on huomioitava, kuinka lohkottu tontti on liitettävissä yleiseen vesihuoltoon ja kuinka lohkotun tontin kuivatus järjestetään.

3.4 ASEMAKAAVAN TAVOITTEET

3.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitettyihin tavoitteisiin ei ollut kaavatyön edetessä tarpeen tehdä tarkistuksia.

Hakijan tavoitteena on asemakaavan muutoksella mahdollistaa tontin 92-23-17-4 jakaminen kahdeksi tontiksi ja tonttien rakennusoikeuden nostaminen. Kaupungin tavoitteena on sijoittaa uusi asuinrakennus niin, että se estää maantieliikenteen aiheuttaman melun leviämisen piha-alueille.

3.5 ASEMAKAAVARATKAISUN VAIHTOEHDOT

3.5.1 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

Hakijan esittämässä ratkaisussa kaava-alue jaetaan kahteen tonttiin niin, että olemassa oleva rakennus jää 1 365 m^2:n kokoiselle osalla ja uusi rakennus sijoittuu 841 m^2:n kokoiselle tontille vanhan rakennuksen itäpuolelle. Kulku uudelle rakennukselle on kirvesvartta pitkin vanhan rakennuksen eteläpuolelta Marmoritien puolelta.

Asemakaavaratkaisu perustuu muutoin hakijan esittämään ratkaisuun, paitsi uuden tontin ajoyhteyden osalta ratkaisua on hieman tarkennettu. Asemakaavaratkaisussa ajoyhteyttä on levennetty Marmoritien puoleisesta päästä niin, että ajo tontille saadaan sujuvasti järjestettyä ilman, että ehdotetun ajoyhteyden eteläreunan kohdalla katualueella sijaitsevia jakokaappeja tarvitsee siirtää. Tämän myötä kaavojen tonttien koot muuttuivat ehdotetusta niin, että suurempi tontti (jolle olemassa oleva rakennus jää) on kooltaan noin 1 343 m^2 ja pienempi noin 862 m^2.

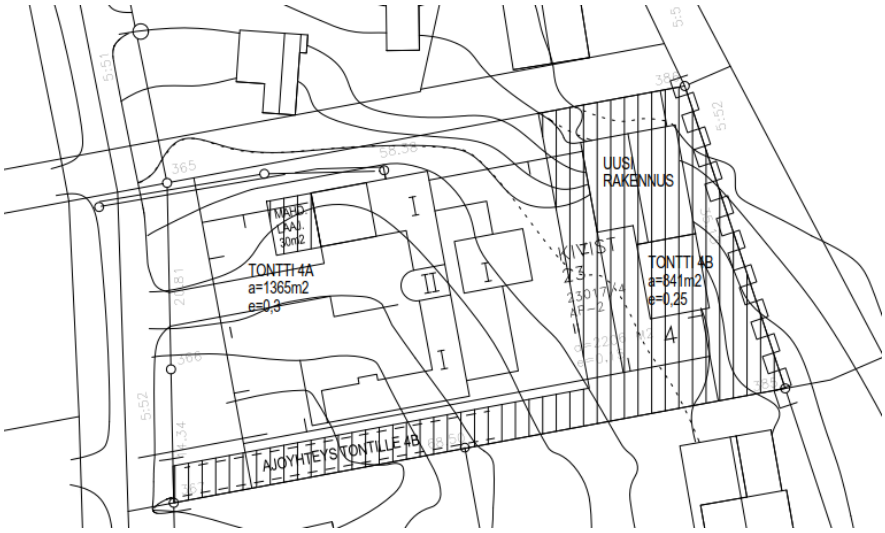

Asemapiirros hakemusvaiheen luonnoksesta

Havainnekuva asemakaavaratkaisusta

4 ASEMAKAAVAN KUVAUS

4.1 KAAVAN RAKENNE

Asemakaavalla jaetaan asuinpientalojen korttelialueeseen kuuluva tontti 92-23-17-4 kahdeksi tontiksi ja nostetaan niiden tehokkuutta. Korttelin käyttötarkoitus pysyy samana. Tonttijaolla ja tonttijaon muutoksella tontin 92-23-17-4 uusiksi tonttinumeroiksi tulee 92-23-17-20 ja 92-23-17-21.

4.1.1 Mitoitus

Asuinpientalojen korttelialue, pinta-ala 2 206 m^2. Rakennusoikeus on yhteensä 619 k-m^2. Korttelissa on kaksi tonttia, joista suuremman tehokkuusluku e=0.30 (rakennusoikeus 403 k-m^2) ja pienemmän e=0.25 (rakennusoikeus 215 k-m^2). Lisäksi asuntoa kohti saa rakentaa taloustilaa suurimman sallitun rakennusoikeuden lisäksi yhteensä 30 m^2.

Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimisto- ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista yhteensä enintään 20 % tontin rakennusoikeudesta.

Autopaikkoja on toteutettava vähintään 1,5 / asunto ja toimistoille 1 / 50 k-m^2.

4.2 ALUEVARAUKSET

4.2.1 Korttelialueet

AP, asuinpientalojen korttelialue

Kuhunkin rakennukseen saa sijoittaa enintään kaksi asuntoa.

Rakennuksia voi liittää toisiin kevyin rakennelmin.

Keimolantien puoleisten asuntojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.

Toimistotilojen ja vastaavien työtilojen ulkokuoren ääneneristävyyden ΔL lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huomioitava, että kaikki rakennukset pihoineen voidaan kuivattaa Keimolantien varren ojiin.

Ajo tonteille tapahtuu Marmoritieltä.

4.3 KAAVAN VAIKUTUKSET

Hankkeen MRA 1 §:n mukaisia vaikutuksia on tarkasteltu kaavaa laadittaessa.

4.3.1 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja -ympäristöön

Kaavamuutoksella ei katsota olevan merkittäviä vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja -ympäristöön. Yhden tontin jakaminen kahdeksi ja rakennusoikeuden lisääminen olemassa olevan kaupunkirakenteen yhteyteen edistää kaupunkirakenteen tiivistämistä ja on siten kaavataloudellisesti perusteltua.

4.3.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaupunkikuva

Uusi rakentaminen vaikuttaa kaupunkikuvaan lähinnä Keimolantien suuntaan. Uusi rakennus tulee sijoittumaan edellistä lähemmäksi Keimolantietä ja näkyy osittain kasvillisuuden lävitse tiellä kulki-

joille. Mittakaava on sovitettu ympäröivään rakenteeseen. Rakennus suositellaan sijoitettavaksi samaan koordinaatistoon viereisten rakennusten kanssa, jotta se tukisi ja täydentäisi Keimolantielle näkyvien rakennusten linjaa. Keimolantien vehreää ilmettä ylläpidetään säilyttämällä Keimolantien puolinen istutettu alue tontin reunassa.

Yhdyskuntarakenne

Hanke sijoittuu jo rakennetulle alueelle ja on yhdyskuntarakennetta tiivistävä ja täydentävä. Se sijoittuu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Hanketta voidaan pitää kestävän kaupunkirakentamisen tavoitteiden mukaisena.

Asuminen

Kaava mahdollistaa yhden uuden erillispientalon toteuttamisen entisestään tiiviille pientaloalueelle. Hanke noudattaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita lisäämällä asuntotuotantoa hyvien raideliikenneyhteyksien varrella.

Virkistys

Hanke uusine asukkaineen lisää lähivirkistysalueiden käyttöä. Uusi rakentaminen sijoittuu vanhalle pientalokorttelin alueelle, joten hanke ei vaaranna VAT:n virkistyskäyttöä koskevia tavoitteita.

Liikenne

Kaava-alue sijaitsee noin 800 metrin etäisyydellä Kivistön asemasta. Lisäksi Keimolantietä kulkee bussilinjoja Kivistön keskustaan. Yhteydet Kivistön keskustaan ja Keimolantien kautta Hämeenlinnanväylälle ovat sujuvat. Liikenneverkon kapasiteetti kestää kaavan mukaisen pienimuotoisen tiivistämisen.

Vesihuolto

Marmoritiellä on rakennettu vesijohto ja jätevesiviemäri vuonna 1988. Kuivatus on hoidettu avo-ojin. Alue tukeutuu olemassa olevaan vesihuoltoverkostoon, joten kaavamuutoksesta ei aiheudu yleiselle vesihuollolle suunnittelu- tai rakentamiskustannuksia. Uuden asuinrakennuksen vesihuoltoa varten varataan kaavaan johtorasite Marmoritien puoleisen tontin pohjoisreunaan. Kaavamääräyksillä varmistetaan, että nykyinen rakennus voidaan jatkossakin kuivattaa Keimolantien varren ojiin.

Ympäristöhäiriöt

Alueella mitoittavana melulähteenä on lentomelu, mikä huomioidaan asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristysvaatimuksena 32 dBA.

Tieliikenteen aiheuttaman melun leviäminen tontille voidaan estää rakennusten sijoittamisella.

4.3.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Uudisrakentaminen sijoittuu jo rakennetuille alueille, eikä sillä ole vaikutusta alueen luontoarvoihin. Hanke hyödyntää pitkälti olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa. Hanke ei vaaranna VAT:n luonnonvaroja koskevia tavoitteita.

Vesistöt ja vesitalous

Rakentamisvaiheessa vastaanottavissa ojissa voi kiintoaine- ja ravinnekuormitus hetkellisesti lisääntyä maan auki kaivuun johdosta. Virtaamat tulevat hieman kasvamaan nykyisestä, koska vettä läpäisemättömän pinnan määrä tulee täydennysrakentamisen myötä kasvamaan. Kaavamuutoksella ei ole juurikaan vaikutusta Pekinojaan, koska alueen pinta-ala suhteessa Pekinojan valuma-

alueeseen on hyvin pieni ja kohde sijaitsee valuma-alueen reunamilla, jolloin sekä määrälliset että laadulliset muutokset ehtivät tasaantua ennen vesien päätymistä Pekinojaan.

4.3.3 Vaikutukset ilmastonmuutoksen kannalta

Rakentamisen vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat vähäiset. Rakentaminen lisää aina kasvihuonekaasupäästöjä, samoin rakennusten käyttö mm. lämmityksen ja liikenteen kautta. Toisaalta suunniteltu uusi rakentaminen tiivistää olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta.

4.4 YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Tieliikenteen melu ja lentomelu on käsitelty kohdassa 4.3.1. Ympäristöhäiriöiden vähentäminen on VAT:n mukaisesti otettu huomioon.

5 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

Rakentaminen voidaan toteuttaa heti, kun asemakaava on tullut voimaan.

6 KAAVATYÖHÖN OSALLISTUNEET

Vantaan kaupunki:

Kaupunkisuunnittelu:	Anna-Riitta Kujala	aluearkkitehti
	Lea Varpanen	kehittämispäällikkö
	Sonja Sahlsten	asemakaavasuunnittelija
	Outi Colliander	suunnitteluavustaja
	Kai Zukale	kaavoitusinsinööri
Kuntatekniikan keskus :	Elina Kettunen	vesihuollon suunnittelu
	Jaana Virtanen	liikenneinsinööri
	Pirjo Suni	liikenneinsinööri

VANTAAN KAUPUNKI

Kaupunkisuunnittelu/Asemakaavoitus/Kivistön asemakaavayksikkö

Vantaalla, 10. päivänä lokakuuta 2016

Anna-Riitta Kujala
aluearkkitehti

Sonja Sahlsten
asemakaavasuunnittelija

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	092 Vantaa	**Täyttämispvm**	07.09.2016
Kaavan nimi	002271 Kivistö 23 kaupunginosa		
Hyväksymispvm		**Ehdotuspvm**	
Hyväksyjä		**Vireilletulosta ilm. pvm**	16.06.2016
Hyväksymispykälä		**Kunnan kaavatunnus**	092002271
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	0,2206	**Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]**	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		**Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]**	0,2206

Ranta-asemakaava **Rantaviivan pituus [km]**

Rakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** **Ei-omarantaiset**

Lomarakennuspaikat [lkm] **Omarantaiset** **Ei-omarantaiset**

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,2206**	**100,0**	**619**	**0,28**	**0,0000**	**288**
A yhteensä	0,2206	100,0	619	0,28	0,0000	288
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm +/-]	[k-m² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m² +/-]
Yhteensä	**0,2206**	**100,0**	**619**	**0,28**	**0,0000**	**288**
A yhteensä	0,2206	100,0	619	0,28	0,0000	288
AP	0,2206	100,0	619	0,28	0,0000	288
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä						
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS

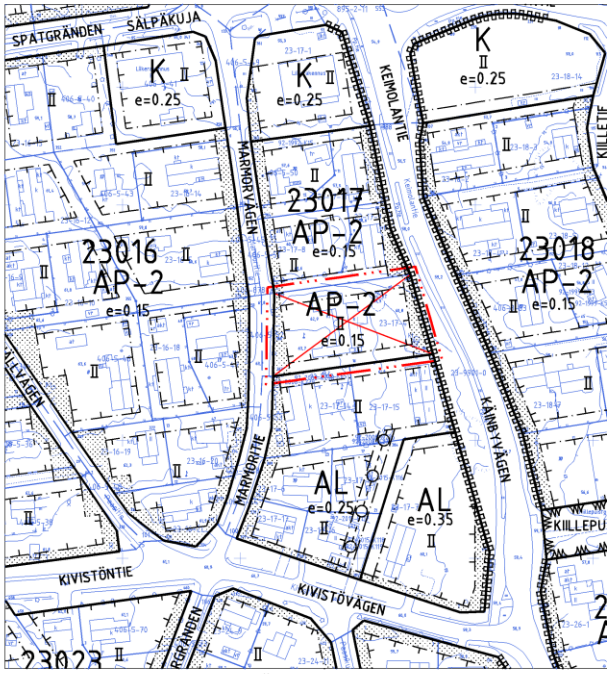

POISTETTAVAT MERKINNÄT

0 50 100m

Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot 1 / 2 Baskartbladens nummer
002271	10.10.2016	689491

Vantaan kaupunki
Asemakaavan muutos

MARMORITIE 5

Kaupunginosa 23, Kivistö
Osa korttelia 23017.

Tonttijaon muutos
Osa korttelia 23017.

1:2000

Vanda stad
Ändring av detaljplanen

MARMORVÄGEN 5

Stadsdel 23, Kivistö
Del av kvarteret 23017.

Ändring av tomtindelningen
Del av kvarteret 23017.

1:2000

	ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:	DETALJPLANEBETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:
— · · · —	3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.	Linje 3 m utanför planområdets gräns.
AP	Asuinpientalojen korttelialue.	Kvartersområde för småhus.
	Kuhunkin rakennukseen saa sijoittaa enintään kaksi asuntoa. Rakennuksia voi liittää toisiin kevyin rakennelmin.	Varje byggnad får inrymma högst två bostäder. Byggnaderna kan sammanfogas med lätta konstruktioner.
	Alueelle saa sijoittaa sellaisia toimisto- ja niihin verrattavia työtiloja, jotka eivät häiritse asumista yhteensä enintään 20 % tontin rakennusoikeudesta.	På området får totalt högst 20% av tomtens byggnadsrätt utnyttjas för sådana kontors- och med dem jämförbara arbetslokaler som inte inverkar störande på boendet.
	Keimolantien puoleisten asuntojen ulkokuoren ääneneristävyyden Δ L lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB.	Ljudisoleringen Δ L mot flyg- och vägtrafikbuller i ytskiktet till bostäder på Käinbyvägens sida ska vara minst 35 dB.
	Toimistotilojen ja vastaavien työtilojen ulkokuoren ääneneristävyyden Δ L lento- ja tieliikennemelua vastaan on oltava vähintään 32 dB.	Ljudisoleringen Δ L mot flyg- och vägtrafikbuller i ytskiktet till kontorslokaler och motsvarande arbetsutrymmen ska vara minst 32 dB.
	Oleskeluun tarkoitetut piha-alueet on suojattava liikennemelua vastaan rakennuksen arkkitehtuuriin soveltuvilla rakenteilla siten, ettei melutaso ylitä 55 dB päivällä eikä 45 dB yöllä.	Gårdsområden avsedda för vistelse måste skyddas från trafikbuller genom konstruktioner som passar ihop med byggnadens arkitektur så att bullernivån inte överskrider 55 dB dagtid och 45 dB nattetid.
	Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huomioitava, että kaikki rakennukset pihoineen voidaan kuivattaa Keimolantien varren ojiin.	I den mer detaljerade planeringen måste det beaktas att alla byggnader samt gårdsplaner ska kunna torrläggas via diken som löper längs med Käinbyvägen.
	Autopaikkojen vähimmäismäärät: Asunnot 1,5 autopaikkaa/asunto Toimistot 1 autopaikka/50 k-m²	Minimiantalet bilplatser: Bostäder 1,5 bilplatser/bostad Kontor 1 bilplats/50 m²-vy
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.	Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.
	Osa - alueen raja.	Gräns för delområde.
20	Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.	Tomtgräns och -nummer enligt bindande tomtindelning.
	Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.	Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.
23	Kaupunginosan numero.	Stadsdelsnummer.
KIVIS	Kaupunginosan nimi.	Stadsdelens namn.
23017	Korttelin numero.	Kvartersnummer.
II	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.	Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.
(1/2)II	Sulkeissa oleva murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.	Bråktalet inom parentes framför den romerska siffran anger hur stor del av ytan i byggnadens största våningsplan som i första våningen får användas till sådana utrymmen som inräknas i våningsytan.
e=0.30	Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.	Exploateringstal dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens yta.
	Rakennusala.	Byggnadsyta.
	Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.	Pilen anger den sida av byggnadsytan som byggnaden skall tangera.
	Istutettava alueen osa.	Del av område som bör planteras.

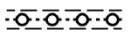

Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Riktgivande del av område reserverad för underjordisk ledning.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

Del av gatuområdes gräns där in- och utfart är förbjuden.

TONTTIJAKO

Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.

TOMTINDELNING

För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala
Kaupunkisuunnittelu

Verksamhetsområdet för markanvändning, byggnad och miljö
Stadsplaneringen

Mittausosasto

Asemakaavan pohjakartta täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tasokoordinaatisto
ETRS-GK25,
korkeusjärjestelmä
N2000.

Mätningsavdelningen

Baskartan för detaljplanen uppfyller de krav som ställs på den.

Plankoordinatsystemet
ETRS-GK25,
höjdsystemet
N2000.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa __/__20__

Godkänd av stadsfullmäktige __/__20__

Liite 1: Vesihuollon esisuunnitelma

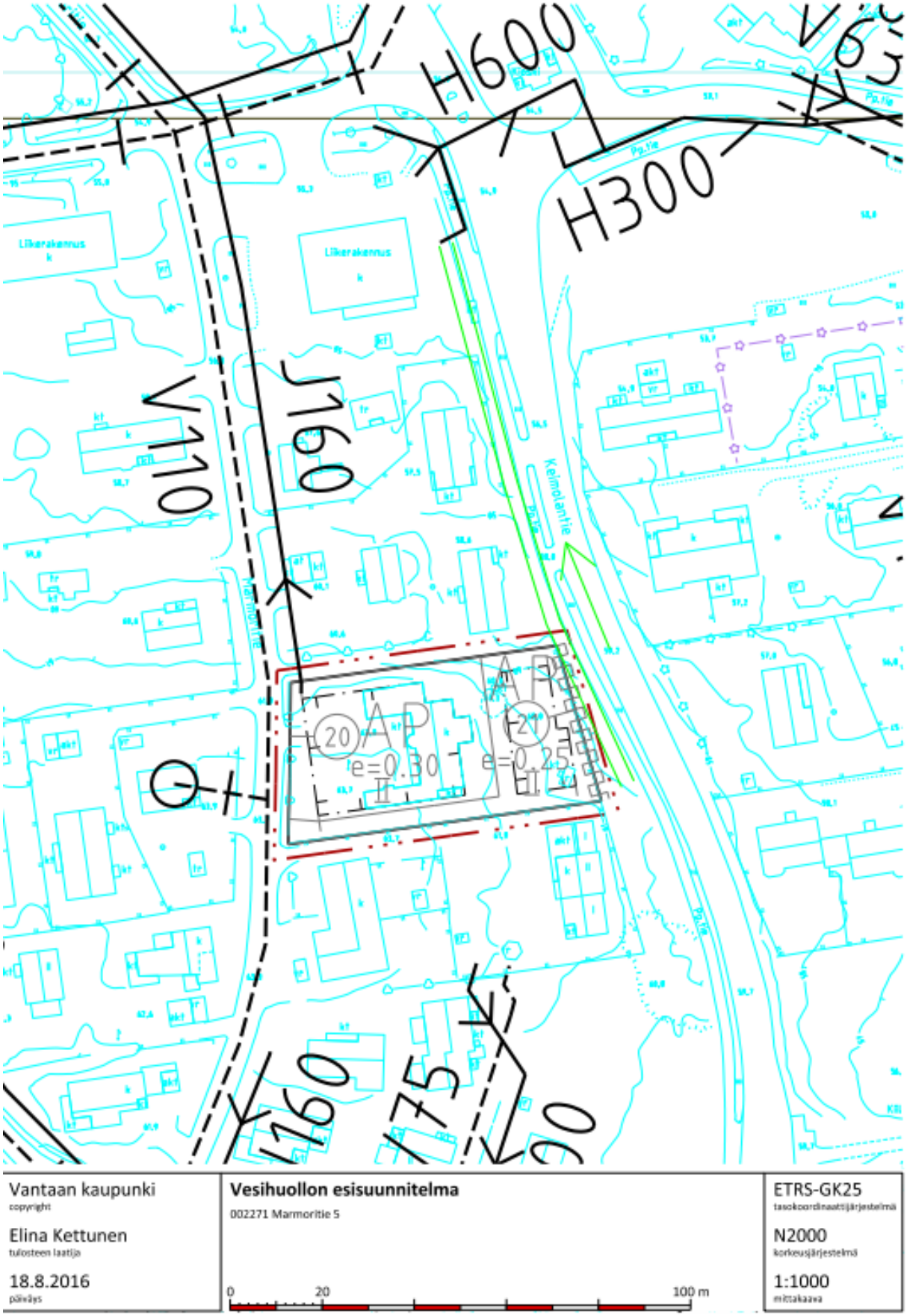

18 § **Lausunto Vekkox Oy:n ympäristölupahakemuksesta koskien betonin hyödyntämistä meluvallissa Vantaan kaupungin Kiilan kaupunginosassa / TLA**

VD/4822/11.01.01.00/2016
MSI/AMÄ/PKA

Vantaan ympäristölautakunnassa on vireillä Vekkox Oy:n ympäristölupahakemus, joka koskee betonin hyödyntämistä meluvallissa Vantaan kaupungin Kiilan kaupunginosassa Kesäkylä Koivikon luoteispuolella. Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen pyytää kaupunkisuunnittelulautakunnan lausuntoa ympäristölupahakemuksesta. Lausunto tulee antaa viimeistään 14.10.2016 mennessä.

Hakemuksen mukainen toiminta
Ympäristölupaa haetaan betonin hyödyntämiseen meluvallissa Kiilan kaupunginosassa kiinteistöllä RN:o 92-418-6-15 Kesäkylä Koivikon luoteispuolella. Meluvallin tarkoituksena on vaimentaa vallin pohjoispuolelle suunnitellun kiviainesten otto- ja täyttötoiminnan melua lähialueen asukkaille. Meluvallin rakentamisen myötä saavutetaan 1–15 dB melutason alenema Koivikon asuinalueen luoteisosassa. Rakentamisen arvioidaan kestävän 14 vuotta vuosien 2016-2030 aikana. Meluvallin rakentamistöitä ja betonin hyödyntämistä tehdään alustavasti arkisin klo 7–21 ja lauantaisin klo 7–15.

Vallin pituus on 300 metriä ja se ulottuu tasoon +75, enimmillään noin 20 metriä maanpinnan tasosta. Alustavan suunnitelman mukaan meluvallin kokonaistilavuus on noin 283 000 m3, josta hyödynnettävän betonin määrä on enimmillään noin 264 000 m3 ja pintarakennekerrosten eli pintamaakerroksen ja maatiivisteen tilavuus yhteensä noin 18 500 m3.

Meluvallia rakennetaan vaiheittain noin 20–25 metriä vuodessa, eli vuosittain hyödynnetään betonia 20 000 – 25 000 m3 ja maisemoinnissa pilaantumattomia ylijäämämaita 1 300 – 2 000 m3. Hyödynnettävän betonin kokonaismäärä on 448 800 – 660 000 tonnia. Kohteessa hyödynnetään betonia, jonka haitta-aineiden pitoisuudet alittavat ns. MARA–asetuksen (VNA 591/2006 muutos 403/2009) peitetyn rakenteen raja-arvot. Betonia hyödynnetään meluvallin rakennekerroksissa. Hyödynnettävää betonia käsitellään ainoastaan hyödyntämisen edellyttämässä määrin eli käytettävä palakoko määräytyy meluvallin rakentamisen asettamien reunaehtojen mukaisesti.

Sijainti yhdyskuntarakenteessa, kaavoitus ja maankäyttö
Hankealue on Vantaalla Kiilan (34) kaupunginosassa, kooltaan noin 3,9 ha. Hankealue sijoittuu kokonaisuudessaan Vantaan oikeusvaikutteisen yleiskaavan 2007 alueelle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M).

Hankealueen luoteispuolella on jätteenkäsittelyalue (EJ–merkintä), jonka suoja-alueelle (ej-rajaus) hankealue kokonaisuudessaan sijoittuu. Suoja-alue on 500 metrin levyinen, eikä uusien rakennuspaikkojen muodostaminen ole sille sallittua. Lisäksi määrätään, että maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvaraista siten kuin maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä on säädetty. Hankealue sijoittuu koillisosassaan pieneltä osin lentomeluvyöhykkeelle (LDEN 50–55 dB).

Hankealueen koillispuolella alue rajoittuu voimajohtoalueeseen, jossa sijaitsevat Fingrid Oyj:n 110 kV:n Karkkila–Ruotsinkylä ja 400 kV:n Forssa-Tammisto voimajohdot. Tieyhteys hankealueelle rakennettaisiin koillisesta Senkkerin alueelta olemassa olevalta tiestöltä kiinteistöjen RN:ot 92–418–6–60 ja 858–411–1–174 kautta.

Hankealueella ei ole asemakaavaa.

Vahvistetuissa maakuntakaavoissa hankealueelle ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta. Parhaillaan on valmisteilla Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava, jonka ehdotuksessa (16.11.2015) on esitetty uusi aiempaa pohjoisempi sijainti Kehä IV:lle (maantie 152). Merkintä on maakuntakaavaehdotuksessa katkoviiva, joka osoittaa vaihtoehtoisen linjauksen tai yhteystarpeen. Tästä linjauksesta on Vantaan kaupunki teettänyt maakuntakaavan pohjaksi esisuunnitelman välillä Hämeenlinnanväylä-Myllykyläntie 2015 (Ramboll Finland Oy). Väylän tarkempi sijainti määrittyy vasta Vantaan seuraavassa yleiskaavassa.

Alueen nykytila
Lähin pysyvä ja vapaa-ajan asutus sijaitsee noin 200 metrin etäisyydellä Koivikon asuinalueella hankealueen kaakkoispuolella. Tämän lisäksi hankealueen etelä- ja lounaispuolella on 0,5–1,0 km:n etäisyydellä useita pysyvään ja vapaa-ajan asumisen käytettäviä rakennuksia. Hankealueen koillis-, pohjois-, länsi- tai luoteispuolella lähin pysyvä tai vapaa-ajanasutus sijaitsee yli kilometrin etäisyydellä.

Alueelle ei nykyisellään johda kunnollista tietä. Alueella olevat ajoreitit ovat maa- ja metsätalouskäytössä. Alueelle liikennöitäisi Senkkerin kiviaseman kautta. Ajoyhteys Senkkerin alueelle on lännestä Katriinantien ja Hankakalliontien kautta sekä idästä Myllykyläntien ja Senkkerin metsätien kautta.

Alueella ei nykyisellään ole ilmanlaatuun vaikuttavaa toimintaa. Alueella ei nykyisellään ole melua tai tärinää aiheuttavaa toimintaa. Hankealueen itäpuolella lähimmillään noin 0,5 km etäisyydellä on Senkkerin kiviasema. Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita. Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse luonnonsuojelualueita, Natura 2000 -alueita tai luonnonsuojeluohjelma-alueita.

Lähimmät luontokohteet ovat Vantaan kaupungin karttapalveluun merkittyjä eläin- ja kasvikohteita. Lähimmät eläinkohteet (metsäviklon elinympäristö) sijaitsevat lähimmillään noin 100 m etäisyydellä hankealueesta lounaaseen. Lähin kasvikohde (Kuusistontien lammenreunusneva) sijaitsee noin 150 m etäisyydellä hankealueesta lounaaseen. Suomen III Lintuatlaksen (Valkama ym. 2011) mukaan Suomen metsäviklopopulaatio on arvioitu elinvoimaiseksi vuoden 2010 uhanalaiskartoituksessa ja lajin pesimäkanta on linjalaskentojen perusteella kasvanut noin puolella viimeisen 25 vuoden aikana. Hankealueella tai sen läheisyydessä ei sijaitse merkittäviä maisema- tai kulttuuriympäristön kohteita. Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa maaperän pilaantuneisuutta tai pilaantumista aiheuttavaa toimintaa.

Vaikutukset ympäristöön
Rakentamisesta aiheutuva merkittävin ilmanlaatuun vaikuttava tekijä on pölyäminen, jota voi aiheutua kuormien purkamisesta ja työmaaliikenteestä. Meluvallin rakentamisesta on rakentamisen eli vuosien 2016-2030 aikana vähäisiä meluvaikutuksia Koivikon alueen asukkaille. Melulaskentojen perusteella meluvallin rakentaminen aiheuttaa Koivikon asuinalueelle 40–47 dB melutason. Melulaskentojen perusteella rakentamisesta aiheutuvat melutasot eivät ylitä melutason päiväajan 55 dB ohjearvoa. Hankkeella ei ole haitallisia tärinävaikutuksia, koska asuinalueet eivät ole tärinän riskietäisyydellä. Rakentamisen aikana alueelle liikennöi arviolta 3–5 autoa tunnissa. Työpäivässä määrä on luokkaa 30–50. Hanke muuttaa maisemaa pysyvästi alueella.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 18

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:
Päätetään antaa ympäristölautakunnalle liitteen mukainen lausunto Vekkox Oy:n ympäristölupahakemuksesta, joka koskee betonin hyödyntämistä meluvallissa.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Tämä pykälä tarkastettiin heti kokouksessa.

Liitteet:
- Lausunto Vekkox Oy:n ympäristölupahakemuksesta koskien betonin hyödyntämistä meluvallissa Vantaan kaupungin Kiilan kaupunginosassa
- Meluvallin sijainti / opaskartta
- Meluvallin sijainti / yleiskaava

Täytäntöönpano: Ote ympäristölautakunnalle

Muutoksenhakuohje: 5

Lisätiedot:
suunnittelija Paula Kankkunen, puh. 83922300, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaa

Lausunto Vekkox Oy:n ympäristölupahakemuksesta koskien betonin hyödyntämistä meluvallissa Vantaan kaupungin Kiilan kaupunginosassa

VD/4822/11.01.01.00/2016

Kaupunki toteaa, että meluvallia on suunniteltu Vantaan voimassaolevan yleiskaavan 2007 maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M) ja jätteenkäsittelyalueen (EJ) suoja-alueelle (ej–rajaus). Hanke ei ole yleiskaavan mukainen.

Hakemuksessa meluvallia perustellaan sillä, että meluvalli vaimentaisi kiviainesten otto- ja täyttötoiminnasta lähialueen asukkaille kuuluvaa melua. Hakijan suunnitelmat nojaavat hankealueen pohjoispuolella sijaitsevaan maakuntakaavan EJ-merkinnällä merkittyyn alueeseen, jolle on suunnitteilla kiviainesten otto- ja täyttötoimintaa. Kaupunki huomauttaa, että vahvistetuissa maakuntakaavoissa hankealueelle ei kuitenkaan vielä ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, ja tulevaisuuden maankäytön osalta tilanne on auki.

Meluvalli on suunniteltu sijoitettavaksi Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavaehdotuksen (16.11.2015) Kehä IV:n (Maantie 152) uuden tielinjauksen koillispuolelle melukaiteen jatkoksi. Kehä IV:ää koskevat lopulliset linjaukset eivät vielä ole tiedossa.

Kaupunki toteaa, että Vekkox Oy:n suunnitelma meluvallista ei ole yleiskaavan käyttötarkoituksen mukaista eikä sijainti ole perusteltu. Alueen tuleva maankäyttö ja tielinjauksen sijainti on ratkaisematta, joten suunniteltu meluvalli aiheuttaa haittaa alueen tulevalle kaavoitukselle. Kaupunki katsoo, että Vekkox Oy:lle ei tule myöntää lupaa meluvallin rakentamiseen ja betonin hyödyntämiselle meluvallissa.

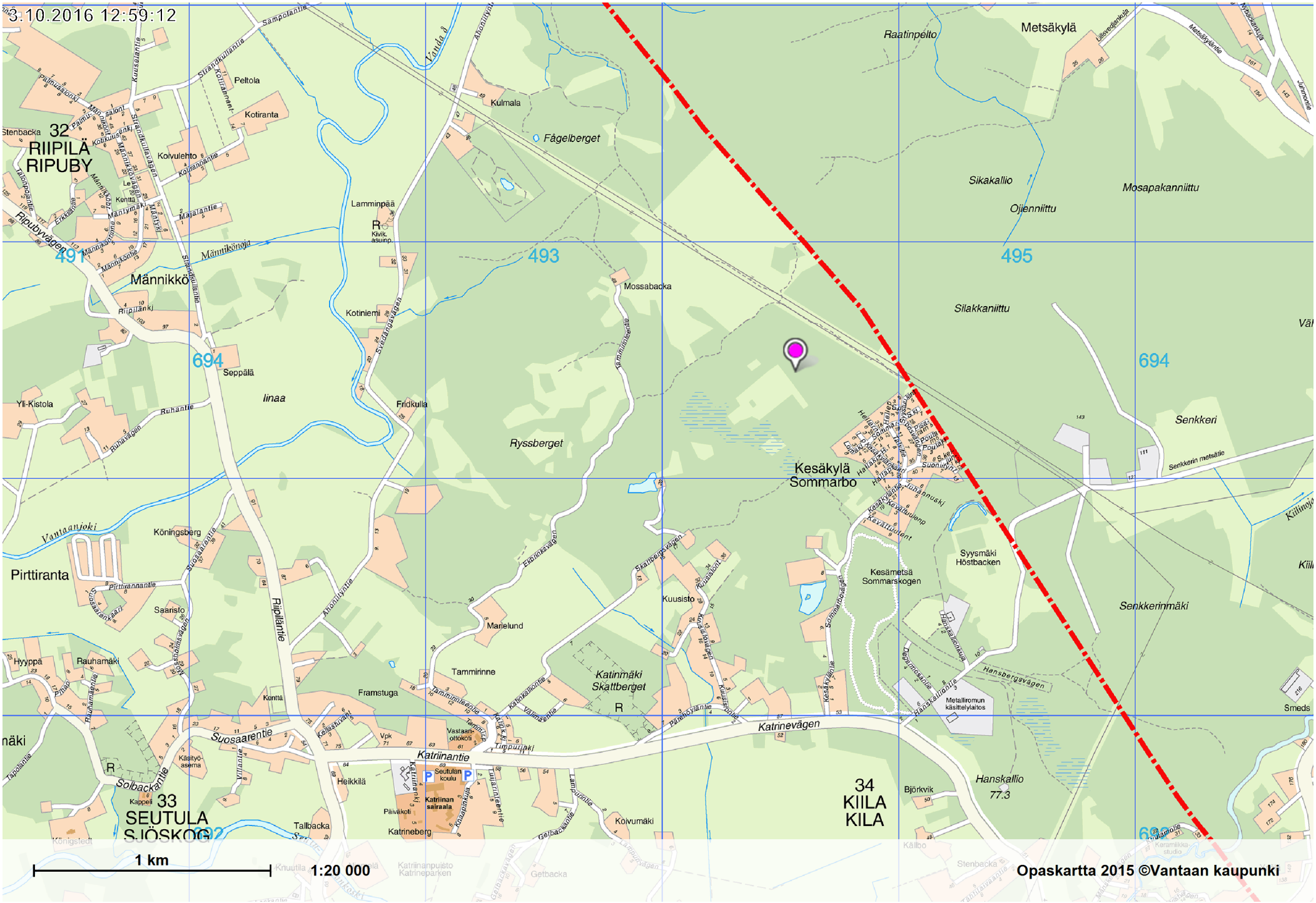
3.10.2016 12:59:12
32
RIIPILÄ
RIPUBY
33
SEUTULA
SJÖSKOG
34
KIILA
KILA
Metsäkylä
Kesäkylä
Sommarbo
Männikkö
Peltola
Kotiranta
Koivulehto
Lamminpää
Kulmala
Fågelberget
Raatinpelto
Sikakallio
Ojienniittu
Mosapakanniittu
Mossabacka
Silakkaniittu
Kotiniemi
Fridkulla
Seppälä
linaa
Ryssberget
Senkkeri
Senkkerinmäki
Yli-Kistola
Pirttiranta
Köningsberg
Saaristo
Marielund
Kuusisto
Tammirinne
Framstuga
Katinmäki
Skattberget
Kesämetsä
Sommarskogen
Syysmäki
Höstbacken
Hanskallio
77.3
Björkvik
Heikkilä
Katriineberg
Katriinan sairaala
Seutulan koulu
Päiväkoti
Koivumäki
Tallbacka
Rauhamäki
Hyyppä
Kenttä
Vpk
Käsityö-asema
Vastaan-ottokoti
Metalliromun käsittelylaitos
Smeds
Senkkerin metsätie
Katrinevägen
Katriintie
Suosaarentie
Riipilänkj
Riipilänkj
Riipilänkj

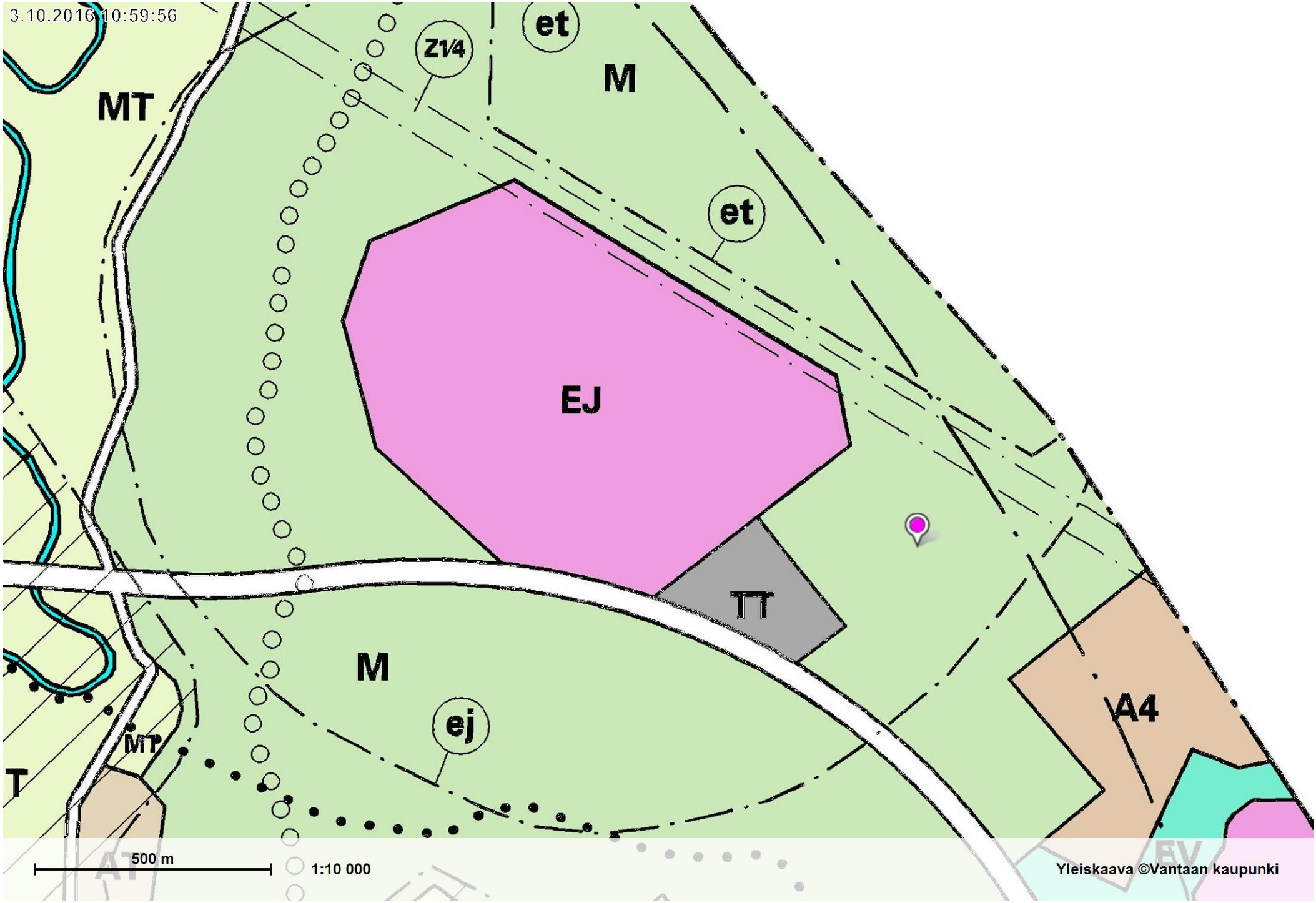
3.10.2016 10:59:56
MT
Z1/4
et
M
et
EJ
TT
M
ej
MT
T
A4
500 m
1:10 000
Yleiskaava ©Vantaan kaupunki

19 § **Suunnitteluvaraus Tikkurilan keskustassa / Kiinteistö Oy Asematie 3 ja Asunto Oy Tikkurilan Kassatalo / LM-H**

VD/6995/10.00.02.03/2016
LM-H/ATI/HV/

Kiinteistö Oy Asematie 3 ja Asunto Oy Tikkurilan Kassatalo ovat hakeneet suunnitteluvarausta, jonka tarkoituksena on saada aikaan asemakaavan muutos toimisto-, liike- ja asuntorakentamiselle hakijoiden omistamaan kortteliin 61202 sekä kaupungin omistamalle maalle Tikkurilan aseman vieressä siten, että korttelissa sijaitseva Ratatien varren kerrostalo puretaan ja Asematiehen rajoittuva liiketalo osittain säilytetään kokonaisuuden osana. Esityksenä on, että kaupunki antaa suunnitteluvarauksen. Rakennusten purkaminen tai säilyttäminen ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Kiinteistö Oy Asematie 3 ja Asunto Oy Tikkurilan Kassatalo toteavat hakemuksessaan mm. seuraavaa: ”Tarkoituksena on kehittää korttelia 61202 siten, että se yhtenäistää keskustan korttelit ja rakentamisen toiminnalliseksi kokonaisuudeksi. Korttelin tuleva toiminta sisältää toimisto-, liike- ja asuntorakentamista. Korttelissa sijaitsee nykyään kaksi liikerakennusta ja asuinkerrostalo. Asunto Oy Kassatalon asuinrakennus ja Kiinteistö Oy Asematie 3:n liikerakennus on tarkoitus purkaa. Asunto Oy Tikkurilan Kassatalon liiketilakokonaisuus osittain säilytetään tulevan kokonaisuuden osana.”

Suunnitteluvarausta pyydetään vähintään vuoden 2018 kesäkuuhun asti johtuen Asunto Oy Tikkurilan Kassatalon moniomisteisuudesta ja sen johdosta tarvittavien toimien toteuttamisesta.

Kortteli 61202 sijaitsee Tikkurilan aseman vieressä Asematien ja Männistönpolun välissä. Voimassaolevassa asemakaavassa se on osoitettu asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AL). Korttelin rakennukset eivät ole voimassaolevan asemakaavan mukaan suojeltuja.

Kiinteistö Oy Asematie 3 omistaa korttelin 61202 tontin 2 sekä sillä sijaitsevan 1975 valmistuneen 1-kerroksisen liikerakennuksen. Tontin rakennusoikeus on 1.500 k-m^2 ja rakennuksen pinta-ala 1.633 m^2. Rakennus on huonokuntoinen ja tällä hetkellä tyhjillään.

Asunto Oy Tikkurilan Kassatalo omistaa korttelin 612012 tontin 3 sekä sillä sijaitsevan vuonna 1956 valmistuneen 2-kerroksisen liike- ja asuintalon sekä vuonna 1956 valmistuneen 5-kerroksisen kerrostalon. Vantaan modernin rakennuskulttuurin 1930-1979 inventointiraportissa Tikkurilan Kassatalo on luokiteltu A2-kohteeksi. Luokitus tarkoittaa potentiaalista suojelukohdetta, jonka suojelukelpoisuus ja -laajuus täytyy selvittää tarkemmalla inventoinnilla. Vantaan kaupunginmuseon Asematie 1:n ns. Kassan talon rakennushistoriallisessa arvoselvityksessä (21.3.2005) todetaan mm., että ”Kassatalo sijaitsee keskeisesti saavuttaessa Tikkurilaan rautateitse. Se aloittaa Asematien, joka johtaa kirkon ja kaupungintalon muodostamaan vanhaan keskustaan.” Edelleen selvityksessä todetaan, että Kassatalon kaksi massaa muodostavat kokonaisuuden ja rakennuksen säilyttäminen on mielekästä vain, jos molemmat osat säilytetään. Selvityksen mukaan rakennuksen säilyminen on Tikkurilan identiteetin kynnyskysymyksiä.

Kaupunkisuunnittelu ja yrityspalvelut toteavat, että suunnittelukohteeksi esitetty alue kuului alun perin Tikkurilan ydinkeskusta 1 -asemakaavamuutosalueeseen nro 001897, joka tuli voimaan vuonna 2010. Kaavamuutosehdotuksessa alueelle oli esitetty kerrostaloja. Kassatalon 2-kerroksinen liike-asuintalo sekä 5-kerroksinen kerrostalo oli esitetty suojeltaviksi rakennuksiksi. Kortteli rajattiin sittemmin kaavaprosessin kuluessa kaava-alueesta pois. Tämän vuoksi kyseinen kortteli Tikkurilan ydinkeskustassa on jäänyt uudistumatta.

Em. keskusta-alueen asemakaavan laatimisen jälkeen suunnittelukohteeksi esitetyn alueen ympäristö on muuttunut huomattavasti. Merkittävin muutos on Ratatien varteen Kassatalon kerrostalon vastapäätä rakennettu liike- ja toimistokeskus Dixi, jonka kaava tuli voimaan vuonna 2012. Tämän vuoksi Kassatalon kerrostalon asema kaupunkirakenteessa on muuttunut sen jälkeen kun ydinkeskustan asemakaavaa laadittiin. Rakennus on jäänyt ahtaaseen paikkaan massiivisen Dixin rakennuksen kupeessa.

Tämän vuoksi kaupunkisuunnittelu ja yrityspalvelut esittävät suunnitteluvaruksen antamista siten, että Ratatien varressa oleva Kassatalon kerrostalo voidaan purkaa ja Asematien varressa oleva liike- ja asuinrakennus säilytetään. Suunnitelmissa tulee myös tutkia vaihtoehdot, joissa kerrostalo on säilytetty. Rakennusten purkaminen tai säilyttäminen ratkaistaan kuitenkin vasta asemakaavoituksen yhteydessä. Kaupunki antaa suunnittelulle seuraavat ehdot ja suunnitteluperiaatteet:

- Rakennusten purkaminen tai säilyttäminen ratkaistaan asemakaavoituksen yhteydessä.
- Suunnitelmissa tulee tutkia myös vaihtoehdot, joissa asuinkerrostalo on säilytetty.
- Säilytettäviä rakennuksia tulee korostaa kadulle sekä sisätiloille päin.
- Rakennusten tulee olla arkkitehtonisesti korkeatasoisia ja niiden tulee ulkonäöltään ja sijoittelultaan luoda korkeatasoista keskustamaista kaupunkikuvaa.
- Korttelin katutason kerroksen tulee olla liiketilaa ja 2. kerroksen liike-, palvelu- tai toimistotilaa.
- Liiketilojen tulee avautua Asematielle, Ratatielle ja Männistönpolulle.
- Korttelin tulee olla läpikuljettava.
- Tikkurilan torin puoleisessa rakennuksessa saa olla enintään 5 kerrosta. Kerrosluku voi suurentua Ratatien suuntaan.
- Korttelin pysäköinnin tulee sijaita maan alla.
- Ratatien ajoneuvoliittymän sijainti tulee sopia kaupungin liikennesuunnittelijoiden kanssa sekä tutkittava tuleeko tontille ajon tapahtua vain pohjoisen suunnasta.
- Korttelin huoltoliikenne on järjestettävä maanalaisen pysäköintihallin kautta.
- On tutkittava maanalaisen pysäköintihallin yhteydet kauppakeskus Tikkurin ja Tikkuparkin pysäköintilaitoksiin.
- Mikäli pysäköintiä viedään Asematien alle, tulee ottaa huomioon pikaraitiotie-varaukset sekä kadun alla olevat johdot ja putket.
- Suunnitteluvarauksen saajat vastaavat suunnitteluun ja asemakaavamuutokseen mahdollisesti tarvittavien erillisselvitysten laatimisesta.
- Suunnitteluvaraus ei ole päätös kaupungin omistaman alueen myynnistä.
- Kaupunki ja suunnitteluvarauksen saajat neuvottelevat tarvittavat sopimukset asemakaavamuutoksen toteuttamiseksi ennen kuin kaavamuutosehdotus viedään luottamusmieselinten käsittelyyn. Tällaisia sopimuksia ovat mm. rakennusoikeuden jako kaupungin ja varauksensaajien välillä, kortteliin rakennettavien asuntojen hallinta- ja rahoitusmuodon jakauma sekä maankäyttösopimus.
- Kaupunki voi yksipuolisesti purkaa suunnitteluvarauksen, mikäli se katsoo, että suunnittelu ei johda kaupunkia tyydyttävään tulokseen.
- Kaupunki ei vastaa vahingoista, kuten suunnittelu- ja muista kuluista, jotka suunnitteluvarauksen saajille saattaa aiheutua siitä, että
    - o varausalueelle ja kortteliin 61202 ei saada voimaan asemakaavamuutosta,
    - o kaupunki ja varauksensaajat eivät pääse yksimielisyyteen asemakaavan toteuttamiseksi tehtävistä sopimuksista tai kaupungin luottamusmieselimet hylkäävät neuvotellut sopimukset,
    - o kaupunki yksipuolisesti keskeyttää suunnitteluvarauksen.
- Suunnitteluvaraus on voimassa 30.6.2018 asti.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 19

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunki antaa suunnitteluvarauksen Kiinteistö Oy Asematie 3:lle ja Asunto oy Tikkurilan Kassatalolle karttaliitteessä osoitetulle kaupungin omistamalle kiinteistölle 92-61-9903-4 esittelyosassa sanotuin ehdoin ja suunnitteluperiaattein.

Käsittely:
Jäsen Minna Kuusela esitti, että yrityspalvelujohtajan esityksen loppuun lisätään seuraava lause:
… paitsi niin, että sekä Ratatien varressa oleva Kassatalon kerrostalo että Asematien varressa oleva liike- ja asuinrakennus säilytetään.
Jäsenet Mäkelä ja Kyyrö kannattivat tehtyä muutosesitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat yrityspalvelujohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Kuuselan esitystä, äänestävät ei.
Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 12 jaa-ääntä (Aittakallio, Eklund, Härmälä, Karén, Korkalainen, Päärni, Puha, Päivinen, Romppainen, Sipilä, Kari ja Kähärä ja 4 ei-ääntä (Kuusela, Kyyrö, Mäkelä ja Tamminen).

Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin yrityspalvelujohtajan esitys.

Liitteet:
- Suunnitteluvaraushakemus
- Suunnitteluvarausalue, suunnittelualueen omistus, valokuvia suunnittelualueesta

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 5.

Lisätiedot:
projektijohtaja Heikki Virkkunen, puh. 09 8392 2241,
aluearkkitehti Asta Tirkkonen, puh. 09 8392 6185
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Suunnitteluvaraus Tikkurilan keskustassa

Suunnitteluvarausalue

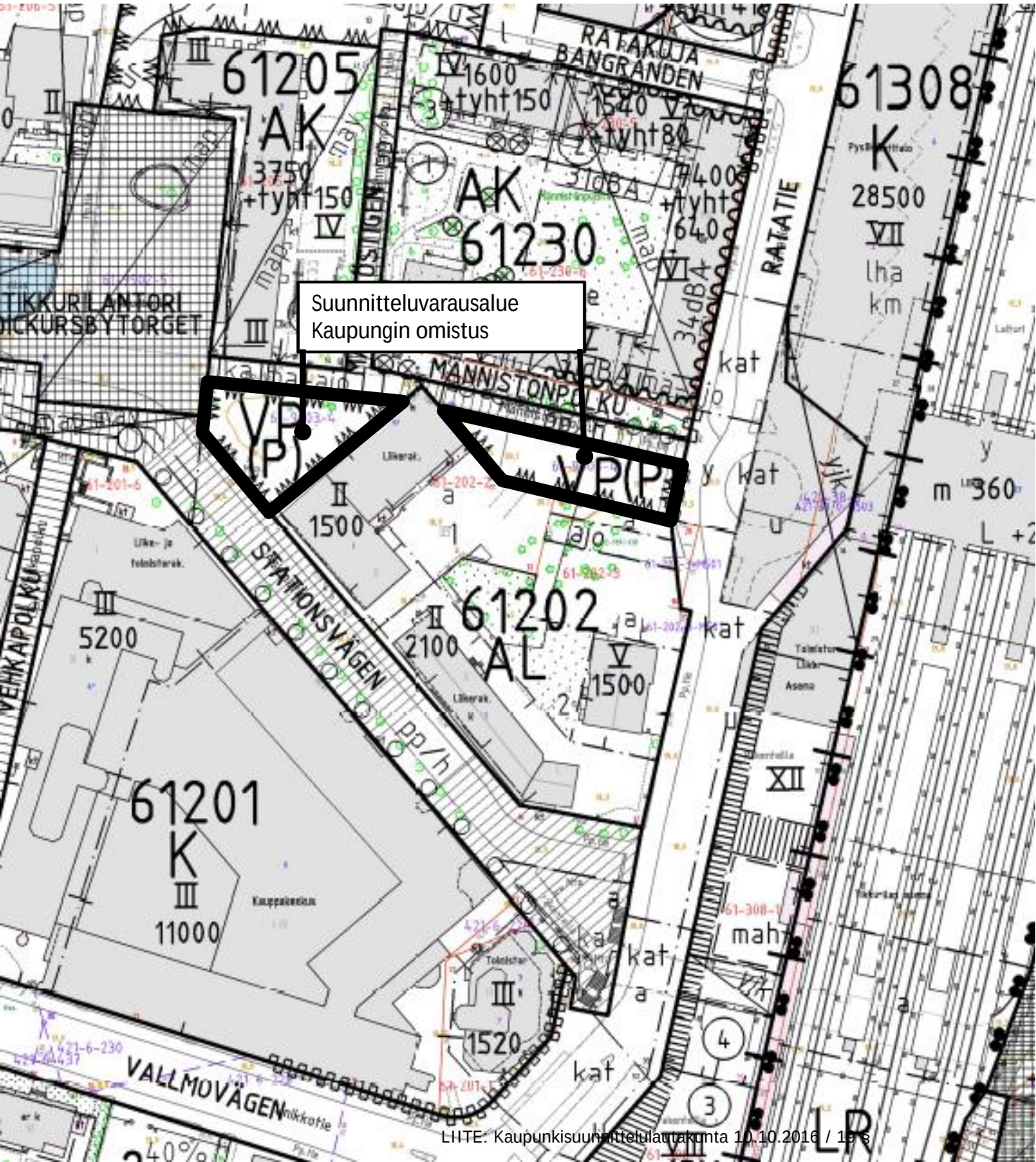

Suunnitteluvaraus Tikkurilan keskustassa

Suunnittelualue
Kortteli 612012 (AL) sekä puistoalue (VP)

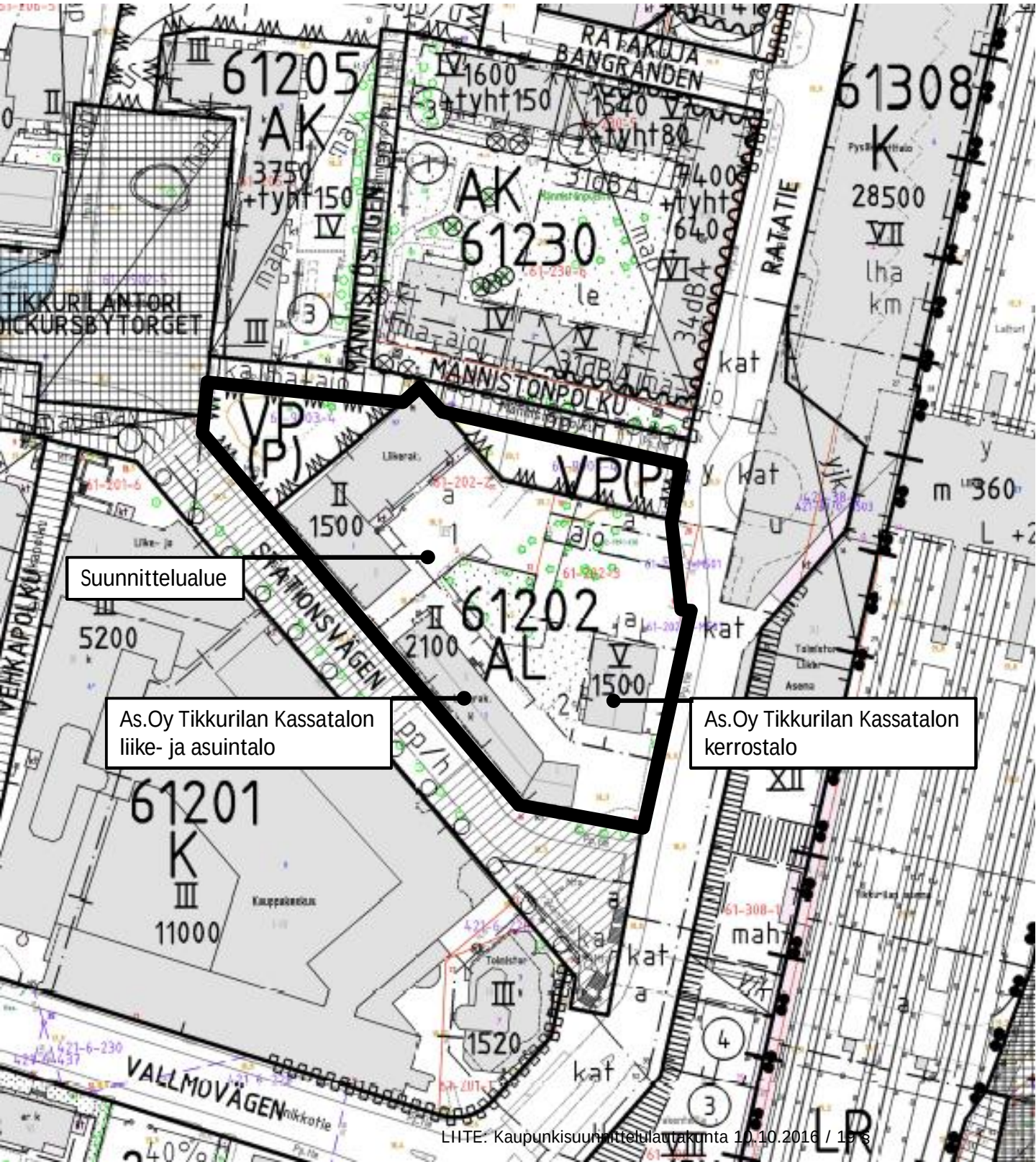

Suunnitteluvaraus Tikkurilan keskustassa

Suunnittelualueen omistus

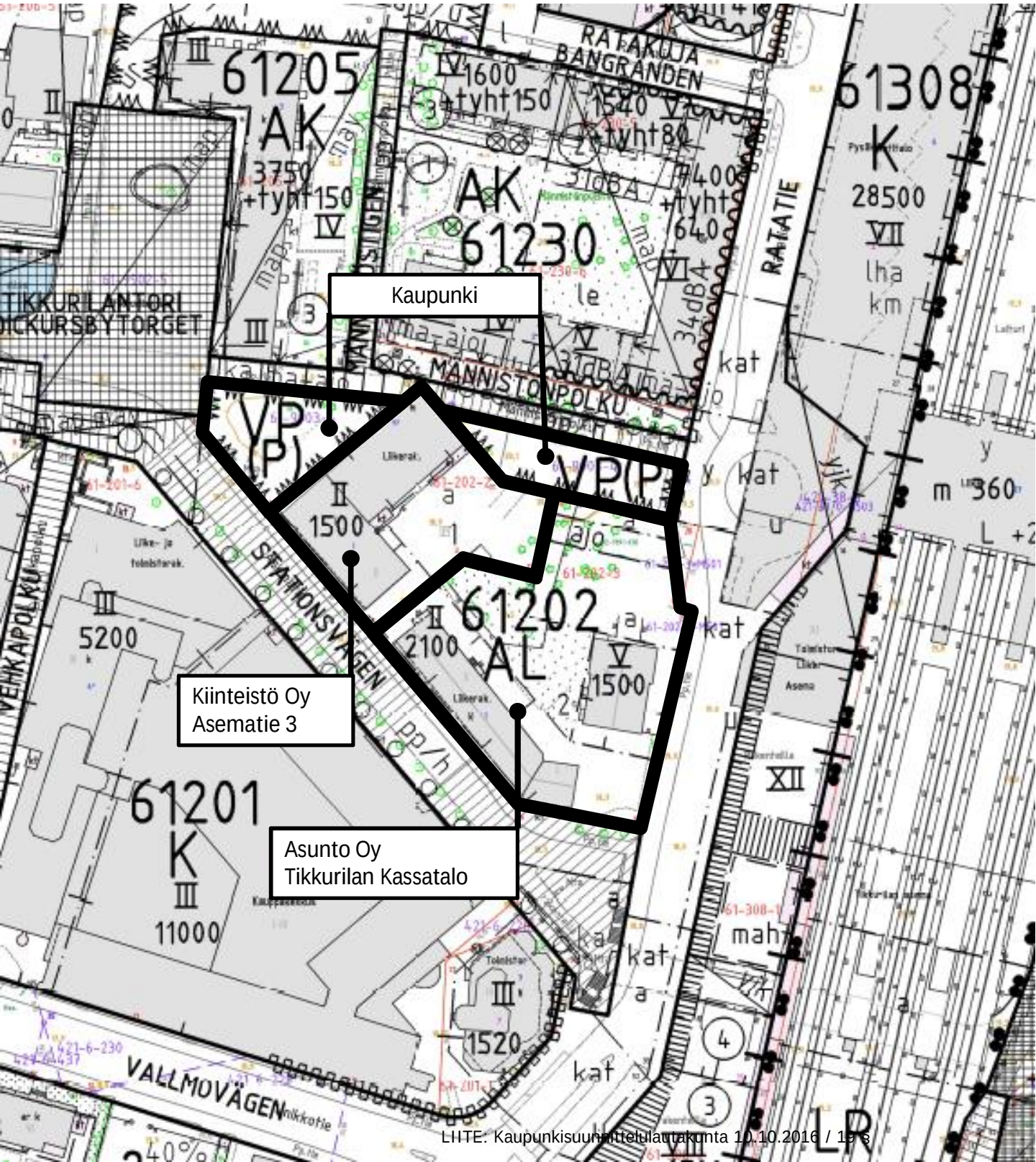

Suunnitteluvaraus Tikkurilan keskustassa
Valokuvia suunnittelualueen rakennuksista

Asunto Oy Tikkurilan Kassatalon 5-kerroksinen asuintalo

Asunto Oy Tikkurilan Kassatalon 2-kerroksinen liike- ja asuintalo

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo
Saapunut: 8.8.2016
Dn:o VD/6995/10.00.02.03/2016

Vantaan kaupunki
Kirjaamo
Asematie 7
01300 Vantaa

SUUNNITTELUVARAUS

Tikkurila
Kortteli 61202 / AL
Tontti 61-9903-4

Hakijat: Kiinteistö Oy Asematie 3 (Y-tunnus: 0762188-9), tontti nro 61-202-2
Asunto Oy Tikkurilan Kassatalo (Y-tunnus: 0197142-3), tontti nro 61-203-3

Haemme suunnitteluvarausta tontille nro 61-9903-4. Tarkoituksena on kehittää korttelia 61202 siten, että se yhtenäistää keskustan korttelit ja rakentamisen toiminnalliseksi kokonaisuudeksi. Korttelin tuleva toiminta sisältää toimisto-, liike- ja asuinrakentamista

Kortteli 61202 sijoittuu Tikkurilan ydinkeskustaan ja sitä rajaavat Ratatie, Asematie ja Männistönpolku. Korttelissa sijaitsee nykyään kaksi liikerakennusta ja asuinkerrostalo. Asunto Oy Tikkurilan Kassatalon asuinrakennus ja Kiinteistö Oy Asematie 3:n liikerakennus on tarkoitus purkaa. Asunto Oy Tikkurilan Kassatalon liiketilaosuus osittain säilytetään tulevan kokonaisuuden osana.

Pyydämme kohteliaimmin, että suunnitteluvaraus olisi voimassa vähintään vuoden 2018 kesäkuuhun asti johtuen Asunto Oy Tikkurilan Kassatalon moniomisteisuudesta ja sen johdosta tarvittavien toimien toteuttamisesta.

Espoossa 20.06.2016

Kiinteistö Oy Asematie 3

Ulla-Maija Kemppi, toimitusjohtaja

Asunto Oy Tikkurilan Kassatalo

Taru Matikainen, isännöitsijä

Liitteet: Karttaliite, Kerrosalakaavio

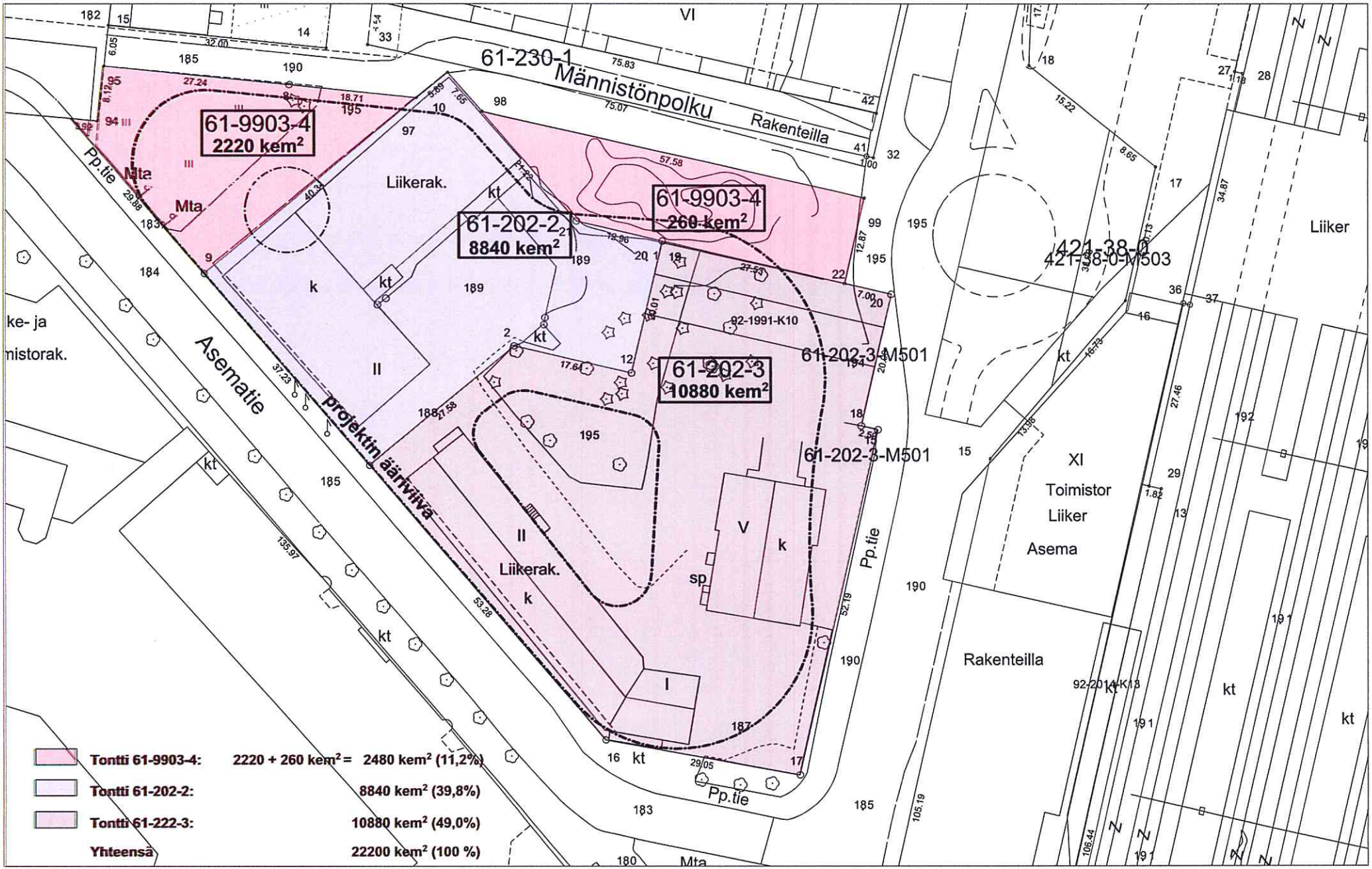

LIIKE-, TOIMISTO ja ASUINRAKENNUS, ASEMATIE 3 VANTAA
Kerrosalan jako 1:500

16.06.2016

KARI LEPPÄNEN ARKKITEHDIT OY
www.leppanenarkkitehdit.com
Klaneettitie 6-8 B 00420 Helsinki Finland
TEL.+358 9 174414 GSM+358 50 3041515

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 19 §

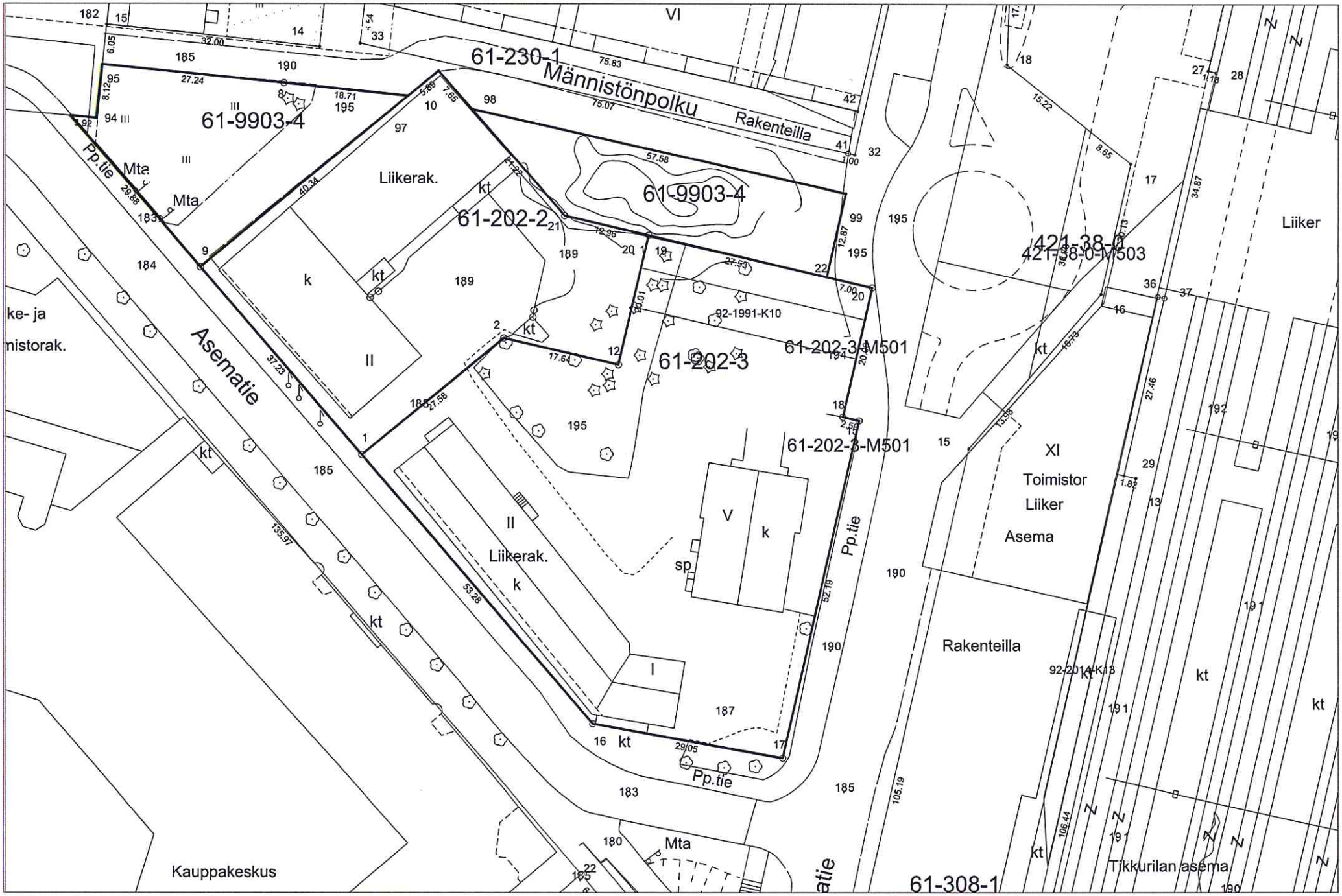

Liite: Ote Vantaan kaupunkikartasta 1:500

20 § **Maankäyttösopimus / Esisopimus määräalojen vaihdosta Hakkilassa / Kiinteistö Oy Vantaan Honkanummentie 13 / asemakaavan muutos 002095 / LM-H**

VD/8630/10.00.01.00/2016
LM-H/AVP/JK

Esitetään päätettäväksi esisopimus määräalojen vaihdosta. Kiinteistö Oy Vantaan Honkanummentie 13 (jäljempänä ”yhtiö”) luovuttaa kaupungille noin 438 m² suuruisen määräalan määräalasta 92-66-200-6-M501, joka on asemakaavamuutoksen nro 002095 mukaista katualuetta. Kaupunki luovuttaa yhtiölle noin 3039 m² suuruisen määräalan kiinteistöstä 92-66-200-6, joka on asemakaavamuutoksen nro 002095 mukaista TKT-tonttia 66200/21. Määräalojen vaihto liittyy asemakaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutumiseen.

Asemakaavamuutos nro 002095 on tullut vireille vuonna 2010 muodostuvan tontin 66200/20 omistajan ja kaupungin hakemuksesta. Asemakaavan muutoksella tehdään tarkistuksia mm. TKT-korttelin käyttötarkoitukseen ja kääntöpaikkojen sijaintiin. Asemakaavamuutoksella osa kaupungin omistamasta kiinteistöstä 92-66-200-6 liitetään Kiinteistö Oy Vantaan Honkanummentie 13 omistamaan tonttiin rakennusoikeuden lisääntymättä.

Määräalan luovutuksen esisopimuksella varmistetaan asemakaavan mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen. Asemakaavamuutokseen nro 002095 liittyen yhtiö ja kaupunki ovat neuvotelleet seuraavista määräalojen luovutuksista:

- Yhtiö luovuttaa kaupungille noin 438 m² suuruisen määräalan määräalasta 92-66-200-6-M501. Ko. määräala on asemakaavamuutoksen nro 002095 mukaista katualuetta (Honkanummentie) ja sen arvoksi on katsottu 24 966 euroa.

- Kaupunki luovuttaa yhtiölle noin 3039 m² suuruisen määräalan kiinteistöstä 92-66-200-6. Ko. määräala on asemakaavamuutoksen nro 002095 mukaista teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueen tonttia 66200/21 ja sen arvoksi on katsottu 173 223 euroa.

Edellä mainitut luovutuksen kohteet on osoitettu oheisessa liitekartassa. Määräalojen arvot vastaavat kohteiden käypiä hintoja (57 € / m² ilman lisärakennusoikeutta). Yhtiö suorittaa kaupungille vaihdossa välirahaa 148 257 euroa. Lopullisen kauppakirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavamuutos nro 002095 on tullut voimaan.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 4 §:n 36. kohdan mukaan maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista päättää kaupunginhallitus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 20

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Kiinteistö Oy Vantaan Honkanummentie 13 Oy:n kanssa esisopimuksen määräalojen vaihdosta.
b) kaupunki tekee ja allekirjoittaa lopullisen kauppakirjan, kun asemakaavanmuutos nro 002095 on tullut voimaan.
c) oikeutetaan yrityspalvelut tekemään lopulliseen luovutuskirjaan teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Liitekartta vaihdon kohteista
- Esisopimus määräalojen vaihdosta

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 5

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN VAIHDOSTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Kiinteistö Oy Vantaan Honkanummentie 13 (jäljempänä Yhtiö) tekemään kohdassa I määriteltyjen edellytysten täyttyessä seuraavan sisältöisen vaihtokirjan jäljempänä kohdassa II mainitusta alueesta ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa III mainittuja ehtoja.

I VAIHTOKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen vaihtokirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002095, Hakkila, on tullut voimaan huomioiden, mitä tämän esisopimuksen kohdassa III on sovittu.

II VAIHTOKIRJA

Osapuolet:

Vantaan kaupunki (Y: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

Kiinteistö Oy Vantaan Honkanummentie 13 (Y: 1478533-9)
c/o Newsec Asset Management Oy
PL 52
00101 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö).

Luovutuksen kohde:

Kaupunki luovuttaa yhtiölle noin 3039 m^2:n suuruisen määräalan Vantaan kaupungin 66. kaupunginosan (Hakkila) korttelin 200 tontista nro 6 (kiinteistötunnus 92-66-200-6). Määräala on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen. Määräalan arvo on 173 223 euroa.

Määräala on osa asemakaavan ja muutoksen nro 002095 mukaista teollisuus- varasto- ja toimistorakennusten (TKT) tonttia 66200/21.

Yhtiö luovuttaa kaupungille n. 438 m2:n suuruisen määräalan Vantaan kaupungin 66. kaupunginosan (Hakkila) korttelin 200 tontin nro 6 määräalasta M501 (määräalatunnus 92-66-200-6-M501). Määräalan arvo on 24 966 euroa. Määräala on osa asemakaavan ja muutoksen nro 002095 mukaista katualuetta.

Vaihtokirjan ehdot:
Tämän vaihdon kaikki ehdot on esitetty tässä vaihtokirjassa.

1. VÄLIRAHA

1.1 Yhtiö maksaa kaupungille välirahana sataneljäkymmentäkahdeksantuhatta kaksisataaviisikymmentäseitsemän (148 257) euroa.

Väliraha on maksettu tilisuorituksena Kaupungin ilmoittamalle tilille ennen kaupantekotilaisuutta ja kuitataan maksetuksi tämän kauppakirjan allekirjoituksin.

2. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS

2.1 Määräalojen omistus- ja hallintaoikeus siirtyvät niiden saajille tämän vaihtokirjan allekirjoitushetkellä.

3. RASITUKSET JA MAKSUT

3.1 Osapuolet luovuttavat määräalat kiinnityksistä tai muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana.

3.2 Osapuolet vastaavat niistä luovuttamaansa alueeseen kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän vaihtokirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Vaihtokirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa luovutuksen saaja. Tästä vaihdosta menevän varainsiirtoveron maksaa Yhtiö.

4. KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN

4.1 Osapuolet ovat tarkastaneet luovutusten kohteena olevat määräalat, niiden alueet ja rajat sekä tutustuneet alueiden maasto-olosuhteisiin. Osapuolet ovat verranneet näitä seikkoja luovutusten kohteista esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Osapuolilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN

5.1 Osapuolet ovat tutustuneet saamiaan määräaloja koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.

5.2 Osapuolet ovat tutustuneet myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. IRTAIMISTO

6.1 Tähän vaihtoon ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän vaihdon yhteydessä tehty eri sopimustakaan.

7. MAAPERÄ

Kaupungin tietojen mukaan luovutuksen kohteena olevalla määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän ja/tai pohjaveden puhdistamiseen, Yhtiö on velvollinen ilman aiheetonta viivästystä ottamaan yhteyttä Kaupunkiin, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Kaupunki vastaa toimivaltaisen viranomaisen edellyttämistä ennallistamistoimenpiteistä aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

Yhtiön tietojen mukaan luovutuksen kohteena olevalla määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän ja/tai pohjaveden puhdistamiseen, Kaupunki on velvollinen ilman aiheetonta viivästystä ottamaan yhteyttä Yhtiöön, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Yhtiö vastaa toimivaltaisen viranomaisen edellyttämistä ennallistamistoimenpiteistä aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopullinen vaihtokirja tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun kohdassa I mainittu luovutuksen edellytys on täyttynyt.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,
- kun lopullinen vaihtokirja on allekirjoitettu tai
- vaihtokirjan edellytys on täyttymättä 31.12.2017.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2017 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002095 mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan siten, ettei mahdollisilla muutoksilla ole vaikutusta vaihdon

kohteina oleviin määräaloihin, on molemmilla sopijapuolilla oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä minkäänlaisia korvausvaatimuksia siinä tapauksessa, että esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

Tätä esisopimusta on tehty kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi kaupungille, yksi Yhtiölle ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

KOHTEEN SIJAINTI

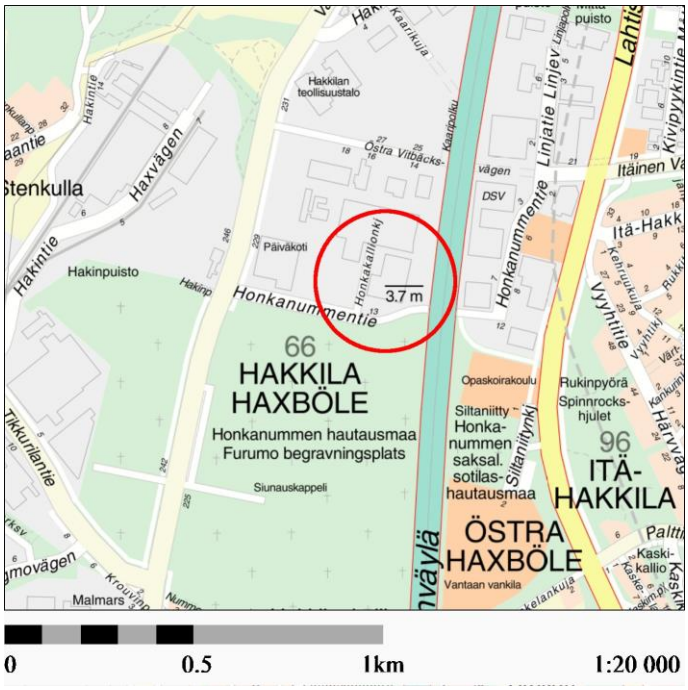

ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN VAIHDOSTA /
Kiinteistö Oy Vantaan Honkanummentie 13

YPA/JK

Kaupunginosa: HAKKILA (66)

kiinteistö: 66-200-6

n. 438 m^2 suuruinen määräala määräalasta 66-200-6-M501

n. 3039 m^2 suuruinen määräala kiinteistöstä 66-200-6

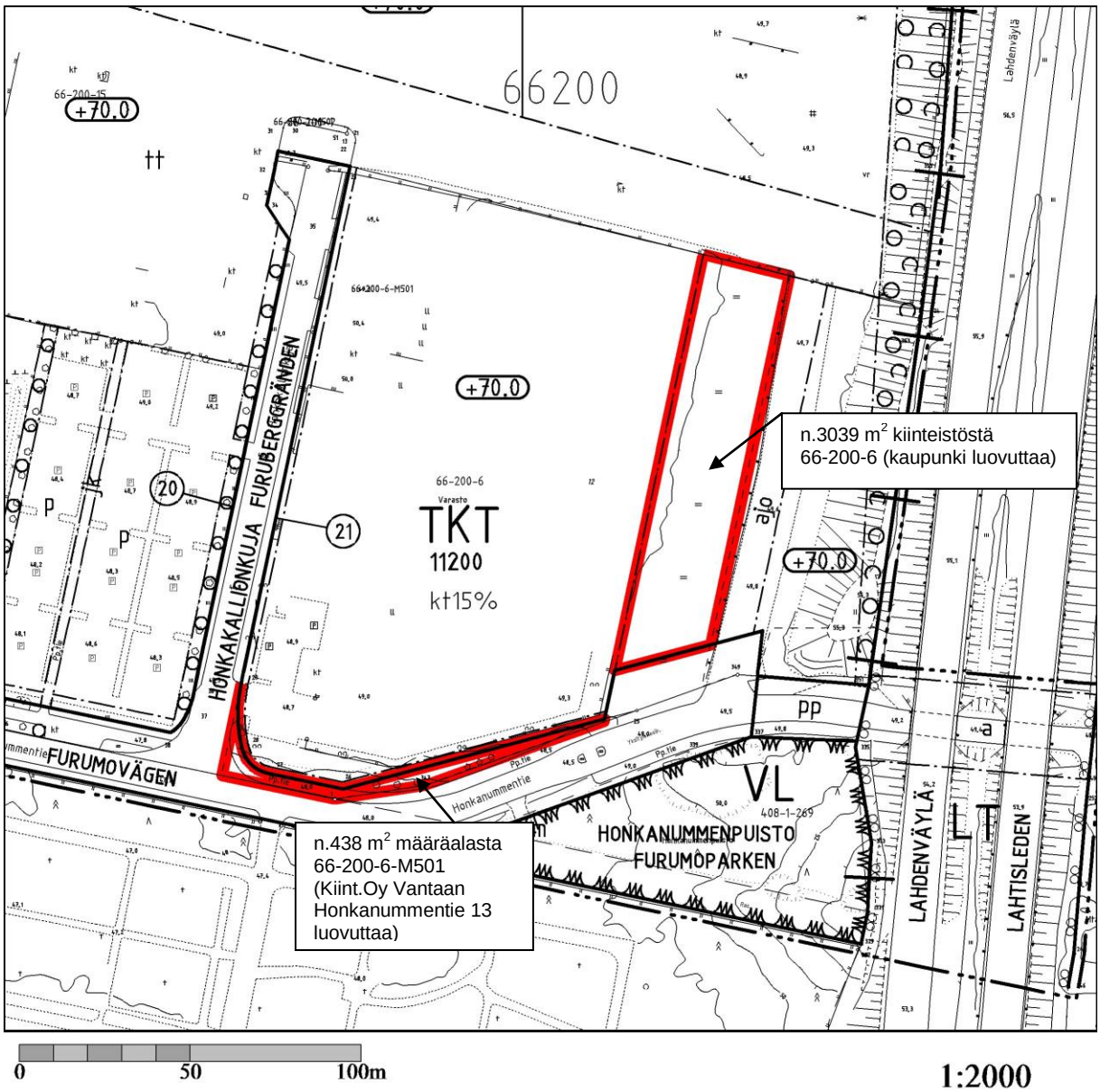

21 § **Maankäyttösopimus / Esisopimus määräalojen vaihdosta Hakkilassa / Logicor (Space) Topco Oy / asemakaavan muutos 002095 / LM-H**

VD/8631/10.00.01.00/2016
LM-H/AVP/JK

Esitetään päätettäväksi esisopimus määräalojen vaihdosta. Logicor (Space) Topco Oy (jäljempänä ”yhtiö”) luovuttaa kaupungille yhteensä noin 257 m² suuruiset määräalat, jotka ovat asemakaavamuutoksen nro 002095 mukaista katualuetta. Kaupunki luovuttaa yhtiölle yhteensä noin 723 m² suuruiset määräalat, jotka ovat asemakaavamuutoksen nro 002095 mukaista TKT- tonttia 66200/20. Määräalojen vaihdot liittyvät asemakaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutumiseen.

Asemakaavamuutos nro 002095 on tullut vireille vuonna 2010 yhtiön ja kaupungin hakemuksesta. Asemakaavan muutoksella tehdään tarkistuksia mm. TKT- korttelin käyttötarkoitukseen ja kääntöpaikkojen sijaintiin. Määräalojen vaihdot liittyvät asemakaavamuutoksessa tehtäviin Honkakallionkujan ja Honkanummentien kääntöpaikkojen sijaintien tarkistukseen. Asemakaavamuutoksessa rakennusoikeus pysyy ennallaan.

Määräalan luovutuksen esisopimuksella varmistetaan asemakaavan mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen. Asemakaavamuutokseen nro 002095 liittyen yhtiö ja kaupunki ovat neuvotelleet seuraavista määräalojen luovutuksista:

- Yhtiö luovuttaa kaupungille noin 182 m² suuruisen määräalan määräalasta 92-66-200-6-M504 ja noin 75 m² suuruisen määräalan tontista 92-66-200-15. Ko. määräalat ovat asemakaavamuutoksen nro 002095 mukaista katualuetta ja niiden arvoksi on katsottu 13 107 euroa.

- Kaupunki luovuttaa yhtiölle noin 492 m² ja 202 m² suuruiset määräalat kiinteistöstä 92-66-200-6 ja noin 29 m² suuruisen määräalan määräalasta 92-66-200-1-M502. Ko. määräalat ovat asemakaavamuutoksen nro 002095 mukaista teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialueen tonttia 66200/20 ja niiden arvoksi on katsottu 24 327 euroa.

Edellä mainitut luovutuksen kohteet on osoitettu oheisessa liitekartassa. Määräalojen arvot vastaavat kohteiden käypiä hintoja (25,50 € / m² Lahdenväylän viereisen vallin osalta ja muiden määräalojen osalta 51 € / m² ilman lisärakennusoikeutta). Yhtiö suorittaa kaupungille vaihdossa välirahaa 11 220 euroa. Lopullisen kauppakirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavamuutos nro 002095 on tullut voimaan.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 4 §:n 36. kohdan mukaan maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista päättää kaupunginhallitus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 21

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Logicor (Space) Topco Oy:n kanssa esisopimuksen määräalojen vaihdosta.
b) kaupunki tekee ja allekirjoittaa lopullisen kauppakirjan, kun asemakaavanmuutos nro 002095 on tullut voimaan.
c) oikeutetaan yrityspalvelut tekemään lopulliseen luovutuskirjaan teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Liitekartta vaihdon kohteista
- Esisopimus määräalojen vaihdosta

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 5

Lisätiedot:
maankäyttöinsinööri Jouni Kahila, puh. 043 826 6116, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN VAIHDOSTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Logicor (Space) Topco Oy (jäljempänä Yhtiö) tekemään kohdassa I määriteltyjen edellytysten täyttyessä seuraavan sisältöisen vaihtokirjan jäljempänä kohdassa II mainitusta alueesta ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa III mainittuja ehtoja.

I VAIHTOKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen vaihtokirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002095, Hakkila, on tullut voimaan.

II VAIHTOKIRJA

Osapuolet:

Vantaan kaupunki (Y: 0124610-9)
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

Logicor (Space) Topco Oy (Y: 2749973-7)
c/o Logicor Oy
Unioninkatu 22, 00130 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö).

Luovutuksen kohde:

Kaupunki luovuttaa yhtiölle noin 492 m^2:n ja noin 202 m2:n suuruiset määräalat Vantaan kaupungin 66. kaupunginosan (Hakkila) korttelin 200 tontista nro 6 (kiinteistötunnus 92-66-200-6) sekä noin 29 m2:n suuruisen määräalan saman korttelin tontin nro 1 määräalasta M502 (määräalatunnus 92-66-200-1- M502). Määräalat on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen. Määräalojen arvo on 24 327 euroa.

Määräalat ovat osa asemakaavan ja muutoksen nro 002095 mukaista teollisuus- varasto- ja toimistorakennusten (TKT) tonttia 66200/20.

Yhtiö luovuttaa kaupungille n. 182 m2:n suuruisen määräalan Vantaan kaupungin 66. kaupunginosan (Hakkila) korttelin 200 tontin nro 6 määräalasta M504 (määräalatunnus 92-66-200-6-M504) ja noin 75 m2:n suuruisen määräalan saman korttelin tontista 15 (kiinteistötunnus 92-66-200-15). Määräalojen arvo on 13 107 euroa.

Määräalat ovat osa asemakaavan ja muutoksen nro 002095 mukaista katualuetta.

Vaihtokirjan ehdot:
Tämän vaihdon kaikki ehdot on esitetty tässä vaihtokirjassa.

1. VÄLIRAHA

1.1 Yhtiö maksaa kaupungille välirahana yksitoistatuhatta kaksisataakaksikymmentä (11 220) euroa.

Väliraha on maksettu tilisuorituksena Kaupungin ilmoittamalle tilille ennen kaupantekotilaisuutta ja kuitataan maksetuksi tämän kauppakirjan allekirjoituksin.

2. OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS

2.1 Määräalojen omistus- ja hallintaoikeus siirtyvät niiden saajille tämän vaihtokirjan allekirjoitushetkellä.

3. RASITUKSET JA MAKSUT

3.1 Osapuolet luovuttavat määräalat kiinnityksistä tai muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana.

3.2 Osapuolet vastaavat niistä luovuttamaansa alueeseen kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän vaihtokirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Vaihtokirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa luovutuksen saaja. Tästä vaihdosta menevän varainsiirtoveron maksaa Yhtiö.

4. KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN

4.1 Osapuolet ovat tarkastaneet luovutusten kohteena olevat määräalat, niiden alueet ja rajat sekä tutustuneet alueiden maasto-olosuhteisiin. Osapuolet ovat verranneet näitä seikkoja luovutusten kohteista esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Osapuolilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN

5.1 Osapuolet ovat tutustuneet saamiaan määräaloja koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.

5.2 Osapuolet ovat tutustuneet myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. IRTAIMISTO

6.1 Tähän vaihtoon ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tämän vaihdon yhteydessä tehty eri sopimustakaan.

7. MAAPERÄ

Kaupungin tietojen mukaan luovutuksen kohteena olevalla määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Yhtiö on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Kaupunkiin, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Kaupunki vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

Yhtiön tietojen mukaan luovutuksen kohteena olevalla määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Yhtiöön, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Yhtiö vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopullinen vaihtokirja tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun kohdassa I mainittu luovutuksen edellytys on täyttynyt.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,

- kun lopullinen vaihtokirja on allekirjoitettu tai
- vaihtokirjan edellytys on täyttymättä 31.12.2017.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2017 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002095 mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolilla oikeus vaatia tämän sopimuksen

sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä minkäänlaisia korvausvaatimuksia siinä tapauksessa, että esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

Tätä esisopimusta on tehty kolme (3) yhtäpitävää kappaletta, yksi kaupungille, yksi Yhtiölle ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

KOHTEEN SIJAINTI

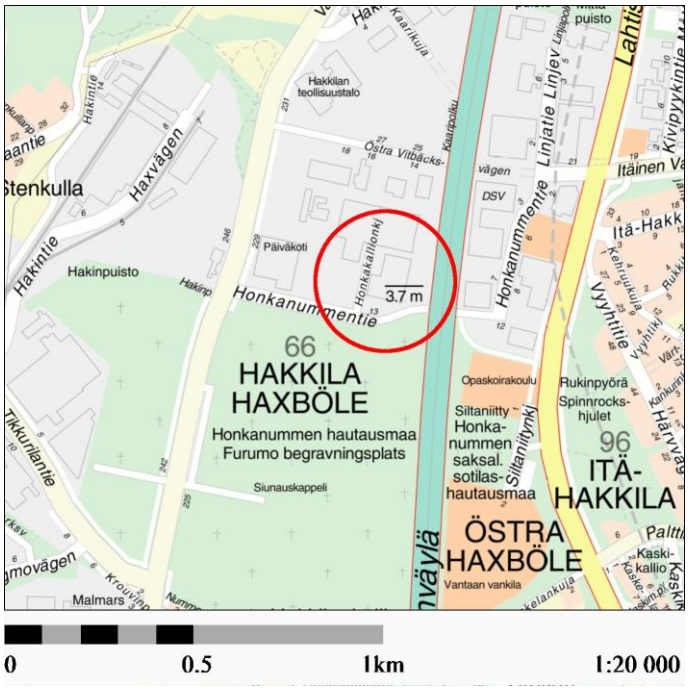

ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN VAIHDOSTA/
Logicor (Space) Topco Oy

YPA/JK
Kaupunginosa: HAKKILA (66)

Kaupunki luovuttaa Logicor (Space) Topco Oy:lle määräalat kiinteistöistä:
66-200-6 n. 202m^2
66-200-6 n. 492m^2
sekä määräalan määräalasta
66-200-1-M502 n. 29m^2

Logicor (Space) Topco Oy luovuttaa kaupungille määräalan kiinteistöstä
66-200-15 n.75 m2
sekä määräalan määräalasta
66-200-6-M504 n. 182m^2

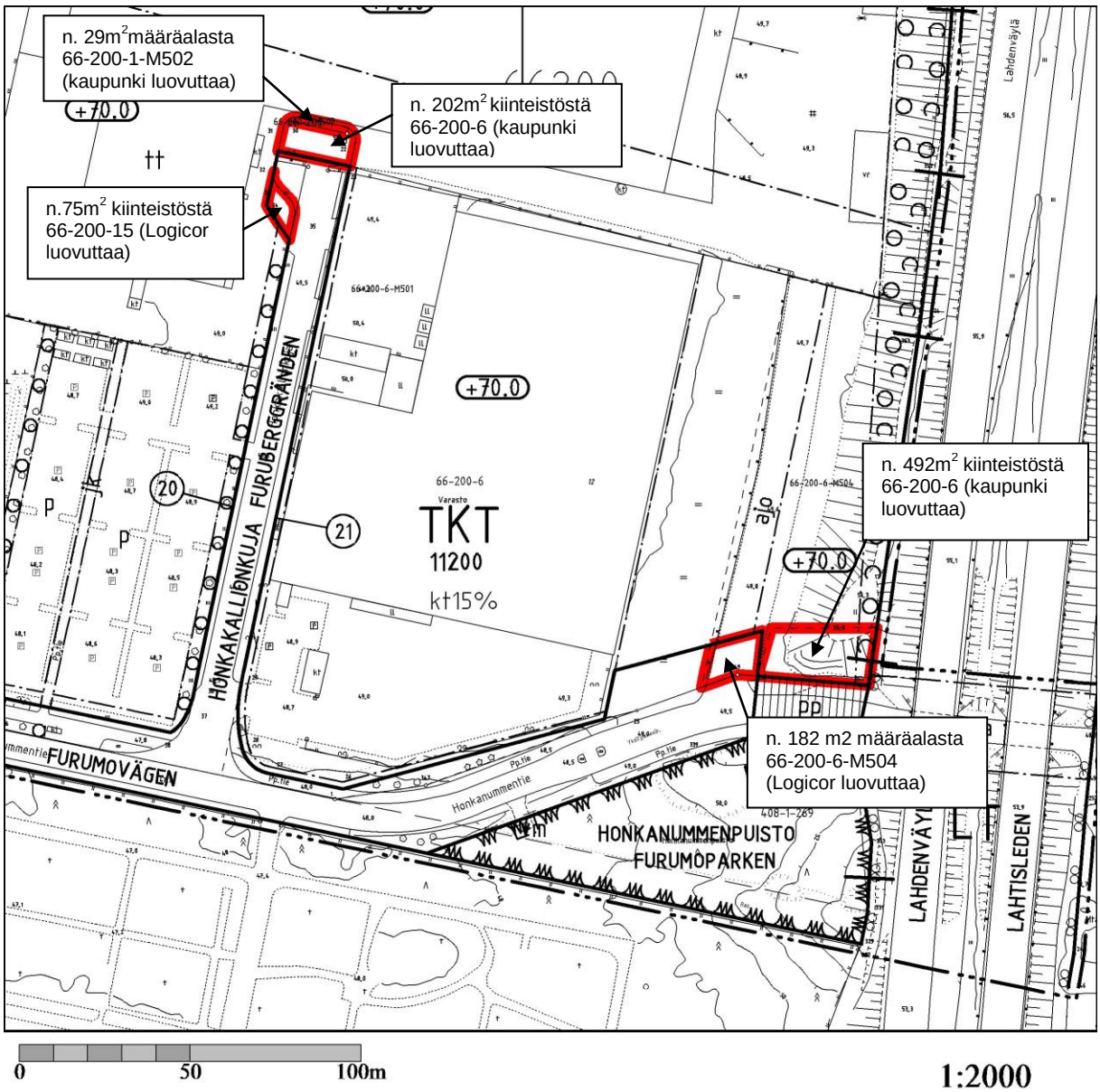

22 § **Maankäyttösopimus/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalojen luovutuksesta / Lemminkäinen Talo Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki ja Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo / Asemakaavan muutos nro 002204 / LM-H**

VD/8633/10.00.01.05/2016
LM-H/HW/AV-P/MVä

Lemminkäinen Talo Oy:n hakemuksesta on käynnistetty asemakaavan muutos nro 002204. Asemakaavan muutokseen liittyen Vantaan kaupunki ja Lemminkäinen Talo Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki sekä Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo ovat sopineet kunnallistekniikan rakentamissopimuksessa kunnallistekniikan rakentamisesta ja kunnallistekniikan korvauksista. Esisopimuksella määräalojen luovutuksesta varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen. Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki sekä Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo luovuttavat kaupungille määräaloja, jotka muodostavat asemakaavamuutoksen nro 002204 mukaiset kaksi tonttia ja katualuetta. Tonttien yhteenlaskettu rakennusoikeus on 11600 k-m².

Lemminkäinen Talo Oy on hakenut asemakaavan muutosta Veromiehen (52.) kaupunginosassa kiinteistöille 92-52-121-10 ja 92-52-127-1 (sopimusalue). Alueella voimassa olevassa asemakaavassa sopimusalue on osoitettu toimistorakennusten korttelialueeksi (KT) ja toimisto- tai hotellirakennusten korttelialueeksi (KLT-2), jolle rakennusoikeutta on osoitettu yhteensä 32 748 k-m^2. Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä A1.
Asemakaavan muutosehdotuksessa nro 002204 sopimusalueelle on osoitettu 8 000 k-m^2 liike- ja toimistorakennusten (K) rakennusoikeutta sekä 58 000 k-m^2 asuinkerrostalojen (AK) rakennusoikeutta. Kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna sopimusalueelle tulee näin ollen lisää rakennusoikeutta yhteensä 33 252 k-m^2.

Lemminkäinen Talo Oy on kaavatyön aikana siirtänyt sopimusalueella omistamansa kiinteistöt 92-52-121-10 ja 92-52-127-1 perustetuille kiinteistöosakeyhtiöille Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki ja Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo. Lemminkäinen Talo Oy sitoutuu huolehtimaan siitä, että kiinteistöyhtiöt noudattavat sopimuksessa yhtiölle asetettuja velvoitteita.

Asemakaavamuutokseen liittyen Vantaan kaupunki sekä Lemminkäinen Talo Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki ja Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo ovat neuvotelleet ja sopineet **Kunnallistekniikan rakentamissopimuksessa** alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin.

Asemakaavamuutokseen liittyen kaupunki laatii Perintötielle uuden katusuunnitelman. Katusuunnitelman toteutuksen tarkempi ajankohta määräytyy ympäröivien kortteleiden rakennuksien valmistumisen myötä ja siitä päätetään kunnallistekniikan rakentamisohjelmassa.

Lemminkäinen Talo Oy vastaa Tikkurilantien varressa olevan, sopimusalueen pohjois-osassa sijaitsevan ojan putkittamisesta (hulevesiviemärin rakentamisesta) ja huomioi tämän sopimusalueen muussa rakentamisessa. Hulevesiviemäri on rakennettava Kaupungin ja HSY:n hyväksymien suunnitelmien mukaisesti HSY:n valvonnassa. Yhtiö on sopinut HSY:n kanssa hulevesiviemärin rakentamisesta ja luovutuksesta ja kuntatekniikan keskukselle on sovitusta esitetty selvitys. Rakennettava hulevesiviemäri on esitetty ohjeellisesti liitteessä A1.

Kaupungille maksettava maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukainen yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvaus on yhteensä **7 367 992** euroa.

Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki ja **Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo** luovuttavat Kaupungille **3 955 600** euroa vastaavasta arvosta omistamaansa kiinteistövarallisuutta.
Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus kuitataan maankäyttösopimuksessa olevan B. esisopimuksen mukaisessa määräalojen vaihdossa. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvausta ei voi tältä osin vaihtaa rahana maksettavaksi ilman osapuolten välistä sopimusta. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi B. esisopimuksen mukaisen määräalojen vaihdon allekirjoitustilaisuudessa.

Lemminkäinen Talo Oy maksaa loput yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta (3 412 392 €) rahana kaupungille kahdessa erässä siten, että

- 1. erä määrältään **1 706 196** € maksetaan välittömästi asemakaavan muutoksen nro 002204 tultua voimaan,
- 2. erä määrältään **1 706 196** € maksetaan 12 kuukauden kuluttua asemakaavan muutoksen voimaantulosta.

Lemminkäinen Talo Oy asettaa summaltaan yhteensä **7 367 992** euron suuruisen kotimaisen pankkilaitoksen omavelkaisen pankkitakauksen sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa. Kaupungin tulee vapauttaa vakuus välittömästi tämän sopimuksen velvoitteiden tultua hyväksytysti vastaanotettua tai mikäli sopimus kohdan 10 mukaisesti raukeaa.

Asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuodosta sovitaan, että asemakaavamuutos alueella sopimusosapuolten omistukseen jäävästä asumisen rakennusoikeudesta vähintään n. 50 prosenttia on toteutettava vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona. Mikäli sopimusosapuolet eivät täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 100 €/k-m^2.

Esisopimuksella määräalojen luovutuksesta varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen. Esisopimuksella Vantaan kaupunki, **Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki** ja **Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo** sopivat seuraavaa:

Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki luovuttaa Kaupungille Vantaan kaupungin 52. kaupunginosan tontista 92-52-121-10 n. 2880 m^2:n suuruisen määräalan ja n. 2708 m^2:n suuruisen määräalan. Määräalat muodostavat asemakaavamuutoksen nro 002204 ohjeellisen tonttijaon mukaiset tontit. Tonttien yhteenlaskettu rakennusoikeus on 11600 k-m^2. Määräalat on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen B1.

Em. tonttijaon mukaiset tontit muodostavat <.<.2016 allekirjoitetun maankäyttösopimuksen mukaisen kiinteistön luovutuksella suoritettavan osan (3 955 600 euroa) yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta ja Kaupunki kuittaa luovutuskirjan allekirjoituksin sen saaduksi.

Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki luovuttaa Kaupungille Vantaan kaupungin 52. kaupunginosan tontista 92-52-121-10 n. 1507 m^2:n suuruisen määräalan ja n. 843 m^2:n suuruisen määräalan. **Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo** luovuttaa Kaupungille Vantaan kaupungin 52. kaupunginosan tontista 92-52-127-1 n. 423 m^2:n suuruisen määräalan ja n. 573 m^2:n suuruisen määräalan. Määräalat ovat asemakaavamuutoksen nro 002204 mukaista katualuetta. Määräalat on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen B2.

Vantaan kaupunki luovuttaa Kiinteistö Oy Vantaan Veromäelle Vantaan kaupungin 52. kaupunginosan yleisestä alueesta 92-52-9901-0 n. 905 m^2:n suuruisen määräalan. Määräala on asemakaavamuutoksen nro 002204 mukaista LPA-aluetta. Määräala on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen B3.

Lopullisen vaihtokirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002204 on tullut voimaan.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 4§:n 36. kohdan mukaan maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista päättää kaupunginhallitus

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 22

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

a) kaupunki tekee ja allekirjoittaa Lemminkäinen Talo Oy:n, Kiinteistö Oy Vantaan Veromäen ja Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalon kanssa liitteenä olevan Maankäyttösopimuksen / A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalojen luovutuksesta.

b) kaupunki tekee ja allekirjoittaa lopullisen luovutuskirjan, kun asemakaavamuutos nro 002204 on tullut voimaan.

c) oikeutetaan yrityspalvelut tekemään sopimuksiin ja lopulliseen luovutuskirjaan teknisluonteisia tarkennuksia.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Maankäyttösopimus/ A. Kunnallistekniikan rakentamissopimus ja B. Esisopimus määräalojen luovutuksesta.
- Sopimuksen liite A1, sopimusalue
- Sopimuksen liite B1, esisopimuksen mukaiset luovutettavat määräalat
- Sopimuksen liite B2, esisopimuksen mukaiset luovutettavat määräalat

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 5

Lisätiedot:
tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh. 040 7337447,
kehitysinsinööri Mika Vähämaa, puh. 050 3122048,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

MAANKÄYTTÖSSOPIMUS/A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS, B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA/
Asemakaavan muutos nro 002204, kaupunginosa 52, Veromies

Lemminkäinen Talo Oy on hakenut asemakaavan muutosta Veromiehen (52.) kaupunginosassa kiinteistöille 92-52-121-10 ja 92-52-127-1 (jäljempänä sopimusalue). Sopimusalueella voimassa olevassa asemakaavassa nro 001427 (vahvistettu kaupunginvaltuustossa 30.8.1999) sopimusalue on osoitettu toimistorakennusten korttelialueeksi (KT) ja toimisto- tai hotellirakennusten korttelialueeksi (KLT-2), jolle rakennusoikeutta on osoitettu yhteensä 32 748 k-m^2. Sopimusalue on osoitettu ohjeellisesti liitteessä A1.

Asemakaavan muutosehdotuksessa nro 002204 (jäljempänä asemakaavamuutos) sopimusalueelle on osoitettu 8 000 k-m^2 liike- ja toimistorakennusten (K) rakennusoikeutta sekä 58 000 k-m^2 asuinkerrostalojen (AK) rakennusoikeutta. Kumoutuvaan asemakaavaan verrattuna sopimusalueelle tulee näin ollen lisää rakennusoikeutta yhteensä 33 252 k-m^2.

Asemakaavamuutokseen liittyen Vantaan kaupunki ja Lemminkäinen Talo Oy ovat neuvotelleet ja sopineet alueen kunnallistekniikan rakentamisesta ja osallistumisesta kunnallistekniikan korvauksiin. Esisopimuksilla määräalojen vaihdoista varmistetaan kaavamuutoksen mukaisten maankäyttöratkaisujen toteutuminen.

Osapuolet toteavat, että Yhtiö on ennen tämän sopimuksen allekirjoittamista siirtänyt sopimusalueella omistamansa kiinteistöt 92-52-121-10 ja 92-52-127-1 perustetuille kiinteistöosakeyhtiöille Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki (Y-tunnus: 2774924-9) ja Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo (Y-tunnus: 2774925-7) (jäljempänä yhdessä (”Kiinteistöyhtiöt”). Yhtiö sitoutuu huolehtimaan siitä, että Kiinteistöyhtiöt noudattavat tässä sopimuksessa Yhtiölle asetettuja velvoitteita.

A. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMISSOPIMUS

1. OSAPUOLET

1.1 **Vantaan kaupunki**
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

1.2 **Lemminkäinen Talo Oy (**Y: 0112448-6)
PL 169, 00181 Helsinki
(jäljempänä Yhtiö)

1.3 Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki (Y-tunnus: 2774924-9)
c/o Lemminkäinen Talo Oy
00181 Helsinki

1.4 Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo (Y-tunnus: 2774925-7)
c/o Lemminkäinen Talo Oy
00181 Helsinki

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Kaupunki ja Yhtiö sekä Kiinteistöyhtiöt sopimusalueen omistajana sopivat tällä sopimuksella maankäyttö- ja rakennuslain 12 a luvun mukaisesti kunnallistekniikan rakentamisesta ja Yhtiön osallistumisesta asemakaavan muutosaluetta palvelevan kunnallistekniikan rakentamisen kaupungille aiheuttamiin kustannuksiin.

3. KUNNALLISTEKNIIKAN RAKENTAMINEN

Asemakaavamuutokseen liittyen Kaupunki laatii Perintötielle uuden katusuunnitelman. Katusuunnitelman toteutuksen tarkempi ajankohta määräytyy ympäröivien kortteleiden rakennuksien valmistumisen myötä ja siitä päätetään kunnallistekniikan rakentamisohjelmassa.

Yhtiö vastaa Tikkurilantien varressa olevan, sopimusalueen pohjois-osassa sijaitsevan ojan putkittamisesta (hulevesiviemärin rakentamisesta) ja huomioi tämän sopimusalueen muussa rakentamisessa. Hulevesiviemäri on rakennettava Kaupungin ja HSY:n hyväksymien suunnitelmien mukaisesti HSY:n valvonnassa. Yhtiö on sopinut HSY:n kanssa hulevesiviemärin rakentamisesta ja luovutuksesta ja kuntatekniikan keskukselle on sovitusta esitetty selvitys. Rakennettava hulevesiviemäri on esitetty ohjeellisesti liitteessä A1.

4. OSALLISTUMINEN YHDYSKUNTARAKENTAMISEN KUSTANNUKSIIN

Kaupungille maksettava maankäyttö- ja rakennuslain 91 a §:n mukainen yhdyskuntarakentamisen kustannusten ulkoisen kunnallistekniikan korvaus on yhteensä **7 367 992** euroa.

Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki ja Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo luovuttavat Kaupungille **3 955 600** euroa vastaavasta arvosta omistamaansa kiinteistövarallisuutta. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus kuitataan jäljempänä tässä maankäyttösopimuksessa olevan B. esisopimuksen mukaisessa määräalojen vaihdossa. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvausta ei voi tältä osin vaihtaa rahana maksettavaksi ilman osapuolten välistä sopimusta. Yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvaus erääntyy maksettavaksi B. esisopimuksen mukaisen määräalojen vaihdon allekirjoitustilaisuudessa.

Yhtiö maksaa loput yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta (3 412 392 euroa) rahana kaupungille kahdessa erässä siten, että

- 1. erä määrältään **1 706 196** euroa maksetaan välittömästi asemakaavan muutoksen nro 002204 tultua voimaan,
- 2. erä määrältään **1 706 196** euroa maksetaan 12 kuukauden kuluttua asemakaavan muutoksen voimaantulosta.

Maksuerät suoritetaan Kaupungille Kaupungin lähettämiä erillisiä laskuja vastaan.

Yhtiö asettaa summaltaan yhteensä **7 367 992** euron suuruisen kotimaisen pankkilaitoksen omavelkaisen pankkitakauksen tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, joka kuitataan vastaanotetuksi tämän sopimuksen allekirjoitustilaisuudessa. Kaupungin tulee vapauttaa vakuus välittömästi tämän sopimuksen velvoitteiden tultua hyväksytysti vastaanotettua tai mikäli sopimus kohdan 10 mukaisesti raukeaa.

5. VESIHUOLTOVERKOSTOON LIITTYMINEN

Sopimusalue ja sille toteutettavat rakennukset maanomistaja on velvollinen liittämään kustannuksellaan HSY:n omistamaan vesihuoltoverkostoon liittymishetkellä voimassa olevin liittymisehdoin.

Kaupungilla on oikeus siirtää sopijapuolta enempää kuulematta tähän sopimukseen perustuvat vesihuoltolaitteita koskevat oikeutensa ja velvollisuutensa mahdollisesti perustettavalle julkis- tai yksityisoikeudelliselle vesihuoltoyhtymälle.

6. ASUNTOTUOTANNON RAHOITUS- JA HALLINTAMUOTO

Sopimus **(**Asemakaavamuutos) alueella sopimusosapuolten omistukseen jäävästä asumisen rakennusoikeudesta vähintään noin 50 prosenttia on toteutettava vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona.

Sopimussakko

Mikäli sopimusosapuolet eivät täytä edellä mainittua asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotoa, se on velvollinen maksamaan Kaupungille poikkeamasta sopimussakkoa 100 €/k-m^2.

7. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Mikäli olosuhteissa tapahtuu huomattavia muutoksia, joista johtuen sopimusta on tarkistettava, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan niistä erikseen.

8. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tämän sopimuksen tulkinnasta syntyvät erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät pääse yhteisymmärrykseen, ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa.

9. SOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Yhtiö sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot sopimusaluetta koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin, kaikilta niiltä osin kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Yhtiö sitoutuu ilmoittamaan kirjallisesti vastaisista luovutuksista kaupungille.

Yhtiöt vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kun kaupunki on hyväksynyt sopimusvelvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai sopimusvelvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Yhtiö ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Yhtiö vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.

10. SOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet ja molemmilla osapuolilla on oikeus vaatia sopimusehtojen täyttämistä, kun asemakaavan muutosehdotus nro 002204 on tullut voimaan.

Tämä sopimus lakkaa olemasta voimassa, ellei asemakaavan muutosehdotus nro 002204 ole tullut voimaan 31.12.2018 mennessä.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2018 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutosehdotuksen nro 002204, mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolella oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan sopijapuoli ei esitä tämän sopimuksen mahdollisen raukeamisen johdosta minkäänlaisia korvausvaatimuksia.

B. ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA

Tämän esisopimuksen perusteella sitoutuvat tämän sopimuksen allekirjoittaneet osapuolet Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki sekä Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo tekemään kohdassa I määriteltyjen edellytysten täyttyessä seuraavan sisältöisen luovutuskirjan jäljempänä kohdassa II mainituista alueista ja ehdoilla sekä noudattamaan lisäksi kohdassa III mainittuja ehtoja.

I LUOVUTUSKIRJAN EDELLYTYKSET

Lopullisen luovutuskirjan tekemisen edellytyksenä on, että asemakaavan muutos nro 002204, on tullut voimaan.

II LUOVUTUSKIRJA

Osapuolet:

Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki (Y-tunnus: 2774924-9)
c/o Lemminkäinen Talo Oy
00181 Helsinki

Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo (Y-tunnus: 2774925-7)
c/o Lemminkäinen Talo Oy
00181 Helsinki

Vantaan kaupunki
Asematie 7, 01300 Vantaa
(jäljempänä Kaupunki).

Luovutuksen kohteet:

Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki luovuttaa Kaupungille Vantaan kaupungin 52. kaupunginosan tontista 92-52-121-10 n. 2880 m^2:n suuruisen määräalan (määräala 1) ja n. 2708 m^2:n suuruisen määräalan (määräala 2) . Määräalat muodostavat asemakaavamuutoksen nro 002204 ohjeellisen tonttijaon mukaiset tontit. Tonttien yhteenlaskettu rakennusoikeus on 11600 k-m^2. Määräalat on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen B1.

Em. tonttijaon mukaiset tontit muodostavat <.<.2016 allekirjoitetun maankäyttösopimuksen mukaisen kiinteistön luovutuksella suoritettavan osan (3 955 600 euroa) yhdyskuntarakentamisen kustannusten korvauksesta ja Kaupunki kuittaa tämän luovutuskirjan allekirjoituksin sen saaduksi.

Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki luovuttaa Kaupungille Vantaan kaupungin 52. kaupunginosan tontista 92-52-121-10 n. 1507 m2.n suuruisen määräalan ja n. 843 m2:n suuruisen määräalan.

Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo luovuttaa Kaupungille Vantaan kaupungin 52. kaupunginosan tontista 92-52-127-1 n. 423 m2:n suuruisen määräalan ja n. 573m2:n suuruisen määräalan. Määräalat ovat asemakaavamuutoksen nro 002204 mukaista katualuetta. Määräalat on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen B2.

Kaupunki luovuttaa Kiinteistö Oy Vantaan Veromäelle Vantaan kaupungin 52. kaupunginosan yleisestä alueesta 92-52-9901-0 n. 905 m2:n suuruisen määräalan. Määräala on asemakaavamuutoksen nro 002204 mukaista LPA-aluetta. Määräala on merkitty ohjeellisesti oheiseen karttaliitteeseen B3.

Luovutuskirjan ehdot:
Tämän luovutuksen kaikki ehdot on esitetty tässä luovutuskirjassa.

1. **LUOVUTUSHINTA**

Luovutukset ovat vastikkeettomia.

2. **OMISTUS- JA HALLINTAOIKEUS**

Määräalojen omistus- ja hallintaoikeudet siirtyvät niiden saajille tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkellä.

3. **KIINNITYKSET, RASITUKSET JA MAKSUT**

3.1 Osapuolet luovuttavat määräalat kiinnityksistä ja muista niihin verrattavista rasituksista ja rasitteista vapaana.

3.2 Luovuttajat vastaavat niistä Määräaloihin kohdistuvista veroista ja muista maksuista, joiden maksuunpanon perustana on tämän luovutuskirjan allekirjoitushetkeä edeltävä aika. Luovutuskirjan allekirjoituksen jälkeen maksuista vastaa luovutuksensaaja.

4. **KOHTEESEEN TUTUSTUMINEN**

Osapuolet ovat tarkastaneet Määräalat, niiden alueet ja rajat sekä tutustuneet alueiden maasto-olosuhteisiin. Osapuolet ovat verranneet näitä seikkoja Määräaloista esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Osapuolilla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

5. **ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMINEN**

5.1 Osapuolet ovat tutustuneet saamiaan määräaloja koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasitustodistus, kiinteistörekisterinote sekä kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartat.

5.2 Osapuolet ovat tutustuneet myös naapurikiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset.

6. **IRTAIMISTO**

Luovutuksiin ei sisälly irtaimistoa eikä irtaimen omaisuuden luovuttamisesta ole tehty eri sopimustakaan.

7. MAAPERÄ

Yhtiön tietojen mukaan Määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Kaupunki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä määräalan luovuttajaan, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin luovuttaja vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

Kaupungin tietojen mukaan sen luovuttamalla Määräalalla ei aiemmin ole harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

Mikäli rakennettaessa kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän puhdistamiseen, Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Kaupunkiin, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia. Tällöin Kaupunki vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä kustannuksista ja työn tekemisestä sovitaan erikseen.

B.III MUUT ESISOPIMUKSEN EHDOT

1. ESISOPIMUKSEN VOIMAANTULO

Tämä esisopimus tulee voimaan heti, kun osapuolet ovat sen allekirjoittaneet. Lopullinen luovutuskirja tehdään kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä, kun kohdassa B. I mainittu luovutuksen edellytys on täyttynyt.

Esisopimus lakkaa olemasta voimassa,

- kun lopullinen luovutuskirja on allekirjoitettu tai
- luovutuskirjan edellytys on täyttymättä 31.12.2018.

Mikäli Vantaan kaupunginvaltuusto on 31.12.2018 mennessä hyväksynyt asemakaavan muutoksen nro 002204 mutta siitä on valitettu, pysyy tämä sopimus siinä tapauksessa voimassa. Sen jälkeen, kun mainittu valitus on lainvoimaisesti ratkaistu ja kaava on tullut voimaan, on molemmilla sopijapuolilla oikeus vaatia tämän sopimuksen sopimusehtojen täyttämistä. Mikäli valitusviranomainen on lainvoimaisella päätöksellä hyväksynyt valituksen, tämä sopimus raukeaa.

Kumpikaan osapuoli ei esitä minkäänlaisia korvausvaatimuksia siinä tapauksessa, että esisopimus lakkaa olemasta voimassa.

2. ESISOPIMUKSEN VELVOITTEIDEN SIIRTO KOLMANNELLE

Osapuolet sitoutuvat ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Määräalaa koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin, kuin sopimusvelvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä.

Jos osapuoli ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, vastaa osapuoli tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta luovutetun alueen osalta.

Tätä kunnallistekniikan rakentamissopimusta ja esisopimusta määräalojen luovutuksista on laadittu viisi (5) yhtäpitävää kappaletta, yksi Lemminkäinen Talo Oy:lle , yksi Kiinteistö Oy Vantaan Veromäelle, yksi Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalolle, yksi Kaupungille ja yksi julkiselle kaupanvahvistajalle.

Vantaalla __. päivänä ____kuuta 201_

Vantaan kaupungin
puolesta valtakirjalla

_____
Kai Ketelimäki
kiinteistöpäällikkö

Lemminkäinen Talo Oy:n
puolesta

_____
xxx
xxxxx

Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki

_____

Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo

_____

Kaupanvahvistajan todistus.

LIITTEET
- Liite A1: sopimusalue
- Liite B1: esisopimuksen mukaiset luovutettavat määräalat
- Liite B2: esisopimuksen mukaiset luovutettavat määräalat
- Liite B3: esisopimuksen mukainen luovutettava määräala

Liite A1 sopimusalue (punaisella rajattu). Asemakaavanmuutos nro. 002204 (kartta päivätty 30.6.2016)

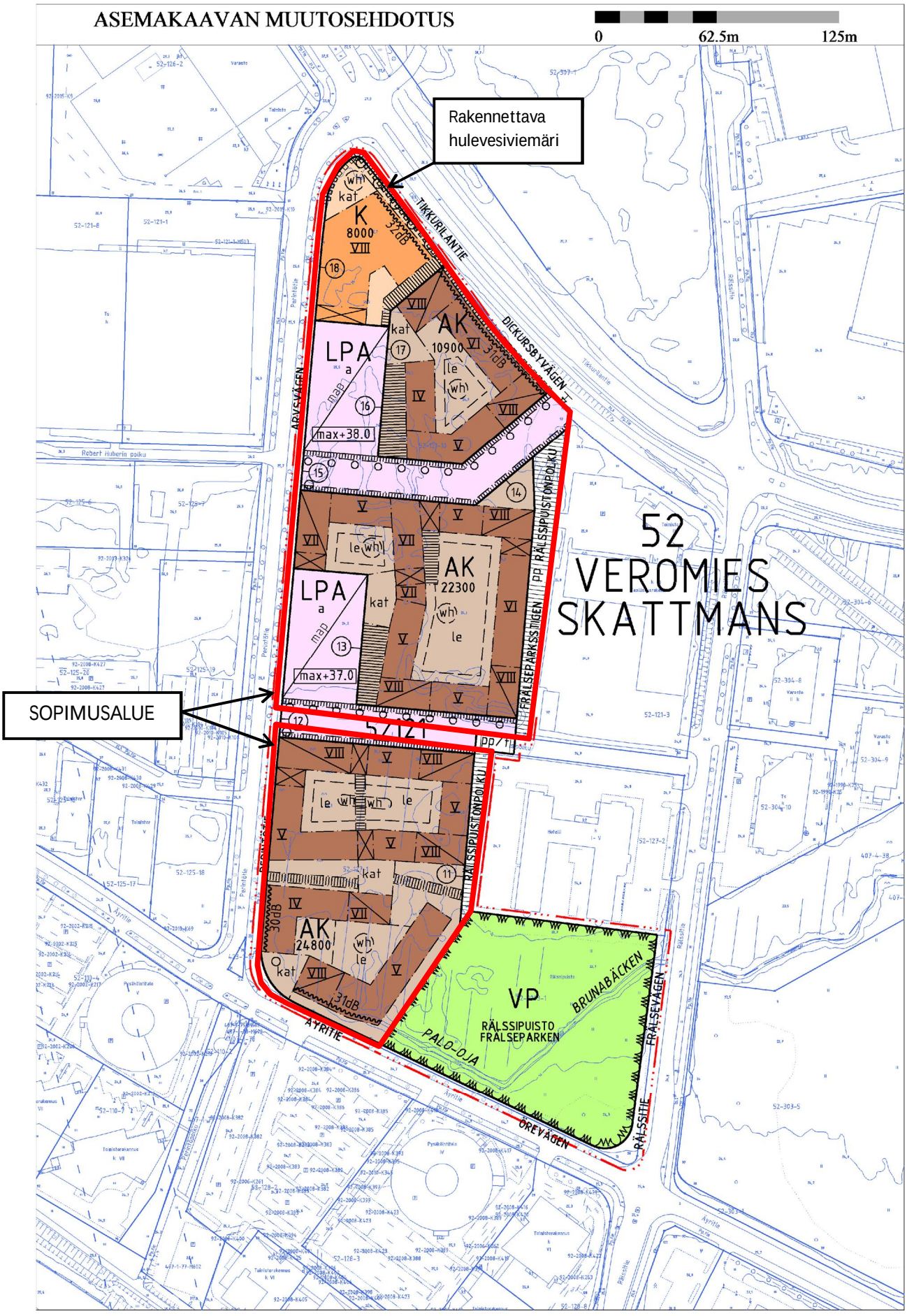

LIITE: Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 / 22 §

KOHTEEN SIJAINTI

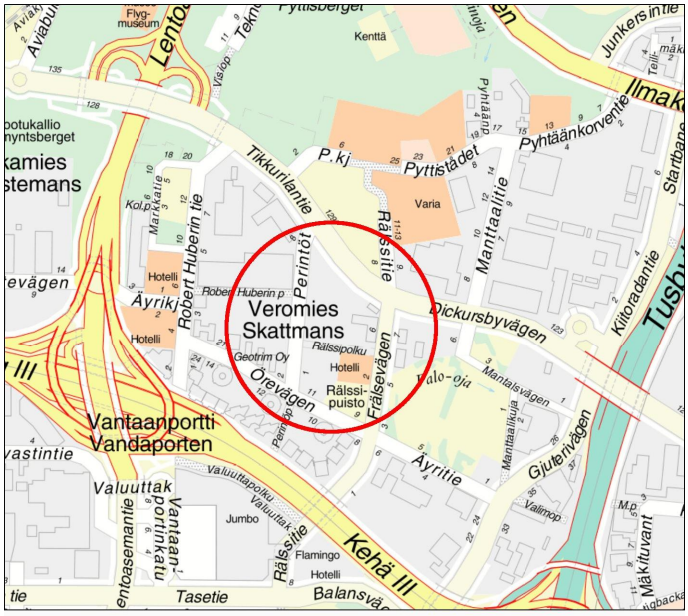

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA / Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki

YPA/AVP

Kaupunginosa: VEROMIES (52)

Kiinteistö: 52-121-10

määräalan pinta-ala n.5588 m^2

alue 1 n. 2880m^2

alue 2 n. 2708m^2

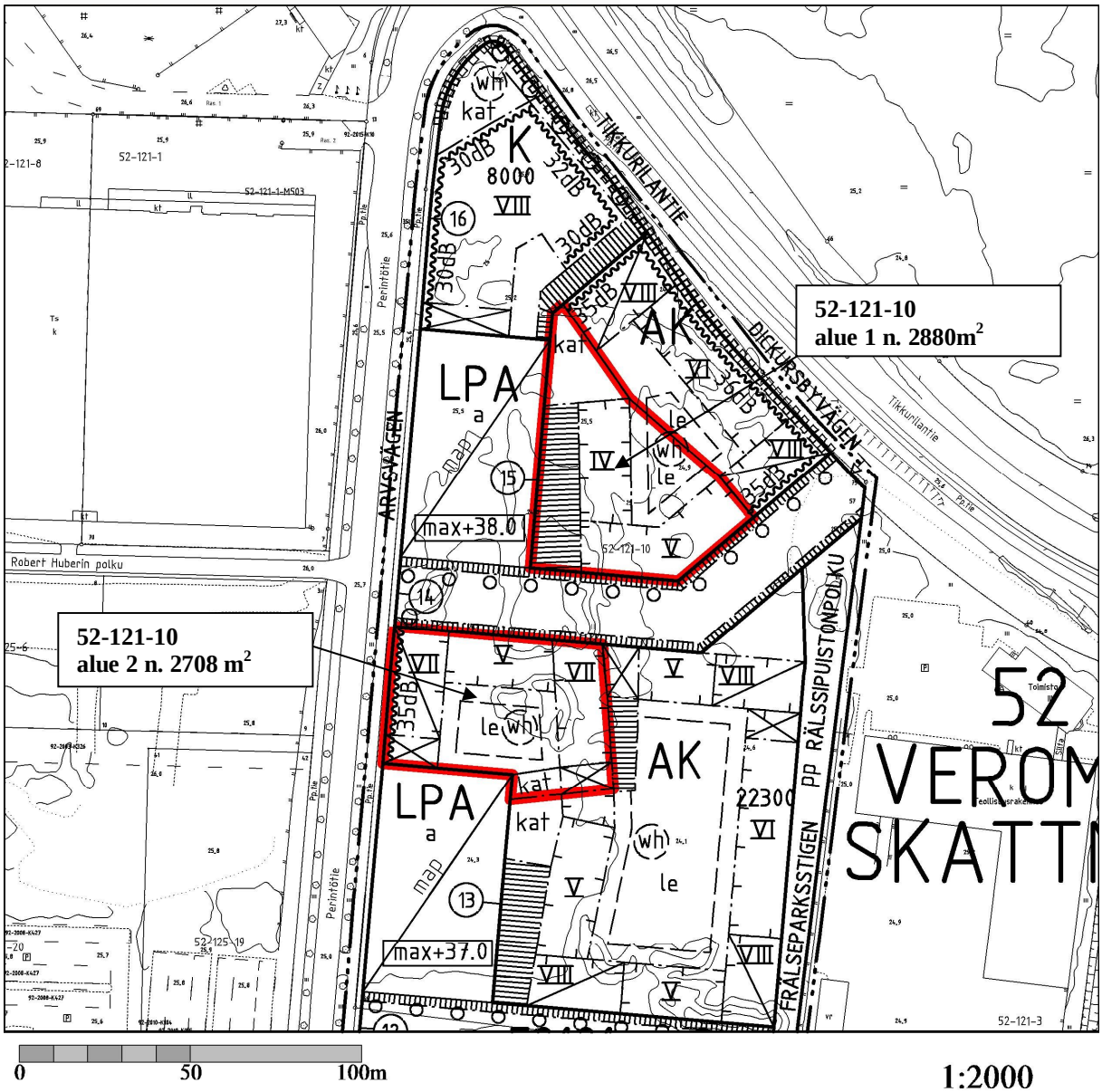

KOHTEEN SIJAINTI

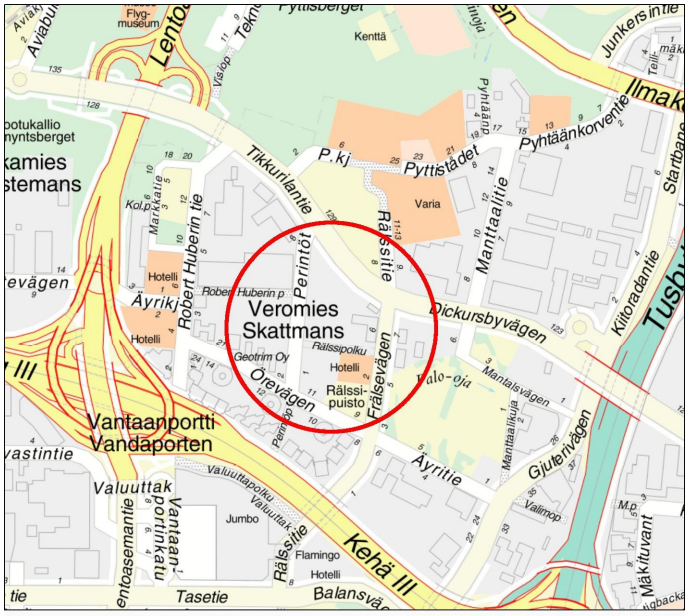

0 0.5 1km 1:20 000

ESISOPIMUS MÄÄRÄALOJEN LUOVUTUKSESTA (katua) / Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki ja Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo

Kaupunginosa: VEROMIES (52)

<u>Kiinteistö Oy Vantaan Veromäki</u>
luovuttaa määräalan kiinteistöstä 52-121-10
määräalan pinta-ala n. 2350 m^2

<u>Kiinteistö Oy Vantaan Virkatalo</u>
luovuttaa määräalan kiinteistöstä 52-127-1
määräalan pinta-ala n. 996 m^2

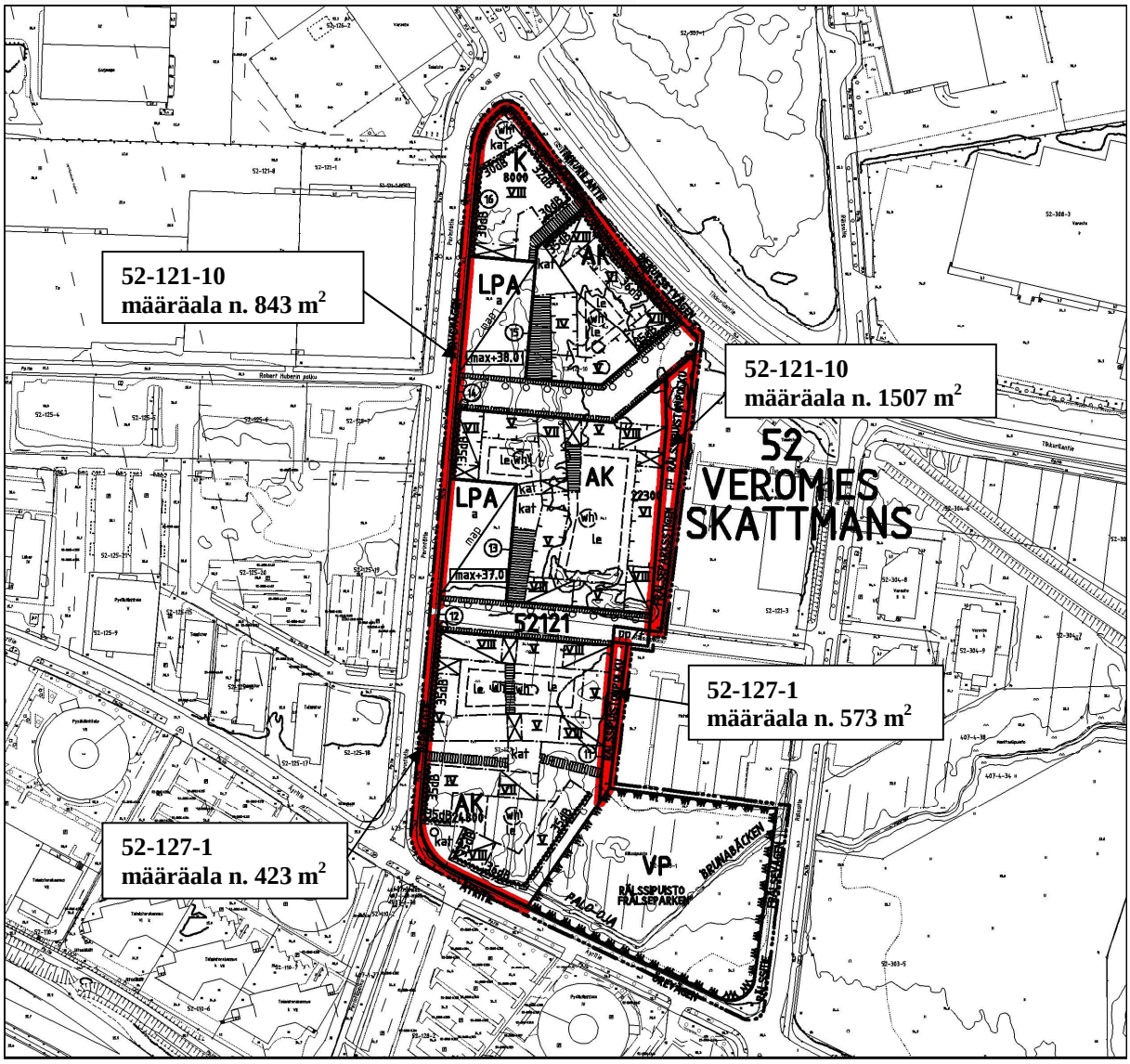

0 100 200m 1:4000

KOHTEEN SIJAINTI

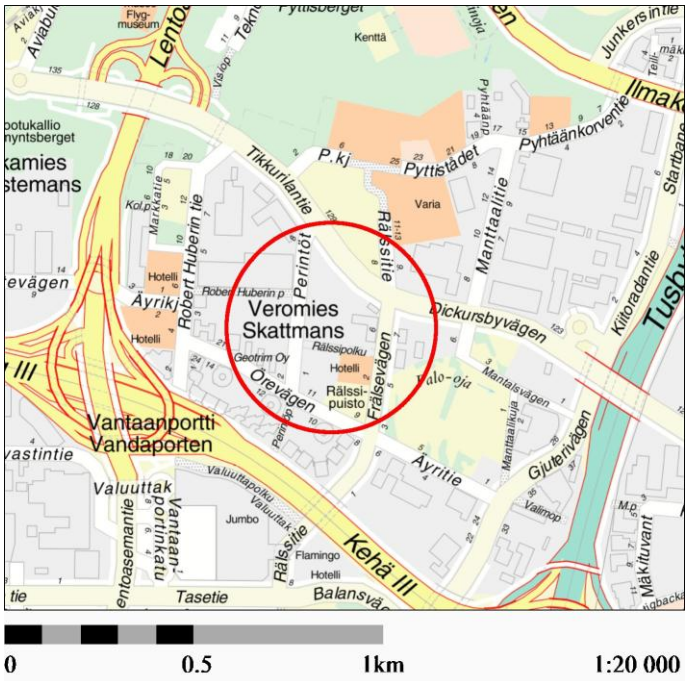

ESISOPIMUS MÄÄRÄALAN LUOVUTUKSESTA / Vantaan kaupunki luovuttaa

YPA/AVP

Kaupunginosa: VEROMIES (52)

Kiinteistö: 52-9901-0

määräalan pinta-ala 905 m^2

23 § Tontin 92-52-130-3 osto Veromiehen kaupunginosasta / Vantaan Rakennustontti Oy / LM-H

VD/8682/10.00.01.00/2016
LM-H/AV-P

Esitetään ostettavaksi Vantaan Rakennustontti Oy:ltä Veromiehen kaupunginosasta toimisto- ja/tai hotellirakennusten korttelialueen (KTL-2) 52130 tontti 3 kauppahintaan 1 545 000 €. Tontin pinta-ala on n. 6384 m² ja sen rakennusoikeus on 10 300 k-m². Kaupan toteuduttua koko kortteli tulee kaupungin omistukseen.

Toimisto- ja/tai hotellirakennusten rakentamaton korttelialue (KTL-2) 52130 Veromiehen kaupunginosassa muodostuu kolmesta tontista, joiden jokaisen rakennusoikeus on 10 300 k-m^2. Vantaan kaupunki omistaa korttelista 52130 kaksi pohjoisinta tonttia. Korttelin asemakaava on tullut voimaan vuonna 2000.

Korttelin kolmannen eteläisimmän tontin 92-52-130-3 omistaa Vantaan Rakennustontti Oy, joka on NCC Property Development Oy:n omistama yhtiö. Tontin pinta-ala on n. 6384 m^2 ja sen rakennusoikeus on 10 300 k-m^2. NCC Property Development Oy pyysi kaupungilta ostotarjousta edellä mainitusta tontista.

Kaupunki tarjoutui 27.9.2016 päivätyllä ostotarjouksella ostamaan Vantaan Rakennustontti Oy:n omistaman toimisto- ja/tai hotellirakennusten korttelialueen tontin 92-52-130-3 kauppahintaan 1 545 000 €.

Tontin kauppahinta 1 545 000 € vastaa rakennusoikeuden hintaa 150 €/ k-m^2. Hinta on selvästi alueen toimistorakennusoikeuden keskihintaa alempi verrattuna toteutuneisiin vertailukelpoisiin kauppoihin alueella.

Kaupan toteuduttua koko kortteli 52130 tulee kaupungin omistukseen. Tämä käynnistää korttelin asemakaavan ajantasaisuuden arvioinnin, ja mahdollistaa korttelikokonaisuutta koskevan uuden asemakaavan laatimisen.

Kaupan kohteena oleva tontti on merkitty liitteenä olevaan karttaan.

Kaupan kohteina olevan tontin omistus- ja hallintaoikeus siirtyy kaupungille kauppakirjan allekirjoitushetkellä.

Kauppahinnan ylittäessä 1000 000 € päättää tontin ostamisesta kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 4 §:n 30. kohdan mukaan kaupunginhallitus.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 23

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että
a) kaupunki ostaa Vantaan Rakennustontti Oy:tä Veromiehen kaupunginosassa sijaitsevan toimisto- ja/tai hotellirakennusten korttelialueen tontin 92-52-130-3 kauppahintaan 1 545 000 €.
b) Mikäli päätösten mukaista kauppakirjaa ei ole allekirjoitettu 31.1.2017 mennessä raukeaa tämä päätös.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Kartta kaupan kohteesta

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 5.

Lisätiedot:
tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö, puh. 040 7337447 etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTEEN SIJAINTI

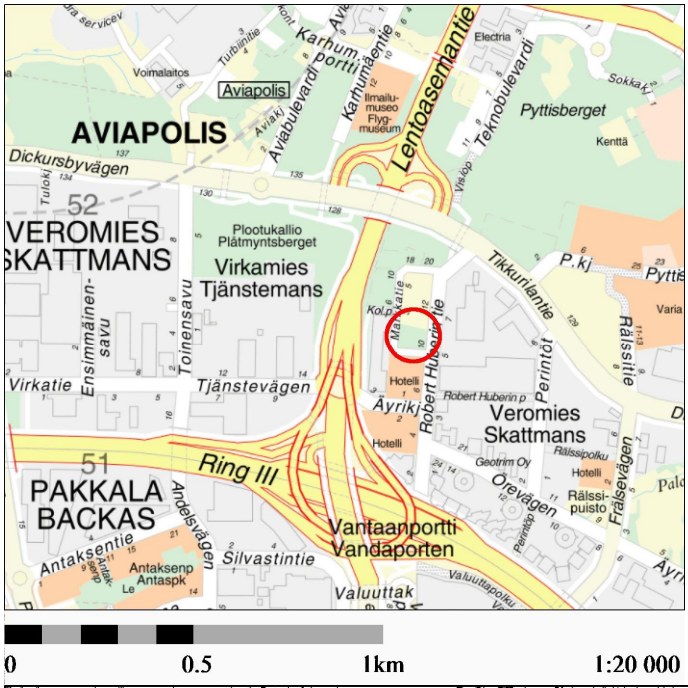

TONTIN OSTO /
Vantaan Rakennustontti Oy

YPA/AVP

Kaupunginosa: VEROMIES (52)

Kiinteistö: 92-52-130-3

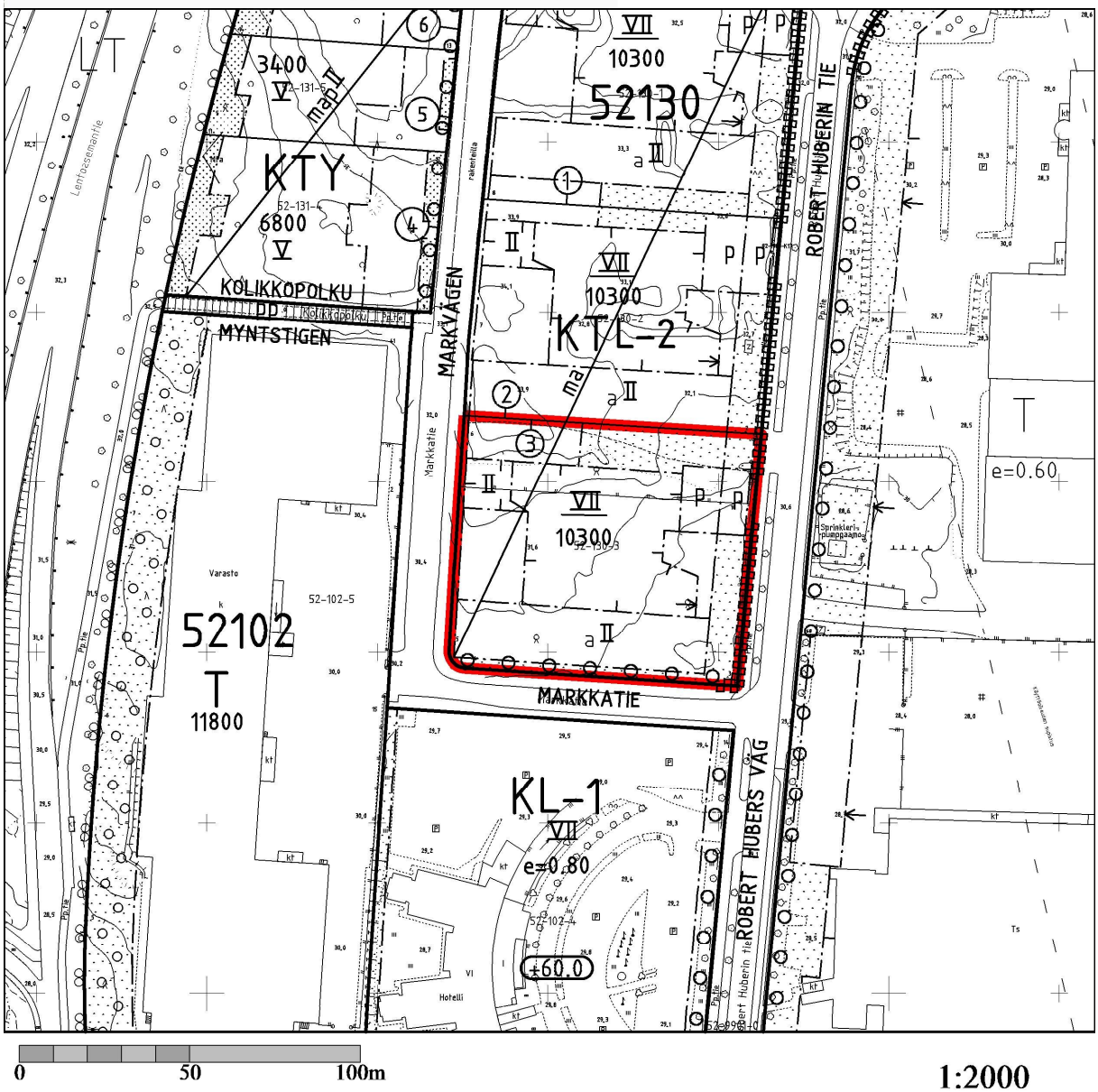

24 § Tontin 95166/1 myynti Rajakylässä / Asunto Oy Vantaan Kaarna c/o SRV Rakennus Oy / LM-H

VD/4991/10.00.02.00/2015
LM-H/MH

Esitetään tontin 95166/1 myymistä Rajakylästä Asunto Oy Vantaan Kaarnalle vapaarahoitteisen omistusasuntotuotantona toteutettavaksi 719 400 euron kauppahinnalla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 9.9.2013 varannut SRV Rakennus Oy:lle vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona toteutettavaksi Rajakylän korttelin 95167 tontin 3 ja korttelin 95166 tontin 1. Varaus oli voimassa 30.6.2015 saakka.

Tontit sijaitsevat ns. Latukankaan alueella Rajakylän liikuntapuiston pohjoispuolella. Alueelle on syksyllä 2013 tullut voimaan asemakaava, joka mahdollistaa kerros- ja pientalojen täydennysrakentamista yhteensä noin 12.500 k-m2. Alueen kunnallistekniikka (Sompakuja) on rakennettu valmiiksi vuoden 2015 alussa. Sato on jo käynnistänyt vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen toteuttamisen korttelin 95167 tontille 5.

Kaupunkisuunnittelulautakunta on 1.6.2015 päättänyt myydä Rajakylän tontin 95167/3 SRV:n toimesta perustetulle Asunto Oy Vantaan Neulaselle. Tontille on rakenteilla yhteensä 54 vapaarahoitteista omistusasuntoa kahteen erillisen rakennukseen. Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 1.6.2015 jatkaa tontin 95166/1 varausaikaa vuoden 2015 loppuun.

Asunto Oy Vantaan Neulasen asuntojen myynti on käynnistynyt hitaasti ja loppuvuodesta 2015 yhtiön 54 asunnosta oli myyty ainoastaan 14. SRV ei uskalla käynnistää uuden hankkeen rakentamista tontille 95166/1 ennen kuin rakenteilla olevan Neulasen myynti on käynnistynyt kunnolla. SRV arvelee saavansa hankkeen rakenteille syksyllä 2016, josta syystä se on esittänyt tontin 95166/1 varausaikaa jatkettavaksi vuoden 2016 syksyyn. Uusien asuntojen myyntitilanne huomioon ottaen on perusteltua jatkaa ko. tontin varausaikaa, jolloin hankkeen käynnistäminen vuoden 2016 lopulla tullee realistiseksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.1.2016 § 25

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään jatkaa Rajakylän korttelin 95166 tontin nro 1 varausaikaa 30.9.2016 saakka varusehtojen pysyessä muuttumattomina.

———

SRV on suunnitellut tontille 95166/1 viisikerroksisen 27 asuntoa käsittävän asuinkerrostalon, jota omistamaan on perustettu Asunto Oy Vantaan Kaarna niminen yhtiö. Rakentamisen on suunniteltu käynnistyvän loppuvuodesta 2016. Myytäväksi esitettävä tontti 95166/1 on asemakaavassa osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK ja sen rakennusoikeus on 1650 k-m2. Käypä hinta ko. alueella on 436 €/k-m2, joten tontin 95166/1 myyntihinnaksi tulee 719 400 €.

Myyjällä on oikeus periä tontista 95166/1 lisäkauppahintaa (436 €/k-m2), mikäli tontille 95166/1 toteutetaan lainvoimaisen rakennusluvan mukaan asuntoja yhteensä enemmän kuin asemakaavassa on merkitty asuinrakennusoikeutta (1 650 k-m2). Ostaja on mahdollisen lisäkauppahinnan määrittämistä varten velvollinen viipymättä rakennusluvan tultua lainvoimaiseksi esittämään yrityspalveluille selvityksen lainvoimaisesta rakennusluvasta ilmenevistä käytetyistä rakennusoikeuden kerrosneliömetrimääristä sekä mahdollisesti määräytyvästä tontin lisäkauppahinnasta. Kaupungin oikeus lisäkauppahintaan on voimassa viisi (5) vuotta siitä alkaen, kun rakennuslupa tontille 95166/1 on myönnetty.

Ostaja on tietoinen, että tontilla 95166/1 on hulevesiviemärihaara.

Kaupunginhallitus on oikeuttanut 9.6.2014 § 28 kaupunkisuunnittelulautakunnan päättämään asemakaavoitetulla alueella sijaitsevien tuottajamuotoisten asuntotonttien myymisestä kaupunginhallituksen vahvistamien yleisten luovutusperiaatteiden ja luovutusehtojen mukaisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi 25.1.2016 § 23 yleiset asuntotonttien luovutusperiaatteet, luovutushinnat ja luovutusehdot vuonna 2016 luovutettaville tonteille. Näin ollen kaupunkisuunnittelulautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 24

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään myydä Asunto Oy Vantaan Kaarnalle Rajakylän korttelin 95166 tontti nro 1 vapaarahoitteisena omistusasuntotuotantona toteutettavaksi 719 400 euron kauppahinnalla ja tontin luovutuksessa noudatetaan kaupunginhallituksen luovutushetkellä voimassa olevia asuntotonttien luovutusehtoja.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Kartta tontista 95166/1 myynti
- Johtokartta tontista 95166/1

Täytäntöönpano: Yrityspalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
asuntoinsinööri Marja Hannikainen 09 8392 3355, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTEEN SIJAINTI

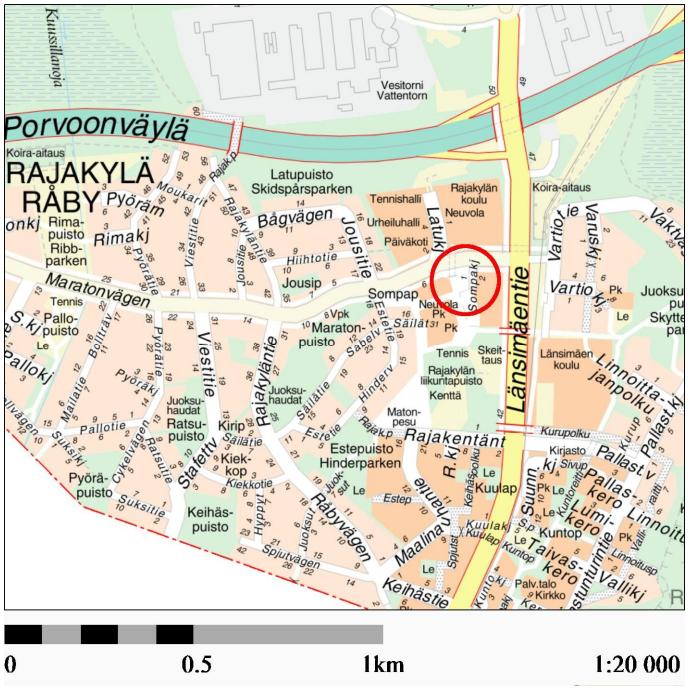

TONTIN MYYNTI /
ASUNTO OY VANTAAN KAARNA

YPA/MH

Kaupunginosa: RAJAKYLÄ (95)

Kiinteistö: 95-166-1

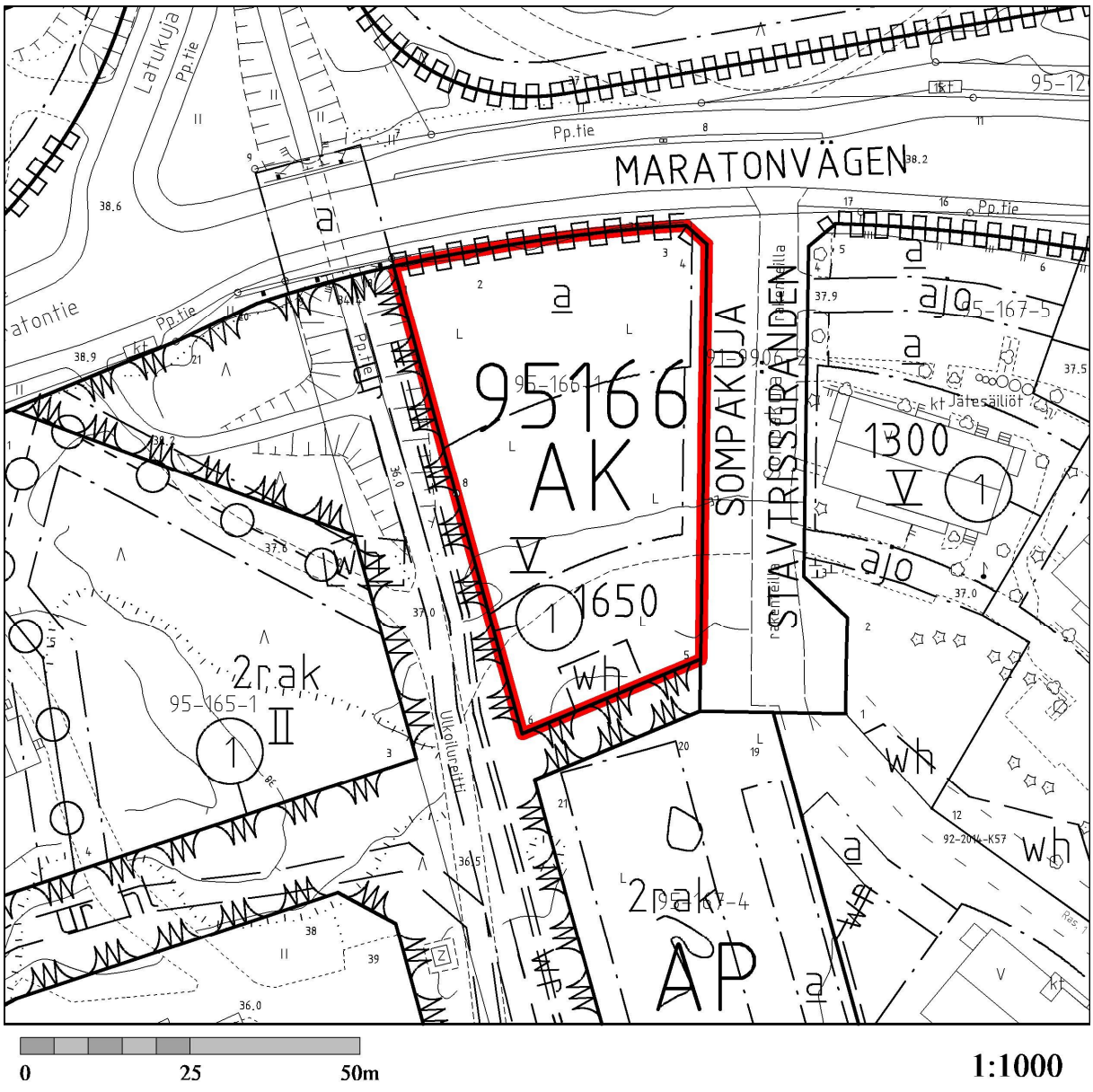

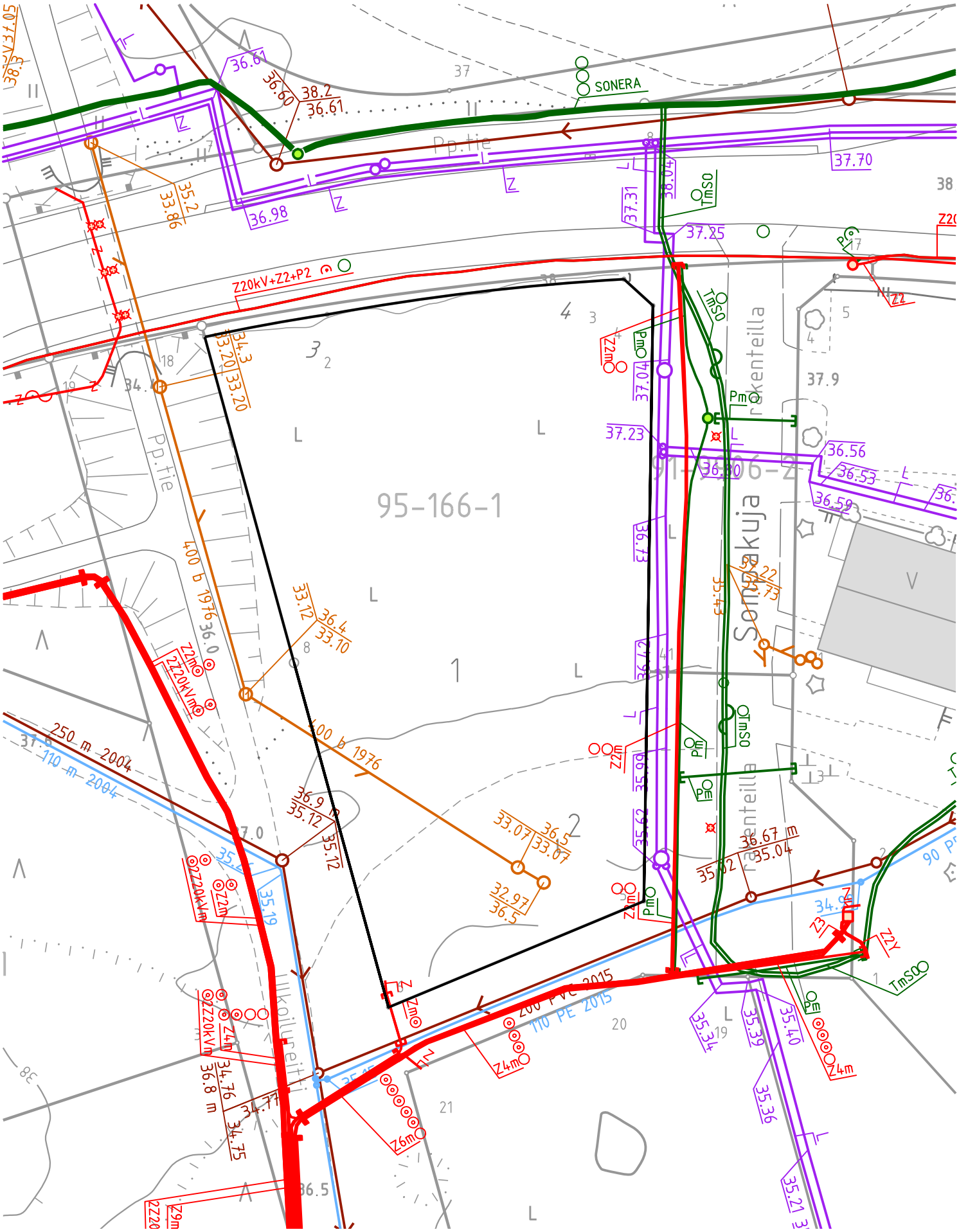

Vantaan kaupunki copyright Yrityspalveluyksikkö tulosteen laatija 28.9.2016 päiväys	**Johtokartta** Johtokarttaa ylläpidetään katujen ja muiden yleisten alueiden maanalaisista johdoista. Kiinteistöjen alueella olevista johdoista tiedot ovat puutteellisia. Toimenpidealueen rajauksen ylitys edellyttää uutta sijaintiselvitystä. 0 10 50 m	ETRS-GK25 tasokoordinaattijärjestelmä N2000 korkeusjärjestelmä 1:500 mittakaava

25 § Määräalan myynti, LTU-Invest Oy, Vehkala / LM-H

VD/6115/10.00.02.00/2016
LM-H/JSa

Määräalan myyminen 180 000 eurolla LTU-Invest Oy:lle. Tontille on suunniteltu toteutettavaksi toimitilat LTU-Urakointi Oy:n toimisto-, varasto- ja huoltotilat. Myytävän määräalan rakennusoikeus on 1000 k-m2 ja korttelialueen kaavamääräys on teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialuetta (TK). Työpaikkoja kohteeseen tulee noin 30 kpl. Rakentaminen aloitetaan jo vuoden 2017 alussa ja hanke valmistuu lokakuussa 2017.

Vehkalan pienteollisuustontit olivat julkisesti haettavissa 16.5 - 20.6.2016. LTU-Urakointi jätti teollisuustonttihakemuksen määräajan puitteissa. Yrityspalvelut on neuvotellut määräalan myynnistä LTU-Urakointi Oy:n kanssa, mutta hankkeen toteuttaa LTU-Invest Oy. Neuvotteluissa sovittiin, että kaupunki myy Vehkalan teollisuusalueelta, korttelista 25097 määräalan yhtiölle.

Toiminnan laajentumisen johdosta yritys on hakenut tonttia kaupungilta rakentaakseen toimitilat toimisto-, varasto- ja huoltotoimintoihin. LTU-Urakointi Oy toimii nykyisin Varistossa, vuokratiloissa, jonka vuokra-aika päättyy vuoden 2017 lopulla.

LTU-Urakointi Oy on Suomen suurin maalaus- ja tasoitetöitä tekevä perheyritys, jonka työllistää noin 250 henkilöä. Yhtiön on perustettu 2008 ja sen liikevaihto oli vuonna 2015 runsaat 14 miljoonaa euroa.

Yrityspalvelut on neuvotellut ratkaisun, minkä mukaan kaupunki myy LTU-Invest Oy:lle Vantaan kaupungin 25. kaupunginosa (Vehkala) korttelista 25097, noin 2000 m2:n suuruisen määräalan tilasta 92-412-5-41. Tonttijako ja lohkomistoimitus on vireillä määräalan osalta.

Kaupunki myy:
Vantaan kaupungin 25. kaupunginosa (Vehkala) korttelista 25097, noin 2000 m2:n suuruisen määräalan tilasta 92-412-5-41. Rakennusoikeutta määräalalla on 1000 k-m2. Voimassa olevassa asemakaavassa alue on toimitilarakennusten korttelialuetta (TK).

Kauppahinnaksi on neuvoteltu 180 000 euroa (180,00/k-m2).

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 25

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään

a) myydä LTU-Invest Oy:lle Vantaan kaupungin 25. kaupunginosa (Vehkala) korttelista 25097, noin 2000 m2:n suuruisen määräalan tilasta 92-412-5-41. Määräalan rakennusoikeus on 1000 k-m2.

   Kauppahinta on 180 000 euroa, mikä maksetaan käteisellä kaupanteon yhteydessä. Omistus- ja hallintaoikeus määräaloihin siirtyvät ostajalle kaupanteon yhteydessä.

b) todeta, että rakennusoikeudesta tulee käyttää kahdessa vuodessa 2/3-osa. Rakentamisvelvoite, rakentamattoman tontin edelleen luovutuskielto ja sopimussakko sekä muut luovutusehdot tulevat määriteltäväksi pienteollisuustonttien luovutusperiaatteiden mukaisesti. LTU-Urakointi Oy ja LTU-Invest Oy vastaavat yhteisvastuullisesti kauppakirjan ehdoista, kunnes rakentamisvelvoite on täytetty.

   Mikäli tähän päätöksen perusteella tehtävää luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu kolmen kuukauden kuluessa kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksestä, raukeaa tämä päätös.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:
- Kartta määräalasta 92-412-5-41

- Johtokartta 92-412-5-41

Täytäntöönpano: Yrityspalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
tonttiasiamies Jari Sainio, puh. 09 839 22762, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTEEN SIJAINTI

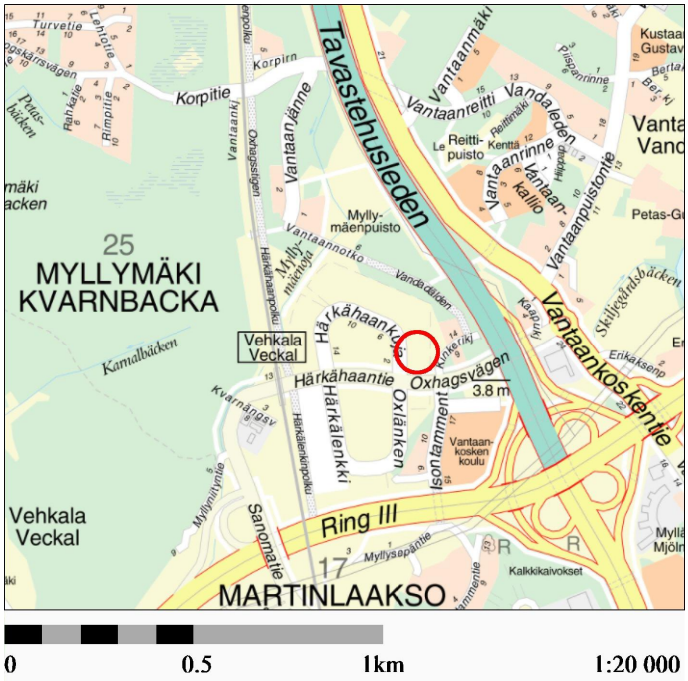

MÄÄRÄALAN MYYNTI /
LTU Invest Oy

YPA/JS

Kaupunginosa: MYLLYMÄKI (25)

Kylä: MYLLYMÄKI (412)

n. 2000 m^2:n suuruinen määräala tilasta: 92-412-5-41

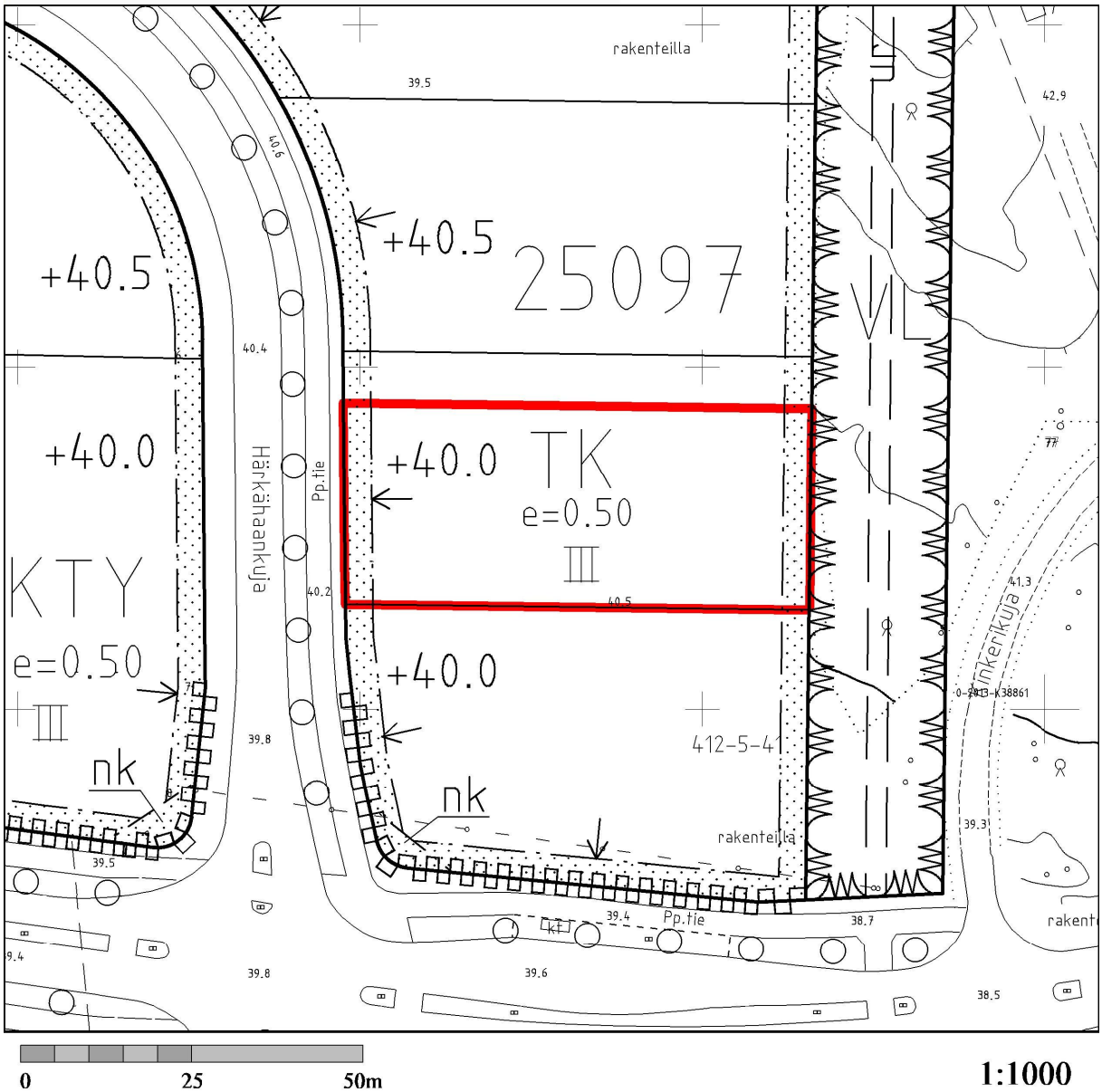

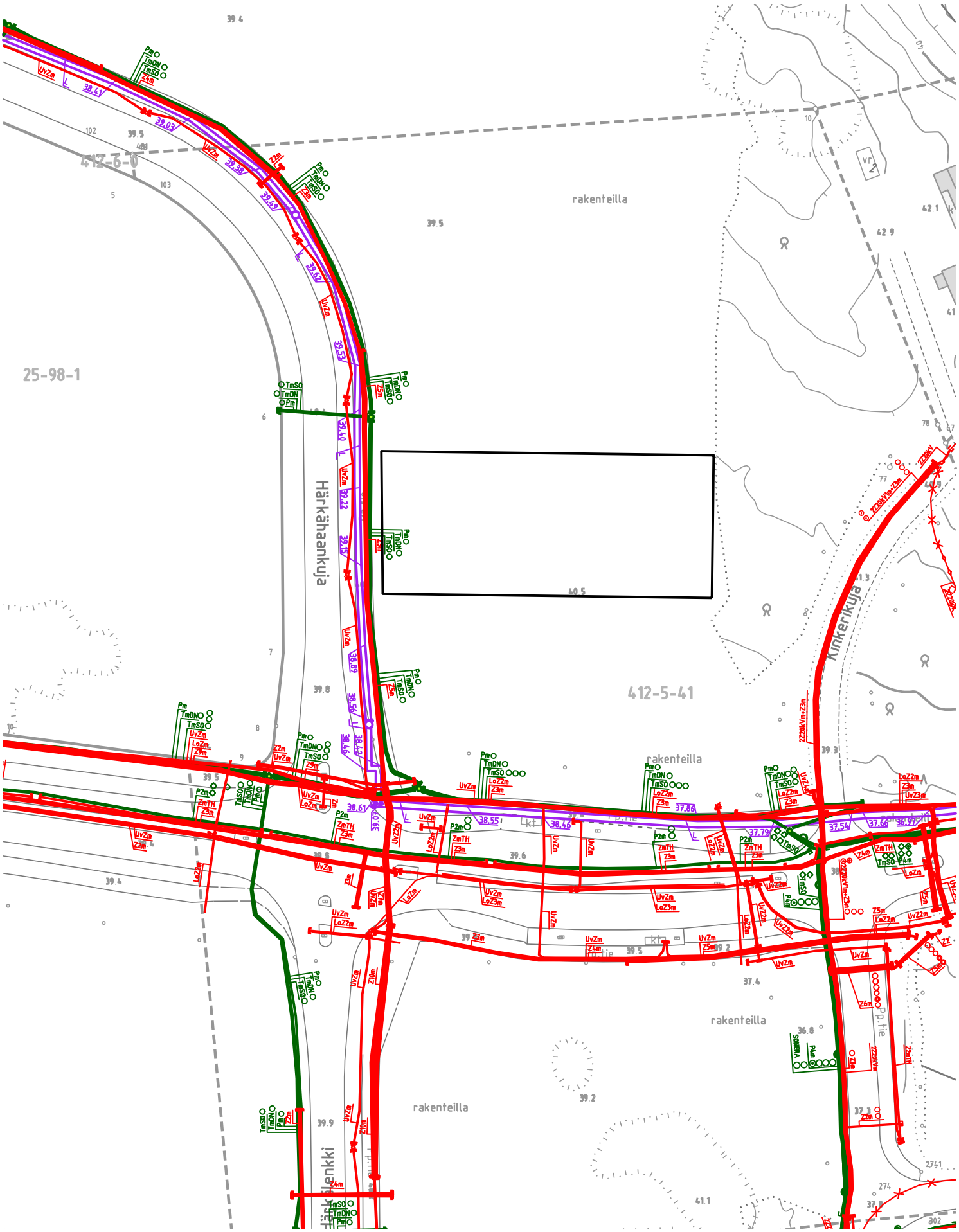

Vantaan kaupunki
copyright

Yrityspalveluyksikkö
tulosteen laatija

30.9.2016
päiväys

Johtokartta

Johtokarttaa ylläpidetään katujen ja muiden yleisten alueiden maanalaisista johdoista. Kiinteistöjen alueella olevista johdoista tiedot ovat puutteellisia. Toimenpidealueen rajauksen ylitys edellyttää uutta sijaintiselvitystä.

0 20 100 m

ETRS-GK25
tasokoordinaattijärjestelmä

N2000
korkeusjärjestelmä

1:1000
mittakaava

26 § Tontin 94205/7 esirakentamisen kustannukset / VAV Asunnot Oy / LM-H

VD/6922/10.00.02.00/2015
LM-H/MH

Esitetään, että peritään tontin 94205/7 esirakentamisesta aiheutuneet kulut (stabilointikulut, korttelin 94205 yhteisestä tonttitien ja väliaikaisten työmaaliikenneteiden rakentamiskustannukset) VAV Asunnot Oy:ltä tonttikaupan 94205/7 yhteydessä.

Hakunilan keskustan laajennus 1 (Destian entinen varikkoalue) asemakaavan muutos nro 001987 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 15.12.2014 ja kuulutettu voimaan 4.2.2015. Kaupungin ja alueen toisen maanomistajan, Suomen valtion edustajanaan Senaatti-kiinteistöt, välinen sopimus kunnallistekniikan rakentamisesta ja määräalojen kaupoista on hyväksytty kaupunginhallituksessa 3.3.2014 § 42 ja allekirjoitettu 12.11.2014. Kauppakirja määräalojen luovutuksista on allekirjoitettu 27.2.2015. Tällä kauppakirjalla kaupunki sai omistukseensa osan valtion alueella omistamista kiinteistöistä.

Kaupunki omistaa asemakaava-alueella korttelin 94205 AK-tontit 3, 4, 5, 7, 8, 9 ja 11 sekä LPA-tontin 2 ja AH-tontin 6. Kaupungin ja valtion välisen sopimuksen mukaan kaupunki sitoutuu varaamaan A-Kruunu Oy:lle tontin 94205/11 valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon toteuttamista varten 18 kuukauden ajaksi asemakaavan voimaantulosta ja luovuttamaan tontin kaupunginhallituksen hyväksymin luovutushetkellä voimassa olevin asuntotonttien luovutusehdoin ja valtion tukemassa tuotannossa noudatettavalla tontin hinnalla (ARA-hinta).

Kaupunki ja Senaatti-kiinteistöt järjestivät keväällä 2014 yhdessä hintatarjouskilpailun osasta kaava-alueen tontteja. Kaupungin omistuksessa olevista tonteista kilpailussa oli mukana korttelin 94205 AK-tontit 3, 4, 5 ja 9 sekä LPA-tontti 2 ja em. asuntotontteja vastaava osuus AH-tontista 6. Kilpailuohjelman mukaan kerrostalotontit on määrä toteuttaa vapaarahoitteisena asuntotuotantona, joista tontille 9 saa toteuttaa myös vuokra-asuntoja. Edelleen kilpailuohjelmassa todetaan, että kaupunki tulee luovuttamaan korttelin 94205 tontit 7 ja 11 valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon ja tontin 8 asumisoikeustuotantoon, joten em. tontit eivät olleet mukana tarjouskilpailussa. Tarjouskilpailun voitti YIT Rakennus Oy, joka tulee toteuttamaan kilpailutontit sekä LPA-tontille 2 toteutettavan pysäköintilaitoksen. AH-tontti 6 on korttelia palveleva yhteiskäyttöinen mm. leikkipaikan käsittävä alue, joka luovutetaan määräosin asuntotonttien toteuttajille ja jonka toteuttamisesta sovitaan erikseen.

Asemakaava-alueella on uutta asuntorakennusoikeutta yhteensä 40.500 k-m2. Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen MAL-aiesopimuksen mukaan 20 % vuotuisesta asuntojen uustuotannosta tulee toteuttaa valtion tukemina ARA-vuokra-asuntoina. Tavoite ei kuitenkaan ole asemakaavakohtainen, vaan jokaista aluetta ja kohdetta on tarkasteltava sosiaalisen eheyden näkökulmasta. Tällä asemakaava-alueella ARA-velvoite tarkoittaa noin 8000 k-m2:n osoittamista ARA-vuokra-asuntotuotantoon, jonka alueen sosiaalinen rakenne kestää. Tavoitteeseen päästään osoittamalla tontit 94205/7 ja 11 ko. tuotantoon.

Yrityspalvelut on neuvotellut VAV Asunnot Oy:n kanssa tontin 94205/7 osoittamisesta yhtiön tuotantoon. VAV on kiinnostunut kohteen toteuttamisesta sen hyvän saavutettavuuden ja toimivan kaavaratkaisun vuoksi. Tosin pysäköinnin järjestäminen laitokseen tulee näkymään kohteen vuokratasossa. VAV:lle varattavaksi esitetty tontti on 94205/7 asemakaavassa osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK ja sen rakennusoikeus on 5200 k-m2.

Kaupunginhallitus päätti 20.10.2014 valitessaan Hakunilan tarjouskilpailun voittajan oikeuttaa yrityspalvelut etsimään toteuttaja neuvottelumenettelyllä asumisoikeustuotantoon osoitettavalle tontille 94205/8. Yrityspalvelut on tiedustellut kirjallisesti neljältä asumisoikeusasuntoja toteuttavalta toimijalta niiden kiinnostusta mm. korttelin 94205 tonttiin 8. Ko. tontin toteuttamisesta olivat kiinnostuneita Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy ja Avain Asumisoikeus Oy. Tontti 94205/8 esitetään varattavaksi Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle, koska Avain Asumisoikeus Oy:lle esitetään varattavaksi tontti Keimolanmäestä. Varattavaksi esitettävä tontti on asemakaavassa osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK ja sen rakennusoikeus on 3350 k-m2.

Sopimuksen mukaan kaupunki rakentaa sopimusalueen kunnallistekniikan siten, että tontille 94205/2 (LPA) liikennöinti Kaskelantien kautta on mahdollista 18 kk kuluessa kaavan voimaantulosta ja yhteys Kaskelantieltä Kaskelanrinteelle on käytettävissä 24 kk kuluessa kaavan voimaantulosta. Asuntoalueen melusuojauksen varmistamiseksi on asemakaavassa määrätty, että tontille 94205/2 on rakennettava pysäköintilaitos valmiiksi ennen kuin korttelin asuinrakennukset otetaan käyttöön. Korttelin rakentaminen siis alkaa pysäköintilaitoksesta, jota päästään kunnallistekniikan puolesta rakentamaan syksyllä 2016. Asuntojen rakentaminen alueelle voi käynnistyä myös vuonna 2016, joten tonttivarausten on tarkoituksenmukaista olla voimassa vuoden 2016 loppuun.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 17.8.2015 § 28

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään

a) todeta, että kaupunginhallitus on 3.3.2014 § 42 päättänyt Hakunilan korttelin 94205 tontin 11 varaamisesta A-Kruunu Oy:lle valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona toteutettavaksi,
b) varata VAV Asunnot Oy:lle valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona toteutettavaksi Hakunilan korttelin 94205 tontti 7 ja
c) varata Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle asumisoikeustuotantona toteutettavaksi Hakunilan korttelin 94205 tontti 8.

Varausehdot ovat seuraavat:
1) Tontit luovutetaan kaupunginhallituksen hyväksymin luovutushetkellä voimassa olevin asuntotonttien luovutusehdoin ja -hinnoin.
2) Varaukset ovat voimassa 31.12.2016 saakka.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

VAV Asunnot Oy on käynnistämässä valtion tukemaa vuokra-asuntokohdetta Hakunilassa tontille 94205/7. VAV Asunnot Oy on suunnitellut tontille yhteensä 124 valtion tukemaa vuokra-asuntoa. Rakentaminen alkaa vielä tämän vuoden puolella.

Tontti 94205/7 on asemakaavassa osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK ja sen asemakaavan mukainen rakennusoikeus on 5200 k-m2, mutta sille on poikkeamispäätöksellä myönnetty rakennusoikeuden ylitystä 1560 k-m2, joten tontin rakennusoikeudeksi muodostuu 6760 k-m2.

Valtion tukemaan tuotantoon (sekä asumisoikeus- että vuokra-asunnot) luovutettavat tontit myydään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA:n) hyväksymällä enimmäishinnalla. ARA:n hyväksymä enimmäishinta ko. tontille on 334 €/k-m2, joten tontin 94205/7 kauppahinnaksi tulee 6760 k-m2 x 334 €/k-m2 = 2 257 840 €.

Korttelin 94205 asuntonttien 3-12 autopaikat on asemakaavassa osoitettu saman korttelin LPA-tontille nro 2, johon rakennetaan 278 paikkainen kolmikerroksinen pysäköintilaitos. Pysäköintilaitoksen toteuttaa Kiinteistö Oy Vantaan Kaskelanparkki, jolle tontti 94205/2 on luovutettu vastikkeetta. Kiinteistö Oy Vantaan Kaskelanparkki yhtiön lukuun luovutetun LPA -tontin hinta sisältyy kaikkien 94205 asuntonttien 3-12 asuntotonttien hintoihin.

Kaupunginhallitus 9.6.2014 § 28 on oikeuttanut kaupunkisuunnittelulautakunnan päättämään asemakaavoitetulla alueella sijaitsevien tuottajamuotoisten asuntotonttien myymisestä kaupunginhallituksen vahvistamien yleisten luovutusperiaatteiden ja luovutusehtojen mukaisesti. Kaupunginhallitus 25.1.2016 § 23 hyväksyi yleiset asuntotonttien luovutusperiaatteet, luovutushinnat ja luovutusehdot vuonna 2016 luovutettaville tonteille. Näin ollen kaupunkisuunnittelulautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 12.9.2016

Yrityspalvelujohtajan esitys:

Päätetään myydä VAV Asunnot Oy:lle Hakunilan kaupunginosan korttelin 94205 tontti nro 7 valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona toteutettavaksi 2 257 840 euron kauppahinnalla ja kaupunginhallituksen päättämin luovutushetkellä voimassa olevin asuntotonttien luovutusehdoin

Käsittely:
Yrityspalvelujohtaja muutti 12.9.2016 kokouksen esittelyosan toisen ja kolmannen kappaleen sekä päätösesityksensä seuraavasti:

Tontti 94205/7 on asemakaavassa osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK ja sen asemakaavan mukainen rakennusoikeus on 5 200 k-m2. Valtion tukemaan tuotantoon (sekä asumisoikeus- että vuokra-asunnot) luovutettavat tontit myydään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA:n) hyväksymällä enimmäishinnalla. ARA:n hyväksymä enimmäishinta ko. tontille on 334 €/k-m2, joten tontin 94205/7 kauppahinnaksi tulee 5 200 k-m2 x 334 €/k-m2 = 1 736 800 €. VAV Asunnot Oy on hakenut poikkeamislupaa rakennusoikeuden ylitykseen. Rakennusoikeuden kerrosneliömäärä pitäisi selvitä ennen tonttikauppaa. Mikäli tontille 94205/7 toteutetaan lainvoimaisen rakennusluvan mukaan asuntoja yhteensä enemmän kuin asemakaavassa on merkitty asuinrakennusoikeutta (5 200 k-m2), myyjällä on oikeus periä tontista 94205/7 lisäkauppahintaa (334€/k-m2).

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään myydä VAV Asunnot Oy:lle Hakunilan kaupunginosan korttelin 94205 tontti nro 7 valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona toteutettavaksi 1 736 800 euron kauppahinnalla ja kaupunginhallituksen päättämin luovutushetkellä voimassa olevin asuntotonttien luovutusehdoin. Mikäli tontille 94205/7 toteutetaan lainvoimaisen rakennusluvan mukaan asuntoja yhteensä enemmän kuin asemakaavassa on merkitty asuinrakennusoikeutta (5 200 k-m2), myyjällä on oikeus periä tontista 94205/7 lisäkauppahintaa (334 €/k-m2).

Päätös:
Hyväksyttiin yrityspalvelujohtajan muutettu esitys.

———

Myyntipäätöksen jälkeen on käynyt ilmi, että Kaskelanrinteen asuinalueen rakentumisen kannalta olisi suotuisaa, että koko kortteli 94205 stabiloitaisiin yhtä aikaa. Tarkoituksenmukaista olisi, että kaupunki vastaisi tässä vaiheessa tonttien 94205/7, 8 ja 11 esirakentamiskustannuksista (stabilointikuluista). Korttelin 94205 alueelle joudutaan myös rakentamaan väliaikaisia teitä työmaaliikennettä varten sekä yhteinen tonttitie. Tarkoituksenmukaista on myös se, että kaupunki vastaa tässä vaiheessa väliaikaisten työmaaliikenneteiden ja korttelin 94205 yhteisestä tonttitien rakentamiskustannuksista tonttien 94205/7, 8 ja 11 osuuksien suhteessa sekä niihin liittyvistä kaapeli- ja putkikustannuksista tonttien 94205/7, 8 ja 11 osuuksien suhteessa.

Kaupunki perii edellä mainitut kustannukset tonttien 94205/7, 8 ja 11 ostajilta tonttikauppojen yhteydessä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 26

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään periä esittelyosassa tarkemmin mainitut tontin 94205/7 ja korttelin 94205 rakentamista aiheutuneet kulut VAV Asunnot Oy:ltä tonttikaupan 94205/7 yhteydessä.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Liite:
- Kartta korttelista 94205

Täytäntöönpano: Yrityspalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
asuntoinsinööri Marja Hannikainen, puh. (09) 8392 3355, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

KOHTEEN SIJAINTI

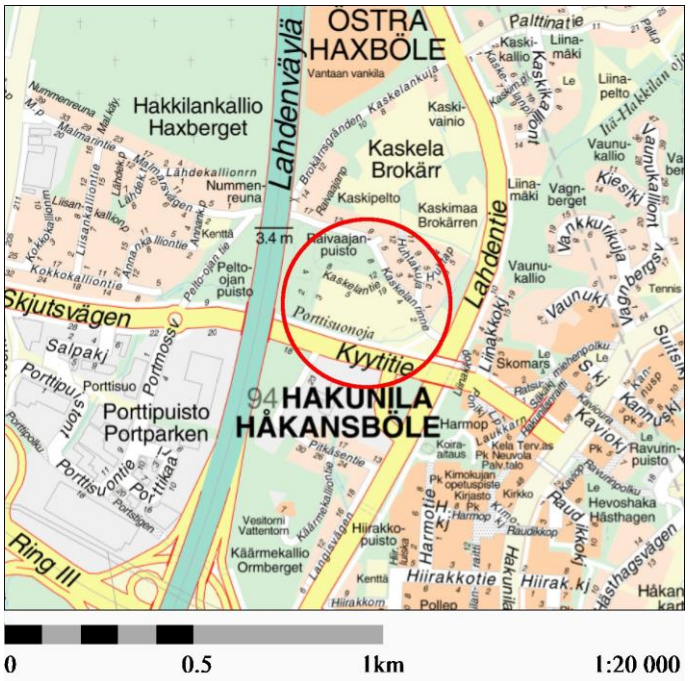

Tontin 94205/7 esirakentamisen kustannukset
VAV Asunnot Oy

YPA/MH

Kaupunginosa: Hakunila (94)

Kortteli: 94205

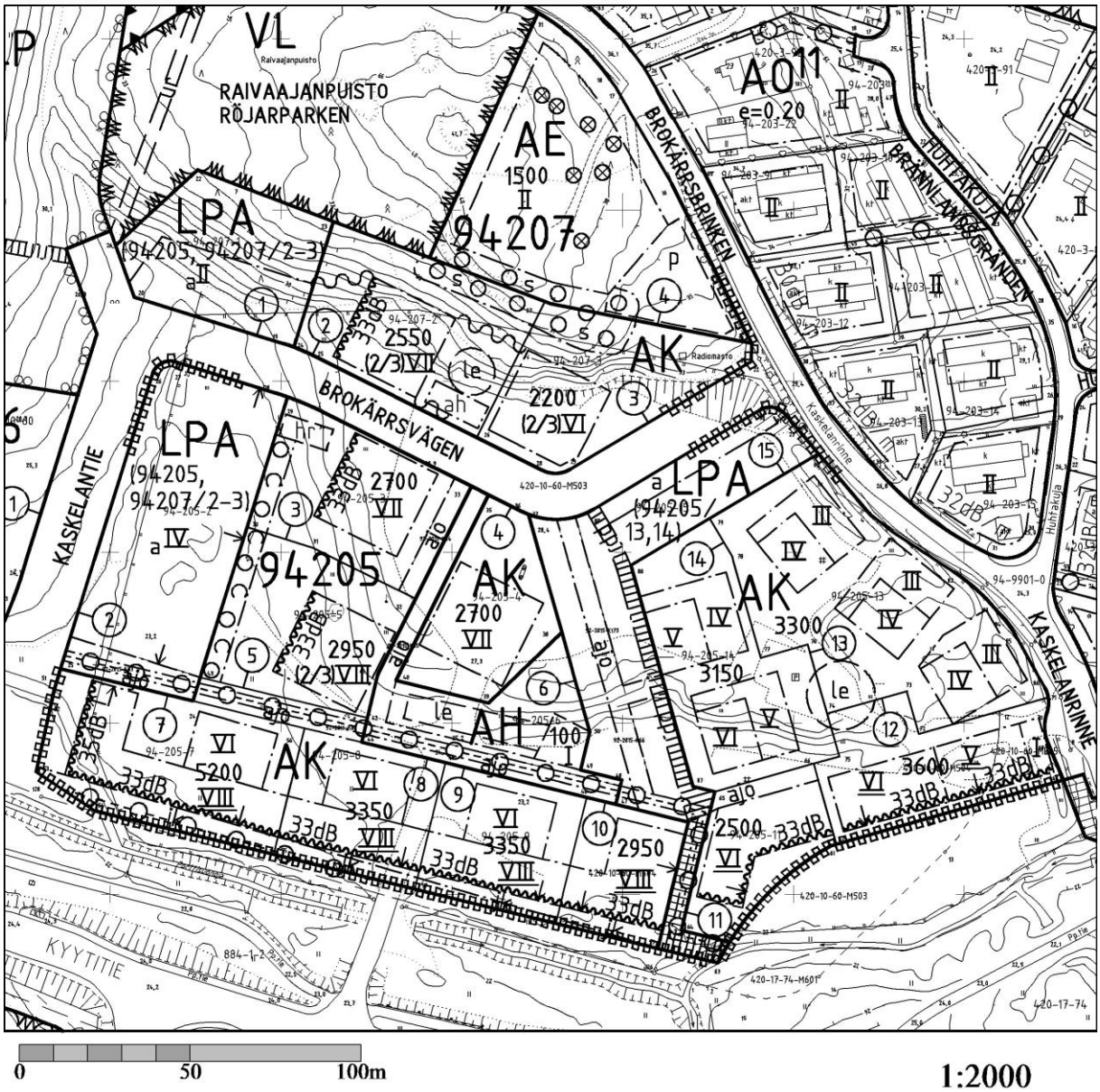

27 § Hakemus sopimussakon perinnästä luopumisesta ja Kivistön pientalotontin 92-23-77-5 takaisin ostamisesta / Ming Zhao ja Mika Rantala / LM-H

KA/548/10.00.02.01/2013
LM-H/MH

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on päätöksellään 19.1.2015 § 27 hylännyt Ming Zhao´n ja Mika Rantalan hakemuksen rakennustöiden aloittamisen siirtämisestä.

Ming Zhao ja Mika Rantala vaativat oikaisua kaupunkisuunnittelulautakunnan päätökseen ja vaativat edelleen, että rakennustöiden aloittamisvelvoitetta siirretään kahdella vuodella. Lisäksi he vaativat vuoden pidennystä osittaisen loppukatselmusvelvoitteen täyttämisen määräaikaan. Perusteeksi oikaisuvaatimukselleen Zhao ja Rantala ovat antaneet tarkemman selvityksen taloudellisesta tilanteestaan.

Vantaan kaupunki on 20.12.2013 allekirjoitetulla kauppakirjalla myynyt Ming Zhao´lle ja Mika Rantalalle kaupunginosan 23 korttelin 23077 tontin nro 5. Kyseisen kauppakirjan mukaan ostajat sitoutuvat aloittamaan rakentamisen tontille yhden vuoden kuluessa ja rakentamaan kolmen vuoden kuluessa kaupantekohetkestä lukien tontille asemakaavan ja hyväksyttyjen piirustusten mukaisen asuinrakennuksen siten valmiiksi, että rakennus on hyväksytty osittaisessa loppukatselmuksessa käyttöön otettavaksi.

Kauppakirjan mukaan mikäli ostajat eivät ole määräajassa aloittaneet rakennustöitä, ovat he velvoitettuja suorittamaan kaupungille viivästysajalta sopimussakkoa, joka on 500 euroa jokaista alkavaa viivästyskuukautta kohti. Kauppakirjan mukaan sopimussakkoa voidaan alentaa tai sen perimisestä voidaan luopua pätevästä syystä.

Ming Zhao ja Mika Rantala eivät ole esittäneet kaupungille pätevää syytä rakennustöiden aloittamisen lykkäämiselle. Zhao ja Rantala eivät ole antamassaan tarkemmassa selvityksessä osoittaneet sellaista muutosta taloudellisessa tilanteessaan, jonka vuoksi kauppakirjassa sovitusta olisi syytä poiketa. Oikaisuvaatimus tulee hylätä edellä mainituin perusteluin.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.3.2015 § 29

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä oikaisuvaatimus.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Kaupunki on perinyt sopimussakkoa Ming Zhaolta ja Mika Rantalalta 21.12.2014 lähtien, koska rakennustöiden aloittamisvelvoitetta ei ollut täytetty 20.12.2014 mennessä. Sopimussakko on 500 euroa jokaista alkavaa viivästyskuukautta kohti kunnes rakennustyöt on aloitettu. Ming Zhao ja Mika Rantala eivät ole vielä hakeneet rakennuslupaa tontille.

Ming Zhao ja Mika Rantala ovat 4.1.2016 saapuneella hakemuksellaan pyytäneet kaupunkia luopumaan sopimussakon perimisestä vedoten taloudelliseen tilanteeseen. He ovat hakemuksessa myös pyytäneet kaupunkia ostamaan tontin takaisin, jos sopimussakon perimisestä ei voida luopua.

Kaupunki on viime vuosina luovuttanut pientalotontteja Kivistöstä ja tontit ovat olleet erittäin kysyttyjä. Mikäli tontti päätetään ostaa takaisin, tontin myynti ei tuottane kaupungille ongelmaa.

Ostajille on myönnetty lainhuuto tontille 14.3.2013. Lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin mukaan omaisuuteen kohdistuu kiinnitys. Panttikirja on lainan vakuutena. Lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin mukaan uusia asioita ei ole vireillä.

Pientalotontteja takaisin ostettaessa maksetusta kauppahinnasta on vähennetty 2.000 euron varausmaksu sekä maksamatta jääneet sopimussakot. Maksamattomia sopimusakkoja on yhteensä 6.000 euroa 31.1.2016 saakka.

Myyjille on palautettu heidän maksamansa lohkomiskustannukset, koska kaupunki tulee perimään kyseisen kustannuksen tontin tulevalta omistajalta.

Ming Zhao ja Mika Rantala ovat maksaneet 92.889 euroa tontista 92-23-77-5.

Tontin takaisinostohinnaksi tulisi näin ollen 84.889 euroa.

Kaupunki tulee perimään kaupunkisuunnittelulautakunnan 19.1.2015 § 27 päätöksen mukaisesti viivästysajalta sopimussakon täysimääräisenä, jos luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu 31.5.2016 mennessä. Sopimussakko on 500 euroa jokaista alkavaa viivästyskuukautta kohti kunnes rakennustyöt on aloitettu.

Ostopäätös raukeaa, jos luovutuskirjaa ei allekirjoiteta 31.5.2016 mennessä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.2.2016 § 22

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään
a) ettei sopimussakon perimisestä luovuta,
b) ostaa Ming Zhaolta ja Mika Rantalalta tontti 92-23-77-5 panttaamattomana takaisin 84.889 euron kauppahinnalla ja palauttaa heidän maksamansa lohkomiskustannukset ilmoittamalleen pankkitilille kaupanteon jälkeen. Tontin kauppakirja on allekirjoitettava viimeistään 31.5.2016.

Mikäli tähän päätöksen perusteella tehtävää luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu 31.5.2016 mennessä, raukeaa ostopäätös (kohta b).

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

———

Tontin 92-23-77-5 luovutuskirjaa ei allekirjoitettu määräpäivään 31.5.2016 mennessä kaupungista riippumattomasta syystä.

Ming Zhao ja Mika Rantala ovat 29.8.2016 saapuneella hakemuksellaan pyytäneet kaupunkia ostamaan tontin takaisin, jos sopimussakon perimisestä ei voida luopua.

Kaupunki on perinyt sopimussakkoa Ming Zhaolta ja Mika Rantalalta 21.12.2014 lähtien, koska rakennustöiden aloittamisvelvoitetta ei ollut täytetty 20.12.2014 mennessä. Sopimussakko on 500 euroa jokaista alkavaa viivästyskuukautta kohti kunnes rakennustyöt on aloitettu (aloituskokous on pidetty).

Kaupunki on viime vuosina luovuttanut pientalotontteja Kivistöstä ja tontit ovat olleet erittäin kysyttyjä. Mikäli tontti päätetään ostaa takaisin, tontin myynti ei tuottane kaupungille ongelmaa.

Ostajille on myönnetty lainhuuto tontille 14.3.2013. Lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin mukaan omaisuuteen kohdistuu kiinnitys. Panttikirja on lainan vakuutena. Lainhuuto- ja kiinnitysrekisterin mukaan uusia asioita ei ole vireillä. Pantinhaltija on 30.9.2016 antanut suostumuksen sille, että Zhao ja Rantala saavat myydä tontin 92-23-77-5 panttaamattomana kaupungille.

Pientalotontteja takaisin ostettaessa maksetusta kauppahinnasta on vähennetty 2.000 euron varausmaksu. Kaupunki perii sopimussakkoa kauppakirjan allekirjoituspäivään asti. Sopimussakot pitää olla maksettu ennen kauppakirjan allekirjoittamista. Myyjille on palautettu heidän maksamansa lohkomiskustannukset, koska kaupunki tulee perimään kyseisen kustannuksen tontin tulevalta omistajalta.

Ming Zhao ja Mika Rantala ovat maksaneet 92.889 euroa tontista 92-23-77-5.

Tontin takaisinostohinnaksi tulisi näin ollen 90.889 euroa.

Kaupunki tulee perimään kaupunkisuunnittelulautakunnan 19.1.2015 § 27 päätöksen mukaisesti viivästysajalta sopimussakon täysimääräisenä, jos luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu 15.12.2016

mennessä. Sopimussakko on 500 euroa jokaista alkavaa viivästyskuukautta kohti kunnes rakennustyöt on aloitettu.

Ostopäätös raukeaa, jos luovutuskirjaa ei allekirjoiteta 15.12.2016 mennessä.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 27

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään
a) ettei sopimussakon perimisestä luovuta,
b) ostaa Ming Zhaolta ja Mika Rantalalta tontti 92-23-77-5 panttaamattomana takaisin 90.889 euron kauppahinnalla ja palauttaa heidän maksamansa lohkomiskustannukset ilmoittamalleen pankkitilille kaupanteon jälkeen. Tontin kauppakirja on allekirjoitettava viimeistään 15.12.2016. Sopimussakot pitää olla maksettu ennen kauppakirjan allekirjoittamista.

Mikäli tähän päätöksen perusteella tehtävää luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu 15.12.2016 mennessä, raukeaa ostopäätös (kohta b).

Käsittely:
Yrityspalvelujohtaja muutti esityksensä seuraavaksi:

Päätetään
a) ettei sopimussakon perimisestä luovuta,
b) ostaa Ming Zhaolta ja Mika Rantalalta tontti 92-23-77-5 panttaamattomana takaisin 90.889 euron kauppahinnalla ja palauttaa heidän maksamansa lohkomiskustannukset ilmoittamalleen pankkitilille kaupanteon jälkeen. Tontin kauppakirja on allekirjoitettava viimeistään 15.12.2016. Kaupunki perii sopimussakkoa kauppakirjan allekirjoituspäivään asti. Sopimussakot pitää olla maksettuna ennen kauppakirjan allekirjoittamista.

Mikäli tähän päätöksen perusteella tehtävää luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu 15.12.2016 mennessä, raukeaa ostopäätös (kohta b).

Päätös:
Hyväksyttiin muutettu esitys.

Täytäntöönpano: Yrityspalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
asuntoinsinööri Marja Hannikainen, puh. 8392 3355, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

28 § Suostumuksen antaminen sopimusvelvoitteen siirtoon / LM-H

VD/2208/10.00.02.00/2014
LM-H/KK

Kaupunki on 30.4.2014 myynyt Sami ja Tiina Lappalaiselle Kivistön asuntomessualueelta ½ määräosan tontista 23172/5. Lappalaiset ovat myyneet määräosansa ja tontille rakentamansa rakennuksen 20.11.2015 allekirjoitetulla kauppakirjalla Kaarlo ja Johanna Hirvelle. Kauppakirjassa ei ole siirretty ostajille kaupantekoaikana täyttämättä ollutta velvoitetta alueelliseen putkikeräysjärjestelmään liittymisestä. Velvoite on kaupungin ja Lappalaisten välillä allekirjoitetun kauppakirjan kohdassa 6.4.

Sami Lappalainen ja Tiina Usvajoki (ent. Lappalainen) sekä Kaarlo ja Johanna Hirvi ovat 30.9.2016 allekirjoitetulla sopimuksella sopineet, että Kaarlo ja Johanna Hirvi ottavat vastakseen kaupungin ja Lappalaisten välillä allekirjoitetussa kauppakirjassa olevasta kohdan 6.4 mukaisesta velvoitteesta ja pyytäneet siihen kaupungin suostumusta.

Yrityspalvelujohtaja toteaa, että suostumuksen antamiselle ei ole estettä, koska velvoite olisi tullut kaupungin ja Lappalaisten välisen kauppakirjan ehtojen mukaan siirtää määräosan ja rakennuksen ostajille jo 20.11.2015 tehdyssä kaupassa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 10.10.2016 § 28

Yrityspalvelujohtajan esitys:
Päätetään antaa suostumus kaupungin ja Sami ja Tiina Lappalaisen välisen tontin 23172/5 määräosaa koskevan 30.4.2014 allekirjoitetun kauppakirjan kohdan 6.4. mukaisen velvoitteen siirtoon Kaarlo ja Johanna Hirvelle.

Päätös:
Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Yrityspalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:
kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki, puh. 09 839 23816, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin, ellei pöytäkirjassa ole päätöksen osalta erikseen toisin mainittu, tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen **Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnalle**.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava kirjallisena oikaisuvaatimusajassa **Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnalle**.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja allekirjoittaminen

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa
- päätös, johon vaaditaan oikaisua
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan.

Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai, jos oikaisuvaatimuksen laatijana on muu henkilö, on oikaisuvaatimuksessa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunnan yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
Puhelin: (09) 8392 2184
Faksi: (09) 8392 4163
Sähköposti: kirjaamo@vantaa.fi
Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus hallinto-oikeudelle oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Tässä kokouksessa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun **päätökseen §:t - tyytymätön voi hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta.**

Valituksen voi tehdä vain oikaisuvaatimuksen tekijä, tai mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä (koskee myös oikaisuvaatimuksen hylkäävää päätöstä) tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on tehtävä kirjallisena **Helsingin hallinto-oikeudelle**.

Valittajalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusasiakirjat on valittajan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Kirjallisessa valituskirjelmässä on ilmoitettava
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai, jos valituskirjelmän laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valitukseen tulee liittää virallisesti oikeaksi todistettu ote pöytäkirjasta sen päätöksen kohdalla, johon vaaditaan muutosta.
Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 ja 83 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

  Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

  Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Asematie 7
01300 Vantaa
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon.

4.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 81-83 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

4.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:
asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai
siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä
valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 000 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje 5. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

5.1
Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

5.2
Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankintaoikaisua koskevaan päätökseen** § -, ei saa hakea muutosta.

5.3
Tässä kokouksessa tehdyistä päätöksistä §:t - ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai valittamalla hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje 6. Valitusosoitus poikkeamispäätökseen

Poikkeamispäätöksen myöntämistä ja suunnittelutarveasian ratkaisemista koskevassa asiassa saa hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelle tehtävällä kirjallisella valituksella. Valituksen voi tehdä:

- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistaja tai haltija
- sellaisen kiinteistön omistaja tai haltija, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- se, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa
- se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa
- kunta ja naapurikunta, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa
- toimialueellaan sellainen rekisteröity yhdistys, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen
- alueellinen ympäristökeskus sekä
- muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa

Valitusaika

Valitus on tehtävä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa siitä, kun päätös on julkipanon jälkeen annettu.

Julkipanopäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jolloin virastossa ei työskennellä, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutoksia vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa

Valituskirjelmä on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen omakätisesti allekirjoitettava. Jos muutoksenhakijan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle osoitteella:

Helsingin hallinto-oikeus
Ratapihantie 9
PL 120
00521 Helsinki

Omalla vastuulla valituskirjelmän voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Tällöin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

TÄMÄ PÄÄTÖS ON ANNETTU JULKIPANON JÄLKEEN

KUUN PÄIVÄNÄ 2016, JOLLOIN SEN

KATSOTAAN TULLEEN ASIANOMAISTEN TIETOON

Muutoksenhakuohje 7. Hallintovalitus asemaavan muutosta koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), kunnan jäsen, alueellinen ympäristökeskus tai muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa, maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia sekä rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Poikkeus: Kun kyse on vaikutukseltaan vähäisen muun asemakaavan kuin ranta-asemakaavan muutosta koskevasta asiasta, päätökseen ei ole valitusoikeutta kunnan jäsenellä.

Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta, supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita taikka nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla, heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä taikka muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**. Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä valitusviranomaiselle **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Kunnan jäsenen ja asemakaavan muutosta koskevissa asioissa myös asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15